

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man
'e 'pee

Yaouré New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matie.....	4
Mark	35
Luk	53
Zan.....	85
Drewt (Actes).....	107
Rōmen.....	135
1 Korēnti.....	151
2 Korēnti.....	166
Galati.....	175
Efēz.....	180
Filipu	185
Kolōs	189
1 Tesalonik	193
2 Tesalonik	196
1 Timote	198
2 Timote	202
Tit	205
Filemōn.....	207
Ebre	208
Zaji	219
1 Piēri.....	223
2 Piēri.....	227
1 Zan.....	230
2 Zan.....	234
3 Zan.....	235
Zud.....	236
Apokalis.....	238

Matie

Zozi Crizi tranun 'tə nən 'gu

- 1 Zozi Crizi a David kluda min -a, ɛn e ya "nyian
Abraam kluda min -a. Zozi tranun 'tə nən 'gu.
2 Abraam Izak -ya.
En Izak Zago 'ya.
En Zago Zuda 'lee 'e "buɫnun yaa.
3 En Zuda 'lee Tama bɛ, o Faras 'lee Zara -ya.
En Faras Esrɔm -ya.
En Esrɔm Aram -ya.
4 En Aram Aminada -ya.
En Aminada Naashɔn -ya.
En Naashɔn Salmɔn -ya.
5 En Salmɔn 'lee 'e nan Rab bɛ, o Boazɫ -ya.
En Boazɫ 'lee 'e nan Rut bɛ, o Yobedi -ya.
En Yobedi Jese -ya.
6 En Jese David nɛn e drɛ mingɔnnɛn -a bɛ, -a -ya.
En David Salomɔn -ya 'o 'vale Uri -le -cale -a.
7 En Salomɔn Robɔam -ya.
En Robɔam Abia -ya.
En Abia Asa -ya.
8 En Asa Zozafa -ya.
En Zozafa Zoram -ya.
En Zoram Ozia -ya.
9 En Ozia Zoatan -ya.
En Zoatan Akaz -ya.
En Akaz Ezekia -ya.
10 En Ezekia Manase -ya.
En Manase Amɔn -ya.
En Amɔn Zozia -ya.
11 En Zozia Zekonia 'lee 'e "buɫnun yaa. E o yaa tu
nɛn o -ko Izraɛl 'nɔn 'a Babilɔn bɛ -a man.
12 Zɫ o -ku Babilɔn 'bɛ -sru "bɛ, ɛn Zekonia Salatiel -ya.
En Salatiel Zorobabel -ya.
13 En Zorobabel Abiudi -ya.
En Abiudi Eliakim -ya.
En Eliakim Azo -ya.
14 En Azo Sadoci -ya.
En Sadoci Akim -ya.
En Akim Eliu -ya.
15 En Eliu Eleaza -ya.
En Eleaza Matan -ya.
En Matan Zago -ya.
16 En Zago Zozefu nɛn e cɫ Mari -sran -a bɛ, -a -ya.
Mari Zozi nɛn waa laabo min 'sizan 'wɫ 'ji Crizi bɛ -a
-ya.
17 Klu pɛɛnɔn zɪɛ -a "nɛn "nɛn 'gu:

-E e "sia Abraam da -trilii, -e 'e bɔ David man bɛ, e ya
klu -fuda sinjen.

-E e "sia David da -trilii, -e 'e bɔ tu nɛn o -ko Izraɛl 'nɔn
'a Babilɔn bɛ -a man bɛ, e ya klu -fuda sinjen.

-E e "sia tu nɛn o -ko Izraɛl 'nɔn 'a Babilɔn -trilii, -e 'e
bɔ min 'sizan 'wɫ 'ji Crizi man bɛ, e ya klu -fuda sinjen.

Bali "e 'nan, o "ta -daa Zozi 'yale

18 Zɫ Zozi 'yanan wɫ cɫ 'gu: Mari a Zozefu 'tə da 'nan -e
'e 'pa. Wa'a tian 'o cin -tɔɛ lɫ 'lee -kɔnnɛn -a dɫ, ɛn Mari
'e 'pɔn 'si Bali lei man.

19 Zozefu nɛn, e "ta -daa Mari 'pale bɛ, e ya min tɔɫɫ
'a. E 'ka "vale 'nan 'e Mari 'ci bɔala dɫ -le "wɛan, yaa
nrɔn 'e 'ji 'nan e "cɛan "man 'e kɔɔdɫ. 20 E -fu 'e 'ci "nrɔn-
nan 'wɫ zɪɛ -a da, ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tu
-ta "va "nyrinvla. E -yrɛ 'nan: «David kluda min Zozefu,
te Mari 'padɫ "klan 'e 'i 'tɛ dɫ! 'Nɛn nɛn -a -pɔn cɫ "man
"bɛ, e "sia Bali lei va. 21 Mari "ta -daa 'nɛn 'klɔnɔn
-yale. 'Nɛn zɪɛ 'i 'tə 'pa Zozi. -Yɛɛ "ta -daa 'yee minnɔn
'sile 'wɫ 'wɫidɫ "ji.»

22 'Wɫ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ 'wɫ nɛn Bali 'lewei vɪzan -a 'vɫ
'e 'cɛn bɛ -a 'lɛ sɔɔdɫ -a. Kɔɔ yaa 'vɫ 'nan:

23 «"I 'nɔn! Nɔn bɛ "nɛn,
ya'a tian 'kɔnnɛn -tɔɛ dɫɛ,
'e 'pɔn 'sia,
-e 'e 'nɛn 'klɔnɔn -ya,
waa 'tə "paa Emanuel.» Emanuel -ci nɛn 'nan, Bali a
-kaa 'va.

24 Zɫ Zozefu fuu bɛ, 'wɫ nɛn Bali -le 'pasiazan -a 'vɫ bɛ
yaa drɛ, e -ku Mari -a 'yee "kɔnnɛn, ɛn yaa 'pa. 25 'Pian
wa'a 'o cin -tɔɛ lɫ 'lee 'kɔnnɛn -a "fo 'kɔ ɛn Mari Zozi 'ya
dɫ.

'Wɫ 'nɔn 'si -kɔɔbli ɛn o -ta Zozi bɔɛ

2 O Zozi 'ya Betelem 'fla Zude 'lɛɫɫɫ 'ji, te Erodi 'bɛ
cɫ Zuif 'nɔn -le mingɔnnɛn -a.

Zɫ waa -ya bɛ, ɛn 'wɫ 'nɔn nɛn o mlɛn crɛnnɔn -kɔn-
nɛn "paala bɛ, o 'si yidɛ wɫuan "nan 'zia, ɛn o -ta
Zeruzalem. Zɫ o 'bɔla Zeruzalem bɛ, 2 ɛn waa laabu
minnɔn kɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn, o "sia -a
-yanan 'guɛ, e ya nyin zia? Ku -yee mlɛn crɛn 'yɫ yidɛ
wɫuan "nan zia, ɛn ku -ta -a bɔɛ.»

3 Zɫ mingɔnnɛn Erodi 'wɫ zɪɛ -a 'man bɛ, -a ci srɛ. ɛn
Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn "le 'ci srɛ "nyian. 4 Tɔɔ e Bali
-pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɫnɔn laabu, ɛn yaa laabu
-wɫ 'nan: «Nyin zia nɛn, o min 'sizan 'wɫ 'ji Crizi -yaa?»
5 O -yrɛ 'nan: «Waa -yaa Betelem, Zude 'lɛɫɫɫ 'ji. Kɔɔ
'wɫ nɛn Bali 'lewei vɪzan -a crɛn -tɛ 'e 'cɛn bɛ -nyrɛn 'gu:

⁶ «Betelem 'nch,
'ka fla a Zude 'leglon 'ji 'fla "wennnen 'a,
'pian e ya 'fla nen
-a 'ta -taa vule be -a.
Koch 'ka 'va nen
o -taa Minsan -yale,
-yee si -kochman 'men minnun Izrael 'nch le.»

⁷ "Be -sru en Erodi 'wl 'tch zle o laabu 'e yoch, en
yaa laabu -wch 'nan: «Tu "k "man 'seze nen, ka mlen
cren zle -a 'yl?» En waa 'vl -yre. ⁸ -A -nan nen e 'o 'pa 'sia
Betelem, yaa 'vl -wle 'nan: «-Te ka 'bcha 'nan nun be, 'ka
'nen zle -a -wee tglu! En -te kaa 'yl be, 'ka 'ta "men "vl,
-e "an -kuch -a bch.»

⁹ Zl e ceen 'wl zle -a vldt man -wle "be, en o -kudt "sia.
"Wee -kch -kunan -sia be, en o mlen cren -tuchli "nen,
waa 'yl yide wluan "nan 'zia be -a 'yl "nyian. E -trch o 'le,
en e -ku -tch 'kch nen 'nen 'bch cl -ji be -a ta lou. ¹⁰ Zl o
mlen cren zle -a 'yl be, en o 'ci nran 'sia 'kpa tglu. ¹¹ O
wla 'kch zle -a -ji, en o 'nen 'lee e "bu Mari 'yl. O "po
sach, en o 'nen zle -a 'bch. O 'wee -trch flu, en o fenun
-kch -yre. -Siganun 'lee -laziglunun 'lee fenun nen waa
laabo mire be, -a 'bch nen waa -kch -yre.

¹² "Be -sru "be, en Bali 'wl tin 'ba 'wl 'kch zle -wle
"nyrinvla. Yaa 'vl -wle 'nan: «Te 'ka li "nyian 'ka da Erodi
-va dl.» Zl o fuu be, o -si pee 'sia, en o -ku 'wee 'leglon
'ji.

Zozefu 'lee Mari -ta Zozi 'a min tiidii "treda

¹³ Zl 'wl 'tch "o -kuch be, en Bali -le 'pasiazan -ta
Zozefu -va nyrinvla. E -yre 'nan: «Erodi a 'va 'nan 'e 'nen
'guch -a -tea. -Yee "wean 'i 'wluan, 'i 'nen 'lee e "bu 'sia -
'ka 'ku tada min tiidii "treda Ezipti 'leglon 'ji. 'Ka 'fu -nan
nun -trilii, -te mein laabu 'vaa -e 'ka 'ta.»

¹⁴ En Zozefu wluan, e 'nen 'lee e "bu 'sia, en o Ezipti
'leglon 'ji si 'sia 'pei -man. ¹⁵ Zl o 'bcha 'nan nun be, o -fu
-nan nun -trilii, en Erodi -ka.

'Wl nen Minsan -a 'vl 'e 'cen 'e 'lewei vizan le be, zl e
'le sach zle. Koch yaa 'vl 'nan: «Ezipti 'leglon 'ji nen 'an 'pu
cl, en maan laabu.»

O nannannun -tee Betelem

¹⁶ Zl Erodi -a 'yl 'nan, 'wl 'tch 'e see paa be, 'bli 'fch "ji
-wldt. En e minnun 'pa 'sia 'nan 'o 'ku Betelem 'lee 'e
"srch 'flanun pegench da, -e nannannun pegench nen o le
'bch "fli 'lee o nen o le 'ka tian bch "fli "dle, 'o o -tee. Tu
nen 'wl 'tch 'a 'vl Erodi le be -a da nen 'e 'ci nch en e
le "fli 'wl 'vl.

¹⁷ 'Wl nen Bali 'lewei vizan Zeremi -a 'vl 'e 'cen be, zl e
'le sach zle. Koch yaa 'vl 'nan:

¹⁸ «O -paandt 'lee wu maan Rama 'fla.
Rashel 'be 'yee 'nennun -wua.
'Yee 'nennun kaa,
e 'ka "vale 'wee "sii dl,
koch o 'ka "nyian -nan dl.»

Zozefu 'lee Mari 'si Zozi 'a Ezipti 'leglon 'ji

¹⁹ Zl Erodi -ka be, en Bali -le 'pasiazan 'wl tin 'ba
"nyian Zozefu le nyrinvla Ezipti 'leglon 'ji. ²⁰ E 'nan -yre
'nan: «'I 'wluan! 'I 'nen 'lee 'e "bu 'sia -e 'ka li waa 'ka da
Izrael 'leglon 'ji! Koch minnun nen waa -weeman 'nan 'o
'nen 'guch -a -tea "be, o pegench kaa.»

²¹ Zozefu wluan, e 'nen 'lee 'e "bu 'sia, en o Izrael
'leglon 'ji si 'sia. ²² 'Pian zl yaa 'man 'nan Akelausi 'be 'ta
mingonnen -a Zude 'leglon da 'e "tu Erodi 'pa 'ji be, tch
Zude 'leglon 'bch 'ji -nyrandt "klan -a -te "nyian. -A -nan
nen Bali 'wl tin 'ba -yre "nyrinvla, en e Galile 'leglon 'ji si
'sia. ²³ Zl o 'bcha 'nan nun be, en o -ku -nyenlea 'fla nen
waa laabo Nazarett be -a da.

'Wl nen Bali 'lewei vizan -a 'vl 'e 'cen be, zl e 'le sach
zle. Koch waa 'vl 'nan: «Waa laabo Nazarett min.»

Zan minnun -batize dre

3 Tu zle -a man nen min -batize drezan Zan 'bcha
Zude "bui "da en yaa vldt 'sia minnun le 'nan:
² «'Ka 'si 'wl 'wldt "dredt man -e 'ka 'fli -kch Bali le! Bali
-le mingonnen -bludt 'bch -kogo.» ³ Zan -le 'wl nen Bali
'lewei vizan Ezai -a 'vl 'li. Yaa 'vl 'nan:
«Min -tu wei 'be "we "bui "da.

Min zle yaa ve 'nan:

«'Ka Minsan -le -si ta dre!

'Ka -yee -sinun ta -sen 'e cin va!»

⁴ -Wi nen waa laabo Shamo be, -a "cesch nen Zan da,
en -wi 'kch nen 'e 'tch "da -a -tien. Srch 'lee -srch 'nyrch
nen yaa -ble fe -a. ⁵ Min "kaga "ku "va. O -mienun "sia
Zeruzalem, en o -mienun "sia Zude 'leglon 'ji, en o
-mienun "sia 'yi nen waa laabo Zudan be -a "srch
'leglon 'ji. ⁶ O pegench 'ta en o 'wee 'wl 'wldunun 'vl Bali
le 'wein minnun pegench yie man, te Zan o -batize dra
Zudan -va.

⁷ 'Pian zl Zan -a 'yl 'nan Farizen 'nch 'lee Saduze 'nch
a -tanen 'e 'va "kaga -e 'e o -batize dre be, en yaa 'vl
-wle 'nan: «Min -wldunun! -Tle 'vl 'cee 'nan 'ka 'si Bali -le
nyran -bludt nen e "ta -daa "be -a wlu? ⁸ 'Ka -kch 'ka
dre wl -a 'nan, ka 'si 'wl 'wldt "dredt man. ⁹ 'Pian te 'ka
vl 'e "tun 'nan, ka 'si 'wl 'ji Abraam a 'ka "tra -a -le
"wean dl! Maan ve 'cee 'nan, -kolenun nen 'laguch, Bali
-kolanen o dredt -a Abraam kludan 'a.

¹⁰ 'Ka "trch "tch -kch 'guch -yre: 'Be nen 'guch yiba-
nun 'cendt -le "wean be, -saanen le a 'e "trandt 'va. Yiba
'nen e baa, te -a 'blu 'ka "yi "dle, waa "cean, -e 'o tuu 'te
'va.

¹¹ 'An 'ka -batize dre 'yi 'a, -a -kchndt -a 'nan, ka 'si 'wl
'wldt "dredt man. 'Pian min -tu "ta -daa 'e 'fcha "da, en
-a 'pleble "mlan 'an da. An 'ka -yee -manwua "tun "da
baa "fluzan -a dl. Min zle -yee 'ka -batize dra Bali lei 'lee
'te 'a. ¹² -Yee -klu "a 'e 'lch -e 'e fe 'lee 'e -flu 'cen 'e cin
man. Yaa 'wle -sean 'trech -ji. 'Pian yaa -flu 'te 'ble 'te
nen ya 'a 'driman 'mlonmlon dl -a va.»

Zan Zozi -batize dre

¹³ "Be -sru Zozi 'si Galile 'leglon 'ji, en e -ta Zan va 'yi nen waa laabo Zudan be -a man. E -ta 'nan -e 'yee -batize dre. ¹⁴ Zan "e -yre 'nan: «-Ceje! 'I 'bo nen yie 'an -batize dra be, yie ve 'pian 'men 'nan, 'mein -batize dre?»

¹⁵ En Zozi "e -yre 'nan: «'I 'wɔ "man -e 'i dre, kɔɔ e ya 'wɔ "yi "a -e 'wɔ nen e ci Bali ci 'sɔɔ be 'ku dre.» En Zan 'ka 'wɔ 'pee vɛɛ "nyian dɛ.

¹⁶ Zɛ Zan Zozi -batize dre be, Zozi "e 'si 'yia, tɔɔɔ labli 'le 'su, en e Bali lei 'yɛ -sɔɔɔnlanan 'e da "le -plablo -le 'wɔ 'zu. ¹⁷ En wei -tu wɔɔ laji. E 'nan: «Min 'labɛ, e ya 'an 'pɔ nen maan ye "yi en -yee 'wɔ 'an 'ci "nranman be -a.»

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wɔ 'wɛɛɛ "dre

4 "Be -sru, en Bali lei -ku Zozi 'a "bui "da, -e Satan 'e man -tan -le "wɛɛɛ. ² Zɛ e fɛ 'sɔɔɔ yi -fuba sinjen bodrun funnin be, en dra -a -tɛɛɛ 'sia. ³ -A -nan nen Satan nen min man -tanzan -a be e pli "man, en e -yre 'nan: «-Te i ya Bali -pɔ -a be, 'i 'wɔ 'tu vɛɛ -e -kɔɔɔnlanan 'labɛ 'o lila -blɛɛ -a!» ⁴ En Zozi "e -yre 'nan: «E ya 'e 'cɛɛɛ -tɛɛɛ 'nan: <Blɛɛ 'saza 'man "cɛɛ min "belia dɛ.

'Pian weinun pɛɛɛɛɛ nen e "sia Bali 'le be, -a da 'ta wɔɛɛ man nen min "belia.» »

⁵ "Be -sru Satan -ku Zozi 'a Zeruzalem, en e -ku -a -tɔɔɔ Bali -pan 'kɔɔɔ 'win -ji lou. ⁶ -A -nan nen e 'nan Zozi le 'nan: «-Te i ya Bali -pɔ -a be, 'i 'su -e 'i -sɔɔɔnlanan, kɔɔ e ya 'e 'cɛɛɛ -tɛɛɛ 'nan:

<Bali -a ve 'yee 'pasianɔɔɔ nen laji be -wɛɛ 'nan, 'wei 'kun 'o 'ɔɔ lou, "kɔɔɔ 'i 'cɛɛɛ 'e 'le wɔ -kɔɔɔ -mie ji -le "wɛɛɛ.» »

⁷ Zozi "e -yre 'nan: «-Ceje, ma'an dra dɛ. Kɔɔ e ya "nyian 'e 'cɛɛɛ -tɛɛɛ 'nan:

<Te blamin 'e Bali nen Minsan -a be -a man -tan dɛ!» »

⁸ "Be -sru, en Satan -ku Zozi 'a "nyian pɔɔɔ loulou "tu -win -ji. -A -nan nen e mingɔɔɔnlanan trenun pɛɛɛɛɛ nen 'treda be -a kɔɔɔ -yre 'o 'vale 'wee fɛnyian -a. ⁹ En "e -yre 'nan: «-Te i "po sɔɔɔnlanan 'an 'wɔɔ -e 'yian bɔ be, mingɔɔɔnlanan trenun pɛɛɛɛɛ 'labɛ, maan -nɔɔɔ 'yie.»

¹⁰ Tɔɔɔ Zozi "e -yre 'nan: «Satan, 'i -pli 'i -sru! E ya 'e 'cɛɛɛ -tɛɛɛ 'nan:

<Bali nen Minsan -a be, -a 'bɔɔ nen min 'e bɔɔ, en -a -tuwɔɔ "cɛɛ "nen min 'e 'su!» »

¹¹ -A -nan nen Satan 'si -a "sɔɔɔɔ, tɔɔɔ Bali -le 'pasianɔɔɔ nen laji be, o pli "man, en waa 'su.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

¹² Zɛ Zozi 'a 'man 'nan o Zan -fɔ -pu 'kuin be, en e 'li 'e da Galile. ¹³ Ya 'a 'fulɛ Nazareti dɛ, 'pian e -ku -nyenɛɛɛ Kapanamo. 'Fla zɛɛ e ya Galile 'yi -dan "sɔɔɔɔ. E ya Zabulon 'lee Nefutali 'leglon 'ji. ¹⁴ 'Wɔɔ nen Bali 'lewei vɛɛɛɛɛ Ezaɛ -a 'vɛɛ 'e 'cɛɛɛ be, zɛ e 'le sɔɔ zɛɛ. Kɔɔ yaa 'vɛɛ 'nan:

¹⁵ «Zabulon 'lee Nefutali 'leglon 'ji 'nɔɔɔ!

Ka ya 'treɛ nen e ya Galile 'yi -dan "sɔɔɔɔ "be -a da 'nɔɔɔ 'a.

En ka ya 'leglon nen e ya Zudan 'yi -sru "be -a -ji 'nɔɔɔ 'a.

Galile nen minnun nen

o 'ka Zuif 'nɔɔɔ 'a dɛɛ

o -nyɛɛɛnlanan 'nan be

-a -nan 'nɔɔɔ nen kaa!

'Ka "trɛɛɛɛ "tɔɔ 'wɔɔ 'gɛɛɛ -yre!

¹⁶ Minnun nen 'o -nyrandɔɔ klun tiidii 'va be,

o 'tɛɛ 'san -dan 'yɛɛ.

En minnun nen o ci -ka -ɔɔ be,

'tɛɛ 'san -sɛɛɛ o da.»

¹⁷ Tu zɛɛ -a man nen Zozi Bali -le 'wɔɔ vɛɛɛɛɛ 'sia. Yaa 'vɛɛ 'nan: «'Ka 'si 'wɔɔ 'wɛɛɛɛɛ "dɛɛɛɛɛ man -e 'ka 'fli -nɔɔɔ Bali le! Bali -le mingɔɔɔnlanan -blɛɛɛɛɛ 'bɔɔ 'kogo.»

Zozi -srunɔɔɔ tɛɛɛ

¹⁸ Yi -tu da nen Zozi a ciɛɛɛ Galile 'yi 'plo da, en e min "fli 'yɛɛ, te o ya 'wee pɔɔ -tɛɛ "se 'wɛɛɛɛɛɛɛ 'yi 'va. Pɔɔ -tɛɛɛɛɛɛɛ nen waa. Simɔɔɔɔɔ nen waa laabo Pieri be 'lee 'e "but Andre nen. ¹⁹ En e 'nan -wɛɛɛ 'nan: «'Ka -sɔɔɔnlanan 'an -sru! An -taa 'ka dreɛɛ minnun nen o min laabo 'an -sru "be waa.» ²⁰ 'Nun tɔɔɔɔ o 'wee "senun 'tɛɛɛ, en o sɔɔɔnlanan Zozi -sru.

²¹ "Yɛɛ -ku "nyian 'e 'le be, te e min "fli "pee ye. Zebede -pɔɔ Zaji 'lee 'e "but Zan nen, o ya 'o 'fɔɔɔɔ -kɔɔ -ji 'o 'vale 'o "tɛɛ Zebede -a, te o 'wee "senun -peeman. Zozi o laabu. ²² 'Nun tɔɔɔɔ min "fli zɛɛ o 'si 'wee -kɔɔ -ji, o 'si 'o 'tɛɛ -sru, en o sɔɔɔnlanan Zozi -sru.

Zozi ciɛɛɛ Bali -le 'wɔɔ vɛɛɛɛɛ -a Galile 'leglon 'ji

²³ Zozi ciɛɛɛ Galile 'leglon pɛɛɛɛɛɛɛ 'ji. E 'wɔɔ paa minnun ji Zuif 'nɔɔɔ 'le cin yɛɛ 'kɔɔɔnlanan -ji. E Bali 'le 'wɔɔ 'nɔɔɔnlanan 'vɛɛ -yee mingɔɔɔnlanan -blɛɛɛɛɛ da. Minnun pɛɛɛɛɛɛɛ nen -cɛɛ ci o man 'lee minnun pɛɛɛɛɛɛɛ nen o man "yaaman be e 'o beli. ²⁴ -A -nan nen waa 'tɔɔ 'wɔɔɔɔ 'man Siri 'leglon pɛɛɛɛɛɛɛ 'ji, en minnun -ta o pɛɛɛɛɛɛɛ nen o ci see -blɛɛɛɛɛ -cɛɛ 'tɔɔ 'tudu pɛɛɛɛɛɛɛ 'bɔ be waa -yre. Min -mienun man 'be "yaaman, en -yu -wɔɔɔɔ 'be ci min -mienun -sru, en -tuwɔɔ "cɛɛ 'be ci min -mienun man, en min -mienun a 'o -srandɔɔ "tra, o pɛɛɛɛɛɛɛ zɛɛ o -ta waa -yre, en e o beli.

²⁵ -A -nan nen min "kaga 'kpa -sɔɔɔnlanan -a -sru. O -mienun "sia Galile 'leglon 'bɔɔ 'ji, en o -mienun "sia 'leglon 'tu nen waa laabo 'Fla 'fu be -a -ji, en o -mienun "sia Zeruzalem, en o -mienun "sia Zude, en o -mienun "sia 'yi nen waa laabo Zudan be -a -sru 'flanun da.

Zozi Bali -le 'wɔɔ 'vɛɛɛɛɛ kɔɔɔ da

5 Zɛ Zozi min "kaga zɛɛ o 'yɛɛ be, -a -nan nen e pɔɔɔ tri, e -nyran, en -a -srunɔɔɔɔɔ pli "man. ² En e 'wɔɔ "paadɔɔ 'sia o ji. Yaa 'vɛɛ -wɛɛɛ 'nan:

-Tu man nen Bali -le -fæa ci?

³ «Minnun nen waa -tɔa 'o 'fli 'lɔ 'nan, -te Bali 'ka 'pale 'o 'va dɛ, wa'a 'kɔlaman fɛ -tu dɛdɛ -a dɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ -wɛɛ ci Bali -le mingɔnɔnɛn tredanɔn 'a.

⁴ Minnun nen o ci -trunnan 'o 'man wunun lɔ bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ Bali o "siiman.

⁵ Minnun nen o ci min -trɔɔ -a bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ 'trɛ nen Bali -a 'vɛ bɛ -wɛɛ ci -a da 'nɔn 'a.

⁶ Minnun nen Bali -le 'wɛ tɔglɛ dɛdɛ dra o -tɛa "bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ Bali o ci -taa "tra 'wɛ zɛ -a dɛdɛ -a.

⁷ Minnun nen min nyrinda -sɛan "o da bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ Bali o nyrinda "sia.

⁸ Minnun nen o 'wɛ dra 'o 'ci 'fɔdaa 'a bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ o -taa Bali yɛ.

⁹ Minnun nen waa -wɛɛman 'nan minnun yei 'e 'fu -trɔɔ bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ Bali -taa "o laabule 'yee 'nɛnnun.

¹⁰ Minnun nen o ci 'tɛ 'panan o da Bali ci 'ɔ wɛ dɛdɛ -le "wɛan bɛ, Bali -le -fæa a o man, kɔɔ -wɛɛ ci Bali -le mingɔnɔnɛn tredanɔn 'a.

¹¹ -Te o 'ka "srɔnman 'mɛn "wɛan oo, -te o 'tɛ "paa 'ka da 'mɛn "wɛan oo, -te o 'wɛ 'wɛlɛdɛ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn ve 'ka man 'wɛlɛ 'a 'mɛn "wɛan oo, Bali -le -fæa 'a 'ka man!

¹² 'Ka 'ci 'e 'nran 'e 'ciɛla "da, kɔɔ 'ka 'kɔpa -kɔan -dan la-ji. Bali 'lewei vɔnɔn nen 'ka 'lɔ 'e 'flin bɛ, 'wɛ 'tɔwɛlɛ zɛ minnun -wɛɛ dɛ.»

Zozi -sruncɔn a 'trɛda "le -wɛ -le 'wɛ 'zɔ

¹³ «Ka ya 'trɛda "le -wɛ -le 'wɛ 'zɔ. -Te -wɛ 'nɔnɔnɔn 'si 'man "bɛ, -mɛ "a nen waa dra 'nɔnɔnɔn? E 'ka fɛ -tu dɛvɛ -a "nyian "fo "dɛ. Waa wɛɛnman, -e minnun 'o "taanla "da.»

Zozi -sruncɔn a 'trɛda "le 'tɛ 'san -le 'wɛ 'zɔ

¹⁴ «Ka ya 'trɛda "le 'tɛ 'san -le 'wɛ 'zɔ. 'Fla nen pɔn da lou "bɛ, e 'ka 'e 'kɔɔdɛ dɛ, -a -tɔwɛlɛ "nen "nyian 'cee vɛ -a.

¹⁵ En wa'a -kannɛn -fɔa "nen -e 'o 'kɔɔ -kɔ wɛlɛ dɛ. 'Pian waa -tɔala fɛnan 'wein da, -e 'e min pɛɛnɔn nen 'kuin bɛ o va dɛ 'wein. ¹⁶ 'Wɛ 'tɔwɛlɛ zɛ -a 'kɔɔ nen 'cee vɛ -a, minnun pɛɛnɔn 'o 'ka 'san yɛ! En 'wɛ 'yi "nen kaa dra bɛ 'o yɛ, -e 'o 'ka "tɛ "nen laji bɛ -a 'tɔ dɛ -dan.»

Zozi 'ta Bali -le -pei 'lɛ sɔɔlɛ

¹⁷ «Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an -ta Moizi -le -pei klu -sɛnɛa ji dɛ! Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji "nyian 'nan, an -ta Bali 'lewei vɔnɔn wei klu -sɛnɛa ji dɛ! Ma'an 'talɛ 'wunun zɛ -a klu -sɛnɛa ji dɛ, an -ta 'nan -e 'an o 'lɛ sɔɔ 'pian.

¹⁸ Maan ve 'cɛɛ 'wɛ tɔglɛ 'a 'nan, -te labli 'lee 'trɛ 'ka tian 'nyanɛ dɛ, te -pei -le 'wɛ "wɛnɛn 'tɔwɛlɛ "cɛ 'ka 'sia "da "dɛ -trɛlɛ, -e 'wɛ pɛɛnɔn nen -pei -a 'vɛ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ. ¹⁹ -Yee "wɛan min nen e Bali -le -pei "wɛnɛn 'tɔwɛlɛ sɛ bɛ, en e 'wɛ paa minnun ji 'nan, 'o dɛ "lɛ 'yee 'wɛ 'zɔ bɛ, Bali -le mingɔnɔnɛn trɛda bɛ, min zɛ -yɛɛ -kɔan min "wɛnɛn 'a. 'Pian min nen e 'ta 'wɛla Bali -le -pei da, en yaa "paa-man minnun ji 'nan 'o 'ta wɛla "da "bɛ, Bali -le mingɔnɛn trɛda bɛ, min zɛ -yɛɛ -kɔan min -dan a. ²⁰ -Yee

"wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'ka dɛ wɛ "yinun 'ka 'mlin-ɛ 'fluba 'ci vɔnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'le vɛ da dɛ, ka'a -kɔ Bali -le mingɔnɔnɛn 'trɛda "fo "dɛ.»

'Wɛ 'wɛlɛdɛ pɛɛnɔn a -tɔwɛlɛ

²¹ «Kaa 'man 'nan, waa 'vɛ -kaa tranun lɛ 'nan: <Te blamin 'e dɛ min -tɛzan -a dɛ!

Min nen e min -tɛ bɛ,

o -kɔ -a tin 'banɔn 'cɛin -da.> ²² 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, min nen 'bli 'fɔ 'ji 'e "buɛ man bɛ, o -kɔ -a tin 'banɔn 'cɛin -da. En min nen yaa 'vɛ 'e "buɛ lɛ -bluzan bɛ, o -kɔ -a tin 'banɔn -dandan cɛin -da. En min nen yaa 'vɛ 'e "buɛ lɛ klinzan bɛ, e ya "lɛ 'o -fɔ 'tɛ nen -a va yɛa yɛdɛ 'leda "ka "dɛ, -a va.

²³ -Te i -ku Bali -panvɛ -a Bali -pannan, en -a -cin -trɔa 'i 'ji 'nan, 'wɛ a 'ka 'vale 'i "buɛ -tu -a 'ka yei "bɛ, ²⁴ 'i Bali -panvɛ zɛ -a 'tɔula Bali -pannan bɛ, -e 'i 'ku 'i "buɛ zɛ -a va. 'I 'ka yei "sɛn 'e cin va 'vaa -e 'i 'ta 'yie 'sraga bu Bali lɛ.

²⁵ -Te min -tu 'i 'sanman dɛ, en ka "ta -kɔ -a tin 'bale bɛ, 'i 'fɔ 'e 'flin 'i 'ka yei "sɛn 'e cin va, "kɔɔ 'yei 'nɔn tin 'bazan lɛ, -e tin 'bazan 'e 'i 'fɔ -pu 'kuin. ²⁶ Maan ve 'yie 'wɛ tɔglɛ 'a 'nan, 'yie vɔnɔn i bɔla -pu 'kɔn zɛ -a -ji bɛ, te i cɛɛn -yee "lala pɛɛnɔn bɔladɛ man.»

Wa'a min nan 'lee min -sran -wɛɛman dɛ

²⁷ «Kaa 'man 'nan, Bali "e 'nan:

<Te blamin 'e min nan -wɛɛ "dɛ,

en te 'e min -sran -wɛɛ "dɛ!> ²⁸ 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, min nen e min nan -nanjɛɛn, en -a 'bli bu "man "bɛ, te yaa wɛɛ 'va.

²⁹ -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'i 'pɛ "yi "da yie 'bɛ -maan i 'wɛ 'wɛlɛdɛ "dra bɛ, 'i 'si "ji -e 'i tuu -kɔɔbɔlɛ! Kɔɔ -te 'i 'man 'mɛn -tɔwɛlɛ "cɛ sɛ bɛ, -a "yi "mlian 'i 'bɔ po -fɔdɛ 'tɛ nen -a va yɛa yɛdɛ 'leda "ka "dɛ, -a va da. ³⁰ En -te 'i 'pɛ "yi 'bɛ -maan i 'wɛ 'wɛlɛdɛ "dra bɛ, 'i 'cɛn -e 'i tuu -kɔɔbɔlɛ! Kɔɔ -te 'i 'man 'mɛn -tɔwɛlɛ "cɛ sɛ bɛ, -a "yi "mlian 'i 'bɔ po -fɔdɛ 'tɛ nen -a va yɛa yɛdɛ 'leda "ka "dɛ, -a va da.»

Min nan bɔladɛ da wɛ

³¹ «Bali -a 'vɛ "nyian 'nan:

<-Te min "ta 'e nan bɔala bɛ,

'fluba nen yaa -kɔɔnman 'nan yaa 'bɔla bɛ,

'e 'nɔn -yɛ 'vaa -e 'e bɔla.> ³² 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, min nen e nan 'bɔla, te -kɔnɛn -wɛɛdɛ man "cɛɛ dɛ, te min zɛ -yɛɛ vɔnɔn 'e -kɔnɛn -wɛɛ -kɔnɛn pee 'padɛ -a. En min nen e lɛ zɛ -a 'pa bɛ, te Bali 'lɛ zia bɛ e min nan wɛɛ.»

Zozi -sruncɔn 'ka 'wɛ 'ji -pɛ wuanla Bali 'tɔ da dɛ

³³ «Kaa 'man 'nan, waa 'vɛ -kaa tranun lɛ 'nan:

<Te blamin 'e 'wɛlɛ man -pɛ wɛlɛn Bali 'tɔ da dɛ!

'Pian 'wɛ oo 'wɛ nen

'e 'pɛ wɛlɛn 'ji Minsan Bali 'tɔ bɛ,

yaa 'lɛ sɔɔman -kɔɔ.> ³⁴ 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka fɛ -tu -ji -pɛ wɛlɛn "fo "dɛ! En te 'ka labli dɛ 'cee

'wl nan yuzan -a "fo "dl, kɔɔ e ya Bali -le mingɔnɔnɔn pɛin -a. ³⁵ Te 'ka 'trɛ drɛ 'cee 'wl nan yuzan -a "fo "dl, kɔɔ e ya Bali cɛin -trɔnanan "a. Te 'ka Zeruzalem 'trɛ drɛ 'cee 'wl nan yuzan -a "fo "dl, kɔɔ e ya Bali nɛn mingɔnɔnɔn -dan a bɛ -a 'fla -a. ³⁶ En te 'ka vɛnan 'wl 'e 'bɔ 'ka man 'wl 'tu -ji, -e 'ka 'wulo 'e 'ku -ji dl, kɔɔ ka'a 'kɔlamam 'ka 'wulo "jɛ pou -tuwli "cɛ liladɪ -a 'fuvu dl, ɛn ka'a 'kɔlamam -a liladɪ -a tiidii "dl. ³⁷ -Te e ya -inyan -a bɛ, 'ka vl -inyan! -Te e ya -cɛjɛ -a bɛ, 'ka vl -cɛjɛ! 'Wl pɛɛnɔn nɛn cɛɛ ve -a -sru "bɛ, 'e "sia Satan nɛn e 'wl 'wliɪdl "paa 'nyranman -a bɛ -a va.»

Zozi -sruncɔn 'ka 'wl 'leji tɔa dl

³⁸ «Kaa 'man 'nan waa 'vl 'nan:
 <Te min 'i yie -wi bɛ,
 'i -yee vɛ -wi!
 En -te min 'i 'shɛ 'su bɛ,
 'i -yee vɛ 'su!» ³⁹ 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka 'wl 'leji -tɔ 'wl 'wliɪdl "drɛzan lɛ dl. -Te min 'pa 'fɔ 'i 'pɛ "yi "da 'kɔlanbo "da bɛ, 'i 'pɛ bu dave -kɔɔn "nyian -yɛrɛ! ⁴⁰ -Te min a "va 'nan 'e 'ko 'yia tin 'bazan cɛin -da, 'yie -tralɛ 'sidɪ -le "wɛan bɛ, 'i 'ta sɔ nɛn -a 'wl cɪ 'i man bɛ, 'i 'nɔn -yɛrɛ "nyian! ⁴¹ -Te min -tu -trɔ -tɔ 'i 'win -ji -sa -a, 'nan 'i 'ku -a kilo -tu da bɛ, 'i 'pa "da "nyian -tu! ⁴² -Te min fɛ laabu 'i 'lɔ bɛ, 'i 'nɔn -yɛrɛ. En te 'i koda -tɔ min nɛn e -ta fɛ 'fɛlɛ 'i 'lɔ bɛ -yɛrɛ "dl!»

Zozi -sruncɔn 'o 'nanmannɔn ye "yi

⁴³ «Kaa 'man 'nan waa 'vl 'nan:
 <Blamin 'e bɔɛzan -tu yɪ "yi,
 'pian 'e 'nan 'e 'nanmanzan man!» ⁴⁴ 'Pian 'an 'bɔ, "an "ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ka 'nanmannɔn yɪ "yi, ɛn "nyian bɛ 'ka Bali tru 'ba minnɔn nɛn o 'tɛ "paa 'ka da bɛ, -wee 'wl man! ⁴⁵ 'Wɛnɔn zɪɛ -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ, -e 'ka 'kɔn 'ka "tl nɛn laji bɛ -yee 'nɛnnɔn tɪglɪ 'a. Kɔɔ e yidɛ wuanla 'wl 'wliɪdl "drɛnɔn 'lee 'wl "yi "drɛnɔn da, ɛn e laa -fɛan min -wliɪdnɔn 'lee min tɪglɪnɔn da. ⁴⁶ -Te minnɔn nɛn o 'ka ye "yi "bɛ, o 'saza nɛn ka o ye "yi "bɛ, te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cɛɛ dl! 'Sukɔlɛ 'sinɔn nɛn 'wl 'wliɪdl "drɛnɔn 'a bɛ, 'wl 'bɔ zɪɛ -nyɛn "o "dra. ⁴⁷ En -te 'ka "bɔnɔn 'saza nɛn ka 'o 'tɔ bɔ bɛ, ka'a 'wl -dan drɛlɛ "fo "dl. Kɔɔ minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dlɛ, 'wl 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nɛn "o "dra. ⁴⁸ 'Ka 'kɔn tɪglɪ "le zɪ 'ka "tl Bali nɛn laji bɛ e cɪ tɪglɪ bɛ -yee 'wl 'zɪ.»

O fɛ -nɔn seenɔn lɛ 'kɔ?

6 «Fɛ oo fɛ nɛn ka "ta -a dra Bali lɛ bɛ, te 'ka -wɛɛ 'nan 'ka dra minnɔn yie lɛ 'nan -e 'o 'ka 'tɔ "yi "vl dl! Kɔɔ -te 'wl zɪɛ -a -cin a 'ka 'ji bɛ 'ka "tl "nɛn laji bɛ ya'a man "yi "dra 'cɛɛ "fo "dl.

² -Yee "wɛan fɛ oo fɛ nɛn yia -nɔn seezan lɛ bɛ, te 'i 'nan wl fuila "man "dl! 'Wl zɪɛ -a 'bɔ nɛn minnɔn nɛn o 'wl dra min yie lɛ bɛ, waa dra cin yɪ 'kuin, ɛn waa dra "nyian -guada. Waa -nan wl ve 'nan -e minnɔn 'e 'o 'tɔ "yi "vl -le "wɛan. Maan ve 'cɛɛ 'wl tɪglɪ 'a 'nan, o 'o -kopa 'yɪ 'va. ³ 'Pian 'yie vɛ bɛ, -te "yie "lala -nɔn seezan lɛ bɛ, te min pee 'e 'nan yɪ dl! ⁴ 'I drɛ zɪɛ 'du -e -a 'wl 'e

'fu 'e yɔɔdl, -e 'i "tl "nɛn e fɛ yɔɔdl -tɔa "bɛ, 'yɛi -ko 'pa.»

Bali tru 'badɪ da wl

⁵ «En -te ka ya Bali tru 'banan bɛ, te 'ka drɛ "le minnɔn nɛn o 'wl dra min yie lɛ bɛ, -wee 'wl 'zɪ dl! O Bali tru 'badɪ ye "yi 'o 'tɔdl lou cin yɪ 'kuin 'lee -guada, 'nan -e minnɔn 'e 'o yɪ -le "wɛan. Maan ve 'cɛɛ 'wl tɪglɪ 'a 'nan, o 'wee -kopa 'yɪ 'va. ⁶ 'Pian 'yie vɛ bɛ, -te i ya "va 'nan i Bali tru "baa bɛ, 'i wla 'yie 'kɔn "bu "ji, 'i 'lɛ wu, -e 'i "tl "nɛn e cɪ fɛ yɔɔdl 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, 'i tru 'ba. -Te i ya -a drɛnan zɪɛ, 'i "tl "nɛn e 'wl yɔɔdl ye bɛ, yɛi -ko "paa.

⁷ -Te ka ya Bali tru 'banan bɛ, te 'ka 'wl "kaga "vl "le minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dlɛ, -wee 'wl 'zɪ dl. E ya 'o 'ji "le 'nan 'wee tin "kaga 'padɪ man nɛn Bali 'e "trɔnɛn -tɔa 'wɛ. ⁸ Te 'ka drɛ "le -wee 'wl 'zɪ dl! Kɔɔ 'ka "tl "nɛn laji bɛ, "cɛɛ vɛnan 'ka fɛnɔn laabu -yɔɔ "bɛ, te e 'ka 'man wl -nɔn 'bɔ -tɔa 'va.»

Bali tru 'badɪ

⁹ «Zɪ kɔ 'ka Bali tru 'ba bɛ -nyɛn 'gu, 'ka vl 'nan:

'Ku "tl Bali nɛn laji bɛ,
 'i drɛ -e minnɔn 'o 'i 'tɔ drɛ -dan.

¹⁰ 'Yie mingɔnɔnɔn -blɪdl 'e 'ta.

En 'i drɛ -e minnɔn 'o 'i 'ci 'sɔ wl drɛ 'trɛda,
 "le zɪ e dra laji bɛ, -yee 'wl 'zɪ.

¹¹ 'I 'kue cɛɛgu -blɪfɛ nɛn ku cɪ "va "bɛ, -a -nɔn 'kue.

¹² 'Wɛnɔn nɛn kua dra 'yie -wliɪdl "bɛ 'i 'cɛ 'kue,

"le zɪ minnɔn 'wl dra 'kue -wliɪdl kua "cɛa -wɛ "bɛ -yee 'wl 'zɪ.

¹³ Te 'i 'ku 'tuɪ -e Satan 'e 'ku 'man yɪ dl.

'Pian 'i 'ku 'si -yɔɔ.

[Mingɔnɔnɔn -blɪdl, 'lee 'plɛblɛ, 'lee 'tɔ -dan a 'li 'e 'cɛn 'yie vɛ -a, -trilii. Amen!] ¹⁴ 'Wl 'wliɪdl "nɛn minnɔn -a dra 'cɛɛ bɛ, -te kaa "cɛa -wɛ "bɛ, 'ka "tl "nɛn laji bɛ, 'wɛnɔn nɛn kaa drɛ -yɛrɛ "wliɪdl "bɛ, e "cɛa "nyian 'cɛɛ. ¹⁵ 'Pian -te minnɔn 'wl drɛ 'cɛɛ, ɛn ka'a 'cɛlɛ -wɛ "dlɛ, 'ka "tl "nɛn laji bɛ, 'wɛnɔn nɛn kaa drɛ -yɛrɛ "wliɪdl "bɛ, ya'a "nyian "e cɛa 'cɛɛ dl.»

Fɛ 'sɔndɪ

¹⁶ «-Te ka ya fɛ 'sɔnnan bɛ, te 'ka 'fli ta drɛ -trɔɔɔɔ "le minnɔn nɛn o 'wl dra min yie lɛ bɛ, -wee 'wl 'zɪ dl. 'O 'fli ta dra -trɔɔɔɔ, -e 'o -kɔɔn "minnɔn lɛ 'nan, 'o ya fɛ 'sɔnnan. Maan ve 'cɛɛ 'wl tɪglɪ 'a 'nan, o 'wee -kopa 'yɪ 'va. ¹⁷ -Te i ya fɛ 'sɔnnan bɛ, 'i yɔa "foe, ɛn 'i -lazigɔ -sɛn 'i da, ¹⁸ -e minnɔn 'o vɛlɛ o -kɔɔnɔn "yɪ 'nan i ya fɛ 'sɔn -nan dl. 'I "tl "nɛn e cɪ fɛ yɔɔdl 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, -yɛɛ -nan ye 'i 'lɔ, -e 'yɛi -ko 'pa.»

Zozi -sruncɔn 'o -wɛɛ 'nan 'o yɪfɛnɔn 'e 'kɔn Bali 'srɔn

¹⁹ «Te 'ka fɛnɔn tre 'ka yɪfɛ -a 'trɛ 'gɛɛ -a da dl!
 Fadrunɛn 'lee mɔnnɛnnɔn o srɛman, ɛn crinnɔn 'kɔn "fɔn, -e 'o "koola. ²⁰ 'Pian 'ka fɛnɔn tre 'ka yɪfɛ -a laji. Fadrunɛn 'lee mɔnnɛnnɔn 'ka 'nan nun -e 'o fɛ srɛ dl, ɛn crinnɔn 'ka 'nan nun -e 'o crin wu dl. ²¹ Fɛ nɛn yaa -maan "kɔ 'an 'wl zɪɛ -a 'vl bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan, fɛnan nɛn

min yufe ci 'e pladt be, -a -nan nen min -le ci "nrōndt p̄ɛɛnɔn -kɔan.

²² Min yie 'be -maan min fēnan ye. -Te 'i yie a 'ji 'kpa be, 'te 'san -sean 'i da, yia -tɔa. ²³ 'Pian -te 'i yie 'ka fēnan ye dɛ, 'te 'san -sean 'i da, yi'a tɔa dɛ. I ya tu p̄ɛɛnɔn man klun va. -Te fe -tu -si -tɔ 'te 'san -lɔ en i -fu klun va be, te i ya klun tiidii -dan 'va!

²⁴ Min -towlī 'ka 'kɔlaman -e 'e drē min 'fli 'suzan 'a dɛ. Kɔɔ -te yaa 'vɛ 'nan 'e dra be, e "naan -a -tu man -e 'e -tu yɛ 'yi. En -te 'be 'cɛɛ dɛ, e kɔamlan -a -tu man, -e 'e -tu drē 'e 'pela koda. -A -towlī "nen 'nyian 'cee vɛ -a, ka'a 'kɔlaman -e 'ka Bali 'lee "lala yɛ 'yi 'e cin -a dɛ.»

Zozi -sruncɔn yi -tɛala Bali da

²⁵ «-Yee "wɛan nen maan ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka 'fu 'ka 'ci "nrōnɔn 'cee 'trɛda da dɛ! -Yɛɛ ci 'le: <Mɛ "nen kua -ble? -Mɛ "nen kua -mlian? Kua dra 'kɔ, -e 'ku 'man sɔnɔn yɛ?» 'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'belidɛ nen 'ka 'lɔ be -a 'yi 'mlian -blɛfɛ da, en 'ka 'kɔle nen 'ka da be, -a 'kpa "mlian sɔnɔn da.

²⁶ 'Ka 'ci "nrōn "lomannun da! Wa'a 'saa 'fɔa dɛ, en wa'a 'saa 'tɛa dɛ, en wa'a 'saa 'sean 'trɛbɔnɔn -ji dɛ. 'Pian 'ka "tu "nen laji be e -blɛfɛ -nɔan -wɛ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali 'le be 'ka 'yi "mlian o da! ²⁷ 'Cee ci "nrōndt 'cee 'trɛda da be, ya'a 'kɔlaman -e 'e yi -towlī "cɛ 'pa 'cee 'belidɛ da "fo "dɛ.

²⁸ Sɔnɔn nen 'kɔ ka 'wɛ 'ka man be te 'ka 'ci "nrōn -a 'wɛ 'a dɛ! Lunun nen 'o -fui -tɛa "lua be, 'ka 'ci "nrōn o da! Wa'a 'nyranman paa dɛ, en wa'a 'nanwɛ 'taan dɛ. ²⁹ 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Salomɔn nen e ya mingɔn-nen -dan tu a 'li be, -yee sɔ -tu fenyian 'ka 'mlinɛ lu -fuinun zɛ -a -towlī 'le fenyian da dɛ. ³⁰ Lu -fui "nen 'be ci lua, "trɛ wɛɛ "cɛan -e 'wɛɛ 'fɔ 'tɛ 'va be, -te Bali 'be 'man drɛvɛ wɛɛ fenyian zɛ be, 'kɔ kaa "nun? 'Cee yi -tɛradɛ Bali da a "wɛnɔnɔn.

³¹ -Yee "wɛan te 'ka 'fu 'ka 'ci "nrōnɔn -a laabudɛ -a 'nan: <Mɛ "nen kua -ble? -Mɛ "nen kua -mlian? Kua dra 'kɔ, -e 'ku 'man sɔnɔn yɛ?» ³² Ci "nrōndt nun zɛ e ya minnɔn nen wa'a Bali tɔa dɛ, -wee vɛ -a. 'Ka "tu "nen laji be yaa -tɔa 'nan fēnan zɛ -a 'wɛ a 'ka man. ³³ 'Ka -wɛɛ 'e tɛdɛ 'nan, Bali 'e mingɔnɔn -blɛ 'ka da, en 'ka -wɛɛ "nyian 'nan, 'ka Bali ci 'sɔ wɛ dra. "Bɛ -sru -e Bali 'e fɛ p̄ɛɛnɔn zɛ -a drɛ 'cɛɛ. ³⁴ "Trɛ "tu 'lee 'e 'ci wɛ, en yi -tu 'lee 'yee "koe "nyan. -Yee "wɛan te 'ka 'ci "nrōn "trɛ "wɛ da dɛ!»

Zozi -sruncɔn 'ka min 'tɔ 'tɛa dɛ

7 «Te 'ka min 'tɔ 'tɛ dɛ, "tɔɔ tu nen Bali 'trɛdanɔn 'le 'wɛ tin "baa be, 'e tin -tɛ 'ka da! ² Kɔɔ Bali 'cee tin "baa "le zɛ ka minnɔn -le vɛ 'pa be -yee 'wɛ 'zɛ. Zɛ i 'wɛ dra 'i bɔɛzan -tu -va be, -a da nen Bali "yie "dra.

³ -Mɛ "le "wɛan nen i yiba -flunɛn ye 'i bɔɛzan -tu yie -goei, te 'i 'kɔ 'le vɛ nen yiba -dan 'kɔ ci 'be 'ji be, yi'a 'be 'ye dɛ? ⁴ 'I 'kɔ nen yiba -dan ci 'i 'yie -goei "be, -mɛ "le "wɛan nen "yie "ve 'i bɔɛzan 'le 'nan: <'I 'tɔ -e 'an yiba -flu 'si 'i 'yie -goei!» ⁵ -Bluzan, 'i yiba -dan 'si 'i 'yie -goei 'vaa,

-e 'i fēnan yɛ 'wein. "Bɛ -sru i -kɔlaman yiba -flu 'sidɛ -a 'i bɔɛzan -tu yie -goei.

⁶ Te 'ka Bali -le fēnan -nɔn -plɛnnun 'le dɛ, "tɔɔ 'o li 'o da -e 'o 'ka 'wi "cɛɛn 'e cin man! En te 'ka 'cee -siga -fɔla 'sruncɔn 'le dɛ, "tɔɔ 'o 'tran "da!»

Zozi -sruncɔn Bali tru "baa 'nan 'e 'pa 'o 'va

⁷ «'Ka fɛ tru 'ba, waa -nɔan 'cɛɛ! 'Ka fɛ -wɛɛ, kaa ye! 'Ka 'kɔn 'tɛ, waa 'le "so 'cɛɛ! ⁸ Kɔɔ min nen e fɛ tru "baa be, waa -nɔan -yɛ. Min nen e fɛ -wɛɛman be, yaa ye. En min nen e 'kɔn -tɛa "be, waa 'le "so -yɛɛ.

⁹ Min -tu 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nen -blɛfɛ tru 'ba -yɛɔ, -e 'e 'kɔle -nɔn -yɛɛ "dɛ. ¹⁰ En min -tu 'ka 'ka yei, -te -yee 'nen kɔ tru 'ba -yɛɔ, -e 'e -mlɛn -nɔn -yɛɛ "nyian dɛ. ¹¹ Ka ya -wɛidɛ, 'pian ka fɛ "yi -tɔa -e 'ka -nɔn 'cee 'nɛnnun 'le. 'Ka "tu "nen laji be, -a ci "yi "mlian 'ka da, -yee "wɛan 'ka -tɔ 'nan, e fɛ "yi -nɔan minnɔn nen waa laabo -yɛɔ "be -wɛ!

¹² 'Wɛ p̄ɛɛnɔn nen ka ya "va 'nan minnɔn 'o drɛ 'cɛɛ be, -a 'wɛ 'kɔ -towlī zɛ -nyɛn 'ka -wee "drɛ! 'Wɛ zɛ -a 'bɔ nen Moizi -le -pei -a 'vɛ 'nan blamin 'e drɛ. En -a -towlī "nen 'nyian Bali 'lewei vɔnɔn -a 'vɛ 'nan blamin 'e drɛ.»

-Si nen min -a "siala -e 'e 'beli be, e ya -towlī

¹³ «'Kɔn -yɛɛ "flunɛn be -a -ji nen 'ka -wɛ -e 'ka 'belidɛ yɛ! Kɔɔ 'kɔn -yɛɛ nen min -wɛmlan 'ji, te -a 'le 'srannan "nen -kadɛ -a be e ya -dan, en -a -si a -gbagbla. -Si zɛ -a da ta wudɛ nen min "kaga -a ye "yi. ¹⁴ 'Pian 'kɔn -yɛɛ nen min -wɛmlan 'ji -e 'e 'belidɛ yɛ be e ya "flunɔn, en -a -si a "wɛnɔnɔn. -Yee "wɛan min "soglo 'nen 'be 'ta wɛla "da.»

Yiba 'kpa 'lee yiba -wɛidɛ

¹⁵ «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va, minnɔn nen waa ve 'nan Bali 'lewei vɔnɔn nen waa, 'pian te o 'ka 'a dɛ -wee "wɛan. 'O 'fli dra 'ka yei "le 'blanun -le 'wɛ 'zɛ, "tɔɔ te plɔ winun nen waa. ¹⁶ O drɛ winun man nen ka o -kɔnɔn "ye. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan wa'a -lomin naan -tɛin "man dɛ, en wa'a -wɛn bɛwɛ 'naan "trɔn 'fɔn lei man dɛ. ¹⁷ Yiba "nen e ya 'kpa be -a 'blu a 'yi, en yiba "nen e ya -wɛidɛ "be -a 'blu a -wɛidɛ. ¹⁸ Yiba "nen e ya 'kpa be -a 'blu 'ka 'wɛidɛ "dɛ, en yiba "nen e ya -wɛidɛ "be -a 'blu 'ka 'yi "dɛ. ¹⁹ Yiba "nen e baa te -a 'blu 'ka 'yi "dɛ, waa "cɛan -e 'o 'fɔ 'tɛa. ²⁰ -Yee "wɛan minnɔn zɛ, o drɛ winun man nen 'ka -taa "o -tɔɛ.»

Zozi -sruncɔn tɔɔlɛ

²¹ «'An laabudɛ Minsan, Minsan be, -a 'saza 'ka 'ko min -a Bali -le mingɔnɔn tɛda dɛ. 'Pian min nen yaan "tu "nen laji be -a ci 'sɔ wɛ dra be, -yɛɛ ko -nan nun. ²² Yi nen an 'trɛdanɔn 'le tin "baa be, min "kaga -taa -a vɛle 'mɛn 'nan: <Minsan, Minsan! Ku Bali 'lewei 'vɛ 'i 'tɔ da, en ku -yɛ -wɛidɛ "pin minnɔn -sru 'i 'tɔ da, en ku 'lebo "fɔ winun drɛ 'i 'tɔ da.» ²³ 'Pian maan ve -wɛ 'nan: <'Ma'an 'ka 'tɔa "fo "dɛ, 'ka 'si 'an "srɔn "kɔɔbɛli, ka ya 'wɛ 'wɛidɛ "drɛnɔn 'a.»

²⁴ -Yee "wean nen, 'wunun nen maan ve 'cee 'guae, -te min nen yaa 'man, en yaa ta 'ta 'wu be, te -a san a "le 'nan 'wl 'tɔzan nen e 'yee 'kɔn -klu cɛen 'e trudi, en yaa -pu -fɔ 'pleble be, -yee 'wl 'zu. ²⁵ Fulɔ fɛen, en laa 'fen, en 'yi yru, -a pɛenɔn -sen 'kɔn zɛ -a man, en ya'a 'wile dɛ, e ya 'e 'tɔdɛ -kli -le "wean. ²⁶ 'Pian min nen e 'wunun nen maan ve 'guae -a 'man, en ya'a 'ta wule "da "dɛ, -a san a "le 'nan -bluzan nen e 'yee 'kɔn 'tɔ nyren va be, -yee 'wl 'zu. ²⁷ Fulɔ fɛen, en laa 'fen, en 'yi yru, -a pɛenɔn -sen 'kɔn zɛ -a man, en e wiila 'nan "fo.»

²⁸ Zɛ Zozi cɛen 'wunun zɛ -a vidɛ man be, -yee 'wl "paadɛ minnɔn pɛenɔn zɛ o 'kan, ²⁹ kɔɔ -yee 'wl "paadɛ 'ka "le 'fluba 'ci vɔnɔn 'le vɛ zu dɛ. 'Pian yaa "paaman "le min nen Bali -kɔladɛ -nɔn -yɛɛ "be, -yee 'wl 'zu.

Zozi -kogobe 'tezan -tu beli

8 Zɛ Zozi 'si pɔn da be, en min "kaga sɔɔnla -a -sru. ² -A -nan nen -kogobe 'tezan -tu pli "man, e "po sɔɔn "wlu, en e -yɛɛ 'nan: «Minsan, maan -tɔa 'nan, -te i wlu "man "be, i -kɔlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an dre 'saun Bali 'le.»

³ Zozi 'e 'pe 'su "ji, e kle "man, en e -yɛɛ 'nan: «An "we "man, 'I dre 'saun Bali 'le!» 'Nun tɔɔn -kogobe 'bɔ 'si "man, en e dre 'saun Bali 'le.

⁴ -A -nan nen Zozi "e -yɛɛ 'nan: «Te 'i -nan sɛɛ wu min -tu le 'mlɔnmlɔn dɛ! 'Pian 'i 'ku Bali -panzan -tu -va, -e 'yei 'nanjen! "Be -sru -e 'i 'sraga bu Bali le, "le zɛ Moizi -a cɛen -te Bali -le 'fluba 'ji be -yee 'wl 'zu. Tɔɔn -e minnɔn pɛenɔn 'o -kɔnɛn "yl 'nan i beli.»

Rɔm min nen 'sounjanun tazan 'a be, e pli Zozi man

⁵ Zozi Kapanamo si 'sia. Zɛ e 'bɔla 'fla zɛ -a da be, en 'sounjanun tazan -tu pli "man. Yaa tru 'ba ⁶ -a vidɛ -a 'nan: «Minsan, 'yian 'suzan 'beli! -Cɛ -fɔ "man, en e -sran "tra. E ya 'e nyinnandɛ "kɔnɛn, en e ya 'e yra yl -nan -wliɔdɛ.»

⁷ Zozi "e -yɛɛ 'nan: «An "ta "lo, -e 'an -cɛ 'si "man.»

⁸ En 'sounjanun tazan "e -yɛɛ 'nan: «Minsan, an 'ka min nen i -wlamlan -yee 'kuin be -a dɛ, kɔɔ Zuif min "cɛɛ man dɛ. 'Pian 'i 'wl 'tu vɛ, -e 'an 'suzan 'e 'beli. ⁹ 'An 'bɔ 'guae, 'an 'tanɔn 'be 'an "paala, en 'mɛn 'sounjanun be mɛɛn 'o "paala. -Te maan 'vl -a -tu le 'nan: <'I 'ku>, -e 'e 'ku. En -te maan 'vl -a pee le 'nan: <'I 'ta>, -e 'e 'ta. En -te maan 'vl 'mɛn nɔan le 'nan: <'I 'wl 'guae -a dre be>, yaa dra.»

¹⁰ Zɛ Zozi 'wunun zɛ -a 'man be, 'wl -a 'kan, en minnɔn nen -a -sru "be, e -wle 'nan: «An 'wl tɔglɛ ve 'cɛɛ! Ma'an tian min -tu yule Izraɛl 'nɔn 'va, te e yi -teala 'an da tɔglɛ zɛ dɛ. ¹¹ Maan 'le "cɛan 'cɛɛ 'nan, min "kaga "sia yide wluan "nan 'lee yide 'fɔ -nan "va, o -taa -e 'o "fɛdi -blɛ Bali fla 'o 'vale Abraam 'lee Izak 'lee Zago nun -a. ¹² 'Pian minnɔn nen Bali 'o 'si "va 'e tɛdɛ 'yee mingɔnɛn tre-dave -a be, Izraɛl 'nɔn nen. Bali -taa -wee 'tu wule klun va bei. Fɛnan nen -wudɛ 'lee 'she da -blɛdɛ cɛ be -a -nan.»

¹³ Tɔɔn Zozi "e 'sounjanun tazan zɛ -yɛɛ 'nan: «'I 'ku 'yie "kɔnɛn. 'Wl nen, i yi -tera "da "be 'e 'le kɔɔ 'yie!» Tu

'bɔ 'lein zɛ -a wlu nen 'sounjanun tazan 'suzan be, e beli.

Zozi Pieri 'sea 'lee -cɛ -tenɔn "kaga beli

¹⁴ "Be -sru en Zozi 'ku Pieri -le "kɔnɛn. Yaa nan "bu 'yl 'e nyinnandɛ 'kɔle 'tɔndɔn 'bɔ. ¹⁵ E kle -a -pɛla man, en -a 'kɔle 'ji 'e 'tɔɔ -fɔ. 'Nun tɔɔn lɛ zɛ e wluan lou, en e fɛ -nɔn -yɛɛ.

¹⁶ Zɛ funninmlan 'pla be, en minnɔn -ta minnɔn nen -yu -wliɔdɔn cɛ o -sru "be o "kaga "a Zozi le. Yaa 'vl -yu -wliɔdɔn le 'nan, 'o 'si minnɔn -sru, en e -cɛ -tenɔn pɛenɔn beli. ¹⁷ 'Wl nen Bali 'lewei vɔzan Ezai -a 'vl 'e 'cɛn be, zɛ e 'le kɔɔ zɛ. Kɔɔ yaa 'vl 'nan:

«E 'kue yra yɔdɛ 'si 'ku man,
en e 'ku 'man -cɛ pɛenɔn 'si 'ku man.»

Zozi -sru 'ta wudɛ

¹⁸ Zɛ Zozi min "kaga 'yl 'e 'srɔn "be, en yaa 'vl 'e -srunɔn le 'nan: «-Kaa ku 'yi -sru.» ¹⁹ -A -nan nen 'fluba 'ci vɔzan -tu pli "man, en yaa 'vl Zozi le 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, fɛnan pɛenɔn nen i -ko be, kue 'ko 'yia.»

²⁰ En Zozi "e -yɛɛ 'nan: «-Canjannɛnɛn nyinnan a, en "lomannun "kɔɛ "a, 'pian Blamin -plɛ "le "fɛ -tu -nan "ka -e 'e 'wulo 'pla 'nan dɛ.»

²¹ En -a -sruzan 'pee -a 'vl -yɛɛ 'nan: «Minsan, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'ku 'an "tɛ "wu 'vaa, -e 'an 'ta.»

²² Zozi "e 'vl -yɛɛ 'pian 'nan: «'I -kɔɔnla 'an -sru! Min-nun nen Bali "le 'va o cɛ 'o 'kadɛ be, 'i 'o 'tɛl 'o 'wee min wu.»

Zozi fulɔ 'pleble 'tu ta -tɔ

²³ Zozi 'fɔ -klu -ji 'o 'vale 'e -srunɔn 'a, en o -kudɛ 'sia. ²⁴ Tɔɔn fulɔ 'pleble 'tu "fɛɛndɛ 'sia 'yi zɛ -a yie da, en 'yi 'sendɛ 'sia -klu -ji. Tu zɛ -a wlu be, te Zozi "e "yi -tea.

²⁵ -A -nan nen -a -srunɔn pli "man, waa fuu, en o -yɛɛ 'nan: «Minsan, 'i 'pa 'ku 'va, 'ku 'nan "ta -nyaan!»

²⁶ En Zozi "e -wle 'nan: «-Mɛ "klan 'be 'ka -tea? 'Cee yi -teradɛ Bali da a "wɛnɔn!» -A -nan nen e wluan, en e paan fulɔ 'lee 'yi da 'pleble. Tɔɔn fɛnan -tɔ flɛ.

²⁷ 'Wl zɛ e minnɔn pɛenɔn 'kan, en waa laabu 'nan: «-Mɛ "su -man min 'be cɛ zɛ, en 'be 'wl tin "baa fulɔ 'lee 'yi le -e 'o drela "da.»

Zozi 'yu -wliɔdɛ "pin min "fli -sru Gadara 'leglɔn 'ji

²⁸ Zɛ Zozi 'bɔla 'yi -sru Gadara 'leglɔn 'ji be, en min "fli "nen -yu -wliɔdɔn cɛ o -sru "be, o -ta -a 'le. Min -yɛɛ nen waa bo -kɔle -ji be -a -mie ji nen o nyian. O nyran wo -wliɔdɛ "le "wean, min -tu 'ka 'ciala fɛ zɛ -a -nan dɛ.

²⁹ Tɔɔn o -paandɛ 'sia 'nan: «Bali -plɛ! -Mɛ "nen 'yie 'nan 'e dra 'kue? 'I -ta 'te 'pale 'ku da 'va? Tu nen Bali -a kɔɔn be ya'a tian kɔle dɛ.»

³⁰ Tu zɛ -a wlu be te 'sru 'pa 'tu a 'e 'blɛnɛn. 'Srunun 'bɔ 'ka o man -kɔɔbli dɛ. ³¹ En -yu -wliɔdɔn toba -fɔ Zozi le. Waa 'vl -yɛɛ 'nan: «-Te i 'ku 'pin be, 'i 'ku 'pa 'sia 'sru 'pa 'labe -a va.»

³² Zozi "e -wle 'nan: «'Ka 'ku!» Tɔɔn o 'si min "fli zɛ o -sru, en o -fɔ 'srunun -sru. 'Sru 'pa 'tu zɛ, o flan 'sia pɔn

'sean man zia, o -sen 'yia. En o pæenon kaa "fo. ³³ Minnun nen o 'srunun 'bɔ 'ta -pian "bɛ, "o "sen 'wɔ 'ji flæn -a. O 'bɔla 'ji 'fla, en 'wɔ nen e drɛ o yie man bɛ, 'lee 'wɔ nen e drɛ minnun nen -yɔ -wɔlɔdunun "ci o -sru "bɛ -wɛ "bɛ, waa -nan 'sinan 'pa. ³⁴ En 'flanon pæenon 'ku Zozi 'lɛ. Zɪ waa 'yɪ bɛ, en o toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji.

Zozi min -srandɪ "tra "tu beli

9 -A -nan nen Zozi 'fɔ -klu -ji "nyian, e 'yi cɛɛn, en e 'bɔla Kapanamo. 'Fla zɛ -a da nen e -nyɛanla.

² Tɔɔn minnun -ta min -tu nen e -sran "tra "bɛ -a -yrɛ "se "ji. Zɪ Zozi -wee yi -teradɪ 'e da 'yɪ bɛ, en e 'nan min -srandɪ "tra zɛ -yrɛ 'nan: «'An bee, nyɛn 'e 'si 'i 'ji! 'Wɔnun nen yia drɛ 'wɔlɔdɪ "bɛ, maan fui!»

³ 'Wɔ zɛ -a da nen 'fluba 'ci vɔnɔn -mienun -a 'vɔ 'o 'ji 'nan: «Min 'labe, e Bali sɔn!»

⁴ Zɪ Zozi -wee ci "nrɔndɪ 'yɪ bɛ, en yaa laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nen ci "nrɔndɪ -wɔlɔdɪ zɛ, e ya 'ka 'ji? ⁵ -Te maan 'vɔ -yrɛ 'nan: «'Wɔnun nen yia drɛ 'wɔlɔdɪ "bɛ, maan fui», 'bɛ a -tu. En -te maan 'vɔ -yrɛ 'nan: «'I 'wɔlɔn, 'i 'tɔ lou, 'i 'ta wɔ», 'bɛ a -tu. 'Wɔ "fli zɛ -a "cɛn "vɔdɪ 'bɛ ci 'plɛblɛ? ⁶ 'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan, Bali -kɔlɔdɪ -nɔn Blamin -pɪ lɛ, -e 'e min -le 'wɔ -wɔlɔdunun fui 'trɛda.» -A -nan nen yaa 'vɔ min -srandɪ "tra zɛ -yrɛ 'nan: «'I 'wɔlɔn! 'I 'yie nyinnan "dave 'sia! 'I 'ku 'yie "kɔn-nen!»

⁷ 'Nun tɔɔn e wɔlɔn lou, en e 'yee "kɔnɔn "si 'sia. ⁸ Zɪ min "kaga 'wɔ zɛ -a -nan 'yɪ bɛ, "klan -sen o ji, en o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia, kɔɔ e -kɔlɔdɪ zɛ -a -nɔn blamin lɛ.

Zozi Matie laabu

⁹ Zozi 'si fɛ zɛ -a -nan. "Yɛɛ -ku 'e 'lɛ bɛ, en e min -tu nen waa laabu Matie bɛ -a 'yɪ. 'Sukɔlɛ 'sizan nen, en e ya 'yee 'nyranman 'bɔ zɛ -a 'panan. En Zozi 'e -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!» Matie wɔlɔn, en e sɔɔnla -a -sru.

¹⁰ "Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -srunon a 'o -nyrandɪ -blɪfɛ -sru 'kuin. En 'sukɔlɛ 'sinon "kaga 'lee 'wɔ 'wɔlɔdɪ "drɛnɔn 'ta, o -nyran fɛ -sru o va. ¹¹ Zɪ Farizen 'nɔn -a -nan 'yɪ bɛ, en waa laabu Zozi -srunon lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nen 'ka 'san fɛ -ble 'o 'vale 'sukɔlɛ 'sinon 'lee 'wɔ 'wɔlɔdɪ "drɛnɔn 'a?»

¹² Zozi 'wɔ zɛ -a 'man, en e 'nan Farizen 'nɔn lɛ 'nan: «Minnun nen -cɛ 'ka o man dɛ, wa'a -dɔdɔ -sru -wɛɛ -man dɪ. 'Pian minnun nen -cɛ ci o man bɛ, -wɛɛ -dɔdɔ -sru -wɛɛman. ¹³ 'Ka 'ci "nrɔn 'wɔ nen Bali -a 'vɔ bɛ -a da. E 'nan:

«Min nyirinda 'e 'sen 'ka da!» 'Bɛ ci 'wɔ "yi "a, 'pian 'sraga budɪ bɛ 'bɛ a 'e "tun. 'Ka -wɛɛ 'nan 'ka 'wɔ zɛ -a -ci maan 'kpa! 'Wɔ 'bɔ zɛ -yee "wean nen an -ta. An -ta 'nan -e 'an 'wɔ 'wɔlɔdɪ "drɛnɔn laabu, -e 'o 'si 'wɔ 'ji. Ma'an 'talɛ minnun nen o ci tɔglɪ bɛ -wee "wean dɪ.»

Zozi 'le 'wɔ "paadɪ a "le fɛ -trɛ -le 'wɔ 'zu

¹⁴ "Bɛ -sru Zan -srunon 'ta Zozi 'va, en waa laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "wean nen 'ku 'vale Farizen 'nɔn 'a, ku fɛ "sɔan, te 'i -srunon 'ka "o "fɛ sɔan du?»

¹⁵ En Zozi 'e -wɛ 'nan: «-Te minnun a lɪ 'pa "fɛdɪ drɛ -nan bɛ, tu nen lɪ -trɛ 'pazan a o yei "bɛ, o man 'ka 'kɔn 'yuo dɪ. 'Pian tu nen e 'ka "nyian o yei "dɛ, -a -nan nen o -kɔlaman o fɛ "sɔan.

¹⁶ En "nyian bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, wa'a sɔ -trɛ 'fuɪ 'sia -e 'o 'pa sɔ ceje 'fuɪ bunan dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ dɛ, sɔ -trɛ zɛ e sɔ ceje 'fuɪ bunan "paa "va te e srɛ. ¹⁷ Wa'a 'wen -trɛ sean -wi 'kɔlɛ tre cejenun -ji dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ dɛ -wi 'kɔlɛ tre cejenun fɛaman, -e -wɛn 'e 'sran, te 'o srɛ. 'Pian o -wɛn -trɛ -sean -wi 'kɔlɛ tre 'trɛnun -ji, -e -wɛn 'lee -wi 'kɔlɛ 'trɛnun 'o vɔlɛ 'e srɛ dɪ.»

'Plɛblɛ a Zozi 'lɔ fɛ pæenon da

¹⁸ Zozi a 'wɔnun zɛ -a vɔnɔn -wɛ, tɔɔn en min tazan -tu -ta. E "po sɔɔn "wɔlɔ, en e -yrɛ 'nan: «'An 'lu "sia -kanan 'nun -naagu. 'Pian 'i yra 'si, 'i 'ta 'i 'pɛ 'pla "da, -e 'e 'fuɪ!» ¹⁹ Zozi wɔlɔn, en e sɔɔnla -a -sru 'o 'vale 'e -srunon 'a.

²⁰ Tɔɔn lumon -tu nen nyɛn -seanla "man -a -nan lɛ -fu -da "fli 'bɔ, te ya'a 'nyan dɛ, e pli Zozi man 'e koda zia, en e klɛ -yee sɔ 'lɛbo "man. ²¹ Kɔɔ yaa 'vɔ 'e 'ji 'nan: «-Te an -kɔlɔ an klɛ 'e "tun -yee sɔ man bɛ an "belia.»

²² Zozi 'e 'man lila, yaa 'yɪ, en e -yrɛ 'nan: «'An 'lu, nyɛn 'e 'si 'i 'ji! 'Yie yi -teradɪ 'an da 'i beli.» 'Nun tɔɔn lumon zɛ e beli.

²³ Zɪ Zozi 'bɔla min tazan zɛ -yee "kɔnɔn "bɛ, e 'bei 'fɛnɔn 'lee min "kaga 'yɪ. O -ta -wɔlɛ -cɛda. ²⁴ En e -wɛ 'nan: «'Ka bɔla! Nɔnɔn 'labe ya'a 'kalɛ dɪ, 'pian e ya yi -tenan.» En waa sɛɛ wudɪ 'sia. ²⁵ Zɪ o cɛɛn minnun bɔɔladɪ man bɛ, en Zozi wlala, e nɔnɔn zɛ -a 'kun 'e 'pɛ man, en nɔnɔn 'bɔ wɔlɔn lou. ²⁶ 'Wɔ zɛ e fuila "man 'lɛglɔn pæenon 'ji.

Zozi yie 'winon "fli "beli

²⁷ Zɪ Zozi 'si fɛ zɛ -a -nan bɛ, en yie 'winon "fli sɔɔnla -a -sru -paandɪ -a. O -paanman 'nan: «David kluda min Zozi, 'ku nyirinda 'e 'sen 'i da!»

²⁸ Zɪ e 'bɔla "kɔnɔn "bɛ, en yie 'winon 'bɔ pli "man. Zozi 'a laabu -wɔ 'nan: «'Ka yi -tɛala "da 'nan, an -kɔlaman 'padɪ -a 'ka 'va?»

En waa wun -fɔ -yrɛ 'nan: «-Inyan, Minsan!»

²⁹ -A -nan nen 'e 'pɛ klɛ o yie man, en e 'nan -wɛ 'nan: «'Wɔ nen ka yi -tera "da "bɛ, 'e 'lɛ sɔɔ 'cɛɛ.» ³⁰ En o yie 'lɛ 'su. Zozi 'wɔ 'pla -wɛ, yaa 'vɔ -wɛ 'nan: «'Te 'ka -nan sɛɛ wu min lɛ dɪ.» ³¹ 'Pian o -ku, en waa 'sinan 'pa 'lɛglɔn pæenon 'ji.

Zozi bobo -tu beli

³² Zɪ min "fli zɛ o -ku bɛ, en minnun -ta min -tu nen -yɔ -wɔlɔdɪ -a drɛ bobo -a bɛ -a Zozi lɛ. ³³ Zozi -yɔ -wɔlɔdɪ zɛ -a -pin -a -sru, en e 'wɔdɪ 'sia. 'Wɔ zɛ e minnun 'lɛbo

'fo, en waa vudl 'sia 'nan: «Ku'a tian 'wl 'gus -a tede -nan yile Izrael 'leglon 'ji 'mlonmlon dl.»

³⁴ 'Pian Farizen 'nch "o 'vl 'nan: «-Yunun tazan -le 'pleble 'a nen e -yunun -pian "minnun -sru.»

Minnun nyrinda -sen Zozi da

³⁵ Zozi ciu 'fla -dandannun 'lee 'fla "wennennun pæenon da. E 'wl paa minnun ji -wee cin yu 'konnun -ji. E 'wl 'nch 'nch 'vl -wle 'nan, Bali -le mingonnen -bludu 'bo -kogo. Minnun pæenon nen -ce ci o man 'lee minnun pæenon nen o man "yaaman be, e 'o 'beli. ³⁶ Zi e minnun 'yu "kaga "be, en o nyrinda -sen "da. Koc e o 'yu be, o "koe 'ka 'o da dl, en o ya 'fogo 'fogo "le 'blanun nen o -sru "pinzan "ka -e 'e o 'le bu tugl dl -wee 'wl 'zu. ³⁷ -A -nan nen yaa 'vl 'e -srunon le 'nan: «'Saa 'be tran "kaga "be, 'pian -a -tenon a "wennon. ³⁸ -Yee "wean 'ka Minsan nen fei zle e ci -yee ve -a be -a tru 'ba 'nan, 'e -a -tenon 'pa 'sia -e 'o -yee 'saa be -a -te!»

Zozi minnun 'si "va 'yee 'pasianon 'a

10 Zozi 'e -srunon 'fuda "fli "be o cin 'yu, en e -kcladl -nch -wle 'nan, 'o -yu -wldunon -pin minnun -sru, en "nyian 'o minnun pæenon nen -ce ci o man 'lee minnun pæenon nen o man "yaaman be o 'beli.

² Min -fuda "fli "nen Zozi o 'si "va 'yee 'pasianon 'a be, o 'to nen 'gu: Simon nen waa laabo "nyian Pieri be, 'lee 'e "bu Andre, 'lee Zebede -pt Zaji 'lee 'e "bu Zan, ³ 'lee Filipu, 'lee Batelemi, 'lee Toma, 'lee Matie nen e ya 'e tede 'sukle 'sizan 'a be, 'lee Alife -pt Zaji, 'lee Tade, ⁴ 'lee Simon -tu nen waa laabo "nyian Zelo be, 'lee Zudazi Karioti. Min nen e "ta -daa Zozi 'nch 'e 'nanmanon le be, -nyren. Minnun zle o 'bo nen Zozi o 'si "va 'yee 'pasianon 'a.

'Wl nen ko Zozi 'le 'pasianon 'o dre be Zozi -a 'vl -wle

⁵ Min -fuda "fli zle, o nen Zozi o 'pa 'sia. 'Wl nen yaa 'pla -wle 'vaa, en e o 'pa 'sia be -nyren 'gu. E -wle 'nan: «Te 'ka 'ku minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a dl e o va dl! En te 'ka 'ku Samari 'nch 'le 'flanun da dl! ⁶ 'Ka 'ku 'pian Izrael 'nch 'va. -Wæe ci 'blanun nen o 'san be waa! ⁷ 'Ka 'ku Bali -le 'wl vl -wle! 'Ka vl -wle 'nan: «Bali -le mingonnen -bludu 'bo 'kogo.» ⁸ Minnun nen 'ce ci o man be, 'ka o 'beli! Minnun nen o -ka be, 'ka o 'fu! 'Ka 'kogobe 'si minnun man -e 'o dre 'saun Bali 'le! 'Ka 'yu -wldunon -pin minnun -sru! 'Ka 'wl pæenon zle -a dre minnun le 'e "tun! Te 'ka fe -tu 'si "man "dl, koc an 'pleble zle -a -nch 'cee 'e "tun. ⁹ Te 'ka -siga 'lee "lala 'sia 'ka -tien "ji dl! ¹⁰ Te 'ka 'pada 'sia dl! En te 'ka 'trale 'sia "fli "dl! Te 'ka 'manwua pee 'sia dl! En te 'ka "tonyrin pee 'sia dl! Koc -a -nch da nen -e 'nyranman 'pazan 'e 'yee -pan yu.

¹¹ -Te 'fla -dan da nen ka 'bala oo, -te 'fla "wennen da nen ka 'bala oo, min nen e ya 'fla zle -a da, e "we "man -e 'e 'ka 'pe 'kun be, -a 'bo nen 'ka -wæe. 'Ka 'fu -a san va -trilii -e 'cee -ku yi 'e bo. ¹² -Te ka wla 'nch 'tu -ji be, 'ka 'nch zle -a -ji 'nch 'to bu! ¹³ -Te 'nch zle -a -ji 'nch 'ka 'pe 'kun be, 'cee -fae 'e 'fudl -trac -nch -wle. 'Pian -te wa'a 'ka 'pe 'kunle dl, 'cee -fae "nen 'e 'fu 'e "tun. ¹⁴ Minnun

nen wa'a 'ka 'pe 'kunle dl, en wa'a o "tracn "nch 'ka 'wei le dl, 'ka 'pe 'e 'si -wee 'wl 'ji -e 'ka 'si 'o fla, -te 'be "cee dl, 'ka 'si 'wee "konn -e 'ka 'ku! ¹⁵ Maan ve 'cee 'wl tugl 'a 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'fla zle -a da 'nch 'o yra ye 'pleble. E "mlian Sodom 'nch 'lee Gomor 'nch 'le yra yldl da.»

Minnun -taa 'te 'pale Zozi 'le 'pasianon da

¹⁶ «'Ka "tracn "to 'wl 'gus -yre! An "ta 'ka "paa -sia 'tre-danon 'va, 'pian ka ya o yei "le 'nan 'blanun nen pl wi-nun yei "be -wee 'wl 'zu. -Yee "wean 'wl 'to dl -a nen 'ka 'ta wu o yei, en 'ka 'nch o va -trac. ¹⁷ 'Pian 'ka yei 'to 'ka 'fli -va minnun -le "wean! Koc o -taa 'ka -nch tin 'banon le, -e 'o 'ka 'nch -ngble -a Zuif 'nch 'le cin yu 'konnun -ji. ¹⁸ 'Men "wean o -ko 'ka 'a -kchmandannun 'le, en o -ko 'ka 'a mingonnennun 'le. Fe zle -a -nan nen ka 'men 'wl 'nch 'nch vl. Ka dra 'men 'wl 'nan yuon 'a o 'le, en ka dra "nyian 'men 'wl 'nan yuon 'a minnun o 'ka Zuif 'nch 'a dl e o 'le. ¹⁹ 'Pian -te o 'ka 'nch -wle "be, 'wl nen ko 'ka vl be, te -a nyen 'e 'nch 'ka 'ji dl. Koc -te -a tu 'bo be, 'wl zle -a -cin -to 'ka 'ji. ²⁰ -Yee ci 'nan 'ka "tu Bali lei 'be 'wl "paa 'ka 'le, -e 'ka vl. Cee "cee tin 'baa dl!

²¹ Tu -tu -taa "bale be, "bu -mie 'e 'bo 'fli "bu -nch "minnun le 'nan 'o -te. En "nyian 'nen "tu -mie 'yee 'nen -nch "minnun le 'nan 'o -te. 'Nennun -mienun wuanla 'o "tu 'lee 'o "bu "man 'nan minnun 'e o -te. ²² 'Men "wean be, minnun pæenon -taa 'nanle 'ka man. 'Pian min nen e -to 'pleble 'trilii, en e 'bala -a 'le 'sran 'nan "be, e "sia 'wl 'ji. ²³ -Te minnun a 'te 'panan 'ka da 'fla 'tu da be, 'ka 'si 'be 'nan, -e 'ka 'ku 'fla 'pee da. Maan ve 'cee 'wl tugl 'a 'nan, ka'a 'cean cidl man Izrael 'fla pæenon da Bali -le 'wl vudl -a 'vaa -e 'an 'bo Blamin -pt -tadl 'e 'bo dl.

²⁴ Maan ve "nyian 'cee 'nan, 'wl -tranlazan 'ka 'mlian 'wl "paazan da dl. En min 'suzan 'ka 'mlian 'e plazan "da dl. ²⁵ -Yee "wean te 'wl 'e 'ka 'kan dl. 'Wl nen waa dre 'wl "paazan le be, waa dra "nyian -a -tranlazan "le. En 'wl nen waa dre min plazan "le be waa dra "nyian -a 'suzan le. En "nyian be "konnanzan ceje 'bo be minnun -a laabo -yunun tazan Belzebul, -yee "wean 'wl nen o -taa -a vl -yee "konn 'nch man be, e "mlianla "da!»

Te 'ka "klan min lo dl!

²⁶ «'Pian minnun nen o 'wunun zle -a dra 'cee be, te 'ka "klan -wlo "dl! Koc 'wl nen e ya tian 'e yocdl minnun man be, -a ta -taa "bala. En 'wl pæenon nen minnun 'ka tian -a to dl, -a -ci -taa 'sil -wle. ²⁷ -Yee "wean 'wl nen maan ve 'cee klun tiidii 'va be, 'ka vl yidea, en 'wl nen maan ve 'cee 'sure -ji be, 'ka tracn -to -guada.

²⁸ En te 'ka "klan minnun lo dl! O -kclaman min po -tedl -a, te wa'a 'kclaman -a lei -tedl -a dl. 'Pian 'ka "klan Bali lo! Koc e -kclaman min po -tedl -a, en e -kclaman min lei -tedl -a. Yaa dra 'te nen ya'a 'driman 'mlonmlon dl -a va. ²⁹ -A -cin 'e 'nch 'ka 'ji 'nan, "loman "wennennun nen min 'ka o taan "lala "kaga 'va dl, 'ka "tu Bali yei a o da. -A -tu 'ka 'sia "va -e 'e 'tria te Bali 'bo "cee 'vl dl. ³⁰ En 'cee ve be, 'ka 'wulo "je pæenon nen 'ka

'win -ji be, Bali -a pou 'nen -tɔa. ³¹ -Yee "wɛan te "klan -tu 'e 'kɔn 'ka 'ji 'mlɔnmlɔn dɛ, Bali 'ka "siala e -cia "lo-mannun "da.

³² Min nen yaa 'le "cɛan minnun 'le 'nan, 'e ya 'an -sruzan 'a be, maan 'le "cɛan "nyian 'an "tɛ "nen laji be -a 'le 'nan, min 'guɛ 'an -sruzan nen. ³³ 'Pian min nen e 'ka "vale 'e ve minnun yiɛ man 'nan, 'e ya 'an -sruzan 'a dɛ, an 'bɔ "nyian "an "ve 'an "tɛ "nen laji be -a 'le 'nan, 'an -sruzan "cɛɛ dɛ.»

Minnun "cɛan 'e cin man Zozi -le "wɛan

³⁴ «Te 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, an -ta 'trɛda 'nan -e 'ka 'man 'e 'fɔla -trɔɔ dɛ! Ma'an 'talɛ 'nan -e 'ka 'man 'e 'fɔla -trɔɔ dɛ, 'pian an -ta 'wɛ 'fɔlɛ 'ka man. ³⁵ Kɔɔ an -ta 'wɛ 'fɔlɛ 'nen -kɔnmlɔn 'lee 'e "tɛ yei, en an -ta 'wɛ 'fɔlɛ nɔnbɛ 'lee 'e "bu yei, en "nyian be an -ta 'wɛ 'fɔlɛ 'nen "bu 'lee 'e 'pɛ nan yei. ³⁶ En min 'bɔ 'mangulinun 'be -taa "dreɛ -a 'nanmannɔn 'a.

³⁷ Min nen e "tɛ ye "yi, -te "be "cɛɛ dɛ, 'e "bu ye "yi e "mlian 'an da be, ya'a nyenɛ 'an -sruzan 'a dɛ. En min nen e 'pɛ ye "yi, -te "be "cɛɛ dɛ, 'e 'lu ye "yi e "mlian 'an da be, ya'a nyenɛ 'an -sruzan 'a dɛ. ³⁸ Min nen e ya "vale 'e -sɔɔnmlan 'an -sru "be, 'e 'wɛ yɔa yɔdɛ man, en 'e 'wɛ -kadɛ man yiba "plan da! -Te ya'a dreɛ zɛ dɛ, ya'a nyenɛ 'an -sruzan 'a dɛ. ³⁹ Min nen e ya 'e 'ladɛ 'yee 'trɛda da be, ya'a ye dɛ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si 'yee 'trɛda da "fo, en 'e 'fli -nɔn 'mɛn be, yaa ye.»

Min nen e 'ka 'pɛ 'kun be Bali -a -ko "paa

⁴⁰ «Min nen e 'ka 'pɛ 'kun be, te yaan 'pɛ 'kun. En min nen yaan 'pɛ 'kun be, te e min nen yaan 'pa 'sia be -a -pɛ 'kun. ⁴¹ Min nen e Bali 'lewei vɛzan -pɛ 'kun 'nan e ya Bali 'lewei vɛzan -a -le "wɛan be, Bali -a san -ko "paa "le Bali 'lewei vɛzan -le 'wɛ 'zu. En min nen e min tɔglɛ 'pɛ 'kun 'nan e ya min tɔglɛ 'a -le "wɛan be, Bali -a san -ko "paa "le min tɔglɛ 'le 'wɛ 'zu. ⁴² 'An -sruzan nen minnun 'ka -a siala fɛ -tu -a dɛ, min nen e 'yi 'kulenen 'tu -nɔn -yɛ 'nan e ya 'an -sruzan 'a -le "wɛan be, maan ve 'cɛɛ 'wɛ tɔglɛ 'a 'nan, Bali -a -ko "paa 'wɛ nen yaa dre be -a man.»

11 Zɛ Zozi cɛɛn 'wɛnun pɛɛnɔn zɛ -a vɛdɛ man 'e -srunɔn 'fuda "fli "le be, en e 'si fɛ zɛ -a -nan. E -ku 'wɛ "paadɛ -a minnun ji 'lee Bali -le 'wɛ vɛdɛ -a minnun lɛ fɛ zɛ -a "srɔn 'flanun da.

Min -batize drezan Zan minnun 'pa 'sia Zozi 'va

² Tu zɛ -a wɛ be, te Zan a -pu 'kuin. 'Wɛnun nen Crizi -a dra be yaa 'man, en 'e -srunɔn 'pa 'sia "va, ³ 'nan o laabu -yrɔ 'nan: «Yiɛ cɛ min nen kua 'man 'nan e -taa "be -a, -baa kua pee man -pɛan tian?»

⁴ En Zozi "e -wɛ 'nan: «'Ka 'ku! 'Wɛnun nen kaa 'man be, 'lee 'wɛnun nen kaa -nan 'yɛ be, 'ka 'sinan 'pa Zan lɛ. ⁵ 'Wɛnun zɛ -nyɛn 'gu: An yiɛ 'winɔn yiɛ 'le 'su. Minnun nen o -sran "tra "be an o wɛlan lou. An -kogobe 'si -kogobe 'tɛnɔn man. An "trɔɛn "winɔn "trɔɛn 'le 'su. Minnun nen o -ka be an o fuu. En an Bali -le 'wɛ "nɔnɔn 'vɛ

'yalɛ -tɛnɔn lɛ. ⁶ Min nen e yi -tɛra an da en -a -pɛ -sru 'ka tɔalɛ 'mlɔnmlɔn dɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.»

⁷ Zɛ Zan -le 'pasianɔn zɛ o lidɛ 'sia 'o da be, en Zozi Zan -le 'wɛ vɛdɛ 'sia minnun nen -nan be -wɛ. Yaa laabu -wɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nen ka -ku Zan -nanjenɛ "bui "da? -Cɛan nen fulɔ cɛ -a nyɔnɔn be, -a yɛnan "cɛɛ ka -ku dɛ. ⁸ En -mɛ "le "wɛan nen ka -ku "mɛn? Min nen e sɔ fenyian 'wɛ 'e da be, -a yɛnan "cɛɛ ka -ku dɛ. Kɔɔ kaa -tɔa 'nan sɔ fenyian fenyian be, mingnɔnɛn -le 'kuin nen waa ye. ⁹ 'Ka 'ci nɔn 'nan Bali 'lewei vɛzan nen, -yee "wɛan nen ka -ku. 'Wɛ 'kpa nen! 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Zan -dan "mlian Bali 'lewei vɛzan da. ¹⁰ Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɛ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«An 'bɔ Bali,

an 'mɛn min -tu -tɔala 'i 'le,

-yɛɛ 'i 'le si dra.» Min nen Bali -a 'vɛ be Zan nen. ¹¹ Maan ve 'cɛɛ 'wɛ tɔglɛ 'a 'nan, 'trɛda blamin -tu -dan 'ka 'mlian min -batize drezan Zan da dɛ. 'Pian minnun nen o ya Bali -le mingnɔnɛn tredavɛ -a be, o va min "wɛnɛn -dan "mlian Zan da. ¹² Tu nen min -batize drezan Zan Bali -le 'wɛ vɛdɛ 'sia, 'trilii -e 'e bɔ cɛɛgu yi -a be, minnun a 'o 'tɔdɛ lou 'nan te Bali -le mingnɔnɛn -blɛdɛ 'e 'ku 'e 'le dɛ. En minnun 'bɔ nen -wee 'wɛ a 'tɔndɔn zɛ, o ya "va 'nan 'e dre 'wee ve -a. ¹³ Bali -le mingnɔnɛn -blɛdɛ pou siadɛ be, Bali 'lewei vɛnɔn pɛɛnɔn -a 'vɛ 'e 'cɛn, en 'wɛ zɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɛ "nyian Moizi -le -pɛi 'fluba 'ji. En Zan "e 'wɛ 'tɔwɛli zɛ -a 'vɛ "nyian. ¹⁴ 'Wɛnun zɛ -te ka yi -tɛala "da 'nan 'wɛ 'kpa nen be, maan ve 'cɛɛ 'nan, Eli nen Bali 'lewei vɛnɔn -a 'vɛ 'nan e -taa 'vaa -e Bali -le mingnɔnɛn -blɛdɛ 'e pou sia be -a 'bɔ nen Zan -a. ¹⁵ Min nen 'wɛ man "trɔɛn "cɛ -a -wulo -man be 'e man.

¹⁶ -Naagunɔn be an o -kɔnman -tunun man? O ya "le nannannun nen o ya srɔn -tɛnan -guada be, -wee 'wɛ 'zu. -A -mienun -a ve 'o bɔɛnɛn lɛ 'nan: ¹⁷ «Ku -pu -tɛ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'tanɛ dɛ. "Drenun nen o min -wulo -man -taa "be kua -fɔ 'cɛɛ, 'pian ka'a 'wɛɔlɛ dɛ. ¹⁸ Fɛ nen maan 'vɛ zɛ -yɛɛ cɛ 'nan, zɛ Zan -ta be, e fɛ 'nɔn, en ya'a -wɛn mlinɛ dɛ, 'pian minnun -a 'vɛ "man 'nan: «-Yu -wɛlɛdɛ 'be cɛ -a -sru.» ¹⁹ 'Be nen 'guɛ 'an 'bɔ Blamin -pɛ -ta, "an "fɛ -ble, en "an "wɛn -mlian, en minnun -a 'vɛ 'an man 'nan: «Fɛ -blɛ -lagu nen 'maan, en -wɛn -tezan nen 'maan.» En "nyian minnun -a 'vɛ 'an man 'nan: «'Sukɔlɛ 'sinɔn 'lee 'wɛ 'wɛlɛdɛ "drenɔn bee nen 'maan.» 'Pian 'an dre wɛnun 'be Bali -le 'wɛ 'tɔdɛ -ci -kɔnman.»

'Flanun nen -a danɔn 'ka yi -tɛlɛa Zozi da dɛ, Zozi 'wɛ 'pla -wɛ

²⁰ "Be -sru en Zozi 'wɛ 'tɛ 'flanun nen e 'lebo "fɔ wɛ "ka-ga dre "da "be o man, kɔɔ wa'a 'wɛlɛ "man -e 'o 'si 'o dre wɛ -wɛlɛdɛn man dɛ. Yaa 'vɛ -wɛ 'nan: ²¹ «Koraze 'nɔn, 'wɛ -taa "kɔlɛ 'ka man! Bezaida 'nɔn, 'wɛ -taa "kɔlɛ 'ka man! 'Lebo "fɔ wɛnun nen o dre 'ka fla 'guɛ, "te o dre Tir 'lee Sidɔn 'flanun da be, "te o 'tɛ 'yie 'wi 'o da -a -nan 'nɔn, en "te 'o -cɛ bu sɔ cɛɛn 'o man -a -nan 'nɔn. -A -ci -kɔnɔdɛ nen 'nan o 'si 'o dre wɛ -wɛlɛdɛn man. ²² -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yɔa yɔdɛ 'plɛblɛ "mlian Tir 'nɔn 'lee Sidɔn 'nɔn 'le ve da. ²³ En kaa nen ka cɛ Kapanamo 'nɔn 'a be,

e ya 'ka 'ji 'nan ka -ko Bali va laji? -Cεje, 'pian Bali 'ka -sɔɔnmlan -kanɔn 'va. Kɔɔ 'lεbo "fɔ wunun nen o dre 'ka 'va 'gυε, "te o dre Sodɔm 'nɔn fla bε, "te 'fla zιε e ya -nan tian cεεgu yi -a. ²⁴ -Yee "wean maan ve 'cεε 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa bε, 'cee yra yɪdɪ 'plεble "mlian Sodɔm 'nɔn 'le vε da.»

Zozi 'e "tɪ 'tɔ 'bɔ

²⁵ Tu zιε -a man nen, Zozi Bali tru 'ba. Yaa 'vɪ 'nan: «An "tɪ, yιε cɪ labli 'san -a, en yιε cɪ 'trε 'san -a. Mein 'tɔ "yi "ve 'nan, 'wunun nen yia kɔɔ minnun nen 'o 'fli "siala 'wɪ 'tɔɔnɔn -a bε o man bε, yia ta 'bɔla minnun nen 'o 'fli dre nannannun -a bε -wɪε. ²⁶ 'Wɪ 'kpa nen, kɔɔ 'wɪ nen e cɪ 'i 'ci 'sɔ 'a bε, -a 'bɔ nen yia dre.

²⁷ Fε pεεnɔn 'pεba a 'e wudɪ 'an 'lɔ, 'an "tɪ yιε dre zɪ. 'An "tɪ 'saza 'bε 'an 'bɔ nen an cɪ -a -pɪ -a bε 'an -tɔa. En 'an 'bɔ nen an cɪ -a -pɪ -a bε 'an 'saza 'bε 'an "tɪ -tɔa. En "nyian 'an 'bɔ nen an cɪ -a -pɪ -a bε, min nen an ya "va 'nan 'an ta bɔɔla -yre "bε, -a san 'bε 'an "tɪ -tɔa.

²⁸ 'Ka pεεnɔn, 'ka 'ta 'an 'va! 'Ka "koe "a 'e 'nyandɪ, kɔɔ -trɔ nen 'ka 'win -ji bε -a cibɛn a, -yee "wean 'ka 'ta 'an 'va -e 'an 'ka 'trɔa. ²⁹ 'Ka 'wɪ "man -e 'an dre 'ka 'tazan -a! 'Ka -sɔɔnɔn 'an -sru -e 'ka 'wɪ -tranla 'an 'va! Ma'an 'tε 'paa 'ka da dɪ, en "nyian bε, an 'ka 'tudɪ pεεnɔn "siala min -a. 'An 'va zia bε, 'ka 'ci yra "tra. ³⁰ Kɔɔ -si nen maan -kɔɔnmlan 'cεε -e 'ka 'sia bε, e ya 'ka 'sia -si -a. En -trɔ nen maan -nɔn 'cεε -e 'ka 'sia bε, e ya 'fogo 'fogo.»

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi man

12 "Bε -sru 'flinla "yi -tu da bε, en Zozi 'lee 'e -srunɔn fei -tu 'cɛndɪ 'sia 'ji. Tu zιε -a wɪ bε, te dra -a -srunɔn -tεa. Fε 'wɪε nen fei zιε -a da bε, waa cεen, en waa -blɪdɪ 'sia. ² Zɪ Farizen 'nɔn -a -nan 'yɪ bε, en waa 'vɪ Zozi lε 'nan: «"I 'yɔ 'i -srunɔn 'a! 'Wɪ nen wa'a dra -cee 'flinla "yi da dɪε, -a 'bɔ nen o cɪ -a drenan bε.»

³ En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ nen -kaa tra David -a dre 'o 'vale 'yee minnun -a bε, ka'a tian -a ta vɪε duu? Te dra o -tεa "bε, ⁴ e wɪa Bali -le 'kuin, en 'kɔɔn nen waa 'pla Bali -le vε -a bε, yaa 'sia, yaa blɪ, en e 'yee minnun "le "nɔn, 'pian te -a 'kɔɔn 'bɔ zιε Bali -pannɔn 'saza 'bε -ble. ⁵ En "nyian bε, kaa ta 'vɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, 'flinla "yi da bε, Bali -pannɔn 'ko 'nyranman 'palε Bali -pan 'kuin. 'Flinla "yi 'srɔɛn nen waa srε zιε, 'pian o ya Bali -pan 'kuin -le "wean bε, min -tu 'ka 'wɪ 'tɔa o man dɪ. ⁶ Maan ve 'cεε 'nan, fε nen 'bε -dan "mlian Bali -pan 'kɔn da bε, 'bε a 'gu. ⁷ E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'flu-ba 'ji 'nan:

«Min nyrinda 'e 'sɛn 'ka da!
'Bε cɪ 'wɪ "yi "a,
'pian 'sraga budɪ bε,
'bε a 'e "tun.» "Te ka 'wɪ zιε -a -ci 'man bε, 'mɛn minnun nen wa'a 'wɪ 'wɪdɪ "tu dre lε 'labε dɪε, "te ka'a 'wɪ 'tɔa o man "fo "dɪ. ⁸ Fε nen maan 'vɪ zιε -yεε cɪ 'nan, 'an 'bɔ Blamin -pɪ mɛn cɪ 'flinla "yi san -a.»

Min -tu nen -a -pela 'ka 'e man bε Zozi -a beli

⁹ Zozi 'si fε zιε -a -nan, en e -ku -wee cin yɪ 'kuin. ¹⁰ 'Kɔn zιε -a -ji bε, min -tu nen -a -pela 'ka 'e man bε, e ya -nan. -A -nan nen minnun 'wɪ 'gυε -a laabu Zozi 'lɔ 'nan -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a "man "le "wean. O -yre 'nan: «-Cee -pei -tɔ wɪ -a -si -nɔn 'nan min 'e 'cε 'si min man 'flinla "yi da?»

¹¹ En Zozi -a 'vɪ -wɪε 'nan: «Min -tu 'ka 'ka yei, -te -yee 'bla a -tuwɪ "cε, en e -tε -kɪ -ji 'flinla "yi da bε, -e 'e vɪε 'e 'si dɪ. ¹² Blamin 'wɪ a e -cia 'bla da. -Yee "wean -a -si a min lɔ -e 'e 'wɪ "yi "dre min lε 'flinla "yi da.»

¹³ En Zozi -a 'vɪ min nen -a -pela 'ka 'e man bε -yre 'nan: «"I 'pε 'su "ji!» Min zιε 'e 'pε 'su "ji, en -a -pε zιε e dre "plɔnɔnɔn "le -a -pε -tu -le 'wɪ 'zɪ. ¹⁴ Zɪ e 'wɪ zιε -a dre bε, en Farizen 'nɔn 'bɔla bei. O -ku 'o cin yɪε. Waa 'pla "da 'nan, 'o Zozi 'man -wεε -e 'o -tε.

Bali 'suzan nen Bali -a 'si "va "bε Zozi nen

¹⁵ 'Wɪ nen -a -cin cɪ Farizen 'nɔn 'ji 'nan 'o dra bε, Zozi -a -kɔnɔn 'yɪ, en e 'si fε zιε -a -nan, e -ku. Min "kaga "kula -a -sru, en minnun nen 'o 'man 'yaaman bε, e -cε 'si o pεεnɔn man, ¹⁶ 'pian e 'wɪ 'pla -wɪε 'kɪagla 'nan, te 'wee 'tɔ fuila "man "dɪ! ¹⁷ 'Wɪ nen Bali 'lewei vɪzan Ezai -a 'vɪ 'e 'cɛn bε, zɪ e 'lε kɔɔ zιε. Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: ¹⁸ «Bali "e 'nan:

«An 'suzan nen maan 'si "va "bε, -nyren "bε.

Maan ye "yi en -yee 'wɪ 'an 'ci "nranman.

An 'mɛn lei 'saun -nɔn -yre.

Zɪ an min "siala min tɪglɪ 'a 'an 'lε bε,

-yεε ve 'lεgɔn pεεnɔn 'ji 'nɔn lε.

¹⁹ Ya'a ve -sa -a dɪ, en ya'a -paanman -a vɪdɪ -a dɪ.

En "nyian bε,

ya'a ve -guada -trilii dɪ.

²⁰ Maan ve 'cεε 'nan,

-cɛn nen e ya 'e 'widɪ bε,

'an 'suzan zιε,

ya'a suumlan "nen "dɪ.

En 'tε nen e cεen "dridɪ man bε,

ya'a 'driman dɪ.

Yaa dra -bleble zιε -trilii,

-e zɪ an min "siala min tɪglɪ 'a 'an 'lε bε,

minnun pεεnɔn 'o -ci man.

²¹ 'Tredanɔn pεεnɔn yιε 'fo -yre 'nan,

-yεε min "sia 'wɪ 'ji.»

Zozi 'wɪ 'pla Farizen 'nɔn lε

²² "Bε -sru en minnun -ta min -tu nen -yɪ -wɪdɪ "a -a -sru "bε, -a Zozi lε. Min zιε -yɪ -wɪdɪ 'bɔ -a yιε 'wi, en yaa dre bobo -a. Zozi -a beli, en e wɪ, en e fenan yɪ.

²³ 'Wɪ nen Zozi -a dre bε, e minnun pεεnɔn 'plo 'fɔ, en waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Min 'labε e -kɔn David kluda min -a 'kpagba.»

²⁴ Zɪ Farizen 'nɔn 'wɪ nen minnun -a 'vɪ bε -a 'man bε, en waa 'vɪ -wɪε 'nan: «-Yunun tazan Belzebul -le 'pleble 'a nen min 'labε e -yɪ -wɪdɪnun -pian "minnun -sru.»

²⁵ 'Wl nen Farizen 'nch 'ji be, Zozi -a -tɔ, en e 'nan -wle 'nan: «-Te 'leglɔn 'tu -ji minnun cɛen 'e cin man, en o ya -kuli -tanan 'o cin man be, 'leglɔn zɛ e -wia. -Te 'fla -tu da 'nch 'be ci 'wl 'tuwli zɛ -a dɛnan oo, 'fla zɛ ya'a 'mɔan dɪ, -e 'e -wi. En -te 'kɔn 'tuwli 'le 'nen 'nch 'be ci 'wl 'tuwli zɛ -a dɛnan oo, "kɔnnen zɛ e -wia. ²⁶ -A -tuwli "nen "nyian Satan 'lee -yee -yɔnun -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛen 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin yei "be, "te -yee mingɔnnen trɛ -wi -a -nan 'mɔn.

²⁷ Kaa 'vl 'an man 'nan, Belzebul 'be 'pleble -nɔan 'men en an -yu -wliɔ -pian "minnun -sru, 'kɔ 'cee 'nennun -le vɛ be cɛɛ ve -nɔn? 'Wl nen kaa ve 'an man, -te ka'a ve 'cee 'nennun man dɛ, yaa -kɔnman 'nan -tin a 'e 'tɛdɪ 'ka da. ²⁸ 'Pian 'men vɛ be, Bali lei 'be 'pleble -nɔan 'men, en an -yɔnun -pian "minnun -sru. 'Wl zɛ -yɛɛ -kɔnman 'nan Bali -le mingɔnnen -blɪdɪ 'bɔla 'ka 'va. ²⁹ En "nyian be, maan ve 'cɛɛ 'nan, Satan nen e ya min 'pleble 'a be, waa "kuan waa -yrɔman 'vaa, en min -kɔlaman 'e -wlamlan -yee 'kuin -e 'e -yee fɛnun "koola.

³⁰ Min nen e 'ka 'an 'va dɛ, te -a pei a 'e 'padɪ 'an man. En min nen ya'a 'paa 'an 'va -e 'ku fɛ tre 'e cin man dɛ, yaa fuimlan "man. ³¹ E ya "le 'an 'wl 'pla 'cɛɛ 'nan, 'wl 'wliɔ pɛɛnɔn nen min -a dra be, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. En "nyian -te min Bali sɔn be, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. 'Pian 'wl nen Bali lei 'saun -a dra be, min nen e "we "man -wliɔ "be, Bali 'ka -a cɛa -a san lɛ 'li "fo "dɪ. ³² Min nen e 'wl 'wliɔ 'vl 'an 'bɔ Blamin -pɪ man be, waa "cɛa -yrɛ. 'Pian min nen e 'wl 'wliɔ 'vl Bali lei 'saun man be, -te -a yie a "man 'trɛda 'gu oo, -te e -ka oo, wa'a cɛa -yrɛ "fo "dɪ.

³³ O yiba 'kpa -tɔa 'e 'blu man. -Te yiba "a "yi "be, -a 'blu -kɔan "yi, en -te yiba "a -wliɔ "be, -a 'blu -kɔan -wliɔ. ³⁴ Min -wliɔnun! 'Wl "yi 'ka 'kɔlaman -e 'e 'bɔla 'ka 'le dɪ, kɔ 'ka 'ci wl a -wliɔ. -Yɛɛ ci 'nan 'wl nen 'e fadɪ min -ji be -yɛɛ bɔala min 'le. ³⁵ Min nen -a ci wl a "yi "be, -a 'le nen 'wl "yi bɔala, en min nen -a ci wl a -wliɔ "be, -a 'le nen 'wl 'wliɔ bɔala. ³⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'wl pɛɛnɔn nen min a 'bɔla 'e 'le be, yi zɛ -a da nen min -a -ci ve. ³⁷ Kɔ 'wl pɛɛnɔn nen min -a 'vl be, -yɛɛ -tin -tɛa "min da, en -yɛɛ min -le tin dra 'nɔnɔnɔn.»

Zozi 'ka 'wle "man -e 'e 'lɛbo "fɔ wl drɛ dɪ

³⁸ "Be -sru en 'fluba 'ci vɔnɔn -mienun 'lee Farizen 'nch -mienun 'wl laabu Zozi 'lɔ. O -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, 'i 'wl 'tu drɛ -e 'e -ci -kɔn 'kuɛ 'nan i "sia Bali va!»

³⁹ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Naagɔnɔn, ka ya min -wliɔnun -a, ka cɛen Bali man, en ka ya "va 'nan, 'an 'wl 'tu drɛ -e 'e -kɔn 'nan 'an "sia Bali va. 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka "nyian 'wl 'nɔan -kɔn "vɛ pee dra 'ka 'va 'gu dɪ, -te ya'a 'silɛa 'wl nen e 'bɔ Bali 'lewei vɪzan Zonazi man be -a dɛ. ⁴⁰ 'Wl nen e 'bɔ Zonazi man be -nyren 'gu. E yi drɛ pɔ -dan tu pɔn -ji yaaga. 'Wl 'tuwli zɛ e bɔa 'an 'bɔ Blamin -pɪ man, an yi dra 'trɛ 'ji yaaga.

⁴¹ Yi nen Bali minnun -le tin "baa be, Ninivi 'nch 'be 'wl -tɔa -naagɔnɔn man. Kɔ zɪ Zonazi Bali -le 'wl 'vl Ninivi 'nch lɛ be, o 'si 'wl 'wliɔ "drɛdɪ man, en o -kɔnla Bali

-sru. ⁴² En "nyian be, lumɔn -tu nen 'li e ya mingɔnnen -a 'trɛda "tre 'zia be, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, -yɛɛ 'wl -tɔa -naagɔnɔn man. Kɔ e 'si 'trɛda fɛnan -kɔnɔn 'nan, 'nan -e 'e Salomɔn -le 'wl 'tɔdɪ yl. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nen -a -dan "mlian Salomɔn da be, e ya 'gu.»

-Yu -wliɔ "liɔ 'e da

⁴³ «-Te -yu -wliɔ 'si min -tu -sru "be, e -cia "wudɪ -a fɛ -nan -kadɪnun -nan. E -cia "fɛnan -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e -nyran nan, 'pian -te ya'a ylɛ dɛ, ⁴⁴ -e 'e vl 'nan: «An lia 'an da 'men 'kɔn nen an ci "nen "ji be, -a -ji.» -Te e -ta, te -a -nan a e "koodɪ, te fɛnun a 'e wuɔladɪ "da, en -a -ci a 'e "tun "be, ⁴⁵ tɔnɔn e -ko 'e -sru, -e 'e -yu -wliɔ 'sɔravli "nen o -wliɔ "mlian "da "be o 'pa 'e 'va, -e 'o 'ta -nyran 'kɔn zɛ -a -ji. "Yɛɛ 'le 'sran be, min zɛ -yee -kɔndɪ -wliɔ "mlian -a tɛdɛ vɛ da "fo. 'Wl -tuwli zɛ -yɛɛ dra -naagɔnɔn lɛ.»

-Tɪ nen Zozi -a "siala 'e drɪ 'a?

⁴⁶ Zozi 'fu tin 'banan minnun zɛ -wle, en -a "bu 'lee -a "buɔnun -ta. O -fu 'o 'tɔdɪ bei, en o 'nan 'o ya "vale 'o 'wl tin "baa -yrɛ. ⁴⁷ En minnun nen o ci Zozi wei mannan be, o va min -tu -ku -a vlɛ -yrɛ 'nan: «'I "bu 'lee 'i "buɔnun a bei, o ya "vale 'o tin "baa 'yie.»

⁴⁸ 'Pian Zozi "e min zɛ -yrɛ 'nan: «-Tɪnun 'be ci 'an "bu "a, en -tɪnun 'be ci 'an "buɔnun -a?» ⁴⁹ Zɪ e 'wl zɛ -a 'vl be, -a -nan nen 'e 'pɛ 'su "ji 'e -srɔnɔn da, en e 'nan: «"Ka 'yɔ, 'an "bu 'lee 'an "buɔnun nen 'gu. ⁵⁰ Fɛ nen an 'wl zɛ -a 'vl be, -yɛɛ ci 'nan min nen yaan "tu "nen laji be -a ci 'sɔ wl dra be, -yɛɛ ci 'an "bu "a, en -yɛɛ ci 'an "blu -a, en -yɛɛ ci 'an "buɔ -a.»

'Saa 'fɔzan man -kɔnɔn

13 Yi -tuwli zɛ -a da be, Zozi 'si 'kuin, en e -ku -nyenlɛa Galile 'yi 'plo man. ² Minnun a trenan "man "kaga, -yee "wean e -ku -fɔlɛ -klɔ -ji, en e -nyran. Minnun pɛɛnɔn "o -fɔs 'yi 'plo da, ³ en e 'wl "paadɪ 'sia o ji -kɔnɔnɔn -fɔdɪ -a -wle. E 'nan -wle 'nan:

«Min -tu 'be 'ku 'saa 'fɔlɛ. ⁴ "Yɛɛ -kɔn -a wɛɛnnan be, en -a 'wle pɔnɔn 'sran si man. "Lomannun -ta, en waa blɪ. ⁵ -A 'wle -mie -sran "nyian puo da, fɛnan nen 'trɛ 'ka "kaga "dɛ, -a -nan. E bɔdɪ 'sia tada, kɔ 'trɛ 'ka "da "ka -ga "dɪ. ⁶ 'Pian zɪ yidɛ "ɛ bɔla "ji "be, 'saa zɛ e 'tɛ blɪ, en e -ka, -a "sɛin 'ka 'kulɛ -kɔnɔn dɪ -le "wean. ⁷ En -a 'wle -mie -sran "nyian fɛnan nen -tɛin -taa "bɔlɛ be -a -nan. -Tɛin zɛ e 'tu, yaa -maan 'saa 'ka bɔlɛ dɪ. ⁸ En -a 'wle -mie -sran 'trɛ "yi "da, e 'bɔ, e -sɛn "da. 'Saa be -tu 'wle a "man -yaa tu, en -a be -tu 'wle a "man -fuba 'shɛɛdɔ, en -a be -tu 'wle a "man -fuba yaaga. ⁹ Min nen 'wl man "trɔnɔn "ci -a -wulo -man be, -a san 'e man!»

-Mɛ "le "wean nen Zozi 'wl tin 'ba -kɔnɔn "ji?

¹⁰ Zozi -srɔnɔn pli Zozi man, en waa laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nen i 'wl tin 'ba minnun 'labɛ -wle -kɔnɔn "ji?»

¹¹ En Zozi "e -wle 'nan: «Kaa 'gue, 'ka le nen Bali 'yee 'wl ykcdt nen 'e min "paala 'a be -a -ci 'si. 'Pian minnun nen o 'ka 'an -sru "dile, "o 'wl pæenon maan -kõnnen "ji. ¹² 'Wl 'kpa nen, kã min nen e ya -yrõ "be, -a le nen waa -nãan, -e 'e -tã 'e 'ciula "da. 'Pian min nen -yee "ka "dile, -a "tiennen nen yaa -tã "be, waa "sia -yrõ. ¹³ 'Wl zle -yee "wean nen an 'wl tin "baa minnun 'labe -wle -kõnnen "ji, kã o yie a "ji fenan yl ve -a, 'pian wa'a fenan ye dl. En 'wl man "trõen "a o -wulo -man, 'pian wa'a 'wl maan dl, en waa 'wl 'ci maan dl. ¹⁴ 'Wl nen Bali 'lewei vizan Ezai -a 'vl be, -yee 'bõ o man. Yaa 'vl nan: <'Ka "trõen -tã 'wl le 'kpa tigl, 'pian ka'a -ci maan dl. Ka fenan -nanjean 'kpa tigl, 'pian ka'a -kõnnen 'ye dl. ¹⁵ -Yee ci 'nan minnun 'labe 'o 'bli da -tã 'pleble, 'o 'fli "trõen dre "yuyu, en 'o yie 'le 'wu 'o 'bõ 'a. Waa dre zle 'nan, -e 'o vule 'o fenan yl dl, en -e 'o vule 'o 'wl man dl, en -e 'o vule 'o 'wl 'ci man dl. 'Wl pæenon zle waa dre 'nan, "tãgõ 'o -sããla 'an -sru -e 'an o 'si 'wl 'ji.> ¹⁶ 'Pian kaa nen ka ci 'an -srunon 'a 'gue, Bali -le -fea a 'ka man, kã 'ka yie fenan ye, en 'ka "trõen 'wl 'ci maan. ¹⁷ Maan ve 'cæe 'wl tigl 'a 'nan, Bali 'lewei vunon "kaga, 'lee minnun nen o 'ta 'wula Bali wei da be o "kaga -a man wee 'nan, fe nen kaa ye be "o "ye, 'pian wa'a -kãlale -a yuld -a dl. En "nyian waa man wee 'nan, 'wl nen kaa maan 'gue "o maan, 'pian wa'a -kãlale -a mandl -a dl.»

Zozi 'saa 'fzan man -kõnnen "ci 'vl

¹⁸ «Kaa nen ka ci 'an -srunon 'a be, -kõnnen "nen maan -fõ 'saa 'fzan man be, an "ta -a -ci ve 'cæe. ¹⁹ Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bõ 'saa 'wle nen e -sran -si man be -a man be, -yee bõ "nyian -wee "man. 'O "trõen "tã Bali -le mingõnnen -blldt min da 'wl le, 'pian o "trõen "yuyu 'tan. Tãan en Bali 'nanmanzan 'ta 'wunun nen -a -cin -fõla o ji be, -a "koole. ²⁰ Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bõ 'saa 'wle nen e -sran puo da be, -a man be, -yee bõ "nyian -wee "man. O Bali -le 'wl maan, 'nun tãan o "we "man ci "nrandl -a. ²¹ 'Pian o 'ka 'o 'tãd "da 'pleble dl, -Te 'wl 'tãndõn bõdl "sia o man, en minnun 'te 'padl 'sia o da 'nan o wul Bali -le 'wl man -le "wean be, tãan -e 'o 'pæ 'si Bali -le 'wl -sru. ²² Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bõ 'saa 'wle nen e -sran fenan nen -tein -taa "bõle be, -a -nan be, -yee bõ -wee "man. O Bali -le 'wl maan, 'pian -wee ci "nrãndl 'treda fenan da, 'lee -wee "lala yuld "yi "buu "be, e -si -tã Bali wei lã -e 'e 'nyranman 'pa o man. ²³ 'Pian min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bõ 'saa 'wle nen e -sran 'træ "yi "da be, -a man be, -yee bõ "o man. O Bali -le 'wl maan, o "we "man, tãan 'nyranman nen Bali wei -a 'padl "siala o man be -a "nen bõala -dan. Te o dre "le 'nan 'saa nen -a be -tuwli 'wle a "man -yaa tu, en -a -tuwli 'wle a "man -fuba 'shædu, en -a -tuwli 'wle a "man -fuba yaaga be, -yee 'wl 'zu.»

Zozi -kõnnen "fõ lu 'wle -wldl "da

²⁴ Zozi -kõnnen "pee -fõ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingõnnen -blldt min da be, -nyren 'gu. E ya "le min -tu 'be 'yee fei 'pa, en e 'saa 'fõ "da. ²⁵ 'Pian, zl -pei 'tan, en minnun a yi -tenan be, min zle -a 'nanmanzan 'ta, e lu -wldl 'wle ween fei zle -a da, en e -ku. ²⁶ 'Saa zle e 'bõ, e -sen "da, en lu -wldl "e 'bõ 'wu "nyian.

²⁷ Minnun nen 'o yie -tã "fei 'bõ 'va te waa man dra be, o -ta -a vule fei san le 'nan: <'Ku 'san, 'saa 'saza nen yia -fõ 'yie fei. E dre 'kõ, en lu -wldl 'bõ 'ji?>

²⁸ En e 'nan -wle 'nan: <'An 'nanmanzan 'be dre.> En -yee minnun 'bõ -a 'vl -yre 'nan: <'Ku "ta -ko -a "suulæa?>

²⁹ En e 'nan -wle 'nan: <-Ceje, te 'ka dre dl! "Tãgõ "cæe vl 'nan ka lu -wldl 'sula be, 'ka 'saa 'pa 'va. ³⁰ 'Ka o 'tu 'o tru 'e cin va -trilii, -e 'saa 'te tu 'e bõ. 'Saa 'te tu -man be, maan ve 'saa 'tenon le 'nan, 'o lu 'wle -wldl "suula 'e 'flin, 'wee -yrl, -e 'wee 'te 'bl. En 'saa be, 'wee 'te, -e 'wee 'sen 'men 'trebõ -ji.>

Fei fe 'wle 'tu man -kõnnen 'lee 'mannyan man -kõnnen

³¹ Zozi -kõnnen "pee -fõ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingõnnen -blldt min da be, -nyren 'gu. E ya "le min -tu 'be fei fe 'wle "wennen 'tu 'si, en yaa -fõ 'yee fei. ³² Fei fe 'wle zle -a "wennen "mlian fei fe 'wle pæenon nen min -a -fõ "fei be -a da. 'Pian -te waa -fõ en e 'bõ be, -a -dan "mlian fei 'wle pæenon da. E dra "le yiba 'zu, te "loman -nun a o "kãe "tãnan -a plan -ji.»

³³ En e -kõnnen "pee -fõ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingõnnen -blldt min da be, -nyren 'gu. E ya "le lmon -tu 'be -fari puu "sonun yaaga 'si, e 'mannyan "wennon 'wu 'va, en yaa baa. 'Mannyan zle e -fari -pu 'bõ siiman 'e pæenon.»

-Me "le "wean nen Zozi 'wl tin 'ba -kõnnen "ji?

³⁴ -Kõnnen "ji nen Zozi wl pæenon zle -a 'vl minnun "kaga "nen 'o cin 'yl be -wle. Ya'a 'wl 'tu vule -wle te e 'ka -kõnnen "ji dl. ³⁵ Zozi -a dre zle 'nan, -e 'wl nen Bali 'lewei vizan -a 'vl be, 'e 'le sãã. Bali 'lewei vizan -a 'vl 'nan:

<-Kõnnen "ji nen an 'wl tin "baa minnun le. 'Wlunun nen o -fu 'e kãkã 'treda pou sianan "trilii -e 'e 'bõ cæegõ yi -a be, maan ve minnun le.>

Zozi lu 'wle -wldl "man -kõnnen "ci 'vl

³⁶ 'Be -sru, Zozi minnun "kaga zle o 'tu, en e -ku "kõn -nen 'o 'vale 'e -srunon 'a. -A -srunon pli "man, en o 'nan -yre 'nan: «-Kõnnen "nen yia -fõ lu 'wle -wldl "da be, 'i -ci vl 'ku!»

³⁷ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Min nen, e 'saa 'fõ be, 'an 'bõ Blamin -põ nen. ³⁸ Fei 'bõ be, 'treda nen. 'Saa 'wle be, minnun nen o 'ta wula Bali -sru "be o nen. Lu 'wle 'wldl "be, minnun nen o 'ta wula Satan -sru "be o nen. ³⁹ Min zle -a 'nanmanzan nen e lu 'wle 'wldl ween be, Satan nen. 'Saa 'te tu be, yi nen Bali 'tredanõn -le tin "baa be

-nyren. En 'saa -tenon be, Bali -le 'pasianon nen laji be o nen. ⁴⁰ O lu 'wle 'wliid 'te bli, 'wl 'tuwli zle -yee dra yi nen Bali 'tredanon -le tin "baa be -a da. ⁴¹ 'Wl nen e -taa "drele be -nyren 'gu: 'An 'bɔ Blamin -pi 'an 'men 'pasianon nen laji be o "paa -sia. 'Wl 'wliid "drenon, 'lee minnun nen waa dra -e min 'e 'wl 'wliid "dre be, 'men 'pasianon o bo "va minnun nen Bali mingonnen -ble o da be o yei. ⁴² O minnun zle o -sean 'te -dan 'va. Fenan nen -wuɔdi 'lee 'she da -blidi ci be -a -nan. ⁴³ Tɔɔn -e minnun nen o 'ta 'wula Bali -sru "be, o ta 'e 'su 'o "tu "le mingonnen treda, te o -san a "le yide 'san -le 'wl 'zu. Min nen 'wl man "trɔɔn 'ci -a -wulo -man be -a san 'e man!»

Zozi -kɔnnen "fɔ -gan da

⁴⁴ Zozi "e 'nan: «Bali -le mingonnen -blidi min da be -nyren 'gu. E ya "le 'nan -gan -tu nen 'e ɔɔdi fei -tu da. Min -tu -ku, e -gan zle -a 'yl, en "e ɔɔɔ "nyian. -A ci "nranman "buu -le "wean, e 'yee fenun pɛɛnɔn 'tan, en e -ku fei zle -a 'lɔle -a man "lala -a.»

⁴⁵ En e -kɔnnen "pee -fɔ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingonnen -blidi min da be, -nyren 'gu. E ya "le 'fle 'tanzan -tu 'be ci fe -tu nen -a 'fle a "le -siga -zu be -a -mie -wɛɛnan 'nan -e 'e 'lɔ. ⁴⁶ Fe zle yaa -tu 'yl te -a 'fle a 'kpa tɔɔl. E -ku, e 'yee fenun pɛɛnɔn 'tan, en e -ta -a 'lɔle -a man "lala -a.»

Zozi -kɔnnen "fɔ ɔɔ -te "se "da

⁴⁷ Zozi -kɔnnen "pee -fɔ "nyian -wle. E 'nan: «Bali -le mingonnen -blidi min da be, -nyren 'gu. E ya "le min -tu 'be 'ku 'yee "se 'wɛɛnle 'yi 'va. "Se zle ɔɔ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn 'sɛn -ji. ⁴⁸ Zi e 'fa be, minnun -a klan 'yi 'plo da, o -nyran, en waa fa budɔ 'sia. ɔɔ 'kpa nun nen "va "be, -wɛɛ -sɛn -ɔɔ -ji, en -a -wliidunon be, -wɛɛ wɛɛn. ⁴⁹ 'Wl 'tuwli zle -yee dra yi nen Bali 'tredanon 'le tin "baa be, -a da. Bali -le 'pasianon nen laji be, o -taa "min -wliidunon bule "va minnun nen o 'ta 'wula Bali -sru "be o yei. ⁵⁰ O minnun zle o -sean 'te -dan 'va. Fenan nen -wuɔdi 'lee 'she da -blidi ci be -a -nan.»

⁵¹ En Zozi -a laabu 'e -srɔnɔn 'lɔ 'nan: «Ka 'wl pɛɛnɔn zle -a -ci 'man?»

O -yɛɛ 'nan: «-Inyan!»

⁵² En e -wle 'nan: «Kaa 'vl 'kpa. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nen e Bali -le 'fluba -tɔɔ en e -sɔɔnla 'an -sru "be, te e dre "le "kɔnnen san ceje -le 'wl 'zu. E 'wl cejenun 'lee 'wl 'trenun "paaman 'yee "kɔnnen 'nɔn 'ji.»

Zozi 'ku Nazareti

⁵³ Zi Zozi cɛɛn -kɔnnen "nun zle -a -fɔdi man be, en e 'si 'nan, ⁵⁴ e -ku 'e fla. Zi e 'bɔla -nan nun be, e 'wl "paadi 'sia -wee cin yl 'kuin. Min pɛɛnɔn 'plo 'fɔ en o 'nan: «-Tle 'wl 'tɔdi paa "ji? En yaa dra 'kɔ 'kɔ en e 'lebo "fɔ wunun dra? ⁵⁵ Min nen e ci -a be, kua -tɔɔ. Yiba "nyaanzan nen 'guɛ -a -pi nen. En Mari 'be ci -a "bu "a. En -a "buunun nen Zaji 'lee Zozɛfu 'lee Simɔn 'lee Zud -a. ⁵⁶ En "nyian be, -a "blunun pɛɛnɔn a -kaa fla 'gu. -Yee 'wl 'tɔdi 'lee 'lebo "fɔ wunun dreɔdi 'labe nyin zia

nen yee 'si?» ⁵⁷ 'Wl zle ya'a o ci 'sɔle di. -Yee "wean nen wa'a 'wle "man -e 'o yi -tera "da "di.

-A -nan nen Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Te Bali 'lewei vɔzan a 'e fla, en -te 'be "cɛɛ di 'nan e ya 'yee "kɔnnen "be, minnun yi 'ka "naan "man "di.»

⁵⁸ Minnun 'ka yi -tɛɛa Zozi da di -le "wean, ya'a 'lebo "fɔ wl "kaga "drele fe zle -a -nan di.

Min -batize drezan Zan -kanan wl nen 'gu

14 Tu zle -a man nen, mingonnen Erodi nen e Galile 'leɔɔn "paala be, e Zozi 'le 'wl 'man. ² Yaa 'vl 'e 'wluɔn le 'nan: «Min 'labe min -batize drezan Zan nen! E wluan -kanon 'va, -yee "wean 'pleble a -yɔɔ en e 'lebo "fɔ wunun dra.»

³ 'Wl nen e dre 'kɔ en Zan 'kɔ 'ka be, -nyren 'gu: Erodi 'be 'vl 'nan o Zan 'kun, o -yɔɔ, -e 'o -fɔ -pu 'kuin. Erodi 'e "buɔ Filipu nan nen waa laabo Erodia be -a 'si 'e 'lɔ, en yaa 'pa. ⁴ 'Wl zle e 'nan Zan man, tu pɛɛnɔn man be te yaa ve Erodi le 'nan: «-A -si 'ka 'i 'lɔ -e 'i "buɔ nan 'pa di.» ⁵ -Yee "wean Erodi a "va 'nan 'e Zan -tɛa. 'Pian "klan a "ji minnun "le "wean, kɔɔ min pɛɛnɔn Zan 'siala Bali 'lewei vɔzan -a.

⁶ Erodi -ya yi "fedi dreɔdi 'bɔ. Yi zle -a da be Erodia 'lu "dre 'tan minnun nen Erodi o laabu "fedi da be o 'le. -Yee "dre 'tandi Erodi ci 'sɔ "fo. ⁷ -Yee "wean e -tɔ 'e 'wei da nɔnbe zle -yɛɛ. Yaa 'vl -yɛɛ 'nan: «Fe oo fe nen i ya "va "be, 'i vl 'men, maan -nɔn 'yi.»

⁸ -A "bu 'wl wuu "ji, en e 'nan Erodi le 'nan: «Min -ba-tize drezan Zan -wulo -va nen an ci. 'I -nɔn 'men -naagu "plɛdi da!» ⁹ 'Wl zle e trun -fɔ mingonnen Erodi man. 'Pian e -tɔ 'e wei da 'va, en "nyian be minnun nen "fedi da be -wee "wean, ya'a 'kɔlaman -e 'e vl -cɛɛ di. -A -nan nen e wl "man, ¹⁰ en e min 'pa 'sia 'nan 'e 'ku Zan -wulo 'cɛn -pu 'kuin. ¹¹ Yaa cɛɛn, en e -ta -a "plɛdi da. Waa -nɔn nɔnbe zle -yɛɛ, en e -ku -a 'e "bu "le.

¹² "Be -sru, Zan -srɔnɔn 'ta Zan -kadɔ 'sileɔ, en o -ku -a wule. 'Wl nen e 'bɔ "man "be, en o -ku -a 'sinan 'palɛ Zozi le.

Zozi 'blɛfe -nɔn min -kpi 'soolu le

¹³ Zi Zozi 'wl zle -a 'man be, e -fɔ -klu -ji, en e 'si fe zle -a -nan. E ya 'vale 'e -kɔn fenan nen e ci flu be -a -nan. 'Pian min "kaga -a -kɔnnen 'yl, o 'si 'fla, en o -kula -a -sru 'o 'cɛin ji. ¹⁴ Zi e sɔɔnla -klu -ji be, e minnun 'yl "kaga, en o nyirinda -sɛn "da. -A -nan nen -cɛnɔn nen min-nun zle o yei "be e o beli.

¹⁵ Zi funninmlan "ta "paala be, en -a -srɔnɔn pli "man, o -yɛɛ 'nan: «-Pei "ta taan, min 'ka 'nyɛanla 'gu di. -Yee "wean 'i vl minnun le 'nan, 'o 'ku 'fla -e 'o 'wee -blɛfenun 'lɔ, o -bl.»

¹⁶ En Zozi -a 'vl 'e -srɔnɔn le 'nan: «O -kɔlaman o -fo 'gu, 'ka 'blɛfe -nɔn -wle 'ka 'bɔ!»

¹⁷ En o 'nan -yɛɛ 'nan: «'Kpɔn 'soolu 'lee ɔɔ 'fiili "ce "nen 'ku 'lɔ 'gu.»

¹⁸ En Zozi "e 'nan: «'Ka 'ta -a 'men!» ¹⁹ "Be -sru en yaa 'vl minnun "kaga zle -wle 'nan, 'o -nyran lu da. E 'kpɔn 'soolu 'lee ɔɔ "fli zle -a 'si, 'e yɔɔ -tɔ laji, e Bali muo "fɔ.

"Be -sru e 'kpcunnun 'bɔ "nen jɛɛn, ɛn yaa -nɔn 'e -srunɔn lɛ 'nan 'o -pli "minnun 'bɔ man. ²⁰ O pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. -A plɔɛn nɛn e -fu bɛ, waa trɛ 'e cin man, e saannɛn -fuda "fli 'fa. ²¹ Minnun nɛn waa blɪ bɛ, o "nen bɔa -kpi 'soolu, te wa'a nannannun 'lee lumɔnnun "nɔnɛ dɪ.

Zozi 'ta 'wɔ 'yi yie da

²² "Be -sru, ɛn e -tɔ 'e -srunɔn man 'nan, 'o 'fɔ -klu -ji 'o 'trɔa 'e 'lɛ 'yi -sru. E -fɔla "da 'nan -e 'e -si -nɔn minnun 'bɛ -wɛ. ²³ Zɪ minnun -nyan -nan bɛ, e pɔn -tu tri ɛn e -ku Bali tru 'balɛ 'e 'saza. Funninmlan 'pla te e ya fɛ zɛ -nan 'e 'tuwli. ²⁴ Tu zɛ -a man bɛ, te -klu -sru 'bɔ "kɔbɔli. 'Pian te -klu 'bɔ a 'e yra ynan 'yi nɛn e 'blɪ -fɔa "bɛ -yɔ, kɔ kɔ fulɔ "fɛɛnman o da zia.

²⁵ Zɪ tu 'cɛn mannen 'wudɪ 'sia bɛ, ɛn Zozi 'kula o -sru 'ta wudɪ -a 'yi yie da. ²⁶ Zɪ -a -srunɔn -a 'yɪ, te e ya 'ta wunan 'yi yie da bɛ, o ci nɔn 'nan: «Min lei nɛn!» "Klan o -tɛa "le "wɛan o -paandɪ 'sia 'pleblɛ.

²⁷ ɛn Zozi 'e -wɛ 'nan: «'Ka 'fɔ flɪ. Maan nɛn, te 'ka "klan dɪ!»

²⁸ ɛn Pieri 'e 'nan -yɛ 'nan: «Minsan, -te bii nɛn bɛ, 'yian laabu -e 'an 'lɔ 'i 'va 'ta wudɪ -a 'yi yie da.»

²⁹ ɛn e -yɛ 'nan: «'I 'ta!»

Pieri 'si -klu -ji, ɛn e 'ta wuladɪ 'sia 'yi 'yie da te e -ko Zozi 'va. ³⁰ 'Pian zɪ yaa 'yɪ 'nan fulɔ "fɛɛnman 'pleblɛ bɛ, "klan -sɛn 'ji, ɛn e -wɪadɪ 'sia 'yi 'wɪ. -A -nan nɛn e -paandɪ 'sia. E 'nan: «Minsan, 'yian 'su 'yi 'bɔ.»

³¹ 'Nun tɔnɔ Zozi 'e 'pɛ 'su 'ji, yaa 'kun, ɛn e 'nan -yɛ 'nan: «'Yie yi -tɛradɪ 'an da a "wɛnɔnɔn. -Mɛ "le "wɛan nɛn 'i 'ci -fɔndɪ 'sia?»

³² -A -nan nɛn o -fɔ -klu -ji, ɛn fulɔ "fɛɛndɪ 'le 'tɔ.

³³ tɔnɔ ɛn -a -srunɔn 'o "pɔ tɔnɔ "wɪ, waa 'vɪ -yɛ 'nan: «-A -sa 'ka "fɔ "dɪ, Bali -pɪ nɛn yia.»

Zozi -cɛ -tɛnɔn beli Jenezaret

³⁴ O 'yi zɛ -a cɛɛn 'ji, ɛn o 'bɔla Jenezaret 'lɛglɔn 'ji. ³⁵ Minnun nɛn o -nyɛanla fɛ zɛ -a -nan bɛ, zɪ o Zozi 'yɪ bɛ, waa -kɔnɛn 'yɪ. -A -nan nɛn o minnun 'pa 'sia 'o "sɔnɔ 'flanun da, ɛn minnun -ta -cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn 'a -yɛ. ³⁶ ɛn o toba -fɔ Zozi lɛ 'nan 'e 'si -nɔn 'wɛ -e 'o klɛ -yɛɛ sɔ 'lɛbo "tun "man. Minnun pɛɛnɔn nɛn o -kɔla klɛdɪ -a -yɛɛ sɔ 'lɛbo "man bɛ, -cɛ 'si o man "fo.

Zuif 'nɔn tranun kluda wɪ

15 "Be -sru, ɛn Farizen 'nɔn -mienun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun 'si Zeruzalɛm, o -ta Zozi 'va, ɛn waa laabu -yɔ 'nan: ² «-Mɛ "le "wɛan nɛn 'i -srunɔn 'ka 'ta 'wɪla -kaa tranun kluda wɪnun da dɪ? "Wɛɛ fɛnun -blɪ bɛ, wa'a 'o 'pɛ -man foeman "le zɪ -kaa tranun -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ dɪ.»

³ ɛn Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'bɔ "nun, -mɛ "le "wɛan nɛn -kaa tranun kluda wɪ 'tɔ 'ji bɛ, ka'a 'ta 'wɪla Bali -le -pei -tɔ wɪnun da dɪ? ⁴ Bali 'e 'nan: «'I "tɪ 'lee 'i "bu "bɛ, 'i yie 'e 'nan o man.» ɛn yaa 'vɪ "nyian 'nan: «Min nɛn e wɪ -wɪdɪ 'e "tɪ "lɛ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ e wɪ -wɪdɪ 'e "bu "lɛ bɛ, -a san zɛ 'o -tɛ.» ⁵ 'Pian 'ka 'bɔ "ka "paa-

man minnun ji 'nan, min nɛn yaa 'vɪ 'e "tɪ -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'e "bu "lɛ 'nan: «'Lala nɛn 'an 'ci nɔn 'nan 'an "paa -a 'ka 'va bɛ, an "ta -a -nɔn Bali lɛ.» ⁶ -A san zɛ -te -a yie 'ka 'nanlɛ 'e "tɪ 'lee 'e "bu "man dɛ, ya'a fɛ -tu dra dɪ. 'Wɪ zɛ yaa -kɔnɔnman 'nan, ka Bali wei klu -sran 'ji 'ka tranun kluda wɪ -a. ⁷ Wei "flivli 'nɔn! 'Wɪ nɛn Bali 'lewei vizan Ezai -a 'vɪ 'ka man bɛ, 'wɪ 'kpa nɛn. Yaa 'vɪ 'nan: ⁸ «Bali 'e 'nan:

Minnun 'labɛ,

waan 'tɔ "yi "ve 'o 'le lou,

'pian o jinun bɛ,

o ya 'o 'sidɪ 'an man -kɔbɔli.

⁹ -Wee 'an 'sudɪ bɛ -a "nen "ka "dɪ.

Kɔ -peinun nɛn blamin a -tɔ bɛ,

-a 'bɔ nɛn waa "paaman minnun ji 'nan

-yɛɛ cɪ Bali -le -si -a.»

-Mɛ "wɪ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ?

¹⁰ "Be -sru ɛn Zozi minnun laabu 'e "sɔn "kogo, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn "tɔ -e 'ka 'wɪ 'gɛ -a -ci man 'kpa! ¹¹ Fɛ nɛn e 'sia bei -e 'e -wɪa "min ji bɛ, ya'a min "tri -tɔa Bali 'lɛ dɪ. 'Pian fɛ nɛn e 'sia min ji -e 'e bɔla bei "bɛ, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.»

¹² tɔnɔ ɛn -a -srunɔn pli "man, ɛn o 'nan -yɛ 'nan: «'Wɪ nɛn yia 'vɪ 'gɛ, e wɪa Farizen 'nɔn man. Yia -tɔa zɪ?»

¹³ ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «Fɛ pɛɛnɔn nɛn 'an "tɪ "nen laji bɛ, -yɛɛ "cɛɛ 'wɛ 'fɔ 'trɛ 'ji dɛ, o -taa -a "suɛlɛ. ¹⁴ 'Ka o 'tɪ zɛ! Yie 'winɔn nɛn waa, ɛn o ya "vale 'o -si -kɔnɔnman minnun nɛn o yie a 'e 'widɪ bɛ -wɛ. -Te yie 'wizan -tu a -si -kɔnɔn yie 'wizan -tu lɛ bɛ, o "flinɔn -tɛa "klu -ji.»

¹⁵ ɛn Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «-Kɔnɔn "nen yia -fɔ 'nan min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, 'i -ci vɪ 'kɛ.»

¹⁶ ɛn Zozi 'e 'nan -yɛ 'nan: «'Ka 'bɔ "nyian, "ka "ya wo tian minnun nɛn wa'a 'wɪ 'ci maan dɛ waa? ¹⁷ -Mɛ dre ka'a 'wɪ 'ci maan dɪ? Fɛ pɛɛnɔn nɛn e -wɪamlan min 'le bɛ, e -ko min -pɔn -ji, ɛn -a 'bɔ 'a nɛn o -fɔa "lua. ¹⁸ 'Pian fɛ pɛɛnɔn nɛn e bɔala min 'le bɛ, e "sia min souba ji, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. ¹⁹ Kɔ min souba ji nɛn ci "nɔnɔndɪ -wɪdɪ pɛɛnɔn "sia: min -tɛdɪ a -tu, min nan -wɛɛdɪ a -tu, min -sran -wɛɛdɪ a -tu, nyinnandɪ lɪ 'lee -kɔnɔn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɛ e ya -tu, crin wudɪ a -tu, 'wɪ 'sendɪ minnun man a -tu, 'wudɪ min man -wɪdɪ "a -tu. ²⁰ 'Wɪnun zɛ -a dreɪdɪ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ. 'Pian -te min fɛ -blɪ 'e 'pɛ -man "tri "a bɛ, ya'a min "tri -tɔa Bali 'lɛ dɪ.»

-Pɛn lɪ -tu yi -tɛra Zozi da

²¹ Zozi 'si fɛ zɛ -a -nan, ɛn e -ku Tir 'lee Sidɔn 'lɛglɔn 'ji. ²² 'lɛglɔn zɛ -a -ji 'nɔn bɛ Zuif 'nɔn "cɛɛ waa dɪ. -A -nan lumɔn -tu 'bɛ 'ta Zozi 'lɛ, ɛn e paan -yɛ. E 'nan -yɛ 'nan: «Minsan, David kluda min, 'an nyrinda 'e 'sɛn 'i da. -Yu -wɪdɪ "a see 'panan 'an 'lu man.»

²³ 'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tu 'silɛ "da "man "dɪ. ɛn -a -srunɔn pli "man, o toba -fɔ Zozi lɛ 'nan: «'I fɛ -tu dre -e lɪ 'gɛ 'e lɪ 'e da, kɔ -a -nan 'mɔn te e -paanman -kaa -sru.»

²⁴ En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Izrael 'nch 'saza 'va nen Bali 'an 'pa 'sia. -Wæe ci 'le 'blanun nen -si 'san -wlv "be -wee 'wl 'zu.»

²⁵ 'Pian li zle e -ta 'e "po sççnla Zozi 'wlu en e -yre 'nan: «Minsan 'i yra 'si, 'i 'pa 'an 'va!»

²⁶ Zozi 'e -yre 'nan: «E 'ka 'wl 'yi "a -e min 'e 'yee 'nen-nun -blufe 'si 'e -nch -plennun le dl.»

²⁷ En li zle e 'nan: «'Wl 'kpa nen, Minsan! 'Pian -plen-nun be, o "tl 'nean plçen nen e -seanla be, -nyren waa -ble.»

²⁸ Tççn Zozi 'e -yre 'nan: «'Yie yi -teradt Bali da a -dan. 'Wl nen i ci "va "be 'e 'le sçç 'yie!» Tu 'bç 'lein zle -a wlu nen -a 'lu beli.

Zozi min "kaga beli

²⁹ "Be -sru Zozi 'si fe zle -a -nan, en e -ku Galile 'yi man. E pççn -tu tri, en e -nyran "da. ³⁰ En minnun -tadt 'sia "va "kaga. O -ta 'o 'lv le minnun nen o "tun "bo be waa, 'lee yie 'winçn, 'lee minnun nen o man men -mie -ka o man be waa, 'lee bobonun, 'lee -ce -tççn "kaga "pee "nyian. O -ta waa en o o -sran -a 'le, en e o pççnçn beli. ³¹ Bobonun wl, minnun nen o man men -mie -ka o man be e dre "plçnblçn 'e "pa 'ji, minnun nen o "tun "bo be o 'ta 'wu, yie 'winçn fçnan 'yl, zl minnun 'wl zle -a -nan 'yl be, o 'plo 'fç, en o Izrael 'nch 'le Bali 'tç bççl 'sia.

Zozi 'kpcun pli min -kpi sinjen man

³² Zozi 'e -srunçn laabu, en e 'nan -wle 'nan: «Min "ka-ga 'labç, o nyrinta -sean 'an da, kçç o yi yaaga nen 'an "sççn 'gu, en o -blufe "ka "nyian dl. An 'ka "va 'nan 'an o lia 'o da 'o 'ci le dra -a dl, "tççç o "koe 'e 'si 'o da -sia.»

³³ -A -srunçn "e -yre 'nan: «Fçnan nen -kaa ci 'guç, min 'ka 'nyeanla 'nan dl. Nyin zia nen ku -blufe "kaga "ye -e 'ku -nch min "kaga zle -wle o 'kanve -a?»

³⁴ En Zozi -a laabu -wlv 'nan: «-Blufe "ce "nen 'ka 'lv?» En o -yre 'nan: «'Kpcun 'sçravli 'lee pççn "wenwen-nen -mie nen 'ku 'lv.»

³⁵ Tççn Zozi 'e 'nan minnun le 'nan 'o -nyran "tra. ³⁶ E 'kpcun 'sçravli 'lee pççnennun zle -a 'si, e Bali muo "fç, en yaa "nen jçen. "Be -sru yaa -nch 'e -srunçn le, en waa pli minnun man. ³⁷ O pççnçn -a blç, o 'kan. -A plçen nen e -fu be, waa tre 'e cin man, e saannçn 'sçravli 'fa.

³⁸ Minnun nen waa blç be, o "nen bçç -kpi sinjen, te wa'a nannannun 'lee lmmçnnun "nççnle dl. ³⁹ Zl Zozi 'si -nch minnun le o -ku be, en e -fç -klu -ji, e Magadan 'leglçn 'ji si 'sia.

Zuif 'nch 'tançn 'ka Zozi -le 'wl 'ci maan dl

16 Farizen 'nch 'lee Saduze 'nch pli Zozi man, en o 'tan "man 'wl 'tu laabudl -a -yçç. Waa 'vl -yre 'nan, 'e 'lebo "fç wl -tu dre laji -e 'o -tç 'nan Bali -le 'pleble a -yçç.

² En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: [«-Te funninmlan 'pla te laji a 'tççn be, kaa ve 'nan, "tre "be fçnan -kçan 'e siadt "da. ³ En bodrun -te fçnan a -suglçç be, kaa ve 'nan, çççgu laa -fçan. 'Wl nen e "ta dra laji be, kaa -tçç. 'Pian

'wl nen 'be ci drean 'ka 'bç yie man 'guç, ka'a 'be 'ci maan dl.] ⁴ -Naagunçn, ka ya min -wldtun -a, ka ççen Bali man, en ka ya "va 'nan, 'an 'wl 'tu dre -e 'e -kççn 'nan Bali -le 'pleble a 'an 'lv. 'Pian maan ve 'ççç 'nan, Bali 'ka "nyian 'wl 'nch -kççn "ve pee dra 'ka 'va 'gu dl, -te ya'a 'silçç 'wl nen e 'bç Bali 'lewei vçzan Zonazi man be -a dre.» En e o 'tul, e -ku.

Zozi 'wl 'pla 'e -srunçn le Farizen 'nch 'le 'wl "paadt da

⁵ Te -a -srunçn "ta -ko 'yi -sru 'zianun be, o ci 'san 'kpcun siadt man. ⁶ Zl o 'bççla 'nan nun be, en Zozi 'e -wle 'nan: «'Ka yie 'tç 'ka 'fli -va 'kpa Farizen 'nch 'lee Saduze 'nch 'le 'mannyan 'le "wean.»

⁷ -A -srunçn 'o 'ci nççn, en waa 'vl 'o cin yei 'nan: «-Ka'a tale 'kpcun -a dl, -yee "wean nen e 'wl zle -a 'vl.»

⁸ Zozi -a -kççnçn 'yl, en e 'nan -wle 'nan: «'Cee yi -teradt Bali da a "wennçn. -Me "le "wean nen 'ka 'ci nççn 'nan, ka'a tale 'kpcun -a dl, -yee "wean nen an 'wl zle -a 'vl. ⁹ 'Wl klç 'ka 'ka 'ji duu? -A -cin 'e 'tç 'ka 'ji 'nan, an 'kpcun 'soolu pli min -kpi 'soolu man, waa blç o 'kan. -A plçen nen e -fu be e saannçn 'fa wea? ¹⁰ En -a cin 'e 'tç 'ka 'ji 'nyian 'nan, an 'kpcun 'sçravli pli min -kpi sinjen man, waa blç o 'kan. -A plçen nen e -fu be e saannçn 'fa wea? ¹¹ 'Cee 'wl 'ci mandl a 'pleble. Ma'an 'kpcun -le 'wl vule 'ççç dl. 'Pian maan 'vl 'ççç 'nan, 'ka yie 'tç 'ka 'fli -va Farizen 'nch 'lee Saduze 'nch 'le 'mannyan 'le "wean.»

¹² En -a -srunçn -a -ci 'man "men 'nan, 'mannyan nen waa -sean 'kpcun -va be, -yee "wean "ççç e 'nan 'o yie 'tç 'o 'fli -va dl. 'Pian Farizen 'nch 'lee Saduze 'nch -le 'wl "paadt nen yaa ve.

Min nen Zozi çl -a be Pieri -a 'vl

¹³ Zl Zozi 'bççla Sezare Filipu 'leglçn 'ji be, en yaa laabu 'e -srunçn 'lv 'nan: «'An 'bçç Blamin -pl be minnun "o 'nan, -tl nen 'maan?»

¹⁴ En o 'nan -yre 'nan: «Min -mienun "o 'vl 'nan, min -batize drezan Zan nen e -ka be, -nyren 'yia. En min plçen "o 'vl 'nan, Bali 'lewei vçzan Eli nen 'li be, -nyren 'yia. En o -mienun "o 'vl 'nan Bali 'lewei vçzan Zeremi nen 'li be, -nyren 'yia. En -te "be "ççç dre, Bali 'lewei vççnçn nen 'li be -a -tu 'be fuu, -nyren 'yia.»

¹⁵ En yaa laabu 'e -srunçn 'lv 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vl 'nan, -tl nen 'maan?»

¹⁶ Simçn Pieri 'e -yre 'nan: «I ya Crizi nen Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wl 'ji be -a. Bali nen -a yie ci "man "be -a -plçen nen 'yia.»

¹⁷ En Zozi 'e 'nan: «Zonas -pl Simçn, 'yie 'wl a "yi. Kçç blamin "ççç 'wl zle -a -cin -tç 'i 'ji dl, 'pian 'an "tl 'nen laji be -yçç -cin -tç 'i 'ji. ¹⁸ Maan ve 'yie 'nan, 'i 'tç nen Pieri, -a -ci puo. En puo zle -a da nen an -taa 'men -leglizi -tççç. Fe -tu 'ka 'tre 'guç -a da -e 'e -leglizi zle -a -wi dl. ¹⁹ Bali -le mingçnçn tre be, maan -lagle 'wle -nch 'yie. Fe oo fe nen yia ve "man "ceje 'tre 'guç -a da be, te o -ceje 'vl "man laji. En fe oo fe nen yia "kuan 'i 'pe "fli "a 'tre 'guç -a da be, te waa 'kun o -pe "fli "a laji.»

²⁰ -A -nan nen Zozi 'e -srunkon "trɔɛn nyuɔn 'kɪlɒgla. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan, te 'o -nan sɛɛ wu min lɛ 'nan, min nen Bali -a 'si 'va -e 'e minnun 'si 'wɪ 'ji bɛ -nyrɛn 'yaa dɪ.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanon 'va wɪ 'vɪ

²¹ -E 'e 'sia tu zɪɛ -a man bɛ, -a -nan nen 'wɪ nen e "ta -daa "bɔɛ Zozi man bɛ yaa vɪdɪ 'sia 'e -srunkon lɛ. E 'nan -wɛ 'nan: «An -ko Zeruzalɛm. Min cejenun, 'lee Bali -pannon 'tanon 'lee 'fluba 'ci vɪnon 'tɛ "kaga "paa 'an da. Waan -tɛa, -a yi yaagazan da -e 'an 'wluan -kanon 'va.»

²² -A -nan nen Pieri -a laabu 'o "fli yei, en e 'wɪ pladɪ 'sia -yrɛ 'kɪlɒgla. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, 'wɪ zɪɛ te 'an man 'i da "fo "dɪ, te Bali 'e -si -non dɪ.»

²³ Zozi 'e yra -tɔ Pieri da, en e -yrɛ 'nan: «Satan! 'I 'si 'an -sru! Te 'i 'si -tɔ 'an 'lɔ dɪ! 'Wɪ nen 'i 'ci "nrɔnman "da "bɛ, -a da "cɛɛ Bali e ci "nrɔnman dɪ. Blamin -le ci "nrɔndɪ nen 'i 'wulo -ji.»

Zozi -sru 'ta wudɪ

²⁴ "Bɛ -sru en Zozi -a 'vɪ 'e -srunkon lɛ 'nan: «Min nen e ya "vale 'e dra 'an -sruzan 'a bɛ, 'e 'wɪ yra yɪdɪ man, en 'e 'wɪ 'kadɪ man yiba "plan da, -e 'e -sɔnɔla 'an -sru.

²⁵ Kɔɔ min nen e cɪ 'e 'ladɪ 'yee 'trɛda da bɛ, ya'a ye dɪ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si 'yee 'trɛda da "fo en yaa -non 'mɛn bɛ, -a san 'bɛ 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɛ -a ye.

²⁶ En -te min 'trɛda fɛ pɛɛnon 'yɪ, te 'belidɪ 'ka -yrɔ "dɛɛ, -a -ci nen 'non? Fɛ -tu 'ka 'trɛ 'gʊɛ -a da -e min 'e 'yee 'belidɪ ta pan wu -a dɪ. ²⁷ 'Wɪ pɛɛnon zɪɛ maan -cin -tɔ 'ka 'ji, kɔɔ tu nen an -ta pee wo bɛ, 'an 'bɔ Blamin -pɪ, an -taa 'an "tɪ "le 'tɛ 'san da 'ku 'vale 'mɛn 'pasianon nen laji bɛ waa. Tu zɪɛ -a man nen min -tu 'e dre wɪ man -kopa ye. ²⁸ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka pɛɛnon nen 'an 'lɛ 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadɪ man 'vaa -e 'ka yɪ 'nan, 'an 'bɔ Blamin -pɪ mingnonen -blɪdɪ 'sia dɪ.»

Zozi -srunkon yaaga Zozi 'yɪ 'yee 'tɛ 'san wɪ

17 Yi 'shɛɛdu, "bɛ -sru en Zozi 'ku pɔn loulou "tu da 'o 'vale Pieri 'lee Zaji 'lee 'e "buɪ Zan -a. ² Zozi 'kɔɛ lila o yie man. -A yra 'bidɪ 'sia "le yidɛ 'le 'wɪ 'zu, en -yee sɔ dre 'fuvu 'yrɪyɪ. ³ En o Moizi 'lee Eli 'yɪ -a "srɔn, te o -sɛɛ "wo 'o 'vale Zozi 'a.

⁴ -A -nan nen Pieri -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, e dre 'wɪ 'yi "a en -kaa ta 'gʊ. -Te 'i wɪ "man "bɛ, an segle pannɛn yaaga -tɔa. -A -tu -kɔan 'yie vɛ, -a -tu -kɔan Moizi -le vɛ, en -a -tu -kɔan Eli -le vɛ -a.»

⁵ E -fu 'wɪ zɪɛ -a tin 'banan, en "lolu -koei "nen e ya 'fu -vu 'yrɪyɪ bɛ, e -trɔa o da. -A -nan nen wei -tu wɪ "lolu -koei zɪɛ -a va. Yaa 'vɪ 'nan: «Min 'labɛ, e ya 'an 'pɪ nen maan ye "yi "bɛ -a. E ya 'an 'bli 'pa "da "nen -a. 'Ka "trɔɛn "tɔ -a wei lɛ!»

⁶ Zɪ -a -srunkon wei zɪɛ -a 'man bɛ, "klan -sɛn o ji, o tɛɛla 'o 'kɔɛnɛn, en 'o yra blula. ⁷ 'Pian Zozi pli o man, e kle o man, en e -wɛ 'nan: «Te 'ka "klan dɪ! 'Ka 'wluan lou!» ⁸ -A -nan nen 'o 'wulo wluan lou, en o Zozi 'yɪ 'e 'saza.

⁹ Zɪ o ya 'sinan pɔn da -e 'o -sɔn "ji "bɛ, en e 'wɪ 'pla 'e -srunkon lɛ. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «'Wɪ nen ka "sia -a -nan yɪ-

nan 'gʊɛ, te 'ka -nan sɛɛ wu min lɛ dɪ, -trilii -e 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an 'wluan -kanon 'va.»

¹⁰ -A -nan nen -a -srunkon 'wɪ laabu -yrɔ. Waa laabu 'nan: «-Mɛ "le "wean nen 'fluba 'ci vɪnon 'o 'nan, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin 'vaa -e min 'sizan 'wɪ 'ji 'e 'ta?»

¹¹ En Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «-Wee tin a 'nonnon. Eli 'bɛ -taa 'e 'flin, -e 'e fɛnɪn pɛɛnon -tɔɔla 'e "pa 'ji. ¹² 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Eli -ta 'va, en wa'a 'sileɛ min -a dɪ. 'Wɪ nen o cɪ "va "bɛ, waa dre -yrɛ. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -yɛɛ bɔa 'an 'bɔ Blamin -pɪ man, 'an yra ye -wɔ.» ¹³ -A -nan nen -a -srunkon -a -ci 'man 'nan, min -batize drezan Zan -le 'wɪ nen yaa 'vɪ.

Zozi -yu -wɪdɪ 'si 'nen 'tu -sru

¹⁴ Minnun nen o cɪ Zozi 'pennan bɛ, Zozi 'lee 'e -srunkon yaaga 'bɔ o man, en min -tu -ta 'e "po "sran Zozi 'wɪ, en e 'nan -yrɛ 'nan: ¹⁵ «Minsan, 'an 'pɪ nyɪrinda 'e 'sɛn 'i da! -Tuwli "cɛ a "man, en e ya 'e yra ynan -yrɔ "wɪdɪ. Tu -mie man bɛ, yaa -tɛa 'tɛ 'va, en tu -mie man bɛ yaa -tɛa 'yi 'va. ¹⁶ An -ta -a 'i -srunkon lɛ, wa'a -kɔlɛ -a 'belidɪ -a dɪ.»

¹⁷ Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «-Naagɔnon, 'cee yi -teradɪ Bali da "ka "dɪ, en ka 'wɪ 'wɪdɪ "dra. 'An "koe -nyaan 'ka man 'e "tun. Tu wea nen maan dra "nyian 'ka 'va? 'Ka 'ta 'nen 'bɔ 'a 'gʊ!» ¹⁸ En Zozi 'a 'vɪ 'yu -wɪdɪ zɪɛ -yrɛ 'nan: «'I 'si 'nen 'gʊɛ -a -sru.» E 'si -a -sru en 'nen zɪɛ e beli 'nun.

¹⁹ "Bɛ -sru, zɪ Zozi 'lee 'e -srunkon 'fu 'o 'saza bɛ, en waa laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wean nen ku'a -kɔlɛ -yu -wɪdɪ zɪɛ -a -pɪndɪ -a dɪ?»

²⁰ En Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'Cee yi -teradɪ Bali da a "wɛnon, -yee "wean ka'a -kɔlɛ -a dreɪdɪ -a dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te 'cee yi -teradɪ Bali da a "wɛnon "le fei fɛ 'wɛ "wɛnɛn -tu -le 'wɪ 'zu bɛ, kaa ve pɔn 'labɛ -yrɛ 'nan: «'I 'sura fɛ 'gʊɛ -a -nan 'i 'trɔa -mien», yaa dra. 'Wɪ 'tu 'ka 'kɔan, te ka'a 'kɔlaman -a dreɪdɪ -a dɪ. ²¹ ['Pian -yu -wɪdɪ zɪɛ, min fɛ "sɔan, e Bali tru "baa 'vaa en e -kɔlaman -a -pɪndɪ -a min -sru.»]

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluannan -kanon 'va wɪ 'vɪ 'nyian

²² Yi -tu da te Zozi 'lee 'e -srunkon a ciunan Galile 'lɛglɔn 'ji, en Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'An 'bɔ Blamin -pɪ bɛ, o "ta -daa 'an -nonɛ minnun lɛ, ²³ -e 'waan 'tɛ. -A yi yaagazan da -e 'an 'wluan -kanon 'va.» 'Wɪ zɪɛ yaa -srunkon 'ta dre 'trɔɔrɔ 'kpa.

Zozi 'lee Pieri 'sukɔɛ -pan 'wu

²⁴ Lɛ -tudu pɛɛnon man bɛ Zuif 'non nen -klɔnɔnon -a bɛ, o "lala -non Bali -pan 'kɔn 'le vɛ -a. -Yee "wean yi -tu da, zɪ Zozi 'lee 'e -srunkon 'bɔla Kapanamo bɛ, minnun nen o "lala zɪɛ -a "sia bɛ, o pli Pieri man, en waa laabu -yrɔ 'nan: «"Lala nen minnun -a -non Bali -pan 'kɔn 'le vɛ -a bɛ, 'ka 'san "e -non?»

²⁵ Pieri "e 'nan: «-Inyan, yaa -non.»

"Bɛ -sru en e wɪ 'kuin. -A -nan nen Zozi 'fɔ 'e 'flin, e 'wɪ 'gʊɛ -a laabu -yrɔ. Yaa laabu -yrɔ 'nan: «Simon, 'i 'ci "non 'wɪ 'gʊɛ -a da. Mingnonennun nen 'trɛ 'gʊɛ -a da

be, -tunun lo nen o 'sukole "sia? 'O 'bo 'le "konnen 'nch 'lo nen waa "sia, -baa min peenun lo nen waa "sia?»

²⁶ En e 'nan Zozi le 'nan: «Min peenun lo nen waa "sia.»

Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «'Wl 'kpa nen, wa'a sia 'o 'bo 'le "konnen 'nch 'lo dl. ²⁷ 'Pian -te kua dre en 'wl 'nan o man be, e 'ka "yi "dl. -Yee "wean 'i 'ku 'yi man, 'i -kopa -fola 'yia. Pō tede nen e -kopa zle -a "siala be 'i -te. 'I yie 'tō -a 'le! 'Lein 'wle nen -nan be, 'i 'si -e 'i -nch -wle 'men ve 'lee 'yie ve -a.»

-Tie ci Zozi -sruzan -dan a?

18 Tu zle -a man nen, Zozi -srunch pli "man, en waa laabu -yrō 'nan: «-Tie ci min -dan a Bali -le mingonnen treda?»

² Zozi 'nen "wennen 'tō laabu, yaa -tō o yei. ³ En e 'nan -wle 'nan: «Maan ve 'cee 'wl tigl 'a 'nan, -te ka'a lile -e 'ka 'fli dre "le nannannun -le 'wl 'zu dle, ka'a 'ko Bali -le mingonnen treda dl. ⁴ 'Pian min nen 'e 'fli dre "wennch be, Bali -le mingonnen treda, e ya min -dan a.

⁵ En min oo min nen e min nen "le 'nen "wennen 'zu -gu -a 'kun tigl 'men "wean be, te 'an 'bo nen yaan 'kun tigl.»

'Ka dre "yi -e 'ka vle 'ka 'si Zozi -sru "dl

⁶ «Minnun nen o yi -teala 'an da "le nannannun -le 'wl 'zu be, min oo min nen yaa dre en -a -towl 'ce 'si 'an -sru "be, -a "yi mlin -e 'o 'kolebu -dan -fō -a 'klan -e 'o -fō jemie -va.

⁷ 'Wl -taa "bole 'tredanō 'gūe o man, kō -wee dra -e 'men minnūn 'o 'si 'an -sru. 'Wlunūn nen waa -maan 'kō -e min 'e 'si 'an -sru "be, o ya 'treda "kaga. 'Pian min nen yaa dre en 'men min -tu 'si 'an -sru "be, 'wl -taa "bole -a san man. ⁸ -Yee "wean maan ve 'cee 'nan, -te 'i 'pe, -te 'be "cee dl 'i 'cein 'be -maan i 'wl 'wldl "dra be, 'i 'cen -e 'i tuu -kōbli. Kō -te i -ku Bali va 'i 'pe ponēn 'a, -te 'be "cee dl 'i 'cein ponēn 'a 'i man be, -a "yi mlin 'i 'pe "fli 'lee 'i 'cein "fli 'o 'fu 'i man -e 'wei 'tuu 'te 'va be, -a da. ⁹ En -te 'i yie 'be -maan 'i 'wl 'wldl "dra be, 'i 'si "ji, -e 'i tuu -kōbli. Kō -te i -ku Bali va yie 'towl 'a be, 'be "yi mlin 'i yie "fli 'o 'fu "ji, -e 'wei 'tuu 'te 'va be -a da.

¹⁰ 'Ka dre "yi! Minnūn nen o yi -teala 'an da "le nannannun -le 'wl 'zu be, te 'ka o dre 'ka 'pela koda dl! Kō maan ve 'cee 'nan, Bali -le 'pasianōn nen o yie -tōa "minnūn zle o va be o ya bodrun funnīn 'o 'tōdl 'an "tl "nen laji be -a 'le. 'Wl nen e kōa "minnūn zle o man be -e 'o -nan 'sinan 'pa -yre.»

-Te min 'wl 'wldl dre be, waa dra 'kō?

¹¹ [«'An 'kō Blamin -pl an -ta 'nan -e 'an minnūn nen o 'san be o 'si 'wl 'ji.]

¹² 'Ka 'ci "nchōn 'wl 'gūe -a da! Min -tu -le 'bla a -yaa tu, en -a -tu 'san "va. Yaa dra 'kō? Maan ve 'cee 'nan, 'bla -fuba 'srasien 'wle 'srasien be e 'o "tue zle, -e 'e 'ku 'bla -tu nen e 'san be -a -wee. ¹³ -Te yaa 'yl be, -a ci "nranman. Ci "nran zle e -ciala 'bla -fuba 'srasien 'wle 'srasien nen wa'a 'sanle dle, -wee ci "nran nen waa

-nchōn min le be -a da. ¹⁴ 'Ka "tl "nen laji be, 'wl 'towl zle -a 'bo nen yaa dra. -A ci 'sō "cee 'nan, minnūn nen o yi -teala 'an da "le nannannun -le 'wl 'zu be, o -towl 'ce 'e 'san "va "dl.

¹⁵ -Te 'i bōzan -tu nen e ya 'an -sruzan 'a "le 'yie 'wl 'zu 'nan e 'wl 'wldl dre 'yie be, 'i 'ku "va -e 'ka 'nan wl vl 'ka "fli yei. -Te yei wei 'man be, te yie dre en 'ka yei "sen 'e cin va. ¹⁶ 'Pian -te e 'ka "va 'nan 'yie wei maan "dle, 'i min -tu 'pa 'i 'va, -te 'be "cee dl 'i min "fli 'pa 'i 'va, -e 'ka 'ku 'wl zle -a -pe 'pa 'e cin man o yie man. ¹⁷ -Te e 'ka "vale 'e 'o 'wei maan "dle, 'i 'wl zle -a 'pla -leglizinch le. En -te e 'ka "vale 'e -leglizinch wei maan "dle, 'i "bu zle -a 'sia 'sien "le min nen e 'ka Bali -le 'nennūn va dle, -yee 'wl 'zu.

¹⁸ Maan ve 'cee 'wl tigl 'a 'nan, fe oo fe nen kaa ve "man "ceje 'tre 'gūe -a da be, te o -ceje 'vl "man laji. En fe oo fe nen kaa "kuan 'ka 'pe "fli "a 'tre 'gūe -a da be, te waa 'kun o -pe "fli "a laji.

¹⁹ En maan ve "nyian 'cee 'wl tigl 'a 'nan, -te ka ya min "fli en 'ka 'ci dre -towl, ka 'wl 'tu laabu 'an "tl "nen laji be -yrō "be, yaa -nchōn 'cee. ²⁰ Kō -te min "fli, min yaa 'o cin yl 'nan -e 'waan 'tō dre -dan be, an ya o yei.»

-Me 'le "wean nen Zozian 'e bōzan man wl "cea?

²¹ En Pieri -a laabu -yrō 'nan: «Minsan, min nen e ya 'i -sruzan 'a "le 'men 'wl 'zu be, -te e 'wl 'wldl dre 'men be, maan "cea -yre 'e 'pa -a wea? 'An 'ce -yre -trilii 'e 'pa -a 'sraavl?»

²² Zozi 'e -yre 'nan: «'Yi'a dra 'e 'pa 'sraavl "ce "dl, 'pian 'i dre -trilii -fuba 'sraavl 'pa 'sraavl.

²³ Fe -le "wean nen an 'wl zle -a 'vl be, -nyren 'gu: Bali -le mingonnen -blōdl min da be, e ya "le 'nan mingonnen -tu 'be 'vl 'e 'wlunch le 'nan, 'yee fiennūn nen o da be, 'o 'ta -e 'e "nchōn! ²⁴ Zl yaa "nchōndl 'sia be, en o -ta min -tu -a -yre. 'Be 'ta fien kōa -mlinyōn (1.000.000) "kaga. ²⁵ Min zle fe -tu 'ka -yrō -e 'e -yee "lala 'kō kōla dl. -A -nan nen mingonnen zle e 'nan, 'o min 'kō 'tan, 'o -a nan 'lee 'yee 'nennennūn -tan. En "nyian be, o -a ylfē pēenōn 'tan -e 'o 'yee "lala -mie kōla.

²⁶ Min zle e "pō -kōchō mingonnen be -a 'wlu, en e -yre 'nan: «'An 'san, 'i yra 'si! 'I tu -kōchō 'men "nyian! An 'yie "lala -wee "man -bleble -e 'an pēenōn kōla 'yie.» ²⁷ -A nyirinda -sen mingonnen zle -a da, en e fien pēenōn 'kō 'ce -yre, en e 'si "man.

²⁸ "Yee -ku be, min -tu nen o 'nyranman -towl "paa 'e cin va be yaa 'yl. -Yee "lala "wennen a 'be 'lo fien -ji. Yaa -blō man sō 'kun, en e 'nan -yre 'nan: «'Men "lala nen 'i 'lō be, 'i -nchō 'men!»

²⁹ Min zle e "pō -kōchō "wlu, en e toba -fōdl 'sia, -yre. E 'nan: «'I yra 'si! 'I tu -kōchō 'men! An 'yie "lala -wee "man -bleble -e 'an pēenōn kōla 'yie.»

³⁰ 'Pian ya'a 'wle "man "fo "dl. E -ku -a -fōle -pu 'kuin. Min zle, e 'cen -yee "lala -nchōdl man 'vaa en 'e kōla.

³¹ -A bōenūn -mienūn nen o 'nyranman "paa waa 'e cin va be, waa -nan 'yl. 'Wl zle e 'o 'kan en o -ku -a 'sinan 'palē mingonnen le.

³² -A -nan nen mingonnen 'e 'suzan zle -a laabu "nyian, en e 'nan -yre 'nan: «'An 'suzan, 'i ya 'tēe -wldl! 'I

toba -fɔ 'mɛn -yee "wɛan fiɛn nɛn 'i da bɛ, maan pɛɛnɔn 'cɛ 'yie. ³³ 'I bɔɛzan nyirinda "sia paan "le 'mein nyirinda 'si bɛ -yee 'wɔ -zu! ³⁴ 'Bli 'fɔ mingɔnɛn zɛ -a ji -wɔɔɔ, ɛn yaa -nɔn minnɔn lɛ 'nan 'o 'ku 'tɛ 'pa "da -pu 'kuin. E cɛɛn -yee "lala -nɔndɔ man 'vaa ɛn 'e bɔla. ³⁵ -A -tuwli "nɛn "nyian 'cɛɛ vɛ -a. -Te ka'a cin man wɔ 'cɛɛ 'ka 'ci 'fɔdaa 'a dɛ, 'an "tɔ "nɛn laji bɛ 'wɔ 'tuwli zɛ -nyrɛn yaa dra 'cɛɛ.»

Zozi 'wɔ tin 'ba lɔ bɔɔɔɔ da

19 Zɔ Zozi cɛɛn 'wɔnɔn zɛ -a "paadɔ man 'e -srɔnɔn 'ji bɛ, e 'si Galile, ɛn e -ku Zude 'lɛglɔn 'ful nɛn Zudan 'yi -sru 'zia bɛ -a -ji. ² Min "kaga "kula -a -sru, ɛn minnɔn nɛn -cɛ cɔ o man bɛ e o beli.

³ -A -nan nɛn Farizen 'nɔn pli "man. O 'wɔ laabu -yrɔ -a wei 'kundɔ -le "wɛan. Waa laabu -yrɔ 'nan: «-Cɛɛ -pei -tɔ wɔ -a -si -nɔn 'nan min -kɔlaman 'e nan bɔala 'wɔ pɛɛnɔn 'ji 'e "tun?»

⁴ En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Wɔ nɛn e ya 'e 'cɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a ta vɛɛ dɔɔ? E ya 'e 'cɛn -tɛdɔ 'nan, 'trɛda pou sianan "bɛ, Bali -kɔnɔnɔn dɛɛ 'o 'vale lɔnɔn -a. ⁵ En Bali -a 'vɔ 'nyian 'nan:

<Kɔnɔnɔn "sia 'e "tɔ 'lee 'e "bu "srɔn,
-e 'e lɛa 'e nan man,

te o dɛɛ min -tuwli "a.» ⁶ O 'ka "nyian "le min "fli "le 'wɔ 'zu dɔ, 'pian te o dɛɛ min -tuwli "a. Min "fli zɛ Bali o 'pa 'e cin man. Te min 'e o 'cɛn 'e cin man "fo "dɔ!»

⁷ En Farizen 'nɔn -a laabu -yrɔ "nyian 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn Moizi -a cɛn -tɛ "mɛn 'nan, min -kɔlaman 'e nan bɔala, 'pian yaa 'fluba dra -e 'e -nɔn -yrɛ 'vaa -e 'e bɔla?»

⁸ Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn "a "yuyu, -yee "wɛan nɛn Moizi -si -nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka lɔ bɔla. 'Pian 'trɛda pou sianan "bɛ, 'wɔ zɛ e 'ka -nan dɔ. ⁹ 'An 'bɔ maan ve 'cɛɛ 'nan, min oo min nɛn 'e nan 'bɔla, te -kɔnɔn -wɛɛdɔ man "cɛɛ dɔ, ɛn e lɔ pee 'pa bɛ, te e 'wɔ 'wɔɔɔ dɛɛ 'e nan 'tɔɔɔ -a ɛn e lɔ pee wɛɛ.»

¹⁰ En -a -srɔnɔn 'a 'vɔ -yrɛ 'nan: «-Te 'wɔ zɛ -yɛɛ cɔ -kɔnɔnɔn 'lee lɔnɔn yɛi "bɛ, "te e ya 'wɔ "yi "a -e min 'e vɛɛ 'e lɔ 'pa dɔ!»

¹¹ Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Wɔ nɛn an "sia -a vɔnɔn 'gɔɛ, min pɛɛnɔn 'ka -a -ci maan dɔ, 'pian minnɔn nɛn Bali -a -ci 'si -wɛ "bɛ, -wɛɛ -ci maan. ¹² Min -mienun a bɛ, o "bu "o -ya te o 'ka -kɔnɔnɔn -a dɔ. En min -mienun a bɛ, min 'bɛ o "saa -e 'o 'si -kɔnɔnɔn -va. En min -mienun a bɛ, o 'ka "vale 'o lɔ "paa dɔ -e 'o Bali -le 'nyranman 'pa 'kpa. Min nɛn e 'wɔ 'ci maan "bɛ 'e man.»

Zozi -fɛa 'vɔ nannannun man

¹³ Minnɔn a -tanɔn nannannun -a Zozi lɛ, -e 'e 'pɛ 'pla o da, -e 'e Bali tru 'ba -wɛ 'nan Bali 'e -fɛa vɔ o man. -A -nan nɛn -a -srɔnɔn 'si -tɔ -wɔ 'nan 'o 'li 'o da.

¹⁴ En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka nannannun 'tɔ 'o 'ta 'an 'va, te 'ka 'si -tɔ -wɔ "dɔ! Kɔɔ minnɔn nɛn "le -wee 'wɔ 'zu bɛ, Bali -le mingɔnɛn trɛ a -wee vɛ -a.» ¹⁵ 'E 'pɛ 'pla o da. "Bɛ -sru ɛn e -ku fɛ pee -nan.

-Gobonɛn fezan -tu -le 'wɔ

¹⁶ Yi -tu da bɛ, -gobonɛn 'tu pli Zozi man, ɛn e 'wɔ 'gɔɛ -a laabu -yrɔ. Yaa laabu -yrɔ 'nan: «Bali -le 'wɔ "paazan! 'Wɔ "yi "kɔ "nɛn maan dra, -e an 'belidɔ nɛn ya'a 'nyaan dɛɛ -a yɔ?»

¹⁷ Zozi 'e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn yia laabo 'an 'lɔ 'nan, 'wɔ "cɛn 'bɛ cɔ 'yi -e 'i dɛɛ? Bali -tuwli 'bɛ cɔ 'yi. -Te i ya "vale 'i 'belidɔ nɛn ya'a 'nyaan dɛɛ, -a ye bɛ, 'i 'ta wɔla -yee -pei -tɔ wɔnɔn da.»

¹⁸ En -gobo zɛɛ yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «-Yee -pei -tɔ wɔnɔn 'bɔ "cɛn?»

En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Te 'i dɛɛ min -tɛzan -a dɔ! Te 'i min nan -wɛɛ "dɔ! Te 'i crin wɔ dɔ! Te 'i 'wɔ -sɛn min man dɔ! ¹⁹ 'I yie 'e 'nan 'i "tɔ 'lee 'i "bu "man! En 'i bɔɛzan -tu yɔ "yi "le 'yie 'wɔ 'zu!»

²⁰ -Gobonɛn bɛ, e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'Wɔ pɛɛnɔn zɛɛ -a da nɛn an 'ta wɔla. -Mɛ "wɔ 'bɛ klɔ 'an man "nyian?»

²¹ En Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te i ya "vale 'yie 'wɔ 'e 'kɔn tɔglɔ Bali 'lɛ bɛ, 'i 'ku, fɛnɔn nɛn 'i 'bɔ bɛ, 'i -tan, -e 'i man "lala -pli 'yale -tɛnɔn man. E ya "le i ya 'i yɔfɛ planan "laji. "Bɛ -sru -e 'i -sɔɔɔla 'an -sru.»

²² Zɔ -gobonɛn 'wɔnɔn zɛɛ -a 'man bɛ, -a 'ta dɛɛ -trɔ -dɔ, ɛn e -kudɔ 'sia. -A yɔfɛnɔn a "kaga "le "wɛan.

²³ En Zozi 'a 'vɔ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, fezan -le dɛɛdɔ Bali -le mingɔnɛn trɛdave -a bɛ, e ya 'plɛblɛ. ²⁴ En maan ve "nyian 'cɛɛ 'nan, -wi -dan nɛn waa laabo shamo bɛ, ya'a -kɔlaman -wɔɔɔ -a 'mɛnzrɛn -yrɛ ji dɔ. -A -tuwli "nɛn "nyian fɛnɔn 'le vɛ -a. Dɛɛdɔ Bali -le mingɔnɛn trɛdave -a bɛ, e ya -wɔ 'plɛblɛ 'wɔɔɔ.»

²⁵ Zɔ -a -srɔnɔn 'wɔnɔn zɛɛ -a 'man bɛ, e wɔla o man -wɔɔɔ, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Te 'bɛ a zɛɛ, -tɛɛ -kɔla -man -e 'e 'si 'wɔ 'ji "mɛn?»

²⁶ Zozi o -nanjɛɛn, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Min 'ka 'kɔla -man 'e 'fli 'sidɔ -a 'wɔ 'ji dɔ, 'pian Bali -kɔlaman 'wɔ pɛɛnɔn dɛɛdɔ -a.»

²⁷ -A -nan nɛn Pieri 'e -yrɛ 'nan: «Ku 'si fɛ pɛɛnɔn -sru, ɛn ku sɔɔɔla 'i -sru. -Mɛ "nɛn "ku "ye -ji?»

²⁸ En Zozi e 'nan -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, tu nɛn fɛnɔn pɛɛnɔn dra 'e 'trɛ, te 'an 'bɔ Blamin -pɔ an ya 'an -nyrandɔ 'mɛn tin 'ba pɛin -dan da bɛ, kaa nɛn ka 'ta 'wɔla 'an -sru "bɛ, ka -kɔnɔn 'ka -nyrandɔ "nyian mingɔnɛn pɛin -fuda "fli "da, ɛn cɛɛ Izraɛl 'lɛglɔn 'fuda "fli "le tin "baa. ²⁹ En min oo min nɛn 'mɛn "wɛan e 'si 'e 'fla, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ e 'si 'e "bɔnɔn -sru, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ e 'si 'e "blunɔn -sru, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ e 'si 'e "tɔ 'lee 'e "bu -sru, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ e 'si 'e nan 'lee 'yee 'nɛn -nɔn -sru, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ e 'si 'yee -yɔ -sru "bɛ, -a san zɛɛ yaa pɛɛnɔn zɛɛ -a ye 'e 'pa -a -yaa tu. En 'belidɔ nɛn ya'a 'nyaan dɛɛ, e dra -yee vɛ -a. ³⁰ Minnɔn nɛn o -trɔa 'si 'lɛ bɛ, o "kaga -taa "fɔlɛa "da, ɛn minnɔn nɛn o -fɔla "da "bɛ, o "kaga -taa "dɛɛɛ -si 'lɛnɔn 'a.»

'Nyranman 'panɔn 'man -kɔnɛn

20 Zɔ Zozi 'wɔ zɛɛ -a 'vɔ bɛ, ɛn e -kɔnɛn "tu -fɔ -wɛ. Yaa 'vɔ -wɛ 'nan: «Bali -le mingɔnɛn -blɔdɔ min

da be, -nyren 'gu, e ya "le fei san -tu 'be 'bɔla bodrun puunɔn en e minnun -wædt 'sia 'nan -e 'o 'ku 'nyranman 'pa 'yee rezen fei. ² E min -mienun 'yl, en o wei dre waa -tu 'nan yi -tu nyranman -pan nen 'e -nɔan -wle. En o -ku 'yee fei zle -a da.

³ E 'bɔla "nyian te bodrun yide wluan loulou 'kpa. En e min -mienun 'yl 'o -nyrandl -guada, te 'nyranman 'ka -wɔ -e 'o 'pa dt. ⁴ En "e 'nan -wle 'nan: <'Ka 'ku 'nyranman 'pa 'men fei! Maan man -ko "paa 'cɛɛ.> ⁵ -A -nan nen minnun zle o -ku -yee rezen fei.

Fei san zle e 'bɔla "nyian te yide 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ, en e 'bɔla "nyian te funninmlan yide tɛɛnla. Minnun nen e 'bɔ o man be, 'wl 'tuwli zle -nyren yaa 'vl -wle. ⁶ Zl yide 'pla plɔ da be, en e 'bɔla "nyian, e 'bɔ min -mienun man -guada, en yaa laabu -wɔ 'nan: <-Mɛ "le "wɛan nen ka -fu 'ka -nyrandl bodrun 'trilii funninmlan, en ka'a 'nyranman 'tu 'palɛ dt?>

⁷ O 'nan -yrɛ 'nan: <Min -tu 'ka 'ku 'silɛ 'nan 'ku 'yee 'nyranman 'pa dt.>

En fei san "e 'nan -wle 'nan: <'Ka 'ku 'nyranman 'pa 'men rezen fei!>

⁸ Zl funninmlan 'pla be, en fei san zle e min nen e yie -tɔa 'yee 'nyranman 'panɔn 'va be -a laabu. E 'nan -yrɛ 'nan: <'I 'nyranman 'panɔn pɛɛnɔn laabu -e 'i o -ko 'pa. 'I 'sia minnun nen o -fɔla "da "be o da -e 'i 'le 'sran minnun nen o -trɔa -si 'lɛ be o da.>

⁹ -A -nan nen minnun nen o -ku 'nyranman 'palɛ te yide 'pla plɔ da be o -ta, en e yi -tu nyranman man "lala -nɔn o pɛɛnɔn lɛ. ¹⁰ Yaa dre zle -trilii en e 'bɔ minnun nen o -trɔa -si 'lɛ be o da. -A -cin a o ji 'nan 'o -kopa -taa 'ciulɛ "da, 'pian yi -tu nyranman man "lala nen waa 'yl 'o pɛɛnɔn.

¹¹ -A -nan nen o 'wl 'blidl 'sia fei san va. ¹² Waa 'vl -yrɛ 'nan: <Minnun nen o -ta 'e -fɔla "da 'guɛ, wa'a 'mɔnlɛ 'nyranman 'panan "fo "dt. 'Ku 'bɔ nen ku 'nyranman 'pa yi -tu "fo, en ku -fu yide "trilii be, i 'ku 'pan 'bɔ waa 'e cin man. -Mɛ "le "wɛan yaa dre zl?>

¹³ En fei san 'wl 'si "va o va min -tu lɛ. Yaa 'vl -yrɛ 'nan: <'An bee! Ma'an 'wl 'wldl "drele 'yie dt. Yi -tu nyranman "lala da nen 'ku wei -tria, -njɛɛ dɔu? ¹⁴ -Yɛɛ ci 'yie vɛ -a, 'i 'si -e 'i 'ku. Min nen e -fɔla "da "be, -te maan -ko "paa "le 'yie 'wl 'zu oo, e "siala 'an 'bɔ 'a. ¹⁵ 'Wl nen e 'sɔ 'an 'ji be, -a 'bɔ nen maan dra 'an ylɛ -a. -Te an "yi dre min lɛ be, -mɛ dre -a 'wl "naan 'i man?> »

¹⁶ En Zozi 'a 'le 'sran -wle 'nan: <Minnun nen o -fɔla "da "be, zl o -taa "drele -si 'lɛnɔn 'a zle, en minnun nen o -trɔa -si 'lɛ be, zl o -taa "fɔlɛ "da zle.>

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandl -kanɔn 'va wl 'pa yaagazan 'vl

¹⁷ Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunan Zeruzalem. -A -nan nen Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli laabu 'o 'saza, en e 'nan -wle 'nan: ¹⁸ <-Kaa "ta -ko Zeruzalem 'guɛ, minnun 'an 'bɔ Blamin -pɔ -nɔan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɔnɔn lɛ. O tin -tɛa 'an da -e 'an 'ka -a 'wl 'ji. ¹⁹ Waan -nɔan "minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dlɛ -wle. Minnun zle waan sɛɛ wo, waan -sɔan -ngble -a, en waan -pɛinman

yiba "plan da -e 'an 'ka. 'Pian -a yi yaagazan da be, -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.>

Zaji 'lee 'e "but Zan be, o "bu "fɛ -tu -si laabu Zozi 'lb

²⁰ "Bɛ -sru en Zebede nan pli Zozi man 'o 'vale -yee 'nennun -a. E "po sɔnɔn Zozi 'wlu 'nan -e 'e 'wl 'tu -si laabu -yrɔ.

²¹ En Zozi 'a laabu -yrɔ 'nan: <-Mɛ 'va nen i cl?>

Lɔ zle e 'nan Zozi lɛ 'nan: <'Men 'nennun "fli 'guɛ, tu nen i dra mingɔnɔn -a be, 'i 'wl "man -e 'o -nyran 'i "srɔn. -A -tu 'e -nyran 'i 'pɛ "yi "da, -e -a -tu 'e -nyran 'i 'pɛ bu da.>

²² En Zozi "e 'nan -wle 'nan: <'Wl nen ka cl -a laabunan be, ka'a 'ci tɔa dt. 'Wl yldl nen e "ta -daa "bɔlɛ 'an man be, 'ka 'wulo "sɔa "wlu?>

En -yee 'nennun 'bɔ -a 'vl -yrɛ 'nan: <-Inyan, 'ku 'wulo "sɔa "wlu.>

²³ Zozi "e 'nan -wle 'nan: <'Wl 'kpa nen, 'wl nen e "ta -daa "bɔlɛ 'an man 'guɛ e bɔa "nyian "cee "man. 'Pian -nyrandl 'an 'pɛ "yi 'lee 'an 'pɛ bu da be, 'an 'bɔ "cɛɛ -si -nɔan "min lɛ dt. Minnun nen 'an "tl -a pla o 'tɔ man be -wee vɛ 'be cl -a.>

²⁴ Zozi -srunɔn 'fu nen o -fu be, zl o 'wl zle -a 'man be, en 'bli 'fɔ o ji Zan 'lee 'e "but Zaji man. ²⁵ -A -nan nen Zozi o pɛɛnɔn laabu, en e 'nan -wle 'nan: <Kaa -tɔa 'nan, 'trɛda mingɔnɔnɔn min "paala -sa wl -a. En minnun nen o cl min -dandannun -a be, o -va -ble minnun da. ²⁶ 'Pian te 'wl zle -nyren 'e 'kɔn 'ka yei "dt. Min oo min nen e ya "vale 'e dra min -dan a 'ka yei "be, 'e 'fli 'pla 'ka pɛɛnɔn 'wlu o 'sudt -a! ²⁷ En min oo min nen e ya "vale 'e dra 'ka 'tazan -a be, 'e 'fli dre 'ka pɛɛnɔn 'le nɔan -a! ²⁸ 'Wl 'tuwli zle -a 'bɔ nen an 'bɔ Blamin -pɔ maan dre. Ma'an 'talɛ 'nan -e minnun 'waan 'su dt, 'pian an -ta 'nan -e 'an minnun 'su. En an -ta 'nan -e 'an 'ka -e min "kaga 'o 'su Satan -le 'plɛblɛ 'lɔ.>

Zozi yie 'winɔn "fli yie 'lɛ 'su

²⁹ Zl Zozi 'lee 'e -srunɔn 'si Zeriko be, min "kaga 'kpa sɔnɔnla o -sru. ³⁰ Yie 'winɔn "fli "a 'o -nyrandl -si man, waa 'man 'nan Zozi a ciunan, en o -paandl 'sia. O paan 'nan: <'Minsan, David kluda min, 'ku nyrinda 'e 'sen 'i da!>

³¹ En minnun paan o da 'nan 'o 'lebo 'pla da. 'Pian yie 'winɔn zle o paan "nyian 'plɛblɛ 'kpa. O paan 'nan: <'Minsan, David kluda min, 'ku nyrinda 'e 'sen 'i da!>

³² Zozi 'tɔ, e o laabu, en e 'nan -wle 'nan: <'Ka ya "vale 'an dre 'cɛɛ 'kɔ?>

³³ O 'nan -yrɛ 'nan: <'Minsan, ku ya "vale 'i 'ku yie 'lɛ 'su!>

³⁴ O nyrinda -sen Zozi da, -a -nan nen 'e 'pɛ klɛ o yie man, 'nun tɔnɔn o yie 'lɛ 'su, en o sɔnɔnla -a -sru.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

21 Zozi 'lee 'e -srunɔn a -plinan Zeruzalem. O 'bɔ 'fla nen waa laabo Befaze be -a "srɔn. 'Fla zle e ya Olivie pɔn man. En Zozi 'e -srunɔn "fli 'pa 'sia 'o 'lɛ. ² Yaa 'vl -wle 'nan: <'Ka 'ku 'fla nen 'ka 'lɛ be -a da! -Te 'ka

'bɔla 'nan nun bɛ, ka -aflumun "bu "tu 'lee -yee 'nen ye 'o 'baa -tɔdɪ. 'Ka o baa 'su -e 'ka 'ta waa 'mɛn! ³-Te min -tu 'wɪ laabu 'ka 'lɔ bɛ, 'ka vɪ -a san lɛ 'nan: <Minsan 'e 'nan -aflumun 'wɪ a 'e man.> 'Nun tɔkɔn 'e 'pɛ sia "da -e 'ka 'ta -a.»

⁴'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ -a 'lɛ sɔkɔdɪ -a. Kɔkɔ yaa 'vɪ 'nan:

⁵«'Ka vɪ Zeruzalɛm 'nɔkɔn lɛ 'nan:

"Ka 'yɔj, 'cee mingɔnɔnɛn a -tanɛn 'ka 'va!

E -taala 'e man -trɔkɔ.

E ya 'e -nyrandɪ -aflumun da.

-Aflumun nɛn e -trɔkɔ 'siala bɛ,

-a 'nen da nɛn e ya 'e -nyrandɪ.»

⁶Zozi -srunɔkɔn "fli zɪɛ o 'ku, ɛn 'wɪ nɛn yaa 'vɪ -wɪɛ "bɛ waa drɛla "da. ⁷O -ta -aflumun "bu 'lee -yee 'nen 'a, o 'wee sɔnɔn -sɛn "da, ɛn Zozi -nyran "da. ⁸Minnun "kaga 'wee sɔnɔn paala -a 'lɛ. ɛn min -mienun yiba "pɛnɛnnun cɛɛn, ɛn waa 'pla -a 'lɛ. Zɪ "o min -dan "siala zɪɛ. ⁹Min "kaga yra -a 'lɛ, ɛn min "kaga -fɔla "da -a kɔda, te o pɛɛnɔkɔn plaman 'e cin va. Waa ve 'nan:

«-Fɛavɛa o! -Fɛavɛa o!

David kluda min -le -fɛavɛa o!

Bali -le -fɛa 'e 'kɔkɔn min nɛn

Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man.

Bali 'tɔ 'e drɛ -dan laji lou!»

¹⁰Zɪ e 'bɔla Zeruzalɛm bɛ, -wee pladt Zeruzalɛm 'si 'fo, ɛn 'flanɔkɔn pɛɛnɔkɔn 'man nyɔkɔn -a laabudɪ -a 'nan: «-Tɪ nɛn min 'bɔ 'labɛ -a?»

¹¹Minnun "kaga "nen waa si -fɔ bɛ, o 'nan: «Zozi nɛn! Bali 'lewei vɪzan nɛn, e "sia Nazaretɪ Galile 'lɛgɔn 'ji.»

Zozi fɛnɔn -tannɔkɔn 'pin Bali -pan 'kuin

¹²"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku Bali -pan 'kuin. Minnɔn nɛn o ya Bali -pan fɛnɔn -tannɔn 'lee minnɔn nɛn o ya -a 'lɔ -nan Bali -pan 'kuin bɛ, e o -pin. E "lala ta -fɔkɔkɔ 'le 'tablonun 'lee -plabɔ -tannɔkɔn 'le pɛinnun fuila "man.

¹³ɛn e 'nan -wɪɛ 'nan: «E ya e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali 'e 'nan: <'Mɛn 'kɔkɔn -kɔkɔn 'an tru 'ba 'kɔkɔn 'a.> 'Pian kaa drɛ 'cee crin wunan -a.»

¹⁴"Bɛ -sru ɛn yɪɛ 'winɔkɔn 'lee minnɔn nɛn o "tun "bo bɛ, o pli Zozi man Bali -pan 'kuin, ɛn e o beli. ¹⁵Bali -pannɔkɔn 'tanɔkɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔkɔn 'wɪ -dandan nɛn Zozi cɪ -a drɛnan bɛ -a -nan 'yɪ. ɛn o nannannun 'yɪ "nyian te o plaman Bali -pan 'kuin -a vɪdɪ -a 'nan: «Bali David kluda min 'tɔ drɛ -dan!»

-A 'wɪ 'nan o man, ¹⁶ɛn o 'wɪ 'pla Zozi lɛ. Waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Wɪ nɛn o cɪ -a vɪnan 'labɛ, yɪ'a maan duu?»

ɛn Zozi 'e 'nan -wɪɛ 'nan: «Maan maan. -Mɛ "le "wɛan nɛn ka 'wɪ zɪɛ -a laabu 'an 'lɔ? 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ ka'a tian -a ta vɪɛ duu? Kɔkɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

<Yia drɛ ɛn nannannun 'lee 'nyɔkɔnmlin 'nɛnnun 'i 'tɔ "yɪ 'vɪ.»

¹⁷-A -nan nɛn e o 'tuɪ, ɛn e 'si Zeruzalɛm. E -ku 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a da, e 'nyin 'nan nun.

Yiba "tu nɛn ya'a 'baa dɪɛ Zozi -a -tɛ

¹⁸Tu cɛɛn bodrun ɛn Zozi Zeruzalɛm si 'sia "nyian. "Yɛɛ -kɔkɔn -kunan 'sia bɛ, -a -nan nɛn dra -a -tɛdɪ 'sia.

¹⁹E fijie yiba 'yɪ 'si man, ɛn e pli "man 'nan -e 'e 'blu -mie 'cɛn 'e -blɪ. 'Pian -a 'la 'saza nɛn yaa 'yɪ "da, ɛn e 'nan fijie yiba zɪɛ -yrɛ 'nan: «Te 'i 'blu -tuwɪl 'e ba 'i man 'li "fo "dɪ!» 'Nun tɔkɔn fijie yiba 'bɔ 'ka.

²⁰Zɪ -a -srunɔkɔn 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o 'lɛbo "fɔ, ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «E drɛ 'kɔ, ɛn fijie yiba "ka 'nun zɪɛ?»

²¹Zozi 'e 'nan -wɪɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tugɪ 'a 'nan, -te ka yɪ -tɛala Bali da bɛ, ɛn "nyian -te ka'a 'ci -fɔkɔman dɪɛ, 'wɪ nɛn maan drɛ fijie yiba 'labɛ -yrɛ "bɛ, 'ka 'pɛ "sɔa -a drɛdɪ -a. ɛn "nyian -te kaa 'vɪ kɔkɔn 'labɛ -yrɛ 'nan: <'I 'sura 'gu, 'i 'ku -trɔa jemie -va bɛ>, yaa dra. ²²-Te ka yɪ -tɛala Bali da, ɛn ka fɛ -tu laabu -yrɔ -a tru 'badɪ -a bɛ, kaa ye.»

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?

²³"Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku Bali -pan 'kuin, e 'wɪ "paadt 'sia minnɔn -ji. -A -nan nɛn Bali -pannɔkɔn 'tanɔkɔn 'lee min cɛ -jenun -ta, ɛn waa laabu -yrɔ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nɛn i 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛ? ɛn -tɪɛ -si -nɔkɔn 'yɪɛ?»

²⁴Zozi 'e 'nan -wɪɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'tuwɪl "cɛ laabo 'ka 'lɔ. -Te kaa -sru 'vɪ 'mɛn bɛ, -kɔladɪ nɛn an 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛ 'a bɛ, maan -ci "sia 'cɛɛ. ²⁵-Tɪɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize drɛ? Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

-A -nan nɛn waa vɪdɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan: <Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ>, e -taa -a laabudɪ -kaa 'lɔ 'nan: <-Mɛ "le "wɛan nɛn ka'a yɪ -tɛala 'wɪ nɛn Zan -a 'vɪ bɛ -a da dɪ?» ²⁶ɛn -te -kaa 'vɪ 'nan: «Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia bɛ>, minnɔn pɛɛnɔkɔn -taa 'wɪnɛa -kaa man, kɔkɔ o pɛɛnɔkɔn Zan 'siala Bali 'lewei vɪzan -a.»

²⁷-A -nan nɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Ku'a san -tɔa dɪ.»

ɛn Zozi 'e 'vɪ "nyian -wɪɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian min nɛn e -si -nɔkɔn 'mɛn ɛn an 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛ bɛ, ma'an -ci sia 'cɛɛ dɪ.»

Zozi -kɔnɛn "fɔ 'nɛn 'klɔnɔkɔn "fli "man

²⁸«'Ka 'ci "nɔkɔn 'wɪ 'gɔɛ -a da! Min -tu a, ɛn 'yee 'nɛn 'klɔnɔkɔnɔn a 'fiili. Yi -tu da bɛ yaa 'vɪ -a ceje 'nɛnzɛn lɛ 'nan: <'Mɛn 'nɛn 'i 'ku 'nyranman 'pa cɛɛgu 'mɛn rɛzɛn fei.>

²⁹-Yee 'nɛn zɪɛ e 'nan -yrɛ 'nan: «Ma'an 'ko dɪ. 'Pian 'bɛ -sru -a ci lila, ɛn e -ku.

³⁰'Wɪ 'tuwɪl zɪɛ yaa 'vɪ "nyian 'yee 'nɛn 'fɔla "dazan lɛ. 'Nɛn zɪɛ e wɪ "man. Yaa 'vɪ 'e "tɪ "lɛ 'nan: <'An "tɪ, maan 'man>, 'pian "bɛ -sru ya'a 'kulɛ dɪ.

³¹'Nɛnnun "fli zɪɛ o yei 'bɛ, -tɪɛ 'e "tɪ "ci 'sɔ wɪ drɛ?»

Minnɔn tanɔkɔn nɛn o cɪ 'wɪ zɪɛ -a mannan bɛ, o -yrɛ 'nan: «'Nɛn ceje 'nɛnzɛn nɛn.»

ɛn Zozi 'e 'nan -wɪɛ "nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tugɪ 'a 'nan, 'sukɔlɛ 'sinɔkɔn 'lee -kɔkɔnɛn -wɛɛnɔkɔn -tɔala 'ka 'lɛ -wɪladɪ -a Bali -le mingɔnɔnɛn tɛda. ³²Zan -ta -si tugɪ -kɔkɔnɛ 'cɛɛ, ɛn ka'a yɪ -tɛlɛa 'wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ -a da dɪ. 'Pian 'sukɔlɛ 'sinɔkɔn 'lee -kɔkɔnɛn -wɛɛnɔkɔn yɪ -tɛra "da. 'Wɪ

zɛ kaa -nan 'yɪ, 'pian ka'a 'wɛlɛ "man -e 'ka yi -tɛra 'wɪ nɛn Zan -a 'vɪ bɛ -a da, -e 'ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "dɛdɪ man dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

³³ «'Ka "trɔɛn "tɔ -kɔnnɛn "pee lɛ: Min -tu 'bɛ 'yee rɛzɛn fei 'pa, e -klɔn 'bu "man, e rɛzɛn 'blunɔn dɛ, ɛn e fɛ -tu dɛ, min -tɔa "da -e 'e fei 'bɔ 'ta -pin. "Bɛ -sru e fei zɛ -a -pɛba 'wu minnɔn lɔ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, tɛ o 'yee vɛ -nɔan. Yaa dɛ zɛ, ɛn e -ku 'lɛglɔn 'kɔɔbli 'tu da. ³⁴ Zɪ rɛzɛn nan tu 'bɔ bɛ, ɛn min zɛ 'e 'sɔnɔn 'pa 'sia minnɔn nɛn o 'nyranman "paa 'yee rɛzɛn fei bɛ o va, 'nan 'nyranman nɛn waa 'pa bɛ 'o 'yee vɛ -nɔn.

³⁵ Fei 'panɔn zɛ waa 'sɔnɔn 'bɔ kuun. Waa -tu -sɔn, waa -tu -tɛ, ɛn waa yaagazan -tɛ -kɔlɛnɔn -a. ³⁶ Fei san zɛ e 'sɔnɔn 'pa 'sia "nyian. O "kaga "mlian minnɔn nɛn o -ku 'e tɛdɛ bɛ o da. 'Wɪ 'tuwɪ zɛ -a 'bɔ nɛn fei 'panɔn -a dɛ -wɛ.

³⁷ "Bɛ -sru ɛn e 'pɪ 'pa 'sia o va. 'E 'ci nɔn 'nan, o yie -taa 'nanlɛ 'e 'pɪ man.

³⁸ 'Pian zɪ fei 'panɔn -yee 'nɛn zɛ -a 'yɪ bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Min 'labɛ -yɛɛ 'e "tɪ -zia -ble. -Kaa -tɛ, -e -zia zɛ 'e dɛ -cee vɛ -a.» ³⁹ -A -nan nɛn waa 'kun, o ciɪ 'a -klɔn -sru, ɛn waa -tɛ.

⁴⁰ Maan laabo 'ka 'lɔ 'nan, -tɛ fei san zɛ e -ta bɛ, yaa dra 'yee fei 'panɔn lɛ 'kɔ?»

⁴¹ ɛn minnɔn tanɔn nɛn o ci 'wɪ zɛ -a mannan bɛ, o 'nan -yɛ 'nan: «Min -wɪdɪnɔn zɛ, e o -tɛɛman "le 'nan plɔannɔn 'le 'wɪ 'zɔ. "Bɛ -sru -e 'e 'yee fei -pɛba wu min peenɔn lɔ. Yaa -pɛba wo minnɔn nɛn -tɛ o 'nyranman 'pa, o -yee vɛ -nɔan 'e tu man bɛ -wɔ.»

⁴² ɛn Zozi -a 'le 'sran -wɛ 'nan: «'Wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a ta vɛlɛ duu? Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

«-Kɔlɛ nɛn 'kɔn 'kɔn -a tuu 'o 'pɛla koda bɛ, -yɛɛ dɛ 'kɔn 'pu -fɔ -kɔlɛ -a.

Minsan 'bɛ dɛ,

ɛn -kɔlɛ zɛ 'e dɛ 'kɔn 'pu -fɔ -kɔlɛ -a.

'Wɪ nɛn Minsan -a dɛ bɛ,

e min 'plo -fɔa.»

⁴³ Maan 'nan 'an vɛ 'cɛɛ 'nan, mingɔnnɛn -blɪdɪ Bali va bɛ Bali -taa -a 'silɛ 'ka 'lɔ. Yaa -nɔan 'lɛglɔn 'pee -ji 'nɔn nɛn, o 'ta 'wɪlɛ -a wei da bɛ -wɛ. ⁴⁴ [Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji "nyian 'nan:

«Min nɛn e -tria -kɔlɛ zɛ -a da bɛ, e -wia. ɛn -tɛ -kɔlɛ zɛ e -tria min da bɛ, yaa pɔlɛ "bo.» »]

⁴⁵ Zɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn -kɔnnɛnnɔn zɛ -a 'man bɛ, waa -tɔ 'nan 'wee 'wɪ nɛn Zozi -a vɛ.

⁴⁶ ɛn o ya 'vale 'nan 'o "kuan. 'Pian minnɔn -le "wɛan "klan a o ji, kɔɔ minnɔn zɛ o Zozi "siala Bali 'lewei vɪzan -a.

Lɪ 'pa "fɛdɪ man -kɔnnɛn

22 "Bɛ -sru ɛn Zozi -kɔnnɛn pee -fɔ "nyian -wɛ. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: ² «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -nyɛn 'gu. E ya "le mingɔnnɛn -tu 'bɛ "ta 'e 'pɪ -le lɪ 'pa "fɛdɪ dra. ³ Minnɔn nɛn e "fɛdɪ zɛ -a 'wɪ 'vɪ -wɛ "bɛ,

e 'e 'sɔnɔn 'pa 'sia 'nan 'o 'ku o laabu. 'Pian wa'a 'wɛlɛ "man -e 'o -ta "fɛdɪ da dɪ.

⁴ ɛn e 'e 'sɔnɔn 'pee 'pa 'sia "nyian. E 'nan -wɛ 'nan, 'o vɪ minnɔn zɛ -wɛ 'nan: «An cɛɛn -a dɛdɪ man. An trinun tɛɛ, ɛn an 'blanun tɛɛ. -A pɛɛnɔn 'man, -yee "wɛan 'ka 'ta "fɛdɪ da!»

⁵ 'Pian o 'wɪ zɛ -a -fɔla 'o "trɔɛn -sru. O -mie -ku 'wee fei, ɛn o -mie -ku 'wee 'flɛ 'tanlɛ. ⁶ ɛn o -mienun -a 'sɔnɔn 'bɔ kuun, o o -sɔn, ɛn o o tɛɛ.

⁷ 'Bli 'fɔ mingɔnnɛn zɛ a ji -wɪdɪ. E 'yee 'sounjanun 'pa 'sia 'nan 'o min -tɛnɔn zɛ o -tɛɛ, ɛn 'o -wee 'fla 'tɛ 'blɪ.

⁸ "Bɛ -sru ɛn e 'nan 'e 'sɔnɔn lɛ 'nan: «An cɛɛn lɪ 'pa "fɛdɪ fenun dɛdɪ man. 'Pian minnɔn nɛn maan 'vɪ -wɛ "bɛ, o 'ka "fɛdɪ zɛ -a da 'nɔn 'a dɪ. ⁹ -Yee "wɛan 'ka 'ku -si -plannun da. Minnɔn pɛɛnɔn nɛn ka bɔa "o man bɛ, 'ka vɪ -wɛ 'nan 'o 'ta lɪ 'pa "fɛdɪ da.» ¹⁰ Mingɔnnɛn 'sɔnɔn zɛ waa dɛlɛ "da. Minnɔn pɛɛnɔn nɛn o 'bɔ o man bɛ, o -ta waa. Min -wɪdɪ oo, min "yi oo, o pɛɛnɔn 'ta, ɛn o 'kɔn zɛ -a -ci 'fa.

¹¹ Mingɔnnɛn wlala o va 'nan -e 'e minnɔn nɛn o -ta "fɛdɪ da bɛ o yɪ. E min -tu 'yɪ o yei tɛ lɪ 'pa "fɛdɪ da sɔ 'ka "da "dɪ. ¹² ɛn e 'nan -yɛ 'nan: «An bee, lɪ 'pa "fɛdɪ da sɔ 'ka 'i da dɪ. E dɛ 'kɔ, ɛn i ya 'gu?» Min zɛ ya'a -kɔlɛ 'wɪ 'tu 'sidɪ -a "da "dɪ.

¹³ -A -nan nɛn mingɔnnɛn -a 'vɪ 'e 'sɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka min 'labɛ -a 'kun, 'ka cɛin 'lee -a -pɛ -yɪ, -e 'ka tuu klun va bei, fenan nɛn -wuɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ ci bɛ -a -nan.» »

¹⁴ ɛn Zozi -a 'le 'sran -wɛ 'nan: «Minnɔn nɛn Bali o laabu bɛ, o ya "kaga. 'Pian minnɔn nɛn Bali o "sia "va 'yee vɛ -a bɛ, o ya "wɛnnɔn.»

'Sukɔlɛ -pan wɪdɪ da wɪ

¹⁵ "Bɛ -sru ɛn Farizen 'nɔn 'ku 'o cin yɪlɛ. Waa 'pla "da 'nan 'o Zozi 'kun 'e wei man. ¹⁶ -A -nan nɛn o 'wee minnɔn 'lee Erodɪ -le minnɔn 'pa 'sia 'nan 'o 'wɪ laabu Zozi 'lɔ. Waa laabu -yɪrɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kua -tɔa 'nan i ya 'wɪ tɔglɪ vɪzan -a, ɛn i Bali -sru 'ta wɪdɪ "paa-man minnɔn ji 'e tɔglɪ da. Yi'a 'klanman min lɔ 'wɪ tɔglɪ 'ci 'sidɪ -a -yɛɛ dɪ. ɛn yi'a min bo "va "dɪ. ¹⁷ -Yee "wɛan kua laabo 'i 'lɔ 'nan: «-A -si a -kaa 'lɔ -e -kaa 'sukɔlɛ -pan wɪ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ, -baa tɛ -ka'a dɛ dɪ? 'Wɪ nɛn "yie 'ji bɛ, 'i vɪ 'kuɛ!» »

¹⁸ 'Pian 'wɪ nɛn -a -cin ci o ji bɛ Zozi -a -kɔnnɛn 'yɪ. ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «Wei "flivli 'nɔn! Ka ya 'an 'man -wɛɛ-nan -wɪdɪ! ¹⁹ "Lala nɛn ka 'sukɔlɛ -pan wo -a bɛ, 'ka 'lein 'wɛ -tu 'si "va -e 'ka -kɔn 'mɛn!» -A -nan nɛn o 'lein 'wɛ -tu kɔn -yɛɛ. ²⁰ ɛn Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Tɪ -wulo -fodo nɛn 'gu? ɛn -tɪ 'tɔ 'cɛn nɛn 'gu?»

²¹ O 'nan -yɛ 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza nɛn.»

ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Fɛ nɛn Seza -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! ɛn fɛ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

²² 'Wɪ zɛ -a mandɪ o 'plo 'fɔ, -a -nan nɛn o 'si Zozi "sɔn, ɛn o -ku.

Minnun nen o -kaa be o wuanla -kanon 'va

²³ Yi 'ba 'lein zle -a da be, Saduze 'non -mie pli Zozi man. Saduze 'non "o "ve 'nan -te min -ka be, ya'a 'wuanla -kanon 'va dt. Zi o pli "man "be, en waa laabu -yrc 'nan: ²⁴ «Bali -le 'wl "paazan, Moizi "e 'nan: «-Te min li 'pa, en -a san zle e -ka, te wa'a tian 'nen 'yale 'o 'vale 'e nan 'ba 'a dte, -yee -cale zle -a "buu 'e 'pa, -e 'e "buu klu bala!» ²⁵ Bali -le 'wl "paazan, min -tu a 'li 'ku 'va be 'yee 'nen 'klonkon a 'srovli. -A tede li 'pa. Wa'a tian 'nen 'yale 'e nan zle -a dt, en e -ka. -A klu 'ka 'fule dt, -yee "wean -a -suannen 'e "buu -cale zle -a 'pa. ²⁶ 'Wl 'tuwli zle -yee 'ba "nyian -yee "man, en -yee 'ba -a yaagan man. E dre zle -trilii, en o 'srovli cee -kaadt man. ²⁷ "Be -sru en li 'ba -ka. ²⁸ Tu nen minnun wuanla -kanon 'va be, li zle e -kwan -ti nan -a? Koo o 'srovli 'ba -a 'pa li -a.»

²⁹ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Ka'a tian 'wl 'tu -ci manle "fo "dt. 'Wl nen 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji be, ka'a -ci maan dt, en Bali -le 'pleble be, ka'a tca dt. ³⁰ Koo tu nen minnun wuanla -kanon 'va be, -klonkononun 'ka li paa dt, en lmonnun 'ka -konn paa dt. O -kwan "le Bali -le 'pasianon nen laji be -wee 'wl 'zu. ³¹ -Te -a -cin a 'ka 'ji 'nan, minnun nen o kaa be wa'a 'wuanla -kanon 'va dte, te ka ya 'ka 'fli see "paanan. 'Wl 'nen Bali -a 'vl 'yee 'fluba 'ji be, ka'a tian -a ta vule duu? ³² Koo yaa 'vl 'nan: «An ya Abraam -le Bali -a, en an ya Izak -le Bali -a, en an ya Zago 'le Bali -a.» Tu nen Bali 'wl zle -a ve be, te -kaa tranun zle o kaa -a -nan 'kon. 'Pian Bali "le 'va be, o yie a "man tian, koo Bali a minnun nen o yie ci "man "be -wee Bali -a, e 'ka minnun nen o kaa be -wee Bali -a dt.»

³³ Minnun nen o ci 'wl zle -a mannan be, Zozi 'le 'wl "paadt o 'plo 'f.

-Me "wl 'be ci Bali -le -pei -to wl -dan a?

³⁴ Farizen 'kon -a 'man 'nan Zozi Saduze 'kon klu 'wl 'a. -A -nan nen o -ta 'o cin yule Zozi man. ³⁵ En o va min -tu nen e Bali -le -pei -to wunun -tca 'kpa tglu be, e 'wl laabu Zozi 'ba 'nan -e 'e wei man. ³⁶ Yaa laabu -yrc 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, Bali -le -pei -to wl pweenon be, -a "cen 'be ci "va -dan?»

³⁷ En Zozi "e 'nan -yre 'nan:

« 'I Minsan 'ba nen 'yie Bali -a be, -a yu "yi 'i 'bli pweenon 'a!

'I yu "yi 'yie 'wl dredit pweenon 'a!

En 'i yu "yi 'i 'ci "nrondu pweenon 'a.» ³⁸ 'Wl zle -yee ci Bali -le -pei -to wl tede -a, en -yee ci "va -a -dan a. ³⁹ En -a "flizan nen o cin 'sia 'a be, -nyren 'gu:

<'I bczan -tu yu "yi

"le 'yie 'wl 'zu!» ⁴⁰ 'Wl "fli zle, -wee ci 'wl pweenon nen Bali -le -pei -to wunun -a 'vl be -a -wulo -a, en -wee ci 'wl pweenon nen Bali 'lewei vuton -a 'vl be -a -wulo -a.»

-Ti -pi nen Crizi -a?

⁴¹ "Be -sru en Zozi -a laabu Farizen 'kon pweenon nen 'o cin 'yu be -wb 'nan: ⁴² «Crizi nen Bali -a 'si "va -e 'e min

'si 'wl 'ji be, -ti -pi nen? "Cee 'ji min nen e ci -a be, 'ka vl 'men!»

En o 'nan -yre 'nan: «David -pi nen!»

⁴³ En Zozi -a laabu -wb 'nan: «-Te Crizi a David -pi -a be, -me "le "wean nen zi Bali lei 'saun 'ta 'to David man be, yaa laabu 'e 'san? Koo David -a 'vl 'nan:

⁴⁴ «Minsan Bali -a 'vl 'an 'san le 'nan:

'I -nyran 'an 'pe "yi "da -trilii,

-e 'an 'cen 'i 'nanmannon 'kludu man.» ⁴⁵ -Te David 'ba Crizi laabu 'e 'san be, e dre 'ko en 'be -kwan David kluda min -a?»

⁴⁶ Min -tu 'ka -kolale 'wl 'tu 'sidt -a "da -yre "dt. "Be -sru min -tu 'ka "nyian 'wl laabule Zozi 'ba 'nan -e 'e wei 'kun dt.

Te 'ka 'wl dre "le Farizen 'kon 'le 'wl 'zu dt!

23 "Be -sru en Zozi 'wl tin 'badt 'sia 'e -srunkon 'lee minnun pweenon le. ² Yaa 'vl -wle 'nan: «'Fluba 'ci vuton 'lee Farizen 'kon 'be Moizi -le -pei -to wunun "paaman 'ka 'ji. ³ -Yee "wean 'wl pweenon nen waa ve 'cee be, 'ka 'ta wula "da! 'Pian te 'ka 'ta wula o dre wunun da dt! Koo wunun nen waa "paaman 'ka 'ji be, -a da "cee 'o 'ba "o 'ta wula dt.

⁴ 'Wunun nen o ya 'pleble be, -a 'ba nen waa -tea 'e cin da -e 'o vl minnun le 'nan 'o 'ta wula "da. 'Pian o 'ka "vale o "paa o va -a drenan dt. ⁵ -Wee 'wl pweenon dredit be, e ya min yie 'le. 'Fluba nen waa cren -tea, -e 'o 'pa o nyrenkon da be, 'lee -nyren waa cren -tea -e 'o 'pa 'o 'pe -da be, 'lee so 'lebo "nen 'e -plimlan be, -wee ve "mlianla "da. ⁶ -Te e ya "fedi da -a oo, en -te e ya cin yu 'kuin -a oo, -nyran "nan 'kpagba nen waa 'sidt ye "yi. ⁷ Waa ye "yi "le 'nan min 'e 'o 'to bu -guada, en waa ye "yi "le 'nan min 'e 'o laabu 'fluba "paazan.

⁸ 'Pian 'cee ve be, te 'ka -wee 'nan min -tu 'e 'ka laabu 'fluba "paazan dt! Koo 'ka pweenon ka dre "bunun -a, en Bali -tuwli 'be ci 'wl "paazan -a 'ka 'ji. ⁹ En "nyian be, 'tre 'gus -a da be, te 'ka min -tu ba -a laabudu -a 'nan 'ka "tu "dt, koo 'ka "tu "a laji lou, Bali nen. ¹⁰ Te 'ka -wee 'nan min -tu 'e 'ka laabu 'e 'tazan dt! Koo Crizi -tuwli 'be ci 'ka 'tazan -a. ¹¹ 'Ka 'va min -dan 'e dre 'ka pweenon 'suzan 'a. ¹² Min nen 'e 'fli dre -dan be, Bali -a dra "wennon. En min nen 'e 'fli dre "wennon be, Bali -a dra -dan.»

Zozi 'wl 'pla 'fluba 'ci vuton 'lee Farizen 'kon le

¹³ «'Fluba 'ci vuton 'lee Farizen 'kon, ka 'wl dra min yie 'le! 'Wl -taa "kole 'ka man! Koo ka -si -to minnun ba 'nan te 'o 'ku Bali va dt. 'Ka 'ba, ka 'ka "vale 'ka -wla "wo Bali -le mingkonnen treda dt, en minnun nen o ya "vale "o -wlamlan 'nan be, ka -si 'le 'wu -wb.

¹⁴ ['Fluba 'ci vuton 'lee Farizen 'kon, ka 'wl dra min yie 'le! 'Wl -taa "kole 'ka man! Koo ka -calenun -le fenun "sia 'o 'ba -dawli -a. "Be -sru -e 'ka Bali tru 'ba -ploun 'nan -e minnun 'o 'ka "sia min tglu 'a. 'Wunun zle -yee "wean Bali -wee tin "paa 'pleble.]

¹⁵ 'Fluba 'ci vuton 'lee Farizen 'kon, ka 'wl dra min yie 'le! 'Wl -taa "kole 'ka man! Koo ka -ko min -wee le treda fe -kobbli 'nan, 'nan -e 'o 'ta wula 'cee -pei -to wunun da.

En -te ka min 'yl be, 'cee 'wl "paadt a limlan min -wliđt 'a "fo. -Yee -kōndt -wliđt -ciala 'cee ve da 'e 'pa -a "fli.

¹⁶ 'Ka yiē a 'e 'wiđt, en ka ya "vale 'ka -si -kōnman minnūn lē. -Yee "wean 'wl -taa "bōlē 'ka man! Kaa paa minnūn ji 'nan, -te min 'e 'pē wluan Bali -pan 'kōn da be, ya'a fē -tu dra min lē dī. 'Pian -te min 'e 'pē wluan -siga nen Bali -pan 'kuin be -a da be, -yēē cī 'wl -dan a. -A san -a 'ta ta wo -kpō. ¹⁷ -Blunōn nen kaa, en 'ka yiē a 'e 'wiđt! -Siga be e ya fē -tu -a, 'pian Bali -pan 'kuin nen e dra 'saun Bali 'lē. Ka'a tōa zīē dū?

¹⁸ En ka paa minnūn ji "nyian 'nan, -te min 'e 'pē wluan Bali -pan "dave da be, ya'a fē 'tu dra min lē dī. 'Pian -te min 'e 'pē wluan 'sraga buve nen Bali -pan "dave da be, -a da be, e ya 'wl -dan a. -A san -a 'ta ta wo -kpō. ¹⁹ Yiē 'winōn! 'Sraga buve be e ya fē -tu -a, 'pian Bali -pan "dave da nen e dra 'saun Bali 'lē. Ka'a tōa zīē dū? ²⁰ Min nen 'e 'pē wluan Bali -pan "dave da be, te 'e 'pē wluan Bali -pan "dave 'lee 'sraga buve pēēnōn nen "da "be -a da. ²¹ Min nen 'e 'pē wluan Bali -pan 'kōn da be, te 'e 'pē wluan Bali nen e -nyēanla 'ji be -a da. ²² En min nen 'e 'pē wluan labli man be, te 'e 'pē wluan Bali -le mingōnōn pēin man, en "nyian te 'e 'pē wluan Bali da kō -yēē cī 'e -nyrandt pēin zīē -a da.

²³ 'Fluba 'ci vūnōn 'lee Farizen 'nōn, ka 'wl dra min yiē 'lē! 'Wl -taa "bōlē 'ka man! Ka fē pēēnōn 'fuzan -nōan Bali lē. En "nyian fē 'finvinnūn pēēnōn be, kaa -fuzan -nōan Bali lē, -nyrēn "le sinwlenun nen waa laabo manti 'lee anēti 'lee -cimen be -wee 'wl 'zu. 'Pian -pei -tō wlnun nen o cī -dan "le 'cēē drē be cēē "tue. 'Wl tūgl dredt a -tu, en min nyrinda 'sidt a -tu, en yi -tēradt Bali da a -tu, 'wlnun zīē -nyrēn kaa dra 'e tēdē paan 'vaa -e 'ka pee drē "be -sru! ²⁴ 'Ka yiē a 'e 'wiđt, en ka ya "vale 'ka -si -kōnman minnūn lē. -Te 'nyrōndru "wēnēn 'fō 'ka 'bltfe va be, kaa "sia "va. 'Pian -wi -dandan nen waa laabo shamo be, cēē "mēan te ka'a -kōnēn 'ye dī.

²⁵ 'Fluba 'ci vūnōn 'lee Farizen 'nōn, ka 'wl dra min yiē 'lē! 'Wl -taa "bōlē 'ka man! Kōk ka 'kulēnēn 'lee -pō man "foeman fēnyian, 'pian fēnūn nen kaa -ble -ji be, crin-nan fēnūn 'lee fēnūn nen kaa "sia minnūn kō 'ka 'bō 'ci 'kō wlnun da be -nyrēn. ²⁶ Farizen 'nōn, 'ka yiē a 'e 'wiđt! 'Ka -wēē 'nan 'ka 'ci 'e drē tūgl 'vaa -e 'ka 'kulēnēn 'lee -pō man "foe.

²⁷ 'Fluba 'ci vūnōn 'lee Farizen 'nōn, ka 'wl dra min yiē 'lē! 'Wl -taa "bōlē 'ka man! Kōk ka ya "le min -yrenun nen o trēē 'wu "man "be -wee 'wl 'zu. O man bei "a fēnyian, 'pian te o cī a 'e fadl min 'wlē 'lee fē fuldt pēēnōn 'a. ²⁸ 'Ka 'bō "nyian, minnūn 'ka ye min tūglunūn -a, 'pian te ka 'ka 'be 'a dī. Ka 'wl dra min yiē 'lē, en 'ka 'ci a 'e fadl 'wl 'wliđt 'tō 'tudu pēēnōn 'a.

²⁹ 'Fluba 'ci vūnōn 'lee Farizen 'nōn, ka 'wl dra min yiē 'lē! 'Wl -taa "bōlē 'ka man! Kōk Bali 'lewei vūnōn nen -kaa tranun o tēē be, ka 'kōn drē o -yrē da. En "nyian ka min tūglunūn -yrē da drē fēnyian fēnyian. ³⁰ "Cēē vī 'nan kaa 'kōn 'wlnun zīē -a drēnan be, te kaa ve 'nan: <"Te tu nen 'ku tranun yiē a "man, ku ya -nan be, "te ku'a 'palē o va -e 'ku Bali 'lewei vūnōn -tēē "dī.> ³¹ En 'wlnun zīē -a vīđt -a -kōnman 'nan kaa 'vī 'ka 'fli -a 'nan 'ka tranun 'be

Bali 'lewei vūnōn tēē. ³² 'Wlnun nen 'ka tranun -a drē 'li be, -te ka ya "va, "ka "drē 'e 'ciula -wee ve da!

³³ Ka ya min -wliđtunūn -a! Bali -le tin -tēa 'ka da -kpō. Te -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, 'tē nen ya'a 'driman dīē e 'ka "bluman dī! ³⁴ -Yee "wean 'ka "trōēn "tō 'wl 'gūē -yrē 'kpa! 'An "ta -daa Bali 'lewei vūnōn 'lee 'wl 'kōnōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn 'palē -sia 'cēē. Ka o -mie -tēa "va, en ka o -mie -tēa "o -pēindt -a yiba "plan da, en ka o -mie -sōan -ngble -a 'cēē cin yī 'kōnōn -ji. Ka 'tē "paa o -mienun da 'flanun da, te wa'a 'o 'wulo da ye 'ka 'lō dī. ³⁵ 'Wlnun zīē -a dredt 'be -maan -e minnūn nen wa'a 'wl 'wliđt "drelē dī, en 'ka tranun o tēē be, o -ka wl 'e 'pa 'ka da zia. Abel nen min tūgl 'a be, -a da nen 'ka tranun -a 'sia -trilii, en e 'bō Barashi -pī Zakari nen kaa -tē Bali -pan 'kōn 'lee Bali -pan "dave yei "be -a da. ³⁶ Maan ve 'cēē 'wl tūgl 'a 'nan, 'wl pēēnōn zīē -yēē "wean be, Bali -le tin -tēa 'ka -naagōnōn da.>

Zozi 'wūz Zeruzalem 'nōn 'le "wean

³⁷ «Zeruzalem 'nōn, 'cee 'wl "naan 'an man -wliđt! Ka Bali 'lewei vūnōn tēē, en minnūn nen Bali o 'pa 'sia 'cēē be, ka o tēē -kōlēnūn -a. Maan man -wēē 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an 'ka treman 'e cin man "le zī mēin "bu 'yēē 'nen-nūn treman 'e -pēba wlu be -yēē 'wl 'zu. 'Pian ka'a 'wlē "man "dī. ³⁸ -Yee "wean an "ta 'an 'pē 'sia 'ka -sru, -e 'cēē Bali -pan 'kōn 'e 'fu 'e "tun. ³⁹ Maan ve 'cēē 'nan, ka'a "nyian 'an yī pee wo dī, -trilii -e 'ka vī 'nan: <Bali -le -fēa 'e 'kōn min nen e -taa Minsan 'tō da be -a man.> »

Zozi Bali -pan 'kōn 'wi wl 'vī

24 "Be -sru Zozi 'bōla Bali -pan 'kuin, en e -kudt 'sia. -A -nan nen -a -srūnōn pli "man, en o 'nan -yrē 'nan: «"I 'yō, Bali -pan 'kōn a -mien!» ² En Zozi "e 'nan -wlē 'nan: «-A pēēnōn 'labē 'ka -nanjen! Maan ve 'cēē 'wl tūgl 'a 'nan, 'kōn 'labē e -wia. -A -kōlē pēēnōn fuimlan "man, -a -tu 'ka 'fo 'e bōēzan -tu da dī.»

'Wl yīđt -dandan bōa minnūn man 'vaa -e 'trēda -nyan tu 'e bō

³ Zī Zozi 'bōla Olivie pōn da be, e -nyran, en -a -srūnōn -a laabu -yrō 'nan: «"Wl nen i "sia -a vūnan 'gūē, tu "cēn "man nen e dra? En "nyian -mē "wl 'be dra 'vaa -e 'ku -tō 'nan 'i 'ta tu 'bō? En -mē "wl 'be dra 'vaa -e 'ku -tō 'nan 'trē 'nyan tu 'bō?»

⁴ En Zozi "e 'nan -wlē 'nan: «"Ka yiē 'tō 'ka 'fli -va! Te min -tu 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tūgl da dī! ⁵ Fē nen maan ve zīē -yēē cī 'nan, min "kaga -taa "talē 'an 'tō da. Waa ve 'o 'fli man 'nan, min nen Bali -a 'si "va "be -nyrēn 'waa, -e min "kaga 'o -kōnōn o -sru. ⁶ Ka -kuli -tan wlnun maan, en ka 'fla -kōkōn -kōkōn da -kuli wlnun maan. Te 'o 'ka 'cēn nyen -a dī! Kōk 'wlnun zīē -wēē dra 'e 'fli, 'pian 'trēda -nyan tu "cēē dī. ⁷ 'Lēglōn 'tu -ji 'nōn -taa 'wunlēa 'lēglōn 'tu -ji 'nōn man, en mingōnōn trē -tu -taa 'wunlēa mingōnōn trē -tu man. Dra minnūn -tēēman fē "kaga "nan, en 'trē 'nyōnōnman fē "kaga "nan. ⁸ -A pēēnōn zīē e ya "le 'nan 'nen 'yadl -le cī -yaa pou sianan "wēnēn 'zu.

⁹Tu zɪe -a man nen minnun 'ka "kuundu "siala, te o 'tɛ "paa 'ka da, en te o 'ka -tɛɛman. 'Lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn "naan 'ka man, ka drɛ 'an -srɔnɔn 'a -le "wɛan. ¹⁰En "nyian min "kaga "sia 'an -srɔ. 'O cin man wɛ -fɔa, te o "naan 'o cin man. ¹¹Minnun nen o 'wlu wɛ "sia -e 'o vɪ, te waa ve 'nan o ya Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ, o bɔala 'trɛ-da "kaga. En o min "kaga see "paaman. ¹²'Wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ faa "da 'trɛda -le "wɛan, min "kaga "le min yɪdɪ "yi 'e 'le -tɔa. ¹³'Pian min nen e -tɔ 'plɛblɛ -trilii, en e 'bɔ -a 'le 'srannan "bɛ, e "sia 'wɪ 'ji. ¹⁴Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ min da bɛ, 'wɪ "nɔnɔn nen. En 'wɪ zɪe minnun -a fuimlan "man 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn 'va, -e 'lɛglɔn 'tudu pɛɛnɔn 'o man. "Bɛ -srɔ 'vaa -e 'trɛda -nyan tu 'e bɔ.»

Tu nen 'wɪ yɪdɪ "mlianla "da "bɛ, Zozi -a 'wɪ 'vɪ

¹⁵«Bali 'lewei vɪzan Daniel -a 'vɪ 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ "nɔn-nɔn -taa "drɛɛ Bali -le 'kuin. Min nen e 'fluba 'gʊɛ -a ta ve bɛ 'e 'ci man 'kpa! Tu nen 'wɪ zɪe kaa -nan 'yɪ Bali -pan 'kuin bɛ, ¹⁶minnun nen o cɪ Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flɔn 'bli, 'o 'ku pɔnɔn yei! ¹⁷En -te min a bei "bɛ, te 'e -wɪa 'yee 'kuin -e 'e 'ku fɛ -tu 'sia dɪ! ¹⁸En -te min a fei bɛ, te 'e 'li 'e da 'fla -e 'e 'ku 'yee -tralɛ 'si 'yee 'kuin dɪ! ¹⁹Lɪmɔnɔn nen o -pɔn cɪ 'o man tu zɪe -a man bɛ, 'lee lɪmɔnɔn nen 'nen 'nyɔn -mlian -wɪ tu zɪe -a man bɛ, -wee yɪa yɪdɪ "mlianla "da. ²⁰-Yee "wɛan 'ka Bali tru 'ba 'nan, te 'wɪ zɪe 'e 'tria laa 'fɛn tu -man dɪ, en te 'e 'tria 'cee 'flinla "yi da dɪ! ²¹Kɔɔ 'wɪ yɪdɪ -kɔan -dan 'kpa tu zɪe -a man. Zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li -e 'e bɔ cɛɛgʊ yi -a bɛ, -a su-man 'wɪ yɪdɪ 'ka tian drɛɛ dɪ. En 'wɪ yɪdɪ zɪe -a pee 'ka 'dra "nyian 'li 'trɛda "fo "dɪ. ²²Yinun nen 'wɪnɔn zɪe o dra "da "bɛ, Bali -a -mie cɛɛn "da. -Te ya'a 'wɪ zɪe -a drɛɛ dɪ, "te min -tu -wulo 'ka -taa bɔɛa "va "dɪ. 'Pian minnun nen e o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, -wee "wɛan e yin-un -mie cɛɛn "da.

²³-Te min -tu -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi a 'gʊ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, Crizi a -mien bɛ, te 'ka yi -tɛra "da "fo "dɪ! ²⁴Kɔɔ minnun nen o 'wlu -sean 'nan 'wɛɛ cɪ Crizi -a bɛ, o -taa "kɔnɛ 'trɛda. En minnun nen o 'wlu wɪnɔn ve, te waa ve 'nan Bali 'lewei vɪnɔn nen waa bɛ, o -taa "kɔnɛ "nyian. O -taa 'lɛbo "fɔ wɪ -dandan 'lee -cɛ -srɔn "wɪ -dandan drɛɛ. Waa dra 'nan -te 'o 'pɛ 'sɔ 'a bɛ -e 'o minnun nen Bali o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, o 'si -si tɪglɪ da. ²⁵'Wɪnɔn zɪe maan -cin -trɔa 'ka 'ji 'nan, te 'ka yie a 'ka 'fli -va.

²⁶-Yee "wɛan -te min -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, Crizi a "bui "da bɛ, te 'ka 'ku -nan dɪ. En -te waa 'vɪ 'cɛɛ 'nan, e ya 'kɔn 'tu -ji bɛ, te 'ka yi -tɛra "da "dɪ. ²⁷Kɔɔ tu nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an -taa "man "bɛ, e dra "le laa -paan 'zɔ. Laa -paan, 'e 'wɛi -wɛi -fɔa, e "sia yidɛ wɪuan "nan 'zia, -e 'e 'ku yidɛ 'fɔ -nan 'va 'zia. 'Trɛda 'nɔn pɛɛnɔn -a -nan ye. ²⁸-Kaa -tɔa 'wein 'nan fɛnan nen -wi -kadɪ cɪ 'e pladɪ bɛ, -a ta lou "nen -wi pɛa "blɪ "lomannun 'o 'ble.»

Blamin -pɪ -tadɪ da wɪ

²⁹«-Te 'wɪ yɪdɪ -dan zɪe, e cɛɛn -nyandɪ man bɛ, 'nun tɔn yidɛ yɪa klun -tɔala, mlɛn 'bidɪ 'e 'le -tɔa, mlɛn

crɛnnun "sia laji, o -tɛɛmlan "tra, en laji fɛnɔn pɛɛnɔn nen 'plɛblɛ a -wɪ "bɛ, o "sia 'o 'kɪu -ji.

³⁰Tɔɔ minnun pɛɛnɔn -a -kɔnɔn ye laji 'nan 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ 'bɔ "mɛn. "Bɛ -srɔ 'trɛda 'nɔn pɛɛnɔn 'an 'bɔ Blamin -pɪ ye -tanɔn "lolu -koei "da laji, -e 'o 'wɪdɪ 'sia. 'Plɛblɛ -dan -kɔan 'an 'kɪ, en 'tɔ -dan -kɔan 'an 'kɪ. ³¹Bali -le 'bei -dan "we, -e 'an 'bɔ Blamin -pɪ, 'an 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ o 'pa 'sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. Minnun pɛɛnɔn nen an o 'si "va 'mɛn vɛ -a bɛ, 'mɛn 'pasianɔn o cin ye. Fɛ -tu -nan 'ka 'fu 'trɛda, te wa'a min 'silɛ 'bɛ 'nan dɪ.»

'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wɪdɪ tu pɛɛnɔn man Blamin -pɪ -tadɪ -le "wɛan

³²«'Wɪ nen e dra fijie yiba "lɛ bɛ, 'e drɛ 'cee 'wɪ -kɔn "manvɛ -a! -Te -a 'la nrɪndɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tu a -tanɔn bɔdɪ -a -kogo. ³³-A -tuwɪ "nen "nyian, 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ -le vɛ -a. -Te ka 'wɪnɔn nen maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan 'an 'tadɪ a bɔnan 'kogo! ³⁴Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagɔnɔn 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadɪ man 'vaa, -e 'wɪnɔn zɪe 'o drɛ dɪ. ³⁵Lablɪ 'lee 'trɛ 'nyan tu a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

³⁶Tu nen an -taa "man "bɛ, blamin -tu 'ka -a tɔa "fo "dɪ. En Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, wa'a tɔa "fo "dɪ, en 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an tɔa "fo "dɪ, 'pian 'an 'tɪ 'bɛ -tɔa 'e 'tuwɪ.

³⁷Tu nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ -taa "bɛ, 'wɪnɔn dra "le zɪ e drɛ Noe tu va bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ³⁸Kɔɔ Noe tu va 'li te laa -dan 'ka tian 'fɛnɛ 'trɛda dɪ, minnun fɛ blɪ, o -wɛn mɪn, o lɪ 'pa, o -kɔnɔn 'pa. Waa drɛ zɪe -trilii en Noe wɪa -kɪu -dan -ji, te waa dra tian. ³⁹'Wɪ 'tu -cin 'ka o ji dɪ. O -fu -a drɛdɪ man zɪe -trilii en laa -dan o -nan -nyan "fo. 'Wɪ 'tuwɪ zɪe -yɛɛ dra 'an 'bɔ Blamin -pɪ -ta tu -man.

⁴⁰Tu zɪe -a man bɛ, min "fli -kɔan "fei, 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ waa -tu "siala -e 'o -tu 'tuɪ. ⁴¹En "nyian bɛ, lɪmɔn "fli -kɔan 'saa 'sɔnɔn, 'mɛn 'pasianɔn nen laji bɛ waa -tu "siala -e 'o -tu 'tuɪ.

⁴²-Yee "wɛan 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wɪdɪ tu pɛɛnɔn man! Kɔɔ yi nen 'ka 'san -taa "da "bɛ, ka'a tɔa dɪ. ⁴³'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gʊɛ -a da! Tu nen crɪzan -taa "min crɪn wɪɛ -pei -man bɛ, "te 'kɔn san -a -tɔa "bɛ, "te -a yie 'fo "man "trilii, en ya'a 'we "man -e crɪzan 'e -yee fɛnɔn "koola dɪ. ⁴⁴'Kɔn san 'ka crɪzan -ta tu tɔa dɪ. -A -tuwɪ "nen "nyian 'cee vɛ -a, Blamin -pɪ -le -tadɪ bɔa 'ka man kɪglɪ, -yee "wɛan 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wɪdɪ tu pɛɛnɔn man!»

Min man -kɔan 'e wɪdɪ 'kɔ?

⁴⁵«Min 'suzan "cɛn 'bɛ 'ta wɪa 'e 'san wei da 'wɪ 'tɔdɪ -a? Min 'suzan nen -a tazan 'yee 'kɔn 'pɛba 'wɪ -yrɔ, en yaa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e -blɪfɛ -nɔn min 'sunɔn -mienun lɛ 'e tu -man bɛ, -nyrɛn. ⁴⁶Min 'suzan zɪe -te -a tazan 'bɔ "man 'wɪ zɪe -a drɛnan bɛ -yee vɛ a "yi. ⁴⁷Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -a tazan -a -tɔa 'e yɪfɛ pɛɛnɔn da.

⁴⁸'Pian -te min 'suzan -wɪdɪ "nen bɛ, zɪ 'e 'ci "nrɔn-man 'gu. Yaa ve 'nan: <'An 'tazan a 'mɔnɔn.> ⁴⁹Tɔɔ -e

'e 'te 'padt 'sia minnun nen 'e yie -tɔa "o va be o da, te e ya 'e 'fɔdɪ -wen -tɛnɔn -sru, o fɛnɔn -ble waa, te o -wɛn -mlian "waa. ⁵⁰ Tɔnɔn yi nen -a -cin 'ka "ji 'nan 'e 'tazan -taa "dɪɛ, -e 'be bɔla kligli, ⁵¹ -e -a tazan 'e "nen "jɛɛnla 'ji -wɪdɪ. E 'wɪ "nen -kɔnɔnman -yrɛ "le zɪ o 'wɪ "nen -kɔnɔnman minnun nen o 'wɪ dra min yie lɛ be -wɛ "be, -yee 'wɪ 'zu fɛnan nen -wuɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ be -a -nan.»

Nɔnbɛ "fu man -kɔnɔn

25 En Zozi -kɔnɔn pɛe -fɔ "nyian -wɛ. E 'nan: «Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ min da be, -nyɛn 'gu. E ya "le nɔnbɛ "fu "be 'wee -kannɛnnun 'sia, en o -ku lɪmɔn -tu nen e "ta -kɔnɔn "paa be -yee 'kuin. Min nen e "ta lɪ "paa be waa -pɛndɪ 'sia, kɔn -wɛɛ -ko o 'pale -sia 'o 'lɔ le 'wee -kannɛnnun -a. ² Nɔnbɛnɔn zɪɛ -a 'soolu a "va "be -blɔnɔn nen waa, en -a 'soolu a "va "be 'wɪ tɔnɔn nen waa. ³ -A 'soolu nen -blɔnɔn 'a be, o 'wee -kannɛnnun 'sia, 'pian wa'a 'kunlɛ -a 'yi man dɪ. ⁴ En -a 'soolu nen 'wɪ 'tɔnɔn 'a be o 'wee -kannɛnnun 'sia, en o 'kun -a 'yi -mie man.

⁵ Min nen e "ta lɪ "paa be, zɪ e ya 'mɔnɔn be, en yi -fɔla nɔnbɛnɔn zɪɛ o da.

⁶ Zɪ bada -tɔ be, en minnun pladt 'sia. O pla 'nan: «Min nen e "ta lɪ "paa be, e ya -tanɔn. 'Ka 'ku -a 'si 'sia.»

⁷ -A -nan nen nɔnbɛnɔn zɪɛ o wɪuan lou, en o 'wee -kannɛnnun drɛ 'kpa. ⁸ Nɔnbɛnɔn 'soolu nen -blɔnɔn 'a be, waa 'vɪ 'o "luɛnɔn lɛ 'nan: «'Ka "kue 'cee -kannɛn 'yi 'nɔn, kɔn 'kue -kannɛnnun "ta "driman!»

⁹ 'Pian nɔnbɛnɔn nen 'wɪ tɔnɔn 'a be, o 'nan -wɛ 'nan: «Cɛjɛ, ku'a 'we "man "dɪ. Ya'a 'kɔn 'kue vɛ 'lee 'cee vɛ -a dɪ. 'Ka 'ku 'cee vɛ 'lɔ -kannɛn 'yi -tanzan -va!»

¹⁰ En nɔnbɛnɔn zɪɛ o -ku -a 'lɔ. Tu zɪɛ -a wɪu nen min nen e "ta lɪ "paa be e 'lɔ. En nɔnbɛnɔn 'soolu nen o man cɪ 'e wuɔdɪ be, o -ku lɪ 'pa "fɛdɪ da. -A -nan nen minnun 'kɔn 'lɛ 'wɪ o da.

¹¹ "Be -sru en nɔnbɛnɔn nen -blɔnɔn 'a be, o -ta. O 'kɔn -tɛ, te o -paanman 'nan: «'Ku 'san, 'ku 'san, 'i yra 'si, 'i 'kɔn 'lɛ 'su 'kuɛ!»

¹² 'Pian lɪ 'pazan zɪɛ ya'a 'wɛ "man "dɪ. E 'nan -wɛ 'nan: «Ma'an 'ka 'tɔa dɪ.»

¹³ En Zozi -a 'le 'sran -wɛ 'nan: «'Wɪ zɪɛ -a bɔdɪ 'ka man -le "wɛan be, 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wuɔdɪ tu pɛɛnɔn man, kɔn tu nen an -taa "man "be, ka'a tɔa dɪ.»

Zozi -kɔnɔn pɛe -fɔ minnun nen 'o man cɪ 'o wuɔdɪ be o man

¹⁴ «Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ min da be, -nyɛn 'gu. E ya "le min -tu 'be "ta -ko 'ta wunan. Min zɪɛ 'e 'sunɔn laabu, en 'e yɪfɛ pɛɛnɔn -pɛba 'wɪ -wɔ. ¹⁵ E -siga 'wɛ 'soolu 'nɔn -a -tu lɛ, en yaa -nɔn -a -tu lɛ "nyian 'wɛ "fli, en yaa -nɔn -a yaagazan lɛ 'wɛ 'tu. Zɪ min -tu -kɔlaman 'e 'pɛ man liladt -a be, -a da nen yaa -nɔn -wɛ. En e -ku.

¹⁶ 'Nun tɔnɔn min nen e -siga 'wɛ 'soolu 'yɪ be, 'e 'pɛ man lila -siga zɪɛ -a, en -a man 'pa "nyian -siga 'wɛ 'soolu. ¹⁷ Min nen e -siga 'wɛ "fli 'yɪ be, 'wɪ 'tuwɪlɪ zɪɛ -a

'kɔn nen "e drɛ. -Yee vɛ man 'pa -siga 'wɛ "fli. ¹⁸ Min nen e -siga 'wɛ -tuwɪlɪ 'yɪ be, e -kɪu cɛɛn, en yaa kɔn "ji.

¹⁹ -A -nan 'nɔn 'trillɪ, en o tazan zɪɛ e -ta. -A -nan nen 'e 'sunɔn zɪɛ o laabu 'nan -e 'o 'nyranman nen waa 'pa be -a -sru "vɪ 'yrɛ. ²⁰ Min nen e -siga 'wɛ 'soolu 'yɪ be, e -ta 'e 'lɔ le -siga 'wɛ 'soolu -a "nyian. En e 'nan 'e 'san lɛ 'nan: «'An 'san, -siga 'wɛ 'soolu nen yia -nɔn 'mɛn be, maan drɛ en -a man 'pa "nyian -siga 'wɛ 'soolu. -Nyɛn 'gu.»

²¹ -A -nan nen -a tazan "e 'nan -yrɛ 'nan: «'I muo, yia drɛ 'kpa. I ya 'an 'suzan 'kpa -a. Fɛ "wɛnnɛn nen maan -pɛba 'wɪ 'i 'lɔ 'guɛ, i 'wɪ "yi drɛ 'a. -Yee "wɛan an fɛ -dan -pɛba wo 'i 'lɔ. 'I 'ta -e 'ku 'ci 'e "nran 'e cin va.»

²² Min nen e -siga 'wɛ "fli 'yɪ be, e -ta en e 'nan 'e 'san lɛ 'nan: «'An 'san, -siga 'wɛ "fli "nen yia -nɔn 'mɛn be, maan drɛ en -a man 'pa "nyian -siga 'wɛ "fli. -Nyɛn 'gu.»

²³ -A -nan nen -a tazan "e 'nan -yrɛ 'nan: «'I muo, yia drɛ 'kpa. I ya 'an 'suzan 'kpa -a. Fɛ "wɛnnɛn nen maan -pɛba 'wɪ 'i 'lɔ 'guɛ, i 'wɪ "yi drɛ 'a. -Yee "wɛan an fɛ -dan -pɛba wo 'i 'lɔ. 'I 'ta -e 'ku 'ci 'e "nran 'e cin va.»

²⁴ "Be -sru min nen e -siga 'wɛ -tu 'yɪ be, e -ta en e 'nan 'e 'san lɛ 'nan: «'An 'san, maan -tɔa 'nan, i ya min nen -yee 'wɪ a 'tɔnɔn be -a. -Te min 'yie 'nyranman 'pa be, -a ta -trɔn pɛɛnɔn nen yaa ye be, yia "sia -yrɔ.

²⁵ "Klan -fu 'an 'ji 'nan te 'yie -siga 'e 'san 'an 'lɔ dɪ, -yee "wɛan an -ku -a yɔkɛ 'trɛ 'ji. -Nyɛn 'gu, 'i 'si.»

²⁶ En -a tazan zɪɛ e 'nan -yrɛ 'nan: «'I ya 'an 'suzan -wɪdɪ "a, en kɔanzan nen yia. -Te -a -cin a 'i 'ji 'nan, min 'mɛn 'nyranman "paa, maan ta -trɔn pɛɛnɔn "sia -a san lɔ be, ²⁷ -mɛ "le "wɛan nen yi'a -kulɛ 'mɛn -siga 'palea fɛ -nan nen -a man "paa be -a -nan dɪ? Yia dra paan zɪɛ, -te an -ta be, -e 'an 'ku 'mɛn -siga 'si 'o 'vale 'e 'man 'pa 'a.

²⁸ 'Ka -siga 'labɛ -a 'si -yrɔ, -e 'ka -nɔn min nen -siga -fu a -yrɔ "be -yrɛ! ²⁹ Kɔn min nen fɛ a -yrɔ "kaga "be -a lɛ nen waa -nɔn, -e -yee vɛ 'e 'pa "da. 'Pian min nen fɛ 'ka -yrɔ "kaga "dɪɛ, -a "tiɛnnɛn nen -yrɔ "be, waa "sia. ³⁰ 'An 'suzan 'guɛ, -a -pɛ 'ka 'fɔla 'e man dɪ, 'ka 'ta -a tuu klun va bei, fɛnan nen -wuɔdɪ 'lee 'shɛ da -blɪdɪ cɪ be -a -nan.»

Blamin -pɪ 'tredanɔn 'le tin "baa tu -fɔla "da "ji

³¹ «Tu nen 'an 'kɔ Blamin -pɪ an -taa 'ku 'vale 'mɛn 'pasianɔn nen laji be waa be, an -taa 'mɛn 'tɛ 'san da, -e 'an -nyran 'mɛn mingɔnɔn pɛin -da. ³² 'Lɛglɔn pɛɛnɔn 'jinɔn 'o cin ye 'an 'lɛ, -e 'an o 'cɛn 'e cin man "fli. Maan dra "le zɪ 'bla -sru "pinzan 'yee 'blanun 'lee 'yee bonun "cɛan 'e cin man be -yee 'wɪ 'zu. ³³ E 'blanun -sɛan 'e 'pɛ "yi "da, -e 'e bonun -sɛn 'e 'pɛ bu da.

³⁴ Tɔnɔn 'an 'kɔ mingɔnɔn maan ve 'an 'pɛ "yi "danɔn lɛ 'nan: «Kaa 'guɛ, 'an "tɪ -fɛa 'vɪ 'ka man! 'Ka 'ta! Mingɔnɔn trɛ nen 'an "tɪ -a man drɛ 'treda pou sianan "be, e drɛ 'cee vɛ -a. 'Ka 'si! ³⁵ Fɛ -le "wɛan nen maan -nɔn 'cɛɛ be, te dra 'an -tɛa "be, ka fɛ -nɔn 'mɛn. En te 'yi dra 'an -tɛa "be, ka 'yi 'nɔn 'mɛn, en te an 'lu 'ka 'va 'pɛn -a be, kaan 'kun 'ka 'pɛ "fli "a. ³⁶ En te sɔ 'ka 'an da dɪɛ, ka sɔ 'wɪ 'an man, en te 'an 'man "yaaman be, 'ka yie 'tɔ 'an 'va. En te an ya -pu 'kuin be, ka 'lu 'an 'nanjenlɛ.»

³⁷ זכך -e min tıglınun זיע 'o laabu 'an 'ל 'nan: «Minsan, tu "cən "man nen kui 'yl te dra 'i -tea en ku fe -nכך 'yie? En tu "cən "man nen kui 'yl te 'yi dra 'i -tea en ku 'yi nכך 'yie? ³⁸ Tu "cən "man nen i 'lu 'ku 'va 'pen -a, en kui 'kun 'ku 'pe "fli "a? Tu "cən "man nen i ya 'i pludt, en ku sכך 'wu 'i da? ³⁹ Tu "cən "man nen kui 'yl te 'i 'man "yaaman, en 'ku yie 'tכך 'i 'va? Tu "cən "man nen kui 'yl te i ya -pu 'kuin en ku 'lu 'i 'nanjenle?»

⁴⁰ זכך 'an 'בכך mingknnen, maan ve -wle 'nan: «Maan ve 'cע 'wl tıglı 'a 'nan, tu nen ka ya 'wnun זיע -a dre-nan 'an "bunun 'gוע o va min "wennen 'tu le be, te 'an le nen ka cı -a drenan.»

⁴¹ "Be -sru maan ve minnun nen 'an 'pe bu da be -wle 'nan: «'Ka -pli 'ka -sru "ככככ! Bali wei a 'e pladt 'ka man. 'Ka 'ku 'te nen ya'a 'driman dıe, -a va. Bali -a man dre Satan 'lee 'yee 'pasianכך 'le ve -a. ⁴² Fe -le "wean nen an 'wl זיע -a 'vl be, te dra 'an -tea "be, ka'a fe -nככככ 'men dı. En te 'yi dra 'an -tea "be, ka'a 'yi 'nככככ 'men dı. ⁴³ En te an 'lu 'ka 'va 'pen -a be, ka'an 'kunle 'ka 'pe "fli "a dı. En te sכך 'ka 'an da dıe, ka'a sכך wule 'an man dı. En te 'an 'man "yaaman be, ka'a yie -tככככ 'an 'va dı. En te an ya -pu 'kuin be, ka'a 'lule 'an 'nanjenle dı.»

⁴⁴ זכך -e "o laabu 'an 'ל "nyian 'nan: «Minsan, tu "cən "man nen kui 'yl te dra 'i -tea? En tu "cən "man nen kui 'yl te 'yi dra 'i -tea? En tu "cən "man nen i 'lu 'ku 'va 'pen -a? En tu "cən "man nen i ya 'i pludt? En tu "cən "man nen kui 'yl te i 'man "yaaman? En tu "cən "man nen kui 'yl te i ya -pu 'kuin? En tu "cən "man nen ku'a 'palē 'i 'va dı?»

⁴⁵ זכך -e 'an vl -wle 'nan: «Maan ve 'cע 'wl tıglı 'a 'nan, tu nen ka 'ka 'wnun זיע -a drenan 'an "bunun 'gוע o va min "wennen 'tu le dıe, te 'an 'בכככ le nen ka 'ka -a drenan dı.»

⁴⁶ Minnun זיע, wע -ko yra yldı nen -a 'leda "ka "dıe -a va. 'Pian minnun nen o cı min tıglınun -a be, 'belıdı nen ya'a 'nyaan dıe, e ya -wee ve -a.»

Zuif 'nכך 'tanכך 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'te

26 זל Zozi cען 'wl pענכך זיע -a vıdı man be, en yaa 'vl 'e -srunכך le 'nan: ² «Kaa -ככככ 'nan, e -fu yi -tu -a "fli -e -kaa tranun -le 'sidı nככככ -ji "fedi dređı 'e bכככ. Yi זיע -a da nen 'an 'בכככ Blamin -plı waan -nככככ "minnun le, -e 'waan 'te 'an -peındı -a yiba "plan da.»

³ Tu זיע -a wlu be te Bali -panכךכך 'tanכך 'lee min cejenun a 'o cin yunan Bali -panכךכך 'tazan nen waa laabo Kaifa be -yee -klכככ -ji. ⁴ -A -nan nen waa 'pla "da 'nan 'o Zozi 'kun ci 'cען 'a -e 'o -te. ⁵ 'Pian waa 'vl 'o cin yei 'nan: «Te -kaa dre "fedi yi da dı! "Tככככ minnun 'o -nan yl -e 'o 'wluan -kaa man.»

Lumכך -tu 'wl "yi dre Zozi le

⁶ Zozi a 'fla nen waa laabo Betani be -a da. E ya Simכך nen -kogobe a "nen "man "be -yee 'kuin. ⁷ O ya fenun -blnכך, -a -nan nen lumכך -tu pli Zozi man 'e 'lכככ le -lazıglב nen -a 'fle a 'plēble 'kpa be -a -pככככ 'tu -a. En yaa -sendı 'sia Zozi 'win -ji.

⁸ זל -a -srunכךכך 'wl זיע -a -nan 'yl be, -a 'wl 'nan o man, en o 'nan: «-Me "le "wean nen e -lazıglב 'kpa be -a sre 'e "tun? ⁹ -Lazıglב 'labē yaa -taan paan 'fle 'plēble 'a, -e 'e man "lala -pli 'yale -tenכךכך man.»

¹⁰ Zozi 'wl זיע -a 'man, en e 'nan -wle 'nan: «-Me "le "wean nen ka 'wl -ככככ lı 'gוע -a man? E 'wl "yi dre 'men. ¹¹ 'Yale -tenכךכך a 'ka 'va tu pענכךכך man, 'pian "an 'ka 'wo 'ka 'va tu pענכךכך man dı. ¹² -Lazıglב nen yaa -sen 'an da 'gוע, 'an 'man nen yaa dre 'nan -e 'waan wu -a. ¹³ Maan ve 'cע 'wl tıglı 'a 'nan, fenan pענכךכך nen minnun Bali -le 'wl 'nככככככ ve 'tređa be, 'wl nen lı 'gוע yaa dre be, waa -nan 'sinan "paa, en -yע -maan "ככככ -e lı 'בכככ 'cin 'e 'fıla minnun ji.»

Zudazi 'e pei -fכככ Zuif 'nכך 'tanכך 'va

¹⁴ "Be -sru en Zozi -srunכךכך 'fuda "fli 'va min -tu nen waa laabo Zudazi Karioti be, e -ku Bali -panכךכך 'tanכך 'va, ¹⁵ en e 'nan -wle 'nan: «-Te an Zozi 'nכךככ 'cע be, -me "nen kaa -nככככ 'men?» -A -nan nen o 'lein 'wle -fuba yaaga 'nכככ -yre. ¹⁶ Yi זיע -a da nen Zudazi -a man -wעđı 'sia 'nan, tu "yi 'e 'pla -e 'e Zozi 'nכךככ Zuif 'nכךככ 'tanכךככ 'בכככ le.

Zozi 'lee 'e -srunכךככ Zuif 'nכךככ 'le 'si nככככ -ji "fedi blı

¹⁷ 'Kpככככ nen 'mannyan 'ka "va "dıe, Zuif 'nכךככ -a "fedi -ble 'fle 'tu. זל 'fle זיע e 'בכככ be, -a yi teđe da nen Zozi -srunכךככ -ta -a laabule -yrכככ 'nan: «Nyin zia nen i ya "vale 'ku 'ku -kaa tranun 'sidı nככככ -ji "fedi be -cee ve man dre?»

¹⁸ En Zozi min -tu 'tכככ vl -wle 'nan 'o 'ku "va. Yaa 'vl -wle 'nan: «'Ka 'ku Zeruzalem, -e 'ka vl -yre 'nan: «Bali -le 'wl "paazan "e 'nan, 'ku vl 'yie 'nan, 'yee tu 'בכככ 'kogo. 'Yie 'kuin nen 'e -kaa tranun 'sidı nככככ -ji "fedi -ble 'o 'vale 'e -srunכךככ 'a.» ¹⁹ 'Wl nen Zozi -a 'vl -wle "be -a -srunכךככ -a dređa "da, en o "fedi זיע -a man dre.

²⁰ זל funninmlan 'pla be, en Zozi 'lee 'e -srunכךככ 'fuda "fli "nyran fenun -sru. ²¹ O ya fenun -blnכך nen en Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Maan ve 'cע 'wl tıglı 'a 'nan, min -tu a 'ka yei 'gu, -yע 'an -nככככ "minnun le.»

²² 'Wl זיע e o ta dre 'trככככ "fo, en waa laabudı 'sia -yrכככ "tudu 'nan: «Minsan, 'an 'בכככ nen?»

²³ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Min nen 'ku 'vale -a 'ku 'pe wla 'קככ -tuwli "ji 'gוע, -a san 'be 'an -nככככ "minnun le. ²⁴ 'Wl 'kpa nen, 'an 'בכככ Blamin -plı an -kaa, זל waa cren -te Bali -le 'fluba 'ji זיע. 'Pian min nen yaan 'בכככ Blamin -plı -nככככככ "minnun le be, 'wl -taa "ככככ -a san man. E ya paan -a san -le 'wl "yi "a -e 'o vlē o -ya dı.»

²⁵ -A -nan nen Zudazi nen e "ta -daa -a -nככככככ Zuif 'nכךככ 'tanכךככ le be, yaa 'si "va. Yaa laabo -yrכככ 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, 'an 'בכככ nen?»

En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'Yie 'be 'vl 'i 'בכככ 'a.»

²⁶ O -fu fenun זיע -a -blnכך, en Zozi 'kpככככ 'si, e Bali muo "fכככ, yaa "nen jען, en yaa -nככככ 'e -srunכךככ le. E 'nan -wle 'nan: «'Ka 'si, 'ka -blı! -Nyren 'gוע, 'an 'kככככ nen.»

²⁷ "Be -sru e 'kulenen nen rezen -wen cı -ji be -a 'si, e Bali muo "fכככ, en yaa -nככככ 'e -srunכךככ le. E 'nan -wle 'nan: «'Ka mlin 'ka pענכךככ! ²⁸ -Nyren 'gוע, 'an nyen nen. -A 'bכככ

nən Bali 'ta -a 'sia -e 'e blamin 'lee 'e 'bɔ yei 'sən 'e cin va. E 'ta -səanla 'nan -e Bali 'e min 'kaga 'le 'wɪ 'wliɔ 'fui. ²⁹ Maan ve 'cɛɛ 'nan, ma'an 'nyian rɛzən -wən 'mlian dɪ, -trilii -e yi nən -kaa pee -mlian 'e cin va 'an 'tu 'le mingɔnnən trɛda bɛ 'e bɔ.»

³⁰ Zɪ o cɛɛn fɛnɪn -blɪɔ man bɛ, o Bali 'tɔ bɔ 'dre 'fɔ. 'Bɛ -sru ɛn o -ku Olivie pɔn da.

Zozi -a 'vɪ 'nan Pieri 'sia 'e -sru

³¹ Tɔɔn Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Cɛɛɣu -pei 'ɣuɛ -a man bɛ, 'ka pɛɛnɔn 'ci -taa 'srɛɛ, -e 'ka 'si 'an -sru. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɔɔ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'e 'nan,
e 'bla -sru 'pinzan -tɛa
-e 'blanun 'o fuila 'man.» ³² 'Pian 'bɛ -sru, -te an wluan 'kanɔn 'va bɛ, an -tɔala 'ka 'lɛ Galile 'lɛɣlɔn 'ji.»

³³ ɛn Pieri 'e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te 'yie 'wean min pɛɛnɔn 'ci srɛman -e 'o 'si 'i -sru 'bɛ, 'an 'tuwli 'ɣuɛ, ma'an 'sia 'i -sru 'li 'fo 'dɪ.»

³⁴ -A -nan nən Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «Maan ve 'yie 'wɪ tɣɪɪ 'a 'nan, -pei 'bɔ 'ɣuɛ -a man bɛ, yia ve 'e 'pa -a yaa -ga 'nan, yi'an 'tɔa dɪ, 'vaa -e mannɛn tɛɔɔ 'e 'wɪ.»

³⁵ ɛn Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te e ya 'nan kɛɛ -kaa 'ku 'vale 'yia oo, ma'an dra zɛ 'fo 'dɪ.» ɛn -a -srunɔn pɛɛnɔn 'o 'wɪ 'tuwli zɛ -a 'vɪ 'nyian.

Zozi 'ku Bali tru 'balɛ Zezamani

³⁶ 'Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ku fei nən waa laabo Zezamani bɛ -a da. ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'nyran 'ɣu! An 'ta 'sia 'ka 'srɔn -e 'an Bali tru 'ba.» ³⁷ E Pieri 'lee Zebede -pɪ 'fli 'fɔ 'e -sru, ɛn o -ku waa. -A -nan nən Zozi 'ta drɛɔɔ 'sia 'trɔɔɔ te 'klan -a -tɛa. ³⁸ ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'An 'ta nən e drɛ 'trɔɔɔ 'ɣuɛ, e 'mlianla 'an da. 'Ka 'fu 'ɣu, -e -kaa yi 'sɔn 'e cin va!»

³⁹ E pli 'e 'lɛ 'wɛnnɔn, e blula 'tra, ɛn e Bali tru 'badɪ 'sia. Yaa 'vɪ 'nan: «'An 'tu, 'i yra 'si! -Te i 'we 'man 'bɛ, 'kulɛnɛn nən 'wɪ yɔɔɔ cɪ -ji e -taa 'labɛ, 'i drɛ -e 'e 'paala 'an man! 'Pian te 'e drɛ 'an 'ci 'sɔ wɪ -a dɪ, 'i 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nən 'e drɛ!»

⁴⁰ 'Bɛ -sru ɛn e 'li 'e da 'e -srunɔn yaaga zɛ o va. E 'bɔ o man te o ya yi -tɛnan, e Pieri fuu, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Ka'a -kɔlɛ 'padɪ -a 'an 'va -e 'ka yi 'sɔn tu 'wɛnnɛn 'ɣuɛ -a wɪ duu? ⁴¹ 'Ka yi 'sɔn -e 'ka Bali tru 'ba, 'tɔɔɔ 'wɪ 'wliɔ 'e 'ka 'man yɪ! Blamin a 'va 'nan 'e 'wɪ 'yi 'dra, 'pi-an -a 'plɛɛɛ 'ka -yrɔ 'dɪ.»

⁴² Zozi 'li -bei 'flizan 'wu 'e da, ɛn e Bali tru 'ba 'nyian. Yaa 'vɪ 'nan: «'An 'tu, 'i yra 'si! -Te i 'ka 'vale 'i 'we 'man -e 'kulɛnɛn nən 'wɪ yɔɔɔ cɪ -ji e -taa 'labɛ, e 'paala 'an man dɛ, 'i 'ci 'sɔ wɪ nən 'e drɛ!»

⁴³ E 'li 'e da, ɛn e 'bɔ o man 'nyian yi -tɛnan, kɔɔ o 'koe 'nyan.

⁴⁴ Zozi o 'tuɪ 'nyian, ɛn e -ku Bali tru 'balɛ. -A cɛɪn yaagazan nən te e 'wɪ 'tuwli zɛ -a ve Bali lɛ.

⁴⁵ -A -nan nən e 'li 'e da 'e -srunɔn 'va, ɛn yaa laabu -wɪɔ 'nan: «'Ka yi -tɛa tian, te ka 'flianla 'ka man -a -trɔɔɔ? Maan ve 'cɛɛ 'nan, -a tu 'bɔ 'mɛn. Tu nən, minnɪn 'an 'bɔ Blamin -pɪ -nɔan 'wɪ 'wliɔ 'drɛnɔn lɛ bɛ, e 'bɔ. ⁴⁶ 'Ka

'wluan lou, -e -kaa ku! Min nən e 'ta 'an -nɔan 'minnɪn lɛ bɛ, e ya -pɪlan 'kogo.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

⁴⁷ Zozi 'fu 'wɪ zɛ -a vɪnan, tɔɔn ɛn Zudazi nən -a -srunɔn 'fuda 'fli 'bɔ 'va min -tu -a bɛ, e 'bɔla. -Wɛɛ cɪ 'o 'vale min 'kaga 'a, ɛn sennun 'lee yibanun a -wɪɔ. Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun 'bɛ o 'pa 'sia. ⁴⁸ Zudazi -a 'vɪ 'e 'cɛn minnɪn zɛ -wɛɛ 'nan: «'Min nən an -atu -tɛ 'man 'bɛ, te Zozi nən. -A 'bɔ nən 'ka 'kun!» ⁴⁹ -Yee 'wean zɪ o 'bɔla bɛ, tɔɔn ɛn e pli Zozi man. E 'nan: «'An 'san, mɛɪn 'tɔ bo.» -A -nan nən e -atu -tɛ 'man.

⁵⁰ ɛn Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'An bee, 'wɪ nən i -ta 'man 'bɛ, 'i drɛ!» Tɔɔn minnɪn nən e -ta waa bɛ, o Zozi 'kun.

⁵¹ -A -nan nən Zozi -sruzan -tu 'yee sɛn 'su 'ji, ɛn e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tu 'trɔɔn cɛɛn.

⁵² 'Pian Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'yie sɛn wu 'e 'kɔɛ 'ji! Maan ve 'yie 'nan, minnɪn pɛɛnɔn nən o sɛn 'siala min man bɛ, sɛn 'nɛn 'nɛn o -kaala. ⁵³ 'I 'tɔ 'nan, 'te an ya 'va 'nan min 'e 'pa 'an va bɛ, maan ve 'an 'tu 'lɛ 'nan, 'e 'yee 'pasianɔn nən laji bɛ, o 'pa 'sia 'mɛn. O 'kɔn -kuli 'pa 'tudu -fuda 'fiili, -e 'waan 'ta kuli -tan. ⁵⁴ 'Pian -te 'wɪ zɛ e drɛ bɛ, 'wɪ nən e ya 'e 'crɛn -tɛɔɔ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e 'lɛ sɔɔ dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛɔɔ 'nan, zɪ 'e drɛ zɛ.»

⁵⁵ ɛn Zozi 'a 'vɪ min 'kaga zɛ -wɛɛ 'nan: «-Mɛ 'lɛ 'wean nən ka -ta 'an 'kunlɛ 'ka 'lɔ le sennun 'lee yibanun -a 'lɛ ka -ta crinzan -sru? Tu pɛɛnɔn man an ya Bali -pan 'kuin, te an Bali -le 'wɪ 'paaman 'ka 'ji, ɛn ka'an 'kunlɛ dɪ. ⁵⁶ 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɛ, e drɛ -e 'wɪnɪn nən Bali 'lewei vɪnɔn -a crɛn -tɛ 'e 'cɛn bɛ 'e 'lɛ sɔɔ.»

-A -nan nən Zozi -srunɔn pɛɛnɔn 'wi 'man -a -sru, ɛn o flɛn bli.

Minnun -ku Zozi 'a tin 'banɔn 'lɛ

⁵⁷ Minnɪn nən o Zozi 'kun bɛ, o -ku Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan nən waa laabo Kaifa bɛ, -yee 'kɔnnɛn. 'Fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun 'o cin 'yɪ fɛ zɛ -a -nan. ⁵⁸ Pieri -fu -kɔɔbɪ, te e -kula Zozi -sru. E -ku zɛ -trilii, ɛn e 'bɔla Bali -pannɔn 'tazan -le 'kɔnnɛn. E wɪa -yee -klɔn -ji, ɛn e -nyran -a 'sunɔn yei, 'wɪ nən e bɔa Zozi man bɛ -a -nan yɔɔɔ -le 'wean.

⁵⁹ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn a 'va 'nan o 'wɪ wɪ -tu 'paa Zozi da, -e 'o -kɔla -a -tɛɔɔ -a -le 'wean. ⁶⁰ Min 'kaga 'wɪ 'sɛn Zozi man, 'pian 'wɪ pɛɛnɔn zɛ ya'a tin -tɛɛ Zozi da 'fo 'dɪ.

'Bɛ -sru min 'fli 'ta ɛn 'o 'vɪ 'nan: ⁶¹ «'Min 'labɛ e 'nan: «'An -kɔlaman Bali -pan 'kɔn 'widɪ -a, -e 'an pee -tɔ yi yaaga 'wɪ.» »

⁶² -A -nan nən Bali -pannɔn 'tazan wluan lou, ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ nən minnɪn -a ve 'i man bɛ, yi'a sia 'va 'duu?» ⁶³ Zozi 'ka -a 'silɛ 'da -yrɛ 'dɪ.

ɛn Bali -pannɔn 'tazan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I 'pɛ wluan Bali nən -a yie cɪ 'man 'bɛ -a 'lɛ! Maan laabo 'i 'lɔ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji nən yia? Bali -pɪ nən yia? 'Wɪ zɛ 'i -ci 'si 'kuɛ!»

⁶⁴ En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Nyren, yia 'vl 'i 'b' 'a be. Maan ve 'c'ee 'nan, -e 'e 'sia c'ee'gu yi 'g'ue -a da be, kaan 'b' Blamin -pl ye 'an -nyrandt 'pl'eb'le p'een'kon 'san Bali -pe 'yi 'da. En "be -sru kaan ye "nyian laji, te an ya -tanant "lolu -koei "da.»

⁶⁵ -A v'ldt z'ie e Bali -pan'kon 't'azan ta kli, en 'e 'ta s'konun 'f'ut budt 'sia. -A -nan nen e 'nan: «E Bali s'kon! -Kaa 'ka 'nyian -yee 'wl 'nan y'zan pee -va "fo "dt. "S'kon nen e "sia -a wunan be, kaa 'man 'ka 'b' 'a. ⁶⁶ "Ka "ve -ji 'n'kon?»

En minnun -a 'si "va -yre 'nan: «E 's'ka -ka ve -a.»

⁶⁷ 'Wl z'ie -a da nen, o 'le 'yi 's'endt 'sia -a y'ra, en o -f'ldt wuudt "va 'sia. Min -mienun 'pa -f'ba -a y'ra, te waa laabo -y'rc 'nan: ⁶⁸ «'Yie 'nan min 's'izan 'wi 'ji nen 'yia. -Yee "wean -te i ya Bali 'lewei v'zan a be, min nen e fe tuu 'yie be, 'i -k'kon 'ku'e.»

Pieri k'k "da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dt

⁶⁹ Tu z'ie -a wlu be, te Pieri a tian 'e -nyrandt -klon -ji. -A -nan nen n'kan l'm'kon -tu pli "man, en e 'nan -yre 'nan: «Bii 'g'ue Galile min Zozi -sruzan 'tu nen 'yia.»

⁷⁰ 'Pian Pieri k'k "da min p'een'kon y'ie man. E 'nan: «'Wl nen i ct "vale 'i ve be, ma'an t'ca dt.»

⁷¹ En Pieri -klon -yre "nen -si 'sia, -a -nan nen n'kan l'm'kon pee -a 'yl, en yaa 'vl minnun nen fe z'ie -a -nan be -w'le 'nan: «Min 'lag'ue, e ya Nazare'tl min Zozi -sruzan 'tu -a.»

⁷² Pieri k'k "da "nyian, yaa -ci -pe wluan, en e 'nan: «Min 'lab'e, ma'an t'ca "fo "dt.»

⁷³ "Be -sru "nyian, minnun nen fe z'ie -a -nan be, o pli Pieri man en o 'nan -yre 'nan: «'Wl 'k'pa nen. 'I 'b' 'g'ue, -a -sruzan -tu nen 'yia. 'Yie 'w'ldt -a k'kon "man z'ie.»

⁷⁴ -A -nan nen Pieri "e 'nan: «-Te 'wlu nen maan -s'ean "be, Bali 'e 'wl "n'en -k'kon 'men. Maan 'vl 'c'ee 'nan, ma'an min 'lab'e -a t'ca "fo "dt.»

'Nun k'kon en mannen wlu. ⁷⁵ 'Wl nen Zozi -a 'vl Pieri le be, en -a -cin -tr'ca Pieri ji. K'k Zozi -a 'vl -yre 'nan: «'Vaa -e mannen t'ede 'e 'wl be, te yia 'vl 'e 'pa -a yaaga 'nan y'i'an 't'ca dt.» -A -nan nen Pieri 'b'la bei, en e -wuudt 'sia 'wl 'nanmandt -a.

Minnun -ku Zozi 'a R'om min -k'konmandan Pilati 'le

27 Zl tu c'een bodrun be, en Bali -pan'kon 'tan'kon 'lee min cejenun p'een'kon 'wei 'pa 'e cin man 'nan 'o Zozi 't'e. ² O Zozi y'rl, "be -sru en o -ku -a -n'kon'le R'om min -k'konmandan Pilati le. Ming'konnenun t'azan nen R'om be, -y'ee Pilati -t' 'nan 'e 'leg'lon 'b' 'pla.

Zudazi -ka -nan wl

³ Zudazi 'b' nen, e Zozi -n'kon minnun le be, zt yaa 'yl 'nan minnun tan'kon tin -t'e Zozi da 'nan 'e -ka -a 'wl 'ji be, -a -nan nen 'wl 'nandt "man 'sia, en e -ku 'lein 'w'le 'fuba yaaga be -a -n'kon'le Bali -pan'kon 'tan'kon 'lee min cejenun le 'e "pa 'ji. ⁴ E 'nan -w'le 'nan: «An 'wl 'w'ldt dr'e min nen ya'a 'wl 'tu dr'e'le -w'ldt "dt'e, -a -n'kon'dt -a 'c'ee.»

-A -nan nen minnun z'ie o 'nan Zudazi le 'nan: «"Kue 'man wl 'ka 'ji dt. 'I 'b' 'l' wl nen.»

⁵ T'kon Zudazi 'lein 'w'lenun z'ie -a -sran Bali -pan 'kuin, en e -ku 'e 'b' w'le baa -ji.

⁶ Bali -pan'kon 'tan'kon 'lein 'w'lenun z'ie -a koola, en o 'nan: «-A -si 'ka -kaa 'l' -e -kaa "lala 'g'ue -a -sen Bali -pan 'kuin "lala -va dt, k'k "lala nen yaa -maan blamin nyen -sran be -nyren.» ⁷ 'Wl nen 'k' 'o dr'e "lala z'ie -a be, o wei dr'e "da -tuwli. -A -nan nen o -ku fei 'l'le -p'kon -t'zan -tu -l'k. Fei z'ie waa 'l' 'nan -e 'e dr'e -p'enn'kon 'le min wu-nan -a. ⁸ 'Be nen -kaa ct c'ee'gu yi -a 'g'ue, minnun fei z'ie -a laabo nyen fei, k'k "lala z'ie -y'ee -maan blamin nyen -sran.

⁹ 'Wl nen Bali 'lewei v'zan Zeremi -a 'vl 'e 'c'en be, zt e 'le k'k z'ie. K'k yaa 'vl 'nan:

«'Lein 'w'le 'fuba yaaga nen waa 'si min nen Izrael 'n'kon 'a 'fle 'tan be

-a manve nen.

¹⁰ En "lala -tuwli z'ie

-a 'b' nen waa -n'kon -k'kon -t'zan -le fei man.

Zl Minsan -a 'vl 'men z'ie.»

Zozi a R'om min -k'konmandan Pilati 'le

¹¹ Zl minnun 'b'la Zozi 'a -k'konmandan 'le be, en -k'konmandan 'wl laabu -y'rc. Yaa laabu -y'rc 'nan: «Zuif 'n'kon 'le ming'konnen nen 'yia?»

Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Nyren, yia 'vl 'i 'b' 'a be.»

¹² 'Wlunun nen Bali -pan'kon 'tan'kon 'lee min cejenun -a 'vl Zozi man be, Zozi 'ka 'wl 'tu 's'ile "da "fo "dt. ¹³ -A -nan nen Pilati 'e 'nan -yre 'nan: «'Wl p'een'kon nen waa "paa 'i da be, y'i'a maan duu?» ¹⁴ 'Pian Zozi 'ka 'wl 'tu 's'ile "da -yre "fo "dt. 'Wl z'ie e -k'konmandan 'kan 'e 'ci'ula "da.

¹⁵ Le -tudu p'een'kon man be, -te Zuif 'n'kon tranun -le 'sidt n'kanba -ji "f'edi dr'edt 'b' be, -k'konmandan "sia -pu 'k'konzan 'tu man. -Pu 'k'konzan nen minnun ct "va 'nan 'o 'si man be, -a man nen e "sia. ¹⁶ Le 'b' z'ie -a -ji be, te min -tu nen e 'wl 'w'ldt -dan dr'e -a 'wl a 'e fuiladt "man "be e ya -pu 'kuin. Min z'ie waa laabo Barabazi. ¹⁷ -Yee "wean zt minnun a 'o cin y'ldt be, en Pilati -a laabu -w'lb 'nan: «Barabazi 'lee Zozi nen waa laabo min 's'izan 'wl 'ji be, -t' man nen 'an 'si o "f'li yei?» ¹⁸ Pilati -a -t'ca 'nan minnun tan'kon "naan Zozi man 'e "tun, -yee "wean nen o -ta Zozi 'a 'y're.

¹⁹ Pilati a 'e -nyrandt 'yee tin 'ba p'ein -da tin -sru, en -a nan min 'pa 'sia -yre. E 'nan: «Min 'lab'e ya'a 'wl 'tu dr'e'le -w'ldt "dt. Te 'i 'p'e wu -yee 'wl 'ji dt. K'k paan 'pei -man nyrin nen maan -t'e be, 'an "koe 'nyan -yee "wean 'k'pa t'gl.»

²⁰ Tu z'ie -a wlu be, Bali -pan'kon 'tan'kon 'lee min cejenun -a 'vl minnun le 'nan, 'o vl 'nan Barabazi man nen Pilati 'e 'si -e 'e Zozi 't'e.

²¹ -Yee "wean nen zt -k'konmandan -a laabu -w'lb "nyian 'nan: «Min "f'li 'g'ue o yei "be, -t' man nen 'an 'si?»

En o p'een'kon -a 'vl 'nan: «Barabazi man nen 'i 'si.»

²² Pilati -a laabu -w'lb 'nan: «Zozi nen waa laabo min 's'izan 'wl 'ji be, 'an dr'e -yre 'k'k?»

En o p'een'kon -a 'vl -yre 'nan: «'I -p'ein yiba "plan da.»

²³ -A -nan nen Pilati -a laabu -w'lb 'nan: «'Wl 'w'ldt "c'en "nen yaa dr'e -yee "wean 'an -p'ein yiba "plan da?»

En o pæenɔn paan "nyian 'kpa 'pleble. Waa 'vɪ 'nan: «'I -pein yiba "plan da!»

²⁴ Pilati -a 'yɪ 'nan, 'e 'ka o 'klɪnan 'wɪ 'a dɪ, te minnun plaman "buu. -A -nan nen e 'yi 'si, 'e 'pɛ -man foe minnun pæenɔn yie man, en e 'nan -wɛ 'nan: «Mæn "cɛɛ vɪ 'nan o min 'lague -a -tɛ dɪ. -Te e -ka bɛ, 'ka 'kɔ 'kɔ 'wɪ nen.»

²⁵ En minnun wu "man o pæenɔn. Waa 'vɪ 'nan: «-A -ka wɪ 'e 'pa 'ku da, en 'e 'pa 'kue 'nennun da.»

²⁶ -A -nan nen Pilati 'si Barabazi man, en yaa 'vɪ 'yee 'sounjanun lɛ 'nan, 'o Zozi 'sɔn -ngble -a, -e 'o 'ku -a -pein yiba "plan da.

'Sounjanun Zozi sɛɛ 'wu

²⁷ -Kɔnmandan -le 'sounjanun -ku Zozi 'a -kɔnmandan -le -klɔn -ji. En o 'sounjanun pæenɔn cin 'yɪ 'man. ²⁸ O -yee sɔnɔn 'su 'e da, en o mingɔnnɛn -trale -gblɔ 'tɛnden 'tu 'wu "da. ²⁹ O lei 'tan, en waa 'wu -a -wulo -man "le mingɔnnɛn kle 'zu. En o -cɛan -kɔ -tu -nɔn -a -pɛ 'yi "lɛ, "le -yee mingɔnnɛn "tonyrin -zu. -A -nan nen 'o "po -sɔnɔnɔlɔdɪ 'sia 'wɪ, te waa sɛɛ wo. Waa ve -yre 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn, 'tu 'tɔ bo!» ³⁰ O 'le 'yi -sɛan "da, en "nyian o -cɛan -kɔ 'sia -yrɔ, -e 'o 'lɛ wɪla -a -win -ji. ³¹ Zɪ o cɛɛn -a sɛɛ wudɪ man bɛ, en o mingɔnnɛn -trale zɪɛ -a 'su "da. O -yee sɔnɔn 'wu 'e da, en o -ku -a 'nan -e 'o -pein yiba "plan da.

Zozi -peinnan yiba "plan da

³² 'Sounjanun -kudɪ 'sia Zozi 'a, en 'o cin 'yɪ Sirene min -tu nen waa laabo Simɔn bɛ -a. 'Sounjanun 'tɔ Simɔn zɪɛ -a -sru "sa -a, 'nan 'e Zozi 'le yiba "plan 'sia.

³³ O 'bɔla fɛnan nen waa laabo Gɔlgota bɛ -a -nan. Gɔlgota -ci nen 'nan, min -wulo klo. ³⁴ -Wɛn nen waa baa fɛ -tu nyrannyrandɪ -a bɛ, waa -nɔn -yre 'nan 'e mlin. 'Pian zɪ yaa -nanjɛɛn 'e 'le bɛ, ya'a 'wɪlɛ "man -e 'e mlin dɪ.

³⁵ Waa -pein yiba "plan da, "bɛ -sru en o -yee sɔnɔn pli 'o cin yei. Waa drɛ 'lein 'wɛ 'tuɔladɪ da. ['Wɪ nen Bali 'lewei vɪzan -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, zɪ e 'lɛ sɔn zɪɛ. Kɔn yaa 'vɪ 'nan:

«O 'mɛn sɔnɔn pli 'o cin yei,
en o 'mɛn sɔ -gblɔ 'sia
'lein 'wɛ 'tuɔladɪ da.»]

³⁶ "Bɛ -sru en 'sounjanun -nyran, te o Zozi 'nanjɛan.

³⁷ 'Wɪ nen -yee "wɛan o Zozi -pein yiba "plan da bɛ, waa crɛn -tɛ en waa 'pa -a -wulo da lou. Waa crɛn -tɛ 'nan:

«Min 'gue Zozi nen,
e ya Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a.»

³⁸ O 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn "fli pein "nyian yiba "plan da. Waa -tu pein yiba "plan da Zozi 'pɛ 'yi "da, en waa -tu pein yiba "plan da -a -pɛ bu da.

³⁹ Minnun nen o -ciala fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, o Zozi "sɔn -man, te 'o 'wulo nyɔnɔnman. ⁴⁰ Waa ve 'nan: «Yie "cɛɛ 'vɪ 'nan 'i Bali -pan 'kɔn -wia -e 'i pee -tɔ yi yaaga 'wɪ 'gu duu? -Te i ya Bali -pɪ -a bɛ, 'i 'fli 'si 'wɪ 'ji, -e 'i 'si yiba "plan 'labɛ -a da!»

⁴¹ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun "o sɛɛ 'wu "nyian. "O 'vɪ 'nan: ⁴² «E min peenun 'si 'wɪ 'ji, 'pian ya'a 'kɔlaman 'e 'fli 'sidɪ -a 'wɪ 'ji dɪ. -Te e ya Izraɛl 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a bɛ, 'e 'si yiba "plan da 'e -sɔnɔnla -e 'ku yi -tera "da. ⁴³ E yi -tera Bali da 'nan Bali "paa 'e 'va, en yaa 'vɪ 'nan 'e ya Bali -pɪ -a. -Yee "wɛan -te Bali -a ye "yi "bɛ, Bali 'e 'si 'wɪ "mɛn!»

⁴⁴ 'Wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn nen minnun o pein yiba "plan da Zozi "sɔn "bɛ, "o Zozi sɔn "nyian 'wɪ 'tuwɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a.

Zozi 'ka -nan

⁴⁵ Zɪ yidɛ 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ bɛ, en klun -trɔa 'lɛgɔn pæenɔn 'ji. E -fu zɪɛ -trilii en funninmlan yidɛ tɛɛnla. ⁴⁶ Zɪ funninmlan yidɛ tɛɛnla bɛ, en Zozi paan 'kpa 'pleble. Yaa 'vɪ 'e fla wei -ji 'nan: «Eli, Eli lama sabatani?» 'Wɪ zɪɛ -a -ci nen 'nan: «'Mɛn Bali, 'mɛn Bali, -mɛ "le "wɛan nen 'i 'pɛ 'si 'an -sru?»

⁴⁷ Min -mienun nen fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, waa 'man, en o 'nan: «E ya Eli laabunan.»

⁴⁸ 'Nun tɔnɔn 'sounja min -tu flan bli, e -ku sɔ 'silɛ, yaa 'wu -wɛn 'wɛ 'cɛn 'va, yaa 'wu 'cɛan -kɔ "nen, en yaa 'pa Zozi 'lebo "nen 'nan -e 'e 'yi flɔn "ji. ⁴⁹ 'Pian 'sounja -mienun "o 'vɪ 'nan: «'I 'tɔ -e -kaa -nan yɪ, -te Eli -taa -a 'silɛ 'wɪ 'ji -o.»

⁵⁰ Zozi paan "nyian 'kpa 'pleble, en 'e yie 'lɛ 'wu.

⁵¹ 'Nun tɔnɔn sɔ -dan nen 'e 'tindɪ Bali -pan 'kuin bɛ, e 'fuɪ 'bɪ 'ji "fli. E 'fuɪ budɪ 'sia lou, en yaa -sɛn "tra. 'Trɛ nyɔnɔn, en puo -kɔlɛnɔn 'fuɪ buu. ⁵² Min -yɛnɔn 'le suu, en Bali -le minnun "kaga wɪuan 'kanɔn 'va, ⁵³ te o bɔala 'yre -ji. 'Pian zɪ Zozi wɪuan 'kanɔn 'va bɛ, -a -nan nen o -ku 'o 'fli -kɔnɔlɛ. 'O 'fli kɔn min "kaga "lɛ Zeruzalɛm nen Bali -le 'fla 'saun -a bɛ -a da.

⁵⁴ 'Sounjanun tazan 'lee 'yee minnun nen 'o yie 'tɔ Zozi 'va bɛ, zɪ 'trɛ nyɔnɔn waa -nan 'yɪ bɛ, en 'wɪ pæenɔn nen e drɛ waa -nan 'yɪ bɛ, -a "klan o -tɛdɪ 'sia. -A -nan nen waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ 'kpa nen, min 'labɛ Bali -pɪ nen.»

⁵⁵ Fɛ 'kɔ zɪɛ -a -nan bɛ, lɪmɔn "kaga "a 'o 'tɔdɪ -kɔnɔn, te o yie a -nan nun. Lɪmɔnnun nen o sɔnɔnla Zozi -sru Galile, te o 'nyranman "paa Zozi lɛ bɛ o 'bɔ nen.

⁵⁶ Lɪmɔnnun zɪɛ, Madala lɪ Mari a o va, en Zaji 'lee Zozefu "bu Mari a o va, en Zebede -pɪnɔn "bu "a o va.

Zozi wu -nan

⁵⁷ Zɪ funninmlan 'pla bɛ, en fɛzan -tu nen e 'sia Ari -mate bɛ e -ta. Waa laabo Zozefu. Zozi -sruzan 'tu nen. ⁵⁸ E -ku toba -fɔlɛ Pilati lɛ 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yre. En Pi -lati -a 'vɪ 'yee minnun lɛ 'nan 'o -nɔn -yre. ⁵⁹ Zozefu Zozi 'kadɪ zɪɛ -a 'si, e sɔ -trɛdrɛ 'pa "man, ⁶⁰ en e -ku -a wɪlɛ. Yaa 'wu min -yre -trɛ nen waa cɛɛn puo -kɔlɛ ji bɛ -a -ji. Waa cɛɛn paan -a 'bɔ 'fli -le vɛ -a. "Bɛ -sru e -kɔlɛ -dan blu, yaa -tɔ -yre zɪɛ -a "nen, en e -ku. ⁶¹ Tu zɪɛ -a wɪlɛ bɛ, te Madala lɪ Mari 'lee Mari -tu a -nan. O -fu 'o -nyrandɪ -yre 'bɔ 'lɛ "nen.

'Sounjanun 'o yie 't Zozi 'yre -va

⁶² Zi tu cēen bē, Bali -pannōn 'tanōn 'lee Farizen 'nōn 'ku Pilati -va. Zuif 'nōn 'le 'flinla 'yi da nēn o -ku. -Yēē cū Saba yi -a. ⁶³ O 'nan -yre 'nan: «'Ku 'san, 'wū 'tu -cin -trōa 'ku 'ji, -yee "wēan nēn ku -ta. 'Wluzan 'labē, te -a yie a tian "man "bē, e 'nan, -te e -ka bē, e yi dra yaaga -e 'e 'wluan 'kanōn 'va. ⁶⁴ -Yee "wēan kui tru "baa 'nan 'i vū 'yie minnūn lē -e 'o yie 't -a -yre -va -trilii yi yaaga. 'I drē zīē "tōtō Zozi -srūnōn 'o 'ku Zozi pa 'si -yre -ji, -e 'o 'wlu 'sēn minnūn lē 'nan e wluan -kanōn 'va. 'Wlu zīē 'bē 'cibēn -taa 'mlinlē -a tēdē da.»

⁶⁵ -A -nan nēn Pilati "e 'nan -wle 'nan: «'Sounja 'pa 'tu 'labē, maan -nōn 'cēē. 'Ka 'ku waa, -e 'o yie 't -yre 'bō 'va "le zī ka cū "va "bē -yee 'wū 'zū.» ⁶⁶ O -ku, o -yre 'bō "kōnōn 'pla, ēn o 'sounjanun -tō -a 'lē 'nēn.

Zozi wluan -kanōn 'va

28 'Mōnōn yi nēn 'bē cū Zuif 'nōn 'le 'flinla 'yi -sru 'yi -a. 'Mōnōn yi zīē, -a bodrun puunōn nēn Madala lū Mari 'lee Mari -tuzan bē, o -ku -yre da.

² 'Nun tōnōn 'trē nyōnōn 'kpa 'plēblē. Minsan -le 'pasi-azan -tu 'bē 'si laji, e -kōlē nēn waa -tō -yre "nēn "bē -a 'sinan, ēn e -nyran "da. ³ E "bia "le zī laa 'e 'wlei -wlei -fōa e "bia bē -yee 'wū 'zū. En -yee sō a 'fuvu, -a -kōnōn "manvē "ka "dū. ⁴ Nyēn 'sounjanun cēēn, ēn o nyōnōndū 'sia. -A -nan nēn o tēēla "tra. O drē "le minnūn nēn o kaa bē -wee 'wū 'zū.

⁵ En Bali -le 'pasi-azan tin 'badū 'sia lūmōnōn lē. Yaa 'vū -wle 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'tē dū! Maan -tōa 'nan, ka ya Zozi nēn waa -tē yiba "plan da bē -a -wēēnan. ⁶ E 'ka 'gū dū. E wluan -kanōn 'va "le zī yaa 'vū 'e 'cēn bē -yee 'wū 'zū. 'Ka 'ta, -e 'ka yie 'tō fēnan nēn waa 'pla bē -a -nan. ⁷ "Bē -sru 'ka 'ku "nyiandu -a vū -a -srūnōn lē. 'Ka vū -wle 'nan: E wluan 'kanōn 'va, e -trōa 'ka 'lē Galile, ka bōa "man "nan nūn. 'Wū nēn an -ta -a vūlē 'cēē bē, -nyrēn zīē.»

⁸ Lūmōnōn zīē o 'si "nyiandu -yre da. Nyēn o cēēn, 'pi-an ci "nrandū -dan a -wōl, ēn o -ku flān 'blidū -a. 'Wū zīē o "ta -kō -a 'sinan 'panan Zozi -srūnōn lē. ⁹ 'Nun tōnōn Zozi 'bōla o 'lē, ēn e 'nan -wle 'nan: «An 'ka 'tō bō.»

Lūmōnōn pli Zozi man, o "pō sōnōn "wlu, ēn waa cēēn 'kun -a bōdū -a. ¹⁰ -A -nan nēn Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'tē dū! 'Ka 'ku -a vū 'an -srūnōn nēn o drē "le 'an "būnōn -zū bē -wle. 'Ka vū -wle 'nan 'o 'ku Galile. O bōa 'an man -nan nūn.»

Bali -pannōn "lala -nōn 'sounjanun lē 'nan -e 'o 'wlu 'sēn

¹¹ Te lūmōnōn a -kunan -sia bē, -a -nan nēn 'sounja -mienun 'bōla Zeruzalēm 'fla. 'Wū pēēnōn nēn e drē bē, waa 'sinan 'pa Bali -pannōn 'tanōn lē. ¹² Bali -pannōn 'tanōn zīē 'o cin 'yū 'o 'vale min cēēnōn -a, ēn o 'wū 'pla "da. -A -nan nēn o "lala "kaga "nōn 'sounjanun lē, ¹³ ēn o 'nan -wle 'nan: «'Ka vū 'nan, Zozi -srūnōn 'ta Zozi pa crin wulē -pei -man, te ka ya yi -tēnan. ¹⁴ 'Wū zīē -te -kōnōnmandan -a 'man bē, ku toba -fōa -yre, -e 'ku 'wū 'si 'ka man.» ¹⁵ 'Sounjanun "lala zīē -a 'si, ēn 'wū nēn Bali -pannōn 'tanōn -a 'vū -wle "bē, waa drēla "da. 'Wū nēn waa 'vū zīē Zuif 'nōn -a ve tian cēēgū yi -a.

Zozi 'e 'fli kōnōn 'e -srūnōn lē

¹⁶ Zozi -srūnōn 'fuda -tu -ku Galile, pōn nēn Zozi -a kōnōn -wle "bē -a da. ¹⁷ Zi o Zozi 'yū bē, o "pō sōnōn "wlu -a bōdū -a. 'Pian te o va min -mienun 'o 'ci -fōkōman.

¹⁸ Zozi pli 'e -srūnōn man, ēn e 'wū tin 'ba -wle. Yaa 'vū -wle 'nan: «Bali 'plēblē 'nōn 'mēn fē pēēnōn da laji, ēn yaa -nōn 'mēn fē pēēnōn da 'trēda. ¹⁹ 'Ka 'ku, 'ka 'lēgōn pēēnōn 'ji 'nōn drē 'an -srūnōn 'a! 'Ka o -batize drē -kaa "tū Bali 'lee 'e 'pū 'lee 'yee lei 'saun 'tō da. ²⁰ En 'wū pēēnōn nēn maan paa 'ka 'ji bē, 'ka "paa o 'ji, -e 'o 'ta wūla "da "le "wēan. En -a -cin 'e 'kōnōn 'ka 'ji 'nan, an -fō 'ka 'va yi pēēnōn man 'li 'trilii, -e 'trē 'nyan tu 'e bō.»

Mark

Zan a Zozi 'le drēnan

1 Bali -pt Zozi Crizi -le 'wl 'nōnōn pou sianan "nen 'gu. ² E pou 'sia "le 'wl nen 'e 'crēn -tēdt Bali 'lewei vuzan Ezai -le 'fluba 'ji bē, -yee 'wl 'zu. Kōk e ya 'e 'crēn -tēdt 'nan:
 «Bali "e 'nan:
 <An 'mēn min -tu -tōala 'i 'lē,
 -yēē 'i 'lē si -tēa.>
³ Min zlē -a wei "we "bui "da.
 Yaa ve 'nan:
 <'Ka Minsan -le -si ta drē!
 'Ka -yee -sinun ta -sēn 'e cin va!> » ⁴ Min zlē Zan nen. E 'bōla 'ji "bui "da, en e Bali -le 'wl vldt 'sia minnūn lē. Yaa 'vl -wlē 'nan: «'Ka 'si 'wl 'wldt "drēdt man, -e 'ka 'fli -nōn Bali lē! 'Ka 'ta 'ka -batize drē, -e Bali 'e 'cēe 'wl 'wldt 'fui.»
⁵ Minnūn nen o -nyēanla Zude 'lēglōn 'ji 'lee Zeruzalēm bē, o "kaga "ta Zan wei manlē. O 'wee 'wl 'wldt 'nūn 'vl 'wein Bali lē minnūn pēēnōn yīē man, te Zan o -batize dra 'yi nen waa laabo Zudan bē, -a va.
⁶ -Wi nen waa laabo Shamo bē, -a "cēsō nen Zan da, en -wi 'kōlē nen 'e 'tōdt "da -a -tien. Sō 'lee -sō 'nyrōn nen yaa -ble fē -a. ⁷ E 'nan minnūn lē 'nan: «Min -tu "ta -daa 'e 'fōla "da, en -a 'plēblē "mlīan 'an da. 'An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a dt. ⁸ An 'ka -batize dra 'yi 'a, 'pian -yēē 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.»

Zan Zozi -batize drē

⁹ Tu zlē -a wlu bē, en Zozi 'si Galile 'fla nen waa laabo Nazareti bē -a da, en e -ta Zan -va. -A -nan nen Zan -a -batize drē Zudan 'yi 'va. ¹⁰ Zozi "ē 'si 'yia bē, te e labli ye 'e 'lē 'sūdt, en e Bali lei 'yl e sōnōn "da "le -plablo -le 'wl 'zu. ¹¹ -A -nan nen wei -tu wlu laji. E 'nan: «I ya 'an 'plū nen maan ye "yi en -yee 'wl 'an 'ci "nranman bē -a.»

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wl 'wldt "drē

¹² "Bē -sru, en Bali lei -ku Zozi 'a "bui "da. ¹³ E yi drē 'nan nun -fuba sinjen, te Satan -a man -taan. E ya -win-un va lu -ji, te Bali -le 'pasianōn -a "sua.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

¹⁴ Zl minnūn Zan -fō -pu 'kuin bē, en Zozi 'li 'e da Galile 'lēglōn 'ji. -A -nan nen e Bali -le 'wl 'nōnōn vldt 'sia minnūn lē. Yaa 'vl -wlē 'nan: ¹⁵ «Tu nen Bali -a kōnōn bē, e 'bō. Bali -le mingōnōn -blūdt 'bō 'kogo. 'Ka 'si 'wl

'wldt "drēdt man, -e 'ka 'fli -nōn Bali lē! 'Ka yi -tēra Bali -le 'wl 'nōnōn da!»

Zozi kō -tēnōn sinjen drē 'e -srunōn 'a

¹⁶ Zozi a ciunan 'yi -dan nen Galile bē -a man, en e Simōn 'lee 'e -suannēn Andre 'yl, te o ya kō -tēnan "se "a. ¹⁷ En Zozi "e 'nan -wlē 'nan: «'Ka -sōnōla 'an -sru! An -taa 'ka drēlē minnūn nen o min laabo 'an -sru "bē waa.» ¹⁸ 'Nun tōnōn o 'wee "senun -sran, en o sōnōla Zozi -sru.

¹⁹ E -kudt 'sia "nyian 'e 'lē, en e Zebede -pūnūn 'yl, te o ya 'wee "senun -peenan -klu -ji. Zaji 'lee 'e "bū Zan nen. ²⁰ Zozi o laabu, -a -nan nen o 'si 'o "tu Zebede 'lee 'wee 'nyranman 'panōn -sru, en o sōnōla Zozi -sru.

Zozi -yu -wldt "pin min -tu -sru

²¹ Zozi 'lee 'e -srunōn 'ku 'fla nen, waa laabo Ka-panamo bē, -a da. 'Flinla "yi da bē, e wla -wee cin yl 'kuin, en e Bali -le 'wl "paadt 'sia minnūn ji. ²² -Yee 'wl "paadt minnūn 'plo 'fō, kōk yaa "paaman o ji "le Bali -a -kōladt -nōn -yrē. Ya'a "paalē o ji "le 'nan 'fluba 'ci vūnōn 'le vē -zu dt.

²³ Min -tu a cin yl 'kōnōn 'bō 'ji bē, -yu -wldt "a -a -sru. Min zlē e -paandt 'sia, yaa 'vl 'nan: ²⁴ «Nazareti min Zozi, -mē "wēan nen i -tōa 'kue 'wl 'ji? I -ta 'ku klu 'sulē. Mēin -tōa. Bali -le min tūglū nen 'yia.»

²⁵ Zozi 'wl 'pla -yrē 'nan: «'I 'ta -tō! 'I 'si min 'gūē -a -sru!» ²⁶ -Yu -wldt "min zlē -a nycōndt 'sia 'plēblē, te e -paanman, en e 'si -a -sru.

²⁷ 'Wl zlē e ciula min pēēnōn da. Waa laabūdt 'sia 'o cin lō 'nan: «-Mē "sū -man wl 'bē cū zlē? Min 'gūē -yee 'wl "paadt a 'e 'trē, en Bali -a -kōladt -nōn -yrē. E -yūnūn -le 'plēblē yi -kaa. 'Wl nen yaa ve -wlē "bē, waa drala "da.» ²⁸ -A -nan nen minnūn Zozi 'sū -fōdt 'sia 'kpa tūglū Galile 'lēglōn pēēnōn 'ji.

Zozi Simōn 'sēa 'lee -cē -tēnōn "kaga beli

²⁹ Zl Zozi 'bōla cin yl 'kuin bē, en e -ku Simōn 'lee Andre -le "kōnōn 'o 'vale Zaji 'lee Zan -a. ³⁰ "Wēē 'bōla "kōnōn "bē, te Simōn nan "bū "a 'e nyinnandt 'kōlē -wōandt 'plēblē 'bō, en waa 'vl Zozi lē. ³¹ Zozi pli "man, yaa 'kun 'e 'pē -man, en yaa wluan. 'Nun tōnōn -a 'kōlē 'ji 'e 'trō -fō. -A -nan nen e fē -nōn -wlē.

³² Zl funninmlan 'pla yidē 'fō plō va bē, en minnūn -tadt 'sia -cē -tēnōn pēēnōn 'lee minnūn pēēnōn nen -yu -wldt "a o -sru "bē waa Zozi lē. ³³ 'Flanōn "kaga "ta -sēn -lē 'kōnōn zlē -a 'lē "nen. ³⁴ Zozi min "kaga beli -cē "tō 'tudu pēēnōn 'sidt -a o man. En e -yu -wldt 'si min "kaga -sru

"nyian. Zozi 'ka -yu -wliɖnɔn 'tɔulɛ -e 'o 'wɪ dɪ, kɔɔ min nɛn Zozi cɪ -a bɛ waa -tɔa.

Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'lɛɡlɔn pɛɛnɔn 'ji

³⁵ Bodrun te klun a tian bɛ, Zozi wluan, ɛn e 'bɔla bei. E -ku Bali tru 'balɛ 'fla -sru fɛnan nɛn -a -nan cɪ flu bɛ -a -nan. ³⁶ Simɔn 'lee Zozi -srunɔn -mienun bɛ, o -ku Zozi -wɛɛɛ. ³⁷ Zɪ waa 'yɪ bɛ, ɛn o -yrɛ 'nan: «Minnun pɛɛnɔn a 'i -wɛɛnan.»

³⁸ ɛn Zozi 'a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Kaa ku fɛ pee -nan! -Kaa ku 'fla 'gɔɛ -a "srɔn 'flanun da, -e 'an Bali -le 'wɪ vɪ -nan nun. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ -a man nɛn an -ta 'trɛ da.» ³⁹ ɛn e ciɖɪ 'sia Galile 'lɛɡlɔn pɛɛnɔn 'ji. E Bali -le 'wɪ 'vɪ cin yɪ 'kɔn -nun -ji, te e -yu -wliɖɪ -pian "minnun -sru.

Zozi -kogobe 'tɛzan -tu beli

⁴⁰ Yi -tu da bɛ, -kogobe 'tɛzan -tu -ta Zozi 'lɛ. E "po sɔɔn "wɪ, ɛn yaa tru 'badɪ 'sia. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Maan -tɔa 'nan -te i wɪ "man "bɛ, i -kɔlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

⁴¹ -A nyirinda -sen Zozi da. 'E 'pɛ 'su "ji, e klɛ "man, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «An "we "man! 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!»

⁴² 'Nun tɔɔn -kogobe 'si "man, ɛn e drɛ 'saun Bali 'lɛ.

⁴³ Zozi 'wɪ 'plɔ -yrɛ -a "trɔɛn nyuɔndɪ -a. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: ⁴⁴ «Te 'i 'wɪ nɛn e drɛ 'gɔɛ -a -nan sɛɛ wu min -tu lɛ "fo "dɪ! 'Pian 'i 'ku Bali -panzan -tu -va -e 'yɛi 'nanjen! "Bɛ -sru 'sraga nɛn Moizi -a kɔɔn bɛ 'i drɛ, -e minnun 'o -kɔnɛn "yɪ 'nan, i beli!»

⁴⁵ 'Pian min zɪɛ 'wɪ nɛn Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa 'sinan 'padɪ 'sia min 'tudu pɛɛnɔn lɛ. -Yɛɛ "wɛan Zozi 'ka -kɔlɛɛ "nyian -e 'e 'fli -kɔɔn 'fla dɪ. ɛn e -fu 'fla -sru fɛnan nɛn min "ka "dɪɛ -a -nan. 'Pian te minnun "sia fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -ko "va "nun.

Zozi min -srandɪ "tra "tu beli

2 Yi 'fli yaa "bɛ -sru, ɛn Zozi 'li 'e da Kapanamo. Min -nun -a 'man 'nan Zozi a "kɔnɛn, ² ɛn o "kaga "ku "va. Min a "kaga "buu "le "wɛan, 'tɔɔn 'ka 'fulɛ "nyian 'kɔn 'lɛ "nɛn "dɪ. Zozi Bali -le 'wɪ vɪɖɪ 'sia -wɛɛ.

³ -A -nan nɛn, minnun -tadɪ 'sia min -srandɪ -tu -a Zozi lɛ. E ya min sinjen lɔ "se "ji. ⁴ 'Pian wa'a -kɔlɛɛ -plidɪ -a Zozi man dɪ, min a "kaga "le "wɛan. -A -nan nɛn o 'kɔn tri, waa 'fɔn 'e 'win -ji fɛnan nɛn Zozi cɪ 'e 'tɔɖɪ bɛ -a -nan. O -cɛzan zɪɛ -a sɔɔnla. ⁵ Zɪ Zozi -wee yi -tɛradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan: «'An 'plɪ, 'wɪ wliɖnɔn nɛn yia drɛ bɛ maan fui.»

⁶ Bali -le 'fluba 'ci vɔnɔn -mie a min "kaga zɪɛ o yei 'o -nyrandɪ. Waa nɔn 'o 'ji 'nan: ⁷ «-Mɛ "wɛan nɛn, min 'labɛ, e 'wɪ zɪɛ -a ve? E Bali sɔɔn. -Te ya'a 'silɛa Bali -tuwli "a dɪɛ, -tɛɛ -kɔlaman min -le 'wɪ wliɖnɔn fuidɪ -a?»

⁸ Zozi -wee ci "nɔnɔndɪ 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Mɛ "wɛan nɛn ci "nɔnɔndɪ zɪɛ, e ya 'ka 'ji? ⁹ -Te maan 'vɪ min -srandɪ "tra 'gɔɛ -yrɛ 'nan: «'Wɪ wliɖnɔn nɛn yia drɛ bɛ maan fui, 'bɛ a -tu. ɛn -te maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I wluan, 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wu, 'bɛ a -tu. 'Wɪ "fli zɪɛ, -a "cɛn "vɪɖɪ 'bɛ cɪ 'plɛɛɛ? ¹⁰ 'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan -kɔladɪ a 'an 'bɔ Blamin -pɪ -lɔ -e 'an min -le 'wɪ

wliɖnɔn fui 'trɛda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan: ¹¹ «'I 'wluan! 'I 'yie nyinnan "dave 'sia! 'I 'ku 'yie "kɔnɛn!» ¹² 'Nun tɔɔn min zɪɛ e wluan, e 'yɛɛ nyinnan "dave 'sia, ɛn e 'ta wudɪ 'sia min pɛɛnɔn yie man, e 'bɔla bei. 'Wɪ zɪɛ e ciɖɪ 'o pɛɛnɔn da. O Bali 'tɔ "yi 'vɪ, ɛn waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ 'gɔɛ ku'a tian 'li -a -nan yɪɛ dɪ.»

Zozi Levi laabu

¹³ Zozi 'ku "nyian Galile 'yi man. Min "kaga "kula -a -sru, ɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn paa o ji. ¹⁴ "Yɛɛ -ku 'e 'lɛ bɛ, te e Alife -pɪ Levi ye 'e -nyrandɪ fɛnan nɛn o 'sukɔɛ "sia bɛ -a -nan. E ya 'yɛɛ 'nyranman 'panan. ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!» Levi wluan, ɛn e sɔɔnla -a -sru.

¹⁵ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ku Levi -le "kɔnɛn fɛnɔn -blɛɛ. 'Sukɔɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ wliɖɪ "drɛnɔn -mienun yra fɛ zɪɛ -a -sru. Kɔɔ min "kaga "bɛ 'kula -a -sru. ¹⁶ 'Fluba 'ci vɔnɔn nɛn o ya Farizen 'nɔn 'a bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan Zozi a fɛ -blɛnɔn 'o 'vale 'sukɔɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ wliɖɪ "drɛnɔn -mienun -a bɛ, ɛn waa 'vɪ -a -srunɔn lɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn e fɛ blɛ 'o 'vale 'sukɔɛ 'sinɔn 'lee min -wliɖɪ -mienun -a?»

¹⁷ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «Minnun nɛn -cɛ 'ka o man dɪɛ, wa'a -dɔɖɔɖɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pi -an minnun nɛn -cɛ cɪ o man bɛ, -wɛɛ cɪ -dɔɖɔɖɔ -va. ɛn "nyian bɛ minnun nɛn o cɪ tɔɡɪ bɛ, -wee "wɛan "cɛɛ an -ta dɪ, 'pian an -ta 'wɪ wliɖɪ "drɛnɔn 'va. An -ta o laabulɛ -e 'an Bali -le -si -kɔɔn -wɛɛ.»

Zozi 'le 'wɪ "paadɪ a "le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zu

¹⁸ Zan -srunɔn 'lee Farizen 'nɔn a fɛ 'sɔnɔn. ɛn min -nun -ta 'wɪ laabulɛ Zozi 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn, Zan -srunɔn 'lee Farizen -srunɔn fɛ "sɔn, te "yie -srunɔn 'ka fɛ sɔn dɪ?»

¹⁹ ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Te minnun -a lɔ 'pa "fɛɖɪ drɛnan bɛ, tu nɛn lɔ -trɛ 'pazan a o yei "bɛ, minnun fɛ "sɔn? -Cɛɛ, tu nɛn lɔ -trɛ 'pazan a o va bɛ wa'a 'kɔlaman fɛ 'sɔndɪ -a dɪ! ²⁰ 'Pian yi nɛn lɔ -trɛ 'pazan -taa 'silɛ o yei "bɛ, -a nyan nɛn o -taa "fɛ 'sɔnɛɛ.

²¹ ɛn "nyian bɛ, min 'ka sɔ -trɛ 'fulɪ 'sia, -e 'e 'pa sɔ ceje 'fulɪ bunan dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ "dɪɛ, sɔ -trɛ -a ceje 'fulɪ bunan "paa "va. ²² ɛn "nyian bɛ min 'ka 'wɛn -trɛ sɛan -wi 'kɔɛ 'trɛ cejenun -ji dɪ. -Te 'bɛ "cɛɛ "dɪɛ, -wɛn -trɛ -wi 'kɔɛ 'trɛ cejenun fɛaman, te -wɛn 'lee 'trenun 'bɔ sɛɛ. 'Pian e ya "le min 'e 'wɛn -trɛ -sɛn -wi 'kɔɛ 'trɛ -trenun -ji!»

Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi man

²³ 'Flinla "yi da nɛn, Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ciɖɪ 'sia fei -tu da. Fɛ 'wɛɛ nɛn fei zɪɛ -a da bɛ, e ya 'lee 'saa 'le 'wɪ 'zu. -A -srunɔn 'ko -a "cɛɛndɪ -a, te waa -ble. ²⁴ -A -nan nɛn Farizen 'nɔn -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'I 'yɪ 'wɪ nɛn 'i -srunɔn -a dra bɛ -a. -Cɛɛ 'flinla "yi da bɛ, wa'a 'wɪ 'labɛ -a dra dɪ.»

²⁵ ɛn Zozi "e 'nan -wɛɛ 'nan: «'Wɪ nɛn -kaa tra David -a drɛ 'li, te dra -a -tɛa 'o 'vale 'yɛɛ minnun -a bɛ, ka'a tian -a ta vɪɛ duu? ²⁶ E wɪa Bali -le 'kuin, ɛn Bali -le 'kpɔn nɛn Bali -pannɔn 'saza 'bɛ -ble bɛ, yaa 'sia, yaa blɪ, ɛn e

'yee minnun "le "kōn. Tu zɛ -a va bɛ, te Abiata 'bɛ cɪ Bali -pannōn 'tazan -a.»

²⁷ En Zozi -a 'pla "da 'nan: «Bali 'flinla "yi dre minnun -le vɛ -a! Ya'a minnun dreɛ 'flinla "yi -le vɛ -a dɪ. ²⁸ -Yee "wɛan nɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ, mɛɛn cɪ 'flinla "yi san -a.»

Min -tu nɛn -a -pɛla 'ka 'e man bɛ Zozi -a beli

3 Zozi 'ku pee 'wu "nyian cin yɪ 'kuin. Min -tu a 'kōn zɛ -a -ji, -a -pɛla 'tu a 'e 'kadɪ. ² Farizen 'nōn nɛn 'kōn zɛ -a -ji bɛ, o Zozi 'nanjɛndɪ 'sia -gɔɛɛn 'nan, -te e min zɛ -a "belia 'flinla "yi da -o. Waa dre zɛ 'nan -e 'o -kɔla 'wɪ 'tɔdɪ -a "man. ³ Zozi -a 'vɪ -pɛ -kazan lɛ 'nan: «'I 'wɪuan! 'I 'tɔ min yei 'gu!»

⁴ En Zozi -a laabu -wɔb 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn -cɛɛ -pɛi -a vɪ? -Si a 'e 'nōndɪ min lɛ 'nan 'e 'wɪ "yi "dre 'flinla "yi da, -baa 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn e dre? En "nyian bɛ, e min "belia, -baa e min "tue -e 'e 'ka?» Min -tu 'ka 'wɪ 'silɛ "da "dɪ.

⁵ Zozi o pɛɛnōn -nanjɛɛn 'tudu nyran da. -Wee "trɔɛn "yuyu nɛn waa "taan Bali va bɛ, -yee "wɛan -a ta dre 'trɔdɔ. -A -nan nɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɛ -yrɛ 'nan: «'I 'pɛ 'su "ji!» E 'e 'pɛ 'su "ji, en -a -pɛ dre "pɔnɔnɔn 'e "pa 'ji.

⁶ Farizen 'nōn 'bɔla bei. O -ku Erodi -le minnun 'va -a 'palea "da 'nan 'o Zozi 'man -wɛɛ -e 'o -tɛ.

Min "kaga "ta Zozi 'va

⁷ Zozi 'lee 'e -srunōn 'ku Galile 'yi man. Min "kaga 'kula o -sru. O -mie 'si Galile 'lɛglōn 'ji, en o -mie 'si Zude 'lɛglōn 'ji, ⁸ en o -mie 'si Zeruzalɛm, en o -mie 'si Idume 'lɛglōn 'ji, en o -mie 'si 'lɛglōn nɛn Zudan 'yi -sru "bɛ -a -ji, en o -mie 'si 'lɛglōnnun nɛn Tir 'lee Sidōn "srōn "bɛ o ji. Min "kaga zɛ o -ta Zozi 'va, kɔk 'wɪnun nɛn yaa dra bɛ waa 'man. ⁹ -Yee "wɛan Zozi -a 'vɪ 'e -srunōn lɛ 'nan, 'o 'kɪlɔ -tu man wɔw, "tɔgɔ minnun 'o trun 'e man "kaga. ¹⁰ Fɛ -le "wɛan nɛn e 'wɪ zɛ -a 'vɪ bɛ -yɛɛ cɪ 'nan, e min "kaga 'beli, en -cɛnōn pɛɛnōn 'o cin -mɛandɪ 'sia 'nan -e 'o klɛ "man. ¹¹ Minnun nɛn -yɪ -wɪdɪ "cɪ o -sru "bɛ, -te o Zozi 'yɪ bɛ, o -tɛɛmlan "wɪ, te o -paanman 'nan: «Bali -pɪ nɛn 'yia.» ¹² 'Pian Zozi 'wɪ "paala -wɛ 'kɪglɔ. Yaa ve -wɛ 'nan: «Te 'ka min nɛn 'an cɪ bɛ -a ta bɔla minnun lɛ dɪ!»

Zozi min 'si "va -fuda "fli 'yee 'pasianōn 'a

¹³ "Bɛ -sru en Zozi pōn -tu tri. Minnun nɛn Zozi cɪ "va "bɛ, e o laabu 'e 'va. En o -ku -a "srōn. ¹⁴ Zɛ e min -fuda "fli 'si "va zɛ, en e o 'tɔ 'pa 'yee 'pasianōn. Yaa dre zɛ 'nan, -e 'o 'kōn -a "srōn. En yaa dre 'nan -e 'o 'ku Bali -le 'wɪ vɪ, ¹⁵ te -kɔladɪ a -wɔb -e 'o -yɪ -wɪdɪnun -pin minnun -sru. ¹⁶ Minnun nɛn e o 'si "va "bɛ, o 'tɔ nɛn 'gu: Simōn nɛn yaa 'tɔ 'pa Pieri bɛ, ¹⁷ 'lee Zebede -pɪnun Zaji 'lee 'e "buɪ Zan nɛn Zozi o 'tɔ 'pa Boanɛzi bɛ, -a -ci nɛn 'nan laa -paan "su -man minnun, ¹⁸ 'lee Andre, 'lee Filipu, 'lee Batelemi, 'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pɪ Zaji, 'lee Tade, 'lee Simōn -tu nɛn waa laabo "nyian Zelo bɛ, ¹⁹ 'lee Zudazi Karioti. Min nɛn e "ta -daa Zozi 'nōnɛ 'e 'nanmannōn lɛ bɛ -nyrɛn.

Zozi 'le 'pɛlɛ "sia nyin?

²⁰ "Bɛ -sru en Zozi 'ku "kōnnɛn. Minnun 'o cin 'yɪ "nyian "man "kaga "le "wɛan, Zozi 'lee 'e -srunōn 'ka 'o 'wɪlo -da yɪɛ -e 'o fɛ -blɪ dɪ. ²¹ Zɛ Zozi 'mangulinun 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, o -si 'sia 'nan 'o 'ko -a 'kunɛ. Kɔk -a -cin a o ji 'nan, -a -wɪlo srɛ 'e da.

²² En "nyian bɛ, 'fluba 'ci vɪnōn nɛn o 'si Zeruzalɛm bɛ, o 'nan, -yɪ -wɪdɪnun tazan nɛn waa laabo Belzebul bɛ, e ya Zozi -sru. En -yee 'pɛlɛ 'a nɛn e -yɪnun -pian "minnun -sru.

²³ -A -nan nɛn Zozi o laabu, en e 'wɪ tin 'badɪ 'sia -kōnɛn "ji. E 'nan: «Satan 'ka 'kɔlaman -e 'e 'bɔ 'fli -pin dɪ. ²⁴ -Te 'lɛglōn 'tu -ji minnun cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin man bɛ, 'lɛglōn zɛ, e -wia. ²⁵ En -te 'kōn 'tuwli 'le "nɛn 'nōn 'bɛ cɪ 'wɪ 'tuwli zɛ -a drɛnan oo, "kōnnɛn zɛ e -wia. ²⁶ -A -tuwli "nɛn "nyian Satan 'lee -yee -yɪnun -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin yei "bɛ, "te -yee mingōnnɛn trɛ -wi -a -nan 'mōn. ²⁷ 'Ka -tɔ 'nan, Satan nɛn e ya min 'pɛlɛ 'a bɛ, min 'ka 'kɔlaman -e 'e -wɪ -yee 'kuin -e 'e -yee fɛnun crin wɪ, -te ya'a Satan 'bɔ -yrɪɛ dɪ.

²⁸ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnōn nɛn min -a dra bɛ, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. En "nyian wei -wɪdɪ pɛɛnōn min -a -fɔa Bali lɛ bɛ, Bali -kɔlaman -a 'cɛdɪ -a min lɛ. ²⁹ 'Pian 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a dra bɛ, min nɛn e "we "man -wɪdɪ "bɛ, Bali 'ka -a cɛa -a san lɛ 'li "fo "dɪ. 'Wɪ 'kpa, 'wɪ 'wɪdɪ zɛ e -fo -yrɔ 'li "fo "le vɛ -a.»

³⁰ Minnun nɛn o 'nan, -yɪ -wɪdɪ "a Zozi -sru "bɛ, o 'tɔ 'ji nɛn e 'wɪ zɛ -a 'vɪ.

-Tɪ nɛn Zozi -a "siala 'e drɪ 'a?

³¹ Zozi "bu 'lee -a "buɪnun -ta. O -fu 'o 'tɔdɪ bei, en o min -tu 'pa 'sia 'nan 'e 'ku Zozi laabu. ³² Minnun "kaga "a 'o -nyrandɪ Zozi "srōn. Waa si -fɔ. O 'nan -yrɛ 'nan: «'I "bu 'lee 'i "buɪnun a bei. O 'nan, 'i 'lɔ!»

³³ Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «-Tɪnun 'bɛ cɪ 'an "bu "a? En -tɪnun 'bɛ cɪ 'an "buɪnun -a?»

³⁴ Zɛ e 'wɪ zɛ -a 'vɪ bɛ, e minnun nɛn waa si -fɔ bɛ, o -nanjɛɛn, en e 'nan: «"Ka 'yɔ! 'An "bu 'lee 'an "buɪnun nɛn 'gu. ³⁵ Fɛ nɛn maan 'vɪ zɛ -yɛɛ cɪ 'nan, min nɛn e Bali ci 'sɔ wɪ dra bɛ, -yɛɛ cɪ 'an "buɪ -a, en -yɛɛ cɪ 'an "blɪ "a, en -yɛɛ cɪ 'an "bu "a.»

'Saa 'fɔzan man -kōnnɛn

4 Yi -tu da bɛ, Zozi 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji "nyian Galile 'yi man. Minnun a trenan "man "kaga, -yee "wɛan e -fɔ -kɪlɔ -ji 'yi yɛɛ da, en e -nyran. Minnun -fu 'o 'sendɪ 'yi 'pɪlo da. ² -Kōnnɛn "ji nɛn e 'wɪ "kaga paa o ji. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: ³ «"Ka 'yɔ! 'wɪ 'tu nɛn 'gu! 'Ka "trɔɛn "tɔ -yrɛ! Min -tu 'bɛ 'ku 'saa 'fɔɛ. ⁴ Zɛ e ya -a wɛɛnnan bɛ, -a 'wɛ pɔɛn 'sran -si man. "Lomannun -ta, waa blɪ. ⁵ -A 'wɛ -mie -sran puo da, fɛnan nɛn 'trɛ 'ka "kaga "dɪ -a -nan. E bɔdɪ 'sia tada, kɔk 'trɛ 'ka "da "kaga "dɪ. ⁶ Zɛ yɛdɪ 'bidɪ 'sia bɛ, en e kaala 'nan, -a "sein 'ka 'kɪlɛ -kɔkɔblɪ dɪ -le "wɛan. ⁷ -A 'wɛ pɔɛn 'sran fɛnan nɛn -tɛin -taa "bɔɛ

bε -a -nan. -Tein zιe e 'tu, e blala 'saa man, wa'a -kɔlale -sendt -a "da "dɪ, en o kaa. ⁸ -A 'wle plɔen 'sran 'tre "yi "da. 'O 'bɔ, 'o tru, en 'o 'sen "da. -A bε -tu 'wle a "man -fuba yaaga. -A bε -tu 'wle a "man -fuba 'shɛɛdu. -A bε -tu 'wle a "man -yaa tu. ⁹ Min nen 'wɪ man "trɔen "ci -a -wulo -man bε, -a san 'e man!»

-Mε "le "wean nen Zozi 'wɪ tin 'ba -kɔnnen "ji?

¹⁰ "Bε -sru, zɪ Zozi 'fu 'e 'saza 'o 'vale 'e -srunɔn 'fuda "fli 'lee min -mienun -a bε, en waa laabu Zozi 'ɔ 'nan: «-Kɔnnen "nen, yia -fɔ 'gυɛ, -a -ci nen 'nɔn?» ¹¹ -A -nan nen Zozi -a 'vɪ -wle 'nan: «Kaa 'gυɛ, 'ka lɛ nen Bali 'yee 'wɪ yɔɔɔɔ nen 'e min "paala 'a bε -a -ci 'si. 'Pian minnun nen o 'ka 'an -sru "dɛ, "o 'wɪ pɛɛnɔn maan -kɔnnen "ji. ¹² E dre zιe 'nan -e 'o fɛnan -nanjɛn, te wa'a -kɔnnen 'ye dɪ, en -e 'o 'wɪ man, te wa'a -ci maan dɪ, "tɔɔɔ 'o 'fli -nɔn Bali lɛ -e 'bε -wee 'wɪ 'wɪdɪnun fui.»

Zozi 'saa 'fɔzan man -kɔnnen "ci 'vɪ

¹³ Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Te ka'a -kɔnnen 'gυɛ -a -ci manlɛ dɛ, kaa dra 'kɔ -e 'ka pɛɛnɔn -ci man?»

¹⁴ -A -nan nen yaa 'vɪ -wle 'nan: «'Saa 'fɔzan -ku 'yee 'saa 'fɔlɛ, e ya "le 'nan, min -tu 'bε 'ku Bali -le 'wɪ vɪlɛ. ¹⁵ 'Saa 'wle nen e -sran -si man bε, minnun nen o Bali -le 'wɪ maan, 'nun tɔɔn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji bε, -wee 'wɪ nen. ¹⁶ En 'saa 'wle nen 'e 'sran puo da bε, minnun nen o Bali -le 'wɪ maan, 'nun tɔɔn o "we "man ci "nrandɪ -a bε, -wee 'wɪ nen. ¹⁷ Wa'a tue -e -a "sɛin 'e 'ku -kɔɔɔɔ dɪ. Wa'a 'o "trɔen 'tɔɔala 'ji dɪ. -Te 'wɪ yɪdɪ 'lee 'tɛ 'padɪ o da a bɔnan o man Bali -le 'wɪ 'le "wean bε, tɔɔn -e 'o 'pɛ 'si Bali -le 'wɪ -sru. ¹⁸ En 'saa 'wle nen e -sran fɛnan nen -tein -taa "bɔlɛ bε -a -nan bε, minnun nen o Bali -le 'wɪ maan, o "we "man "bε, -wee 'wɪ nen. ¹⁹ 'Pian minnun zιe, o -taa 'o 'ci "nrɔndɪ 'silɛa 'trɛda fɛnun "kaga "da. Fɛ yɪdɪ o see "paaman. O ya "vale fɛ pɛɛnɔn 'e dre 'wee vɛ -a. 'Wɪ zιe e -si -tɔɔa Bali wei ɔ, -e 'e vɪlɛ 'e 'nyranman 'pa o man dɪ. ²⁰ En 'saa 'wle nen o -sran 'tre "yi "da bε, minnun nen o Bali -le 'wɪ maan, o "we "man -e 'o 'ta wula "da "bε, -wee 'wɪ nen. Tɔɔn 'nyranman nen Bali wei -a 'padɪ "siala o man bε, -a "nen bɔɔala -dan. Te o dre "le 'nan 'saa nen -a bε -tuwli 'wle a "man -fuba yaaga, en -a -tuwli 'wle a "man -fuba 'shɛɛdu, en -a -tuwli 'wle a "man -yaa tu bε, -yee 'wɪ 'zu.»

-Kannen man -kɔnnen

²¹ "Bε -sru en Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Min 'ka -kannen 'fɔa "nen -e 'e kɔɔ -pɔ wɪlɪ dɪ. -Te 'bε "cɛɛ "dɛ, -e 'e kɔɔ nyinnan "dave wɪlɪ dɪ. 'Pian waa -tɔɔala fɛnan 'wein da, te minnun pɛɛnɔn -a ye. ²² Maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ -tu 'ka 'fo 'e yɔɔɔɔ -trilii, -e 'e vɪlɛ 'e bɔla 'ji dɪ. En 'wɪ kɔɔɔɔ -tu "ka -e 'o vɪlɛ 'o man fɛnan 'wein da dɪ. ²³ Min nen 'wɪ man "trɔen "ci -a -wulo -man bε, -a san 'e man!

²⁴ 'Ka dre "yi 'wɪ nen ka ci -a mannan 'gυɛ -a va! Zɪ ka Bali wei 'man bε, -a da nen Bali 'wɪ 'tɔɔɔ "paa "da 'cɛɛ, -e 'e 'ku 'e 'lɛ. ²⁵ Kɔɔ min nen e ci -yrɔ "bε, -a lɛ nen waa "paa "da. 'Pian min nen e "ka -yrɔ "dɛ, -a "tiennen nen -yrɔ "bε, o -taa -a 'silɛ.»

Fei fɛ 'wle bɔdɪ da -kɔnnen

²⁶ En Zozi -a 'vɪ "nyian 'nan: «Bali -le mingɔnɔnen -blɪdɪ min da bε -nyren 'gu. E ya "le min -tu 'saa -fɔ 'yee fei. ²⁷ "Bε -sru e yi -tɛa "pɛi -man -e 'e 'fuɔ bodrun. Yaa dra zιe yi -tudɪ pɛɛnɔn man. 'Pian fɛ nen e dra 'kɔ -e 'saa nyrien 'e bɔ -e 'e tru bε, ya'a tɔɔa dɪ. ²⁸ 'Trɛ -a bɔa 'e 'fli -a. Yaa nyrien bɔa 'e 'flin, "bε -sru -e 'e 'sen "da, -e 'e 'yi mlin. ²⁹ -Te -a 'wle tran bε, te -a -tɛdɪ 'bɔ. -A -nan nen min zιe e -ko -a -tɛlɛ sren 'a.»

Fei fɛ 'wle 'tu man -kɔnnen

³⁰ En Zozi -a 'vɪ "nyian 'nan: «Bali -le mingɔnɔnen -blɪdɪ min da bε, -mɛ "man "nen -kaa -kɔɔnman? -Kɔnnen "cɛn "fɔdɪ -a nen maan -ci ve 'cɛɛ? ³¹ Maan -kɔɔnman fei fɛ 'wle 'tu man. -A 'wle "wennen "mlian 'trɛda fɛ 'wle pɛɛnɔn da. ³² 'Pian -te waa -fɔ bε, e bɔa -e 'e tru. -A -dan -cia fei sinwle pɛɛnɔn da. 'E plan -tɔɔa, -e "lomannun 'o "kɔɛ "tɔ -a 'la 'va.»

³³ -Kɔnnɛnnun zιe -a "kaga "fɔdɪ -a bε, Zozi Bali -le 'wɪ paa minnun ji "le zɪ o -kɔlaman -a -ci mandɪ -a bε -yee 'wɪ 'zu. ³⁴ -Kɔnnen 'saza 'ji nen e tin 'ba minnun lɛ. 'Pian -te 'o 'vale 'e -srunɔn 'a o -fu 'o 'saza bε, -e 'e pɛɛnɔn 'ci vɪ -wle.

Zozi fulb 'pleble 'tu ta -tɔ

³⁵ Yi -tuwli 'bɔ zιe -a funninmlan nen, Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «-Kaa ku 'yi -sru!» ³⁶ O -si -nɔn minnun lɛ. -A -nan nen o -kudɪ 'sia. -Klu nen Zozi ci -ji paan bε, -a -ji nen e -fu en o -kudɪ 'sia. -Klu -mienun yra o -sru. ³⁷ En fulb 'pleble 'tu "fɛndɪ 'sia. 'Yi 'sendɪ 'sia -klu -ji. 'Sien vɛ bε 'yi "ta -klu faa. ³⁸ Tu zιe -a wɪlɪ bε, te Zozi a yi -tenan -klu pɛi 'ji. -A -wulo a 'e pladɪ -sunmun da. -A -srunɔn 'a fuɔ, en o -yre 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'ku 'nan cɛɛn 'nyandɪ man. "Yie 'man wɪ 'ka 'ji duɔ?»

³⁹ -A -nan nen Zozi wɪlɪ, e paan fulb da, en yaa 'vɪ 'yi lɛ 'nan: «'I 'ta -tɔ! 'I 'ta "tra!» 'Nun tɔɔn fulb "fɛndɪ 'le 'tɔ, en fɛnan -tɔ flɪ. ⁴⁰ Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Mε "kɔn nen kaa wo zιe? Ka'a tian yi tɛala 'an da duɔ?»

⁴¹ -A -nan nen "kɔn -sen o pɛɛnɔn 'ji, en waa laabudɪ 'sia 'o cin ɔ 'nan: «-Mε "su -man min bε ci zιe? Fulb 'lee 'yi -a wei maan 'yi.»

Zozi min -tu nen -yu -wɪdɪ "ci -a -sru "bε -a beli

5 Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla Galile 'yi -sru Geraze 'nɔn 'le 'lɛɔnɔn 'ji. ² Zɪ Zozi sɔɔnla -klu -ji bε, min -tu 'si min wunan zia, en e -ta -a 'lɛ. -Yu -wɪdɪ "a min zιe -a -sru. ³ Min wunan nen e -nyɛanla. Min -tu 'ka 'kɔlaman -a -yrɪdɪ -a dɪ. -Te -bulalɛ baa nen oo, wa'a 'kɔlaman dɪ. ⁴ Waa cɛinnun 'lee -a -pɛnɔn yrɪ -bulalɛ baa 'e 'pa -a "kaga, te yaa "cɛɛnman 'e man. Min -tu 'pleble 'ka 'cia "da 'kɔ -e -a -pɛ 'e 'sɔ -a pladɪ -a dɪ. ⁵ Bodrun funnin, e -cia "min wunan 'lee pɔnɔn da -paandɪ -a 'pleble, te 'e 'man 'kɔlɛ buuman -kɔlɛ -a.

⁶ Zɪ e Zozi 'yɪ 'kɔɔɔɔ bε, e -ta flɪn -a, en 'e "po sɔɔnla "wɪlɪ. ⁷ -A -nan nen e paan 'pleble, en yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Zozi, 'yie -mɛ "wɪ nen 'an man? Bali nen min ta lou

"be, -a -pi nen yia. Bali 'to 'ji be, te 'i 'te 'pa 'an da du!»
 8 Zozi -a 'vl -yre 'nan, 'e 'si min zle -a -sru, -yee "wean
 nen e 'wl zle -a 'vl. 9 En Zozi -a laabu -yr 'nan: «'I 'to
 nen 'nch?»

E 'nan Zozi le 'nan: «'An 'to nen -kuli 'pa 'tu, koch ku ya
 min 'gwe -a -sru "kaga.» 10 En e toba -fdu 'sia Zozi le
 'nan, te 'e 'o 'pin 'leglon zle -a -ji du.

11 Tu zle -a wlu be, te 'sru 'pa 'tu a 'e 'blunan o "srach
 "poch -tu da. 12 En -yunun -a 'vl Zozi le 'nan: «'I yra 'si! 'I
 'ku 'pa 'sia 'srnun 'labe o va -e 'ku 'fo o -sru!» 13 Zozi 'si
 -noch -wle. -A -nan nen -yu -wldunun 'si min zle -a -sru,
 en o -ku -fde 'srnun -sru. O flan 'sia poch 'sean man zia,
 te o -sean 'yia, en o pweench kaa. O ya 'sru -kpi "fli.

14 Zl 'sru -sru "pinnoch 'wl zle -a -nan 'yl be, o -te -ji flan
 -a, en o -ku 'fla 'lee fei -paannun da. 'Wl nen e dre be,
 waa -nan 'sinan 'pa. Minnun -ku 'wl zle -a -nan yle.

15 Zl o 'bo Zozi man be, en o min nen blach -yu "kaga "cu
 -a -sru "be, -a 'yl. E ya 'e -nyrandt 'e 'ta le so -a, te -a ta
 'si. 'Wl zle e o ceen nyen -a. 16 Minnun nen o cu -nan en
 Zozi min zle -a beli be, 'wl nen e dre be waa -nan 'sinan
 'pa -wle. En 'wl nen e 'bo 'srnun man be, waa -nan
 'sinan 'pa "nyian. 17 -A -nan nen o toba -fdu 'sia Zozi le
 'nan, 'e 'si 'wee 'leglon 'ji.

18 Zl Zozi "ta -fda "klu -ji be, en min nen yaa beli be, e
 'nan Zozi le 'nan: «'I yra si, 'ku'e 'ko 'yia!» 19 Zozi 'ka 'wle
 "man "du. 'Pian "e 'nan -yre 'nan: «'I 'ku 'yie "konnch 'i
 'mangulinun va! 'Wl pweench nen Minsan -a dre 'yie be, 'i
 'sinan 'pa -wle! En 'i nyirinda nen e -sen Minsan da be, 'i
 'sinan 'pa -wle!» 20 Min zle e -ku, en 'wl pweench nen Zozi
 -a dre -yre "be, yaa -nan 'sinan 'padt 'sia 'leglon nen,
 waa laabu 'Fla 'fu be -a -ji. Minnun pweench nen o 'wl zle
 -a 'man be, o 'lebo "fo.

Zozi Zairus 'lu 'lee lt -tu beli

21 Zozi 'fo -klu -ji, en e 'li 'e da Galile 'e "pa 'ji. Minnun
 'o cin 'yl "man "kaga, te e ya tian 'yi 'plo da. 22 -A -nan
 nen cin 'yl 'kch 'tazan -tu nen waa laabo Zairus be, e -ta.
 Zl e Zozi 'yl be, e -tria "wlu, 23 en e 'nan -yre 'nan: «'I yra
 'si! 'I 'pa 'an 'va "nyiandu! 'An 'lu ceen 'e yie 'le wudt
 man. 'I yra 'si, 'i 'ta 'i 'pe 'pla "da, -e 'e 'beli!»

24 En Zozi sotchla -a -sru, te min -a -mcan "man -pe
 pweench da.

25 Min "kaga zle o yei "be, lt -tu a -nan, -ce a "man. -Ce
 zle e nyen -seanla "man, -a -nan le -fuda "fli 'bo. 26 'E yra
 'yl -kudt -dodr "kaga 'va 'le "wean, en e 'yee "lala
 pweench sre. 'Pian -yee -ce fa 'ka drele "yi "du, te e -ko
 'padt -a "da. 27 E Zozi 'le 'wl 'man, -yee "wean e wla min
 "kaga zle o yei. E pli Zozi man 'e koda zia, en e kle -yee
 so man. 28 Yaa nrach 'e 'ji 'nan, -te 'e 'pe kle 'e "tun -yee so
 man be, 'e "belia. 29 'Nun tchch nyen -srandt "man 'le 'to,
 en yaa -konnch 'yl 'nan 'e beli.

30 Zozi -a -to 'nan, 'pleble 'tu 'bole 'e 'ji. -A -nan nen 'e
 'man lila minnun da, en yaa laabu 'nan: «-Tle kle 'an
 'man so man?»

31 -A -srunch -a 'vl -yre 'nan: «"Wuo! Minnun 'i -mcan
 "man -pe pweench da be, -e 'i laabu 'nan, -tle kle 'i man?»

32 Zozi 'e yie 'tcdt 'sia 'e man 'nan -e 'e min nen e kle 'e
 man be -a yu. 33 -A -nan nen lt zle, e -ta nyochndt -a. Nyen

a ceen, koch 'wl nen e dre -yre "be yaa -tca 'e 'bo 'a. E "po
 sotch Zozi 'wlu, en e 'wl pweench 'vl -yre. 34 Zozi "e 'nan
 -yre 'nan: «'An 'lu, 'i yi -tera 'an da, -yee "wean nen i beli.
 'I 'ku -trch! 'Yie -ce 'si 'i man.»

35 Zozi 'fu 'wl zle -a tin 'banan, en Zairus -le "konnch
 'pa 'sianoch 'ta -a vle Zairus le 'nan: «'I 'lu 'ka 'va. Te 'i
 Bali -le 'wl "paazan "koe "nyan "nyian du!»

36 Zozi 'wl zle -a 'man. E 'nan Zairus le 'nan: «Te 'i
 "klan du! 'I yi -tera 'an da!»

37 -Te ya'a 'silela Pieri 'lee Zaji 'lee 'e "bu Zan -a dle,
 Zozi 'ka 'wle "man -e min pee 'e -sotchla 'o -sru "du. 38 Zl
 o 'bole Zairus -le "konnch "be, Zozi min "kaga 'yl 'baba
 'fo o man, te o -wua. 39 E wla 'kuin, en e 'nan -wle 'nan:
 «-Me "le "wean nen 'baba 'fo 'ka man, te ka -wua? 'Nen
 'labe ya'a 'kale du, 'pian e ya yi -tenan.» 40 -A -nan nen
 minnun Zozi see wudt 'sia.

En e minnun pweench 'bole bei. E 'nen "tu 'lee -a "bu
 'lee 'e -srunch yaaga 'sia, en o wla 'kch "bu "nen 'nen
 'bo cu -ji be -a -ji. 41 Yaa 'kun 'e 'pe -man, en yaa 'vl 'e wei
 -ji 'nan: «Talita kumu!» -A -ci nen 'nan, lurch 'nen, maan
 'nan 'yie 'nan, 'i 'wluan lou. 42 'Nun tchch lurch 'nen zle e
 wluan, en e 'ta wudt 'sia. -A le a -fuda "fli. Zl o 'wl zle -a
 -nan 'yl be, o 'lebo "fo. 43 'Pian Zozi 'wl pla -wle o "trch
 nyuchndt -a. Yaa 'vl -wle 'nan, te 'o -nan see wu min -tu le
 du! En e 'nan: «'Ka fe -noch -yre!»

Nazaretu 'nch 'ka yi -telea Zozi da du

6 "Be -sru Zozi 'ku 'e fla Nazaretu 'o 'vale 'e -srunch
 'a. 2 'Flinla "yi da be, en e 'wl "paadt 'sia minnun ji
 cin 'yl 'kuin. Min "kaga "nen o -yee 'wl "paadt 'man be,
 o 'lebo "fo. En waa laabudt 'sia 'o cin lo 'nan: «'Nyin zia
 nen 'wl 'labe "yee tranla? -Tle 'wl 'tcdt zle -a -noch -yre?
 Yaa dra 'ko, en e 'lebo "fo wlnun 'labe -a dra? 3 Yiba
 "nyaanzan "tun "nen, en Mari -pi nen. Zaji 'lee Zoze 'lee
 Zud 'lee Simoch nun flinchan nen. En "nyian be, -a -suan-
 nen lurchnunch -nycanla -kaa va 'gu.» -Yee "wean wa'a
 wei 'silela 'wl 'a du.

4 -A -nan nen Zozi -a 'vl -wle 'nan: «Fe pweench 'nan be,
 Bali 'lewei vizan 'to a 'e wluandt. 'Pian -te e ya 'e 'flanoch
 'lee 'e drunch 'lee 'e 'mangulinun yei "be, wa'a siala min
 -a du.» 5 -Te ya'a 'silela -pe 'pladt -a -ce -tenoch -mie da -e
 'o 'beli dle, Zozi 'ka -kolale 'lebo "fo wl pee dredt -a 'fla
 zle -a da du. 6 Yi nen wa'a -telea Zozi da dle, -a 'wl -a
 'kan 'e 'ciula "da. "Be -sru en e -ku 'fla peenun da, en e
 'wl paa minnun ji.

Zozi 'e -srunch 'fuda "fli 'pa 'sia "flivli

7 Zozi 'e -srunch 'fuda "fli laabu, en e o 'pa 'sia "flivli. E
 -koladt -noch -wle 'nan -e 'o -yu -wldunun -pin minnun
 -sru.

8 Yaa 'vl -wle 'nan: «-Te ya'a 'silela "tonyrin -a dle, te 'ka
 'ta wu "man "fe pee 'sia du! Te 'ka 'blife 'lee 'pada 'lee
 "lala 'sia du! 9 'Ka 'manwua "wu! Te 'ka 'trale 'sia "fli "du!»

10 En yaa 'vl "nyian -wle 'nan: «-Te 'ka 'bole 'fla 'tu da be,
 'ka 'fu 'kch nen, o 'ka laabu 'ji be -a -ji, -trilii -e 'ka 'kudt
 'e bo. 11 'Pian -te ka 'bole 'fla, en 'fla zle -a da 'nch 'ka 'ka
 'silela min -a dle, en wa'a "trch "tcle 'ka wei le dle, 'ka

'ku 'ka 'le! "Cεε -ku βε, 'ka 'cein -man fuon -koei "trca o da 'wl pladt -a -wle. -A -ci -kocndt nen 'nan 'ka 'pe 'si -wee 'wl 'ji.»

¹² -A -nan nen o -ku, en o Bali -le 'wl vldt 'sia minnun le. Waa 'vl -wle 'nan, 'o 'si 'o dre wl -wldt "man -e 'o 'fli -nch Bali le. ¹³ O -yu -wldt "kaga "pin minnun -sru. O 'nyron cil -ce -tenon "kaga "man, te o "belia.

Min -batize drezan Zan -kanan wl nen 'gu

¹⁴ Mingonnen Erodi Zozi 'le 'wl 'man, koc -a 't 'wldt fuila "man, te minnun -a ve 'nan: «Min -batize drezan Zan 'be wluan -kanon 'va. -Yee "wean nen -kcladt a -yrc en e 'lebo "f wunun dra.»

¹⁵ En min plonnun "o 'vl 'nan: «Eli nen.»

En min -mienun "o 'vl 'nan: «Bali 'lewei vuzan -tu nen 'le Bali 'lewei vton 'li be -wee 'wl 'zu.»

¹⁶ Zl Erodi 'wlnun zle -a 'man be, en e 'nan: «Zan nen maan -wulo cεen be, -a 'b' nen. -Yee wluan -kanon 'va.»

¹⁷ Koc Erodi 'be Zan -te. 'Wl nen e dre 'b' yaa -te be, -nyren 'gu. Erodi 'yee minnun 'pa 'sia, en 'o -ku Zan 'kunle, waa yrl, en waa -f -pu 'kuin. Yaa dre zle Erodia -le "wean, koc lu zle e ya Erodi "bu Filipu nan -a, en Erodi -a 'si "wlu. ¹⁸ 'Wl zle Zan -a 'le cεen Erodi le. Yaa 'vl -yrc 'nan: «-Si 'ka 'i 'b' -e 'i "bu nan 'si 'e 'wlu dt.» ¹⁹ -A 'wl 'nan Erodi man -wldt. En e Zan -sa 'pla 'nan 'e -tea. 'Pian -si nen k' e 'ciula "da "be, ya'a tca dt. ²⁰ Koc -a -sran Erodi 'b' "e "klan wo Zan -b'. -Yaa -tca 'nan, Zan a Bali -le min tgl' a, -yee "wean 'e yie -tca "va, "tgc 'o -te. Erodi Zan wei mandt ye 'yi, 'pian 'wl nen Erodi 'e "yl -e "e "vl Zan le be, ya'a tca dt.

²¹ Zl Erodi -ya le 'le koc yi 'b' be, en Erodi -si nen k' e 'ciula "da -e 'e Zan -te be -a 'yl. Yi zle -a da be, Erodi min -dandannun 'lee 'yee 'sounjanun tanon 'lee Galile min cejenun laabu 'nan, 'o 'ta "fedi dre 'e 'va. ²² En Erodi 'lu 'ku "dre 'tanle 'o 'le. Erodi 'lee 'yee minnun pεenon 'ci 's' 'e 'ciula "da.

-A -nan nen Erodi -a 'vl -yrc 'nan: «Fe nen i cl "va be, 'i laabu 'an 'b', maan -nchan 'yie!» ²³ En Erodi -t' e wei da -a vldt -a 'nan: «-Te 'men mingonnen tre va nen i cl be, maan 'ful 'tu -nchan 'yie.»

²⁴ En nchbe zle e 'b' b', e -ku -a laabule 'e "bu 'b' 'nan: «-Me "fe nen 'an laabu -yrc?»

-A "bu "e -yrc 'nan: «Min -batize drezan Zan -wulo nen, 'i laabu -yrc!»

²⁵ -A -nan nen e 'li 'e da "nyiandu mingonnen Erodi -va, en yaa 'vl -yrc 'nan: «Min -batize drezan Zan -wulo va nen an cl. 'I -nch 'men -naagu "pladi da!»

²⁶ Zl Erodi 'wl zle -a 'man be, -a ta dre 'trc'rc. 'Pian e -t' e wei da minnun nen o -ta "fedi da be o yie man, -yee "wean ya'a -kclale -a vldt -a -ceje dt. ²⁷ -A -nan nen e 'sounja -tu 'pa 'sia 'nan, 'e 'ku Zan -wulo 'cen. 'Sounja zle e -ku -pu 'kuin, en e Zan -wulo cεen. ²⁸ E -ta -a "pladi da, en yaa -nch nchbe 'b' le. En nchbe zle yaa -nch 'e "bu "le. ²⁹ Zl Zan -srunon 'wl zle -a 'man be, en o -ku -a -kadl 'sile. O -ku -a wule.

Zozi -blufe -nch min -kpi 'soolu le

³⁰ Minnun nen Zozi o 'pa 'sia paan be, o -ta. 'Wl pεenon nen waa dre be, 'lee 'wl nen waa paa minnun ji be, waa 'sinan 'pa Zozi le. ³¹ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «-Kaa 'si fe 'guc -a -nan! -Kaa ku fenan nen e cl flu be -a -nan, -e -kaa 'flinla "wennon!» Fe nen e 'wl zle -a 'vl be, -yee cl 'nan, minnun nen o -ko 'lee minnun nen o -taa "be, o ya "kaga "buu -le "wean, wa'a 'o 'wulo -da ye -e 'o fe -blt dt.

³² -A -nan nen Zozi 'lee 'e -srunon -f' -klu -ji 'o 'saza, en o -kudt 'sia fenan nen e cl flu be -a -nan. ³³ Minnun o -kunan 'yl. En 'wl zle min "kaga -a 'man. -Yee "wean o 'si 'fla pεenon da, en o -trca o 'le flan -a fe zle -a -nan.

³⁴ Zl Zozi kocnla -klu -ji be, e min "kaga zle 'o 'yl o 'sendt. O nyrinta -sen "da, koc e o 'yl "le 'nan 'blanun nen o -sru "pinzan "ka "dte, -wee 'wl 'zu. -A -nan nen e 'wl "kaga "paadt 'sia o ji.

³⁵ Zl funninmlan "ta "paala be, en Zozi -srunon pli 'man. O 'nan -yrc 'nan: «-Pei "ta taan, en min 'ka 'nyeanla 'gu dt. ³⁶ -Yee "wean 'i vl minnun le 'nan, 'o 'ku fei -paannun 'lee 'flanun nen -kaa 'srch 'guc -a da -e 'o 'wee -blufenun 'b', 'o -bl!»

³⁷ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Ka 'blufe -nch -wle 'ka 'b' 'a!»

-A -nan nen waa laabu Zozi 'b' 'nan: «Kua dra k' -e 'ku 'blufe -nch -wle? I ya "vale 'nan 'ku 'ku minnun "kaga 'lab' o -blufe 'b' yi yaa "fli "da 'nyranman "lala -a?»

³⁸ En Zozi -a laabu -w' 'nan: «'Kpcun wea nen 'ka 'b' 'Ka 'ku -a -nanjen!»

Waa laabu 'o cin b', en o -yrc 'nan: «'Kpcun 'soolu 'lee k' "fli "nen 'ku 'b'.»

³⁹ "Be -sru en Zozi -a 'vl 'e -srunon le 'nan, 'o min pεenon 'nyran "tra 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. ⁴⁰ En minnun -nyran 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. -A 'kule -mie bca min -yaa tu, en -a 'kule -mie bca min -fuba 'soolu.

⁴¹ -A -nan nen Zozi 'kpcun 'soolu 'lee k' "fli zle -a 'si, 'e yra -t' laji, en e Bali muo "f'. E 'kpcunnen ta cεen, en yaa -nch 'e -srunon le 'nan, 'o -pli "minnun man. E k' "fli pli "nyian minnun pεenon man. ⁴² Min pεenon fe blt, o 'kan. ⁴³ 'Kpcun ponennun 'lee pchon nen o -fu be, -a -srunon -a -sen saannan -fuda "fli "ji, yaa 'fa. ⁴⁴ Minnun nen o 'kpcun blt be, -klnon a 'o va -kpi 'soolu.

Zozi 'ta 'wu 'yi yie da

⁴⁵ "Be -sru en Zozi 't' 'e -srunon man 'nan, 'o 'f' -klu -ji -e 'o 'trca 'e 'le Bezaida fla 'yi -sru. E -f'la "da 'nan -e 'e 'si -nch minnun le, te o -ko -wee "konn. ⁴⁶ Zl o pεenon cεen 'kudt man be, en e -ku Bali tru 'bal' pch -tu da.

⁴⁷ -Pei 'tan, en -klu "e 'b' 'wu 'yi yie, te Zozi a tian 'e 'tuwli "tra. ⁴⁸ Zozi -a 'yl 'nan, 'e -srunon a 'o yra ynan -klu -f'adt -a, koc fulb "fεenman e -taa "o da zia. -Pei -man, mannen tede -a be, en e -kula o -sru 'ta wudt -a 'yi yie da. E "ta -cia "o da. ⁴⁹ -A -nan nen waa 'yl, te e ya 'ta wunan 'yi yie da. -Wee 'ji "le 'nan min lei nen, en o -paandt 'sia. ⁵⁰ Waa 'yl o pεenon, en nyen -sen o ji.

'Pian Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka -pɔan 'kun! Te 'ka "klan dɪ! 'An 'bɔ nɛn.»⁵¹ -A -nan nɛn e -fɔ o va -kɪ -ji. 'Nun tɔn ful 'ta 'tɔ. 'Wɪ zɪ e o 'plo 'fɔ 'e 'ciɪla "da.⁵² 'Lɛbo "fɔ wɪ nɛn Zozi -a drɛ 'kpɔun -a bɛ, wa'a -ci manɛ dɪ. -Wee -ci mandɪ a -kɔɔbli -le "wɛan.

Zozi -cɛ -tɛnɔn beli Jenezaret

⁵³ Zɪ o 'yɪ cɛɛn bɛ, o 'bɔla Jenezaret.⁵⁴ O sɔɔnɪla -kɪ -ji, 'nun tɔn minnun Zozi -kɔnɛn 'yɪ.⁵⁵ O ciɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan -a vɪdɪ -a minnun lɛ. -A -nan nɛn minnun -tadɪ 'sia -cɛ -tɛnɔn 'a "se "ji, fɛnan nɛn waa 'man 'nan e ya bɛ -a -nan.⁵⁶ Fɛnan pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ bɛ, -te e ya 'fla "wɛnɛn da -a oo, -te e ya 'fla -dan da -a oo, -te fei -paan "da "nɛn oo, minnun -taa "cɛ -tɛnɔn -a -guada. O toba -fɔa Zozi lɛ 'nan, 'e 'yɛe sɔ 'lɛbo 'fɛndaɪ 'tuɪ -e -cɛ -tɛnɔn 'o klɛ "man. -Cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn nɛn o klɛ "man "bɛ, o beli.

Zuif 'nɔn kluda wɪ

7 Yɪ -tu da bɛ, Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪtɔn -mienun 'si Zeruzalem, ɛn o -ta Zozi 'va.² Waa 'yɪ 'nan -a -srɪnɔn pɔɛn fɛ bli, te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "le zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yɛe 'wɪ 'zɪ dɪ.³ Zuif 'nɔn nɛn Farizen 'nɔn 'a bɛ, 'lee Zuif 'nɔn pɛɛnɔn bɛ, -te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "le zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yɛe 'wɪ 'zɪ dɪ, wa'a fɛ ble dɪ.⁴ ɛn -te o 'si 'flɛjɪ bɛ, -te wa'a 'o -srulɛ "le zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yɛe 'wɪ 'zɪ dɪ, wa'a fɛ ble dɪ. O kluda wɪ "kaga pɔɛn a "nyian. E ya 'yɪ 'mlin 'kulɛnɛnnun -ci "foedɪ da, ɛn e ya -pɔnɪn 'lee -daganun -ci "foedɪ da, [ɛn e ya nyinnan "davenun -srudɪ da.]

⁵ -Yɛe "wɛan Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪtɔn 'a laabu Zozi 'bɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn, 'i -srɪnɔn 'ka 'wɪ nɛn -kaa tranun -a 'vɪ 'nan -kaa drɛ bɛ -a dra dɪ? 'Pian wa'a 'o 'pɛ -man dra 'saun Bali 'lɛ 'vaa -e 'o fɛ -blɪ.»

⁶ -A -nan nɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Wei "flivli 'nɔn! 'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai -a crɛn -tɛ 'ka man bɛ, 'wɪ 'kpa nɛn, kɔɔ yaa 'vɪ 'nan:

«Bali "e 'nan:

Minnun 'labɛ,
waan 'tɔ "yɪ "ve 'o 'le lou,
'pian o jinun bɛ,
o ya 'o 'sidɪ 'an man -kɔɔbli.

⁷ -Wee 'an 'sudɪ bɛ -a "nɛn "ka "dɪ.

Kɔɔ -peinun nɛn blamin a -tɔ bɛ,
-a 'bɔ nɛn waa "paaman minnun ji

'nan -yɛe ci Bali -le -si -a.»⁸ ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn 'si Bali -le -pei -va, ɛn ka -sɔɔnɪla 'ka tranun kluda wɪ -sru.⁹ 'Ka 'ci a 'e 'cɛndɪ. Ka Bali -le -pei tuu 'ka 'pɛla koda, ɛn ka lɛa 'ka tranun kluda wɪ man.

¹⁰ 'Wɪ nɛn yaa -kɔɔnman bɛ -nyrɛn 'gu. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«I yɛ 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bu "man!» ɛn "nyian 'nan:

«Min nɛn,
'e wei 'pla 'e "tɪ "man,
-te 'bɛ "cɛɛ dɪ,
'e "bu "man bɛ,

'o san -tɛ!» -Pei zɪɛ Bali 'bɛ -nɔn Moizi lɛ,¹¹ 'pian kaa "paaman minnun ji 'nan, -si a 'e 'nɔndɪ min lɛ -e 'e vɪ 'e "tɪ 'lee 'e "bu "lɛ 'nan: «Ma'an 'kɔlaman -e 'an 'pa 'ka 'va dɪ. "Lala nɛn kɔ "an -nɔn 'cɛɛ bɛ, maan drɛ Kɔɔban -a. -A -ci nɛn 'nan, maan -nɔn Bali lɛ.»¹² 'Cɛe 'wɪ "paadɪ zɪɛ e -si -tɔa -yrɛ -e 'e 'pa 'e "tɪ 'lee 'e "bu 'va.¹³ Zɪ ka Bali wei kɪ -seanla 'ji 'ka tranun kluda wɪ -a zɪɛ. ɛn 'wɪ zɪɛ -a -tuwli "nɛn kaa dra 'wɪ "kaga "ji.»

-Mɛ "fɛ 'bɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ?

¹⁴ "Bɛ -sru ɛn Zozi min "kaga laabu "nyian, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka "trɔɛn "tɔ 'an wei lɛ -e 'ka 'wɪ 'guɛ -a -ci man 'kpa.¹⁵ Fɛ nɛn e "sia bei, -e 'e -wɪa "min ji bɛ, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. 'Pian fɛ nɛn e "sia min ji -e 'e bɔla bei "bɛ, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.¹⁶ [Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!]

¹⁷ Zozi 'si min "kaga yɛi, ɛn e wɪa 'kuin. -A -nan nɛn -a -srɪnɔn 'a laabu -yrɔ 'nan, 'e -kɔnɛn "nɛn yaa -fɔ bɛ -a -ci vɪ 'wɛ!¹⁸ ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'bɔ "nyian, ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'wɪ zɪɛ -a -ci man duu? Fɛ nɛn e -wɪam -lan min ji bɛ, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'lɛ dɪ. Ka'a tɔa zɪ duu?¹⁹ Kɔɔ ya'a 'wɪamlan min souba ji dɪ, 'pian e -ko min -pɔan 'ji. "Bɛ -sru -e min 'e 'ku -fɔ -a lua.»

'Wɪ zɪɛ -a vɪdɪ -a nɛn Zozi -a kɔɔn 'nan, -blɪfɛ -tu 'ka min "tri -tɔa Bali 'lɛ dɪ.

²⁰ ɛn Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Fɛ nɛn, e "sia min ji bɛ, -yɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.²¹ Kɔɔ blamin souba 'ji nɛn ci "nɔndɪ -wɪdɪ pɛɛnɔn "sia. -Kɔnɛn -wɛɛdɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛdɪ "kaga "a -tu, ɛn crɪn wudɪ a -tu, ɛn min -tɛdɪ a -tu,²² ɛn min nan -wɛɛdɪ 'lee min -sran -wɛɛdɪ a -tu, ɛn "lala yɪdɪ "yɪ "bɪs "a -tu, ɛn nyannɛn drɛdɪ a -tu, ɛn -dawli drɛdɪ a -tu, ɛn fɛ -blɪdɪ 'lee -wɛn mlɪndɪ -e 'e 'ciɪla "da "bɛ e ya -tu, ɛn man budɪ a -tu, ɛn 'wɪdɪ min man -wɪdɪ "a -tu, ɛn fli drɛdɪ -dandan a -tu, ɛn -blɪ 'tandɪ a -tu.²³ 'Wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn zɪɛ, o "sia min ji, ɛn -wɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.»

-Pɛn lɪ -tu yɪ -tɛra Zozi da

²⁴ Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn e -ku Tir 'fla "srɔn Fenizi 'lɛglɔn 'ji. E wɪa 'kɔn 'tu -ji. E 'ka "vale 'nan, minnun 'o -tɔ 'nan e ya -nan dɪ. 'Pian ya'a -kɔlɛ drɛdɪ -a dɪ.²⁵ Lɪmɔn -tu a 'fla zɪɛ -a da. -Yɪ -wɪdɪ "a -a 'lu -sru. 'Nun tɔn e Zozi 'le 'wɪ 'man, ɛn e -ta "va, ɛn 'e "pɔ sɔɔnɪla "wɪ.²⁶ -A -nan nɛn e toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'yɪ -wɪdɪ "pɪn 'e 'lu -sru. Lɪ 'bɔ zɪɛ Zuif lɪ "cɛɛ dɪ, e "sia Siri Fenizi 'lɛglɔn 'ji.

²⁷ ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I nannannun 'tuɪ 'o fɛ -blɪ 'o 'kan 'lɔ! E 'ka 'wɪ "yɪ, -e min 'e nannannun -lɔ 'kpɔun 'si 'e -nɔn -plɛnnun lɛ dɪ.»

²⁸ ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ tɪglɪ nɛn, yɪa 'vɪ, 'an 'san. 'Pian nannannun 'nɛan pɔɛn nɛn e -seanla bɛ, -plɛnnun nɛn 'tablo wɪ bɛ, waa -ble.»

²⁹ ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Yɪa 'vɪ fɛnyian. 'I 'ku, -yɪ -wɪdɪ 'si 'yɛ 'nɛn -sru!»

³⁰ -A -nan nɛn lɪ zɪɛ e 'li 'e da 'yɛe "kɔnɛn. E 'bɔ 'yɛe 'nɛn man 'e nyinnandɪ -saa da, te -yɪ -wɪdɪ 'si -a -sru.

Zozi bobo -tu beli

³¹ "Bε -sru en Zozi 'si 'leglɔn nen Tir 'fla "srɔn "bε -a -ji. E ciula Sidɔn, en e -ku 'leglɔn nen waa laabo 'Fla 'fu bε -a da Galile 'yi man. ³² -A -nan nen minnun -ta bobo -tu -a Zozi lε, en o toba -fɔ -yrε 'nan, 'e 'pε 'pla "da, -e 'e 'beli.

³³ Zozi -cezan zιε -a 'si minnun "srɔn "kogo, en e -ku -a -kɔɔbli kɔ. E 'pε 'wle 'wu -a "trɔɛn 'ji, en e 'le 'yi 'si, yaa kle -a nren man. ³⁴ -A -nan nen 'e yie -tɔ laji, e flin -vεε, en yaa 'vɔ -yrε 'e wei -ji 'nan: «Efata!» -A -ci nen 'nan, 'i 'le 'su! ³⁵ 'Nun tɔɔn -a "trɔɛn 'le 'su, en -a nren flu. -A -nan nen e 'wɔdɔ 'sia tɔglɔ.

³⁶ Zozi 'wɔ 'pla minnun lε 'nan, te 'o -nan wɔ vɔ minnun lε dɔ! E 'wɔ "paala -wle te yaa "paala, 'pian 'bε 'nan nen minnun -a fuimlan "man "buu. ³⁷ Min pεɛnɔn 'lεbo "fɔ 'e 'ciula "da, te waa ve 'nan: «'Wɔ pεɛnɔn nen yaa dra bε, e ya "yi. Yaa dre en "trɔɛn "winɔn "trɔɛn 'le 'su, en yaa dre en bobonun nren baa flu.»

Zozi -blɔfε -nɔn min -kpi sinjen lε

8 Tu zιε -a man nen, min "kaga 'o cin 'yɔ "nyian Zozi man. En zɔ o -blɔfε "ka -e 'o -blɔ dɔε, -a -nan nen yaa 'vɔ 'e -srɔnɔn lε 'nan: ² «Minnun 'labε, o nyirinda -sean 'an da. Kɔɔ yi yaaga nen 'gu, te o ya 'an "srɔn, en -blɔfε -tu 'ka -wɔ "dɔ. ³ -Te an o 'li 'o da 'o 'ci le dra -a bε, o man -taa tɔalε -sia. En "nyian bε, o -mienun 'sinan a -kɔɔbli.»

⁴ -A -srɔnɔn -a 'vɔ -yrε 'nan: «Nyin zia nen min -blɔfε ye -e 'e -nɔn -wle fεnan nen min 'ka 'nyεanla 'gu dɔε -a -nan?»

⁵ En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «'Kpɔun a 'ka 'lɔ wεa?»

O 'nan -yrε 'nan: «E ya 'sɔravli.»

⁶ Tɔɔn e 'nan minnun "kaga zιε -wle 'nan, 'o -nyran "tra. E 'kpɔun 'sɔravli zιε -a 'si, e Bali muo "fɔ, en yaa "nen jεen. Yaa -nɔn 'e -srɔnɔn lε 'nan, 'o -pli "o man. En waa pli o man. ⁷ Pɔ "wɛnwɛnɛn -mie a "nyian -wɔ "tiɛnɔn. Zozi Bali muo "fɔ, en yaa 'vɔ 'e -srɔnɔn lε 'nan: «'Ka -pli "nyian o man!» ⁸ Minnun pεɛnɔn -a blɔ, o 'kan. En -a ponennun nen o -fu bε, waa tre 'e cin man, e saannen 'fa 'sɔravli. ⁹ Minnun nen waa blɔ bε o "nen bɔa -kpi sinjen. "Bε -sru en Zozi -si -nɔn -wle 'nan 'o 'li 'o da 'o fla. ¹⁰ En Zozi 'lee 'e -srɔnɔn -fɔ -klu -ji. O -ku 'trε nen, waa laabo Damanuta bε -a da.

Farizen 'nɔn 'ka Zozi 'le 'wɔ 'ci manlε dɔ

¹¹ Farizen 'nɔn 'ta, en o -sa -fɔdɔ 'sia Zozi 'va. -A man -tandɔ -le "wεan, waa laabu -yrɔ 'nan, -te -yee -kɔladɔ 'sia Bali va bε, 'e 'lebo "fɔ wɔ -tu dre laji. ¹² Zozi flin -vεε, en e 'nan -wle 'nan: «-Mε "le "wεan nen 'ka -naagunɔn, 'lebo "fɔ wɔ nen kaa -wεeman? Maan ve 'cεε 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, wa'a 'lebo "fɔ wɔ -tu -kɔɔnman 'ka -naagunɔn lε dɔ.» ¹³ -A -nan nen e 'si o va, e -fɔ -klu -ji, en e -ku 'yi -sru.

Zozi -srɔnɔn 'ka Zozi 'le 'wɔ 'ci manlε dɔ

¹⁴ Zozi -srɔnɔn 'ci 'san 'kpɔun siadɔ man. 'Kpɔun -tuwɔl "nen -wɔ "klu -ji. ¹⁵ En Zozi 'wɔ pladɔ 'sia -wle. Yaa 'vɔ

'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Erodɔ 'lee Farizen 'nɔn 'le 'mannyan 'le "wεan nen maan ve zιε.»

¹⁶ -A -nan nen -a -srɔnɔn -a vɔdɔ 'sia 'o cin yei 'nan, 'kpɔun nen e 'ka -kaa 'lɔ dɔε, -yee "wεan nen e 'wɔ zιε -a 'vɔ.

¹⁷ Zozi 'wɔ zιε -a -kɔnɛn 'yɔ, en yaa 'vɔ -wle 'nan: «-Mε "wεan nen kaa ve 'nan, 'kpɔun -le "wεan nen an 'wɔ zιε -a 'vɔ? Ka'a tian 'wɔ 'ci manlε duu? En ka'a 'wɔ 'paala 'ka 'ka 'ji duu? -Mε "le "wεan 'cee 'wɔ mandɔ 'lε 'wu? ¹⁸ 'Ka yie nen "ji "bε, fεnan yɔvε "cεε duu? 'Ka "trɔɛn "nen 'ka 'wulo -man bε, 'wɔ manvε "cεε duu? 'Wɔ 'cin 'ka 'fɔala 'ka 'ji duu? ¹⁹ Tu nen an 'kpɔun 'soolu -pliman min -kpi 'soolu man -e 'o 'kan bε, 'kpɔun ponen nen, e -fu bε, e saannen 'fa wεa?»

O -yrε 'nan: «-Fuda "fli.»

²⁰ En Zozi 'a laabu "nyian 'nan: «Tu nen an 'kpɔun 'sɔravli -pliman min -kpi sinjen man -e 'o 'kan bε, 'kpɔun ponen nen, e -fu bε, e saannen 'fa wεa?»

O -yrε 'nan: «'Sɔravli.»

²¹ Zozi 'e -wle 'nan: «-Te 'bε a zιε, -mε "le "wεan ka'a tian 'wɔ 'ci manlε dɔ?»

Zozi yie 'wizan -tu beli Bezaida

²² Zozi 'lee 'e -srɔnɔn 'bɔla Bezaida, en minnun -ta yie 'wizan -tu -a -yrε. O toba -fɔ Zozi lε 'nan 'e kle "man.

²³ -A -nan nen Zozi yie 'wizan zιε, -a 'kun 'e 'pε -man, en e -ku -a 'fla lunen. E 'le 'yi 'pa -a yie da, en e 'e 'pε 'pla min zιε -a da. "Bε -sru en yaa laabu -yrɔ 'nan: «'I fε -tu ye?»

²⁴ E fεnan -nanjen, en e 'nan: «An minnun ye. E dra "le 'nan yibanun 'bε cɔ 'ta wunan.»

²⁵ En Zozi 'e 'pε 'pla "nyian -a yie da. -A -nan nen min zιε e fεnan 'yɔ 'wein, e beli. ²⁶ Zozi -a 'li 'e da 'e fla 'wɔ pladɔ -a -yrε. Yaa 'vɔ -yrε 'nan: «'I 'ku 'i 'mangulinun va, 'pian te 'i 'ciula Bezaida 'fla yei "dɔ!»

Min nen Zozi cɔ -a bε Pieri -a 'vɔ

²⁷ Zozi 'lee 'e -srɔnɔn a -kunan 'flanun nen Sezare Filipu "srɔn "bε -a da. O ya -sia, en e 'wɔ 'gɔε -a laabu 'e -srɔnɔn 'lɔ. Yaa laabu 'nan: «Minnun "o 'nan, -tɔ nen 'maan?»

²⁸ En o 'nan -yrε 'nan: «Min -mienun "o 'vɔ 'nan, min -batize drezan Zan nen 'yia. En min plɔɛnnun "o 'vɔ 'nan, Bali 'lewei vɔzan Eli nen 'li bε -nyren 'yia. En min -mienun "o 'vɔ 'nan, Bali 'lewei vɔnɔn nen 'li bε, -a -tu nen 'yia.»

²⁹ En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vɔ 'nan, -tɔ nen 'maan?»

Pieri 'e -yrε 'nan: «'I ya Crizi nen Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wɔ 'ji bε -a.»

³⁰ En Zozi 'o "trɔɛn nyuɔn 'wɔ pladɔ -a -wle 'nan, te 'o 'yee 'wɔ vɔ min lε "fo "dɔ.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɔ -kanɔn 'va wɔ 'vɔ

³¹ "Bε -sru en Zozi 'wɔ "paadɔ 'sia 'e -srɔnɔn 'ji. Yaa vɔdɔ 'sia -wle 'nan: «'Yra yɔdɔ "kaga "ta -daa "bɔlε 'an 'bɔ Blamin -pɔ man. Min cejenun 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn

'lee 'fluba 'ci vññn -taa 'an drɛɛ 'o 'pela koda. Waan -tɛa. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'an 'wluan -kanññ 'va.»

³² E 'wɫ zɪɛ -a 'vɫ -wɫɛ 'wein. -A -nan nɛn Pɪɪri Zozi laabu 'o 'fli yei, ɛn e 'wɫ 'pla Zozi lɛ. E -yrɛ 'nan: «Te 'i 'wɫ zɪɛ -a vɫ 'fo "dɫ!»

³³ Zozi 'e 'man lila, 'e -srunññ 'nanjɛɛn, ɛn e 'wɫ 'pla Pɪɪri lɛ 'kɫagla. Yaa 'vɫ -yrɛ 'nan: «Satan, 'i 'si 'an "srññ "kogo! 'Wɫ nɛn 'i 'ci "nrññman "da "bɛ, -a 'bɔ "cɛɛ Bali -a nrññ 'e 'ji dɫ. 'Pian 'yie ci "nrññndɫ a blamin -le vɛ da.»

Zozi -sru 'ta wudɫ

³⁴ -A -nan nɛn Zozi minnunn pɛɛnññ 'lee 'e -srunññ laabu 'e "srññ. ɛn e 'nan -wɫɛ 'nan: «-Te min nɛn e ya "vale 'e 'ta wula 'an -sru "bɛ, 'e 'bli 'si 'e 'fli da, ɛn 'e 'wɫ yra yudɫ man, ɛn 'e 'wɫ 'kadɫ man yiba "plan da 'vaa, -e 'e -sññla 'an -sru. ³⁵ Min oo min nɛn e ya 'e 'ladɫ 'yee 'trɛda da bɛ, -yee 'trɛda -taa 'sile -yrɔ. 'Pian min nɛn 'e 'pɛ 'si -yee 'trɛda da "fo, ɛn yaa -nññ 'mɛn 'an yudɫ "yi 'lee Bali -le 'wɫ 'nññññ yudɫ "yi "le "wɛan bɛ, Bali -le 'be- lidɫ dra -a san -le vɛ -a. ³⁶ -Te min 'trɛda fɛ pɛɛnññ 'yɫ, ɛn 'belidɫ 'si -yrɔ "bɛ, -a -trññ nɛn -mɛ "a? E 'ka "fo "dɫ. ³⁷ Kɔɔ ya'a 'kɔɫaman -e 'e 'belidɫ zɪɛ -a ta pan wu 'e 'lɔ fɛ -tu -a dɫ. ³⁸ -Naagunññ 'o 'fli cɛɛn Bali man, ɛn o ya 'wɫ 'wɫidɫ "kaga "drɛnan. Min nɛn, yra -a -tɛ 'o 'le -a vudɫ -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a bɛ, -tɛ 'bɛ "cɛɛ dɫ, 'mɛn 'wɫ vudɫ -wɫɛ yra -a -tɛ bɛ, Blamin -pɫ -yee vɛ yra -tɛa "nyian tu nɛn e -taa "man "bɛ -a man. E -taa 'e "tɫ "le 'tɛ 'san 'lee 'e "tɫ "le 'pasianññ 'le 'tɛ 'san da.»

9 ɛn Zozi -a 'le 'sran -a vudɫ -a 'nan: «Maan vɛ 'cɛɛ 'wɫ tɫɫɫ 'a 'nan, 'ka pɛɛnññ nɛn 'an 'le 'gɫɛ, ka'a 'cɛan -kaadɫ man 'vaa -e 'ka yɫ 'nan Bali mingññnɛn -blidɫ 'sia 'yee 'plɛblɛ 'a dɫ.»

Zozi -srunññ yaaga Zozi 'yɫ 'yee 'tɛ 'san wɫ

² Yi 'shɛɛdu "bɛ -sru Zozi Pɪɪri 'lee Zaji 'lee Zan 'saza 'sia, ɛn e -ku waa pññ loulou "tu da. -A -nan nɛn -a 'kɔɫɛ lila o yie man. ³ -A man sññn drɛ 'fuvu 'yɫyɫ. Min -tu 'ka 'trɛda 'gu -e 'e -a suman fɛ 'fuvu drɛ dɫ. ⁴ ɛn o Eli 'lee Moizi 'yɫ Zozi "srññ te o ya -sɛɛ "wunan waa.

⁵ -A -nan nɛn Pɪɪri -a 'vɫ Zozi lɛ 'nan: «'Ku 'san, e ya 'wɫ "yi "a -e -kaa -fu fɛ 'gɫɛ -a -nan. Ku segle pannen yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie vɛ -a, -a -tu a Moizi -le vɛ -a, ɛn -a -tu a Eli -le vɛ -a.» ⁶ Pɪɪri 'wɫ zɪɛ -a vɫ 'e lei -sru, kɔɔ nyɛn o cɛɛn.

⁷ ɛn "lolu -koei "trɔa o da. -A -nan nɛn wei -tu wɫ "lolu -koei zɪɛ -a va. Yaa 'vɫ 'nan: «'An 'pɫ nɛn, e 'sɔ 'mɛn tɫɫɫ bɛ, -nyɛn "bɛ. 'Ka "trɔɛn "tɔ -a wei lɛ!»

⁸ 'Nun tñññ "wɛɛ vññn 'o yie 'tɔ 'o "srññ "bɛ, te o Zozi 'tuwɫi "ye 'e 'tɔdɫ.

⁹ Zɫ o pññ -sññndɫ "ji 'sia bɛ, ɛn Zozi 'wɫ pladɫ 'sia -wɫɛ. Yaa 'vɫ 'nan: «-Te Blamin -pɫ 'ka tian 'wunɫɛa -kanññ 'va dɛ, 'wɫ nɛn kaa -nan 'yɫ 'gɫɛ, te 'ka -nan sɛɛ wu min -tu lɛ "fo "dɫ!» ¹⁰ O 'wɫ zɪɛ -a 'man "yi. 'Pian waa laabudɫ 'sia 'o cin yei 'nan: «'Wluandɫ -kanññ 'va bɛ, -a -ci nɛn 'nññ?»

¹¹ ɛn -a -srunññ -a laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn Bali -le 'fluba 'ci vññn -a 'vɫ 'nan, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin 'vaa -e min nɛn Bali 'si "va "bɛ 'e 'ta?»

¹² Zozi -a 'vɫ -wɫɛ 'nan: «-Wee tin a 'nñññññ, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin, -e 'e 'wɫ pɛɛnññ drɛ 'e 'pa 'ji. 'Pian e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le 'fluba 'ji "nyian 'nan, Blamin -pɫ 'e yra ye "kaga, ɛn minnunn -a dra 'o 'pela koda. -Mɛ "le "wɛan nɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ zɪɛ? ¹³ Maan vɫ 'cɛɛ 'nan, Eli -ta 'va, ɛn minnunn 'ka 'a 'sileɛ min -a dɫ. 'Wɫ nɛn o ci "va "bɛ, waa drɛ -yrɛ. 'Wɫ nɛn e 'bɔ "man zɪɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn 'nan 'e dra.»

Zozi -yɫ -wɫidɫ "pin 'nɛn 'tu -sru

¹⁴ Zɫ Zozi 'lee 'e -srunññ yaaga zɪɛ, o "ta bɔa -a -srunññ pññ nɛn o -fu pññ wɫ bɛ o man bɛ, ɛn o min "kaga 'yɫ, te waa -srunññ 'bɔ 'si -fɔ. Bali -le 'fluba 'ci vññn a o yei, te o -sa -fɔa 'o 'vale -a -srunññ 'bɔ 'a. ¹⁵ Zɫ minnunn zɪɛ o Zozi 'yɫ bɛ, o drɛ kɫigɫi, ɛn o -ku "va "flan -a 'nan -e 'o 'tɔ bu.

¹⁶ -A -nan nɛn Zozi -a laabu 'e -srunññ 'bɔ 'nan: «-Mɛ "sa nɛn, ka ci -a -fññn 'ka 'vale waa?»

¹⁷ ɛn min -tu -a 'vɫ Zozi lɛ minnunn yei 'nan: «Bali -le 'wɫ "paazan, an -ta 'mɛn 'nɛn 'a 'yie. -Yu -wɫidɫ "a -a -sru, ya'a 'kɔɫaman 'wɫidɫ -a dɫ. ¹⁸ -Te e -ta "da "bɛ, yaa -tiala "tra, te -a 'le -pññ bɔa, te e 'shɛ ta -ble, -e 'e 'tɔ -jei. Maan 'vɫ 'i -srunññ lɛ 'nan, 'o 'yɫ -wɫidɫ zɪɛ -a -pin -a -sru. 'Pian 'o 'pɛ 'ka 'sɔɫɛ -a drɛdɫ -a dɫ.»

¹⁹ ɛn Zozi -a 'vɫ 'e -srunññ lɛ 'nan: «-Naagunññ, 'cee yi -tɛradɫ Bali da "ka "dɫ. Tu wɛa nɛn 'an drɛ "nyian 'ka 'va, 'vaa -e 'ka yi -tɛra 'an da? 'An drɛ "nyian 'cɛɛ 'kɔ? 'Ka 'ta 'nɛn 'bɔ 'a 'mɛn!»

²⁰ -A -nan nɛn o -ku -a -yrɛ. Zɫ -yɫ -wɫidɫ Zozi 'yɫ bɛ, 'nun tñññ e 'nɛn zɪɛ -a nyñññ 'plɛblɛ, ɛn e -tria. E kɔɫladɫ 'sia, te -a 'le -pññ bɔa.

²¹ Zozi -a laabu -a "tɫ 'bɔ 'nan: «Tu "cɛn "man nɛn, e drɛdɫ 'sia -yrɛ?»

-A "tɫ "e -yrɛ 'nan: «E drɛdɫ 'sia -yrɛ -a "wɛnɛn da.

²² -Yu -wɫidɫ -a -tria 'e 'pa -a "kaga. Tu -mie 'bɔ bɛ, yaa -fɔ 'tɛa, ɛn tu -mie 'bɔ bɛ, yaa -tɛ 'yia. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e 'ka -le "wɛan. 'I yra 'si, -te i -kɔɫaman 'wɫ 'tu drɛdɫ -a bɛ, 'ku nyɪrinda 'e 'sɛn 'i da, -e 'i 'pa 'ku 'va!»

²³ Zozi 'e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn yia 'vɫ 'nan, -te an -kɔɫaman? Min nɛn, e yi -tɛala Bali da bɛ, -a -pɛ "sɔa 'wɫ pɛɛnññ drɛdɫ -a.»

²⁴ 'Nun tñññ ɛn 'nɛn "tɫ -a 'vɫ 'plɛblɛ 'nan: «An yi -tɛala Bali da, 'pian 'i 'pa 'an 'va -e 'mɛn yi -tɛradɫ Bali da 'e 'pa "da.»

²⁵ Zɫ Zozi -a 'yɫ 'nan, minnunn a -tanann "kaga "bɛ, ɛn yaa 'vɫ -yɫ -wɫidɫ "lɛ yra 'tñññññ 'a 'nan: «-Yu -wɫidɫ "nɛn e 'nɛn 'gɫɛ -a dra bobo -a bɛ, 'i 'si -a -sru! Te 'i 'ta "nyian -a -sru "fo "dɫ!»

²⁶ -Yu -wɫidɫ 'bɔ -paandɫ 'sia, ɛn e 'nɛn 'bɔ nyññññ 'plɛblɛ, -a -nan nɛn e 'si -a -sru. 'Nɛn 'bɔ yra flu "le min -kadɫ -le 'wɫ 'zu. ɛn min "kaga -a vudɫ 'sia 'nan: «E -ka.» ²⁷ 'Pian Zozi -a 'kun 'e 'pɛ -man, yaa wluan, ɛn e -tɔ lou.

²⁸ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'ku "kññññ. -A -nan nɛn -a -srunññ -a laabu -yrɔ 'o 'saza yei 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn, ku'a -kɔɫalɛ -yɫ -wɫidɫ zɪɛ -a -pindɫ -a dɫ?»

²⁹ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «-Yu -wliidunun nen 'le 'nan -yu -wliid 'labε -yee 'wl 'zu bε, -te ya'a 'silεa Bali tru 'badl -a dε, min 'ka 'kolaman o -pindl min -sru "dl.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandl -kanon 'va 'wl 'vl "nyian

³⁰ Zozi 'lee 'e -srunon 'si fε zε -a -nan, en o -kudl 'sia 'nan -e 'o Galile 'cεn. 'Pian Zozi 'ka "vale minnun 'o -konnen 'yl 'nan 'e 'bε nen dl. ³¹ Kε e ya 'wl "paanan 'e -srunon 'ji. -A -nan nen 'wl nen e -taa "bεle "man "bε, yaa -ci 'vl -wle. E 'nan: «Minnun "ta -daa Blamin -pl -nkonle minnun lε -e 'o -tε. -A yi yaagazan da nen e wuanla -kanon 'va.» ³² 'Pian -a -srunon 'ka 'wl zε -a -ci manle dl, en -a -ci laabudl o -tεa "klan -a.

-Tε ci Zozi -sruzan -dan a?

³³ Zozi 'lee 'e -srunon 'bεla Kapanamo. Zl o ya "konnen "bε, en Zozi -a laabu -wlv 'nan: «-Mε "sa nen, kaa -fεa paan 'sia?» ³⁴ 'Pian 'o 'ta -sεn. Kε -te o ya -sia bε, o -sa -fε 'o cin yei 'nan, -tε ci o yei Zozi -sruzan -dan a?

³⁵ -A -nan nen Zozi 'nyran, en 'e -srunon 'fuda "fli laabu. E 'nan -wle 'nan: «Min nen, e ci "vale 'e dra 'an -sruzan -dan a bε, 'e 'fli 'pla min pεenon 'wlu 'nan -e 'e 'o 'su!»

³⁶ -A -nan nen Zozi 'nen "wennεn 'tu 'si, en yaa -tε o 'lε. Yaa 'si, yaa -fε 'e man, en e 'nan -wle 'nan: ³⁷ «Min oo min nen e min nen "le 'nen "wennεn 'zu 'gu -a 'kun tgl. 'men "wεan bε, te 'an 'bε nen, yaan 'kun tgl. En min nen yaan 'kun tgl bε, 'an 'tuwli "cεε yaa 'kun tgl dl, 'pian min nen, yaan 'pa 'sia 'trεda bε, te -a san nen yaa 'kun tgl.»

Min -tu -yu -wliid "pin minnun -sru

³⁸ Zan -a 'vl Zozi lε 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, ku min -tu 'yl, te e -yu -wliid -pian "minnun -sru 'i 'tε da. En kua 'vl -yε 'nan, te 'e drε dl, kε ya'a 'ta 'wula 'i -sru "le 'kue 'wl 'zu dl.»

³⁹ En Zozi 'e 'nan: «Te 'ka 'wl zε -a drε dl! Kε min -tu "ka -e 'e 'lεbo "fε wl drε 'an 'tε da, "bε -sru -e 'e 'wl 'an man -wliid "dl. ⁴⁰ En min nen, -a pei 'ka 'e 'padl -kaa man dlε, te e ya -kaa -sru. ⁴¹ Maan ve 'cεε 'wl tgl 'a 'nan, min oo min nen e 'yi 'kulenen 'tu -nkon 'cεε, 'nan 'ka ya Crizi -le vε -a -le "wεan bε, e -taa 'yee -kopa ylε.»

'Ka drε "yi -e 'ka vle 'ka 'si Zozi -sru "dl!

⁴² «Minnun nen o yi -tεala 'an da "le nannannun -le 'wl 'zu bε, min oo min nen yaa drε en -a -tuwli "cε 'si 'an -sru "bε, -a "yi mlin -e 'o 'kolεbu -dan -fε -a 'klan -e 'o -fε jemie -va. ⁴³ -Te 'i 'pε 'bε -maan i 'wl 'wliid "dra bε, 'i 'cεn 'i man! Kε -te i wla 'i 'pε -tuwli "a 'belidl nen ya'a 'nyaan dlε -a va bε, 'bε "yi mlin -kudl 'tε 'va te 'i 'pε a "fli "bε -a da. 'Tε zε ya'a 'driman 'li "fo "dl. ⁴⁴ ['Wl 'kpa, fε zε -a -nan 'tε 'ka 'driman 'li "fo "dl, en min -le yra yldl 'leda "ka "dl.] ⁴⁵ -Te 'i 'cεin 'bε -maan i 'wl 'wliid "dra bε, 'i 'cεn 'i man! Kε -te i wla 'i 'cεin -tuwli "a 'belidl nen ya'a 'nyaan dlε -a va bε, 'bε "yi mlin -kudl 'tε 'va te 'i 'cεin a "fli "bε -a da. ⁴⁶ ['Wl 'kpa, fε zε -a -nan 'tε 'ka 'driman 'li "fo "dl, en min -le yra yldl 'leda "ka "dl.] ⁴⁷ En -te

'i yie 'bε -maan i 'wl 'wliid "dra bε, 'i 'si "ji! Kε -te i -wla 'i yie -tuwli "a Bali -le mingonnen trε da bε, 'bε "yi mlin -kudl 'tε 'va te 'i yie a "fli "bε -a da. ⁴⁸ 'Wl 'kpa, fε zε -a -nan 'tε 'ka 'driman 'li "fo "dl, en min -le yra yldl 'leda "ka "dl.

⁴⁹ Fε nen maan 'vl zε -yεε ci 'nan, Bali -pan wl -tudu pεenon bε, o -wε -fεa "man. -A -tuwli "nen "nyian 'cεe vε -a, 'tε -taa 'ka 'tudu pεenon 'nanjenle.

⁵⁰ 'Wl 'kpa, -wε a fε "yi "a. 'Pian -te -wε 'nkonon 'si 'man "bε, -mε "a nen waa dra "nyian 'nkonon? E "ka "fo "dl. "Le zε -wε fε dra "nkonon bε, 'ka "bε "nyian 'ka 'nkonon 'e 'kon 'ka cin man, -e 'ka yei 'e 'fu -trε.»

Zozi 'wl tin 'ba lt boladl da

10 "Bε -sru Zozi 'si Galile, en e -ku Zude 'leglon 'ful nen Zudan 'yi -sru "bε -a -ji. En minnun o cin 'yl 'man "nyian "kaga, -a -nan nen e 'wl "paadl 'sia o ji "le zε yaa dra 'e 'cεn bε -yee 'wl 'zu.

² Farizen 'nkon -mie pli "man. O 'wl laabu -yε -a wei 'kudl -le "wεan. Waa laabu -yε 'nan: «-Cee -pei -tε wl -a -si -nkon 'nan min 'e nan bεla?»

³ En Zozi -a laabu -wlv 'nan: «-Mε "wl nen Moizi -a cren -tε -pei 'fluba 'ji 'nan 'ka drε?»

⁴ Waa 'vl Zozi lε 'nan: «Moizi -a -si -nkon 'kue 'nan, -te min "ta 'e nan bεala bε, 'e lt bεla 'fluba drε -e 'e 'kon -yε 'vaa -e 'e bεla.»

⁵ Zozi "e -wle 'nan: «'Ka "trεn "a "yuyu, -yee "wεan nen Moizi -pei zε -a -tε 'cεε. ⁶ 'Pian zε Bali fε pεenon drε bε, en e -klnkon drε 'o 'vale lkon -a. ⁷ -Yee "wεan -klnkon "sia 'e "tl 'lee 'e "bu "srkon, -e 'e lεa 'e nan man. ⁸ -A -nan nen o "flinon dra min -tuwli "a. Wa'a 'kwan "nyian min "fli "a dl, 'pian o drε min -tuwli "a. ⁹ -Yee "wεan -si 'ka 'e "nkon dl blamin lε 'nan fε nen Bali -a 'pa 'e cin man bε, 'e 'cεn 'e cin man dl.»

¹⁰ Zl o 'bεla "konnen "bε, en -a -srunon "nyian "o 'wl laabu -yε 'wl zε -a da. ¹¹ En yaa 'vl -wle 'nan: «Min oo min nen 'e nan 'bεla, en e lt pee 'pa bε, te e 'wl 'wliid drε 'e nan 'tuidl -a en e lt pee wεε. ¹² -A -tuwli "nen "nyian, -te lkon 'si 'e 'sran wlu, en e -konnen pee 'pa bε, te e 'wl 'wliid drε 'e 'sran 'tuidl -a en e -konnen pee wεε.»

Zozi -fεa 'vl nannannun man

¹³ Minnun -ta nannannun -a Zozi lε 'nan -e 'e klε o man. 'Pian Zozi -srunon 'si -tε -wlv. ¹⁴ Zl Zozi 'wl zε -a -nan 'yl bε, 'e 'nan "man, en yaa 'vl 'e -srunon lε 'nan: «'Ka nannannun 'tul 'o 'ta 'an 'va! Te 'ka 'si -tε -wlv "dl! Kε minnun nen "le -wee 'wl 'zu bε, Bali -le mingonnen trε a -wee vε -a. ¹⁵ Maan ve 'cεε 'wl tgl 'a 'nan, minnun nen wa'a 'wle "man "le zε nannannun -le 'wl 'zu -e Bali 'e mingonnen -bl o da dlε, wa'a 'wlamlan -yee mingonnen trεda dl.» ¹⁶ -A -nan nen e 'o 'si, en e -fε 'e man. 'E 'pε 'pla o da -tudu, te e -fεa ve o man.

Fezan -tu -le 'wl

¹⁷ Zl Zozi 'si 'sia bε, kε min -tu -ta -a 'lε flan -a, en 'e "po kεn "wlu. Yaa 'vl Zozi lε 'nan: «Bali -le 'wl "paazan

tugli, maan dra 'ko, -e 'belidı nen ya'a 'nyaan dıe, "an 'yıl?»

¹⁸ En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Me "le "wean nen, yian laabo min tugli? -Te ya'a 'silēa Bali -tuwli "a dıe, min -tu 'ka tugli dı. ¹⁹ I Bali -le -pei -tō wunun -tōa. Te 'i dre min -tezan -a dı! Te 'i min nan -wēe "dı! Te 'i crin wu dı! Te 'i 'wlu 'sen min man dı! Te 'i min ta -blı dı! 'I yie 'e 'nan 'i "tı 'lee 'i "bu "man!»

²⁰ E Zozi le 'nan: «Bali -le 'wı "paazan, -pei pēenōn zıe, an 'ta wuladı 'sia "da 'an "wennen da.»

²¹ Zozi -a -nanjēen tein, yaa 'yıl "yi, en e -yre 'nan: «'Yie 'wı 'fu -tuwli -yēe klı 'i man. 'I 'ku, fēnun nen 'i 'lō bē, 'i 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yale -tēnōn man! -Te yia dre zıe, 'i yıfē -taa "kōle laji. "Bē -sru en 'i -sōōnla 'an -sru!»

²² 'Pian zı e 'wı zıe -a 'man bē, e -si 'sia, te -a ta a -trō -drō, kōō -a yıfē a "kaga.

²³ -A -nan nen Zozi 'e -sruncōn 'nanjēen 'e "srōn, en yaa 'vı -wle 'nan: «Minnun nen, 'trēda fēnun cı -wō "bē, e ya 'plēble -e 'o dre Bali -le mingōnōn tēdave -a.»

²⁴ 'Wı zıe yaa -sruncōn 'ci baa 'ji, en Zozi -a 'vı -wle "nyian 'nan: «'Mēn 'nēnōn, e ya 'plēble -e min 'e dre Bali -le mingōnōn tēdave -a. ²⁵ Min nen e ya fēzan -a bē, -e 'e dre Bali -le mingōnōn tēdave -a bē, e ya "man 'plēble 'wıdı. Kōō 'vaa -e 'wı zıe 'e dre bē, te -wi -dan nen waa laabo shamo bē, e cı 'mēnzren -yre ji.»

²⁶ -A -nan nen -a -sruncōn 'ci baa 'ji "mēn 'e cıla "da, en waa vıdı 'sia 'o cın le 'nan: «-Te 'bē a zıe, -tıe -kōlaman 'sıdı -a 'wı 'ji "mēn?»

²⁷ Zozi o -nanjēen tein, en e 'nan -wle 'nan: «Min 'ka 'kōlaman -e 'e 'fli 'si 'wı 'ji dı, 'pian Bali 'bē -kōlaman -a dredı -a. Kōō Bali -kōlaman 'wı pēenōn dredı -a.»

²⁸ En Pieri -a 'vı -yre 'nan: «Kuu "nun? Ku 'si fē pēenōn -sru, en ku sōōnla 'i -sru.»

²⁹ Zozi -a 'vı -yre 'nan: «Maan ve 'cēe 'wı tugli 'a 'nan, min oo min nen e 'si 'yēe 'kōn, 'lee 'e "bōlnun, 'lee 'e "blunun, 'lee 'e "bu, 'lee 'e "tı, 'lee 'yēe 'nēnōn, 'lee 'yēe feinun -sru 'mēn "wean 'lee Bali -le 'wı 'nōnōn 'le "wean bē, ³⁰ min zıe, e fē pēenōn zıe -a ye 'e 'pa -a -yaa tu 'trēda. Yaa ye 'kōnōn -a, en yaa ye "bōlnun -a, en yaa ye "blunun -a, en yaa ye "bunun -a, en yaa ye 'nēn -nun -a, en yaa ye feinun -a. Minnun -te "paa "da, 'pian yaa ye. "Bē -sru tu -fōla "da ji bē, 'belidı nen, ya'a 'nyaan dıe, e dra -yēe vē -a. ³¹ Minnun nen o -trōa 'si 'lē bē, o "kaga -taa "fōlēa "da, en minnun nen o -fōla "da "bē, o "kaga -taa "drele -si 'lēnōn 'a.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandı -kanōn 'va wı 'pa yaagan 'vı

³² Zozi 'lee 'e -sruncōn a -kunan Zeruzalem, en Zozi nen 'si 'lē. -Kudı Zeruzalem "klan -a -sruncōn 'fuda "fli 'kō 'tedı 'sia, en minnun nen o -sru "bē, nyen a "nyian -wee 'ji. Zozi 'e -sruncōn 'fuda "fli laabu 'o 'saza, en 'wı nen e "ta -daa "kōle "man "bē yaa vıdı 'sia -wle. E 'nan: ³³ «-Kaa "ta -ko Zeruzalem. -Te -kaa 'bōla 'nan nun bē, minnun Blamin -pı -nōan Bali -pannōn 'tanōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn le. O tin -tēa "da 'nan 'e 'ka. Waa -nōan "minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dıe -wle. ³⁴ Minnun zıe, waa sēe wo, 'o 'le 'yi -sēan -a yra, waa -sōan -ngble -a, en waa

-tēa. 'Pian -a yi yaagan da bē, -e 'e 'wluan -kanōn 'va.»

Zaji 'lee 'e "but Zan fē -tu -si laabu Zozi 'lō

³⁵ Zebede -pı Zaji 'lee 'e "but Zan pli Zozi man. O -yre 'nan: «Bali -le 'wı "paazan, ku ya "vale 'wı nen ku "ta -a laabo 'i 'lō 'gūe, 'i dre 'kūe.»

³⁶ En Zozi -a laabu -wō 'nan: «-Me 'va nen, ka cı?»

³⁷ O 'nan -yre 'nan: «-Te i mingōnōn -blıdı 'sia bē, 'i 'wı "man -e 'ku -nyran 'i "srōn! Min -tu -kōan 'i 'pē "yi "da, -e min -tu 'e 'kōn 'i 'pē bu da.»

³⁸ Zozi 'e -wle 'nan: «'Wı nen ka cı -a laabunan bē, ka'a 'ci tōa dı. 'Wı yıdı nen e "ta -daa "bōle 'an man bē, 'ka 'wulo "sōa "wlu? En 'tē nen o "ta -daa -a 'palē 'an da bē, 'ka 'wulo "sōa "wlu?»

³⁹ O -yre 'nan: «-Inyan, 'ku 'wulo "sōa "wlu.»

En Zozi 'e -wle 'nan: «'Wı tugli nen, 'wı yıdı nen e "ta -daa "bōle 'an man bē, e kōa "nyian "cēe "man. En 'tē nen minnun "ta -daa -a 'palē 'an da bē, waa "paa "nyian "cēe "da. ⁴⁰ 'Pian -nyrandı 'an 'pē "yi 'lee 'an 'pē bu da bē, 'an 'kō "cēe -si -nōan "min le dı. Minnun nen Bali -a pla o 'tō man bē -wee vē 'bē cı -a.»

⁴¹ Zozi -sruncōn 'fu nen o -fu bē, zı o 'wı zıe -a 'man bē, en 'bli 'fō o ji Zaji 'lee Zan man. ⁴² -A -nan nen Zozi o pēenōn laabu, en e 'nan -wle 'nan: «Kaa -tōa 'nan, min tanōn 'le min pladı 'bē cı -sa wı -a. En minnun nen o cı min -dandannun -a bē, -wēe -va -ble minnun da. ⁴³ 'Pian te 'wı zıe -nyren 'e 'kōn 'ka yei "dı. Min oo min nen e ya "vale 'e dra min -dan a 'ka yei "bē, 'e 'fli 'pla min pēenōn 'wlu o 'sudı -a! ⁴⁴ En min oo min nen e ya "vale 'e dra 'ka 'tazan -a bē, 'e 'fli dre 'ka pēenōn 'le nōan -a! ⁴⁵ 'Wı 'tuwli zıe -a 'kō nen Blamin -pı -a dre. Ya'a 'talē 'nan -e minnun 'o 'su dı, 'pian e -ta 'nan -e 'e minnun 'su. En e -ta 'nan -e 'e 'ka -e min "kaga 'o 'su Satan -le 'plēble 'kō.»

Zozi Batime yie 'lē 'su

⁴⁶ Zozi 'lee 'e -sruncōn cıla Zeriko, te o "ta -ko Zeruzalem. "Wēe 'si Zeriko bē, minnun "kaga sōōnla o -sru. Time -pı Batime yra 'e -nyrandı -si man, te e fēnun tru "baa -a yie a 'e 'widı -le "wean. ⁴⁷ Zı yaa 'man 'nan, Zozi nen 'e "sia Nazareti bē, e ya cınan bē, en e -paandı 'sia 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyrında 'si!»

⁴⁸ En minnun paan "da 'nan 'e 'lēbo 'pla da. 'Pian e paan "nyian 'kpa 'plēble 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyrında 'si!»

⁴⁹ -A -nan nen Zozi 'tō, en e 'nan: «'Ka vı -yre 'nan, 'e 'ta 'gu!»

Waa 'vı Batime le 'nan: «'I -pōan 'kun! E 'nan, 'i 'lu!» ⁵⁰ Kōō e 'yēe sō 'si 'e da, e wluan lou -blu, en e -ku Zozi 'va.

⁵¹ Zozi 'e -yre 'nan: «-Me "nen i ya "vale 'nan 'an dre 'yie?»

En yie 'wızan -a 'vı -yre 'nan: «'An 'san, an ya "vale 'yian yie 'lē 'su!»

⁵² En Zozi 'e -yre 'nan: «'I 'ku! 'Yie yi -teradı 'an da 'i beli.» 'Nun tōn Batime yie 'lē 'su, en e -sōōnla Zozi -sru.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

11 Zozi 'lee 'e -sruncɔn a -plinan Zeruzalem. O 'bɔ 'flanun nen o o laabo Befaze 'lee Betani bɛ -a "srɔn. 'Flanun zɛ o ya Olivie pɔn man. En Zozi 'e -sruncɔn "fli 'pa 'sia 'o 'lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: ² «'Ka 'ku 'fla nen, 'ka 'lɛ bɛ -a da! -Te ka 'bɔla 'nan nun bɛ, ka -aflumun planen ye 'e 'baa -tɔdɪ. Min 'ka tian 'fɔlɛ "da "dɪ. 'Ka baa 'su -e 'ka 'ta -a 'mɛn 'gu! ³ -Te min -tu -a laabu 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ "nen kaa dra -yrɛ "bɛ, 'ka vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan 'e 'nan, -aflumun 'wlɪ a 'e man. 'Pian e -taa "a -naagu.» »

⁴ O -ku, en o 'bɔ -aflumun planen man 'e 'baa -tɔdɪ 'kɔn 'tu -kpɛin "man bei -si man. En waa baa 'su. ⁵ -A -nan nen minnun nen o cɪ -nan bɛ, o -mienun -a laabu -wlɔ 'nan: «-Mɛ "nen kaa dra? -Mɛ "lɛ "wɛan nen kaa baa 'su?» ⁶ 'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ -wlɛ "bɛ, -a 'bɔ nen waa 'vɪ -wlɛ. En minnun o 'tɔt, waa drɛ. ⁷ O -ku -aflumun planen zɛ -a Zozi lɛ. O 'wee sɔnun paala -a koda, en e -nyran "da. ⁸ Minnun "kaga 'wee sɔnun paala -a 'lɛ. En min -mienun yiba "pɛnɛnnun cɛɛn, en waa 'pla -a 'lɛ. ⁹ Minnun nen Zozi 'lɛ bɛ, 'lee minnun nen o -sru "bɛ, o pladɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan:

«-Fɛavɛa o! -Fɛavɛa o,
Bali -le -fɛa 'e 'kɔn min nen
Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man!

¹⁰ Bali -le -fɛa
'e 'kɔn mingɔnnɛn -blɪdɪ nen,
e "ta -daa "bɛ -a man!
'Ku tra David -le mingɔnnɛn -blɪdɪ nen.
Bali 'tɔ 'e drɛ -dan laji lou!»

¹¹ Zɪ Zozi wlala Zeruzalem zɛ. En e -ku Bali -pan 'kuin 'nan -e 'e fɛ pɛɛnɔn -nanjɛn. Zɪ -pei "ta taan "bɛ, en e 'bɔla, e -ku Betani 'o 'vale 'e -sruncɔn 'fuda "fli "a.

Yiba "tu nen ya'a 'baa dɪ Zozi 'e wei 'pla "man

¹² Tu cɛɛn en Zozi 'si Betani 'o 'vale 'e -sruncɔn 'a. "Wɛɛ -ta -sia bɛ, en dra Zozi 'tɛdɪ 'sia. ¹³ -A -nan nen e fijie yiba "tu 'yɪ -kɔkɔbli te -a 'la a "da. En Zozi 'ku -a -nanjɛnɛ 'nan -te -a 'blu a "maan? Zɪ e 'bɔ yiba zɛ -a wlu bɛ, -a 'la 'saza nen yaa 'yɪ "da. Kɔkɔ fijie ba tu "cɛɛ dɪ. ¹⁴ En Zozi -a 'vɪ yiba zɛ -yrɛ 'nan: «Te min -tu 'e 'i 'blu -blɪ 'li "fo "dɪ!» -A -sruncɔn 'wlɪ zɛ -a 'man.

Zozi fɛnun -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin

¹⁵ "Bɛ -sru o 'bɔla Zeruzalem, en Zozi wla Bali -pan 'kuin. Minnun nen o cɪ Bali -pan fɛnun -tannan, 'lee minnun nen o cɪ -a 'lɔnan bɛ, e o -pɪndɪ 'sia. E "lala ta -fɔkɔkɔ 'le 'tablonun, 'lee -plablo -tannɔn 'le pɛinnun fuila "man. ¹⁶ En ya'a min -tu 'tɔtlɛ -e 'e 'cɪl fɛ -tu -a Bali -pan 'kuin dɪ. ¹⁷ Zozi 'wlɪ 'pla -wlɛ. E 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali "e 'nan:

«'Mɛn 'kɔn -kɔn 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le Bali tru 'ba 'kɔn 'a.» 'Pian kaa drɛ crɪn wunan -a.»

¹⁸ Zɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'wlɪ zɛ -a 'man bɛ, en o Zozi 'man -wɛɛdɪ 'sia 'nan -e 'o -tɛ. Kɔkɔ

nyen o 'cɛndɪ 'sia, -yɛɛ 'wlɪ "paadɪ nen e ya 'sɔnan minnun pɛɛnɔn lɛ bɛ, -yɛɛ "wɛan.

¹⁹ Zɪ funnin 'pla bɛ, en Zozi 'lee 'e -sruncɔn 'si Zeruzalem.

Yiba "nen Zozi 'e wei 'pla "man "bɛ e -ka

²⁰ Tu cɛɛn en Zozi 'lee 'e -sruncɔn lidɪ 'sia 'o da "nyian Zeruzalem. O fijie yiba zɛ -a 'yɪ, te e -ka e 'bɔ 'e "sɛin "man. ²¹ Tɔkɔ 'wlɪ nen Zozi -a 'vɪ fijie yiba zɛ -a man bɛ, -a -cin -tɔ Pɛri ji. En yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -le 'wlɪ "paazan, "i 'yɔ! Fijie yiba "nen 'i wei 'pla "man "bɛ, e -ka.»

²² En Zozi -a 'vɪ 'e -sruncɔn lɛ 'nan: «'Ka yi -tɛra Bali da! ²³ Maan ve 'cɛɛ 'wlɪ tuglɪ 'a 'nan, -te min -tu -a 'vɪ pɔn 'labɛ -yrɛ 'nan: «'I 'sura 'gu, 'i 'ku -tɛ jemie -va,» en min zɛ ya'a 'e 'ci -fɔkɔlɛ dɪ, 'pian e yi -tɛra "da 'nan Bali -a 'lɛ sɔkɔman 'yrɛ bɛ, e dra. ²⁴ -Yɛɛ "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ pɛɛnɔn nen kaa laabo Bali 'lɔ te ka ya Bali tru 'banan bɛ, 'ka yi -tɛra "da 'nan kaa 'yɪ 'va, tɔkɔ kaa ye! ²⁵ En -te ka "ta Bali tru "baa, te min -tu man wɪ a 'ka 'ji bɛ, 'ka 'cɛ -yrɛ! 'Ka drɛ zɛ -e 'ka "tɪ "nen laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nen kaa drɛ -yrɛ "wɪdɪ "bɛ, 'e 'cɛ 'cɛɛ. ²⁶ ['Pian -te ka'a min man wɪ cɛa dɪ, 'ka "tɪ "nen laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nen kaa drɛ -yrɛ "wɪdɪ "bɛ, ya'a "nyian "e cɛa 'cɛɛ dɪ.»]

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?

²⁷ "Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -sruncɔn 'bɔla "nyian Zeruzalem. En Zozi 'ciɪdɪ 'sia Bali -pan 'kuin. -A -nan nen Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun pli "man. ²⁸ Waa laabu -yrɔ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nen i 'wlɪ -nun zɛ -a drɛ? En -tɛ -si -nɔn 'yɛɛ?»

²⁹ En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wlɪ 'tɔwɪl "cɛ laabo 'ka 'lɔ. -Te kaa -sru 'vɪ 'mɛn bɛ, -kɔladɪ nen an 'wɪnɔn zɛ -a drɛ 'a bɛ, maan -ci "sia 'cɛɛ. ³⁰ -Tɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize drɛ? Minnun 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

³¹ -A -nan nen waa vɪdɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan: «Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ, e -taa -a laabulɛ -kaa 'lɔ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nen ka'a yi -tɛala 'wlɪ nen Zan -a 'vɪ bɛ -a da dɪ?» ³² En -te -kaa 'vɪ 'nan: «Minnun 'bɛ 'pa 'sia bɛ, minnun pɛɛnɔn -taa 'wunlɛa -kaa man.» Zuif 'nɔn 'tanɔn zɛ, "klan a o ji, kɔkɔ minnun pɛɛnɔn Zan "siala Bali 'lewei vɪzan -a.

³³ -Yɛɛ "wɛan nen waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Ku'a san tɔa dɪ.»

En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian min nen e -si -nɔn 'mɛn en an 'wɪnɔn zɛ -a drɛ bɛ, ma'an 've 'cɛɛ dɪ.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

12 Zozi 'wlɪ tin 'badɪ 'sia -wlɛ -kɔnnɛn "ji. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Min -tu 'bɛ 'yɛɛ rɛzɛn fei 'pa, e -klɔn 'bu "man, e rɛzɛn 'blunɔn drɛ, en e fɛ -tu drɛ, min -tɔa "da -e 'e fei 'bɔ ta 'pin. "Bɛ -sru e fei zɛ -a -pɛba 'wɪ minnun lɔ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, te o 'yɛɛ vɛ -nɔn. Yaa drɛ zɛ, en e -ku 'lɛglɔn 'pɛɛ -ji. ² Zɪ rɛzɛn nan tu 'bɔ bɛ, en min zɛ 'e 'suzan 'tu 'pa 'sia minnun nen o 'nyranman "paa -yɛɛ rɛzɛn fei bɛ o va, 'nan 'nyranman nen

waa 'pa be 'o 'yee ve -כּח. ³ 'Pian waa 'suzan zle -a 'kun, waa -כּח, en waa 'li 'e da 'e 'lo 'a 'e 'tun. ⁴ "Be -sru en e 'suzan 'pee 'pa 'sia "nyian o va. Wεε 'kun, wεε 'כּח 'e 'wulo -man, wεε sכּח. ⁵ Yaa yaagazan 'pa 'sia, en wεε 'te. "Be -sru min "kaga "le ve dre "nyian zt, waa -mienun -כּח, en waa -mienun tεε.

⁶ Min -towlit "nen, e -fu fei san zle -yrk "be, -yεε ci -a 'כּכ 'pl -towlit "nen, e 'כּכ -yre tglit be -a. Yaa 'pa 'sia fei 'panon zle o va 'e -fola "da. Yaa 'vl 'e 'ji 'nan, o -taa 'yra -tεle 'e 'pl man.

⁷ 'Pian fei 'panon -a 'vl 'o cin le 'nan: «Min 'labe -yεε 'e "tl -zia -ble. -Kaa -tε, -e -zia zle 'e dre -cee ve -a.» ⁸ -A -nan nen waa 'kun, waa -tε, en waa -kadit tuu fei lunen -כּח -sru.

⁹ 'Wl zle -a -ji be, -mε "wl nen fei san -taa -a drele? Maan ve 'cεε 'nan, e -taa -e 'e 'yee fei 'panon zle o -tεε, -e 'e 'yee rezēn fei 'כּכ 'nכּח min peenun le. ¹⁰ 'Wl nen 'e 'cren -tedit Bali -le 'fluba 'ji be, ka'a ta vλε duu? כּכ e ya 'e 'cren -tedit 'nan:

«Kכle nen 'כּכ 'nכּח -a tuu 'o 'pela koda be, -yεε dre 'כּכ 'pu -fכ -כּכle -a.

¹¹ Minsan 'be dre en -כּכle zle 'e dre 'כּכ 'pu -fכ -כּכle -a. 'Wl nen Minsan -a dre be, e min 'plo -fכ.»

¹² Zt Zuif 'nכּח 'tanon -כּכnen zle -a 'man be, waa -t 'nan 'wee 'wl nen Zozi -a ve. -Yee "wean o ya "vale 'o "kuan, 'pian minnun lo "klandt -le "wean waa 'tul, en o -ku.

'Sukכle -pan wudt da wl

¹³ "Be -sru en Zuif 'nכּח 'tanon zle o Farizen 'nכּח -mienun 'lee Erodi -le minnun -mienun 'pa 'sia Zozi 'va -a man -wεεdit 'nan -e 'o wei 'kun 'le "wean. ¹⁴ O -ku, en o 'nan -yre 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, kua -כּכ 'nan, i ya 'wl tglit vuzan -a. Yi'a 'klanman min lo 'wl tglit ci 'sidt -a -yre dt. En yi'a min bo "va "dt. 'Pian i Bali -sru 'ta wudt "paaman minnun ji 'e tglit da. -Yee "wean kua laabo 'i 'lo 'nan, -a -si a -kaa 'lo -e -kaa 'sukכle -pan wu כּכ 'nכּח 'le mingכּננ Seza le, -baa te -ka'a dre dt? 'I vl 'kue!»

¹⁵ 'Pian 'wl nen -a -cin ci o ji be, Zozi -a -כּכnen 'yl, en yaa 'vl -wle 'nan: «-Mε "le "wean nen, ka ya "vale kaan wei "kuan? 'Ka 'ta 'lein 'wle 'tu -a 'men -e 'an yl!»

¹⁶ Waa -tu -nכּח -yre. -A -nan nen Zozi -a laabu -wכ 'nan: «-Tt -wulo -fodo nen 'gu? En -tt 't 'cren nen 'gu?» O -yre 'nan: «כּכ 'nכּח 'le mingכּננ Seza -le ve nen.»

¹⁷ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «Fε nen Seza -le ve -a be, 'cεε 'nכּח Seza le! En fε nen Bali -le ve -a be, 'cεε 'nכּח Bali le!» 'Wl zle -a mandt o 'plo 'fכ.

Minnun nen o -kaa be o wuanla -kanon 'va

¹⁸ "Be -sru en Saduze 'nכּח -mie pli Zozi man. Saduze 'nכּח "o "ve 'nan, -te min -ka be, ya'a 'wuanla -kanon 'va dt. Zt o pli "man "be, en waa laabu -yrk 'nan: ¹⁹ «Bali -le 'wl "paazan, 'wl nen Moizi -a cren -tε 'kue be, -nyren 'gu: «-Te min lt 'pa, en -a san zle e -ka, te wa'a tian 'nen 'yale 'o 'vale 'e nan 'כּכ 'a dtε, -yee -cale zle -a "bul 'e 'pa,

-e 'e "bul klu כּכ!» ²⁰ Min -tu -le 'nen -כּכnmכּח a 'sכּravli. -A tεde lt 'pa, en e -ka, te wa'a 'nen 'yale 'e nan 'כּכ 'a dt. ²¹ -A "flizan "e -cale -towlit zle -a 'pa, en e -ka, te wa'a 'nen 'yale dt. -A yaagazan 'le ve dre "nyian zt. ²² O 'sכּravli "lt zle -a 'pa, en o pεenכּח kaa, te wa'a 'nen 'yale dt. "Be -sru en lt 'כּכ "e "ka 'wu "nyian. ²³ Tu nen minnun wuanla -kanon 'va be, lt zle e -כּכan -tt nan -a? 'I vl 'kue! כּכ o 'sכּravli 'כּכ -a 'pa lt -a.»

²⁴ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Ka'a tian 'wl 'tu -ci manle "fo "dt. 'Wl nen 'e 'cren -tedit Bali -le 'fluba 'ji be, ka'a -ci maan dt, en Bali -le 'pleble be, ka'a כּכ dt. ²⁵ כּכ tu nen minnun wuanla -kanon 'va be, -כּכnmכּננun 'ka lt paa dt, en lumכּננun 'ka -כּכnen paa dt. O -כּכan "le Bali -le 'pasianכּח nen laji be -wee 'wl 'zu. ²⁶ -Te -a -cin a 'ka 'ji 'nan, minnun nen o kaa be wa'a 'wuanla -kanon 'va dtε, te ka ya 'ka 'fli see "paanan. 'Wl 'nen 'e 'cren -tedit Moizi -le 'fluba 'ji be, ka'a tian -a ta vλε duu? כּכ tu nen Bali a yiba "kpizrennen 'va en e 'wl tin 'ba Moizi le be, yaa 'vl -yre 'nan: «An ya Abraam -le Bali -a, en an ya Izak -le Bali -a, en an ya Zago 'le Bali -a.» ²⁷ Tu nen Bali 'wl zle -a ve be, te -kaa tranun zle o kaa -a -nan 'mכּח. 'Pian Bali "le 'va be, o yiε a "man tian, כּכ Bali a minnun nen o yiε ci "man "be -wee Bali -a, e 'ka minnun nen o kaa be -wee Bali -a dt. -Yee "wean ka'a 'wl 'tu -ci manle "fo "dt.»

-Mε "wl 'be ci Bali -le -pei -tכ wl -dan a?

²⁸ 'Fluba 'ci vuzan -tu -sa zle -a 'man. Zt yaa 'yl 'nan Zozi -a -ci 'vl Saduze 'nכּח le fenyian be, e pli Zozi man, en yaa laabu -yrk 'nan: «Bali -le -pei -tכ wl pεenכּח be, -a "cen 'be ci "va -dan?»

²⁹ En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «Bali -le -peinun pεenכּח 'va be, -pei -dan nen 'gu:

«Izrael 'nכּח,
'ka "trכּen "כּכ!
-Kaa 'san Bali
'be ci Minsan -a 'e 'towlit.

³⁰ En 'i Minsan 'כּכ nen 'yie Bali -a be,

-a yl "yi 'i 'bli pεenכּח 'a!

'I yl "yi 'yie 'wl dre dt pεenכּח 'a!

'I yl "yi 'yie ci "nrכּndt pεenכּח 'a!

'I yl "yi 'yie 'pleble pεenכּח 'a!» ³¹ En -a "flizan nen 'gu:

«'I כּכezan -tu yl "yi

"le 'yie 'wl 'zu!» Bali -le -pei -tכ wl pee -dan 'ka 'mlian -pei "fli zle o da dt.»

³² En 'fluba 'ci vuzan -a 'vl -yre 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, yia 'vl fenyian. 'Yie tin a 'nכּכnכּח -a vldt -a 'nan, Minsan 'be ci Bali a 'e 'towlit, -a pee "ka "dt. ³³ -Yee "wean min 'e Bali yl "yi 'e 'bli pεenכּח 'a, 'lee 'yee ci "nrכּndt pεenכּח 'a, 'lee 'yee 'pleble pεenכּח 'a! En 'e כּכezan -tu yl "yi "le 'e 'כּכ 'le 'wl 'zu! 'Wl zle -a dre dt -dan "mlian 'sraga nen waa 'te 'ble Bali le be, -a da. En -a -dan "mlian 'sraga pεenכּח budt Bali le da.»

³⁴ Zt Zozi -a 'yl 'nan, min zle yaa -sru 'vl 'wl 'כּכdt -a be, en e 'nan -yre 'nan: «E -fu "wennכּח -e Bali -le mingכּננ -nen -bludt 'e pou 'sia 'i 'va.» "Be -sru 'wl laabudt -yrk "cin 'ka "nyian -tכle min -tu ji dt.

-Tu -pi nen Crizi -a

³⁵ Zozi a 'wɔ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin. En yaa 'vɔ -wɛ 'nan: «E drɛ 'kɔ en 'fluba 'ci vɔnɔn 'o 'nan, min 'sizan 'wɔ 'ji Crizi a David kluda min -a?» ³⁶ Kɔɔ David 'bɔ -a 'vɔ, tu nen Bali lei 'saun 'ta 'tɔ "man "bɛ, -a 'nan:

«Minsan Bali -a 'vɔ 'an 'san lɛ 'nan:

'I 'nyran 'an 'pɛ 'yi "da -trilii,

-e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'kludɔ man.» ³⁷ -Te David 'bɔ Crizi laabo 'e 'san bɛ, e drɛ 'kɔ en 'bɛ -kɔan David kluda min -a?»

Min "kaga "trɔɛn "a 'e 'tɔdɔ -yrɛ ci "nrandɔ -a.

³⁸ En yaa 'vɔ 'nyian 'yee 'wɔ "paadɔ 'bɔ 'va 'nan: «Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! -Te 'ka 'wɔ drɛ "le 'fluba 'ci vɔnɔn 'le 'wɔ 'zu! O -tɔɔdɔ ye 'yi -trale -gblɔnɔn nen fɛnyian bɛ -a -ji. En waa ye 'yi "le 'nan min 'e o 'tɔ bu -guada. ³⁹ -Te e ya cin yɔ 'kuin -a oo, en -te e ya "fɛdi da -a oo, -nyran "nan 'kpagba nen waa 'sidɔ ye 'yi. ⁴⁰ O fɛnɔn "sia -calenun lɔ -dawli -a. "Bɛ -sru -e 'o Bali tru 'ba -plɔn 'nan -e minnɔn 'o o "sia min tɔglɔ 'a. 'Wɔnɔn zɛ -a drɛdɔ -le "wɛan Bali -wee tin "paa 'plɛblɛ 'kpa.»

-Cale seezan -le fɛ -nɔndɔ 'wɔ

⁴¹ "Bɛ -sru en Zozi 'ku -nyenlɛa -gbogbo nen minnɔn "lala -sɛan "ji Bali -le vɛ -a bɛ -a "srɔn. Minnɔn nen o cɔ "lala -sɛnnan -ji bɛ, e o -nanjɛndɔ 'sia. Fɛnɔn "kaga "ta, en o "lala -sɛn -ji "kaga. ⁴² "Bɛ -sru en -cale seezan -tu -ta, e -bablu 'wɛ 'tudu -fɔ -ji "fli.

⁴³ -A -nan nen Zozi 'e -srɔnɔn laabu 'e "srɔn, en yaa 'vɔ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, -cale seezan 'labɛ, e fɛ -nɔn Bali lɛ e mlin minnɔn pɛɛnɔn nen waa -nɔn 'gɔɛ o da. ⁴⁴ Kɔɔ o pɛɛnɔn nen waa -nɔn 'gɔɛ, "lala a -wɔn "kaga. 'Pian lɔ 'labɛ, "lala pɛɛnɔn nen -yrɔ -yee fɛ -blɔ "man "vɛ -a bɛ, -a 'bɔ nen yaa -nɔn Bali lɛ.»

Zozi Bali -pan 'kɔn 'wi wɔ 'vɔ

13 Zozi a bɔlanan Bali -pan 'kuin, en -a -srɔzan 'tu -a 'vɔ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɔ "paazan, "i 'yɔi, Bali -pan 'kɔn bɛ, waa -tɔ -kɔlɛ fɛnyian -a. En waa -tɔ -dandan 'e pɛɛnɔn.»

² En Zozi -a 'vɔ -yrɛ 'nan: «'Kɔn -dandannɔn nen kaa -sɔ -fɔa 'labɛ, yi nen o -wiiman bɛ, e ya -tanɔn bɔdɔ -a. -A -tɔ -kɔlɛ pɛɛnɔn fuimlan "man, -a -tu 'ka -fo 'e bɔɛzan da dɔ.»

'Wɔ yɔdɔ -dandan bɔa minnɔn man 'vaa -e 'trɛda -nyan tu 'e bɔ

³ "Bɛ -sru en Zozi 'ku -nyenlɛa Olivie pɔn da te -a yra a Bali -pan 'kɔn da zia. -A -nan nen Pieri, 'lee Zaji, 'lee Zan, 'lee Andre 'wɔ laabu -yrɔ 'o 'saza yei. O 'nan: ⁴ «'Wɔ nen i "sia -a vɔnan 'gɔɛ, tu "cɛn "man nen e dra? En -mɛ "man nen, waa -kɔnnɛn "ye 'nan 'wɔnɔn zɛ o "ta dra? 'I vɔ 'kɔɛ!»

⁵ Zozi -a vɔdɔ 'sia -wɛ 'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tu 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tɔglɔ da dɔ! ⁶ Min "ka-ga -taa "talɛ 'an 'tɔ da. Waa ve 'nan, 'wɛɛ cɔ Crizi -a. En o -taa minnɔn "kaga see "paalɛ -e 'o 'si -si tɔglɔ da. ⁷ Ka

-kuli -tan wɔnɔn maan, en ka 'fla -kɔɔbɔli -kɔɔbɔli da -kuli wɔnɔn maan. 'Wɔnɔn zɛ te 'o 'ka 'cɛn nyen -a dɔ! Kɔɔ 'wɔnɔn zɛ -wɛɛ dra 'e 'flin, 'pian 'trɛda -nyan tu "cɛɛ dɔ. ⁸ 'Lɛglɔn 'tu -ji 'nɔn -taa 'wunlɛa 'lɛglɔn 'tu -ji 'nɔn man, en mingɔnnɛn trɛ -tu -taa 'wunlɛa mingɔnnɛn trɛ -tu man. 'Trɛ -taa 'nyɔnɔlɛ fɛ "kaga "nan, en dra -dandan -taa "minnɔn -tɛɛɛ. 'Wɔ yɔdɔ pou sianan "nen. 'Pian -a pɛɛnɔn zɛ e ya "le 'nan 'nen 'yadɔ -le ci -yaa pou sianan 'zu.

⁹ 'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Minnɔn 'ka "kuan -e 'o -ku 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da. Zuif 'nɔn -taa 'ka 'sɔnɔlɛ sɔnba "a 'wee cin yɔ 'kɔnnɔn -ji. En "nyian bɛ, minnɔn -taa "kɔlɛ 'ka 'a -kɔnmandannɔn 'lee mingɔnnɛnnɔn cɛin -da 'mɛn "wɛan. -A -nan nen ka dra 'mɛn 'wɔ 'nan yɔnɔn 'a o 'lɛ. ¹⁰ Kɔɔ Bali -le 'wɔ 'nɔnɔn fuimlan "man 'lɛglɔn 'tudu pɛɛnɔn 'ji, 'vaa -e 'trɛda -nyan tu 'e bɔ.

¹¹ -Te minnɔn 'ka 'kun, en o -ku 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da bɛ, 'wɔ nen kɔ 'ka vɔ bɛ, te -a nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dɔ! 'Pian 'wɔ nen Bali -a -cin -tɔa 'ka 'ji, te -a tu 'bɔ bɛ, -a 'bɔ nen 'ka vɔ! Ya'a 'taa 'silɛ 'ka 'bɔ 'va dɔ, 'pian Bali lei 'saun 'bɛ "paa 'ka 'le.

¹² "Buɔ -mie -taa 'e 'bɔ 'fli "buɔ -nɔnɔlɛ minnɔn lɛ 'nan 'o -tɛ. En 'nen "tu -mie -taa 'yee 'nen 'nɔnɔlɛ minnɔn lɛ 'nan 'o -tɛ. En 'nɛnnɔn -mie -taa 'wunlɛa 'o "tɔnɔn 'lee 'o "bu-nun man 'nan minnɔn 'e o -tɛɛ. ¹³ Ka drɛ 'mɛn vɛ -a -le "wɛan bɛ, min pɛɛnɔn -taa 'nanlɛ 'ka man, wa'a 'taa 'ka yɔlɛ 'yi "dɔ. 'Pian min nen e -tɔ 'plɛblɛ, en e 'bɔ -a 'le 'srannan "bɛ, e "sia 'wɔ 'ji.»

Tu nen 'wɔ yɔdɔ "mlianla "da "bɛ, Zozi -a 'wɔ 'vɔ

¹⁴ «Tu -tu -taa "bɔlɛ bɛ, 'wɔ 'wɔlɔdɔ "nɔnɔnɔn -taa "kɔnɔlɛ fɛnan nen e 'ka "le 'e 'kɔn dɛ -a -nan. Min nen e 'fluba 'gɔɛ -a ta ve bɛ, 'e 'ci man 'kpa! Tu nen 'wɔ zɛ kaa 'yɔ drɛnan Bali -pan 'kuin bɛ, minnɔn nen o cɔ Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flan 'bli, 'o 'ku pɔnnɔn yei! ¹⁵ En -te min a bei "bɛ, te 'e -wɔa 'yee 'kuin -e 'e 'ku fɛ -tu 'sia dɔ! ¹⁶ En -te min a fei bɛ, te 'e li 'e da 'fla -e 'e 'ku 'yee -trale 'si 'yee 'kuin dɔ! ¹⁷ Lumɔnnɔn nen o -pɔn cɔ 'o man tu zɛ -a man bɛ, 'lee lumɔnnɔn nen 'nen 'nyɔn -mlian -wɔn tu zɛ -a man bɛ, -wee yra yɔdɔ "mlianla "da. ¹⁸ 'Ka Bali tru 'ba 'nan, te 'wɔ zɛ 'e 'tria laa 'fɛn tu -man dɔ! ¹⁹ Kɔɔ 'wɔ yɔdɔ -kɔan -dan 'kpa tu zɛ -a man. Zɔ Bali 'trɛ drɛ 'li -e 'e bɔ cɛɛgu yi -a bɛ, -a sɔman 'wɔ yɔdɔ 'ka tian drɛlɛ dɔ. En 'wɔ yɔdɔ zɛ -a pee 'ka 'dra "nyian 'li 'trɛda "fo "dɔ. ²⁰ Yinun nen 'wɔnɔn zɛ o dra "da "bɛ, Minsan Bali -a -mie cɛɛn "da. -Te ya'a 'wɔ zɛ -a drɛlɛ dɛ, "te min -tu -wulo 'ka -taa bɔlɛa "va "dɔ. 'Pian minnɔn nen e 'o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, -wee "wɛan e yinun -mie cɛɛn "da.

²¹ -Te min -tu -a 'vɔ 'cɛɛ 'nan, min 'sizan 'wɔ 'ji Crizi a 'gu, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ, e ya -miɛn bɛ, te 'ka yi -tɛra "da "fo "dɔ! ²² Kɔɔ minnɔn nen o 'wɔlɔ -sɛan 'nan 'wɛɛ cɔ Crizi -a bɛ, o -taa "kɔnɔlɛ 'trɛda. En minnɔn nen o 'wɔlɔ wɔnɔn ve, te waa ve 'nan Bali 'lewei vɔnɔn nen waa bɛ, o -taa "kɔnɔlɛ "nyian. O -taa 'lɛbo "fɔ wɔ -dandan 'lee -cɛ -srɔn "wɔ -dandan drɛlɛ. Waa dra 'nan, -te 'o 'pɛ 'sɔ 'a bɛ -e 'o minnɔn nen Bali o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, o 'si -si tɔglɔ da. ²³ 'Cɛɛ vɛ bɛ, 'ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va 'kpa! An 'wɔ pɛɛnɔn 'vɔ 'cɛɛ 'va.»

Blamin -pl -tadu -le 'wl

²⁴ «-Te 'wl yidu -dan zle, e cee -nyandu man be, 'nun tōn yide yra klun -tala, mlen 'bidu 'e 'le -tā, ²⁵ mlen crennun 'sia laji, o -teemlan 'tra, en laji fenun pēenōn nen 'pleble a -wō "be, o 'sia 'o 'klu -ji. ²⁶ Tōn te minnun pēenōn 'an 'bō Blamin -pl ye -tanān 'lolu -koei 'da. 'Pleble -dan -kōan 'an 'lō, en 'tō -dan -kōan 'an 'lō. ²⁷ Bali -le 'pasianōn nen laji be, an o "paa -sia 'trēda fē pēenōn 'nan -e 'o minnun nen an o 'si 'va 'mēn vē -a be, o o cin yl. Fē -tu -nan 'ka 'fo 'trēda, te wa'a min 'silē 'be 'nan dū.

²⁸ 'Wl nen e dra fijie yiba "lē be, 'e drē 'cee 'wl -kōn "manvē -a! -Te -a 'la nrindū 'sia "da "be, kaa -tā 'nan 'munmun tu a -tanān bōdū -a -kogo. ²⁹ -A -tūwli "nen 'nyian, 'an 'bō Blamin -pl -tadu -le vē -a. -Te ka 'wlnun nen maan 'vl 'cēē be, -a 'yl drēnan be, 'ka -tō 'nan 'an 'tadu a bōnan -kogo! ³⁰ Maan ve 'cēē 'wl tūglū 'a 'nan, 'ka -naagunōn 'gūē, ka'a 'cēan -kaadu man 'vaa -e 'wlnun zle 'o drē dū. ³¹ Labli 'lee 'trē 'nyan tu a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

³² Tu nen an -taa "man "be, blamin -tu 'ka -a tōā "fo "dū. En Bali -le 'pasianōn nen laji be, wa'a tōā "fo "dū, en 'an 'bō Blamin -pl ma'an tōā "fo "dū, 'pian 'an "tū 'be -tōā 'e 'tūwli. ³³ -Yee "wēan 'ka yie -tō 'ka 'fli -va! Te 'ka yi -tē dū! Kōn tu nen, 'wl zle e dra "man "be, ka'a tōā dū.

³⁴ -A -kōn "man wl nen 'gū. Min -tu 'be "ta -ko 'ta -kōn bli wunan. E 'yee 'kōn 'pēba 'wū 'e 'sunōn 'lō. Min -tu 'lee 'yee 'nyranman -a 'bō nen yaa -nōn o -tudu pēenōn lē. En yaa 'vl min nen 'e yie -tōā -klōn -yre "nen "be, -yre 'nan, te 'e yi -tē dū.

³⁵ -A -tūwli "nen 'nyian 'cee vē -a. -Yee "wēan te 'ka yi -tē dū! Kōn tu nen, 'kōn san lia 'e da "man "be, ka'a tōā dū. -Te funninmlan nen oo, -te bada nen oo, -te mannēn tēdē -a nen oo, -te bodrun nen oo, ka'a tōā dū. ³⁶ -Yee "wēan te 'ka yi -tē dū! "Tōgō e 'bō 'ka man kligli te ka ya yi -tenān. ³⁷ 'Wl nen an cū -a vūnan 'cēē 'gūē, e ya min pēenōn 'le vē -a. Te 'ka yi -tē dū!»

Zuif 'nōn 'tanōn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tē

14 Zuif 'nōn tranun -le 'si nen waa 'wū nōnba -ji be, -a "fēdi yi -fu "fli -e 'e bō. "Fēdi zle -a da nen minnun 'kpcun nen 'mannyan 'ka "va "dūē -a -ble. Tu zle -a man be, te Bali -pannōn 'tanōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn a Zozi 'man -fōnōn 'nan, -e 'o 'kun ci 'cēn 'a -e 'o -tē. ² 'Pian waa 'vl 'o cin yei 'nan: «Te -kaa drē "fēdi yi da dū! "Tōgō minnun 'o -nan yl -e 'o 'wluan -kaa man.»

Lmōn -tu 'wl "yi drē Zozi lē

³ Zozi a Betani. E ya Simōn nen -kogobe a "nen "man "be -yee 'kuin 'e -nyrandū fenun -sru. -A -nan nen lūmōn -tu pli Zozi man 'e 'lō le -pōnēn 'tu -a. -Laziglō nen waa laabo nard be, e ya -ji. E 'ka 'e baadu fē -tu -a dū, en -a 'flē a 'pleble 'kpa. Yaa 'lē 'su, en yaa -sēn Zozi 'win -ji.

⁴ 'Wl zle e 'nan min -mienun man, en waa 'vl 'o cin yei 'nan: «-Mē "le "wēan nen e -laziglō 'kpa be -a srē 'e "tun? ⁵ -Laziglō 'labē yaa -taan paan. -A 'flē bōā yi -yaa yaaga

'nyranman "lala -a, -e 'o -pli 'yalē -tēnōn man.» En o 'wl blū lūmōn zle -a va.

⁶ 'Pian Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Ka lū 'labē -a 'tū flū! -Mē "le "wēan nen, ka 'wl -tōā "man? E 'wl "yi drē 'mēn. ⁷ 'Yalē -tēnōn a 'ka 'va tu pēenōn man. En tu nen e 'sō 'cēē be, ka -kōlaman 'wl "yi "drēdū -a -wle. 'Pian 'mēn vē be, an 'ka 'ka 'va 'gū tu pēenōn man dū. ⁸ 'Wl nen e -kōlaman -a be, -a 'bō nen yaa drē. -Laziglō nen yaa -sēn 'an da 'gūē, 'an 'man nen yaa drē 'nan -e 'waan wū -a. ⁹ Maan ve 'cēē 'wl tūglū 'a 'nan, fēnan pēenōn nen minnun Bali -le 'wl 'nōnōn ve 'trēda be, 'wl nen lū 'gūē yaa drē be, waa -nan 'sinan "paa, en -yēē -maan "kō -e lū 'bō 'cin 'e 'fōla minnun ji.»

Zudazi 'e pei -fō Zuif 'nōn 'tanōn 'va

¹⁰ "Bē -sru en Zozi -srunōn 'fuda "fli 'va min -tu nen waa laabo Zudazi Karioti be, e -ku Bali -pannōn 'tanōn 'va, 'nan -e 'e Zozi 'nōn -wle. ¹¹ Zl e 'wl zle -a 'vl -wle "be, e o ci nran. -A -nan nen o -tō "da 'nan, 'o -taa "lala -nōn -lē -yre. Yi zle -a da nen Zudazi -a man -wēdū 'sia 'nan, tu 'yi 'e 'pla -e 'e Zozi 'nōn Zuif 'nōn 'tanōn 'bō lē.

Zozi 'lee 'e -srunōn Zuif 'nōn 'le 'si nōnba -ji "fēdi blū

¹² "Fēdi nen Zuif 'nōn 'kpcun nen 'mannyan 'ka "va "dūē, -a -ble "da "be e 'bō. -A yi tēdē da nen o 'blanun -teēman -e 'o tranun 'si nōnba -ji "fēdi -blū. En Zozi -srunōn -a laabu -yrcō 'nan: «Nyin zia nen i ya "vale 'nan 'ku 'ku "fēdi fenun -tēn 'yie?»

¹³ En Zozi 'e -srunōn "fli 'pa 'sia. Yaa 'vl -wle 'nan: «'Ka 'ku Zeruzalem! Ka bōā min -tu man. 'Yi 'kōnōn -kōn -yrcō. 'Ka -kōnōn -a -sru! ¹⁴ 'Kōn nen, e wla 'ji be, 'ka vl -a san lē 'nan: «Bali -le 'wl "paazan 'e 'nan, 'ku laabu 'i 'lō 'nan, 'kōn "bū "nen 'ku 'vale 'an -srunōn 'a, ku -kaa tranun 'sidū nōnba -ji "fēdi -ble -ji be, e ya nyin zia?» ¹⁵ E -taa 'kōn "bū -dan tu -kōnōn 'cēē 'kōn 'ta lou, te -a -ci a 'e drēdū 'va. Fē zle -a -nan nen 'ka -cee fenun -tēn!»

¹⁶ -A -nan nen -a -srunōn zle, o -ku 'fla. Waa 'yl "le zū Zozi -a 'vl -wle "be, -yee 'wl 'zū. En o 'si nōnba -ji "fēdi fenun man drē.

¹⁷ Zl funninmlan 'pla be, en Zozi 'ta 'o 'vale 'e -srunōn 'fuda "fli "a. ¹⁸ Tu nen o yra fenun -sru "be, en Zozi -a 'vl -wle 'nan: «Maan ve 'cēē 'wl tūglū 'a 'nan, -kaa nen -kaa cū fenun -blūnan 'gūē, 'ka 'va min -tu 'be -taa 'an 'nōn lē minnun lē.»

¹⁹ -A -srunōn 'ta drē 'trōdō, en waa laabudū 'sia -yrcō "tudu 'nan: «'An 'bō nen?»

²⁰ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Ka min -fuda "fli "nen, -kaa cū fenun -blūnan 'e cin va 'gūē, 'ka 'va min -tu nen. ²¹ 'Wl tūglū nen, Blamin -pl "ta -dāā "kalē "le zū waa cren -tē Bali -le 'fluba 'ji be -yee 'wl 'zū. 'Pian min nen, e Blamin -pl -nōn "minnun lē be, 'wl -taa "bōlē -a san man. E ya paan -a san -le 'wl "yi "a -e 'o vlē 'o -ya dū.»

²² O -fu fenun -blūnan, en Zozi 'kpcun 'si. E Bali muo "fō, yaa "nen jēēn, en yaa -nōn -wle. E 'nan -wle 'nan: «'Ka 'si! -Nyren 'gūē, 'an 'kōlē nen!»

²³ "Bē -sru e 'kulenēn nen rēzēn -wēn cū -ji be -a 'si. E Bali muo "fō, yaa -nōn -wle, en waa mlin 'o pēenōn.

²⁴ Yaa 'vl -wle 'nan: «-Nyren 'gυe, 'an nyen nen. -Yee 'ta -seanla -e 'e dre min "kaga -pli "ve -a "nyian Bali man 'e 'pee. ²⁵ Maan ve 'cee 'wl tugl 'a 'nan, ma'an "nyian rezen -wen pee mlían dī -trilii, -e yi nen maan -mlían 'e 'pee Bali -le mingkonnen treda be 'e bō.»
²⁶ Zl o cēen fenun -bludt man be, o Bali 'tō bō "dre "fō. En o -ku Olivie pōn da.

Zozi -a 'vl 'nan Pieri 'sia 'e -sru

²⁷ -A -nan nen Zozi -a 'vl 'e -srunon le 'nan: «'Ka pēenon 'ci -taa "srae -e 'ka 'si 'an -sru. Kō e ya 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji 'nan:
 <Bali "e 'nan,
 e 'bla -sru "pinzan -tea
 -e 'blanun 'o fuila "man.» ²⁸ 'Pian "be -sru, -te an wluan 'kanon 'va be, an -tōala 'ka 'le Galile 'leglon 'ji.»
²⁹ En Pieri -a 'vl -yre 'nan: «-Te 'yie "wean min pēenon 'ci sremān -e 'o 'si 'i -sru "be, ma'an 'sia 'i -sru "fo "dī.»
³⁰ -A -nan nen Zozi -a 'vl -yre 'nan: «Maan ve 'yie 'wl tugl 'a 'nan, -pei 'bō 'gυe -a man be, yia ve 'e 'pa -a yaa -ga 'nan, yi'an 'tōa dī, 'vaa -e mannēn "flizan 'e 'wl.»
³¹ En Pieri -a 'vl "nyian 'nan: «-Te e ya 'nan kye -kaa 'ku 'vale 'yia oo, ma'an dra zl "fo "dī.» En -a -srunon pēenon "o 'wl 'tuwli zle -a 'vl "nyian.

Zozi 'ku Bali tru 'balē Zezemani

³² "Be -sru Zozi 'lee 'e -srunon 'bōla fei nen waa laabo Zezemani be -a da. Yaa 'vl 'e -srunon le 'nan: «'Ka 'nyran 'gu! An 'ta -ko Bali tru 'balē.» ³³ E Pieri, 'lee Zaji, 'lee Zan -fō 'e -sru, en o -ku waa. -A -nan nen nyen Zozi 'cendt 'sia en "klan -dan 'kpa -a -tedt 'sia. ³⁴ En yaa 'vl -wle 'nan: «'An 'ta nen e dre 'trōdrō 'gυe, e "mlíanla 'an da. 'Ka 'fu 'gu! Te 'ka yi -te dī!»
³⁵ E pli 'e 'le "wēnnon, e blula "tra, en e Bali tru 'badt 'sia 'nan, -te e -kōlaman dredt -a be, tu -wli dī 'gυe 'e 'si 'e man -kōbli. ³⁶ Yaa 'vl 'nan: «'An "tī -baba! I -kōlaman 'wl pēenon dredt -a. 'Kulenēn nen 'wl yldt cī -ji 'gυe, 'i dre -e 'e "paala 'an man! 'Pian te 'e dre 'an 'ci 'sō wl -a dī, 'i 'bō 'ci 'sō wl nen 'e dre!»
³⁷ En e 'li 'e da, e 'bō 'e -srunon yaaga 'bō man, te o ya yi -tenan. -A -nan nen Zozi -a 'vl Pieri le 'nan: «Simōn, i yi -te 'va? Yi'a -kōlale -e 'i tu "wēnnen 'gυe -a dre, te 'i yie a "man "duu? ³⁸ Te 'ka yi -te dī! 'Ka Bali tru 'ba, "tōgō 'wl 'wli dī 'e 'ka 'man yū! Blamin a "va 'nan 'e 'wl "yi "dra, 'pi -an -a 'plēble 'ka -yrō "dī.»
³⁹ "Be -sru en e -ku "nyian Bali tru 'balē, te e 'wl 'tuwli zle -a ve. ⁴⁰ En e 'li 'e da 'e -srunon 'va. E 'bō o man "nyian yi -tenan. Kō o yie 'ciben -tō. En wa'a 'wl 'tu yūle -e 'o vl -yre "dī.
⁴¹ Zozi 'cēin yaagazan da be, en yaa 'vl -wle 'nan: «'Ka yi -tea tian, te ka "flíanla 'ka man -a -trōkō? E -nyan, -a tu 'bō "men. Minnun "ta -daa Blamin -pl -nōnlē 'wl 'wli dī "drenon le. ⁴² 'Ka 'wluan lou, -e -kaa ku! Min nen e "ta 'an -nōan "minnun le be, e ya -plínan 'kogo.»

Zuif 'nōn 'tanon Zozi 'kun

⁴³ Zozi 'fu 'wl zle -a vnan, tōn en Zudazi nen -a -srunon 'fuda "fli 'bō 'va min -tu -a be, e 'bōla. -Wēe cī 'o 'vale min "kaga "a, en sennun 'lee yibanun a -wō. Bali -pannon 'tanon 'lee 'fluba 'ci vnon 'lee min cejenun 'be o 'pa 'sia.
⁴⁴ Zudazi nen e wle -fō be, yaa 'vl 'e 'cēn minnun zle -wle 'nan: «Min nen an -atu -te "man "be, te Zozi nen. -A 'bō nen 'ka 'kun -e 'ka 'ku -a! 'Pian 'ka 'kun "man 'kpa!»
⁴⁵ -Yee "wean zl e 'bōla be, tōn en e pli Zozi man. E 'nan -yre 'nan: «'An 'san.» En e -atu -te "man. ⁴⁶ -A -nan nen minnun nen o cī waa be, o Zozi 'kun. ⁴⁷ Tōn minnun nen -nan be, -a -tu 'yee sēn 'sū 'ji, en e Bali -pannon 'tazan 'suzan 'tu "trōēn cēen.
⁴⁸ Zozi -a 'vl -wle 'nan: «-Mē "le "wean nen ka -ta 'an 'kunle 'ka 'lō le sennun 'lee yibanun -a "le ka -ta crinzan -sru? ⁴⁹ Tu pēenon man an ya 'ka yēi Bali -pan 'kuin, te an 'wl "paaman minnun ji, en ka'an 'kunle dī. 'Pian 'wl pēenon zle, e dre -e 'wlnun nen 'e 'cren -tedt Bali -le 'flu -ba 'ji be 'e 'le kōkō.» ⁵⁰ -A -nan nen -a -srunon pēenon 'wi "man -a -sru, en o flan bli.
⁵¹ -Gobonen 'tu kōnla Zozi -sru 'e 'ta le sō -tuwli "cē "a. Minnun -a 'kun, ⁵² 'pian e 'si 'yee sō man, en e flan bli 'e pludt.
 Minnun -ku Zozi 'a tin 'banon 'le
⁵³ Minnun -ku Zozi 'a Bali -pannon 'tazan -dan 'va. Bali -pannon 'tanon, 'lee min cejenun, 'lee 'fluba 'ci vnon 'o cin 'yū fē zle -a -nan. ⁵⁴ Pieri -fu -kōbli, en e -kula Zozi -sru -trilii, en e wla Bali -pannon 'tazan -dan le -klōn -ji. E -nyran -a 'sunon yēi, te e 'tē "klanman.
⁵⁵ Bali -pannon 'tanon 'lee tin 'banon pēenon 'wl 'tu -wēedt 'sia 'nan -e 'o 'pa Zozi da -e 'o -kōla -a -tedt -a -le "wean. 'Pian wa'a 'wl 'tu yūle "fo "dī. ⁵⁶ Min "kaga 'wlu 'sēn Zozi man, 'pian o wei 'ka drele -tuwli "dī.
⁵⁷ Min -mienun wluan en o 'wlu 'gυe -a -sēn "man. Waa 'vl 'nan: ⁵⁸ «'Kua 'yū -a vnan 'nan: <Bali -pan 'kōn nen blamin -pē -a -tō be, maan -wia, -e 'an pee -tō yi yaaga 'wlu. 'Kōn nen blamin "cēe -tō 'e 'pē -a dīe, -a 'bō nen maan -tōa.» ⁵⁹ 'Wl 'bō zle 'be da oo, minnun wei 'ka "nyian drele -tuwli "dī.
⁶⁰ En Bali -pannon 'tazan -dan wluan, e -tō minnun yēi, en yaa laabu Zozi 'lō 'nan: «'Wl nen minnun -a ve 'i man be, yi'a sia "va "duu?» ⁶¹ 'Pian Zozi 'ta -fu flu, ya'a 'wl 'tu 'silē "da "dī.
 En Bali -pannon 'tazan -dan -a laabu -yrō "nyian 'nan: «Min 'sizan 'wl 'ji Crizi nen 'yia? Bali -pl nen 'yia?»
⁶² Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Inyan, -a 'bō nen 'maan. En 'ka pēenon, ka -taa Blamin -pl yūle 'e -nyrandt 'plēble pēenon 'san Bali -pē "yi "da. En ka -taa -a yūle 'sinan laji "lolu -koei "da.»
⁶³ -A -nan nen Bali -pannon 'tazan -dan 'e 'ta sō 'ful 'bu, en yaa 'vl 'nan: «-Kaa 'ka "nyian -yee 'wl 'nan yūzan pee -va "fo "dī. ⁶⁴ Bali srōn nen yaa 'wu be, kaa 'man. "Ka "ve -ji 'nōn?»

En minnun -a 'si "va -yre 'nan: «E 'sɔ -ka ve -a.»⁶⁵ En min -mienun 'le 'yi 'sendi 'sia Zozi da. O sɔ 'pa -a yra, en o 'pa 'fɔ -a yra, te waa laabo -yrɔ 'nan: «Bali 'lewei vɔzan, -tɛ fe tuu 'yie? 'I -kɔkɔ 'kuɛ!» En Bali -pannɔn 'sunɔn -a 'kun, te o -ko -a -sɔndi -a.

Pieri kɔɔ "da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ

⁶⁶ Tu zɛ -a wlu bɛ, te Pieri a tian -klɔn -ji. En Bali -pannɔn 'tazan -le nɔan lɔmɔn -tu -ta. ⁶⁷ E Pieri 'yɪ 'tɛ "klan-nan. Yaa -nanjɛn tɛin, en yaa 'vɪ -yre 'nan: «'I kɔ "nyian Nazareti min Zozi -sruzan 'tu nɛn 'yia.»

⁶⁸ 'Pian Pieri kɔɔ "da. E 'nan: «'Wɪ nɛn i cɪ "vale 'i ve bɛ, ma'an tɔa dɪ, en ma'an ci man dɪ.» Tɔkɔ e 'wluan, e -ku bei -sia, en mannen -tu wɪɪ.

⁶⁹ "Bɛ -sru nɔan lɔmɔn zɛ, e Pieri 'yɪ "nyian, en yaa vɪdɪ 'sia minnun nɛn o cɪ -nan bɛ -wɛ 'nan: «Min 'lague e ya 'o 'va.» ⁷⁰ Pieri kɔɔ "da "nyian.

Fɔkɔkɔ minnun nɛn fe zɛ -a -nan bɛ, waa 'vɪ "nyian -yre 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn. 'I 'kɔ 'gɛ, -a -sruzan 'tu nɛn 'yia, kɔkɔ Galile min nɛn 'yia.»

⁷¹ Tɔkɔ Pieri -a vɪdɪ 'sia: «-Te 'wlu nɛn maan -sɛan "bɛ, Bali 'e 'wɪ "nɛn -kɔkɔ 'mɛn. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan, ma'an min 'labɛ -a tɔa "fo "dɪ.»

⁷² 'Nun tɔkɔ mannen "flizan wɪɪ. 'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Pieri lɛ bɛ, -a -cin -trɔɔa Pieri ji. Kɔkɔ Zozi -a 'vɪ -yre 'nan: «'Vaa -e mannen "flizan 'e 'wɪ bɛ, te yia 'vɪ 'e 'pa -a yaa-ga 'nan yi'an 'tɔa dɪ.» Tɔkɔ e -wɔndɪ 'sia.

Minnun -ku Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lɛ

15 Zɪ tu cɛɛn bodrun bɛ, en Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn nɛn o ya Zuif 'nɔn 'le tin 'banɔn 'a bɛ, o wei 'pa 'e cin man 'nan 'o Zozi yɪ, -e 'o 'ku -a -nɔn Rɔm min -kɔnmandan Pilati lɛ.

² Pilati -a laabu Zozi 'kɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnɔn nɛn 'yia?»

Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Nyɛn, yia 'vɪ 'i 'kɔ 'a bɛ.»

³ En Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ "kaga 'pa Zozi da. ⁴ -A -nan nɛn Pilati -a 'vɪ -yre "nyian 'nan: «'Yi'a 'wɪ 'tu ve duu? 'Wɪnun nɛn, waa "paa 'i da bɛ, yi'a maan duu?»

⁵ 'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tu 'sile "da "dɪ. 'Wɪ zɛ e Pilati 'kan.

Minnun 'o 'nan Pilati 'e Zozi 'tɛ!

⁶ Lɛ -tudu pɛɛnɔn man bɛ, -te Zuif 'nɔn tranun -le 'sidi nɔanba -ji "fɛdi drɛdɪ 'kɔ bɛ, -kɔnmandan 'sia -pu 'kɔn-zan 'tu man. -Pu 'kɔnzɔn nɛn minnun cɪ "va 'nan 'o 'si "man "bɛ, -a man nɛn e "sia. ⁷ Lɛ 'kɔ zɛ -a -ji bɛ, min -tu nɛn waa laabo Barabazi bɛ, te e ya -pu 'kuin 'o 'vale 'wɪ 'wɪdɪ "drenɔn nɛn, o 'wɪ 'fɔla minnun 'lee min tanɔn yei, en o min -tɛ 'wɪ zɛ -a -ji bɛ waa. ⁸ Minnun "kaga "ku Pilati -va, en 'wɪ nɛn yaa dra -wɛ -wee "fɛdi da -tidi bɛ, waa laabu -yrɔ.

⁹ Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Ka ya "vale 'nan, 'an 'si Zuif 'nɔn 'le mingɔnɔn man?» ¹⁰ Kɔkɔ Pilati -a -kɔnɔn 'yɪ 'nan, Bali -pannɔn 'tanɔn "naan Zozi man 'e "tun, -yee "wɛan nɛn o -ta Zozi 'a 'yre. ¹¹ Bali -pannɔn 'tanɔn -tɔa minnun man, -e 'o vɪ Pilati lɛ 'nan, Barabazi man nɛn 'e 'si.

¹² En Pilati -a laabu minnun "kaga zɛ -wɔ 'nan: «-Mɛ 'va nɛn ka cɪ 'nan, 'an drɛ min nɛn kaa laabo Zuif 'nɔn 'le mingɔnɔn bɛ -yre?»

¹³ -A -nan nɛn o paan 'nan: «'I -pein yiba "plan da!»

¹⁴ Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ 'wɪdɪ "cɛn "nɛn yaa drɛ?»

'Pian o paan "nyian 'kpa 'plɛblɛ. Waa 'vɪ 'nan: «'I -pein yiba "plan da!»

¹⁵ Minnun ci "nrandɪ 'sɔ Pilati lɛ, -yee "wɛan e 'si Barabazi man. En e Zozi 'nɔn 'yee 'sounjanun lɛ 'nan 'o -sɔn -ngble -a, -e 'o 'ku -a -pein yiba "plan da.

'Sounjanun Zozi sɛɛ 'wɪ

¹⁶ 'Sounjanun -ku Zozi 'a -kɔnmandan -le -klɔn -ji. En o 'sounjanun pɛɛnɔn cin 'yɪ "man. ¹⁷ O mingɔnɔn -trale -gblɔ 'tenden 'tu 'wɪ Zozi da. O lei 'tan, en waa 'wɪ -a -wulo -man "le mingɔnɔn kle 'zu. ¹⁸ -A -nan nɛn waa 'tɔ budɪ 'sia, te waa ve 'nan: «Kui 'tɔ bo, Zuif 'nɔn 'le mingɔnɔn!» ¹⁹ Waa -sɔndɪ 'sia 'e 'wulo -man -cɛan -kɔ -a, te o 'le 'yi -sɛan "da. En 'o "po -sɔkɔmlan "wlu, te o "kuannan -a 'lɛ. ²⁰ Zɪ o cɛɛn -a sɛɛ wudɪ man bɛ, en o mingɔnɔn -trale zɛ -a 'su "da. O -yee sɔnɔn 'wɪ 'e da, en o -ku -a 'nan -e 'o -pein yiba "plan da.

Zozi -peinnan yiba "plan da

²¹ 'Sounjanun -kudɪ 'sia Zozi 'a, en 'o cin 'yɪ Sirene min -tu -a. Waa laabo Simɔn, e "sia fei. Alɛzandre 'lee Rufus "tɪ "nɛn. 'Sounjanun 'tɔ Simɔn zɛ -a -sru "sa -a 'nan -e 'e Zozi 'le yiba "plan 'sia. ²² O -ku Zozi 'a fɛnan nɛn waa laabu Gɔlgota bɛ -a -nan. Gɔlgota -ci nɛn 'nan, min -wulo klo. ²³ -Wɛn nɛn waa baa 'yile nɛn waa laabo mire bɛ -a bɛ, o ya "vale 'nan 'o -nɔan -yre. 'Pian Zozi 'ka -a mlinlɛ dɪ. ²⁴ En waa pein yiba "plan da, "bɛ -sru en o -yee sɔnɔn pli 'o cin yei. Waa drɛ 'lein 'wɛ 'tuuladɪ da.

²⁵ Waa pein yiba "plan da bodrun te yidɛ wluan kɔkɔ.

²⁶ 'Wɪ nɛn waa -tɛ "man "bɛ, waa cɛn -tɛ yiba 'fuɪ da, en waa pein Zozi 'ta lou. Waa cɛn -tɛ "da 'nan:

«Min 'gɛ,

Zuif 'nɔn 'le mingɔnɔn nɛn.»

²⁷ O 'wɪ 'wɪdɪ "drenɔn "fli pein yiba "plan da. Waa -tu pein yiba "plan da Zozi 'pe "yi "da, en waa -tu pein yiba "plan da -a -pɛ bu da. ²⁸ ['Wɪ nɛn e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, zɪ e 'lɛ kɔ zɛ. Kɔkɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan: «Minnun -taa -a 'sileɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drezan -a.»]

²⁹ Minnun nɛn o -ciala fe zɛ -a -nan bɛ, o Zozi "srɔn-man, te 'o 'wulo nyɔkɔnman. Waa ve -yre 'nan: «Ee! Yiɛ "cɛɛ 'vɪ 'nan 'i Bali -pan 'kɔn -wia -e 'i pee -tɔ yi yaaga 'wlu 'gu duu? ³⁰ 'I 'fli 'si 'wɪ 'ji, -e 'i 'si yiba "plan 'labɛ -a da!»

³¹ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn "o sɛɛ 'wɪ "nyian. "O 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «E min peenun 'si 'wɪ 'ji, 'pi-an ya'a 'kolaman 'e 'fli 'sidi -a 'wɪ 'ji dɪ. ³² -Te e ya min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nɛn, e cɪ Izrael 'nɔn 'le mingɔnɔn -a bɛ, 'e 'si yiba "plan da! -Te 'ku 'wɪ zɛ -a -nan 'yɪ bɛ, ku yi -tɛala "da.» En min "fli "nɛn minnun o pein yiba "plan da Zozi "srɔn "bɛ, "o Zozi srɔn "nyian.

Zozi -ka -nan

³³ Yide 'bo min -win -ji 'seze, en klun -trca 'tre pæenon da. E -fu zle -trilii, en funninmlan yide tæenla. ³⁴ Zi e 'bo zle, en Zozi paan 'kpa 'plæble. Yaa 'vl 'e fla wei -ji 'nan: «Eloi, Eloi, lama sabatani?» 'Wl zle -a -ci nen 'nan: «'Men Bali, 'men Bali, -me "le "wean nen 'i 'pe 'si 'an -sru?»

³⁵ Min -mienun nen fe zle -a -nan be, waa 'man, en o 'nan: «'Ka "trçen 'pla! E ya Eli laabunan.»

³⁶ 'Sounja min -tu flan bli, e -ku so 'sile, yaa 'wu 'wen 'wle 'cen 'va, yaa 'wu -cæan -k "nen, en yaa 'pa Zozi 'lebo "nen 'nan -e 'e 'yi flon "ji. En min zle e 'nan: «'Ka 't -e -kaa -nan yl, -te Eli -taa -a 'sile yiba "plan da -o.»

³⁷ 'Pian Zozi paan 'plæble, en 'e yie 'le 'wu.

³⁸ -A -nan nen so -dan nen 'e 'tindt Bali -pan 'kuin be, e 'ful 'bu 'ji "fli. E 'ful budt 'sia lou, en yaa -sen "tra.

³⁹ Zi 'sounjanun tazan nen 'e 'tçdt Zozi 'le be, yaa -kanan 'yl be, e 'nan: «'Wl 'kpa nen, min 'labæ Bali -p -nen.»

⁴⁰ Fe 'bo zle -a -nan be, lumon -mienun a 'o 'tçdt -kçbli, te o yie a -nan nun. Madala l Mari, 'lee Salome, 'lee Mari nen, e ci Zaji -gobonen 'lee Zoze "bu "a be, o ya 'o yei. ⁴¹ Tu nen Zozi a Galile be, lumonnun zle o kçkla -a -sru, te o 'nyranman "paa -yre. Lumon -mienun nen 'o 'vale Zozi nun -a, o -ku Zeruzalem be, "o ya "nyian -nan.

Zozi wu -nan

⁴² Yi zle, yaa yi nen, en Zuif 'nch 'le 'flinla "yi "ta 'e pou 'siala. -Yee "wean zle funninmlan 'pla be, ⁴³ Arimate min Zozefu -ku Pilati -va. E -pçan 'kun 'plæble, en e toba -f Pilati le 'nan 'e Zozi pa -nch 'yre. Zozefu zle, e ya Zuif 'nch 'le 'wl tin 'banon 'va min -dan tu -a. En e ya -a man -pennan 'nan Bali 'e mingonnen -blçdt 'sia 'yee minnun da. ⁴⁴ Pilati 'plo 'fç -a mandt -a 'nan Zozi 'ka 'va. En e min 'pa 'sia 'sounjanun tazan laabunan. Zi e -ta be, en yaa laabu -yçr 'nan: «Zozi 'ka -a -nan 'mçm?» ⁴⁵ Zi Pilati 'sounjanun tazan wei 'man be, en e Zozi pa -nch Zozefu le. ⁴⁶ Zozefu so fenyian 'lb, e Zozi 'kadl 'si yiba "plan da, en yaa 'pa "man. -A -nan nen e -ku -a wule -yre nen waa 'bu puo -kçle ji be, -a ji. "Be -sru e -kçle -dan blu, en yaa -tç -yre zle -a "nen. ⁴⁷ Madala l Mari 'lee Zoze "bu Mari be, fenan nen o Zozi 'wu be, waa -nan 'yl.

Zozi wluan -kanon 'va

16 Zi Zuif 'nch 'le 'flinla "yi ciu be, Madala l Mari, 'lee Salome, 'lee Zaji "bu Mari -ku kç nen -a -koei "a 'nch be -a 'kçle. Kç o ya "vale 'nan 'o 'ko -a wule Zozi man. ² En 'mçmnen yi nen 'flinla "yi -sru "yi "a be, -a bodrun puonon, te yide "ta wuanla be, lumonnun zle o -ku -yre da. ³ Waa vl 'o cin le 'nan: «-Tle "ta -kç -kçle -dan nen -yre "nen "be -a man -cæ?»

⁴ 'Pian "wæe 'o yie 'tç be, waa 'yl 'nan, -kçle -dan 'bo nen -yre "nen "be, e ya 'e "bludt. ⁵ -A -nan nen o wla 'yre

'bo 'ji, en o -gobonen 'tu 'yl. -Trale -gblç 'fuvu a "da, en e ya 'e -nyrandt 'o 'pe 'yi "da. Nyen o cæen.

⁶ 'Pian min zle e 'nan -wle 'nan: «Te nyen 'e 'ka 'cen dt! Ka ya Nazaret min Zozi nen waa pçin yiba "plan da be, -a -wæenan. E 'ka fe 'gçe -a -nan dt, e wluan -kanon 'va. "Ka 'yç, fenan nen waa 'pla "nen "be, -a -nan nen 'gu.

⁷ 'Ka 'ku -a vl -a -srunon 'lee Pieri le 'nan, e -trca o 'le Galile. Ka kça "man "nan nun, "le zle yaa 'vl 'cæe 'e 'cen be -yee 'wl 'zç.»

⁸ O 'boçle 'yre -ji "nyiandu flan -a, gligli o 'kun. En wa'a -kçle -a -nan wl vçdt -a min -tu le dt, nyen 'plæble o cæen 'le "wean.

Zozi 'e 'fli kçkç Madala l Mari le

⁹ Zozi wluan -kanon 'va 'mçmnen yi nen 'flinla "yi -sru "yi "a be, -a bodrun puonon. E 'fli kçkç 'e tæde Madala l Mari le. L zle -a -sru "nen e -yu -wçlçdt 'sçravli "pin.

¹⁰ Minnun nen o ci "nen Zozi -sru "be, trun -fç o pæenon man, te o ya -a -wuçnan, en l zle e -ku -a vlæ -wle.

¹¹ 'Pian zle yaa 'vl 'nan, Zozi a 'e 'belidt be, wa'a yi -tæle "da "dt.

Zozi 'e 'fli kçkç 'e -srunon "fli le

¹² "Be -sru Zozi 'e 'fli kçkç 'e -srunon "fli "le, te o ya -ku -nan 'fla "wennon 'tu da. 'Pian 'e 'fli kçkç 'e 'kçle pee -a.

¹³ O 'li 'o da, en waa -nan wl 'vl -a -srunon -mienun le, 'pian wa'a yi -tæle "da "dt.

Zozi 'e 'fli kçkç 'e -srunon 'fuda -tu le

¹⁴ "Be -sru Zozi 'e 'fli kçkç 'e -srunon 'fuda -tu le, te o ya fe -blunan. E 'o "trçen nyuon, kç -wee yi -tçradt 'wl da "ka "dt, en o "trçen a "yuyu. -Yæe ci 'nan, minnun nen waa 'yl 'nan e 'beli en waa 'vl -wle be, wa'a yi -tæle o da dt.

¹⁵ "Be -sru e 'nan -wle 'nan: «'Ka 'ku 'træda fe pæenon 'nan -e 'ka Bali -le 'wl 'nchonon vl minnun pæenon le!

¹⁶ Min oo min nen e yi -tera "da en waa -batize dre be, e -taa 'sile 'wl 'ji. 'Pian min oo min nen, ya'a yi -tæle "da "dt, ya'a 'belidt nen ya'a 'nyaan dtæ -a ye dt. ¹⁷ Minnun nen o yi -tera "da "be, o 'lebo "fç wunon 'gçe -a dra. O -yu -wçlçdnun -pian "minnun -sru 'an 'tç da, en o wei 'tre -fça. ¹⁸ -Te o -mlen 'kun 'o 'lb oo, -te o min -tæ 'yile mlin oo, ya'a fe -tu dra -wle "dt. 'O 'pe "paala -cæ -tæon da, -e 'o 'beli.»

Zozi 'li 'e da Bali va

¹⁹ Zi Minsan Zozi cæen 'wunon zle -a vçdt man be, en e wluan, e -ku laji, en e -nyran Bali -pe "yi "da. ²⁰ -A -srunon 'ku Bali -le 'wl 'nchonon vlæ fe pæenon 'nan. Minsan Zozi 'pa o -va. En 'wl nen waa 'vl be, Bali 'bo -a -ci kçkç 'nan 'wl tçglç nen, kç e ciçla o va, en o 'lebo "fç wunon dre.

Luk

1 'Tu Teofil,
 'wlnun nen o dre 'ku 'va 'gwe, minnun "kaga -a man wee en waa cren -te. ² Minnun nen 'wlnun zle o dre o yie man -a pou sianan "be, -wee 'sianan 'pa 'kue. En 'o 'bɔ nen Bali o 'pla 'nan 'o 'yee 'wɔ 'nɔnɔnɔn fuila "man. ³ -Yee "wean, zɩ an cɛen 'wɔ pɛenɔn zle -a pou -weedu man 'e kbji be, 'an 'bɔ, "an 'yɩ "nyian 'kpa, en 'an 'yie cren -te 'e "nen 'e "nen. ⁴ Maan dre zle 'nan -e 'wɔ pɛenɔn nen minnun -a paa 'i ji be, 'i -tɔ 'nan 'wɔ tɔglɩ nen.

Bali 'e 'nan o "ta -daa Zan -yale

⁵ Tu nen mingɔnɔn Erodɩ Zude 'leglɔn "paala be, -a -nan nen 'wɔ 'gwe 'e dre. Tu zle -a va be, te min -tu a, waa laabo Zakari. E ya Bali -panzan -tu -a Abia nun va. En waa nan laabo Elizabetɩ. Bali -panzan -tu nen 'li, waa laabo Arɔn be, -a kluda lɩ nen. ⁶ Min "fli zle o ya min tɔglɩ 'a Bali 'le. En -wee 'wɔ dredi 'lee -wee 'ta wudu Minsan -le -pei da be, -a -pe -tuwli 'ka "va "wɩdɩ "dɩ. ⁷ 'Pian -wee 'nen "ka "dɩ, kɔɔ Elizabetɩ a lɩmɔn nen ya'a nen 'yaa dɛ -a, en o "flinɔn dre "nyian ceje.

⁸ Yi -tu da be, en Zakari -ku 'yee Bali -pan 'nyranman 'pale Bali -pan 'kuin. Kɔɔ Bali -panɔnɔn nen e cɩ o va zia be o da nen e 'bɔ. ⁹ 'Wɩ nen Bali -panɔnɔn -a dra -tidi be, -a 'bɔ nen waa dre. En cɛgwe, Zakari da nen e -tria. E wla Bali -pan 'kuin, en e -ku fe -tu nen -a -koei "a 'nɔnɔn be, -a 'te 'blɩle Bali le. ¹⁰ Tu zle -a wɩ be, te minnun "kaga "a 'o 'sendɩ 'kɔn 'le "nen bei Bali tru 'banan.

¹¹ -A -nan nen Bali -le 'pasiazan nen laji be, -a -tu 'e 'fli kɔn -yre. E ya 'e 'tɔdɩ lou, fenan nen o fe zle -a 'te 'ble be -a -pe "yi "da. ¹² Zɩ Zakari -a 'yɩ be, nyen -a cɛen, en "klan -a -tedɩ 'sia. ¹³ En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre 'nan: «Zakari, te "klan 'e 'i 'te dɩ! 'Wɩ nen yia laa 'bu Bali lɔ be, e wɩ "man. 'I nan Elizabetɩ "ta -daa 'yie 'nen 'klɔnɔn -yale. 'I tɔ 'pa Zan. ¹⁴ E -kɔan 'yie ci "nran wɩ -dan tu -a, en -a -yadɩ min "kaga 'ci "nranman. ¹⁵ E -kɔan min -dan tu -a Minsan 'le. Ya'a 'wen mlɩan dɩ, en -wen nen e min -tea "be, ya'a mlɩan dɩ. -A -srandɩ man 'e "bu 'kɔn -ji be, -e Bali lei 'saun 'e 'ta "da. ¹⁶ -Yee dra -e Izrael 'nɔn 'o -sɔkɩla "nyian Minsan nen -wee Bali -a be -a -sru 'e 'pee. ¹⁷ Min nen Bali -a -trɔa Minsan 'le be, -nyren. E dra Bali 'lewei vɩzan -a "le zɩ Eli cɩ 'li Bali 'lewei vɩzan -a be, -yee 'wɩ 'zu. 'Pleble 'lee Bali lei 'saun nen Eli -lɔ 'li be, -yee -kɔan -yrɔ. E 'nen 'lee 'e "tu -sean 'e cin va. Minnun nen wa'a 'yra tea Bali man dɛ, yaa dra -e 'o -sɔkɩla -si tɔglɩ da. En "nyian be, yaa dra -e min "kaga 'o 'man wuu Minsan -pendɩ -a.»

¹⁸ Zɩ Zakari 'wɩ zle -a 'man be, en e 'nan Bali -le 'pasiazan zle -yre 'nan: «Maan dra 'kɔ -e 'an -tɔ 'nan 'wɩ 'kpa nen yia ve? Kɔɔ an dre ceje en 'an nan dre "nyian ceje.»

¹⁹ En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre 'nan: «'An tɔ nen Gabriel, mɛen cɩ Bali 'le. Bali 'an 'pa 'sia, 'nan -e 'an 'wɩ tin 'ba 'yie, -e 'an 'wɩ "yi zle -a vɩ 'yie. ²⁰ 'Wɩ nen maan 'vɩ 'yie 'gwe e dra te -a tu 'bɔ. En yi'a yi -tɛlea 'an wei da dɩ. -Yee "wean i dra bobo -a. Yi'a 'we 'kɔ -e -a dre yi 'e bɔ dɩ.»

²¹ Tu zle -a wɩ be te minnun "kaga "a Zakari -pennan tian. En 'wɩ o 'kan 'nan e ya 'mɔnɔn Bali -pan 'kuin "bu. ²² Zɩ e 'kɔla be, ya'a -kɔlale 'wɩ tin 'badɩ -a -wɩe "dɩ. Tɔn 'o 'ci nɔn 'nan Bali 'e 'fli kɔn Zakari le Bali -pan 'kuin. -A -nan nen e 'wɩ tin 'badɩ 'sia 'e 'pe -a, te ya'a 'we dɩ.

²³ Zɩ -yee 'nyranman 'pa yi -nyan be, en e -ku 'yee "kɔnɔn.

²⁴ "Be -sru -a -nan 'ka 'mɔnɩe dɩ, en -a nan Elizabetɩ 'e 'kɔn 'si. E -fu 'e kɔkɔ "kɔnɔn mlɛn 'soolu, te yaa ve 'nan: ²⁵ «Minsan 'pa 'an 'va. En 'wɩ nen e 'yra "sia 'an yie man minnun yei "be yaa dre 'men.»

Bali 'e 'nan o "ta -daa Zozi 'yale

²⁶ Zɩ Elizabetɩ -pɔn mlɛn 'shɛdu 'bɔ be, en Bali 'yee 'pasiazan Gabriel 'pa 'sia Galile 'fla 'tu nen waa laabo Nazaretɩ be -a da. ²⁷ Yaa 'pa 'sia nɔnɔn 'nen 'tu -va. Nɔn -be zle, -a 'tɔ nen Mari, en ya'a tian 'kɔnɔn -tɔle "fo "dɩ. 'Pian e ya Zozefu 'tɔ da 'nan -e 'e 'pa. Zozefu zle, David kluda min nen. ²⁸ Bali -le 'pasiazan wlala "va, en e 'nan -yre 'nan: «Mein tɔ bo. Bali "yi dre 'yie, en Minsan yie a 'i 'va.»

²⁹ 'Wɩ zle e Mari cɛen nyen -a, en yaa laabu 'e 'fli -lɔ 'nan, 'tɔ budɩ "cɛn 'be cɩ zle?

³⁰ En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre 'nan: «Mari, te "klan 'e 'i 'te dɩ! Bali "yi dre 'yie. ³¹ I "ta -daa 'i 'kɔn 'sile, -e 'i 'nen 'klɔnɔn -ya. 'Nen zle 'i 'tɔ 'pa Zozi! ³² E -kɔan "min -dan tu -a, en waa laabo Bali nen min ta lou "be -a -pt. Minsan Bali -a -nyeanla mingɔnɔn pein nen -a tra David -nyran "da "be -a da. ³³ E mingɔnɔn -ble Zago kludanɔn da 'li 'trilii, en -yee mingɔnɔn -blɩdɩ 'le 'ka 'tɔa dɩ.»

³⁴ En Mari 'e 'nan Bali -le 'pasiazan zle -yre 'nan: «'Wɩ zle 'be dra 'kɔ -e 'be dre? Kɔɔ ma'an 'kɔnɔn tɔa dɩ.»

³⁵ En Bali -le 'pasiazan 'e 'nan -yre 'nan: «Bali lei 'saun 'be dra. Bali nen min ta lou "be, -yee 'pleble -taa 'i 'va "le fulɩ -le 'wɩ 'zu. -Yee "wean 'nen nen i "ta -daa -a -yale be, waa laabo Bali -pt. E ya Bali -le ve -a. ³⁶ En "nyian be, 'i dɩ lɩmɔn Elizabetɩ 'e 'kɔn 'si 'e ceje da. E "ta -daa 'nen

'klonmōn -yalē. Lumōn nēn minnun -a ve 'nēn 'nan, ya'a 'nēn 'yaa dīē, -a -kōn mlēn 'shēēdu nēn 'gu. ³⁷ כַּכּ 'wł 'tu 'ka 'kōlaman Bali 'kludt -a dī.»

³⁸ En Mari 'e 'nan: «An ya Bali 'suzan 'a, 'wł nēn e cī "va "bē -nyrēn 'e drē 'mēn.» -A -nan nēn Bali -le 'pasi-azan 'si -a "srōn.

Mari -ku Elizabeti -va

³⁹ "Bē -sru en Mari -ku "nyiandu Zude 'lēglōn 'ji 'fla 'tu nēn e ya kōn da bē -a da. ⁴⁰ E wla Zakari -le 'kuin, en e Elizabeti 'tō 'bu. ⁴¹ Zī Elizabeti Mari -le 'tō budt 'man bē, en 'nēn nykōn -a -kōn -ji. -A -nan nēn Bali lei 'saun 'ta Elizabeti da. ⁴² En e paan wei 'plēblē 'a 'nan: «Bali -fēa 'vł 'i man lumōn nun va. En 'nēn nēn 'i 'kōn -ji bē, Bali -fēa 'vł "man. ⁴³ -Tl nēn 'maan en 'mēn Minsan "bu -taa 'an 'va? 'Wł zīē yaan 'ci "nranman -dan. ⁴⁴ Zī an 'yie 'tō budt 'man bē, 'nēn "le 'ci nran "nyian, en e nykōn 'an 'kōn -ji. ⁴⁵ Bali -le -fēa 'a 'i man, kōk 'wł nēn Bali -le 'pasi-azan -a 'vł 'yie bē, i yi -tēra "da 'nan e 'lē sōkman.»

Mari "dre "fō

⁴⁶ En Mari 'e 'nan:
«An Minsan 'tō kōa 'tandan.
⁴⁷ Bali nēn yaan 'si 'wł 'ji bē,
-yēē "wēan cī "nran -dan a 'an 'lō.
⁴⁸ כַּכּ 'an 'bō nēn
an cī -a 'suzan "tun "a bē,
'an 'cin -trōa "ji.
-E 'e 'sia cēēgu man bē,
blamin pēēnōn -a ve 'an man
'nan Bali -le -fēa 'a 'an man.
⁴⁹ כַּכּ 'plēblē pēēnōn 'san Bali 'wł -dandan drē 'mēn.
E ya Bali nēn "tri 'ka "man "dīē -a.
⁵⁰ En e ya "yi 'li 'trilii
minnun nēn waa ye "yi,
en waa kōa "bē -włē.
⁵¹ E -pē 'plēblē 'ci kōkōn
'wł -dandan drēdī -a.
Minnun nēn fli drēdī -dan bli a o ji bē,
e o fuila "man.
⁵² E mingōnnēnnun 'sia 'wee mingōnnēn pēin -da.
En minnun nēn min 'ka o siala fē -tu -a dīē,
e o wluan lou.
⁵³ Minnun nēn dra o -tēa "bē,
e man ylfē "kaga "nōkōn -włē.
En e fēnōn 'li 'o da 'o 'lō 'a 'e "tun.
⁵⁴ E -ta 'pālē Izraēl nēn yaa 'si "va
'nan 'e 'yēē 'nyranman 'pa bē -a va.
"Yi "nēn e 'nan 'e dra -yrē "bē,
-a -cin -trōa "ji.
⁵⁵ 'Wł zīē yaa 'vł 'e 'cēn -kaa tranun lē.
E 'nan 'e "yi dra 'ku tra Abraam
'lēē 'e kludanōn lē 'li 'trilii.»
⁵⁶ Mari -fō Elizabeti -va mlēn yaaga, "bē -sru en e 'li 'e da 'e fla.

Zan -ya tu 'bō

⁵⁷ Zī Elizabeti kōn plala bē, en e 'nēn 'klonmōn -ya.
⁵⁸ -A "srōkōnōn 'lēē -a drōnūn -a 'man 'nan Minsan "yi drē Elizabeti lē, en o cī nran 'o 'vale waa.

⁵⁹ En -a yi 'sōrazan da bē, o -ta 'nēn zīē -a -fōlē -klōn-
mōn -va. O ya "vale 'o laabu 'e "tl 'tō 'a Zakari. ⁶⁰ 'Pian -a
"bu 'ka 'włē "man "dī. E 'nan: «'O laabu Zan.»

⁶¹ En minnun zīē o 'nan -yrē 'nan: «'Wa'a 'i drī 'tu
laabo 'tō zīē -a dī. -Mē "le "wēan nēn yie 'nan 'o laabu
Zan?»

⁶² -A -nan nēn o 'wł laabudt 'sia -a "tl 'lō 'o 'pē -a. Waa
laabu 'nan: «'Nēn 'bō 'tō nēn 'nōn?» ⁶³ En Zakari yiba
'founēn 'tu -nan laabu 'nan -e 'e 'crēn -tē. Yaa crēn -tē
"da 'nan: «-A 'tō nēn Zan.» En 'wł o pēēnōn 'kan. ⁶⁴ 'Nun
tōkōn -a nēn flu en e 'włdī 'sia te e Bali 'tō kōa.

⁶⁵ Minnun pēēnōn nēn o -nyēanla fē zīē -a -nan -kogo
bē, nyen o cēēn. 'Wł zīē -a -nan sēē nēn waa wo Zude
pōnnun pēēnōn da. ⁶⁶ Min -tudu pēēnōn nēn o 'wł zīē -a
maan "bē, 'o 'ci "nrōndī "siala 'nan: «-Mē "a nēn 'nēn zīē
e -taa "drēlē?» כַּכּ waa -tōa 'wein 'nan Bali -pē -trōk 'a 'e
'padt 'nēn 'bō da.

Zakari Bali muo "fō "dre "a

⁶⁷ Zakari nēn 'nēn zīē -a "tl "a bē, Bali lei 'saun 'ta "da,
en e Bali 'lewei vldt 'sia. E 'nan:

⁶⁸ «Minnun pēēnōn 'o Minsan 'tō kō!

-Yēē cī Izraēl 'nōkōn 'le Bali -a.

E -ta 'pālē 'yēē minnun va,

en e o 'si nōanba -ji.

⁶⁹ Bali -ta min 'plēblē nēn

e -kōlaman e min "sia 'wł 'ji bē -a -cēē.

-Yēē 'nyranman 'pazan David kluda min nēn.

⁷⁰ 'Wł zīē yaa 'pa 'e 'lewei vlnōn 'saun 'le 'e 'cēn,
en waa 'vł -a -nan lē 'ka lē va dī.

Yaa 'pa o 'le 'nan:

⁷¹ E -kaa "sia -kaa 'nanmannōn 'le nōanba -ji,
en minnun pēēnōn nēn o "naan -kaa man bē,
e -kaa "sia -wee 'plēblē 'włū.

⁷² 'Bē nēn 'guē,

e "yi drē -kaa tranun lē,

en cibō "da "wł 'saun nēn

yaa 'vł bē -a -cin -trōa "ji.

⁷³ 'Wł zīē e -tō 'e wei da -a -kaa tra Abraam lē.

Yaa 'vł -yrē 'nan:

⁷⁴ E -kaa "sia -kaa 'nanmannōn 'le 'plēblē 'włū,
'nan -e -kaa -kōla 'yēē 'nyranman 'padt -a,

te nyen 'ka -kaa 'ji dī.

⁷⁵ En "nyian

te -kaa ya -yēē vē -a,

en -kaa 'ta wula 'e wei da

tu -tudu pēēnōn man -trilii,

-e -kaa ka yi 'e bō.

⁷⁶ 'Mēn 'nēn, minnun -taa 'i laabulē Bali nēn

min ta lou "bē -a 'lewei vīzan.

כַּכּ yie -tōala Minsan 'lē

-e 'i -yēē -si man drē.

⁷⁷ Yie ve -yee minnun le 'nan,
o 'sizan 'wl 'ji a -tanen,
en -yee -wee 'wl 'wliđt 'fuiman.
⁷⁸ ככ -cee Bali ci a 'yi,
en e min ye 'yi.
-Yee "wean e 'te 'san 'si lou,
en e bii -kaa da
'le yide 'be ci wluannan.
⁷⁹ Yaa dre zle 'nan
-e -yee 'te 'san 'ba 'e minnun nen o ci klun 'va,
te o "klanman -ka -ba be,
o man dre 'wein.
En 'nyian 'nan
-e 'e 'wl 'tđđt nen
e blamin -fo -trk be,
-a "paa -kaa 'ji.»
⁸⁰ Zl Zan dre ceje be, en -yee 'wl 'tđđt 'pa "da. "Be -sru
en e -ku "bui "da, e -fu -nan nun -trilii, en yi nen e bala
'ji Izrael 'nch 'le be, e 'ba.

Zozi 'ya tu 'ba

2 'Wl nen e dre Zozi 'ya tu man be, -nyren 'gu.
Mingonnennun tazan nen Rcm be, waa laabo
Ogust. E 'nan, minnun pseench nen 'e mingonnenn -ble o
da be, o o "nch. ² Min "nrđđđt tede nen. E dre te Cirini
'be ci Siri 'leglch da -kchmandan -a. ³ En min -tudu
pseench 'ku o 'tđđt 'cren -tele o 'ya 'tre -da.
⁴ -Yee "wean Zozefu 'si Galile 'leglch 'ji, 'fla nen waa
laabo Nazaređ be -a da. En e -ku Zude 'leglch 'ji, 'fla
nen waa laabo Betelem be -a da. 'Fla zle -a da nen, o
Zuif 'nch 'le mingonnenn David -ya. Zozefu a David kluda
min -a, -yee "wean nen e -ku -nan nun. ⁵ E -ku 'e 'tđđt
'cren -tele o 'vale Mari nen e "ta -daa "drele -a nan -a be
-a, te Mari 'poch a 'e man.
⁶ Zl o 'ba Betelem be, en -yee 'nen 'ya tu 'ba. ⁷ -A
-nan nen Mari 'nen tede -ya -klonmch -a. E so 'pa 'nen
zle -a man, en yaa 'nyinnan -winun -le fe -blve -ji. Kch
wa'a nyinnan "nan "yle -pen 'nch nyinnan dđ.

Bali -le 'pasianch 'wl tin 'ba 'bla -sru "pinnch le

⁸ Betelem 'fla 'ba zle -a "srch "be, 'bla -sru "pinnch a
-nan. 'O yie -tka 'wee 'blanun da -pei -man. ⁹ -A -nan
nen Minsan -le 'pasiazan -tu 'ba o va, en Minsan -le 'te
'san o si -f. Nyen -dan sen o ji, ¹⁰ 'pian Bali -le 'pasiazan
'e -wle 'nan: «Te "klan 'e 'ka 'te dđ! An -ta 'wl nen e min-
nun pseench 'ci "nranman tđđđ be -a vle 'cee! ¹¹ 'Wl zle
-nyren 'nan, min nen e "ta -daa 'ka 'sile 'wl 'ji be, waa
-ya ceeđu David fla. Crizi nen Minsan -a be -nyren! ¹² 'Ka
'ku -a -nanjen! -A -kchenn "yl ve nen 'gu: Ka bca 'nen 'tu
man, te so a 'e -bladđ "man, te e ya 'e nyinnandđ -winun
-le fe -bl ve -ji. 'Nen zle -nyren.»
¹³ 'Nun tch Bali -le 'pasianch "kaga 'si laji, en o -ta
trele 'pasiazan tede be -a "srch, en o Bali 'tđđđt 'sia.
Waa 'vl 'nan:
¹⁴ «'tđđ -dan a Bali -le ve -a laji lou.
En e -fudđ -trk -nch
'tredanchn pseench nen

e o ye "yi "be -wee ve -a.»
¹⁵ Zl Bali -le 'pasianch 'li o da laji be, en 'bla -sru "pin-
nch a vldđt 'sia o cin le 'nan: «-Kaa ku Betelem, 'wl nen
Minsan -a 'vl -cee be -a 'yl.» -A -nan nen o -si 'sia.
¹⁶ Zl o -ku, o 'ba 'nan nun be, o 'ba Mari 'lee Zozefu
man. En o 'nen zle -a 'yl 'e nyinnandđ -winun -le fe
-blve -ji. ¹⁷ Zl waa 'yl be, tch 'wl nen Bali -le 'pasiazan
-a 'vl -wle 'nen zle -a man be, waa vldđt 'sia minnun
pseench le. ¹⁸ Minnun nen o 'wl zle -a 'man be, 'wl o 'plo
'f. ¹⁹ 'Pian Mari 'e 'wunun pseench zle -a kl "paala 'e 'ji,
te 'e 'ci "nranman "da.
²⁰ "Be -sru en 'bla -sru "pinnch 'li o da, te o Bali 'tđđt bca
'wunun nen waa 'man 'lee waa -nan 'yl be -yee "wean.
Kch 'wl nen Bali -le 'pasiazan -a 'vl -wle "be -a da nen e
dre.
²¹ Zl 'nen zle -a yi 'scrazan 'ba be, en waa -f -klonmch
-va. -A -nan nen o Zozi 'tđđt 'pa "man. 'tđđt zle Bali -le 'pasi-
azan 'be 'vl, te -a "bu 'ka tian 'e 'poch 'sile dđ.

O -ku Zozi 'a Bali -pan 'kuin

²² Tu nen o Mari -sruman -e 'e dre 'saun Bali le 'le zl
Moizi -le -pei -a 'vl be -yee 'wl 'zu be e 'ba. -A -nan nen o
-ku Zozi 'a Zeruzalem, 'nan -e o -kch Minsan le, ²³ 'le zl
Minsan -le -pei -a 'vl be -yee 'wl 'zu. Kch e ya 'e 'cren
-tedđt 'nan:
«Fe pseench 'nen flin nen,
waa -yaa te e ya 'e 'kchenn -a be,
'o 'pla Minsan le kchnglch -yee ve -a.» ²⁴ O -ku -nan nun,
'nan -e o Bali -pan 'le zle e ya 'e 'cren -tedđt Minsan -le
-pei -a be -yee 'wl 'zu. 'Yale -tench -a -nch -plablo 'fli,
-te 'be "cee dđ, -plablo 'nen 'fli. -A 'ba nen Zozi 'manguli-
nun "o "nch.
²⁵ Min -tu a Zeruzalem. -A 'tđđt nen Simech. Min zle e ya
min tđđđt 'a, en e 'ta 'wula Bali wei da. E ya min nen e
'ta -daa Izrael 'nch 'sile 'wl 'ji be -a -pennan. Bali lei
'saun a -yr. ²⁶ En Bali lei 'saun 'ba -a 'vl -yre 'nan, min
'sizan 'wl 'ji nen Minsan Bali -taa "tale -a be, yaa ye 'e
yie 'a 'vaa en e -kaa.
²⁷ Bali lei 'saun -a -cin -tđđt Simech -ji 'nan 'e 'ku Bali
-pan 'kuin, en e -ku. Nun tch Zozi "tl 'lee -a "bu wla o
'ba le 'nen 'linen 'ba 'a. 'Wl nen Bali -le -pei -a 'vl be -a 'ba
nen o "ta -a dra -yre. ²⁸ Simech Zozi 'si 'e 'pe -ji. E Bali 'tđđt
'ba, en e 'nan:
²⁹ «'An 'san,
'i 'si 'men 'i 'suzan man,
-e 'e 'ka -trk,
kch 'wl nen yia 'vl be, e dre.
³⁰ -Yee ci 'nan,
an min nen e min "sia 'wl 'ji be -a 'yl 'an yie 'a.
³¹ Min nen yia 'si "va
'tredanchn pseench 'le ve -a be -nyren.
³² -Yee ci 'te 'san nen,
e 'leglch pseench 'ji dra 'wein be -a,
en -yee 'yie minnun Izrael 'nch 'tđđt dra -dan.»
³³ 'Wl nen Simech ci -a vnan Zozi man be, e Zozi "bu
'lee -a "tl 'plo 'f. ³⁴ Simech -fa 'vl o man, en e 'nan
Zozi "bu Mari le 'nan: «'Nen 'gwe Bali -a 'si "va 'nan,
Izrael 'nch 'va be min "kaga -tiala -yee "wean, en min

"kaga wuanla -yee "wean. En Bali -a 'si "va 'nan -e 'e 'kɔn 'wɪ 'nɔan -kɔn "vɛ nɛn e 'wɪ "paala minnun lɛ bɛ -a. 'Pian minnun 'o 'ci "paa "man. ³⁵ 'Wɪ zɛ -a drɛdɪ bɛ, e o ci wɪ kɔkɔdɪ ta bɔala 'wein. En bii nɛn i cɪ -a "bu "a bɛ, 'wɪ -taa 'nanlɛ 'i man "lɛ srɛn 'bɛ 'i 'fɔn.»

³⁶ En "nyian bɛ Bali 'lewei vɪzan lumɔn -tu -nyɛanla Zeruzalɛm 'bɔ 'nan nun. Waa laabo Anne, Panuɛl -lɛ 'nɛn nɛn Aser -lɛ 'lɛglɔn 'ji. E ya ceje 'kpa. E -kɔnnɛn 'pa 'e nɔnbɛ "da, ɛn o lɛ drɛ 'e 'sran -a 'sɔravli 'vaa ɛn -a -sran 'bɔ 'ka. ³⁷ E -fu -cale -a -trilii, ɛn -a lɛ 'bɔ -fuba 'sɔra 'wɛ sinjɛn. E ya Bali -pan 'kuin, te e Bali "sua bodrun funnin fɛ 'sɔndɪ 'lɛɛ Bali tru 'badɪ -a. ³⁸ Tu nɛn Simeɔn a 'wɪ zɛ -a vɪnan 'nɛn man bɛ, te e ya -nan. -A -nan nɛn lɪ zɛ, e Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia. E Zozi 'lɛ 'wɪ vɪdɪ "sia minnun pɛɛnɔn nɛn o cɪ Zeruzalɛm -lɛ 'sidɪ nɔanba -ji -pɛnnan bɛ -wɛ.

³⁹ Zɪ Zozi "tɪ 'lɛɛ -a "bu cɛɛn -a drɛdɪ man "lɛ Minsan -lɛ -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zu bɛ, ɛn o 'li 'o da 'o fla Nazaretɪ Galilɛ 'lɛglɔn 'ji. ⁴⁰ Zozi drɛdɪ 'sia ceje, ɛn e -tɔdɪ 'sia 'plɛblɛ. E 'wɪ 'tɔdɪ 'sia 'kpa tɪglɪ, ɛn Bali -lɛ -fɛa a 'e vɪdɪ "man.

Zozi lɛ 'bɔ 'fuda "fli

⁴¹ Lɛ -tɔdɪ pɛɛnɔn man bɛ, Zozi 'mangulinun -ko Zeruzalɛm Zuif 'kɔn 'lɛ 'si nɔanba -ji "fɛdɪ da. ⁴² Zɪ Zozi lɛ 'bɔ 'fuda "fli "bɛ, -wɛɛ -ku waa "fɛdɪ zɛ -a da "lɛ zɪ waa dra 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɪ 'zu. ⁴³ Zɪ "fɛdɪ drɛdɪ -nyan bɛ, Zozi "tɪ 'lɛɛ -a "bu 'o fla si 'sia. Zozi -fɔla "da Zeruzalɛm nun, 'pian wa'a -kɔnnɛn "ylɛ dɪ. ⁴⁴ E ya o ji 'nan, Zozi a minnun nɛn o -taala waa bɛ o va. Zɪ o yi drɛ 'sia -tu bɛ, ɛn waa -wɛɛdɪ 'sia o drɪnɪn 'lɛɛ o beenun va. ⁴⁵ Wa'a ylɛ dɪ -lɛ "wean, o 'li 'o da "nyian Zeruzalɛm -a -wɛɛdɪ -a.

⁴⁶ -A -wɛɛdɪ yi yaagazan da nɛn o -ku bɔlɛ "man Bali -pan 'kuin. E ya 'e -nyrandɪ Bali -lɛ 'fluba 'ci vɪnɔn -dandɪn yei, te -a "trɔɛn yra 'o wei lɛ, te e 'wɪ -mienun laabo -wɔb, ɛn te o -yee -mie laabo 'e 'bɔ. ⁴⁷ Minnun pɛɛnɔn nɛn o "trɔɛn "cɪ -a wei lɛ bɛ, -yee 'wɪnɪn laabudɪ 'lɛɛ -yee 'wɪnɪn -ci vɪdɪ o 'plo 'fɔ.

⁴⁸ Zɪ -a "tɪ 'lɛɛ -a "bu "ta bɔlɛ "man 'kɔn zɛ -a -ji bɛ 'wɪ o 'kan. -A -nan nɛn -a "bu "e -yrɛ 'nan: «'Mɛn 'nɛn, -mɛ "wean nɛn yia dra 'kuɛ zɪ? 'Ku 'vale 'i "tɪ "a, kɔi -wɛɛdɪ 'sia, 'ku 'ci -tɔ lou.»

⁴⁹ En Zozi "e -wɛɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wean nɛn, kaan -wɛɛ-man? Fɛnan nɛn 'an "tɪ "man wɪ cɪ bɛ -a -nan nɛn an -kɔan. Ka'a tɔa zɪ duɔ?»

⁵⁰ 'Wɪ nɛn, yaa 'vɪ -wɛɛ "bɛ, wa'a -ci manlɛ "fo "dɪ.

⁵¹ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'lɛɛ 'e "tɪ 'lɛɛ 'e "bu 'li 'o da Nazaretɪ. Yaa 'sia 'e "tɪnɪn 'wei -da. Mari 'wɪnɪn zɛ -a 'pla 'e 'ji. ⁵² Zozi tru ɛn 'yee 'wɪ 'tɔdɪ 'pa "da. 'Wɪ zɛɛ e minnun ci nran, ɛn e Bali ci nran.

Zan minnun -batize drɛ

3 Tu nɛn 'wɪ 'guɛ e drɛ "man "bɛ, te Tiber 'bɛ cɪ mingɔnnɛnnun tazan -a Rɔm. -A lɛ -fuda 'sooluzan nɛn, te e ya mingɔnnɛn -a 'lɛglɔn pɛɛnɔn da. En tu zɛ -a va bɛ te Rɔm min Ponzu Pilati 'bɛ cɪ -kɔnmandan -a

Zude 'lɛglɔn da. En te Erodi 'bɛ cɪ Galilɛ 'lɛglɔn 'tazan -a, ɛn -a "buɪ Filipu 'bɛ cɪ Iture 'lɛglɔn 'lɛɛ Trakoni 'lɛglɔn 'tazan -a. En te Lisania 'bɛ cɪ Abilenɛn 'lɛglɔn 'tazan -a. ² En te Ane 'lɛɛ Kaifa 'bɛ cɪ Bali -pannɔn 'tanɔn 'a. Tu zɛ -a man nɛn Bali 'wɪ tin 'ba Zakari -pu Zan lɛ "bui "da.

³ -A -nan nɛn Zan ciɪdɪ 'sia 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ -a "srɔn 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji, te e 'wɪ tin "baa minnun lɛ. Yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ! 'Ka 'ta 'ka -batize drɛ -e Bali 'e 'cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ 'fui!»

⁴ 'Wɪ nɛn e cɪ 'e 'cɛɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪzan Ezai -lɛ 'fluba 'ji bɛ, zɪ 'e 'lɛ kɔkɔ zɛ. Kɔkɔ e ya 'e 'cɛɛn -tɛdɪ 'nan: «Min -tu wei 'bɛ "we "bui "da.

Min zɛɛ yaa ve 'nan:

'Ka Minsan -lɛ -si ta drɛ!

'Ka -yee -sinun ta -sɛn 'e cin va!

⁵ 'Ka kɔn -klo pɛɛnɔn 'ji -sɛn 'e cin va!

'Ka kɔnnun 'lɛɛ kɔn 'nɛn 'ta "nyaan -e 'o 'ta "tra!

En 'ka 'si plinnan pɛɛnɔn 'su "ji tɪglɪ!

En "nyian bɛ 'ka 'si srɛdɪ pɛɛnɔn 'ta drɛ "yi!

⁶ 'Ka drɛ zɛɛ

-e minnun pɛɛnɔn 'o -kɔla min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn Bali -ta -a bɛ -a yɪdɪ -a.»

⁷ Minnun -ta Zan -va "kaga, 'nan -e 'e 'o -batize drɛ. -A -nan nɛn yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «Min -wɪdɪnɪn! -Tɛɛ 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'si Bali -lɛ nyran -blɪdɪ nɛn e "ta -daa "bɛ, -a wɪlɔ? ⁸ 'Ka -kɔn 'ka drɛ wɪ -a 'nan, ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man. 'Pian te 'ka vɪ 'e "tun 'nan, ka 'si 'wɪ 'ji Abraam a 'ka tra -a -lɛ "wean dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali -kɔlaman e -kɔlɛnɪn 'labɛ o dra Abraam kludanɔn 'a. ⁹ 'Ka drɛ "yi! Tu nɛn o yibanun "cɛɛn bɛ, e 'bɔ 'va. Yiba "nɛn e baa te -a 'blɪ 'ka "yi "dɪɛ, waa "cɛɛn -e 'o tuu 'tɛ 'va.»

¹⁰ -A -nan nɛn minnun nɛn o -ta "va "bɛ, waa laabu -yrɔ 'nan: «Kua dra "mɛn 'kɔ?»

¹¹ En Zan "e 'nan -wɛɛ 'nan: «Min nɛn -tralɛ -a -yrɔ "fli "bɛ, 'e -tu -nɔn min nɛn -yee "ka "dɪɛ -yrɛ. En min nɛn -blɪfɛ -a -yrɔ "bɛ, 'e bɔɛzan "lɛ "nɔn.»

¹² -Va "lala 'sinɔn "o "ta wɪ "nyian 'o -batize drɛɛ, ɛn waa laabu Zan -bɔ 'nan: «Bali -lɛ 'wɪ "paazan, "ku "drɛ 'kɔ?»

¹³ En Zan "e 'nan -wɛɛ 'nan: «Te 'ka -va "lala 'si 'e 'ciɪla -nyren waa 'vɪ 'cɛɛ bɛ -a da dɪ!»

¹⁴ En 'sounjanun "o laabu "nyian -yrɔ 'nan: «Kuu "nun, "ku "dra 'kɔ?»

E 'nan 'wɛɛ 'nan: «Te 'ka "lala 'si minnun lɔ -sa -a dɪ! En te 'ka 'si 'wɪ wɪ man dɪ! 'Pian 'ka 'pan 'bɛ cɪ 'cɛɛ vɛ -a!»

¹⁵ Minnun nɛn fɛ zɛ -a 'nan bɛ, 'wɪ nɛn Bali "e 'nan, e -taa "drɛɛ bɛ -a -cin a o ji. -Yee "wean 'o 'ci nɔn 'nan, Zan -kɔan Crizi nɛn e min "sia 'wɪ 'ji bɛ -a. ¹⁶ Kɔkɔ ɛn Zan "e 'nan o pɛɛnɔn lɛ 'nan: «"An 'ka -batize dra 'yi 'a. 'Pian min nɛn -a 'plɛblɛ "mlian 'an da bɛ, e "ta -daa. An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɪ. -Yɛɛ 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'lɛɛ 'tɛ 'a. ¹⁷ -Yee -kɪlɔ "a 'e 'bɔ, -e 'fɛ 'lɛɛ 'e -flu 'cɛn 'e cin man. Yaa 'wɛɛ -sɛan 'yee 'trebɔ -ji, 'pian -a -flu "bɛ yɛɛ -sɛan 'tɛ nɛn ya'a 'driman 'mlɔn -mlɔn dɪɛ -a va, -e 'e 'tɛ 'blɪ.»

¹⁸ 'Wl zɪɛ 'lee 'wl "kaga "pee nɛn Zan -a 'vɪ minnun lɛ Bali -le 'wl 'nɔɔnɔɔn 'a. ¹⁹ En "nyian bɛ, Zan 'wl 'pla Galile 'lɛglɔn 'tazan Erodi lɛ. Kɔɔ Erodi 'e "buɪ nan Erodia 'pa, en e 'wl 'wɪdɪ "pee drɛ "nyian "kaga. ²⁰ "Bɛ -sru en e 'wl 'wɪdɪ drɛ "nyian Zan -fɔdɪ -a -pu 'kuin.

Zan Zozi -batize dre

²¹ Minnun pɛɛnɔɔn -ta 'o -batize drɛlɛ Zan -va. En Zozi "e "ta 'wu "nyian "e -batize drɛlɛ. "Bɛ -sru zɪ Zozi Bali tru 'badɪ 'sia bɛ, en lablɪ 'lɛ 'su. ²² -A -nan nɛn Bali lei 'saun sɔɔn "da -goezee "le -plablo -le 'wl 'zu. En wei -tu wu laji. Yaa 'vɪ 'nan: «I ya 'an 'pɪ nɛn maan ye "yi en -yee 'wl 'an 'ci "nranman bɛ -a.»

Zozi Crizi tranun 'tɔ nɛn 'gu

²³ Zozi lɛ a -fuba yaaga, en e Bali -le 'wl 'nɔɔnɔɔn vɪdɪ 'sia. Waa 'sɪala 'nan Zozɛfu nɛn Eli -pɪ -a bɛ, -yee 'nɛn nɛn.

²⁴ Mata -pɪ nɛn Eli -a
en Levi -pɪ nɛn Mata -a
en Mɛci -pɪ nɛn Levi -a
en Zanayi -pɪ nɛn Mɛci -a
en Zozɛfu -pɪ nɛn Zanayi -a.

²⁵ Matatia -pɪ nɛn Zozɛfu -a
en Amɔn -pɪ nɛn Matatia -a
en Naun -pɪ nɛn Amɔn -a
en Ezli -pɪ nɛn Naun -a
en Nagayi 'pɪ nɛn Ezli -a.

²⁶ Maati 'pɪ nɛn Nagayi 'a
en Matatia -pɪ nɛn Maati 'a
en Semeyi 'pɪ nɛn Matatia -a
en Yose 'pɪ nɛn Semeyi 'a
en Yoda -pɪ nɛn Yose 'a.

²⁷ Yoana 'pɪ nɛn Yoda -a
en Reza 'pɪ nɛn Yoana 'a
en Zorobabel -pɪ nɛn Reza -a
en Salatiel -pɪ nɛn Zorobabel -a
en Neri 'pɪ nɛn Salatiel -a.

²⁸ Mɛci -pɪ nɛn Neri 'a
en Adi 'pɪ nɛn Mɛci -a
en Kozan 'pɪ nɛn Adi 'a
en Emadan -pɪ nɛn Kozan 'a
en Eri -pɪ nɛn Emadan -a.

²⁹ Yesua 'pɪ nɛn Eri -a
en Elieze -pɪ nɛn Yesua 'a
en Yori 'pɪ nɛn Elieze -a
en Matatia -pɪ nɛn Yori 'a
en Levi -pɪ nɛn Matatia -a.

³⁰ Simeɔn -pɪ nɛn Levi -a
en Zuda -pɪ nɛn Simeɔn -a
en Zozɛfu -pɪ nɛn Zuda -a
en Yonan 'pɪ nɛn Zozɛfu -a
en Eliakim -pɪ nɛn Yonan 'a.

³¹ Melea -pɪ nɛn Eliakim -a
en Menan -pɪ nɛn Melea -a
en Matata -pɪ nɛn Menan -a
en Natan -pɪ nɛn Matata -a

en David -pɪ nɛn Natan -a
³² Jese -pɪ nɛn David -a
en Yobedi -pɪ nɛn Jese -a
en Boazɪ -pɪ nɛn Yobedi -a
en Sala -pɪ nɛn Boazɪ -a
en Naashɔn -pɪ nɛn Sala -a
³³ Aminada -pɪ nɛn Naashɔn -a
en Adimen 'pɪ nɛn Aminada -a
en Ani 'pɪ nɛn Adimen 'a
en Esrɔm -pɪ nɛn Ani 'a
en Faras -pɪ nɛn Esrɔm -a
en Zuda -pɪ nɛn Faras -a.
³⁴ Zago 'pɪ nɛn Zuda -a
en Izak -pɪ nɛn Zago 'a
en Abraam -pɪ nɛn Izak -a
en Tera 'pɪ nɛn Abraam -a
en Nawo -pɪ nɛn Tera 'a.
³⁵ Seru 'pɪ nɛn Nawo -a
en Rago -pɪ nɛn Seru 'a
en Pele 'pɪ nɛn Rago -a
en Ebe 'pɪ nɛn Pele 'a
en Salmɔn -pɪ nɛn Ebe 'a.
³⁶ Jena 'pɪ nɛn Salmɔn -a
en Apaza 'pɪ nɛn Jena 'a
en Sem -pɪ nɛn Apaza -a
en Noe -pɪ nɛn Sem -a
en Lame 'pɪ nɛn Noe -a.
³⁷ Matuzale 'pɪ nɛn Lame 'a
en Enɔk -pɪ nɛn Matuzale 'a
en Yaredɪ -pɪ nɛn Enɔk -a
en Malale 'pɪ nɛn Yaredɪ -a
en Jena 'pɪ nɛn Malale 'a.
³⁸ Eno 'pɪ nɛn Jena 'a
en Setɪ -pɪ nɛn Eno 'a
en Adan -pɪ nɛn Setɪ -a
en Bali -pɪ nɛn Adan -a.

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wl 'wɪdɪ "drɛ

4 Bali lei 'saun a Zozi 'bɔ, en e 'si Zudan 'yi "srɔn. Bali lei 'saun 'ku -a "bui "da. ² -A -nan nɛn 'wl 'wɪdɪ "drɛzan nɛn waa laabo Satan bɛ, e Zozi 'man -tandɪ 'sia "bui zɪɛ -a da. Zɪ e yi -fuba sinjɛn drɛ, te ya'a fɛ ble dɛ, en dra -a -tɛdɪ 'sia 'plɛblɛ.

³ -A -nan nɛn Satan "e 'nan -yrɛ 'nan: «-Te Bali -pɪ nɛn yia bɛ, 'i vɪ -kɔlɛ 'labe -yrɛ 'nan 'e lila "da -blɪfɛ -a.»

⁴ En Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: <- Blɪfɛ 'saza man "cɛɛ min "belia dɪ.» »

⁵ "Bɛ -sru en Satan -ku -a "nyian loulou, en e mingɔn -nɛn trɛ pɛɛnɔɔn nɛn 'trɛda bɛ -a kɔɔn -yrɛ. ⁶ -A -nan nɛn e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'An 'plɛblɛ -nɔɔn 'yie -e 'i drɛ mingɔnnɛn trɛ 'lee 'e da fɛnun fɛnyian pɛɛnɔɔn 'labe -a tazan -a. -A pɛɛnɔɔn 'labe waa -nɔɔn 'mɛn, en "an -nɔɔn "min nɛn an ya "va "bɛ -yrɛ. ⁷ -Te 'i "po sɔɔnla 'an 'wlu en yian 'bɔ bɛ, -a pɛɛnɔɔn zɪɛ te e drɛ 'yie vɛ -a.»

⁸ En Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: <Bali nɛn Minsan -a bɛ, -a 'bɔ nɛn min 'e bɔ. En -a -tuwli "cɛ "nɛn min 'e 'su.» »

⁹ "Bε -sru en Satan -ku Zozi 'a Zeruzalem. En e -ku -a -tɔlε Bali -pan 'kɔn 'win -ji lou. -A -nan nen e 'nan -yrε 'nan: «-Te i ya Bali -pɪ -a bε, 'i 'si 'i 'fli man -e 'i 'ku 'tra. ¹⁰ Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tɛdt 'nan:

«Bali -a ve 'yee 'pasianɔn lε 'nan 'wei 'kun,
¹¹ 'o 'lɔ lou,

"kɔɔ 'i 'cɛin 'e 'lε wu -kɔlε ji -le "wεan.» »

¹² En Zozi 'e 'nan -yrε 'nan: «-Cεje ma'an dra dɪ. Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tɛdt 'nyian 'nan:

«Te blamin 'e Bali nen

Minsan -a bε -a man -tan dɪ.» »

¹³ Zɪ Satan "koe "nyan Zozi 'man -tandɪ man bε, en e 'si -a "srɔn, -a man -tandɪ pee man -pɛndɪ -a.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

¹⁴ "Bε -sru en Zozi 'li 'e da Galile 'lɛglɔn 'ji. Bali lei 'saun 'le 'plɛblɛ a -yrɔ. En -a 'tɔ 'wɪdɪ 'sia fɛ pɛɛnɔn 'nan.

¹⁵ E -cia Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔnnun -ji te e Bali -le 'wɪ 'paaman minnun ji. -A 'tɔ 'yi "a min pɛɛnɔn 'le.

Nazaretɪ 'nɔn 'ka yi -tɛlɛa Zozi da dɪ

¹⁶ Zozi 'bɔla Nazaretɪ, 'fla nen waa 'lε 'bu "da "bε -a da. Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi bε, waa laabo Saba. -A -tu da nen e wlala -wee cin yɪ 'kuin "le zɪ yaa dra 'e 'cɛn bε -yee 'wɪ 'zɔ. E wluan lou 'nan -e 'e Bali -le 'fluba ta vɪ. ¹⁷ En o Bali 'lewei vɪzan Ezai -le 'fluba 'nɔn -yrε. Yaa 'lε 'su, en fenan nen 'wɪ 'gʊε e cɪ 'e 'cɾen -tɛdt bε, yaa 'yɪ. E ya 'e 'cɾen -tɛdt 'nan:

¹⁸ «Minsan lei 'saun a 'an 'lɔ,

kɔɔ yaan 'si "va,

'nan -e 'an Bali -le 'wɪ 'nɔnɔn vɪ 'yale -tɛnɔn lε,

'nan -e 'an minnun nen

o cɪ 'o yɾa yɪnan bε,

o 'si 'wɪ 'ji.

'Nan -e 'an minnun nen

o yɪε a 'e 'wɪdɪ bε,

-a 'lε 'su,

'nan -e 'an minnun nen

o cɪ 'tɛ 'panan o da bε

o 'si 'wɪ 'lɔ.

¹⁹ 'Nan -e lε nen

Minsan 'yee "yi -kɔnman -ji bε,

'an vɪ 'cɛε.» »

²⁰ Zɪ e cɛɛn 'fluba zɪε -a ta vɪdɪ man bε, yaa 'lε 'wu, en yaa -nɔn cin yɪ 'kuin 'pasiazan lε. -A -nan nen e -nyran. Minnun pɛɛnɔn nen cin yɪ 'kuin bε, 'o yɪε 'sɛn "da. ²¹ -A -nan nen e 'nan -wɛ 'nan: «'Wɪ nen kaa 'man Bali -le 'fluba 'gʊε -a -ji bε, 'e 'lε sɔɔdɪ 'sia cɛεgʊ.»

²² En minnun pɛɛnɔn 'tɔ -a -sru. 'Wɪ 'nɔnɔn nen e bɔala -a 'le bε e o 'plo 'fɔ, te waa ve 'nan: «Zozefu -pɪ "cɛε duu?»

²³ En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Maan -tɔa 'nan -kɔnnen 'gʊε ka -taa -a -fɔlε 'mɛn. -Kɔnnɛn zɪε -nyɾɛn 'nan: «Min 'belizan, 'i 'fli 'beli 'i 'bɔ 'a!» En ka -taa "nyian -a vɪlε 'mɛn 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn nen yia drɛ Kapanamo kua 'man bε, 'i drɛ 'i fla 'gu!

²⁴ Maan ve 'cɛε 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, minnun 'ka Bali 'lewei vɪzan 'tu siala -dan 'e 'bɔ fla dɪ. ²⁵ En e ya "le 'an 'wɪ 'gʊε -a -cin -tɔ 'ka 'ji. Tu nen Bali 'lewei vɪzan Eli a 'li bε, laa cɛɛn lε yaaga mɛn 'shɛɛdu, en dra -dan -ta 'fla pɛɛnɔn da. Tu zɪε -a man bε te -cale "kaga "a Izraɛl, ²⁶ 'pian Bali 'ka Eli 'palɛ -sia o -tu -va dɪ. -Pɛn lɪ -tu nen e ya -cale -a Sidɔn 'lɛglɔn 'ji 'fla nen waa laabo Saretɔ bε -a da bε, -a va nen Bali Eli 'pa 'sia. ²⁷ En "nyian tu nen Bali 'lewei vɪzan Elize a 'li bε, te -kogobe 'tɛnɔn "kaga "a "nyian Izraɛl. -Kogobe 'ka 'silɛ min -tuwɪlɪ "man dɪ, 'pian Siri min Naaman man nen -kogobe 'si.»

²⁸ Zɪ minnun 'wɪ zɪε -a 'man bε, 'bli 'fɔ o pɛɛnɔn 'ji cin yɪ 'kɔn 'bɔ 'ji. ²⁹ O -sɛn lou, en o Zozi 'bɔla bei "sa -a. -A -nan nen o -ku -a 'fla lu "nen, 'nan -e 'o 'ta 'tɔ "man pɔn -yro -ji. Kɔɔ -wee 'fla 'bɔ a pɔn da. ³⁰ 'Pian Zozi 'bɔla o yɛi 'e "tun, en e -ku.

Zozi -yɔ -wɪdɪ "pin min -tu -sru

³¹ Zozi 'bɔla Kapanamo. E ya Galile 'lɛglɔn 'fla 'tu -a. En -wee 'flinla "yi da bε e Bali -le 'wɪ "paadt 'sia -wee cin yɪ 'kuin. ³² -Yee 'wɪ "paadt minnun 'plo 'fɔ, kɔɔ yaa ve "le Bali -a -kɔladɪ -nɔn -yrε.

³³ Min -tu a cin yɪ 'kɔn 'bɔ 'ji bε, -yɔ -wɪdɪ "a -a -sru. E -paandt 'sia 'plɛblɛ. Yaa 'vɪ 'nan: ³⁴ «Nazaretɪ min Zozi, -mɛ "wεan nen i -tɔa 'kue 'wɪ 'ji? I -ta 'ku klu 'sulɛ. Mein -tɔa. Bali -le min tɪglɪ nen 'yia.»

³⁵ En Zozi -a -tɛra -a 'nɛan, e -yɔ -wɪdɪ "lε 'nan: «'I 'ta -tɔ! 'I 'si min 'labɛ -a -sru!» -A -nan nen -yɔ -wɪdɪ "min zɪε -a -tria minnun yɛi, ya'a fɛ -tu dreɛ -yrε "dɪ, en e 'si -a -sru.

³⁶ 'Wɪ zɪε e min pɛɛnɔn 'kan, en waa 'vɪ 'o cin lε 'nan: «-Mɛ "su -man wɪ 'bɛ cɪ zɪε? Yaa ve -yɔ -wɪdɪnun lε 'yee 'plɛblɛ 'lee 'yee -kɔladɪ -a, 'nan 'o 'si minnun -sru -e 'o dreɛla "da.» ³⁷ 'Wɪ nen Zozi 'a drɛ zɪε, -yee "wεan -a 'tɔ "yi "vɪdɪ 'pa "nyian "da Galile 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji.

Zozi Simɔn Pieri 'sɛa 'lee -cɛ -tɛnɔn "kaga beli

³⁸ Zɪ Zozi 'bɔla cin yɪ 'kuin bε, en e -ku min -tu nen waa laabo Simɔn bε -yee "kɔnnɛn. Tu zɪε -a man bε, te Simɔn nan "bu "a 'e yɾa yɪnan 'kɔlɛ -wɔandɪ 'plɛblɛ 'lɔ. -A -nan nen minnun Zozi tru 'ba 'nan 'e -nanjen. ³⁹ Zozi 'kunnan lɪ zɪε -a da, en e 'nan 'kɔlɛ -wɔan "cɛ lε 'nan: «'I 'si lɪ 'gʊε -a man.» Tɔɔn en -a 'kɔlɛ 'e 'trɔ -fɔ. -A -nan nen e wluan, en e fɛ -nɔn -wɛlɛ.

⁴⁰ Zɪ funninmlan 'pla bε, en minnun -tudɔ pɛɛnɔn nen -cɛ 'tɔ 'tudɔ pɛɛnɔn cɪ o man bε, o -ta waa Zozi lɛ. 'E 'pɛ 'pla o -tudɔ pɛɛnɔn da, en e o beli. ⁴¹ E -yɔ -wɪdɪnun -pin min "kaga -sru "nyian. O "sia o -sru -paandt -a. O -paanman 'nan: «Bali -pɪ nen 'yia.» 'Pian Zozi 'ka o 'tuɛlɛ -e 'o 'wɪ dɪ, kɔɔ waa -tɔa 'nan Zozi a min 'sizan 'wɪ 'ji -a.

Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji

⁴² Zɪ tu cɛɛn bε, en Zozi 'si 'fla. E -ku fenan nen -a -nan cɪ flɪ bε -a -nan. 'Pian minnun -ku -a -wɛɛdɪ -a, en o -ku bɔlɛ "man. O ya "vale o dra 'nan -e 'e vɪlɛ 'e 'si 'o "srɔn "dɪ. ⁴³ -A -nan nen e 'nan -wɛ 'nan: «Bali 'bɛ cɪ mingɔn -nen -a fɛ pɛɛnɔn da. E ya "le 'an 'ku -yee mingɔn -nen

-bludu 'wɪ vɪ min peenun lɛ 'nyian, kɔk 'wɪ zɪɛ -a man nɛn Bali 'an 'pa 'sia.»⁴⁴ En Zozi 'ku Bali -le 'wɪ vɪlɛ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji -wee cin yɪ 'kɔnnun -ji.

Zozi -srunɔn tɛdɛ

5 Yi -tu da, te Zozi a 'e 'tɔdɪ 'yɪ nɛn waa laabo 'nyian Jenezaret bɛ -a 'plo da, ɛn minnun tredɪ 'sia "man "kaga, 'nan -e 'o Bali -le 'wɪ man. ² -A -nan nɛn e -klu "fli 'yɪ 'e 'tɔdɪ 'yɪ 'bɔ zɪɛ -a 'plo man, te pɔ -tɛnɔn sɔkɔnla 'ji, 'nan -e 'o 'wee pɔ -tɛ "se -sru. ³ Zozi 'fɔ -klu zɪɛ -a -tu -ji, te Simɔn -le vɛ nɛn. ɛn e 'nan Simɔn 'bɔ lɛ 'nan: «'Ku 'si 'yɪ 'plo man -kogo.» Tɔkɔn ɛn e -nyran. E -fu -klu -ji, ɛn e 'wɪ "paadt 'sia minnun ji.

⁴ Zɪ e cɛɛn -a 'wɪdɪ man bɛ, ɛn e 'nan Simɔn lɛ 'nan: «'I -pli "klu -a fɛnan nɛn 'yɪ -klu cɪ bɛ -a -nan, -e 'ka 'cee "se 'wɛɛn -e 'ka pɔ -tɛ.»

⁵ En Simɔn 'e 'nan -yɛ 'nan: «'Ku 'san, ku 'nyranman 'pa paan 'pei -man "fo, ɛn fɛ -tu 'ka 'fɔlɛ 'kue "se "ji dɪ. 'Pian 'i wei da nɛn, an "ta "se 'gɪɛ -a wɛɛnman.»

⁶ Zɪ waa drɛ bɛ, ɛn pɔ -sɛn -wee "se "ji "kaga 'kpa. -Yee "wɛɛn -wee "se "ta 'fɪl buuman. ⁷ -A -nan nɛn o pɔ -tɛnɔn nɛn -klu -tu -ji bɛ o laabu 'nan, 'o 'ta 'pa 'o 'va. Zɪ o -ta bɛ, ɛn o 'wee -klu "fli 'bɔ 'fa pɔkɛn 'a. -Klu "fli zɪɛ o ya "vale 'o 'ko 'sien 'yɪ 'wlu.

⁸ Zɪ Simɔn Pieri 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, 'e "pɔ sɔkɔnla Zozi 'wlu, ɛn e 'nan -yɛ 'nan: «Minsan, 'i 'si 'an "srɔn "kogo, kɔk an ya min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ -a.» ⁹ Pɔ "kaga "nɛn waa -tɛ bɛ, -yee "wɛɛn "klan -dan sɛn Simɔn 'lee o pɛɛnɔn nɛn o cɪ waa bɛ o ji, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ. ¹⁰ 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -yɛɛ drɛ "nyian Zebede -pɪnɪn Zaji 'lee Zan nɛn Simɔn "srɔn "bɛ -wɛɛ.

En Zozi 'e 'nan Simɔn lɛ 'nan: «Te nyɛn 'e 'i 'cɛn dɪ! -Pɔ -tɛzan nɛn 'yɪa, 'pian -e 'e 'sia cɛɛgɪ man bɛ, i drɛ min nɛn e -taa "minnun laabulɛ 'an -sru "bɛ -a.» ¹¹ "Bɛ -sru ɛn o -ta 'wee -klu -a 'yɪ 'plo man. O 'si fɛ pɛɛnɔn zɪɛ -a -sru, ɛn o sɔkɔnla Zozi -sru.

Zozi -kogobe 'tɛzan -tu beli

¹² Yi -tu da bɛ, ɛn Zozi 'lee min -tu 'o cin 'yɪ 'fla 'tu da. Min zɪɛ -kogobe a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da 'si "fo. Zɪ e Zozi 'yɪ bɛ, 'nun tɔkɔn 'e "pɔ sɔkɔn "wlu, ɛn 'e yɪa blula. -A -nan nɛn e toba -fɔdɪ 'sia -yɛɛ. E 'nan: «Minsan, maan -tɔa 'nan, -te i wɪ "man "bɛ, i -kɔlaman i -kogobe "sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

¹³ En Zozi 'e 'pɛ 'su "ji, e klɛ "man, ɛn yaa 'vɪ -yɛ 'nan: «An "we "man. 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!» 'Nun tɔkɔn ɛn -kogobe 'si "man.

¹⁴ "Bɛ -sru Zozi 'e -yɛ 'nan: «Te 'i vɪ min lɛ 'nan, mein beli dɪ! 'Pian 'i 'ku Bali -panzan -tu -va, -e 'yɛi 'nanjen! "Bɛ -sru -e 'i 'sraga bu Bali lɛ, "le zɪ Moizi -a cɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zu. Tɔkɔn -e minnun pɛɛnɔn 'o -kɔnnɛn "yɪ 'nan, i beli.»

¹⁵ Zozi 'tɔ "yɪ "a min -tudɪ pɛɛnɔn 'le fɛ pɛɛnɔn 'nan, te minnun -taa "va 'nan -e 'o wei man -e 'e 'wee -cɛ 'si 'o man. ¹⁶ 'Pian Zozi 'si o va, ɛn e -ku fɛnan nɛn -a -nan cɪ flɪ bɛ -a -nan, 'nan -e 'e Bali tru 'ba.

Zozi min -srandɪ "tra "tu beli

¹⁷ Yi -tu da, te Zozi a Bali -le 'wɪ "paanan minnun ji bɛ, Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn a -nan. O 'si Galile 'lee Zude 'fla pɛɛnɔn da, ɛn o -mie 'si "nyian Zeruzalɛm. Bali -le 'pleblɛ a Zozi 'lɔ, te e minnun "belia -a.

¹⁸ -A -nan nɛn minnun -tadt 'sia, te min -srandɪ -tu a -wɪ "se "ji. O ya "vale 'o min zɪɛ -a -wɪlaman 'kuin 'nan -e 'o 'pla Zozi 'lɛ. ¹⁹ 'Pian wa'a -kɔlale -a -wɪladɪ -a dɪ, kɔk min -a -nan "kaga. Tɔkɔn ɛn o 'kɔn tri. O 'kɔn bɔ 'fɔn 'e 'win -ji lou, ɛn o -cɛzan zɪɛ -a sɔkɔnla "se "ji minnun pɛɛnɔn yɛi Zozi 'lɛ.

²⁰ Zɪ Zozi -wee yɪ -tɛradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -cɛzan zɪɛ -yɛ 'nan: «An 'yɛ 'wɪ 'wɪdɪnɪn fui.»

²¹ -A -nan nɛn 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'o 'ci "nrɔndɪ 'sia, ɛn o 'nan: «-Tɛ Bali 'tɔ srɛman zɪɛ? Min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e blamin -le 'wɪ 'wɪdɪ "fui dɪ, -te ya'a 'sileɛ Bali -tuwli "a dɛ!»

²² 'Pian Zozi -wee cɪ "nrɔndɪ 'yɪ, ɛn yaa laabu -wɪ 'nan: «-Mɛ "wɛɛn nɛn 'ka 'ci "nrɔnman zɪɛ? ²³ -Te maan 'vɪ -yɛ 'nan: «'Wɪnɪn nɛn yɪa drɛ -wɪdɪ "bɛ, maan fui», 'bɛ a -tu. ɛn -te maan 'vɪ -yɛ 'nan: «'I 'wluɪn, 'i 'tɔ lou, 'i 'ta wɪ», 'bɛ a -tu. 'Wɪ "fli zɪɛ -a "cɛn 'vɪdɪ 'bɛ cɪ 'pleblɛ?

²⁴ 'Pian an "ta -a -ci -kɔkɔnman 'cɛɛ 'nan, Bali -kɔladɪ -nɔn Blamin -pɪ lɛ, -e 'e min -le 'wɪ 'wɪdɪnɪn fui 'treda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ min -srandɪ "tra zɪɛ -yɛ 'nan: «'I 'wlu -an! 'I 'yɛ nyɪnɪn "dave 'sia! 'I 'ku 'yɛ "kɔnnɛn!»

²⁵ 'Nun tɔkɔn min zɪɛ e wluɪn o yɛ man, ɛn e 'yɛ nyɪn -nan "dave 'sia, ɛn e -kudɪ 'sia 'yɛ "kɔnnɛn, te e Bali 'tɔ bɔa. ²⁶ 'Wɪ zɪɛ e min pɛɛnɔn 'plo 'fɔ, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia. O klan Bali lɔ, ɛn waa vɪdɪ 'sia 'nan: «Cɛɛgɪ nɛn, ku -cɛ "srɔn wɪnɪn zɪɛ -a -nan 'yɪ.»

Zozi Levi laabu

²⁷ "Bɛ -sru, ɛn Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan. "Yɛɛ -ku 'e 'lɛ bɛ, ɛn e 'sukɔlɛ 'sizan 'tu 'yɪ, te e ya 'yɛ 'nyranman 'panan. Waa laabo Levi. Zozi 'e 'nan -yɛ 'nan: «'I -sɔkɔnla 'an -sru!» ²⁸ Levi fɛ pɛɛnɔn 'tuɪ, e wluɪn, ɛn e sɔkɔnla -a -sru.

²⁹ "Bɛ -sru ɛn Levi "fɛdɪ -dan da fɛnɪn tɔɛn Zozi lɛ 'yɛ "kɔnnɛn. 'Sukɔlɛ 'sinɔn "kaga 'lee min -mienun 'bɛ cɪ 'o -nyrandɪ 'o 'vale Zozi nun -a fɛ -sru. ³⁰ Farizen 'nɔn 'lee 'wee minnun nɛn o 'fluba 'ci ve bɛ o cɪ 'ka 'e 'sɔdɪ dɪ. -A -nan nɛn waa laabu Zozi -srunɔn lɛ 'nan: «-Mɛ "wɛɛn nɛn ka fɛnɪn -ble, 'e cin va 'sukɔlɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a? ɛn -mɛ "wɛɛn nɛn ka 'yɪ -mlɪan 'e cin va waa?»

³¹ En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Minnun nɛn -cɛ 'ka o man dɛ, wa'a -dɔdɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pian minnun nɛn -cɛ cɪ o man bɛ, -wɛɛ cɪ -dɔdɔ -va.» ³² ɛn e 'nan "nyian -wɛ 'nan: «Min tɔglunɪn -le "wɛɛn "cɛɛ an -ta dɪ. 'Pian an -ta 'nan -e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'o -sɔkɔnla Bali -sru.»

Zozi 'le 'wɪ "paadt a "le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zu

³³ Minnun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Zan -srunɔn 'lee Farizen 'nɔn -srunɔn fɛ "sɔan yɪ -mie da, te o Bali tru "baa. 'Pian "yɛ -srunɔn fɛ -ble, te o 'yɪ -mlɪan.»

³⁴ Zozi 'e -wle 'nan: «-Te minnun -a lu 'pa "fedi drenan be, tu nen lu -tre 'pazan a o yei "be, wa'a fe scan dt.

³⁵ 'Pian tu -tu -taa "bkle be, o lu -tre 'pazan "sia o yei. Tu zle -a man nen o fe "scan.»

³⁶ En Zozi -konnenn "tu -fodt 'sia -wle. Yaa 'vu 'nan: «Min -tu 'ka so -tre 'ful 'bo, -e 'e 'pa so ceje 'fonnan dt. -Te 'be "cee dt, so -tre 'bo 'ful 'bu 'e "tun, en o yie 'ka 'kcan 'e cin va dt.

³⁷ En "nyian be, e 'ka "le 'o -wen -tre -sen -wi 'kole 'tre cejenun -ji dt. -Te 'be "cee dt, -wen -tre -wi 'kole 'tre cejenun feaman -e -wen 'e 'sran, te -wi 'kole 'trenun wii.

³⁸ 'Pian o -wen -tre -sean -wi 'kole 'tre -trenun -ji!

³⁹ En "nyian be, min nen -wen 'cen 'mlindu -trca -a be, ya'a 'wen -tre ye "yi "dt. Koc yaa ve 'nan: «-Wen 'cen 'mlindu 'be ci "yi.»

Zozi 'wu tin 'ba Zuif 'nch 'le 'flinla "yi man

6 'Flinla "yi da nen, Zozi 'lee 'e -srunch fei -tu 'cendt 'sia 'ji. Fe 'wle nen fei zle -a da be, -a -srunch 'ko -a 'cendt -a. Waa plumlan "man 'o 'lo, te waa -ble. ² -A -nan nen Farizen 'nch -mienun -a 'vu -wle 'nan: «-Me "nen kaa dra be? -Si 'ka -kaa 'b 'nan -kaa 'wl zle -a dre -cee 'flinla "yi da dt.»

³ En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Wl nen -kaa tra David -a dre 'li, te dra -a -tea 'o 'vale 'yee minnun -a be, ka'a tian -a ta vule duu? ⁴ E wla Bali -pan 'kuin, en 'kpcun nen waa 'pla Bali -le ve -a be, yaa 'sia, yaa bli, en e 'yee minnun "le "nch. 'Wl zle yaa dre, 'pian te e ya 'e vidi 'nan Bali -pannch 'saza 'be -ble.» ⁵ En Zozi -a 'le 'sran -wle 'nan: «'An 'b 'Blamin -pi meen ci 'flinla "yi san -a.»

Min -tu nen -a -pela 'ka 'e man be Zozi -a beli

⁶ 'Flinla "yi pee 'bch "nyian, en Zozi wla cin yu 'kuin. E Bali -le 'wl "paadt 'sia minnun ji. Min -tu a 'kch zle -a -ji, -a -pe "yi "pela a 'e 'kadu 'e man. ⁷ En 'fluba 'ci vunch 'lee Farizen 'nch Zozi -nanjendt 'sia -gocen. O ya -a -nanjenan 'nan -te e -ce "sia min man 'flinla "yi da -o. O ya -a man -weenan 'nan -e 'o 'wl 'tu yu, -e 'o -kla 'wl 'tdt -a "man.

⁸ 'Pian Zozi -wee ci "nchndt 'yu, en e 'nan min nen -a -pela ci 'e 'kadu 'e man be -yre 'nan: «'I 'wluan lou -e 'i 'to min yei 'gu!» E wluan, en e -to lou minnun yei.

⁹ -A -nan nen Zozi -a laabu -wlc 'nan: «-Me "wl nen -cee -pei -a 'vu? -Si a 'e 'nchndt min le 'nan 'e 'wl "yi "dre 'flinla "yi da, -baa te 'e dre dt? En "nyian min -kclaman e min "belia, -baa yaa "tue -e 'e 'ka?»

¹⁰ Zozi o prench 'nanjendt 'sia 'tudu, en e 'nan min nen -a -pela 'ka 'e man be -yre 'nan: «'I 'pe 'su "ji.» Min zle yaa dre, 'nun kch en -a -pe dre "plcnblcn. ¹¹ 'Wl zle e 'bli 'fo Zozi 'nanmannch 'ji, en o 'wl nen o "ta -daa -a drele -yre "be, -a -sa -fodt 'sia 'o cin yei.

Zozi min -fuda "fli 'si "va 'yee 'pasianch 'a

¹² Yi -tu da en Zozi 'ku Bali tru 'bale kch -tu da. E -fu Bali tru 'banan -trilii, en tu cecn. ¹³ Zi tu cecn be, en e -srunch laabu. E min 'si o va -fuda "fli, e o 'to 'pa 'yee 'pasianch. ¹⁴ O 'to nen 'gu: Simch nen yaa 'to 'pa Pieri

be, 'lee 'e "bul Andre, 'lee Zaji, 'lee Zan, 'lee Filipu, 'lee Batelemi, ¹⁵ 'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pi Zaji, 'lee Simch -tu nen waa laabo "nyian Zelo be, ¹⁶ 'lee Zaji -pi Zude, 'lee Zudazi Karioti. Min nen e "ta -daa Zozi 'nchle 'e 'nanmannch le be -nyren.

Min "kaga "ta Zozi 'va

¹⁷ Zozi kch kch "ji o 'vale 'yee 'pasianch 'bch 'a, en e -to fenan pablanen 'tu -nan. Min "kaga "a 'o 'sendt fe zle -a -nan 'o 'vale -a -srunch "kaga "a "nyian. Minnun zle o 'si 'leglcn 'tudu prench 'ji, en o -ta. O -mie 'si Zude 'leglcn 'ji, en o -mie 'si Zeruzalem 'fla, en o -mie 'si jemie 'srch Sidch 'lee Tir 'leglcn 'ji. ¹⁸ O -ta 'nan -e 'o Zozi wei man, en 'nan -e 'e -ce 'si 'o man. Minnun nen -yu -wldt "ci o -sru "be, o beli. ¹⁹ En minnun prench -a -weeman 'nan 'o kla Zozi man, kch 'pleble 'tu bcala "ji, te e -ce "sia o prench man.

-Tu man nen Bali -le -fea ci?

²⁰ Zozi 'e yie 'to 'e -srunch 'va, en e 'nan:

«Kaa nen ka ya 'yalc -tENCH 'a be, Bali -le -fea a 'ka man, kch ka ya Bali -le mingonnen tredan ch 'a.

²¹ Kaa nen dra ci 'ka -tENCH be, Bali -le -fea a 'ka man, kch ka -taa 'kanle.

Kaa nen 'ka ci -wuchnan be, Bali -le -fea a 'ka man, kch 'ka 'ci -taa "nranle.

²² -Te minnun "naan 'ka man Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'si o 'va Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka "srchman Blamin -pi -le "wean oo, en -te minnun 'ka 'to sreman Blamin -pi -le "wean oo, Bali -le -fea a 'ka man.

²³ 'Wl zle 'e 'ka 'ci "nran, en 'ka 'su lou ci "nran -a, kch 'ka -kopa a -dan laji. -A -cin 'e 'kch 'ka 'ji 'nan, 'wl -towlu zle o tranun -a dre Bali 'lewei vunch le 'li.

²⁴ En "nyian be, kaa nen ka ci fENCH 'a be, 'wl -taa "bkle 'ka man, kch ka ya 'cee ve drenan 'va.

²⁵ En kaa nen ka ci 'ka kandt be, 'wl -taa "bkle 'ka man, kch dra "ta -daa 'ka 'tele.

En kaa nen ka ci 'she 'blunan be, 'wl -taa "bkle 'ka man, kch ka "ta -daa "wucle "le -ce 'bch 'ka da.

²⁶ -Te minnun -cee 'wl "yi "ve be, 'wl -taa "bkle 'ka man. -A -cin 'e 'kch 'ka 'ji 'nan, 'wl 'towlu zle o tranun -a dre minnun nen o Bali 'lewei 'vu 'li 'wlu 'a 'be -wle.»

Zozi -srunch 'ka 'wl 'leji tca dt

²⁷ «Kaa nen 'ka "trch "ci 'men be, maan ve 'cee 'nan: 'Ka 'ka 'nanmannch yu "yi! 'Ka "yi "dre -wle! ²⁸ 'Ka 'fea vu minnun nen o -yu -saanman 'ka man be o man! Minnun nen o 'te "paa 'ka da be, 'ka Bali tru 'ba -wle! ²⁹ -Te min 'pa 'fo 'i 'klanbo "tu da be, 'i -tu -to "nyian -yre. En -te min 'yie -sen "daso 'si 'i 'lo be, te 'i 'si -to -yrc 'yie -trale 'sinan dt.

³⁰ Min oo min nen e fe -tu laabu 'i 'lo be, -te e ya 'i 'lo, 'i -nch -yre. -Te min 'yie fe 'si 'i 'lo, te yie "cee -nch -yre "dt, te 'i vu -yre 'nan 'e 'leji bcla 'yie dt. ³¹ 'Wl nen ka ci 'vale minnun 'o dre 'cee be, -a 'wl 'lein zle -nyren 'ka -wee "dre.

³² -Te minnun nen o 'ka ye "yi "bε, o 'saza nen ka o ye "yi "bε, te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cεε d! 'Wl 'wliɔt "drenɔn "nyian, min nen e o ye "yi "bε, -nyren waa ye "yi. ³³ Minnun nen o "yi "dra 'cεε, -te o lε nen ka "yi "dra bε, te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cεε d! 'Wl 'wliɔt "drenɔn "o "dra "nyian z! ³⁴ -Te ka fε "fεa minnun nen kaa -tɔa 'nan waa 'leji bɔala bε -wle "bε, te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali -a man "yi "dra 'cεε d! 'Wl 'wliɔt "drenɔn fε "fεa 'wl 'wliɔt "drenɔn lε, 'nan -e 'o 'leji bɔala. ³⁵ Te 'cee vε 'e 'kɔn z! d! 'Pian minnun nen o "naan 'ka man bε, 'ka o y! "yi! 'Ka "yi "dre -wle! En "nyian bε 'ka fε 'fε min lε 'e "tun. Te 'ka 'ci "nɔn 'nan, e -kɔlaman -a 'leji bɔlad! -a d! -Te ka ya 'wnun z!ε -a drenan bε, 'ka -kopa -kɔan -dan. En ka -kɔan Bali nen lou "bε -yee 'nennun -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali "yi "dra minnun nen wa'a min 'tɔ "yi 've d!ε -wle, en e "yi "dra nyannennɔn lε. ³⁶ -Yee "wεan 'ka 'ci 'e 'kɔn "yi "le z! 'ka "t! Bali ci cl "yi "bε -yee 'wl 'z!ε.»

Zozi -sruncɔn 'ka min 'tɔ 'tεa d!

³⁷ «Te 'ka min 'tɔ 'tεa d!, "tɔɔ tu nen Bali 'tredanɔn 'le tin "baa bε, 'e tin -tε 'ka da! Te 'ka 'wl bɔ min man d!, "tɔɔ tu nen Bali 'tredanɔn 'le tin "baa bε, 'e 'wl bɔ 'ka man! 'Ka 'wl 'cε min lε, -e Bali 'e "cee 'wl 'cε! ³⁸ 'Ka fε -nɔn min lε, -e Bali 'e "cee "nɔn! Bali -a faa 'coun -e 'e -sɛn 'ka 'man sɔ -ji. Z! i 'wl dra 'i bɔɛzan -tu -va bε, -a da nen Bali "yie "dra.»

³⁹ En Zozi 'wl 'tu 'vl -wle -kɔnnɛn "ji. E 'nan: «Yie 'wizan 'ka -si kɔnman 'e bɔɛzan yie 'wizan lε d!, -te 'bε "cεε d!, o "flinɔn -tεa "klu -ji. ⁴⁰ En min nen e cl 'wl -tranlanan "bε, ya'a 'mlian 'wl "paazan da d!, 'pian min nen e 'wl 'tɔ tɔɔ bε, e dra "le min nen e 'wl paa "ji "bε -yee 'wl 'z!ε.»

⁴¹ -Mε "le "wεan nen i yiba -flunen ye 'i bɔɛzan -tu yie -goei, te 'i 'bɔ 'le vε nen yiba -dan 'bɔ cl 'bε 'ci bε, y!a 'bε 'ye d!ε? ⁴² 'I 'bɔ nen yiba -dan a 'i 'yie -goei te y!a 'ye d!ε, -mε "le "wεan nen yie ve 'i bɔɛzan lε 'nan: <'An "bu, 'i 'tɔ -e 'an yiba -flu 'si 'i 'yie -goei!> -Bluzan, 'i yiba 'si 'i 'yie -goei 'e 'flin 'vaa, -e 'i fεnan y! 'wein. "Bε -sru i -kɔlaman yiba -flu 'sid! -a 'i bɔɛzan -tu yie -goei.»

Yiba 'kpa 'lee yiba -wliɔt

⁴³ «Yiba 'kpa 'ka 'baa yiba "bεwle 'wliɔt "a d! En yiba -wliɔt 'ka 'baa yiba "bεwle "yi "a d!. ⁴⁴ O yiba -tɔa 'e 'blu man, kɔɔ kaa -tɔa 'nan wa'a -lomin 'naan -tεin "man d!, en wa'a -wεn bεwle 'naan "trɔɛn 'fɔn lei man d!.

⁴⁵ Min nen -a ci wl a "yi "bε, -a 'le nen 'wl "yi bɔala. En min nen -a ci wl a -wliɔt "bε, -a 'le nen 'wl 'wliɔt bɔala. -Yεε cl 'nan, 'wl nen 'e fad! min ji bε, -yεε bɔala min 'le.»

Zozi -sruncɔn tɔɔl

⁴⁶ «-Mε "le "wεan nen kaan laabo Minsan, Minsan, 'pi-an 'wl nen maan ve 'cεε bε, te ka'a dra d!ε? ⁴⁷ Min nen e dre 'an -sruzan 'a, te yaan wei maan, en e 'ta wula "da "bε, an "ta -a -kɔnman 'cεε. ⁴⁸ E ya "le min nen e "ta 'yee 'kɔn -tɔa, yaa -klu cεen 'e trudi, en yaa -pu -fɔ

'plεblε bε, -yee 'wl 'z!ε. -Te 'yi 'fa, 'yi nen e "yro "bε, ya'a 'kɔlaman 'kɔn z!ε -a -wliɔt -a d!, kɔɔ e ya 'e 'tɔd! -kli.

⁴⁹ 'Pian min nen yaan wei 'man, en ya'a 'ta wulεa "da "d!ε, -a san a "le min nen e 'kɔn 'trɔa nyren va, en ya'a -pu -fɔlε 'trε 'ji d!ε, -yee 'wl 'z!ε. Z! 'yi 'fa bε, e wεen "man, en 'kɔn z!ε e -wi 'nun. E wiila 'nan "fo.»

Rɔm min nen 'sounjanun tazan 'a bε e pli Zozi man

7 Z! Zozi cεen 'wl tin 'bad! man minnun lε bε, en e -ku Kapanamo. ² 'Sounjanun tazan -le nɔan -tu man "yaaman 'fla z!ε -a da. -A -kad! -fɔla tu, en -a tazan 'bɔ -a ye "yi 'kpa tɔɔl. ³ Z! e Zozi 'le 'wl 'man bε, en e Zuif min ceje -mienun 'pa 'sia "va, 'nan 'e 'ta 'yee nɔan 'beli. ⁴ Minnun z!ε o -ku, en o 'bɔ Zozi man. O kɔala "man -a tru 'bad! -a. Waa 'vl -yεε 'nan: «'Sounjanun tazan 'labε, e ya "le 'i 'wl z!ε -a dre -yεε. ⁵ E -cee 'leɔlɔn ye "yi, en -yεε 'kue cin y! 'kɔn 'tɔ.» ⁶ En Zozi 'kud! 'sia 'o 'vale waa.

"Yεε -pli 'sounjanun tazan z!ε -yee vε -nan "srɔn "bε, en min z!ε e beenun 'pa 'sia 'nan 'o vl -yεε 'nan: «Min-san, te 'i 'fli "koe "nyan d! An 'ka min nen i -wlamlan -yee 'kuin bε -a d!, kɔɔ Zuif min "cεε 'maan d!. ⁷ 'Wl z!ε -yee "wεan nen ma'an 'fli y!ε tɔɔl -e 'an 'lu 'i 'va 'an 'bɔ 'a d!. 'Pian an ya 'vale 'i 'wl 'tu vl -e 'men nɔan 'e 'beli. ⁸ Kɔɔ 'an 'bɔ 'gυε, 'an 'tanɔn 'bε 'an "paala, en 'men 'sounjanun bε mεen o "paala. -Te maan 'vl -a -tu lε 'nan: <'I 'ku>, -e 'e 'ku. -Te maan 'vl -a pee lε 'nan: <'I 'ta>, -e 'e 'ta. -Te maan 'vl 'men nɔan lε 'nan: <'I 'wl 'gυε -a dre bε>, yaa dra.»

⁹ 'Sounjanun tazan -le 'wl nen yaa 'pa 'e beenun 'le bε, z! Zozi -a 'man bε, yaa 'kan. -A -nan nen 'e man lila minnun "kaga nen o -kula -a -sru "bε o da, en e 'nan: «Maan ve 'cεε 'nan, Izraēl 'nɔn 'va bε, ma'an min -tu y!ε te e yi -tεala Bali da tɔɔl z!ε d!ε.»

¹⁰ Minnun nen 'sounjanun tazan o 'pa 'sia bε, "wεε li 'o da "kɔnnɛn "bε, te -cε 'si nɔan z!ε -a man "fo.

Zozi min -kad! -tu fuu

¹¹ "Bε -sru en Zozi 'ku 'fla 'tu nen waa laabo Naen bε -a da. -Wεε ku 'o 'vale 'e -sruncɔn 'lee minnun "kaga "a. ¹² Zozi "ε vunan 'e -pli 'fla z!ε -a man -kɔn -kpein "srɔn "bε, te o "ta -ko min -kad! -tu -a -yεε da. -Cale lumɔn -tu -le 'nen -tuwli "nen yaa -ya bε, -nyren. 'Flanɔn "kaga 'lee -cale 'bɔ 'bε cl -kunan. ¹³ Z! Minsan l! z!ε -a 'y! bε, -a nyrinta -sɛn "da, en e 'nan -yεε 'nan: «Te 'i 'wɔɔ d!ε!»

¹⁴ -A -nan nen Zozi pli 'e 'lε, e klε -planen man. En min-nun nen -planen 'bɔ cl o -win -ji bε, o -tɔ. En Zozi "e 'nan: «-Gobonen, 'an 'bɔ "e 'yie 'nan, 'i 'wluan lou!»

¹⁵ Min -kad! z!ε e wluan lou, en e 'wliɔt 'sia. En Zozi "e 'nan -a "bu "lε 'nan: «'Yie 'nen nen 'gu.»

¹⁶ Nyen minnun pεenɔn cεen, en o Bali 'tɔ bɔd! 'sia 'nan: «Bali 'lewei vuzan -dan 'bɔla -kaa 'va, en "nyian, Bali -ta 'palε 'yee minnun va.» ¹⁷ 'Wl nen Zozi -a dre z!ε, e fuila "man Zude 'leɔlɔn 'lee 'e "srɔn 'leɔlɔn pεenɔn "ji.

Min -batize drezan Zan minnun 'pa 'sia Zozi 'va

¹⁸ En Zan -srunn 'ku 'wł zıe -a 'sınan 'palē Zan lē. 'E -srunn "fli laabu, ¹⁹ en e o 'pa 'sia Mınsan -va. E 'nan -wle 'nan: «'Ka laabu -yrō 'nan, -yēē cı min nen kua 'man 'nan e -taa "bē -a, -baa 'ku min pee man -pēn tian?»

²⁰ Zı o 'bō Zozi man bē, en o 'nan -yrē 'nan: «Min -batize drezan 'ku 'pa 'sia 'i 'va, 'nan -e 'ku laabu 'i 'lō 'nan, min nen kua 'man 'nan e -taa "bē, -nyren 'yia, -baa 'ku min pee -pēn?»

²¹ Tu 'bō zıe -a wlu bē, te Zozi man "yaa 'nōn "kaga beli, en e -cē -tēnōn "kaga beli, en e -yu -wlıdı "pin min "kaga -sru, en e yie 'winōn "kaga yie 'lē 'su. ²² Zozi "e 'nan Zan -le 'pasianōn zıe -wle 'nan: «'Wł nen -kaa -nan 'yıl 'lee 'wł nen -kaa 'man bē, ka 'ku -a 'sınan 'pa Zan lē. 'Ka vı -yrē 'nan: Yie 'winōn yie 'lē 'su, "tun "bunōn 'ta 'wı, -kogobe 'si -kogobe 'tēnōn man, "trōēn "winōn "trōēn 'lē 'su, en minnun nen o kaa bē o fuu, en 'yalē -tēnōn Bali -le 'wł 'nōnōn 'man. ²³ En "nyian bē, min nen e yi -tēra an da en -a -pē -sru 'ka tōalē 'mlōnmlōn dıē, Bali -le -fēa a -a san man.»

²⁴ Zı Zan -le 'pasianōn 'ku bē, en Zozi Zan 'bō 'lē 'wł vıdı 'sia minnun lē. Yaa 'vı -wle 'nan: «-Mē "lē "wēan nen ka -ku Zan -nanjenlē "bui "da? -Cēan nen fulb cı -a nyōōnōn bē, -a -nanjennan "cēē ka -ku dı. ²⁵ En -mē "lē "wēan nen ka -ku "mēn? Min nen e sō fēnyian 'wı 'e da bē, -a -nanjennan "cēē ka -ku dı. Kōō kaa -tōa 'nan minnun nen o sō fēnyian wo 'o da, te 'o 'ci 'sō wınun dra "lala -a bē, o -nyēanla mingōōnōn -le 'kuin. ²⁶ 'Ka 'ci nōnōn 'nan Bali 'lewei vızan nen -yēē "wēan nen ka -ku. 'Wł 'kpa nen! 'Pian maan ve 'cēē 'nan, Zan -dan "mlıan Bali 'lewei vızan da. ²⁷ Kōō e ya 'e 'crēn -tēdı Bali -le 'flu -ba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan:

An 'mēn min -tu -tōala 'i 'lē,

-yēē 'i 'lē si dra.» Min nen Bali -a 'vı bē Zan nen. ²⁸ Maan ve 'cēē 'nan, 'trēda blamin -tu -dan 'ka 'mlıan Zan da dı. 'Pian minnun nen o ya Bali -le mingōōnōn trēdave -a bē, o va min "wēnnen -dan "mlıan Zan da.

²⁹ Minnun pēēnōn Zan wei 'man "yi. En 'sukōlē 'sınōn "nyian "o wei 'man "yi. O pēēnōn zıē, waa -tō 'o 'fli -a 'nan, Bali -le tin a 'nōnōn, en Zan o -batize drē. ³⁰ 'Pian Farizen 'nōn 'lee 'fluba 'ci vınōn 'ka 'wle 'wł nen Bali -a "vale 'e dra -wle "bē -a man dı. -Yēē "wēan wa'a 'wle "man -e Zan 'e o -batize drē dı.»

³¹ En Zozi "e 'nan "nyian 'nan: «-Tı man nen an -naagunōn -kōōnman, en -tı nen waa 'sia? ³² O ya "lē 'nan nannannun nen o ya sōōan -tēnan -guada bē, -wēē 'wł 'zı. -A -mıenun -a ve 'o bōēnun lē 'nan: «Ku -pı -tē 'cēē, 'pıan ka'a 'tanlē dı. "Drenun nen o min -wulo -man -taa "bē kua -fō 'cēē, 'pıan ka'a 'wıōlē dı.» ³³ Fē nen maan 'vı zıē -yēē cı 'nan zı min -batize drezan Zan -ta bē, e fē 'sōn, en ya'a -wēn mlınlē dı, en kaa 'vı "man 'nan: «-Yu -wlıdı "a -a -sru.» ³⁴ 'Bē nen 'gūē 'an 'bō Blamin -pı -ta, "an "fē -ble, "an "wēn -mlıan, en ka 'vı 'an man 'nan: «Fē -blı -lagu nen 'maan, en -wēn -tēzan nen 'maan, en 'sukōlē 'sınōn 'lee 'wł 'wlıdı "drēnōn bēē nen

'maan.» ³⁵ 'Pian minnun nen o drē Bali -le 'nēnnun -a bē, -wēē Bali -le 'wł 'tōdı -ci -kōōnman.»

Zozi 'ku Farizen min Simōn -va

³⁶ Farizen min -tu nen waa laabo Simōn bē, e Zozi tru 'ba 'nan 'e 'ku fēnun -blı 'e 'va. Zozi wla Farizen min zıē -yēē 'kuin en e -nyran fēnun -sru. ³⁷ Lmōn -tu nen e -kōōnōn -wēēman 'fla zıē -a da bē, yaa 'man 'nan Zozi a fēnun -blınan Farizen min zıē -yēē 'kuin. -A -nan nen e -ta -kōlē -tu nen waa -ci 'bu "lē -kō -zu bē -a. E ya 'e fadı 'nyrōn nen -a -kōēi "a 'nōnōn, en waa wo min man bē -a. ³⁸ E -tō Zozi 'cēin "srōn, en e -wıōdı 'sia te -a yie yi -sēan Zozi 'cēin -da. E -sēan "da te yaa buuman 'e 'wulo "jē "a, te yaa cēin 'bō lēaman 'e man. "Bē -sru en e 'nyrōn 'bō 'sēn -a cēin -da.

³⁹ Zı Farizen min Simōn 'bō 'wł zıē -a -nan 'yıl bē, en 'e 'ci "nrōndı 'sia 'nan: «"Te min 'labē Bali 'lewei vızan nen bē, "te lı nen e klē "man 'labē yaa -tōa 'nan 'wł 'wlıdı "drezan nen.»

⁴⁰ En Zozi "e 'nan -yrē 'nan: «Simōn, an ya "vale 'an 'wł 'tu ve 'yie.»

En Simōn "e 'nan: «Bali -le 'wł "paazan, 'an "trōēn "a 'yie.»

⁴¹ -A -nan nen Zozi "e 'nan -yrē 'nan: «Min -tu 'bē "lala 'fē min "fli "lē. Min -tu "e 'si -kpi yaa tu, en min -tu "e 'si -kpi fu. ⁴² Zı fē -tu 'ka -wł -e 'o -yēē "lala bōla dıē, en e "lala zıē -a 'cē o "flınōn lē. Min "fli zıē o yēi "bē, -tıē min nen e "lala 'fē -wle "bē -a ye "yi "bıō? 'I vı 'mēn.»

⁴³ En Simōn "e 'nan -yrē 'nan: «"Mēēn 'ji "lē 'nan, min nen e "lala "kaga 'cē -yrē "bē -a san nen.»

En Zozi 'a 'vı Simōn lē 'nan: «Yia -tē.»

⁴⁴ -A -nan nen Zozi 'e 'man lıla lı zıē -a da. E 'nan Simōn lē 'nan: «Lı 'gūē yia ye? An wla 'yie 'kuin, yi'an cēin -man "foē yi -nōnlē dı. 'Pian "yaan cēin -man foē 'e yie 'yi 'a, en yaa man bıō 'e 'wulo "jē "a. ⁴⁵ Yi'a -atu -tēlē 'an man dı. 'Pian -yēē ve bē, zı an wla paan 'i 'va 'gūē, ya'a tian 'flınlē 'an 'cēin lēadı -a 'e man dı. ⁴⁶ Yi'a 'nyrōn 'sēnlē 'an 'win -ji dı. 'Pian "e 'nyrōn nen -a -kōēi "a 'nōnōn bē -a -sēn 'an 'cēin -da. ⁴⁷ -Yēē "wēan maan ve 'yie 'nan, Bali -yēē 'wł 'wlıdı fui. En lı 'bō -a -ci kōōn 'an yıdı "yi -dan zıē -a. Min nen Bali -yēē 'wł 'wlıdı "wēnnen fui bē, min zıē ya'a yıdı "yi -dan cı kōōnman Bali lē dı.»

⁴⁸ En Zozi "e 'nan lı zıē -yrē 'nan: «Bali 'yie 'wł 'wlıdı fui.»

⁴⁹ Minnun nen o cıra waa fēnun -sru "bē, 'o 'ci "nrōndı 'sia 'nan: «Min 'labē, -tı nen? En 'bē -kōlaman blamin -le 'wł 'wlıdı "fıdı -a?»

⁵⁰ En Zozi 'a 'vı "nyian lı zıē -yrē 'nan: «'Yie yi -tēradı Bali da 'i 'si 'wł 'ji. 'I 'fu -trōō.»

Lmōnōn -kula Zozi -sru

8 "Bē -sru en Zozi 'ku 'fla -dandan 'lee 'fla "wēnwēn -nēnnun da, te e -ko Bali -le 'wł 'nōnōn vıdı -a -yēē mingōōnōn -blıdı da. -Wēē cı 'o 'vale 'e -srunnōn 'fıda "fli "a. ² En lımōn -mıenun nen e -yu -wlıdı "pin o -sru, en e -cē 'si o man bē o -kula Zozi -sru "nyian. Mari nen waa laabo Madala bē e ya o va. Zozi -yu -wlıdı 'sōravlı "pin lı

zle -a -sru. ³ En lumkon -tu nen waa laabo Zanen be e ya "nyian o va. Li zle -a -sran 'to nen Suza, -yee yie -tca Ero-di -le 'kon 'va. En lumkon -tu waa laabo Sizanen be e ya o va "nyian, 'lee lumkon -mienun nen o 'pa Zozi 'lee 'e -srunkon 'va 'wee fenun -a be -wee ci.

Saa 'fzan man -kannen

⁴ Yi -tu da be minnun "kaga "ta Zozi 'va. O 'si 'fla 'tudu pæenkon da, en o -ta. En Zozi 'wl "paadt 'sia o ji -kannen "ji. Yaa 'vl -wle 'nan:

⁵ «Min -tu 'be 'ku 'yee 'saa 'fale. "Yee 'saa 'ween be, -a 'wle plæn 'sran -si man. Minnun taanla "da, en "loman-nun -ta, waa bl. ⁶ -A 'wle -mie -sran puo da. "Yee 'bo be, en e -ka, 'yi 'ka "man "dl -le "wean. ⁷ -A 'wle -mie -sran fenan nen -tein -taa "bale -a -nan. -Tein zle e 'tu, e blala 'saa man, en yaa -te. ⁸ -A 'wle plæn 'sran 'tre "yi "da. E 'bo, en e -sen "da. -A be -tu 'wle a "man -yaa tu.»

En Zozi -a 'le 'sran -wle 'nan: «Min nen 'wl man "træen "ci -a -wulo -man be, -a san 'e man!»

-Me "le "wean nen Zozi 'wl tin 'ba -kannen "ji?

⁹ En Zozi -srunkon -a laabu Zozi 'lo 'nan: «-Kannen "nen yia -fo zle, -a -ci nen 'nch?» ¹⁰ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Kaa 'guc, 'ka le nen Bali 'yee 'wl kocku nen 'e min "paala 'a be -a -ci 'si. 'Pian minnun nen o 'ka 'an -srunkon 'a dl, "o 'wl pæenkon maan -kannen "ji. Bali -a dre zle 'nan -e 'o fe -nanjen, te wa'a -kannen 'ye dl, en -e 'o 'wl man, te wa'a -ci maan dl.»

Zozi 'saa 'fzan man -kannen "ci 'vl

¹¹ En Zozi "e -wle 'nan: «-Kannen "nen maan -fo be, -a -ci nen 'gu: 'Saa 'wle be -yee ci "le Bali -le 'wl 'nch 'le 'wl 'zu. ¹² Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bo 'saa 'wle nen e -sran -si man be -a man be, -yee bca "nyian -wee "man. O Bali -le 'wl 'nch 'nch maan, 'nun tckn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji. Kckn e 'ka "vale 'o 'ta wula "da -e 'o 'si 'wl 'ji dl. ¹³ Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bo 'saa 'wle nen e -sran puo da be -a man be, -yee bca "nyian -wee "man. O Bali -le 'wl 'nch 'nch maan, 'nun tckn o "we "man ci "nrandt -a. 'Pian wa'a tue -e -a "sein 'e 'ku -kckbli dl. O yi -teala "da tu "wennen 'a, 'pian -te 'wl 'tckn tckn 'sia o man be, tckn -e 'o 'si Bali -sru. ¹⁴ Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bo 'saa 'wle nen e -sran fenan nen tein -taa "bale be -a -nan be -yee bca "nyian -wee "man. O Bali -le 'wl 'nch 'nch maan, o "we "man. Minnun zle 'o 'ci "nchndt "siala 'træda fenun "kaga "da. Fe ydl o see "paaman. O ya "vale fe pæenkon 'e dre -wee ve -a. 'Wl zle -yee -si -tca Bali wei lo, -e 'e vle 'e 'nyranman 'pa o man dl. ¹⁵ Min -mienun -le ve be, 'wl nen e 'bo 'saa 'wle nen e -sran 'tre "yi "da be -a man be, -yee bca "nyian -wee "man. O Bali -le 'wl 'nch 'nch maan 'o 'ci 'fdaa 'a. Waa paala 'o 'ji te o 'ta wula "da -e -a "nen 'e bca.»

-Kannen man -kannen

¹⁶ "Be -sru en Zozi "e 'nan -wle "nyian 'nan: «Min 'ka -kannen 'fa "nen 'vaa -e 'e yck fe -tu -a dl, -te 'be "cæe dl, -e 'e yck nyinnan "dave wlu dl. 'Pian yaa -tca fe-

nan 'wein da, 'nan -e minnun nen o -wlamlan 'yee 'kuin be, 'o -san yl. ¹⁷ Maan -cin -tca 'ka 'ji 'nan, fe -tu 'ka 'fo 'e yckd -trilii, -e 'e vle 'e bca 'ji dl. En 'wl kocku -tu "ka -e 'o vle 'o man fenan 'wein da dl. ¹⁸ 'Wl nen maan ve 'cæe be, 'ka "træen "to -yre 'kpa tgl! Kckn min nen yaa 'pla 'e 'ji be, -a san le nen maan "paa "da "nyian. 'Pian min nen ya'a 'palea 'e 'ji dl, -a "tiennen nen -yr "be, waa "sia -yr.»

-Tu nen Zozi -a "siala 'e drt 'a?

¹⁹ En Zozi "bu 'lee Zozi "bu'nun -ta. 'Pian minnun "ka-ga "le "wean wa'a -kolale -plidt -a Zozi "srckn "dl. ²⁰ Tckn en minnun -a 'vl Zozi le 'nan: «I "bu 'lee 'i "bu'nun a bei, o ya "vale 'wei 'man ye.»

²¹ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Minnun nen, o Bali wei maan, te o 'ta wula "da "be, -wee ci 'an "bu "a, en -wee ci 'an "bu'nun -a.»

Zozi fulb 'pleble 'tu ta -t

²² Yi -tu da be, Zozi 'fo -klu -tu -ji 'o 'vale 'e -srunkon 'a, en e 'nan -wle 'nan: «-Kaa ku 'yi -sru.» En o -si 'sia.

²³ "Wee -kckn -kunan 'yi yie da be, en yi -fca Zozi da. Tckn fulb 'pleble 'tu "fæendt 'sia 'yi zle -a yie da, en 'yi 'sendt 'sia 'klu -ji. 'Wl nen e 'bo o man be, e ya 'pleble.

²⁴ -A -nan nen -a -srunkon -pli "man, en waa fuudt 'sia. Waa 'vl -yre 'nan: «'Ku 'san! 'Ku 'san! 'I 'fu! 'Ku 'nan cæen 'nyandt man.»

En Zozi wluan, e paan fulb 'lee 'yi da 'pleble. 'Nun tckn fulb "fæendt -ta "tra, en 'yi 'ta "tra. En fenan -tca flu.

²⁵ "Be -sru en Zozi 'a laabu 'e -srunkon 'lo 'nan: «Ka'a yi teala 'an da du?»

'Wl nen Zozi "sia -a drenan be, e o cæen nyen -a, en e o 'lebo "fo. Waa laabudt 'sia 'o cin lo 'nan: «-Me "su -man min 'be ci zle? Yaa 'vl fulb 'lee 'yi le 'nan, 'o 'ta -t, en waa wei 'man "yi.»

Zozi min nen -yu -wldt "ci -a -sru "be -a beli

²⁶ Zozi 'lee 'e -srunkon Galile 'yi cæen 'ji, en o 'bca Ger-aze 'nch 'le 'leglon 'ji. Geraze 'leglon 'lee Galile 'leglon a 'o cin yra 'seze, 'pian 'yi 'be o "cæan 'e cin man. ²⁷ Zi Zozi 'si -klu -ji, e scknla "tra "be, en 'fla zle -a da min -tu -ta -a 'le. Min zle -yu -wldt "kaga "a -a -sru. -A -nan 'mckn 'kpa te ya'a sck wo 'e man dl, en ya'a 'nyian 'kuin dl, 'pian e nyian min -yre da. ²⁸ Zi e Zozi 'yl be, en e paan. E "po sckn Zozi 'wlu, en yaa 'vl -yre wei 'pleble 'ji 'nan: «Zozi, 'yie -me "wl nen 'an man? Bali nen min ta lou "be -a -pt nen yia, maan -tca zl. 'I yra 'si, te 'i 'te 'pa 'an da dl!»

²⁹ Zozi -a -vnan -yu -wldt "le 'nan, 'e 'si -a -sru. -Yee "wean nen e 'wl zle -a 'vl.

Min zle -yu -wldtun a -a -sru -a -nan 'mckn. Minnun -a -pe -yrman -bulale baa -a, -e 'o -bulale -fo -a cæin -man. 'Pian e baa zle -a "cæenman 'e man, -e -yu -wldtun 'o 'ku -a "bui "da.

³⁰ Zozi -a laabu -yr 'nan: «I 'to nen 'nch?»

En e 'nan Zozi le 'nan: «'An 'to nen -kuli 'pa 'tu.»

-Yu -wldt "kaga "nen -a -sru, -yee "wean nen e 'wl zle -a 'vl.

³¹ -A -nan nen -yūnun 'bɔ toba -fɔdɪ 'sia Zozi lɛ 'nan: «I yra 'si, te 'i 'tɔ 'ku man 'nan 'ku 'ku -klu nen -a 'leda "ka "dɛ, -a ji dɪ.»

³² Tu zɛ -a wlu bɛ, te 'sru 'pa 'tu a 'e 'blunan o "srɔn "kɔn -tu da. En -yū -wliɔnun -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «I yra 'si, 'i 'ku 'pa 'sia 'srūnun nen 'labɛ o va -e 'ku 'fɔ o -sru.» -A -nan nen Zozi 'si -nɔn -wɛ, en o -ku. ³³ -Yū -wliɔnun 'si min zɛ -a -sru, en o -fɔ 'srūnun -sru. 'Srunun 'bɔ flān 'sia pɔn 'sɛan man zia, en o pɛɛnɔn 'sɛn 'yi 'va, te 'yi o -tɛman.

³⁴ Zɪ 'sru -sru "pinɔn wɪ zɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o -tɛ -ji flān -a. O -ku -a -nan 'sinan 'palɛ 'fla 'lee fei -paannun da.

³⁵ -A -nan nen minnun -ku 'wɪ nen e drɛ bɛ -a -nan yɪ. O 'bɔ Zozi man, en o min nen -yūnun 'si -a -sru "bɛ, -a 'yɪ. Sɔ a "da 'e wudɪ, en e ya 'e -nyrandɪ Zozi 'cɛin -man, te -a ta 'si. Zɪ o 'wɪ zɛ -a -nan 'yɪ bɛ, "klan -sɛn o ji.

³⁶ Minnun nen 'wɪ zɛ e drɛ o yɛ man bɛ, zɪ e drɛ 'kɔn en -yū -wliɔ 'si min zɛ -a -sru "bɛ, waa -nan 'sinan 'pa -wɛ. ³⁷ -A -nan nen Geraze 'nɔn "kaga toba -fɔdɪ 'sia Zozi lɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji. Kɔn 'wɪ nen Zozi -a drɛ bɛ "klan -dan -sɛn o ji. En Zozi 'fɔ -klu -ji, 'nan -e 'e 'li 'e da.

³⁸ Min nen Zozi -a beli bɛ e 'nan Zozi lɛ 'nan: «I yra 'si, 'kuɛ 'ko 'yia!» 'Pian Zozi 'e -yrɛ 'nan: ³⁹ «-Cɛje! 'I 'ku 'yie "kɔnɛn, -e 'wɪ pɛɛnɔn nen Bali -a drɛ 'yie bɛ, 'i -nan 'sinan 'pa!» E -ku, en 'wɪ pɛɛnɔn nen Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa 'sinan 'pa 'fla yei fɛ pɛɛnɔn 'nan.

Zairus 'lu 'lee lɪ nen e klɛ Zozi 'le sɔ man bɛ

⁴⁰ Zɪ Zozi 'li 'e da Galile 'lɛglɔn 'ji bɛ, e 'bɔla, te min "kaga "a -a -pɛnnan. O -ta -a 'silɛ -sia. ⁴¹ -A -nan nen Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn 'tazan -tu nen, waa laabo Zairus bɛ, e -ta Zozi 'va, e "po sɔnɔn "wlu. E Zozi tru 'badɪ 'sia 'nan 'o 'ku -a 'yee 'kuin. ⁴² Kɔn -yee 'nen 'tuwli "a -kanan. 'Nɛn zɛ lɪmɔn nen, en -a lɛ a -fuda 'fiili.

En Zozi sɔnɔnla -a -sru, te minnun -a -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da. ⁴³ Minnun zɛ o yei "bɛ, lɪ -tu a -nan, -cɛ a "man. -Cɛ zɛ e nyɛn -sɛanla "man, -a -nan lɛ -fuda "fli 'bɔ. [E -dɔdɔ drɛ "kaga "bɪs "le "wɛan, -yee "lala pɛɛnɔn 'nyan -yrɔ.] 'Pian -dɔdɔ -tu 'ka -kɔlɛ -yee -cɛ zɛ -a 'yile yɪdɪ -a "fo "dɪ. ⁴⁴ Lɪ zɛ e pli Zozi man 'e koda zia, en e klɛ -yee sɔ 'lɛbo "man. 'Nun tɔnɔn, nyɛn -srandɪ "man 'le 'tɔ.

⁴⁵ En Zozi 'a laabu 'nan: «-Tɛ klɛ 'an man?» Zɪ min -tu 'ka 'wɪlɛ dɛ, en Pieri 'e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, min "kaga 'i 'si -fɔ, en minnun 'i -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da.»

⁴⁶ 'Pian Zozi 'e 'nan: «'Wɪ 'kpa, min -tu klɛ 'an man. Maan -tɔnɔn 'nan 'plɛblɛ 'tu 'bɔla 'an 'ji.»

⁴⁷ Zɪ lɪ zɛ, yaa -tɔ 'nan, Zozi -a -kɔnɛn 'yɪ bɛ, e nyɔkɔndɪ 'sia, en e -ta. E "po sɔnɔn Zozi 'wlu. 'Wɪ nen e drɛ 'kɔn, en 'e klɛ Zozi man bɛ, yaa 'vɪ minnun pɛɛnɔn yie man. En e 'yee -cɛ -nyandɪ wɪ 'vɪ "nyian. ⁴⁸ -A -nan nen Zozi 'e -yrɛ 'nan: «An 'lu, i yi -tɛra 'an da, -yee "wɛan nen i beli. 'I 'fɔ -trɔnɔn»

⁴⁹ Zozi 'fɔ 'wɪ zɛ -a vɪnan, en cin yɪ 'kɔn 'tazan Zairus -le "kɔnɛn 'pasiazan -tu -ta, en e 'nan Zairus lɛ 'nan: «'I

'lu 'ka 'va. Te 'i Bali -le 'wɪ "paazan "koe "nyan "nyian dɪ.»

⁵⁰ Zɪ Zozi 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, en e 'nan Zairus lɛ 'nan: «Te 'i "klan dɪ. 'I yi -tɛra 'an da, -e 'e 'beli.»

⁵¹ Zɪ o 'bɔla "kɔnɛn "bɛ, Zozi 'ka 'wɪlɛ "man -e min -tu 'e -wla -a -sru 'kuin dɪ. 'Pian yaa -si -nɔn Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee 'nen "tɪ 'lee 'nen "bu "lɛ 'nan 'o -wla. ⁵² Minnun nen 'kuin bɛ, o pɛɛnɔn a -wɔnɔn, te o -pɛ a 'o 'win -ji. En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Te 'ka 'wɔn dɪ! 'Nɛn 'gɛ ye 'a 'kalɛ dɪ, 'pian e ya yi -tɛnan.»

⁵³ Minnun -a sɛɛ wudɪ 'sia, kɔn waa -tɔnɔn 'nan e -ka.

⁵⁴ 'Pian Zozi 'nen 'bɔ 'kun 'e 'pɛ -man, en yaa 'vɪ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «'Nɛn, 'i 'wluan lou!» ⁵⁵ 'Nun tɔnɔn 'nen zɛ e fuu, en e wluan lou. Zozi 'e 'nan, 'o fɛ -nɔn -yrɛ 'e -blɪ.

⁵⁶ 'Wɪ nen Zozi -a drɛ bɛ, e 'nen "tɪ 'lee -a "bu 'kan. En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Te 'o 'wɪ zɛ -a -nan sɛɛ wu min -tu lɛ dɪ.»

Zozi 'e -srɔnɔn 'fuda "fli 'pa 'sia "fliɪ

9 Zozi 'e -srɔnɔn 'fuda "fli "bɛ o cin 'yɪ. E -kɔladɪ 'lee 'plɛblɛ -nɔn -wɛ 'nan -e 'o -yū -wliɔnun -pin minnun -sru, -e 'o -cɛ 'si minnun man. ² E 'o 'pa 'sia 'nan 'o 'ku -a vɪ minnun lɛ 'nan Bali -le mingɔnɛn -blɪdɪ 'bɔ, te o -cɛ "sia minnun man. ³ Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Te 'ka fɛ -tu 'sia dɪ! -Yɛɛ cɪ "le "tonyrin -le 'wɪ 'zɪ, en "le 'pada 'le 'wɪ 'zɪ, en "le -blɪfɛ -le 'wɪ 'zɪ, en "le "lala -le 'wɪ 'zɪ. -A pɛɛnɔn zɛ, te 'ka -tu 'sia "fo "dɪ! En te 'ka 'tralɛ 'sia "fli "dɪ. ⁴ 'Kɔn nen 'ka wla 'ji 'nan 'o 'ka 'sia tɔglɪ bɛ, -a -ji nen 'ka 'fu, -e 'ka 'kudɪ 'e 'bɔ. ⁵ -Te ka 'bɔla 'fla 'tu da, en -a -nannɔn 'ka 'ka 'silɛa dɛ, en wa'a "trɔnɔn "tɔlɛ 'cɛɛ dɛ, 'ka 'si 'fla zɛ -a da. 'Pian "cɛɛ 'si 'fla 'bɔ da bɛ, 'ka 'cɛin -man fuɔn -koei "trɔnɔn o da, -a -ci -kɔnɔndɪ nen 'nan 'ka 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji.»

⁶ Zozi -srɔnɔn 'fuda "fli zɛ, o -ku. O cin 'flānun da, te o Bali -le 'wɪ "nɔnɔn ve minnun lɛ, te o -cɛ "sia minnun man fɛ pɛɛnɔn 'nan.

Erodi ci 'kla "tra "dɪ

⁷ Erodi nen e Galile 'lɛglɔn "paala bɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nen Zozi cɪ -a drenan bɛ yaa 'man. En zɪ kɔ 'e ci "nɔn bɛ, ya'a tɔnɔn dɪ. Kɔn min -mienun -a ve 'nan: «Min -batize drɛzan Zan nen e -ka bɛ, -yɛɛ fuu.» ⁸ En min plɔɛnnun -a ve 'nan: «Bali 'lewei vɪzan Eli nen 'li bɛ, -yɛɛ 'ta 'e 'fli -kɔnɔnɛ.» En min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali 'lewei vɔnɔn nen 'li bɛ, -a -tu 'bɛ fuu.» ⁹ 'Pian Erodi 'e 'vɪ 'nan: «'An 'bɔ 'gɛ, 'mɛn minnun 'bɛ Zan -wulo cɛɛn. En min nen an -yee 'wɪ maan 'gɛ, -tɪ 'bɛ "mɛn 'bɛ 'a?» -Yee "wɛan Erodi -a man -wɛɛdɪ 'sia 'nan 'e Zozi ye.

Zozi -blɪfɛ -nɔn min -kpi 'soolu lɛ

¹⁰ Zozi 'le 'pasianɔn 'fuda "fli "bɛ o 'li 'o da. En 'wɪ pɛɛnɔn nen, waa drɛ bɛ, waa 'sinan 'pa Zozi lɛ.

"Bɛ -sru en Zozi 'ku o 'saza 'a 'fla 'tu nen waa laabo Bezaida bɛ -a "srɔn. ¹¹ Min "kaga "o -kunan 'yɪ, en o -kula Zozi -sru. Zozi 'ka o lile 'o da dɪ. E Bali -le mingɔnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'vɪ -wɛ, en minnun nen -cɛ cɪ o man bɛ, e -cɛ 'si o man.

¹² Zl funninmlan "ta "paala be, en Zozi -srunon pli Zozi man. O 'nan -yre 'nan: «'I vl minnun le 'nan, 'o 'ku fei -paannun 'lee 'flanun nen -kogo 'guse -a da, -e 'o -blufe 'lee nyinnan 'nan 'yl. Koo fenan nen -kaa ci 'guse, min 'ka 'nyeanla 'nan dl.»

¹³ En Zozi "e -wle 'nan: «'Ka 'ba, 'ka 'blufe -non -wle!»
En o 'nan -yre 'nan: «'Kpoun 'soolu 'lee pɔ "fli "nen 'ku 'la "ce. I ya "vale 'nan, 'ku 'ku minnun "kaga 'labɛ o -blufe 'la?» ¹⁴ Minnun nen -nan be, -klonnon a 'o va -kpi 'soolu.

En Zozi -a 'vl 'e -srunon le 'nan: «'Ka o -nyran 'e cin da -fuba 'souzou.» ¹⁵ Waa drela "da, en o pɛɛnon 'nyran.
¹⁶ Zozi 'koun 'soolu 'lee pɔ "fli zle -a 'si, 'e yra -tɔ laji lou, en e Bali muo "fo. E 'kpounnon "nen jɛɛn, en yaa -non 'e -srunon le 'nan 'o -pli "minnun zle o man. ¹⁷ O pɛɛnon -a bli, o 'kan. En -a -mie nen e -fu be waa -te 'e cin da, e saannen 'fa -fuda "fli.

Min nen Zozi ci -a be Pieri -a 'vl

¹⁸ Yi -tu da Zozi a Bali tru 'banan 'e 'saza, te -a -srunon a -a "srɔn. En yaa laabu -wɔ 'nan: «Minnun "o 'nan, -tu nen 'maan?»

¹⁹ O -yre 'nan: «Min plɔn "o 'vl 'nan, min -batize drezan Zan nen 'yia. Min -mienun "o 'vl 'nan, Bali 'lewei vɔzan Eli nen 'li be, -nyren 'yia. En o -mienun "o 'vl 'nan, Bali 'lewei vɔnon nen 'li be, -a -tu 'be fuu, -nyren 'yia.»

²⁰ En Zozi -a laabu -wɔ "nyian 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vl 'nan, -tu nen 'maan?» En Pieri "e -yre 'nan: «I ya Crizi nen, Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wl 'ji be -a.»

²¹ En Zozi 'wl 'pla -wle 'kagla 'nan, te 'o 'wl zle -a vl min -tu le 'mlonmlon dl!

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɔ -kanon 'va wl 'vl

²² Zozi 'a 'pla "da "nyian -wle 'nan: «E ya 'e vɔdl 'nan, Blamin -pɔ 'e yra ye "kaga. En "nyian be, min cejenun 'lee Bali -pannon 'tanon 'lee 'fluba 'ci vɔnon -a dra 'o 'pela koda, en o Blamin -pɔ -tea. -A yi yaagazan da -e 'e 'wluandɔ -kanon 'va.»

Zozi -sru 'ta wudɔ

²³ "Be -sru en Zozi "e 'nan o pɛɛnon le 'nan: «Min nen e ya "vale 'e dra 'an -sruzan 'a be, 'e 'wl tu pɛɛnon man yra vɔdl man, en 'e 'wl -kadɔ man yiba "plan da -e 'e -sɔnla 'an -sru. ²⁴ Koo min nen e ci 'e 'ladɔ 'yee 'trɛda da be, -yee 'trɛda -taa 'sile -yrɔ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si 'yee 'trɛda da "fo, en yaa -non 'men be, -a san 'be 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dlɛ -a ye. ²⁵ -Te min 'trɛda fe pɛɛnon 'yl, en 'belidɔ 'si -yrɔ "be, -a -ci nen 'non? -A -ci "ka "dl. ²⁶ Min nen, 'yra -a -tea -a vɔdl -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a be, en -te 'be "ceɛ dl, 'men 'wl vɔdl min pee le yra -a -tea "be, Blamin -pɔ -yee ve yra -tea "nyian tu nen e -taa "man "be -a man. E -taa 'e 'ba 'le 'te 'san 'lee 'e "tl "le 'te 'san 'lee 'e "tl "le 'pasianon 'le 'te 'san da. ²⁷ Maan ve 'ceɛ 'wl tɔglɔ 'a 'nan, min -mienun a fe 'guse -a -nan be, wa'a 'kaa 'vaa -e 'o -tɔ 'nan Bali mingnonnen -blidɔ 'sia dl.»

Zozi -srunon yaaga Zozi 'yl 'yee 'te 'san wlu

²⁸ Zozi 'wl zle -a 'vl, -a -nan yi 'sɔra "be -sru, en e Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'sia, en o -ku Bali tru 'balɛ non -tu da. ²⁹ E ya Bali tru 'banan, en -a yra liladɔ 'sia, en -yee sɔ dre 'fuvu 'yryry. ³⁰ -A -nan nen 'o 'vale min "fli "a o -sɛɛ "wudɔ 'sia. Min "fli zle Moizi 'lee Eli nen waa. ³¹ Bali -le 'te 'san o si -fɔ, en 'wl nen e "ta -daa "drele Zozi le Zeruzalem be, waa -nan wl vɔdl 'sia -yre.

³² Tu zle -a wlu be, te yi -fɔla Pieri 'lee min "fli "nen o -ku waa be, o da "fo. 'Pian o fuu en o Zozi 'yl Bali -le 'te 'san wlu. En o min "fli 'yl "nyian 'o 'tɔdl -a "srɔn. ³³ Minnun zle "weɛ 'si Zozi "srɔn "be, en Pieri "e 'nan Zozi le 'nan: «'An 'san, e dre 'wl "yi "a en -kaa ta 'gu. Ku segle pannen yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie ve -a, -a -tu a Moizi -le ve -a, en -a -tu a Eli -le ve -a.» 'Wl nen Pieri -a 'vl be, yaa 'vl 'e lei -sru.

³⁴ Zl Pieri a 'wl zle -a vɔnan be, en "lolu -koei "trɔa o da. "Lolu -koei "a -trɔanan Zozi -srunon da "fo. -A -nan nen nyen o ceɛn. ³⁵ 'Nun non wei -tu wl "lolu -koei 'ba 'va. E 'nan: «'An 'pɔ nen, maan 'si 'va "be, -nyren "be. 'Ka "trɔn "tɔ -a wei le!» ³⁶ Zl wei zle e wl be, en Zozi 'fu 'e 'tuwli. 'Wl nen Zozi -srunon 'a -nan 'yl be, wa'a -nan seɛ wule min -tu le "fo 'vaa en Zozi 'ku laji dl.

Zozi -yu -wɔdlɔ "pin 'nen 'tu -sru

³⁷ Zl tu ceɛn be, en o non non "ji. Min "kaga "ta Zozi 'sile -sia. ³⁸ Minnun 'ba zle o yei "be, min -tu -paandɔ 'sia. Yaa 'vl 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, mein tru "baa, 'i 'men 'nen 'guse -a -nanjen! -Yee ci 'men 'nen 'tuwli "a. ³⁹ -Yu -wɔdlɔ "tu -taa "da, 'nun non -e 'e -paandɔ 'sia. -Yu -wɔdlɔ 'ba -a "ceɛn "da, te yaa 'le -pɔn ba. "Yee vɔnan 'e 'si "da "be, te e 'te 'pa "da "kaga. ⁴⁰ Mein -srunon tru 'ba 'nan, 'o 'yu -wɔdlɔ zle -a -pin -a -sru. 'Pian wa'a -kolale -a dl.»

⁴¹ En Zozi "e 'nan: «-Naagunon, 'cee yi -teradɔ Bali da "ka "dl. 'Ka 'wl 'wɔdlɔ "dra. Tu wea nen "nyian maan dra 'ka 'va? 'An "koe -nyaan 'ka man 'e "tun. 'I 'ta 'yie 'nen 'a 'gu!»

⁴² Zl 'nen 'ba "e -pli Zozi man be, en -yu -wɔdlɔ -a -tria "tra. Yaa ceɛn "da. 'Pian Zozi 'e yra 'non 'tɔ -yu -wɔdlɔ "da, en e 'nan -yre 'nan: «'I 'si 'nen 'guse -a -sru.» Zl Zozi -a beli be, en e 'nan -a "tl "le 'nan: «'Yie 'nen nen 'gu.»

⁴³ Bali -le -dan 'lee -yee 'pleble min pɛɛnon 'kan.

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɔ -kanon 'va wl 'vl "nyian

'Wl nen Zozi -a dre be, min pɛɛnon 'plo 'fu 'e 'fɔdl. -A -nan nen Zozi 'a 'vl 'e -srunon le 'nan: ⁴⁴ «'Ka "trɔn "tɔ 'wl 'guse -yre 'kpa tɔglɔ! Minnun "ta -daa Blamin -pɔ -non -le minnun le -e 'o -te.» ⁴⁵ -A -srunon 'ka 'wl zle -a -ci manle dl. -A -ci a 'e kɔndɔ -wɔ, 'du -e 'o vɔle 'o -ci man dl. 'Pian -a -ci laabudɔ "klan o -te.

-Tɛ ci Zozi -sruzan -dan a?

⁴⁶ "Be -sru -sa -tu -tria Zozi -srunon yei. -Sa zle -nyren 'nan, -tɛ ci o yei Zozi -sruzan -dan a? ⁴⁷ Zozi 'a -konnen 'yl -wɔ. -A -nan nen e 'nen "wennen 'tu 'si, yaa -tɔ 'e

"srɔn, ⁴⁸ en e 'nan -wle 'nan: «Min nen e 'nen "wennen 'gu -a 'kun tɔgl 'men "wean be, te 'an 'bɔ nen yaan 'kun tɔgl. En min nen yaan 'kun tɔgl be, te min nen yaan 'pa 'sia 'treda be, -a 'bɔ nen yaa 'kun tɔgl. Maan ve 'cee 'nan, 'an -sruzan nen e 'fli dre 'nen "wennen 'a be, -a san 'be ci -dan.»

Min -tu -yu -wliɔ "pin minnun -sru

⁴⁹ En Zan "e 'nan Zozi le 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, ku min -tu 'yl, te e -yu -wliɔ -pian "minnun -sru 'i 'tɔ da. En kua 'vl -yɾe 'nan, te 'e dre dɪ, kɔɔ ya'a 'ta 'wula 'i -sru 'le 'kue 'wl 'zu dɪ.»

⁵⁰ En Zozi "e 'nan -yɾe 'nan: «Te 'ka 'wl zɪe -a dre dɪ! Kɔɔ min nen, -a pei 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪe, te e ya 'ka 'va.»

Zozi Zeruzalem si 'sia

⁵¹ Tu nen Bali Zozi "sia 'tre 'gɔe -a da -e 'e 'ku -a laji be, e 'bɔ 'kogo. -A -nan nen Zozi 'nyinnan 'e 'fli da, en e Zeruzalem si 'sia. ⁵² E minnun 'pa 'sia 'e 'le. Minnun zɪe o -ku, en o 'bɔla Samari 'nɔn fla. O nyinnan "nan -weɛdɪ 'sia Zozi le 'fla zɪe -a da. ⁵³ 'Pian Samari 'nɔn 'ka 'wle 'man "fo "dɪ, kɔɔ Zeruzalem nen e "ta -ko.

⁵⁴ Zɪ Zozi -srunɔn Zaji 'lee Zan 'wl zɪe -a 'man be, en waa 'vl Zozi le 'nan: «Minsan, i ya "vale 'ku 'te 'si laji -e 'e o -nan -nyan?» ⁵⁵ Zozi 'e man lila o da, en e 'wl 'pla -wle 'kɔgla. [Yaa 'vl -wle 'nan: «Min nen ka dre -yee 'nennun -a be -a -cin 'san 'ka 'ji 'va? ⁵⁶ Kɔɔ 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an 'talɛ 'treda 'nan -e 'an minnun -tɛɛ "dɪ. 'Pian an -ta 'nan -e 'an minnun 'si 'wl 'ji.»] -A -nan nen o 'fla pee da si 'sia.

Zozi -sru 'ta wudɪ

⁵⁷ Zɪ o ya -kunan -sia be, en min -tu "e 'nan Zozi le 'nan: «Fenan pɛɛnɔn nen i -ko be, kue 'ko 'yia.»

⁵⁸ En Zozi "e 'nan -yɾe 'nan: «-Canjannennun nyinnan a, en "lomannun "kɛ "a, 'pian Blamin -pɪ "le "fɛ -tu -nan "ka -e 'e 'wulo 'pla 'nan dɪ.»

⁵⁹ En Zozi 'a 'vl min -tu le 'nan: «'I -sɔnɔla 'an -sru!» Min zɪe e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, 'i 'si -nɔn 'men, -e 'an 'ku 'an "tɪ "wɔ 'vaadrɔ.»

⁶⁰ Zozi "e 'nan -yɾe 'nan: «Minnun nen Bali "le 'va o ci 'o 'kadɪ be, 'i o 'tɔtɔ 'o 'wee min wɔ. 'Pian 'i 'bɔ 'i 'ku -a vl minnun le 'nan Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ 'bɔ.»

⁶¹ En min pee -a 'vl 'nan: «Minsan, an -taa -sɔnɔla 'i -sru, 'pian an ya "vale 'i 'si -nɔn 'men -e 'an 'ku -si tru 'ba 'an 'mangulinun bɔ.»

⁶² En Zozi "e 'nan -yɾe 'nan: «-Te min -si -tu 'sia, te -a "trɔɛn "a 'e koda be, -a san zɪe ya'a dra Bali -le mingɔn -nen tredave -a "fo "dɪ.»

Zozi 'e -srunɔn pee 'pa 'sia "flivli

10 "Be -sru en Minsan min -fuba 'sɔravli 'wle "fli 'si 'va, en e o 'pa 'sia "flivli 'e 'le. Yaa 'vl -wle 'nan 'o 'ku 'fla 'lee fenan pɛɛnɔn nen e "ta -ko be -a -nan. ² En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Saa 'be tran "kaga "be, 'pian -a -tɛnɔn a "wennɔn. -Yee "wean 'ka Minsan nen fei zɪe e

ci -yee ve -a be -a tru 'ba, 'nan 'e -a -tɛnɔn 'pa 'sia -e 'o -yee 'saa be -a -tɛ. ³ 'Ka -si 'sia! 'Pian 'ka dre "yi, kɔɔ an "ta 'ka "paa 'sia "le 'bla 'nennun nen o "ta -ko plɔ winun yei "be -wee 'wl 'zu. ⁴ Te 'ka "lala 'lee 'pada 'lee -man -wua 'sia dɪ, en te 'ka 'mɔn -sia min minnun 'tɔ budɪ -a dɪ.

⁵ -Te ka wla 'kɔn 'tu -ji be, 'ka -a -ji 'nɔn 'tɔ bu 'nan, Bali 'e 'fudɪ -trɔɔ -nɔn -wle! ⁶ En -te min -tu a 'kɔn zɪe -a -ji, te e ya -fudɪ -trɔɔ -weɛnan be, 'cee -fɛa -fudɪ -trɔɔ -nɔn -yɾe. 'Pian -te 'be "ka "dɪe, 'cee -fɛa "nen "fo 'e "tun.

⁷ 'Kɔn nen -a 'le "nen 'nɔn 'ka 'pɛ 'kun be, -a -nan nen 'ka 'fu. En fe o o fe nen waa -nɔn 'cee -ji -blɪve -a 'lee mlinve -a be, 'ka -blɪ en 'ka mlin. Kɔɔ min nen e ya 'nyranman -tu 'panan be, -a -nɔn da nen -e -a -pan 'e 'kɔn. 'Pian te 'ka 'ci 'nɔn 'le "nen -tɔɔladɪ -a "da "dɪ.

⁸ 'Fla nen ka 'bɔla "da, en o 'ka 'kun tɔgl be, fe nen o -taa 'cee be, 'ka -blɪ. ⁹ 'Ka -ce 'si minnun man 'fla zɪe -a da, en 'ka vl -wle 'nan, Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ 'sia 'ka 'va. ¹⁰ 'Pian -te ka wla 'fla 'tu da, en 'fla zɪe -a danɔn 'ka 'o yei 'tɔle 'ka yɾa dɪe, 'ka 'ku -wee -guada, -e 'ka vl 'nan: ¹¹ 'Ka -tɔ 'nan, Bali -le mingɔnɔn -blɪdɪ 'bɔ 'kogo. 'Pian ka'a 'wle "man "dɪ. -Yee "wean 'ka fla fuɔn nen e -fu 'ku 'cein -man be, kua -tɔla 'ka da. -A -kɔnɔnɔn nen 'nan 'ku 'pɛ 'si 'cee 'wl 'ji.» ¹² Maan ve 'cee 'wl tɔgl 'a 'nan, yi nen Bali 'tredanɔn 'le tin "baa be, 'fla zɪe -a da 'nɔn 'le yɾa yɪdɪ 'plɛblɛ "mlian Sɔdɔm 'nɔn 'le ve da.»

'Flanun nen -a da 'nɔn 'ka yi -tɛɛa Zozi da dɪe, Zozi 'wl 'pla -wle

¹³ En Zozi -a -tɔ "nen -a vɪdɪ -a 'nan: «Koraze 'nɔn, 'wl -taa "bɔle 'ka man! Bezaida 'nɔn, 'wl -taa "bɔle 'ka man! Kɔɔ, "te 'lebo "fɔ wɔnɔn nen o dre 'ka yei man 'gɔe, 'nan o dre 'fla nen waa laabo Tir 'lee Sidɔn be -a da be, "te -a da 'nɔn 'si 'o dre wl -wliɔ "man -a -nan 'mɔn. En "te o 'te 'yie 'wi 'o da -a -nan 'mɔn, en "te o -ce bu sɔ cɛɛn 'o man -a -nan 'mɔn. ¹⁴ -Yee "wean nen maan ve 'cee 'nan, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, 'cee yɾa yɪdɪ 'plɛblɛ "mlian Tir 'lee Sidɔn 'nɔn 'le ve da. ¹⁵ En kaa nen ka ci Kapanamo 'nɔn 'a be, e ya 'ka 'ji 'nan ka -ko Bali va laji? -Ceje, 'pian Bali 'ka -sɔnɔnmlan -kanɔn 'va.

¹⁶ Min nen e 'ka wei 'man "yi "be, te 'an 'bɔ nen yaan wei 'man "yi. En min nen ya'a 'e yei 'tɔle 'ka yɾa dɪe, te 'an yɾa nen -a san 'ka 'e yei 'tɔle dɪ. En "nyian be, min nen ya'a 'e yei 'tɔle 'an yɾa dɪe, te -a san 'ka 'e yei 'tɔle min nen yaan 'pa 'sia 'treda be -a yɾa dɪ.»

Min -fuba 'sɔravli 'wle "fli "be 'o 'li 'o da

¹⁷ Min -fuba 'sɔravli 'wle "fli "nen Zozi o 'pa 'sia be o 'li 'o da ci "nrandɪ -a. En waa 'vl Zozi le 'nan: «'Ku 'san, 'kue ci -yu -wliɔnɔn da. 'Wl nen kua 'vl -wle 'i 'tɔ da 'nan 'o dre be, waa dra.»

¹⁸ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «Maan -tɔa zɪ. An Satan yl 'sinan laji, te e "ta -sɔnɔnman "le laa -paan 'zu. ¹⁹ 'An 'bɔ mɛɛn -kɔladɪ -nɔn 'cee, 'nan -e 'ka 'ta wula -sanjre 'lee -mlɛn 'lee Bali 'nanmanzan 'le 'plɛblɛ pɛɛnɔn da. 'Wl 'tu 'ka 'dra 'cee "fo "dɪ. ²⁰ En te 'ka 'ci 'e "nran 'nan, cɛɛ ci

-yu -wliḏunun da ḏu! 'Pian 'ka 'ci 'e 'nran 'nan, 'ka 'to a 'e 'cṛen -tḏḏu Bali va!»

Zozi 'e 'tu 'to 'bo

²¹ Tu zɪe -a wlu bɛ, Bali lei 'saun ci 'nrandu -nɔn Zozi lɛ. -A -nan nen Zozi 'e 'nan: «'An 'tu, yie ci labli 'san -a, en yie ci 'trɛ 'san -a. Mein 'to 'yi 've 'nan 'wunun nen yia yɔɔ minnun nen 'o 'fli 'siala 'wɪ 'nɔnɔn -a bɛ o man bɛ, yia ta 'bɔla minnun nen 'o 'fli drɛ nannannun -a bɛ -wɛ. 'Wɪ 'kpa nen, kɔɔ 'wɪ nen e ci 'i 'ci 'ɔɔ 'a bɛ, -a 'bɔ nen yia drɛ.

²² Fɛ pɛɛnɔn 'pɛba a 'e wudu 'an 'lɔ, 'an 'tu yie drɛ zɪ. 'An 'tu 'saza 'bɛ 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a bɛ 'an -tɔa. En 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a bɛ, 'an 'saza 'bɛ 'an 'tu -tɔa. En 'nyian 'an 'bɔ nen an ci -a -pɪ -a bɛ, min nen an ya "va 'nan 'an ta bɔala -yɛ "bɛ, -a san 'bɛ 'an 'tu -tɔa.»

²³ Zozi 'e 'man lila 'e -srunɔn 'saza da, en yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «Bali -le -fɛa a kaa nen ka 'wɪ zɪe -a -nan ye bɛ 'ka man. ²⁴ Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'lewei vɔnɔn "kaga 'lee mingɔnnennun -a man wɛɛ 'nan, 'wɪ nen kaa -nan ye bɛ, "o 'ye, 'pian wa'a yɪlɛ ḏu. En 'nan 'wɪ nen kaa maan "bɛ, "o maan, 'pian wa'a manlɛ ḏu.»

Zozi -kɔnnɛn "fo 'yi "drezan -tu man

²⁵ 'Fluba 'ci vɪzan -tu wluan 'nan -e 'e Zozi wei 'kun. En yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, maan dra 'kɔ -e 'an 'belidɪ nen ya'a 'nyaan ḏɛ -a yɪ?»

²⁶ Zozi "e -yɛɛ 'nan: «Bali -le -pei 'fluba 'ji bɛ, e ya 'e 'cṛen -tḏḏu 'kɔ? -Mɛ "wɪ nen yia 'man 'ji?»

²⁷ En e 'nan:

«'I Minsan Bali yɪ 'yi

'i 'bli pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ 'yi 'yie 'wɪ drɛḏɪ pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ 'yi 'yie 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ 'yi 'i 'ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a!

En 'nyian 'i bɔɛzan -tu yɪ 'yi

"le 'yie 'wɪ 'zu.»

²⁸ Zozi "e -yɛɛ 'nan: «Yia 'vɪ 'kpa. 'I drɛ zɪ -e 'i 'belidɪ nen ya'a 'nyaan ḏɛ -a yɪ.»

²⁹ 'Fluba 'ci vɪzan zɪe e ya 'yee tin 'nɔnɔn -wɛɛnan, -yee "wɛan yaa laabu "nyian Zozi 'lɔ 'nan: «-Tɛ ci 'an bɔɛzan -tu -a?»

³⁰ En Zozi 'wɪ zɪe -a -sru 'vɪ -kɔnnɛn "fɔḏɪ -a. E 'nan -yɛɛ 'nan: «Min -tu 'si Zeruzalɛm, e "ta -ko Zeriko. Zɪ e 'bɔ -si yei "bɛ, en crinnɔn 'bɔ "man, o 'wɪ "da, en o -yee fenun pɛɛnɔn koo -yɔɔ. Waa -sɔn -trilii -a -kadɪ -fɔla tu, en o 'si -a -sru. ³¹ "Bɛ -sru en Bali -panzan -tu -si -tɔwli zɪe -a 'sia. Min nen crinnɔn -a -sɔn bɛ, yaa 'yɪ, en e paala "man -kɔɔbli, e -ku. ³² "Bɛ -sru en min -tu nen e 'nyran -man "paa Bali -pan 'kuin bɛ e -si -tɔwli zɪe -a 'sia "nyian. Min zɪe Levi min nen. 'Wɪ -tɔwli "nen Bali -panzan -a drɛ bɛ, -nyren yaa drɛ. Min nen crinnɔn -a -sɔn bɛ, yaa 'yɪ, en e paala "man "kɔɔbli, e -ku. ³³ En "nyian bɛ Samari min -tu "ta -ko 'ta wunan. E -si -tɔwli zɪe -a 'sia. E 'bɔ min zɪe -a man. Zɪ yaa 'yɪ bɛ, en -a nyrinda -sɛn "da. ³⁴ E pli "man, en yaa mlɔnnun yra buu 'nyrɔn 'lee -wen -a,

en yaa ta yɪ. Zɪ e cɛɛn "man "bɛ, en yaa 'si 'yee -su da, tɔɔn en e -ku -a -pɛnnɔn nyin -ji 'kuin, en 'e yie 'to "va.

³⁵ -A ta tu cɛɛn, e 'lein 'wɛɛ 'si "fli, yaa -nɔn -pɛnnɔn nyin -ji 'kɔn san lɛ, en e 'nan -yɛɛ 'nan: «'I yra 'si, 'i yie 'to min 'gɔɛ -a va 'mɛn! "Lala nen i "ta -a sɛɛman -a -wulo -wlu bɛ, -te an -ta bɛ -e 'an bɔla 'yie.»

³⁶ En Zozi -a laabu 'fluba 'ci vɪzan zɪe -yɔɔ 'nan: «"Yie 'ji, min yaaga zɪe o yei "bɛ, -tɛ drɛ min nen crinnɔn -a -sɔn bɛ, -a bɔɛzan -tu -a? 'I vɪ 'mɛn!»

³⁷ En 'fluba 'ci vɪzan "e 'nan: «Min nen yaa nyrinda 'si bɛ, -a san nen.»

En Zozi -a 'le 'sran -yɛɛ 'nan: «'I 'ku! 'I 'bɔ "i "drɛ "nyian zɪe!»

Zozi 'ku Mat 'lee Mari -va

³⁸ Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kunan -sia, en o 'bɔla 'fla 'tu da. Lɪmɔn -tu a 'fla zɪe -a da, waa laabo Mat. E "yi drɛ Zozi lɛ 'e 'bɔ 'le "kɔnnɛn. ³⁹ -A "blu -tu a, wɛɛ laabo Mari. Mari zɪe e -nyran Minsan cɛɛn -man, en yaa wei mandɪ 'sia. ⁴⁰ Tu zɪe -a wlu, te Mat "le yra 'kla "tra "ḏu, fenun -tɔɛndɪ 'lee 'wɪ "kaga "drɛḏɪ -le "wɛan. Tɔɔn e -ta, en e 'nan Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'an "blu 'an "tue 'an "tɔwli fɛ -nun drenan. 'Wɪ zɪe yi'a siala 'wɪ 'a ḏu? 'I vɪ -yɛɛ 'nan 'e 'pa 'an 'va!»

⁴¹ En Minsan "e 'nan -yɛɛ 'nan: «Mat, 'i 'ci "nrɔnman 'wɪ "kaga "da, en 'i yra 'kla "tra "ḏu. ⁴² 'Pian maan ve 'yie 'nan, 'wɪ nen e ci tɪglɪ bɛ e ya -tɔwli "cɛ. -A 'bɔ nen 'i "blu Mari -a -si 'sia 'gu, en min 'ka -a sia -yɔɔ "fo "ḏu.»

Bali tru 'badɪ

11 Yi -tu da bɛ, Zozi Bali tru 'badɪ 'sia fɛ -tu -nan. Zɪ e cɛɛn "man "bɛ, en -a -sruzan 'tu "e -yɛɛ 'nan: «Minsan, 'i Bali tru 'badɪ "paa 'ku 'ji "le zɪ Zan -a paa 'e -srunɔn 'ji bɛ, -yee 'wɪ 'zu.»

² En Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «"Cɛɛ vɪ 'nan ka Bali tru 'ba bɛ, 'ka vɪ 'nan:

'Ku "tu Bali,

'i drɛ -e minnun 'o 'i 'tɔ drɛ -dan!

'Yie mingɔnnɛn -blɪḏɪ 'e 'ta!

³ Yi -tudu pɛɛnɔn da bɛ,

'i 'ku 'blɪfɛ nen ku ci "va "bɛ -a -nɔn 'kuɛ.

⁴ 'Wɪnun nen kua dra 'yie -wliḏɪ "bɛ, 'i 'cɛ 'kuɛ!

Kɔɔ min 'wɪ dra 'kuɛ -wliḏɪ "bɛ, kua "cɛa -yɛɛ.

Te 'i 'ku 'tɔ -e Satan 'e 'ku 'man yɪ ḏu!»

⁵ "Bɛ -sru en Zozi -kɔnnɛn "tu -fɔ -wɛɛ. E 'nan: «Min -tu a 'ka yei, en -a bee -tu -a. Bada -tɔ, en e -ku 'e bee zɪe -a -va. Yaa 'vɪ -yɛɛ 'nan: «'An bee, 'i yra 'si, 'i "mɛn 'kpɔn yaaga 'fɛ! ⁶ Min -tu "sia 'ta wunan, e 'bɔla 'an 'va. En fɛ -tu 'ka 'an 'lɔ -e 'an -nɔn -yɛɛ "ḏu.»

⁷ Tɔɔn -a bee zɪe, -e 'e vɪ -yɛɛ 'nan: «'Yian 'tɔu flu! 'An 'kɔn 'fɔ -ji 'va. 'Ku 'vale 'mɛn 'nennun -a ku ya yi -tɛnan. Ma'an 'wuanla -e 'an 'kpɔn -nɔn 'yie ḏu.»

⁸ -Te min zɪe e 'ka "vale 'e wuanla 'e bee -le "wɛan ḏɛ, maan ve 'cɛɛ 'nan, e wuanla 'nan 'e bee a 'e man drɛ -nan -wluwlu -le "wɛan.

⁹ -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan: 'Ka fɛ tru 'ba, waa -nɔn 'cɛɛ! 'Ka fɛ -wɛɛ, kaa ye! 'Ka 'kɔn 'tɛ, waa 'lɛ "so

'cɛɛ! ¹⁰ ככ min nen e fe tru "baa be, waa -nchan -yɛ. En min nen e fe -wɛɛman be, yaa ye. En min nen e 'kɔn -tɛa "be, waa 'le "so -yɛ.

¹¹ Min "tu "tu 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nen pɔ tru 'ba -yɔɔ "be -e 'e -mlɛn -nɔn -yɛ -a "pa 'ji dɪ. ¹² En "nyian be, min "tu "tu 'ka 'ka yei, -te 'yee 'nen mannyɛn tru 'ba -yɔɔ "be -e 'e -sanjɛ -nɔn -yɛ -a "pa 'ji dɪ. ¹³ Ka ya min -wɪdɪ "a, 'pian ka fe "yi -tɔa -e 'ka -nɔn 'cee 'nennun lɛ. 'Ka "tu "nen laji be, -a ci "yi "mlian 'ka da, -yee "wɛan 'ka -tɔ 'nan, e lei 'saun -nchan minnun nen waa laabo -yɔɔ "be -wɛɛ.»

Zozi 'le 'plɛblɛ "sia nyin?

¹⁴ Yi -tu da be, en Zozi bobo -tu beli. -Yu nen e min zɛ -a drɛ bobo -a be, Zozi -a -pin -a -sru. Zɪ -yu zɛ e 'si bobo -sru "be, en min 'kɔ 'wɪdɪ 'sia. Tɔɔ minnun pɛɛnɔn nen -nan be, 'wɪ o 'plo 'fɔ.

¹⁵ 'Pian min -mienun "o 'vɪ 'nan: «-Yunun tazan nen waa laabo Belzebul be, -yɛɛ 'plɛblɛ 'nɔn Zozi lɛ, en e -yu -wɪdɪnun -pian "minnun -sru.» ¹⁶ En "nyian be min -mienun -a laabu Zozi 'kɔ 'nan, 'e 'lebo "fɔ wɪ -tu drɛ, -e 'o 'tɔ 'nan e "sia laji.

¹⁷ Zɪ 'wɪ nen -a -cin cɪ o ji be, Zozi 'a -kɔnɛn 'yɪ be, en e 'nan -wɛɛ 'nan: «-Te 'lɛglɔn 'tu -ji minnun cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin man be, 'lɛglɔn zɛ e -wia. 'Kɔnnun -wiiman 'o cin da. ¹⁸ -A -tuwli "nen "nyian Satan 'lee -yee -yɔnɔn -le vɛ -a. "Te -wɛɛ cɛɛn 'e cin man, en o ya -kuli -tannan 'o cin yei "be, "te -yee mingɔnɛn trɛ -wi -a -nan 'mɔn. -Yee "wɛan -te 'ka ve 'an man 'nan Belzebul 'be 'plɛblɛ -nchan 'mɛn, en 'an -yu -wɪdɪnun -pian "minnun -sru "be, 'cee tin 'ka 'nɔnɔn dɪ. ¹⁹ En -te 'wɪ nen ka 'vɪ zɛ e ya 'wɪ 'kpa 'a be, 'kɔ 'cee minnun be, -tɪ -le 'plɛblɛ 'a nen "o "yu -wɪdɪnun -pian? 'Ka 'kɔ 'le minnun 'be -kɔnɔnman 'nan 'cee tin 'ka 'nɔn -nɔn dɪ. ²⁰ 'Ka -tɔ 'nan, Bali -le 'plɛblɛ 'a nen an -yu -wɪdɪnun -pian "minnun -sru. En 'wɪ zɛ -a drɛdɪ 'be -kɔnɔnman 'nan, Bali -le mingɔnɛn -blɪdɪ 'kɔ 'ka 'va.

²¹ Min 'plɛblɛ nen -kuli -tan fɛnɔn cɪ -yɔɔ, en -a yɪɛ a 'yee 'kɔn 'va be, -a yɪfɛnɔn pɛɛnɔn 'man yɪa flɪ. ²² 'Pian min nen -a 'plɛblɛ -cia "da "be, -te e -ta, en yaa klɪ be, e -yee -kuli -tan fɛnɔn nen e yi -tɛɪa "da "be -a "kooman -yɔɔ -e 'e -a yɪfɛnɔn -pli.

²³ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, min nen e 'ka 'an 'va dɪ, te -a pei a 'e 'padɪ 'an man. En min nen ya'a 'paa 'an 'va -e 'ku fɛ tre 'e cin man dɪ, yaa fuimlan "man.»

Zozi -yu -wɪdɪ "lɪdɪ 'e da 'wɪ vɪ

²⁴ «-Te -yu -wɪdɪ 'si min -sru "be, e -cia "wɪdɪ -a fɛnɔn -kadɪnɔn -nan. E -cia "fɛnɔn -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e -nyɪɪn -nan. 'Pian -te ya'a yɪɛ dɪ, -e 'e vɪ 'nan: «An lia 'an da 'mɛn 'kɔn nen an cɪ "nen "ji be, -a -ji.» ²⁵ -Te e -ta, te -a -nan a 'e "koodɪ, te -a -nan fɛ pɛɛnɔn yɪa "cɛjɛ, ²⁶ kɔɔ -e 'e 'ku 'e -sru, -e 'e -yu -wɪdɪ 'sɔɪɪvli "nen o -wɪdɪ "mlian "da "be o 'pa 'e 'va, -e 'o 'ta -nyɪɪn 'kɔn zɛ -a -ji. "Yɛɛ 'le 'sɪɪn be, min zɛ -yee -kɔndɪ -wɪdɪ "mlian -a tɛdɛ vɛ da.»

²⁷ Zɪ Zozi cɛɛn 'wɪnɔn zɛ -a vɪdɪ man be, tɔɔ en lɪmɔn -tu wei wɪ minnun yei. Yaa 'vɪ 'nan: «Bali -fɛa 'vɪ lɪmɔn nen yei 'ya en e 'nyɪɪn 'nɔn 'yɪɛ be -a man.»

²⁸ 'Pian Zozi 'e 'nan -yɛɛ 'nan: «Min nen e Bali wei maan te e 'ta wɪla "da "be, -a san man nen Bali -le -fɛa cɪ.»

Zozi 'ka 'wɛɛ "man -e 'e 'lebo "fɔ wɪ drɛ dɪ

²⁹ Zɪ minnun a trenan "kaga "be, tɔɔ Zozi 'e 'nan: «-Naagɔnɔn, ka ya min -wɪdɪnɔn -a. Ka ya "va 'nan, 'an 'wɪ 'tu drɛ -e 'e -kɔnɔn 'nan 'an "sia Bali va. 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka "nyian 'wɪ 'nɔn -kɔnɔn "vɛ pee dra 'ka 'va 'gu dɪ, -te ya'a 'sɪɪɛ 'wɪ nen Bali 'lewei vɪzan Zonazi -a drɛ be -a dɪ. ³⁰ ככ Blamin -pɪ -taa "drɛɛ 'wɪ 'nɔn -kɔnɔn "vɛ -a -naagɔnɔn lɛ, "le zɪ Zonazi -a drɛ 'li Ninivi 'nɔn lɛ be -yee 'wɪ 'zɪ.

³¹ En lɪmɔn -tu nen 'li e ya mingɔnɛn -a 'trɛda "tre 'zia be, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, -yɛɛ 'wɪ -tɔa -naagɔnɔn man. ככ e 'si 'trɛda fɛnɔn -kɔnɔn 'nan, 'nan -e 'e Salomɔn -le 'wɪ 'tɔdɪ yɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nen -a -dan "mlian Salomɔn da be, e ya 'gu. ³² En "nyian be, yi nen Bali minnun -le tin "baa be, Ninivi 'nɔn 'wɪ -tɔa -naagɔnɔn man. ככ zɪ Zonazi Bali -le 'wɪ 'vɪ -wɛɛ "be, o 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, en o -sɔnɔnɪa Bali -sru. Maan ve 'cɛɛ 'nan, min nen -a -dan "mlian Zonazi da be, e ya 'gu.»

Min nen e Zozi -tɔa "be e ya 'tɛ 'san da

³³ En Zozi -a 'le 'sɪɪn 'nan: «Min 'ka -kannɛn 'fɔa "nen -e 'e kɔɔ dɪ, -te 'be "cɛɛ dɪ, -e 'e wɪ -pɔ wɪ dɪ. 'Pian yaa -tɔaɪa fɛnɔn 'wein da, -e minnun "ɛ -wɪa 'kuin be, te waa -san ye.

³⁴ Min yɪɛ 'be -maan min fɛnɔn ye. -Te 'i yɪɛ a "ji 'kpa be, 'tɛ 'san -sɛan 'i da, yɪa -tɔa. 'Pian -te 'i yɪɛ 'ka fɛnɔn ye dɪ, 'tɛ 'san -sɛan 'i da, yɪ'a tɔa dɪ. I ya tu pɛɛnɔn man klun va. ³⁵ -Yee "wɛan 'ka drɛ "yi, te fɛ -tu 'e 'si -tɔ 'tɛ 'san -kɔ, -e 'ka 'fu klun va dɪ. ³⁶ ככ -te 'tɛ 'san a 'e -sɛndɪ 'i fɛ pɛɛnɔn 'nan, en 'i fɛ -tu -nan 'ka 'fulɛ klun va dɪ, 'i man -kɔn 'wein "fo "le zɪ -kannɛn 'i 'man dra 'wein be, -yee 'wɪ 'zɪ.»

Zozi 'wɪ 'pla Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɔnɔn lɛ

³⁷ Zozi 'fu 'wɪ tin 'banan, en Farizen min -tu -ta -a tru 'balɛ. Yaa 'vɪ -yɛɛ 'nan, 'e 'ku fɛnɔn -blɪ 'yee "kɔnɛn. Zozi wɪ "man. Zɪ e -ku, e wɪa -yee 'kuin be, 'nun tɔɔ en e -nyɪɪn fɛnɔn -sru. ³⁸ 'Wɪ zɛ e Farizen min 'plo 'fɔ. ככ Zozi 'ka 'e 'pɛ -man "foelɛ "le zɪ 'o tranun -a 'vɪ be -yee 'wɪ 'zɪ dɪ.

³⁹ -A -nan nen Zozi 'e 'nan -yɛɛ 'nan: «'Ka Farizen 'nɔn be, ka 'kulɛnɛn 'lee -pɔ man bei "foeman fɛnyɪɪn. 'Pian 'ka 'kɔn -ji a 'e fadɪ crin -pɔn 'lee nyannɛn -pɔn "a. ⁴⁰ Ka ya -blu -a! Bali nen e fe man bei drɛ be, -yɛɛ fɛ -ji drɛ. ⁴¹ -Yee "wɛan fɛ nen e cɪ 'cee 'kulɛnɛn 'lee 'cee -pɔ -ji be, -nyɪɪn 'ka -nɔn 'yalɛ -tɛnɔn lɛ, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ.

⁴² Farizen 'nɔn, 'wɪ -taa "kɔɔ 'ka man! ככ sinwɛnɔn nen waa laabo manti 'lee ru be, 'lee 'cee sinwɛɛ pɛɛnɔn

bε, kaa -fuzan -nכחן Bali lε. 'Pian ka'a Bali ye "yi "dl, εn ka'a va wλ dra "yi "dl. Te 'wλ zλε -yεε cλ "le blamin 'e drε 'vaa -e 'e fε -fuzan -nכחן Bali lε.

⁴³ Farizen 'nכח, 'wλ -taa "ככלε 'ka man! כככ -te ka ya cin yλ 'kuin bε, ka -nyran "nan 'kpagba 'sidλ ye "yi. εn -te ka ya -guada bε, ka ya "vale min yίε 'e 'nan 'ka man -e 'e 'ka 'tכ bu.

⁴⁴ 'Wλ -taa "ככלε 'ka man! כככ ka ya "le min -yρε nen -a ta a 'e 'sandλ bε -yee 'wλ 'zu. -Te min 'tran "da bε, -e fε nen "ji "bε 'e min "tri "tכ Bali 'lε.»

⁴⁵ Zλ Zozi 'wλ zλε -a 'vλ bε, -a -nan nen 'fluba 'ci vλzan -tu -a 'si "da. Yaa 'vλ Zozi lε 'nan: «Bali -le 'wλ "paazan, -te yia vλ zλε, te i ya "nyian "kue "srנח wunan.»

⁴⁶ εn Zozi 'e 'nan -yρε 'nan: «'Fluba 'ci vλnכח, 'wλ -taa "ככלε "nyian "cee 'man! כככ 'wλ 'plεblε nen kaa ve min-nun lε 'nan 'o drε, te ka'a 'paa o va -a drenan dl.

⁴⁷ 'Wλ -taa "ככלε 'ka man! כככ Bali 'lewei vλnכח nen 'ka tranun o tεε bε, ka 'kנח drε o -yρε da. ⁴⁸ 'Wλ nen 'ka tranun -a drε bε, e ya 'ka 'ji 'wλ "yi "a, -yee "wean nen ka 'kנח drε Bali 'lewei vλnכח zλε o -yρε da. ⁴⁹ Bali nen 'wλ 'tdλ pεεnכח a -yrc "bε, e 'wλ zλε -a 'vλ 'e 'cεn. Yaa 'vλ 'nan: «An -taa 'an 'lewei vλnכח 'lee 'mεn 'pasianכח 'a -wλε, 'pian o o -mie -tεa, εn o 'tε "paa o -mie da.» ⁵⁰ -Yee "wean Bali 'lewei vλnכח nen minnun o tεε 'trεda pou sianan "bε, -naagunכח da nen Bali -a nyran -sεan. ⁵¹ E 'sia Abel da -trilii, εn e 'ככ Zakari nen waa -tε Bali -pan 'kנח 'lee Bali -pan "dave yei "bε -a da. Maan ve 'cεε 'nan, -naagunכח da nen Bali -a nyran -sεan.

⁵² 'Fluba 'ci vλnכח, 'wλ -taa "ככלε 'ka man! כככ -si nen minnun -a "siala -e 'o 'ku Bali va bε kaa 'lε 'wu. 'Ka 'ככ 'ka -si 'ככ zλε -a da dl, εn "nyian bε minnun nen o ya "vale 'nan 'o 'si zλε -a "siala bε, ka -si -tכ -wλb!»

⁵³ Zλ Zozi cεεn 'wλ zλε -a vλdl man bε, εn e 'ככלa Farizen min zλε -yee 'kuin. 'Wλ pεεnכח nen Zozi 'a 'vλ bε, e 'bli 'ככ 'fluba 'ci vλnכח 'lee Farizen 'nכח 'ji "fo. -Yee "wean -e 'e 'sia tu zλε -a man bε, o 'wλ laabu 'sien -yrc "kaga. ⁵⁴ Waa dra zλε 'nan -e 'o wei 'kun -e 'o 'kכלa 'wλ 'tdλ -a man.

'Ka wei 'e 'kנח 'towl!

12 εn minnun tredλ 'sia "nyian Zozi man "kaga 'kpa 'nan -e 'o wei man. O ya "kaga "buu "le "wean o "taanmlan 'o cin cεinla da. 'Pian Zozi 'wλ tin 'badλ 'sia 'e tεdε 'e -sruncכח lε. Yaa 'vλ -wλε 'nan: «'Ka yίε 'tכ 'ka 'fli -va Farizen 'nכח 'le 'mannyan 'le "wean. O wei a "flivli, -yεε cλ "le 'mannyan 'le 'wλ 'zu. Te 'wλ zλε 'e 'ka 'sa -e 'ka 'wλ drε "le -wee 'wλ 'zu dl.

² Maan -cin -tכa 'ka 'ji 'nan, fε -tu 'ka 'fo 'e yככdl -trilii, -e 'e vλε 'e bכלa 'ji dl. εn 'wλ yככdl -tu "ka -e 'o vλε o man fenan 'wein da dl. ³ -Yee "wean 'wλ pεεnכח nen kaa ve klun va bε, o -taa -a manlε yidεa. εn 'wλ nen kaa ve 'sure -ji min lε 'kנח "bu "ji bε, o -taa -a trεan -tכlε min yei.»

Te 'ka "klan min lכ dl!

⁴ «'An beenun, maan ve 'cεε 'nan, te 'ka "klan minnun nen o min po -tεa, te wa'a 'kכלaman "nyian fε pee drεdl -a dlε, -wλ "dl. ⁵ Min nen 'ככ 'ka "klan -yrc "bε, maan

-kכנman 'cεε. 'Ka "klan Bali lכ, כככ e -kכלaman e min -tεa, εn e -kכלaman e -ko min -a yra yλdl nen ya'a 'nyaan dlε -a -nan. ⁶ -A -cin 'e 'kנח 'ka 'ji 'nan, "loman "wenwen-nennun 'ככ nen min 'ka o taan "lala "kaga 'va dlε, Bali yίε a o -tudλ pεεnכח da. ⁷ εn 'cee vε bε, Bali 'ka 'wulo "jε "pou -tudλ pεεnכח "nen -tכa. -Yee "wean te nyen 'e 'kנח 'ka 'ji dl! Bali 'ka "siala e -cia "loman "kaga "da.

⁸ Maan ve 'cεε 'nan, min nen yaa 'lε "cεan minnun pεεnכח 'lε 'nan, 'e ya 'an -sruzan 'a bε, 'an 'ככ Blamin -pλ maan 'lε "cεan "nyian Bali -le 'pasianכח 'lε 'nan, min 'gυε 'an -sruzan nen. ⁹ 'Pian min nen e 'ka "vale 'e ve minnun yίε man 'nan, e ya 'an -sruzan 'a dlε, 'an 'ככ "nyian "an 've Bali -le 'pasianכח yίε man 'nan, 'an -sruzan "cεε dl. ¹⁰ εn min nen e wλ 'wλdl Blamin -pλ man bε, Bali -a man wλ "cεa. 'Pian min nen e wλ 'wλdl Bali lei 'saun man bε, Bali 'ka -a cεa -yρε "fo "dl.

¹¹ -Te o -ku 'kaa tin 'banכח 'cεin -da bε, 'wλ nen 'ככ 'ka vλ bε, te -a nyen 'e 'kנח 'ka 'ji dl. -Te Zuif 'nכח 'le cin yλ 'kuin nen oo, εn -te min tanכח 'cεin -da nen oo, εn -te mingכחnennun cεin -da nen oo, 'wλ nen 'ככ ka vλ bε, te -a nyen 'e 'kנח 'ka 'ji dl. ¹² כככ 'wλ nen 'ככ 'ka vλ bε, Bali lei -a "paaman 'ka 'ji tu zλε -a wλu.»

Fεzan man -kכננ

¹³ Min -tu nen minnun yei "bε, e 'nan Zozi lε 'nan: «Bali -le 'wλ "paazan, 'i vλ 'an "bu lε 'nan, 'ku "tl -zia fε-nun bε, 'ku -pli!»

¹⁴ εn Zozi "e 'nan min zλε -yρε 'nan: «-Tλε 'vλ 'yίε 'nan maan nen 'an drε 'ka yei fε -plidl da tin 'bazan 'a?» ¹⁵ εn Zozi -a 'vλ minnun nen -nan bε -wλε 'nan: «'Ka yίε 'tכ 'ka 'fli -va! Te 'ka -wεε 'nan fε pεεnכח 'e 'kנח 'ka 'ככ dl! כככ -te min a fεzan -a 'ככ oo, -yee 'belidl 'ka 'sia 'e lכ fε man dl.»

¹⁶ -A -nan nen Zozi -kכננ 'gυε -a -fכdl 'sia -wλε. E 'nan: «Fεzan -tu -a, εn -yee fei -a. -Yee fei zλε -a ta fε 'ככלa "kaga 'kpa. ¹⁷ -A -nan nen yaa "nrכndλ 'sia 'e 'ji 'nan: «Maan dra 'kכ? כככ fε pee -nan "ka "nyian -e 'an 'mεn fenun -sεn -nan dl.»

¹⁸ כככ 'wλ 'tu -cin -tכ "ji. -Nyren 'nan: «'An 'mεn fenun tre 'kכננ -wia, -e 'an pee -tכ 'kpa -dan. "Bε -sru -e 'an 'mεn fei fε 'wλε 'lee 'an yλfε pεεnכח -sεn -ji, ¹⁹ -e 'an vλ 'an 'fli lε 'nan: 'An bee, i yλfε a "kaga lε "kaga 'wλu vε -a. 'I 'flinla 'e "tun, εn 'i fε -blλ 'e "tun, εn 'i 'wεn mlin 'e "tun, -e 'i 'ci 'e "nran 'e "tun!»

²⁰ 'Pian Bali -a vλ -yρε 'nan: «-Bluzan! Cεεgu 'pei 'gυε -a man bε, 'yίε vε -nyaan 'trε da. Fenun pεεnכח nen yia tre bε, -tl -lכ nen e -fo?»

²¹ εn Zozi -a 'le 'sran 'nan: «'Wλ 'towl zλε -yεε ככa min nen 'e yλfε -wεεman 'e 'ככ 'le vε -a bε -a man. כככ -a san 'ka fεzan -a Bali 'lε dl.»

Zozi -sruncכח yi -tεala Bali da!

²² "Bε -sru εn Zozi -a 'vλ 'e -sruncכח lε 'nan: «-Yee "wean maan ve 'cεε 'nan: Te 'ka 'fu 'ka 'ci "nrכnנn 'cee 'trεda da dl! -Yεε cλ "le: «-Mε "nen kua -ble? εn kua dra 'ככ, -e 'ku 'man sכנun yλ?» ²³ כככ 'belidl nen 'ka 'lכ bε -a 'yi

"mlian -blufe da. En 'ka 'kole nen 'ka da be -a 'kpa "mlian sonun da.

²⁴ 'Ka 'ci "nrɔn "lomannun da -tu! Wa'a 'saa 'fɔa dɪ, en wa'a 'saa 'tɛa dɪ, en -wee fɛ 'ka 'e tredɪ fɛ -tu -nan dɪ, en -wee fɛ trenan "ka "dɪ, 'pian te Bali -blufe -nɔan -wɛ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali 'lɛ bɛ, 'ka "yi "mlian "lomannun da! ²⁵ 'Cee ci "nrɔndɪ 'cee 'trɛda da bɛ, ya'a 'kolaman -e 'e yi -tuwli "cɛ 'pa 'cee 'belidɪ da "fo "dɪ. ²⁶ -Te ka'a 'kolaman 'wɪ zɪɛ 'bɛ drɛdɪ -a dɪɛ, -mɛ "lɛ "wɛan nen 'ka 'ci "nrɔnman 'wɪ peenun da?

²⁷ 'Ka 'ci "nrɔn lu -fuinun da "nyian -tu! 'Ka -wee drɛdɪ yɪ! Wa'a 'nyranman 'paa dɪ, en wa'a sɔ taan dɪ. 'Pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Salomɔn nen e ya mingɔnnɛn -dan tu -a 'li bɛ, -yee sɔ -tu fɛnyian 'ka 'mlinɛ lu -fuinun zɪɛ -a -tuwli "lɛ fɛnyian da dɪ. ²⁸ Lu -fui "nen 'bɛ ci lua, "trɛ wɛɛ 'cɛan -e 'wɛɛ -fɔ 'tɛ 'va bɛ, -te Bali 'bɛ 'man drɛ ve wɛɛ fɛnyian zɪɛ bɛ, 'kɔ kaa "nun? 'Cee yi -tɛradɪ Bali da a "wɛnnɔn.

²⁹ -Yee "wɛan fɛ nen 'kɔ 'ka -blɪ 'lee fɛ nen 'kɔ 'ka mlin bɛ, te 'ka 'fɔ 'ka 'ci "nrɔnnan "da "dɪ! ³⁰ Kɔɔ minnun nen wa'a Bali tɔa dɪɛ, -wɛɛ ci "nrɔnman 'wɪnun zɪɛ -a da. 'Pian 'ka "tɪ Bali -a -tɔa 'nan, fɛnun zɪɛ -a 'wɪ a 'ka man. ³¹ 'Cee vɛ bɛ, 'ka -wɛɛ 'e tɛdɛ 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -blɪ 'ka da. "Bɛ -sru -e -a 'bɔ 'e 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ 'cɛɛ.

³² Te nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! Ka ya "lɛ 'bla 'pa "wɛnnɛn 'zu. Kɔɔ 'ka "tɪ Bali 'ka 'si "va 'nan 'yee mingɔnnɛn trɛ a 'cee vɛ -a.

³³ 'Ka 'ka yɪfɛnun -tan, -e 'ka man "lala -nɔn 'yale -tɛnɔn lɛ. Fɛ nen ya'a srɛman dɪɛ, -a 'bɔ nen 'ka -wɛɛ! -Yɛɛ ci min yɪfɛ nen laji bɛ -a. Crinnɔn 'ka 'pliman fɛ zɪɛ -a -nan dɪ, en fɛ srɛ bɛbɛ 'ka 'nan dɪ. ³⁴ Kɔɔ fɛnan nen min yɪfɛ ci bɛ, -a -nan nen -yee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'kɔan.»

'Ka Blamin -pɪ man -pɛn

³⁵ «'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wɔudɪ, en 'cee -kannɛn 'e 'fɔ 'fɔdɪ 'nen! ³⁶ 'Ka 'kɔn "lɛ minnun nen o ci 'o 'tazan -pɛn -nan bɛ -wee 'wɪ 'zu. Minnun zɪɛ, -te o tazan 'si lu 'pa "fɛ -di da 'nan e -ta, en e 'kɔn 'tɛ bɛ, -wɛɛ 'lɛ "so -yrɛ. ³⁷ Bali -lɛ -fɛa a minnun nen Minsan bɔa o man, te o yɪɛ a "man "bɛ o man. Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tuglɪ 'a 'nan, 'e 'man wɔuman, -e 'e o -nyran fɛnun -sru, -e 'e -wee fɛ 'pa. ³⁸ E -ta bada oo, en -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e -ta tu "nen "tu -a oo, -te e 'bɔ o man te o yɪɛ a "man "bɛ, Bali -lɛ -fɛa a o man. ³⁹ Maan ve 'cɛɛ 'nan, tu nen crinzan -taa "min crin wɔlɛ bɛ, "te 'kɔn san -a -tɔa "bɛ, "te -a man -kɔan 'e wɔudɪ tu pɛɛnɔn man, en ya'a tue -e 'e 'yee 'kɔn 'fɔn dɪ. ⁴⁰ -Yee "wɛan 'ka 'bɔ "nyian 'ka 'man wɔu! Kɔɔ Blamin -pɪ -taa tu nen -a -cin 'ka 'kɔan 'ka 'ji dɪɛ -a man.»

⁴¹ -A -nan nen Pieri -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, -kɔnnɛn "nen yɪa -fɔ zɪɛ, 'ku 'saza 'lɛ vɛ nen, -baa min pɛɛnɔn 'lɛ vɛ nen?»

⁴² En Minsan "e 'nan -yrɛ 'nan: «Min 'suzan "cɛn 'bɛ 'ta wɔla 'e 'san wei da 'wɪ 'kɔdɪ -a? Min 'suzan nen -a tazan 'yee 'kɔn 'pɛba 'wɔ -yrɔ, en yaa 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e -blufe -nɔn min 'sɔnɔn -mienun lɛ 'e 'tu -man bɛ -nyrɛn. ⁴³ Min 'suzan zɪɛ -te -a tazan 'bɔ "man 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ,

-yee vɛ a "yi. ⁴⁴ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tuglɪ 'a 'nan, -a tazan -a -tɔa 'e yɪfɛ pɛɛnɔn da.

⁴⁵ 'Pian -te min 'suzan zɪɛ 'e ci nrɔn 'nan: «'An 'tazan -a 'mɔnnan. Tɔɔ -e 'e 'tɛ 'padɪ 'sia minnun nen 'e yɪɛ -tɔa "o va bɛ o da, te e ya "fɛdɪ -blɪnan 'saza, en e ya -wɛn mlinnan 'saza. ⁴⁶ Tɔɔ yi nen -a -cin 'ka 'ji 'nan 'e 'tazan -taa "dɪɛ, -e 'bɛ bɔla kligli, -e -a tazan 'e "nen "jɛnla 'ji -wɪdɪ. E 'wɪ "nen -kɔnman -yrɛ "lɛ zɪ Bali 'wɪ "nen -kɔnman minnun nen wa'a yi -tɛlɛa 'e da dɪɛ -wɛɛ "bɛ -yee 'wɪ 'zu.

⁴⁷ Min 'suzan nen 'e 'tazan 'ci 'sɔ wɔnun -tɔa, 'pian e 'ka "vale 'e 'ta wɔla "da "dɪɛ, waa -sɔan "kaga 'kpa. ⁴⁸ En "nyian bɛ, min nen e 'wɪ 'tu drɛ 'wɪdɪ 'e 'tazan lɛ, te ya'a ci 'sɔ wɔnun tɔa dɪɛ, waa -sɔan, 'pian waa -sɔan "wɛn -nɔn. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, min nen Bali fɛ "kaga "nɔn -yrɛ "bɛ, yaa laabo -yrɔ "nyian "kaga. En min nen Bali fɛ "kaga "pɛba 'wɔ -yrɔ "bɛ, -a san lɔ nen e 'wɪ "kaga laabo.»

Minnun "cɛan 'e cin man Zozi -lɛ "wɛan

⁴⁹ «'An -ta 'tɛ 'fɔlɛ "nen 'trɛ da. An ya "vale 'e 'kɔn 'e 'bidɪ 'va. ⁵⁰ 'Pian e ya "lɛ 'mɛn yɪa yɪ tu 'e bɔ 'vaa, -e 'e 'bidɪ 'sia. 'Bɛ nen 'gɔɛ, an ya -a -pɛnnan 'an 'ci lɛ nyɛn -a, 'nan 'wɪ zɪɛ 'e drɛ. ⁵¹ Te 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'an -ta 'trɛ -da, 'nan -e minnun man 'e 'fɔla -trɔɔ dɪ! 'Pian an -ta 'wɪ 'fɔlɛa minnun man. ⁵² Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min a 'soolu 'kɔn 'tuwli 'lɛ "nen "bɛ, o "cɛan 'e cin man 'mɛn "wɛan. Min yaaga -taa "kɔnɛ -pɛ -tu -a, -e min "fli 'o 'kɔn -pɛ -tu -a. ⁵³ En 'nen "tɪ 'lee 'e 'pɪ yɛi 'ka 'taa -a -blɪɛ dɪ. En 'nen "bu 'lee 'e lu yɛi 'ka 'taa -a -blɪɛ dɪ. En -sran "bu 'lee 'e 'pɪ nan yɛi 'ka 'taa -a -blɪɛ dɪ.»

Minnun 'ka "vale 'o Zozi 'lɛ 'wɪ 'ci maan "dɪ

⁵⁴ Zozi -a 'vɪ "nyian minnun nen -nan bɛ -wɛɛ 'nan: «-Te laa wɔla "ji yɪdɛ 'fɔ -nan "va 'zia bɛ, 'nun tɔɔ kaa ve 'nan, laa "ta -fɛan, -e 'e drɛ zɪ. ⁵⁵ En -te fulɔ nen e "sia 'trɛda "trɛ 'zia bɛ, ka 'yɪ "fɛɛnnan bɛ -a 'yɪ bɛ, 'nun tɔɔ ka ve 'nan, 'tɛdɛ "ta -daa, -e 'e drɛ zɪ. ⁵⁶ Ka 'wɪ dra min yɪɛ 'lɛ! Fɛ nen e "ta dra 'trɛ da bɛ, 'lee fɛ nen e "ta dra la -ji bɛ, 'cɛɛ -tɔa. 'Pian 'wɪ nen 'an ci 'bɛ drɛnan tu 'gɔɛ -a bɛ, ka 'ka "vale 'cɛɛ -tɔa "dɪ. ⁵⁷ En 'wɪ nen 'bɛ ci tuglɪ "lɛ 'cɛɛ drɛ bɛ, ka 'ka "vale 'cɛɛ tɔa dɪ. -Mɛ "lɛ "wɛan nen kaa dra zɪ?

⁵⁸ 'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ 'gɔɛ -a da -tu! -Te min -tu 'i 'sanman drɛ, en ka "ta -ko -a tin 'balɛ bɛ, 'i 'fɔ 'e 'flin 'i 'ka yɛi 'sɛn 'e cin va, "kɔɔ 'yɛi 'nɔn tin 'bazan lɛ, -e tin 'bazan 'e 'i 'fɔ -pu 'kuin. ⁵⁹ Maan ve 'yɪɛ 'nan, "yɪɛ vɔnan i bɔla -pu 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ, te i cɛɛn "lala pɛɛnɔn bɔladɪ man.»

'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man!

13 Tu zɪɛ -a man bɛ, -kɔnmandan Pilati Galile 'nɔn -mienun tɛɛ Zeruzalem. E o tɛɛ te o ya Bali -pan -nan Bali -pan 'kuin. -A -nan nen min -mienun -ta 'wɪ zɪɛ -a 'sinan 'palɛ Zozi lɛ. ² En Zozi "e 'nan -wɛɛ 'nan: «E ya 'ka 'ji 'nan, Galile 'nɔn zɪɛ o 'wɪ 'wɪdɪ drɛ e ciula Galile 'nɔn -mie -lɛ vɛ da, -lɛ "wɛan 'wɪ zɪɛ e 'bɔ o man? ³ -Cɛɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ! 'Pian -te ka'a 'silɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man

-e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dɛ, ka -kaaman "le -wee 'wɛ 'zu.
 4 En "nyian bɛ, min -fuda 'sɔra nɛn 'kɔn loulou o tɛɛ
 Siloe bɛ, e ya 'ka 'ji 'nan, o 'wɛ 'wɛlɪdɪ drɛ e ciɪla Zeruzale-
 m 'nɔn pɛɛnɔn da? 5 -Cɛɛ, e 'ka zɪ "fo "dɪ! 'Pian -te ka'a
 'silɛ 'wɛ 'wɛlɪdɪ "drɛdɪ man -e 'ka -sɔɔnla Bali -sru "dɛ, ka
 -kaaman "le -wee 'wɛ 'zu.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ fijie yiba "nɛn ya'a 'baa dɛ -a man

6 En Zozi -kɔnnɛn 'gɛɛ -a -fɔdɪ 'sia. E 'nan: «Min -tu -le
 fijie yiba "a 'e 'tɔdɪ 'yee rɛzɛn fei. Min zɪɛ e -ta -a 'blu
 -wɛɛɛ "man, 'pian ya'a yɪɛ "fo "dɪ. 7 -A -nan nɛn yaa 'vɪ
 min nɛn 'e yɪɛ -tɔa rɛzɛn fei 'bɔ va bɛ -yrɛ 'nan: «Lɛ yaa-
 ga nɛn 'gu, te 'an -taa fijie yiba 'gɛɛ, -a 'blu -wɛɛɛ
 "man, te ma'an ye dɪ. -Yee "wɛan 'i yiba 'cɛn! Kɔɔ e ya
 -nan 'e "tun.»

8 En min nɛn 'e yɪɛ -tɔa "fei 'bɔ va bɛ, e 'nan min zɪɛ
 -yrɛ 'nan: «Minsan, 'i 'tu "nyian lɛ -tu! Maan "srɔn
 "kluman, -e 'an 'bli -sɛn "man 'dɪ -e 'e ba. 9 Lɛ pee -te
 ya'a balɛ dɛ, -e 'i 'cɛn.» »

Zozi lumɔn -tu beli

10 Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi bɛ, waa laabo Saba. -A -tu da
 nɛn, te Zozi a Bali -le 'wɛ "paanan minnɔn ji -wee cin yɪ
 'kuin. 11 Lumɔn -tu a 'kɔn zɪɛ -a -ji. -A lɛ -fuda 'sɔra 'bɔ, te
 'e yra ye -yɪ -wɛlɪdɪ "tu -bɔ. -A 'klɔn 'tɔ 'sɪɛn, ɛn ya'a "nyian
 'kɔlaman wluandɪ -a dɪ. 12 Zɪ Zozi lɪ zɪɛ -a 'yɪ bɛ, yaa
 laabu, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'Yie -cɛ 'e 'si 'i man!» 13 -A
 -nan nɛn 'e 'pɛ 'pla lɪ zɪɛ -a da. 'Nun tɔɔn ɛn e 'su "ji, ɛn
 e Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia.

14 'Wɛ nɛn Zozi 'a drɛ bɛ, e 'bli 'fɔ cin yɪ 'kɔn 'tazan ji,
 kɔɔ Zozi min beli Saba yi da. ɛn e 'nan minnɔn lɛ 'nan:
 «'Yi a 'shɛɛdɪ, -a da nɛn blamin 'nyranman "paa. Yinun
 zɪɛ -a -tu da nɛn, 'ka 'ta, -e 'o 'ka 'beli. 'Pian te 'ka 'ta Sa-
 ba yi da "fo "dɪ!»

15 En Minsan "e 'nan -yrɛ 'nan: «Ka ya min -wɛlɪdɪ "a, ka
 'wɛ dra min yɪɛ 'lɛ. Saba yi da bɛ, ka "we "man, -e min 'e
 'yee trɔvɛ baa "flu 'e 'blɪfɛ -sru, -e 'e 'ku 'yi 'nɔn -yrɛ. -Te
 e ya tri a oo, ɛn te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -te e ya -aflumun a oo,
 kaa dra zɪ, -nɛɛ duu? 16 'Pian ka 'ka "vale 'an baa 'si
 Abraam kluda lɪ 'gɛɛ -a man Saba yi da dɪ. Kɔɔ Satan -a
 yrɪ -a -nan lɛ -fuda 'sɔra nɛn 'gu.»

17 Zɪ Zozi 'wɛ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn 'yra -a 'nanmannɔn 'tɛdɪ
 'sia. 'Pian te min pɛɛnɔn 'ci "nranman 'wɛ "yi 'tɔ 'tudu
 pɛɛnɔn nɛn Zozi a dra bɛ -yee "wɛan.

Fei fɛ 'wɛɛ man -kɔnnɛn 'lee 'mannyan man -kɔnnɛn

18 "Bɛ -sru Zozi -kɔnnɛn "fɔdɪ 'sia minnɔn lɛ. E 'nan:
 «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -mɛ "man nɛn 'an
 -kɔlaman maan -kɔɔnman? 19 E ya "le min -tu 'bɛ fei fɛ
 'wɛɛ "wɛnnɛn 'tu 'si, ɛn yaa -fɔ 'yee fei. E bɔa -e 'e drɛ yi-
 ba "a, te "lomannun a o "kɔɛ "tɔnɔn -a plan -ji.»

20 ɛn e -kɔnnɛn pee -fɔ "nyian -wɛɛ. E 'nan: «Bali -le
 mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -mɛ "man nɛn 'an -kɔla-
 man maan -kɔɔnman? 21 E ya "le lumɔn -tu 'bɛ -fari puu
 "sonun yaaga 'si, e 'mannyan "wɛnnɔn 'wɛ 'va, ɛn yaa
 baa. 'Mannyan zɪɛ e -fari -pu 'bɔ siiman 'e pɛɛnɔn.»

-Si nɛn min -a "siala -e 'e 'beli bɛ e ya -tuwli

22 "Bɛ -sru Zozi Zeruzalem si 'sia "nyian. E -ku Bali -le
 'wɛ "paadɪ -a minnɔn ji 'flanun nɛn -si -a bɛ -a da. 23 En
 min -tu -a laabu -yrɔ 'nan: «'An 'san. 'Wɛ 'kpa, min "nɛn
 "wɛnnɛn nɛn Bali -a "sia 'wɛ 'ji?»

En Zozi -a vɪdɪ 'sia minnɔn lɛ 'nan: 24 «'Ka man -wɛɛ
 'nan 'ka -wɛlamlan 'kɔn -yrɛ "funɛn 'ji -e 'ka 'belɪdɪ yɪ!
 Maan ve 'cɛɛ 'nan, min "kaga -taa -a man -wɛɛɛ 'nan 'o
 -wɛlamlan 'kɔn zɪɛ -a -ji, 'pian wa'a 'bɔɔla 'nan nun dɪ.
 25 Tu -tu -taa "bɔɔɛ bɛ, -te 'kɔn san "ta 'yee 'kɔn -fɔa "ji,
 te ka -fu bei. Ka 'kɔn 'tɛdɪ "siala, te ka "ta -a ve -yrɛ
 'nan: «'Ku 'san, 'i 'kɔn 'lɛ 'su 'kuɛ!» Yaa ve 'cɛɛ 'nan:
 «Ma'an 'ka 'tɔa dɪ.»

26 Tɔɔn -e 'ka vɪ -yrɛ 'nan: «-Kaa fɛ -blɪ 'e cin va, ɛn -kaa
 'yi mlin 'e cin va. ɛn i Bali -le 'wɛ paa 'ku fla.»

27 "Bɛ -sru yaa ve 'cɛɛ 'nan: «Ma'an 'ka 'tɔa "fo "dɪ. Ka
 ya 'wɛ 'wɛlɪdɪ "drɛnɔn 'a, 'ka 'si 'an "srɔn "kogo!»

28 Tu zɪɛ -a man bɛ, te ka Abraam 'lee Izak 'lee Zago
 'lee Bali 'lewei vɪnɔn pɛɛnɔn ye Bali -le mingɔnnɛn trɛ-
 da. 'Pian ka -fo bei, -e 'ka -wɛɛdɪ 'sia te 'ka 'shɛ da -ble.

29 Minnɔn "sia yidɛ wluan "nan 'zia, ɛn o "sia yidɛ 'fɔ
 -nan "va 'zia, ɛn o "sia 'trɛda lou 'zia, ɛn o "sia 'trɛda
 "trɛ 'zia, -e 'o "fɛdɪ -dan -blɪ Bali -le mingɔnnɛn trɛda.

30 Minnɔn nɛn o -fɔla "da "bɛ, o "kaga -taa "drɛɛ -si
 'lɛnɔn 'a. ɛn minnɔn nɛn o -trɔa -si 'lɛ bɛ, o "kaga -taa
 "drɛɛ min -fɔla "danɔn 'a.»

Zozi 'wɛ 'pla Zeruzalem 'nɔn lɛ

31 Tu zɪɛ -a man bɛ, Farizen 'nɔn -mie -ta -a vɪɛ Zozi lɛ
 'nan: «'I 'ku, 'i 'si 'gu! Erodi a 'i -wɛɛnan 'nan -e 'yɛi 'tɛ.»

32 En Zozi 'a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «'Ka 'ku -a vɪ -dawlizan 'labe
 -yrɛ 'nan, an -yɪ -wɛlɪdɪ -pian "minnɔn -sru, ɛn an min-
 nun "belia cɛɛgu 'lee "trɛ "a. -A yi yaagazan da -e 'an
 'cɛn "man. 33 'Wɛ 'kpa, maan dra cɛɛgu, ɛn maan dra
 "trɛ, ɛn maan dra "bɛ -sru. ɛn an bɔɔla Zeruzalem, kɔɔ
 -nan nun nɛn Bali 'lewei vɪzan -kaa.

34 Zeruzalem 'nɔn, ka Bali 'lewei vɪnɔn -tɛɛman. ɛn
 minnɔn nɛn Bali -taa "waa 'cɛɛ bɛ, ka o -tɛɛman -kɔɔɛbu
 -a. Maan man wɛɛ 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an 'ka treman 'e
 cin man, "le zɪ mɛin "bu 'yee 'nɛnnun treman 'e 'pɛba
 'wɛ bɛ -yee 'wɛ 'zu. 'Pian ka'a 'wɛɛ "man "dɪ. 35 -Yee
 "wɛan Bali "ta 'e 'pɛ "sia 'cɛɛ Bali -pan 'kɔn -sru. ɛn 'an
 'bɔ 'gɛɛ, ka'a "nyian 'an 'ye dɪ. 'Pian ka -kɔlaman 'an
 yɪdɪ -a 'e 'pee yi nɛn kaa vɪdɪ "siala 'nan: «Bali -le -fɛa 'e
 'kɔn min nɛn Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man!» »

Zozi min -tu beli 'flinla "yi da

14 Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi nɛn waa laabo Saba bɛ -a
 -tu da nɛn, Zozi wlala Farizen 'nɔn 'tazan -tu -le
 'kuin 'nan -e 'e fɛ -blɪ. Minnɔn nɛn 'kɔn zɪɛ -a -ji bɛ, te o
 yɪɛ a Zozi 'va. 2 En min -tu -ta -tɔɔ Zozi 'lɛ. Min zɪɛ -a
 'kɔɛ pɛɛnɔn a 'e -tɔɔladɪ -cɛ -tu -bɔ. 3 Tɔɔn ɛn Zozi -a
 laabu 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Farizen 'nɔn 'bɔ 'nan: «-Mɛ "wɛ
 nɛn -cɛɛ -pei -a 'vɪ? -Si a 'e 'nɔndɪ min lɛ 'nan 'e 'cɛ 'si
 min man 'flinla "yi da?» 4 'Pian o 'ka "vale 'o 'wɛ "sia "da

"fo "du. תוכן Zozi kle -cezan zle -a man, en yaa beli. E -si -nōn -yre, en e -ku.

⁵ -A -nan nen Zozi -a vldt 'sia 'fluba 'ci vlnōn 'lee Farizen 'nōn le 'nan: «Min -tu 'ka 'ka yei, -te -yee 'nen 'fō 'yi 'klu -ji 'flinla "yi da be, -e 'e vūle 'e 'si dt. En -te -yee tri -fō 'yi 'klu -ji 'flinla "yi da be, -e 'e vūle 'e 'si dt. -Njēē duu?» ⁶ Wa'a -kolale -e 'o 'wl zle -a -zi -fō -yre "dt.

-Tu le nen Bali -nyrannan fenyian -nōan?

⁷ Zozi -a 'yl 'nan minnun nen o -taa "be, o -nyrannan tūgl tūgl "sia, te o -nyeanla. -A -nan nen e -kōnnen 'gūē -a -fōdt 'sia -wle. E 'nan: ⁸ «-Te min 'i laabu 'nan 'i 'lu "fēdi -blt 'e 'va be, te 'i 'nyrannan tūgl 'si dt! ככ -a -mie da be, te min nen 'be a min -dan a e -cia 'i da be, wēē laabu "nyian. ⁹ Min nen e 'ka laabu be, yaa ve 'yie 'nan: «I pein 'labe -a -nōn min 'gūē -yre!» תוכן te i "ta wuanla 'yra -a, -e 'i 'ku -nyran pein -fōla "dazan da. ¹⁰ -Yee "wēan -te min 'i laabu 'nan, 'i 'lu "fēdi -blt 'e 'va be, 'i -nyran pein -fōla "dazan da! Min nen yei laabu be, -te yei 'yl be, -e 'e 'ta -a vū 'yie 'nan: «An bee, 'i 'ta -nyrannan tūgl 'gūē -a 'si!» -Te e drē zle, min pēēnōn nen ka "ta -nyeanla waa be, 'yra "sia 'i yie man o yei.»

¹¹ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min nen 'e 'fli drē -dan be, Bali -a dra "wēnōn. En min nen 'e 'fli drē "wēnōn be, Bali -a dra -dan.»

¹² "Be -sru en Zozi 'wl tin 'badt 'sia min nen e Zozi 'bō laabu 'nan 'e 'lu "fēdi -blt 'e 'va be, -yre. Yaa 'vl -yre 'nan: «-Te 'i "ta minnun laabo "fēdi fē man be, te 'i beenun laabu dt! En te 'i "būnūn laabu dt! En te 'i 'mangulinun laabu dt! En te 'i bōēnūn fēnōn laabu dt! תוכן -wee vē da, -e 'wei laabu te 'e drē fē 'leji bōladt -a. ¹³ 'Pian -te 'i "ta minnun laabo "fēdi fē man be, 'i 'yale -tēnōn laabu! En minnun nen -ce ci o man be 'i o laabu! En minnun nen o "tun "bō be 'i o laabu! En minnun nen o yie 'wi be 'i o laabu! ¹⁴ -Te 'i 'wl zle -a drē be, Bali -fēa ve 'i man, ככ wa'a 'leji bōala 'yie dt. 'Pian Bali -a 'leji bōala 'yie, tu nen min tūgl nun wuanla -kanōn 'va be, -a man.»

"Fēdi -dan man -kōnnen

¹⁵ -A -nan nen min -tu nen fē zle -a -nan be yaa 'vl Zozi le 'nan: «Min nen e fē -ble Bali -le mingōnnen tēda be, Bali -le -fēa a -a san man.»

¹⁶ En Zozi -kōnnen "tu -fōdt 'sia -yre. E 'nan: «Min -tu 'be "ta "fēdi -dan dra, en yaa 'wl 'vl min "kaga "le. ¹⁷ Zl "fēdi yi 'bō be, en 'e 'suzan 'tu 'pa 'sia 'nan 'e 'ku o laabu. 'E vl -wle 'nan: «Ka 'ta! O cēēn fēnūn drēdt man.»

¹⁸ 'Pian o -tudu pēēnōn 'wl 'tu 'yl, en waa 'vl -yre. Min tēde -a 'vl -yre 'nan: «An "sia fei -tu 'lōnan. An "ta -ko -a -nanjēnle. -Yee "wēan 'i yra 'si, ma'an 'kolaman 'ludt -a dt.»

¹⁹ En -a -tu "e 'vl -yre 'nan: «An tri 'lō -fu. An "ta -ko o -nanjēnle, -te o 'nyranman "paa 'kpa -o. -Yee "wēan 'i yra 'si, ma'an 'kolaman 'ludt -a dt.»

²⁰ En -a pee "e 'vl 'nan: «An "sia lt 'panan. -Yee "wēan ma'an 'kolaman 'ludt -a dt.»

²¹ Min 'suzan zle 'e 'li 'e da 'e 'tazan -va. 'Wl nen o pēēnōn -a 'vl be yaa 'sinan 'pa -yre. -A -nan nen 'bli 'fō -a

tazan 'bō 'ji, en e 'nan 'e 'suzan le 'nan: «I 'ku tada 'fla yei, -e 'i vl 'yale -tēnōn le, en 'i vl minnun nen -ce ci o man be -wle, en 'i vl minnun nen o yie 'wi be -wle, en 'i vl minnun nen o "tun "bō be -wle, -e 'ka 'ta waa!»

²² En min 'suzan zle e -ku "nyian. תוכן, en e -ta -a vūle 'e 'tazan le 'nan: «An 'san, 'wl nen yia 'vl be, maan drē, 'pian -nyrannan -mie a tian 'nan.»

²³ -A -nan nen -a tazan -a 'vl "nyian -yre 'nan: «I 'ku -siblu 'nēnūn da, en 'i 'ku fei -paannun da, -e 'i vl minnun le 'nan 'o 'ta. 'I 'tō o man, -e 'o 'wl "man, 'du -e 'mēn 'kuin 'e fal!»

²⁴ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cēē 'nan, minnun nen Bali o laabu, en wa'a 'wūle "man "dē, o -tu 'ka 'taa "fēdi -blt 'e 'an 'va dt.»

-Tē -kolaman drēdt -a Zozi -sruzan -a?

²⁵ "Be -sru en Zozi Zeruzalem si 'sia "nyian. Min yra -a -sru "kaga 'kpa. -A -nan nen Zozi 'e 'man lila, en e 'nan -wle 'nan: ²⁶ «Min nen e ya "vale 'e -sōkōmīan 'an -sru "be, 'yaan 'sia e 'mīn 'e 'tū 'lee 'e "bū "da. En 'yaan 'sia e 'mīn 'e 'nan 'lee 'yee 'nēnūn da. En 'yaan 'sia e 'mīn 'e "būnūn 'lee e "blunūn "da. En 'yaan 'sia e 'mīn 'e 'bō 'le 'belidt da. -Te ya'a drēle zt dē, ya'a 'kolaman -e 'e drē 'an -sruzan 'a "fo "dt. ²⁷ En "nyian be, min nen e ya "vale 'e -sōkōmīan 'an -sru "be, 'e 'wl yra yldt man, en 'e 'wl -kadl man yiba "plan da! -Te ya'a drēle zt dē, ya'a 'kolaman -e 'e drē 'an -sruzan 'a "fo "dt.

²⁸ -A -kōn "man wl -tu nen 'gū. Min -tu a 'ka yei, en e ya "vale 'e 'yee 'kōn -dan -tōa. Min zle zt 'kō 'e drē be, yaa "nōnman 'e 'ji 'vaa, en yaa -si 'siala. E 'yee "lala -nanjēan, -te e bōa -yee 'kōn 'tōvē -a -o. ²⁹ "Tōkō -te e 'yee 'kōn 'pū -fō 'trē 'ji be, -e 'e vūle 'e 'cēn "man "dt. תוכן minnun nen o 'wl zle -a -nan ye be, waa sēē wudt "siala -a vldt -a 'nan: ³⁰ «Min 'labe e 'kōn 'tōdt 'sia, 'pian ya'a -kolale 'cēndt -a "man "dt.»

³¹ En -a -kōn "man wl -tu nen "nyian 'gū. Mingōnnen -tu "ta -ko -kuli man mingōnnen -tu -va. Mingōnnen zle zt 'kō 'e drē be, yaa "nōnman 'e 'ji 'vaa, en e -kuli -si 'siala. 'E 'ci "nōnman 'nan, 'yee minnun -kpi fu (10.000) 'gūē, o -pē "sōa min -kpi yō -tu (20.000) -a? ³² -Te yaa -tō 'nan 'e 'pē 'ka 'taa 'sōle -kuli -a dē, e minnun "paa 'sia mingōnnen -tu zle -a va, te 'be a tian 'kōkōbli. E toba -fōa -yre 'nan, te 'o 'kuli -tan "nyian dt.»

³³ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «'Wl 'tūwli zle -nyren 'e drē 'cēē vē -a! -Te min 'ka 'e 'bli 'silē 'yee fē pēēnōn da dē, ya'a 'kolaman -e 'e drē 'an -sruzan 'a "fo "dt.

³⁴ 'Wl 'kpa, -wē a fē "yi "a. 'Pian -te -wē 'nōnōn 'si 'man "be, -a drē vē "ka "nyian 'nōnōn dt. ³⁵ E 'ka "nyian "yi fē -tu drē vē -a 'tēda dt. En e 'ka -angle -a dt. 'Pian waa wēēnman 'e "tun. Min nen 'wl man "trōēn ci -a -wulo -man be, -a san 'e man!»

'Bla nen e 'san be waa 'yl

15 Yi -tu da 'sukōle 'sinōn "kaga pli Zozi man 'nan -e 'o wei man. En minnun nen o 'tō 'wldt "a "nyian minnun 'le be, o "kaga "ta "nyian. ² 'Wl zle ya'a Farizen 'nōn 'lee 'fluba 'ci vlnōn 'ci 'sōle "fo "dt. -A -nan nen waa

vldt 'sia 'nan: «Min 'labε, e ta -kli "wλ dra. E 'wλ 'wλldt "drenkōn "kuan 'e 'pε "fli "a, en o fε -ble waa 'e cin va.»

³ -A -nan nen Zozi -kōnnen "fōdt 'sia -wλε. E 'nan: ⁴ «Min -tu -le 'bla a -yaa tu, en -a -tūwli "cε 'san "va. Min zλε yaa dra 'kō? Maan ve 'cεε 'nan e 'bla -fuba 'sōrasien 'wλε 'sōrasien "tue "bui "da, -e 'e 'ku -a -tūwli "nen e 'san bε -a -wεε. -Njεε duu? ⁵ -Te yaa yλ bε, -a ci "nranman 'kpa tūgl. Yaa "sia -e 'e -fō 'e 'plabei da. ⁶ -Te e 'bōla "kōnnen "bε, 'e beenun 'lee 'e "srōnkōn laabo 'e va. Yaa ve -wλε 'nan: 'Ka 'ta -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va! An 'men 'bla nen e 'san bε -a 'yλ.»

⁷ 'Wλ 'tūwli zλε -yεε dra Bali λε. -Te min -tūwli "cε 'si 'wλ 'wλldt "dredt man, en 'e 'fli -nōn Bali λε bε, Bali ci "nranman. Ci "nran nen min -tūwli zλε, yaa -nōan Bali λε bε, e "mlian min -fuba 'sōrasien 'wλε 'sōrasien nen o ya tūgl 'va bε -wee ci "nran nen waa -nōan Bali λε bε -a da.»

'Lein 'wλε nen e 'san bε waa 'yλ

⁸ En Zozi -a 'vλ "nyian -wλε 'nan: «-Te lūmōn -tu -le 'lein 'wλε a -fu, en -a -tūwli "cε 'san "va "bε, e -kannēn -fōa "nen, -e 'e 'yee 'kuin "koodt 'sia. Yaa -wεεman -trilii, -e 'e 'yλ. ⁹ -Te yaa 'yλ bε, 'e "luenun 'lee 'e "srōnkōn laabo 'e 'va. Yaa ve -wλε 'nan: 'Ka 'ta -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va! An 'men 'lein 'wλε nen e 'san bε -a 'yλ.»

¹⁰ 'Wλ 'tūwli zλε -yεε dra Bali 'le 'pasianōn nen laji bε -wλε. -Te min -tūwli "cε 'si 'wλ 'wλldt "dredt man, en 'e 'fli -nōn Bali λε bε, Bali -le 'pasianōn 'ci "nranman.»

'Nēn "tλ 'lee 'yee 'nēnnun "fli "le 'wλ

¹¹ Zozi -kōnnen "tu -fō "nyian -wλε. E 'nan: «Min -tu a, en -yee 'nēnnun a "fli. ¹² Yi -tu da bε, en -a "tiēnnēnzān -a 'vλ 'e "tλ "le 'nan: 'An "tλ, 'an 'blūnan nen e -taa "kōnlē 'mēn vε -a bε, 'i -nōn 'mēn!> -A -nan nen o "tλ 'e yλfε cēēn 'e cin man -wλε.

¹³ Yi "fli, yaa, "bε -sru en -a "tiēnnēnzān 'bō 'yee vε pēēnōn 'tan. Yaa man "lala 'si, en e -ku -a -blūlē 'fla 'kōkōbli 'tu da, te 'e 'ci 'sō wūnūn dra. ¹⁴ "Yεε 'cēēn -a -blūdt man bε, te dra -dan 'lε "so 'fla zλε -a da. -A -nan nen 'e 'yā yūdt 'sia. ¹⁵ En e -ku toba -fōlē 'fla zλε -a da min -tu λε, 'nan -e 'e 'nyranman "va. Min zλε 'bε 'pa 'sia 'nan 'e 'ku 'e 'yie 'tō 'yee 'srūnūn va lua. ¹⁶ Dra -a -tēa, e ya "vale 'e 'srūnūn -blūfε -ble, 'pian min -tu 'ka -a -nōan -yεε "fo "dλ.

¹⁷ En 'e 'wulo 'ji "nrōndt "sia. Yaa 'vλ 'e 'ji 'nan: 'An "tλ "le 'nyranman 'panōn 'bε fε -ble -miēn, te e o "kle. 'Pian mēēn -kaa "dra lō 'gu. ¹⁸ 'Wλ nen an -taa -a drēlē bε -nyrēn 'gu. An lia 'an da 'an "tλ 'va -e 'an vλ -yεε 'nan: «'An "tλ, 'i 'yā 'si! 'An 'wλ 'wλldt drē Bali wλ, en 'an 'wλ 'wλldt drē 'yie. ¹⁹ E 'ka "le 'waan laabu "nyian 'yie 'nen "fo "dλ. 'I 'yā 'si, 'yian drē 'yie 'nyranman 'pazan 'tu -a!>

²⁰ -A -nan nen e 'li 'e da 'e "tλ 'va. E -fu "kōnnēn "man -kōkōbli, en -a "tλ -a 'yλ. -Yee 'nen nyrinda -sēn "da, en e -ku -a 'lε flān -a. Yaa 'kun, en e -atu -tē "man.

²¹ -A -pλ "e -yεε 'nan: 'An "tλ, an 'wλ 'wλldt drē Bali wλ, en an 'wλ 'wλldt drē 'yie. E 'ka "le 'waan laabu "nyian 'yie 'nen "fo "dλ.»

²² 'Pian -a "tλ -a 'vλ 'yee nōannun λε 'nan: 'Ka 'ta "nyiandu sō -trē fēnyian -a, -e 'ka wū 'mēn 'nen 'gūε -a da! 'Ka sōkōnwλε wū -a -pε 'wλε man, -e 'ka 'manwua "wū -a cēin -man! ²³ 'Ka 'ta tri -blōnēn bōadt bε -a, -e 'kaa -tē -yεε! E ya "le -kaa "fēdi -blū, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va. ²⁴ Kōkō 'an 'pλ nen kaa ye 'gūε, e -ka, en e fuu. E 'san, en maan 'yλ. Tōkō en o "fēdi drēdt 'sia.

²⁵ Tū zλε -a wλū bε, te -yee 'nen cējēnzān a tian fei. Zλ e 'si fei, e ya -tanān bε, "yεε -pλi "kōnnēn "man bε, en e "dre 'man. ²⁶ -A -nan nen e nōan -tu laabu, en e "kōn -nēn "wλ laabu -yεε. ²⁷ 'Bε 'vλ -yεε 'nan: 'I -suannēn 'bε 'ta. 'I "tλ tri -blōnēn bōadt bε -a -tē -yεε, 'nan 'wλ 'tu 'ka drēlē -yεε "dλ -le "wēan.»

²⁸ 'Wλ zλε e 'bli 'fō "ji, en e 'ka "vale 'e -wλamlān "kōn -nēn "dλ. Tōkō en -a "tλ 'bōla. E toba -fōdt 'sia -yεε 'nan 'e -wλa "kōnnēn. ²⁹ 'Pian e 'nan 'e "tλ "le 'nan: 'An λε "kaga 'kpa nen 'gu, te 'an 'nyranman "paa 'yie, en ma'an tian 'li -a vλε 'yie 'wλ 'tu man -cējē dλ. 'Pian yī'a tian bō 'nen 'tūwli "nōnlē 'mēn, -e 'ku "fēdi -blū "va 'ku 'vale 'an bēē -nūn -a dλ. ³⁰ "I 'yō, 'wλ nen yia drē bε -a! 'I 'pλ nen e 'yie "lala pēēnōn blū lūmōnnun man bε, zλ e -ta bε, en i tri -blōnēn bōadt bε -a -tē -yεε.»

³¹ En -a "tλ "e -yεε 'nan: 'Mēn 'nen, tū pēēnōn man bε, i ya 'an 'va 'gu, en 'an yλfε pēēnōn bε e ya 'yie vε -a. ³² E ya "le -kaa "fēdi -blū, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va. -Ka'a 'kōlaman -e -kaa 'wλ 'pēē drē "fo "dλ, kōkō 'i -suannēn 'gūε e -ka, en e fuu, e 'san, en maan 'yλ.»

'Ka 'man wū, "trē "wλ -le "wēan!

16 "Bε -sru Zozi -kōnnen "tu -fōdt 'sia 'e -srūnōn λε. E 'nan: «Fēzān -tu a, en min -tu 'bε 'e 'yie -tōa -a yλfε pēēnōn 'va. En minnūn -a -nan sēē 'wū fēzān zλε -yεε 'nan, min nen 'e 'yie -tōa -a yλfε va bε, yaa "sia "va te 'e man wλ dra -a. ² -A -nan nen fēzān -a laabu, en e 'wλ 'gūε -a laabu -yεε. E 'nan: «-Mē "wλ nen maan 'man 'i man 'gu? Yi'a 'kōlaman -e 'i 'fu 'an yλfε da "nyian "fo "dλ. -Yee "wēan 'nyranman pēēnōn nen yia 'pa bε, 'i -sru "vλ 'mēn!>

³ En min nen 'e 'yie -tōa -a yλfε va bε, 'e 'ci "nrōndt 'sia. Yaa 'vλ 'e 'ji 'nan: 'An 'san "ta 'mēn 'nyranman "sia 'an 'lō. -Mē "nen an -taa -a drēlē "mēn? 'An "kōe "ka -e 'an fei 'pa dλ, en 'tra 'tēdt 'yā 'an -tēa. ⁴ 'Pian 'wλ nen 'kō 'an drē -e minnūn 'o 'an yλ "yi "bε, maan -tōa. 'Wλ zλε -a 'bō nen maan dra, 'bε 'le vε bε, -te 'an 'san 'si 'an man bε, -e minnūn 'waan 'kun 'o 'pε "fli "a 'wee "kōnnēn.»

⁵ -A -nan nen minnūn nen -a san -le fiēn cλ o da bε, e o laabudt 'sia 'tudu. Yaa laabu -a tēdē -lō 'nan: 'An 'san -le fiēn a 'i da wēa?>

⁶ "Bε -yεε 'nan: 'E ya 'nyrōn "tugu -yaa tū!> En e -yεε 'nan: 'I 'yie 'fluba 'si, 'i -nyran "nyiandu, -e 'i cren -tē -fuba 'soolū!>

⁷ "Bε -sru yaa laabu "nyian -a -tu -lō 'nan: 'Bii "nūn? E ya "yie 'lō wēa?>

"Bε -yεε 'nan: 'E ya 'saa 'wλε 'plablu -yaa tū.>

En e -yεε 'nan: 'I 'yie 'fluba 'si, -e 'i cren -tē -fuba 'sōra!>

⁸ En Zozi -a 'le 'sran 'e -srūnōn λε 'nan: «Min 'suzān 'wλldt zλε, e 'wλ 'tō wλ drē. Maan ve 'cēē 'nan, minnūn

nen wa'a Bali tɔa dɛ, o 'wɛ -tɔa 'o cin yei e "mlian min-nun nen o ci Bali -le vɛ -a bɛ o da.

⁹ -Yee "wɛan 'wɛ zɛ -a da nen 'ka 'ci "nɔn -e 'ka 'wɛ drɛ! 'Ka bee -wɛ "lala nen e ya 'wɛ 'wɛlɪdɪ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn pou -a bɛ -a! -Te ka 'wɛ zɛ -a drɛ bɛ, tu nen "lala 'wɛ 'ka 'kɔan 'nyian dɛ, o 'ka "kuan 'o 'pɛ "fli "a Bali fla.

¹⁰ -Te min drɛ wɛ a tɪglɪ 'wɛ 'sɛzɛnɛn pɛɛnɔn 'ji bɛ, min drɛ wɛ -kɔan tɪglɪ 'wɛ -dandan ji. En -te min -dawli ye "yi 'wɛ 'sɛzɛnɛn pɛɛnɔn 'ji bɛ, min -dawli ye "yi 'wɛ -dandan ji. ¹¹ -Yee "wɛan -te minnun 'ka yi -tɛlɛa 'ka da "lala nen e ya 'wɛ 'wɛlɪdɪ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn pou -a bɛ -a va dɛ, Bali 'ka fɛ nen e ci tɪglɪ bɛ -a nɔan 'cɛɛ dɪ. ¹² En -te minnun 'ka yi -tɛlɛa 'ka da fɛ nen e 'ka 'cɛɛ vɛ -a dɛ -a va dɛ, fɛ nen Bali -a 'pla 'cɛɛ vɛ -a bɛ, ya'a nɔan 'cɛɛ dɪ.

¹³ Maan ve 'cɛɛ 'nan, nɔan -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e min "fli 'su 'e cin -a dɪ. E lɛaman -a -tu man, te ya'a -tu ye "yi 'dɪ. Fɛ -le "wɛan nen an 'wɛ zɛ -a 'vɛ bɛ, min nen e "lala ye "yi "bɛ, ya'a 'kɔlaman -e 'e Bali yɪ "yi "dɪ.»

¹⁴ Farizen nɔn nen -nan bɛ, zɪ o 'wɛnɔn zɛ -a 'man bɛ, en o Zozi 'shɛ blɪ. Kɔɔ o "lala ye "yi. ¹⁵ -A -nan nen Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'fli dra min ye lɛ min tɪglɪnɔn -a. 'Pian Bali 'cɛɛ ci "nɔnɔndɪ ye. En fɛ nen minnun -a "siala 'nan, ka ya 'wɛ -dan drɛnan bɛ, Bali "le 'va bɛ, e ya 'wɛ 'wɛlɪdɪ "a "fo.

¹⁶ -Pei -tɔ wɛnɔn nen Bali -a -nɔn Moizi lɛ bɛ, 'lee 'wɛnɔn nen Bali 'lewei vɔnɔn 'a 'vɛ bɛ, -a da nen minnun 'ta 'wɛla -trillɪ en Zan -ta. 'Pian zɪ e -ta bɛ, en Bali -le 'wɛ 'nɔnɔnɔn nen 'nan -yee mingɔnɔnɛn -blɪdɪ 'kɔ 'kogo bɛ, waa vɪdɪ 'sia minnun lɛ. -A -nan nen minnun "kaga -a "vale 'nan Bali 'e mingɔnɔnɛn -blɪ 'o da. ¹⁷ 'Pian -te labli 'lee 'trɛ 'ka tian 'nyanɛ dɛ, te -pei -le 'wɛ "wɛnɛn 'tuwli 'ka tian 'silɛ "da "fo "dɪ.

¹⁸ -Yee "wɛan min nen e 'si 'e nan man en e lɪ pee 'pa bɛ, te e lɪ wɛɛ 'e nan ceje man. En "nyian bɛ, min nen e lɪ nen -a -sran -a 'bɔla bɛ -a 'pa bɛ, te min nan wɛɛ.»

Fezan -tu 'lee Laza man -kɔnɛn

¹⁹ "Bɛ -sru Zozi -kɔnɛn "tu -fɔ "nyian. E 'nan: «Fezan -tu a. Min zɛ mingɔnɔnɛnɔn da sɔ nen -a 'flɛ ci bɛ, -nyɛn yaa wo. En tu -tudu pɛɛnɔn man te -a ci a 'e 'sɔdɪ, te e "fɛdɪ -ble. ²⁰ En 'yalɛ -tɛzan -tu a "nyian. Wɛɛ laabo Laza. Min zɛ mlɔn "a -a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da. En e ya 'e nyinnandɪ fezan zɛ -yee -klɔn -yrɛ "nɛn. ²¹ E ya "vale 'e fezan 'nɛan pɔnɔnɛn nen e -sɛanla bɛ -a -ble. 'Pian min -tu 'ka -a -nɔnɛ -yrɛ "dɪ. E ya 'e nyinnandɪ fɛ zɛ -a -nan, te -plɛnnun -a mlɔnɔnɔn 'ji flannan.

²² Yi -tu 'bɔ en 'yalɛ -tɛzan zɛ e -ka. -A -nan nen Bali -le 'pasianɔn -a 'si, o -ku -a Abraam "srɔn.

"Bɛ -sru en fezan "e "ka 'wɛ "nyian, en wɛɛ 'wɛ. ²³ Zɪ e 'bɔla -yremo fla bɛ, en 'e yɛ yɪdɪ 'sia. -A -nan nen 'e yɛ 'tɔ lou, en e Abraam 'yɪ 'kɔɔbli, te Laza yɛ -a "srɔn. ²⁴ En e -paandɪ 'sia. E 'nan: «'Ku tra Abraam, 'an nyirinda 'e 'sɛn 'i da! 'I yɛ 'si, 'i Laza 'pa 'sia 'e 'ta 'e 'pɛ 'wɛ wɛ 'yia, -e 'e 'tɔ 'an 'le! Kɔɔ 'an ya 'an yɛ yɛnɔn 'tɛ 'gɛɛ -a va.»

²⁵ En Abraam "e -yrɛ 'nan: «'Mɛn 'nɛn, -a -cin 'e 'tɔ 'i 'ji 'nan, tu nen i ya 'trɛda bɛ i "yi 'yɪ, te Laza "e yɛ yɛ. -Yee "wɛan 'bɛ nen 'gɛɛ, -a "sɪi tu 'bɔ en 'yɛ yɛ yɪ tu 'bɔ.

²⁶ En "nyian bɛ -kɪ -dan -kaa cɛɛn 'e cin man. -Te min a

"vale 'nan 'e "sia 'ku 'va 'gɛ -e 'e 'lu 'ka 'va nun bɛ, ya'a 'kɔlaman -a drɛdɪ -a dɪ. En -te min a "vale 'nan 'e "sia 'ka 'va nun -e 'e 'ta 'ku 'va 'gɛɛ, ya'a 'kɔlaman -a drɛdɪ -a dɪ.»

²⁷ Kɔɔ fezan -a 'vɛ -yrɛ 'nan: «'Ku tra Abraam, 'pian mɛin tru "baa, 'i Laza 'pa 'sia 'an "tɪ "le "kɔnɛn! ²⁸ 'An "bɔnɔn a 'soolu, -e 'e 'wɛ tin 'ba -wɛɛ, "tɔgɔ 'o 'ta fɛnan nen 'an yɛ yɛ 'gɛɛ -a -nan.»

²⁹ En Abraam "e -yrɛ 'nan: «Bali -le -pei -tɔ wɛnɔn nen yaa -nɔn Moizi lɛ bɛ, e ya o va nun. En 'wɛnɔn nen Bali 'lewei vɔnɔn 'a 'vɛ bɛ, e ya o va nun. 'O "trɔɛn "tɔ -yrɛ -e 'o 'ta wɛla "da!»

³⁰ En fezan -a 'vɛ -yrɛ 'nan: «'Ku tra Abraam, 'bɛ 'ka 'bɔa waa "fo "dɪ. 'Pian -te min 'si -kɔnɔn 'va, en e -ku 'wɛ tin 'balɛ -wɛɛ "bɛ, waa wei maan. O "sia 'wɛ 'wɛlɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'o -sɔnɔnla Bali -sru.»

³¹ -A -nan nen Abraam -a 'vɛ -yrɛ 'nan: «-Te wa'a 'o "trɔɛn 'tɔa Bali -le -pei -tɔ wɛnɔn nen yaa -nɔn Moizi lɛ bɛ -yrɛ "dɛ, en -te wa'a 'o "trɔɛn 'tɔa 'wɛnɔn nen Bali 'lewei vɔnɔn 'a 'vɛ bɛ -yrɛ "dɛ, te wa'a 'kɔlaman "nyian -e 'o "trɔɛn "tɔ min nen e 'si -kɔnɔn 'va bɛ -a wei lɛ dɪ.» »

Zozi 'wɛ 'pla 'e -srunɔn lɛ

17 "Bɛ -sru en Zozi -a 'vɛ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «'Wɛnɔn nen o -kɔlaman o min "sia Bali -sru "bɛ, o ya 'trɛ -da "kaga. 'Pian min nen yaa drɛ en 'wɛ zɛ 'e bɔ min -tu man bɛ, 'wɛ -taa "bɔlɛ -a san man. ² E ya "le 'o -kɔlɛbu -fɔ min zɛ -a 'klan, -e 'o tuu jemie -va. 'Bɛ "yi mlin, "tɔgɔ 'e drɛ -e 'mɛn 'nɛn 'tu 'e 'si 'an -sru. ³ 'Ka drɛ "yi 'ka 'fli -va!

-Te 'i "bɔ -tu 'wɛ 'wɛlɪdɪ drɛ bɛ, 'i 'wɛ tɪglɪ tin 'ba -yrɛ. -Te yaa -tɔ 'e 'fli -bɔ bɛ, -e 'i man wɛ 'cɛ! ⁴ En -te e 'wɛ 'wɛlɪdɪ drɛ 'yɛ 'e 'pa -a 'sɔravli yɛdɛ 'wɛ 'tuwli 'wɛ, te e lia 'e da 'i 'va 'e 'pa -a 'sɔravli, te yaa ve 'yɛ 'e 'bɔ 'a bɛ, 'i man wɛ 'cɛ!»

⁵ -A -nan nen Zozi 'le 'pasianɔn -a 'vɛ Minsan 'bɔ lɛ 'nan: «'I 'kue yi -tɛradɪ 'i da 'pa "da!»

⁶ En Minsan "e 'nan: «-Te 'cɛɛ yi -tɛradɪ Bali da a "wɛnɔn "le fei fɛ 'wɛ 'tu -le 'wɛ 'zu bɛ, kaa ve yiba -dan 'gɛɛ -yrɛ 'nan: «'I 'sura, 'i 'ku -tɔ jemie -va», yaa dra.»

Zozi -sruzan 'nyranman "paa 'e 'ci -a -tuwli

⁷ «'Ka 'ci "nɔn 'wɛ 'gɛɛ -a da! 'Cɛɛ nɔan a, en e 'nyranman "paa 'cɛɛ fei, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'e yɛ -tɔa 'cɛɛ -winun va. Min -tu 'ka 'ka yei, -te nɔan zɛ e 'si lua, e -ta bɛ, -e 'e vɛ -yrɛ 'nan: «'I 'ta "nyianɔn -nyran fɛ -sru "dɪ?» ⁸ 'Pian yaa ve -yrɛ 'nan: «'I fɛnɔn -tɔɛn "nyianɔn, 'i 'man wɛ, -e 'i 'ta 'mɛn fɛ 'pa! -Te an fɛ blɪ, an 'kan, en an 'yi mlin bɛ, -e 'i 'yɛ vɛ -blɪ.» ⁹ En "nyian bɛ, min -tu 'ka 'yee nɔan muo 'fɔa 'nyranman nen yaa 'pa bɛ -a man dɪ. ¹⁰ Zɪ ka ci Bali bɔ zɛ. -Yee "wɛan -te ka cɛɛn Bali -le 'nyranman nen e 'nan 'ka 'pa bɛ -a man bɛ, 'ka vɛ 'nan: «Nɔan "tun "nen 'kua. 'Wɛ nen e ci "le 'ku drɛ bɛ, -a 'bɔ nen kua drɛ.» »

Zozi -kogobe 'si min -fu man

¹¹ Te Zozi a -kunan Zeruzalem zia be, e citladi 'sia Samari 'leglon 'lee Galile 'leglon yei. ¹² Zi Zozi "ta bcala 'fla 'tu da be, en -kogobe -tenkon 'fu -ta -a 'le. O -fu "man "kɔɔbli, ¹³ en o -paandu 'sia -yre. Waa 'vl 'nan: «'Ku 'san Zozi! 'I yra 'si! 'I 'ku nyrinda 'si!»

¹⁴ Zi Zozi o 'yu be, en e 'nan -wle 'nan: «'Ka 'ku 'ka 'fli -kɔɔn Bali -pankon le.» "Wee -kon -kunan -sia be, en -kogobe 'si o pɛɛnkon man.

¹⁵ Zi o va min -tu -a 'yu 'nan, -kogobe 'si 'e man be, en e 'li 'e da Zozi 'va. E Bali 'tɔ bɔɔd 'sia wei 'pleble 'a. ¹⁶ Zi e 'bɔ Zozi man be, en e "po sɔɔn "wlu, 'e yra blula, en yaa muo "fɔɔd 'sia. Min zɛ e "sia Samari, Zuif min "cɛɛ dɔ.

¹⁷ En Zozi -a laabu minnun bɔ 'nan: «-Kogobe 'si min -fu be, o pɛɛnkon man. En min 'sɔɔrasien a nyin zia? ¹⁸ -Me "le "wean nen min nen e 'ka Zuif min -a dɛ, -yɛɛ 'si o yei, en e -ta Bali 'tɔ "yi "vule?» ¹⁹ -A -nan nen Zozi -a 'vl min zɛ -yre 'nan: «'I 'wluan, 'i 'ku! I yi -tera 'an da, -yee "wean 'i beli.»

Bali mingɔnɔn -ble min da 'kɔ?

²⁰ Farizen 'kon -a laabu Zozi 'bɔ 'nan: «Tu "cɛn "man nen Bali mingɔnɔn -blɔdɔ 'siala?» En e -wle 'nan: «Bali -le mingɔnɔn -blɔdɔ 'ka 'taa "le fɛ nen waa ye be -yee 'wɔ 'zu dɔ. ²¹ En wa'a 'kɔɔlaman -e 'o vl 'nan, -yɛɛ 'bɔɔla -mien dɔ, en -yɛɛ 'bɔɔla 'gu dɔ. Maan ve 'cɛɛ 'nan Bali mingɔnɔn -blɔdɔ 'sia 'ka yei 'va.»

Zozi 'le -tadɔ pee dra 'kɔ?

²² "Be -sru en Zozi -a 'vl 'e -srunkon le 'nan: «Tu -tu -taa "bɔɔle be, te ka ya "va 'nan 'ka Blamin -pɔ ye. -Te e ya yi -tuwli "cɛ "a oo, ka ya "vale 'ka ye -kɔɔ, 'pian ka'a 'kɔɔlaman -a yɔdɔ -a "fo "dɔ. ²³ Tu zɛ -a man nen minnun -a ve 'cɛɛ 'nan, e ya -mien, en e ya 'gu. 'Pian te 'ka 'ku -nan dɔ, en te 'ka sɔɔnɔn o -sru "dɔ. ²⁴ Kɔɔ tu nen Blamin -pɔ -taa "man "be, e -taa "le laa -paan "le 'wɔ 'zu. E 'wlei -wlei -fɔɔ, -e -a -san 'e labli 'cɛn 'ji "fo. ²⁵ 'Pian e ya "le Blamin -pɔ 'e yra yl, en -naagunkon 'o 'nan "man 'vaa, -e 'wɔ zɛ 'e dɛ.

²⁶ Tu nen Blamin -pɔ -taa "man "be, 'wɔnɔn nen minnun -a dɛ 'li Noe tu va be, waa dra "nyian. ²⁷ Kɔɔ Noe tu va be, minnun fɛ blɔ, o -wen mlin, o lɔ 'pa, en o -konnen 'pa. Waa dɛ zɛ -trilii, en tu nen Noe -wlamlan -klu -dan ji be e 'bɔ. Tu zɛ -a man nen laa -dan fendɔ 'sia, en o pɛɛnkon 'nan -nyan.

²⁸ En "nyian be, 'wɔnɔn nen minnun -a dɛ 'li Lɔt tu va be, waa dra "nyian. Minnun fɛ blɔ, o -wen mlin, o fɛnɔn lɔɔ, o fɛnɔn taan, o feinin paa, o 'kɔnɔn kɔɔ. ²⁹ 'Pian yi nen Lɔt 'si Sodɔm be, -a -nan nen Bali 'tɛ 'lee 'tɛ nyin nen -a -koei "min -tɛa "be, -a -fɛn laa 'a 'fla zɛ -a da. En o pɛɛnkon 'nan -nyan.

³⁰ 'Wɔ 'tuwli zɛ -a 'bɔ nen minnun -kon -a drenan, en Blamin -pɔ -taa. ³¹ Tu zɛ -a man be, min nen e cɔ 'yee 'kon 'le "nen "be, te 'e -wla 'kuin fɛ -tu 'sinan dɔ! En min nen fei be, te 'e li 'e da 'fla dɔ! ³² 'Wɔ nen 'li e 'bɔ Lɔt nan man, te 'e yiɛ 'tɔ 'e koda be, 'e 'wɔ 'cin -trɔɔa 'ka 'ji! ³³ Min

nen e cɔ 'e 'ladɔ 'yee 'trɛda da be, ya'a ye dɔ. 'Pian min nen 'e 'pɛ 'si 'yee 'trɛda da "fo, en yaa -kon 'men be, -a san 'be 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -a ye.»

³⁴ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'nan, -pei zɛ -a man be, min "fli -kon 'o nyinnandɔ -saa -tuwli "da, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fɔɔ. ³⁵ En lɔnɔn "fli -kon "fɛ -sɔnɔn, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fɔɔ. ³⁶ [En min "fli -kon fei -tuwli "da, waa -tu "siala, -e -a -tu "e -fɔɔ.»]

³⁷ -A -nan nen Zozi -srunkon -a laabu -yrɔ 'nan: «'Ku 'san! 'Wɔ zɛ nyin zia nen e dra?»

En e 'nan -wle 'nan: «Fɛnan nen -wi -kadɔ cɔ 'e pladɔ be, -a ta lou "nen -wi pɛa "blɔ "lomannun 'o 'ble!»

Zozi -konnen "fɔ tin 'bazan 'tu 'lee -cale -tu man

18 "Be -sru en Zozi -konnen "tu -fɔɔdɔ 'sia -wle. E ya pɛɛnkon man, te o "koe 'e 'nyan dɔ. ² E 'nan -wle 'nan: «'Fla 'tu da be, tin 'bazan 'tu a -nan. Min zɛ ya'a 'klan man Bali bɔ dɔ, en -a yiɛ 'ka 'naan min man dɔ. ³ En -cale -tu a "nyian 'fla -tuwli 'bɔ zɛ -a da. Tu pɛɛnkon man be, e -taa 'yee 'wɔ 'a tin 'bazan zɛ -yre. Yaa ve -yre 'nan, 'e 'tɔ 'e -sru -e 'yee tin 'e 'tɛ 'e 'nanmanzan da.

⁴ -A -nan 'kon 'wɔ zɛ -a drenan, te ya'a -yee tin 'baa "fo "dɔ. 'Pian zɔ yi -tu 'bɔ be, en 'e 'ci "nrɔndɔ 'sia. Yaa 'vl 'e 'ji 'nan: «Ma'an 'klan man Bali bɔ dɔ. En 'an yiɛ 'ka 'naan min man dɔ. ⁵ 'Pian -cale 'guɛ, e see "paa 'an man "buu, -yee "wean an -yee tin dra 'konkon. Maan dra zɛ -e 'e vɔɔle 'e 'wɔ 'wɔlɔdɔ "dɛ 'men dɔ.»

⁶ En Minsan -a 'le 'sran -wle 'nan: «'Wɔ nen tin 'bazan 'wɔlɔdɔ zɛ e 'sia -a vɔnɔn be, kaa 'man 'kpa? ⁷ E ya 'ka 'ji 'nan, minnun nen Bali 'o 'si 'va 'yee vɛ -a te o -paanman -yre "tu pɛɛnkon man be, 'e "trɛɛn "sia o va? -Ceje, ya'a dra "fo "dɔ. ⁸ Maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali 'ka 'mɔnɔn dɔ, te e -tɔ o -sru -e 'e tin "konkon 'kon -wle. 'Be a zɔ, 'pian tu nen Blamin -pɔ -taa "nyian 'trɛda be, e bɔɔ minnun nen o yi -tera Bali da be o man?»

Zozi -konnen "fɔ Farizen min 'lee 'sukɔɔle 'sizan 'tu man

⁹ Zozi -konnen "tu -fɔɔdɔ 'sia minnun nen 'o 'fli "siala min tɔɔlnun -a, te wa'a 'o bɔɔnɔn siala min tɔɔlnun -a dɛ, o man. E 'nan: ¹⁰ «Min "fli 'be 'ku Bali tru 'bale Bali -pan 'kuin. Min -tu a Farizen min -a, en -a -tu a 'sukɔɔle 'sizan 'a. ¹¹ Farizen min a 'e 'tɔɔdɔ lou, en e Bali tru 'badɔ 'sia 'e 'ji. E 'nan: «Bali, mein muo -fɔɔa 'nan an 'ka "le min peenun -le 'wɔ 'zu dɔ. Kɔɔ o crin wo, en o ya 'wɔ 'wɔlɔdɔ "drenkon 'a, en o ya min nan -wɛɛnkon 'a. En "nyian be mein muo -fɔɔa 'nan an 'ka "le 'sukɔɔle 'sizan 'labe -yee 'wɔ 'zu dɔ. ¹² Kɔɔ an fɛ "sɔɔn yi "fli 'flɛ 'tu -ji, en fɛ pɛɛnkon nen maan ye be, maan -fuzan -kon 'yiɛ.»

¹³ Tu zɛ -a wlu be te 'sukɔɔle 'sizan a 'e 'tɔɔdɔ -kɔɔbli, en e ya Bali tru 'banan. 'E 'wulo -fɔ 'e 'wlu, en 'e 'pɛ 'pa 'e 'kɔɔle "nen. En yaa vɔdɔ 'sia 'nan: «Bali 'i yra 'si! 'Wɔ 'wɔlɔdɔ "drezan nen maan, 'yan nyrinda 'si!»

¹⁴ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'sukɔɔle 'sizan zɛ, 'o 'vale Bali -a o yei "sen 'e cin va, en e -ku 'yee "konnen. 'Pian Farizen min 'lee Bali yei 'ka 'senle 'e cin va dɔ. Kɔɔ min nen 'e 'fli "siala -dan be, Bali -a dra

"wennon. En min nen 'e 'fli dre "wennon be, Bali -a dra -dan.»

Zozi -fɛa 'vl nannannun man

¹⁵ Yi -tu be, en minnun -tadu 'sia nannannun -a Zozi le, 'nan -e 'e kle o man. 'Pian zi -a -srunon 'wl zle -a -nan 'yl be, en o -si -to -wlb. ¹⁶ -A -nan nen Zozi nannannun laabu 'e 'va, en e 'nan 'e -srunon le 'nan: «'Ka nannannun 'tu 'o 'ta 'an 'va! Te 'ka 'si -to -wlb "du! Kɔɔ minnun nen "le nannannun -le 'wl 'zu be, Bali -le mingonnen treda si a 'e 'le 'sudu -wle. ¹⁷ Maan ve 'cee 'wl tɔgl 'a 'nan, minnun nen wa'a yi tɛala Bali da "le zi nannannun yi -tɛala 'o "tu "da be -yee 'wl 'zu dle, Bali 'ka mingonnen ble o da "fo "du.»

Fɛzan -tu -le 'wl

¹⁸ "Be -sru en min tazan -tu -ta 'wl laabule Zozi 'b. E 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, i ya min tɔgl 'a. Maan dra 'kɔ, -e 'an 'belidu nen ya'a 'nyaan dle, -a yl?»

¹⁹ En Zozi 'e 'nan -yre 'nan: «-Me "le "wean nen, yia ve 'nan an ya min tɔgl 'a? Min -tu 'ka tɔgl dle, -te ya'a 'silɛa Bali -tuwli "a dle. ²⁰ Bali -le -pei -to wlnun 'guɛ, yia -ta. -Nyren 'nan:

<Te 'i min nan -weɛ "du!

Te 'i dre min -tezan -a du!

Te 'i crin wu du!

Te 'i 'wlu 'sen min man du!

'I yie 'e 'nan 'i "tu 'lee 'i "bu "man!» »

²¹ En e 'nan Zozi le 'nan: «'Wl pɛenon zle, maan dredt 'sia 'an "wennen da, en an dre ceje.»

²² Zi Zozi 'wl zle -a 'man be, en e 'nan -yre 'nan: «'Pian 'yie 'wl 'fu -tu. -Nyren 'nan, 'i 'yie fenun pɛenon 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yale -tenon man. -Te yaa dre zle, laji fenun nen, wa'a sɛman dle, o dra 'yie ve -a. "Be -sru -e 'i -sɔɔnla 'an -sru!»

²³ Zi e 'wl zle -a 'man be, en -a -pe -sru -taɔ, kɔɔ -a ylfe a "kaga.

²⁴ Zi Zozi -a 'yl 'nan -a ta dre 'trɔɔɔ be, en e 'nan: «Minnun nen, o ylfe a "kaga 'treda be, -wee -sɔɔnladu Bali -sru "a 'tɔɔɔɔ. ²⁵ Maan ve 'cee 'nan, -wi -dan nen waa laabo shamo be, ya'a 'kɔlaman -wladt -a 'menzren -yre ji dle. -A -tuwli "nen "nyian fenon 'le ve -a, -wee -sɔɔnladu Bali -sru "a 'pleble 'wliɔ.»

²⁶ Zi minnun 'wl zle -a 'man be, en o 'nan: «-Te 'be a zle, -tle -kɔlaman 'sidi -a 'wl 'ji "men?»

²⁷ En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Wl nen min 'ka 'kɔlaman -a dredt -a dle, Bali -kɔlaman -a dredt -a.»

²⁸ -A -nan nen Pieri -a 'vl -yre 'nan: «Minsan, 'ku 'bɔ 'guɛ, ku 'si 'kue fenun pɛenon -sru, en ku sɔɔnla 'i -sru!»

²⁹ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «Maan ve 'cee 'wl tɔgl 'a 'nan, min oo min nen e 'si 'yee "kɔnɔn, -te 'be "cee dle, e 'si 'e "buɔnun 'lee 'e "blunun -sru, -te 'be "cee dle, e 'si 'e "bu 'lee 'e "tu -sru, -te 'be "cee dle, e 'si 'yee 'nennun -sru, 'nan -e Bali 'e mingonnen -blu 'e da -le "wean be, ³⁰ -a san zle e fe pee ye "kaga 'treda. En "be -sru tu nen Bali fe pɛenon limlan be e 'belidu nen ya'a 'nyaan dle -a ye.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandl -kanon 'va wl 'pa yaagazan 'vl

³¹ "Be -sru en Zozi 'e -srunon 'fuda "fli 'saza laabu. En e 'nan -wle 'nan: «-Kaa "ta -ko Zeruzalem, -e 'wl pɛenon nen Bali 'lewei vɔnɔn -a 'vl Blamin -pt man be, 'e 'le sɔɔ. -Nyren 'nan: ³² Minnun -a -nɔn minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dle -wle, -e 'o -te. Minnun zle, waa sɛɛ wo, o 'le 'yi -sɛan -a yra, ³³ waa -sɔan -ngble -a, -e 'o 'ku -a -te. 'Pian -a yi yaagazan da be, -e 'e 'wluan -kanon 'va.»

³⁴ -A -srunon 'ka 'wl zle -a -ci manle dle. -A -ci -fu 'e yɔɔɔ o man. 'Wl nen Zozi 'e 'nan 'e ve be, wa'a -tɔle dle.

Zozi yie 'wizan -tu beli

³⁵ Zozi a -plinan Zeriko 'fla "srɔn, te yie 'wizan -tu yra 'e -nyrandl -si man, te e fenun tru "baa. ³⁶ Zi yie 'wizan zle, e minnun -cin 'man 'ciunan be, en yaa laabu 'nan: «-Me 'be dre?»

³⁷ O -yre 'nan: «Nazaretu min Zozi 'be ci ciunan!»

³⁸ -A -nan nen e -paandl 'sia. E 'nan: «David kluda min Zozi, 'i yra 'si, 'yian nyirinda 'si!»

³⁹ En minnun nen o cura 'si 'le be o paan "da 'nan 'e 'lebo 'pla "da. 'Pian e paan "nyian 'kpa 'pleble 'nan: «David kluda min, 'yian nyirinda 'si!»

⁴⁰ En Zozi 'tɔ, e 'nan minnun le 'nan 'o 'ta yie 'wizan zle -a 'e 'va 'gu. Zi e pli "man "be, en Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: ⁴¹ «-Me "nen i ya "vale 'an dre 'yie?»

En e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, an ya "vale 'yian yie 'le 'su!»

⁴² En Zozi -a 'vl -yre 'nan: «'I yie 'e 'le 'su! 'Yie yi -teradu 'an da 'i beli!» ⁴³ Nun tɔnɔn -a yie 'le 'su, en e sɔɔnla Zozi -sru, te e Bali 'tɔ bɔa. Zi min pɛenon 'wl zle -a -nan 'yl be, en o Bali 'tɔ dre -dan.

Zashe -le 'wl

19 "Be -sru en Zozi 'kɔla Zeriko 'fla. E 'fla zle -a 'cɛndt 'sia 'ji. ² Fɛzan -tu a 'fla 'kɔ da, waa laabo Zashe. 'Sukɔle 'sinon 'tazan nen. ³ Min zle e ya "vale 'e Zozi ye. 'Pian e ya tounon, en min "kaga "le "wean ya'a 'kɔlaman -a yldt -a dle. ⁴ -A -nan nen e -trɔa o 'le flan -a, en e yiba "tu nen waa laabo Sikomor be -a tri. Yaa dre zle 'nan -te Zozi a ciunan "wlu "be -e 'e yl.

⁵ Zi Zozi 'kɔ fe zle -a -nan be, en 'e yie 'tɔ lou. Yaa 'vl Zashe le 'nan: «Zashe, 'i -sɔɔnla tada! Kɔɔ e ya "le cɛɛgu 'an -nyran 'yie "kɔnɔn.» ⁶ En Zashe sɔɔnla "nyianɔ. E -ku Zozi 'a 'yee "kɔnɔn, en e "yi dre -yre ci "nrandl -a.

⁷ Minnun nen waa -nan 'yl be, o Zozi 'man wl vldt 'sia. Waa 'vl 'nan: «E wla 'wl 'wliɔ "drezan zle -yee 'kuin.»

⁸ Zashe pli Minsan man, en e -yre 'nan: «Minsan, an "ta 'an ylfe "cɛan 'e cin man "fli, -e 'an -tu -nɔn 'yale -tenon le. En "nyian be, "lala nen maan 'si minnun kɔ 'e 'ciɔladt "da "be, an min -tu -le ve 'leji kɔala 'e 'pa -a sinjen.»

⁹ Kɔɔnɔn en Zozi -a 'vl -yre 'nan: «Cɛɛgu, Bali 'kɔn 'guɛ -a 'le "nennon 'si 'wl 'ji. Kɔɔ yia kɔnɔn 'nan Abraam kluda min nen 'yia. ¹⁰ Blamin -pt -ta 'treda 'nan -e 'e min nen e 'si Bali man -kɔɔbli be, -a 'si 'wl 'ji.»

Zoji -kōnnen "fō nōan yaaga man

¹¹ Zoji a -plinan Zeruzalem "srōn "kogo, -yee "wean 'wū nen Zoji 'sia -a vūnan bē, zū minnūn -a 'man bē, en 'o ci "nrōndi 'sia 'nan, Bali -le mingōnnen -bludī 'bō "kogo. Zoji -a -kōnnen 'yū, en e -kōnnen "fōdī 'sia -wle. ¹² E 'nan: «Mingōnnen kluda min -tu 'bē "ta -ko 'lēglōn -kōkōbli 'tu da. E "ta -ko 'nan -e 'wee 'tō mingōnnen -a. "Bē -sru -e 'e 'ta mingōnnen -bli 'e 'ya trē da. ¹³ "Yēē -ku bē, 'e 'sunōn laabu -fu, en e -siga 'wle nen -a 'flē -kōan tūglī bē, -a pli o man -tudu. E 'nan -wle 'nan: 'Ka fē -wēē "a -trilīi, -e 'an 'tadī 'e bō.»

¹⁴ Min zūē -yee 'lēglōn 'jīnōn 'ka -a ye "yī "dī, -yee "wean o minnūn 'pa 'sia -a -sru 'nan 'o 'ka "vale 'e 'tō 'o da mingōnnen -a dī.

¹⁵ 'Pian e drē mingōnnen -a, en e 'lī 'e da.

Zū e 'bōla bē, en 'e 'sunōn nen e -siga pli o man bē o laabu. Yaa drē zūē 'nan, -e 'o 'nyranman nen waa 'pa bē -a -sru "vū 'yrē.

¹⁶ -A tēdē -ta, en e -yrē 'nan: 'An 'san, -siga nen yia -nōn 'mēn bē, an -siga 'yū "man "fu.»

¹⁷ En -a tazān -a 'vū -yrē 'nan: 'I muo, yia drē "yī. I ya 'an 'suzān 'kpa -a. Fē "wēnnen nen maan -pēba 'wū 'i 'lō 'gūē, i 'wū "yī drē 'a. -Yee "wean an 'fla 'fu -nōan 'yīē -e 'mēin 'tō o tazān -a.»

¹⁸ "Bē -sru en -a "flīzān 'ta. E -yrē 'nan: 'An 'san, 'yīē -siga nen yia -nōn 'mēn bē, an -siga 'yū "man 'soolu.»

¹⁹ En -a tazān -a 'vū -yrē 'nan: 'I muo, yia drē "yī "nyian. -Yee "wean an 'fla 'soolu -nōan 'yīē -e 'mēin 'tō o tazān -a.»

²⁰ "Bē -sru en -a pēē -ta. "Bē 'vū -yrē 'nan: 'An 'san, 'yīē -siga nen yia -nōn 'mēn bē, maan 'pa sō -jī en maan 'plā 'yīē. -Nyren 'gū. ²¹ "Klan -fu 'an 'jī 'i 'va zia, kōk 'yīē 'wū a 'tōndōn. Fē nen 'yīē vē "cēē dīē, yia "sia. En -te min 'yīē 'nyranman 'pa bē, -a ta -trōn pēēnōn nen yaa ye bē yia "sia -yrō.»

²² En -a tazān -a 'vū -yrē 'nan: 'I ya 'an 'suzān 'wldī "a. 'I wēi 'i -tēa. Yīa -tōa 'nan, 'mēn 'wū a 'tōndōn, en yīē 'nan: «Fē nen e 'ka 'mēn vē -a dīē, maan "sia. En -te min 'mēn 'nyranman 'pa bē, -a ta -trōn pēēnōn nen yaa ye bē, maan "sia -yrō.» ²³ -Te i 'wū zūē -a -tōa "bē, -mē "le "wean nen yia 'mēn -siga 'palēa fēnan nen -a man "paa "bē -a -nan dī? Yīa dra paan zūē -e "mēn vūnan 'an 'ta bē, te -a man 'pa.»

²⁴ Tōkōn en mingōnnen zūē yaa 'vū minnūn nen o cī -nan bē, -wle 'nan: 'Ka -siga bē -a 'sī -yrō, -e 'ka -nōn min nen -siga -fu a -yrō "bē -yrē!»

²⁵ En minnūn 'bō -a 'vū -yrē 'nan: 'Kū 'san, -siga a -yrō -fu 'va.»

²⁶ -A -nan nen mingōnnen -a 'vū 'nan: 'Min nen e ya -yrō "bē, -a lē nen waa -nōan. 'Pian min nen -yee "ka "dīē, -nyren -yrō "bē waa "sia.» ²⁷ En yaa 'vū "nyian 'nan: 'An 'nanmannōn nen wa'a yūē "yī 'nan 'an 'tō 'o da dīē, 'ka 'ta waa 'an 'lē 'gū, -e 'ka o -blō "cēēn!»

²⁸ Zū Zoji cēēn 'wū zūē -a vldī man bē, en e Zeruzalem sī 'sia "nyian.

Zoji 'bōla Zeruzalem

²⁹ Zū Zoji 'bō Befaze 'lee Betani "srōn "bē, en 'e -srōnōn "flī 'pa 'sia 'o 'lē. 'Fla "flī zūē o ya Olivie pōn 'sēan man. ³⁰ E 'nan -wle 'nan: «'Ka 'kū 'fla nen 'ka 'lē bē -a da. -Te ka 'bōla 'nan nūn, ka -aflumun planēn ye 'e 'baa -tōdī. Min -tu 'ka tian 'fōlē "da "dī. 'Ka baa 'sū, -e 'ka 'ta -a 'mēn 'gū! ³¹ -Te min -a laabu 'ka 'lō 'nan: 'Mē "le "wean nen ka cī -a baa 'sunan bē, 'ka vū -yrē 'nan: 'Min -san "e 'nan, -aflumun 'wū a 'e man.»

³² Minnūn nen e o 'pa 'sia bē, o -kū. O 'bō "man "le zū yaa 'vū bē -yee 'wū 'zū. ³³ Zū o ya -aflumun baa "flunān bē, en minnūn nen -wee vē cī -a bē, waa laabu -wlo 'nan: «-Mē "le "wean ka ya -a "flunān?»

³⁴ En o 'nan -wle 'nan: «Mīsan "e 'nan, -aflumun 'wū a 'e man.»

³⁵ -A -nan nen o -kū -aflumun zūē -a Zoji lē. O 'wee sō -nūn paala -a kōda, en o Zoji -nyran "da. ³⁶ En e -kudī 'sia. Minnūn 'wee sōnūn "paaladī 'sia "wū, te e -kūla "da.

³⁷ Zū e Olivie pōn sōkōn "jī en e 'bō Zeruzalem "srōn "kō -gō bē, -a -nan nen -a -srōnōn pēēnōn Bali 'tō bōdī 'sia 'cī "nrōndī -a. 'Lēbo "fō wūnūn nen waa -nan 'yū bē, ³⁸ -yee "wean waa vldī 'sia 'nan:

«Bali -le -fēa 'e 'kōn

mingōnnen nen

Mīsan -a 'pa 'sia bē -a man!

Bali -a drē en kū -fudī -trōk 'yū.

-A 'tō 'e drē -dan lajī lou!»

³⁹ Farīzen 'nōn -mīēnūn a o yēi. Zū o 'wū zūē -a 'man bē, en waa 'vū Zoji lē 'nan: «Bali -le 'wū "paazān, 'i -paan 'i -srōnōn da!»

⁴⁰ 'Pian Zoji "e 'nan -wle 'nan: «Maan vē 'cēē 'nan, -te 'o 'lēbo 'plā "da "bē, -kōlēnūn 'bē -taa 'wūē o "pa 'jī.»

Zoji 'wūō Zeruzalem 'nōn 'le "wean

⁴¹ Zū Zoji Zeruzalem 'fla 'yū 'e 'lē bē, en e -wūōdī 'sia. ⁴² E 'nan: «Zeruzalem 'nōn, -fudī -trōk a paan 'cēē vē -a, -mē "le "wean nen ka'a 'wūē "man "dī? 'Pian 'bē nen 'gūē, ka'a "nyian -kōlaman -a yldī -a dī. ⁴³ Tū -tu -taa "bōlē bē, 'ka 'nanmannōn 'ka 'sī -fōa "klōn -a, -e 'o 'kūlī -tō 'ka man -pē pēēnōn da. ⁴⁴ O 'ka 'fla -wīa, en o min -nūn pēēnōn -tēēman. Fē -tūwli 'ka 'fo 'fla 'bō da dī. 'Wū pēēnōn zūē e bōa 'ka man, kōk tū nen Bali -ta 'palē 'ka 'va bē, ka'a 'wūē "man "dī.»

Zoji fēnūn -tannōn 'pīn Bali -pan 'kuin

⁴⁵ "Bē -sru en Zoji 'kū Bali -pan 'kuin. Minnūn nen o Bali -pan fēnūn -taan "bē, e o -pīndī 'sia 'kōn zūē -a -jī, 'nan 'o bōla bēi. ⁴⁶ Yaa 'vū -wle 'nan: «E ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'flubā 'jī 'nan, Bali "e 'nan:

'Mēn 'kōn -kōan 'an trū 'ba 'kōn 'a.»

'Pian kaa drē crīn wūnan -a.»

⁴⁷ "Bē -sru te Zoji 'kō Bali -le 'wū "paalē yī -tudu pēēnōn man Bali -pan 'kuin. En Bali -pannōn 'tanōn 'lee 'flubā 'cī vūnōn 'lee minnūn tanōn Zoji 'man -wēēdī 'sia, 'nan -e 'o -tē. ⁴⁸ 'Pian 'wū nen 'kō 'o drē -e 'o -kōla -a man

yldt -a bε, wa'a tɔa dt. Kɔɔ Zozi 'le 'wɪ "paadt 'sɔ min pɛɛnɔn lɛ, ɛn "nyian bε o Zozi 'bɔ ye "yi.

Zozi 'le -koladt "sia nyin zia?

20 Yi -tu da Zozi a Bali -le 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin. ɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdt 'sia -wɛ. -A -nan nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun -ta "va, ² ɛn waa laabu -yɔɔ 'nan: «-Koladt "cɛn "a nɛn i 'wɪnɪn zɪɛ -a dra? ɛn -tɛɛ -si -nɔn 'yɛ? 'I vɪ 'kuɛ!»

³ ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'tuwli "cɛ laabo 'ka 'bɔ. ⁴ -Tɛɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize drɛ? Minnun 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

⁵ -A -nan nɛn waa vɪdt 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan, Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ, yaa laabo -kaa 'bɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn ka'a yi -tɛɛ -a wei -da dt?» ⁶ ɛn -te -kaa 'vɪ 'nan, minnun 'bɛ 'pa 'sia bɛ, min pɛɛnɔn 'kɔɛ wɛɛndɪ "siala -kaa 'va -e 'o -kaa -tɛɛ. Kɔɔ -a -cin a o pɛɛnɔn 'ji 'nan Zan a Bali 'lewei vɪzan -a.»

⁷ -A -nan nɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Min nɛn e Zan 'pa 'sia bɛ, ku'a tɔa dt.»

⁸ ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'An 'bɔ "nyian min nɛn e -si -nɔn 'mɛn, ɛn an 'wɪnɪn zɪɛ -a dra bɛ, ma'an -ci sia 'cɛɛ dt.»

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

⁹ ɛn Zozi -kɔnnɛn 'gɹɛ -a -fɔdt 'sia minnun lɛ. E 'nan: «Min -tu 'bɛ 'yɛɛ rɛzɛn fei 'pa, ɛn yaa -nɔn minnun lɛ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, te o 'yɛɛ vɛ -nɔn. Yaa drɛ zɪɛ, ɛn e -ku 'lɛɣlɔn 'kɔɔbɪli 'tu da, e "mɔn -nan nun.

¹⁰ Zɪ rɛzɛn nan tu 'bɔ bɛ, ɛn min zɪɛ 'e 'suzan -tu 'pa 'sia, 'nan 'e 'ku 'yɛɛ vɛ 'si. Fei 'panɔn -a 'suzan zɪɛ -a 'kun, waa -nɔn, ɛn o 'si "man. Wa'a fɛ -tu -nɔnɛ -yɛɛ "dt. ¹¹ "Bɛ -sru ɛn 'e 'suzan 'pee 'pa 'sia "nyian. Waa -nɔn, waa sɔnɔn, ɛn waa 'li 'e da 'e 'bɔ 'a 'e "tun. ¹² "Bɛ -sru ɛn yaa yaagazan 'pa 'sia "nyian. Wɛɛ 'sɔn -trilii, nyɛn 'bɔ 'bɛ da, ɛn wɛɛ 'pin.

¹³ -A -nan nɛn fei san 'bɔ "e 'nan: «Maan dra 'kɔ? -A -cin -tɔ 'an 'ji. 'An 'pɪ nɛn e 'sɔ 'mɛn tɪɣɪ bɛ, -a 'bɔ nɛn maan "paa -sia o va. Maan ye "le o yɛɛ -taa 'nanlɛ 'bɛ man.»

¹⁴ 'Pian zɪ fei 'panɔn 'nɛn zɪɛ -a 'yɪ 'tanɔn bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «'Nɛn 'labɛ, -yɛɛ -taa "drɛɛ 'e "tu -zi -azan -a. -Yɛɛ "wɛan -kaa -tɛ, -e fei 'e 'fu -kaa 'bɔ.» ¹⁵ Waa 'kun, ɛn o -ku -a rɛzɛn fei -sru "sa -a, ɛn waa -tɛ.

'Wɪ zɪɛ -a -ji bɛ, -mɛ "wɪ nɛn fei san -taa -a drɛɛ minnun nɛn o -yɛɛ fei dra bɛ -wɛ? ¹⁶ Maan vɛ 'cɛɛ 'nan, e -taa -e 'e 'yɛɛ fei 'panɔn zɪɛ o -tɛɛ, -e 'e 'yɛɛ rɛzɛn fei 'bɔ 'nɔn min peenun lɛ.»

Minnun nɛn -nan bɛ, o 'nan: «'Wɪ nɛn i "sia -a vɪnɔn 'labɛ, ya'a dra dt.»

¹⁷ Zozi o -nanjɛndɪ 'sia, ɛn yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «'Wɪ nɛn 'e 'cɛn -tɛdt Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdt 'nan:

«-Kɔɛ nɛn, 'nɔn 'nɔn -a tuu 'o 'pɛla koda bɛ,

-yɛɛ drɛ 'nɔn 'pɪ -fɔ -kɔɛ -a.» ¹⁸ Min nɛn e -tria -kɔɛ zɪɛ -a da bɛ, e -wia. ɛn -te -kɔɛ zɪɛ e -tria min da bɛ, yaa kɔɛ "bɔ.»

¹⁹ Zɪ 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn waa -tɔ 'nan, 'wee "wɛan nɛn Zozi -kɔnnɛn zɪɛ -a -fɔ. -A -nan nɛn o ya "vale 'o Zozi "kuan -nan nun, 'pian o klan minnun bɔ.

'Sukɔɛ -pan wɔdt da wɪ

²⁰ Tu zɪɛ -a man nɛn 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn Zozi 'man -fɔdt 'sia. -Yɛɛ "wɛan o minnun 'pa 'sia "va, 'nan 'o 'fli drɛ min tɪɣɪnɪn -a, -e 'o Zozi wei 'kun. O ya "vale 'o 'wɪ 'tu ye -e 'o -kɔɛ Zozi 'nɔndɪ -a -kɔnmandan lɛ. ²¹ Minnun zɪɛ o 'wɪ laabu Zozi 'bɔ. O 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kua -tɔa 'nan, i 'wɪ "paaman 'wɪ tɪɣɪ 'a. ɛn kua -tɔa "nyian 'nan, yi'a min bɔ "va "dt. ɛn "nyian bɛ, 'wɪ nɛn Bali "e 'nan blamin 'e drɛ bɛ, -a tɪɣɪ 'bɔ nɛn yia "paaman minnun ji. ²² -Yɛɛ "wɛan ku "ta 'wɪ 'gɹɛ -a laabo 'i 'bɔ. -Nyɛn 'nan: -Si a 'e 'nɔndɪ -cɛɛ, -e -kaa 'sukɔɛ -pan wɔ Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza lɛ, -baa te -ka'a drɛ "fo "dt?»

²³ 'Pian Zozi -wee -dawli -kɔnnɛn 'yɪ. ɛn e 'nan -wɛ 'nan: ²⁴ «'Ka 'ta 'lein 'wɛ 'tu -a 'mɛn -e 'an yɪ! -Tɪ -wulo -fodo nɛn 'gɹɔ? ɛn -tɪ 'tɔ 'cɛn nɛn 'gɹɔ?» O 'nan -yɛɛ 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza nɛn.»

²⁵ ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Fɛ nɛn Seza -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! ɛn fɛ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

²⁶ Wa'a -kɔɛ Zozi wei 'kundɪ -a minnun yɛɛ man "fo "dt. ɛn 'wɪ 'bɔ nɛn Zozi -a 'vɪ bɛ e o 'kan, -yɛɛ "wɛan wa'a "nyian 'wɪ 'tu vɪɛ "fo "dt.

Minnun nɛn o -kaa bɛ o wuanla -kanɔn 'va

²⁷ "Bɛ -sru ɛn Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn "o "vɛ 'nan, -te min -ka bɛ, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dt. Zɪ o pli "man "bɛ, ɛn waa laabu -yɔɔ 'nan: ²⁸ «Bali -le 'wɪ "paazan, 'wɪ nɛn Moizi -a cɛn -tɛ 'kuɛ bɛ, -nyɛn 'gɹɔ: «-Te min lɪ 'pa, ɛn -a san zɪɛ e -ka, te wa'a tian 'nɛn 'yalɛ 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dtɛ, -yɛɛ -cale zɪɛ -a "bɪ 'e 'pa, -e 'e "bɪ klu bɔɪa!» ²⁹ Min -tu -le 'nɛn -klɔnɔn a 'sɔravli. -A tɛdɛ lɪ 'pa, ɛn e -ka, te wa'a 'nɛn 'yalɛ 'e nan 'bɔ 'a dt.

³⁰ -A "flizan "e -cale -tuwli zɪɛ -a 'pa, ɛn e drɛ "nyian zɪ.

³¹ ɛn -a yaagazan "e -cale -tuwli zɪɛ -a 'pa, ɛn e drɛ "nyian zɪ. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ e 'bɔ o 'sɔravlinɔn man. Wa'a 'nɛn 'yalɛ dt, ɛn o pɛɛnɔn kaa. ³² "Bɛ -sru ɛn lɪ 'bɔ "e "ka 'wu "nyian. ³³ Tu nɛn minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ, lɪ zɪɛ e -kɔn -tɪ nan -a? 'I vɪ 'kuɛ! Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lɪ -a.»

³⁴ ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Minnun nɛn 'trɛ 'gɹɛ -a da bɛ, -wɛɛ lɪ 'lee -kɔnnɛn "paa. ³⁵ 'Pian minnun nɛn Bali o 'yɪ tɪɣɪ 'trɛ pee dave -a, ɛn e o wuan -kanɔn 'va bɛ, wa'a lɪ 'lee -kɔnnɛn 'paa dt. ³⁶ ɛn wa'a 'kɔɛman "nyian -kadɪ -a dt. O -kɔn "le Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wee 'wɪ 'zu. Bali o wuan -kanɔn 'va, ɛn o drɛ -yɛɛ 'nɛnnun -a. ³⁷ 'Ka Saduze 'nɔn, -a -cin a 'ka 'ji 'nan, min 'ka 'wuanla -kanɔn 'va dt. Ka ya 'ka 'fli see "paanan, kɔɔ 'wɪ nɛn Moizi -a 'vɪ 'li bɛ, yaa -ci -kɔnman 'nan, minnun

nen o kaa be, o wuanla -kanon 'va. 'Wl nen Moizi -a -nan 'yl te 'te nren a yiba "kpizrennen 'va be, -nyren 'gu. Yaa cren -te 'nan: «Minsan "e 'nan, 'e ya Abraam -le Bali -a, en 'e ya Izak -le Bali -a, en 'e ya Zago 'le Bali -a.»³⁸ Tu nen Bali 'wl zle -a ve be, te -kaa tranun zle o kaa -a -nan 'mnan. 'Pian Bali "le 'va be, o yie a "man tian, koo Bali a minnun nen o yie ci "man "be -wee Bali -a, e 'ka minnun nen o kaa be -wee Bali -a dl.»

³⁹ -A -nan nen 'fluba 'ci vnan -mienun -a 'vl -yre 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, yia -ci 'vl tgl.»⁴⁰ En wa'a "nyian 'wl 'pee laabule Zozi 'l dl.

-Tu -pl nen Crizi -a?

⁴¹ "Be -sru en Zozi -a laabu minnun l 'nan: «E dre 'k en minnun "o 'nan, min 'sizan 'wl 'ji Crizi a David kluda min -a?»⁴² Koo David 'b -a 'vl "dre 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan Bali -a 'vl 'an 'san le 'nan:

'I 'nyran 'an 'pe "yi "da -trilii,

⁴³ -e 'an 'cen 'i 'nanmannon 'kludl man.»⁴⁴ -Te David 'b Crizi laabo 'e 'san be, e dre 'k en 'be -kan David kluda min -a?»

Te 'ka 'wl dre "le 'fluba 'ci vnan 'le 'wl 'zu dl!

⁴⁵ Zl minnun pnanon a Zozi wei mannan be, en e 'wl pladl 'sia 'e -srunon le. E 'nan -wle 'nan: ⁴⁶ «Te 'ka 'wl dre "le 'fluba 'ci vnan 'le 'wl 'zu dl! O -tndt ye "yi -trale -gblonun nen fenyian be -a -ji. En waa ye "yi "le 'nan min 'e o 't bu -guada. -Te e ya "fedi da -a oo, en -te e ya cin yl 'kuin -a oo, -nyran "nan 'kpagba nen waa 'sidl ye "yi.⁴⁷ O fenun "sia -calenun l -dawli -a. "Be -sru -e o Bali tru 'ba -plon 'nan -e minnun 'o o "sia min tgl 'a. 'Wunun zle -a dredi -le "wean Bali -wee tin "paa 'pleble 'kpa.»

-Cale seezan -le fe -nondt 'wl

21 Zl Zozi cen 'wl zle -a vudl man be, "yee yie 't 'e "srn Bali -pan 'kon 'b 'ji be, te e fenon ye. O ya "lala nen k 'o -n Bali le be -a -sennan -gbogbo -tu -ji.² En Zozi -cale seezan -tu 'yl, te e ya -bablu 'wle 'tudl "fli "fnan -ji.³ -A -nan nen e 'nan 'e -srunon le 'nan: «Maan ve 'cee 'wl tgl 'a 'nan, -cale seezan 'lab, e fe -n Bali le e mlin minnun pnanon nen waa -n 'gus o da.⁴ Koo o pnanon nen waa -n 'gus, "lala a -wb "kaga. 'Pian l 'lab, "lala pnanon nen -yr -yee fe -bl "man "ve -a be, -a 'b nen yaa -n Bali le.»

Zozi Bali -pan 'kon 'wi wl 'vl

⁵ Tu zle -a wlu be, te min -mienun a -a vnan 'nan: «"Ii, Bali -pan 'kon be, waa -t -kole fenyian -a! 'Ka 'yie 't fenun fenyian nen minnun -a -n Bali le be -a 'b 'a nen waa 'man dre.» En Zozi "e 'nan 'wle 'nan: ⁶ «Tu -tu -taa "b be, fenun nen ka o ye 'lab, minnun -a -wi -iman 'e pnanon. -A -kole pnanon fuimlan "man, -a -tu 'ka 'fo 'e bezan da dl.»

'Wl yudl -dandan baa minnun man 'vaa -e 'treda -nyan tu 'e b

⁷ Minnun -a laabu Zozi 'l 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, tu "cen "man nen, 'wunun zle o dra? En -me "man nen, waa -knnen "ye 'nan 'wunun zle o "ta dra?»

⁸ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Ka yie 't 'ka 'fli -va! Te min -tu 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tgl da dl! Fe nen maan ve zle -yee ci 'nan, min "kaga -taa "tale 'an 't da. Waa ve 'nan, 'wee ci Crizi -a. En waa ve "nyian 'nan, 'treda -nyan tu "b! Te 'ka -snnla minnun zle o -sru "dl!

⁹ Ka -kuli -tan wunun maan, en 'leglon 'tu -ji 'n wuanla 'o cin man, kaa -nan wl maan. Te 'o 'ka 'cen nyen -a dl! Koo 'wunun zle -wee dra 'e flin, 'pian 'treda -nyan tu "cee dl.»

¹⁰ En Zozi "e 'nan "nyian -wle 'nan: «'Leglon 'tu -ji 'n wuanla 'leglon 'tu -ji 'n man, en mingnnen tre -tu wuanla mingnnen tre -tu man.¹¹ En "nyian be, 'tre 'nyonman fe "kaga "nan. Dra -dandan -taa, en -ce -wldl -kan fe "kaga "nan. En "nyian be, nyen 'cen wl -dandan 'lee 'wl 'nkan -knn "ve -dandan dra laji.

¹² Maan ve 'cee 'nan, 'vaa -e 'wunun zle 'o dre be, minnun 'ka "kuan, o 'te "paa 'ka da. Ka dre 'men ve -a -le "wean be, minnun -ko 'cee tin 'pale 'wee cin yl 'kuin, en o 'ka -fa "pu 'kuin. En "nyian be, o -ko 'ka 'a mingnnennun 'lee -kmandannun 'le.¹³ Tu zle -a man be, ka dra 'men 'wunun yonon 'a o 'le.¹⁴ 'Wl nen k 'ka vl -e 'cee tin 'e dre "nkon be, te -a nyen 'e 'kon 'ka 'ji dl!¹⁵ Koo 'an 'b 'be 'wl 'tndt -nkan 'cee, en "nyian be 'wl nen k 'ka vl be, maan -cin -ka 'ka 'ji. -Yee "wean 'ka 'nanmannon 'ka 'kolaman -e 'o -zi -f dl.

¹⁶ 'Ka "t 'lee 'ka "bu 'be -taa 'sile 'ka -sru. -Te 'be "cee dl, 'ka "blunun 'lee 'ka "blunun 'be -taa 'sile 'ka -sru. -Te 'be "cee dl, 'ka drunun 'lee 'ka beenun 'be -taa 'sile 'ka -sru. O pnanon "sia 'ka -sru -e 'o 'ka -n minnun le. 'Wl zle -a -ji be, 'ka "kaga 'wulo -ko -ji.¹⁷ Ka dre 'men ve -a -le "wean be, min pnanon -taa 'nanle 'ka man, wa'a 'taa 'ka yle "yi "dl.¹⁸ Maan ve 'cee 'nan, 'ka 'wulo "je "pou -tuwli 'ka 'saan "va "dl.¹⁹ 'Pian 'ka -pkan 'e 's -e 'ka 'belidl nen ya'a 'nyaan dl -a yl.»

Zozi Zeruzalem sre tu 'wl 'vl

²⁰ En Zozi "e 'nan -wle "nyian 'nan: «Tu nen ka Zeruzalem 'yl te -a 'nanmannon 'le 'sounjanun -a si -f be, 'ka -t 'nan, -a -nan sre tu 'b 'kogo.²¹ Tu zle -a man be, minnun nen Zude 'leglon 'ji be, 'o flan 'bli, 'o 'ku pnnun yei! En minnun nen Zeruzalem be 'o 'si 'nan! En minnun nen fei -paan "da "be, te 'o li 'o da Zeruzalem dl!²² Tu nen Bali minnun -le tin "baa be, -a pou siadt nen. En 'wunun nen 'o 'cren -tedl Bali -le 'fluba 'ji be, -a 'le snn tu nen.²³ Lmnnun nen o -kon -kan 'o man tu zle -a man be, 'lee lmnnun nen 'nen 'nyon -mlan -wb tu zle -a man be, -wee yra yudl "mlanla "da. Koo minnun pnanon -taa 'o yra yle -wldl 'leglon zle -a -ji. Bali -le nyran -bl tu nen o va.²⁴ O min -mienun -tēman sren 'a. O -ko o -mienun drele nannun -a 'leglon peenun -ji. Minnun

nen wa'a Bali tɔa dɛ, o Zeruzalem sɛman "fo. 'Pian -wee tu 'bɔ 'leda a.»

Blamin -pɪ -ta pee wo "nyian 'trɛ da

²⁵ En Zozi "e 'nan -wɛ "nyian 'nan: «Fɛ -nɔn -kɔn "vɛ -kɔn yidɛ yɛ, ɛn e -kɔn mɛn yɛ, ɛn e -kɔn mɛn ɛnɛn yɛ. 'Wɪ zɪɛ e "kɫan -dan -sɛan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɔn ji. En "nyian bɛ, jemie 'blu 'fɔdɪ 'lee -a -klundɪ 'plɛblɛ o "ɛɛn nyɛn -a. ²⁶ Minnɔn -kaa "kɫan -dan 'lɔ, te o yɛ 'wɪ nɛn e "ta -daa "drɛlɛ 'trɛda bɛ -a man -pɛnnan. Kɔɔ laji fɛnɔn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'nyɔnɔnman. ²⁷ Tu zɪɛ -a man nɛn, minnɔn pɛɛnɔn Blamin -pɪ yɛ 'sinan laji "lolu -koei "da. -Kɔladɪ 'plɛblɛ 'lee 'tɔ -dan -kɔn -yɔɔ. ²⁸ -Te 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛdɪ "ta 'e pou "siala bɛ, 'ka -pɔn 'kun, -e 'ka 'wulo wluan lou, kɔɔ te 'ka 'sidɪ 'wɪ 'ji a -plinan 'kogo.»

²⁹ "Bɛ -sru ɛn Zozi -a vidɪ 'sia -kɔnɛn "ji 'nan: «Yiba "tu nɛn waa laabo fijie bɛ, 'ka drɛ 'ɛɛ 'wɪ -kɔn "manvɛ -a 'lee yiba -mienun "nyian! ³⁰ -Te -a 'la nrindɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tu a -tanɛn bɔdɪ -a -kogo. ³¹ -A -tuwli "nɛn "nyian Bali -le mingɔnɛn trɛ -tadɪ -le vɛ -a. -Te ka 'wɪnɔn zɪɛ -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan Bali -le mingɔnɛn trɛ -tadɪ 'bɔ 'kogo.

³² Maan vɛ 'ɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagɔnɔn 'gʊɛ, ka'a 'ɛɛn -kaadɪ man 'vaa -e 'wɪnɔn zɪɛ 'o drɛ dɪ.

³³ Labli 'lee 'trɛ 'nyan tu a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

³⁴ 'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Te 'ka 'fli -nɔn -wɛn lɛ 'e 'ciɪla "da "dɪ! En te 'ka 'fli -nɔn 'trɛda ci "nrɔndɪ lɛ 'e 'ciɪla "da "dɪ! "Tɔɔ tin 'ba yɛ 'e bɔ 'ka man kligli. ³⁵ Kɔɔ yɛ nɛn Bali 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le 'wɪ tin "baa bɛ, e dra kligli. E dra "le zɪ "sɛ -sɛanla pɔnɔn da kligli bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. ³⁶ -Yɛɛ "wɛan te 'ka 'ci 'e 'san 'ka 'fli man dɪ! 'Ka Bali tru 'ba tu pɛɛnɔn man, -e 'ka "koe 'e 'kɔn 'ka da! 'Ka drɛ zɪ, -e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e -taa "bɔlɛ 'ka man bɛ 'ka 'su -yɔɔ, -e 'ka 'kɔla -plidɪ -a Blamin -pɪ man.»

³⁷ Yɛ -tudu pɛɛnɔn man bɛ, Zozi 'ko Bali -le 'wɪ "paalɛ minnɔn ji Bali -pan 'kuin, 'pian -pei -man bɛ, -e 'e 'ku Olivie pɔn da. ³⁸ Tu "le 'ɛɛndɪ man bodrun puɔnɔn bɛ, te minnɔn pɛɛnɔn a -kunan Zozi 'va Bali -pan 'kuin 'nan -e 'o wei man.

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tɛ

22 Zuif 'nɔn tranun -le 'si nɛn waa 'wɔ nɔnba -ji bɛ, -a "fɛdɪ "ta bɔa. "Fɛdɪ zɪɛ -a da nɛn minnɔn 'kpɔn nɛn 'mannyan 'ka "va "dɛ -a -ble. ² Tu zɪɛ -a man bɛ, te Bali -panɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɔnɔn a Zozi 'man -fɔnɔn, 'nan -e 'o -tɛ 'e yɔɔdɪ. Kɔɔ "kɫan a o ji minnɔn -le "wɛan.

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va

³ Satan -fɔ Zudazi nɛn waa laabo "nyian Karioti bɛ -a -sru. Zozi -srunɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tu nɛn. ⁴ Zudazi zɪɛ e -ku Bali -panɔn 'tanɔn 'lee minnɔn tanɔn nɛn o yie -tɔa Bali -pan 'kɔn 'va bɛ o va. En 'wɪ nɛn kɔ 'e drɛ 'lɔ -e 'e Zozi 'nɔn -wɛ "bɛ, yaa 'vɪ -wɛ. ⁵ 'Wɪ zɪɛ e o ci nɔn. -A -nan nɛn waa 'vɪ -yɛ 'nan, o "lala -nɔn -yɛ.

⁶ E wɪ "man, ɛn zɪ kɔ 'o drɛ 'kɔ -e 'o Zozi 'kun te minnɔn 'ka 'nan dɛ, yaa man -wɛɛdɪ 'sia.

Zozi 'lee 'e -srunɔn fɛ -nyranman bl 'e cin va

⁷ 'Fɛdɪ nɛn Zuif 'nɔn 'kpɔn nɛn 'mannyan 'ka "va "dɛ -a -ble "da "bɛ e 'bɔ. Waa drɛdɪ 'sia, ɛn yɛ nɛn o 'blanun -tɛɛman -e 'o tranun 'si nɔnba -ji "fɛdɪ -blɪ bɛ e 'bɔ. ⁸ -A -nan nɛn Zozi Pɛri 'lee Zan 'pa 'sia. E 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'ku 'fla -ɛɛ "fɛdɪ fɛnɔn man drɛ, 'dɪ -e -kaa -blɪ.»

⁹ En waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Nyin zia nɛn i yɛ "vale 'ku 'ku -a drɛ?»

¹⁰ En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «-Te ka 'bɔla 'fla bɛ, ka min -tu yɛ, te 'yɛ "kɔɔ a -yɔɔ. 'Ka 'kula -a -sru! 'Kɔn nɛn e -ko -ji bɛ, 'ka 'ku waa! ¹¹ 'Ka vɪ 'kɔn zɪɛ -a san lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan "e 'nan, 'ku vɪ 'yie 'nan, 'kɔn "bɔ "nɛn 'ku 'vale 'an -srunɔn 'a, ku "fɛdɪ fɛnɔn -ble -ji bɛ, e yɛ nyin zia?» ¹² Min zɪɛ e 'kɔn "bɔ -dan tu -kɔnɔnɔn 'ɛɛ 'kɔn 'ta lou te -a -ji a 'e drɛdɪ "fo. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn 'ka -ɛɛ "fɛdɪ fɛnɔn man drɛ!»

¹³ Zozi -srunɔn zɪɛ o -ku, ɛn waa 'yɪ "le zɪ Zozi -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. -A -nan nɛn o 'wee "fɛdɪ fɛnɔn man drɛdɪ 'sia.

¹⁴ Zɪ "fɛdɪ fɛnɔn -blɪ tu 'bɔ bɛ, ɛn Zozi 'lee 'yɛɛ 'pasianɔn 'nyran fɛnɔn -sru. ¹⁵ En e 'nan -wɛ 'nan: «-Kaa tranun 'sidɪ nɔnba -ji "fɛdɪ 'gʊɛ, maan wɛɛ 'kpa tɪglɪ 'nan -kaa -blɪ 'e cin va 'vaa -e 'mɛn yɛ yɪ tu 'e bɔ. ¹⁶ Kɔɔ maan vɛ 'ɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, ma'an "nyian -a pee ble dɪ, -trilii, ɛn tu nɛn Bali "fɛdɪ 'bɔ 'ci 'sia 'ɛɛ -yɛɛ mingɔnɛn trɛ da bɛ e bɔa.»

¹⁷ -A -nan nɛn Zozi 'kulɛnɛn 'tu 'si, e Bali muo "fɔ, ɛn e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'si -e 'ka mɪn 'sɛzɛnɔn! ¹⁸ Maan vɛ 'ɛɛ 'nan, ma'an "nyian rɛzɛn -wɛn pee mɪan dɪ, -trilii -e Bali -le mingɔnɛn trɛ 'e 'ta.»

¹⁹ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'kpɔn 'si, e Bali muo "fɔ, yaa "nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nɔn -wɛ. E 'nan -wɛ 'nan: «-Nyɛn 'gʊɛ, 'an 'kɔlɛ nɛn. -Yɛɛ -taa "drɛlɛ 'sraga buvɛ -a Bali lɛ 'ka 'lɛji. 'Wɪ nɛn an cɪ -a drɛnan 'gʊɛ, 'ka drɛ, te 'an 'cin -tɔala 'ka 'ji!»

²⁰ O ɛɛn fɛnɔn -blɪdɪ man, ɛn e 'kulɛnɛn 'nyranman 'si. E 'nan -wɛ 'nan: «'Kulɛnɛn 'gʊɛ 'an nyɛn nɛn -ji. -Yɛɛ "ta -sɛanla -e 'e drɛ 'ka -pli "vɛ -a "nyian Bali man 'e 'pee.»

²¹ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Min nɛn e "ta -daa 'an -nɔnɛ 'an 'nanmannɔn lɛ bɛ, 'ku 'pɛ a -a san -a -pɔ -tuwli "ji. ²² 'Wɪ tɪglɪ, Blamin -pɪ "ta -daa "kalɛ "le zɪ Bali -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. 'Pian min nɛn, e Blamin -pɪ -nɔn 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ, 'wɪ -taa "bɔlɛ "man.» ²³ -A -nan nɛn Zozi -srunɔn -a laabudɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Tɛ cɪ 'wɪ zɪɛ -a drɛzan -a?»

-Tɛ cɪ Zozi -sruzan -dan a?

²⁴ "Bɛ -sru ɛn -sa -fɔla Zozi -srunɔn yɛi. -Sa zɪɛ -nyɛn 'nan, -tɛ cɪ 'o yɛi Zozi -sruzan -dan a? ²⁵ En Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, 'trɛda mingɔnɛnɛn min "paala -sa wɪ -a. En minnɔn nɛn o cɪ min -dandannun -a bɛ, waa vɛ minnɔn lɛ 'nan 'o 'o laabu "yɛ "drɛnɔn. ²⁶ 'Pian 'ɛɛ vɛ bɛ, te 'e 'kɔn zɪ dɪ! Min nɛn e cɪ min -dan

a 'ka yei "bē, 'e 'fli drē "le 'nen "wennēn 'zu. En min nen e ci min tazan -a 'ka yei "bē, 'e 'fli drē "le min 'suzan 'zu. ²⁷ 'Ka 'ci "nrōn 'wū 'gūē -a da! Min nen e ya 'e -nyrandū fēnun -sru "bē, 'lee min nen e ya fēnun zīē -a "paanan bē, -tē ci o yei min -dan a? Maan ve 'cēē 'nan, min nen 'e -nyrandū fē -sru "bē -a san nen. 'Pian mēēn ci 'ka yei "le min 'suzan 'zu.

²⁸ Kaa 'gūē, cēē -fu 'an -sru "trilii 'mēn yra yūdi pēēnōn 'ji. ²⁹ -Yee "wēan mingōnōn trē nen 'an "tū -a -nōn 'mēn bē, maan -nōan "nyian "cēē "lē. ³⁰ -Kaa -taa "fēdi -blūē 'e cin va 'mēn mingōnōn trē da. Tu zīē -a man bē, ka -kōan 'ka -nyrandū mingōnōn pēinnun da, -e 'ka Izraēl 'lēgōn 'fuda "fli "le tin 'ba.»

Zozi -a 'vū 'nan Pieri "sia 'e -sru

³¹ -A -nan nen Zozi -a vūdi 'sia Simōn Pieri lē 'nan: «Simōn! Satan 'ka laabu 'nan, -e 'e 'ka "fee "le 'saa 'zu.

³² 'Pian an Bali tru 'ba 'yie 'nan, -e 'yie yi -tēradū 'an da 'e vūlē 'e 'le 'tō dū. En "bē -sru, -te i 'li 'i da "nyian 'an -sru "bē, 'i "būnūn man -tō 'plēblē.»

³³ En Pieri -a 'vū Zozi lē 'nan: «Minsan, 'an 'man a 'e wūdu. -Te e ya -pu 'kuin -a oo, en -te e ya -kadū -a oo, 'an 'man a 'e wūdu -e 'ku 'ku 'yia.»

³⁴ En Zozi -a 'vū -yē 'nan: «Pieri, maan ve 'yie 'nan, cēēgū, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an tōa dū, 'vaa -e mannen tēdē 'e 'wū.»

³⁵ "Bē -sru en Zozi -a laabu o pēēnōn 'lō 'nan: «Tu nen an 'ka 'pa 'sia, te "lala 'ka 'ka 'lō dūē, en te 'pada 'ka 'ka 'lō dūē, en te -manwua 'ka 'ka 'cēin -man dūē, fē -tu klū 'ka man?»

En o 'nan -yē 'nan: «-Cējē. Fē -tu 'ka 'klūē 'ku man dū.»

³⁶ En Zozi 'e 'nan -wūē 'nan: «'Pian 'bē nen 'gūē, min nen "lala a -yrc "bē, 'e 'sia! En min nen 'pada a -yrc "bē, 'e 'sia! En min nen sēn 'ka -yrc "dūē, 'e 'yēē -tralē 'tan, -e 'e 'yēē sēn 'lō! ³⁷ Fē -le "wēan nen an 'wū zīē -a 'vū bē, 'wū nen 'e 'crēn -tēdū Bali -le 'fluba 'ji bē, e "ta 'lē sōōman 'an da. 'Wū zīē e ya 'e 'crēn -tēdū 'nan:

«Minnun -taa -a 'silēa 'wū 'wūdi "drēzan -a.» 'Wū pēēnōn nen 'e 'crēn -tēdū 'an man bē, -a 'lē sōōdū 'bō 'kogo.»

³⁸ En -a -srunōn -a 'vū -yē 'nan: «Minsan, sēn "fli "nen 'gū!»

'Pian e 'nan -wūē 'nan: «E 'bō "yi!»

Zozi 'ku Bali tru 'balē Olivie pōn da

³⁹ "Bē -sru en Zozi 'ku Olivie pōn da "le zī yaa dra 'e 'cēn bē -yēē 'wū 'zu. En -a -srunōn sōōnla -a -sru. ⁴⁰ Zī o 'bōlā fē zīē -a -nan bē, en e 'nan -wūē 'nan: «'Ka Bali tru 'ba -e 'wū 'wūdi 'e vūlē 'e 'ka 'man yū dū!» ⁴¹ En e 'si o "srōn "kogo, e -ku 'e 'lē fōō. 'E "pō sōōnla en e Bali tru 'badū 'sia. ⁴² Yaa 'vū 'nan: «'An "tū, -te i "we "man "bē, 'ku lenēn nen 'wū yūdi ci -ji 'gūē, 'i 'si 'an man -kōōbli! 'Pian te 'an 'ci 'sō wū nen 'e drē dū, 'i 'bō 'ci 'sō wū nen 'e drē!»

⁴³ [Tōōn en Bali -le 'pasiāzan -tu 'si laji, e -ta -a man -tōlē 'plēblē. ⁴⁴ "Klan -a -tēdū 'sia 'wūdi, en e Bali tru 'badū 'sia 'kpa tūglū. -A man 'tēdē drē nyēn -a te e -sēan-la "tra.]

⁴⁵ Zī e cēēn Bali tru 'badū man bē, en e -ta 'e -srunōn 'va. E 'bō o man, te o ya yi -tēnan. O ta drē 'trōōrō -le "wēan. ⁴⁶ En Zozi 'e 'nan -wūē 'nan: «-Mē "le "wēan nen ka ya yi -tēnan? 'Ka 'wūan lou, 'ka Bali tru 'ba, -e 'wū 'wūdi 'e vūlē 'e 'ka 'man yū dū!»

Zuif 'nōn 'tanōn Zozi 'kun

⁴⁷ Zozi 'fu 'wū zīē -a vūnan, en minnūn -tadū 'sia "kaga. Zudazi nen -a -srunōn 'fuda "fli 'bō 'va min -tu -a bē, e yra o 'lē. E pli Zozi man 'nan -e 'e -atu -tē 'man. ⁴⁸ En Zozi 'e 'nan -yē 'nan: «Zudazi, -atu -tēdū -a nen i Blamin -pū -nōan "minnūn lē -e 'o -tē?»

⁴⁹ Zozi -srunōn nen Zozi "srōn "bē, waa -kōōnēn 'yū 'nan 'wū 'tū "ta dra, en waa laabu Zozi 'lō 'nan: «'Ku 'san, sēn -a nen 'ku 'kūli -tan o man?» ⁵⁰ En o va min -tu 'yēē vē tūū Bali -panōnōn 'tazan 'suzan 'tū lē. Yaa -pē 'yi "da "trōēn cēēn.

⁵¹ 'Pian Zozi 'e 'nan -wūē 'nan: «'Ka 'tō! 'Ka 'tō!» -A -nan nen e klē min zīē -a "trōēn "man, en e drē "pōnōnōn 'e "pa 'ji.

⁵² En Zozi 'e 'nan Bali -panōnōn 'tanōn, 'lee minnūn tanōn nen 'o yie -tōa Bali -pan 'kōn 'va bē, 'lee min cējēnūn lē 'nan: «-Mē "le "wēan nen ka -ta 'an 'kunlē 'ka 'lō le sēnūn 'lee yibanūn -a "le ka -ta crinzan -sru? ⁵³ Tu pēēnōn man an ya 'ka yei Bali -pan 'kuin, en ka'an 'kunlē dū. 'Pian 'bē nen 'gūē 'cēē tū 'bō "mēn. En Satan nen e -cia "klūn va bē, -yēē tū 'bō "nyian.»

Pieri kōō "da 'nan e 'ka Zozi -sruzan 'a dū

⁵⁴ O Zozi 'kun, en o -ku -a Bali -panōnōn 'tazan -le -klōn -ji. Pieri sōōnla o -sru "kōōbli. ⁵⁵ O 'tē 'nōn -klōn 'bō yei 'sēzē, en o -nyran -a "srōn. En Pieri -nyran o yei. ⁵⁶ -A -nan nen nōan lūmōn -tu -a 'yū 'e -nyrandū 'tē man. Yaa -nanjēēn tēin, en e 'nan: «Min 'gūē, e ya "nen -a -sru.»

⁵⁷ 'Pian Pieri kōō "da. E 'nan: «Lūmōn, ma'an min 'labē -a tōa dū.»

⁵⁸ Fōōōō min pēē Pieri 'yū "nyian, en "bē -yēē 'nan: «'I 'bō 'gūē -a -sruzan -tū nen yia.» En Pieri 'e -yēē 'nan: «'An 'ka o va dū.»

⁵⁹ Zī o 'mōn "nyian -trilii bē, en min -tū kōōlā "man -a vūdi -a 'nan: «'Wū tūglū nen min 'gūē e ya "nen -a -sru. Kōō Galilē min nen.»

⁶⁰ En Pieri 'e 'nan -yēē 'nan: «'Wū nen yie 'nan 'i ve bē, ma'an tōa dū.» E -fu 'wū zīē -a vūnan en mannen wū. ⁶¹ -A -nan nen Minsan 'e 'man lila, en e Pieri -nanjēēn. 'Wū nen Minsan -a 'vū bē, -a -cin -tō Pieri ji. Kōō Minsan -a 'vū -yēē 'nan: «Cēēgū, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an tōa dū, 'vaa -e mannen tēdē 'e 'wū.» ⁶² -A -nan nen Pieri 'bōlā bei, en e -wūōdū 'sia 'wū 'nanmandū -a.

Minnun -ku Zozi 'a tin 'banōn 'lē

⁶³ Minnūn nen o yie ci Zozi 'va bē, waa sēē wo te waa -sōōan. ⁶⁴ O sō -fōa -a yra -e 'o 'wū laabu -yrc 'nan: «'I ya Bali 'lewei vūzan -a, min nen e fē tūū 'yie bē, 'i san -kōō!» ⁶⁵ Te o 'wū "kaga "ve -yēē "nyian "srōn pē -ji.

⁶⁶ Zī tū cēēn bē, en min cējēnūn 'lee Bali -panōnōn 'tanōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn 'o cin 'yū. 'O cin 'yū 'nan -e 'o

Zozi 'le tin 'ba. O 'nan 'o 'ta Zozi 'a 'wle. -A -nan nen minnun -ta Zozi 'a. ⁶⁷ En tin 'banon 'bo -a laabu -yrō 'nan: «Min 'sizan 'wł 'ji Crizi nen 'yia? 'I vł 'kuē!»

En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «-Te maan 'vł 'cēē oo, ka'a yi tēala "da "fo "dł. ⁶⁸ En -te an 'wł laabu 'ka 'lō oo, ka'a ve 'mēn dł. ⁶⁹ Maan ve 'cēē 'nan, -e 'e 'sia cēēgu yi 'gūē -a da bē, 'an 'bō Blamin -pł -kōan 'an -nyrandł 'plēble pēēnōn 'san Bali -pē "yi "da.»

⁷⁰ En o pēēnōn -a 'vł -yrē 'nan: «Yioo, Bali -pł nen 'yia?»

En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «-A 'bō nen kaa 'vł bē, an ya -a.»

⁷¹ Tōkōn en o 'nan: «E 'ka "le -e -kaa 'wł laabu "nyian min pēē -lō "fo "dł. -Kaa 'wł 'bō 'man -a 'le 'va.»

Minnun -ku Zozi 'a Rōm min -kōnmandan Pilati 'le

23 Minnun pēēnōn wluan lou 'e cin va, en o -ku Zozi 'a Rōm min -kōnmandan Pilati 'le. ² O 'wł 'padł 'da 'sia -a vłdł -a 'nan: «Min 'lagūē, 'e 'wł 'fōla minnun yei -cēē 'lēglōn 'ji. -Yēē 'vł 'nan, te minnun 'o 'sukōle -pan wu Rōm 'nōn 'le mingōnōnēn Seza lē dł. En yaa 'vł 'e 'fli man 'nan, 'yēē cł 'kue mingōnōnēn -a, en Bali 'e 'pa 'sia 'nan -e 'e 'ku 'si 'wł 'ji.»

³ -A -nan nen Pilati 'wł laabu Zozi 'lō 'nan: «Zuif 'nōn 'le mingōnōnēn nen 'yia?»

En Zozi 'e 'nan -yrē 'nan: «-A 'bō nen yia 'vł bē.»

⁴ En Pilati 'e 'nan Bali -pannōn 'tanōn 'lee minnun lē 'nan: «Ma'an 'wł 'włdł 'ye min 'gūē -yēē 'wł 'va -e 'o 'kun "man "dł.»

⁵ 'Pian o kōala "man te waa ve 'nan: «E 'wł 'fōla minnun yei 'wł "paadł -a Zude 'lēglōn pēēnōn 'ji. Yaa pou 'sia Galile en e 'bōla Zeruzalem 'gu.»

Minnun -ku Zozi 'a Erodi 'le

⁶ Zł Pilati 'wł zlē -a 'man bē, en yaa laabu 'nan: «Galile min nen?» ⁷ Minnun -a wun -fō -yrē. Zł yaa 'man 'nan, Zozi 'sia 'lēglōn nen Erodi -a 'paala bē -a -ji bē, en e 'nan 'o 'ku -a Erodi lē. Kōō tu zlē -a man bē te Erodi 'bō a Zeruzalem.

⁸ Zł Erodi Zozi 'ył bē, en -a ci nran 'kpa tıglı. Kōō -a -nan 'mōn te e ya "vale 'e Zozi 'bō ye, 'włnūn nen yaa maan "man "bē -yēē "wēan. En -a -cin a Erodi 'bō 'ji 'nan 'e 'lēbo "fō wł -tu drē 'e yīē man. ⁹ E 'wł laabu Zozi 'lō "kaga, 'pian Zozi 'ka 'wł 'silē "da -yrē "dł. ¹⁰ Bali -pannōn 'tanōn 'lee 'fluba 'ci vñōn a 'o 'tōdł Zozi "srōn, te "o 'wł "paa "da 'lēbo 'plē 'a. ¹¹ -A -nan nen Erodi 'lee 'yēē 'sounjanun Zozi drēdł 'sia 'o 'pēla koda. Waa sēē 'wu, o mingōnōnēn sō fenyian 'wu "da -a sēē wudł -a "nyian. "Bē -sru en Erodi -a 'li 'e da Pilati lē. ¹² Yi 'bō 'lein zlē -a da nēn, Pilati 'lee Erodi drē bee -a, te o yei 'ka "nen -a ble dł.

Minnun "o 'nan Pilati 'e Zozi 'tē!

¹³ "Bē -sru en Pilati Bali -pannōn 'tanōn 'lee minnun tanōn cin 'ył. ¹⁴ En e 'nan -wle 'nan: «Ka -ta min 'gūē -a 'mēn, en ka 'nan e ya 'wł 'fōlanan minnun yei. -Yēē "wēan an 'wł laabu -yrō 'ka yīē man. 'Pian 'wł pēēnōn nen kaa 'pa "da "bē, ma'an yłē -a drēzan -a dł. ¹⁵ En

"nyian bē Erodi 'ka "nyian "e "yłē -a drēzan -a dł, kōō yaa 'li 'e da -cēē. Min 'gūē, ya'a 'wł 'tu drēē -e 'e 'ka -a 'wł 'ji dł. ¹⁶ -Yēē "wēan maan ve 'mēn minnun lē 'nan 'o -sōn, -e 'o 'si "man.»

¹⁷ [Lē -tudu pēēnōn man bē, -te Zuif 'nōn tranun -le 'sidł nōanba -ji "fēdi drēdł 'bō bē, Pilati "sia -pu 'kōnzān 'tu man.]

¹⁸ Zł minnun 'wł nen Pilati -a 'vł bē -a 'man bē, en o pēēnōn -paandł 'sia. O 'nan: «'I min 'labē -a -tē, -e 'i 'si Barabazi man 'kuē!» ¹⁹ Barabazi zlē waa -fō -pu 'kuin, kōō e 'wł 'fōla minnun 'lee min tanōn yei 'fla, en e min -tē 'wł zlē -a -ji.

²⁰ Pilati 'wł tin 'ba "nyian -wle, kōō e ya "vale 'e "sia Zozi man. ²¹ 'Pian te minnun -paanman 'nan: «'I -pēin yiba "plan da! 'I -pēin yiba "plan da!»

²² Pilati 'wł laabu -wł -a 'pa yaagazan da 'nan: «'Wł 'włdł "cēn "nen yaa drē? Kōō ma'an 'wł 'tu yłē "man -e 'e 'ka 'bē 'ji dł. -Yēē "wēan maan ve 'mēn minnun lē 'nan 'o -sōn, -e 'o 'si "man.»

²³ 'Pian minnun kōala "man, te o -paanman 'plēble -a vłdł -a 'nan: «'I -pēin yiba "plan da!» -Weē -paandł -le "wēan, ²⁴ Pilati wł 'wł nen waa 'vł bē -a man. ²⁵ -A -nan nen e 'si Barabazi man. Min zlē waa -fō -pu 'kuin 'nan e 'wł 'fōla minnun 'lee min tanōn yei, en e min -tē. En e Zozi 'nōn 'yēē 'sounjanun lē 'nan 'o 'ku -a -tē "le zł minnun cł "va "bē -yēē 'wł 'zū.

Zozi -pēinnan yiba "plan da

²⁶ 'Sounjanun -kudł 'sia Zozi 'a, en 'o cin 'ył Sirene min -tu -a. Waa laabo Simōn, en e "sia fei. Waa 'kun, en o Zozi 'le yiba "plan -nōn -yrē 'nan 'e 'sia -e 'e -sōkōnla Zozi -sru.

²⁷ Min "kaga 'kpa 'lee lūmōn "kaga 'kpa yra -a -sru. Lūmōnōn 'o 'pē -sēn 'o 'win -ji, te o -wua -yēē "wēan.

²⁸ En Zozi 'e 'man lila o da. E 'nan -wle 'nan: «Zeruzalem lūmōnōn, te 'ka 'wūō 'mēn "wēan dł! 'Pian 'ka 'cēē 'nen -nūn 'lee 'ka 'bō 'fli -wūō. ²⁹ Maan ve 'cēē 'nan tu -włdł -taa "bōlē, te ka ya -a vñān 'nan: «Bali -le -fēa a lūmōn -nūn nen wa'a 'nen 'yaa dūē o man. En Bali -le -fēa a "nyian lūmōnōn nen wa'a 'nen 'yalē dūē o man.» ³⁰ Tu zlē -a man bē, kaa ve pōkōnōn lē 'nan:

«'Ka 'ku 'ta 'san!» En kaa ve pōkōnōnōn lē 'nan:

«'Ka 'tē 'ku da!» ³¹ Maan ve 'cēē 'nan, -te 'wł 'gūē min -nūn a -a drēnan yiba "bedren "lē bē, yiba "kadł -le ve -taa 'ciulēa "da.»

³² 'Sounjanun -ku 'wł 'włdł "drēnōn "fli "a, 'nan -e 'o o -tēē 'o 'vale Zozi 'a. ³³ Zł o 'bōla fenan nen waa laabo min -wulo klo bē -a -nan bē, en 'sounjanun Zozi 'lee 'wł 'włdł "drēnōn "fli 'bō pēin yiba "plan da. 'Sounjanun o pēin 'tudu, -a -tu a Zozi 'pē "yi "da, en -a -tu a -a -pē bu da. ³⁴ -A -nan nen Zozi 'e 'nan: «'An "tł, 'wł 'włdł "nen o cł -a drēnan 'mēn bē, 'i o man wł 'cē. Kōō 'wł nen o cł -a drēnan bē, wa'a tōa dł.» 'Sounjanun Zozi 'man sō pli 'lein 'wle 'tuoladł da.

³⁵ Minnun a -nan te waa -nan ye. Minnun tanōn 'le ve bē, "o Zozi sēē 'wu -a vłdł -a 'nan: «E min pēēnūn 'si 'wł 'ji. -Te -yēē cł min 'sizan 'wł 'ji nen Bali -a 'pa 'sia bē -a bē, 'e 'fli 'si 'wł 'ji.»

³⁶ 'Sounjanun "o sɛɛ 'wu "nyian, ɛn o -wen 'wɛ 'cɛn 'nɔn -yrɛ. ³⁷ Waa 'vɛ -yrɛ 'nan: «-Te i ya Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a bɛ, 'i 'fli 'si 'wɛ 'ji!»

³⁸ Waa cɛn -tɛ yiba 'fɛl da, ɛn waa pɛin Zozi 'ta lou. Waa cɛn -tɛ "da 'nan:

«Min 'gɔɛ, Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn.»

³⁹ 'Wɛ 'wɛlɛdɛ "drezan nɛn yiba "plan -tu da bɛ, e Zozi 'srɔndɛ 'sia. E 'nan: «Yie 'nan 'i ya min 'sizan 'wɛ 'ji -a, 'i 'fli 'si 'wɛ 'ji, -e 'i 'ku 'si 'wɛ 'ji "nyian!»

⁴⁰ ɛn -a bɔɛzan 'wɛ 'pla -yrɛ 'nan: «Yi'a 'kɛnman Bali lɔ duu? I ya 'i yɛ yɛnɛn 'le -yee 'wɛ 'zu. ⁴¹ 'Pian 'kue yɛ yɛdɛ bɛ, -a -nɔn da nɛn. Kɔɔ 'wɛ nɛn kua drɛ bɛ, -a "nɛn "nɛn ku cɛ -a yɛnɛn. Min 'labɛ, ya'a 'wɛ 'wɛlɛdɛ "tu drɛɛ "fo "dɛ.»

⁴² ɛn 'wɛ 'wɛlɛdɛ "drezan zɛɛ yaa 'vɛ Zozi lɛ 'nan: «Zozi, tu nɛn i mingɔnnɛn -blɛdɛ "siala bɛ, 'an 'cin 'e 'tɔ 'i 'ji!»

⁴³ ɛn Zozi -a 'vɛ -yrɛ 'nan: «Maan ve 'yie 'wɛ tɛglɛ 'a 'nan, cɛɛgɔɛ, 'ku 'vale 'yia kue -kɛn Bali -le fɛnan nɛn min 'ka 'e yɛ yɛ dɛ -a -nan.»

Zozi 'ka -nan

⁴⁴ Yide 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ, ɛn klun -trɔɔ 'trɛ pɛɛnɔn da. E -fu zɛɛ -trilii, ɛn funninmlan yide tɛɛnla. ⁴⁵ Klun -fu yide yɛ, ɛn sɔ -dan nɛn 'e 'tindɛ Bali -pan 'kuin bɛ, e 'fɛl 'bu 'ji "fli. E 'fɛl budɛ 'sia lou, ɛn yaa -sɛn "tra. ⁴⁶ Zozi paan wei 'plɛɛɛ 'ji. Yaa 'vɛ 'nan: «'An "tɛ, 'an lei -nɔn 'yie 'e 'pa 'ji.» E 'wɛ zɛɛ -a 'vɛ, ɛn 'e yie 'le 'wɛ.

⁴⁷ Zɛ 'sounjanun tazan 'wɛnɛn zɛɛ -a -nan 'yɛ bɛ, ɛn e 'tɔ -dan nɔndɛ 'sia Bali lɛ. E 'nan: «'Wɛ 'kpa nɛn, min 'labɛ min tɛglɛ nɛn.» ⁴⁸ Minnɛn pɛɛnɔn nɛn o -ta 'wɛ zɛɛ -a -nan yɛ bɛ, 'wɛnɛn nɛn e drɛ o yie man bɛ, waa 'yɛ. -Yee "wɛnɛn o 'li 'o da, te 'o 'pɛ a 'e 'fɛdɛ 'o man.

⁴⁹ Minnɛn pɛɛnɔn nɛn o Zozi -tɔɔ "bɛ, 'lee lɛmɔnnɛn nɛn o 'si waa Galile ɛn o -ta -a 'palɛ bɛ, o ya 'o 'tɔdɛ -kɔɔbɛ, te 'wɛ nɛn e cɛ dɛnɛn bɛ waa yɛ.

Zozi wu -nan

⁵⁰ Min -tu a bɛ, waa laabo Zozɛfu. E ya min tɛglɛ 'a, ɛn e ya Zuif 'nɔn 'le tin 'bazan -dan tu -a. ⁵¹ 'Pian 'wɛ nɛn tin 'banɔn -mie -a 'vɛ 'lee waa drɛ Zozi lɛ bɛ, e 'ka -a -sru "dɛ. Zozɛfu 'bɔ zɛɛ, e "sia Zude 'lɛglɔn 'ji, 'fla nɛn waa laabo Arimate bɛ -a da, ɛn e ya -a man -pɛnnan 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -blɛdɛ 'sia 'yee minnɛn da. ⁵² Zozɛfu zɛɛ -yɛɛ ku toba -fɔɛ Pilati lɛ 'nan, 'e Zozi pa -nɔn 'yrɛ -e 'e wɛ. ⁵³ Zozɛfu Zozi 'kadɛ 'si yiba "plan da. E sɔ fɛnyian 'pa "man, ɛn e -ku -a wɛ -yrɛ nɛn, waa cɛɛn puo -kɔɛ ji bɛ -a -ji. -Yrɛ zɛɛ, wa'a tian min wɛɛ "ji "dɛ. ⁵⁴ Yi zɛɛ, yaa yi nɛn, ɛn Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi "ta 'e pou "siala.

⁵⁵ Lɛmɔnnɛn nɛn o 'si 'o 'vale Zozi 'a Galile bɛ, o -ku Zozɛfu 'palɛ. O yie 'tɔ fɛnan nɛn o "ta Zozi wo bɛ -a -nan. Zɛ waa 'pla bɛ waa 'yɛ. ⁵⁶ -A -nan nɛn o 'li 'o da 'wee "kɔnnɛn, o -ku 'nyrɔn 'lee tɔɔ nɛn -a -koei "a 'nɔn -nɔn bɛ -a drɛɛ. Kɔɔ "trɛ "bɛ 'flinla "yi nɛn, ɛn o "flanla "le zɛ -wee -pɛi -a 'vɛ bɛ -yee 'wɛ 'zu.

Zozi wluan -kanɔn 'va

24 'Mɔnnɛn yi 'bɛ cɛ Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi -sru "yi -a. 'Mɔnnɛn yi zɛɛ -a bodrun puunɔn nɛn lɛmɔnnɛn

zɛɛ o -ku Zozi 'yrɛ da 'o 'bɔ 'le 'nyrɔn 'lee tɔɔ nɛn waa drɛ bɛ -a. ² -Kɔɛbu -dan nɛn 'e 'tɔdɛ -yrɛ "nɛn "bɛ, waa 'yɛ 'e 'sidɛ "nɛn. ³ -A -nan nɛn o wlala -yrɛ "bɔ 'ji. 'Pian wa'a Minsan Zozi pa yɛɛ dɛ. ⁴ 'Wɛ zɛɛ e 'baba 'fɔ o man. ɛn min "fli 'bɔla 'ji o va 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'yɛyɛ 'a. ⁵ -A -nan nɛn nyɛn o cɛɛn ɛn 'o 'wɛlo -fɔ 'o 'wɛ. 'Pian min "fli zɛɛ o 'nan -wɛɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛnɛn nɛn min nɛn -a yie cɛ "man "bɛ, kaa -wɛɛman minnɛn nɛn o kaa bɛ o va?

⁶ Zozi 'ka fɛ 'gɔɛ -a -nan dɛ, e wluan 'kanɔn 'va. 'Wɛ nɛn yaa 'vɛ te e ya tian Galile bɛ, -a -cin 'e -sɔɔnla 'ka 'ji.

⁷ Kɔɔ yaa 'vɛ 'nan: «Minnɛn Blamin -pɛ -nɔn 'wɛ 'wɛlɛdɛ "dɛnɔn lɛ -e 'o -tɛ. Waa -pɛinman yiba "plan da, -a yi yaagazan da bɛ -e 'e 'wluan -kanɔn 'va.» ⁸ Kɔɔ ɛn 'wɛ nɛn Zozi -a tin 'pa -wɛɛ "bɛ, -a -cin sɔɔnla o ji.

⁹ -A -nan nɛn o 'bɔla -yrɛ zɛɛ -a ji. ɛn o -ku 'wɛ zɛɛ -a vɛɛ Zozi -srunɔn 'fuda -tu 'lee min -mienun lɛ. ¹⁰ Lɛmɔnnɛn nɛn o -ku -yrɛ da bɛ, o 'tɔ nɛn 'gɔ: Madala lɛ Mari a, ɛn Zanɛn a, ɛn Zaji "bu Mari a, 'lee lɛmɔn -mienun. -Wɛɛ 'wɛ nɛn e drɛ bɛ, -a 'sinan 'pa Zozi 'le 'pasianɔn lɛ. ¹¹ 'Wɛ zɛɛ Zozi -srunɔn 'a 'sia -sɛɛ "wɛ wɛ -a, ɛn wa'a yi -tɛɛɛ "da "dɛ. ¹² 'Pian Pieri wluan, ɛn e -ku flɛn -a Zozi -yrɛ da. Zɛ e 'bɔla 'nan nɛn bɛ, ɛn e 'kunnɛn, "yɛɛ yie 'tɔ bɛ, te e sɔ nɛn waa 'pa Zozi man bɛ, -a yɛ 'e -srandɛ "tra. -A -nan nɛn e 'li 'e da 'yee venan, te -a 'plo a 'e 'fɛdɛ 'wɛ nɛn yaa -nan 'yɛ bɛ -a.

Zozi 'e 'fli kɔn 'e -srunɔn "fli lɛ

¹³ Yi 'bɔ 'lein zɛɛ -a da nɛn Zozi -srunɔn "fli -kudɛ 'sia 'fla nɛn waa laabo Emauzi bɛ -a da. 'Fla zɛɛ e ya Zeruzalɛm man kilo -fu da. ¹⁴ O ya -sɛɛ "wunɛn 'wɛ pɛɛnɔn nɛn e drɛ bɛ -a da. ¹⁵ "Wɛɛ -kɔn 'wɛ tin 'banan 'wɛnɛn zɛɛ -a da bɛ, ɛn Zozi 'bɔ o man, ɛn o -kudɛ 'sia waa. ¹⁶ Waa 'yɛ, 'pian wa'a -kɔnnɛn "yɛɛ dɛ.

¹⁷ ɛn Zozi -a laabu -wɛɛ 'nan: «-Mɛ "wɛ nɛn kaa ve, te ka -ko 'ta wudɛ -a 'gɔ?»

O ta drɛ 'trɔɔrɔ, ɛn o -tɔ. ¹⁸ Min "fli zɛɛ -a -tu a "va "bɛ waa laabo Kleopa. E 'nan Zozi lɛ 'nan: «'I 'tuwli yie cɛ Zeruzalɛm, te 'wɛ nɛn e drɛ 'nan bɛ, yi'a tian "i "man lɛ "fo "dɛ!»

¹⁹ ɛn Zozi -a laabu -wɛɛ 'nan: «-Mɛ "wɛ 'bɛ drɛ Zeruzalɛm?»

-A -nan nɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Nazaretu min Zozi 'le 'wɛ nɛn. Bali 'lewei vɛzan -dan nɛn. 'Wunɛn nɛn yaa 'vɛ, 'lee 'wunɛn nɛn yaa drɛ bɛ, -wɛɛ -ci -kɔnnɛn 'nan Bali 'bɛ 'pa 'sia, ɛn minnɛn -a -tɔ 'nan 'wɛ 'kpa nɛn. ²⁰ 'Pian -cee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee -kaa tanɔn -a -nɔn minnɛn lɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn waa -tɛ yiba "plan da. ²¹ -A -cin a "nɛn 'ku 'ji 'nan, -yɛɛ "ta -daa Izrael 'nɔn 'silɛ 'wɛ 'ji. 'Pian 'wɛ zɛɛ e 'bɔ "man -a -nan yi yaaga nɛn 'gɔ. ²² ɛn "nyian bɛ cɛɛgɔ bodrun 'gɔɛ, lɛmɔnnɛn nɛn ku cɛ waa bɛ, o -ku -yrɛ da. ɛn o -ta 'lebo "fɔ wɛ -dan vɛɛ 'kue. ²³ O 'nan, wa'a Zozi pa yɛɛ -yrɛ -ji dɛ, ɛn Bali -le 'pasianɔn 'bɔla 'ji o va. Bali -le 'pasianɔn zɛɛ o 'nan Zozi yie a "man. ²⁴ Min -mienun

nen ku ci waa be, "o -kuu "nyian -yre da. Waa 'yl "le zi lumonnun -a 'vu be -yee 'wl 'zu. En o 'ba "nyian wa'a Zozi yile di.»

²⁵ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «'Cee 'wl ci mandu a 'pleble. -Me "le "wean nen 'wunun nen Bali 'lewei vunk -a 'vu be, e ya 'ka 'la 'pleble -e 'ka yi -tera "da? ²⁶ Koo Bali 'lewei vunk -a cren -te 'wein 'nan, 'wunun zue -wee baa min 'sizan 'wl 'ji Crizi man, 'vaa -e 'e mingonnen -bludu 'sia.» ²⁷ -A -nan nen Zozi 'wl pseenon nen 'e 'cren -tedu 'e 'ba man be, -a -ci 'vu -wle. Yaa 'sia 'wunun nen 'o 'cren -tedu Moizi -le 'fluba 'ji be -a da, en yaa 'le 'sran 'wl pseenon nen Bali 'lewei vunk -a 'vu be -a da.

²⁸ Zi o 'ba 'fla nen o "ta -ko "da "be -a "srunk "kogo be, en Zozi -a dre "le 'e "ta -ko -kookli. ²⁹ 'Pian min "fli zue o koola "man -a tru 'badu -a 'nan: «'I 'fu 'ku va 'gu, koo funninman 'pla, en -pei ceen tandu man.» Zozi wlala o va, en e -fu o va.

³⁰ Zi o -nyran 'nan -e 'o fe -blu be, en Zozi 'kpoun 'si, e Bali muo "fu, yaa "nen jeen, en yaa -nka -wle. ³¹ -A -nan nen o yie da 'si, en o Zozi -konnen 'yl. 'Nun tunk en e 'san o 'le. ³² En waa vudu 'sia 'o cin le 'nan: «'Fe -le "wean nen -a wei 'ku 'sianan paan -sia, te e ya Bali wei nen 'e 'cren -tedu be, -a -ci vunan 'kue be, kua -ci 'man "men.»

³³ -A -nan nen min "fli zue, o 'li 'o da "nyian Zeruzalem. O 'ba Zozi -srunk 'fuda -tu 'lee min -mienun man 'o cin yudu. ³⁴ En minnun nen 'o cin yudu be, waa vudu 'sia min "fli zue -wle 'nan: «Minsan wluan 'kanon 'va, 'wl 'kpa nen. 'E 'fli kook Simon le.» ³⁵ En min "fli zue, 'wl nen e dre "nyian -wee "le -sia be waa 'vu. En zi waa -konnen 'yl 'kpoun "nen 'jennan be, waa 'vu.

Zozi 'e 'fli kook 'e -srunk le

³⁶ O -fu 'wl zue -a vunan, en Zozi 'ba 'ji o yei, en e o 'tu 'bu. Yaa 'vu -wle 'nan: «Bali 'e 'fudu -trunk -nka 'cee!»

³⁷ -A -nan nen "klan -sen o 'ji, en nyen o ceen. 'O 'ci runk 'nan min lei nen. ³⁸ En Zozi "e 'nan -wle 'nan: «-Me "le "wean nen "klan 'ka -tea? En -me "le "wean nen 'wl

zue -a -cin -tka 'ka 'ci? ³⁹ 'Kaan -pelanun 'lee 'an 'ceinnun -nanjen! 'An 'ba nen. 'Ka kle 'an man -e 'ka -tka 'nan maan nen. 'An nen a 'an man, en 'an 'wle a "ji. Kaa -tka 'nan, min lei -le ve 'ka zi di.»

⁴⁰ E ya 'wl zue -a vunan en 'e 'penun 'ba 'ji -wle, en 'e 'ceinnun 'ba 'ji -wle. ⁴¹ 'Wl o 'kan "fo, en o ci "nranman 'kpa, 'pian wa'a tian yi teala "da 'nan 'wl 'kpa nen di. -Yee "wean Zozi -a laabu -wle 'nan: «-Blufe -tu a 'ka 'la 'gu?» ⁴² En o konnen srendu ponon 'tu -nka -yre. ⁴³ Yaa 'si, en yaa blu o yie man.

⁴⁴ "Be -sru en e 'nan -wle 'nan: «'Wl nen maan 'vu 'e 'cen be -a -cin 'e 'tu 'ka 'ji! Koo maan 'vu 'cee 'nan, 'wl pseenon nen 'e 'cren -tedu 'men 'wl 'a Moizi -le -pei 'fluba 'ji be, 'lee Bali 'lewei vunk 'le 'fluba 'ji be, 'lee "dre 'fluba 'ji be, 'o baa 'an man.»

⁴⁵ Zozi 'padu 'sia o va, 'nan -e Bali wei nen 'e 'cren -tedu be 'o -ci man. ⁴⁶ Yaa 'vu -wle 'nan: «E ya 'e 'cren -tedu 'nan, min 'sizan 'wl 'ji Crizi 'e yra ye, -e 'e 'ka. 'Pian -a yi yaagan da be, -e 'e 'wluan -kanon 'va. ⁴⁷ En e ya 'e 'cren -tedu "nyian 'nan, minnun Bali -le 'wl ve -a 'tu da minnun le 'leglon pseenon 'ji. Waa ve minnun le 'nan, 'o 'si 'wl 'wli "dredu man, -e 'o 'fli -nka Bali le, -e Bali 'e -wee 'wl 'wli "fui. Waa vudu "siala Zeruzalem, -e 'e ba 'leglon 'tudu pseenon 'ji 'nka man. ⁴⁸ 'Ka 'kook 'wunun zue -a -nan yunk 'a! ⁴⁹ Fe nen 'an "tu -a 'vu 'nan 'e -nka 'cee be, 'an 'ba, meen "paa -sia 'cee. 'Pian 'ka 'fu Zeruzalem 'fla 'ba da -trilii, -e Bali -le 'pleble zue 'e 'ta 'ka da!»

Zozi 'li 'e da Bali va

⁵⁰ "Be -sru en Zozi 'ku 'e -srunk 'a 'fla nen waa laabo Betani be -a "srunk. 'E 'pe wluan lou, en e -fa vudu 'sia o man. ⁵¹ E -fu -fa vunan, en e 'si o "srunk, te e -ko laji.

⁵² -A -nan nen -a -srunk 'o "po kook, en waa 'ba. "Be -sru en o 'li 'o da Zeruzalem te o ci "nranman 'kpa tugi.

⁵³ Tu -tudu pseenon nen e "ceen be te o ya Bali -pan 'kuin. O Bali 'tu ba "drenun -fa, te waa tru "baa.

Zan

Wei nen e 'belidt -nchan "min le be, Zozi Crizi nen

1 Fe pæenon dredt pou sianan "be, te min nen waa laabo wei be e ya. Wei 'bo a Bali va, en e ya Bali -a.
 2 -A pou sianan "be te e ya Bali va.
 3 Bali ciula "va en e fe pæenon dre. Fe -tu 'ka 'e dredt, te -yee "cæe dre dt. 4 -A va nen 'belidt 'si. 'Belidt zle, 'te 'san nen e 'tredanoch 'man dra 'wein be -nyren. 5 'Te zle -a -san -sen klun va, en klun 'ka -tæe -a 'le dt.
 6 Bali min -tu 'pa 'sia, -a 'tæe nen Zan. 7 E -ta 'nan -e 'e 'te 'san -le 'wl vl minnun le, 'du -e minnun 'o man, -e 'o yi -tera "da. 8 Zan 'bo "cæe 'te 'san zle -a -nchan "dt, 'pian e -ta 'nan -e 'e 'te 'san -le 'wl vl minnun le.
 9 Min nen waa laabo wei be, -yee ci 'te 'san tigl 'a, en -yee 'ta 'tredanoch pæenoch 'man drele 'wein. 10 Bali ciula "va en e fe pæenon dre. 'Pian zle e -ta 'treda be, minnun 'ka -a 'silæa min -a dt. 11 E -ta 'yee 'treda, en -yee minnun 'ka -a 'kunle 'o 'pe "fli "a dt. 12 'Pian min -mienun -a 'kun 'o 'pe "fli "a, en o yi -tera "da. Minnun zle yaa -si -nchan -wle -e 'o dre Bali -le 'nennun -a. 13 Wa'a drele Bali -le 'nennun -a "le zle min 'nen -yaa 'e 'poch -ji be -yee 'wl 'zu dt. En min "cæe o dre Bali -le 'nennun -a dt. 'Pian Bali 'bo 'be o dre 'yee 'nennun -a.
 14 Wei zle, e dre blamin -a, en e -ta -nyenleæa 'ku 'va. Ku -yee -dan ci 'yl, -dan zle e ya -kaa "tl Bali -le 'nen 'tuwli "le ve -a. E ya 'e fadl "yi "a, en zle Bali ci be, yaa koch 'kuæ 'e tigl da.
 15 Yi -tu da nen Zan -yee 'wl vidl 'sia minnun le. 'E wei wluan 'pleble, en yaa 'vl 'nan: «Min nen an -yee 'wl 'vl 'e 'cen be -nyren "be. Maan 'vl 'nan, e -fla "da 'an -sru e -taa. -A -dan "mlian 'an da, koch e ya 'li 'e 'cen.»
 16 "Yi "nen -yrc "be e -cee "nchan. Yi -tudu pæenoch man te e "yi zle -a -sæan "da -cæe. 17 Bali ciula Moizi -va, en e -pei -tæe -cæe. 'Pian Zozi 'be 'ta Bali -le "yi "a, en zle Bali ci be -yee koch -cæe 'e tigl da. 18 Min -tu 'ka tian Bali yule dt. 'Pian Bali -le 'nen -tuwli "nen e ya Bali -a, en e ya 'e 'cen -kaa "tl Bali "srnch "be, zle Bali 'bo ci be -yee koch -cæe.

Zan 'yee 'nyranman -ci 'vl minnun le

19 Yi -tu da, Zuif 'nchan 'tanoch nen Zeruzalem be, o Bali -panoch 'lee Levi kludanoch -mienun 'pa 'sia Zan -va. Levi kludanoch 'bo be, -wee nyranman "paa Bali -pan 'kuin. O o 'pa 'sia 'nan 'o laabu Zan -bo 'nan: «-Tl nen 'yia?» 'Wl nen Zan -a 'vl minnun zle -wle "be -nyren 'gu. 20 Ya'a 'wl 'tu yochle o man dt, yaa 'vl -wle -gbaa 'nan: «An 'ka Crizi nen Bali -a 'si "va -e 'e minnun 'si 'wl 'ji be -a dt.»

21 תוכנח en waa laabu -yrc 'nan: «'לכח -tl nen 'yia "men, Bali 'lewei vuzan -dan nen waa laabo Eli be, -nyren 'yia?»

En Zan "e 'nan: «Eli "cæe 'maan dt.»

En waa laabu -yrc "nyian 'nan: «Bali 'lewei vuzan nen o -yee 'wl 'vl be, -nyren 'yia?»

En e 'nan: «-Cæe.»

22 En waa laabu -yrc 'nan: «'לכח, -tl nen 'yia -kpc? 'I vl 'kuæ, 'du -e 'ku -kcha 'ku 'wl 'tu yl, -e 'ku vl minnun nen o 'ku 'pa 'sia be -wle. -Me "wl nen i -kclaman -e 'i vl 'i 'fli man?»

23 תוכנח en Zan "e 'nan -wle 'nan: «Mæen ci min nen Bali 'lewei vuzan Ezai -a 'vl 'li be -a. Yaa 'vl 'nan:

«Min -tu wei 'be "we "bui "da, -a san -a ve 'nan:

'Ka Minsan -le -si ta dre!»

24 Minnun nen o o 'pa 'sia Zan -va be Farizen 'nchan a o va. 25 En waa laabu -yrc nan: «Crizi "cæe 'yia dt, en Eli "cæe yia dt, en Bali 'lewei vuzan nen o -yee 'wl 'vl be -njæe 'yia dt. -Me "le "wean nen i min -batize dra "men?»

26 Zan "e 'nan -wle 'nan: «'An 'bo, "an "min -batize dra 'yi 'a, 'pian 'ka yei "be, min -tu a -nan, ka'a tca dt. 27 E -fla "da. An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a dt.»

28 'Wl pæenoch zle e dre 'fla nen waa laabo Betani be -a da. 'Fla zle e ya 'yi nen waa laabo Zudan be -a -sru, fe zle -a -nan nen Zan minnun -batize dre.

29 -A ta tu cæen, zle Zan -a 'yl 'nan Zozi a -tanen 'e 'va zia be, en e 'nan: «"Ka 'yic, Bali -le 'bla 'a. -A 'bo nen Bali -a -nchan 'nan -e 'e 'tredanoch 'le 'wl 'wldl pæenoch "nen wl yl, -e -wee 'wl 'wldl 'e 'fui. 30 Min nen, an -yee 'wl 'vl 'e 'cen be, -nyren "be. Maan 'vl 'nan e -fla "da e -taa, -a -dan "mlian 'an da, koch e ya -nan 'li 'e 'cen. 31 Tu nen an 'wl zle -a ve be te ma'an min 'bo 'tca dt, 'pian an minnun -batize dredt 'sia 'nan -e Izrael 'nchan 'o min zle -a -tæe.»

32 'Wl nen Zan -a -nan 'yl, en yaa 'vl minnun le be, -nyren 'gu: «An Bali lei 'saun 'yl 'sinan laji, e koch "da "le -plablo -zu, en e -fu "va. 33 Tu nen an 'wl zle -a ve be te ma'an min 'bo 'tca dt, 'pian Bali nen e 'nan 'an 'ta min -batize dre 'yi 'a be, -yee 'vl 'men 'nan: «Min nen 'i Bali lei ye -e 'e -koch "da -e 'e 'fu "va "be, -yee Bali lei 'saun -nchan "min le.» 34 Maan -nan 'yl, en maan 'vl 'wein 'nan, min 'labæ Bali -pl nen.»

Zozi -srunch tedæ

35 -A ta tu cæen, te Zan 'lee 'e -srunch "fli 'be ci fe zle -a -nan, 36 en zle e Zozi 'yl te e ya ciunan be, en e 'nan: «"Ka 'yic Bali -le 'bla be, -nyren "be.»

³⁷ -A -srunch "fli "be, o 'wɔ zɪe -a 'man, tɔɔn ɛn o sɔɔnla Zozi -sru. ³⁸ Zozi 'e 'man lila, zɪ yaa 'yɪ 'nan Zan -srunch be o sɔɔnla 'e -sru "be, ɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «-Mɛ "nɛn kaa -wɛɛman?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «Rabi, 'yie "kɔnnɛn "a nyin zia?» Rabi -ci nɛn 'nan Bali -le 'wɔ "paazan.

³⁹ ɛn Zozi "e -wɛ 'nan: «'Ka 'ta -e 'ka -nan yɪ!»

O sɔɔnla -a -sru, ɛn waa -nyrannan 'yɪ. Yi zɪe -a da be, o -fu -a "srɔɔn. 'Wɔ pɛɛnch zɪe e drɛ te yidɛ "ta -pliman "tra.

⁴⁰ Min "fli "nɛn o Zan wei 'man ɛn o sɔɔnla Zozi -sru "be, Simɔn Piɛri "buɔ Andre nɛn -a -tu -a. ⁴¹ Andre zɪe, min tɛdɛ nɛn e -ku "va "be, -a "bɔ "buɔ Simɔn nɛn. ɛn e -yrɛ 'nan: «Ku min nɛn e ci Crizi -a be -a 'yɪ.» Crizi -ci nɛn 'nan min nɛn Bali -a 'si "va. ⁴² ɛn e -ku Simɔn -a Zozi lɛ.

Zozi -a -nanjɛɛn tɛin ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Zan -pɪ Simɔn nɛn 'yia, o -taa 'i laabule Keva.» Keva 'bɔ nɛn waa ve "nyian Piɛri.

Zozi Filipu 'lee Natanael laabu 'nan 'o -sɔɔnla 'e -sru

⁴³ 'Bɛ 'ta tu cɛɛn, ɛn Zozi a "vale 'e 'ko Galile 'lɛglɔn 'ji, -a -nan nɛn e 'bɔ Filipu man ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru.»

⁴⁴ Filipu zɪe, Bezaida nɛn Andre 'lee Piɛri fla -a be, -a -nan min nɛn. ⁴⁵ Filipu 'bɔ min -tu nɛn waa laabo Natanael be -a man, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «Min nɛn -yee 'wɔ ci 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -le -pei 'fluba 'lee Bali 'lewei vɔnɔn 'le 'fluba 'ji be, kua 'yɪ. Nazareti min Zozi nɛn Zozɛfu -pɪ -a be, -nyrɛn.»

⁴⁶ ɛn Natanael -a laabu -yrɔ 'nan: «Fɛ 'kpa -kɔlaman -e 'e bɔla 'fla nɛn waa laabo Nazareti be -a da?»

-A -nan nɛn Filipu "e -yrɛ 'nan: «'I 'ta -e 'i 'yɪ 'i 'bɔ 'a.»

⁴⁷ Zɪ Zozi Natanael 'yɪ 'tanɛn 'e 'va be, ɛn yaa 'vɪ 'nan: «Cɛɛ Izraɛl min tɔglɪ nɛn 'e 'wɔ tɔglɪ ve be, -nyrɛn "be.»

⁴⁸ ɛn Natanael -a laabu -yrɔ 'nan: «Nyin zia nɛn yian -tɔɔ?»

Zozi "e -yrɛ 'nan: «Te i ya 'i -nyrandɪ Fijie yiba 'wɔ -e Filipu 'e 'i laabu be, te mein 'yɪ 'va.»

⁴⁹ -A -nan nɛn Natanael "e 'nan -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɔ "paazan, Bali -pɪ nɛn 'yia, yie ci Izraɛl 'nɔn 'le mingɔn -nɛn -a.»

⁵⁰ Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: «Maan 'vɪ 'yie 'nan mein 'yɪ Fijie yiba 'wɔ 'le "wɛan nɛn i yi -tɛra 'an da? I -taa 'wɔ -dandan -nan yɪlɛ e -ciala 'wɔ 'labɛ 'be da.»

⁵¹ ɛn Zozi -a 'vɪ "nyian 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɪ 'a 'nan, ka -taa labli yɪlɛ 'e 'lɛ 'sudɪ -e 'ka Bali -le 'pasianɔn yɪ, te o -ko laji, ɛn te o "sia laji -e 'o -sɔɔn 'an Blamin -pɪ da.»

Zozi -yee 'plɛblɛ 'ci kɔɔn minnɔn lɛ 'e tɛdɛ

2 Yi yaaga "be -sru, ɛn lɪ 'pa "fɛdi drɛdɪ 'bɔ 'fla nɛn waa laabo Kanan be -a da, Galile 'lɛglɔn 'ji. Zozi "bu "a "fɛdi zɪe -a da, ² ɛn o Zozi 'lee 'e -srunch laabu "nyian "fɛdi 'bɔ da.

³ Zɪ -wɛn -nyan be, ɛn Zozi "bu "e 'nan Zozi lɛ 'nan: «-Wɛn -nyan -wɔ.»

⁴ Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «Manmi, -mɛ "le "wɛan nɛn i -tɔɔ 'wɔ zɪe 'be 'ji, 'mɛn tu 'ka tian bɔlɛ dɪ.»

⁵ -A -nan nɛn Zozi "bu "e 'nan minnɔn nɛn o ci fɛnɔn -plinan be -wɛ 'nan: «'Wɔ pɛɛnch nɛn yaa 've 'cɛɛ be, 'ka drɛla "da.»

⁶ 'Yi 'tɔɔ nɛn 'e drɛdɪ -kɔlɛ -a be, -a 'shɛɛdu a fɛ 'bɔ zɪe -a -nan. 'Yi 'tɔɔ zɪe -a -ji nɛn Zuif 'nɔn 'o 'cɛin 'lee 'o 'pɛ -man "foe yi "sia -e 'o 'fli drɛ 'saun Bali 'lɛ. -A -tu -kɔlaman e 'yi "siala "tugu -yaa tu.

⁷ ɛn Zozi "e 'nan minnɔn nɛn o ci fɛnɔn -plinan be -wɛ 'nan: «'Ka 'pɔnɔn 'labɛ o fa 'yi 'a!» O -pɔnɔn zɪe -a 'fa, e -sran "man.

⁸ -A -nan nɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka 'yi 'gɔɛ -a 'kolu "tiɛnnɔn -e 'ka 'ku -a min nɛn 'e yie -tɔɔ "fɛdi 'gɔɛ -a da be -yrɛ!»

ɛn waa kolu o -ku -a -yrɛ. ⁹ Min nɛn 'e yie -tɔɔ "fɛdi 'bɔ da be, e 'yi zɪe -a -nanjɛɛn 'e 'le te e lila 'wɛn -a. Fɛnan nɛn -wɛn zɪe e 'si be ya'a tɔɔ dɪ. 'Pian fɛ -plinan nɛn o 'yi 'bɔ 'tɔ be, "o -tɔɔ. E lɪ 'pazan laabu ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: ¹⁰ «Minnɔn pɛɛnch 'gɔɛ, -wɛn nɛn e ci 'kpa be, -a 'bɔ nɛn waa -nɔn "min lɛ 'e 'flin. "Bɛ -sru te -wɛn ci min yie da be, -e -wɛn nɛn e 'ka 'kpa dɪ, 'wɛɛ 'nɔn min lɛ. 'Yie vɛ be, -wɛn nɛn e ci 'kpa be, yia ta -tɔ -trilii tu 'gɔɛ -a.»

¹¹ 'Lɛbo "fɔ wɔ tɛdɛ nɛn Zozi -a drɛ be, -nyrɛn zɪe. Yaa drɛ Kanan, Galile 'lɛglɔn 'ji. E 'yee -dan ci kɔɔn ɛn -a -srunch yi -tɛra Zozi 'bɔ da.

¹² "Bɛ -sru, ɛn e sɔɔn "ji 'fla nɛn waa laabo Kapanamo be -a da, 'o 'vale 'e "bu 'lee 'e "buɔnɔn 'lee 'e -srunch 'a. O -fu 'fla zɪe -a da tu "wɛnnɛn 'a.

Zozi fɛnɔn -tannɔn 'pin Bali -pan 'kuin

¹³ Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdi drɛdɪ 'bɔ 'kogo, ɛn Zozi 'ku Zeruzalɛm. ¹⁴ Zɪ e 'bɔla 'nan nun be, ɛn e wɔla Bali -pan 'kuin. E minnɔn 'yɪ te o ya trinun 'lee 'blanun 'lee -plablonun -tannɔn. ɛn e minnɔn 'yɪ "nyian te o ya "lala ta -fɔɔnɔn. ¹⁵ Zɪ e 'wɔ zɪe -a -nan 'yɪ be, e baa drɛ sɔnba "a, ɛn e 'blanun 'lee trinun 'lee minnɔn pɛɛnch 'pin Bali -pan 'kuin. E "lala ta -fɔɔnɔn 'le "lala fuila "man e -wee 'tablonun -sran ji. ¹⁶ ɛn e 'nan -plabɔ -tannɔn lɛ 'nan: «'Ka fɛnɔn 'gɔɛ -a bɔla fɛ 'gɔɛ -a -nan. Te 'ka 'an "tɪ "le 'kɔn drɛ 'flɛ 'tan 'kɔn 'a dɪ!»

¹⁷ ɛn -a -cin -tɔɔra -a -srunch 'ji 'nan 'e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Yie 'kɔn yɪdɪ "yi "a 'an 'ji -dan e -ciala "da.»

¹⁸ Zɪ Zozi 'wɔ zɪe -a drɛ be, ɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn -a laabu -yrɔ 'nan: «'Lɛbo "fɔ 'wɔ "kɔ "nɛn yia dra -e 'e -kɔɔn 'nan Bali 'be 'si -nɔn 'yie 'nan 'i 'wɔ zɪe -a drɛ?»

¹⁹ ɛn Zozi -a -sru "fɔ -wɛ 'nan: «Bali -pan 'kɔn 'gɔɛ, 'ka -wi! E ya yi yaaga -e 'an wɔlan lou 'e 'pa 'ji.»

²⁰ ɛn o 'nan -yrɛ 'nan: «Bali -pan 'kɔn 'labɛ, lɛ -fuba sinjɛn 'wɛ 'shɛɛdu wɔ nɛn minnɔn -a -tɔ, ɛn yie 'nan, yi yaaga 'wɔ -e 'i pee -tɔ?»

²¹ 'Pian -te Zozi a 'wɔ zɪe -a vɔnɔn be, -a 'bɔ po nɛn Bali -le 'kɔn 'a be -nyrɛn yaa ve. ²² Zɪ e wɔlan -kanɔn 'va be, -a -ci -tɔ -a -srunch 'ji 'nan e 'wɔ zɪe -a 'vɪ 'e 'cɛn. ɛn o yi -tɛra Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ be -a da, 'lee 'wɔ nɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ "be -a da.

²³ Tu nen te Zozi a Zeruzalem Zuif 'hōn 'le 'si nōanba -ji 'fēdi da bē, zī minnūn 'lēbo 'fō wūnūn nēn yaa drē bē -a -nan 'yī -yrc "bē, ēn min "kaga 'yī -tēra Zozi 'bō da. ²⁴ 'Pian Zozi 'ka yī -tēlā o da dī, kōk e o pēēnōn -tōa "fo. ²⁵ En Zozi 'ka -a wēēman 'nan, min 'e min -tu man wū vī 'yrē dī. 'Wū nēn min jī bē, Zozi -a -tōa 'e 'bō 'a.

Nikodēm -ku 'wū laabulē Zozi 'b

3 Zuif 'hōn 'tazan -tu nēn waa laabo Nikodēm bē, e ya Farizen 'hōn 'va. ² E -ta Zozi 'va 'pei -man, ēn e 'nan -yrē 'nan: «'An 'san, kua -tōa 'nan i ya min nēn Bali -a 'pa 'sia -e 'e 'wū "paa minnūn jī bē -a. Kōk 'lēbo 'fō wūnūn nēn yīa dra 'guē min nēn Bali a 'e 'padī 'va "bē, -a san 'bē -kōlaman -a drēdī -a.»

³ En Zozi 'e 'nan -yrē 'nan: «Maan ve 'yīē 'wū tīglī 'a 'nan, min 'ka 'kōlaman -e 'e Bali -le mingōnōn trē yī, te wa'a -yalē 'e 'trē dī.»

⁴ -A -nan nēn yaa laabu Zozi 'b 'nan: «Min nēn e drē ceje 'guē, waa dra 'kō -e 'o -ya? E -wlaman "nyian 'e "bu 'hōn -jī -e 'o -ya 'e 'pēē?»

⁵ En Zozi 'e -yrē 'nan: «Maan ve 'yīē "nyian 'wū tīglī 'a 'nan, min 'ka 'kōlaman -e 'e 'ku Bali -le mingōnōn trē da, te wa'a -yalē 'yī 'lēe Bali lei -a dī. ⁶ Fē nēn min -a -ya bē, e ya min -a. 'Pian fē nēn Bali lei -a -ya bē, e ya -yēē vē -a. ⁷ -Te 'an 'bō maan 'vī 'yīē 'nan e ya "le 'wei 'ya "nyian 'e 'trē bē, te -a 'wū 'e 'i 'kan dī. ⁸ Waa -kōkōnman fulō man. Fēnan nēn fulō cī 'vale 'e 'kō bē, -a -nan nēn e "fēēnman e -kō. Waa -cīn maan, 'pian -a -nan nēn e "sia bē wa'a tōa dī, ēn -a -nan nēn e -kō bē wa'a tōa dī. -A -tūwli "nēn "nyian min nēn Bali lei -a -ya 'e 'trē bē -yēē vē -a.»

⁹ Nikodēm -a laabu -yrc 'nan: «'Wū zīē e dra 'kō -e 'bē drē?»

¹⁰ En Zozi 'e 'nan -yrē 'nan: «'I 'bō nēn i 'wū "paaman Izraēl 'hōn 'jī bē, yī'a 'wūnūn zīē -a tōa duu? ¹¹ Maan ve 'yīē 'wū tīglī 'a 'nan, 'wū nēn kua -tōa "bē -nyrēn kua ve, ēn 'wū nēn kua -nan 'yī bē, -nyrēn kua ve, ēn 'kūē 'wū zīē ya'a 'kō 'ka 'wulo -jī dī. ¹² An 'trē 'guē -a da wū 'vī 'cēē, ka'a yī -tēlā 'bē da dī, 'kōk -te an lajī lou "wū 'vī 'cēē bē, e dra 'kō -e 'ka yī -tēra 'bē da? ¹³ Min -tu 'ka tīan 'kulē lajī dī, -te ya'a 'silēa Blamin -pī nēn e 'si lajī bē -a dī. ¹⁴ "Le zī Moizi a "bui "da 'li ēn e -bulalē drē -mlēn -a ēn yaa 'pa yība "man ēn yaa wūan lou "bē, -a -tūwli "nēn "nyian waan 'bō blamin -pī wuanla lou. ¹⁵ 'Du -e min nēn e yī -tēra Blamin -pī 'bō da bē, 'belidī nēn ya'a 'nyaan dīē 'e drē -a san -le vē -a.

¹⁶ -Yēē cī 'nan Bali 'trēdanōn pēēnōn 'yī "yī "būū "le "wēan, 'e 'pī -tūwli "hōn -wēē 'wū 'jī, 'nan -e min nēn e yī -tēra -a -pī zīē -a da bē, -a san -nan 'e vīlē 'e 'nyan dī, 'pian -e 'belidī nēn ya'a 'nyaan dīē, 'e drē -a san -le vē -a. ¹⁷ Bali 'ka 'e 'pī 'palē -sia 'trēda 'nan -e 'e tin -tē min da dī, yaa 'pa 'sia 'nan -e 'e min 'si 'wū 'jī. ¹⁸ Min nēn e yī -tēlā -a -pī zīē -a da bē, wa'a -yēē tin 'baa dī, 'pian min nēn ya'a yī 'tēlā "da "dīē -a san -le 'wū -a 'e tin 'badī 'va, kōk ya'a yī -tēlā Bali -pī -tūwli "da dī -le "wēan. ¹⁹ 'Wū nēn -yēē "wēan, Bali 'trēdanōn 'le tin "baa bē, -nyrēn 'gu, 'tē 'san -ta 'trēda, ēn minnūn 'ka -a yīlē "yī "dī, o klun 'yī "yī e mlīn 'tē 'san da, o drēnan wū a -wīdī "le

"wēan. ²⁰ -Yēē cī 'nan min nēn e 'wū 'wīdī "dra bē, ya'a 'tē 'san yē "yī "dī. En -a san 'ka 'taa 'tē 'san da dī, "kōkō -yēē 'wū 'wīdī "ta 'e bōlā. ²¹ 'Pian min nēn e 'ta 'wūlā 'wū tīglī da bē, e -taa 'tē 'san da, 'du -e 'tē 'san 'e drē wū -cī -kōkō 'nan e 'ta 'wūlā Bali wēi da.»

Zan Zozi 'le 'wū 'vī

²² "Bē -sru ēn Zozi 'lēē 'e -srunōn 'ku Zudē 'lēglōn 'jī. O -fō fē zīē -a -nan tu "wēnēn 'a, ēn e minnūn -batizē drēdī 'sia. ²³ Tu 'bō 'lēin zīē -a wūlō bē, te Zan 'e minnūn -batizē dra "nyian 'fla nēn waa laabo Enōn bē -a da, kōk 'yī banūn a -nan "kaga. 'Fla zīē, e ya 'fla nēn waa laabo Salim bē -a "srōn. Minnūn -kō -nan nūn te Zan o -batizē dra, ²⁴ Tu zīē -a man bē, te wa'a tīan -a -fōlē -pū 'kuin dī.

²⁵ Yī -tu da, ēn -sa -tu -fōlā Zan -srunōn 'lēē Zuif min -tu yēi. -Sa zīē e ya min drēdī 'saun Bali 'lē da. ²⁶ O -ku Zan -va, ēn waa laabu -yrc 'nan: «Bali -le 'wū "paazan, min nēn "nēn ka cī 'ka 'vale -a Zudan 'yī -sru, te i -yēē 'wū ve minnūn lē bē, e ya minnūn -batizē drēnan ēn minnūn pēēnōn a -kūnan 'va 'zīa.»

²⁷ -A -nan Zan 'e 'nan -wīē 'nan: «Min 'ka 'kōlaman -e 'e fē -tu yī te Bali 'cēē -hōn -yrē "dī. ²⁸ Maan 'vī 'ka yīē man 'nan, min nēn e min "sia 'wū 'jī bē, -a 'bō "cēē 'maan dī, 'pian an ya min nēn Bali -a -trōa -a 'lē bē -a. 'Ka 'bō ka ya 'mēn 'wū 'nan yīnōn 'a. ²⁹ Lūmōn nēn e -kōnōn 'pa bē, e ya -tī -le vē -a? Min nēn yaa 'pa bē, -yēē vē nēn. Lī 'pazan 'bō bēē -le vē "cēē dī, -a bēē bē, "bē "ya wō min nēn e -tōa -a "srōn, te -a "trōēn "a 'e 'tōdī -a wēi lē bē -a. En -a wēi mandī -a cī "nranman. Zī 'an 'cī cī zīē. 'Bē nēn 'guē, 'an 'cī "nranman e -cīalā "da "mēn "fo. ³⁰ E ya "le -a 'bō 'tō nēn 'e drē -dan -e 'an 'tō "e "ta wū "tra.

³¹ Min nēn e "sia lajī lou "bē, e ya fē pēēnōn da, 'pian min nēn e 'si 'trēda bē, e ya 'trēda min -a, ēn 'trēda wū nēn yaa vē. Min nēn e "sia lajī bē, e ya fē pēēnōn da.

³² En 'wū nēn yaa -nan 'yī, 'lēē 'wū nēn yaa 'man bē -nyrēn yaa vē, 'pian min -tu 'ka yī -tēlā 'wū zīē -a da dī.

³³ Min nēn e yī -tēra 'wū nēn yaa 'vī bē -a da bē, te 'bē 'san 'e 'nan 'wū 'kpa, Bali 'wū tīglī vē. ³⁴ -Yēē cī 'nan min nēn Bali -a 'pa 'sia bē, Bali 'bō wēi nēn yaa vē, kōk Bali 'ka 'yēē lei 'saun 'nōndī "nēn 'palēa dī. ³⁵ -Kaa "tī Bali 'e 'pī yē "yī, ēn e fē pēēnōn 'pēba 'wū -yrc. ³⁶ Min nēn e yī -tēra -a -pī zīē -a da bē, 'belidī nēn ya'a 'nyaan dīē, e ya -a san -le vē -a. 'Pian min nēn ya'a -pī 'silēa min -a dīē, -a san 'ka 'belidī yē dī, te 'blī a 'e 'fōdī Bali -jī -a san man.»

Zozi 'lēē Samari lūmōn -tu 'bō cīn 'yī

4 Zozi -a -tō 'nan, Farizen 'hōn -a 'man 'nan minnūn nēn 'e -sru te 'e o -batizē dra bē, o ya "kaga, ēn o "mlīan Zan -srunōn da. ² Zozi 'bō "cēē min -batizē dra 'e 'bō 'a dī, 'pian -a -srunōn nēn. ³ Zī Zozi 'wū zīē -a -kōnōn 'yī bē, -a -nan nēn e 'si Zudē 'lēglōn 'jī, ēn e Galīlē sī 'sia. ⁴ -Sī zīē e -cīalā Samari 'lēglōn 'jī.

⁵ Zozi 'bōlā Samari 'fla 'tu da. 'Fla zīē waa laabo Sīshā e ya fēi nēn Zago -a -hōn 'lī 'e 'pī Zozēfū lē bē -a "srōn.

⁶ Fē zīē -a -nan nēn Zago 'le 'yī -klu cī. Zī Zozi "kōē

'nyian 'ta wudl -a be, en e -nyran 'yi -klu zle -a "srɔn te yide 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ.

⁷ -A -nan nen Samari lumɔn -tu -ta 'yi 'tɔlɛ, en Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'I 'yi 'nɔn 'mɛn -e 'an mlin.» ⁸ Tu zle -a wlu, te -a -sruncɔn 'ku -blɛfenun 'lɔlɛ 'fla.

⁹ En Samari lu zle e 'nan Zozi le 'nan: «-Mɛ "le "wean nen 'i 'bɔ nen Zuif min -a be, i 'yi laabo 'an 'lɔ -e 'i mlin, te Samari lu nen 'maan?» Zuif 'nɔn 'lee Samari 'nɔn be te o yei 'ka -a ble "fo "du.

¹⁰ En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «"Te fe nen Bali -a -nɔn minnun le be, 'nan yia -tɔa "be, en min nen yaa ve 'yie 'nan 'i 'yi 'nɔn 'mɛn 'gɛɛ, yia -tɔa "be, "te 'i 'bɔ 'be 'yi laabu -yrɔ, -e 'i mlin, -e 'e 'yi nen e 'belidɔ -nɔn "min le be -a -nɔn 'yie.»

¹¹ En lu zle e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, fe -tu 'ka 'i 'lɔ -e 'i 'yi 'tɔ 'a dɔ, en -klu 'gɛɛ e ya 'e trudɔ. Nyin zia nen i 'yi nen e 'belidɔ -nɔn "be, -a "sia? ¹² 'Ku tra Zago nen e 'yi -klu 'gɛɛ -a -nɔn 'kɛɛ be, -a 'bɔ "e ci yi mlin 'o 'vale 'e 'pɔnun 'lee 'yee trinun -a. 'I -dan "mlian 'be da?»

¹³ En Zozi "e -yre 'nan: «Min nen e 'yi 'gɛɛ -a mlin be, 'yi dra pee -a -tɛa. ¹⁴ 'Pian min nen e 'yi nen maan -nɔn "be -a mlin be, 'yi dra pee 'ka "nyian 'li -a tɛa dɔ, en 'yi nen maan -nɔn -yre "be, e dra "ji 'yi ku -a, en e 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -a -nɔn -yre.»

¹⁵ -A -nan nen lu be e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, 'yi zle 'i "mɛn "nɔn -e 'yi dra pee 'e vɛlɛ 'yaan 'tɛ dɔ, -e 'an vɛ -nan 'an 'ta "nyian 'yi 'tɔ 'gu dɔ.»

¹⁶ En Zozi "e -yre 'nan: «'I 'ku 'i -sran laabu -e 'ka 'ta -a.»

¹⁷ Lu zle e 'nan -yre 'nan: «'An -sran "ka "du.»

En Zozi "e -yre 'nan: «'I 'wɛ tɔglɛ 'vɛ -a vɛdɔ -a 'nan, 'i -sran "ka "du. ¹⁸ -Yɛɛ ci 'nan i -kɔnɔn 'pa tian 'soolu, en min nen i ci "wɛ "be, 'i -sran "cɛɛ dɔ, i 'wɛ tɔglɛ 'vɛ.»

¹⁹ Tɔnɔn lu be e 'nan Zozi le 'nan: «Minsan, maan ye "le 'nan Bali 'lewei vɛzan nen 'yia. ²⁰ 'Ku tranun nen Samari 'nɔn 'a be, kɔn 'gɛɛ -a da nen o Bali 'bɔ, en 'ka Zuif 'nɔn "ka 'vɛ 'nan Zeruzalɛm nen 'o 'ku Bali 'bɔ -kɔkɔ.»

²¹ En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'I "trɔnɔn "tɔ 'an wei 'gɛɛ -yre 'kpa. Tu -tu -taa "bɔlɛ be, te ka'a Bali bɔa kɔn 'gɛɛ -a da dɔ, en ka'a 'ko Bali bɔlɛ Zeruzalɛm dɔ. ²² 'Ka Samari 'nɔn be, ka Bali bɔa, 'pian ka'a Bali 'bɔ 'tɔa dɔ, 'ku Zuif 'nɔn be, "ku Bali bɔa en "ku Bali 'bɔ -tɔa. -Yɛɛ ci 'nan min nen e 'trɛdanɔn "sia 'wɛ 'ji be, Zuif 'nɔn 'va nen e "sia. ²³ 'Pian tu -tu -taa "bɔlɛ be, en -a tu 'bɔ 'bɔ 'va. Tu zle -a man nen Bali bɔ 'nɔn tɔglɛ -kaa "tɛ Bali bɔa Bali lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a, en waa bɔa 'e -si tɔglɛ da. Bali bɔ 'nɔn zle o va nen -kaa "tɛ Bali ci. ²⁴ Bali a lei -a. -Yee "wean minnun nen waa bɔa "be, 'o bɔ -yee lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a, en 'o bɔ 'e -si tɔglɛ da.»

²⁵ En lu zle e 'nan Zozi le 'nan: «Maan -tɔa 'nan min nen e ci Crizi -a be e -taa, -a 'bɔ nen Bali -a 'si "va. Tu nen e -ta be, e 'wɛ pɛɛnɔn 'ci ve 'kɛɛ.»

²⁶ En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «'An 'bɔ nen an 'wɛ tin "baa 'yie 'gɛɛ, mɛɛn ci -a.»

²⁷ E -fu 'wɛ zle -a vɛnan, nun tɔnɔn en -a -sruncɔn 'bɔlɛ. 'Wɛ o 'kan 'nan 'o 'vale lumɔn -a o ya 'wɛ tin 'banan. 'Pi -an o va min -tu 'ka -a laabulɛ -yrɔ 'nan, -mɛ "wɛ nen e ci

-a laabunan lu 'labɛ -yrɔ "du? En wa'a laabulɛ "nyian 'nan, -mɛ "wɛ nen e ci -a tin 'banan -yre "du?

²⁸ -A -nan nen lu zle e 'yee 'yi 'tɔvɛ 'tuɛ, en e -ku 'fla -a vɛlɛ minnun le 'nan: ²⁹ «'Ka 'ta min -tu yɛ. Min zle yaan dɛɛ wɛ pɛɛnɔn 'vɛ 'mɛn. -Te Crizi nen -o?» ³⁰ En minnun pɛɛnɔn 'si 'fla, o -ta fɛnan nen e ci be -a -nan.

³¹ Tu zle -a wlu be, te Zozi -sruncɔn Zozi man dra -wluwlu 'nan 'e fe -blɛ.

³² 'Pian Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «-Blɛfɛ nen 'an 'le 'gɛɛ, ka'a tɔa dɔ.»

³³ En Zozi -sruncɔn -a laabu 'o cin bɔ 'nan: «Min -tu -ta -blɛfɛ -a -yre "baalɛ?»

³⁴ Zozi "e -wɛ 'nan: «'Mɛn -blɛfɛ nen 'nan min nen yaan 'pa 'sia be, 'an 'ci 'sɔ wɛnɔn dɛɛ, en 'nyranman nen yaa -nɔn 'mɛn be 'an 'pa. ³⁵ 'Ka bɔ, "ka 'vɛ 'nan, e -fu mɛn sinjen 'vaa -e 'o 'saa 'tɛdɔ 'sia. 'Pian 'an 'bɔ, maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'wulo wɛnan lou 'saa tran 'tɛvɛ -a. ³⁶ Min nen e ci 'saa 'tɛnan be, -a san -kopa a 'va, en fe 'wɛ 'bɔ nen yaa -tɛ be, yaa tre 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -yee vɛ -a. E dɛɛ zle 'nan -e min nen e 'saa 'fɔ be, 'lee min nen yaa -tɛ be, o 'ci 'e "nran 'e cin va. ³⁷ O -kɔnɔn "tu -fɔa 'nan: «Min -tu 'be fe 'wɛ -fɔa 'trɛ 'ji -e min pee nen 'e -tɛ.» E ya 'wɛ 'kpa -a. ³⁸ An 'bɔ, an 'ka 'pa 'sia 'nan, 'ka 'ku 'saa 'tɛ fei nen ka'a 'nyranman 'palɛ "da "dɛ -a da. Min pɛnɔn -a da nyranman 'pa 'va, en cɛɛ "ta -a "nen "ble.»

³⁹ 'Wɛ nen lu zle yaa 'vɛ be, -yee "wean Samari 'nɔn "ka -ga 'yi -tɛra Zozi da. Kɔkɔ yaa 'vɛ 'nan, Zozi 'e dɛɛ wɛ pɛɛnɔn 'vɛ 'yre. ⁴⁰ Zi Samari 'nɔn 'ta Zozi 'va be, en waa tru 'ba 'nan 'e 'fu 'o 'va. -A -nan nen Zozi yi 'fiili dɛɛ o va. ⁴¹ 'Wɛ nen yaa ve be, -yee "wean minnun nen o yi -tɛra "da "be, o 'bɔ "nyian "kaga 'kpa.

⁴² En waa 'vɛ 'sien lu zle -yre 'nan: «Wa'a vɛlɛ 'nan 'wɛ nen yia 'vɛ be, -a 'saza 'le "wean nen ku yi -tɛra "da "du. 'Pian 'wɛ nen kua 'man "da 'ku 'bɔ 'a be, -yee "wean nen ku yi -tɛra "da, en kua -tɔ "mɛn 'nan -yɛɛ ci 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'sizan 'wɛ 'ji -a.»

Mingɔnɔn wɛzan -tu -le 'nen 'man "yaaman en Zozi -a beli

⁴³ Zi Zozi yi "fli dɛɛ o va be, en e Galile -si 'sia "nyian. ⁴⁴ Te Zozi -a 'vɛ 'e 'bɔ 'a 'nan, wa'a Bali 'lewei vɛzan -tu siala -dan 'e 'bɔ flɛ dɔ. ⁴⁵ 'Pian zɛ e 'bɔla Galile be, Galile 'nɔn -a 'sia 'kpa tɔglɛ. Kɔkɔ 'wɛ nen yaa dɛɛ "fɛdi da Zeruzalɛm be, waa -nan 'yɛ, o -ku -nan nun -le "wean. ⁴⁶ E 'bɔla "nyian Kanan Galile 'lɛglɔn 'bɔ 'ji, 'fla nen e 'yi lila 'wen -a be -a da.

Tu zle -a man be, mingɔnɔn wɛzan -tu nen e -nyɛanla Kapanamo be, te -a -pɛ 'man "yaaman 'kpa tɔglɛ. ⁴⁷ Mingɔnɔn wɛzan zɛɛ, yaa 'man 'nan Zozi 'si Zude, en e 'bɔla Galile. -A -nan nen e -ku Zozi 'va, en e toba -fɔ -yre 'nan, 'e -nɔn "ji Kapanamo -e 'e 'yee 'nen nen -a man "yaaman -nan nun be -a 'beli. 'Nɛn zle -a -kadɛ -fɔla tu.

⁴⁸ En Zozi "e 'nan -yre 'nan: «-Te ka'a tian 'lebo "fɔ wɛ -nun 'lee -cɛ -srɔn "wɛnɔn -nan yɛlɛ dɛɛ, ka'a yi 'tɛala 'wɛ da 'mlɔnmlɔn dɔ.»

⁴⁹ Mingonnen wluzan 'e -yre 'nan: «Minsan, 'i yra 'si, 'i -ta -trele 'vaa -e 'men 'nen 'e yie 'le wu.»

⁵⁰ En Zozi -a 'vl -yre 'nan: «'I 'ku, 'i -pl "belia.» E yi -tera 'wl nen Zozi -a 'vl be -a da en e -ku.

⁵¹ "Yee -kon -kunan -sia be, en -a 'sunkon 'ta -a 'le, en o -yre 'nan: «-Ce 'si 'yie 'nen man.» ⁵² -A -nan nen yaa laabu -wlv 'nan: «Tu "cen "man nen -ce 'si "man?» En o -yre 'nan: «'Sti te yide 'sia 'mōnennen man "tiennon, tōn en -ce 'si "man.»

⁵³ En -a -cin -tō mingonnen wluzan ji 'nan, tu 'lein zle -a wlu nen Zozi -a 'vl 'yre 'nan: «'I 'pl "belia.» -A -nan nen -a 'bō 'lee 'yee "konnen 'kon pēenon yi -tera Zozi da.

⁵⁴ Zl Zozi 'si Zude en e -ku Galile be, -a -nan nen e 'lebo "fō wl zle -a dre. -Yee 'lebo "fō wl "flizan nen yaa dra fe 'lein zle -a -nan.

Zozi min -tu nen e -sran "tra "be -a beli

5 "Be -sru, Zuif 'kon 'le "fedi -tu dredt 'bō Zeruzalem, en Zozi 'ku -nan nun. ² Zeruzalem 'bō man -klon be, -a -wlala 'nan "tu a, waa laabo 'blanun -wlala 'nan. -Wlala 'nan zle -a "srōn "be, 'yi 'tu a -nan, waa laabo Ebre wei -ji «Betesda». -Duban 'soolu a 'e 'tōdt 'yi zle -a "srōn. ³ -Dubannun zle -a wlu be, -ce -tenon "kaga yra 'o nyinnandt -nan. Yie 'winon 'lee minnun nen o "tun "bō be 'lee minnun nen 'o -srandt "tra "be, o nen. [O ya -a man -pennan 'nan 'yi 'e 'nykon "ji. ⁴ -Yee ci 'nan Bali -le 'pasianon nen laji be, -a -tu -sōn "man 'yi zle -a va, -e 'e nykon. Min nen e sōn "va 'e tēde te Bali -le 'pasiazan 'sia -a nykonnan be, -te -a san -le -ce a 'kō oo, e "sia "man.]

⁵ En min -tu a fe 'bō zle -a -nan, -ce a "man. -A -ce zle -a -nan le -fuba yaaga 'wle 'sōra nen 'gu. ⁶ Zl Zozi -a 'yl 'e nyinnandt be, en yaa -tō 'nan -ce nen "man "be -a yi "fli 'bō, -a -nan nen yaa laabu -yrō 'nan: «'I ya "vale -ce 'e 'si 'i man?»

⁷ En min zle e 'nan Zozi le nan: «Minsan, "mēen -mie "ka -e 'yaan 'fō 'yi 'va te 'yi nykon "ji "dū. En -te "mēen vl -nan 'an -pli 'yi 'bō man be, -e min -tu 'e 'fō 'va 'an 'lō 'e 'flin.»

⁸ -A -nan nen Zozi -a 'vl -yre 'nan: «'I 'wluan lou, 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wu!» ⁹ 'Nun tōn -ce 'si min zle -a man, e 'yee nyinnan "dave 'sia, en e 'ta wudt 'sia.

Yi zle -a da be, te Zuif 'kon 'le 'flinla "yi nen waa laabo Saba be -nyren. ¹⁰ En zl Zuif 'kon 'tanon -a 'yl be, en waa 'vl -yre 'nan: «Cēegu 'flinla "yi nen, -yee "wēan -a -si 'ka 'e 'hōndt 'yie -e 'i 'ku 'yie nyinnan "dave -a dū.»

¹¹ En e 'nan -wle 'nan: «Min nen e -ce 'si 'an man be, e 'nan 'men 'nan: «'I 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wu.»

¹² Waa laabu -yrō 'nan: «Min "cen "be 'vl 'yie 'nan 'i 'yie nyinnan "dave 'sia, 'i 'ta wu?»

¹³ 'Pian min nen -ce 'si "man "be, ya'a min zle -a tōa dū. Kōō Zozi 'si fe zle -a -nan min "kaga "le "wēan.

¹⁴ "Be -sru, Zozi min zle -a 'yl Bali -pan 'kuin, en e 'nan -yre 'nan: «'I "trōen "tō 'wl 'gūe -yre 'kpa! -Ce 'si 'i man, te 'i 'wl 'wldt "dre "nyian dū, "tōgō 'wl nen e -ciala 'wl zle 'be da be, 'e bō 'i man.»

¹⁵ Min zle e -ku, en yaa 'vl Zuif 'kon le "men 'nan Zozi 'be -ce 'si 'e man. ¹⁶ -Yee "wēan Zuif 'kon Zozi -wēdt 'sia 'nan e 'wl zle -a dre 'flinla "yi da.

¹⁷ 'Pian Zozi 'wl 'ci 'vl -wle, yaa 'vl 'nan: «'An "ti 'nyran -man "paa tian tu 'gūe -a, -yee "wēan 'an 'bō "nyian, "an "ya wo -a 'panan.»

¹⁸ 'Wl zle -yee "wēan Zuif 'kon a Zozi -wēnan 'kpa tūgtl 'nan o -tēa. Wa'a vūle 'nan e -wee 'flinla "yi 'srōen srē -yee "wēan dū, 'pian 'nan, e 'nan Bali 'be ci 'e "ti "a, te 'e 'fli -kōōnan Bali man.

Zozi 'le 'pleble be Bali 'bō 'be -kon -yre

¹⁹ En Zozi 'e 'fli -le 'wl 'vl -wle 'nan: «Maan ve 'cēe 'wl tūgtl 'a 'nan, Bali -pl 'ka 'kolaman 'wl 'tu dredt -a 'e 'bō 'wulo -ji wl -a dū, 'pian 'wl nen yaa -nan 'yl 'e "ti 'lō be -nyren yaa dra. 'Wl pēenon nen -a "ti -a dra be, -nyren -a -pl -a dra "nyian. ²⁰ -Yee ci 'nan -kaa "ti Bali 'e 'pl ye "yi, en 'wl pēenon nen Bali -a dra be, yaa -kōōnan 'e 'pl le. 'Wlnun nen e ci -dandan 'kpa e -ciala 'gu da be, yaa -kōōnan -yre, 'nan -e 'wl 'e 'ka 'kan 'le "wēan. ²¹ Zl -kaa "ti Bali minnun wuanla -kanon 'va -e 'e 'belidt -kon -wle "be, -a -tūwli "nen "nyian -a -pl -a dra -e min nen e 'sō "ji "be 'e 'belidt -kon -a san le. ²² En "nyian be, -kaa "ti Bali "cēe min -le 'wl tin 'baa dū, 'pian e 'wl tin 'badt pēenon -pēba 'wu 'e 'pl -lō. ²³ Yaa dre zle 'nan -e minnun pēenon 'o -pl 'tō bō "le zl o -a 'bō 'tō bōa "be -yee 'wl 'zū. Min nen ya'a -pl 'tō bōle dū, te -a "ti "nen yaa 'pa 'sia be, ya'a 'tō bōle dū.

²⁴ Maan ve 'cēe 'wl tūgtl 'a 'nan, min nen yaan wei 'man "yi, en e yi -tera Bali nen yaan 'pa 'sia be -a da be, 'belidt nen ya'a 'nyaan dū e ya -a san -le ve -a. -A san -le tin 'badt 'ka 'kan 'mōnōmōn dū, 'pian e 'su 'ka -lō en e 'belidt 'yl. ²⁵ Maan ve 'cēe 'wl tūgtl 'a 'nan, tu -tu -taa "bōle, en e 'bō 'va. Tu zle -a man nen minnun nen o ci minnun -kadū -a Bali 'le be, o Bali -pl wei maan. En min -nun nen waa 'man "yi "be o "belia. ²⁶ -Yee ci 'nan zl 'pleble a -kaa "ti Bali 'lō -e 'e 'belidt -kon minnun le be, -a -tūwli "nen yaa -kon 'e 'pl le 'nan 'e 'belidt -kon min -nun le. ²⁷ En yaa -si -kon -yre 'nan 'e minnun -le 'wl tin 'ba, e ya blamin -pl -a -le "wēan.

²⁸ Te 'wl 'gūe 'e 'ka 'kan dū, kōō -a tu -a -tanān bōdt -a. Tu zle -a man nen minnun nen o kaa o ya -yre -ji be, o Blamin -pl wei maan, ²⁹ en o bōala 'yre -ji. Minnun nen o 'wl "yi dre be, o wuanla -e 'o 'belidt yl. En minnun nen o 'wl 'wldt dre be, o wuanla -e tin 'e 'tē o da.

³⁰ Ma'an 'kolaman -e 'an 'wl 'tu dre 'an 'bō 'wulo -ji wl -a dū. 'Wl nen 'an "ti -a ve 'men be, -a da nen an min -le 'wl tin "baa. Kōō an 'ka 'an 'bō 'ci 'sō wlnun -wēnan dū, 'pian Bali nen yaan 'pa 'sia be, -a ci 'sō wlnun -wēnan nen an ci.

³¹ -Te 'an 'bō mēen ci 'an 'bō 'fli -le 'wl 'nan ylzan -a be, min 'ka 'an wei siala 'wl 'kpa -a dū. ³² 'Pian 'men 'wl 'nan ylzan a, en maan -tōa 'nan 'wl nen yaa ve 'an man be 'wl 'kpa nen.

³³ 'Ka 'bō, 'ka minnun 'pa 'sia Zan -va, en e 'wl tūgtl 'vl 'an man. ³⁴ An 'bō 'le ve be, ma'an wēman 'nan min nen 'e dre 'men 'wl 'nan ylzan -a dū, 'pian 'an Zan -le 'wl ve cēe 'nan -e 'ka yi -tera "da, -e Bali 'e 'ka 'si 'wl 'ji.

35 Zan a "le 'nan 'te nen waa -fɔ "nen en e bli be -yee 'wɔ 'zu. Ka wɔ "man, en 'ka 'ci nran -a -san man tu "wennen 'a.

36 'Wɔ nen 'be 'men 'wɔ -kɔɔnman be, 'be -dan 'mlian 'wɔ nen Zan -a 'vɔ 'an man be -a da. 'Wɔnun nen 'an "tu -a -nɔn 'men 'nan 'an dre be, -a 'wɔnun 'bɔ nen maan dra 'gu. -Yee -kɔɔnman 'nan 'an "tu 'be 'an 'pa 'sia. 37 'An "tu 'bɔ nen yaan 'pa 'sia be, -yee 'an 'man wɔ 'vɔ 'e 'bɔ 'a. 'Pian ka'a tian 'li -a wei manle 'mlɔnmlɔn dɔ, en ka'a tian 'li -a yra yɔle 'mlɔnmlɔn dɔ. 38 En -a wei -cin 'ka 'fɔla 'ka 'ji dɔ, kɔ ka'a yi 'teala -a -pɔ nen yaa 'pa 'sia be -a da dɔ. 39 Kaa -tɔa 'nan Bali wei nen 'e 'cren -tedɔ be, e 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɔe -a -nɔan "min le, -yee "wean kaa ta ve tu pɛɛnɔn man. 'Fluba 'crennun zɛ, -wee 'an 'man wɔ ve minnun le. 40 'Pian ka 'ka "vale 'ka -taa 'an -sru, -e 'belidɔ 'kpa 'e dre 'cee ve -a dɔ.

41 'An 'ka -a -weenan 'nan minnun 'waan 'tɔ bɔ dɔ, 42 'pian an 'ka -tɔa. Maan -tɔa 'nan Bali yɔdɔ 'yi 'ka 'ka 'ji dɔ. 43 'An "tu 'be 'an 'pa 'sia, en ka 'ka "vale 'kaan "sia 'cee ve -a dɔ. -Te min pee -ta 'e 'bɔ 'tɔ da be, cɛɛ "sia 'cee ve -a. 44 Kaa -weeman 'nan 'ka bɔɛzan -tu 'e 'ka 'tɔ bɔ. Ka'a weeman 'pian 'nan Bali -tuwli "nen 'e 'ka 'tɔ bɔ dɔ. En -te ka ya zɛ 'wɔ 'kpa be, e dra 'kɔ -e 'ka yi -tera 'an da?

45 Te 'ka 'ci "nrɔn 'nan 'an "tu 'va nun be, 'an 'bɔ 'be 'wɔ -tɔa 'ka man dɔ! Min nen e 'wɔ -tɔa 'ka man be, Moizi nen 'ka 'ci "nrɔn man "da 'nan e -taa 'palɛ 'ka 'va be -nyren. 46 -Yee cɔ 'nan "te ka yi -teala Moizi da be, "te ka yi -teala 'an da "nyian, kɔ 'men 'wɔ nen Moizi -a cren -te. 47 'Pian 'wɔ nen yaa cren -te be, ka'a yi 'teala "da "dɔ, e dra "men 'kɔ 'bɔ -e 'ka yi -tera 'wɔ nen maan ve be -a da?»

Zozi 'blɩfe -nɔn min "kaga "le

6 "Be -sru en Zozi 'ku Galile 'yi nen waa laabo "nyian Tiberia 'yi be -a -sru. 2 Min "kaga 'kula Zozi -sru, -yee 'lebo "fɔ wɔnun nen yaa dre -ce -tenɔn 'belidɔ -a en waa -nan 'yɔ be -yee "wean. 3 Zozi pɔn -tu tri 'o 'vale 'e -srunɔn 'a, en o -nyran. 4 Te Zuif nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fedi dredi 'bɔ 'kogo.

5 Zɔ Zozi 'e 'wulo wluan, en e min "kaga 'yɔ -tanɔn 'o 'va zia be, -a -nan nen yaa laabu Filipu -lɔ 'nan: «Nyin zia nen, -kaa -blɩfe "lɔa, -e -kaa -nɔn min "kaga 'labɛ -wɛ?» 6 Zɔ kɔ Zozi 'e dre be -a -cin a "ji, 'pian e 'tan Filipu man -a ci wɔ mandɔ -le "wean.

7 En Filipu 'e -yrɛ 'nan: «-Te -kaa -blɩfe 'lɔ -kpi fuba sinjen be, ya'a 'bɔa waa "fo "dɔ.»

8 En Zozi -sruzan 'pee nen, waa laabo Andre, Simɔn Pieri "buɔ -a be e 'nan: 9 «'Kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli "a 'nen 'klɔnɔn -tu -lɔ 'gu, 'pian ya'a 'bɔa waa "fo "dɔ?»

10 En Zozi 'e 'nan 'e -srunɔn le 'nan: «'Ka min pɛɛnɔn -nyran "tra.» Waa 'vɔ -wɛ, en o -nyran lu da, kɔ -a -nan lu a fenyian -nyran "dave -a. Minnun zɛ, -klɔnɔn a o va -kpi 'soolu.

11 Zozi 'kpɔun 'soolu zɛ -a 'si, e Bali muo "fɔ, en yaa pli o man. E pɔ 'si en yaa dre "nyian zɔ. Min -tu "e bli "le zɔ e cɔ "va "be -yee 'wɔ 'zu.

12 Zɔ e o 'kan be, en Zozi 'e 'nan 'e -srunɔn le 'nan: «'Ka -nyranman "koolal! Te 'ka 'blɩfe 'tuɔ -e 'e sre dɔ.» 13 En -a

-srunɔn -a koola. 'Kpɔun 'soolu be e min "kaga zɛ o 'kan, en -a -nyranman saannen -fuda "fli 'fa.

14 Zɔ minnun Zozi 'le 'lebo "fɔ wɔ -dan zɛ, -a -nan 'yɔ be, en o 'nan: «'Wɔ 'kpa! Min 'labɛ, e ya Bali 'lewei vɔzan nen o 'nan e -taa "be -a.»

15 Zɔ Zozi -a -kɔnɔn 'yɔ 'nan, o 'ta -daa 'e 'kunle -e 'wee 'tɔ 'wee mingɔnɔn -a be, en e 'li 'e da "nyian pɔn da nun 'e 'saza.

Zozi 'ta 'wɔ Galile 'yi yie da

16 Zɔ funninmlan 'pla be, en -a -srunɔn nɔn "ji 'yi man. 17 O -fɔ -klu -tu -ji, en o -kudɔ 'sia 'fla nen waa laabo Kapanamo be -a da. E ya 'yi 'bɔ -sru. Klun -trɔa, te Zozi 'ka tian bɔle o man dɔ, 18 en fulɔ 'pleble 'tu "fɛɛndɔ 'sia, te 'yi 'bɔ 'nyɔnɔnman. 19 O -klu -fɔ o -sru 'bɔ 'kɔɔbli, waa dre kilo 'soolu te 'be "cɛɛ dɔ kilo 'shɛɛdu. "Wee vɔnan 'o yie -tɔa "be, te o Zozi ye -tanɔn 'ta wudɔ -a 'yi yie da, en "klan -sen o ji. 20 'Pian Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «'An 'bɔ nen. Te "klan 'e 'ka 'te dɔ!»

21 -A -nan nen o ya "vale 'nan 'o Zozi -fɔa 'o 'va 'klu -ji. 'Nun nɔn en o bɔla fenan nen o cɔ -kunan be -a -nan.

Zozi a -blɩfe nen e 'belidɔ -nɔn "min le be -a

22 Zɔ tu cɛɛn be, minnun nen o -fu "yi -sru "be, en -a -cin -trɔa o ji 'nan -klu a 'sɔ 'tuwli, en Zozi 'ka 'fɔle -ji dɔ. Waa -tɔa 'pian 'nan -a -srunɔn 'ku 'o 'saza. 23 Nɔn en -klu -mienun 'si minnun -a Tiberia. O 'bɔla fenan nen Minsan Bali muo "fɔ 'vaa en o fenun bli be, -a -nan "srɔn. 24 Zɔ wa'a Zozi yɔle dɛ, te wa'a "nyian -a -srunɔn 'ye dɛ, en minnun pɛɛnɔn 'fɔ -klunun zɛ -a -ji, en o -ku Zozi -wee Kapanamo.

25 O 'bɔ Zozi man 'yi -sru "nun, en waa laabu -yrɔ 'nan: «Bali -le 'wɔ "paazan, tu "cɛn "man nen i -ta 'gu?»

26 En Zozi 'e 'nan -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, ka -blɩfe 'yɔ, kaa bli, ka 'kan, -yee "wean ka ya 'an -weenan. Ka 'ka 'an -weenan 'nan -ce -srɔn "wɔnun nen maan dre be, kaa -ci 'man 'le "wean dɔ. 27 Te 'ka -wee 'nan -blɩfe nen e sreman be, -nyren 'ka ye dɔ. 'Pian 'ka -wee 'nan -blɩfe nen e "mɔan en e 'belidɔ -nɔn "min le be, -nyren 'ka ye. 'An 'bɔ Blamin -pɔ 'be -blɩfe zɛ -a -nɔn 'cɛɛ, kɔ 'an "tu Bali -a 'pleble 'nɔn 'men.»

28 En waa laabu -yrɔ 'nan: «Kua dra 'kɔ, 'wɔnun nen e cɔ Bali ci 'sɔ 'a be, -e 'ku -kɔla -a dredi -a?»

29 En Zozi -a 'vɔ -wɛ 'nan: «'Wɔ -tuwli "nen Bali cɔ 'vale 'ka dre be, -nyren 'nan, 'ka yi -tera min nen Bali 'bɔ -a 'pa 'sia be -a da.»

30 -A -nan nen waa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «'Lebo "fɔ wɔ "kɔ "nen yia dra -e 'ku yi -tera 'i da? -Me "wɔ nen i -taa -a dɛle?» 31 'Li te 'ku tranun a "bui "da be, o fe -tu nen waa laabo manen be, -a bli. E ya 'e 'cren -tedɔ Bali -le 'fluba 'ji nan:

«E -blɩfe nen e 'si laji be -a -nɔn -wɛ.»

32 En Zozi -a 'vɔ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, Moizi "cɛɛ -blɩfe tɔglɔ 'si laji en yaa -nɔn 'cɛɛ dɔ. 'Pian 'an "tu 'be -blɩfe tɔglɔ 'si laji, en yaa -nɔn 'cɛɛ. 33 -Yee cɔ

'nan fe nen Bali -a -nɔn -blɪfɛ -a bɛ, min nen e 'si laji te e 'belidɪ -nɔn 'trɛdanɔn lɛ bɛ -nyrɛn.»

³⁴ En minnɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, -blɪfɛ zɪɛ 'i -nɔn 'kɔɛ tu pɛɛnɔn man.»

³⁵ Zozi "e 'nan 'mɛn -wɛ 'nan: «'An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nen e 'belidɪ -nɔn "bɛ -a. Min nen e -ta 'an 'va bɛ, dra 'ka -a tɛa "nyian 'mlɔnmlɔn dɪ, en min nen e yi -tɛra 'an da bɛ, 'yi dra 'ka 'nyian -a tɛa 'mlɔnmlɔn dɪ. ³⁶ Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va, en kaan 'yɪ 'ka 'bɔɔ, 'pian ka'a yi 'tɛala 'an da dɪ.

³⁷ Minnɔn pɛɛnɔn nen 'an "tɪ "o -nɔn 'mɛn bɛ, o -taa 'an 'va, en min "ɛ -ta 'an 'va bɛ, ma'an pian 'mlɔnmlɔn dɪ.

³⁸ Kɔɔ ma'an 'silɛ laji 'nan -e 'an 'bɔ 'fli ci 'sɔ wunɔn drɛ dɪ, 'pian 'nan -e 'an min nen yaan 'pa 'sia bɛ -a ci 'sɔ wunɔn drɛ. ³⁹ Min nen yaan 'pa 'sia bɛ, -a ci 'sɔ wunɔn nen 'nan: Minnɔn nen e o -nɔn 'mɛn bɛ, te 'an -tuwli "cɛ 'san "va "dɪ, 'pian 'nan 'an o wluan -kanɔn 'va yi -fɔla "da "ji.

⁴⁰ 'An "tɪ 'ci 'sɔ wunɔn nen 'nyian 'nan, minnɔn pɛɛnɔn nen waan 'yɪ -a -pɪ -a en o yi -tɛra "da "bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -wee vɛ -a. 'An 'bɔ 'bɛ o wuanla -kanɔn 'va yi -fɔla "da "ji.»

⁴¹ Zozi -a 'vɪ 'nan 'e ya -blɪfɛ nen e 'si laji, en e 'belidɪ -nɔn "min lɛ bɛ -a, -yɛɛ "wean minnɔn wunwun "vɪdɪ 'sia 'o cin yei. ⁴² Waa ve 'nan: «Min 'labɛ, Zozɛfu -pɪ Zozi bɛ -nyrɛn. -Kaa "tɪ -tɔɔ, en kaa "bɔ -tɔɔ. E drɛ "mɛn 'kɔ, en yaa ve 'nan 'e 'si laji?»

⁴³ En Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'Ka wunwun "vɪdɪ 'le 'tɔ.

⁴⁴ Min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ta 'an 'va, te 'an "tɪ "nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -yɛɛ "cɛɛ 'taa 'mɛn dɪ. En -te e -ta bɛ, maan wuanla -kanɔn 'va yi -fɔla "da "ji. ⁴⁵ E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'bɛ 'wɪ "paaman min pɛɛnɔn 'ji.» Min nen e -kaa "tɪ Bali wei 'man, en e wɪ -yɛɛ 'wɪ "paadt man bɛ, -a san 'bɛ -taa 'an 'va. ⁴⁶ E 'ka 'nan min -tu -kaa "tɪ 'yɪ dɪ. An 'bɔ nen 'an 'si "va "nun bɛ, mɛɛn -kaa "tɪ Bali 'yɪ. ⁴⁷ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan min nen e yi -tɛala 'an da bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -le vɛ -a. ⁴⁸ 'An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nen e 'belidɪ -nɔn "bɛ -a. ⁴⁹ 'Ka tranun fe -tu nen waa laabo Manɛn bɛ -a blɪ "bui "da, en ya'a 'kadɪ si 'lɛ wulɛ -wɔ "dɪ. ⁵⁰ 'Pian -blɪfɛ 'guɛ, 'bɛ 'si laji, min nen yaa blɪ bɛ, ya'a 'kaa "fo "dɪ. ⁵¹ 'An 'bɔ 'bɛ cɪ -blɪfɛ nen e 'belidɪ -nɔn "bɛ -a. Min nen e -blɪfɛ zɪɛ -a blɪ bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -le vɛ -a. -Blɪfɛ 'bɔ nen an -taa -a -nɔn lɛ bɛ, 'an 'bɔ 'kɔlɛ nen. Maan -nɔn 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'beli vɛ -a.»

⁵² -A -nan nen Zuif 'nɔn 'sa -fɔdɪ 'sia 'o cin yei, te waa ve 'nan: «Yaa dra 'kɔ -e 'e 'kɔlɛ 'nɔn min lɛ -blɪfɛ -a?»

⁵³ En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te ka'an 'bɔ Blamin -pɪ 'kɔlɛ 'blɪlɛ dɪɛ, en -te ka'an nyɛn mlinlɛ dɪɛ, te 'belidɪ 'ka 'ka 'bɔ dɪ. ⁵⁴ Min nen yaan 'kɔlɛ 'ble, en yaan nyɛn -mlian "bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -le vɛ -a. Maan wuanla -kanɔn 'va yi -fɔla "da "ji. ⁵⁵ -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'kɔlɛ bɛ, -blɪfɛ tɪglɪ nen, en 'an nyɛn bɛ, mlin vɛ tɪglɪ nen. ⁵⁶ Min nen yaan 'kɔlɛ 'ble en yaan nyɛn -mlian "bɛ, te 'ku 'vale -a san -a ku drɛ min -tuwli "a, ku'a 'sia 'e cin man dɪ. ⁵⁷ -Kaa "tɪ "nɛn yaan 'pa 'sia bɛ 'belidɪ a -yrɔ, en -yɛɛ 'belidɪ -nɔn 'mɛn, -a -tuwli "nɛn 'nyian min nen yaan 'kɔlɛ blɪ bɛ, an 'belidɪ -nɔn -a san lɛ. ⁵⁸ 'An 'kɔlɛ bɛ, -blɪfɛ tɪglɪ nen e 'si

laji bɛ -nyrɛn. E 'ka "lɛ 'nan fe nen 'ka tranun -a blɪ "bui "da bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ dɪ. Waa blɪ, en ya'a 'kadɪ si 'lɛ wulɛ -wɔ "dɪ. Min nen e -blɪfɛ 'guɛ -a blɪ bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -le vɛ -a.»

⁵⁹ 'Wɪ zɪɛ, -a 'bɔ nen Zozi -a 'vɪ te e ya 'wɪ "paanan minnɔn ji Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kuin, 'fla nen waa laabo Kapanamo bɛ -a da. ⁶⁰ En zɪ -a -srɔnɔn 'wunɔn zɪɛ -a 'man bɛ, -a -nan nen o va min "kaga "e 'nan: «'Wɪ nen yaa "paaman 'guɛ, e ya 'plɛblɛ, min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e "trɔɛn "tɔ -yrɛ "dɪ.»

⁶¹ Te Zozi -a -tɔ 'e 'fli -bɔ 'va 'nan 'wɪ zɪɛ e wunwun "vɪdɪ 'pla 'e -srɔnɔn 'nɛan. En yaa laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ nen maan 'vɪ 'guɛ e 'ka 'ci baa 'ji? ⁶² 'Lɔɔ -te ka Blamin -pɪ 'yɪ te e "ta wuanla -e 'e 'ku fɛnan nen e cɪ 'e tɛdɛ bɛ -a -nan bɛ, e dra 'cɛɛ 'kɔ? ⁶³ Bali lei 'saun 'bɛ 'belidɪ -nɔn "min lɛ. Min 'bɔ 'saza 'ka 'kɔlaman -e 'e 'belidɪ yɪ dɪ. Wei nen maan 'vɪ 'cɛɛ 'guɛ, min nen e yi -tɛra "da "bɛ, e Bali lei 'saun ye, en e 'belidɪ ye. ⁶⁴ 'Pian min -mienun a 'ka yei te wa'a yi 'tɛala "da "dɪ.»

-Te Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ cɪ 'nan -a pou sianan "bɛ, te e minnɔn nen wa'a yi 'tɛala -a wei da dɪɛ o -tɔɔ, en min nen e -taa -a -nɔn lɛ minnɔn lɛ bɛ yaa -tɔɔ. ⁶⁵ Tɔɔɔ en Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «-Yɛɛ "wean nen maan 'vɪ 'cɛɛ 'nan min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ta 'an 'va te 'an "tɪ "cɛɛ -si -nɔn -yrɛ "dɪ.»

⁶⁶ Tu zɪɛ -a man nen Zozi -srɔnɔn "kaga 'li 'o da, en wa'a 'nyian -sɔnɔlɛa -a -sru "dɪ.

⁶⁷ En Zozi -a laabu min -fuda "fli "nɛn o -fu -a -sru "bɛ -wɔ 'nan: «Kaa "nun, ka 'ka "vale "ka -koo "nyian duu?»

⁶⁸ -A -nan nen Simɔn Pieri -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Minsan, -tɪ -va nen ku lia 'ku da? 'I wei 'bɛ 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔn "min lɛ. ⁶⁹ Ku yi -tɛra "da en kua -tɔ 'nan yie cɪ min nen Bali -a 'si "va "bɛ -a.»

⁷⁰ En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'An 'bɔ 'bɛ 'ka 'si "va -fuda "fli, 'pian 'ka 'va min -tu a Satan -le 'nen 'a!» ⁷¹ Min nen Zozi cɪ -yɛɛ 'wɪ vɪnan bɛ, Simɔn Karioti -pɪ Zudazi nen. -A -srɔnɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tu nen, -yɛɛ -taa Zozi 'bɔ 'nɔn lɛ minnɔn lɛ.

Zozi "bɔnɔn 'ka yi 'tɛala Zozi da dɪ

7 "Bɛ -sru en Zozi cɪ Galilɛ 'lɛglɔn 'ji. E 'ka "vale 'e 'ko Zude 'lɛglɔn 'ji dɪ, kɔɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn a -a -wɛɛ -nan 'nan -e 'o -tɛ. ² Zuif 'nɔn 'le "fɛdɪ nen waa -ble lo 'la -paannun wɪlɔ bɛ -a tu 'bɔ 'kogo. ³ En Zozi "bɔnɔn "e Zozi lɛ 'nan: «'I 'si 'gu! 'I 'ku Zude 'lɛglɔn 'ji -e 'i -srɔnɔn 'o 'lɛbo "fɔ wunɔn nen yia dra bɛ -a -nan yɪ. ⁴ Min nen yaa -wɛɛman 'nan min pɛɛnɔn 'o 'e 'tɔ bɛ, ya'a 'yɔɔman dɪ. 'Wunɔn nen yia dra 'guɛ, 'i drɛ -e min pɛɛnɔn 'o -nan yɪ.» ⁵ Zozi 'bɔ "bɔnɔn 'ka 'nyian "o yi 'tɛala Zozi da dɪ.

⁶ En Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «'Mɛn tu 'ka tian bɔlɛ dɪ. 'Pian tu pɛɛnɔn a "yi 'cee vɛ "le "a. ⁷ -A -ci "ka -e 'trɛdanɔn 'o 'nan "cee "man dɪ, 'pian o "naan "mɛɛn "man, kɔɔ maan -tɛala o yra 'nan o drɛ wɪ a -wɪdɪ. ⁸ 'Ka 'bɔ, 'ka 'ku "fɛdɪ da. Ma'an 'koo "fɛdɪ 'labɛ -a da dɪ, kɔɔ 'mɛn tu 'ka tian bɔlɛ dɪ.» ⁹ E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wɛɛ, en e -fu Galilɛ.

Zozi 'ku "fedi da Zeruzalem

¹⁰ Zl Zozi "buunun -ku "fedi 'bɔ da bɛ, ɛn Zozi 'bɔ 'kula o -sru "mɛn. 'Pian ya'a 'yee -kudɪ -ci -tɛlɛ dɪ. ¹¹ Zuif 'nɔn 'tanɔn -a -wɛɛdɪ 'sia minnun nɛn o -ku "fedi zɪɛ -a da bɛ o yei, te waa laabo -wɔb 'nan: «-Vɛ -mie 'guɛ e ya nyin zia?»

¹² Minnun wunwun "vɪdɪ 'sia fɛ zɪɛ -a -nan "kaga. Min -mienun -a ve 'nan: «E ya min tuglɪ 'a.»

Te -a -mienun "o 've 'nan: «Cɛjɛ! Min nɛn e min see "paaman bɛ -nyrɛn.» ¹³ 'Pian min -tu 'ka 'wɪ 'bɔ zɪɛ -a vɪlɛ wei 'plɛblɛ 'ji dɪ, kɔɔ "klan a o ji Zuif 'nɔn 'tanɔn 'le "wɛan.

¹⁴ Zl "fedi drɛdɪ 'bɔ 'e yei "bɛ, Zozi 'ku Bali -pan 'kuin, ɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji. ¹⁵ -Yee 'wɪ "paadɪ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ 'kan te waa ve 'nan: «Min 'labɛ ya'a drɛlɛ min -tu -sruzan 'a dɪ, e drɛ 'kɔ ɛn e 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ -a -tɔa zɪɛ.»

¹⁶ ɛn Zozi "e 'nan -wɛlɛ 'nan: «'Wɪ nɛn maan "paaman minnun ji 'guɛ, ya'a 'sia 'an 'bɔ 'va dɪ, 'pian e "sia Bali nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a va. ¹⁷ Min nɛn e ya "vale 'e Bali zɪɛ -a ci 'sɔ wɪnɪn dra bɛ, -yɛɛ 'mɛn 'wɪ "paadɪ 'guɛ -a -tɔa. -Te Bali va nɛn e "sia oo, ɛn te 'an 'bɔ 'va nɛn e "sia oo, -a san 'bɛ -tɔa. ¹⁸ Min nɛn 'e 'bɔ 'wulo -ji wɪ "paaman minnun ji bɛ, te e ya 'e 'bɔ 'fli 'tɔ -wɛɛnan. 'Pian min nɛn e ya "vale 'nan min nɛn yee 'pa 'sia bɛ minnun 'o bɔ bɛ, -a san zɪɛ min tuglɪ nɛn, ya'a 'wɪ 've 'wɪlɪ 'a dɪɛ, -nyrɛn. ¹⁹ Moizi -pei -tɔ wɪnɪn paa 'ka 'ji, 'pian 'ka pɛɛnɔn ka'a 'ta wɪla "da "dɪ. ɛn ka ya "vale 'kaan -tɛa "nyian, -mɛ "le "wɛan?»

²⁰ Minnun "kaga "bɛ waa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Fɛ -wɪdɪ "tu a 'i -sru. -Tɪɛ ci -a -wɛɛnan 'nan 'yei -tɛa?»

²¹ Zozi "e 'nan -wɛlɛ 'nan: «An 'lɛbo "fɔ wɪ -tuwɪlɪ drɛ 'guɛ, -a 'wɪ 'nan 'ka pɛɛnɔn man. ²² Moizi -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'ka 'nɛn 'fɔ -klɔnɔn -va 'e -ya 'yi 'sɔra da. ɛn -te 'yi 'sɔrazan zɪɛ e -tria 'flinla "yi da bɛ, kaa dra -kpɔ. -Pɛ -tu da zia bɛ, Moizi "cɛɛ -pei -trɔa dɪ, 'pian -a tranun -a dra 'e 'cɛn. ²³ 'Flinla "yi da bɛ ka 'nɛn -fɔa "klɔnɔn -va, -e 'ka vɪlɛ 'ka Moizi -le -pei 'srɔɛn srɛ dɪ -le "wɛan. -Te "bɛ a zɪɛ, -mɛ "le "wɛan 'bli 'fɔ 'ka 'ji 'an man 'nan, "an "blamin -munmuan beli 'flinla "yi da? ²⁴ Ka min -le 'wɪ ve "ta lou. 'Cɛɛ 'le 'tɔ, 'ka 'wɪ 'fa 'si 'vaa -e 'ka min -le 'wɪ 'cɛn!»

Min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ -nyrɛn Zozi 'a

²⁵ -A -nan nɛn Zeruzalem 'nɔn -mienun "o 'nan: «"Ka 'yɪɔ, min nɛn o ci -a -wɛɛnan 'nan 'o -tɛa "bɛ -nyrɛn 'gu. ²⁶ ɛn -yɛɛ 'wɪ tin "baa minnun yei te wa'a 'wɪ tu ve -yrɛ "bɛ dɪ. Maan ye "le -kaa 'tanɔn -a -tɔ 'nan -yɛɛ ci min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ -a. ²⁷ 'Pian min 'labɛ -cɛɛ 'sinan -tɔa. Min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ -te 'bɛ 'ta bɛ, min -tu 'ka 'bɛ 'sinan 'tɔa dɪ.»

²⁸ Tu zɪɛ -a wɪlɪ bɛ, te Zozi a 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin, ɛn yaa 'vɪ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Kaa "nrɔn -man 'ka 'ji 'nan, kaan -tɔa, ɛn -a -nan nɛn an 'si bɛ kaa -tɔa. 'Pian ma'an 'talɛ 'an 'bɔ 'fli -ji dɪ. Min nɛn yaan 'pa

'sia bɛ e ya tuglɪ, ɛn ka'a min zɪɛ -a tɔa dɪ. ²⁹ 'Mɛn vɛ bɛ "an -tɔa, kɔɔ -a va nɛn an 'si, ɛn -yɛɛ 'an 'pa 'sia.»

³⁰ -A -nan nɛn Zeruzalem 'nɔn zɪɛ o ya "vale 'o Zozi "kuan. 'Pian min -tu 'ka -kɔlɛlɛ -a 'kundɪ -a dɪ, kɔɔ -yee tu 'ka tian bɔlɛ dɪ. ³¹ Min -mienun "o "yi -tɛra Zozi 'bɔ da. Minnun zɪɛ o ya "kaga ɛn "o laabu 'nan: «Min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ, yi nɛn e -ta bɛ, e -cɛ -srɔn "wɪ "kaga "dra e "mlian min 'labɛ -a da?»

³² Wunwun "nɛn minnun ci -a vɪnan Zozi man bɛ, Farizen 'nɔn -a 'man. -A -nan nɛn 'o 'vale Bali -pannɔn 'tanɔn 'a o minnun 'pa 'sia 'nan 'o 'kun.

³³ ɛn Zozi "e 'nan -wɛlɛ 'nan: «An "flian tian 'ka yei tu "wɛnɛn 'a, "bɛ -sru -e 'an li 'an da min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ -a va. ³⁴ Ka -taa 'an -wɛɛlɛ, 'pian ka'a 'kɔlaman 'an yɪdɪ -a dɪ. ɛn fɛnan nɛn an -kɔan "bɛ, ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'ku -nan dɪ.»

³⁵ ɛn Zozi 'nɔn 'tanɔn -a laabu 'o cin lɔ 'nan: «Nyin zia nɛn e -taa "kulɛ -e -kaa vɪlɛ -kaa yɪ dɪ? E -ko Zuif 'nɔn nɛn 'o fuiladɪ "man 'trɛda bɛ o va, -e 'e 'wɪ "paa minnun nɛn 'o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o ji? ³⁶ 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ 'labɛ -a -ci nɛn 'nɔn? Kɔɔ yaa 'vɪ 'nan: «Ka -taa 'an -wɛɛlɛ, 'pian ka'a 'kɔlaman 'an yɪdɪ -a dɪ.» ɛn: «Fɛnan nɛn an -kɔan "bɛ, ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'ku -nan dɪ.»

³⁷ "Fedi yi -nyranman da nɛn, -yɛɛ ci yi -dan 'bɔ 'a. Yi zɪɛ -a da nɛn Zozi a minnun yei 'e 'tɔdɪ, ɛn yaa 'vɪ wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Min nɛn 'yi dra -a -tɛa "bɛ, -a san 'e 'ta 'an 'va -e 'e 'yi 'mlin. ³⁸ Min nɛn e yi -tɛra 'an da bɛ, -a san -kɔan "le 'yi ku nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ -yee 'wɪ 'zu. Zl e ci 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji zɪɛ.» ³⁹ Lei 'saun nɛn minnun nɛn o yi -tɛra Zozi da o -taa -a vɪlɛ bɛ, -yee 'wɪ nɛn Zozi 'bɔ ci -a vɪnan. Tu zɪɛ -a man bɛ, te Bali lei 'saun 'ka tian 'talɛ dɪ, kɔɔ Zozi 'ka tian 'kulɛ 'e "tɪ "le mingɔnɛn trɛ nɛn e "bia bɛ -a da dɪ.

⁴⁰ Zl min "kaga 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o -mienun -a 'vɪ 'nan: «Min 'labɛ, 'wɪ 'kpa e ya Bali 'lewei vɪzan nɛn o 'nan e -taa "bɛ -a.»

⁴¹ Min pɔbɛnnun "o 'vɪ 'nan: «Min 'labɛ, min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ -nyrɛn.» ɛn min pɛnɪn "o 'vɪ 'nan: «Min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ ya'a 'kɔlaman -e 'e 'si Galilɛ dɪ. ⁴² Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, min nɛn Bali -a 'si "va "bɛ, e -kɔan David kluda min -a, ɛn e "sia Bɛtɛlɛm, David -ya trɛ -da.»

⁴³ Zozi 'le "wɛan, -sa -fɔla minnun "kaga zɪɛ o yei.

⁴⁴ ɛn o va min -mienun a "vale 'o "kuan, 'pian min -tu 'ka -kɔlɛlɛ -a 'kundɪ -a dɪ.

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka yi -tɛlɛa Zozi da dɪ

⁴⁵ -A -nan nɛn minnun nɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn o 'pa 'sia bɛ o 'li 'o da o 'va. ɛn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn -a laabu -wɔb 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn ka'a 'kunlɛ -e 'ka 'ta -a dɪ?»

⁴⁶ ɛn 'pa 'sianɔn "o -wɛlɛ 'nan: «'Wɪ nɛn yaa ve bɛ, min -tu 'ka tian 'li -a vɪlɛ 'mlɔnɔnɔn dɪ.»

⁴⁷ ɛn Farizen 'nɔn "o 'nan: «'Ka 'bɔ "nyian, maan ye "le -yee 'wɪ 'ka 'sia 'nan. ⁴⁸ -Kaa Farizen 'nɔn -ka'a tɔlɛ -a -sru "dɪ, ɛn -kaa tazan -tu 'ka 'tɔlɛ -a -sru "dɪ. ⁴⁹ 'Pian minnun nɛn wa'a Moizi -le -pei -tɔ wɪ tɔa dɪ, ɛn Bali wei a 'e 'pladɪ o man bɛ, o 'saza 'bɛ -tɔa -a -sru.»

⁵⁰ Nikodem nēn e -ku Zozi 'man ytlē 'e tēdē bē, e ya Farizen 'nōn 'bō 'va. En yaa 'vl Farizen 'nōn zlē -wle 'nan: ⁵¹ «-Cee -pei 'e 'nan, -te wa'a tian min -le tin 'balē dē, wa'a 'wl 'tōa -a san man dī. 'Pian -te min 'wl drē bē, waa wei maan 'vaa, en o 'wl -tōa 'man.»

⁵² En Farizen 'nōn -a laabu -yrō 'nan: «Galile min nēn 'nyian 'yie "a? 'I -nanjen Bali -le 'fluba 'ji 'kpa tūgl -e 'i -tō 'nan Bali 'lewei vīzan 'ka 'li 'sia Galile dī.»

-Kōnne -wēzan 'tu -le 'wl

⁵³ ["Bē -sru en o pēenōn 'ku 'wee "kōnne.

8 -A -nan nēn Zozi 'ku Olivie pōn da. ² -A ta tu cēen, bodrun puunōn en Zozi 'li 'e da Bali -pan 'kuin. Tōn min "kaga "ku "va. Zozi -nyran, en e 'wl "paadl 'sia o ji. ³ -A -nan nēn 'fluba 'ci vūnōn 'lee Farizen 'nōn 'ta lūnōn -tu -a, en waa -tō minnūn yei. Lī zlē o 'bō "man, te e ya nyinnan -kōnne -sru. ⁴ En o 'nan Zozi lē 'nan: «Bali -le 'wl "paazan, lī 'gūē, ku 'bō "man te e ya nyinnan -kōnne -sru. ⁵ Moizi -a cren -tē -pei 'fluba 'ji 'nan lūnōn nēn e 'wl zlē -a drē bē, 'o -tē -kōlē -a. Bii "nun 'i 'vl 'nōn?» ⁶ O 'wl zlē -a laabu 'nan -e 'o wei 'kun, -e 'o -kōla 'wl 'tōdī -a "man.

'Pian Zozi 'kunnan, en e fē -tu cren -tēdī 'sia 'e 'pē 'wle 'a 'trē da, ⁷ te Farizen 'nōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn 'wl laabo Zozi 'bō. O ya 'wl laabunan Zozi 'bō "bū "le "wēan, 'e 'wulo wluan, en e 'nan -wle 'nan: «Min nēn 'ka yei, te ya'a tian 'wl 'wli dī 'drē dē, -a san 'e -kōlē tēdē tuu -yrē.» ⁸ E 'kunnan 'nyian 'e 'pa 'ji, en yaa cren -tēdī 'sia 'nyian 'trē da.

⁹ Zī Farizen 'nōn 'lee 'fluba 'ci vūnōn 'bō 'wl zlē -a 'man bē, en o pēenōn 'ku -tudu. Min cejenun 'bē 'kudl 'sia 'e 'flin.

-A -nan nēn lī bē e -fu 'e 'tōdī Zozi 'lē 'e -tūwli minnūn yei. ¹⁰ Zozi 'e 'wulo wluan, en yaa laabu -yrō 'nan: «Min -nūn nēn o 'wl 'tō 'i man bē, o ya nyin zia? Min -tu 'ka "nyian -nan -e 'e 'wl 'tō 'i man du?»

¹¹ En lī zlē e 'nan Zozi lē 'nan: «'An 'san, min -tu 'ka "nyian -nan dī.»

Zozi 'e -yrē 'nan: «'An 'bō "nyian, ma'an 'wl tōa 'i man dī. 'I 'ku! Te 'i 'wl 'wli dī "drē "nyian dī!»]

Zozi 'bē cī 'tē 'san nēn e 'trēdanōn man dra 'wein bē -a

¹² Tu pēe -a bē, en Zozi 'wl tin 'badl 'sia "nyian min -nūn lē. Yaa 'vl -wle 'nan: «'An 'bō 'bē cī 'tē 'san nēn e 'trēdanōn 'man dra 'wein bē -a. Min nēn e sōnla 'an -sru "bē, te ya'a "nyian 'ta wo klun va dī, en 'tē 'san nēn e 'belidī -nōn "min lē bē e ya -a san -le vē -a.»

¹³ En Farizen 'nōn -a 'vl Zozi lē 'nan: «'Wl nēn yia vē bē, e 'ka 'wl 'kpa 'a dī, kōn yie cī -a vūnan 'i 'fli man.»

¹⁴ Zozi -a 'vl -wle 'nan: «-Te 'an 'bō mēen cī 'an 'bō 'fli -le 'wl vūnan oo, 'wl nēn maan vē 'gūē, 'wl 'kpa nēn. Kōn fēnan nēn an 'si bē, maan -tōa. En fēnan nēn an cī -kūnan bē, maan -tōa. 'Pian 'cēe vē bē, fēnan nēn an "sia bē, ka'a -nan tōa dī, en fēnan nēn an cī -kūnan bē, ka'a -nan tōa dī. ¹⁵ "Ka "tin -tēa "min da blamin -wulo -ji wl yra man. 'An 'bō 'le vē bē, ma'an tin tēa min da dī. ¹⁶ 'Pi -an -te an tin -tē min da bē, e ya 'e 'nōn da. Kōn an 'ka

'an -tūwli "dī, 'ku 'vale 'an "tī "nēn yaan 'pa 'sia bē -a kūē cī. ¹⁷ E ya 'e 'cēn -tēdī 'cēe -pei 'fluba 'ji 'nan: «-Te min "fli "wei a -tūwli 'wl 'tu da bē, te 'wl zlē e ya 'wl 'kpa -a.» ¹⁸ 'An 'bō 'an 'fli -le 'wl vē, en 'an "tī "nēn yaan 'pa 'sia bē, e 'mēn 'wl vē.»

¹⁹ En waa laabu -yrō 'nan: «'I "tī 'bō a nyin zia?»

Zozi 'e -wle 'nan: «'Ka'an tōa dī, en ka'an "tī tōa dī. "Te kaan -tōa "bē, "te kaan "tī -tōa "nyian.»

²⁰ Zozi a 'wl zlē -a "paanan minnūn ji, te e ya Bali -pan 'kuin, fēnan nēn minnūn "lala -sēan -gbogbo -ji Bali -le vē -a bē -a -nan. En min -tu 'ka -a 'kūnlē dī, kōn -yēe tu 'ka tian bōlē dī.

Zozi 'e "tī "srōn "kudl -nan wl 'vl

²¹ Zozi -a 'vl "nyian -wle 'nan: «'An "ta -ko. Ka -taa 'an -wēlē, 'pian ka'an 'ye dī. En 'cēe 'wl 'wli dī "fo 'ka 'lō -e 'ka 'ka. Fēnan nēn an "ta -ko 'gūē, ka'a 'kōlaman -e 'ka 'ku -nan dī.»

²² En Zuif 'nōn 'tanōn -a laabu 'o 'fli -bō 'nan: «E "ta -ko 'e 'fli -tēlē -baalē, kōn yaa 'vl 'nan, fēnan nēn 'e "ta -ko bē, -ka'a 'kōlaman -e -kaa ku -nan dī.»

²³ En e 'nan -wle 'nan: «'Trē 'gūē -a da 'nōn nēn "cēe "a. "Ka 'si wo 'trēda 'gū, 'pian "an 'si wo laji lou. Ma'an 'sia 'trēda 'gū dī. ²⁴ -Yēe "wēan maan 'vl 'cēe 'nan, 'cēe 'wl 'wli dī "fo 'ka 'lō -e 'ka 'ka. Kōn min nēn an cī -a bē, -te ka'a yi 'tēala "da 'nan an ya min zlē -a dē, 'cēe 'wl 'wli dī "fo 'ka 'lō -e 'ka 'ka.»

²⁵ En waa laabu Zozi 'bō 'nan: «-Tī nēn 'yia?»

Zozi -a 'vl -wle 'nan: «Min nēn an cī -a bē, maan vē 'cēe, te maan vē. ²⁶ 'Wl "kaga "a -e 'an vl 'ka man -e tin 'e 'tē 'ka da. 'Pian 'wl nēn maan 'man min nēn yaan 'pa 'sia bē -a da bē, -nyren maan vē 'trēdanōn lē. Min zlē ya'a 'wl 'vē 'wlu 'a dī.»

²⁷ Wa'a -ci manlē "le 'nan -a "tī "le 'wl nēn e cī -a vūnan dī. ²⁸ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Tū nēn ka Blamin -pī "paa yiba "man lou "bē, -a tu zlē -a man nēn kaa -tōa 'nan min nēn an cī -a bē -nyren 'maan. En kaa -tōa 'nan ma'an 'wl 'dra 'an 'bō 'fli -ji dī, 'pian 'wl nēn maan 'man 'an "tī "da bē -nyren maan vē. ²⁹ Min nēn yaan 'pa 'sia bē, 'ku 'vale -a kūē cī. Ya'an 'tūlē 'an -tūwli "dī, kōn -a cī 'sō wūnūn nēn maan dra tu pēenōn man.» ³⁰ Zī Zozi 'wl -nūn zlē -a 'vl bē, en min "kaga yi -tēra Zozi 'bō da.

Min nēn e 'wl 'wli dī "dra bē, te e ya 'wl 'wli dī "le nōn -a

³¹ -A -nan nēn Zuif 'nōn nēn o yi -tēra Zozi 'bō da bē, Zozi -a 'vl -wle 'nan: «-Te 'ka 'ta 'wula 'an wei da 'kpa bē, te ka ya 'an -srūnōn 'a. ³² Ka -taa 'wl tūglī 'tōlē, -e 'wl tūglī 'e 'ka drē minnūn nēn o 'ka nōn -a dē waa.»

³³ En Zuif 'nōn 'bō -a 'vl -yrē 'nan: «'Ku ya Abraam klū -da 'nōn 'a, en ku'a tian 'li drēlē min -tu -le nōn -a dī. -Mē "le "wēan nēn yia vē 'nan: «'Ku dra minnūn nēn o 'ka nōn -a dē waa?» »

³⁴ En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Maan vē 'cēe 'wl tūglī 'a 'nan, min oo min nēn e 'wl 'wli dī "dra bē, te e ya 'wl 'wli dī "le nōn -a. ³⁵ Nōn 'ka 'fo "kōnne 'li 'trilī dī, 'pi -an 'nēn nēn e cī 'yēe vē -nan bē, -yēē fo "kōnne 'li 'trilī.

³⁶ -Te 'an 'bali -pɔ an 'ka 'si nɔnba -ji bɛ, ka'a 'kɔan 'nyian fɛ -tu -lɔ nɔn -a dɔ.

³⁷ Maan -tɔa 'nan ka ya Abraam kluda 'nɔn 'a, 'pian ka ya -a -wɛɛnan 'nan 'kaan -tɛa, kɔɔ ka 'ka 'vale 'ka 'ta wula 'mɛn 'wɔ 'paadɔ da dɔ. ³⁸ 'Wɔ nɛn maan -nan 'yɔ 'an 'tɔ 'lɔ bɛ, -nyɛn maan ve, ɛn 'cee vɛ bɛ, 'wɔ nɛn kaa 'man 'ka 'tɔ 'da bɛ, -nyɛn kaa dra.»

³⁹ ɛn o 'nan Zozi lɛ 'nan: «Abraam 'bɛ ci 'ku 'tɔ 'a.»

ɛn Zozi 'e 'nan -wɛɛ 'nan: «"Te Abraam -le 'nɛnnun nɛn 'kaa bɛ, "te Abraam drɛ wɔ nɛn kaa dra. ⁴⁰ 'Wɔ tɔglɔ nɛn maan 'man Bali da bɛ, maan ve 'cɛɛ tɔ pɛɛnɔn man. 'Pian 'bɛ nɛn 'gɔɛ, ka ya -a -wɛɛnan 'nan 'kaan -tɛa. 'Wɔ zɛɛ Abraam 'ka 'bɛ drɛɛ dɔ. ⁴¹ 'Pian 'cee vɛ bɛ, 'ka 'tɔ 'drɛ wɔ nɛn kaa dra.»

ɛn o 'nan Zozi lɛ 'nan: «Bɔɛda nɛn 'cɛɛ 'kua dɔ, Bali -tuwɔli 'bɛ ci 'ku 'tɔ 'a.»

⁴² ɛn Zozi 'e 'nan -wɛɛ 'nan: «"Te Bali 'bɛ ci 'ka 'tɔ 'a bɛ, "te kaan ye 'yi. Kɔɔ Bali va nɛn an 'si, ɛn an -ta. Ma'an 'talɛ 'an 'bɔ 'fli -ji dɔ, 'pian -yɛɛ 'an 'pa 'sia. ⁴³ Ka 'ka 'vale 'ka 'trɔɛn -tɔa 'an wei lɛ dɔ, -yɛɛ 'wɛɛn nɛn ka'an wei -ci maan dɔ? ⁴⁴ Satan nɛn e 'wɔ 'wɔlɔdɔ "paa min lɔ bɛ, -yɛɛ ci 'ka 'tɔ 'a, ɛn 'ka 'tɔ 'ci 'sɔ wɔnɔn nɛn kaa dra. -A pou sianan 'li 'trilii -e 'e bɔ cɛɛgɔɛ, min -tɛzan nɛn. Ya'a 'ta wula 'wɔ tɔglɔ da 'mlɔnmlɔn dɔ, kɔɔ ya'a 'tɔa 'wɔ tɔglɔ -sru "dɔ. 'Wɔ 'sendɔ -cin nɛn 'ji, kɔɔ 'wɔluzan nɛn, ɛn -a va nɛn 'wɔ wɔ pɛɛnɔn "sia. ⁴⁵ 'Mɛn vɛ bɛ, an 'wɔ tɔglɔ ve, -yɛɛ 'wɛɛn ka'a yi 'tɛala 'an da dɔ. ⁴⁶ Min -tɔ 'ka 'ka yei -e 'e -ci -kɔɔn 'nan an 'wɔ 'wɔlɔdɔ drɛ dɔ. ɛn -te 'wɔ tɔglɔ nɛn maan ve bɛ, -mɛ "le "wɛɛn ka'a yi 'tɛala 'an da dɔ? ⁴⁷ Min nɛn Bali ci -a 'tɔ 'a bɛ, 'wɔ nɛn Bali -a ve bɛ 'e "trɔɛn -tɔa -yɛɛ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, Bali 'cɛɛ 'ka 'tɔ 'a dɔ -yɛɛ "wɛɛn ka'a "trɔɛn -tɔa -a wei lɛ dɔ.»

Zozi -dan "mlian Abraam da

⁴⁸ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'e Zozi lɛ 'nan: «'Kue tin a 'nɔnɔnɔn -a vɔdɔ -a 'nan Samari min nɛn yia, ɛn -yɔ -wɔlɔdɔ "a 'i -sru.»

⁴⁹ Zozi -a 'vɔ -wɛɛ 'nan: «-Yɔ -wɔlɔdɔ 'ka 'an -sru "dɔ. 'An 'tɔ 'nɛn maan 'tɔ dra -dan, ɛn 'cee vɛ bɛ, "kaan 'tɔ srɛ-man. ⁵⁰ 'An 'bɔ an 'ka -a -wɛɛnan 'nan min 'e 'an 'tɔ drɛ -dan dɔ. 'Pian min -tɔ 'bɛ ci -a -wɛɛnan. ɛn -a min zɛɛ, -yɛɛ 'cee tin "baa. ⁵¹ Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan min nɛn e 'ta 'wula 'an wei da bɛ, -a san 'ka 'kaa 'mlɔnmlɔn dɔ.»

⁵² ɛn Zuif 'nɔn -a 'vɔ -yɛɛ 'nan: «Kua -tɔ "mɛn 'nan -yɔ -wɔlɔdɔ "a 'i -sru. Abraam -ka, ɛn Bali 'lewei vɔnɔn "o "ka 'wɔ 'nyian. -E 'i vɔ 'nan: «Min nɛn e 'ta 'wula 'i wei da bɛ, -a san 'ka 'kaa 'mlɔnmlɔn dɔ.» ⁵³ Ku tra Abraam -ka, ɛn Bali 'lewei vɔnɔn "o "ka 'wɔ 'nyian. 'I -dan "mlian Abraam da? 'I 'bɔ 'i 'fli "siala 'kɔ?»

⁵⁴ ɛn Zozi 'e 'nan -wɛɛ 'nan: «-Te 'an 'bɔ mɛɛn 'an 'fli 'tɔ dra -dan bɛ, 'mɛn 'tɔ -dan zɛɛ, e ya 'wɔ "tun "a. 'An 'tɔ 'bɔ 'bɛ 'an 'tɔ dra -dan. 'Ka 'bɔ cɛɛ 'vɔ 'nan -yɛɛ ci 'cee Bali -a, ⁵⁵ 'pian ka'a tɔa dɔ. 'An 'bɔ 'bɛ -tɔa. -Te maan 'vɔ 'nan ma'an tɔa dɔ, te an drɛ 'wɔluzan 'a "le 'cee 'wɔ zɔ. 'Pian maan -tɔa, ɛn an 'ta 'wula -a wei da. ⁵⁶ Tu nɛn an -taa "man 'trɛda bɛ, Bali -a 'vɔ 'ka tra Abraam lɛ. 'Wɔ zɛɛ

e Abraam ci -ta "tra. Abraam -a -nan 'yɔ, ɛn yaa ci nɛn.»

⁵⁷ ɛn Zuif 'nɔn -a vɔ Zozi lɛ 'nan: «'I lɛ -fuba 'soolu 'ka 'bɔa dɔ -e 'i Abraam yɔ?»

⁵⁸ Zozi -a 'vɔ -wɛɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɔ tɔglɔ 'a 'nan, tu nɛn te wa'a tian Abraam -yale dɛ, te an ya.» ⁵⁹ 'Wɔ zɛɛ -a da nɛn o -kɔɛ siila 'nan -e 'o Zozi 'tɛ -a. 'Pian Zozi yɔɔ, ɛn e 'bɔla Bali -pan 'kuin.

Zozi yie 'wizan -tu beli

9 Zozi a ciɔnɔn ɛn e min -tɔ nɛn waa -ya 'e yie 'a 'e 'wɔlɔdɔ bɛ -a 'yɔ. ² ɛn Zozi -srɔnɔn 'a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Bali -le 'wɔ "paazan, -mɛ "le "wɛɛn nɛn o min 'gɔɛ -a -ya 'e yie 'a 'e 'wɔlɔdɔ? -A 'bɔ 'le 'wɔ 'wɔlɔdɔ "man nɛn, -baa -a "tɔ 'lee -a "bu "le 'wɔ 'wɔlɔdɔ "man nɛn?»

³ ɛn Zozi 'e -wɛɛ 'nan: «Wa'a vɔɛ 'nan -a 'bɔ 'le 'wɔ 'wɔlɔdɔ "man nɛn dɔ, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɔ, -a "tɔ 'lee -a "bu "le 'wɔ 'wɔlɔdɔ "man nɛn -a yie 'wi dɔ. 'Pian -a yie 'wi 'nan -e minnɔn 'o 'wɔ -dan nɛn Bali 'ta -daa -a drɛɛ -yɛɛ "bɛ -a -nan yɔ. ⁴ 'Bɛ nɛn tu a tian 'e 'cɛndɔ 'gɔɛ, min nɛn yaan 'pa 'sia bɛ, -kaa -yɛɛ 'nyɛnman 'pa. -Pei -taa "tanɛ, te min -tɔ 'ka 'kolaman -e 'e 'nyɛnman 'pa "nyian dɔ. ⁵ 'Bɛ nɛn an ya tian 'trɛda 'gɔɛ, mɛɛn ci 'tɛ 'san nɛn e 'trɛ-danɔn 'man dra 'wein bɛ -a.»

⁶ Zɔ Zozi cɛɛn 'wɔ zɛɛ -a vɔdɔ man bɛ, ɛn 'e 'le 'yi -sran "tra. E -feli drɛ 'e 'le 'yi 'bɔ 'a, yaa ciɔ yie 'wizan zɛɛ -a yie da, ⁷ ɛn e 'nan -yɛɛ 'nan: «'I 'ku 'i yɛ "foe 'yi nɛn waa laabo Siloe bɛ -a va.» Siloe -ci nɛn 'nan 'padɔ -sia. E -ku 'e yɛ foe, ɛn e 'li 'e da te e fɛnan ye 'wein.

⁸ Yie 'wizan zɛɛ -a 'srɔn 'nɔn 'lee minnɔn nɛn waa 'yɔ te e fɛ tru "baa bɛ, "o laabu 'nan: «Min nɛn "nɛn e -nyɛanla 'gu te e fɛ tru "baa bɛ, -nɔɛ bɛ duu?» ⁹ Min -mienun "o 'vɔ 'nan: «-A 'bɔ nɛn.»

Min plɔɛnnun "o 'vɔ 'nan: «-A 'bɔ "cɛɛ dɔ, 'pian -a sizan "nɛn.»

ɛn -a 'bɔ 'e 'nan: «'Wɔ 'kpa, 'e 'bɔ nɛn.»

¹⁰ -A -nan nɛn waa laabu -yɔɔ 'nan: «E drɛ 'kɔ ɛn 'i yie 'le 'su?»

¹¹ ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «Min nɛn waa laabu Zozi bɛ, e -feli drɛ, yaa ciɔ 'an yie da, ɛn e 'mɛn 'nan 'an 'ku 'an yɛ "foe Siloe 'yi 'va. An -ku -nan nɛn, zɔ 'an yɛ foe bɛ, ɛn 'an yie 'le 'su.»

¹² ɛn waa laabu -yɔɔ 'nan: «Min 'bɔ -a nyin zia?»

E 'nan -wɛɛ 'nan: «Ma'an tɔa dɔ.»

Farizen 'nɔn 'wɔ laabu min nɛn -a yie 'le 'su bɛ -yɔɔ

¹³ O -ku min nɛn -a yie 'le 'su bɛ -a Farizen 'nɔn 'va. ¹⁴ 'Flinla "yi da nɛn Zozi 'feli drɛ, ɛn e min zɛɛ -a yie 'le 'su 'a. ¹⁵ Farizen 'nɔn "o laabu "nyian min bɛ -yɔɔ 'nan: «E drɛ 'kɔ ɛn 'i yie 'le 'su?»

ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «E -feli ciɔ 'an yie da, 'an yɛ foe, ɛn an fɛnan 'yɔ.» ¹⁶ Zɔ e 'wɔ zɛɛ -a 'vɔ bɛ, ɛn Farizen 'nɔn -mienun "o 'nan: «Min nɛn e 'wɔ 'labɛ -a drɛ bɛ, ya'a 'sia Bali va dɔ, kɔɔ e 'flinla "yi 'srɔɛn srɛ.»

Te min plɔɛnnun "o 've 'nan: «'Wɔ 'wɔlɔdɔ "drɛzan 'ka 'kolaman -e 'e 'cɛ -srɔn "wɔ zɛɛ -a drɛ dɔ.»

-A-nan nen o wei 'ka 'nyian drɛɛ -tuwli "dɛ. ¹⁷Waa laabu min nen -a yie 'lɛ 'su bɛ -yrɔ 'nan: «'I 'bɔ 'i 've min nen yei yie 'lɛ 'su bɛ -a man 'nɔn?»

En e 'nan -wɛ 'nan: «Bali 'lewei vɔnan nen.»

¹⁸Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka yi -tɛɛa 'da 'nan min zɛ -a yie a 'e 'widɛ 'e 'cɛn dɛ. En waa "tɛ 'lee -a "bu laabu. ¹⁹Zɛ o -ta bɛ, en waa laabu -wɔ 'nan: «Cee 'nen nen ka 'nan waa -ya 'e yie 'a 'e 'widɛ bɛ -nyrɛn 'gu? E drɛ "mɛn 'kɔ, en -a yie 'lɛ 'su 'sien?»

²⁰-A "tɛ 'lee -a "bu "o 'nan: «Kua -tɔa 'nan 'kue 'nen nen, en kua -ya te -a yie a 'e 'widɛ. ²¹'Pian fɛ nen e drɛ 'kɔ en -a yie 'lɛ 'su 'sien 'guɛ, ku'a tɔa dɛ. En min 'bɔ nen yaa yie 'lɛ 'su bɛ, ku'a 'bɛ 'tɔa 'nyian dɛ. 'Ka 'wɛ laabu -a 'bɔ 'lɔ, e ya ceje -e 'e -ci vɛ 'e 'bɔ 'a.» ²²-A "tɛ 'lee -a "bu "kɔnman Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɔ -yee "wɛan o 'wɛ zɛ -a 'vɛ. Kɔn Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'nan, min oo min nen yaa 'vɛ 'nan, Zozi 'bɛ cɛ min 'sizan 'wɛ 'ji Crizi -a bɛ, 'o -pian 'wee cin yɛ 'kuin. ²³-Yee "wɛan -a "tɛ 'lee -a "bu -a 'vɛ 'nan: «E ya ceje 'ka 'wɛ laabu -a 'bɔ 'lɔ.»

²⁴-A -nan nen min nen -a yie 'lɛ 'su bɛ, Farizen 'nɔn -a 'pa "flizan laabu "nyian, en o 'nan -yrɛ 'nan: «'I Bali 'tɔ drɛ -dan 'wɛ tɛglɛ vidɛ -a! Kua -tɔa 'nan min bɛ 'wɛ 'wɛlidɛ "drezan nen.»

²⁵En e 'nan -wɛ 'nan: «-Te e ya 'wɛ 'wɛlidɛ "drezan -a bɛ, ma'an tɔa dɛ. Maan -tɔa 'pian 'nan, 'an yie a "nen 'e 'widɛ en 'bɛ nen 'guɛ, an fɛnan ye 'sien.»

²⁶Waa laabu -yrɔ 'nyian 'nan: «-Mɛ "nen yaa drɛ 'yie? Yaa drɛ 'kɔ en yei yie 'lɛ 'su?»

²⁷En e 'nan -wɛ 'nan: «Maan 'vɛ 'cɛɛ 'va en ka'a "trɔɛn "tɔɛ -yrɛ "dɛ. -Mɛ "le "wɛan ka ya "nyian -a mandɛ va? "Ka "ya wo "nyian "vale 'ka dra -a -srɔnɔn 'a?»

²⁸-A -nan nen waa "srɔndɛ 'sia, en o 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'bɔ 'bɛ cɛ -a -srɔzan 'a, "ku "ya wo Moizi -srɔnɔn 'a.

²⁹Kua -tɔa 'nan Bali 'wɛ tin 'ba Moizi lɛ, 'pian min 'labɛ, ku'a 'bɛ 'sinan 'tɔa dɛ.»

³⁰En min nen -a yie 'lɛ 'su bɛ, yaa 'vɛ -wɛ 'nan: «"Ka 'yɔ 'wɛ 'a bɛ, fɛnan nen e 'si bɛ, ka'a tɔa dɛ, en yaan yie 'lɛ 'su! ³¹-Kaa -ci -tɔa 'nan Bali 'ka 'wɛ 'wɛlidɛ "drɛnɔn wei maan dɛ. 'Pian -te min Bali bɔa en yaa ci 'sɔ wɔnɔn dra bɛ, min zɛ Bali -a wei maan. ³²En ka'a tian 'li -a manɛ 'nan min nen waa -ya 'e yie 'a 'e 'widɛ bɛ, min -tu -a yie 'lɛ 'su dɛ. ³³"Te min 'bɛ ya'a 'silɛ Bali va dɛ, "te ya'a -kɔlɛ -a drɛdɛ -a dɛ.»

³⁴En waa 'vɛ -yrɛ 'nan: «'I 'bɔ nen wei 'ya 'wɛ 'wɛlidɛ va "fo "bɛ, yie 'wɛ "paaman 'ku 'ji?» En waa -pin 'o yei.

Minnun yie a 'e 'widɛ Bali -le 'wɛ 'ji

³⁵Zɛ Zozi -a 'man 'nan waa -pin 'o yei "bɛ, e -ku "va en yaa laabu -yrɔ 'nan: «'I yi -tɛala Blamin -pɛ da?»

³⁶En e 'nan Zozi lɛ 'nan: «'An 'san, -tɛ cɛ "nyian 'bɛ 'a -e 'an yi -tɛra "da?»

³⁷Zozi "e -yrɛ 'nan: «'Yia 'yɛ, 'an 'bɔ nen an 'wɛ tin "baa yie 'guɛ, 'an 'bɔ nen.»

³⁸-A -nan nen e 'nan: «Minsan, 'an yi -tɛala 'i da.» En e blula "wlu.

³⁹-A -nan nen Zozi "e 'nan: «'An -ta 'trɛ 'guɛ -a da 'nan -e 'an minnɔn 'cɛn 'e cin man. -Yɛɛ cɛ 'nan minnɔn nen

waa fɛnan ye dɛ, o fɛnan ye, en minnɔn nen 'o 'fli "siala fɛnan yɔnɔn 'a bɛ o yie -wia.»

⁴⁰Farizen 'nɔn -mienun nen -a "srɔn "bɛ, zɛ o 'wɛ zɛ -a 'man bɛ, en waa laabu -yrɔ 'nan: «'Yie 'nan 'i ve 'nan, 'ku yie a 'e 'widɛ?»

⁴¹Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «"Te 'ka 'kɔn yie 'winɔn 'a bɛ, "te 'cee 'wɛ 'wɛlidɛ "ka "fo "dɛ. 'Pian 'bɛ nen 'guɛ, 'ka 'nan, 'ka fɛnan ye, te ka'a 'we 'mɛn 'wɛ "paadɛ man dɛ, -yee "wɛan 'cee 'wɛ 'wɛlidɛ "a tian.»

Zozi a 'bla -sru "pinzan 'kpa -a

10 Zozi "e 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɛ tɛglɛ 'a 'nan, min nen ya'a 'wɛlamlan 'bla 'kɔn -ji -kɔn 'bɔ -yrɛ "nen "dɛ, 'pian yaa -tria "fɛ pee -nan bɛ, min zɛ crinzan nen, en 'bla 'tɛzan nen. ²'Pian min nen e -wɛlamlan 'kɔn -yrɛ "nen "bɛ, -yɛɛ cɛ 'blanun 'bɔ -sru "pinzan -a. ³Min nen 'e -nyrandɛ -kɔn 'bɔ -yrɛ "nen "bɛ, e -kɔn 'lɛ "so -yrɛ. En 'blanun nen o cɛ -yee vɛ -a bɛ, 'o "trɔɛn -tɔa -a wei lɛ, e o laabo 'o 'tɔ man -e 'e bɔla waa bei. ⁴-Te e cɛɛn 'blanun nen o cɛ -yee vɛ -a bɛ o bɔladɛ man bɛ, -e 'e -trɔa o 'lɛ, te 'blanun -kula -a -sru, kɔn waa wei -tɔa. ⁵Wa'a "sɔnɔnmlan min nen e cɛ -pɛn -a bɛ -a -sru 'mlɔnm-lɔn dɛ. O flɛn "blia 'pian -yrɔ, kɔn minnɔn nen o cɛ -pɛn -a bɛ wa'a o wei tɔa dɛ.» ⁶Zozi -kɔnnɛn zɛ -a -fɔ -wɛ, 'pian 'wɛ 'bɔ nen yaa tin 'ba -wɛ "bɛ, wa'a -ci manɛ dɛ.

⁷En Zozi -a -ci 'vɛ "nyian -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɛ tɛglɛ 'a 'nan, 'blanun man -kɔn 'bɔ bɛ, mɛɛn cɛ -a -yrɛ -a. ⁸Minnun pɛɛnɔn nen o -trɔa 'an 'lɛ 'e tɛdɛ bɛ, crinnɔn nen waa, en 'bla 'tɛnɔn nen waa. 'Pian 'blanun 'ka 'o "trɔɛn "tɔɛ o wei lɛ 'mlɔnmlɔn dɛ. ⁹-Kɔn 'bɔ man -yrɛ bɛ, 'an bɔ nen. Min nen e ciɛla 'an 'va, en e wɛla 'kɔn -ji bɛ, e "sia 'wɛ 'ji. E bɔala e "tun, en e -wɛlamlan 'e "tun, -a -blɛfɛ a -e 'e -blɛ. ¹⁰Crinzan bɛ, "e "ta wo crin wudɛ 'lee 'bla 'tɛdɛ 'lee fɛ sɛdɛ 'tɔ 'ji. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, "an "ta 'wu 'nan -e 'blanun 'o 'beli, -e -wee 'belidɛ 'e 'kɔn 'e 'lɛ sɔɔdɛ.

¹¹Mɛɛn cɛ 'bla -sru "pinzan 'kpa -a. 'Bla -sru "pinzan 'kpa bɛ, e "we "man -e 'e 'ka 'yee 'blanun -le "wɛan. ¹²'Pian min nen 'bɛ 'nyranman "paa "lala -le "wɛan bɛ, te 'blanun 'bɔ 'ka -a san -le vɛ -a dɛ, -te e beli 'yɛ 'tanɛn bɛ, e "sia 'blanun -sru -e 'e flɛn 'bli. Beli 'bɔ o fuimlan "man -e 'e o "kuun. ¹³Min nen 'bɛ 'nyranman "paa "lala -le "wɛan bɛ, 'bɛ flɛn "blia, kɔn 'blanun -tɛdɛ bɛ, -a 'wɛ 'ka 'naan "man "dɛ.

¹⁴Mɛɛn cɛ 'bla -sru "pinzan 'kpa -a. An 'mɛn 'blanun -tɔa, en waan -tɔa, ¹⁵"lɛ zɛ 'an "tɛ 'an -tɔa en 'an "tɛ 'bɔ -tɔa "bɛ -yee 'wɛ 'zɛ. 'An 'man a 'e wudɛ -e 'an 'ka 'mɛn 'blanun -le "wɛan. ¹⁶'Mɛn 'bla -mienun a te o 'ka tian -kɔn 'guɛ -a -ji dɛ. 'Blanun zɛ, an o -fɔa "ji, o -taa 'an wei manɛ -e 'o drɛ 'blanun nen o -sru "pinzan a -tuwli "bɛ waa.

¹⁷'An "tɛ 'an ye "yi, kɔn 'an 'fli -nɔn 'nan -e 'an 'ka, -e 'an 'belidɛ yɛ "nyian. ¹⁸Min -tu 'ka 'mɛn 'belidɛ sia 'an 'lɔ dɛ, 'pian 'an 'bɔ 'bɛ -nɔn 'an 'fli -a. 'Plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an -nɔn, en 'plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an 'si "nyian 'e "pa 'ji. 'Wɛ nen 'an "tɛ 'e 'mɛn 'nan 'an drɛ bɛ, -nyrɛn "bɛ.»

¹⁹'Wɛ nen Zozi -a 'vɛ zɛ, -yee "wɛan Zuif 'nɔn cɛɛn "nyian 'e cin man. ²⁰Min "kaga "a o yei te "o "ve 'nan: «-

Yu -wliɗɗi "a -a -sru, en klin "a -a -wulo -ji. Te 'ka "trɔɛn "tɔ -a wei lɛ.»

²¹ Min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Ya'a 'wɪ 've "le min nɛn -yu -wliɗɗi "a -a -sru "bɛ -yee 'wɪ 'zu dɪ. -Yu -wliɗɗi 'ka 'kɔlamɛn -e 'e min nɛn -a yie cɪ 'e 'wiɗɗi bɛ -a yie 'lɛ 'su dɪ.»

Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ka 'wɛlɛ Zozi 'le 'wɪ "paɗɗi man dɪ

²² Minnun a Bali -pan 'kɔn 'le "fedi dɛnɛn Zeruzalɛm. "Fedi zɛ, waa dra lɛ pɛɛnɔn man 'nan -e Bali -pan 'kɔn nɛn waa 'lɛ 'su "nyian 'e 'pee bɛ, -a -cin 'e -trɔɔ o ji. Tu zɛ -a man bɛ te trun -taa. ²³ En Zozi ciɗɗi 'sia Bali -pan 'kɔn 'lɛ "nɛn, fɛnan nɛn waa 'tɔ 'pa Salomɔn man bɛ -a -nan. ²⁴ En Zuif 'nɔn 'o cin 'yɪ "man, waa laabu -yɔɔ 'nan: «Tu "cɛn "a nɛn, i 'wɪ 'ci "sia 'kuɛ 'wein -e 'ku vɛnan 'ku 'ci -kɔ "nyian dɪ? -Te min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nɛn 'yia bɛ, 'i -ci 'si 'kuɛ tɪglɛ.»

²⁵ Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va, en ka'a yi 'tɛala 'an da dɪ. 'Wɪnɛn nɛn maan dra 'an "tɪ 'tɔ da 'gɛɛ, yaa -ci -kɔnɛn man 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji nɛn 'maan.

²⁶ 'Pian ka'a yi 'tɛala 'an da dɪ, 'mɛn 'blanun "cɛɛ 'kaa dɪ -le "wɛan. ²⁷ 'Blanun nɛn 'o cɪ 'mɛn vɛ -a bɛ, 'waan wei maan, an 'o -tɔɔ, en 'o 'ta wɛla 'an -sru. ²⁸ 'Belidi nɛn ya'a 'nyaan dɛ, maan -nɔn -wɛlɛ, wa'a 'li 'kaa 'mlɔnmlɔn dɪ. En min -tu 'ka 'kɔlamɛn -e 'e 'o 'si 'an 'lɔ dɪ. ²⁹ 'An "tɪ "nɛn e o -nɔn 'mɛn bɛ, -a 'plɛblɛ "mlian fɛ pɛɛnɔn da, en min -tu 'ka 'kɔlamɛn -e 'e 'o 'si 'an "tɪ 'lɔ dɪ. ³⁰ 'An 'bɔ 'lee 'an "tɪ "bɛ, ku ya min -tuwli "a.»

³¹ Tɔɔn en Zuif 'nɔn -kɔlɛ koola 'nan -e 'o wɛɛn "nyian Zozi 'va. ³² En Zozi 'e 'nan -wɛlɛ 'nan: «An 'wɪ -dandan dɛ 'ka yie man "kaga 'an "tɪ "le 'plɛblɛ 'a. 'Wɪ 'bɔ "cɛn "le "wɛan nɛn ka "ta -kɔlɛ wɛɛnɛn man 'an 'va?»

³³ En Zuif 'nɔn -a 'vɪ -yɛɛ 'nan: «Wa'a vɛlɛ 'nan 'wɪ 'tu nɛn yia dɛ "yi "bɛ, -a 'tɔ 'ji nɛn ku "ta -kɔlɛ wɛɛnɛn man 'i 'va dɪ, 'pian 'nan i Bali sɔn "le "wɛan. 'I ya min -a en 'i 'fli dɛ Bali -a, -yee "wɛan ku "ta -kɔlɛ wɛɛnɛn man 'i 'va.»

³⁴ Zozi 'e 'nan -wɛlɛ 'nan: «E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'cee -pei 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'e 'nan, 'ka ya balinun -a.» ³⁵ En -kaa -tɔɔ 'nan 'wɪ nɛn Bali -le 'fluba 'ji bɛ, 'wɪ 'kpa 'nɛn. Minnun nɛn Bali 'wɪ tin "baa -wɛlɛ "bɛ, e o laabo balinun. ³⁶ En 'an 'bɔ bɛ, Bali 'an 'si "va en yaan 'pa 'sia 'trɛda. -Mɛ "le "wɛan nɛn -te maan 'vɪ 'nan Bali -pɪ nɛn 'maan bɛ, en kaa ve 'nan an Bali sɔn? ³⁷ -Te 'wɪ nɛn maan dra 'gɛɛ, 'an "tɪ "dɛɛ wɪ "cɛɛ dɛ, te 'ka yi -tɛra 'an da dɪ! ³⁸ 'Pian -te -a 'bɔ nɛn maan dra bɛ, 'ka yi -tɛra 'an da. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪ, 'ka yi -tɛra 'wɪ 'bɔ nɛn maan dra bɛ -a da. 'Ka dɛ zɛ, -e 'ka -tɔ 'kpa tɪglɛ 'nan 'ku 'vale 'an "tɪ "a bɛ, ku ya min -tuwli "a.»

³⁹ 'Wɪ zɛ -a da nɛn, o ya "nyian "va 'nan 'o "kuan, 'pi-an e 'su -wɔ.

⁴⁰ Zozi 'ku "nyian Zudan 'yi -sru, fɛnan nɛn Zan min-nun -batize dɛ 'e tɛdɛ bɛ -a -nan, en e -fu -nan nun.

⁴¹ Min "kaga "kula Zozi -sru. Minnun zɛ waa 'vɪ 'nan: «Zan 'ka -cɛ -sɔn "wɪ -tu dɛɛ dɪ, 'pian 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yaa 'vɪ min 'gɛɛ -a man bɛ, e ya 'wɪ 'kpa -a.» ⁴² Minnun nɛn o -ku fɛ zɛ -a -nan bɛ, o "kaga "yi -tɛra Zozi da.

Laza -kanan wɪ

11 Min -tu nɛn waa laabo Laza bɛ, -a man "yaa-man. E -nyɛanla 'fla nɛn waa laabo Betani bɛ -a da. -A "blu Mari 'lee Mat "o "nyɛnwɛla "nyian 'fla 'bɔ zɛ -a da. ² Mari zɛ, -yɛɛ "ta -daa -lazigɔ -sɛnɛ Minsan cɛin -da, -e 'e man buu 'e 'wulo "jɛ "a. -A "buu Laza man 'bɛ "yaaman. ³ -A "blunun zɛ, o min 'pa 'sia 'nan 'e vɪ Zozi lɛ 'nan: «Minsan, 'i bee bɛ -a man "yaaman.»

⁴ Zi Zozi 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, en e 'nan: «Laza -le -cɛ 'labɛ, -a -tɛ vɛ "cɛɛ dɪ. 'Pian e -fɔ Laza man 'nan -e 'e Bali -le 'plɛblɛ 'ci -kɔnɔn. En "nyian 'du -e Bali -pɪ 'tɔ 'e dɛ -dan -cɛ 'bɔ 'le "wɛan.» ⁵ Mat 'lee Mari 'lee o "buu Laza 'bɔ bɛ, Zozi o ye "yi.

⁶ Zi yaa 'man 'nan Laza man "yaaman bɛ, en e yi dɛ "nyian fɛnan nɛn e cɪ bɛ -a -nan 'fiili. ⁷ "Bɛ -sru, en yaa 'vɪ 'e -sruncɔn lɛ 'nan: «-Kaa 'li -kaa da Zude.»

⁸ En -a -sruncɔn -a laabu -yɔɔ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, tu nɛn e "sia ciɛnan -kogo 'gɛɛ -a -ji "cɛɛ Zuif 'nɔn nɛn Zude bɛ, o ya -a -wɛɛnan 'nan 'wei -tɛa "kɔlɛ -a 'gu duu? Yie 'nan 'i 'ko -nan nun?»

⁹ En Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «-Te tu cɛɛn bɛ, fɛnan a 'wein bodrun 'trilii -e funnin 'e 'pla. Min nɛn e 'ta wo te tu cɛɛn bɛ, -a sɔnɛn 'ka 'wia dɪ, kɔɔ 'tɛ nɛn e "bia 'trɛda bɛ, -a -san man nɛn e 'ta wo. ¹⁰ 'Pian min nɛn e 'ta wo klun va bɛ, -a sɔnɛn -wia, kɔɔ 'tɛ 'ka -a 'lɛ dɪ.»

¹¹ Zi e cɛɛn 'wɪ zɛ -a vɛdɪ man bɛ, en e 'nan -wɛlɛ 'nan: «-Kaa bee Laza a yi -tɛnan, 'pian 'an 'ko -a fuulɛ.»

¹² En -a -sruncɔn -a 'vɪ -yɛɛ 'nan -te e ya yi -tɛnan bɛ, -a fa dra "yi -e 'e 'beli. ¹³ Laza -kadɪ 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ, 'pi-an e ya -a -sruncɔn "le 'ji 'nan yi tɪglɛ 'bɛ 'fɔla Laza da.

¹⁴ En Zozi -a -ci 'vɪ -wɛlɛ "mɛn 'wein 'nan: «Laza -ka. ¹⁵ 'Cee "wɛan, en 'du -e 'ka yi -tɛra 'an da bɛ -yee "wɛan, 'an 'ci "nranman. Kɔɔ an 'ka 'nan nun dɪ en e dɛɛ. 'Pian -kaa ku "va "nun.»

¹⁶ 'Wɪ zɛ -a da nɛn Toma nɛn waa laabo "nyian "flɛn bɛ, e 'nan Zozi -sruncɔn -mienun lɛ 'nan: «-Kaa kula Zozi -sru -e -kaa ka 'e cin va waa.»

¹⁷ Zozi "ɛ bɔla 'nan nun bɛ, te o Laza 'wɔ -a -nan yi sinjen 'bɔ. ¹⁸ Betani 'lee Zeruzalɛm bɛ, o yei bɔa kilo "fli, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ kilo yaaga. ¹⁹ -Yee "wɛan Zuif 'nɔn "kaga "ta -nyɛnɛla Mat 'lee Mari "sɔn o "buu nɛn e -ka bɛ -a -cɛ -da. ²⁰ Zi Mat -a 'man 'nan Zozi -a -tanɛn bɛ, en e -ku -a 'silɛ -sia te Mari yɛ 'e -nyrandɪ "kɔnɛn.

²¹ Mat -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'An 'san, "te 'i 'kɔn 'gɛɛ, "te 'an "buu 'ka 'kalɛ dɪ. ²² 'Pian 'bɛ 'bɔ nɛn 'gɛɛ, an yi -tɛala "da 'nan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn yia laabo Bali lɔ bɛ, yaa 'lɛ sɔɔ-man 'yie.»

²³ En Zozi "e 'nan -yɛɛ 'nan: «I "buu bɛ, e wuanla -kanɔn 'va.»

²⁴ Mat "e -yɛɛ 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, maan -tɔɔ 'nan tu -fɔla "da "ji bɛ, minnun nɛn o kaa bɛ, o wuanla -kanɔn 'va. 'An "buu wuanla -kanɔn 'va "nyian.»

²⁵ En Zozi "e -yɛɛ 'nan: «'An 'bɔ 'bɛ min wuanla -kanɔn 'va, en mɛɛn 'belidi -nɔn "min lɛ. Min nɛn e yi -tɛala 'an da bɛ, -te e -ka oo, 'belidi -a -yɔɔ. ²⁶ Min nɛn -a yie a "man en e yi -tɛra 'an da bɛ, -a san 'ka kaa 'li 'mlɔnmlɔn dɪ. 'I yi -tɛala 'wɪ zɛ -a da?»

27 En Mat 'e 'nan Zozi le 'nan: «An 'san 'wɪ 'kpa nən. An yi -tɛala 'da 'nan yie ci min nən Bali -a 'si 'va "bɛ -a. Bali -pɪ nən waa 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e -taa 'trɛda bɛ -nyrɛn 'yia.»

28 Zɪ Mat 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn e 'li 'e da. E "blu Mari laabu, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'o 'fli yei 'nan: «'Ku 'san bɛ e -ta, e ya "vale yei 'man ye.» 29 Zɪ Mari 'wɪ zɪɛ -a man bɛ, e wluan "kɪl, ɛn e -ku fɛnan nən Zozi ci bɛ -a -nan. 30 Zozi 'ka tian bɔlɛa 'fla yei "dɪ, e ya tian fɛnan nən Mat -ku -a 'silɛ -sia 'o cin yɪ 'a bɛ -a -nan. 31 Zuif 'nɔn nən o -ku -nyɛnlɛa Mari "srɔn "bɛ, zɪ o Mari yɪ e wluan "kɪl e bɔla bɛ, ɛn o sɔnɔla -a -sru. Waa nɔn 'o 'ji 'nan e "ta -ko -wɔnɔlɛ 'e "buɪ -yrɛ da.

32 Zɪ Mari 'bɔla fɛnan nən Zozi ci bɛ -a -nan, ɛn e Zozi 'bɔ yɪ bɛ, -a -nan nən e -tria "wlu ɛn e 'nan: «An 'san, "tɛ 'i 'kɔn 'gʊɛ, "tɛ 'an "buɪ 'ka 'kalɛ dɪ.»

33 Zɪ Zozi Mari 'yɪ 'wɔnɔn 'o 'vale Zuif 'nɔn nən o -tra -a -sru "bɛ waa bɛ, -a -wulo -man -ta, ɛn -a 'wɪ 'nan "man 'kpa tɔglɪ. 34 Yaa laabu 'nan: «Nyin zia nən kaa 'wʊ?»

En o 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'ta -e 'ku -kɔn 'yie.»

35 Zozi 'wɔn.

36 Zɪ Zuif 'nɔn -a -nan 'yɪ bɛ, ɛn o 'nan: «'Ka 'yɪɔ, yaa ye 'yi e -ciala "da.»

37 -A -nan nən Zuif 'nɔn 'bɔ 'va min -mienun "o 'vɪ 'nan: «E min nən -a yie ci 'e 'widɪ bɛ -a 'lɛ 'su, ɛn ya'a -kɔlɛ -a dɛdɪ -a -e Laza 'e vɪlɛ 'e 'ka dɪ.»

38 Zozi 'wulo -man -ta, ɛn e -ku -yrɛ da. -Wee min -yrɛ bɛ, -kɔlɛ -dan tu nən -a ci a 'e budɪ bɛ -nyrɛn, ɛn -kɔlɛ nən waa -tɔa "nɛn -a 'lɛ wʊvɛ -a. 39 Zozi 'e 'nan: «-Kɔlɛ 'labɛ 'ka 'si "nɛn.»

En Laza 'bɔ "blu Mat 'e 'nan: «Minsan, -a -koei bɔa, kɔn waa 'wʊ -a -nan yi sinjen nən 'gʊ.»

40 En Zozi 'e Mat le 'nan: «Maan 'nan 'yie 'nan -te i yi -tɛra 'an da bɛ, i Bali -le -dan ci ye.»

41 Tɔnɔn ɛn o -kɔlɛ bɛ -a 'si -yrɛ "nɛn. Zozi 'e yra -tɔ lɔu ɛn e 'nan: «An "tɪ, mɛin muo -fɔa 'nan yian wei 'man.

42 An 'bɔ 'le vɛ bɛ, maan -tɔa 'nan yian wei maan tu pɛɛnɔn man. 'Pian minnɔn nən 'an "srɔn 'gʊɛ, -wee "wɛan maan 'vɪ 'dʊ -e 'o -tɔ 'nan yie 'an 'pa 'sia.»

43 Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn e paan wei 'pleblɛ 'ji. E 'nan: «Laza, 'i bɔla!» 44 En min -kadɪ zɪɛ e 'bɔla te -a cɛin 'lee -a -pɛ a 'e -yrɪdɪ sɔ -a. -A yra a 'e -yrɪdɪ "nyian.

Zozi 'e 'nan -wɛ -nan: «'Ka sɔnɔn "flu "man -e 'ka 'si "man!»

45 Zuif 'nɔn nən o -ta Mari "srɔn, ɛn o 'wɪ nən Zozi -a dɛ bɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o "kaga 'yi -tɛradɪ 'sia Zozi da.

46 'Pian o va min -mienun -ku Farizen 'nɔn 'va, ɛn 'wɪ nən Zozi -a dɛ bɛ, waa 'vɪ -wɛ.

Zuif 'nɔn 'tanɔn Zozi 'tɛdɪ 'wɪ 'pla "da

47 Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn bɛ, o tin 'banɔn cin 'yɪ, ɛn waa laabu -wɔn 'nan: «-Kaa dra kɔ? Min 'labɛ e ya -cɛ srɔn "wɪ "kaga "dɛnan. 48 -Te e -fu 'wɪ zɪɛ -a dɛn -nan 'nan -ka'a 'wɪ 'silɛ "da "man "dɪɛ, min "kaga 'yi -tɛala "da -e Rɔm 'nɔn 'o -cɛɛ Bali -pan 'kɔn 'wi, -e 'o -cɛɛ 'lɛglɔn 'wi.»

49 O va min -tu nən waa laabo Kaifa bɛ, -yɛɛ ci 'lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji Bali -pannɔn 'tazan -a. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «'Wɪ 'tu a bɛ, ka'a tɔa dɪ. 50 'Ka "nɔn 'ka 'ji 'nan, e ya 'cɛɛ 'wɪ 'yi "a -e min -tuwɪ 'e min pɛɛnɔn 'ji -ka wʊ, "tɔgɔ -cɛɛ 'lɛglɔn 'ji minnɔn pɛɛnɔn 'nan 'e 'nyan.»

51 'Wɪ nən Kaifa -a 'vɪ bɛ, ya'a 'silɛ -a 'bɔ 'le ci "nɔnɔndɪ va dɪ. 'Pian le 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ Bali -pannɔn 'tazan nən, -yɛɛ "wɛan Bali ciɪla "va ɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'nan, Zozi -taa "kalɛ Zuif 'nɔn 'lɛji. 52 Wa'a vɪlɛ 'nan e -kaa Zuif 'nɔn 'sazan 'lɛji dɪ, 'pian Bali -le 'nɛnnɔn pɛɛnɔn nən 'o fuɪladɪ "man 'trɛda bɛ, o 'lɛji nən e -kaa, -e 'o 'tɛ 'e cin da min 'pa 'tu -a.

53 Yi 'lein nən Kaifa 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ "da "bɛ, -a nyan nən Zuif 'nɔn "tɔ "da 'nan 'o Zozi 'tɛ. 54 -Yɛɛ "wɛan ya'a "nyian bɔlɛa 'ji Zude 'lɛglɔn 'ji dɪ. 'Pian e 'si Zude, ɛn e -ku 'trɛ 'tu da "bui "da zia 'fla nən waa laabo Efrai bɛ -a da. 'O 'vale 'e -srɔnɔn 'a o -fu 'fla zɪɛ -a da.

55 Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnɔnba -ji "fɛdɪ dɛdɪ 'bɔ 'kogo. ɛn 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɔn bɛ, o "kaga "ku Zeruzalɛm. O -ku -nan nun te "fɛdɪ 'bɔ 'ka tian bɔlɛ dɪ, 'nan -e 'o 'fli dɛɛ 'saun Bali 'lɛ. 56 En o Zozi -wɛɛdɪ 'sia. Zɪ 'o cin 'yɪ Bali -pan 'nɔn 'lɛ "nɛn "bɛ, ɛn waa laabu 'o cin lɔ 'nan: «Zozi 'ka 'kɔlaman -e 'e 'ta "fɛdɪ 'gʊɛ -a da dɪ, "ka "nɔnɔnman 'ka 'ji "kɔ?» 57 Fɛ -le "wɛan nən o 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee Farizen 'nɔn -a 'vɪ 'nan min nən e Zozi 'yɪ bɛ, -a san 'e srɔɛn wʊ "man 'wɛ 'dʊ -e 'o 'kun.

Lumɔn -tu -lazigɔ -sɛn Zozi 'cɛin -da

12 E -fu yi 'shɛɛdʊ -e Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnɔnba -ji "fɛdɪ 'e bɔ, ɛn Zozi 'ku 'fla nən waa laabo Betani bɛ -a da. Laza nən e -ka ɛn yaa fuu bɛ -a fla nən. 2 Zɪ e 'bɔla Betani nun bɛ, o fɛnɔn tɔɛn ɛn waa -nɔn -yrɛ. Mat 'bɛ fɛ zɪɛ -a -pliman. ɛn minnɔn nən o ci 'o -nyrandɪ Zozi "srɔn fɛnɔn -sru "bɛ, Laza a o va.

3 Tɔnɔn Mari -lazigɔ -pɔn -tu 'si, yaa -sɛn Zozi 'cɛin -da, ɛn yaa man buu 'e 'wulo "jɛ "a. -A -koei 'kɔn 'bɔ 'ji 'si 'e pɛɛnɔn. -Lazigɔ zɪɛ waa dɛɛ fɛ -tu nən waa laabo Nard bɛ -a, e 'ka 'e baadt fɛ -tu -a dɪ, ɛn -a 'flɛ a.

4 O Zozi -srɔzan 'tu laabo Zudazi Karioti, -yɛɛ "ta -daa Zozi 'nɔnɛ minnɔn lɛ. Min zɪɛ e 'nan: 5 «-Mɛ "le "wɛan nən wa'a -lazigɔ 'labɛ -a -tanɛ dɪ? -Kaa taan paan, -a "lala bɔa -kpi fuba 'shɛɛdʊ, -e -kaa -pli 'yalɛ -tɛnɔn man.» 6 'Yalɛ -tɛnɔn 'le 'wɪ "cɛɛ "naan "man -yɛɛ "wɛan e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ dɪ. 'Pian crinzan nən, ɛn -wee "lala nən yaa "paala bɛ, yaa "sia "va te yaa -ble.

7 En Zozi 'e 'nan: «'Ka lɪ 'labɛ -a 'tuɪ flu, yaan 'man dɛɛ yi nən waan wo bɛ -yɛɛ "wɛan. 8 Tu pɛɛnɔn 'a bɛ, te 'yalɛ -tɛnɔn a 'ka 'va. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, ma'an 'fo 'ka 'va tu pɛɛnɔn 'a dɪ.»

Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'pla "da 'nan 'o Laza -tɛ

9 Zuif 'nɔn "kaga -a 'man 'nan Zozi a Betani, ɛn o -ku -nan nun. Wa'a 'kulɛ Zozi yɪdɪ 'saza 'le "wɛan dɪ, 'pian o -ku 'nan -e 'o Laza nən e -ka ɛn yaa fuu bɛ -a yɪ. 10 -A -nan nən Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'pla "da 'nan 'o Laza -tɛ. 11 Kɔn Laza -le "wɛan Zuif 'nɔn "kaga "a 'sinan o -sru, te o yi -tɛala Zozi da.

Zozi 'bɔla Zeruzalem

¹² -A ta tu nen e cɛɛn bɛ, Zuif 'nɔn "kaga "nen o -ku Zeruzalem Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fedi da bɛ, zɪ waa 'man 'nan Zozi -a -tanan Zeruzalem bɛ, ¹³ o lo 'lanun 'sia, ɛn o -ku Zozi 'sile -sia te o plaman. Waa ve 'nan:

«-Fɛvɛa o! -Fɛvɛa o!

Min nen e cɪ -tanan Minsan 'tɔ da bɛ,

Bali -le -fɛa 'e 'kɔn -a san man.

Izraɛl 'nɔn 'le mingɔnɔnɛn nen.»

¹⁴ Zozi -aflumun pla 'nen 'tu 'yɪ, ɛn e -nyran "da "le 'wɪ nen 'e 'cɛn -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zɪ. E ya 'e 'cɛn -tɛdɪ 'nan:

¹⁵ «Zeruzalem minnun,

te nyen 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ!

"Ka 'yɪɔ, 'cee mingɔnɔnɛn a -tanan

'e -nyrandɪ -aflumun pla 'nen da.»

¹⁶ Tu zɪɛ -a wɪ bɛ, Zozi -srunɔn 'ka 'wɪ nen e cɪ 'e 'lɛ sɔkɔn zɪɛ -a -ci manlɛ dɪ. 'Pian tu nen Zozi 'ku 'e 'tɪ "le mingɔnɔnɛn trɛ nen e "bia bɛ -a da bɛ, -a -nan nen -a -cin -tɔ o 'ji 'nan 'wɪ nen e cɛn -tɛdɪ Zozi 'bɔ 'le 'wɪ 'a bɛ, -yɛɛ 'lɛ sɔkɔ.

¹⁷ Tu nen te Laza -ka e ya -yɛɛ -ji -e Zozi 'e fuo bɛ, minnun pɛɛnɔn nen waa -nan 'yɪ bɛ, o Zozi 'le 'wɪ 'vɪ. ¹⁸ En minnun "kaga "ta Zozi 'sile -sia 'lɛbo "fɔ wɪ nen yaa dre waa 'man bɛ -yee "wɛan. ¹⁹ -A -nan nen Farizen 'nɔn -a vɪdɪ 'sia 'o cin lɛ 'nan: «Kaa ye, ka'a 'kɔlaman fɛ -tu dɛdɪ -a "nyian dɪ. "Ka 'yɪɔ, 'trɛda minnun pɛɛnɔn -sɛn -a -sru.»

Minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o -ta Zozi 'va

²⁰ Minnun nen o -ku Bali bɔlɛ "fedi da Zeruzalem bɛ, minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o -mie a o va. ²¹ O 'nɔn zɪɛ, o pli Filipu man. Filipu bɛ, Bɛzaida min nen Galile 'lɛgɔn 'ji. En o kɔala "man -a vɪdɪ -a 'nan: «'Ku 'san, ku ya "vale 'ku Zozi ye.» ²² Filipu -ku -a vɪlɛ Andre lɛ, ɛn Andre 'lee Filipu -ku -a vɪlɛ Zozi lɛ.

²³ En Zozi -a 'vɪ -wɪlɛ 'nan: «Tu nen 'an 'bɔ Blamin -pɪ 'an -ko 'an "tɪ "le mingɔnɔnɛn trɛ nen e "bia bɛ -a da bɛ e 'bɔ. ²⁴ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgɪlɪ 'a 'nan, -te wa'a 'saa 'wɪlɛ 'fɔlɛ 'trɛ 'ji -e 'e fulɪ "ji "dɪɛ, e -fo 'e -tɔwɪlɪ, yaa 'bɔa "da "dɪ. 'Pian -te e fulɪ "ji "bɛ, -a -kɔn bɔa "da -e 'e 'sɛn "da "kaga. ²⁵ Min nen -yee 'belidɪ wɪ cɪ "man "bɔu "bɛ, e -taa 'yee 'belidɪ 'bɔ sɛlɛ, 'pian min nen 'e 'pɛ 'si 'trɛda wɪnɔn -sru "bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -a san -le vɛ -a. ²⁶ -Te min a "va 'nan 'an dre 'e 'san -a bɛ, 'e -sɔkɔnɪlɛ 'an -sru. -Te e sɔkɔnɪlɛ 'an -sru "bɛ, fɛnan nen an cɪ bɛ, 'an 'suzan zɪɛ e -kɔn "nan "nyian. Min nen yaan "sua bɛ, 'an "tɪ -a 'tɔ dra -dan.

²⁷ 'Bɛ nen 'gɔɛ, 'an 'ci baa 'ji. -Mɛ "wɪ nen an -taa -a vɪlɛ 'an "tɪ "lɛ? Maan ve 'an "tɪ "lɛ 'nan, 'e yɛa yɪdɪ 'labɛ -a 'si 'an man -kɔkɔbɪlɪ. -Cɛjɛ, ma'an 'wɪ zɪɛ -a ve dɪ, kɔkɔ -yee "wɛan nen an -ta 'trɛda. ²⁸ Maan ve 'pian 'nan: 'An "tɪ, 'i dre -e minnun 'o -tɔ 'nan 'i 'tɔ a -dan.»

'Nun kɔkɔ, ɛn wei -tu wɪlɛ laji. E 'nan: «Maan -ci kɔkɔ 'nan 'an 'tɔ a -dan 'va, ɛn maan dra "nyian -dan.» ²⁹ Min "kaga "nen fɛ zɪɛ -a -nan, ɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o 'nan:

«Laa -paan 'bɛ klun.» En o -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, -a -tu 'bɛ 'wɪ tin 'ba -yɛɛ.»

³⁰ En Zozi 'bɔ -a 'vɪ -wɪlɛ 'nan: «Wei nen e wɪlɛ 'gɔɛ, 'mɛn "wɛan "cɛɛ e wɪlɛ dɪ, 'pian 'ka lɛ nen e 'wɪ tin 'ba. ³¹ 'Bɛ nen 'gɔɛ, 'trɛdanɔn 'le tin 'badɪ bɛ e 'bɔ. Satan nen e 'trɛ 'gɔɛ -a "paala bɛ -a -pin tu 'bɔ. ³² 'Mɛn vɛ bɛ, tu nen minnun 'an "paa yiba "plan da -e 'an 'si 'trɛda bɛ, -te -a tu 'bɔ bɛ, maan dra -e min pɛɛnɔn 'o yɪ -tɛra 'an da.» ³³ -Te Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, zɪ e -taa "kalɛ bɛ -a -nan wɪ nen yaa 'vɪ.

³⁴ En minnun -a 'vɪ -yɛɛ 'nan: «Kua 'man -pei 'fluba 'ji 'nan, min nen Bali -a 'si "va "bɛ, ya'a kaa 'li "fo "dɪ. -Mɛ "le "wɛan nen yia ve 'nan: 'Yɪ nen o Blamin -pɪ "paa yiba "plan da? Blamin -pɪ zɪɛ -tɪ nen?»

³⁵ En Zozi "e -wɪlɛ 'nan: «'Tɛ 'san a tian 'ka 'va tu "wɛn -nen 'a. 'Ka 'ta wɪ te -a 'san a tian 'ka 'va, "tɔgɔ klun 'e bɔ 'ka man kɪgɪlɪ. Min nen e 'ta wo klun va bɛ, fɛnan nen e cɪ -kunan bɛ, ya'a tɔa dɪ. ³⁶ 'Ka yɪ -tɛra 'tɛ 'san da te e ya tian 'ka 'va, -e 'ka 'kɔn minnun nen o ya 'tɛ 'san da bɛ waa.»

Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, e 'si o "sɔkɔn, ɛn e yɔkɔ -wɪlɛ.

Zuif 'nɔn 'ka yɪ -tɛlɛa Zozi da dɪ

³⁷ Zozi 'lɛbo "fɔ wɪ "kaga dre Zuif 'nɔn yɛɛ man, 'pian wa'a yɪ -tɛlɛa Zozi da dɪ. ³⁸ E dre zɪɛ 'nan -e 'wɪ nen Bali 'lɛwei vɪzan Ezai -a 'vɪ bɛ 'e 'lɛ sɔkɔ. Yaa 'vɪ 'nan:

«Minsan, -tɪɛ yɪ -tɛra 'wɪnɔn nen kua 'vɪ bɛ -a da?

En -tɪ lɛ nen Minsan 'yee -pɛ 'plɛ 'ci kɔkɔ?» ³⁹ 'Wɪ nen -yee "wɛan wa'a 'kɔlaman -e 'o yɪ -tɛra 'wɪ da dɪɛ, Ezai -a 'vɪ "nyian. Yaa 'vɪ 'nan:

⁴⁰ «Bali o yɛɛ 'wi,

-e 'o vɪlɛ 'o fɛnan 'yɪ dɪ,

ɛn e o -pɔkɔn "da -tɔ 'plɛblɛ,

-e 'o vɪlɛ 'o 'wɪ 'wɪ man dɪ.

E dre zɪɛ 'nan

"tɔgɔ 'o -sɔkɔnɪlɛ 'e -sru,

-e 'e 'o 'si 'wɪ 'ji.» ⁴¹ Zozi 'le 'wɪ nen Ezai -a 'vɪ. E Zozi 'le -dan cɪ 'yɪ, -yee "wɛan e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

⁴² Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ bɛ, o "kaga "yɪ -tɛlɛa Zozi da. 'Pian Farizen 'nɔn 'le "wɛan o 'ka "vale 'o ve 'wein dɪ, "tɔgɔ 'o o -pin cin yɪ 'kuin. ⁴³ -Te minnun o 'tɔ "yɪ "ve bɛ, waa ye "yɪ e "mlian Bali -le o 'tɔ "yɪ "vɪdɪ da.

⁴⁴ Zozi paan 'nan: «Min nen e yɪ -tɛlɛa 'an da bɛ, 'an 'saza da "cɛɛ e yɪ -tɛlɛa dɪ, 'pian e yɪ -tɛlɛa "nyian min nen yaan 'pa 'sia bɛ -a da. ⁴⁵ Min nen yaan 'yɪ bɛ, te e min nen yaan 'pa 'sia bɛ -a 'yɪ. ⁴⁶ Mɛɛn cɪ 'tɛ 'san -a, an -ta 'trɛda 'nan -e min nen e yɪ -tɛra 'an da bɛ, -a san 'e vɪlɛ 'e 'fɔ klun va -trɪlɪlɪ dɪ.

⁴⁷ -Te min 'an wei 'man, ɛn -a san 'ka 'ta wɪlɛ "da "dɪɛ, mɛɛn "cɛɛ tin -tɛa -a san da dɪ. -Yɛɛ cɪ 'nan an -ta 'trɛda 'nan -e 'an 'trɛdanɔn 'si 'wɪ 'ji, ma'an 'talɛ 'nan -e 'an tin -tɛ 'trɛdanɔn da dɪ. ⁴⁸ Min nen yaan tuu 'e 'pɛla koda, ɛn ya'a 'an wei 'sɪlɛa 'wɪ 'a dɪɛ, -a san -le 'wɪ tin 'bazan a. 'An wei nen maan 'vɪ bɛ, -yɛɛ tin -tɛa -a san da yɪ -fɔlɛ "da "ji. ⁴⁹ 'Wɪ nen maan ve bɛ, ya'a 'sia 'an 'bɔ 'va dɪ, 'pian 'an "tɪ "nen yaan 'pa 'sia bɛ, -yɛɛ 'wɪ nen kɔ 'an vɪ bɛ -a 'pa 'an 'le. ⁵⁰ En maan -tɔa 'nan 'an "tɪ "le 'wɪ nen yaa 'vɪ bɛ, e 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔn

'min le. 'Wunun nen maan ve 'guae, zɪ 'an 'tɪ -a 'vɪ 'men bɛ -a da nen maan ve.»

Zozi 'lee 'e -sruncɔn fɛ -nyranman blɪ 'e cin va

13 E -fu yi -tu -e Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji "fedi yi 'e bɔ. Zozi -a -tɔa 'nan 'yee tu 'bɔ -e 'e 'si 'trɛ 'guae -a da -e 'e 'ku 'e 'tɪ "srɔn. Minnun nen o yi -tɛra Zozi da 'treda bɛ, e o 'yɪ "yi, e o 'yɪ "yi "trilii, ɛn yaa 'le 'sran.

²Yi zɪɛ -a funninmlan nen Zozi 'lee 'e -sruncɔn a fenun -blɪnan 'e cin va. Tu zɪɛ -a man bɛ, te Satan ci "nrɔndɪ 'pla Simɔn -pɪ Zudazi Karioti man. Yaa -cin -trɔa "ji 'nan 'e Zozi 'nɔn 'e 'nanmannɔn le. ³Zozi -a -tɔa 'nan 'e "sia Bali va ɛn 'e lia 'e da Bali va. Yaa -tɔa "nyian 'nan 'e "tɪ 'e 'tɔ fɛ pɛɛnɔn da. ⁴E wluan fenun nen o ci -a -blɪnan bɛ -a -sru, e 'yee sɔ 'si 'e da, ɛn e sɔ -tu 'si yaa -trɔa 'e -tien "da. ⁵E 'yi 'sɛn 'kpɔngbo 'tu -ji, ɛn 'e -sruncɔn 'cɛin -man "foedɪ 'sia, te yaa man buuman sɔ nen -a -tien "da bɛ -a.

⁶Zɪ e 'bɔ Simɔn Pieri da bɛ, ɛn 'bɛ laabu -yrɔ 'nan: «Minsan, yie 'an 'cɛin -man "foeman?»

⁷En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Wɪ nen an ci -a drɛnan 'guae yi'a -ci maan tu 'guae -a dɪ, 'pian yia -ci maan 'e 'fɔla "da.»

⁸En Pieri "e -yrɛ 'nan: «Maan 'we "man "dɪ, yi'a 'li 'an 'cɛin -man foeman "fo "dɪ.»

Zozi 'e -yrɛ 'nan: «-Te ma'an 'i 'cɛin -man "foelɛ dɛ, te i 'ka 'mɛn vɛ -a dɪ.»

⁹-A -nan nen Simɔn Pieri "e Zozi le 'nan: «Te 'yian 'cɛin 'saza 'man "foe dɪ. Minsan, 'an 'pɛ 'lee 'an 'wulo nen 'gu, 'i o man "foe "nyian.»

¹⁰En Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «Min nen 'e sru 'va bɛ, -a 'kɔlɛ pɛɛnɔn da a 'saun. -A cɛin -man 'saza nen yaa "foeman. Ka ya 'saun, 'pian 'ka pɛɛnɔn "cɛɛ dɪ.» ¹¹Min nen e "ta -daa Zozi 'nɔnle 'e 'nanmannɔn le bɛ, Zozi -a -tɔa, -yee "wɛan yaa 'vɪ 'nan, o pɛɛnɔn 'ka 'saun dɪ.

¹²Zɪ Zozi cɛɛn 'e -sruncɔn 'cɛin -man "foedɪ man bɛ, ɛn e 'yee sɔ 'wɔ "nyian 'e da. E -nyran fenun -sru 'e "pa 'ji, ɛn yaa laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ nen maan drɛ 'cɛɛ 'guae, kaa -ci 'man? ¹³Kaan laabo Bali -le 'wɪ "paazan, ɛn kaan laabo Minsan. Kaa ve 'e 'nɔan da, kɔɔ an ya -a. ¹⁴'An 'bɔ 'bɛ ci Bali -le 'wɪ "paazan -a, ɛn mɛɛn ci Minsan -a, -yee "wɛan -te an 'ka 'cɛin -man foe bɛ, 'ka cin cɛin -man "foe "nyian. ¹⁵'Wɪ -kɔɔn "man wɪ nen man drɛ 'cɛɛ, 'du -e 'ka drɛ "le zɪ maan drɛ 'cɛɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ¹⁶Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min 'suzan -dan 'ka 'mlian 'e 'tazan da dɪ. ɛn 'pasiazan -dan 'ka 'mlian min nen yaa 'pa 'sia bɛ -a da dɪ. ¹⁷'Wunun zɪɛ kaa -tɔa 'sien. -Te ka 'ta 'wula "da "bɛ, Bali -le -fɛa a 'ka man.

¹⁸'Ka pɛɛnɔn "cɛɛ maan ve dɪ. Minnun nen an o 'si "va "bɛ, an o -tɔa, 'pian 'wɪ nen 'e 'crɛn -tedɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, e ya "le 'e 'lɛ kɔɔ. E ya 'e 'crɛn -tedɪ 'nan:

<Min nen 'ku fɛ blɪ a 'e cin va bɛ,
e drɛ 'an 'nanmanzan 'a.»

¹⁹Maan ve 'cɛɛ 'vaa -e -a tu 'e bɔ. Tu nen 'wunun zɪɛ e dra "man "bɛ, -e min nen an ci -a bɛ 'ka -tɔ. ²⁰Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min nen maan 'pa 'sia bɛ, -te min nen yaa -pɛ 'kun bɛ, 'an 'bɔ nen -a san 'an 'pɛ 'kun. ɛn

min nen yaan 'pɛ 'kun bɛ, te min nen yaan 'pa 'sia bɛ, -a 'bɔ nen -a san -a -pɛ 'kun.»

Zozi "e 'nan Zudazi "ta 'e -nɔan 'e 'nanmannɔn le

²¹Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn -a ci baa 'ji. -A -nan nen yaa 'vɪ -wɛ 'weɪn 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, min -tu a 'ka yei, -yɛɛ 'an -nɔan 'an 'nanmannɔn le.»

²²En Zozi -sruncɔn 'o yie 'tɔ 'o cin yra, kɔɔ min nen e ci -yee 'wɪ vɪnan bɛ, wa'a san tɔa dɪ. ²³Zozi -sruzan 'tu nen Zozi -a ye 'yi 'kpa tɪglɪ bɛ, -yɛɛ ci 'e -nyrandɪ Zozi 'bɔ "srɔn "kogo. ²⁴En Simɔn Pieri 'wɪ 'tu drɛ -yrɛ 'nan 'e laabu Zozi 'lɔ 'nan -tɪ nen Zozi 'bɔ -a ve.

²⁵Zozi -sruzan zɪɛ, e tɛɛn "ji Zozi kugu da, ɛn yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, -tɪ nen?»

²⁶Zozi "e -yrɛ 'nan: «Min nen an 'kpɔnɔn ponɛn 'fɔdɪ -nɔn -yrɛ "bɛ, te -a san nen.» -A -nan nen Zozi 'kpɔnɔn ponɛn 'si, yaa 'fɔ, ɛn yaa -nɔn Simɔn -pɪ Zudazi Karioti le. ²⁷Zɪ Zudazi 'kpɔnɔn ponɛn zɪɛ -a 'si bɛ, ɛn Satan -fɔ -a -sru.

Zozi "e -yrɛ 'nan: «'Wɪ nen i "ta -a dra bɛ, 'i drɛ tada.» ²⁸Minnun nen o ci 'o -nyrandɪ waa fenun -sru "bɛ, o -tu 'ka 'wɪ nen Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ "man "bɛ -a -ci manle dɪ.

²⁹Zudazi "kuan 'wee "lala man, -yee "wɛan min -mienun -a nɔn 'o 'ji 'nan, Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan 'e 'ku fɛ nen e klɪ 'o man "fedi fɛ -a bɛ -a 'lɔ. -Te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'nan 'e 'ku fɛ -tu -nɔn 'yale -tɛnɔn le. ³⁰Zudazi 'kpɔnɔn ponɛn zɪɛ -a 'si, nun tɔɔn ɛn e 'bɔla bei "nyiandu klun va.

Zozi 'wɪ 'nyranman paa 'e -sruncɔn 'ji

³¹Zɪ Zudazi bɔla bɛ, ɛn Zozi "e 'nan: «'Bɛ nen 'guae, Blamin -pɪ 'tɔ drɛ -dan "mɛn, ɛn minnun Bali -le -dan ci ye Blamin -pɪ -le "wɛan. ³²En -te minnun Bali -le -dan ci 'yɪ Blamin -pɪ -le "wɛan bɛ, -e Bali 'bɔ 'e 'pɪ 'tɔ drɛ -dan 'e 'bɔ 'a. -A -nan 'ka "nyian mɔan dɪ -e 'e 'wɪ zɪɛ -a drɛ.

³³'Mɛn 'nɛnnun, an ya tian ka yei tu "wɛnɛn 'a, 'pian ka -taa 'an -wɛɛɛ. 'Wɪ nen maan 'vɪ Zuif 'nɔn le bɛ, an "cɛɛ "ve "nyian. Ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'ku fenan nen an "ta -ko bɛ -a -nan dɪ.

³⁴An -pɛi -trɛ -tɔa 'cɛɛ, -nyrɛn 'nan 'ka cin yɪ "yi "le zɪ an 'ka 'yɪ "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ³⁵-Te 'ka cin ye "yi "bɛ, minnun pɛɛnɔn -taa -a -tɔlɛ 'nan ka ya 'an -sruncɔn 'a.»

Zozi -a 'vɪ Pieri le 'nan e "sia 'e -sru

³⁶Simɔn Pieri -a laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, i "ta -ko nyin zia?»

En Zozi "e -yrɛ 'nan: «Fenan nen an "ta -ko tu 'guae -a bɛ, yi'a 'kɔlaman -e 'i -tra 'an -sru "dɪ, 'pian "bɛ -sru, i -taa -sɔɔnleɛa 'an -sru.»

³⁷En Pieri -a laabu -yrɔ "nyian 'nan: «Minsan, -mɛ "le "wɛan ma'an 'kɔlaman -e 'an 'kula 'i -sru tu 'guae -a dɪ? 'An 'man a 'e wuudɪ -e 'an 'ka 'yie "wɛan.»

³⁸En Zozi "e 'nan Pieri le 'nan: «Yia ve 'nan, 'i 'man a 'e wuudɪ -e 'i 'ka 'mɛn "wɛan? 'Pian 'an 'bɔ "an "ve 'yie 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an 'tɔa dɪ, 'vaa -e mannen tedɛ 'e 'wɪ.»

Zoji 'towlī 'bē cī Bali va -si -a

14 Zoji 'e 'nan 'e -sruncōn lē 'nan: «Te 'ka 'ci 'e baa -ji 'mlōnmlōn dī! 'Ka yi -tēra Bali da, en 'ka yi -tēra 'nyian 'an da! ² 'An "tī "le "kōnōn "bē, -nyrannan "kaga "a -nan. An "ta -ko 'ka -nyrannan "man drēlē. "Te -nyrannan 'ka 'nan dī, "te ma'an vūlē 'cēē dī. ³ -Yee "wēan -te an -ku en an 'ka -nyrannan "man drē bē, an -taa 'ka 'sīlē -e -kaa ku -nan nun. -Kaa -nyrannan -kōan 'e cin va. ⁴ Fē nen an "ta -ko -nan 'gūē, -kaa -nan si -tōa.»

⁵ En Toma 'e -yrē 'nan: «Minsan, fē nen i "ta -ko -nan bē, ku'a -nan si tōa dī. Kua dra 'kō -e 'ku -nan si -tō?»

⁶ Zoji 'e -yrē 'nan: «Mēēn cī -si -a, en mēēn cī 'wī tūglī 'a, en mēēn cī 'belidī -a. Min 'ka 'kōlaman -e 'e 'ku 'an "tī 'va, te ya'a 'cīlēa 'an 'va dī. ⁷ Min nen an cī -a bē kaa -tō, -yee "wēan kaan "tī -tōa. 'Bē nen 'gūē kaan "tī 'yī, en zī e cī bē, kaa -tōdī 'sia.»

⁸ En Filipu 'e 'si 'va 'nan: «Minsan, 'i "tī 'bō bē, 'i -kōnōn 'kūē, te 'ku 'cī 'tō.»

⁹ Zoji 'e -yrē 'nan: «Filipu, an 'mōn 'ka yei "kaga, en yia tian 'an 'tōlē dū? Min nen yaan 'yī bē, te -a san 'an "tī 'yī. -Mē "le "wēan yia ve 'nan 'an "tī -kōnōn 'cēē? ¹⁰ Yī'a yī 'tēala "da 'nan 'ku 'vale 'an "tī "a ku ya min -towlī "a dū? 'Wīnun nen maan ve 'cēē 'gūē, ya'a 'sia 'an 'bō 'va dī. 'An "tī 'bō nen ku ya -a min -towlī "bē, -yēē -cīalā 'an 'va -e 'e 'yēē 'wīnun 'lē kō. ¹¹ 'Ka yi -tēra "da 'nan 'ku 'vale 'an "tī "a ku ya min -towlī "a. En -te ka'a yī 'tēala 'an da 'an 'lēwēi 'le "wēan dī, 'ka yi -tēra 'an da, wīnun nen maan dra bē -yēē "wēan. ¹² Maan ve 'cēē 'wī tūglī 'a 'nan, min nen e yī -tēra 'an da bē, 'wīnun nen maan dra 'gūē, -a san 'e "dra 'nyian. -A -san -taa 'wī -dandan drēlē e "mlīan 'mēn vē da, kō an "ta -ko 'an "tī 'va. ¹³ 'Wī pēēnōn nen kaa laabo 'an "tī 'lō te ka ya 'mēn vē -a bē, maan dra, 'dū -e 'an "tī 'tō 'e drē -dan 'mēn "wēan. ¹⁴ -Te ka 'wī 'tū laabu 'an 'lō te ka ya 'mēn vē -a bē, maan dra.»

Zoji 'e 'nan 'e -taa Bali lei 'saun 'a 'yēē minnūn da

¹⁵ «-Te kaan ye "yī "bē, 'an wei da nen 'ka 'ta wūla. ¹⁶ Tōnōn 'an "tī trū "baa -e 'e 'ka 'pā "vazan 'pā 'sia 'cēē, -yēē fō 'ka 'va 'lī 'trīlī. ¹⁷ 'Ka 'pā "vazan zīē Bali lei nen 'e 'wī tūglī -kōnōn min lē bē -nyren. Minnūn nen 'trēda 'wīnun 'gūē -nyren waa ye "yī "bē, ya'a 'kōlaman -e 'e drē -wēē vē -a dī, kō o yra 'ka "da 'zia dī, en wa'a -tōlē dī. 'Pīan 'cēē vē bē, "ka "tō, kō e ya 'ka 'va, en 'ka -taa "drēlē waa min -towlī "a. ¹⁸ Ma'an 'ka 'tūē 'ka 'saza "lē 'nen nen -a "tī 'lēē -a "bū "ka 'e da bē -yēē 'wī 'zū dī. An līa 'an da 'ka 'va. ¹⁹ E -fū tū "wēnēn 'a, te 'trēda minnūn 'ka 'nyian 'an 'yē dī. 'Pīan 'cēē vē bē, ka -taa -a yūlē 'nan 'an yīē a "man 'nyian 'e "pā 'jī. En "cēē yīē 'fō "man 'nyian. ²⁰ Tū zīē -a man nen kaa -tōa 'nan 'an "tī 'bō bē, ku ya -a min -towlī. En 'ka 'bō 'lēē 'an 'bō bē, -kaa ya min -towlī "a. ²¹ Min nen 'mēn -pēi -tō wīnun -cīn a "jī, te e 'ta 'wūla "da "bē, -a san 'bē 'an ye "yī. Min nen yaan ye "yī "bē, 'an "tī -taa -a san yūlē "yī, 'an 'bō an -taa -a san yūlē "yī 'nyian, en 'an 'fīlī -kōnōnman -yrē.»

²² En -a -sruzan 'tū nen 'nyian waa laabo Zudazi, te Zudazi Karioti "cēē 'bē 'a dīē, 'bē laabu -yrō 'nan: «Min-san, -mē "lē "wēan 'i 'fīlī -kōnōnman 'kūē, en yī'a 'i 'fīlī kōnōnman 'trēda minnūn lē dī?»

²³ En Zoji -a 'vī -yrē 'nan: «-Te min 'an ye "yī te e 'ta 'wūla 'an wei da bē, -a -nan nen 'an "tī -taa -a san yūlē "yī. Tōnōn 'ku 'vale 'an "tī "a bē, ku -taa "tālē -a san va -e 'ku -nyran 'va. ²⁴ 'Pīan min nen ya'an ye "yī "dīē, ya'a 'ta wūla 'an wei da dī. Wei nen ka cī -a mannan 'gūē, ya'a 'sia 'an 'va dī, 'pīan 'an "tī 'nen yaan 'pā 'sia bē -a va nen e "sia.

²⁵ 'Wīnun 'gūē maan tin "baa 'cēē te an ya tian 'ka yei.

²⁶ 'An "tī -taa "tālē 'ka 'pā "vazan 'a 'an 'lējī, Bali lei 'saun nen. -Yēē 'wī pēēnōn nen maan 'vī bē -a -cīn -tōa 'ka 'jī, en -yēē -cī "sia 'cēē.

²⁷ 'Ka 'fū -trōn, 'mēn -fūdī -trōn bē, maan -nōn 'cēē. Ma'an -fūdī -trōn vē 'ka 'man "lē 'nan 'trēda minnūn -a vē 'ka man bē -yēē 'wī 'zū dī. Te nyen 'e 'ka 'cēn dī, en te "kōnōn 'e 'ka 'tē dī.

²⁸ Maan 'vī 'cēē 'nan, an "ta -ko -e 'an lī 'an da 'nyian 'ka 'va. "Te kaan ye "yī "bē, "te 'ka 'cī "nranman, kō an "ta -ko 'an "tī 'va, en 'an "tī -dan "mlīan 'an da. ²⁹ 'Wīnun zīē, maan 'vī 'cēē 'vaa -e -a drē tū 'e bō. 'Dū -e "yēē vūnan 'e drē bē, -e 'ka yi -tēra 'an da. ³⁰ 'Mēn tū 'ka 'nyian "kaga -e 'an 'wī tin 'ba 'cēē dī, kō Satan nen e 'trē 'gūē -a "pāalā bē, e ya -tanān. -Yēē 'plēblē 'ka 'an da dī, ³¹ 'pīan -e 'trēda minnūn 'o -tō 'nan, 'an "tī ye "yī "bē, 'wī nen yaa 'vī 'mēn bē an 'ta 'wūla "da.

'Ka 'wīlūan lōu, -kaa kō!»

Zoji -kōnōn "tū -fō yība 'lēē 'e pē 'nēnūn da

15 Yaa vīdī 'sia -wīē 'nan: «Mēēn cī rēzēn yība 'kpa -a, en 'an "tī 'bē cī min nen e rēzēn 'bō 'ta bē -a. ² 'An pē 'nēnūn nen wa'a 'baa dīē, 'an "tī o "cēēn, en 'an pē 'nēnūn nen o baa "bē, 'an "tī o man dra 'dū -e 'o ba 'kpa "kaga. ³ Cēē cī 'an pē 'nēnūn nen o -taa "balē "kaga "bē waa, kō 'wī nen maan paa 'ka 'jī 'gūē, e 'ka drē 'saun 'va. ⁴ 'Ka 'fū 'ka lēadī 'an man te -kaa ya min -towlī "a. Yība "pē 'ka 'kōlaman -e 'e ba 'e 'saza, te e 'ka 'e lēadī yība 'bō man dī. -A -towlī "nen 'nyian 'cēē vē -a, -te ka'a 'fūlē 'ka lēadī 'an man dī, ka'a 'kōlaman 'wī 'tū drēdī -a dī.

⁵ Mēēn cī rēzēn yība "a, en cēē cī 'an pē 'nēnūn -a. Min nen e -fū 'e lēadī 'an man bē, ku 'vale -a ku dra min -towlī "a. -A san -kōan "lē yība "pē nen e baa "kaga "bē -yēē 'wī 'zū. -Yēē cī 'nan -te ma'an 'pālē 'ka 'va dī, ka'a 'kōlaman 'wī 'tū drēdī -a dī. ⁶ Min nen ya'a -fūlē 'e lēadī 'an man dī, waa -tua bei. -A san a "lē 'nan yība "pē nen waa cēēn en waa tūu bei "bē -yēē 'wī 'zū. E -kaa, waa "sīalā -e 'o -fō 'tēa. ⁷ -Te ka -fū 'ka lēadī 'an man, en 'an wei -cīn -fōlā 'ka 'jī bē, fē oō fē nen ka cī "va "bē, 'ka laabu 'an "tī 'lō, yaa -nōan 'cēē. ⁸ -Te ka ya "lē 'nan yība "pē nen e baa "kaga "bē -yēē 'wī 'zū bē, 'an "tī 'tō dra -dan. 'Wī zīē -yēē -kōnōnman 'nan ka ya 'an -sruncōn 'a.

⁹ Zī 'an "tī 'an ye "yī "bē, -a da nen an 'ka ye "yī. 'Ka 'fū 'ka lēadī 'an man -e 'an 'ka yī "yī. ¹⁰ -Te ka 'ta 'wūla 'mēn -pēi -tō wīnun da bē, an 'ka ye "yī. An 'bō 'nyian, 'an 'ta wūla 'an "tī "lē -pēi -tō wīnun da en yaan 'yī "yī.

¹¹ 'Wlnun zle maan 'vl 'cee 'nan -e ci "nrandl nən an 'lɔ 'guɛ -e 'kɔn "nyian "cee 'lɔ. -E 'cee vɛ 'e 'ciɪla "da "fo.
¹² 'Mɛn -pei -tɔ wɪ nən 'nan, 'ka cin yɪ "yi "le zɪ an 'ka ye "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zu. ¹³ Yɪdɪ "yi "nən e "mlian yɪdɪ "yi pɛɛnɔn da bɛ, -nyrɛn 'nan min 'e 'wɪ 'man -e 'e 'ka 'e beenun "pa 'ji. ¹⁴ -Te ka 'ta 'wula 'wɪ nən maan 'vl 'cee bɛ -a da bɛ, te ka ya 'an beenun -a. ¹⁵ Ma'an "nyian 'ka laabo 'an 'sunɔn dɪ, 'pian an 'ka laabo 'an beenun. Min 'suzan 'ka 'e 'tazan drɛ wɪ tɔa dɪ, 'pian 'wɪ pɛɛnɔn nən maan 'man 'an "tɪ "da bɛ, maan 'vl 'cee, -yee "wɛan an 'ka laabo 'an beenun. ¹⁶ 'Ka 'bɔ "cee 'an 'si "va ɛn ka sɔɔnla 'an -sru "dɪ, 'pian mɛɛn 'ka 'si "va. An 'ka 'si "va 'nan -e 'ka 'nyranman 'pa, -e 'ka drɛ yiba "pɛ nən e baa "kaga "bɛ -a. 'Cee 'nyranman "nən 'ka 'fo 'e "tun "dɪ. -Te kaa drɛ zɪɛ, fɛ pɛɛnɔn nən kaa laabo 'an "tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ, yaa -nɔan 'cee. ¹⁷ 'Wlnun nən maan 'vl 'cee 'guɛ, 'ka 'ta wula "da "du -e 'ka cin yɪ "yi.»

'Treda minnun "naan Zozi 'lee 'e -srunɔn man

¹⁸ «'Tredanɔn "naan 'ka man, 'pian 'ka -tɔ 'nan o 'nan 'an man 'ka 'lɔ 'e 'flin. ¹⁹ "Te ka ya "le 'tredanɔn 'zu bɛ, "te o 'ka ye "yi "le 'o 'va minnun zu. 'Pian an 'ka 'si o yei, ɛn ka 'ka "nyian 'tredavɛ -a dɪ, -yee "wɛan o "naan 'ka man. ²⁰ 'Wɪ nən maan 'vl 'cee bɛ, -a -cin 'e 'fɔla 'ka 'ji. Maan 'vl 'nan, min 'suzan -dan 'ka 'mlian 'e 'tazan da dɪ, -yee "wɛan -te minnun 'tɛ 'pa 'an da bɛ, 'ka -tɔ 'nan o 'tɛ "paa "nyian "cee "da. -Te minnun 'ta 'wula 'an wei da bɛ, 'ka -tɔ 'nan o 'ta wula "nyian "cee "wei da. ²¹ 'Wɪ-nun pɛɛnɔn zɪɛ waa dra 'cee, ka ya 'mɛn vɛ -a -le "wɛan. Min nən yaan 'pa 'sia bɛ, wa'a tɔa dɪ, -yee "wɛan nən waa dra. ²² "Te ma'an 'talɛ -e 'an 'wɪ tin 'ba -wɛ "dɪɛ, "te o 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a dɪ. 'Pian 'bɛ nən 'guɛ, -wee 'wɪ 'pa "dave pee "ka "dɪ. ²³ Kɔɔ min nən e "naan 'an man bɛ, te -a san "nan "nyian 'an "tɪ "man. ²⁴ 'Wlnun nən min -tu 'ka tian 'li -a drɛɛ dɪɛ, "te ma'an drɛɛ o yɛ man dɪɛ, "te o 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a dɪ. 'Pian 'bɛ nən 'guɛ, waan drɛ wɪnɔn 'yɪ, te o "naan tian 'ku 'vale 'an "tɪ "a 'ku man. ²⁵ 'Wɪ zɪɛ e dra 'nan -e 'wɪ nən 'e 'crɛn -tɛdɪ -wee -pei 'fluba 'ji bɛ 'e 'lɛ sɔɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan: <Minnun 'nan 'an man te -a -ci "ka "dɪ.»

²⁶ Tu nən an -ko 'an "tɪ 'va bɛ, an 'ka 'pa "vazan "paa -sia. Bali lei nən, e "sia 'an "tɪ 'va, ɛn e 'wɪ tɪglɪ 'ci "sia min lɛ. -Te e -ta bɛ, -yɛɛ 'an 'nan wɪ ve. ²⁷ 'Ka 'bɔ "nyian, cɛɛ 'an 'nan wɪ ve minnun lɛ. Kɔɔ -e 'e 'sia 'mɛn 'nyranman pou sianan "trilii -e 'e bɔ cɛɛgu yɪ -a bɛ, ka -fu 'an "srɔn.

16 'Wlnun 'guɛ maan 'vl cɛɛ 'nan -e "wɛɛ vɪnan 'o 'tɛ "paa 'ka da bɛ -e 'ka vɪɛ 'ka 'si 'an -sru "dɪ.
² Minnun -taa 'ka 'pinlɛ 'wee cin yɪ 'kɔnnun -ji. ɛn tu -mie -taa "bɔɛ bɛ, minnun 'ka -tɛɛman, te o 'ci "nrɔnman 'nan 'o ya Bali 'sunan. ³ 'Wlnun zɪɛ waa dra, kɔɔ wa'an "tɪ 'tɔa dɪ, ɛn wa'an 'tɔa dɪ.

⁴ 'Wlnun zɪɛ maan 'vl 'cee 'nan -te -a -tu 'bɔ bɛ, -e 'an wei -cin 'e 'trɔa 'ka 'ji. Ma'an vɪɛ 'cee -a pou sianan "dɪ, kɔɔ te an ya 'ka yei.»

Zozi 'e 'nan Bali lei 'saun -taa 'wɪ tɪglɪ 'ci 'sile

⁵ «'Bɛ nən 'guɛ, an "ta lia 'an da min nən yaan 'pa 'sia bɛ -a va. 'Wɪ zɪɛ maan 'vl 'cee, ɛn min -tu 'ka yɪɛ 'ka yei -e 'e laabu 'an 'lɔ 'nan nyin zia nən an "ta -ko dɪ. ⁶ 'Pian zɪ an 'wɪ zɪɛ -a 'vl 'cee bɛ, ɛn 'ka 'ta drɛ 'trɔdrɔ. ⁷ Maan ve 'cee 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, e ya 'cee 'wɪ "yi "a -e 'an 'ku. Kɔɔ -te ma'an 'kulɛ dɪɛ, 'ka 'pa "vazan 'ka 'taa dɪ. 'Pian -te an -ku bɛ, maan "paa -sia 'cee.

⁸ -Te e -ta bɛ, 'wɪ nən e ci 'wɪ 'wɪdɪ "a bɛ 'lee 'wɪ nən e ci 'wɪ tɪglɪ 'a bɛ 'lee Bali -le tin 'badɪ bɛ, -yɛɛ -ci -kɔnman 'tredanɔn lɛ. ⁹ -Wee 'wɪ 'wɪdɪ "nən 'nan wa'a yi 'teala 'an da dɪ. ¹⁰ Bali -le 'wɪ tɪglɪ dredɪ nən 'nan an lia 'an da 'an "tɪ 'va, ɛn ka'a "nyian 'an 'ye dɪ. ¹¹ Bali -le tin 'badɪ nən 'nan Satan nən e 'trɛ 'guɛ -a "paala bɛ tin -te "da.

¹² 'Wɪ "kaga "a -e 'an vl 'cee, 'pian ka'a 'kɔlaman -e 'ka -ci man tu 'guɛ -a dɪ. ¹³ Bali lei nən e 'wɪ tɪglɪ 'ci "sia min lɛ bɛ, -te e -ta bɛ, -yɛɛ 'wɪ tɪglɪ pɛɛnɔn 'ci "sia 'cee. Ya'a 'wɪ 've 'e 'bɔ 'le 'plɛɛɛ 'a dɪ, 'pian 'wɪ nən yaa man bɛ, -nyrɛn yaa ve minnun lɛ. 'Wɪ nən e -taa "dreɛ -kɔɔbli bɛ, -nyrɛn yaa -ci "sia minnun lɛ. ¹⁴ -Yɛɛ 'mɛn -dan ci -kɔnman minnun lɛ, kɔɔ 'wɪnɔn nən e -taa -a vɪɛ 'cee bɛ, e "sia an 'va. ¹⁵ Fɛ pɛɛnɔn nən e ci 'an "tɪ 'lɔ bɛ, te e ya 'mɛn vɛ -a "nyian, -yee "wɛan maan 'vl 'nan, 'wɪnɔn nən yaa ve 'cee bɛ, e "sia 'an 'va.»

Zozi 'e 'nan ci "nrandɪ -taa 'e -srunɔn 'lɔ

¹⁶ Zozi -a 'vl "nyian 'nan: «Tu -fu "wɛnɔn -e 'ka vɪɛ 'kaan yɪ "nyian dɪ, ɛn tu "wɛnɔn 'a "nyian -e 'kaan yɪ.»

¹⁷ Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vl bɛ, ɛn -a -srunɔn -mienun 'wɪ vɪdɪ 'sia o cin yei. Waa 'vl 'nan: «'Wɪ nən yaa 'vl -cee 'guɛ, -a -ci nən 'nɔn? Yaa 'vl 'nan, tu -fu "wɛnɔn -e 'ka vɪɛ 'kaan yɪ "nyian dɪ, ɛn tu "wɛnɔn 'a "nyian -e 'kaan yɪ. ɛn yaa 'vl "nyian 'nan an "ta -ko 'an "tɪ "srɔn. ¹⁸ Tu "wɛnɔn 'bɔ nən yaa ve 'guɛ -a -ci nən 'nɔn? 'Wɪ nən e ci "vale 'e ve bɛ, -ka'a -ci maan dɪ.»

¹⁹ Zozi -a -tɔ 'nan o ya "vale 'o 'wɪ zɪɛ -a -ci laabo 'e 'lɔ, ɛn e 'nan -wɛɛ 'nan: «Maan 'vl 'cee 'nan tu -fu "wɛnɔn, te ka'a "nyian 'an 'ye dɪ ɛn tu "wɛnɔn 'a "nyian -e 'kaan yɪ. 'Wɪ zɪɛ -a da nən ka 'wɪ laabo 'ka cin lɔ 'gu? ²⁰ Maan ve 'cee 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, ka -taa "wuɔɛ 'kpa tɪglɪ, 'pian te 'tredanɔn 'le 'ci "nranman. 'Ka 'ta dra -trɔdrɔ, 'pian 'cee ta dredɪ -trɔdrɔ zɪɛ e limlan "da ci "nrandɪ -a. ²¹ 'Ka 'ci "nrɔn -pɔnzɔn da. -Te -yee 'nən 'ya tu 'bɔ bɛ, -a ta dra -trɔdrɔ, kɔɔ -yee yra yɪdɪ 'bɔ. 'Pian -te e 'nən 'bɔ 'ya bɛ, -e 'yee yra yɪdɪ -cin 'e 'san "ji. -A ci "nranman 'sien 'nan 'e min 'bɔla 'treda. ²² -A -tuwɪl "nən "nyian 'cee vɛ -a. Tu 'guɛ -a bɛ 'ka 'ta a -trɔdrɔ, 'pian an 'ka yɪ pee wo -e 'ka 'ci 'e "nran. ɛn min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e ci "nrandɪ zɪɛ -a 'si 'ka 'lɔ dɪ. ²³ Tu zɪɛ -a man bɛ, ka'a "nyian 'wɪ 'tu laabo 'an 'lɔ dɪ.

Maan ve 'cee 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, fɛ nən kaa laabo 'an "tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a bɛ yaa -nɔan 'cee. ²⁴ Ka'a tian fɛ -tu laabulɛ 'an "tɪ 'lɔ te ka ya 'mɛn vɛ -a dɪ. 'Ka laabu -yɔɔ, yaa -nɔan 'cee -e 'cee ci "nrandɪ 'e 'ciɪla "da "fo.»

Zozì "e 'nan 'e -sruncn 'o -pçan 'kun

²⁵ «Wlnun zle, maan 'vl 'cçe -kçnnen "ji. Tu -tu -taa "bçle, te ma'an "nyian 'wl tin "baa 'cçe -kçnnen "ji dl, 'pi-an 'an "tl "le 'wl tin "baa 'cçe 'wein. ²⁶ Tu zle -a man be, 'ka fe laabu 'an "tl 'lç te ka ya 'men ve -a. 'An 'bç "cçe 'an "tl tru "baa -yee fe -nçndt 'cçe -a dl, ²⁷ kçç 'an "tl 'bç 'ka ye "yi, kaan 'yl "yi "le "wean. Kaan ye "yi, en ka yi -tçala "da 'nan an 'si Bali va, -yee "wean 'an "tl 'bç 'ka ye "yi. ²⁸ An 'si 'an "tl 'va, en an -ta 'tre 'guç -a da. 'Be nen 'guç, an "ta "sia 'treda -e 'an li 'an da 'an "tl 'va.»

²⁹ En -a -sruncn "e 'nan -yrç 'nan: «I ya 'wl tin 'banan "men 'e 'ci -a 'wein te e 'ka -kçnnen "ji dl. ³⁰ 'Be nen 'guç, kua -tç "men 'nan i 'wl pçennç -tç. 'Wl nen ku çl "vale 'ku laabo 'i 'lç be yia -tç, te ku'a tian -a laabule dl. -Yee "wean ku yi -tçala 'i da 'nan i 'si Bali va.»

³¹ En Zozì "e 'nan -wle 'nan: «Ka yi -tçala 'an da, 'be a zl. ³² 'Pian maan ve 'cçe 'nan, tu -tu -taa "bçle, 'ka pçennç fuimlan "man -e min -tu 'e 'ku 'e 'le zia. -A tu 'bç 'bç 'va. Tu zle -a man nen kaan "tue 'an -towl. 'Pian an 'ka 'an -towl "dl, kçç 'an "tl -kçan 'an "srçn.

³³ An -fç 'e 'flin an 'wlnun pçennç 'guç -a 'vl 'cçe 'nan -e 'ka 'fu -trçç, -e -kaa dre min -towl "a -le "wean. Ka -taa 'ka yra yle 'treda, 'pian 'ka -pçan 'e 'sç, an 'treda 'pleble pçennç kl.»

Zozì Bali tru 'ba 'e -sruncn le

17 Zl Zozì cçen 'wl zle -a vldt man be, 'e yra -tç laji, en e 'nan:

«'An "tl, -a tu 'bç. 'An 'bç nen 'i 'pl -a be, 'yian 'tç dre -dan, -e 'mein 'tç dre -dan "nyian. ² I 'pleble 'nç 'men, en yian 'pla fe pçennç 'ta lou, -yee "wean minnun nen i o -nçn 'men be, an 'belidt nen ya'a 'nyaan dle -a -nçan -wle. ³ 'Belidt nen ya'a 'nyaan dle, -nyren 'nan, min 'e 'i 'tç, 'nan 'i 'bç 'towl yie çl Bali tçgl 'a, en 'an 'bç Zozì Crizì nen yian 'pa 'sia be min 'e 'an 'tç. ⁴ Mein 'tç dre -dan 'treda, en 'nyranman nen yia -nçn 'men 'nan 'an 'pa be, maan 'le sçç. ⁵ 'Be nen 'guç, 'an "tl, 'yian dre -dan 'i "srçn "nun. Zl an çl -dan 'i "srçn "nun 'e 'çen, te 'tre "ka tian dle, 'yian dre -a 'e "pa 'ji.

⁶ Zl i çl be, maan -ci 'si minnun nen i o 'si "va 'tre-dançn yei en i o -nçn 'men be -wle. O ya 'yie ve -a, en i o -nçn 'men. O 'ta 'wula 'i wei da, ⁷ en waa -tç "men 'nan, fe pçennç nen yia -nçn 'men be, e "sia 'i 'va 'kpagba. ⁸ -Yçç çl 'nan weinun nen yia -nçn 'men be, maan 'vl -wle en waa 'sia "da. Waa -tç 'nan 'wl tçgl an 'si 'i 'va, en o yi -tçera "da 'nan yie 'an 'pa 'sia.

⁹ -Wee "wean nen an çl 'i tru 'banan. An 'ka 'i tru 'banan 'tredançn pçennç 'le "wean dl. 'Pian minnun nen i o -nçn 'men be, -wee "wean nen an çl 'i tru 'banan, kçç o ya 'yie ve -a. ¹⁰ Minnun pçennç nen o çl 'men ve -a be, o ya 'yie ve -a. En minnun nen yie ve -a be, o ya 'men ve -a, -wee "wean nen 'an 'tç dre -dan. ¹¹ An "ta "sia 'treda -e 'an 'lu 'i 'va nun te "o "ya wo 'treda 'gu. 'An "tl "nen e ya 'saun be, 'i 'tç nen yia -nçn 'men be -yee 'pleble 'a, 'i yie 'tç o va, 'du -e -kaa fu waa -towl "le zl 'ku çl 'yia min -towl "a be -yee 'wl 'zu. ¹² Tu nen te an ya o va 'treda

be, 'an yie 'tç o va, 'i 'tç nen yia -nçn 'men be, -yee 'pleble 'a. Min -towl 'ka 'sanle dl, -te yaa 'silç min -wldt "a dle. -Yçç 'san 'nan -e Bali wei nen 'e 'çren -tçdt be 'e 'le sçç.

¹³ 'Be nen 'guç an "ta "lo 'i 'va, en 'wlnun 'guç maan ve treda 'gu 'nan -e ci "nrandt nen 'an 'lç be, 'e 'kçn "nyian -wee 'lç 'e 'cildat "da "fo. ¹⁴ I wei be, maan 'vl -wle, -yee "wean 'tredançn 'nandt 'sia o man. O 'nandt 'sia o man 'nan o 'ka "nyian 'wee ve -a dl, "le zl an 'ka -wee ve -a dle -yee 'wl 'zu. ¹⁵ An 'ka 'i tru 'banan 'nan 'i o 'si 'tre-dançn yei "dl. An ya 'i tru 'banan 'pian 'nan, 'i yie 'tç o va Satan nen e 'wl 'wldt "paa 'nyranman -a be -yee "wean. ¹⁶ O 'ka 'tredave -a dl, "le zl an 'ka 'tredave -a dle -yee 'wl 'zu. ¹⁷ I 'wl tçgl -kçnç -wle -e 'o dre 'yie ve -a "fo. 'Wl tçgl zle 'i wei nen. ¹⁸ Zl yian 'pa 'sia 'treda be, -a -towl "nen "nyian an o 'pa 'sia 'treda. ¹⁹ An 'fli -nçan -e 'an 'ka -wee "wean, 'du -e 'o dre 'yie ve -a "fo.

²⁰ -Wee "wean nen an ya 'i tru 'banan, en minnun nen o yi -tçera 'an da o wei -le "wean be, an ya 'i tru 'banan "nyian -wee 'wl man. ²¹ An ya 'i tru 'banan 'nan -e 'o dre min -towl "a. 'An "tl, 'o 'kçn 'o leadt 'ku man, "le zl 'ku 'vale 'yia, ku ya min -towl "a be -yee 'wl 'zu. 'O dre min -towl "a -e 'tredançn 'o -tç 'nan yie 'an 'pa 'sia. ²² An o dre -dan "le zl yian dre -dan be -yee 'wl 'zu. An o dre -dan 'nan -e 'o dre min -towl "a, "le zl ku çl 'yia min -towl "a be -yee 'wl 'zu. ²³ Ku ya waa min -towl "a, en ku ya 'yia min -towl "a 'nan -e 'o dre min -towl "a 'kpa tçgl. 'E dre zle -e 'tredançn 'o -tç 'nan, yie 'an 'pa 'sia, en i o ye "yi "le zl yian ye "yi "be -yee 'wl 'zu.

²⁴ 'An "tl, minnun pçennç nen i o -nçn 'men be, an ya "va 'nan 'ku 'kçn waa fenan nen an -kçan "be -a -nan. An ya "va 'nan 'o 'men -dan ci yl. Yian dre -dan, kçç yian 'yl "yi, te yi'a tian 'tre drele dl. ²⁵ 'An "tl, i ya tçgl. 'Tre-dançn 'ka 'i 'tç dl, 'pian 'an 'bç 'mein -tç. En 'an -sruncn "o "tç "nyian 'nan yie 'an 'pa 'sia. ²⁶ Zl i çl be, maan kçnç -wle, en maan -kçnçman tian -wle, 'nan -e 'o cin yl "yi "le zl yian ye "yi "be -yee 'wl 'zu, te ku ya waa min -towl "a.»

Zuif 'nçn 'tançn Zozì 'kun

18 Zl Zozì cçen Bali tru 'badt man be, en 'o 'vale 'e -sruncn 'a, o -ku 'yi nen waa laabo Cedrçn be -a -sru. Fei -tu a fe zle -a -nan, -a da nen o -ku. ² Zozì 'lee 'e -sruncn 'o cin ye 'e 'çen fe zle -a -nan, -yee "wean Zudazì nen e "ta -daa Zozì 'nçnle 'e 'nanmannçn le be, yaa -nan -tç.

³ 'Sounja 'pa 'tu 'lee minnun nen Bali -pannçn 'tançn 'lee Farizen 'nçn o 'pa 'sia be, Zudazì -trçç o 'le, en e -ku waa fei zle -a da. "Wçç vnan 'o 'ku be, srçannun a -wç, -kannennun a -wç, en -kuli -tan fenun a -wç.

Zl o 'bçla be, ⁴ en Zozì 'ku o 'le, te e 'wl nen e "ta -daa "bçle "man "be -a -tç, en yaa laabu -wç 'nan: «-Tl nen -kaa -wçeman?»

⁵ O 'nan -yrç 'nan: «Nazaretl min Zozì nen kua -wçeman.»

En Zozì "e -wle 'nan: «'An 'bç nen 'gu.»

Zudazi nen e Zozi 'bɔ 'nɔn 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ e ya o yei. ⁶ Zɪ Zozi -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan, 'e 'bɔ nɛn 'gʊɛ, o -ku 'o ko-da en o tiila "tra.

⁷ -A -nan nɛn Zozi -a laabu "nyian -wɔb 'nan: «-Tɪ nɛn kaa -wɛɛman?»

En o -yrɛ 'nan: «Nazaretɪ min Zozi nɛn.»

⁸ Zozi "e 'nan -wɛlɛ 'nan: «Maan 'vɪ 'cɛɛ 'va 'nan 'an 'bɔ nɛn 'gʊ. -Yee "wɛan -te maan nɛn ka cɪ 'an -wɛɛnan bɛ, ka minnɔn 'gʊɛ o 'tʊl 'o 'ku.»

⁹ Zɪ 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ 'e 'lɛ ɔɔ zɪɛ. Yaa 'vɪ 'e 'cɛn 'nan: «Minnɔn nɛn i o -nɔn 'mɛn bɛ, o va min -tʊwli 'ka 'sanlɛ dɪ.»

¹⁰ -A -sruzan nɛn Simɔn Pieri -a bɛ, sɛn a -yrɔ, yaa 'sʊ 'e 'kɔlɛ 'ji, en e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tʊ -pɛ 'yi "da "trɛn cɛɛn. Min zɪɛ waa laabo Maku.

¹¹ En Zozi "e Pieri lɛ 'nan: «'I 'yie sɛn wʊ 'e 'kɔlɛ 'ji! 'Ku-lenɛn nɛn yra yɪdɪ cɪ -ji 'gʊɛ, 'an "tɪ -a 'plɑ 'mɛn, ma'an ve "man "cɛjɛ dɪ.»

¹² 'Sounjanun 'lee 'o 'tazan 'lee minnɔn nɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn o 'pa 'sia bɛ, o Zozi 'kun, waa yri, ¹³ en o -ku -a 'e tɛdɛ min -tʊ nɛn waa laabo Ane bɛ -a va. Waa nan "tɪ laabo Kaifa, -yɛɛ cɪ lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji Bali -pannɔn 'tazan -a. ¹⁴ Kaifa zɪɛ, -yɛɛ 'wɪ tin 'ba "nɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ. Yaa 'vɪ -wɛlɛ 'nan, -a "yi mlin -e min -tʊwli 'e min pɛɛnɔn 'lɛji -ka wʊ.

Pieri ɔɔ "da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ

¹⁵ Simɔn Pieri 'lee Zozi -sruzan 'tʊ, 'bɛ ɔɔnɔla Zozi 'bɔ -sru. Zozi -sruzan 'tʊ zɪɛ Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ -a -tɔa. -Yee "wɛan -yɛɛ wlɑlɑ 'o 'vale Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ 'le -klɔn -ji. ¹⁶ 'Pian Pieri "e -fʊu bei -klɔn -yrɛ "nɛn. -A -sruzan 'tʊ bɛ, e 'li 'e da, en e 'wɪ tin 'ba lɔmɔn nɛn 'e yie -tɔa -klɔn 'bɔ -yrɛ "nɛn "bɛ -yrɛ.

Tɔɔn, en e -si -nɔn Pieri lɛ, ¹⁷ yaa laabu Pieri -bɔ 'nan: «Bii 'gʊɛ, -a -sruzan 'tʊ nɛn "nyian "yie "a?»

En Pieri "e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'ka -a -sruzan 'a dɪ.»

¹⁸ Bali -pannɔn 'tazan 'bɔ 'sunɔn 'lee 'sounjanun nɛn -nan bɛ, o 'tɛ 'fɔ "nɛn, en waa si -fɔ trun -taa "le "wɛan. Pieri -tɔ o va, en e 'tɛ "kɔlɔdɪ 'sia.

Bali -pannɔn 'tazan Ane 'wɪ laabu Zozi 'bɔ

¹⁹ Bali -pannɔn 'tazan 'wɪ laabu Zozi 'bɔ. Yaa laabu -yrɔ -a -sruzan da, en yaa laabu -yee 'wɪ "paadɪ da.

²⁰ En Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'wɪ tin 'ba min pɛɛnɔn yie man, en yi pɛɛnɔn man te an 'wɪ "paaman minnɔn ji Bali tru 'ba 'kɔnnɔn -ji 'lee Bali -pan 'kɔnnɔn nɛn Zuif 'nɔn o cin ye -ji bɛ -a -ji. Ma'an 'wɪ 'tʊ drɛlɛ 'e yɔɔdɪ dɪ.

²¹ -Mɛ "le "wɛan i 'wɪ laabo 'an 'bɔ 'wɪ zɪɛ -a da? Minnɔn nɛn waan wei 'man bɛ, 'wɪ nɛn maan tin 'ba -wɛlɛ "bɛ, waa -tɔa. O bɔ nɛn 'i laabu.»

²² Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, en Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tʊ nɛn 'e 'tɔdɪ Zozi "srɔn "bɛ, e 'pa 'fɔ Zozi yra, en e 'nan -yrɛ 'nan: «-Tɛ 'vɪ 'yie 'nan 'i 'wɪ tin 'ba Bali -pannɔn 'tazan lɛ zɪɛ?»

²³ En Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Te maan 'vɪ 'wɪdɪ "bɛ, 'wɪ nɛn maan 'vɪ "va "wɪdɪ "bɛ, 'i vɪ 'mɛn. En -te ma'an 'wɪ 'wɪdɪ "vɛlɛ dɛɛ, -mɛ "le "wɛan nɛn i fɛ 'lɛ wo 'an 'ji?»

²⁴ Ane Zozi 'tʊl 'e -yrɪdɪ, en yaa -nɔn 'nan 'o 'ku -a Kaifa lɛ. -Yɛɛ cɪ Bali -pannɔn 'tazan -a lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji.

Pieri ɔɔ "da "nyian 'nan ya'a Zozi 'tɔa dɪ

²⁵ Tʊ zɪɛ -a wɪlɔ bɛ, te Simɔn Pieri a tian 'e 'tɔdɪ 'tɛ man 'tɛ "klannan. En waa laabu -yrɔ 'nan: «Bii 'gʊɛ, -a -sruzan 'tʊ nɛn "nyian "yie "a?»

Simɔn ɔɔ "da, en e 'nan: «An 'ka -a -sruzan 'a dɪ.»

²⁶ Bali -pannɔn 'suzan 'tʊ a fɛ 'bɔ zɪɛ -a -nan. Min nɛn Pieri -a "trɔn cɛɛn bɛ, -a dɪ nɛn, e 'nan Pieri lɛ 'nan: «Mein 'yɪ 'ka 'vale Zozi 'a fei.» ²⁷ Pieri ɔɔ "da "nyian. 'Nun tɔɔn, en manɛn wɪlɔ.

O -ku Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lɛ

²⁸ Bodrun puunɔn nɛn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'si Zozi 'a Kaifa -va, en o -ku -a Rɔm min -kɔnmandan -le -klɔn -ji. Zuif 'nɔn 'ka "o -wɪlɑ "wʊlɛ Rɔm min -kɔnmandan -le -klɔn -ji dɪ, "tɔɔtɔ 'o "tri "tɔ Bali 'lɛ, -e 'o vɛlɛ 'o -kɔlɑ Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdɪ da fɛnɔn -blɪdɪ -a dɪ.

²⁹ -Yee "wɛan -kɔnmandan Pilati 'bɔ 'bɛ 'kɔlɑ en e -ku o va. Yaa laabu -wɔb 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn min 'labɛ yaa drɛ, en ka 'wɪ -tɔa "man?»

³⁰ En o 'nan Pilati lɛ 'nan: «"Te 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan "cɛɛ dɛɛ, "te kua 'talɛ -a 'i 'va 'gʊ dɪ.»

³¹ En Pilati -a 'vɪ -wɛlɛ 'nan: «'Ka 'bɔ, 'ka 'ku -a -e 'ka -yee 'wɪ tin 'ba "le zɪ 'cɛɛ -pei -a 'vɪ bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.»

En Zuif 'nɔn "o 'nan -yrɛ 'nan: «Ka'a -si -nɔn lɛ 'kuɛ 'nan 'ku min -tɛ dɪ.» ³² Zɪ 'wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ 'e 'cɛn 'yee -kadɪ da bɛ 'e 'lɛ ɔɔ zɪɛ.

³³ Tɔɔn en Pilati 'li 'e da 'yee -klɔn -ji. E Zozi laabu, en yaa laabu -yrɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnɛn nɛn 'yia?»

³⁴ En Zozi -a laabu -yrɔ 'nan: «'I 'bɔ, yie 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'i 'bɔ 'a, -baa minnɔn 'bɛ 'vɪ en "i "man?»

³⁵ Pilati "e -yrɛ 'nan: «Zuif min nɛn maan? 'I 'bɔ flannɔn 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'bɛ 'i 'nɔn 'nan 'mɛin 'tɛ. -Mɛ "nɛn yia drɛ?»

³⁶ En Zozi "e 'nan: «'Tɛda minnɔn "cɛɛ 'an 'tɔ mingɔn-nɛn -a dɪ. "Te -wɛɛ 'an 'tɔ mingɔnɛn -a bɛ, "te 'an 'sunɔn 'an 'ta kuli -tan, -e minnɔn 'o vɛlɛ 'waan 'nɔn Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ dɪ. 'Tɛ 'gʊɛ -a da minnɔn "cɛɛ 'an 'tɔ mingɔnɛn -a dɪ.»

³⁷ En Pilati -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Yioo, mingɔnɛn nɛn 'yia?»

Zozi "e 'nan: «-Inyan, -a 'bɔ nɛn i "sia -a vɛnan bɛ an ya -a. An -ta 'tɛda 'nan -e 'an 'wɪ tɔglɔ vɪ minnɔn lɛ. -Yee "wɛan waan 'ya, minnɔn pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ tɔglɔ -tɔa "bɛ, 'o "trɔn -tɔa 'an wei lɛ.»

³⁸ Pilati -a laabu -yrɔ 'nan: «-Mɛ "nɛn 'wɪ tɔglɔ 'a?»

Zɪ Pilati 'wɪ zɪɛ -a laabu bɛ, e 'kɔlɑ, en e -ku "nyian Zuif 'nɔn 'va. En e 'nan -wɛlɛ 'nan: «Ma'an 'wɪ 'tʊ yɛlɛ min 'gʊɛ -a man, -e min 'e 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. ³⁹ 'Pian 'wɪ nɛn -cɛɛ dra 'e 'cɛn bɛ, 'bɛ cɪ 'nan -te Zuif 'nɔn 'le 'si nɔnba -ji "fɛdɪ 'bɔ bɛ, an "sia -pu 'kɔnzɔn 'tʊ man. -Yee "wɛan maan laabo 'ka 'bɔ 'nan, ka ya "va 'nan 'an 'si Zuif 'nɔn 'le mingɔnɛn man?»

⁴⁰ Tɔɔn, en o pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va. Waa ve 'nan: «-Cɛjɛ oo! -Cɛjɛ oo! Te 'i 'si min 'labɛ 'bɛ man dɪ

oo! Barabazi man nen 'i 'si o!» Barabazi 'bɔ zɛ, min nen e min -tɛ bɛ -nyren.

19 En Pilati 'e 'nan 'sounjanun lɛ 'nan 'o Zozi 'kun, -e 'o -sɔn -ngble -a. ² 'Sounjanun 'bɔ lei 'tan, en waa 'wu -a -wulo -man 'le -yee mingɔnnɛn kle 'zu. O mingɔnnɛn -trale 'tɛnden 'tu 'si, en waa 'wu 'da. ³ O -pli 'man -a 'srɔn te waa ve -yrɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn, 'tu 'tɔ bɔ», -e 'o 'pa 'fɔ -a yra.

⁴ Pilati 'bɔla "nyian, en e 'nan Zuif 'nɔn lɛ 'nan: «An "ta -a bɔla 'cɛɛ bei -e 'ka -tɔ 'nan ma'an 'wɛ 'tu yɛ lɛ "man -e 'e 'ka -a 'wɛ 'ji dɛ.» ⁵ En Zozi 'bɔla te lei kle "a -a -wulo -man, en mingɔnnɛn -trale a "da. -A -nan nen, Pilati 'e 'nan -wɛ 'nan: «'Cee min bɛ, -nyren "bɛ.»

⁶ Zɛ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee o 'sunɔn -a 'yɛ bɛ, en o -paandɛ 'sia. Waa ve 'nan: «'I -pɛin yiba "plan da! 'I -pɛin yiba "plan da!»

En Pilati 'e -wɛ 'nan: «'Ka 'si, -e 'ka -pɛin yiba "plan da 'ka 'bɔ 'a! Kɔɔ ma'an 'wɛ 'tu yɛ lɛ "man -e 'e 'ka -a 'wɛ 'ji dɛ.»

⁷ Zuif 'nɔn 'o 'nan -yrɛ 'nan: «'Kue -pɛi -tɔ 'wɛ 'tu a. 'Kue -pɛi -tɔ wɛ zɛ -a pɛ -ji nen waa -tɛa, kɔɔ e 'nan Bali -pɛi nen 'yaa.»

⁸ Zɛ Pilati 'wɛ zɛ -a 'man bɛ, en -yee "klandɛ 'pa "da.

⁹ Pilati wɛ "nyian 'yee -klɔn -ji, en yaa laabu Zozi 'bɔ 'nan: «'I 'sia nyin?» 'Pian Zozi 'ka 'wɛ 'tu 'sile "da "dɛ.

¹⁰ En Pilati 'e -yrɛ "men 'nan: «'An 'bɔ 'lɛ nen yi'a 'wɛ 'tu sia "da "duu? Yi'a tɔa 'nan -a -si a 'an 'bɔ -e 'an 'si 'i man duu, en -te 'bɛ "cɛɛ dɛ -e 'mein -pɛin yiba "plan da duu?»

¹¹ Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «'Yi'a 'kɔlaman fɛ -tu dɛdɛ -a 'men, te Bali "cɛɛ -si -nɔn dɛ, -yee "wɛan min nen yaan 'nɔn 'yie bɛ, -yee 'wɛ 'wɛlɛdɛ 'bɛ cɛ -dan.»

¹² Zɛ Pilati 'wɛ zɛ -a 'man bɛ, en yaa -wɛɛdɛ 'sia 'nan 'e "sia Zozi man. 'Pian te Zuif 'nɔn -paanman 'nan: «-Te i 'si "man "bɛ, te 'i 'ka Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn tazan Seza bee -a dɛ. Kɔɔ min nen e 'fli dɛ mingɔnnɛn -a bɛ, te -a pɛi a 'e 'padɛ "man.»

¹³ Zɛ Pilati 'wɛ zɛ 'bɛ 'man 'nyian bɛ, en e 'nan 'o Zozi bɔla bei. Tɔɔn en Pilati 'bɔ -nyran 'yee tin 'ba pɛin -da. Fɛ zɛ -a -nan a 'e wɛuandɛ, waa dɛ -kɔlɛ -a "le lazo nen waa -fɔ. Waa laabo Ebre wei -ji «'Gabata». ¹⁴ Te yide 'bɔ min -win -ji 'seze, en Zuif 'nɔn a 'wee 'si nɔnba -ji "fɛdi man dɛnan.

-A -nan nen Pilati 'e 'nan Zuif 'nɔn 'tanɔn lɛ 'nan: «'Cee mingɔnnɛn 'bɔ nen bɛ.»

¹⁵ En o -paandɛ 'sia 'nan: «'O -tɛ, 'o -tɛ! 'I -pɛin yiba "plan da!»

En Pilati -a laabu -wɛ 'nan: «'An 'cee mingɔnnɛn -pɛin yiba "plan da?»

Tɔɔn en Bali -pannɔn 'tanɔn -a 'vɛ -yrɛ 'nan: «'Kue mingɔnnɛn a -tuwɛ "cɛ, waa laabo mingɔnnɛn Seza.»

¹⁶ 'Wɛ zɛ -a da nen Pilati 'e 'pɛ 'si Zozi da, en yaa -pɛindɛ yiba "plan da -si -nɔn.

Zozi -pɛinnan yiba "plan da

'Sounjanun -ku Zozi 'a. ¹⁷ Zozi 'bɔ 'bɛ 'yee yiba "plan 'sia, en o -ku -a fɛnan nen waa laabo min -wulo klo bɛ -a -nan. Waa ve Ebre wei -ji «'Golgota». ¹⁸ Fɛ zɛ -a -nan nen waa pɛin yiba "plan da. O min -tu pɛin yiba "plan

da -a -pɛ "yi "da, en o min -tu pɛin "nyian yiba "plan da -a -pɛ bu da.

¹⁹ Pilati 'e 'nan 'o yiba 'fɛunen da 'cɛn -tɛ, -e 'o 'pa Zozi 'le yiba "plan ta lou. Waa 'cɛn -tɛ "da 'nan: «'Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn, Nazarett min Zozi.» ²⁰ 'Wɛ 'bɔ a 'e 'cɛn -tɛdɛ Ebre wei -ji, en e ya 'e 'cɛn -tɛdɛ Latɛn wei -ji, en e ya 'e 'cɛn -tɛdɛ "nyian Grek wei -ji. Zuif 'nɔn "kaga 'wɛ zɛ -a ta 'vɛ, kɔɔ fɛnan nen o Zozi pɛin yiba "plan da bɛ, e ya 'fla "srɔn "kogo. ²¹ En Bali -pannɔn 'tanɔn 'ku -a vɛlɛ Pilati lɛ 'nan: «'Te 'e 'nɔn 'e 'cɛn -tɛdɛ Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn dɛ! 'Pian 'i cɛn -tɛ 'nan, e 'nan 'e ya Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn -a!»

²² Pilati -a 'vɛ -wɛ 'nan: «'Wɛ nen maan cɛn -tɛ bɛ, ma'an "nyian -a limlan dɛ.»

²³ Zɛ 'sounjanun cɛn Zozi -pɛindɛ man yiba "plan da bɛ, en o sɔnɔn nen waa 'su "da "bɛ, waa 'pla sinjen, en waa 'sia 'tudu. -Yee sɔ -gbɔ -tu nen wɛɛ pɛe 'tuwɛli "pɔn bɛ, wɛɛ 'si, ²⁴ En waa 'vɛ 'o cin yei 'nan: «'Te -kaa 'fɛl buu dɛ, 'pian -kaa 'lein 'wɛ tuula, -e min nen e -tria "da "bɛ, 'o -nɔn -yrɛ.»

Zɛ Bali wei nen 'e 'cɛn -tɛdɛ 'e 'cɛn bɛ e 'lɛ sɔɔ zɛ. E ya 'e 'cɛn -tɛdɛ 'nan:

«'O 'men sɔ pli 'o cin yei,

en o 'men sɔ -gbɔ 'si

'lein 'wɛ 'tuuladɛ da.» 'Wɛ zɛ -a 'bɔ nen 'sounjanun -a dɛ.

²⁵ Tu zɛ -a wɛ bɛ, te yiba "plan nen o Zozi pɛin "da "bɛ, lumɔn sinjen a 'o 'tɔdɛ "wɛ. Zozi 'bɔ "bu 'lee Zozi "bu "blu 'lee Kɔpa nan Mari 'lee Madala lɛ Mari. ²⁶ Zɛ Zozi 'e "bu 'yɛ, te 'e -srɔzan nen yaa ye "yi "bɛ -a ye 'e 'tɔdɛ 'e "bu "srɔn "bɛ, en e 'nan 'e "bu "lɛ 'nan: «'I 'pɛi nen bɛ o.» ²⁷ En Zozi -a 'vɛ 'e -srɔzan zɛ -yrɛ 'nan: «'I "bu "nen bɛ o.» 'Wɛ nen Zozi -a 'vɛ bɛ, -a da nen -a -srɔzan -a dɛ, 'e yie 'tɔ -a "bu 'va.

Zozi 'kanan

²⁸ Zozi -a -tɔ 'nan 'e 'wɛ pɛɛnɔn 'lɛ sɔɔ, en e 'nan "men 'nan: «'Yi dra 'an -tɛa.» Zɛ 'wɛ nen 'e 'cɛn -tɛdɛ bɛ 'e 'lɛ sɔɔ zɛ. ²⁹ -Wɛn 'wɛ nen e -fɔla -trilii bɛ, -a -pɔ -tu a 'sounjanun 'bɔ 'lɔ -wee mlinvɛ -a. En o sɔ -tu 'si, waa 'fɔ -wɛn zɛ -a, waa yɛl -cɛan "nen, en waa -tɔ -a 'lɛbo "nen. ³⁰ Zɛ Zozi cɛn -a flɔndɛ man "ji "bɛ, en e 'nan: «'Wɛ pɛɛnɔn 'e 'lɛ sɔɔ "men.» -A -nan nen 'e 'wulo -fɔ 'e 'wɛlɛ, en 'e yie 'lɛ 'wɛ.

³¹ 'Yaa yi da nen, en Zuif 'nɔn 'tanɔn 'ku Pilati tru 'balɛ 'nan minnɔn nen o o -pɛin yiba "plan da bɛ, o o cɛin "yee -e 'o o 'si 'nan. Waa dɛ zɛ, kɔɔ -te tu cɛn bɛ, -wee 'flinla "yi nen, en o 'ka "vale min -kadɛ 'e 'fu 'e 'padɛ yiba "plan da dɛ.

³² Pilati 'sounjanun 'pa 'sia 'nan 'o 'ku -a dɛ. Zɛ 'o 'bɔla 'nan nun bɛ, en min "fli "nen o o pɛin Zozi "srɔn "bɛ, waa -tu cɛin "fli yee, en waa -tu cɛin "fli yee. ³³ O 'bɔ Zozi da, en waa 'yɛ 'nan e ya 'e 'kadɛ -yee "wɛan wa'a cɛin "yeele dɛ. ³⁴ 'Pian 'sounja min -tu Zozi 'fɔn 'e 'sɛan da 'yee -tin -a. 'Nun tɔɔn 'yi -sran, en nyen -sran.

³⁵ Min 'bɔ nen e 'wɛ 'gɛ -a -nan 'yɛ bɛ, -a san 'bɛ 'vɛ. Yaa 'vɛ 'nan -e 'ka 'bɔ "nyian 'ka yi -tera "da. 'Wɛ nen yaa

'vl 'guε, 'wl 'kpa nen, en -a 'bɔ 'e -tɔa 'nan e ya 'wl 'kpa -a.

³⁶ 'Wɪnun 'bɔ zɪe e drε 'nan -e Bali wei nen 'e 'crɛn -tɛdɪ bε 'e 'lε sɔɔ. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«-A 'wlε -tuwli 'ka 'wia dɪ.» ³⁷ En e ya 'nyian 'e 'crɛn -tɛdɪ fε pee -nan 'nan:

«Min nen waa 'fɔn bε,
-a lε nen min pɛɛnɔn yɪe 'e 'fu.»

Zozi wunan

³⁸ Min -tu nen waa laabo Zozefu bε, e "sia Arimate, Zozi -sruzan nen. 'Pian 'e "klanman Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɔ 'le "wεan, e ya -a -sru 'e yɔɔɔdɪ. Zozefu -si tru 'ba Pilati -lɔ 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yrε -e 'e wu. Pilati -a -si -nɔn -yrε, en e -ku Zozi 'kadɪ 'bɔ 'silεa. ³⁹ Nikodεm nen yi -tu da e -ku Zozi 'va -pei -man bε, "e "ta wu "nyian 'e 'lɔ 'le 'yile nen waa wo min pa man bε -a. 'Yile zɪe, e ya 'e baadɪ mire 'lee aloε -a, en -a kilo a -fuba yaaga. ⁴⁰ 'O 'vale Zozefu -a, -wεε Zozi pa yrɪ. O 'yile -sɛn sɔ ji en waa drε 'a. Zɪ Zuif 'nɔn 'wee pa dra zɪe -e 'o wu.

⁴¹ Fɛnan 'bɔ nen o Zozi pɛin yiba "plan da bε, fei -tu a -a "srɔn. Fei zɪe -a da bε, min -yrε nen waa cɛɛn -kɔlε -ji bε -a -tu a -nan. -Yrε zɪe wa'a tian min wulε "ji "dɪ. ⁴² -A 'bɔ 'ji nen o Zozi 'wu. Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi a -tanɔn bɔdɪ -a, en -yrε 'bɔ a "nyian -kogo -yee "wεan -a ji nen o Zozi 'wu.

Zozi wluan -kanɔn 'va

20 'Mɔnnɛn yi da, bodrun puunɔn, te klunglun 'nen a tian, en Madala lɪ Mari -ku Zozi -yrε da. -Kɔlε nen o -yrε 'bɔ 'lε 'wu 'a bε, yaa 'yl 'e 'sidɪ "nen. ² Mari 'li 'e da flan -a, en e -ku e 'bɔ Simɔn Pieri 'lee Zozi -sruzan 'tu nen Zozi -a ye "yi "bε o man, en e 'nan -wlε 'nan: «O Minsan pa 'si 'yrε -ji, en fɛnan nen o ku -a bε ku'a tɔa dɪ.»

³ Pieri 'lee Zozi -sruzan zɪe o 'bɔlɔ en o -ku -yrε da. ⁴ O "flinɔn 'ko flan -a, 'pian min -tu bε, e flan bli e mlin Simɔn Pieri da. -Yεε 'bɔlɔ -yrε da 'e 'flin. ⁵ 'Pian ya'a -wlalε -nan nun dɪ, e 'kunnan en 'e yɪe 'tɔ -yrε 'bɔ 'ji. Sɔ-nun nen waa 'pa Zozi man bε yaa 'yl. ⁶ Simɔn Pieri 'bɔlɔ -yee -sru, en "bε wla 'wu 'yrε 'bɔ 'ji nun. E sɔnun nen waa 'pa Zozi man bε -a 'yl 'e -srandɪ. ⁷ Sɔ nen waa -tɔ Zozi 'wulo -man bε, yεε 'yl 'e -srandɪ 'e 'to, te e ya 'e plindɪ. ⁸ En Zozi -sruzan nen e 'bɔlɔ paan 'e tɛdɛ bε, "e wla 'wu "nyian -yrε 'bɔ 'ji nun. Zɪ yaa -nan 'yl bε, en e yi -tɛra "da 'nan Zozi wluan -kanɔn 'va. ⁹ Tu zɪe -a wlu bε, te 'wl nen 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan: Zozi -kaa -e 'e 'wluan -kanɔn 'va bε, -a -srunɔn 'ka tian -a -ci manlɛ dɪ. ¹⁰ Zozi -srunɔn 'fli "bε, o 'li 'o da 'wee vε -nan.

Zozi 'e 'fli kɔn Madala lɪ Mari lɛ

¹¹ En Mari 'e fuu 'e 'tɔdɪ -yrε 'bɔ "srɔn, te e -wua. E ya -wunɔn en e 'kunnan 'e yɪe 'tɔ -yrε -ji nun. ¹² En e Bali -le 'pasianɔn nen laji bε o "fli 'yl 'o 'ta le sɔ 'fuvu 'a fɛnan nen o Zozi pa 'pla bε -a -nan. -A -tu a 'e -nyrandɪ -a -wulo -man zia, en -a -tu a 'e -nyrandɪ -a cɛin -man zia.

¹³ Bali -le 'pasianɔn -a laabu lɪ zɪe -yrɔ 'nan: «-Mε "le "wεan nen i ya -wunɔn?»

En lɪ bε e -wlε 'nan: «Minnun 'an 'san pa 'si 'yrε -ji, en fɛnan nen waa 'pla bε ma'an tɔa dɪ, -yee "wεan an ya -wunɔn.»

¹⁴ E 'wl zɪe -a 'vl, "yεε vɪnan 'e man lila, te e min -tu ye 'e 'tɔdɪ. Min zɪe Zozi nen, 'pian ya'a -tɔlε 'nan Zozi nen dɪ.

¹⁵ En Zozi 'bɔ -a laabu -yrɔ 'nan: «-Mε "le "wεan nen i ya -wunɔn? -Tɪ nen yia -wεeman?»

Mari -a nɔn 'e 'ji 'nan min nen e 'nyranman "paa fei 'bɔ da bε -nyrɛn. En e 'nan -yrε 'nan: «'An 'san, -te yɪe 'si 'yrε -ji bε, fɛnan nen yia 'pla bε, 'i vl 'mɛn -e 'an 'ku -a 'sia.»

¹⁶ En Zozi -a laabu: «Mari!»

Mari 'e man lila, en yaa 'vl -yrε Ebre wei -ji 'nan: «Rabuni!» -A -ci nen 'nan Bali -le 'wl "paazan.

¹⁷ Zozi "e -yrε 'nan: «Te 'i klε 'an man dɪ! Ma'an tian 'kulε 'an "tɪ 'va dɪ. 'I 'ku -a vl 'an "buunun lɛ 'nan: «'An "ta -ko 'an "tɪ 'va, e ya 'ka "tɪ "a. An "ta -ko 'mɛn Bali va, e ya 'cee Bali -a.» »

¹⁸ En Madala lɪ Mari -ku -a vlε Zozi -srunɔn lɛ. Yaa 'vl -wlε 'nan 'e Minsan 'yl, en e 'wl nen Zozi -a 'vl -yrε "bε, -a tin 'ba -wlε.

Zozi 'e 'fli kɔn 'e -srunɔn lɛ

¹⁹ 'Mɔnnɛn yi 'bɔ 'lein zɪe -a funninmlan, en Zozi -srunɔn 'o cin 'yl 'kɔn 'tu -ji. 'Kɔn zɪe waa -fɔ -ji, o ya "klannan Zuif 'nɔn 'tanɔn 'lɔ 'le "wεan. 'Nun tɔnɔn, en Zozi 'bɔlɔ o va, e -tɔ o yei, en e -wlε 'nan: «Bali 'e 'fudɪ -trɔɔ -nɔn -cɛε!» ²⁰ E 'wl zɪe -a 'vl, en 'e -pelanun kɔn -wlε 'lee 'e 'sɛan da. Zɪ o Minsan 'yl bε, o 'ci nran.

²¹ En Zozi -a 'vl "nyian -wlε 'nan: «Bali 'e 'fudɪ -trɔɔ -nɔn -cɛε! Zɪ 'an "tɪ 'an 'pa 'sia bε, -a da nen 'an 'bɔ "nyian "an 'ka "paa -sia.» ²² E cɛɛn 'wl zɪe -a vlɪdɪ man, tɔnɔn en 'e 'le fulɔ fɛɛn o man, en yaa 'vl -wlε 'nan: «Bali lei 'saun nen bε, e ya 'cee vε -a, 'ka 'si. ²³ Minnun nen o 'wl 'wlidɪ drε, en kaa 'vl 'nan -wee 'wl 'wlidɪ fui bε, te Bali -wee 'wl 'wlidɪ fui. En -te ka'a -wee 'wl 'wlidɪ "fuille dɪ, Bali 'ka -wee 'wl 'wlidɪ 'fuiman dɪ.»

Zozi 'e 'fli kɔn Toma lɛ

²⁴ Tu zɪe -a wlu bε, -a -sruzan 'tu nen waa laabo Toma bε, te e 'ka 'nan dɪ. Waa laabo "nyian "flɛn. ²⁵ Zɪ e -ta bε, en Zozi -srunɔn -mienun -a 'vl -yrε 'nan: «Ku Minsan 'yl.»

En e 'nan -wlε 'nan: «-Te ma'an tian -a -pɛ nen waa pɛin bε -a "pa 'ji yulε dɪ, ma'an yi 'tɛala "da 'mlɔnmlɔn dɪ. 'An 'pɛ 'wlε -tɔala -a "pa 'ji, en 'an 'pɛ "paa -a 'sɛan 'ji 'vaa, en an yi -tɛala 'wl nen kaa 'vl 'guε -a da.»

²⁶ Yi "sɔɔa "bε -sru, Zozi -srunɔn a 'o cin yɪdɪ "nyian 'kuin, te Toma a 'sien o va. 'Kɔn 'bɔ -kpeinnun a 'e 'fɔdɪ -ji, 'nun tɔnɔn en Zozi bɔlɔ o va, e -tɔ o yei en e 'nan -wlε 'nan: «Bali 'e 'fudɪ -trɔɔ -nɔn -cɛε.» ²⁷ En Zozi -a 'vl Toma lɛ 'nan: «'An -pelanun nen 'gu, 'i -pli 'i -pɛ 'wlε 'a 'gu, en 'i 'pɛ 'pa "nyian 'an 'sɛan 'ji. 'I yi -tɛra "da, te 'i 'ci -fɔɔ "nyian dɪ.»

²⁸ Toma "e -yre 'nan: «Yie ci 'an 'san -a, en yie ci 'men Bali -a.»

²⁹ En Zozi -a 'vl -yre "men 'nan: «Yian 'yl, -yee "wëan nen i yi -tera 'an da. Minnun nen o yi -teala 'an da te wa'a 'an yile dle, Bali -le -fea a o man.»

-Me "le "wëan nen o 'fluba 'gwe -a cren -te?

³⁰ Zozi 'lebo "fɔ wɔ "kaga dre 'e -sruncɔn yie man, te 'be 'ka 'e 'cren -tedɔ 'fluba 'gwe -a -ji dɔ. ³¹ 'Pian 'wɔnun nen 'gwe, wëe 'cren -te 'nan -e 'ka yi -tera "da 'nan min nen Bali -a 'si "va, en e ya Bali -pɔ -a be Zozi nen. -Te ka yi -tera Zozi da be, 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dle, e dra 'cee ve -a.

Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -sruncɔn 'sɔravli "le

21 "Be -sru en Zozi 'e 'fli kɔɔn 'e -sruncɔn le "nyian 'yi nen waa laabo Tiberia be -a man. Zɔ 'e 'fli kɔɔn -wle "be, -a -nan wɔ nen 'gu. ² Yi -tu da te -a -sruncɔn a 'o cin yɔdɔ. Simɔn Pieri, 'lee Toma nen waa laabo "nyian "flen be, 'lee Natanael nen 'e "sia 'fla nen waa laabo Kanan be -a da Galile 'leglɔn 'ji be, 'lee Zebede -punun 'lee Zozi -sruncɔn "fli "pee 'be ci. ³ En Simɔn Pieri -a 'vl -wle 'nan: «An "ta -ko pɔ -tele.» O 'nan -yre 'nan: «'Ku 'bɔ "nyian, "ku -koo 'i -sru.» O -ku, en o -fɔ -klu -ji. -Pei zle -a man be, wa'a pɔ -tele 'mlɔnmlɔn dɔ.

⁴ Tu "e vɔnan 'e 'cen bodrun, te Zozi a 'e 'tɔdɔ 'yi 'plo da. 'Pian Zozi -sruncɔn 'ka -a -tɔle "le Zozi nen dɔ.

⁵ En Zozi -a laabu -wɔ 'nan: «-Gobonun, ka pɔ "tien -nen 'yl?»

O 'nan -yre 'nan: «-Ceje, ku'a -ve -tele dɔ.»

⁶ En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «'Ka 'cee "se 'wëen -klu 'bɔ -pe "yi "da zia, pɔ -sean "ji.» Waa drela "da, en pɔ "kaga "sen -wee "se "ji, -yee "wëan wa'a -kɔlale "nyian "se zle -a -klandɔ -a dɔ.

⁷ -A -nan nen Zozi -sruzan 'tu nen Zozi -a ye "yi "be, e 'nan Pieri le 'nan: «Minsan nen!» Zɔ Simɔn Pieri -a 'man 'nan Minsan nen be, en e 'yee sɔ nen yaa wo sɔ ta lou "be -a 'sia, yaa 'wɔ 'e man, en e -fɔ 'yi 'va 'nan -e 'e 'ku 'yi 'plo man. E sɔ zle -a 'su 'e man 'nyranman 'padɔ -le "wëan.

⁸ Zozi -sruncɔn -mienun be, "o "ta 'wula 'klu -ji, te o -taa "se "nen 'e fadɔ pɔ -a be -a -klandɔ -a 'o -sru. Fenan nen o 'si be, -a -nan bɔa -menlië -fuba 'soolu. ⁹ Zɔ o sɔɔnla 'klu -ji be, en o 'te 'yl 'e 'sɔndɔ, te pɔ a "da 'e 'padɔ, en 'kpɔun a -a "srɔn.

¹⁰ En Zozi 'e 'nan -wle 'nan: «Pɔ nen kaa -te be, 'ka 'ta -a -mie -a.»

¹¹ Simɔn Pieri -fɔ -klu -ji, en e "se "nen 'e fadɔ pɔ -dan -dan -a be -a klan 'yi 'plo man. Pɔ a "se 'bɔ 'ji "kaga, -a -yaa tu -fuba 'soolu 'wle yaaga bɔa, 'pian ya'a 'fuɔ bulɔ dɔ.

¹² En Zozi -a 'vl -wle 'nan: «'Ka 'ta fenun -blɔ!» -A -sruncɔn 'bɔ 'tu 'ka -kɔlale -a laabudɔ -a -yrɔ 'nan -tɔ nen

dɔ. Kɔɔ o pɔɔnɔn -a -tɔ 'nan Minsan 'bɔ nen. ¹³ Zozi pli o "srɔn, e 'kpɔun 'sia, yaa pli o man, en e pɔ 'sia, yaa pli o man.

¹⁴ Zozi 'fli -kɔɔndɔ 'e -sruncɔn le te 'e wluan -kanɔn 'va be, -a 'pa yaagazan nen zle.

Zozi 'wɔ tin 'ba Pieri le

¹⁵ Zɔ o cëen fenun -bludɔ man be, en Zozi -a laabu Simɔn Pieri -lɔ 'nan: «Zan -pɔ Simɔn, yian ye "yi e "mlian 'i bɔɔnun 'gwe -wee 'an yɔdɔ "yi "da?»

Simɔn 'e -yre 'nan: «-Inyan, Minsan, yia -tɔa 'nan mein ye "yi.»

En Zozi 'e -yre 'nan: «'I yie 'tɔ 'men 'bla 'nennun va!»

¹⁶ Zozi -a 'pa "flizan laabu -yrɔ. E 'nan: «Zan -pɔ Simɔn, yian ye "yi?»

Pieri 'e -yre 'nan: «-Inyan, Minsan, yia -tɔa 'nan mein ye "yi.»

En Zozi 'e -yre 'nan: «'I yie 'tɔ 'men 'blanun va!»

¹⁷ Zozi -a 'pa yaagazan laabu "nyian -yrɔ. E 'nan: «Zan -pɔ Simɔn, yian ye "yi?»

En Pieri ta dre 'trɔdɔ, kɔɔ e 'wɔ -tuwli laabu -yrɔ 'e cin -sru 'e 'pa -a yaaga. En Pieri -a 'vl -yre 'nan: «Minsan, i 'wɔ pɔɔnɔn tɔa. Yia -tɔa 'nan mein ye "yi.»

En Zozi -a 'vl -yre 'nan: «'I yie 'tɔ 'men 'blanun va!»

¹⁸ Maan ve yie 'wɔ tuglɔ 'a 'nan: Tu nen te i ya "wennɔn be, yie 'i -tien -tɔa 'i 'bɔ 'a -e 'i 'ku fenan nen i ci "va "be -a -nan. 'Pian tu nen i dra ceje be, min pee 'be 'i -yɔl -man -e 'e 'ku 'yia fenan nen i 'ka "va "dle -a -nan.»

¹⁹ Zɔ Pieri -taa "kale -e 'e Bali 'tɔ dre -dan be, -a da -kɔɔnɔn "nen Zozi -a -fɔ. E cëen 'wɔ zle -a vɔdɔ man, en e 'nan Pieri le 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!»

²⁰ Pieri 'e 'man 'lila, en 'e yie 'tɔ 'o -sru, te e Zozi -sruzan nen Zozi -a ye "yi 'kpa be -a ye. -A -sruzan zle, -yee tɔen yi -tu da Zozi 'pe -ji, te o ya fenun -blɔnan, en yaa laabu -yrɔ 'nan: «Minsan, -tɔe "ta 'i -nɔan 'i 'nan -mannɔn le?» ²¹ Zɔ Pieri -a 'yl be, en yaa laabu Zozi 'lɔ 'nan: «Minsan, min 'labe "nun, -me "wɔ 'be bɔa -yee "man?»

²² En Zozi -a 'vl -yre 'nan: «-Te an ya "va 'nan 'e 'fu -trilii -e 'an 'tadɔ 'e bɔ be, 'yie 'wɔ 'tu 'ka 'ji dɔ. 'I 'bɔ, 'i -sɔɔnla 'an -sru.»

²³ "Wɔ zle e fuila "man "bɔunun yei 'nan Zozi -sruzan zle, ya'a 'li 'kaa 'mlɔnmlɔn dɔ. 'Pian Zozi 'ka -a vɔle Pieri le 'nan ya'a 'kaa dɔ. Zozi 'e 'vl 'nan: «-Te an ya "va 'nan 'e 'fu -nan -trilii -e 'an 'tadɔ 'e bɔ be, 'yie 'wɔ 'tu 'ka 'ji dɔ.»

²⁴ Zozi -sruzan zle, -yee ci 'wɔnun 'gwe -a -nan yɔzan -a, en -yee cren -te. Kua -tɔa 'nan 'wɔnun nen yaa 'vl be 'wɔ 'kpa nen.

²⁵ Zozi 'wɔ "kaga "pee dre "nyian. -Te waa pɔɔnɔn 'cren -te paan be, 'an 'ci "nrɔnman 'nan -a 'flubanun 'bɔ 'ka 'sɔa 'tre 'gwe -a da "fo "dɔ.

Drewl (Actes)

Zozi 'li 'e da Bali va

1 'Tu Teofil,
'men 'fluba tede -ji be, Zozi 'le 'wl nen yaa dre 'lee yaa paa minnun ji be, maan cren -tedt 'sia 'e pou sianan "trilii, 2 en e 'bo yi nen Bali -a 'si be -a. Te e "ta -ko laji be, -yee 'wl nen 'ka 'o 'ta wula "da "be, yaa paa 'yee 'pasianon nen, e o 'si "va "be, o ji Bali lei 'saun -le 'pleble 'a. 3 Zi -yee yra yudu tu -nyan be, o le nen 'e 'fli koch 'e 'pa -a "kaga. Yaa -ci koch -wle 'nan, 'e yie a "man. 'E 'fli koch -wle yi -fuba sinjen wlu te e Bali -le mingon -nen -bltdl 'wl ve -wle.

4 Yi -tu da te Zozi a o yei "be, en e 'nan -wle 'nan: «Te 'ka 'si Zeruzalem dl! Bali lei 'saun nen maan 'nan 'an -nchan 'cee be, 'kaa man -pen! 5 Zan "e "min -batize dre 'yi 'a, 'pian 'cee ve be, tu -fu "wennon -e Bali 'e "cee -batize dre 'yee lei 'saun 'a.»

6 En minnun nen Zozi "srch "be, waa laabo Zozi 'la 'nan: «Minsan, tu zle -a man nen Izrael 'nch dra 'yie mingonnen tredanoch 'a?»

7 Zozi "e -wle 'nan: «'An "tl 'ka 'si -nchle 'nan -e "ka "td dl, -a 'bo 'tuwli 'be yi 'lee tu nun zle -a 'pla. 8 En Bali lei 'saun -taa 'ka da, e 'pleble -nchan 'cee, -e 'ka dre 'men 'wl 'nan yunch 'a. Ka 'men 'wl ve Zeruzalem, 'lee Zude 'leglon peshonoch 'ji 'lee Samari 'leglon 'ji 'lee 'tre peshonoch da.»

9 Zi Zozi ceen 'wl zle -a yudu man be, en e wluan laji. O yie a -a -sru en "lolu -koei -a -sru 'san -wl.

10 O yie yra tian -a -sru laji, en min "fli 'bala 'ji o va kligli 'o 'ta le ch 'fuvu 'a, en o 'nan -wle 'nan: 11 «Galile 'nch, -me "le "wean nen ka ya 'ka 'tdt te 'ka yie a laji? Bali Zozi 'si 'ka yei, en e -ku -a laji. E -ta pee wo "le zi kaa 'yl 'kunan be, -yee 'wl 'zu.»

Zozi 'le 'pasianon Zudazi "pa 'jizan 't

12 -A -nan nen Zozi 'le 'pasianon 'si Olivie pch da, en o 'li 'o da Zeruzalem. Pch zle e 'ka Zeruzalem man -kochli "buu "dt. 13 Zi o 'bala Zeruzalem be, en o -ku 'kch "bu "tu -ji 'kch 'ta lou. 'Kch 'bo zle, -a -ji nen 'o cin ye 'e 'cen. Pieri 'lee Zan 'lee Zaji 'lee Andre 'lee Filipu 'lee Toma 'lee Batelemi 'lee Matie 'lee Alife -pt Zaji 'lee Simon nen waa laabo "nyian Zelo be, 'lee Zaji -pt Zude, 'be cl. 14 O 'ci a -tuwli, en o peshonoch Bali tru "baa 'kch zle -a -ji tu peshonoch man. -Wex cl 'o 'vale lurchon -mienun 'lee Zozi "bu Mari 'lee Zozi "buunun -a.

15 Yi -tu da, minnun nen o yi -tala Zozi da be, 'o cin 'yl. O ya min -yaa tu -y -tu (120). Pieri wluan lou, en e 'nan -wle 'nan:

16 «"Buunun, 'wl nen 'e 'cren -tedt Zudazi man be 'e 'le sck. Bali lei 'saun Zudazi -le 'wl 'bala David 'le 'nan, Zudazi 'be -si -kochmlan Zozi 'kunoch le. 17 E ya "nen -kaa 'va, en -cee 'nyranman -tuwli 'pa waa. 18 "Lala nen waa -pan 'wu 'a, 'nan -e 'e Zozi -koch "be, e fei -tu 'la 'a. 'Pian -a fei 'bo da nen e -ka. -A -poch fea, en -a -poch ween bei. 19 Zeruzalem 'nch peshonoch 'wl zle -a 'man, -yee "wean nen o fei zle -a 't 'pa 'o wei -ji 'nan: «Akeldama», -a -ci nen 'nan: «nyen fei». 20 En e ya 'e 'cren -tedt "dre 'fluba 'ji 'nan:

«-Yee 'kuin 'e 'fu 'e "tun.

Te min -tu 'e 'nyran ji dl.» En e ya "nyian 'e 'cren -tedt -ji 'nan:

«Min pee 'e "pa 'ji nyranman 'pa.» 21-22 Zi Zan Zozi -batize dre, -trilii -e 'e 'bo yi nen Bali -a 'si -kaa yei "be -a man be, minnun nen o -ko -kaa 'pale fe peshonoch 'nan te Minsan Zozi a -kaa 'va be, -kaa o -tu -t -a "pa 'ji. -Kaa min -tu 'si o yei, -e 'e 'pa -kaa 'va, -e 'e dre Zozi 'le wluandl -kanch 'va -nan yuzan -tu -a.»

23 -A -nan nen o min "fli koch, -a -tu 't 'nch nen Matias, en -a -tu 't 'nch nen Zozefu. Waa laabo "nyian Barsaba, -te be "cee dl Zuti. 24 Koch en o Bali tru 'ba, o 'nan: «Minsan, 'i 'bo nen, i min peshonoch souba ji ye be, min "fli 'guc o yei "be, min nen yia 'si "va "be, 'i -koch 'kuc. 25 Zudazi 'si 'ku 'va, en e -ku -a -nan nen kch 'e 'ku be -a -nan. Min "fli 'guc o yei "be -tue "pa 'ji nyranman "paa?» 26 En o 'lein 'wle tuula o 't da. Matias da nen e -tria, en e 'pa Zozi 'le 'pasianon 'fuda -tu be o va.

Bali lei 'saun 'ta Zozi 'le 'pasianon da

2 "Fedi -tu nen waa laabo Pantekot be -a yi da, te minnun peshonoch nen o yi -tera Zozi da be, o ya 'o cin yudu 'wee Bali tru 'banan 'cen 'nan. 2 'Nun koch en fe -tu -cin 'wldl 'pleble 'si laji. 'E 'cin wlu "le fulb 'pleble 'be cl "fennan. -A -cin 'wldl zle, e 'kch nen o cl o -nyrandl -ji be -a -ci 'si. 3 Fenun o 'fli koch -wle "le 'te nren -le 'wl 'zu, te o "siiman 'e cin man. 'Te nren zle, e sck o -tudu peshonoch da. 4 Bali lei 'saun 'ta o peshonoch da 'nun, en o 'wldl 'sia wei peenun -ji. Bali lei 'be 'wl zle -a 'pa o 'le.

5 Yi 'bo 'lein zle -a da be, minnun nen o "sia 'trada fe peshonoch 'nan te o 'ta wula Moizi -le -pei da tigl be, o ya Zeruzalem. 6 Zi o fe -cin 'wldl zle -a 'man be, en o -ku 'o cin yule -nan. 'Wl o 'kan 'e 'ciila "da, kch minnun zle te o ya 'wunan be, min -tu "e 'e 'bo fla wei 'man. 7 'Wl o 'kan, en 'wl nen kch 'o yl 'o 'vl be, wa'a tja dl, te waa ve 'nan: «Minnun nen o "we 'labe, Galile 'nch nen waa 'o peshonoch, 8 en e dre "men 'kch 'kch, en o "we -kaa wei -ji te -kaa maan? 9 -Kaa "sia Part 'trada. En -kaa -mie "sia Me-

di 'treda 'lee Elam 'treda. En -kaa -mie "sia Mesopotami 'treda 'lee Zude 'treda 'lee Kapadocs 'treda 'lee Pönt 'treda 'lee Azi 'treda. ¹⁰ En -kaa -mie "sia Pirigi 'lee Panfili 'treda. En -kaa -mie "sia "nyian Ezipti 'treda. En -kaa -mie "sia "nyian Sirene 'treda Libi 'nch 'va. En -kaa -mie "sia Róm 'nch 'va. ¹¹ -Kaa -mie a Cret 'nch 'a, en -kaa -mie a Arabi 'nch 'a. En Zuif 'nch a -kaa yei, en min -mienun nen o yi -tēala Zuif 'nch 'le Bali da bē o ya -kaa yei. En -kaa -tudu pēenon -kaa fla wei maan, te minnun zīe o ya 'wl -dandan nen Bali -a drē bē -a vūnan.»

¹² 'Wl o pēenon 'kan 'e 'ciula "da, en 'wl nen kō 'o yl 'o vl bē, wa'a tōa dl, te waa laabo 'o cin lō 'nan: «'Wl zīe 'bē 'ci bē ci 'nch?»

¹³ 'Pian te min -mienun o sēe wo, -a vūdl -a 'nan: «-Wen o -tēa 'e 'ciuladl "da.»

Pieri 'wl tin 'ba minnun le

¹⁴ Pieri 'lee Zozi 'le 'pasianon 'fuda -tu -tō lou, en Pieri -a 'vl o yei wei 'plēblē 'ji minnun pēenon le 'nan:

«Zuif 'nch, 'lee 'ka pēenon nen ka ci Zeruzalem 'gu, 'wl 'gūe 'ka man, en 'ka "trōen "tō 'an wei lē. ¹⁵ Te 'ka vl zīe dl! Minnun 'gūe, -wen "cēe o -tēa "dl. Bodrun nen tian, wa'a -wen mlinle dl. ¹⁶ 'Pian 'wl nen Bali 'lewei vūzan Zoel -a 'vl bē, -yēe ci drēnan. ¹⁷ Yaa 'vl 'nan:

«Bali "e 'nan,
tu -fōla "da "ji bē,
an -taa 'mēn lei 'saun 'a minnun da.
'Cee 'nēn 'klōnōmōnūn
'lee 'cēe 'nēn lūmōnōnūn Bali 'lewei ve.
Bali fēnan -kōōmān
'yīe -goei 'wein 'a 'cēe -gobonun lē.
Bali fēnan -kōōmān
nyrinvla min cejenun lē.

¹⁸ 'Wl 'kpa, an -taa 'mēn lei 'saun 'a
-klōnōmōn 'lee lūmōn pēenon nen waan "sua bē o da,
tu zīe -a man
-e 'o Bali 'lewei vl.

¹⁹ An -cē -srōn "wūnūn dra laji lou,
-e 'an 'lēbo "fō wūnūn drē 'treda.
E -kōān 'tē 'a, e -kōān "nyēn -a,
e -kōān "lolu -koei "a.

²⁰ Klun -tōala yīde yra,
mlēn dra 'tēndēn "le nyēn -zū,
'vaa -e Minsan -le yi -dan nen e "bia bē, 'e bō.

²¹ Tu zīe -a man bē,
min nen e Minsan laabu bē,
Minsan -a "sia 'wl 'ji.»

²² En Pieri "e 'nan "nyian 'nan: «Izrael 'nch 'ka "trōen "tō: Nazaretl min Zozi 'ta 'treda, -cē -srōn "wūnūn nen Bali ciula "va, en yaa drē bē, yaa -kōōmān 'wein 'nan Bali 'bē 'pa 'sia. ²³ En o min 'bō 'nch 'cēe 'nan 'ka -tē. Bali 'bō 'bē 'vl 'nan 'e drē zēn, en yaa -tōa 'e 'cēn 'nan e dra. Kaa -nch minnun nen wa'a Bali tōa dlē -wlē, en waa -tē -a -pēindl -a yiba "plan da. ²⁴ 'Pian Bali -a wluan -kanon 'va, yaa 'si 'ka -lō, -yēe ci 'nan ya'a 'kōlaman -e 'e 'fu -ka -le 'plēblē 'wlu dl. ²⁵ En mingōnōnēn David 'wl 'gūe -a 'vl 'e 'cēn Zozi man. Yaa 'vl 'nan:

«Maan -tōa 'nan 'ku 'vale Minsan -a 'kuē ci tu pēenon man.

E ya tu pēenon man 'an "srōn
te 'e 'klan "sia 'an 'ji 'wl drēnan.

²⁶ Tu pēenon man
ci "nrandl a 'an 'lō,
en an Bali 'tō bō "dre -fōa.

En -te an -ka oo,
Bali ci 'ka 'saan 'an man dl.
²⁷ -Yēe ci 'nan

Bali 'ka 'an lei tūe -ka -lō dl,
en ya'a 'e 'suzan 'tūe
-e 'e full -yēe -ji dl.

²⁸ -Si nen waa "siala
-e 'o 'belidl nen
ya'a 'nyaan dlē -a yl bē,
yia kōōn 'mēn,
en yīe -kōndl 'an "srōn "le "wēan
'an 'ci "nranman "fo.»

²⁹ 'Būnūn, -si a 'e 'nōndl 'mēn -e 'an vl 'cēe 'nan: -Kaa tra David -ka, waa 'wū, en a -yēe a tian -kaa 'va 'gu.

³⁰ 'Pian, e ya Bali 'lewei vūzan -a "nen, en yaa -tōa 'e 'cēn 'nan Bali -tō 'e wei -da -a vūdl -a 'yēe 'nan: «'E kluda min -tu 'e 'lēji mingōnōnēn -ble.» ³¹ 'Wl nen Bali -a 'vl 'nan 'e dra bē, David -a -nan 'yl 'e 'cēn -yēe "wēan nen, e min 'sizan 'wl 'ji -le wluandl -kanon 'va wl 'vl 'vaa en e drē. E 'nan:

«Bali 'ka -a 'tūtlē -ka -lō dl,
en ya'a fullē -yēe -ji dl.» ³² Zozi 'bō nen an -yēe 'wl ve 'gūe, Bali -a wluan -kanon 'va, en -kaa pēenon -kaa ya -a -nan yūnōn 'a. ³³ Bali -a -nyran 'e 'pēe "yi "da, en e lei 'saun nen e 'nan 'e -nōān "bē yaa -nch -yēe. -A lei 'saun 'bō zīe en Zozi 'ta -a 'ku da. -A 'bō nen ka ci -a -nan yūnan, en ka ci -a da weinun mannan 'gu. ³⁴ -Yēe ci 'nan, David 'bō 'ka "e -kuulē laji dl, 'pian -a 'bō 'bē 'vl 'nan:

«Bali -a 'vl 'an 'san lē 'nan,
'i -nyran 'an 'pēe "yi "da,
³⁵ -trilii -e 'mēin 'nanmannōn drē
'i 'cēin -trōa "dave -a.»

³⁶ -Yēe "wēan 'ka Izrael 'nch pēenon 'ka -ci -tō 'wein 'nan, Zozi nen kaa -tē -a -pēindl -a yiba "plan da bē, Bali -a drē Minsan -a, en yaa drē 'tredanōn pēenon 'sizan 'wl 'ji Crizi -a.»

-Leglizi tēde -trōānan

³⁷ Zl minnun nen -nan bē, o 'wūnūn zīe -a 'man bē, -a 'wl wla o man. En waa laabu Pieri 'lee Zozi 'le 'pasianon -mienun lō 'nan: «"Būnūn, "ku "dra "mēn 'kō?»

³⁸ En Pieri 'e 'nan wlē 'nan: «'Ka 'si 'wl 'wldl "drēdl man, -e 'ka 'fli -nch Bali lē, -e o 'ka -tudu pēenon -batize drē Zozi 'tō da, -e Bali 'e 'cēe 'wl 'wldl fui, -e 'e 'yēe lei 'saun 'nch 'cēe. ³⁹ -Yēe ci 'nan, Bali -le 'wl nen yaa 'vl 'nan 'e dra bē, 'ka lē nen, en 'cēe 'nēnūn lē nen, 'lee minnun pēenon nen o ya tian -kōōblē en Minsan nen -cēe Bali -a bē, e "ta -daa "o laabulē bē, o lē nen.»

⁴⁰ En Pieri 'wl "kaga "pēe 'vl "nyian -wlē, -e 'o -tō 'nan 'wl 'kpa nen bē, e 'wl 'pla -wlē. Yaa 'vl -wlē 'nan: «'Ka 'fli

-nכח Bali le, -e Bali 'e 'ka 'si yra yldt nen e "ta -daa "ככלע 'wl 'wldt "drenכח man be -yrכז.»

⁴¹ Minnun nen o Pieri wei 'man "yi "be, Zozi 'le 'pasianכח o -batize dre. Yi 'כז zle -a da, min -kpi yaaga be 'o 'fli -nכח Bali le.

⁴² En tu pşenכח man 'wlnun nen Zozi 'le 'pasianכח -a "paaman o ji be, waa maan te o 'ta wula "da 'o 'ci 'fdaa 'a. O ci a -twwli, o "paa 'o cin va te 'o cin man wl dra. O pşenכח fe -twwli "ble 'e cin va Minsan -cin -trwadł o ji -a, en o Bali tru "baa 'e cin va.

⁴³ Zeruzalem 'nכח nen -nan be nyen o cşen kç Zozi 'le 'pasianכח -ce -srנכח "wlnun 'lee 'lebo "fç wlnun dra.

⁴⁴ Minnun pşenכח nen o yi -tera Zozi da be, o ya 'e cin va, en -wee fenun pşenכח a 'e cin va. ⁴⁵ O 'lç fenun pşenכח 'tan, en waa man "lala pli minnun man. O min -tu "le "nכח "le zı "lala 'wl çı "man "be -yee 'wl 'zu. ⁴⁶ Tu -tudu pşenכח man, te 'o cin ye Bali -pan 'kuin, 'kנכח 'tudu nen o -wee -blłfe -nכחmłan 'ji be, 'o cin -plıman -e 'o 'ku -a -blł çı "nran 'lee çı 'fdaa 'a. ⁴⁷ O Bali כנא te minnun o 'tç "yi "ve. En tu pşenכח man be, Minsan minnun "sia 'wl 'ji te e o -sean "o va.

Pieri min -srandł "tra "tu beli

3 Yi -tu da, te yide tşenla, en Zan 'lee Pieri "ta -ko yidea Bali tru 'balç. ² Bali -pan 'kנכח 'ככ man -klנכח -yre nen waa laabo -kpeın fenyian be, min -srandł "tra "tu yra -a "nen. -A min 'ככ, waa -ya zle. Tu pşenכח man, o -taa min 'ככ 'nyenlea -kpeın 'ככ "srנכח 'nan te e "lala tru "baa minnun nen o -włamlan Bali -pan 'kuin be -wł. ³ Zł e Pieri 'lee Zan 'ył te o "ta -włamlan be, en e fe tru 'ba -wł.

⁴ ככנכח en Pieri 'lee Zan 'o yie 'sen "da, waa -nanjşen, en Pieri 'e -yre 'nan: «'I 'ku 'nanjen.» ⁵ En e o -nanjşen, "yee 'ji "le o "ta fe -tu -nכח 'yre.

⁶ En Pieri "e -yre 'nan: «"Lala 'ka 'an 'lç dt, en -siga 'ka 'an 'lç dt, 'pian fe nen 'an 'lç be, maan -nכח 'yie: Nazarettı min Zozi Crizi 'tç da, 'i 'włuan lou, 'i 'ta wł!»

⁷ -A -nan nen yaa 'kun 'e 'pe "yi "man, en yaa włuan lou. 'Nun ככנכח en min -srandł "tra zle -a cşen 'lee -a -sezenennun -tç 'e man 'plçble. ⁸ E dre "klł, en e -tç lou, en e 'ta wudł 'sia 'o 'vale Pieri 'lee Zan -a. O wla Bali -pan 'kuin, te e -ko 'ta wudł -a. E -ko 'sudł -a lou, te e Bali 'tç כנא.

⁹ Minnun pşenכח -a 'ył 'ta wunan, te e Bali 'tç כנא.

¹⁰ Waa -tç 'nan, min nen 'e -nyrandł -klנכח -yre nen waa laabo -kpeın fenyian be -a "nen te e fe tru "baa be -nyren. En 'wl nen e dre -yre "be -a 'wl çıla minnun pşenכח da, 'wl o 'kan.

Pieri 'wl tin 'ba Bali -pan 'kuin

¹¹ Te ya'a tian 'sile Pieri 'lee Zan "srנכח "dt, en o 'ככ Bali -pan 'kנכח 'le "nen "nen waa 'tç 'pa Salomכח man be -a -nan, ככנכח en minnun nen 'wl o 'kan 'guç, o -ku o 'le fln -a. ¹² Zł Pieri 'wl zle -a -nan 'ył be, ככנכח en e -wle 'nan: «Izrael 'nכח, -mç "le "wşan nen 'wl 'ka 'kan? -Mç "le "wşan nen ka 'ku -nanjşan? Bali -le 'plçble 'be min 'guç -a beli, 'ku 'ככ 'le 'plçble "cşç dt. ¹³ Bali nen e çı

Abraam -le Bali -a 'lee Izak -le Bali -a 'lee Zago 'le Bali -a 'lee -kaa tranun -le Bali -a be, -yçç e 'suzan Zozi Crizi -le 'plçble 'ci ככנכח. -A -pł Zozi zle, Pilati "e 'vl 'nan 'o 'si "man 'pian ka'a 'wle "man "dt. Ka ככala "man, en kaa -nכח minnun le, en waa -te. ¹⁴ Min nen 'be a Bali 'le 'saun en 'be a min tıglı 'a be, 'cşç 'nכח en wşç 'te, en ka wł min -tezan man 'be "pa 'ji 'nan te 'wşç 'te dt. ¹⁵ Ka min nen e çı 'belıdt nen ya'a 'nyaan dle -a san -a be, -a -te, 'pian Bali -a włuan -kanכח 'va, en ku ya -a -nan yנכח 'a. ¹⁶ Yi -teradt -a 'tç da -le "wşan, -a 'tç 'ככ 'le 'plçble min nen kaa -tç en kaa ye 'guç e beli. Yi -teradt Zozi da 'be beli "fo 'ka pşenכח yie man 'gu.

¹⁷ An "błunun, maan -tç 'nan 'wl nen 'ka 'ככ 'lee 'ka 'tanכח 'a dre Zozi le be, ka'a -ci -tçle 'vaa, en kaa dre dt.

¹⁸ 'Pian Bali 'be 'vl 'nan 'e dre zı, -e 'wl nen Bali 'lewei vנכח pşenכח -a 'vl be, 'e 'le ככ. -A 'wl zle, -yçç çı -yee min 'sizan 'wl 'ji Crizi -le yra yldt -a. ¹⁹ -Yee "wşan 'ka 'si 'wl 'wldt "dredł man, -e 'ka 'fli -nכח Bali le, -e Bali 'e 'cşç 'wl 'wldt 'fui. ²⁰ -Te kaa dre zle -e Minsan Bali 'e 'fudł -trככ -nכח 'cşç, -e min 'sizan 'wl 'ji Zozi nen yaa 'pla 'cşç ve -a be, 'e -ta -a. ²¹ 'Be nen 'guç, Zozi Crizi -fo tian laji -trlılı -e tu nen Bali "e 'nan 'wl 'wldt 'ka 'kנכח 'treda dt "le 'treda pou sianan 'zu be, 'e 'ככ. 'Wł zle, Bali 'lewei vנכח 'saun -a 'vl 'e 'çen. ²² Moizi -a 'vl 'e 'çen 'nan:

«Minsan nen 'cşç Bali -a be,
e -taa Bali 'lewei vızan -tu -a 'cşç "le 'mçn 'wl 'zu.

'Ka 'va nen e min zle -a "sia,
'ka min zle -a wei man -e 'ka 'ta wula "da.

²³ 'Pian bii nen yi'a min zle -a wei manle dle,
'i klu "so Bali -le minnun yei.»

²⁴ En 'wl nen Bali 'lewei vızan Sanmian 'lee Bali 'lewei vנכח pşenכח nen o -ta -yee -sru "be, waa 'vl be, -yçç çı "mçn "drenan 'gu. ²⁵ Bali 'lewei vנכח zle ka ya o klu-danכח 'a, en 'wl nen Bali -a 'vl -kaa tranun le 'nan 'e dra be, 'cşç çı -a "nen "blנכח 'a. Bali -a 'vl Abraam le 'nan:

«'I kluda min -tu 'tç 'ji

an -fea ve 'tredanכח pşenכח man,

ככנכח en Bali -ta 'e 'suzan 'a.» ²⁶ -Yee "wşan Bali 'e 'suzan Zozi Crizi 'ככla 'ka 'va 'e 'fln 'nan -e 'ka 'si 'wl 'wldt "dredł man -e 'ka 'fli -nכח -yre -e 'e -fea vl 'ka man.»

O -ku Pieri 'lee Zan -a tin 'banכח 'cşen -da

4 Pieri 'lee Zan -fu tin 'banan minnun le, en Bali -panכח 'lee min nen e yie -tç 'Bali -pan 'kנכח 'va be 'lee Saduze 'nכח 'ta. ² 'Bli 'fç o 'ji 'nan, Zozi 'le 'pasianכח "fli zle o ya 'wl "paanan minnun ji, te waa ve -wle 'nan, Zozi włuan -kanכח 'va, -yee "wşan minnun nen o -ka be o wuanla -kanכח 'va. ³ O Zozi 'le 'pasianכח "fli zle o 'kun, en o -ku o -fçle -pu 'kuin 'nan -e tu 'e 'çen o man, kç fenan -ku -kככbli. ⁴ 'Pian minnun nen o 'wl zle -a 'man be, o "kaga "fç Zozi 'va, en Zozi -sru 'ta wנכח "nen 'ככ -kpi 'soolu (5.000).

⁵ Zł tu cşen be, en Zuif 'nכח 'tanכח 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vנכח 'o cin 'ył Zeruzalem. ⁶ Bali -panכח 'tazan Ane a o va, 'lee Kaifa 'lee Zan 'lee Alezandre 'lee Bali -panכח 'tazan "srנכחnכח -mienun "nyian. ⁷ En o 'nan 'o 'ta Pieri 'lee Zan -a 'o yei. Zł Pieri 'lee Zan -ta be, en waa laabu -wł 'nan: «'Plçble "çen "a nen ka min

-srandl "tra beli, en -tl 't' da nen ka 'wunun zle -a dra?»

⁸ En Pieri nen 'e fadt Bali lei 'saun 'le 'pleble 'a be, e 'nan -wle 'nan: «Zuif 'n'ch 'tan'ch 'lee min cejenun, ⁹ -te cægu o 'wl laabu 'ku 'l' 'yi "nen kua dre min -srandl "tra "le be -a da be 'lee min nen kua dre -a 't' da be -a da be, ¹⁰ kua ve 'cæ -e 'ka -t', en "nyian -e Izrael 'n'ch pæen'ch 'o -t' 'nan: Nazaretl min Zozi Crizi nen kaa -te -a -pæindl -a yiba "plan da, en Bali -a wluan -kan'ch 'va be, -a 't' da nen ka min 'labæ -a ye 'e 'belidl. ¹¹ E ya 'e 'cren -tædl Bali -le 'fluba 'saun 'ji 'nan:

<Kæle nen 'ka 'k'ch 'n'ch, kaa tuu 'ka 'pela koda be, -yæe dre 'k'ch 't' -kæle tglu 'a. > ¹² -A 'saza 'va nen 'belidl cl, -yæe cl 'nan lakæle 'wlu 'gu, Bali 'ka 't' 'tu -n'chle minnun le -e min 'e 'ciula 'va -e 'e 'belidl yu dl.»

¹³ T'ch'ch en tin 'ban'ch nen 'o cin 'yl be 'wl o 'kan. -Yæe cl 'nan, waa -ci -t' 'nan, Pieri 'lee Zan -le 'wl nen waa 'vl be, o yi -tera 'o 'fli da en nyen 'ka o ji dl. En waa -ci -t' "nyian 'nan, Zan 'lee Pieri be 'flan'ch "tun "nen waa, en wa'a Bali -le 'fluba -tranæa dl. 'Pian waa -t' 'nan, 'o 'vale Zozi nun -a o 'ta wula, ¹⁴ en min -srandl "tra "nen -cæ 'si "man te waa ye 'e 't'cl' o "sr'ch "be, -yæe "wean 'wl 'tu 'ka o ji -e 'o vl dl. ¹⁵ T'ch'ch en o 'nan -wle 'nan 'o 'man 'ten "tienn'ch. -A -nan nen -sa -f'la tin 'ban'ch 'b' yei. ¹⁶ En waa laabudl 'sia 'o cin 'l' 'nan: «Kaa dra minnun 'labæ -wle 'k'ch? Zeruzalem 'n'ch pæen'ch -a -ci -t' 'wean, 'nan -cæ -sr'ch "wl -dan nen 'labæ -wæe dre. En -ka'a 'k'claman -a -sa -f'cl -a dl. ¹⁷ 'Pian -e o "fli zle, -e -wee 'wl 'b' 'e vlæ 'e fuila "man "minnun pæen'ch 'va dlæ, -kaa 'wl 'pla -wle 'k'clagla 'nan, te o 'wl tin 'ba min -tu le "nyian -wee Zozi zle -a 't' da dl.»

¹⁸ T'ch'ch en o Zan 'lee Pieri laabu, en o 'wl 'pla -wle 'k'clagla 'nan, te 'o 'wl tin 'ba "nyian minnun le Zozi 't' da dl, en te 'o 'wl "paa "nyian minnun ji Zozi 't' da dl.

¹⁹ En Pieri 'lee Zan "e 'nan -wle 'nan: «'Wl nen e cl tglu be, 'ka vl 'ka 'b' 'a: 'Ku 'ta wula 'ka wei da, -baa 'ku 'ta wula Bali wei da? ²⁰ 'Pian 'kue ve be 'wl nen kua -nan 'yl, en kua 'man be, ku'a 'k'claman -e 'ku 'læbo 'pla "da -a 'wl zle -a vldl -a dl.»

²¹ T'ch'ch en tin 'ban'ch 'wl 'pla "nyian -wle 'k'clagla 'kpa, en o -si -n'ch -wle 'nan 'o 'ku. Tin 'ban'ch 'b' 'ka -k'clale -si -tu yldl -a -e 'o 'wl 'n'ch -wle "dl, k'ch minnun pæen'ch a Bali 't' 'n'ch 'wl nen e dre be -yæe "wean. ²² En "nyian min -srandl "tra "nen -cæ -sr'ch "wl zle e dre, en -cæ 'si "man "be, min ceje nen -a le -fuba sinjen -cia "be -nyren.

Zozin'ch Bali tru 'ba

²³ Zl o 'si o man be, en o -ku 'o "bu Zozin'ch -mienun va, en 'wl nen Bali -pan'ch 'tan'ch 'lee min cejenun -a 'vl -wle "be, o -wee 'vl. ²⁴ En zl o 'wl zle -a 'man be, o pæen'ch 'ci dre 'tu, en o Bali tru 'ba 'nan: «'Ku 'san, yie 'tre dre, yie lakæle 'pla, yie jemie 'lee 'e 'va fænun pæen'ch dre. ²⁵ Yie 'pa 'ku tra David 'le 'yie lei 'saun 'a 'nan:

<Mæ "le "wean nen 'bli a 'e 'f'cl 'legl'ch pæen'ch da minnun ji zle, en -mæ "le "wean nen 'wl nen -a -ci "ka "dlæ, -a -cin a minnun ji zle?

²⁶ 'Treda ming'ch'ch nen 'o man wuu 'kuli da,

en 'o 'ci 'pa 'o 'vale minnun tan'ch 'a Minsan Bali 'lee -yæe min nen yaa 'si "va en yaa 'pa 'sia 'nan 'e min 'si 'wl 'ji be o man. > ²⁷ 'Wl 'kpa nen, -yæe cl 'nan Erodi 'lee Ponzu Pilati 'o cin 'yl 'fla zle -a da 'o 'vale -pæen'ch 'lee Izrael 'n'ch 'a, en 'o 'ci 'pa 'i 'suzan 'saun Zozi nen yia 'si "va, en yia 'pa 'sia, 'nan 'e min 'si 'wl 'ji be -a man. ²⁸ 'Wl nen yia 'vl 'i 'b' 'le 'pleble 'lee 'i 'b' 'ci 'k' 'a 'e 'cæn be, -a 'b' 'n'ch waa 'le k'ch. ²⁹ -Yæe "wean, 'be nen 'guæ Minsan Bali, 'i 'wl nen waa dra -wle "be, 'i yu 'i dre -e 'i 'sun'ch 'o 'yie 'wl 'n'ch'ch vl minnun le yi -teradl 'o 'fli da -a. ³⁰ 'I 'yie 'pleble 'ci -k'ch 'du -e 'i 'sun'ch 'o -cæ 'si minnun man -e 'o 'læbo "f' wunun 'lee -cæ -sr'ch "wunun dre 'i 'suzan 'saun Zozi nen yia 'si "va "be -a 't' da.»

³¹ Zl o cæn Bali tru 'badl man be, en fænan nen o cl 'o cin yldl be -a -nan ny'ch'ndl 'sia, t'ch'ch en Bali lei 'saun o pæen'ch 'fa, en o Bali -le 'wl 'n'ch'ch vldl 'sia minnun le te "klan 'ka o ji "nyian dl.

Zozin'ch 'pa 'o cin va 'wunun dre'nan

³² Minnun pæen'ch nen o yi -tera Zozi Crizi da be, o dre min -tuwli "a, o ci wl a -tuwli. -Te min -tu ylfæ a be, te o pæen'ch 'le ve nen. ³³ 'Pleble -dan nen -wl "be, -a 'b' 'a nen o Minsan Zozi 'le wluandl -kan'ch 'va wl ve minnun le, en "nyian be, Bali -le -fæa a o man 'kpa. ³⁴ Fæ -tu 'ka 'kle min -tu man o va dl. K'ch minnun nen -wee fei 'lee 'k'ch'ch a be waa -tan, en o -ta -a man "lala -a, ³⁵ en waa -sran Zozi 'le 'pasian'ch 'wlu. Zozi 'le 'pasian'ch zle, o min -tu "le "n'ch "le zl "lala 'wl cl "man "be -yæe 'wl 'zu.

³⁶ Levi min -tu a o va, waa -ya Sipri 'legl'ch 'ji, -a 't' nen Zozefu, en Zozi 'le 'pasian'ch -a 't' 'pa "nyian Barnaba, 'be 'ci 'be cl 'nan min nen e min "koe -t' 'e da. ³⁷ -Yæe fei nen 'e 'l' be yaa -tan, en e -ta -a man "lala -a, yaa -sran Zozi 'le 'pasian'ch 'wlu.

Anania 'lee Safira -le 'wl

5 'Pian min -tu a, -a 't' nen Anania, 'o 'vale 'e nan Safira -a o 'wee -y'ch -tan. ² Yaa man "lala -mie 'si "va, en yæe 'pla 'yæe ve -a, -a nan -a -t' 'a zle, en e -ku -a -nyranman -a Zozi 'le 'pasian'ch le.

³ T'ch'ch en Pieri "e -yæe 'nan: «Anania, -mæ "le "wean nen 'i 'fli 'tu en Satan wla 'i 'ji, en i 'wlu 'sen Bali lei 'saun le, en i 'yie -y'ch man "lala -mie 'pla 'yie ve -a? ⁴ 'I 'b' 'le -y'ch nen, en yia -tan. En zl yia -tan, -a man "lala be, 'i 'b' 'le ve "cæe duu? En -mæ "le "wean nen 'wl 'wldl zle, yia n'ch 'i 'ji? Minnun le "cæe i 'wlu 'sen dl, 'pian Bali le nen i 'wlu 'sen.»

⁵ Zl Anania 'wl zle -a 'man be, e -tria, en e -ka. Minnun pæen'ch nen o 'wl zle -a 'man be, "klan -dan -sen o ji.

⁶ -Gobonun nen -nan be, o s'ch 'pa -a -kadl man, en o -ku -a wulæ.

⁷ -A -nan 'n'ch -trilii, "be -sru en -a nan -ta, te 'wl nen e dre be, ya'a tian "e "manle dl. ⁸ En Pieri -a laabu -y'ch 'nan: «'Y'ch nen kaa -tan be, -a man "lala nen 'gu?»

En -a nan -a wun -f'ch 'nan -a man "lala nen be.

⁹ תכנח םח פירי 'e -yרע 'nan: «-מׁע "le "wׁean נׁען 'ka 'ci 'pa, םח ka Minsan lei 'man -tan? "I 'yׁoׁ, minnun ׁנׁען wei -sran 'wu בׁע, o ׁנׁען 'kׁח 'le "נׁען "בׁע, o "ta -ko "nyian "yie "a.»

¹⁰ Nun תכנח e -tria פירי 'wlu, םח e -ka. -A -nan ׁנׁען -gobonun wla o 'כׁב "man te e ya 'e 'kadl, םח waa 'sia o -ku -a wulׁe 'e -sran "srׁח. ¹¹ -Leglizi 'חכח 'lee minnun pׁעׁסחנ ׁנׁען o 'wl זיע -a 'man בׁע, "klan -dan -sׁען o ji.

Zozi 'le 'pasianכח minnun "kaga beli

¹² Zozi 'le 'pasianכח 'lebo "כׁב wl 'lee -cׁע -srׁח "wl "kaga dרׁע minnun yie man. Zozinכח pׁעׁסחנ a 'o cin yldt Bali -pan 'כׁח 'le "נׁען "נׁען waa 'כׁב 'pa Salomכח man בׁע -a -nan. -A -nan ׁנׁען o cin ye 'e 'cׁען. ¹³ םח minnun ׁנׁען o 'ka Zozi 'va dרׁע o -tu 'ka -plile o man dl, 'pian te o Zozinכח 'כׁב "yׁi "ve. ¹⁴ Minnun "kaga "yׁi -tׁera Minsan da, -e 'e 'sia lמכח 'lee 'kלכחמכח man, te o -ko -sׁעndt -a Zozinכח 'va. ¹⁵ Minnun 'בכלא 'ji -cׁע -tׁענכח 'a 'fla yei, te o -cׁע -tׁענכח 'כׁב nyianla -saa 'lee nyinnan "dave -mienun da. Minnun זיע, waa "חכחמכח 'o 'ji, 'nan -te פירי "עׁ cׁיׁ -e -a fulb lei "tun 'e 'cׁיׁ min -tu da 'fendaa. ¹⁶ Minnun "kaga "sia 'flanun ׁנׁען Zeruzalem "srׁח "בׁע -a da, te o -taa "nyian -cׁע -tׁענכח 'lee minnun ׁנׁען כׁח 'e 'pׁע kle o man בׁע waa, te o pׁעׁסחנ "belia.

Minnun 'te 'pa Zozi 'le 'pasianכח da

¹⁷ Man budt wlala Bali -panכח 'tazan 'lee Saduze 'חכח 'ji Zozi 'le 'pasianכח man. ¹⁸ -A -nan ׁנׁען o Zozi 'le 'pasianכח 'kun, םח o o -כׁב -pu 'kuin. ¹⁹ 'Pian זי -pei 'tan בׁע, םח Minsan -le 'pasiazan -tu -ta -pu 'כׁח 'le 'sulׁe o da, e o 'בכלא bei, םח e 'nan -wle 'nan: ²⁰ «'Ka 'ku Bali -pan 'kuin -e 'ka Bali wei ׁנׁען e 'belidt -כחנ "בׁע -a -nan wl vl minnun le.»

²¹ םח o wu "man. Bodrun puunכח o -ku Bali -pan 'kuin, םח o 'wl "paadt 'sia minnun ji.

Tu 'כׁב זיע -a wlu בׁע, Bali -panכח 'tazan 'lee 'e "srׁחכח tin 'banכח cin 'yׁl 'o 'vale Zuif min cejenun -a. םח o minnun 'pa 'sia -pu 'kuin 'nan 'o 'ta Zozi 'le 'pasianכח 'a. ²² 'Pian, minnun ׁנׁען o o 'pa 'sia בׁע, wa'a Zozi 'le 'pasianכח yle -pu 'kuin dl. םח o 'li 'o da tin 'banכח 'va, o 'wl זיע -a 'sinan 'pa -wle. ²³ Waa 'vl -wle 'nan: «-Pu 'כׁח a 'e 'כׁבdl -ji "fo, םח 'sounjanun a -a 'le "נׁען 'pian זי ku 'כׁח 'le 'su בׁע, ku'a Zozi 'le 'pasianכח yle -ji dl.»

²⁴ Zl min ׁנׁען o yie -כׁבא Bali -pan 'כׁח 'va בׁע, 'lee Bali -panכח 'tanכח 'wl זיע -a 'man בׁע, wa'a 'wl 'tu yle -e 'o vl Zozi 'le 'pasianכח 'le 'sandt da dl, םח waa laabu 'o cin כׁב 'nan, -מׁע "wl 'בׁע cׁי זיע.

²⁵ -A -nan ׁנׁען min -tu -ta -a vle -wle 'nan: «"Ka 'yׁo, minnun ׁנׁען ka o -כׁב -pu 'kuin 'guׁע, o ya 'wl "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin.» ²⁶ םח min ׁנׁען e yie -כׁבא Bali -pan 'כׁח 'va בׁע 'lee 'yee minnun -ku o 'kunle, םח o -ta waa. 'Pian wa'a dרׁעל -sa -a dl, כככ "klan a o ji 'nan minnun "ta -כׁכלׁע wׁעׁסמכח 'o 'va.

²⁷ Zl o -ta waa בׁע, םח o -ku waa tin 'banכח 'le. -A -nan ׁנׁען Bali -panכח 'tazan 'wl laabu -wlb. ²⁸ E 'nan -wle 'nan: «Ku 'wl 'pla 'cׁעׁ 'klagla 'nan, te 'ka 'wl "paa "nyian minnun ji 'כׁב 'labe -a da dl. "Ka 'yׁo "le kaa dרׁע, םח 'cee

'wl "paadt fuila "man Zeruzalem "fo, םח ka 'nan minnun le 'nan, 'kue min זיע -a -te.»

²⁹ תכנח פירי 'lee Zozi 'le 'pasianכח -mienun -a 'vl -wle 'nan: «Bali wei da ׁנׁען min 'ta 'wula 'e 'flin 'vaa -e 'e 'ta wula min wei da. ³⁰ Zozi ׁנׁען kaa -te -a -pׁעindt -a yiba "plan da בׁע, 'ku tranun -le Bali -a wluan -kanכח 'va.

³¹ Bali -a -nyran 'e 'pׁע "yׁi "da, םח yaa dרׁע min 'sizan 'wl 'ji -a. םח yaa dרׁע min tazan -a. Yaa dרׁע זיע 'nan -e Izrael 'חכח o 'si 'o dרׁע wl -wldt "man -e Bali 'e -wee 'wl 'wldt 'fui. ³² Ku ya 'wl זיע -a -nan yלכח 'a, םח lei 'saun ׁנׁען Bali -a -כח minnun ׁנׁען o 'ta 'wula Bali 'כׁב wei da בׁע -wle "בׁע, e ya "nyian -a -nan yזצן -a.»

³³ Zl tin 'banכח 'wl זיע -a 'man o da בׁע, םח 'bli 'כׁב o ji 'e 'ciula "da, o ya "vale o Zozi 'le 'pasianכח 'כׁב -tׁעׁסמכח.

³⁴ 'Pian Farizen min -tu ׁנׁען waa laabo Gamaliel, e Moizi -le -pei 'fluba "paaman, םח minnun pׁעׁסחנ -a כככא "בׁע, e -tׁb lou tin 'banכח yei, םח e 'nan 'o Zozi 'le 'pasianכח 'man 'tׁען "tiennכח. ³⁵ -A -nan ׁנׁען e 'nan tin 'banכח le 'nan: «Izrael 'חכח, 'wl ׁנׁען ka "ta -a dra minnun 'labe -wle "בׁע, 'ka 'wulo -ji "חכח "da 'kpa. ³⁶ Min -tu ׁנׁען waa laabo Teida בׁע, e 'בכלא -a -nan 'ka tian 'מכחle "buu dl. Zl -yee 'wl 'בכלא זיע, e 'nan 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan tu -a, םח min -yaa sinjen כככחla -a -sru. 'Pian waa -te, םח minnun ׁנׁען o כככחla -a -sru "בׁע o fuila "man. Min -tu 'ka "nyian -fulׁע -nan dl. ³⁷ "Bׁע -sru, te min "חכחndt tu 'כׁב, םח Galile min Zuda "e "ta wu, "בׁע minnun "kaga "sׁען 'e -sru. 'Pian wׁעׁ 'te "nyian, םח minnun pׁעׁסחנ ׁנׁען o כככחla -a -sru "בׁע, o fuila "man. ³⁸ "Bׁע ׁנׁען 'guׁע maan ve 'cׁעׁ 'nan, te 'ka "חכחכׁען "כׁב "nyian minnun 'labe o va dl, םח 'ka 'si o man 'o 'ku. -Yׁעׁ cׁי 'nan, -te -wee 'wl ׁנׁען 'o cׁי "man "בׁע 'nan min wei da ׁנׁען o 'ta 'wula בׁע, "te 'li 'pei te -a 'wl 'nyan. ³⁹ 'Pian -te Bali wei da ׁנׁען o 'ta 'wula בׁע, "te ka'a 'kolלaman o fuiladt -a "man "dl. 'Ka dרׁע "yׁi, "כככ 'ka 'kuli -tan Bali man.»

תכנח םח tin 'banכח -a 'sia Gamaliel -le vׁע da. ⁴⁰ O Zozi 'le 'pasianכח laabu, םח o 'nan 'sounjanun le 'nan 'o o -כח -ngble -a, םח o 'wl 'pla -wle 'nan, te 'o 'wl tin 'ba "nyian min le Zozi 'כׁב da dl. תכנח םח o 'si o man. ⁴¹ -A -nan ׁנׁען Zozi 'le 'pasianכח 'si tin 'banכח 'le. O 'si o 'le cׁי "nran -a, כככ 'o yra 'yׁl Zozi 'כׁב 'ji. ⁴² Yׁi -tudu pׁעׁסחנ man te o ya Bali -pan 'kuin 'lee 'wee 'kחכחכח -ji, wa'a 'flinle 'wl "paadt -a dl, םח wa'a 'flinle Zozi Crizi -le 'wl 'חכחכחכח vldt -a minnun le dl.

O Etienען 'lee min 'shׁעדו 'si 'va -e 'o 'pa Zozi 'le 'pasianכח 'va

6 Tu זיע -a man te Zozinכח a כככח "kaga "בׁע, םח minnun ׁנׁען o Grׁעק wei -כככא "בׁע, o Zuif 'חכח ׁנׁען o Ebre wei -כככא "בׁע, o man wl 'pla 'nan, tu pׁעׁסחנ man, -te "wׁעׁ -bltׁעׁנׁען -pli "בׁע o cׁי "saan 'o 'va -calenun man. ² םח Zozi 'le 'pasianכח 'fuda "fli Zozinכח pׁעׁסחנ cin 'yׁl, םח o 'nan -wle 'nan: «E 'ka "yׁi, -e -kaa Bali -le 'wl 'tul -e -kaa "חכחכׁען "כׁב -bltׁעׁ -le 'wl "ji dl. ³ -Yee "wׁean "buunun, 'ka min -wׁעׁ 'ka 'va 'scravli -e -kaa o 'pla 'nyranman זיע -a da. O 'חכח זיע, 'o "כׁב "yׁi 'e 'כׁח minnun 'le, 'o 'כׁח minnun ׁנׁען o 'ta wula Bali lei 'saun 'le 'wl da בׁע waa, םח 'o 'כׁח 'wl "חכחכׁען 'a. ⁴ -Cee vׁע בׁע, -e -kaa yie 'trככא Bali -le 'wl da te -kaa Bali tru "baa.»

⁵ 'Wl zle, e Zozinon pæenon 'ci 'sɔ, en o Etienon -tɔ. Etienon zle, e yi -tɛala Bali da 'kpa, en e 'ta 'wula Bali lei 'saun 'le 'wl da. En o Filipu 'lee Prokɔr 'lee Nikanor 'lee Timon 'lee Parmena 'lee Antios min Nikola nen e dre Zuif min -a bɛ, o 'yi. ⁶ Zozinon o kɔn Zozl 'le 'pasianon le, tɔn en 'o 'pɛ 'pla o da, en o Bali tru 'ba -wle.

⁷ Bali -le 'wl 'nɔnɔn 'ko fuiladɔ -a "man, te Zozinon 'ko bɔdɔ -a "kaga Zeruzalem, en te Bali -pannon "kaga 'ta wula "nyian Zozl 'le 'wl da.

Minnun Etienon 'kun

⁸ Bali 'yee 'plɛblɛ 'lee 'yee yɔdɔ "yi 'nɔn Etienon le, -a 'bɔ 'a nen e -cɛ -srɔn "wunun 'lee 'lɛbo "fɔ wunun dra minnun yie man. ⁹ 'Pian minnun nen o -ko Bali tru 'bale nɔnɔn nen o 'si o man bɛ, -wee cin yɔ 'kuin bɛ, o -sa -fɔdɔ 'sia 'o 'vale Etienon -a. Minnun zle Zuif 'nɔn nen waa, o "sia Sirene, en o -mie "sia Alɛzandri, en o -mie "sia Silisi 'lee Azi 'leɣlon 'ji. ¹⁰ 'Pian Etienon o "kle "sa -fɔdɔ -a. -Yɛɛ cɪ 'nan 'wl 'tɔdɔ nen Bali lei 'saun -a -nɔn -yrɛ "bɛ -a 'bɔ 'a nen e "we.

¹¹ En o -ku -fɔle minnun -sru "lala -a 'nan 'o vl Etienon man 'nan, 'o 'bɔ "man te e ya Moizi 'lee Bali 'tɔ srenan. ¹² 'Wl zle, e 'bli 'fɔ min cejenun 'lee 'fluba 'ci vɔnɔn 'ji, en o -ku -a 'kunle -sa -a, en o -ku -a tin 'banon 'cɛin -da. ¹³ O -fɔ "nyian minnun peenun -sru, en 'o 'ta 'wlu 'senle "man "nyian. Waa 'vl 'nan: «Min 'gɔɛ, e wɔ 'wɔldɔ Bali -pan 'kɔn nen Bali -le vɛ -a bɛ -a man, en e wɔ "nyian -wɔldɔ Moizi -le -peinun man. ¹⁴ Kua 'man "da 'nan: Nazaretu min Zozl 'kɔn zle -a -wia, en Moizi -le -peinun nen yaa -tɔ -kaa tranun le bɛ, Zozl -a limlan -e -ka'a vɔle -kaa 'ta wula "da "dɔ.»

¹⁵ -A -nan nen minnun pæenon nen tin 'banan bɛ, 'o yie 'sen Etienon da, en waa yra 'yl "le Bali -le 'pasianon nen laji bɛ -a -tu -zu.

Etienon 'wl tin 'ba tin 'banon le

7 Tɔn en Bali -pannon 'tazan -a laabu Etienon -lɔ 'nan: «'Wl 'kpa nen?»

² En Etienon "e 'nan: «'An "buɔnun, 'an "tɔnun, 'ka "trɔnɔn "tɔ 'an wei le. 'Li 'kpa te Abraam -nyɛanla Mesopotami bɛ, en -cee Bali nen -a -kɔn "manvɛ "ka "dɔ, 'e 'fli kɔn -yrɛ 'vaa, en e -ku -nyɛnɛa Aran. ³ E 'nan Abraam le 'nan:

«I 'si 'yie 'leɣlon 'ji,
'i si 'i 'mangulinun va,
-e 'i 'ku 'trɛ nen
an "ta -daa -a -kɔnɛ 'yie 'gɔɛ -a da.»

⁴ En Abraam 'si Kalde 'leɣlon 'ji, en e -ku -nyɛnɛa Aran. E -fu -nan nun. Zɪ -a "tɪ "ka bɛ, en Bali -ta -a 'leɣlon nen ka cɪ -ji cɛɛgu 'gɔɛ -a -ji. ⁵ Bali 'ka -yee -yɔ -nɔnɛ 'leɣlon zle -a -ji dɔ. Bali 'ka -yee "blunɔn "wennɛn 'nɔnɛ dɔ. 'Pian e -tɔ 'e wei da 'nan 'e 'leɣlon zle -a -nɔn -yrɛ -yee vɛ -a, en -yee -sru 'e -nɔn -a klu le. Bali 'wl zle -a 'vl, te Abraam -le 'nen "ka "dɔ. 'Pian Bali -a 'vl 'nan:

⁶ 'leɣlon nen -pɛn da bɛ,
-a 'ji nen 'i kludanon -nyɛanla.

O -kɔn "minnun -le nɔnɔn -a -nan nun.

Minnun 'tɛ "paa o da le -yaa sinjen wlu.

⁷ 'Pian 'leɣlon nen o dre -wee nɔnɔn -a bɛ, an 'wl "nen -kɔnman -wle.

'An 'bɔ Bali 'bɛ 'vl.

"Bɛ -sru 'i kludanon lia 'o da

-e 'o 'ta 'an tru 'ba Kanan 'leɣlon 'bɔ 'gɔɛ -a -ji. ⁸ Bali -tɔ 'e wei da Abraam le 'nan e 'leɣlon zle -a -nɔn -yrɛ. -A -nɔn -kɔn "vɛ nen 'e 'fɔdɔ -klɔnɔn -va -a. -Yee "wean Abraam Izak -ya, en yaa -fɔ -klɔnɔn -va -a -ya yi 'sɔravli "da. -A -tuwli "nen Izak "e dre Zago le, en Zago "e dre "nyian 'yee 'nennun -fuda "fli "nen -kaa tra "le "tranun -a bɛ -wle.

⁹ Zozefu "buɔnun man bu Zozefu -va, en waa -tan "le nɔn -zu Ezipti. 'Pian Bali 'pa "va, ¹⁰ en yaa 'si 'wl 'plɛblɛ pæenon 'ji. Bali 'wl 'tɔdɔ -nɔn -yrɛ, en Ezipti mingonnen -a 'yl "yi. Mingonnen zle e Zozefu -tɔ 'e 'wluzan -dan tu -a Ezipti 'leɣlon da 'lee 'e yifɛnun da.

¹¹ Tɔn en dra -dan tu -ta Ezipti 'leɣlon 'lee Kanan 'leɣlon 'ji. Dra zle -a cibɛn a "buɔ "le "wean, -kaa tranun 'ka 'blɔfɛ ye -e 'o -blɔ dɔ. ¹² -A -nan nen Zago -a man 'nan -blɔfɛ a Ezipti, en e Zozefu "buɔnun nen -kaa tranun -a bɛ, o 'pa 'sia 'e tedɛ. ¹³ -A "flizan da bɛ, en Zozefu 'e 'fli -kɔn 'e "buɔnun le. -A -nan nen Ezipti mingonnen Zozefu 'sinan 'tɔ. ¹⁴ Zozefu "e 'nan 'e "buɔnun le 'nan, 'o 'ku 'e "tɪ Zago 'si 'o -taa. -A "tɪ Zago 'lee 'e 'mangulinun a min -fuba 'sɔravli 'wle 'soolu. ¹⁵ Zago 'ku Ezipti, en e -ka -nan nun 'o 'vale 'yee 'nennun nen -kaa tranun -a bɛ waa. ¹⁶ O -ta o pæenon wle Sizem 'fla Kanan 'leɣlon 'ji. Minnun o 'wu min wunan nen Abraam -a 'lɔ "lala -a Emor -pɔnun lɔ bɛ -a -nan.

¹⁷ Zɪ tu nen Bali 'e wei -nɔn Abraam le 'nan e 'wl 'tu dra -yrɛ "bɛ, e ya bɔnɔn -kogo bɛ, en Abraam kludanon fadɔ 'sia "da, en o bɔdɔ 'sia "kaga Ezipti 'leɣlon 'ji. ¹⁸ -A -nan nen mingonnen -trɛ -tu mingonnen -blɔdɔ "sia Ezipti 'leɣlon da. Mingonnen zle, ya'a Zozefu -tɔɛ dɔ. ¹⁹ -A mingonnen zle, e -cee minnun see paa, en e 'tɛ 'pa -kaa tranun da, e -tɔ -kaa tranun man -sa -a, 'nan 'o 'si 'nen 'linennun -sru, -e 'o kaa.

²⁰ -A tu zle -a man nen o Moizi -ya. Moizi 'sɔ Bali le tɪglɪ, en e -fu 'e "tɪ "le "kɔnɛn mlɛn yaaga te e 'nyɔn -mlɛn. ²¹ En zɪ o 'si -a -sru "bɛ, -a -nan nen Ezipti mingonnen 'lu -a 'sia, en yaa 'lɛbu "le 'yee 'nen 'zu. ²² O Moizi 'lɛbu Ezipti 'nɔn 'le 'wl 'tɔdɔ -a, en Moizi 'lewei 'lee -a dre wunun -a kɔn 'nan e ya min 'plɛblɛ 'a.

²³ Zɪ Moizi le 'bɔ -fuba sinjen bɛ, -a -nan nen -a -cin -trɔɔ "ji 'nan 'e 'ku 'e "buɔ Izraɛl 'nɔn 'nanjen. ²⁴ En e Ezipti min -tu 'yl, te e ya 'tɛ 'panan Izraɛl min -tu da, te -a -ci "ka "dɔ, en e 'padɔ 'sia Izraɛl min zle -a va, en Ezipti min -ka -yrɔ. ²⁵ Moizi 'e 'ci nɔn 'nan 'e "buɔ Izraɛl 'nɔn -a -ci -tɔɔ paan 'nan Bali 'e 'si "va 'nan -e 'e 'o 'si nɔnba -ji. 'Pian wa'a -ci manle dɔ. ²⁶ "Bɛ -sru, tu cɛɛn te Moizi Izraɛl 'nɔn "fli "ye te o ya 'wl 'blunɔn, en e ya "vale e o yei "paamlan. E 'nan -wle 'nan: «'An beenun, ka ya "buɔnun -a. -Mɛ "le "wean nen ka 'tɛ "paa 'ka cin da te -a -ci "ka "dɔ?»

²⁷ 'Pian min nen e cɪ 'tɛ 'panan 'e bɔɛzan -tu da bɛ, e 'nan Moizi le 'nan: «-Tɛ i -tɔ 'ku 'tazan -a? -Tɛ i -tɔ 'kue tin 'bazan 'a? ²⁸ I ya 'vale 'yan -tɛ "le zɪ i Ezipti min -tɛ

'st be -yee 'wl 'zu? 29 Zl Moizi 'wl zle -a 'man be, en e -te -ji, e -ku מנדאן Mandian 'leglon 'ji. E 'nen 'ya -nan nun 'fli.

30 Le -fuba sinjen "be -sru, en Bali -le 'pasiazan -tu 'e 'fli כוכב -yere "bui "da Sinai כוכב "srn. 'E 'fli כוכב -yere 'te nren yei yibanen 'tu -va. 31 Zl Moizi 'wl zle -a -nan 'yl be, 'wl -a 'kan, 'pian zle e ya -plinan "man 'nan -e 'e -nan yl be, en e Minsan wei 'man 'nan: 32 <An ya 'i tranun -le Bali -a. An ya 'i tranun Abraam 'lee Izak 'lee Zago 'le Bali -a.> En Moizi nycokndu 'sia, ya'a -kolale Bali -nanjendu -a du.

33 -A -nan nen Minsan "e -yere 'nan: <'I 'yie -manwua 'su 'i 'cein -man, כוכב fenan nen i cu 'i 'tdt be, e yra knglon 'men ve -a. 34 An 'men minnun nen Ezipti be, -wee yra ydu 'yl, an -wee -paandu 'man, en an scknla 'nan -e 'an o 'si ncanba -ji. -Yee "wean, mein "paa -sia Ezipti 'leglon 'ji.>

35 Moizi -tuwli "nen, "nen minnun zle wa'a yule "yi "du, waa 'vl "man 'nan: <-Tle i -to 'ku 'tazan -a? -Tle i -to 'kue tin 'bazan 'a?> be, -a 'lein nen Bali -a 'pa 'sia 'nan 'e 'to o tazan 'lee o 'sizan ncanba -ji -a. Bali -le 'pasiazan -tu 'be 'e 'fli כוכב -yere yibanen 'va, en e 'wl zle -a 'vl -yere.

36 Moizi 'be o 'si Ezipti 'leglon 'ji -ce -srn "wl 'lee 'lebo "f wunun dredt -a. -Ce -srn "wunun zle yaa dre Ezipti 'leglon 'ji, en yaa dre jemie 'tenden man, en yaa dre "bui "da le -fuba sinjen wlu.

37 Moizi 'b zle, -yee 'vl Izrael 'nch le 'nan: <Bali -taa "tale Bali 'lewei vizan -tu nen "le 'men 'wl 'zu be -a 'cee. -A Bali 'lewei vizan zle, 'ka 'b 'va nen e bcala.> 38 Tu nen Izrael 'nch 'o cin 'yl "bui "da be, Moizi 'b 'be 'to Bali 'lee Izrael 'nch yei, e -to 'ka tranun 'lee Bali -le 'pasiazan nen e 'wl tin 'ba -yere Sinai כוכב da be o yei. Moizi le nen Bali wei nen e 'belidit -nchan "be, Bali 'b -a -nch 'nan 'e vl 'cee.

39 En -kaa tranun 'ka -a wei 'sile'a 'wl 'kpa -a du, o 'ci 'pa "man. En waa nchan 'o 'ji 'nan 'o lia 'o da Ezipti 'leglon 'ji. 40 Waa 'vl Archn le 'nan: <'I -cee balinun dre -e 'o 'si -kchn -cee. -Yee cu 'nan Moizi 'b nch e -kaa 'si Ezipti 'leglon 'ji be, 'wl nen e 'b "man "nun be, -ka'a tca du.>

41 -A -nan nen o fe -tu dre "le tri -zu 'nan -e 'o -pan, en o tri zle -a -pan. En o ci "nrandt 'sia 'o 'b 'pe dreve le.

42 כוכב en Bali 'e koda -to o va, e o 'tul 'nan 'o laji fenun -pan "le zle e cu 'e 'cren -tedt Bali 'lewei vntch 'le 'fluba 'ji be -yee 'wl 'zu. E ya 'e 'cren -tedt 'nan:

<Izrael 'nch, le -fuba sinjen wlu
te ka ya "bui "da be, ka -wi -te 'men?
En ka 'sraga dre 'men?

43 -Ceje!

'Pian 'cee bali nen waa laabo Molok be
-yee -tandan nen 'ka 'b,
'lee 'cee bali Rchnfa -le mlen cren nen
kaa dre be, -nyren 'ka 'b.
Fenun nen kaa dre 'nan
-e 'ka -pan be -nyren 'ka 'b.
-Yee "wean nen an 'ka "tua,
an -ko 'ka 'a Babilon 'leglon -sru,
ka dra -wee nchanun -a.>

44 Te -kaa tranun a "bui "da be, -tandan nen Bali -taa "ji be, e ya -wlv. Moizi -tandan zle -a -to "le zle Bali -a 'vl -yere "be -yee 'wl 'zu, en -a 'lein nen yaa 'yl be, -nyren yaa -to. 45 "Be -sru en -tandan 'lein zle, e -fu -kaa tranun -le 'nennun lv. Zozue -trca o 'le, en o -ku -nyenlea 'leglon nen Bali -a -ji 'nch 'pin o 'le be -a -ji. O -ku -tandan zle -a 'leglon zle -a -ji, -tandan 'b 'fu -nan nun -trilli, en e 'b David da. 46 David zle e 's Bali le, en yaa laabu Bali lv 'nan 'e 'si -nch 'yere -e 'e 'kch 'to -yere, 'du -e Bali nen Zago kludanon 'le Bali -a be 'e -nyran ji, 47 'pian Salomnch 'be 'kch zle -a -to Bali le.

48 Te e ya 'e vldt 'nan Bali nen min ta lou "be ya'a 'nyeanla min -to 'kch -ji du. Bali 'lewei vizan 'wl zle -a 'vl 'e 'cen. Yaa 'vl 'nan:

49 <An Minsan, 'men mingonnen pein a labli 'ji,
en 'tre a 'an 'cein -trca "dave -a.

'Kch "cen "nen ka -kolaman -a -tdt -a 'men?
En nyin zia 'be -kchan 'an 'flinla 'nan "a?

50 -Yee cu 'nan 'an 'b 'pe dreve fenun peenon zle -a.> »

51 En Etienen "e 'nan tin 'banon le 'nan: <Ka ya minnun nen 'wl 'ka 'ko o -wulo -ji dre, waa. Ka ya "le minnun nen wa'a Bali tca dre -wee 'wl 'zu. 'Ka "trcen "a "yuyu, en 'ka 'ci 'pa Bali lei 'saun 'le 'wl man "le 'ka tranun 'zu.

52 Bali 'lewei vizan "cen "da nen 'ka tranun 'ka 'te 'pale du? Bali 'lewei vntch nen waa 'vl 'nan Bali -le min tugl -taa "tale be, 'ka tranun o tee, en 'cee min tugl zle 'be 'nch "nyian minnun le, en waa -te. 53 Zl Bali -le -pei -to wunun cu be, Bali -le 'pasianon -a -nch 'cee, en ka'a 'ta wulea "da "du.>

Minnun Etienen -te, en Saul 'te 'padt 'sia Zozinon da

54 Zl tin 'banon 'wl zle -a 'man be, 'bli 'fo o ji Etienen man, en 'o 'she da -blidit 'sia. 55 'Pian Etienen nen 'e fadt Bali lei 'saun 'a be, 'e yie 'to laji, en e Bali -le 'te 'san 'yl, te e Zozie ye 'e 'tdt lou Bali -pe "yi "da. 56 En e 'nan: <"Ka 'yic, an labli ye 'e 'le 'sudu, en an Blamin -pu ye 'e 'tdt lou Bali -pe "yi "da.>

57 Minnun -paandu 'sia 'pleble, te 'o 'pe 'wle wo 'o "trcen 'ji. En o peenon 'ku Etienen -va, waa 'kun. 58 Waa plila, o -ku -a 'fla lunen, en waa -nch -kole -a. Minnun nen waa dre be, o 'wee schan -sran -gobo "tu nen waa laabo Saul be -a "srn.

59 Minnun Etienen -schan "kole -a, 'pian te Etienen "e Bali tru "baa 'nan: <Minsan Zozie, 'an lei -nchan 'yie 'e "pa 'ji.> 60 -A -nan nen 'e "po schan, en e paan 'pleble 'kpa. E 'nan: <Minsan, 'i 'wl 'wldit 'guse -a 'ce -wle.> Zl e ceen 'wl zle -a vldt man be, en 'e yie 'le 'wu.

8 Saul "le 'ci 's nch nen 'nan minnun Etienen -te.

Yi 'b 'lein zle -a da nen minnun 'te 'padt 'sia Zozinon nen Zeruzalem be o da. Zozinon peenon fuila "man Zude 'lee Samari 'leglon 'ji, 'pian Zozie 'le 'pasianon "o -fu Zeruzalem. 2 En minnun nen o 'ta wula Bali wei tugl da be, o Etienen -wuc, en o -ku -a wule. 3 'Pian Saul -le ve be, e 'te 'padt 'sia Zozinon da. E -cia 'konnun 'le "nen 'nan -e 'e Zozinon "kuun. E 'sia lmnch 'lee 'klonmch man, e o 'kun, en e -ku o -fve -pu 'kuin.

Filipu Bali -le 'wl 'nchnnch 'vl Samari 'nch le

⁴ Zozinchn nen o fuila "man "be, o ci Zeruzalem fenan pæenchn 'nan Bali -le 'wl 'nchnnchn vldt -a minnun le. ⁵ Fil- ipu -ku Samari 'leglchn 'ji, en e min 'sizan 'wl 'ji -le 'wl 'vl. ⁶ Samari 'nchn 'ta "kaga, o pæenchn o "træn "to Filupu wei le 'kpa tgl, te o -ce -srchn "wunun nen yaa dra be -a -nan ye, 'lee 'wunun nen yaa ve be, -a maan. ⁷ -Yæ ci 'nan, -yu -wldidnun nen o ya minnun -sru "be o 'si o -sru -paandt -a, en minnun nen o "tun "bo be, 'lee minnun nen o -srandt "tra "be, -ce 'si o man. ⁸ -A -nan nen ci "nran -dan dre 'fla zæ -a da.

⁹ Min -tu a 'fla 'bç zæ -a da 'e 'cæn waa laabo Simchn. E fenun dra 'bui da. -Yee 'bui wunun dredt Samari 'nchn 'plo 'fç, en yaa ve 'e 'fli man 'nan 'e ya min -dan a. ¹⁰ -E 'e 'sia 'nen "wennæn 'lee min ceje man, o pæenchn 'wunun nen Simchn -a dra be e o 'sianan, te waa ve 'nan: «Min 'labe, Bali nen, 'pleble -dan be -nyren.» ¹¹ -Yæ ci 'nan, o pæenchn -a wei "siala 'wl 'a, kçç e o 'plo 'fç 'yee 'bui w- nun dredt -a, -a -nan 'mchn. ¹² 'Pian zt Filupu Bali -le mingchnnen -bltdt 'wl 'vl, te e Zozi Crizi -le 'wl ve -wle "be, en o yi -tera "da. Tchn lmnchn 'lee 'klmchn pæenchn o -batize dre. ¹³ Simchn 'bç "nyian "e "yi -tera "da, en waa -batize dre. Zt waa -batize dre be, ya'a 'sile "nyian Filupu "srchn "dt. -Ce -srchn "wl 'lee 'lebo "fç wunun nen Simchn -a -nan ye Filupu -lç be, yaa 'plo 'fç.

¹⁴ Zt Zozi 'le 'pasianchn nen o -fu Zeruzalem be, waa 'man 'nan Samari 'nchn yi -tera Bali wei da be, en o Pieri 'lee Zan 'pa 'sia o va. ¹⁵ Zt Pieri 'lee Zan 'bçla o va nun be, en o Bali tru 'ba -wle 'nan -e o Bali lei 'saun yl. ¹⁶ -Yæ ci 'nan, min -tu 'ka tian Bali lei 'saun ylç o va dt, o 'o -batize dre 'e tede Minsan Zozi 'tç da 'e "tun. ¹⁷ -A -nan nen Pieri 'lee Zan 'o 'pe 'pla o da, en o Bali lei 'saun 'yl.

¹⁸ Simchn -a 'yl 'nan, Zozi 'le 'pasianchn 'o 'pe 'pla min- nun da en o Bali lei 'saun 'yl, -a -nan nen Simchn "lala 'si, en e 'nan -wle 'nan: ¹⁹ «'Ka "mææn 'pleble 'nchn "nyian, -e -te 'an 'pe 'pla min da be, -a san 'e Bali lei 'saun yl.»

²⁰ 'Pian Pieri 'e -yre 'nan: «'Yie "lala 'e 'ku 'yia 'tç nen ya'a 'driman dtç -a va. Kçç "yie 'ji "le o Bali -le 'pleble zæ -a "lçla "lala -a. ²¹ 'Yie 'wl 'tu 'ka 'wl zæ -a -ji dt, en 'i 'blt- nan 'ka 'nan dt, kçç 'i 'wulo -ji wl 'ka tglç Bali 'le dt. ²² -Yee "wæan 'i 'si 'wl 'wldt "dredt man -e 'i 'fli -nchn Bali le. 'I Minsan tru 'ba, 'du -e 'e -kçla 'wl 'wldt "nen 'i 'wulo -ji be -a fuidt -a. ²³ -Yæ ci 'nan maan -tçla 'nan i ya 'i fadt 'wl 'wldt "nchnnchn -a, en i ya 'wl 'wldt "le nchn -a.»

²⁴ -A -nan nen Simchn "e 'nan Pieri 'lee Zan le 'nan: «'Ka 'bç 'ka Minsan tru 'ba 'mæn 'wl man -e 'wl nen kaa 'vl be 'e vlç 'e bç 'an man dt.»

²⁵ 'Wunun nen Minsan Zozi -a 'vl 'lee 'wunun nen yaa dre Zan 'lee Pieri yie man be, o Samari 'nchn "le 'vl. Zt o cæn -a vldt man be, en o 'li 'o da Zeruzalem. "Wæ -ta -sia be, o -tç Samari 'fla -mie da, te o Bali -le 'wl 'nchn- nchn ve minnun le.

Filipu Bali -le 'wl 'nchnnch 'vl Etiopi min -tu le

²⁶ Minsan -le 'pasiazan -tu 'wl tin 'ba Filupu le 'nan: «'I -ku 'træda "tre 'zia, -e 'i -si nen e "sia Zeruzalem -e 'e 'ku 'fla nen waa laabo Gaza be -a 'sia. -A da 'be ci flu.»

²⁷ Filupu wluan, en e -ku. "Yæ -kçn -kunan -sia be, en e min -tu 'yl 'e 'le. Min zæ, Etiopi min nen, en e ya 'e 'sad. Etiopi lç Kandas nen mingchnnen -a be, -a ylç va nen 'e yie -tçla. E -ta Bali tru 'balç Zeruzalem, ²⁸ en e "ta lia 'e da 'e fla. E ya 'e -nyrandt odro nen -su -a -klanman be -a -ji, te e Bali 'lewei vzan Ezai -le 'fluba 'ta ve.

²⁹ Bali lei "e Filupu le 'nan: «'I -pli odro 'labç -a man.»

³⁰ En Filupu sçnchla odro zæ -a -sru, te e Etiopi min -le 'fluba ta vldt maan. E ya -a ta vnan Bali 'lewei vzan Ezai -le 'fluba 'ji, en Filupu "e -yre 'nan: «'Fluba nen yia ta ve be yia -ci maan?»

³¹ Etiopi min "e -yre 'nan: «Te min 'ka 'a -kçnle 'men dtç, maan dra kç -e 'an -ci man?» En e Filupu laabu 'nan 'e -nyran 'e "srchn odro -ji.

³² 'Wl nen e ci -a ta vnan Ezai -le 'fluba 'ji be -nyren 'gu:

«O -ku -a -tele "le 'bla 'zç, en o -ku -a "le 'bla 'nen nen o ci -a "cç "bunan ya'a 'we dtç -yee 'wl 'zç. Ya'a 'wl 'tu 'sile "da "dt.

³³ Wa'a 'sileæ fe -tu -a dt, en min -tu 'ka 'tçle -a -sru "dt.

-Tç -kçlaman -a kludnchn 'le 'wl vldt -a?

Kçç minnun 'be -yee 'belidt 'le 'tç 'træda.»

³⁴ En Etiopi min -a laabu Filupu -lç 'nan: «-Tç nen Bali 'lewei vzan -a ve 'gu? -A 'bç 'fli nen yaa ve, -baa min pee nen yaa ve?» ³⁵ -A -nan nen Filupu Zozi 'le 'wl 'nchn- nchn vldt 'sia -yre, 'wl nen 'e 'cren -tedt zæ -a da.

³⁶ O ya -kunan 'o 'le, en o 'bç 'yi ba man, en Etiopi min "e 'nan -yre 'nan: «'Yi nen 'gu, -mæ -maan yian -batize dra dt?» ³⁷ [-A -nan nen Filupu "e -yre 'nan: «-Te i yi -teala "da 'i 'bli pæenchn 'a be, -e 'wei -batize dre.» En Etiopi min "e 'nan: «Maan -tçla 'nan Zozi Crizi a Bali -pç -a.»]

³⁸ En Etiopi min "e 'nan 'o odro -tç. -A -nan nen o "flinchn sçnch 'yia, en Filupu -a -batize dre. ³⁹ Zt o 'si 'yia be, en Minsan lei Filupu 'sia, -a -nan nen Etiopi min 'ka "nyian -a ylç dt. -A ci -fu 'e "nrandt, en e -ku.

⁴⁰ 'Pian Filupu "e 'fli 'yl 'fla nen waa laabo Azo be -a da, en e Bali -le 'wl 'nchnnchn vldt 'sia 'fla pæenchn nen e 'bç "man, en e 'bçla Sezare be -a da.

Fæ nen e dre 'bç, en Saul sçnchla Zozi -sru "be

9 Tu zæ -a man te Saul -ko tian 'tç 'padt -a Minsan -srunch da, te e -ko o -tæedt -a. En Saul -ku Bali -panchn 'tazan va, ² 'nan 'e 'fluba nen e -si -nchn 'yre -e 'e -wla Zuif 'nchn 'le cin yl 'kçn nen Damas be -a -ji be -a -nchn 'yre. Saul "ta -ko 'nan -e 'e 'sia lmnchn 'lee 'klmchn nen o 'ta wula Minsan -sru "be, -e 'e o "kuun -e 'e 'ta waa Zeruzalem.

³ E Damas si 'sia e ya -kunan, e "ta bçla 'fla 'bç "srchn "kogo 'nun tchn 'tç 'san -tu bii laji, en e -sen "da. ⁴ Saul

-tria "tra, en e wei -tu 'man, te 'be ve -yre 'nan: «Saul, Saul, -me "le "wean i 'te "paa 'an da?»

⁵ En Saul "e -yre 'nan: «'An 'san, -tu nen 'yia?»

En Minsan wu "man 'nan: «'An 'bo Zozi nen i 'te "paa 'an da be, maan nen. ⁶ I 'wluan lou, 'i 'ku 'fla. -Te i 'bala 'nan nun be, 'wu nen ko 'i dre be, waa ve 'yie.»

⁷ Minnun nen o ci -kunan 'o 'vale Saul nun -a be, 'wu ciula o da, wa'a -kolale 'wudu -a du, "o wei 'bo maan, 'pian wa'a min -tu ye du. ⁸ Saul wluan, -a yie a 'e 'le 'sudu, 'pian te ya'a fenan ye du. Waa 'kun 'e 'pe -man, en o -ku -a Damas. ⁹ E yi dre yaaga te ya'a fenan ye du, ya'a 'yi mlian du, en ya'a fe ble du.

¹⁰ Te Zozi -sruzan -tu a Damas, waa laabo Anania, Minsan 'wu tin 'ba -yre "le nyrinvla -zu. Yaa laabo Anania, en Anania "e -yre 'nan: «Minsan, maan nen 'gu.»

¹¹ En Minsan "e -yre 'nan: «'I 'wluan, 'i 'ku 'fla yei "si nen 'e 'sudu "ji tglu 'labé -a da, 'i 'ku Zudazi -le "konnén. Min -tu nen waa laabo Saul be e ya Bali tru 'banan 'nan nun. Saul zle, e "sia 'fla nen waa laabo Tars be -a da.

¹² Te Saul 'bo "e min -tu nen waa laabo Anania be -a ye "nyian "le nyrinvla zu e wla, en 'e 'pe 'pla "da 'nan -e -a yie 'e 'le 'su.»

¹³ En Anania "e 'nan: «Minsan, 'te nen yaa 'pa 'i -srunon da Zeruzalem be, maan 'man min "kaga "da.

¹⁴ En Bali -pannon 'tanon 'si -non -yre 'nan, minnun pënnon nen o Bali tru "baa 'i 'to da be, 'e o "kuun.»

¹⁵ -A -nan nen Minsan "e Anania le 'nan: «'I 'ku! -Yee ci 'nan, 'an 'bo mën min 'labé -a 'si "va 'nan -e 'e 'men 'nyranman 'pa, 'du -e 'an 'to 'e bala 'ji 'leglon nun 'le, 'lee mingonnén nun 'le 'lee Izrael 'non 'le. ¹⁶ Zl e -taa 'e yra yle -e 'an 'to 'e fuila "man "be, 'an 'bo 'be -kannan -yre.»

¹⁷ Tonn en Anania -ku. Zl e 'bala "konnén "be, 'e 'pe 'pla Saul da, en e 'nan: «'An "bu Saul, te i ya -tanan -sia, Minsan Zozi nen 'e 'fli konn 'yie be, yaan 'pa 'sia 'nan -e 'i yie 'e 'le 'su, 'nan -e 'i 'kon 'i fadu Bali lei 'saun 'a.» ¹⁸ Nun ton, fe -tu 'si Saul yie da "le konnén fëe 'zu, e -fola, en -a yie 'le 'su. Saul wluan lou, en waa -batize dre. ¹⁹ Zl e -nyan be, e fenun bli, en -a "koe "to 'e da.

Saul Bali -le 'wu 'vl Damas

E yi "fli yaa dre Zozi -srunon nen Damas be o va.

²⁰ Tonn en e Zozi 'le 'wu 'nonnon vudu 'sia minnun le Zuif 'non 'le cin yu 'kuin 'nan Zozi be, Bali -pu nen. ²¹ Minnun pënnon nen waa ye -a vnan be 'wu o "kaan, te waa ve 'nan: «Min 'labé, -yee minnun nen o Bali tru "baa Zozi 'to da Zeruzalem be, o tee te e 'te "paa o da 'gu, en e -ta "nyian Zozinon "kuunle 'gu, en e -ku waa Bali -pannon 'tanon le. E dre 'ka, en -yee 'wu zle -a ve?» ²² Pian te Saul -ko Zozi 'le 'wu 'nonnon vudu -a minnun le 'kpa tglu. 'Wu nen Saul -a ve zle, Zuif 'non nen Damas be e o kl 'a, en wa'a -kolale -a -zi -fudu -a du. Yaa -ci -kannan -wle 'wein 'nan Zozi 'be ci min 'sizan 'wu 'ji -a.

²³ Zl -a -nan 'non 'trilli be, en Zuif 'non 'o cin wei -ci 'man 'nan 'o -te. ²⁴ Pian -wee 'wu nen waa 'pla "da "be, Saul -a 'man. O Saul man -pennan bodrun funnin -konn -yre "nen 'nan -e 'o -te. ²⁵ -Yee "wean -pei -tu man, Saul

-srunon Saul 'si, en waa sconnla 'fla man -konn -sru saanen 'ji.

Saul 'li 'e da Zeruzalem

²⁶ Zl Saul 'bala Zeruzalem be, en e ya "vale 'e -fa Zozi -srunon 'va. 'Pian o pënnon "kannan -yru, koch wa'a yi 'teala "da 'nan Zozi -sruzan nen du. ²⁷ -A -nan nen Barnaba -a 'kun, en e -ku -a Zozi 'le 'pasianon 'va, en zl Minsan 'e 'fli -konn Saul le -sia be, 'lee 'wu nen yaa 'vl -yre "be, Barnaba -a 'vl -wle. En zl Saul Zozi 'le 'wu 'nonnon 'vl 'wein Damas be, Barnaba -a 'vl "nyian -wle. ²⁸ -A -nan nen Saul -fo o va, o ci waa Zeruzalem fe pënnon 'nan, te e 'wu 'nonnon ve minnun le 'wein Minsan 'to da. ²⁹ Saul 'wu 'vl Zuif 'non nen o Grek wei -fa "be -wle, en o -sa -fo waa. 'Pian minnun zle waa -wee "man 'nan 'o -tea. ³⁰ -A "bu Zozinon 'wu zle -a 'man, en o -ku Saul -a Sezare 'fla, en o -yre 'nan 'e 'ku Tars.

Pieri min -srandt beli

³¹ -A -nan nen -leglizinun nen Zude 'lee Galile 'lee Samari 'leglon 'ji be, o man flin, en o -to 'pleble. O 'yra -tea Minsan 'man, en o 'ta wula -a -sru tglu. Bali lei 'saun 'pa o va, en -leglizi -ji 'non dre "kaga.

³² Pieri a ciunan 'fla pënnon zle -a da. Yi -tu da, en e 'bala minnun nen Zozi 'le ve -a Lida 'fla be o va. ³³ En e 'bo min -srandt "tra "tu nen waa laabo Ene be -a man 'e nyinnandt -saa da. E yra "tra -a -nan le 'sora nen 'gu.

³⁴ En Pieri "e -yre 'nan: «Zozi Crizi 'i beli, 'i 'wluan lou 'i 'bo 'a -e 'i 'yie nyinnan "dave plin.» 'Nun ton en e wluan lou. ³⁵ Lida 'non pënnon 'lee minnun pënnon nen o -nyeanla Saron fenan peble da be, zl o min zle -a 'yl te e 'ta wo be, en 'o 'fli -non Minsan le.

Dorka -ka, en Pieri -a fuu

³⁶ Lunn -tu a Zozi 'va, e ya 'fla nen waa laabo Zope be -a da. Ll zle -a 'to nen Tabita, en -te 'be "ceé du Dorka. 'To zle -a -ci nen Grek wei -ji «sru». Ll zle, e "yi "dra min pënnon le, te e "paa 'yale -tenon 'va. ³⁷ Tu nen te Pieri a Lida be -a man, ll zle e -tria -ce -a, e -ka. Zl o cëen -a -sru man be, en o -ku -a 'palea 'non "bu "tu -ji 'kon 'ta lou. ³⁸ Lida 'fla a Zope 'fla "sron "kogo, en Zozi -srunon -a 'man 'e 'cën, 'nan Pieri a Lida. -A -nan nen o min "fli 'pa 'sia 'nan 'o 'ku -a tru 'ba, 'nan 'o vl -yre 'nan 'e 'ta 'o 'va 'trele.

³⁹ Zl o 'bo Pieri man be, waa 'vl -yre, 'nun ton en 'o 'vale waa o -ku. Zl o 'bala 'nan nun be, en o -ku Pieri -a 'kon "bu "ji lou. Lunnnon pënnon nen o -sran -ka 'o da be, o pli Pieri man te o -wua, en o Tabita -le -trale 'lee -yee konnen nen yaa dre te o ya waa be, -a koch -yre.

⁴⁰ En Pieri min pënnon 'sen bei, 'e "po konna, en e Bali tru 'ba. Tonn 'e yra -to min pa zle -a da, en e -yre 'nan: «Tabita, 'i 'wluan lou.» En 'e yie 'le 'su. Zl e Pieri 'yl be, en e -nyran lou. ⁴¹ Pieri 'e 'pe -non -yre, en yaa wluan lou, en e -calenun 'lee Zozinon -mienun laabu. -A -nan nen e ll zle -a koch -wle 'e 'belidu. ⁴² Zl Zope 'non "kaga 'wu zle -a 'man be, en o -mienun yi -teradu 'sia Minsan

da. ⁴³ Pieri -fu Zope 'fla tu 'wennen 'a. E -fu min -tu nen waa laabo Simōn be -a va. Simōn zɛ e -jeliba 'kɔle dra.

Pieri 'lee Kōrneli

10 Min -tu a waa laabo Kōrneli, e ya 'fla nen waa laabo Sezare be -a da. Itali 'sounjanun tazan nen.

² Kōrneli zɛ, e Bali ye "yi, en e 'yra -tɛa "man. O 'vale 'e 'mangulinun pɛɛnōn 'a o Bali tru "baa, e "yi "dra Zuif 'nōn nen 'yale o -tɛ be -wɛ, en e Bali tru "baa tu pɛɛnōn man. ³ Yi -tu da te yidɛ tɛɛnla be, e drɛ -yrɛ "le nyrinvla zu, en e Bali -le 'pasiazan -tu 'yɪ -goezee, 'be wlala "va, en 'be laabu: «Kōrneli!»

⁴ E Bali -le 'pasiazan zɛ -a -nanjɛɛn "klan da, en e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, -mɛ "nen -nan?»

En Bali -le 'pasiazan "e -yrɛ 'nan: «I Bali tru "baa, en i "yi dra 'yale -tɛnōn lɛ Bali -a -nan 'yɪ, en -a ci 'ka 'sanlɛ 'i man dt. ⁵ 'Bɛ nen 'gʊɛ, 'i minnūn 'pa 'sia Zope -e 'o 'ku Simōn nen waa laabo "nyian Pieri be -a laabu. ⁶ Simōn zɛ, e -nyɛanla Simōn nen e -jeliba 'kɔle dra be -a va. -Yee 'kōn a jemie "srōn.»

⁷ Zɪ Bali -le 'pasiazan nen e 'wɪ tin 'ba -yrɛ "bɛ, e 'si -a "srōn "bɛ, tōn en Kōrneli 'yee 'nyranman 'pazan "fli laabu, en e 'yee 'sounjanun va 'sounja -tu nen e Bali ye "yi, en e 'yra -tɛa "man "bɛ -a laabu. ⁸ 'Wɪ pɛɛnōn nen e drɛ be, e -wee 'vɪ, en e o 'pa 'sia Zope.

⁹ -A ta tu cɛɛn "wɛɛ -kōn -kunan, o pli 'fla 'bō "srōn "kogo, te Pieri -ku 'kōn 'ta lou Bali tru 'balɛ, te yidɛ 'bō min -win -ji 'sɛzɛ. ¹⁰ Dra Pieri zɛ -a -tɛa, en e ya 'vale 'e fɛ -ble. Te o ya -yee fɛ -tōɛnnan, en e drɛ -yrɛ "le nyrinvla zu, ¹¹ e labli 'yɪ 'e 'lɛ 'sʊdɪ, te e fɛ -tu ye "le sɔla -dan nen o ya 'o 'kʊndɪ -a "nen 'sinjɛn man be -yee 'wɪ 'zu. E -tadt 'sia "tra, te e -pliman 'trɛ man. ¹² -Wi 'tō 'tudu pɛɛnōn nen o 'ta wo 'o 'pɛ "fli 'lee 'o 'cɛin "fli "da be, 'lee -winun nen o -plimlan 'o 'kɔlɛnɛn "bɛ 'lee "loman 'tō 'tudu pɛɛnōn a sɔ zɛ -a -ji. ¹³ En wei -tu "e -yrɛ 'nan: «Pieri 'i 'wɪuan lou, 'i -tɛ -e 'i -blɪ.»

¹⁴ 'Pian Pieri "e 'nan -yrɛ 'nan: «Minsan, te 'i vɪ 'mlōn -mlōn dt. Ma'an tian 'li fɛnūn nen e cɪ min 'srōn 'a 'lee fɛnūn nen e min "tri -tɔa Bali 'lɛ be, -a -blɪlɛ dt.»

¹⁵ En wei zɛ e 'nan -yrɛ -a "flizan da 'nan: «Fɛnūn nen Bali -a vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a be, te 'i drɛ 'i 'srōn 'a dt.»

¹⁶ E 'vɪ zɛ 'e 'pa -a yaaga, 'nūn tōn "bɛ -sru, en fɛ zɛ e -ku laji.

¹⁷ Te Pieri 'ka 'wɪ nen yaa -nan 'yɪ be -a -ci maan dt, -a tu 'bō zɛ -a wɪ be, te minnūn nen Kōrneli o 'pa 'sia be, o Simōn -le 'kōn 'yɪ, en o 'bɔla "nen 'sɛzɛ. ¹⁸ O min -tu laabu, en o 'wɪ laabu -yrɔ 'nan: «Simōn nen waa laabo Pieri be, e ya -nan?»

¹⁹ Pieri -fu 'e ci "nrōnnan 'wɪ nen yaa -nan 'yɪ be -a da, tōn en Bali lei 'saun "e -yrɛ 'nan: «"I 'yɪ, min yaaga a 'i -wɛɛnan. ²⁰ 'I 'wɪuan lou, 'i sɔkɔla, te 'i 'ci -kɔ "dt, -e 'ka 'ku waa. -Yɛɛ cɪ 'nan 'an 'bō 'be o 'pa 'sia.»

²¹ Pieri sɔkɔla, en e 'nan minnūn zɛ -wɛ 'nan: «'An 'bō nen ka cɪ 'an -wɛɛnan be, 'an 'bō nen 'gʊ. -Mɛ "wɪ man nen ka -ta 'gʊ.»

²² En o 'nan -yrɛ 'nan: «'Sounjanun tazan Kōrneli 'be 'ku 'pa 'sia. E ya min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ, e 'yra -tɛa Bali man, en Zuif 'nōn pɛɛnōn -a 'tō "yi "ve. Bali -le 'pasiazan "e

'nan -yrɛ 'nan, 'o 'lu 'yia 'yee vɛnan -e 'yɛi wei man.»

²³ Tōn en Pieri o wɪ 'yee 'kuin, en o 'nyin 'nan nūn. Zɪ tu cɛɛn be, en 'o 'vale Zope Zozinōn -mienun -a, o -si 'sia.

Pieri -ku Kōrneli -va

²⁴ 'Bɛ 'ta tu cɛɛn, en o 'bɔla Sezare. Kōrneli 'e 'mangulinun 'lee 'e bee tɪglɪ tɪglɪ laabu 'e 'va te o ya o -pɛnnan.

²⁵ Zɪ Pieri 'bɔla be, tōn en Kōrneli -ku -a 'lɛ, en e "pō sɔkɔ "wɪ, en e 'wulo -fɔ 'e 'wɪ. ²⁶ 'Pian Pieri -a wɪuan lou te yaa ve -yrɛ 'nan: «'An 'bō 'gu, min nen maan "nyian, -yee "wɛɛn 'i 'wɪuan.»

²⁷ O -ku -sɛɛ "wʊdɪ -a, o wlala 'kuin, en Pieri min "kaga 'yɪ 'o cin yɪdɪ. ²⁸ -A -nan nen e 'nan -wɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan Zuif 'nōn 'le -pei "e 'nan: «Te Zuif min 'lee -pɛn min 'e 'kōn 'e cin va dt, en te Zuif min 'e -wɪ -pɛn min -le 'kuin dt.» 'Pian Bali -a kōn 'mɛn 'nan, te min 'e vɪ min -tu man 'nan e ya 'e "tri -tɔdt Bali 'lɛ, en te 'o -pli -a san man dt. ²⁹ -Yee "wɛɛn, zɪ ka min 'pa 'sia 'an 'va be, ma'an 'wɪ 'tu vɪlɛ dt, en an -ta. Maan laabo "mɛn 'ka 'bō 'nan, -mɛ "wɪ man nen ka 'nan, 'an 'ta.»

³⁰ En Kōrneli 'e 'nan: «An ya Bali tru 'banan 'mɛn 'kuin -a -nan yi yaaga nen 'gu, te yidɛ tɛɛnla. -A -nan nen min -tu 'bɔla 'an 'lɛ. Min zɛ sɔ 'fʊvʊ 'yɪɪɪɪ nen 'da, ³¹ en e 'nan 'mɛn 'nan: «Kōrneli, Bali 'i wei 'man, en 'yie "yi "nen yia dra be -a -cin -trɔa "ji. ³² -Yee "wɛɛn 'i min 'pa 'sia Zope Simōn nen waa laabo Pieri be -a va. E -nyɛanla jemie man, Simōn nen e -jeliba 'kɔle dra be -a va.»

³³ 'Nūn tōn en an min 'pa 'sia 'i -sru, en i 'bō "nyian, "i drɛ "yi, en i -ta. 'Bɛ nen "mɛn 'gʊɛ, -kaa pɛɛnōn -kaa ya Bali 'lɛ, -e 'wɪ nen Minsan -a 'vɪ "yie "lɛ be -e -kaa man.»

³⁴ -A -nan nen Pieri -a 'bɔla 'e 'le 'nan: «'Wɪ 'kpa nen, maan -tō "mɛn 'nan, Bali 'ka min bo "va "dt. ³⁵ 'Pian 'trɛ pɛɛnōn da, min nen e 'yra -tɛa "man, en e 'ta wɪla 'wɪ nen yaa 'vɪ be -a da be, te yaa san ye "yi. ³⁶ Bali -ta 'e wei -a Izraɛl 'nōn lɛ, en e 'wɪ 'nōn 'nōn 'gʊɛ -a 'vɪ -wɛ, e 'nan min -fʊdɪ -trɔa ye Zozi Crizi 'tō 'ji. -Yɛɛ cɪ min pɛɛnōn 'san -a. ³⁷ Zɪ Zan Bali -le 'wɪ 'vɪ, en e min -batize drɛ be, 'wɪ nen e drɛ Galile 'lee Zude 'lɛglōn pɛɛnōn 'ji be, kaa -tɔa. ³⁸ En zɪ Bali Nazareti min Zozi Crizi 'si "va, en -yee lei 'saun 'ta "da "bɛ, kaa -tɔa. Zozi cɪ 'flanun da, te e "yi "dra minnūn lɛ, te minnūn nen o cɪ Satan -le 'plɛblɛ 'wɪ be, e -cɛ "sia o man, kōn Bali a 'e 'padɪ "va.

³⁹ 'Wɪ pɛɛnōn nen yaa drɛ Zuif 'nōn fla 'lee Zeruzalem be, -kaa ya -a -nan yūnōn 'a. En waa -tɛ -a -pɛindɪ -a yiba "plan da. ⁴⁰ -A yi yaagazan da, Bali -a wɪuan -kanōn 'va, Bali -a drɛ, en e 'fli kōn. ⁴¹ 'Pian min pɛɛnōn lɛ "cɛɛ dt, -kaa nen Bali -kaa 'si "va 'e 'cɛn 'yee 'wɪ 'nan yūnōn 'a be, -kaa lɛ nen. Zɪ e wɪuan -kanōn 'va be, -kaa nen -kaa fɛnūn 'lee 'yi mlin waa 'e cin va be, ⁴² -kaa lɛ nen yaa 'vɪ 'nan, -kaa 'yee 'wɪ 'nōn 'nōn 'vɪ Izraɛl 'nōn lɛ. En 'nan -kaa vɪ minnūn lɛ 'nan Bali 'be 'si "va, en yaa -tō minnūn nen o yie cɪ "man 'lee minnūn nen o -ka be -wee tin 'bazan 'a. ⁴³ Bali 'lewei vūnōn pɛɛnōn Zozi 'le 'wɪ 'vɪ 'nan min nen e yi -tɛra "da "bɛ, Bali -a san -le 'wɪ 'wɪdɪ "fuiman.»

⁴⁴ Pieri -fu 'wɪ zɛ -a vūnān, en Bali lei 'saun 'ta min pɛɛnōn nen o cɪ -a wei mannān be, o da. ⁴⁵ Zuif 'nōn nen o cɪ Zozi 'va, en o -ta Pieri 'palɛ be, zɪ Bali lei 'saun

'ta minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o da bɛ, ɛn 'wɪ o 'kan. ⁴⁶-Yɛɛ cɪ 'nan minnun nen o 'we wei peenun -ji, te o Bali 'tɔ bɔɔa 'bɛ, 'o maan.

En Pieri -a 'vɪ 'nyian 'nan: ⁴⁷«Min 'ka 'kɔlaman -e 'e vɪ 'nan ya'a minnun 'labɛ o -batize dra dɪ, kɔɔ o Bali lei 'saun 'yɪ 'le -cee 'wɪ 'zɔ.» ⁴⁸En yaa 'vɪ minnun lɛ 'nan 'o o -batize drɛ Zozi Crizi 'tɔ da. -A -nan nen minnun zɛ, waa 'vɪ Pieri nun lɛ 'nan, 'o yi 'fli 'drɛ 'o 'va.

Pieri 'li 'e da Zeruzalem

11 Zozi 'le 'pasianɔn 'lee o 'buɪ Zozinɔn nen Zude bɛ, waa man 'nan minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o wɪ Bali -le 'wɪ man. ²Zɪ Pieri 'li 'e da Zeruzalem bɛ, ɛn Zuif 'nɔn nen Zozi 'va bɛ, o 'wɪ 'tɔ 'man -a vɪdɪ -a 'nan: ³«I wɪa minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wee 'kuin, ɛn ka fɛnɪn blɪ waa 'e cin va.»

⁴-A -nan nen 'wɪ nen e drɛ bɛ, Pieri -a -ci 'vɪ -wɛ 'e 'nen 'e 'nen. E 'nan -wɛ 'nan: ⁵«An ya Bali tru 'banan Zope 'fla. -A -nan nen e drɛ 'mɛn 'le nyrinvla zɔ, an fɛ -tu 'yɪ, te e -taa 'tra 'an 'va. E ya 'le sɔla -dan nen o ya 'o 'kundɪ -a 'nen 'sinjen man bɛ -yee 'wɪ 'zɔ, te e ya 'sinan laji, ɛn e -ta 'an 'srɔn 'kogo. ⁶An yie 'tɔ -ji tɛin, ɛn an truvenun, 'lee luji winun, 'lee -winun nen o -plimlan o 'kɔlɛnɛn 'bɛ, 'lee 'lomannun 'yɪ. ⁷En an wei -tu 'man 'nyian te 'bɛ ve 'mɛn 'nan: <Pieri 'i 'wɪuan, 'i -tɛ, -e 'i -blɪ.»

⁸Pian maan 'vɪ 'nan: <Minsan, te 'i vɪ 'mlɔnmlɔn dɪ. Ma'an tian 'li fɛnɪn nen o cɪ min 'srɔn 'a, 'lee fɛnɪn nen o min 'tri -tɔɔa Bali 'lɛ bɛ -a -blɪlɛ dɪ.»

⁹Wei zɛ, ɛn yaa 'vɪ 'nyian laji 'e 'pee 'nan: <Fɛnɪn nen Bali -a 'vɪ 'nan e ya -blɪvɛ -a bɛ, te 'i drɛ 'i 'srɔn 'a dɪ.» ¹⁰'Wɪ zɛ, e drɛ 'e 'pa -a yaaga, ɛn fɛnɪn 'bɔ 'sinan 'e -ku laji.

¹¹Tu 'bɔ 'lein zɛ -a wɪu bɛ, te min yaaga bɔɔala 'kɔn nen an cɪ -ji bɛ -a 'lɛ 'nen. O o 'pa 'sia 'an 'va, o 'si Sezare. ¹²En Bali lei 'saun 'e 'mɛn 'nan, te 'an 'ci -fɔɔ 'dɪ! 'Ku 'ku waa. "Buɪnɪn 'shɛɛdɪ nen 'gɔɛ, -wɛɛ ku 'an 'palɛ, ɛn ku wɪa Kɔrneli -le 'kuin. ¹³'Wɪ nen Kɔrneli -a 'vɪ 'kuɛ bɛ -nyren 'gu. E 'nan Bali -le 'pasiazan -tu 'bɔɔala 'ji 'e 'lɛ 'yee 'kuin, ɛn 'bɛ 'yre 'nan: <'I minnun 'pa 'sia Zope -e 'o 'ku Simɔn nen waa laabo Pieri bɛ -a laabu. ¹⁴'Wɪ nen e -taa 'i 'silɛ 'wɪ 'ji 'ka 'vale 'i 'mangulinun -a bɛ, yaa ve 'yie.»

¹⁵An 'wɪ tin 'badɪ 'sia, tɔɔn ɛn Bali lei 'saun 'ta o da 'le zɪ e -ta -kaa da 'e tɛdɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. ¹⁶-A -nan nen Minsan -le 'wɪ nen yaa 'vɪ bɛ, -a -cin -trɔɔa an 'ji. Yaa 'vɪ 'nan: <Zan min -batize drɛ 'yɪ 'a 'pian 'cee vɛ bɛ, 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.» ¹⁷Bali 'yee lei 'saun 'nɔn minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛ 'le zɪ yaa -nɔn -cɛɛ te -kaa wɪ Minsan Zozi Crizi -le 'wɪ man bɛ -yee 'wɪ 'zɔ. -Tu nen maan -e 'an vɪ Bali lɛ 'nan, te 'e 'wɪ zɛ -a drɛ dɪ?»

¹⁸Zɪ o 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, ɛn o ci -ta 'tra, ɛn o Bali 'tɔ bɔdɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «'Ka 'yɪɔ, Bali -a drɛ ɛn minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪ 'man, ɛn o 'belidɪ tɪglɪ 'yɪ!»

Antɔs 'nɔn wɪ Zozi 'le 'wɪ man

¹⁹Zɪ Etienɛn -ka bɛ, ɛn o 'tɛ 'padɪ 'sia Zozinɔn da. 'Tɛ 'padɪ o da zɛ, -yee 'wɛan Zozinɔn fuila 'man. O va min -mienun -ku Fenizi 'lee Sipri 'lee Antɔs. 'Pian Zuif 'nɔn 'saza lɛ nen o Bali -le 'wɪ 'vɪ. ²⁰En o va min -mienun nen Sipri 'nɔn 'a bɛ, 'lee Sirene 'nɔn 'a bɛ, 'o -kuu Antɔs, ɛn 'o Minsan Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn 'vɪ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wɛ. ²¹Minsan 'pa o va, ɛn min 'kaga 'yɪ -tɛra Zozi da, ɛn o sɔɔnla Minsan -sru.

²²Zɪ Zeruzalem -leglizi 'nɔn 'wɪ zɛ -a 'man bɛ, -a -nan nen o Barnaba 'pa 'sia Antɔs 'nan 'e 'ku -a -nan yɪ. ²³Zɪ e 'bɔɔla 'nan nun bɛ, Bali -le 'yɪ 'nen yaa drɛ -wɛ 'bɛ yaa -nan 'yɪ, ɛn yaa ci nran. -A -nan nen Barnaba o 'koe 'tɔ 'o da 'nan, te 'o 'si Minsan -sru 'fo 'dɪ. ²⁴-Yɛɛ cɪ 'nan Barnaba ci a 'yɪ, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, ɛn e yɪ -tɛala Bali da. -A -nan nen min 'kaga 'kpa sɔɔnla Minsan -sru.

²⁵En Barnaba -ku Tars Saul -wɛɛlɛ. ²⁶Zɪ yaa 'yɪ bɛ, ɛn o -ta 'o 'vale -a Antɔs. Waa drɛ lɛ -tu Antɔs -leglizi -ji. O 'pa o va, ɛn o Bali -le 'wɪ paa minnun 'kaga 'ji. Antɔs nen o minnun nen o 'ta 'wɪla Zozi 'le 'wɪ da bɛ o 'tɔ 'pa 'e tɛdɛ Crizi -le minnun.

²⁷Tu zɛ -a man nen Bali 'lewei vɪnɔn 'si Zeruzalem, ɛn o -ku Antɔs. ²⁸Waa -tu laabo Agabo, -a 'le nen Bali lei 'saun -a 'pa 'nan: <Dra -dan -taa 'talɛ 'trɛ pɛɛnɔn da.» Dra zɛ e -ta, te Klodu 'bɛ cɪ mingɔnɛnnun tazan -a Rɔm. ²⁹En Zozinɔn -a 'pla 'da 'nan, min -tu 'e fɛ nen e -kɔlaman -a yɪdɪ -a -e 'e 'pa 'buɪ Zozinɔn nen Zude bɛ o va bɛ, -a -nɔn. ³⁰Zɪ waa drɛ zɛ, ɛn -wee 'yɪ 'nen waa 'yɪ bɛ, waa -nɔn Barnaba 'lee Saul lɛ, ɛn o -ku -a Zude -leglizi min cejenun lɛ.

Minnun Zaji -tɛ, ɛn o Pieri -fɔ -pu 'kuin

12 Tu zɛ -a man nen mingɔnɛn Erodi 'tɛ 'padɪ 'sia -leglizi 'nɔn da. ²-Yee 'sounjanun Zan 'buɪ Zaji -tɛ -kuli -tan sɛn -a. ³Zɪ yaa 'yɪ 'nan, 'wɪ zɛ e ya Zuif 'nɔn 'ci 'sɔ 'a bɛ, ɛn e 'nan 'yee 'sounjanun lɛ 'nan, 'o Pieri 'kun. 'Fɛdɪ nen o 'kpɔn nen 'mannyan 'ka 'va 'dɛ -a -ble 'da 'bɛ -a drɛnan nen. ⁴Zɪ o Pieri 'kun, ɛn waa -fɔ -pu 'kuin bɛ, -a -nan nen Erodi min -fuda 'shɛɛdɪ 'pla 'nan 'o yie 'tɔ 'va. E bɔɔa 'o da min sienzien. E ya Erodi 'ji 'nan, -te 'si nɔnba -ji 'fɛdɪ cɪ bɛ, -e 'o -yee tin 'ba min pɛɛnɔn yie man.

⁵Pieri a -pu 'kuin, 'pian te Zozinɔn -yee Bali tru 'baa 'kpa tɪglɪ.

⁶'Bɛ ta tu nen e 'cɛan bɛ, -a 'bɔ 'a nen Erodi Pieri -le tin 'baa min pɛɛnɔn yie man. -Pei zɛ -a man, te Pieri a 'e nyinnandɪ 'sounja 'fli yei, te e ya yɪ -tɛnan. E ya 'e -yrɪdɪ -bulalɛ baa 'fli 'a, ɛn minnun nen o yie cɪ 'va 'bɛ o yra 'o 'pa 'ji -pu 'nɔn 'lɛ 'nen. ⁷'Nun tɔɔn Minsan -le 'pasianɔn nen laji bɛ -a -tu -ta, ɛn 'tɛ 'san -tu bii 'nɔn 'bu 'bɔ 'ji. 'Pasiazan zɛ, 'e 'pɛ -tɛ Pieri man, yaa fuu, ɛn e -yre 'nan: «'I 'wɪuan lou 'nyianɪdu.» -A -nan nen -bulalɛ baa 'si -a -pɛ -man.

⁸En Minsan -le 'pasiazan 'e -yre 'nan: «'I 'yie sɔnɪn -yrɪ 'i man tɪglɪ -e 'i 'yie -manwua 'wu.» Yaa drɛ zɪ. E

'nan "nyian -yre 'nan: «'I 'yie sɔ -gblɔ -fɔ 'i da -e 'i sɔɔnla 'an -sru.»

⁹ Piri 'bɔla, en e sɔɔnla -a -sru. "Yee 'ji "le 'nan nyrin- vla nen, "tɔgɔ te Bali -le 'pasiazan -ta 'palɛ 'va 'yie -goei 'wein 'a. ¹⁰ O ciɪ 'sounja tɛdɛ da, en o ciɪ -a "flizan da, tɔɔn en o 'bɔ -bulalɛ -kpein "nen, e 'lɛ "so -e 'o 'bɔla 'ji 'fla bɛ -a man. -Kpein zɪɛ 'e 'lɛ 'su 'e 'bɔ 'a o 'lɛ. O 'bɔla, en o sɔɔnla 'fla yei 'si -tu da, 'nun tɔɔn en Bali -le 'pasiazan 'si -a "srɔɔn.

¹¹ Zɪ Piri yie da 'si tɪglɪ bɛ, en e 'nan: «'Bɛ 'gʊɛ maan -tɔ "men 'nan 'wɪ 'kpa nen, Minsan 'bɛ 'yee 'pasiazan -tu 'pa 'sia, en yaan 'si Erodi 'lee 'wɪ pɛɛnɔn nen Zuif 'nɔɔn cɪ -a -pennan bɛ -yrɔɔ.»

¹² Zɪ 'wɪ zɪɛ -a -cin -trɔɔ Piri ji bɛ, en e -ku Zan nen waa laabo Mark bɛ -a "bu Mari -le "kɔɔnɛn. Min -mienun a 'o cin yɪdɪ -nan nun Bali tru 'banan. ¹³ Zɪ Piri 'kɔɔn 'tɛ bɛ, en lumɔɔn -tu nen e 'nyranman "paa 'kɔɔn zɪɛ -a -ji, waa laabo Rode bɛ, e pli "man 'nan -e 'e 'lɛ 'su, ¹⁴ en e Piri wei -kɔɔnɛn 'yɪ. Tɔɔn -a ci "nrandɪ 'sia, en -a ci 'san 'kɔɔn 'lɛ 'sɪdɪ man, en e -ku 'pian flan -a 'kuin zia nun -a vlɛ 'nan: «'Piri a bei.»

¹⁵ En waa laabu -yrɔɔ 'nan: «'I 'ta 'ka 'e yɪdɪ duu?»

'Pian te lɪ zɪɛ yaa ve 'nan: «'Wɪ 'kpa nen.»

-A -nan nen o 'nan -yre 'nan: «'Piri lei nen.»

¹⁶ Te Piri 'ka 'flian 'kɔɔn 'tɛdɪ -a dɪ. Zɪ o 'kɔɔn 'lɛ 'su bɛ, o Piri 'yɪ, en 'wɪ o 'kan "fo. ¹⁷ En Piri 'e 'pɛ drɛ -wlɛ 'nan 'o 'lɛbo 'pla "da. -A -nan nen zɪ Minsan -a 'bɔla 'pu 'kuin bɛ, yaa pɛɛnɔn 'sinan 'pa -wlɛ. En e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'wɪ zɪɛ -a vl Zaji 'lee -kaa "bu Zozinɔn -mienun lɛ.» Tɔɔn en e 'bɔla e -ku fɛ pee -nan.

¹⁸ Zɪ tu cɛɛn bɛ, 'wɪ -dan fɔla 'sounjanun yei, te waa laabo 'o cin lɔ 'nan: «'Piri wla nyin?» ¹⁹ Erodi 'e 'nan 'sounjanun 'o -wɛɛ, waa wɛɛ, 'pian wa'a yɪlɛ dɪ. Erodi 'wɪ laabu 'sounjanun nen o yie 'tɔ "va "bɛ -wlɔ, en e 'nan 'o 'sounjanun zɪɛ 'o -tɛɛ. -A -nan nen Erodi 'si Zude 'leglɔn 'ji, en e -ku Sezare 'fla, e 'mɔɔn 'nan nun.

Mingɔɔnɛn Erodi -ka

²⁰ 'Bli a 'e 'fɔdɪ Erodi 'ji Tir 'nɔɔn 'lee Sidɔn 'nɔɔn man. 'Pian minnɔn zɪɛ o ci drɛ 'tu, en o -fɔ min -tu nen waa laabo Blasitu bɛ -a -sru, 'nan -e 'e 'o yei "paala 'o 'vale Erodi nun -a. Blasitu zɪɛ, -yɛɛ Erodi 'bɔ 'le 'kɔɔn 'ta -nan-jean. -Yɛɛ cɪ 'nan -wee -blɪfɛ pɛɛnɔn "sia 'trɛ nen Erodi -a "paala bɛ -a da.

²¹ Yi 'bɔ nen o -sɛɛn 'e cin va "da "bɛ, zɪ e 'bɔ bɛ, Erodi 'yee mingɔɔnɛn sɔ 'wɪ, en e -nyran 'yee mingɔɔnɛn pɛin -da, en e 'wɪ tin 'ba -wlɛ min pɛɛnɔn yie man.

²² Minnɔn pla "man -a vlɪdɪ -a 'nan: «'Blamin "cɛɛ "we "bɛ dɪ, Bali 'bɛ cɪ 'wɪnan.» ²³ 'Nun tɔɔn tu 'bɔ zɪɛ -a wɪ bɛ, en Minsan -le 'pasianɔn nen laji bɛ -a -tu 'wɪ "nen kɔɔn Erodi lɛ, kɔɔ 'e 'fli 'sia "le Bali -le 'wɪ 'zɪ. -Cɛ -tu -sɛn "man, 'e sri 'si, en e -ka.

²⁴ -A -nan nen Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn 'ku fuiladɪ -a "man te minnɔn yi -tɛɛla "da 'kpa tɪglɪ.

Pɔl cɛin tɛdɛ nen te e -ko Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vlɛ

²⁵ Zɪ Barnaba 'lee Saul cɛɛn 'wɪ nen o -ku "man Zeruzalɛm bɛ -a drɛdɪ man bɛ, en o 'li 'o da Antioɔs. -Wɛɛ ta 'o 'vale Zan nen waa laabo Mark bɛ waa.

13 Bali 'lewei vɪnɔn 'lee Bali -le 'fluba "paanɔn a -leglizi nen Antioɔs bɛ -a -ji. O 'tɔ nen Barnaba 'lee Simeɔn nen waa laabo min tiidii "bɛ 'lee Sirene min Lusiyu 'lee Manaɛl nen o 'vale Galile 'leglɔn plazan Erodi -a o 'lɛbu 'e cin va bɛ 'lee Saul. ² Yi -tu da, te o Minsan tru 'ba, te o ya fɛ 'sɔɔnɔn, -a -nan nen Bali lei 'saun 'e -wlɛ 'nan: «'Ka Barnaba 'lee Saul 'si "va -e o 'nyranman nen an o laabu 'nan 'o 'pa bɛ -a 'pa.» ³ -A -nan nen zɪ o cɛɛn Bali tru 'badɪ 'lee fɛ 'sɔɔndɪ man bɛ, en 'o 'pɛ 'pla o da, en o 'si o man, o -ku.

Barnaba 'lee Saul -ku Sipri

⁴ Barnaba 'lee Saul nen Bali lei 'saun 'o 'pa 'sia bɛ, o -ku Selusi 'fla jemie man, en o -fɔ -kɪ -dan ji, en o -ku Sipri 'trɛda 'yi yei. ⁵ Zɪ o 'bɔla 'fla nen waa laabo Salami bɛ -a da bɛ, en o Bali -le 'wɪ 'nɔɔnɔn vlɪdɪ 'sia minnɔn lɛ Zuif 'nɔɔn 'le cin yɪ 'kuin. Zan nen waa laabo "nyian Mark bɛ, e ya o va, te e "paa o va.

⁶ O cɛɛn 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a 'cɛndɪ man -ji, tɔɔn en o 'bɔla 'fla nen waa laabo Pafo bɛ -a da, en o -dravia drɛzan -tu 'yɪ. Waa laabo Barzozɪ, Zuif min nen, 'e 'fli 'siala Bali 'lewei vlɪzan -a, te e 'ka 'a dɪ. ⁷ E ya -kɔɔnmandan Serji Polo bee -a. -Kɔɔnmandan zɪɛ, e 'wɪ -tɔɔn 'kpa tɪglɪ. -A -nan nen e Barnaba 'lee Saul laabu 'e 'va, kɔɔ e ya 'vale 'e Bali wei maan. ⁸ 'Pian te -dravia drɛzan -tuwɪlɪ "nen waa laabo "nyian Elima Grek wei -ji bɛ e 'ka "vale 'o 'ta dɪ, te yaa -wɛɛ "man 'nan, te -kɔɔnmandan 'e yi -tɛra Barnaba 'lee Saul da dɪ.

⁹ -A -nan nen Saul nen waa laabo "nyian Pɔl bɛ, e ya 'e fadɪ Bali lei 'saun 'a, en e -dravia drɛzan zɪɛ -a -nanjeɛn tɛin, ¹⁰ en e 'nan: «'Bii 'gʊɛ, i ya 'i fadɪ -dawli wɪnɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɪdɪ pɛɛnɔn 'a. I ya Bali 'nanmanzan 'le 'nen 'a, 'wɪ "yi pɛɛnɔn 'nanmanzan nen 'yia. 'I 'flin Minsan -le -si tɪglɪ ta srɛdɪ -a. ¹¹ 'Bɛ nen 'gʊɛ, "i 'yɔɪ, Minsan "ta 'wɪ "nɔɔn -kɔɔnman 'yie -e 'i 'flin yidɛ 'san yɪdɪ -a fɔɔɔnɔn.»

'Nun tɔɔn en Elima yie 'wi, e -fu klun va, te 'e 'man limlan -pɛ pɛɛnɔn da min -wɛɛdɪ -a 'nan -e 'e 'kun 'e 'pɛ -man. ¹² Zɪ -kɔɔnmandan 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, en e -fɔ Zozɪ 'va. Minsan -le 'wɪ nen yaa 'man, en yaa -nan 'yɪ bɛ, yaa 'kan 'e 'ciɪla "da.

Pɔl 'lee Barnaba -ku Antioɔs 'fla Pisidi 'leglɔn 'ji

¹³ Pɔl 'lee 'e beenun -fɔ -kɪ -ji Pafo, en o -ku Pergɪ 'fla Panfilɪ 'leglɔn 'ji. Zan nen waa laabo Mark bɛ, e 'si o -sru, en e 'li 'e da Zeruzalɛm. ¹⁴ O 'si Pergɪ, en o -ku Antioɔs 'fla Pisidi 'leglɔn 'ji. 'Flinla "yi da, o wla Zuif 'nɔɔn 'le cin yɪ 'kuin, en o -nyran. ¹⁵ Zɪ o cɛɛn Bali -le 'wɪ mandɪ man -pei 'fluba 'ji 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, en Zuif 'nɔɔn 'le cin yɪ 'kɔɔn 'tazan min 'pa 'sia Pɔl 'lee

Barnaba -va 'nan 'o laabu -wɔɔ 'nan: «"Bulun, -te 'wɔɔ -mie a 'ka 'ji -e 'ka 'ku "koe "tɔ 'ku da bɛ, 'ka vɔ "men!»

¹⁶ En Pɔɔ wluan 'e 'pɛ nyɔɔ 'nan, te 'o ɔɔ -tɔ "nyian dɔ, en e 'nan: «'Ka Izrael 'nɔɔ, 'lee kaa nen ka Izrael 'nɔɔ 'le Bali bɔɔ "bɛ, 'ka "trɔɔn "tɔ 'men. ¹⁷ Izrael 'nɔɔ 'le Bali -kaa tranun 'si "va, en o 'pa Izrael 'nɔɔ 'va, en o 'bɔɔ "ka-ga te o ya Ezipti 'leɣɔɔ 'ji. "Bɛ -sru, en Bali o 'si Ezipti 'yee 'plɛblɛ 'a. ¹⁸ Bali 'e yiɛ 'tɔ 'yee 'nennun va "bui "da lɛ -fuba sinjen wlu. ¹⁹ Bali 'leɣɔɔ 'sɔɔravli sɔɔ Kanan 'leɣɔɔ 'ji, en e -wee 'trɛ 'nɔɔ 'yee minnun lɛ. ²⁰ -A pɛɛɔɔ zɛ e drɛ lɛ yaa sinjen -fuba 'soolu 'wlu.

"Bɛ -sru, en e -kaa tranun -le tin 'banɔɔ 'nɔɔ 'trilii, en e 'bɔɔ Bali 'lewei vɔɔn Sanmian da. ²¹ -A -nan nen -kaa tranun -a laabu 'nan Sanmian 'e mingɔɔnen -tɔ 'o da. En Bali Kis -pɔɔ Saul -tɔ o da, Benzamen -le 'leɣɔɔ 'ji min nen. Zɛ e mingɔɔnen blɔ o da lɛ -fuba sinjen wlu bɛ, ²² "bɛ -sru Bali -a -nyran, en yaa ta fɔɔ David -a. David zɛ Bali 'bɔɔ -a 'vɔɔ 'man 'nan:

«An Jese -pɔɔ David 'yɔɔ,
'an 'ci 'sɔɔ "ji "min nen,
e -taa 'an 'ci 'sɔɔ wɔɔ pɛɛɔɔ drɛ lɛ bɛ -a.»

²³ David zɛ, -a kluda nen, Bali 'bɔɔ Zozi 'bɔɔla min 'sizan 'wɔɔ 'ji -a, "le zɛ yaa 'vɔɔ 'e 'cɛn bɛ -yee 'wɔɔ 'zu. ²⁴ Te Zozi 'ka tian Bali -le 'wɔɔ 'nɔɔɔɔ vɔɔ 'silɛ dɛ, Zan -a 'vɔɔ Izrael 'nɔɔ lɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɔɔ -wɔɔlɔɔ "man, 'o 'fli -nɔɔ Bali lɛ, -e 'o 'ta 'o -batize drɛ. ²⁵ Te Zan -le 'nyranman 'padɔ "ta -nyran "bɛ, yaa 'vɔɔ 'nan: «Min nen 'ka 'ci "nɔɔnman "da "bɛ, ma'an "cɛɛ dɔ, 'pian e -taa "men -sru. 'An 'bɔɔ an 'ka -a cɛin -man -manwua "tun "da baa "fluzan -a dɔ.»

²⁶ "Bulun, kaa nen ka cɔɔ Abraam kludanɔɔ 'a bɛ, 'lee minnun nen 'ka yei te o 'yra -tɛɔ Bali man bɛ, -kaa lɛ nen Bali cɔɔ 'yee 'wɔɔ nen e min "sia 'wɔɔ 'ji bɛ -a vɔɔn. ²⁷ -Yɛɛ cɔɔ 'nan, Zeruzalem minnun tanɔɔ 'lee Zeruzalem 'nɔɔ 'ka -a -tɔɔ 'nan Zozi 'bɛ cɔɔ min 'sizan 'wɔɔ 'ji -a dɔ, en wa'a Bali 'lewei vɔɔn wei nen waa ta 'vɔɔ -wɔɔ 'flinla "yi -tɔɔ pɛɛɔɔ da bɛ -a -ci man lɛ dɔ. 'Pian 'wɔɔ nen Bali 'lewei vɔɔn -a 'vɔɔ bɛ, waa 'lɛ ɔɔ Zozi 'tɛdɔ -a. ²⁸ Wa'a 'wɔɔ 'tu yɔɔ Zozi man -e min 'e 'ka -a 'wɔɔ 'ji dɔ, 'pian waa 'vɔɔ Pilati lɛ 'nan, 'e -nɔɔ minnun lɛ -e 'o -tɛ. ²⁹ 'Wɔɔ pɛɛɔɔ nen e cɔɔ 'e 'cɛn -tɛdɔ Zozi 'le 'wɔɔ 'a bɛ, zɛ 'e 'lɛ ɔɔ bɛ, waa 'si yiba "plan da, en o -ku -a wɔɔ. ³⁰ 'Pian Bali -a wluan -kanɔɔ 'va, ³¹ en 'e 'fli ɔɔ yi "kaga 'wɔɔ minnun nen o 'si waa Galile, en o -ku Zeruzalem bɛ -wɔɔ. En 'bɛ 'gɔɔ -wɔɔ drɛ -yee 'wɔɔ 'nan yɔɔn 'a, te o -yee 'wɔɔ ve Izrael 'nɔɔ lɛ.

³² En 'ku 'bɔɔ 'gɔɔ, ku -ta 'wɔɔ 'nɔɔɔɔ nen Bali -tɔ 'e wei da -kaa tranun lɛ 'nan 'e dra bɛ -a vɔɔ 'cɛɛ. ³³ 'Wɔɔ zɛ, yaa 'lɛ ɔɔ -kaa nen -kaa cɔɔ o kluda 'nɔɔ 'a bɛ -cɛɛ: E Zozi wluan -kanɔɔ 'va. E ya 'e 'cɛn -tɛdɔ "dre 'fluba 'la "fli "ji 'e 'cɛn 'nan:

«Yiɛ cɔɔ 'men 'nen 'a,
-e 'e 'sia cɛɛɔɔ man bɛ,
an drɛ 'i "tu "a.» ³⁴ 'Wɔɔ nen Bali -a 'vɔɔ 'e 'cɛn 'nan, 'e Zozi wuanla -kanɔɔ 'va, 'du -e 'e vɔɔ 'e 'fu -a -nan nen min fulman bɛ -a -nan dɛ -nyren 'gɔɔ:

«Fɛɔ tɔɔlɔɔ nen
an -tɔ 'an wei da 'nan
'an ve David man bɛ,

ya'a 'nyaan dɔ,
en e ya tian 'cee vɛ -a.» ³⁵ -Yee "wɛɔn nen Bali -a 'vɔɔ David -le "dre 'fluba pee ji 'nan:

«Yi'a 'yie 'nen 'saun 'tɛɛ
-e 'e full -yɛɛ -ji dɔ.»

³⁶ David -le vɛ bɛ, "e Bali 'su "le zɛ Bali -a 'vɔɔ bɛ -yee 'wɔɔ 'zu. En -a -kadɔ 'bɔɔ, waa 'wɔɔ 'e tranun "sɔɔn, en e full 'yɛɛ -ji. ³⁷ 'Pian Zozi 'ka fullɛ -yɛɛ -ji dɔ, Bali -a wluan -kanɔɔ 'va.

³⁸ -Yee "wɛɔn, "bulun, 'ka -tɔ 'nan Zozi 'tɔ 'ji nen waa ve 'cɛɛ cɛɛɔɔ 'nan, Bali 'cee 'wɔɔ 'wɔɔlɔɔ fui. 'Ta wɔɔlɔɔ Moizi -le -pei -tɔ wunun da 'ka -kɔɔlɛ 'cee 'wɔɔ 'wɔɔlɔɔ "fuidɔ -a dɔ. ³⁹ 'Pian minnun pɛɛɔɔ nen o yi -tɛɔ Zozi da bɛ, Bali o "siala min tɔɔlɔɔ 'a.

⁴⁰ -Yee "wɛɔn, 'wɔɔ nen 'e vɔɔ Bali 'lewei vɔɔn 'le 'fluba 'ji bɛ, 'ka drɛ "yi, te 'e bɔɔ 'ka man dɔ. ⁴¹ E ya 'e 'cɛn -tɛdɔ 'nan:

«Min sɛɛ wunɔɔn "ka 'yɔɔ,
'wɔɔ 'e 'ka 'kan -e 'ka 'san "fo.
-Yɛɛ cɔɔ 'nan 'ka yiɛ -kɔɔn "man
-e 'an 'wɔɔ 'tu nen
e -ciala min da bɛ -a drɛ.

-Te waa -nan -sɛɛ "wɔɔ 'cɛɛ
-e 'ka vɔɔ 'ka yi -tɛɔ "da "dɔ.» »

⁴² Zɛ Pɔɔ 'lee Barnaba "ta bɔɔla -wee cin yɔɔ 'kuin bɛ, en o 'nan -wɔɔ 'nan, 'o 'ta 'flinla "yi pee -a -e 'o 'wɔɔ 'lein zɛ -a vɔɔ 'nyian. ⁴³ Zɛ cin yɔɔ -nyran bɛ, o "ta fuimlan "man, en Zuif 'nɔɔ "kaga 'lee minnun nen o Izrael 'nɔɔ 'le Bali bɔɔ "bɛ, o ɔɔnla Pɔɔ 'lee Barnaba -sru. Pɔɔ 'lee Barnaba 'bɔɔ 'bɛ 'wɔɔ tin 'ba -wɔɔ, en o o "koe "tɔ 'o da 'nan 'o 'fu Bali -le "yi 'wɔɔ 'li 'trilii.

⁴⁴ 'Flinla "yi pee nen e 'bɔɔ bɛ, 'fla 'bɔɔ da 'nɔɔ pɛɛɔɔn 'bɛ cin yɔɔ 'nan -e 'o Bali wei man. ⁴⁵ Zɛ Zuif 'nɔɔ min "kaga zɛ o 'yɔɔ bɛ, en man budɔ wɔɔ o ji, te 'wɔɔ nen Pɔɔ -a ve bɛ, waa fuimlan 'nan 'wɔɔ 'pee -a, te waa "sɔɔn man.

⁴⁶ -A -nan nen Pɔɔ 'lee Barnaba -a -ci 'vɔɔ -wɔɔ 'wein 'nan: «'Ka Zuif 'nɔɔ, 'ka lɛ nen paan 'ku Bali -le 'wɔɔ 'nɔɔn -nɔɔ ve 'e 'flin, 'pian kaa -tua 'ka 'pɛla koda. "Cɛɛ drɛ zɛ, kaa -kɔɔnman 'nan, ka'a 'ka 'fli ye 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -a yɔɔn 'a dɔ. -Yee "wɛɔn ku -ko 'sien min -nun nen o 'ka Zuif 'nɔɔ 'a dɛ o va. ⁴⁷ -Yɛɛ cɔɔ 'nan 'wɔɔ nen Minsan 'e 'nan 'ku drɛ bɛ -nyren 'nan:

«Mein drɛ 'tɛ 'san nen
e 'leɣɔɔ pɛɛɔɔn 'ji dra 'wein bɛ -a.
'I vɔɔ minnun lɛ 'trɛ pɛɛɔɔn da 'nan
Bali 'o "sia 'wɔɔ 'ji.» »

⁴⁸ Zɛ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔɔ 'a dɛ o 'wɔɔ zɛ -a 'man bɛ, o ci nran, en o 'nan, Minsan wei a 'nɔɔn. -A -nan nen minnun pɛɛɔɔn nen Bali o 'si "va 'nan -e 'o 'nɔɔ 'be -lidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -a yɔɔn 'a bɛ, o yi -tɛɔ 'sia Zozi da.

⁴⁹ Nɔɔn en Minsan -le 'wɔɔ 'nɔɔn 'ku fuiladɔ -a "man 'leɣɔɔ zɛ -a da "fo. ⁵⁰ 'Pian Antɔɔs 'fla 'bɔɔ da bɛ lɔɔn -nun nen o Izrael 'nɔɔ 'le Bali bɔɔ, te o mangulinun a fɛnɔɔ 'a bɛ, o ya -nan. Zuif 'nɔɔ o 'pa 'o 'va 'lee 'fla 'bɔɔ da min cejenun, en o 'tɛ 'padɔ 'sia Pɔɔ 'lee Barnaba da, en o Pɔɔ 'lee Barnaba -pin 'o fla. ⁵¹ Nɔɔn 'o 'cɛin -man fuɔn -koei plu o da, -a -kɔɔn -a -wɔɔ 'nan 'o 'pɛ 'si -wee

'wl 'ji, en o -ku 'fla nen waa laabo Ikomien be -a da.
52 'Pian Zozinon nen Antios be o -fu ci "nran -a, en o -fu
'o fadt Bali lei 'saun 'a.

Pol 'lee Barnaba 'bala Ikomien

14 Zl Pol 'lee Barnaba 'bala Ikomien be, en o wla
"nyian Zuif 'nch 'le cin yl 'kuin. O Bali -le 'wl 'nch-
nch 'vl -wle, -a -nan nen Zuif 'nch "kaga 'lee minnun
nen o 'ka Zuif 'nch 'a dte, o -fz Zozi 'va. ² 'Pian Zuif 'nch
nen o 'ka "vale o yi -tala 'wl zle -a da dte, o 'wl wuu-
man minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a dte 'o 'ji, te 'o 'wulo
-ji "nranman -wliu "bu Zozinon man. ³ Pol 'lee Barnaba
'mch 'kpa tigl Ikomien. O yi -tera Minsan da, en o -yee
'wl 'nch-nch nen e min "sia 'wl 'ji be -a 'vl 'kpa tigl. Bali
'pa o va, -a -nan nen o -ce -srch "wlunun 'lee 'lebo "fz wl-
nun dre.

⁴ Min "kaga ceen 'e cin man 'fla 'b da, min -mienun a
Zuif 'nch -sru, en min -mienun a Zozi 'le 'pasianon -sru.
⁵ Zl minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a dte, 'lee Zuif 'nch, 'lee
'o 'tanon a 'o man wuunan 'nan -e 'o 'te 'pa Pol 'lee
Barnaba da, -e 'o -kale ween o va be, ⁶ en Pol 'lee Barna-
ba a -kann 'yl, -a -nan nen o flan bli, o -ku Lisiani
'lelon 'ji 'flanun nen o o laabo Lisitri 'lee Derbu be -a
da, 'lee o 'srch 'flanun da. ⁷ En o Bali -le 'wl 'nch-nch 'vl
'nan nun.

Pol 'lee Barnaba 'bala Lisitri

⁸ Min -tu a Lisitri 'fla, e ya 'e -srandt "tra. Waa -ya 'e 'la
le -a, ya'a tian 'li 'ta wule dt. ⁹ 'Wl nen Pol ci -a vnan be,
-a "trchen "a -yre, -a -nan nen Pol -a -nanjen tein, en Pol
-a -tch 'nan min zle e yi -tala 'yee 'belid da, ¹⁰ en Pol "e
-yre wei 'pleble 'ji 'nan: «'I 'wluan lou 'i 'cein -da tigl.»
'Nun tch e dre "kli, en e wluan, en e 'ta wudt 'sia.

¹¹ 'Wl nen Pol -a dre be, zl minnun -a -nan 'yl be, en o
-paandt 'sia -a vudt -a Lisiani wei -ji 'nan: «Bali lila "da
"minnun -a, en o 'bala -kaa 'va.» ¹² Te o Barnaba laabo
«Zeus», en o Pol "le laabo «Ermes», kch -yee 'wl tin 'ba
'le "wean. ¹³ "Wee bala -wee fla 'b da be, -wee bali Zeus
'bch 'pan 'kch a 'e 'tch -nan. -A -nan nen -wee Zeus
-panzan -ta trinun -a 'fla 'bch man -klch -yre "nen te lu
-fui "a 'e 'fudt o -blch -man. Zeus -panzan 'bch 'lee minnun
"kaga "a "vale 'nan 'o Zozi 'le 'pasianon 'bch -paan.

¹⁴ 'Pian zl Zozi 'le 'pasianon Barnaba 'lee Pol 'wl zle -a
'man be, o ta kli, -a 'wl 'nan o man, en o 'wee sounun 'ful
buu 'o da, en o -ku minnun yei "nun, te o -paan "man
-wle 'nan: ¹⁵ «-Me "wean nen kaa dra zle, minnun "tun
"nen 'ku 'a "le 'cee 'wl 'zu. Ku -ta Bali -le 'wl 'nch-nch vle
'cee, 'nan -e 'ka 'si 'cee 'wl "tun "nun 'labbe -a dredi man,
-e 'ka -sounla Bali nen -a yie ci "man "be -a -sru. -Yee 'tre
dre, en -yee la dre, en -yee jemie dre 'lee 'e 'va fenun
peenon. ¹⁶ 'Li 'e tede be, e minnun 'tu, en o sounla 'o 'bch
'ci 'soun wunun -sru. ¹⁷ 'Pian ya'a 'flinle 'yee "yi 'ci -kchndt
-a dt. -Yee ci 'nan e laa "sia laji te yaa -fean 'cee, e 'cee fe
'wlenun dra 'e tu -man, e ci "nrandt 'lee -blife -nch 'cee
"kaga.» ¹⁸ Pol 'lee Barnaba "koe "nyan -a vudt -a -wle
'nan, te 'o 'o 'pan dt, 'vaa en waa 'man.

¹⁹ -A -nan nen Zuif 'nch 'si Antios 'lee Ikomien, en o
-sen minnun zle o va, en o Pol -soun -kale -a. Waa plila, o
-ku -a lunen 'o 'ci nch 'nan e -ka. ²⁰ 'Pian zl Zozinon -a si
-fz be, en Pol wluan lou, e -ta 'fla.

Pol 'lee Barnaba -ku Derbu en o 'li 'o da Antios

-A ta tu ceen en Pol 'lee Barnaba -ku Derbu. ²¹ O Bali
-le 'wl 'nch-nch 'vl 'fla zle -a da, en min "kaga "fz Zozi
'va. -A -nan nen o 'li 'o da Lisitri 'lee Ikomien 'lee Antios
Pisidi. ²² O -ta Zozinon "koe "tch -a 'o da, te o 'wl "paala
-wle 'nan, 'o yi -tera Bali da 'li 'trilii, te waa ve -wle 'nan:
«-Kaa yra ye "kaga 'vaa, -e -kaa ku Bali -le mingnonen
tre da.» ²³ -Te o 'bala -leglizi -tu -nan -e 'o -wee min ceje-
nun -kch, en -te o ceen Bali tru 'badt 'lee fe 'soun man,
-e 'o o -peba wu Minsan nen o yi -tera "da "be -yrc.

²⁴ Zl Pol 'lee Barnaba Pisidi 'lelon ceen be, en o 'bala
Panfili 'lelon 'ji. ²⁵ O Bali -le 'wl 'nch-nch 'vl Pergi, en o
soun "ji Atali.

²⁶ 'Fla zle -a da nen o -fz -klu -ji, en o 'li 'o da Antios.
Antios 'bch 'nan nen o o -peba 'wu Bali lch 'nan 'e "yi dre
-wle, -e 'nyranman nen o "sia -a 'panan zle be o 'pa.

²⁷ Zl o 'bala Antios be, en o -leglizi 'nch cin 'yl, en 'wl-
nun nen Bali ciula o va yaa dre be, waa 'sinan 'pa. Waa
-ci 'vl "nyian -wle 'nan, minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a
dte, Bali -si 'le 'su -wle 'nan 'o yi -tera 'e da. ²⁸ "Be -sru
Pol 'lee Barnaba -fu o va tu "kaga 'kpa -a.

Zozinon wei dre 'tu Moizi -le -pei da Zeruzalem

15 Min -mienun 'si Zude 'lelon 'ji. Zl o 'bala Antios
be, en o 'wl "paadt 'sia "bu Zozinon 'ji, waa 'vl
-wle 'nan: «-Te min 'ka 'fale -klch-nch -va "le zl Moizi -le
-pei -a 'vl be -yee 'wl 'zu dte, Bali 'ka -a san sia 'wl 'ji
dt.» ² Pol 'lee Barnaba 'ka 'wl zle -a manle "yi "fo "dt, en
-sa 'pleble 'fala o yei 'wl zle -a da.

-A -nan nen minnun -a 'pla "da 'nan, Pol 'lee Barnaba
'lee Zozinon -mienun 'o 'ku 'wl zle -a tin 'ba Zeruzalem
'o 'vale Zozi 'le 'pasianon 'lee -a -nan -leglizi min ceje-
nun -a. ³ En Antios -leglizi 'pa o va -wee -kudt -ji. "Wee
-ku, o ciula Fenizi 'lee Samari, te 'wl nen e dre 'kch, en
minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a dte, o sounla Bali -sru "be,
te o -ko -a -nan wl vudt -a Zozinon le. 'Wl zle -a vudt ci
"nran -dan nch "bu Zozinon peenon le.

⁴ Zl o 'bala Zeruzalem be, -leglizi 'nch 'lee Zozi 'le
'pasianon 'lee -leglizi min cejenun o 'sia 'kpa tigl, en
'wl peenon nen Bali ciula o va yaa dre be, waa -nan
'sinan 'pa -wle.

⁵ -A -nan nen Farizen 'nch 'va min -mienun nen o dre
Zozinon 'a be, o wluan lou, en o 'nan: «Minnun nen o
'ka Zuif 'nch 'a dte, o o -fca paan 'klch-nch -va -e 'o vl
-wle 'nan 'o 'ta wula Moizi -le -peinun da.»

⁶ Zozi 'le 'pasianon 'lee -leglizi min cejenun 'o cin 'yl,
'nan -e 'o 'wl zle -a 'pla "da. ⁷ Zl o ceen -sa 'pleble 'fudt
man 'o cin yei "be, Piri wluan lou, en e -wle 'nan: «'An
"buun, kaa -kch 'nan 'cee Bali an 'si "va -e 'an 'yee 'wl
'nch-nch vl minnun nen o 'ka Zuif 'nch 'a dte -wle, 'du -e
'o 'fli -nch Bali le. ⁸ En Bali 'bch nen e min ci wl -kch "be,
yaa -ci kch 'yee lei 'saun 'nchndt -a -wle 'nan o ya 'yee

ve -a "le zi yaa -nōn -cēe bē -yee 'wl 'zu. ⁹ Bali 'ka -kaa 'cēnlē 'e cin man -kaa 'vale waa dī. E -wee 'wl 'wldt fui 'nan o yi -tēra 'e da -le "wēan.

¹⁰ En -mē "le "wēan nēn ka Bali man -wēeman? -Yēe cī 'nan -trō cibēn nēn -kaa tranun 'ka -kōlālē -a siadt -a dī, en -kaa 'bō 'ka 'kōlaman -a siadt -a dī, ka ya "vale 'ka -tōa "mēn Zozinōn 'win -ji. ¹¹ 'Pian -kaa yi -tēala "da 'nan, Minsan Zozi 'bō 'le "yi "le "wēan nēn -kaa 'si 'wl 'ji "le -wee 'wl 'zu.»

¹² Nun tōnō minnūn nēn 'o cin ydī bē, 'o 'ta -sēn, en o Barnaba 'lee Pōl wei mandt 'sia, en 'lēbo "fō wl nēn Bali ciūla o va yaa drē minnūn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe o yēi "bē, waa 'vl -wlē.

¹³ Zi o cēen -a vldt man bē, en Zaji -a vldt 'sia 'nan: «"Būnūn, 'ka "trōnōn "tō 'mēn. ¹⁴ Simōn "sia 'wl 'tu vūnan -cēe. E 'nan: Bali 'bō minnūn 'sidt 'sia 'yee vē -a, minnūn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe o yēi, 'nan -e 'wee 'tō bō. ¹⁵ En Bali 'lewei vūnōn 'le 'wl nēn waa crēn -tē bē, 'wl zīe yaa 'lē sōō. -Yēe cī 'nan, e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan: ¹⁶ Bali "e 'nan:

«"Bē -sru an lia 'an da
-e 'an David -le 'kōn nēn
e -wi bē, -a pee -tō.
-A "pa 'ji nēn e -fu -nan bē,
maan -tōōman 'e cin da
-e 'an 'wluan lou,
¹⁷ 'dū -e min -mienun nēn
o -fu bē, 'o Minsan -wēe
'o 'vale 'lēglōn -mienun nēn
'an 'tō yra o man bē waa.
¹⁸ 'An 'bō Minsan,
'wl nēn maan 'vl 'e 'cēn
-a -nan lē 'ka lē va dīe,
maan 'lē sōōman.» »

¹⁹ En Zaji -a 'le 'sran 'nan: «-Yēe "wēan, e ya 'an 'ji 'nan, minnūn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe, en o sōōnla Bali -sru "bē, e ya "yi -e min 'e vlē 'e 'tō o -sru 'nan 'o 'ta wula Moizi -le -pei da dī. ²⁰ 'Pian -kaa 'fluba 'crēn -tē -wlē 'nan, te 'o 'wi nēn waa -tē -yu lē bē -a -blī dī, en te 'o cin nan 'lee 'o cin -sran -wēe "dī, en te min 'e "blū -wēe "dī. En te 'o 'wi nēn min 'ka -a -blō 'cēnlē -e -a nyēn 'e -sran dīe -a -blī dī, en te 'o 'wi nyēn -blī dī. ²¹ -Yēe cī 'nan, 'li 'e 'cēn bē Moizi -le -pei -tō wūnūn zīe 'flanōn pēēnōn -a -tōa, kōō waa ta vē minnūn lē Zuif 'nōn 'le cin yl 'kuin tu pēēnōn man 'flinla "yi da.»

Zozi 'le 'pasianōn 'fluba 'pa 'sia minnūn nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe -wlē

²² -A -nan nēn Zozi 'le 'pasianōn, 'lee min cejenun, 'lee -lēglīzi 'nōn pēēnōn wei drē 'tu, en o min -mienun 'si o yēi, en o 'pa 'sia Antīōs 'o 'vale Pōl 'lee Barnaba -a. Zūdazi nēn waa laabo "nyian Barsaba bē 'lee Sila nēn Zozinōn 'yra -tēa "o man bē, o nēn o 'o 'si o yēi. ²³ 'Fluba nēn waa -nōn -wlē "bē -nyēn 'gu:

«"Ku Zozi 'le 'pasianōn 'lee min cejenun 'bē 'fluba 'crēn -tē 'ka Zozinōn nēn ka cī Antīōs 'lee Siri 'lēglōn 'ji 'lee Silīsi 'lēglōn 'ji, te o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe, 'cēe. Ku ya 'ka "būnūn -a, ku "we 'ka 'va.

²⁴ Kua 'man 'nan, 'ku 'va min -mienun nēn ku 'a 'si -nōnlē 'wlē "dīe, o 'lū 'ka 'cī baalē -ji 'wee 'wl "paadt -a, en o 'ka "koe 'si 'ka da. ²⁵ -Yēe "wēan, zi 'ku cin wei -cī 'man bē, en kua 'yl 'nan, e ya "yi -e 'ku min -mienun 'si 'va -e 'ku o 'pa 'sia 'cēe 'o 'vale 'ku "bū Barnaba 'lee Pōl nēn ku o ye "yi "bē waa. ²⁶ Min "fli zīe, e -fu "wēnōn -e 'o 'ka -kaa san Zozi Crizi 'tō 'ji. ²⁷ En ku Zūdazi 'lee Sila 'pa 'sia 'nan 'o 'wl 'bō 'lein 'gūē -a vl 'cēe 'o 'bō 'a. ²⁸ -Yēe cī 'nan Bali lei 'saun 'lee 'ku 'bō, 'wl nēn 'kō 'ka 'ta wula "da "bē, kūē 'vl 'cēe, ku 'a 'wl 'pee 'palē "va "dī. ²⁹ 'Bē 'wl zīe, 'bē cī 'nan: Te 'ka 'wi nēn waa -tē -yu lē bē -a -blī dī, en te 'ka 'wi nyēn -blī dī, en te 'ka 'wi nēn min 'ka -a -blō 'cēnlē -e -a nyēn 'e -sran dīe -a -blī dī, en te 'ka cin nan 'lee 'ka cin -sran -wēe "dī, en te min 'e "blū -wēe "dī. 'Wlūnūn zīe, 'ka 'ta wula "da.

Ku 'ka 'tō bō.»

³⁰ -A -nan nēn o 'pa 'sia, en o -ku Antīōs. Zi o 'bōla 'nan nūn bē, en o Zozinōn cin 'yl, en o 'fluba zīe -a -nōn -wlē. ³¹ Waa ta 'vl, en o pēēnōn 'cī nran, e o "koe "tō 'o da -le "wēan.

³² Zūdazi 'lee Sila nēn Bali 'lewei vūnōn 'a bē, o 'wl "ka-ga tin 'ba -wlē, o man -tō 'plēblē, en o "koe "tō 'o da. ³³ O -fu Antīōs 'fla tu "wēnēn 'a 'vaa, en Zozinōn 'ku o 'palē -sia -trōō 'nan -e 'o li 'o da Zeruzalēm. ³⁴ ['Pian Sila "e 'vl 'nan "e -foo Antīōs 'fla.] ³⁵ Pōl 'lee Barnaba "o -fūō An-tīōs, en 'o 'vale min "kaga "a o 'wl paa minnūn ji, en o Minsan -le 'wl 'nōnōnōn 'vl -wlē.

Pōl cēin "flizan nēn te e -ko Bali -le 'wl 'nōnōnōn vlē

Pōl 'lee Barnaba cēn 'e cin man

³⁶ Yi "fli yaa "bē -sru, en Pōl "e 'nan Barnaba lē 'nan: «"Fla pēēnōn nēn ku cīl "da Minsan -le 'wl 'nōnōnōn vldt -a bē, 'ku cīl "nyian "da -e 'ku "bū Zozinōn nēn -nan nūn bē o yl.» ³⁷ Barnaba a 'vale 'nan Zan nēn waa laabo Mark bē 'e 'kula 'o -sru. ³⁸ 'Pian Pōl 'ka 'wlē "man -e 'o 'ku waa dī, kōō Mark 'nyranman 'tūl o man Panfili 'lēglōn 'ji, en e 'si o -sru. ³⁹ Pōl 'lee Barnaba wei 'ka drēle -tūwli "fo "dī, -a -nan nēn o cēen 'e cin man. Barnaba Mark -fō 'e -sru, en o -fō -klu -dan ji, o -ku Sipri 'trēda. ⁴⁰ Pōl "e Sila -fō 'e -sru, en Zozinōn o -pēba 'wū Bali lō, en o -ku. ⁴¹ O ciūla Siri 'lēglōn 'lee Silīsi 'lēglōn 'ji, te o -ko Zozinōn "koe "tōdī -a 'o da.

Pōl 'lee Sila -ku Derbu 'lee Lisitri 'lee Ikomien

16 -A -nan nēn Pōl ciūla Derbu, en e 'bōla Lisitri. 'Fla zīe -a da bē, Zozi -sruzan 'tu a -nan, waa laabo Timote. -A "tī "a Grēk min -a, lūmōn -tu nēn e ya Zozi 'va bē -yēe 'nēn nēn, Zuif lū nēn. ² -A "tō "yi "a Zozinōn nēn Lisitri 'lee Ikomien bē o 'le. ³ Pōl a "vale 'e 'ku 'o 'vale 'waa, en e -ku -a -fōlē -klōnōnōn -va, Zuif 'nōn nēn fē zīe -a -nan bē -wee "wēan. Kōō o pēēnōn -a -tōa 'nan Timote "tī "a Grēk min -a. ⁴ Flānūn nēn o ciūla "da "bē, 'wl nēn Zozi 'le 'pasianōn 'lee Zeruzalēm min cejenun -a 'vl bē, waa 'vl 'fla zīe -a da 'nōn lē, 'nan 'o 'ta wula "da. ⁵ -A

-nan nen Zozinɔn 'le yi -teradt Bali da 'pa "da, te Zoz-
inɔn 'ko bɔdɩ -a "kaga yi -tudu pɛɛnɔn man.

Pɔɩ -ku Masedɔa

⁶ Pɔɩ a "vale 'o 'ku Bali -le 'wl 'nɔnɔnɔn vl Azi 'leglɔn 'ji,
'pian Bali lei 'saun 'ka 'wulɛ "man "dɩ. -Yee "wean o ciɩa
Pirigi 'lee Galatu 'leglɔn 'ji. ⁷ Zɩ o 'bɔɩa Misi 'leglɔn 'ji bɛ,
en waa man wɛɛ 'nan 'o 'ko Bitini 'leglɔn 'ji, 'pian Zozi
lei 'saun 'ka 'wulɛ "man "dɩ. ⁸ -A -nan nen o ciɩa Misi, en
o 'bɔɩa Troas 'fla. ⁹ -Pei -man, e drɛ Pɔɩ lɛ "le nyirinvla
-zu, e drɛ -yrɛ "le Masedɔa min -tu a 'e 'tɔdɩ lou, te yaa
tru "baa -a vɩdɩ -a 'nan: «I ciɩa Masedɔa 'leglɔn 'ji, 'i 'ta
'pa 'ku 'va!» ¹⁰ Zɩ Pɔɩ 'wl zɩɛ -a -nan 'yɩ "le nyirinvla -zu
bɛ, en kua man wɛɛ 'nan 'ku 'ku Masedɔa 'leglɔn 'ji, kɔɔ
kua -tɔa 'nan Bali 'ku laabu 'nan -e 'ku 'yee 'wl 'nɔnɔnɔn
vl -nan nun.

Pɔɩ 'bɔɩa Filipu 'fla

¹¹ Zɩ ku -fɔ -klɩ -dan ji Troas bɛ, en ku -ku Samotras.
'Bɛ 'ta tu cɛɛn en ku -ku Neapoli. ¹² Ku 'si 'bɛ 'nan, en ku
-ku Filipu 'fla. Filipu 'fla zɩɛ, -yɛɛ ci Masedɔa 'leglɔn 'ji
'fla tɛdɛ -a, en Rɔm 'nɔn 'bɛ 'fla 'kɔ 'tɔ. Ku -fu 'fla zɩɛ -a
da tu "wennen 'a.

¹³ 'Flinla "yi da, ku 'si 'fla zɩɛ -a da, en ku -ku lu "nen 'yi
'tu "sɔnɔn. -A -cin a 'ku 'ji 'nan Zuif 'nɔn 'le Bali tru 'banan
-kɔan fɛ zɩɛ -a -nan. Zɩ ku cɛɛn -nyrandɩ man bɛ, en
lɩmɔnɔn nen 'o cin yɩdɩ fɛ zɩɛ -a -nan bɛ, ku 'wl tin
'badɩ 'sia -wlɛ. ¹⁴ Lumɔn -tu a fɛ zɩɛ -a -nan te e 'yra -tɛa
Bali man, -a 'tɔ nen Lidi, e "sia Tiatire. Min -dandan nun
ta sɔ nen yaa -taan. E ya 'wl zɩɛ -a mannan, en Minsan
-a "trɔɛn 'le 'su, en 'wl nen Pɔɩ ci -a vɩnan bɛ, yaa -ci
'man 'kpa tɩglɩ. ¹⁵ -A -nan nen waa -batize drɛ 'o 'vale 'e
'mangulinun -a, en e 'ku tru 'ba -a vɩdɩ -a 'nan: «-Te kaa
"nɔnɔnman 'ka 'ji 'nan, an wɩl Minsan man 'an 'bli
pɛɛnɔn 'a bɛ, 'ka 'fu 'an 'va tu "wennen 'a.» E kɔɔla 'wl
zɩɛ -a man, en ku wɩl "man.

Minnun Pɔɩ 'lee Sila -fɔ -pu 'kuin

¹⁶ Te ku "ta -ko fɛnan nen o Bali tru "baa bɛ -a -nan,
en nɔan lɩmɔn -tu -ta 'ku 'lɛ. Lɩ zɩɛ -mlengan a -a -sru, e
-pɛ -tɔɩa, -yee "wean minnun nen waa "paala bɛ o "lala
ye "man "kaga. ¹⁷ E sɔɔnla 'ku 'vale Pɔɩ -a 'ku -sru, te e
-paan "man 'nan: «Minnun 'labɛ, Bali nen min ta lou
"bɛ, -yee 'nyranman 'panɔn nen waa. O ya Bali -le 'wl
nen e min "sia 'wl 'ji bɛ -a vɩnan 'cɛɛ.» ¹⁸ Yaa 'vl zɩɛ yi
"kaga 'wlɩ, kɔɔn Pɔɩ 'ka 'vale e 'wl zɩɛ -a maan "nyian dɩ,
en e 'man lila "da, e 'nan -yu nen -a -sru "bɛ -yrɛ 'nan:
«'An 'kɔ "e 'yie 'nan Zozi Crizi 'tɔ da, 'i 'si lɩ 'gɩɛ -a -sru.»
En -yu zɩɛ e 'si -a -sru 'nun.

¹⁹ Nɔan lɩmɔn zɩɛ minnun nen waa "paala bɛ, zɩ waa
'yɩ 'nan wa'a "nyian "lala ye lɩ zɩɛ -a man dɩɛ, en o Pɔɩ
'lee Sila 'kun, o -ku waa 'fla 'tanɔn 'lɛ fɛnan nen o tin
"baa bɛ -a -nan. ²⁰ Zɩ o -ku waa tin 'banɔn 'lɛ bɛ, en o
'nan: «-Vɛ -mienun 'gɩɛ, o -tein -tria 'ku flannɩ yei, Zuif
'nɔn nen waa. ²¹ O ya "vale o 'wl -trɛ "paaman 'ku 'ji,
ku'a 'we "man "dɩ, en ku'a 'kɔɩaman -e 'ku 'ta wɩla "da
"dɩ, ku ya Rɔm 'nɔn 'a -le "wean.»

²² -A -nan nen 'bli 'fɔ min "kaga 'ji o man, en tin
'banɔn 'e 'nan minnun lɛ 'nan, 'o -wee sɔnɩn "koo 'o
man, en 'o o -sɔn sɔnba "a. ²³ Zɩ o cɛɛn o -sɔndɩ man bɛ,
en o o -fɔ -pu 'kuin. Waa 'vl min nen 'e yie -tɔa "o va bɛ
-yrɛ 'nan, 'e yie 'tɔ o va 'kpa. ²⁴ Zɩ min zɩɛ e 'wl zɩɛ -a
'man bɛ, en e o -fɔ -pu 'kɔn kplɔ -ji, en e 'ploblo 'fɔ o
cɛin -man.

²⁵ -Pei -man te bada -tɔ, en Pɔɩ 'lee Sila Bali tru 'badɩ
'sia, te o Bali 'tɔ kɔ "dre -fɔa, te minnun nen -pu 'kuin
bɛ, o o wei maan. ²⁶ 'Nun tɔɔn en 'trɛ nyɔnɔn, e nyɔnɔn
'pleɩɩ "bɩɩ "le "wean -pu 'kɔn nyɔnɔn 'e 'klɩ -ji. Tu 'kɔ
zɩɛ -a wɩɩ, en -pu 'kɔn -kɛin pɛɛnɔn 'lɛ 'su, en fɛnɩn
nen 'e 'fɔdɩ -pu 'kɔnɔnɔn cɛin -man bɛ, -a pɛɛnɔn 'lɛ 'su.

²⁷ Zɩ min nen 'e yie -tɔa "o va bɛ e fuu bɛ, e -kɛinɩnɩn
'yɩ 'e 'lɛ 'sɩdɩ, en e 'yee srɛn 'su 'ji 'nan -e 'e 'fli -tɛ, kɔɔ
yaa nɔnɔn 'e 'ji 'nan -pu 'kɔnɔnɔn pɛɛnɔn 'tɛ -ji. ²⁸ 'Pian Pɔɩ
paan -yrɛ wei 'pleɩɩ 'ji 'nan: «Te 'i 'wl 'wɩdɩ "drɛ 'i 'fli lɛ
dɩ, ku ya 'gɩ 'ku pɛɛnɔn.»

²⁹ Tɔɔn en min zɩɛ e 'nan 'o 'tɛ 'bi, en e wla "nyianɩ
-pu 'kɔnɔn 'va, en e blula Pɔɩ 'lee Sila wɩɩ, te e nyɔnɔn-
man. ³⁰ "Bɛ -sru e o 'bɔɩa bei, en yaa laabu -wɩ 'nan:
«'An "tunɩn, maan dra 'kɔ -e 'an 'si 'wl 'ji?»

³¹ En o -yrɛ 'nan: «I yi -tera Minsan Zozi da -e 'ka 'vale
'yie 'kɔnɔnɔn 'nɔn 'a 'ka 'si 'wl 'ji.» ³² -A -nan nen o Min-
san -le 'wl 'nɔnɔnɔn 'vl -yrɛ 'o 'vale 'yee "kɔnɔnɔn 'nɔn
pɛɛnɔn 'a. ³³ -Pei 'kɔ 'leɩn zɩɛ -a man bɛ, min nen 'e yie
-tɔa -pu 'kɔnɔnɔn 'va bɛ, e -ku Pɔɩ 'lee Sila mɩn 'ji "foelɛ.
'Nun tɔɔn en waa -batize drɛ 'o 'vale 'yee "kɔnɔnɔn 'nɔn
'a. ³⁴ E -ku waa 'yee 'kuin, en e fɛnɩn -nɔn -wlɛ, waa blɩ.
-A -nan nen -a ci "nrandɩ 'sia 'o 'vale 'yee "kɔnɔnɔn 'nɔn
pɛɛnɔn 'a, e yi -tera Bali da -le "wean.

³⁵ Zɩ tu cɛɛn bɛ, en tin 'banɔn minnun 'pa 'sia, 'nan 'o
vl min nen e yie -tɔa -pu 'kɔnɔnɔn 'va bɛ -yrɛ 'nan, 'e 'si o
man. ³⁶ En min nen 'e yie -tɔa -pu 'kɔnɔnɔn 'va bɛ, e 'wl
'gɩɛ -a 'vl Pɔɩ lɛ. E 'nan: «Tin 'banɔn min 'pa 'sia 'nan,
'an 'si 'ka man. -Yee "wean 'ka bɔɩa, 'ka 'ku, 'ka 'fu
-trɔɛ.»

³⁷ 'Pian Pɔɩ -a 'vl 'pasianɔn lɛ 'nan: «O 'ku 'sɔn minnun
yie man, en o 'ku 'fɔ -pu 'kuin, wa'a 'wl zɩɛ -a -ci vlɛ dɩ,
-e te ku ya Rɔm 'nɔn 'a, en o ya "vale 'o "sia 'ku man 'e
kɔɔkɩ. -Yee "wean ku'a 'we "man "dɩ. 'O 'ta 'ku bɔɩa 'o
'kɔ 'a.»

³⁸ En 'pasianɔn 'ku 'wl zɩɛ -a vlɛ tin 'banɔn lɛ. Zɩ tin
'banɔn -a 'man 'nan, Rɔm 'nɔn nen waa bɛ, nyɛn o cɛɛn.
³⁹ Tin 'banɔn 'ta toba -fɔlɛ -wlɛ, en o o 'bɔɩa -pu 'kuin, en
waa 'vl -wlɛ 'nan, 'o yra 'si, 'o 'si 'fla 'kɔ da. ⁴⁰ Zɩ o 'bɔɩa
-pu 'kuin bɛ, en o -ku Lidi -va, 'o cin 'yɩ 'o 'vale 'o "bɩɩ
Zozinɔn 'a. O o "koe "tɔ o da 'vaa, en o 'si 'fla 'kɔ da.

Pɔɩ 'lee Sila -ku Tesalonik 'nɔn fla

17 O ciɩa Anfipoli 'fla 'lee Apoloni 'fla, en o 'bɔɩa
Tesalonik. Zuif 'nɔn 'le cin yɩ 'kɔn a fɛ zɩɛ -a -nan.
² Pɔɩ wla cin yɩ 'kɔn zɩɛ -a -ji "le yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yee
'wl 'zɩ. 'Flinla "yi yaaga 'a 'e cin -sru, te Pɔɩ 'wl nen 'e
'cɛɛn -tɛdɩ Bali -le 'flaba 'ji bɛ -a ve -wlɛ. ³ Pɔɩ -a ta ve
-wlɛ, te yaa -ci ve -wlɛ 'nan, e ya 'e vlɩdɩ 'nan min 'sizan
'wl 'ji 'e yra yɩ, -e 'e 'ka, -e 'e 'wɩuan -kanɔn 'va. En e

'nan: «Zoji nen an -yee 'wl ve 'cee 'gue, -yee ci min 'sizan 'wl 'ji -a.»

⁴ Min plöennun 'wl zle -a 'man 'wl 'kpa -a, en o -fö Pöl 'lee Sila -sru, 'lee Grök 'nön "kaga "nen o 'yra -tea Bali man be, 'lee lümön -mienun nen o 'yra -tea "o man 'fla be. ⁵ 'Pian man budt wla Zuif 'nön 'ji, en o yie 'plönön ku-un 'fla yei, o o -sen 'o 'va, en o 'wl 'föla 'fla. O -ku 'wl 'töle min -tu nen waa laabo Zasön be -a man 'yee "kön-nen 'nan, 'e Pöl 'lee Sila -nön 'wle -e 'o 'ku waa 'flanön 'le. ⁶ Wa'a Pöl 'lee Sila yule di, en o Zasön 'lee "bu Zozinön -mienun 'kun, en o -ku waa 'fla 'tanön 'le, te o -paanman -a vüdi -a 'nan: «Minnun nen o 'treda baa 'ji be, o -ta 'gu, en Zasön o 'sia. ⁷ Mingönnennun tazan nen Röm be, -yee -pei -tö wunun be, o ya -a srenan. Waa 'vl 'nan, mingönnen -tu a "nyian, wee laabo Zoji.» ⁸ 'Wl zle e 'nan 'fla 'tanön 'lee minnun man. ⁹ Zasön 'lee "bu Zozinön -mienun -a man pan 'wu -wle 'vaa, en o 'si o man.

Pöl -ku Bere 'fla

¹⁰ Zl -pei 'tan be, en Zozinön 'ku Pöl 'lee Sila 'pale -sia, en o -ku Bere 'fla. Zl o 'böl 'nan nun be, en o wla Zuif 'nön 'le cin yl 'kuin. ¹¹ 'Fla zle -a da 'nön be -wee 'wl a 'yi, en o 'wl maan e "mlian Tesalonik 'nön da. Waa -weeman 'nan 'o Bali wei maan. Bali wei nen 'e 'cren -tedi be, waa ta ve tu pëenön man, -e 'wl nen Pöl a ve -wle "be, 'o -tö 'nan 'wl 'kpa nen. ¹² O va Zuif 'nön "kaga 'yi -tera Zoji da, 'lee Grök lümön -mienun nen o 'yra -tea "o man be, 'lee -klönön "kaga 'kpa.

¹³ 'Pian zt Tesalonik Zuif 'nön -a 'man 'nan, Pöl a Bali -le 'wl 'nönön vnan Bere be, en o -ta 'wl 'föla 'fla zle -a da 'nön yei. ¹⁴ -A -nan nen Zozinön 'ku Pöl 'pale -sia jemie man. 'Pian Sila 'lee Timote "o fuu 'fla 'böl da. ¹⁵ Minnun nen o -ku Pöl 'pale -sia be o 'böl 'a Aten 'fla, en o 'li 'o da. Pöl o kall 'nan 'o vl Timote 'lee Sila 'le 'nan 'o 'lu tada.

Pöl 'böla Aten 'fla

¹⁶ Te Pöl a Sila 'lee Timote -pennan Aten 'fla be, en e 'fla zle -a da 'yl 'e fadi -yu nen waa -paan "be -a. 'Wl zle e 'nan "man. ¹⁷ -Yee "wean Pöl 'wl tin 'ba Zuif 'nön 'lee minnun nen o 'yra -tea Bali man be -wle cin yl 'kuin, en minnun nen e böla "o man -guada tu pëenön man be, e 'wl tin 'ba "nyian -wle.

¹⁸ 'Fluba 'töönön nen o ci Epikuri -sru "be, 'lee o nen Sitoiki -sru "be, o -sa -födi 'sia 'o 'vale Pöl -a. O -mienun -a laabu 'nan: «-Me "wl nen kö -tözan 'labé yaa ve?» O -mienun "o "ve 'nan: «Maan ye "le 'nan 'leglön pee -le Bali -le 'wl nen yaa ve.» -Yee ci 'nan Pöl a Zoji 'le 'wl 'nönön vnan, te e minnun nen o -ka be -wee wluandl -kanön 'va 'wl ve, -yee "wean o 'wl zle -a 'vl. ¹⁹ -A -nan nen o Pöl 'kun, en o -ku -a tin 'banön 'le fenan nen waa laabo Aeropaz be -a -nan. Waa laabu -yö 'nan: «'Wl -tre nen i ci -a "paanan 'gue, ku ya "vale "ku maan. ²⁰ -Yee ci 'nan 'wl nen e -ciala 'ku da be, -nyren yia ve 'kué. -Yee "wean ku ya "vale 'ku 'wl zle -a -ci maan.» ²¹ Aten 'nön

'lee -pen 'nön nen Aten 'fla be, -së "wudl 'lee 'sinan -trenun nen waa mandl ye "yi.

²² En Pöl wluan lou tin 'ba 'nön yei, en e 'nan: «Aten 'flanön, maan -töa 'nan 'cee balinun a 'ka 'yra -tea "o man 'kpa. ²³ -Yee ci 'nan "mëen vnan 'an 'ci 'ka fla yei "be, an 'cee balinun -pannan 'yl. An Bali -pan "dave -tu 'yl te waa cren -te "man 'nan:

«E ya Bali nen ku'a töa dié -yee ve -a.» Bali 'böl nen kaa -paan te ka'a töa dié, an -ta 'nan -e 'an -yee 'wl vl 'cee.

²⁴ Bali nen e 'tre 'lee 'e ta fenun pëenön dre be, -yee ci Minsan nen e 'tre 'lee la "paala be -a, en ya'a 'nyeanla min -pe dre fenun ji di. ²⁵ En ya'a weeman 'nan min 'e 'pe "nen "fë 'si -e 'e -nön 'yre di. -Yee ci 'nan Bali 'böl 'be min ci fulö 'lee 'belidi 'lee fe pëenön -nön "min le.

²⁶ Bali 'böl -a dre, en 'leglön pëenön "ti "a -tuwli, en e -wee 'tre 'leda dre, en e -wee le "nen 'pla.

²⁷ Yaa dre zle, 'nan -e minnun 'o 'e -wee 'o 'pe "paadl -a fe pëenön 'nan, 'nan -e 'wee yl. 'Pian -e te Bali 'böl 'ka -kaa man -köbli di. ²⁸ -Yee dre en -kaa ya 'treda, en -yee -maan -kaa kla -kaa man, en -yee 'belidi -nön -cee. 'Ka 'böl 'va 'fluba 'töönön 'wl zle -a cren -te 'va, waa cren -te 'nan: «'Wl 'kpa, -kaa ya -yee 'nennun -a.» ²⁹ En -te -kaa ya -yee 'nennun -a be, -ka'a 'kolaman paan -e -kaa ci "nön 'nan, -kaa Bali -könnan -siga minnun 'lee "lala minnun 'lee -köle minnun nen minnun o nyaan 'o 'pe -a 'lee 'o 'wulo -ji wunun da be -a man di.

³⁰ En tu nen te min 'ka Bali töa dié, Bali 'ka -a paa be man di, 'pian 'be nen 'gue, e 'leglön pëenön 'ji 'nön laabu 'nan 'o 'si 'o dre wl -wldi "man -e 'o 'fli 'nön 'yre.

³¹ Kö Bali yi -tu 'pla 'nan -e 'e 'treda 'nön pëenön 'le 'wl tin 'ba 'e 'nön da. Bali min -tu 'si "va, yaa -tö 'wl zle -a -ji tin 'bazan 'a, en yaa -ci kö -wle -a wluandl -a -kanön 'va.»

³² Zl o -kanön wluandl da wl 'man be, en o plöennun -a së wudl 'sia, en o -mienun "o 'vl 'nan: «'Yi pee nyan, -e 'kui wei man "nyian.»

³³ -A -nan nen Pöl 'böla o yei. ³⁴ 'Pian min -mienun -fö -a -sru, en o yi -tera Zoji da. Dioni 'böl nen tin 'bazan 'tu -a be e ya o va, 'lee lümön -tu nen waa laabo Damari be, 'lee min -mienun "nyian.

Pöl 'böla Korenti 'fla

18 "Be -sru en Pöl 'si Aten 'fla, e -ku Korenti. ² E Zuif min -tu nen waa laabo Akila be -a 'yl 'nan nun. Waa -ya Pönt 'leglön 'ji. 'O 'vale 'e nan Priskil -a, o "sia 'sinan Itali 'leglön 'ji 'e -tre. Kö mingönnennun tazan Klodu nen Röm be, e 'nan, Zuif 'nön pëenön 'o 'si Röm 'leglön 'ji. En Pöl -ku Akila 'lee Priskil -va. ³ O 'pa nyranman a -tuwli "le "wean Pöl -fu o va, en o 'nyranman 'pa e cin va. -Wee 'nyranman nen 'nan 'o -tandannun dre.

⁴ 'Flinla "yi -tudü pëenön da be, te Pöl 'wl "paaman Zuif 'nön 'le cin yl 'kuin, yaa -weeman 'nan Zuif 'nön 'lee Grök 'nön 'o -köön 'e -sru. ⁵ 'Pian zt Sila 'lee Timote 'si Masedöa 'leglön 'ji o -ta be, en Pöl Bali -le 'wl 'nönön 'saza "paadl "sia. Yaa ve Zuif 'nön 'le 'nan, Zoji 'be ci min 'sizan 'wl 'ji -a. ⁶ Zuif 'nön 'ka 'o "trön "töle -a wei le di. En zt waa wei fuimlan 'nan te waa "srönman be, en Pöl 'yee kö ci plu -a -ci -köndl -a 'nan, 'e 'pe 'si -wee 'wl 'ji. E

'nan -wle 'nan: «'Wl nen e -taa "bɔle 'ka man be 'ka 'bɔ 'lɔ wl nen. Te 'ka 'an 'tɔ vl dɪ. 'Be nen 'sien 'gʊe minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, o va nen an -ko.»

⁷ Pɔl 'bɔla cin yl 'kuin, en e -ku min -tu nen e 'yra -tɛa Bali man be -yee 'kuin. Min zɪe waa laabo Titu Zuti -yee 'kɔn a Zuif 'nɔn 'le cin yl 'kɔn 'bɔ "srɔn. ⁸ 'Pian Cripu 'bɔ nen cin yl 'kɔn 'tazan -a be, e yi -tɛra Minsan da 'o 'vale 'yee "kɔnnɛn 'nɔn 'a. En Korɛnti 'nɔn "kaga "nen o cɪ Pɔl wei mannan be, o yi -tɛra Minsan da "nyian, en o o -ba-tize drɛ.

⁹ -A -nan nen Minsan 'wl tin 'ba Pɔl lɛ -pei -man "le nyirinva -zu. Yaa 'vl 'nan: «Te "klan 'e 'kɔn 'i 'ji dɪ. 'I 'wl vl minnun lɛ, te 'i 'flin 'wɪdɪ -a dɪ. ¹⁰ -Yɛɛ cɪ 'nan, an ya 'i "srɔn, en min -tu 'ka 'kɔlamɔn 'i 'kundɪ -a -e 'e 'wl 'wɪdɪ "drɛ 'yie dɪ, kɔk 'mɛn minnun a "kaga 'fla 'gʊe -a da.» ¹¹ Pɔl -fu 'fla zɪe -a da lɛ -tu mɛn 'shɛɛdu te e Bali -le 'wl "paaman minnun ji.

¹² Tu nen Rɔm 'nɔn 'le -kɔnmandan Galɔn -tɔ Akai 'lɛglɔn da be, en Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pɔl man, waa 'kun, en o -ku -a -a cɛin -da. ¹³ Waa 'vl -kɔnmandan zɪe -yrɛ 'nan: «-Vɛ -mie 'gʊe, e 'wl "paaman minnun ji 'nan, minnun 'o Bali 'tɔ bɔ 'e 'pee, -pei -tɔ wunun man.»

¹⁴ Pɔl "ta 'wl "sia "va, 'nun tɔkɔn en Galɔn "e Zuif 'nɔn lɛ 'nan: «"Te min 'gʊe, 'wl 'wɪdɪ -dan tu nen yaa drɛ be, "te maan 'sinan "va 'yl 'ka Zuif 'nɔn lɛ. ¹⁵ 'Pian en ka ya 'wl 'blunɔn 'wl "paadu 'lee 'wl "paanɔn da be, 'lee 'ka 'bɔ 'le -pei -tɔ wunun da be, 'ka 'bɔ 'lɔ wl 'be. Ma'an 'we "man -e 'an drɛ 'be tin 'bazan 'a dɪ.» ¹⁶ En Galɔn "e 'nan -wle 'nan, 'o bɔla tin 'ba 'kuin. ¹⁷ -A -nan nen minnun pɛɛnɔn Sostɛn nen cin yl 'kɔn 'tazan -a be -a 'kun, en waa -sɔndɪ 'sia tin 'ba 'kɔn 'bɔ 'lɛ "nen. 'Pian Galɔn 'ka 'wl 'tu 'sile "da "dɪ.

Pɔl 'li 'e da Antɔs

¹⁸ Zɪ 'wl zɪe e drɛ be, Pɔl tu "kaga drɛ Korɛnti, en e 'si "buɪ Zozinɔn nen -nan nun be o va 'o 'vale Priskil 'lee Akila -a, o -ku Cɛncre 'nan -e 'o 'fɔ -kɪ -dan nen e -ko Siri be -a -ji. Pɔl -tɔ 'e wei -da Bali lɛ, -yee "wɛan 'e 'wulo "jɛ 'bu "kɪglɔn 'vaa en e 'si Cɛncre. ¹⁹ O 'bɔla Efɛz, en Aki-la 'lee Priskil -fu 'fla zɪe -a da, en Pɔl -ku cin yl 'kuin, e 'wl tin 'ba Zuif 'nɔn lɛ. ²⁰ -A -nan nen Zuif 'nɔn "e -yrɛ 'nan 'e yi -mie drɛ 'o 'va. ²¹ 'Pian Pɔl 'ka 'wɪlɛ "man "dɪ, en e -si tru 'ba -wɪlɔ. E -wle 'nan: «-Te Bali wɪ "man "be, an -taa "nyian 'ka 'va 'gu.»

Pɔl 'si Efɛz, en e -fɔ -kɪ -dan nen e -ko Sezare be -a -ji. ²² Zɪ e 'bɔla Sezare be, en e -ku 'e cɛin -ji Zeruzalem Zozinɔn 'tɔ bulɛ. "Be -sru en e Antɔs 'si 'sia.

Pɔl cɛin yaagazan nen te e -ko Bali -le 'wl 'nɔn -nɔn vlɛ

²³ Pɔl 'mɔn "wɛnɔn Antɔs, en e -ku 'e 'lɛ. E ciɪa Galatɪ, "be -sru Pirigi te e -ko -a -nan Zozinɔn pɛɛnɔn "koe "tɔdɪ -a 'o da.

Apolo 'wl paa Efɛz 'lee Korɛnti

²⁴ Zuif min -tu nen waa laabo Apolo, en waa -ya Alɛzandri be, e 'bɔla Efɛz. Apolo zɪe, e "we 'wl 'tɔ wei -ji, en e Bali -le 'fluba 'wle "kaga -tɔa. ²⁵ Zɪ kɔ min 'e 'ta wula Minsan -sru "be, -nyren waa paa "ji. Apolo 'e 'fli -nɔn Bali -le 'nyranman 'padɪ -ji, en e Zozɪ 'le 'wl 'nɔn -nɔn ve minnun lɛ "le zɪ Zozɪ -a 'vl be -yee 'wl 'zu 'sɛzɛ, 'pian 'wl nen Zan min -batize drɛ "man "be -nyren yaa -tɔa "cɛ. ²⁶ Apolo yi -tɛra 'e 'fli da, en e Bali -le 'wl vlɪɪ 'sia Zuif 'nɔn 'le cin yl 'kuin. Zɪ Priskil 'lee Akila -a wei 'man be, en waa laabu 'o 'va, en zɪ kɔ min 'e 'ta wula Bali -sru "be, waa paa "ji 'kpa tɪglɪ.

²⁷ Zɪ Apolo a "vale 'e 'ko Akai 'lɛglɔn 'ji be, en Zozinɔn -a "koe "tɔ 'e da -kudɪ -a. -A -nan nen o 'fluba 'crɛn -tɛ, waa -nɔn -yrɛ. Waa crɛn -tɛ -ji 'nan, Zozinɔn nen -nan nun be 'o Apolo 'sia tɪglɪ. Zɪ e 'bɔla Korɛnti be, minnun nen Bali -le "yi "le "wɛan o yi -tɛra Zozɪ da be, e 'pa o va -dan. ²⁸ -Yɛɛ cɪ 'nan 'wl nen Zuif 'nɔn -a dra te e 'ka "yi "dɪe, yaa -tɛala o yra minnun yie man 'e klɔ ji. 'Wl zɪe yaa -ci kɔn -wle Bali wei nen 'e 'crɛn -tɛdɪ be -a 'nan Zozɪ 'be cɪ min 'sizan 'wl 'ji -a.

Pɔl 'li 'e da Efɛz

19 Te Apolo a Korɛnti, en Pɔl ciɪa Azi kɔnnun yei 'zia, -a -nan nen e 'bɔla Efɛz. 'O 'vale Zozinɔn -mienun -a 'o cin 'yl, ² en yaa laabu -wɪlɔ 'nan: «Zɪ ka yi -tɛra Zozɪ da be, ka Bali lei 'saun 'yl?»

En o 'nan -yrɛ 'nan: «Ku'a 'bɔ manlɛ 'nan Bali lei 'saun a dɪ.»

³ En Pɔl -a laabu -wɪlɔ 'nan: «O 'ka -batize drɛ 'wl "cɛn "man?»

O 'nan -yrɛ 'nan: «O 'ku -batize drɛ "le zɪ Zan -a 'vl be -yee 'wl 'zu.»

⁴ -A -nan nen Pɔl "e 'nan: «Zan minnun nen o 'si 'o drɛ wl -wɪdɪ "man, en 'o 'fli -nɔn Bali lɛ be o -batize drɛ. Zan 'bɔ -a 'vl minnun lɛ 'nan, min nen e -taa "talɛ 'an -sru "be, 'ka yi -tɛra -a san da. -Yɛɛ cɪ Zozɪ 'a.»

⁵ Zɪ o 'wl zɪe -a 'man be, en o o -batize drɛ Minsan Zozɪ 'tɔ da. ⁶ Pɔl 'e 'pɛ 'pla o da en Bali lei 'saun 'ta o da. -A -nan nen o 'wɪdɪ 'sia wei peenun -ji, en o Bali 'lewei vlɪɪ 'sia. ⁷ Minnun zɪe o pɛɛnɔn "nen bɔa -fuda "fli.

⁸ En Pɔl wla Zuif 'nɔn 'le cin yl 'kuin. E yi -tɛala 'e 'fli da, en -a mɛn yaaga 'bɔ te e 'wl "paaman minnun ji. Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ -le 'wl nen yaa ve minnun lɛ, te yaa -wɛɛman 'nan minnun 'o man "yi, -e 'o -sɔnɪla Bali -sru. ⁹ 'Pian zɪ min -mienun 'ka 'wl zɪe -a siala 'wl 'a dɪ, en wa'a 'we "man -e 'o yi -tɛra "da "dɪe, te o "we 'wl "paadu zɪe -a man -wɪdɪ min pɛɛnɔn yie man be, -a -nan nen Pɔl 'si o va. Yi -tudu pɛɛnɔn man e 'wl "paaman 'sien Zozinɔn 'ji, min -tu nen waa laabo Tirani be -yee -lugɪlu 'kuin. ¹⁰ Pɔl -a drɛ zɪe -trilii lɛ 'fiili, en minnun pɛɛnɔn nen o -nyeanla Azi 'lɛglɔn 'ji, te o ya Zuif 'nɔn 'a oo, te o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪ oo, o Minsan 'le 'wl 'nɔnɔn 'man.

Keva -le 'nennun -a "vale o 'yu -wliđt -pian minnun -sru

11 Bali -ciala P3l -va te P3l 'l3bo "f3 wl -dandan dra. 12 -Yee "wean s3n3n 'lee s3 pl3n3n n3n o kl3 P3l 'k3le man b3, waa "sia te waa "paaman man "yaa 'n3n man te e -c3 "sia o man te e -yu -wliđt "sia o -sru.

13 En Zuif 'n3n -mienun n3n o -cia "wudt -a 'fla 'tudu p33n3n da b3, o -yu -wliđt -pian "minnun -sru Minsan Zozi 't3 da. Waa ve -yu -wliđt n3n 'nan: «Zozi n3n P3l -yee 'wl ve b3, -a 't3 da maan vl 'c33 'nan, 'ka 'si min 'gu3 -a -sru.» 14 Minnun n3n o 'wl z33 -a dra b3, min -tu n3n waa laabo Seva b3 -yee 'nennun n3n waa, o ya 's3ravli. Seva z33, Zuif min n3n, 3n e ya Bali -pann3n 'tazan -tu -a. 15 En -yu -wliđt -a 'vl -wle 'nan: «An Zozi -t3a. En min n3n 'b33 c3 P3l -a b3 m33n -t3a. -T3 nun n3n "cee "a?» 16 -A -nan n3n min n3n -yu -wliđt "c3 -a -sru "b3, e 'wu o da, -a -p3 'b3 o p33n3n man -le "wean o 'b3la 'k3n z33 -a -ji fl3n -a 'o pludt te ny3n a o da.

17 'Wl z33, Zuif 'n3n p33n3n 'lee Gr3k 'n3n p33n3n n3n Ef3z b3 waa 'man, 3n o klan Bali l3. -A -nan n3n e dr3 Minsan Zozi 't3 b3 wl -a. 18 Minnun n3n o yi -tera Zozi da b3, o "kaga "ta 'wee 'wl 'wliđt "vl3 minnun yi3 man 'wein. 19 En minnun n3n o 'bui -f3a "b3, o "kaga "ta 'wee 'bui 'flubanun -a, 'lee 'wee f3n3n -a, 3n waa 't3 'bl3 minnun yi3 man. 'Flubanun z33, -te waa man "lala n3n b3, e b3a yi -kpi fuba 'soolu da nyranman "lala -a (50.000). 20 Bali -le 'pl33le 'le "wean z3 Minsan -le 'wl 'n3n3n3n fuila "man z33.

Ef3z 'n3n wluan Zozin3n man

21 Z3 'wl z33 e dr3 b3, "b3 -sru 3n P3l "e 'nan, "e "ta -ko Zeruzalem. 'Pian e 'nan, "e 'ko Mased3a 'lee Akai 'vaa -e "e 'ku. E 'nan, -te "e 'ku b3, "e b3ala R3m. 22 -A -nan n3n e Timote 'lee Eras n3n o "paa "va "b3 o 'pa 'sia Mased3a, 3n -a 'b3 "e fu3 tu "wenn3n 'a Azi 'l33l3n 'ji.

23 Tu z33 -a man n3n -tein -tria Minsan -le 'wl 'n3n3n3n da Ef3z 'fla. 24 Min -tu n3n waa laabo Demetri b3, e ya f3 z33 -a -nan. E -siga man nyranman "paa, 3n e -siga 'k3n "wenn3n nun dra -wee Bali -tu n3n waa laabo Artemi b3 -yee v3 -a. -Yee minnun n3n waa dra waa b3, e "lala "kaga "ye o da. 25 Minnun n3n o 'nyranman -tuwli 'b3 z33 -a "paa b3 e 'o cin 'yl, 3n e -wle 'nan: «'Ka p33n3n kaa -t3a 'nan, -cee 'nyranman 'gu3 -y33 -maan, 3n -kaa c3. 26 En kaa 'man 'nan, P3l a -a v3nan minnun l3 'nan balinun n3n min o dr3 'o 'p3 -a b3, o 'ka bali t33l 'a d3. 'Wl z33, ya'a vl3 Ef3z 'saza "c3 "d3, 'pian yaa 'vl Azi 'l33l3n p33n3n 'ji. En z3 yaa 'vl b3, min "kaga "yi -tera "da, 3n o 'si -cee bali Artemi -sru. 27 'Wl z33 e -taa -cee 'nyranman klu -s3nle3a ji, 3n -cee bali Artemi b3, -yee 'k3n klu -taa "s3nle3a ji, 3n "y33 'le 'sran b3, Artemi 'b3 't3 'ka "nyian taa -k3nle min 'le d3. Te Artemi 'b3 n3n minnun p33n3n -a ye "yi Azi 'l33l3n 'ji 'lee 'tr3 p33n3n da.»

28 Z3 minnun 'wl z33 -a 'man b3, 'bli 'f3 'o 'ji, 3n o -paandt 'sia te waa ve 'nan: «Ef3z 'n3n 'le bali Artemi a -dan.» 29 'Wl z33 e 'fla ny3n3n, 3n 'fl3n3n 'ci dr3 'tu. -A -nan n3n o Gai 'lee Ariza 'kun 'sa -a, 3n o -ku waa f3nan n3n 'fl3n3n 'o cin ye b3 -a -nan. Gai 'lee Ariza z33

Mased3a 'n3n n3n waa, -w33 Bali -le 'nyranman 'pa 'o 'vale P3l nun -a "e cin va. 30 Z3 P3l a "vale "e b3ala 'ji minnun z33 o 'le b3, Zozin3n 'ka 'wul3 "man "d3. 31 En P3l bee -mienun n3n o 'fla "paala b3 o min 'pa 'sia -y33 'nan, te "e b3la 'ji minnun 'le d3.

32 Tu z33 -a wlu b3, te minnun n3n 'o cin 'yl b3, wa'a tian 'o cin wei -ci manle d3. Min -mienun -paanman, "o 'wl 'pee ve -e min -mienun "o -paan "wu 'wl 'pee -a. En min "kaga "a o yei, te 'wl 'b3 n3n 'o cin 'yl "man "b3, wa'a tian "o -ci manle d3. 33 Min -tu n3n waa laabo Alezandre b3, Zuif 'n3n a 'ta 't3n3n "man, 'nan -e "e b3la 'ji minnun 'le, 3n min -mienun 'wl z33 -a -ci 'vl -y33. -A -nan n3n "e 'p3 wluan minnun l3 'nan, 'o k3k3 'pla, -e "e 'wl tin 'ba -wle. 34 'Pian z3 minnun -a -t3 'nan Zuif min n3n b3, 3n o p33n3n -paandt 'sia "e cin va 'wl -tuwli "vudt -a 'nan: «Ef3z 'n3n 'le bali Artemi a -dan.» O 'n3n3n3n -paandt z33 -a da.

35 E dr3 z33 f3k3n, 3n min n3n e -t3a 'fl3n3n 'lee 'fla 'tan3n yei "b3, "e -k3la "e 'p3 -t3d3 -a o da, 3n e 'nan -wle 'nan: «Ef3z 'n3n, min p33n3n -a -t3a 'nan Ef3z "b3 yei -t3a -cee bali Artemi -le 'k3n 'va. En Artemi 'b3 -a yiba "min n3n e 'si laji e -tria b3 -c33 yei -t3a "va. 36 Min -tu 'ka 'kolaman -e "e -sa -f3 d3. -Yee "wean 'ka 'l3bo 'pla "da -e 'ka 'wulo -ji "n3n3n 'vaa, -e 'ka 'ta wl dr3. 37 -Y33 c3 'nan, minnun n3n ka -ta waa 'gu3, wa'a -cee bali -le f3 -tu crin wul3 d3, 3n waa -cee bali "sr3nle d3. 38 -Yee "wean -te Demetri 'lee "y33 'nyranman 'pan3n a "vale o 'wl -t3a "min man b3, yinun n3n o tin 'ba "da "b3 o ya, 3n minnun n3n o tin 'ba o va b3 o ya. O va n3n "o 'ku o -sanman dr3. 39 En -te 'wl 'pee a "nyian 'ka 'ji -e 'ka vl b3, yi n3n minnun "o cin ye -e "o 'wl tin 'ba b3 -e 'ka 'wl 'b3 z33 -a b3la -wle. 40 'Wl n3n e dr3 c3333 -y33 "wean b3, o -kolaman -e "o 'wl 't3 -kaa man 'nan, -kaa wluan minnun man. -Cee cin yudt 'gu3 -a -ci "ka "d3, 3n -ka'a 'kolaman -e -kaa -ci t33l yl -e -kaa vl minnun l3 d3.»

41 Z3 e c33n 'wl z33 -a vudt man b3, 3n e 'nan minnun l3 'nan, 'o 'ku 'wee v3 -nan.

P3l -ku Mased3a 'vaa, 3n e -ku Gr3k 'tr3da

20 Z3 'wl n3n e 'fla ny3n3n b3 e -ta "tra "b3, 3n P3l Zozin3n cin 'yl, e o "koe "t3 'o da, 3n e -wle 'nan, "e "ta -ko Mased3a. 2 P3l 'b3la Mased3a, 3n e Zozin3n "koe "t3 'o da wei "kaga "a. "B3 -sru, 3n e -ku Gr3k. 3 E m3n dr3 'nan nun yaaga. Te P3l "e 'man wuu 'nan -e "e -klu -dan n3n e "ta -ko Siri b3 -a 'sia b3, 3n yaa 'man 'nan, Zuif 'n3n "o 'ci 'pa "e man, -a -nan n3n e 'nan, "e lia "e da -e "e ci3la Mased3a "nyian.

4 Min 's3ravli "n3n o -ku P3l 'pal3 b3, o 't3 n3n 'gu: Min -tu 'si Bere 'fla, Pirus -p3 Sopater n3n. Min 'fli 'si Tesalonik 'fla, Ariza 'lee Sekundus "b3 "waa. Min -tu 'si Derbu 'fla, Gai "b3. Min yaaga 'si Azi 'l33l3n 'ji, Timote 'lee Tisik 'lee Trofi "b3 "waa. 5 O z33 o -tr3a 'ku "le, 3n o -ku 'ku 'penle Troas. 6 "Kue v3 b3, "ku "f3 "wu -klu -dan ji Filipu 'fla, te "f3di n3n o 'kp3n3n n3n 'mannyan 'ka "va "d3 -a -ble "da "b3 e -nyan. Yi 'soolu "b3 -sru, 3n ku 'b3 o man Troas, ku yi dr3 Troas 's3ravli.

Pɔl 'bɔla Troas

7 Mɔnnen yi -tu da, 'ku cin 'yl 'nan -e fe nen Minsan "e 'nan 'ku -blt 'e cin va be 'ku -blt. -A -nan nen Pɔl 'wl tin 'badl 'sia Zozinɔn le, kɔɔ -te tu cɛen be, e -ko -le "wean. E 'wl tin 'ba -wle "trilii, en bada -tɔ. 8 Ku ya 'ku cin yɔdɔ 'kɔn "bu "nen 'kɔn 'ta lou "be -a -ji. 'Kɔn "bu zɛ -a -ji be, -kannen "kaga "a 'e 'fɔdɔ "nen. 9 -Gobo 'nen 'tu nen waa laabo Etiko be, e ya 'e -nyrandɔ -fenɛdi 'plo da. Pɔl a 'wl tin 'banan "kaga, en yi 'nen zɛ -a -tɛdɔ 'sia. Yi -wlamlan "buu "le "wean e 'si -fenɛdi da 'kɔn 'ta lou 'kɔn yaagazan 'win -ji, en e -ta -tilɛa "tra. Minnun -ta, en waa wluan lou, 'pian te e -ka 'va.

10 Pɔl sɔɔnla e 'kunnan 'nen zɛ -a da, en yaa 'si 'e 'pe -ji, e 'nan: «Te nyen 'e 'ka 'cɛndɔ, e beli 'va.» 11 "Be -sru, en Pɔl -ku 'e 'pa 'ji 'kɔn 'ta lou. E 'kpɔun "nen jɛen, waa blt 'e cin va, en e 'wl tin 'ba 'trilii tu cɛen "man, -a -nan nen e -ku. 12 O -ku -gobo 'nen zɛ -a 'yee "kɔnnen te e ya 'e 'belidɔ, -a -nan nen e dre ci "nran -dan tu -a.

Pɔl 'si Troas, en e -ku Mile

13 Kuɛ -trɔɔa 'e tɛde Pɔl le -klu -dan ji, en ku -ku 'fla nen waa laabo Azo be -a da. 'Fla zɛ -a da nen ku Pɔl -fɔa 'ku 'va, -yɛɛ ci 'nan Pɔl "e 'nan 'e -ciala 'e 'cɛin -ji zia. 14 Pɔl 'kɔ 'ku man Azo, en e -fɔ 'ku 'va -klu -dan ji, -a -nan nen ku -ku 'fla nen waa laabo Mitilen be -a da. 15 Ku 'si 'be 'nan, en ku -kula "nyian -klu -dan ji. 'Be 'ta tu cɛen, ku 'bɔla 'yi yei 'tre 'tu nen waa laabo Kio be -a "srɔn. "Be -sru "yi -a, en ku 'bɔla 'yi yei 'tre nen waa laabo Samos be -a da. 'Be 'ta tu cɛen "nyian, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Mile be -a da. 16 -Yɛɛ ci 'nan Pɔl 'ka "vale 'e -tɔa Efɛz dɔ, kɔɔ e 'ka "vale 'e "mɔan Azi 'leglɔn 'ji dɔ, en yaa -weɛ "man 'nan 'e bɔala Zeruzalem Pantekɔt "fɛdi yi da.

Pɔl 'wl tin 'ba Efɛz -leglizɔ min cejenun le

17 'Pian zɔ Pɔl 'bɔla Mile be, en e min 'pa 'sia 'nan 'o 'ku Efɛz -leglizɔ min cejenun laabu. 18 Zɔ min cejenun zɛ o -ta be, en e 'nan -wle 'nan: «Te an 'bɔla 'e tɛde 'ka 'va, 'nyranman nen maan 'pa Azi 'leglɔn 'ji -trilii -e 'e 'bɔ cɛɛgɔɛ, kaa -tɔa. 19 Ma'an 'fli drele -dandan Minsan -le 'nyranman 'panan dɔ. An yra 'yl Zuif 'nɔn 'bɔ, en an 'nyranman 'pa 'an 'ta le 'an yie 'yi 'a. -Yɛɛ ci 'nan Zuif 'nɔn a "vale 'o 'wl 'wliɔdɔ "dra 'men. 20 Ma'an 'wl 'tu yɔɔle 'ka man dɔ, an Bali -le 'wl 'vl cɛɛ, en an -yee 'wl nen e ka dra tɔglɔ be -a paa 'ka 'ji min pɛɛnɔn yie man 'kɔnnun -ji. 21 Maan 'vl Zuif 'nɔn 'lee minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ -wle, 'nan 'o 'si 'wl 'wliɔdɔ "dredɔ man -e 'o -sɔɔnla Bali -sru -e 'o 'yi -tɛra -cee Minsan Zozi Crizi da.

22 En 'be nen 'gɔɛ, an "ta -ko Zeruzalem "le zɔ Bali lei 'saun -a 'vl 'men 'nan 'an dre be -yee 'wl 'zɔ. 'Pian 'wl nen e bɔa 'an man -nan nun be, ma'an tɔa dɔ. 23 Maan -tɔa 'pian 'nan 'fla 'tudu pɛɛnɔn da be, Bali lei 'saun -a ve 'men 'nan minnun 'te "paa 'an da -e 'waan 'fɔ -pu 'kuin. 24 'Pian 'men ve be, 'men 'belidɔ -cin 'ka 'an 'ji "le 'nyranman nen Minsan Zozi -a -nɔn 'men 'nan 'an 'pa be -yee 'wl 'zɔ dɔ. 'Wl nen Minsan "e 'nan 'men 'an dre be,

-nyren 'nan, 'an Bali -le 'wl 'nɔnɔn vl minnun le 'nan Bali "yi dre -wle.

25 An ciɔ 'ka pɛɛnɔn 'va te an Bali -le mingɔnnen -blɔdɔ 'wl ve 'cɛɛ. 'Pian 'be nen 'gɔɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'va min -tu 'ka "nyian 'an ye dɔ. 26 -Yee "wean maan ve 'cɛɛ cɛɛgɔ 'nan: Zɔ kɔ "an "dre be, maan dre 'ka pɛɛnɔn le. -Te 'li 'pei ka'a yi -tɛɛa 'men 'wl "paadɔ da dɛ, mɛɛn "cɛɛ dre dɔ. 27 -Yɛɛ ci 'nan 'wl nen Bali -a dre 'nan -e min 'e pli 'e man be, maan 'vl 'cɛɛ 'e pɛɛnɔn. Ma'an 'wl 'tu yɔɔle 'ka man dɔ. 28 -Yee "wean 'ka dre 'yi 'ka 'fli -va 'lee minnun nen Bali lei 'saun o -nɔn 'cɛɛ 'nan 'ka yie 'tɔ o va be o va. 'Ka yie 'tɔ Bali -le -leglizɔ be -a va, Minsan Bali -nɔn 'e 'pɔ nyen -a. 29 Maan -tɔa 'nan, -te an -ku be, minnun nen o ya "le pɔɔ wi -zɔ be, o -taa -wlaɛa 'ka yei, -e 'o 'wl 'wliɔdɔ "dre minnun nen 'ka yie -tɔa "o va be -wle.

30 En "nyian 'ka yei min -mienun -taa 'wunɛa, o 'wlu wɔnun ve Zozinɔn le -e 'o 'sɛn o -sru. 31 -Yee "wean 'ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va, en -a -cin 'e 'fɔla 'ka 'ji 'nan le yaaga 'wlu bodrun funnin te an 'wl "paala 'cɛɛ 'an 'ta le 'an yie 'yi 'a.

32 En 'be 'gɔɛ, an "ta "men 'ka -pɛba wo Bali 'lee Bali -le 'wl nen e "yi "dra min le be -wɔ. -Yee 'wl zɛ, 'plɛblɛ a -yrɔ -e 'e 'ka "koe "tɔ 'ka da, "be -sru -e 'e 'yi "nen yaa 'pla 'nan e dra minnun nen o ci -yee ve -a be -wle "be, 'e dre 'cɛɛ. 33 En ma'an -weɛle 'nan min e 'yee "lala 'lee 'yee -siga 'lee 'yee sɔnɔn -nɔn 'men dɔ. 34 Kaa -tɔa 'ka 'kɔ 'a 'nan an 'nyranman 'pa 'an 'pɛ -a, en maan "nen "fe blt, en minnun nen o -ku 'an 'palɛ be, en waa "nen "fe blt. 35 Zɔ kɔ min e 'nyranman 'pa -e 'e 'pa 'yale -tɛnɔn 'va be, maan -nan kɔn 'cɛɛ. En 'wl nen Minsan Zozi -a 'vl be, -a -cin 'e 'fɔla 'ka ji. Yaa 'vl 'nan: «Min nen e fe -nɔn "min le be, -fɛa a -a san man e "mlian min nen e fe "sia min lɔ be -a san da.» »

36 Zɔ Pɔl cɛɛn 'wl zɛ -a vidɔ man be, en e "po sɔɔnla o 'vale waa, en e Bali tru 'ba. 37 -A -nan nen o pɛɛnɔn -sran wu -a, te o -tɛa Pɔl -pɛ -ji, te waa lɛa man 'o man. 38 'Wl nen e o ta dre 'trɔdɔ be, -nyren 'nan Pɔl "e 'nan min -tu 'ka "nyian 'e 'ye dɔ. Tɔɔn en o -ku Pɔl 'palɛ -a -nan nen e -fɔa -klu -dan ji be -a -nan.

Pɔl -ku Zeruzalem

21 Zɔ ku 'si o "srɔn "be, en ku -fɔ -klu -dan nen e -ko Kos tɔglɔ be -a -ji. 'Be 'ta tu cɛen, en ku -ku Rodɛs, ku 'si 'be 'nan, en ku -ku Patara. 2 -A -nan nen ku -klu -dan tu nen e "ta -ko Fenizi be -a 'yl, en ku -fɔ -ji. 3 Ku 'bɔla 'yi yei 'tre nen waa laabo Sipri be -a "srɔn. Ku ya -klu -ji, te ku Sipri 'tre 'bɔ ye. Sipri -fu 'ku 'pɛ bu da zia, en ku -ku Siri 'leglɔn 'ji zia, 'nan -e 'ku 'tɔ 'fla nen waa laabo Tir be -a da. 'Fla zɛ -a da nen -klu 'bɔ -tɔa -e 'o -ci fenun pɛɛnɔn -sɔɔnla.

4 Zɔ ku -a -nan Zozinɔn 'yl be, en ku -fu o va yi 'sɔravli. Zozinɔn nen Bali lei 'saun 'ta 'tɔ o man be, waa 'vl Pɔl le 'nan, te 'e 'ku Zeruzalem dɔ. 5 'Pian zɔ yi 'sɔravli zɛ e -nyan be, en lumɔn 'lee -klɔnɔn 'lee 'nen "wennen, o pɛɛnɔn 'ta 'ku 'palɛ -sia fenan nen o -klu -dan "siala be -a -nan. En 'ku pɛɛnɔn 'ku "po sɔɔnla jemie man, en ku Bali tru 'ba. 6 Zɔ ku 'si 'ku cin "srɔn "be, "ku "fɔ 'wu -klu -dan ji, en "o kuu 'wee ve -nan.

⁷ Zl ku 'si Tir be, en ku 'bala Potelemai, -a -nan nen 'kue -fɔdɪ -klu -dan ji -nyan. Zozinɔn nen fe zɪe -a -nan be, ku o 'tɔ bu, en ku yi -tu dre o va. ⁸ 'Be 'ta tu cɛen, en ku -ku, ku 'bala Sezare. Ku -ku Filipu nen waa laabo Bali -le 'wɪ nɔnɔnɔn vɪzan be -yee "kɔnɔnɔn, en ku -nyran "va. Filipu zɪe, e ya min 'sɔravli "nen o o 'si "va Zeruzalem be o va. ⁹ Filipu -le 'nen lumɔnɔn a sinjen, wa'a 'kɔnɔn tɔa dɪ. O ya Bali 'lewei vɪnɔn 'a.

¹⁰ En zɪ ku ya 'mɔnɔn fe zɪe -a -nan be, en Bali 'lewei vɪzan -tu nen waa laabo Agabo be e 'si Zude, e -ta 'ku 'va. ¹¹ -A -nan nen e Pɔl -le -tien 'kɔlɛ 'si, en 'e 'cɛin 'lee 'e 'pɛ yɪ 'a, en e 'nan: «'Wɪ nen Bali lei 'saun -a 'vɪ be -nyren 'gu, e 'nan: «Min nen -tien 'kɔlɛ 'gɛe e cɪ -yee ve -a be, zɪ Zuif 'nɔn -a -yɪrman -gu Zeruzalem -e 'o -nɔn minnɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe -wɛ.» »

¹² 'Ku 'vale Zozinɔn nen Sezare be waa, zɪ ku 'wɪ zɪe -a 'man be, en ku Pɔl tru 'ba 'kpa tɔglɪ 'nan, te 'e 'ku Zeruzalem dɪ. ¹³ En Pɔl 'e 'nan 'kɛe 'nan: «-Mɛ "wɛan nen ka -wua -e te kaan 'ta dra -trɔɔɔ? -Yee cɪ 'nan, 'an 'man a 'e wɔudɪ, 'an 'man 'ka 'e wɔudɪ 'nan -e 'waan -yɪ 'saza "cɛ "dɪ, 'pian 'an 'man a 'e wɔudɪ 'nan -e 'an 'ka Zeruzalem 'bɔ 'nan nun Minsan Zozi 'tɔ 'ji.» ¹⁴ Zɪ Pɔl 'ka 'wɪnan "man -e 'wɪ nen kua ve be 'e 'sia "da "dɪe, ku'a "nyian kɔalɛ "man "dɪ, en ku -yɛ 'nan: «Minsan cɪ 'sɔ wɪnɔn 'e dre!»

¹⁵ Zɪ ku yi -mie dre fe zɪe -a -nan be, en ku 'kue fɛnɔn wɔula "da, en ku -ku Zeruzalem. ¹⁶ -A -nan nen Sezare Zozinɔn 'ku 'ku 'pale -sia, en o -ku 'ku 'a Sipri min Nasɔn -le "kɔnɔn 'nan -e 'ku nyin -nan nun. Nasɔn zɪe e ya Zozi 'va -a -nan 'mɔn.

Pɔl -ku Zaji -le "kɔnɔnɔn

¹⁷ Zɪ ku 'bala Zeruzalem be, -a -nan Zozinɔn 'ku 'sia cɪ "nran -a. ¹⁸ 'Be 'ta tu cɛen en 'ku 'vale Pɔl nun -a, ku -ku Zaji -va. -A -nan nen -leglizi min cejenun pɛɛnɔn 'o cin 'yɪ. ¹⁹ Zɪ Pɔl o 'tɔ 'bu be, 'wɪ nen Bali ciɪla "va yaa dre minnɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe o yei "be, en yaa 'vɪ -wɛ 'e klɔ ji.

²⁰ Zɪ min cejenun 'wɪ zɪe -a 'man be, en o Bali 'tɔ bɔ "dre "fɔ. -A -nan nen o 'nan Pɔl le 'nan: «"Bul, "i 'yɪ, Zuif 'nɔn "kaga dre Zozinɔn 'a, en o pɛɛnɔn a 'o kɔaladɪ -pei -tɔ wɪ man 'kpa tɔglɪ. ²¹ Waa 'vɪ 'wɛ 'nan, yie 'nan Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nen o cɪ -pɛnɔn yei "be, 'nan te 'o 'ta wɪla Moizi -le -pei da dɪ, en te 'o 'wee 'nen 'fɔ -klɔnɔn -va dɪ, en te 'o 'ta wɪla Zuif 'nɔn 'le -pei da dɪ. ²² Waa dra "mɛn 'kɔ? -Yee cɪ 'nan o -taa -a manle 'nan i ya 'gu.

²³ -Yee "wɛan, 'wɪ nen ku "ta -a ve yie 'gɛe, 'i 'ta wɪla "da! Min sinjen a 'ku yei 'gu, o -tɔ 'o wei da. ²⁴ 'I 'ku waa, -e 'ka 'fli dre 'saun Bali 'le "le zɪ Moizi -le -pei -a 'vɪ be -yee 'wɪ 'zɪ. 'I "lala nen waa -nɔn -e 'o 'wulo "jɛ "bu be -a -nɔn o 'leji -e 'o -kɔla 'o 'wulo "jɛ "budɪ -a. -Te e dre zɪe, -e min pɛɛnɔn o -tɔ 'nan, 'wɪ nen waa ve 'i man be, wɪlɔ nen, -e 'o -tɔ 'nan, 'i 'bɔ "nyian, 'i 'ta wɪla Moizi -le -pei da. ²⁵ Minnɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪe, en o yi -tera Zozi da be, 'wɪ nen kua 'pla "da 'e 'cɛn be, -nyren kua 'vɪ -wɛ. Kua 'vɪ 'nan: Te 'o 'wi nen waa -tɛ -yɪ le be -a -blɪ dɪ, en te 'o 'wi nyen -blɪ dɪ, en te 'o 'wi nen min 'ka -a -blɔ 'cɛnle -e -a nyen 'e -sran dɪe -a -blɪ dɪ, en te 'o cin

nan 'lee 'o cin -sran -wɛe "dɪ, en te min 'e "blɔ -wɛe "dɪ.»

²⁶ 'Be 'ta tu cɛen, en Pɔl min sinjen zɪe o 'sia, fe nen min -a dra 'kɔ -e min 'e dre 'saun Bali 'le be, waa dre. 'Be -sru, en Pɔl -ku Bali -pan 'kuin, en yi nen 'wɪnɔn zɪe -a dreɪ -nyaan "da "be yaa 'vɪ -wɛe, -e o -tudɔ pɛɛnɔn 'o Bali -panve -nɔn Bali le yi zɪe -a da.

Minnun Pɔl 'kun Bali -pan 'kuin

²⁷ Te yi 'sɔravli zɪe -a -nyandɪ 'bɔ, -a -nan nen Azi Zuif 'nɔn nen o Pɔl 'yɪ Bali -pan 'kuin be, o minnɔn "kaga wɪlan "man, en waa 'kun. ²⁸ Minnɔn zɪe o -paanman -a vɪdɪ -a 'nan: «Izrael 'nɔn 'ka 'ta 'pa 'ku 'va. "Ka 'yɪ, min nen e 'wɪ "paaman minnɔn ji fe pɛɛnɔn 'nan be -nyren 'gu. Yaa "paaman 'nan, Moizi -le -peinun 'lee -cee Bali -pan 'nɔn 'lee -kaa 'bɔ Izrael 'nɔn be, 'nan -kaa 'ka -si tɔglɪ da dɪ. En e wɪla Grek 'nɔn 'a -cee Bali -pan 'kuin. 'Wɪ nen wa'a dra dɪe, yaa dre -cee fɛnan nen e cɪ 'saun Bali 'le be -a -nan.» ²⁹ Waa 'vɪ zɪe, kɔɔ o Pɔl 'lee Efɛz min Trofi 'yɪ 'fla yei, en 'o ci nɔn 'nan, -wɛe wɪla 'o 'vale -a Bali -pan 'kuin.

³⁰ 'Wɪ zɪe, e min pɛɛnɔn nyɔnɔn 'fla, en o 'si flan -a fe pɛɛnɔn 'nan, o -ku 'o cin yɪe -nan. O Pɔl 'kun, waa klan, en waa 'bala Bali -pan 'kuin -sa -a, en o 'kɔnɔn 'le 'wɪ 'nɔn. ³¹ O ya Pɔl -sɔnɔn 'nan -e 'e 'ka 'o 'pɛ "nen.

-A -nan nen minnɔn -ku -a vɪle Rɔm 'nɔn 'le 'sounjanun tazan -dan le 'nan, Zeruzalem 'nɔn pɛɛnɔn "ta wuanla 'o cin man. ³² 'Nun tɔnɔn en 'sounjanun tazan -dan zɪe e 'yee 'sounjanun 'lee 'sounjanun tanɔn wɪlan, en o -ku minnɔn "kaga zɪe o va. Zɪ minnɔn zɪe o 'sounjanun tazan -dan 'yɪ 'o 'vale 'yee 'sounjanun -a be, en o Pɔl -sɔndɪ 'le 'tɔ.

³³ -A -nan nen 'sounjanun tazan -dan pli Pɔl man, en e 'nan 'yee 'sounjanun le 'nan, 'o 'kun -e 'o -yɪ -bulalɛ baa "fli "a. Tɔnɔn en yaa laabu minnɔn lɔ 'nan: «-Tɪ nen -a 'bɔ 'a, en -mɛ "nen yaa dre?» ³⁴ Minnɔn pɛɛnɔn -paandɪ 'sia 'e cin va, min -mie "e -paan "wo 'wɪ 'pee vɪdɪ -a, -e min -mie "e -paan "wɪ 'wɪ 'pee vɪdɪ -a. -Yee "wɛan 'sounjanun tazan -dan 'ka -kɔlɛ 'wɪ 'tu -ci mandɪ -a sɔɔ zɪe -a yei "dɪ, en e 'nan, 'o 'ku Pɔl -a 'sounjanun -le 'kuin. ³⁵ Zɪ Pɔl 'lee 'sounjanun "ta bɔa fɛnan nen waa -tria 'vaa, -e 'o -wɪla 'nɔn 'bɔ 'ji be -a -nan be, en 'sounjanun Pɔl 'si lou, kɔɔ minnɔn "ta -gla -fɔa 'nan, te 'sounjanun 'o 'ku -a dɪ. ³⁶ -Yee cɪ 'nan, minnɔn pɛɛnɔn yɪa -a -sru te o -paanman 'nan: «'Ka -tɛ, 'ka -tɛ.»

Pɔl 'e 'ci wɪ 'vɪ

³⁷ Te o "ta Pɔl -wɪlɔlan 'sounjanun -le 'nɔn zɪe -a -ji be, en yaa laabu 'sounjanun tazan -dan lɔ 'nan: «I -kɔla -man i -si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ 'tu vɪ yie?»

En 'sounjanun tazan "e 'nan: «Yioo, Grek min nen 'yia, ³⁸ Ezipti min nen e minnɔn wɪlan 'o cin man -a yi "fli 'ka tian bɔlɛ 'gu dɪe, -njɛe 'yia duu? Min zɪe, e -ku o -kpi sinjen (20.000) -a "bui "da te -kuli -tan fɛnɔn 'lee sennun a -wɪ.»

³⁹ En Pɔl "e 'nan: «Silisi Zuif min nen maan, an "sia Tars, an ya 'fla nen -a 'tɔ "we "be -a da "trɛ 'wɛ 'a. Mein tru "baa, 'i 'si -nɔn 'mɛn -e 'an 'wɪ tin 'ba minnɔn le.»

⁴⁰ -A -nan nen 'sounjanun tazan -si -nɔn -yɾe. En Pɔl -tɔ fɛnan nen waa -tria 'vaa -e 'o -wla 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ -a -nan, en 'e 'pɛ wluan minnun lɛ 'nan, 'o sɔɔ 'pla. Zɪ minnun pɛɛnɔn 'ta -tɔ bɛ, en Pɔl 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wɛ Ebre wei -ji.

22 E 'nan: «'An "bɔɩnɩn 'lee 'an "tɩnɩn, 'ka "trɔnɩn "tɔ 'an wei lɛ -e 'wɪ nen kɔ 'an vɪ 'cɛɛ 'lɔɔ, -e 'ka 'si 'an man bɛ 'ka man.»

² Zɪ waa wei 'man te e 'we -wɛ Ebre wei -ji bɛ, en 'o 'lɛbo 'pla "da "fo. -A -nan nen Pɔl "e -wɛ 'nan:

³ «Silisi Zuif min nen maan, an "sia Tars, 'pian waan 'lɛbu Zeruzalɛm 'gu. Min nen e 'wɪ paa 'an 'ji bɛ, waa laabo Gamaliel, -yɛɛ -kaa tranun drɛ wɪ paa 'an 'ji 'kpa tɔglɪ. 'An bɔ 'gu an ya "nen Bali nen ka cɪ cɛɛgu -a -sru 'labɛ, -a -sru 'kpa tɔglɪ. ⁴ Minnun nen o 'ta 'wula "nen 'wɪ "paadɪ -trɛ nen 'guɛ -a -sru "bɛ, an 'tɛ 'pa o da -trilii, min -mie -ka -a 'wɪ 'ji. An -klɔnɔnɩn 'lee lɩnɩnɩn nun 'kun, an o -fɔ -pu 'kuin -a 'wɪ man. ⁵ Bali -pannɔn 'tazan 'lee min cejenun -klɔlaman waa ve 'nan, 'wɪ tɔglɪ nen maan ve. -Yɛɛ cɪ 'nan, o 'bɔ -wɛɛ 'fluba nen e -si -nɔn 'mɛn -e 'an -wla Zuif 'nɔn 'le cin yɪ 'kɔn nen Damas bɛ -a -ji bɛ -a -nɔn 'mɛn. An -ku 'nan -e 'an Zozinɔn nen -nan nun bɛ o "kuun -e 'an 'ta waa Zeruzalɛm -e 'o 'wɪ "nen -kɔn -wɛɛ.

⁶ An sɔɔnla 'sia, "mɛɛn vɩnan 'an -pliman Damas "srɔn te yidɛ "ta bɔɩ min -win -ji 'sɛzɛ bɛ, -a -nan nen 'tɛ 'san -dan bii laji, e -sɛn 'an da. ⁷ 'An -tria "tra, en an wei -tu 'man, te yaa ve 'mɛn 'nan: «Saul, Saul -mɛ "le "wɛan nen i 'tɛ "paa 'an da?»

⁸ En maan laabu 'nan: «'An 'san, -tɪ nen 'yia?»

E 'mɛn 'nan: «Nazaretɪ min Zozi nen i 'tɛ "paa "da "bɛ -nyɾen 'maan.» ⁹ Minnun nen ku cɪ waa bɛ, "o 'tɛ 'san 'bɔ 'yɪ, 'pian min 'bɔ nen ku wɪ 'a bɛ, wa'a wei manlɛ dɪ.

¹⁰ Maan laabu 'nan: «Minsan 'an drɛ "mɛn 'kɔ?»

En Minsan 'e "mɛn 'nan: «'I 'wluan lou -e 'i 'ku Damas -a -nan nun nen 'wɪ nen Bali "e 'nan 'yie 'i drɛ bɛ, waa ve 'yie.»

¹¹ 'Tɛ 'san 'plɛblɛ zɪɛ, yaan yie 'wi, -yɛɛ "wɛan minnun nen ku cɪ waa bɛ, waan 'kun 'an 'pɛ -man, en o -ku maan Damas.

¹² Min -tu a 'fla zɪɛ -a da bɛ, waa laabo Anania e Bali bɔɩ 'kpa tɔglɪ en e 'ta 'wula -cɛɛ -peinun da, en Damas 'bɔ 'nan bɛ Zuif 'nɔn pɛɛnɔn -a 'tɔ "yɪ 've. ¹³ Min zɪɛ, e -ta 'an 'va, e -tɔ 'an "srɔn, en e 'mɛn 'nan: «'An "bɔɩ Saul 'i yie 'e 'lɛ 'su!»

'Nun tɔnɩn en 'an yie 'lɛ 'su, en maan 'bɔ 'yɪ. ¹⁴ -A -nan nen yaa 'vɪ 'nan: «-Kaa tranun -le Bali 'i 'pla 'e 'cɛn 'nan -e 'yie 'ci 'kɔ wɩnɩn -tɔ, -e min nen e cɪ tɔglɪ 'e -tuwli "bɛ 'i -tɔ, -e wei nen e 'sia -a 'le bɛ 'i man.» ¹⁵ -Yɛɛ cɪ 'nan e 'nan: «'I -kɔn 'yɛɛ 'wɪ -nan yɪzɩn -a, -e 'wɪ nen yia -nan 'yɪ, en yia 'man bɛ, 'i vɪ min pɛɛnɔn lɛ! ¹⁶ 'Bɛ nen 'guɛ, -mɛ "nen i cɪ -a man -pɛnnan? 'I 'wluan lou. 'Wei -batize drɛ, 'i vɪ Zozi lɛ 'nan, -yɛɛ cɪ 'i 'san -a, -e Zozi 'e 'yie 'wɪ 'wɪdɪ fui.»

¹⁷ An 'li 'an da Zeruzalɛm, an ya Bali tru 'banan Bali -pan 'kuin, en e drɛ 'mɛn "le nyrinvla zɪ. ¹⁸ An Minsan 'yɪ, en e 'mɛn 'nan: «'I kle 'i man! 'I 'si "nyiandu Zeruzalɛm! -Yɛɛ cɪ 'nan -a -nan 'nɔn 'ka 'taa 'wɪɛ 'mɛn 'wɪ nen i -taa -a vɪɛ bɛ -a man dɪ.»

¹⁹ En maan 'nan -yɾe 'nan: «Minsan, waa -tɔɩ 'nan "nen an -cia cin yɪ 'kɔnnun -ji, te an minnun nen o yɪ -tɛala i da bɛ o "kuunman, te an o -fɔɩ 'pu 'kuin, te an o -sɔan. ²⁰ "Wɛɛ vɪ 'nan o Etiɛnɛn nen 'yie 'wɪ 'nan yɪzɩn -a bɛ -a -tɛ te an ya -nan, en 'an 'bɔ 'bɛ 'kun -wee sɔnɩn man.»

²¹ En Minsan "e 'mɛn "mɛn 'nan: «'I 'ku! An -taa 'i 'palɛ -sia -kɔɔbɩ minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ o va.»

²² Minnun "trɔnɩn "fu 'e 'tɔdɪ Pɔl wei lɛ -trilii 'pian zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, tɔnɩn en o -paandɪ 'sia -a vɪdɪ -a 'nan: «'O min 'labɛ -a -tɛ, 'e 'sinan "fo, e 'ka "le -a yie 'e 'fu "man dɪ.»

²³ O -paandɪ 'sia te o 'wee sɔnɩn wɛɛnman, te o fuɔn wɛɛnman lou 'bɩ 'fɔ o ji -le "wɛan.

²⁴ En 'sounjanun tazan "e 'nan 'o Pɔl -wla 'sounjanun -le 'kɔn 'bɔ 'ji, -e 'o 'wɪ laabu -yrɔ sɔnba "a. 'Sounjanun tazan a "vale 'wɪ nen yaa -maan 'lɔɔ, minnun paan Pɔl da bɛ 'e -ci maan. ²⁵ Zɪ o ya Pɔl -yrɩnan 'nan -e 'o -sɔn bɛ, en 'sounjanun tazan nen 'e 'tɔdɪ -nan bɛ, Pɔl -a laabu -yrɔ 'nan: «-A -si a 'e 'nɔnɔndɪ 'cɛɛ 'nan, Rɔm min tɔglɪ nen wa'a tian -yɛɛ tin 'balɛ -e tin 'e 'tɛ "da "dɪɛ, 'ka -sɔn?»

²⁶ Zɪ 'sounjanun tazan 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, en e -ku -a vɪɛ 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan: «Min 'labɛ, Rɔm min tɔglɪ nen. I "ta -a dra -yɾe 'kɔ?»

²⁷ -A -nan nen 'sounjanun tazan -dan -ta, en yaa laabu Pɔl -lɔ 'nan: «Rɔm min nen 'yia?»

En Pɔl "e -yɾe 'nan, Rɔm min nen 'yaa.

²⁸ En 'sounjanun tazan -dan "e Pɔl lɛ "nyian 'nan: «'Mɛn vɛ bɛ, "lala "kaga "a nen an drɛ Rɔm min tɔglɪ 'a.»

En Pɔl "e 'nan: «'O "mɛɛn "ya 'wɪ Rɔm min tɔglɪ 'a.»

²⁹ Nun tɔnɩn minnun nen o "ta paan 'wɪ laabo Pɔl -lɔ sɔnba "a bɛ, o pli 'o -sru, en o 'si Pɔl "srɔn. Zɪ 'sounjanun tazan -dan a 'man 'nan, Pɔl nen 'e 'nɔn minnun lɛ waa yɪ bɛ, 'nan Rɔm min tɔglɪ nen bɛ, -a -nan nen nyɛn -a cɛɛn.

O -ku Pɔl a tin 'banɔn 'lɛ

³⁰ 'Sounjanun tazan -dan a "vale 'nan 'wɪ nen 'e drɛ 'kɔ, en Zuif 'nɔn 'wɪ 'tɔ Pɔl man bɛ "e -tɔɩ. -Yɛɛ "wɛan zɪ tu cɛɛn bodrun bɛ, en e 'nan Bali -pannɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn lɛ 'nan, 'o cin yɪ. E 'nan 'o baa 'si Pɔl man, -a -nan nen o 'ta Pɔl -a tin 'banɔn 'lɛ, en waa -tɔ o yɛi.

23 Pɔl tin 'banɔn pɛɛnɔn 'nanjen tɛɩn, en e 'nan: «'An "bɔɩnɩn, Bali -le 'nyranman nen maan 'pa 'trilii -e 'e 'bɔ cɛɛgu yɪ -a bɛ, maan -tɔɩ 'an 'fli -lɔ 'nan, -a -tuwli 'ka "va te e ya -wɪdɪ "fo "dɪ.»

² En Bali -pannɔn 'tazan Anania "e 'nan minnun nen 'o 'tɔdɪ Pɔl "srɔn "bɛ -wɛɛ 'nan, 'o Pɔl 'lɛbo "wi "da. ³ En Pɔl "e -yɾe 'nan: «Bali 'bɛ -taa "yie "sɔn wɪɛ, i ya "le 'kɔnba ceje nen waa man 'wɪ 'fuvu bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. I ya 'i -nyrandɪ 'mɛn 'wɪ -sru 'nan -e 'i 'mɛn 'wɪ tin 'ba "le zɪ -pei -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ, en i -pei -tɔ wɪ 'bɔ srɛman -a vɪdɪ -a minnun lɛ 'nan, 'waan 'sɔn.»

⁴ Minnun nen Pɔl "srɔn "kogo bɛ, en o 'nan Pɔl lɛ 'nan: «'I ya Bali -pannɔn 'tazan -dan bɛ -a "srɔnnan?»

⁵ En Pɔl "e -wɛɛ 'nan: «"Bɔɩnɩn, ma'an -ci -tɔɩ 'nan Bali -pannɔn 'tazan nen dɪ. 'Pian maan -tɔɩ 'nan Bali

wei a 'e 'cren 'tædt 'nan: «Te 'i 'wl 'wldt "vl 'yie minnun tazan lē dl.» »

⁶ Zl Pɔl -a -ci -tɔ "le 'nan minnun nen 'o cin 'yl bē o -mienun a Saduze 'nɔn 'a, en o plɔennun a Farizen 'nɔn 'a bē, -a -nan nen yaa 'vl 'plɛblɛ tin 'banɔn yei 'nan: «An "bɔunun, Farizen min nen maan, en Farizen min 'bē 'an 'ya. Cɛɛgɔ -te o -ta maan tin 'banɔn 'lɛ bē, -yɛɛ cɪ 'nan 'an yi -tɛra "da 'nan, minnun nen o kaa bē o wuanla -kanɔn 'va.»

⁷ Zl Pɔl 'wl zɛ -a 'vl bē, en -sa -fɔla Farizen 'nɔn 'lee Saduze 'nɔn yei, -a -nan nen o "kaga cɛɛn 'e cin man.

⁸ -Yɛɛ cɪ 'nan, Saduze 'nɔn "o 'vl 'nan, minnun nen o -kaa "bē, wa'a 'fua dl, en Bali -le 'pasianɔn "ka "dl, en Bali lei 'saun "ka "dl, te Farizen 'nɔn "o "ve 'nan, 'wl 'kpa nen 'wl zɛ -a.

⁹ Minnun -le -paandɪ a ciɫanan "da, -a -nan nen Farizen 'nɔn va 'fluba 'ci vɫnɔn wluan lou, en o -sa -fɔdl 'sia 'plɛblɛ, te waa ve 'nan: «Ku'a 'wl 'wldt -tuwli 'ye min 'gɔɛ -a man dl. -Te Bali lei 'bē 'wl "paaman "ji? En -te 'bē "cɛɛ dl Bali -le 'pasiazan 'bē 'wl "paaman "ji? -Ka'a tɔa dl.»

¹⁰ -Sa -fɔdl 'kɔ 'fɔla "va 'plɛblɛ "buu "le "wɛan, nyen 'sounjanun tazan cɛɛn 'nan, te 'o Pɔl srɛ -ji dl. En e 'nan 'yee minnun lē 'nan, 'o -sɔɔnla -e 'o Pɔl 'kun o yei, -e 'o -ku -a 'sounjanun -le 'kuin.

¹¹ -Pei -man bē, Minsan pli Pɔl man, en e 'nan -yɛɛ 'nan: «I -pɔan 'kun! -Yɛɛ cɪ 'nan, zɪ i -tɔ 'an -sru 'mɛn 'wl vɫdl -a Zeruzalɛm bē, -a -tuwli "nen "nyian 'i drɛ Rɔm!»

Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa Pɔl man

¹² Zl tu cɛɛn bē, en Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa, en o -tɔ 'o wei -da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛlɛ dlɛ, wa'a fɛ ble dl, en wa'a 'yi 'mlian dl. ¹³ Minnun nen o 'wl zɛ -a 'pla "da "bē, o -fuba sinjen -cia. ¹⁴ Minnun zɛ, o -ku Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun va, en o 'nan -wlɛ 'nan: «Kua 'pla "da, en ku -tɔ 'ku wei -da 'nan, -te ku'a tian Pɔl -tɛlɛ dlɛ, -blɪfɛ -tuwli 'ka 'ko 'ku 'le dl. ¹⁵ -Yee "wɛan, 'ka vl 'sounjanun tazan -dan lɛ 'nan, 'e 'ta Pɔl -a 'cɛɛ, -e 'wl nen kɔ ka drɛ -yɛɛ "bē 'ka vl. -Te "yɛɛ vl 'nan 'e -pli 'ka man bē, te "kue man a 'e wuudɪ -e 'ku -tɛ.»

¹⁶ -Wee san nen waa nrɛn bē, Pɔl "blu -le 'nen -a 'wl vɫdl 'man, en e -ku 'sounjanun -le 'kuin -a -nan sɛɛ wulɛ Pɔl lɛ.

¹⁷ -A -nan nen Pɔl 'sounjanun tazan -tu laabu, en e -yɛɛ 'nan: «I 'ku 'nen 'gɔɛ -a 'sounjanun tazan -dan 'va. 'Wl 'tu a "ji -e 'e tin 'ba -yɛɛ.»

¹⁸ 'Sounjanun tazan -trɔa 'nen zɛ -a 'lɛ, en o -ku 'sounjanun tazan -dan 'va, en e -yɛɛ 'nan: «Pɔl nen -pu 'kuin bē, yaan laabu, en e 'mɛn 'nan, 'an 'ta 'nen 'gɔɛ -a 'yie 'nan, 'wl 'tu a "ji -e 'e vl 'yie.»

¹⁹ 'Sounjanun tazan -dan a 'kun 'e 'pɛ -man, en 'o 'man tɛɛn -a -nan nen yaa laabu -yɛɛ 'nan: «-Mɛ "wl nen yie 'nan 'i ve 'mɛn?»

²⁰ 'Nen zɛ -e -yɛɛ 'nan: «Zuif 'nɔn 'o 'ci 'pa 'nan -e 'o vl 'yie 'nan "trɛ "bē, 'i 'ku Pɔl -a tin 'banɔn 'lɛ "le "mɛn o "ta -ko 'wl nen kɔ 'o drɛ -yɛɛ "bē -a vlɛ -yɛɛ. ²¹ Te 'i 'wl zɛ -a 'sia 'wl 'kpa -a dl. -Yɛɛ cɪ 'nan, minnun nen o san nrɛn -yɛɛ "bē o -fuba sinjen -cia. Waa 'pla "da, en o -tɔ 'o wei

-da 'nan, -te wa'a tian Pɔl -tɛlɛ dlɛ, wa'a fɛ ble dl, en wa'a 'yi 'mlian dl. O man a 'e wuudɪ 'va, en o ya -a man -pennan 'nan 'i 'wl tɔglɪ 'si "va 'wlɛ.»

²² 'Sounjanun tazan -dan 'e 'nan 'nen zɛ -yɛɛ 'nan: «Te 'i 'wl zɛ -a vl "nyian min pee lɛ dl.» -A -nan nen e 'si 'man, en e -ku.

'Sounjanun -ku Pɔl -a Sezare

²³ "Bɛ -sru, en e 'sounjanun tanɔn "fli laabu, e -wlɛ 'nan: «Ka 'sounja -yaa "fli 'pla 'ka 'pɛ -a, 'lee 'sounjanun nen -su da bē o -fuba 'sɔravli, 'lee 'sounjanun nen -tin a -wɫ "bē o -yaa "fli, -e 'ka 'ku Sezare, te minnun nyinla.

²⁴ 'Ka 'su -mie 'sia Pɔl -fɔ "dave -a, -e 'ka 'ku -a -kɔnmandan Felizi lɛ. 'Ka bɔla 'a -nan nun "cɛ, te 'wl 'tu 'e drɛ -yɛɛ "dl.»

²⁵ -A -nan nen e 'fluba 'gɔɛ -a cren -tɛ, yaa 'pa "va. Yaa cren -tɛ 'nan:

²⁶ «An 'kɔ Klodu Lisias 'bē 'fluba 'gɔɛ -a cren -tɛ -kɔnmandan Felizi lɛ. 'An "we 'i 'va!

²⁷ Min nen maan 'pa 'sia 'yie bē, Zuif 'nɔn -a 'kun 'nan -e 'o -tɛ. En zɪ maan 'man 'nan, Rɔm min nen bē, -a -nan nen maan 'vl 'mɛn minnun lɛ, en waa 'si -wɫ. ²⁸ Fɛ nen e drɛ 'kɔ, en o 'wl 'tɔ "man "bē, an ya "vale "an -tɔa, en an -ku -a -wee tin 'banɔn 'lɛ. ²⁹ En maan 'yl 'nan, o 'wl 'tɔ Pɔl man 'nan, e ya 'wee -pei -tɔ wɫnun srɛnan. 'Pian 'wl 'wldt "tu nen -e min 'e 'ka 'bē man, en -te 'bē "cɛɛ dl -e 'o min -fɔ -pu 'kuin 'bē man bē, ya'a 'bē dreɛ dl. ³⁰ O 'ci 'pa min zɛ -a man, en maan 'wl 'man, -yee "wɛan maan 'pa 'sia 'yie "nyandɔ, en maan 'vl minnun nen o 'wl 'tɔ "man "bē -wlɛ 'nan 'o 'lu 'wl 'tɔ "man 'i 'va nun.»

³¹ 'Wl nen waa 'vl 'sounjanun lɛ bē, o 'ta 'wula "da. O Pɔl 'sia -pei 'kɔ 'lein zɛ -a man, en o -ku -a Antipatri.

³² "Bɛ -sru "tu nen e cɛɛn bē, 'sounjanun nen o 'cɛin -ji bē, o 'li 'o da 'sounjanun -le 'kuin, o 'si -su da 'nɔn -sru. En -su da 'nɔn 'lee Pɔl nun -ku. ³³ Zl o 'bɔla Sezare bē, en -su da 'sounjanun Pɔl -nɔn -kɔnmandan lɛ, en o 'flu-ba bē -a 'pa "va. ³⁴ -Kɔnmandan 'fluba zɛ -a ta 'vl, en yaa laabu Pɔl -kɔ 'nan, e "sia 'lɛgɫnɔ "cɛn "ji. Zl yaa 'man 'nan, Pɔl "sia Silisi bē, en e 'nan: ³⁵ «"Mɛn 'i wei man bē, te minnun nen o 'wl 'tɔ 'i man bē, o 'bɔla "gɔ.» -A -nan nen e -si -nɔn 'nan 'o 'ku Pɔl 'pa -e 'o yie 'tɔ "va Erodi -le mingɔnɔn 'kuin.

24 Yi 'soolu "bɛ -sru, en Bali -pannɔn 'tazan Anania 'bɔla Sezare 'o 'vale min ceje -mienun 'lee min nen o -fɔa -a -sru -e 'e min 'lɛji wl -blɪ bē -a -tu -a. Min zɛ waa laabo Tertulu. O Pɔl -sanman drɛ -kɔnmandan -va. ² O Pɔl laabu, en Tertulu 'wl 'gɔɛ -a 'padɪ "da 'sia, e 'nan:

«Min -dan Felizi, 'yie "wɛan nen 'ku man yra -trɔɔ, en 'ku 'ci "nranman. 'I 'ku man 'wl dra tɔglɪ. -Yee "wɛan nen 'kue minnun 'gɔɛ, i ya -wee 'trɛda drɛnan tɔglɪ.

³ Min -dan Felizi, 'wl pɛɛnɔn nen yia dra 'kue tu pɛɛnɔn man bē, -a -cin 'ka 'saan 'ku 'ji dl. ⁴ An 'ka "vale 'an see "paa 'i man 'wl pɛɛnɔn vɫdl -a dl, -yee "wɛan mein tru "baa 'nan 'i "trɔɛn "tɔ 'ku wei lɛ "wɛnɔn.

⁵ Kua 'yl 'nan, min 'gɔɛ -yɛɛ minnun yei 'srɛman, e 'wɫnun ve te -sa -dan -fɔala Zuif 'nɔn yei fɛ pɛɛnɔn 'nan. -Yɛɛ cɪ minnun nen o cɪ Nazaretɪ min Zozi -sru "bē o

tazan -a. ⁶ Yaa man wεε 'nan, 'e -cee Bali -pan 'kɔn "tri -tɔa Bali 'lε, εn kua 'kun. [Ku ya "vale 'ku -yee 'wɔ tin "baa "le zɪ 'kue -pei -a 'vɪ bε -yee wɔ 'zɪ. ⁷ 'Pian εn 'sounjanun tazan Lisias -ta 'palε "va, εn yaa 'si 'ku 'lɔ 'sa -a. ⁸ Yaa 'vɪ minnun nen o 'wɔ 'tɔ "man "bε -wɛε 'nan 'o 'ta 'wɔ 'tɔ "man 'i 'va 'gu.] I 'wɔ laabu -yrɔ 'i 'bɔ 'a, -e 'wɔ nen e drε 'kɔ ku 'wɔ 'tɔ "man "bε, "i "man.»

⁹ En Zuif 'nɔn 'tɔ 'wɔ zɪε -a -sru te waa ve 'nan e ya 'wɔ 'kpa -a.

Pɔl 'wɔ 'ci 'vɪ -kɔnmandan Felizi 'lε

¹⁰ -Kɔnmandan Felizi -si -nɔn Pɔl lε 'nan, 'e 'wɔ. -A -nan nen Pɔl 'e 'nan:

«Maan -tɔa 'nan, i ya 'lεglɔn 'gυε -a da tin 'bazan 'a -a -nan lε "kaga 'bɔ. -Yee "wεan an yi -tεala 'an 'fli da, εn an ya tin 'banan 'i 'lε 'gu. ¹¹ An -ku Bali tru 'balε Zeruzalεm, -a -nan yi -fuda "fli 'ka tian 'ciɛ dɪ. -Te yia laabu minnun lɔ, o -taa -a vɛlε yie zɪ. ¹² -Te e ya Bali -pan 'kuin -a oo, -te e ya cin yɪ 'kɔnnun -a oo, -te e ya 'fla yei "a oo, min -tu 'ka 'an yɛlε, te an ya -sa -fɔnan dɪ. En min 'ka 'an yɛlε, te an ya 'wɔ vɪnan minnun lε -e 'o 'wɔlan 'o cin man dɪ. ¹³ Minnun 'labε, 'wɔ 'bɔ nen waa -tɔa 'an man 'gυε, wa'a 'kɔlaman -e 'o -ci -kɔn 'wein dɪ. ¹⁴ Maan ve 'i yie man 'wein 'nan, 'an tranun -lε Bali nen an cɪ -a tru 'banan, "lε zɪ Minsan -a 'vɪ bε -yee 'wɔ 'zɪ. 'Pian -wee vε bε, an ya 'ta wɔlan 'wɔ 'pee -sru. En 'mεn vε bε, "an "yi -tεala 'wɔ pεεnɔn nen 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -lε -pei 'fluba ji 'lee 'wɔ pεεnɔn nen 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'lε 'fluba 'ji bε -a da. ¹⁵ Bali 'e 'nan, minnun nen o 'wɔ tɪglɪ dra εn o kaa bε, 'lee minnun nen o 'wɔ 'wɔlɪdɪ "dra εn o -ka bε, o wuanla -kanɔn 'va. An yi -tεala 'wɔ zɪε -a da, εn o 'bɔ "o "yi -tεala "da "nyian. ¹⁶ -Yee "wεan, maan -wεεman tu pεεnɔn man 'nan, 'mεn 'wɔ pεεnɔn 'e 'kɔn 'e 'sɪdɪ "ji Bali 'lε 'lee minnun 'lε.

¹⁷ Zɪ an 'si Zeruzalεm -a -nan lε "kaga 'bɔ bε, εn an 'li 'an da -nan nun, 'nan -e 'an "yi "drε 'mεn minnun lε "lala -a, -e fε nen e -fɔ 'an 'lɔ bε 'an -nɔn Bali lε -a. ¹⁸ 'Wɔ zɪε -a drɛnan nen an cɪ, εn o 'bɔ 'an man Bali -pan 'kuin. "Wεε bɔ 'an man bε, te an ya fε nen waa dra 'lɔ -e min 'e drε 'saun Bali 'lε bε -a drɛnan. Minnun 'ka 'nan "kaga "dɪ, εn minnun 'ka 'sa -fɔnan 'o cin yei "dɪ. ¹⁹ 'Pian Azi 'lεglɔn 'ji Zuif 'nɔn -mienun 'bε cɪ -nan, -wεε -kɔlaman paan -e 'o 'ta 'i 'va -te 'wɔ a o ji -e 'o -tɔ 'an man. ²⁰ En -te 'bε "cεε dɪε, minnun 'gυε zɪ o -ku maan tin 'banɔn 'lε bε, 'wɔ "cɛn "nen waa 'yɪ, εn e 'pa 'an man. ²¹ -Te ya'a 'silεa 'wɔ nen maan 'vɪ wei 'plεblε 'ji o pεεnɔn yei "bε -a dɪε. Maan 'vɪ 'nan: 'An "bɔnɔn, an yi -tεala "da 'nan minnun nen o kaa bε, o wuanla -kanɔn 'va. -Yee "wεan nen o -ta maan tin 'banɔn 'lε cεεgu.»

²² Zɪ kɔ min 'e 'ta wɔla Minsan -lε 'wɔ da bε, Felizi -a tɔa. -A -nan nen e tin 'banɔn wɔlan lou, εn e 'nan -wɛε 'nan: «-Te yi nen 'sounjanun tazan Lisias -ta bε -e 'an 'cee 'wɔ 'gυε -a fa 'si.» ²³ En Felizi 'e 'nan 'sounjanun tazan lε 'nan, 'e yie 'tɔ Pɔl -va. 'Pian te 'e 'kɔn "lε -pu 'kuinzan 'zɪ dɪ, -te -a beenun "ta "yi "dra -yrε "bε, te 'o 'si -tɔ -wɔb "dɪ.

Pɔl 'wɔ tin 'ba Felizi 'lee 'e nan lε

²⁴ Yi "fli yaa "bε -sru, εn Felizi 'lee 'e nan -ta. -A nan zɪε Zuif lɔ nen, waa laabo Drusil. -A -nan nen e min 'pa 'sia 'nan, 'o 'ku Pɔl laabu -e 'e yi -tɛradɪ Zozi Crizi da 'wɔ vɪ 'wɛ. ²⁵ Zɪ Pɔl -ta bε, εn e 'wɔ zɪε -a -ci vɪdɪ 'sia, zɪ kɔ min 'e 'ta wɔ -e 'e 'sɔ Bali lε bε, yaa 'vɪ, εn zɪ kɔ min 'e 'fli 'kun 'wɔ man bε, yaa 'vɪ, εn yaa 'vɪ "nyian 'nan Bali -taa minnun pεεnɔn 'lε tin 'balε. -A -nan nen nyen Felizi cεεn, εn e Pɔl lε 'nan: «Cεεgu vε 'bɔ "yi, -te 'an 'wɔlɔ da 'yɪ -e 'mεin laabu.» ²⁶ Felizi -a "nɔnman 'e 'ji 'nan, Pɔl 'ta "lala -nɔn 'yrε, -yee "wεan e Pɔl laabu 'e 'va 'e 'pa -a "kaga, te o -sεε "wo -a.

²⁷ Zɪ -a -nan lε "fli ciɪ bε, εn o Felizi 'pa 'jizan 'tɔ. Wεε laabo Porci Fetus. Felizi a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɔ yɪ "yi "lε "wεan, e Pɔl 'tɪtɪ -pu 'kuin.

Pɔl 'wɔ tin 'ba Fetus 'lε

25 Zɪ Fetus 'bɔla 'lεglɔn zɪε -a -ji bε, yi yaaga "bε -sru εn e 'si Sezare, e -ku Zeruzalεm. ² Bali -pan-nɔn 'tanɔn 'lee Zuif 'nɔn 'va min cejenun -ku Fetus -va, εn o 'wɔ 'tɔ Pɔl man. ³ O toba -fɔ Fetus lε 'nan 'e 'pa 'o 'va -e 'e drε -e Pɔl 'e 'ta Zeruzalεm. O "ta san nɛnman Pɔl lε 'nan "yεε -ta -sia -e 'o -tε. ⁴ En Fetus -a 'vɪ -wɛε 'nan: «Pɔl a -pu 'kuin Sezare, εn an 'bɔ -taa "kulε -nan nun -naagu. ⁵ -Yee "wεan, 'ka 'va min cejenun nen o -kɔlaman bε 'o 'pa 'an 'va, -e 'ku 'ku waa, -e 'wɔ nen min zɪε yaa drε 'wɔlɪdɪ "bε 'o -tɔ "man.»

⁶ Fetus yi drε Zeruzalεm 'sɔra, -a -fuzan da, εn e 'li 'e da Sezare. 'Bε 'ta tu cεεn, εn e -nyran fεnan nen o tin "baa bε -a -nan, εn e 'nan 'o 'ta Pɔl -a 'yrε. ⁷ Zɪ Pɔl -ta bε, εn Zuif 'nɔn nen o 'si Zeruzalεm bε, 'o cin yɪ "man. -A -nan nen o 'wɔ "kaga "nen e cɪ -wɔlɪdɪ "bε -a 'pa "da, 'pɪ-an te wa'a 'kɔlaman -a -ci -kɔnɔndɪ -a dɪ.

⁸ Pɔl -tɔ 'e 'fli -sru -a vɪdɪ -a 'nan: «Ma'an 'wɔ 'wɔlɪdɪ "drεlε Zuif 'nɔn -lε -pei man dɪ, εn ma'an 'wɔ 'wɔlɪdɪ "drεlε Bali -pan 'kɔn man dɪ, εn ma'an 'wɔ 'wɔlɪdɪ "drεlε mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε -yrε "dɪ.»

⁹ Fetus a "vale Zuif 'nɔn 'o 'yee 'wɔ yɪ "yi, -yee "wεan yaa laabu Pɔl -lɔ 'nan: «I ya "vale 'i 'ko Zeruzalεm -e 'ka tin 'ba 'wɔ zɪε -a da 'an yie man?»

¹⁰ En Pɔl 'e 'nan: «An ya mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε -yee tin 'banɔn 'lε. -Wεε 'mεn 'wɔ tin "baa. Yia -tɔa 'i 'bɔ 'a 'nan ma'an 'wɔ 'wɔlɪdɪ "drεlε Zuif 'nɔn lε dɪ. ¹¹ "Te an 'wɔ 'wɔlɪdɪ "tu drε 'nan -e min 'e 'ka -a 'wɔ 'ji bε, "te an "we "man -e 'an 'ka. En -te -wee 'wɔ 'bɔ nen waa -tɔ 'an man bε -a -ci "ka "dɪε, min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'yaan 'nɔn -wɛε -e 'waan 'tε dɪ. An ya "vale mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε, -a 'bɔ nen 'e 'mεn 'wɔ tin 'ba.»

¹² Fetus 'lee 'yee minnun 'o cin wei -ci man, εn e 'nan Pɔl lε 'nan: «I ya "vale mingɔnnennun tazan nen Rɔm bε, -a 'bɔ nen 'e 'yie 'wɔ tin 'ba. -Yee "wεan o -ko 'yie 'wɔ tin 'balε "va "nun.»

Fetus Pɔl -lε 'wɔ 'vɪ Agripa lε

¹³ Yi "fli yaa "bε -sru, mingɔnnennun Agripa 'lee 'e "blu Bereni -ta Fetus 'tɔ bulε Sezare. ¹⁴ Zɪ o "ta yi "kaga "dra

Sezare be, en Fetus Pol-le 'wl 'vl mingonnen Agripa le. E 'nan: «Min -tu a 'gue, Felizi -a 'tul -pu 'kuin. 15 Zl an -ku Zeruzalem be, en Bali -pannon 'tanon 'lee Zuif min cejenun 'wl 't' 'man, 'nan -a 'wl zle -a -ji be, 'an tin -te "da.

16 En maan 'vl -wle 'nan, Rom 'non 'ka tin tea min da zle dt. Min nen o 'wl 't' 'man "be, 'o 'vale minnun nen o 'wl 'b' 't' 'man "be waa, 'o cin ye, -e min zle 'wl nen e dre 'k' 'l, o 'wl 't' 'man "be, 'e 'si "va. 17 -A -nan nen Zuif 'non zle, ku -ta waa 'gu. Ma'an yi 'palea dt, -a ta tu cen, en an -nyran 'men tin 'banan, en maan 'vl 'nan, 'o 'ta min zle -a 'men. 18 Minnun nen o 'wl 't' 'man "be o -ta, en ma'an non 'an 'ji 'nan, 'o 'ta 'wl 'wldt "tu ve -e 'e dre paan -a dre wl -a. 19 'Pian o 'wl 'vl 'o 'b' 'le -pei -t' wl -nun da 'lee min -tu nen waa laabo Zozi be -a da. Min zle e -ka, en Pol 'e vl 'nan, -a yi a "man. 20 Zl ma'an 'wl zle -a 'kun 'nan 'kl' yle dt, en maan laabu Pol 'b' 'l 'nan, -te e ya "vale 'e 'ko Zeruzalem -e 'o 'wl zle -a tin 'ba 'nan nun. 21 'Pian Pol 'e 'nan, 'e ya "vale 'nan mingonnenun tazan nen Rom be, -a 'b' nen 'e 'yee 'wl tin 'ba. -Yee "wean maan 'vl 'nan, 'o yi 't' tian "va -pu 'kuin, -e tu nen maan -non 'sounjanun le -e 'o 'ku -a -yre "be 'e b'».

22 En Agripa "e Fetus le 'nan: «"An "ya wo "vale "an "min 'b' wei maan "nyian.»

-A -nan nen Fetus "e 'nan: «"Tre -e 'i wei man.»

23 -A ta tu nen e cen be, Agripa 'lee Bereni -ta. -Wee ta 'o 'vale min "kaga "nen o -ku o 'sil -sia be waa. 'O 'vale 'sounjanun tanon 'lee 'flanon cejenun -a -wee wla tin 'banan. En Fetus "e 'nan, 'o -ta Pol -a. Zl o -ta -a be, 24 en Fetus "e 'nan:

«Mingonnen Agripa 'lee 'ka psonon nen fe 'gue -a -nan be, "ka 'y' 'c, cen min nen Zuif 'non psonon nen o ya Zeruzalem 'lee Sezare be, o -paanman -a vldt -a 'nan, e 'ka "le -e -a yi 'e 'fu "man "dt, -nyren 'gu. 25 'Pian "meen 'va zia be, ya'a 'wl 'wldt "tu drele -e 'e 'ka -a 'wl 'ji dt, en -a 'b' "e 'vl 'nan mingonnenun tazan nen Rom be, -yee 'yee tin "baa. -Yee "wean an wl "man 'nan 'an -non "minnun le -e 'o 'ku -a -yre. 26 En 'wl nen 'k' 'an 'cnen -te 'an 'san le 'nan, yaa dre -e 'an 'pa "va "be, -a -cin 'ka 'an 'ji dt. -Yee "wean an -ta -a 'ka psonon 'le, -te 'be "cee dt 'i 'b' 'le "bu mingonnen Agripa, 'i 'wl laabu -yr, -te e -nyan -e 'an 'wl 'tu yl 'an cnen -te 'nan yaa dre. 27 -Yee cl 'nan -e min 'e 'ku min -a min le 'nan, 'e -f' -pu 'kuin te 'wl nen yaa dre be e 'ka "va "dt, -a -ci "ka "meen 'va dt.»

Pol 'wl tin 'ba Agripa 'le

26 -A -nan nen Agripa "e Pol le 'nan: «-Si a 'yie -e i 'wl nen e dre be -a 'vl.»

En Pol 'e 'pe nykon minnun le 'nan -e 'e 'wl tin 'ba. E 'nan: 2 «Mingonnen Agripa, 'wl psonon nen Zuif 'non -a 'pa 'an da be, 'an 'ci a 'e 's' d' c' e' -e 'an 'nan wl vl 'i 'le. 3 -Yee cl 'nan Zuif 'non 'le -pei -t' wl nun psonon be ya -ka, en 'wl nen Zuif 'non 'b' o -sa -f' "da "be ya -ka. -Yee "wean maan laabo 'i 'l 'nan, 'i man -sran -e 'i "trcn "t' 'an wei le.

4 'Wl psonon nen maan dre dt 'sia 'an "wennen da, 'an 'ya tre da 'lee Zeruzalem be, Zuif 'non psonon -a -ka.

5 Farizen 'non 'be 'ta 'wula -pei -t' wl nun da "kaga, en -a min -tu nen 'nen 'maan. -Te o ya "vale 'o 'nan wl ve be, o -klamman waa ve 'o 'b' 'a, k' waa -ka -a -nan 'non.

6 'Be nen 'gue, 'wl nen -yee "wean o -ta maan tin 'banon 'le be -nyren 'nan: Bali -t' e wei -da -ka tranun le, 'nan 'e 'wl 'tu dra -wle, en an ya 'wl zle -a dre dt man -pennan. 7 'Kue 'le glon 'fuda "fli 'b' 'ji be, minnun -a "nonman 'o 'ji 'nan Bali 'wl zle -a 'le s'oman, te waa "sua bodrun funnin, wa'a 'flan dt.

Mingonnen Agripa, 'wl 'lein zle "an "nonman "nyian 'an 'ji, -yee "wean Zuif 'non 'wl 't' 'an man. 8 -Me "le "wean ka'a yi -tera "da 'nan, min nen e -ka be Bali -kla -man -a wluandt -a -kanon 'va dt?

9 'An 'b' 'gu z' -a -cin cl 'e t' 'e 'an 'ji zle, 'an pei 'pa Nazaret' min Zozi man 'wl psonon dre dt -ji. 10 -A 'b' nen maan dre Zeruzalem, en an Zozinon "kaga "f' -pu 'kuin, Bali -pannon 'tanon 'be -si -non 'men. -Te waa 'vl 'nan 'o o -te "be 'ku pei a waa -twli. 11 An cil cin yl 'k' 'tudu psonon 'ji, te an Zozinon -s'nan. An -ka "o -sru "sa -a, te o "we "wldt Zozi man. 'An 'ci a 'e s'edt o man "bu -le "wean, an 'te 'pa o da, en an -ku 'te 'pale o da 'flanun nen -pen da be -a da.

12 'Wl zle -a -ji nen yi -tu da an "ta -ko Damas, Bali -pannon 'tanon 'be 'fluba 'non 'men 'nan, 'an 'ku Zozinon nen -nan nun be o "kuun.

13 Mingonnen Agripa, te an ya -sia yide 'b' min -win -ji 'seze, -a -nan nen an 'te 'san -tu 'yl, te e "sia laji, en e 'ku 'si -f' 'ku 'vale minnun nen o -ku 'an 'pale be waa. 'Te zle, -a 'bidt "mlian yide da. 14 'Ku psonon ku -tria "tra, en an wei -tu 'man, te yaa ve 'men Ebre wei -ji 'nan: «Saul, Saul, -me "le "wean i 'te "paa 'an da? -Yee cl 'nan, i ya "le 'nan -wi nen -a -sru "pinzan yiba "nenbudt -s'nonman "man, te ya'a 'ko 'e 'le dt -yee 'wl 'zu.»

15 Maan laabu -yr 'nan: «"An 'san, -t' nen 'yia?»

En Minsan "e 'nan: «Zozi nen maan, 'an 'b' da nen i 'te "paa 'gu. 16 'Pian 'i 'wluan, 'i 't' 'i 'c' in -da lou. -Yee cl 'nan 'wl nen 'an 'fli k' 'yie "man "be, -nyren 'gu: Mein 'pla 'nan -e 'i dre 'an 'suzan 'a, -e 'i 'wl nen yia -nan 'yl be -a vl minnun le, -e 'an 'fli -k' "nyian 'yie 'wl psonon -ji. 17 An "ta 'i "sia 'wl 'ji, Zuif 'non 'lee minnun nen o 'ka Zuif 'non 'a dt e yei. En mein "paa -sia o va, 18 -e 'i o yie 'le 'su, 'du -e 'o 'si klun va, -e 'o 'ta 'te 'san da, -e 'o 'si Satan -le 'pleble 'wlu, -e 'o 'ta Bali va. -Te o yi -tera 'an da -e Bali 'e -wee 'wl 'wldt 'fui, -e 'o -nyrannan "yl minnun nen o cl Bali -le ve -a be o va.»

19 Mingonnen Agripa, z' e dre zle, 'wl nen maan -nan 'yl, en e "sia Bali va be, ma'an tuule 'an 'pela koda dt.

20 'Pian 'wl nen maan 'vl Damas 'non le, 'lee Zeruzalem 'non le, 'lee Zude 'le glon 'ji 'non le, 'lee 'le glon pee da 'non le be, -nyren 'gu: 'Ka 'si 'wl 'wldt "dre dt man, -e 'ka 'fli -non Bali le. 'Ka 'wl "yi "dre, -e 'e -k' 'nan 'ka 'si 'wl 'wldt "dre dt man. 21 'Wl nen -yee "wean Zuif 'non 'an 'kun Bali -pan 'kuin, en o 'nan, waa -tea "be -nyren zle.

22 'Pian Bali -le 'padt 'an 'va 'le "wean be yaa dre 'trilii, en yi 'gue e 'b' 'an man, en an ya -yee 'wl 'nan ylan -a min psonon yie man. An ya -yee 'wl 'nan ylan -a min

-dandannun 'lee min "tunnun yie man, te ma'an 'wul 'pee 'pale 'wul nen Bali 'lewei vuton 'lee Moizi -a 'vu 'nan, e -taa 'drele be -a da dl. ²³ Waa 'vu 'nan: Min 'sizan 'wul 'ji e yra ye, en -yee wuanla 'e flin -kanon 'va, en -yee -taa 'drele 'te 'san -a Zuif 'non yei 'lee 'leglon pee -ji 'non yei.»

²⁴ Pɔl a 'wul nen e dre be -a tin 'banan, en Fetus paan wei 'pleble 'ji 'nan: «Pɔl, klin "a 'i 'wulo -ji? 'Yie 'wul 'tɔdl "buu 'bɔ "ta klin -fɔa 'i 'wulo -ji "be -sru?»

²⁵ En Pɔl "e -yre 'nan: «Min -dan Fetus, klin 'ka 'an 'wulo -ji dl, 'pian 'wul 'tɔ wei nen maan -fɔa, en 'wul tɔglu nen maan ve. ²⁶ -A -cin a mingonnen Agripa ji 'e pɛenon, -yee "wean an yi -teala 'an 'fli da, en maan ve -a 'le. An yi -teala "da 'nan, 'wul pɛenon zle yaa -tɔa, -yee ci 'nan 'wul zle ya'a drele 'e yɔɔdl dl.» ²⁷ En Pɔl a laabu Agripa lɔ 'nan: «Mingonnen i yi -teala Bali 'lewei vuton wei da? Maan -tɔa 'nan, i yi -teala "da.»

²⁸ -A -nan nen Agripa "e Pɔl le 'nan: «E -fu "wennon -e 'yia dre Zozizan 'a.»

²⁹ En Pɔl -a 'vu 'nan: «-Te e -fu "wennon oo, en -te e ya tian "kaga oo, 'e dre Bali ci 'ɔw wul -a, 'nan te 'i 'saza nen 'i 'fɔ "va "dl. 'Pian minnun pɛenon nen o ci 'an wei mannan cɛegue, 'o dre "le 'men 'wul 'zu. 'Pian te o 'ka min lɔ -pu 'kuin dl.»

³⁰ En mingonnen Agripa 'lee -kɔnmandan 'lee Bereni 'lee o pɛenon nen o ci o -nyrandl waa be, o wluan lou, ³¹ o 'bɔla bei, te waa ve 'o cin yei 'nan: «Min 'labɛ ya'a 'wul 'wldl "tu drele -e min 'e 'ka -a 'wul 'ji dl, en -te 'be "cɛɛ dl -e 'o min -fɔ "man -pu 'kuin dl.»

³² -A -nan nen Agripa "e Fetus le 'nan: «Ku -kɔlaman paan 'ku "sia 'man, 'pian -a 'bɔ 'be ci "va 'nan mingonnenun tazan nen Rɔm be, -a 'bɔ nen 'e 'yee 'wul tin 'ba.»

O -ku Pɔl -a Rɔm

27 Zl waa 'pla "da 'nan 'ku 'ku Itali -klu -dan ji be, en o Pɔl 'lee -pu 'kɔnnon -mie -non 'sounjanun tazan -tu le. Waa laabo Zulis, e ya Rɔm 'non 'le mingonnen -le 'sounjanun 'va. ² Ku -fɔ -klu -dan tu nen e 'si 'fla nen waa laabo Adramit be -a da be -a -ji. -Klu zle e -ciala Azi fenannun nen -klu -tɔa "be -a -nan. En ku -kudl 'sia. 'Ku 'vale min -tu nen waa laabo Ariza be waa kue ci, Masedɔa min nen, e "sia Tesalonik.

³ 'Be 'ta tu cɛen, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Sidon be -a da. Zulis ci "yi dre Pɔl le, e -si -non -yre 'nan, 'e 'ku 'e beenun va -e fe nen -a 'wul ci "man "be, 'o -non -yre.

⁴ Ku 'si 'be 'nan, en ku cil 'yi yei 'tre nen waa laabo Sipri be -a "srɔn. Kɔɔ fulɔ yra a 'ku da zia -le "wean. ⁵ Ku jemie nen Silisi 'lee Panfili 'leglon "srɔn "be -a cɛen, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Mir be -a da, Lisi 'leglon 'ji.

⁶ 'Fla zle -a da nen 'sounjanun tazan -klu -dan tu 'yl, te e "sia Alezandri e "ta -ko Itali, en e 'ku 'fɔ -ji.

⁷ Ku yi dre "kaga te ku -kula yɔɔ. 'Ku "koe "nyan -sia "kaga 'vaa, en ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Nide be -a "srɔn. 'Pian fulɔ -le "wean ku'a 'kɔlaman -e 'ku 'ku 'ku 'le zia dl. -Yee "wean ku cil Salome zia, en ku -kula 'yi yei 'tre nen waa laabo Cret be -a "srɔn. ⁸ 'Ku "koe "nyan -sia "kaga, en ku cil 'yi yei 'tre zle -a "srɔn, ku 'bɔla fe -tu

-nan. Fe zle waa -nan laabo -klu -dandan -tonan 'kpa. E ya 'fla nen waa laabo Lase be -a "srɔn.

⁹ Ku tu "kaga 'kpa dre -sia, en -kudl 'ku 'le 'tɔ "nyian 'pleble 'kpa tɔglu. -Yee ci 'nan tu nen o fe "sɔan "man "be e cil, en tu -wldl "ta bɔa. ¹⁰ -Yee "wean Pɔl 'wul 'gɔe -a 'pla -wle, e 'nan: «'An beenun, maan ye "le 'nan, -cee -kudl -kaa 'le dra 'pleble 'kpa tɔglu. -Klu -dan 'lee 'e 'ci fe-nun pɛenon sreman, en -kaa 'bɔ 'nyian -te kaa drele "yi "dlɛ, -kaa wulo -ko -ji.»

¹¹ 'Pian 'sounjanun tazan yi -tera -klu -dan fɔzan 'lee min 'bɔ nen -yee -klu ci -a be -a da e mlin Pɔl wei da.

¹² En "nyian -a -nan nen -klu -dannun 'bɔ -tɔa "be, -a -nan "ka "yi 'kpa "le -e 'o tu -wldl zle -a dre -nan dl, -yee "wean -klu -dan 'bɔ 'ji minnun pɛenon wei dre 'tu 'nan, 'o 'si fe zle -a -nan. O ya "vale 'o dra -kɔ 'nan, -e 'o 'bɔ -klu -dandannun -tonan nen waa laabo Fenis be -a -nan. -A -nan a Cret 'tre 'bɔ da "nyian, en 'fla zle -a da be -wee fulɔ 'sia yide 'fɔ -nan "va 'zia 'pe "yi "da, -te 'be "cɛɛ dl -e 'e 'si -a -pe bu da. -Yee "wean fenan zle e ya "yi -e 'o 'fu -nan tu -wldl "man.

Fulɔ 'pleble "fɛendl 'sia jemie da

¹³ Fulɔ nen e "sia 'trɛda "tre 'zia be, e "fɛendl 'sia fɔɔɔ. En minnun nen -klu -dan ji be, "wee 'ji "le 'wee 'wul nen 'o 'pla "da "be e "ta -daa "drele "yi. -Bulale nen o -klu baa -tɔ -a be, waa 'si 'yia, en o 'wee -klu da sɔnun wluan lou, 'nan -e 'o -pli 'o 'le Cret 'bɔ "srɔn. ¹⁴ 'Pian fɔɔɔɔ, en fulɔ 'pleble 'tu 'si 'yi yei 'tre 'bɔ da, e "fɛendl 'sia 'pleble. Fulɔ zle e 'si fenan nen yide wuanla be -a -pe bu da zia. ¹⁵ -Klu -dan 'ka -kɔlale -tɔdl -a fulɔ zle -a yra dl, en 'ku 'fli 'tu e -ku 'ku 'a. ¹⁶ "Kue vnan 'ku 'cil 'yi yei 'tre 'tu nen waa laabo Kloda be, -a wlu "tre, en ku kɔla 'kue -klu "wennen -trɔadl -a -si yra. Kua 'sia, ¹⁷ en kua -fɔ -klu -dan 'bɔ 'ji. -A -nan nen minnun nen o 'nyranman "paa -klu 'bɔ da be, o baa -fɔ 'kue -klu 'bɔ man, 'nan -e 'e 'kɔn 'cinjin. En "nyian "klan a o ji 'nan, 'o "ta -daa kɔale nyren nen Libi 'leglon "srɔn "be -a va, -yee "wean o 'kue -klu da sɔnun -ta "tra. Zl kua dre zle, en fulɔ -ku 'ku 'a 'ku 'le.

¹⁸ Tu cɛen te fulɔ 'kue -klu -dan 'bɔ 'nyɔn man tian 'pleble, -yee "wean fenun nen -klu -dan 'bɔ 'ji be, kua wɛendl 'sia 'yia. ¹⁹ -A yi yaagazan da be, minnun nen o 'nyranman "paa -klu -dan 'bɔ 'ji be, -wee -klu 'bɔ da fe-nun "suudl 'sia te waa wɛenman 'yia. ²⁰ Yi "kaga 'kpa -a, te wa'a yide 'lee mlen cren -tuwli 'ye dl. Fulɔ a tian 'e "pa 'ji 'pleble "buu "le "wean kua -tɔa 'nan 'ku 'wulo 'ka bɔala "va "dl.

²¹ Ku yi "kaga dre, te ku'a fe ble dl, en Pɔl -tɔ lou min-nun yei, -a -nan nen e 'nan -wle 'nan: «Kaan wei maan paan -e 'ka vlɛ 'ka 'si Cret 'trɛda dl. "Te kaan wei man paan be, "te 'wul 'pleble 'ka bɔle -kaa man dl, en "te fe-nun 'ka srele dl. ²² 'Pian 'be nen 'gɔe, an 'wul "paala "nyian 'cɛɛ 'nan, 'ka -pɔan 'kun, -yee ci 'nan 'ka 'va min -tuwli 'ka 'kaa -a 'wul 'ji dl. 'Pian -klu be, ka'a 'be 'ye "nyian dl. ²³ Paan 'pei -man be, Bali nen an ci -yee ve -a en maan "sua 'gɔe, -yee 'pasiazan -tu -ta 'an 'va, en e 'nan 'men 'nan: ²⁴ «Pɔl, te nyen 'e 'i 'cen dl. I -tɔa mingonnenun tazan nen Rɔm be -a 'le, en Bali -a dra 'yie "yi, -e minnun nen ka ci waa -klu -ji be, o pɛenon

'wulo 'e bɔla "va." 25 -Yee "wean 'ka -pɔan 'kun, kɔɔ an yi -teala Bali da 'nan, 'wɪ nen yaa 'vɪ 'mɛn bɛ, yaa drala "da. 26 'Pian fulɔ -taa -kaa 'wɛɛnɛ 'yi yei 'trɛ 'tu da.»

-Wee -klu -dan wi

27 -A -nan 'flɛ "fli nen 'gu, te fulɔ 'bɛ 'ta -tɔa 'ku man 'yi 'bɔ nen waa laabo Atria bɛ -a yie da. -Pei -tu man te ba-da -tu, ɛn minnun nen o 'nyranman "paa -klu 'bɔ 'ji bɛ, 'o 'ci nɔn 'nan ku "ta -pliman 'trɛ man. 28 -A -nan nen o baa -tu nen -bulalɛ cɪ 'e 'fɔdɪ -a "nen "bɛ -a -fɔ 'yia, ɛn waa 'yɪ 'nan 'yi 'bɔ -klu bɔa "nan -mɛnɛ -yɔ -tu. Zɪ o -ku "nyian 'o 'lɛ -voo bɛ, ɛn waa -fɔ 'nyian 'yia, ɛn waa 'yɪ 'nan 'yi 'bɔ -klu bɔa "nan -mɛnɛ -fuda 'soolu. 29 "Klan a o 'ji 'nan, te fulɔ 'e 'kue -klu kɔa -kɔlɛ da dɪ, -yee "wean o -bulalɛ -dandan sinjen nen 'e 'fɔdɪ 'kue -klu man bɛ o -fɔ 'yia -klu -sru, 'nan 'e 'kue -klu 'e vlɛ 'e 'ku 'e 'lɛ dɪ. ɛn o 'tu 'cɛndɪ man -pɛn.

30 Minnun nen o 'nyranman "paa -klu 'bɔ 'ji bɛ, o ya "vale o -tɛa "ji, ɛn o -klu "wɛnnɛn bɛ -a -fɔ 'yia -a vlɔdɪ -a 'nan 'o "ta -klu baa -tɔa -bulalɛ -a 'e 'lɛ zia. 31 -A -nan nen Pɔl -a 'vɪ 'sounjanun tazan 'lee 'sounjanun lɛ 'nan: «-Te minnun 'labɛ, wa'a 'fulɛ -klu -ji dɛ, 'ka 'wulo 'ka bɔala "va "dɪ.» 32 ɛn 'sounjanun -klu "wɛnnɛn 'bɔ man baa cɛɛn, ɛn 'yi 'ku -a.

33 Te o ya 'tu 'cɛndɪ man -pɛnnan bɛ, ɛn Pɔl minnun pɛɛnɔn cin 'yɪ 'nan 'o fɛnun -blɪ, te yaa ve -wlɛ 'nan: «'Ka yi -fuda sinjen nen 'gu te ka ya -a -man -pɛnnan 'nan, fulɔ 'e 'cɛn, ɛn 'yi 'ka 'ka 'ji dɪ. 34 -Yee "wean an 'ka tru "baa 'nan, 'ka fɛnun -blɪ. -Yɛɛ -maan 'kɔ, -e 'ka 'wulo 'e vlɛ 'e 'ku -ji dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'va min -tuwlɪ "srɔɛn 'ka 'sɔanla dɪ.»

35 Zɪ Pɔl cɛɛn 'wɪ zɪɛ -a vlɔdɪ man bɛ, e 'kpɔun 'si, e Bali muo "fɔ min pɛɛnɔn yie man, yaa "nen jɛɛn, ɛn yaa -blɔdɪ 'sia. 36 Min pɛɛnɔn 'o -pɔan 'kun, ɛn o fɛnun blɪ. 37 Ku pɛɛnɔn nen -klu -dan zɪɛ -a -ji bɛ, 'ku "nen bɔa min -yaa "fli -fuba 'sɔravli 'wlɛ 'shɛɛdu. 38 Zɪ o cɛɛn fɛnun -blɔdɪ man o 'kan bɛ, -wee -blɪfɛnun -mie nen e -fu -klu -dan 'bɔ 'ji bɛ, ɛn waa -sɛn 'yia, 'nan -e -klu 'e drɛ 'fogo 'fogo.

39 Zɪ tu cɛɛn bɛ, 'trɛ nen o cɪ da "bɛ, wa'a -kɔnnɛn "ylɛ dɪ. 'Pian o kɔmɪda 'yɪ, te nyren a -nan. -A -nan nen waa 'pla "da 'nan, o dra -e 'wee -klu -dan 'e bɔ -nan nun -kpɔ. 40 ɛn o -bulalɛnun nen o -klu baa -tɔ -a paan bɛ o flu, ɛn o -ku 'yi 'wlu. ɛn o -klu yra -trɔa "vɛ -si yra bɛ -a man baa flu, ɛn e -fu 'yia. -A -nan nen o sɔ -tu nen -klu -dan 'bɔ lɛ bɛ -a wluan lou 'nan -e fulɔ 'e 'tɔ -ji -e 'e 'ku waa -a -nan nen nyren 'bɔla bɛ -a -nan. 41 'Pian 'wee -klu -dan 'bɔ wla nyren va 'yia, ɛn e kɔa. -Klu -dan 'bɔ 'lɛ zia wla nyren va, ɛn ya'a "nyian -kɔlaman bɔladɪ -a dɪ. -A -nan nen fulɔ 'plɛblɛ 'tu -klu -dan 'bɔ koda zia -wi.

42 'Sounjanun a "vale 'o -pu 'kɔnɔn -tɛɛman, 'du -e o -tu 'e vlɛ 'e 'yi 'wɛ -e 'e -tɛ -ji dɪ. 43 'Pian 'sounjanun tazan nen e 'ka "vale o Pɔl -tɛ dɛ, ya'a o tuɛ -e o 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ. Yaa 'vɪ 'e 'flin minnun nen o 'yi "wɛa sɪdɔ bɛ -wlɛ 'nan, 'o 'tɛ 'yia -e 'o bɔla kɔmɪda. 44 ɛn yaa 'vɪ -a -mienun lɛ 'nan, "o "drɛ yiba 'fɔunun da, ɛn -te bɛ "cɛɛ dɪ, o -kula -klu -dan nen fulɔ cɪ -a -winan bɛ -a fɛnun plɪ -mie da. Zɪ waa drɛ zɪɛ, ɛn o pɛɛnɔn 'wulo 'bɔla "va.

Pɔl 'bɔla Malt

28 Zɪ ku 'bɔla 'ji 'kloun 'gloun bɛ, -a -nan nen kua 'man 'nan, o 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a laabo Malt. 2 -A -nan 'nɔn 'ku 'sia 'kpa tɔglɪ. Zɪ laa a -fɛnnan, te trun -taa "wlu "bɛ, o 'tɛ -dan fɔ "nɛn, ɛn o 'ku laabu 'nan 'ku "klan.

3 Pɔl lu koola 'nan, -e 'e -sɛn 'tɛ zɪɛ -a da, 'pian 'tɛ flu -le "wean bulɪ 'tu 'bɔla lu zɪɛ -a yei, ɛn e 'shɛ 'wɪ Pɔl -pɛ -man. 4 Zɪ 'fla zɪɛ -a da 'nɔn -mlɛn 'yɪ 'e 'tɪndɪ Pɔl -pɛ -man bɛ, ɛn waa 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «Min 'labɛ min -tɛzan nen, -yee "wean e "sia 'sunan 'yi 'lɔ, ɛn 'wɪ nen yaa drɛ bɛ, -a yra "nen "wɪ bɔ "man.»

5 'Pian Pɔl -mlɛn zɪɛ -a plu 'e 'pɛ -man 'tɛ 'va, ɛn 'wɪ 'tu 'ka drɛɛ Pɔl lɛ dɪ. 6 Minnun zɪɛ, o ya -a man -pɛnnan 'nan, Pɔl 'e -sɪi, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e -tria -e 'e 'ka. 'Pian zɪ waa man -pɛn -trɪlii, ɛn waa 'yɪ 'nan, 'wɪ 'tu 'ka drɛnan -yɛ "fo "dɛ, ɛn o ci lila te waa ve 'sɪɛn 'nan: «Min 'labɛ Bali nen.»

7 Fɛ 'bɔ zɪɛ -a -nan bɛ, 'yi yei 'trɛ 'bɔ 'tazan nen waa laabo Publi bɛ, -yee vɛ -nan a -nan -kogo. -A va nen ku 'nyin yi yaaga, ɛn e 'ku 'sia 'kpa tɔglɪ. 8 Publi zɪɛ -a "tɪ "a 'e nyinnandɪ, te -a 'kɔlɛ a 'e -wɔandɪ, ɛn -a ci -sɛanla 'kpa tɔglɪ. Pɔl -ku -a -nanjenɛ, e Bali tru 'ba -yɛ, te -a -pɛ yra "da, ɛn -cɛ 'si "man. 9 "Bɛ -sru man "yaa 'nɔn -mienun nen 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a da bɛ "o "ta 'wɪ "nyian, ɛn -cɛ 'si o man. 10 O 'ku 'tɔ drɛ -dan, ɛn zɪ 'ku 'kudɪ 'bɔ bɛ, fɛnun nen -a 'wɪ cɪ 'ku man bɛ, waa -nɔn 'kɛɛ.

Pɔl 'bɔla Rɔm

11 Ku mlɛn drɛ yaaga 'yi yei 'trɛ zɪɛ -a da, ɛn ku -fɔ Alɛzandri -klu -dan tu -ji. -Klu zɪɛ, waa laabo «"flɛn bali». E -fu 'yi yei 'trɛ 'bɔ da tu -wɪdɪ "a. 12 Ku 'bɔla 'fla nen waa laabo Sirakuze bɛ -a da, ɛn ku yi drɛ 'nan yaaga. 13 Ku 'si 'bɛ 'nan, ɛn ku -ku Reshio. 'Bɛ 'ta tu nen e cɛɛn bɛ, ɛn fulɔ nen e "sia 'trɛda "trɛ zia bɛ, e "fɛɛndɪ 'sia. Ku yi drɛ "fli, ɛn ku 'bɔla Puteoli. 14 'Fla 'bɔ zɪɛ -a da bɛ, ku 'bɔ "buɪ Zozinɔn -mienun man, ɛn waa laabu 'ku 'lɔ 'nan 'ku 'flɛ 'tu drɛ 'o 'va. Zɪ kɛɛ drɛ bɛ, ɛn ku Rɔm si 'sia.

15 'Ku "buɪ Zozinɔn nen Rɔm bɛ, zɪ o 'ku 'tadɪ 'wɪ 'man bɛ, ɛn o -ta 'ku 'lɛ 'flanun nen waa laabo Forɔm Api 'lee Troa Taverne bɛ -a da. Zɪ Pɔl o 'yɪ bɛ, e Bali muo "fɔ, ɛn -a "koe "tɔ 'e da.

16 "Bɛ -sru ku 'bɔla Rɔm, ɛn o -si -nɔn Pɔl lɛ 'nan 'e nyin 'nɔn 'tu -ji -e 'sounja -tu 'e yie 'tɔ "va.

17 Yi yaaga "bɛ -sru, ɛn Pɔl Zuif 'nɔn 'tanɔn nen Rɔm bɛ o laabu 'e 'va. Zɪ 'o cin 'yɪ bɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «"Buunun, ma'an 'wɪ 'tu drɛɛ -cɛɛ minnun lɛ dɪ, ɛn ma'an 'wɪ 'tu drɛɛ -kaa tranun -le -pei -tɔ wɪ man dɪ, 'pian waan 'kun Zeruzalem, ɛn waan 'nɔn Rɔm 'nɔn lɛ. 18 Rɔm 'nɔn zɪɛ, o 'wɪ laabu 'an 'lɔ, ɛn o ya "vale 'o 'sia 'an man, kɔɔ wa'a 'wɪ 'tu yulɛ 'an man -e 'an 'ka -a 'wɪ 'ji dɪ. 19 'Pian Zuif 'nɔn 'ka 'wulɛ "man "dɪ, -yee "wean maan laabu 'nan mingɔnɔnnɛn tazan nen Rɔm bɛ, -a 'bɔ nen 'e 'mɛn 'wɪ tin 'ba. E 'ka 'an 'ji 'nan 'an 'wɪ -tɔa 'pian 'mɛn 'leɟlɔn man dɪ. 20 -Yee "wean maan man wɛɛ 'nan, 'an 'ka man ye -e 'an 'wɪ zɪɛ -a vlɪ 'cɛɛ. -Yɛɛ cɪ 'nan

waan 'fɔ -pu 'kuin 'wɪ nɛn -a -cin a Izra'el 'nɔn 'ji bɛ -yee
"wɛan.»

²¹ En o 'nan Pɔl lɛ 'nan: «'Fluba 'ka 'silɛ Zude 'lɛglɔn 'ji
-e 'e 'ta 'gu te 'i 'man wɪ -a -ji dɪ, ɛn 'ku "buɪ -tu 'ka 'silɛ
-nan nun -e 'e 'ta 'i 'man 'vɪ 'kʊɛ dɪ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ -e 'e
'yie 'wɪ 'wɪdɪ "vɪ 'kʊɛ dɪ. ²² 'Pian ku ya "vale 'wɪ nɛn e
drɛ bɛ 'i -ci vɪ 'kʊɛ 'i 'kɔ 'a, kɔ kɔ kʊa -tɔa 'nan, -si nɛn i ci
"da "bɛ, fɛ pɛɛnɔn 'nan minnɪn "we "man "wɪdɪ.»

²³ O yi -tu kɔn Pɔl lɛ, ɛn yi zɛ -a da bɛ 'o cin 'yɪ fɛnan
nɛn Pɔl nyin "bɛ -a -nan "kaga 'kpa. -E 'e 'sia bodrun
-trilii -e -pei 'e tan bɛ te Pɔl 'wɪ 'ci ve -wɛ. Bali -le
mingɔnɛn -blɪdɪ 'wɪ 'lee Zozi 'le 'wɪ nɛn yaa 'vɪ -wɛ.
Yaa man wɛɛ 'nan 'o -tɔ 'nan 'wɪ 'kpa nɛn, te yaa -kɔn-
man Moizi -le -pei 'fluba 'lee Bali 'lewei vɪnɔn 'le 'fluba
'ji. ²⁴ 'Wɪ nɛn Pɔl ci -a vɪnan bɛ, min -mienun yi -tɛra
"da, 'pian o -mienun 'ka 'wɛ "man -e 'o yi -tɛra "da "dɪ.

²⁵ Zɪ o ya bɔɔlanan te o wei 'ka tian drɛɛ -tu dɛ, ɛn
Pɔl 'wɪ 'gʊɛ -a 'vɪ -wɛ: «Bali lei 'saun 'le tin a 'nɔnɔnɔn tu
nɛn e ciɪla Ezai -va, ɛn e 'wɪ tin 'ba 'ka tranun lɛ bɛ -a
man. ²⁶ Yaa 'vɪ tu zɛ -a man 'nan:

ɔ'I ku minnɪn 'labɛ o va

-e 'i vɪ -wɛ 'nan:

'Ka "trɔɛn -tɔa 'wɪ lɛ 'kpa tɪglɪ,

'pian ka'a -ci maan dɪ.

Ka fɛnan -nanjɛan 'kpa tɪglɪ,
'pian ka'a fɛ -tu ye dɪ.

²⁷ -Yɛɛ ci 'nan minnɪn 'labɛ

o 'bli da -tɔ 'plɛblɛ,

'o 'fli "trɔɛn drɛ "yuyɪ,

ɛn 'o yie 'lɛ 'wɪ 'o 'kɔ 'a.

Waa drɛ zɛ 'nan,

-e 'o vɛɛ 'o fɛnan yɪ dɪ,

ɛn 'nan -e 'o vɛɛ 'o 'wɪ man dɪ,

ɛn 'nan -e 'o vɛɛ 'o 'wɪ 'ci man dɪ.

'Wɪ pɛɛnɔn zɛ waa drɛ 'nan,

"tɔgɔ 'o -sɔɔnla 'an -sru

-e 'an o 'si 'wɪ 'ji.»

²⁸ -Yee "wɛan 'ka -tɔ 'nan, Bali wei nɛn e min "sia 'wɪ 'ji
bɛ, Bali -ta -a "mɛn minnɪn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ
-wɛ. -Wee vɛ bɛ "o "trɔɛn -tɔa -yɛɛ.»

²⁹ [Zɪ Pɔl 'wɪ zɛ -a 'vɪ bɛ, ɛn Zuif 'nɔn bɔɔnla te o -ko -sa
'plɛblɛ 'fɔdɪ -a 'o cin yei.] ³⁰ 'Kɔn nɛn Pɔl 'nyin 'ji te yaa
-pan wo bɛ, e lɛ drɛ 'ji "fli. Minnɪn pɛɛnɔn nɛn o -taa -a
-nanjɛnɛ bɛ, e o "siala. ³¹ E Bali -le mingɔnɛn -blɪdɪ 'wɪ
ve -wɛ, te e 'wɪ pɛɛnɔn nɛn e ci Minsan Zozi Crizi -le ve
-a bɛ -a "paaman o ji. Ya'a paaman o ji 'e yɔɔdɪ dɪ, ɛn
min -tu 'ka 'wɪ -tɔlɛ "man "dɪ.

Rōmen

1 'An כבּ Pכּל be, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a. Bali 'an laabu 'nan 'an dre Zozi 'le 'pasiazan -a. En yaan 'si 'va 'nan 'an 'yee 'wl 'nחנחנ vל minnun le. ² 'Wl 'nחנחנ 'כבּ זיע Bali ciula 'e 'lewei vחנחנ 'va, en waa 'vל -a -nan 'מחנ. E ya 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji. ³ 'Wl 'nחנחנ זיע -a -pל -le 'wl nחנ. Waa -ya blamin -a, mingחננע David nחנ 'li be -a kluda. ⁴ 'Pian Bali lei 'saun 'le 'plēble -a -ci כחכ minnun le 'nan Bali -pל nחנ. Yaa -ci כחכ -a wluandt -a -kanחנ 'va. -Yee cל -kaa san Zozi Crizi -a. ⁵ Bali ciula 'va en e 'yi dre 'mחנ. Yaan dre Zozi 'le 'pasiazan -tu -a, 'nan -e 'an -yee 'wl 'nחנחנ vל minnun pחנחנ nחנ o 'ka Zuif 'nחנ 'a dל -wlע. Yaa dre זיע 'nan -e 'o yi -tera Zozi da, te o 'ta wula -a wei da. ⁶ Ka dre minnun זיע o 'va 'nחנ 'a, ככּ Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'כחכ Zozi Crizi -le vע -a.

⁷ Ka pחנחנ 'כבּ nחנ ka cל Rכּמ חנ Bali 'ka ye 'yi "בּע, e 'ka laabu 'nan 'ka 'כחכ 'yee vע -a. 'Ka le nחנ an cל 'fluba 'gוע -a cחנ -תחנ. -Kaa "טל Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fudל -trככּ -nחנ 'צע.

Pכּל a "vale 'e 'ko Zozinחנ nחנ Rכּמ be o yלע

⁸ Maan pou "siala 'mחנ Bali muo "כּדל -a. An ciula Zozi Crizi -va -e 'an muo "כּ 'cee "weחנ, ככּ minnun 'cee yi -teradt Zozi da -st -כּא fe pחנחנ 'nan. ⁹ An Bali "sua 'mחנ ci "nחנחנ pחנחנ 'a -a -pל -le 'wl 'nחנחנ vלדל -a minnun le. Bali זיע yaa -כּא 'nan, 'wl nחנ an "ta -a ve 'gוע 'wl 'kpa nחנ. -Nyחנ 'nan, 'ka 'cin a 'an 'ji tu pחנחנ man, ¹⁰ te an ya -a tru 'banan. En maan laabo -yכּ 'nan -te e ya -a ci 'כּ 'a be, 'an 'wulo -da yל -e 'an 'lu 'ka 'va nun.

¹¹ 'Ka dra 'an -תּא 'kpa tלgl 'le 'an 'ka yל. "Yi "nחנ Bali lei 'saun -a -nחנ 'mחנ be, an ya "vale 'an "paa -a 'ka 'va 'nan -e 'ka 'man 'e 't 'plēble Bali -le 'wl 'ji. ¹² Maan ve 'pian 'nan, -e -kaa pחנחנ 'man 'e 't 'plēble -cee yi -teradt Zozi da nחנ e ya -tuwli "be -yee "weחנ. ¹³ 'An "בּל Zozinחנ, 'ka -כּ 'nan, maan man wע 'e 'pa -a "kaga 'nan 'an "lo 'ka 'va. 'Pian -e 'e ככּ cעגו yi -a be, -si 'ka tian 'le 'sulע 'mחנ dל. An ya "vale 'an "lo 'nan -e 'an minnun dre Zozi 'le vע -a, "le זל maan dre 'לגלחנ 'peenun -ji be -yee 'wl 'זו.

¹⁴ E ya 'an da fien -a 'nan 'an Zozi 'le 'wl 'nחנחנ vל min -tudu pחנחנ le. -Te o ya Grעכ 'nחנ 'a oo, en -te o "sia 'לגלחנ 'pee -ji oo, en -te o ya 'fluba 'nחנחנ 'a oo, en -te o 'ka 'fluba 'nחנחנ 'a dל oo, e ya 'an da fien -a 'nan 'an vל -wlע. ¹⁵ -Yee "weחנ -a -cin a 'an 'כּ "le 'ji 'kpa tלgl 'nan 'an Zozi 'le 'wl 'nחנחנ ve kaa nחנ ka cל Rכּמ be 'צע.

Zozi Crizi -le 'wl 'nחנחנ be Bali -le 'plēble nחנ

¹⁶ Zozi Crizi -le 'wl 'nחנחנ vלדל be, -a 'yra 'ka 'an 'תּא dל. ככּ -yע cל Bali -le 'plēble 'a, en min oo min nחנ e yi -tera "da "be, Bali -a "sia 'wl 'ji. Zuif 'nחנ 'va nחנ e 'כּכּא 'e tעדע, en "be -sru e dre minnun pחנחנ 'le vע -a. ¹⁷ זל Bali minnun "siala 'e 'le min tלgl 'a be, Zozi Crizi -le 'wl 'nחנחנ 'כּ 'be -ci "sia min le. ככּ -yע vל 'nan yi -teradt Zozi da -tuwli "man nחנ Bali min "siala min tלgl 'a 'e 'le. E pou "siala yi -teradt Zozi da -a, en e 'le -seanla yi -teradt Zozi da -a. 'Wl זיע e ya 'e 'cren -tedt 'e 'cחנ Bali -le 'fluba 'ji. ככּ e ya 'e 'cren -tedt 'nan: «Min nחנ -yee yi -teradt Bali da man nחנ Bali -a 'sia min tלgl 'a 'e 'le be, -a san 'belidל nחנ ya'an 'nyaan dלע -a ye.»

Bali -le tin a 'e 'tedt 'treda blamin da

¹⁸ -A -ci a 'e 'sidל 'wein 'nan, Bali -le nyran -blדל a 'e 'pladל blamin man. Wa'a Bali ככּא dל, en o 'wl 'wלidל 't 'tudu pחנחנ dra. 'Wl 'wלidל 'dredל -a nחנ o -si -כּא Bali -le 'wl tלgl 'בּ. ¹⁹ -A -nחנ da nחנ חנ Bali -le nyran -blדל a 'e 'pladל o man. ככּ 'wl nחנ blamin -כּלaman -a -כּכּא -a Bali da be, e ya 'wein -wee vע -a. Bali 'כּ 'be dre זל. ²⁰ Fe nחנ maan ve זיע -yע cל 'nan, min 'ka 'כּלaman Bali 'כּ yלדל -a dל, 'pian 'e 'fli ככּכ minnun le 'e 'pע dre fenun -a. E 'tre dre, en e la dre. 'Wl זיע -a dredל -a -ככּכחנman blamin le 'nan, Bali -le 'plēble 'leda "ka "dל, en -yע cל Bali -a fe pחנחנ da. -Yee "weחנ blamin 'ka 'כּלaman 'yee tin 'nחנחנ -wעדל -a Bali 'le dל.

²¹ Minnun -a -כּא 'nan Bali a, 'pian wa'a 'wלע "man -e 'o 'כּ -dan -nחנ -yע "le זל e cל "le blamin 'e dre Bali le be -yee 'wl 'זו dל. En wa'a 'wלע "man -e 'o muo "כּ dל. 'Pian -wee ci "nחנחנ pחנחנ a fenun nחנ -a -ci "ka "dלע -a da. En 'wl nחנ Bali cל "vale 'o dre be, wa'a -כּללע -a -כּכּא -a dל, te o -ko -wלadל -a klun va. ²² 'O 'fli "siala 'wl 'nחנחנ 'a, 'pian te -blu nחנ waa "taan. ²³ Bali nחנ e ya -nan 'li 'trilii, en e ya "le blamin 'e ככּ be, wa'a 'be ככּע dל. 'Pian blamin nחנ 'be -kaa "be, 'be min yibanun be wע ככּא. En "nyian be o 'lomannun 'lee -wi 't 'tudu pחנחנ yiba dre 'wee Bali -a, te waa ככּא.

²⁴ 'Wlunun זיע -a dredל -le "weחנ, Bali 'e 'pע 'si o -sru 'nan -e 'o 'wl nחנ e min "tri -כּא Bali 'le be -a dre. 'O 'כּ 'ci 'כּכּ wלunun -wלidל "nחנ. -Yee -maan 'wl nחנ e 'ka "le blamin 'e dre dלע waa dra 'o cin va. ²⁵ En "nyian be o Bali -pע dre fenun ככּא חנ o o "sua, 'pian Bali nחנ e fe-nun pחנחנ dre be, wע dra 'o 'pela koda. 'Wl זיע -yע -ככּכחנman 'nan, o Bali -le 'wl tלgl 'ta ככּ 'o 'כּ 'le 'wlu wלunun dredל -a. 'Pian -a -cin 'e 'כּכּ 'ka 'ji 'nan, Bali nחנ

e fēnun p̄ḡḡnōn drē bē, 'tō -dan a -yee vē -a 'li 'trilii. Amen!

²⁶ Minnun a 'wlnun zīe -a drēnan -le "wēan bē, Bali o -nōn 'o 'bō 'ci 'sō wlnun -wliḡt "drēḡt lē. -A -mie nēn "le lōmōn 'lee lōmōn -le nyinnandū lū 'lee -kōnōn -a -le 'wū 'zū. ²⁷ -A -tūwli "nēn "nyian -klōnmōnōn -a dra. Lōmōn 'lee -klōnmōnōn nēn o nyianla lū 'lee -kōnōn -a bē wēē 'tūl. En -klōnmōnōn 'lee -klōnmōnōn 'o cin -wēēḡt 'yū "yi, te o nyianla. 'Wū nēn e 'ka "le blamin 'e drē dīe, -klōnmōnōn 'lee -klōnmōnōn -a dra 'o cin va. 'O 'bō 'ci 'sō wlnun -wliḡt "nēn, o 'ta 'wūla -a -sru "bē, -a "nēn "wū 'bē bōa o man zīe.

²⁸ Wa'a 'wūlē "man -e Bali nēn 'e drē o tazan -a dū. -Yee "wēan Bali o -nōn 'wee klin "wū drēḡt lē. En 'wū nēn e 'ka "le blamin 'e drē dīe waa dra 'o cin va. ²⁹ O 'wū 'wliḡt 'tō 'tūḡt p̄ḡḡnōn dra. O ya min -wliḡdnun -a. O ya "vale fē p̄ḡḡnōn 'e 'kōn 'wee vē -a. O ci a nyrannyrandū. O 'bli bō min lō fē man. O min -tēa. O 'wū 'bliḡt ye "yi. O -dawli drēḡt ye "yi. Waa -wēēman 'nan 'wū 'e bō 'o bōzan -tū man. O 'wū "paa min da. ³⁰ O "we "min man -wliḡt. O "naan Bali man. O 'wū dra min va -blu pē -ji. 'O 'fli "siala -dandan. 'O 'fli 'tō vliḡt ye "yi. O 'wū 'wliḡt -wēēman te waa dra. O yīē 'ka "naan 'o 'mangulinū man dū. ³¹ 'O 'bō 'wūlo -ji wū da nēn o 'ta wo. 'Wū nēn waa ve min lē 'nan 'o dra bē, wa'a 'ta 'wūla "da "dū. Wa'a min ye "yi "dū. En min nyrinda 'ka 'sēan o da dū. ³² Bali -a 'vū 'nan, minnun nēn o 'wlnun zīe -a dra bē, -a 'le 'srannan "nēn -kadū -a. 'Wū nēn Bali -a 'vū bē, minnun zīe waa -tōa, 'pian te waa dra. En "nyian bē, minnun nēn o 'wū dra "le -wee 'wū 'zū bē, o o 'tō "yi "ve.

Bali minnun p̄ḡḡnōn 'le 'wū tin "baa

2 'Wū 'wliḡt "drēnōn 'ka 'kōlaman 'wee tin 'nōnōn -wēēḡt -a Bali 'lē dū. En 'i 'bō "nyian, min nēn i cū -a, en i tin -tēa "o da bē, yī'a 'kōlaman 'yīe tin 'nōnōn -wēēḡt -a Bali 'lē dū. -A -cin 'e 'kōn 'i 'ji 'nan, -te i ya tin -tēnan minnun da bē, te i ya tin -tēnan 'i 'bō 'fli da. Kōō i ya 'wū 'wliḡt "drēzan -a "le -wee 'wū 'zū. ² Minnun p̄ḡḡnōn nēn o 'wū 'wliḡdnun zīe -a dra bē, Bali tin -tēa "o da 'e 'nōn da. -Kaa -tōa zū. ³ I tin -tēa "minnun zīe o da, te i ya 'wū 'wliḡt "drēzan "le -wee 'wū 'zū. -Te -a -cin a 'i 'ji 'nan Bali 'ka tin tēa 'i da dīe, te i ya 'i 'fli see "paanan. ⁴ Bali ci a "yi, en e 'wū man -pēan "sidō, en e -sēanla min man -trōō. -Kaa -tōa zū. 'Pian -te 'wlnun zīe -a -cin nēn 'i 'ji, -yee "wēan nēn i 'wū 'wliḡt "dra bē, te i ya 'i 'fli see "paanan, en i ya Bali -le "yi -fōlanan 'i "trōēn -sru. E ya "le 'i -tō 'nan, Bali a "va 'nan 'i 'si 'wū 'wliḡt "drēḡt man -e 'i -sōōla 'e -sru, -yee "wēan nēn 'e 'man -sēanla 'i 'va! ⁵ 'Pian i ya "trōēn "yuyu 'tannan, en i 'ka "vale 'i 'sia 'wū 'wliḡt "drēḡt man dū. 'Wū nēn i cū "man zīe, Bali -le nyran -bliḡt -dan nēn i cū -a planan 'i 'fli man. E bōa 'i man yī nēn Bali 'yee nyran -bliḡt ci -kōōman 'e 'nōn da bē -a da.

⁶ Yi zīe -a da nēn 'wū nēn min -tū -a drē bē Bali -a man -pan wo -a san lē. ⁷ 'Belidū nēn ya'a 'nyaan dīe, yaa -nōn "minnun nēn o "koe 'ka 'nyanlē Bali ci 'sō wū drēḡt -a dīe -wūlē. Kōō tū p̄ḡḡnōn man bē, waa -wēēman 'nan Bali 'e 'tō -dan 'nōn 'wūlē, en waa -wēēman 'nan 'be-

lidū nēn ya'a 'nyaan dīe 'e drē 'wee vē -a. ⁸ 'Pian Bali -le nyran -bliḡt -dan bē, e ya minnun nēn 'o 'bō 'ci 'sō wlnun -wliḡt 'yū "yi "bē -wee vē -a. Kōō tū p̄ḡḡnōn man bē, o 'wū 'wliḡt "drēḡt 'yū "yi, te o Bali -le 'wū tūḡt -fōala 'o "trōēn -sru. ⁹ Maan ve 'cēē 'nan, min -tūḡt p̄ḡḡnōn nēn o 'wū 'wliḡt drē bē, yra yūḡt bōa "o man, en "klan -dan o -tēa. Zuif 'nōn da nēn 'e pou "siala, "bē -sru -e 'e 'bō minnun p̄ḡḡnōn da. ¹⁰ 'Pian min oō min nēn e 'wū "yi drē bē, Bali 'tō -dan -nōn -yṛē, en e -fūḡt -trōō -nōn -yṛē. Zuif 'nōn da nēn 'e pou "siala, "bē -sru -e 'e 'bō minnun p̄ḡḡnōn da. ¹¹ Kōō Bali 'ka min bō "va "dū.

¹² Maan ve 'cēē 'nan, minnun p̄ḡḡnōn nēn o 'wū 'wliḡt drē bē, Bali tin -tēa "o da. Min -mienun 'ka -a tōa 'nan Bali -le -pēi -tō wū a dū, te o 'wū 'wliḡt "dra. Bali tin -tēa "o da, en o -nan -nyaan. 'Pian Zuif 'nōn Bali -le -pēi -tō wlnun -tōa. -Yee "wēan -te o 'wū 'wliḡt drē bē, Bali -le -pēi 'bō 'bē tin -tēa "o da. ¹³ Kōō Bali 'ka min siala min tūḡt 'a 'nan 'e "trōēn -tōa 'yee -pēi -tō wlnun lē -le "wēan dū. 'Pian min nēn e 'ta wūla Bali -le -pēi -tō wlnun da bē, Bali -a "siala min tūḡt 'a.

¹⁴ Minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe, wa'a tōa 'nan Bali -le -pēi -tō wū a dū. 'Pian -te o -mie 'wū dra "le zū Bali -le -pēi -a 'vū bē -yee 'wū 'zū bē, yaa -kōōman 'nan -pēi -tō wū a -wūlō. ¹⁵ En 'wū zīe -a drēḡt bē, yaa -kōōman 'nan, Bali -le -pēi -tō wlnun a 'o 'crēn -tēḡt o ji. -Wee -wūlo -ji "nōnōndū 'bē -kōōman zīe, kōō -yēē tin -tēa "o da, en -yēē -tōa "o -sru. ¹⁶ Yi -tū bōa "bē, Bali -ciala Zozi Crizi -va -e 'e 'wū p̄ḡḡnōn nēn 'e yōōdū min -ji bē, -yee tin 'ba. Zozi Crizi -le 'wū 'nōnōnōn nēn maan ve minnun lē bē, -yēē 'vū zū.

Zuif min man "cēē min -le tin dra 'nōnōnōn Bali 'lē dū

¹⁷ Ka -dandan "taan 'nan Zuif 'nōn nēn kaa, en Bali -le -pēi -tō wlnun a 'ka 'bō. Ka 'nan 'cēē Bali -tōa, ¹⁸ en kaa ci 'sō wlnun -tōa. En zū kō min 'e 'ta wūla Bali -le -pēi -tō wlnun da bē, ka 'nan kaa -tōa, kōō kaa tranla. ¹⁹ Ka 'nan 'cēē cū minnun nēn o -si -kōōman yīē 'winōn lē bē waa. En 'cēē cū minnun nēn klun va bē -wee 'tē 'san -a. ²⁰ 'Ka 'fli "siala 'nan, 'cēē 'wū "paala -blōnōn lē, en 'cēē 'wū "paa-man nannannun ji. Kōō ka 'nan 'wū 'tōdū 'lee 'wū tūḡt p̄ḡḡnōn bē, e ya 'ka 'bō Bali -le -pēi 'fluba 'ji.

²¹ Ka ya 'ka 'fli see "paanan. E ya "le 'ka 'wū "paa 'ka 'fli ji 'vaa -e 'ka 'wū "paa min peenun ji. Kaa ve minnun lē 'nan, te 'o crin wū dū, 'pian te 'ka 'bō ka crin wo. ²² Kaa ve minnun lē 'nan, te 'o min 'nan -wēē "dū, 'pian te 'ka 'bō ka min nan -wēēman. Kaa ve minnun lē 'nan, yiba "minnun nēn min o -paan "bē o 'ka "yi "dū, 'pian te kaa -nan fēnun crin wo. ²³ Ka -dandan "taan 'nan Bali -le -pēi -tō wlnun a 'ka 'bō, 'pian te ka'a 'ta 'wūla "da "dū. 'Wū zīe e ya Bali 'tō sṛēḡt -a. ²⁴ En e ya 'e 'crēn -tēḡt Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cēn. Kōō e ya 'e 'crēn -tēḡt 'nan:

«'Ka 'bō Zuif 'nōn 'le "wēan nēn Bali 'tō a 'e sṛēḡt minnun nēn o 'ka Zuif 'nōn 'a dīe o yēi.»

-fōdl -klōnmōn -va man "cēē Zuif 'nōn 'le tin dra 'nōnōnōn
Bali 'lē dl

²⁵ 'Wl 'kpa, 'ka Zuif 'nōn bē, -te ka ya 'ta wulanan Bali -le -pei -tō wunun da bē, 'cee -fōdl -klōnmōn -va bē -a -ci a. 'Pian -te ka'a 'ta 'wula Bali -le -pei -tō wunun da dē, 'cee -fōdl -klōnmōn -va bē, e ya 'wl "tun "a Bali 'lē. ²⁶ Min nēn e 'ka 'e 'fōdl -klōnmōn -va dl, ēn e 'ta wula Bali -le -pei -tō wunun da bē, Bali -a "siala "le min nēn e ya 'e 'fōdl -klōnmōn -va bē -yee 'wl 'zū. ²⁷ -Yee "wean min nēn e 'ka 'e 'fōdl -klōnmōn -va dē, 'pian te e 'ta wula Bali -le -pei -tō wunun da bē, -yēē tin -tēa 'i 'bō nēn i cī Zuif min -a bē 'i da. Kōk i ya 'i 'fōdl -klōnmōn -va ēn Bali -le -pei -tō wunun a 'i 'lō, 'pian yī'a 'ta 'wula "da "dl.

²⁸ Zuif min tūgl nēn e ya Bali -le minnūn va min -a bē, e 'ka min nēn e ya Zuif min -a 'e 'kōlē man bē -a dl. ēn e 'ka min nēn o plō 'pla "man -a -fōdl -a -klōnmōn -va bē -a dl. ²⁹ 'Pian Zuif min tūgl bē e ya Zuif min -a 'e 'jī. ēn e ya min nēn Bali lei 'saun -a -fō -klōnmōn -va bē -a. Ya'a 'sia plō nēn blamin -a "paala min man Bali -le -pei -tō wl da bē -a va "fo "dl. -Te Zuif min a zīē Bali 'bō 'bē 'tō -dan -nōan -yēē, -yee 'tō -dan 'ka 'sia blaminnūn va dl.

**Bali wei 'bōla Zuif 'nōn 'va man "cēē 'wee tin dra 'nōn-
nōn Bali 'lē dl**

3 Min nēn e 'ka Zuif min -a dē, -te Bali -a "siala 'yee minnūn va min -a bē, 'wl "yī "cēn "bē cī Zuif 'nōn 'le vē -a Bali 'lē "mēn? ēn 'wl "yī "cēn "nēn Zuif min a ye Bali 'lē -fōdl -klōnmōn -va man? ² Maan vē 'cēē 'nan, 'wl nēn e cī -wee vē -a "yī Bali 'lē bē e ya "kaga. -Wee 'wl "yī "tēdē nēn e "mlian minnūn pēēnōn 'le vē da bē, -nyrēn 'nan, Bali wei bē o va nēn e 'bōla.

³ 'Bē nēn 'gūē, Zuif 'nōn -mīēnūn -a -kōkōnman 'nan, wa'a yī tēala Bali wei zīē -a da dl. 'Wl zīē -yee "wean bē, 'wl nēn Bali -a 'vl 'nan 'e dra bē -e 'e vlē 'e drē dū? ⁴ E 'ka zī "fo "dl. 'Pian minnūn pēēnōn 'o -tō 'nan Bali 'ta wula 'e wei da, ēn o 'bō 'bē cī 'wlunōn 'a. 'Wl zīē e ya 'e 'cēn -tēdl Bali -le 'fluba 'jī. Kōk e ya 'e 'cēn -tēdl 'nan: «E ya zīē 'nan -e minnūn 'o -tō 'nan, 'i wei a tin 'nōnōnōn 'a.

ēn 'nan -te min a 'wl 'tōnan 'i man bē, 'yīē tin 'e 'kōn 'e 'tēdl -a san da.»

⁵ 'Wlunūn nēn blamin -a vē bē, -a da nēn 'an 'cī nōn ēn an "ta 'wl 'gūē -a vē. Min -mīēnūn -a vē 'nan: «'Wl 'wlid "drēdl bē, e ya 'wl "yī "a. Kōk "te -kaa 'wl 'wlid "dra dē, "te -kaa Bali -le tūgl 'cī ye dl. -Yee "wean Bali -le nyan -blid min va bē, e 'ka 'e 'nōan da dl.» Minnūn nēn o 'wl zīē -a vē bē -wee tin a 'nōnōnōn? ⁶ -Cējē, -wee tin 'ka 'nōnōnōn "fo "dl. -Kaa -tōa 'nan, Bali 'wl dra 'e 'nōan da, kōk -yēē -taa "tin -tēlē 'tredānōn pēēnōn da.

⁷ ēn 'nyian bē min -mīēnūn -a vē 'nan: «E ya 'wl "yī "a -e min 'e vnan 'e ya Bali -sru, te ya'a 'ta 'wula -a wei da dl. Kōk -te min a 'wl zīē -a drēnan bē, Bali 'ta wula 'e wei da tian "va. 'Wl nēn Bali -a dra zīē, e ya 'wl "yī -dan a, ēn e Bali 'tō wuanla. -Mē "le "wean nēn Bali tin -tēa "min da "mēn?» ⁸ -Yee "wean minnūn zīē waa 'vl 'nan: «-Kaa 'wl 'wlid "drē, -e -a "nēn 'e bōla 'wl "yī "a!» 'Wl

"paadl -wlid zīē, -a 'bō nēn waa "paa 'ku da 'nan -nyrēn kūa "paaman minnūn jī. -A -nōan da nēn Bali -taa "tin -tēlē minnūn zīē o da.

Blamin -tudū pēēnōn a 'wl 'wlid "drēnōn 'a Bali 'lē

⁹ Maan 'le -sēanla 'nan, -kaa Zuif 'nōn bē, -kaa 'kpa 'ka 'mlian 'lēglōn 'pēē -jī 'nōn da dl. Kōk maan 'vl paan 'va 'nan, -te min a Zuif min -a oō, ēn -te min a 'lēglōn 'pēē -jī min -a oō, o pēēnōn a 'wl 'wlid "le 'plēblē 'wlu. ¹⁰ 'Wl zīē e ya 'e 'cēn -tēdl Bali -le 'fluba 'jī. Kōk e ya 'e 'cēn -tēdl 'nan:

«Min -tū 'ka min tūgl 'a dl, ēn -a min -tūwli "ka "fo "dl.

¹¹ Min -tū 'ka 'wl 'tōzan -a -e 'e Bali -wēē "dl.

¹² 'Pian min -tudū pēēnōn 'si Bali man -kōkōbli, ēn o pēēnōn 'wl 'wlid "dra.

Min -tū 'ka 'wl "yī 'dra dl, ēn -a min -tūwli "ka "fo "dl.

¹³ Weinūn nēn o bōala o 'le bē, e 'ka "yī "fo "dl.

'Wlu wunūn nēn.

E ya 'wlid

"le -mlēn 'shē 'jī yī nēn

e min -tēa "bē -yee 'wl 'zū.

¹⁴ -Yū -saandl 'lēē wei -wlidūnūn 'bē bōala o 'le.

¹⁵ O cēin a o man "fēavea min -tēnan.

¹⁶ Fēnan nēn o -kō bē, fē sredl 'lēē min -tēdl nēn -nan.

¹⁷ -Si nēn e -fudl -trōkō -nōan "min lē bē, o 'ka "vale 'o -tōa "dl.

¹⁸ O yīē 'ka 'naan Bali man dl.»

¹⁹ -Kaa -tōa 'nan, 'wl pēēnōn zīē e ya 'e 'cēn -tēdl Zuif 'nōn 'le vē -a. ēn -yēē -kōkōnman 'nan -kaa 'bō Zuif 'nōn bē, -cee 'tō "da 'cēin "ka "nyian Bali 'lē dl. Blamin -tū 'ka 'kōlaman 'yee tin 'nōnōnōn -wēēdl -a Bali 'lē dl. E ya zīē 'nan -e Bali -le tin 'e 'kōn 'e 'tēdl 'tredānōn pēēnōn da.

²⁰ -Yee "wean 'ta wuladl Bali -le -pei -tō wunūn da min 'bō 'le 'plēblē 'a bē, -a man "cēē Bali min 'siala min tūgl 'a 'e 'lē dl. 'Pian Bali -le -pei -tō wunūn 'bē -maan ēn min -a -tōa 'nan e ya 'wl 'wlid "drēzan.

Bali min "siala 'e 'lē min tūgl 'a yī -tēradl Zozi man

²¹ 'Bē nēn 'gūē, 'wl nēn yaa -maan 'kō Bali min "siala 'e 'lē min tūgl 'a bē, Bali -a ta bōla min lē. 'Wl zīē e ya 'e 'cēn -tēdl 'e 'cēn Bali -le 'fluba 'jī. 'Pian 'ta wuladl Bali -le -pei -tō wl da min 'bō 'le 'plēblē 'a bē -a man "cēē Bali min "siala 'e 'lē min tūgl 'a dl. ²² Bali min "siala min tūgl 'a 'e 'lē yī -tēradl Zozi Crizi da man. Bali -a dra min -tudū pēēnōn nēn o yī -tēra Zozi Crizi da bē -wlē. Kōk Bali 'lē bē, Zuif min 'ka 'e 'tō, ēn 'lēglōn 'pēē -jī min 'ka 'e 'tō dl. ²³ O pēēnōn a 'wl 'wlid "drēnōn 'a Bali 'lē, ēn Bali 'yee 'tē 'san 'si -wlō. ²⁴ Fē nēn blamin 'ka 'kōlaman -a yūdl -a 'e 'bō 'le 'plēblē 'a dē, Bali -le "yī "le "wean yaa -nōn 'e "tūn. -Nyrēn 'nan e min "siala min tūgl 'a 'e 'lē. ēn min nēn Zozi Crizi -a 'si 'wl 'wlid "le 'plēblē 'wlu bē, -a san nēn Bali -a "siala min tūgl 'a 'e 'lē.

²⁵ Zozi Crizi 'bō zīe, -a 'bō nen Bali -a 'pla 'nan 'e 'ka yi-ba "plan da 'sraga bu vē -a 'tredanōn man. -Yee -kadu zīe -yēe -maan -e Bali 'e minnun nen o yi -tera "da "bē -wee 'wū 'wliđu 'fui. Bali 'wū zīe -a drē -a -kōkōndu -a 'nan 'e ya tūglu. Kōkō 'li bē, Bali 'ka 'wū "nen -kōkōnlē tūglu blamin lē 'wū 'wliđu "drēđu manđu. ²⁶ Tu zīe -a man bē, e 'man -sran blamin va. 'Pian 'bē nen 'gūē, Bali -a -kōkōn 'nan e ya tūglu, kōkō 'wū 'wliđu pēēnōn nen blamin -a drē bē, ya'a 'tūlē 'e "tun "đu. E -ta Zozi Crizi -a ēn 'wū 'wliđu pēēnōn zīe -a "nen "wū 'bō "man. Bali -a drē zīe 'nan -e min -tudu pēēnōn 'o -tō 'nan Bali 'bō a tūglu. En "nyian 'nan -e 'e min -tudu pēēnōn nen o yi -tera Zozi da bē, o 'sia min tūglu 'a 'e 'lē.

²⁷ 'Wū nen Bali -a drē zīe -yēe "wēan bē, -si -tu 'ka blamin lō -e 'e -dandan 'tan Bali 'lēđu. Kōkō Bali min "siala min tūglu 'a 'e 'lē yi -teradu Zozi da man. 'Pian ya'a siala min tūglu 'a 'ta wuladu -pei -tō wunun da min 'bō 'lē 'plēblē 'a bē -a manđu. ²⁸ -Yēe "wēan -a -cin 'e 'kōn -kaa 'ji 'nan yi -teradu Zozi da man nen Bali min "siala min tūglu 'a. 'Pian ya'a 'sia 'ta wuladu -pei -tō wunun da min 'bō 'lē 'plēblē 'a bē -a vađu.

²⁹ 'Wū zīe e ya Zuif 'nōn 'saza -le vē -a? -Cējē, kōkō Bali 'ka Zuif 'nōn 'saza 'lē Bali -ađu, 'pian e ya 'lēglōn pēēnōn 'jīnōn 'lē Bali -a. ³⁰ Fē -le "wēan nen maan 'vū zīe, -yēē cū 'nan, Bali a -tūwli "cē. En Zuif min nen 'e 'fōđu -klōnmōn -va 'lēē 'lēglōn 'pēē -ji min nen e 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu, Bali o "siala 'e 'lē min tūglu 'a yi -teradu Zozi da man. ³¹ 'Wū nen maan 'vū zīe, -a -ci nen 'nan, an Bali -le -pei klu -sran ji yi -teradu Zozi da -a? -Cējē, 'bē "cēēđu. 'Pian 'wū 'bō nen Bali -le -pei -a 'vū tūglu bē, -a -ci nen maan "sia.

Abraam 'e drē -cēē 'wū -kōkō "manvē -a

4 -Kaa ci "nōn -kaa tra Abraam -le 'wū da. -Mē "wū nen -yēē 'wū -a "paaman -kaa 'ji? ² Abraam drē wū man "cēē Bali -a 'sia 'e 'lē min tūglu 'ađu. Kōkō "te 'e 'kōn 'nan -a drē wū man nen bē, "te -a -si a Abraam -lō -e 'e -dandan 'tan. 'Pian Bali 'lē bē -a -si 'ka -yōr "fo "đu. ³ Kōkō e ya 'e 'crēn -tēđu Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -tera Bali da, -yēē "wēan nen Bali -a 'sia 'e 'lē min tūglu 'a.»

⁴ Blaminun yēi "bē, -te min 'nyranman -tu 'pa bē, waa -pan wo. -Pan zīe "yi "cēē waa drē -yōr "đu. 'Pian 'nyranman nen yaa 'pa bē -a manvē nen. ⁵ Bali 'lē bē, e 'ka zīđu. Min 'ka 'kōlaman 'nyranman -tu 'padu -a Bali lē, 'nan -e Bali -le "yi 'e drē 'yēē vē -ađu. 'Pian min nen e yi -tera "da 'nan, Bali -kōlaman 'yēē 'wū 'wliđu "fuidu -a bē, Bali -a "siala 'e 'lē min tūglu 'a.

⁶ 'Wū zīe -a 'bō nen mingōnōn David nen 'li bē yaa 'vū 'sēzē. Kōkō yaa 'vū 'nan min nen Bali -a "siala 'e 'lē min tūglu 'a, te 'nyranman -tu "cēē yaa 'pa ēn Bali 'wū zīe -a drē -yōr "đu, ci "nrandu -dan 'e 'kōn -a san lō. 'Wū zīe yaa crēn -tē Bali -le 'fluba 'ji. Yaa crēn -tē 'nan:

⁷ «Minnun nen o Bali -le -pei -tō wunun srē ēn Bali -a 'cē -wlē "bē, ci "nrandu -dan 'e 'kōn -wlb. Kōkō Bali -wee 'wū 'wliđu 'fui.

⁸ En 'wū 'wliđu "drēzan nen Minsan Bali 'ka -a siala "nyian 'wū 'wliđu "drēzan -ađu, ci "nrandu -dan 'e 'kōn -a san lō.»

Bali Abraam 'sia min tūglu 'a 'e 'lē te e 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu

⁹ Ci "nrandu zīe Zuif 'nōn nen 'o 'fōđu -klōnmōn -va bē, o 'saza 'lē vē "cēēđu. E ya 'lēglōn 'pēē -ji minnun nen o 'ka 'o 'fōđu -klōnmōn -vađu -wee vē -a "nyian. -Kaa ci "nōn Abraam -le 'wū da "nyian! -Kaa -tō 'nan, Abraam yi -tera Bali da, ēn -yēē yi -teradu Bali da man nen Bali -a 'sia min tūglu 'a 'e 'lē. ¹⁰ 'Pian tu nen Bali Abraam "siala min tūglu 'a 'e 'lē bē, -kaa ci "nōn "da. Te e ya 'kō? Te Abraam a 'e 'fōđu -klōnmōn -va, -baa te e 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu? Maan vē 'cēē 'nan, tu zīe -a man bē te Abraam 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu. 'Pian te e ya "lē 'lēglōn 'pēē -ji min nen e 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu -yēē 'wū 'zu. ¹¹ Bali Abraam 'sia min tūglu 'a 'e 'lē 'vaa ēn e -fōđu -klōnmōn -va "bē -sru. Plō zīe waa pla Abraam man -a -kōkō "vē -a 'nan Bali -a 'sia min tūglu 'a 'e 'lē 'yēē yi -teradu 'e da man. Zī e -tra zīe ēn min -tudu pēēnōn nen o yi -tēala Bali da bē Abraam drē "lē o tra -le 'wū 'zu. -Te o 'ka 'o 'fōđu -klōnmōn -vađu oo, Bali o "siala min tūglu 'a 'e 'lē 'wee yi -teradu 'e da man "lē zī yaa drē Abraam lē bē -yēē 'wū 'zu. ¹² En "nyian bē, Abraam a Zuif 'nōn nen 'o 'fōđu -klōnmōn -va bē, o tra -a. 'Pian 'vaa -e Abraam 'bō 'e 'kōn o tra -a Bali 'lē bē, te o yi -tera Bali da "lē zī Abraam 'bō 'e drē te e 'ka 'e 'fōđu -klōnmōn -vađu -yēē 'wū 'zu.

'Ta wuladu -pei -tō wunun da man "cēē Bali Abraam 'sia min tūglu 'a 'e 'lēđu

¹³ Bali -tō "da Abraam lē 'nan, e 'trēda -nōn -yōr. 'Wū 'tūwli zīe yaa 'vū Abraam ci 'nēnnun lē. Wa'a vūlē 'nan Abraam 'ta 'wula Bali -le -pei -tō wunun da, -yēē "wēan Bali 'wū zīe -a 'vū -yōr "đu. 'Pian Bali Abraam 'sia min tūglu 'a 'e 'lē -yēē yi -teradu 'e da man, -yēē "wēan nen e -tō 'wū zīe -a da -yōr. ¹⁴ "Te 'e 'kōn 'nan 'ta wuladu Bali -le -pei -tō wunun da min 'bō 'lē 'plēblē 'a bē, -a man nen min dra 'wū zīe -a "nen "blōzan -a bē, "te maan vē 'nan yi -teradu Bali da a 'wū "tun "a. En "nyian bē "te 'wū 'bō nen Bali -tō "da Abraam lē zīe -a -ci "ka "đu.

¹⁵ Bali -le -pei -tō wunun 'bē min "paala Bali -le nyran -bludu wlu. Kōkō blamin -pē 'ka 'sōa -a drēđu -ađu. "Te Bali -le -pei -tō wū "ka "đu, "te -a srē wū "ka "đu.

¹⁶ -Yēē "wēan fē nen Bali -tō "da Abraam lē bē, e ya minnun pēēnōn nen o yi -tēala Bali da bē -wee vē -a. "Yi "tun "nen Bali -a drē -wlē. Yaa drē zīe 'nan -e Abraam kludanōn pēēnōn 'o -kōla -a "nen "bludu -a. Zuif 'nōn nen Bali -le -pei a -wlb "bē, -te o yi -tera Bali da "lē Abraam -le 'wū 'zu bē, o -kōlaman -a "nen "bludu -a. En 'lēglōn 'pēē -jīnōn bē, -te o yi -tera Bali da "lē Abraam -le 'wū 'zu bē, o -kōlaman "nyian -a "nen "bludu -a. -Yēē "wēan min -tudu pēēnōn nen o yi -tēala Bali da bē, Abraam drē "lē o tra -le 'wū 'zu. ¹⁷ En 'wū zīe e ya 'e 'crēn -tēđu Bali -le

'fluba 'ji. Kōk e ya 'e 'c'ren -t'edū 'nan, Bali -a 'vū Abraam lē 'nan:

«'Lēglōn "kaga "ji minnun p'ēēnōn bē, mein -tōa "o tra -a.» Bali 'lē bē Abraam drē "lē -kaa tra -le 'wū 'zū. Bali nēn e 'belidū -nōan "minnun nēn o kaa bē -wlē "bē, -a da nēn Abraam yi -t'era. En Bali 'bō zīē, fē nēn min 'ka tian -a yūē 'e yīē -a dīē, yaa dra -e 'e 'kōn.

¹⁸ Bali -a 'vū Abraam lē 'nan, -a kludanōn -taa "kōnlē "kaga, en e -taa "drēlē "lē 'lēglōn "kaga "jinōn tra -le 'wū 'zū. 'Wū zīē -a -cin 'ka blamin ji 'nan e -kōlaman 'lē sōōdū -a dū. 'Pian Abraam yi -t'era "da 'nan 'e dra. ¹⁹ Tū zīē -a man bē, te Abraam lē -kōlaman 'e bōa -yaa tū. En Abraam -a -tōa 'nan 'e cū 'nēn 'yadū lō, en yaa -tōa "nyian 'nan 'e nan Sara cū 'nēn 'yadū lō, 'pian 'wūnūn zīē ya'a Abraam "koe 'silē 'e da yi -t'eradū -a Bali da dū. ²⁰ En 'wū 'bō nēn Bali -tō "da 'nan 'e dra -yrē "bē, ya'a 'e 'cī -fōōlē "da "dū. 'Pian -yēē yi -t'eradū Bali da "pā "da, en e Bali 'tō "yi 'vū. ²¹ E yi -t'era "da 'kpa 'nan, 'wū nēn Bali -a 'vū 'nan 'e dra bē -a -pē "sōa -a drēdū -a. ²² 'Wū zīē -yēē -maan Bali Abraam 'sia 'e 'lē min tūglū 'a.

²³ 'Wū nēn e ya 'e 'c'ren -t'edū 'nan Bali Abraam 'sia 'e 'lē min tūglū 'a bē, e 'ka Abraam 'saza 'lē vē -a dū. ²⁴ 'Pian e ya -kaa 'bō 'lē vē -a "nyian. Bali nēn e -kaa san Zozi Crizi wluan -kanōn 'va bē, e -kaa "siala min tūglū 'a 'e 'lē -cēē yi -t'eradū 'e da man. ²⁵ Zozi Crizi zīē -a 'bō nēn Bali -a -nōn 'sraga buvē -a -kaa man -cēē 'wū 'wūlīdū "lē "wēan. En Bali -a wluan -kanōn 'va 'nan -e -kaa kōn min tūglū 'a 'e 'lē.

Yi -t'eradū Zozi da man nēn Bali 'lēē blamin yēi -sēan 'e cin va

5 Bali -kaa 'sia min tūglū 'a 'e 'lē -cēē yi -t'eradū Zozi da man. -Yēē "wēan 'bē nēn 'gūē, 'wū nēn -kaa san Zozi Crizi -a drē bē, -yēē -maan -fūdū -trōō a -kaa yēi -kaa 'vale Bali -a. -Kaa man -wēē 'nan 'e 'fū "da zīē! ² -Kaa san Zozi Crizi 'bō 'bē 'sī 'lē 'sū -cēē 'nan, -e Bali -le "yi 'e drē -cēē vē -a. -Cēē yi -t'eradū Zozi da man nēn -kaa sōōnlā 'sī zīē -a da, en Bali -le "yi drē -cēē vē -a. -Yēē "wēan -kaa cī 'e "nran, kōō -a -cin a -kaa 'ji 'nan Bali -le 'tē 'san -taa "drēlē -cēē vē -a. ³ En -te 'wū 'tōndōn bōa -kaa man oō, -kaa cī 'e "nran "nyian. Kōō -kaa -tōa 'nan, -te -kaa ya -kaa yra yūnan bē, e -pōan 'sōdū -nōan -cēē. ⁴ En -te -kaa -pōan 'sō bē, -cēē yi -t'eradū Bali da "pāa "da 'kpa 'plēblē. En -te -cēē yi -t'eradū Bali da a 'plēblē bē, te -kaa yīē yra Bali lē. ⁵ En -cēē yīē 'fūdū Bali lē zīē -a "nēn 'ka 'fō 'e "tūn "dū. Kōō -kaa -tōa 'nan Bali -kaa yē "yi. Bali lēi 'saun nēn yaa -nyran -kaa 'ji bē, -yēē 'wū zīē -a -cin -tōa -kaa 'ji.

⁶ Bali -kaa yē "yi, kōō tū nēn -kaa ya 'wū 'wūlīdū "lē 'plēblē 'wū bē, en Crizi -ka -kaa 'wū 'wūlīdū "drēnōn 'gūē -cēē "wēan. 'Wū zīē e drē tū nēn Bali -a 'plā 'e 'bō 'a bē -a man. ⁷ Min -le 'wūdū "man -e 'e 'ka min tūglū 'lēji bē e ya 'plēblē. 'Pian -te min nēn e cī -yēē min "yi "a bē, -nyrēn "bē e "wē "man, -te e ya -kadū -a oō -e 'e 'flī -nōn -yēē 'wū 'ji. ⁸ 'Wū nēn Bali -a drē bē, yaa -cī -kōōnman 'wēin 'nan Bali -kaa yē "yi 'kpa tūglū. Kōō Crizi -kaa 'lēji -ka 'wū, te -kaa ya tian 'wū 'wūlīdū "drēnōn 'a Bali 'lē.

⁹ En Zozi Crizi -le -ka nēn yaa 'wū bē -yēē "wēan nēn 'bē nēn 'gūē Bali -kaa 'sia min tūglū 'a 'e 'lē. -Te Zozi Crizi 'wū zīē -a drē, te -kaa ya tian 'wū 'wūlīdū "drēnōn 'a bē, 'bē nēn Bali -kaa 'sia 'e 'lē min tūglū 'a 'gūē, -mē "wū nēn e -taa -a drēlē -cēē? Maan vē 'cēē 'nan, yi nēn Bali tin -tēa 't'rēdanōn da bē, Zozi -kaa "sia Bali -le nyran -blīdū wū -kōō. ¹⁰ En "nyian bē, te -kaa ya tian Bali 'nanmannōn 'a bē, en Bali -kaa yēi "sēn 'e cin va -kaa 'vale 'wāa 'e 'pū -le -kadū -a. -Te e 'wū zīē -a drē te -kaa ya tian -a 'nanmannōn 'a bē, 'bē nēn -kaa drē -a beēnūn -a 'gūē, -mē "wū nēn e -taa -a drēlē -cēē? Maan vē 'cēē 'nan, -a -pū Zozi Crizi -le wluandū -kanōn 'va bē, -yēē "wēan nēn Bali -taa -kaa 'silē 'wū 'ji, -e 'belidū nēn ya'a 'nyāan dīē 'e drē -cēē vē -a. ¹¹ 'Pian -a p'ēēnōn "cēē dū. 'Bē 'bō nēn 'gūē, -kaa san Zozi Crizi -kaa yēi "sēn 'e cin va -kaa 'vale Bali -a. 'Wū zīē -yēē "wēan cī "nrandū -dan a -kaa 'lō Bali va zīa.

Zozi Crizi 'bē min "sia -kadū lō en e 'belidū -nōn -yrē

¹² Min -tūwli "lē 'wū 'wūlīdū "nēn yaa drē bē, -yēē -maan 'wū 'wūlīdū "drēdū wūa 't'rēda. En 'wū 'wūlīdū "drēdū zīē, e -ta -kadū -a. Min 'bō 'tō nēn Adan. 'Wū nēn yaa drē bē, -yēē -maan min -tūdū p'ēēnōn 'wū 'wūlīdū drē, en -kadū 'plā o man. ¹³ 'Wū zīē -yēē -kōōnman 'nan, tū nēn Bali 'ka tian -yēē -pēi -tō wū -nōnlē Moizi lē dīē, te blamin 'wū 'wūlīdū "dra 't'rēda. 'Pian tū zīē -a man bē, 'wū 'wūlīdū "drēdū 'ka Bali -le -pēi s'rēdū -a dū, kōō te Bali 'ka tian -a -nōnlē Moizi lē dū. ¹⁴ 'Bē a zī, 'pian -e 'e 'sia Adan tū va -trīlīī -e 'e bō Moizi tū va bē, te minnun -kaaman. Minnun 'bō nēn wā'a Bali wēi -fōlēa 'o "trōēn -sru "lē Adan -a drē bē -yēē 'wū 'zū dīē, te o -kaaman.

E ya "lē 'an vū 'cēē 'nan 'wū -mie -ji zīa bē, Adan 'lēē Crizi 'o cin 'sia. ¹⁵ 'Pian Adan -le 'wū 'wūlīdū "nēn yaa drē bē, -a "nēn "wū 'ka "lē Bali -le "yi "nēn e -ta -a 't'rēda bē -a "nēn "wū -le 'wū 'zū dū. Fē nēn maan vē zīē -yēē cī 'nan, -kaa -tōa 'nan, minnun p'ēēnōn -kaaman Adan -le 'wū 'wūlīdū "drēdū -le "wēan. 'Pian 'bē nēn 'gūē, Bali -le "yi drē minnun p'ēēnōn 'lē vē -a min -tūwli "lē "wēan. Min zīē Zozi Crizi nēn. -A va nēn Bali cūlā en e 'yēē "yi "nōn -cēē 'e 'cūladū "da. ¹⁶ -Yēē "wēan Bali -le "yi "nēn e -ta -a 't'rēda bē, -a "nēn "wū 'ka "lē Adan -le 'wū 'wūlīdū "nēn yaa drē bē -a "nēn "wū -le 'wū 'zū dū. Kōō Adan 'wū 'wūlīdū "tū drē en Bali tin -tē "da. 'Bē nēn 'gūē blamin -le 'wū 'wūlīdū "a "kaga, 'pian "yi "nēn Bali -a drē blamin lē 'e "tūn "bē, -yēē -maan Bali min "siala min tūglū 'a 'e 'lē.

¹⁷ Maan vē "nyian 'nan, min -tūwli "lē 'wū 'wūlīdū "nēn yaa drē bē, -yēē -maan -kadū 'plā blamin man. -Te 'bē a zīē, 'bē nēn Bali "yi drē -cēē 'e 'cūlā "da en e -kaa 'sia 'e 'lē min tūglū 'a 'gūē, -mē "wū nēn e -taa -a drēlē -cēē? Maan vē 'cēē 'nan, 'wū nēn Zozi Crizi -a drē bē, -yēē -maan 'belidū nēn ya'a 'nyāan dīē e ya -cēē vē -a.

¹⁸ 'Wū 'kpa nēn! 'Wū 'wūlīdū "tūwli "nēn min -tū -a drē bē, -yēē -maan en min -tūdū p'ēēnōn a Bali -le tin -tēdū min da wū. En "nyian bē, 'wū tūglū 'tūwli "nēn min -tū -a drē bē, -yēē -maan Bali minnun p'ēēnōn 'sia min tūglū 'a 'e 'lē en e 'belidū -nōn -wlē. Crizi -le -kadū yība 'plān da bē -nyrēn. ¹⁹ Min -tūwli "lē Bali wēi nēn yaa -fōlā 'e "trōēn -sru "bē, -yēē -maan en min "kaga drē 'wū 'wūlīdū "drēnōn 'a. -A -tūwli "nēn "nyian, min -tūwli "lē 'ta

wuladt Bali wei da be, -yee -maan min "kaga -kōlaman dredit -a min tuglt 'a Bali 'le.

20 En -me "le "wean nen Bali -ta -pei -tō wunun -a "men? E -ta -a 'nan -e blamin 'e -tō 'nan 'e ya -pei -tō wlt "kaga "srezan -a. 'Pian fēnan nen Bali -le -pei -tō wlt cī 'e sredit "kaga "be, -a fē 'bō 'nan nen Bali -le "yi -ciala "da "nyian. 21 Kō wlt 'wldit "dredit 'be -maan -kadt 'pla blamin man. En Bali -le "yi 'be -maan Bali min "siala 'e 'le min tuglt 'a -e 'e 'belidit nen ya'a 'nyaan dte -a -nōn -yē. 'Wlt nen -kaa san Zozi Crizi -a dre be, -yee -maan 'belidit zte e dra -cee vē -a.

'Wlt 'wldit "dredit 'ka Zozizan 'sōle dt

6 'Wlt nen an 'sia -a vūnan zte -a -ci nen 'nōn? -A -ci nen 'nan Zozizan 'fo wlt 'wldit "dredit man, 'du -e Bali 'e 'yee "yi "nōn -yē 'e 'cīladi "da? 2 -Cēje, e 'ka zt "fo "dt. -Ka'a 'kōlaman -e -kaa dre zt dt, kō -kaa ya "le min-nun nen o kaa wlt 'wldit "dredit va zia be -wee 'wt 'zu.

3 -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, -kaa pēnōn nen o -kaa -ba-tize dre be, -kaa dre Zozi Crizi nun -a -tūwli, en -kaa ka waa 'e cin va. 4 -Yee "wean -kaa -batize dredit be, e ya "le -cēe ka -kaa 'vale Zozi Crizi nun -a en o -kaa 'wu 'e cin va. E dre zte 'nan -e -cee ta wu -pē 'e 'kōn 'e -trē, "le zt -kaa "tū Bali -le 'pleble Zozi Crizi wluan -kanōn 'va en -yee ta wu -pē dre 'e -trē be -yee 'wt 'zu.

5 'Wlt 'kpa nen! -Kaa -batize dredit be, e ya "le -kaa dre Crizi nun -a min -tūwli "a -yee -kadt -ji. -Yee "wean Crizi -le wluandi -kanōn 'va be, -kaa ya "nyian "le min -tūwli "le 'wt 'zu -kaa 'vale waa. 6 -Kaa -tō 'nan, min nen -kaa cī -a "nen 'e tēde be, -yee ka 'o 'vale Crizi -a! -Yee "wean -cee 'wt 'wldit "dre 'kōle nen -kaa da 'gūe -a -nan a 'e 'nyandi. E dre zte 'nan -e 'wt 'wldit "le 'pleble 'e vūle 'e 'kōn "nyian -kaa da dt. 7 Kō min nen e -ka be, te 'wt 'wldit "le 'pleble 'ka "nyian "da "dt.

8 'Be nen 'gūe, -kaa ka -kaa 'vale Crizi -a. -Yee "wean -kaa yi -tēra "da tuglt 'nan, Crizi -le 'belidit be, -kaa -taa "kōnle "nyian -a "nen "blōnōn 'a -kaa 'vale waa. 9 Kō -kaa -tōa 'nan, Crizi nen e wluan -kanōn 'va be, ya'a "nyian kaa dt. En -ka -le 'pleble 'ka "nyian "da "dt. 10 Crizi -ka 'e 'pa -a -tūwli en yaa dre "li "fo "le vē -a. 'Wlt 'wldit "le 'pleble 'le 'ka "va 'zia. 'Pian 'be nen 'gūe -a yiē a "man, en Bali nen yaa "sua.

11 -A -tūwli "nen 'e 'kōn 'cee vē -a "nyian. 'Ka -tō 'nan, ka ya "le minnūn nen o kaa, en 'wt 'wldit "le 'pleble 'le 'ka o va zia be -wee 'wt 'zu. 'Pian 'be nen 'gūe, ka dre min -tūwli "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yee "wean 'ka yiē a "man Bali -le vē -a, en kaa "sua.

12 -Yee "wean te 'ka 'wt "man -e 'wt 'wldit "nen 'e 'ka 'pla dt! -Yēe cī "le 'ta wuladt 'ka 'bō 'cī 'sō wunūn -wldit "da -le 'wt 'zu. 13 En "nyian be, te 'ka 'man mennūn -nōn 'wt 'wldit "dredit le -e 'o dre 'wt 'wldit "le 'nyranman 'pa vē -a dt. 'Pian 'ka 'fli 'nōn Bali le "le minnūn nen o wluan -kanōn 'va en o yiē a "man "be -wee 'wt 'zu. En 'ka 'man mennūn -nōn Bali le, Bali -le 'wt "yi "dre vē -a. 14 Maan vē 'cēe 'nan, 'wt 'wldit "le 'pleble 'ka "nyian kōan 'ka da dt. Kō Bali -le "yi dre 'cee vē -a, -pei -le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dt.

'Wlt "yi "dredit Zozizan 'sō

15 -Te maan 'wt 'nan, Zozinōn a Bali -le "yi 'wlu -le "wean -pei -le 'pleble 'ka "nyian o da dte, -a -ci nen 'nan, -si a 'e 'nōndt -wle -e 'o 'fu 'wt 'wldit "dredit man? -Cēje, e 'ka zt "fo "dt. 16 Kaa -tōa 'ka 'bō -a 'nan, -te min wlt "man 'nan 'e dra min -tū 'suzan 'a be, e 'nyranman "paa 'e 'tazan zte -yē en e 'ta wula -a wei da. Te e dre 'sien "le 'e 'tazan -le nōan -le 'wt 'zu. -A -tūwli "nen "nyian 'cee vē -a. -Te ka wlt "man en 'wt 'wldit 'ka 'pla be, te ka dre "le 'wt 'wldit "le nōan -le 'wt 'zu. 'Wlt nen e -taa "bōle 'ka man -a 'le 'srannan "be, -nyren -kadt -a. En -te ka wlt "man 'nan ka 'ta wula Bali wei da be, te ka dre "le Bali -le nōan -le 'wt 'zu. 'Wlt nen e -taa "drele 'cee vē -a -a 'le 'srannan "be, -nyren 'nan Bali 'ka "siala min tuglt 'a 'e 'le.

17 -Kaa Bali muo "fō! Kō 'li 'e tēde be, ka ya "le 'wt 'wldit "le nōannūn -le 'wt 'zu. 'Pian 'be nen 'gūe, Bali -le 'wt 'nōnōnōn nen waa paa 'ka 'ji be, ka wlt "man 'ka 'cī 'fū -daa 'a, en ka ya 'ta wulanān "da. 18 'Wlt 'wldit "le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dt. Ka dre "le Bali -le nōannūn -le 'wt 'zu 'nan -e 'ka 'wt "yi "dre.

19 Ka ya blaminūn -a, -yee "wean 'wunūn nen blamin -a vē be, -a da nen 'an 'cī nōn en an cī 'wunūn 'gūe -a vūnan. 'Li 'e tēde be, 'ka 'man mennūn -nōn 'wt 'wldit "nen e 'ka "le blamin 'e dre dte -a dredit le, en ka Bali -le -pei -tō wunūn sē -pē "kaga "ji. 'Pian 'be nen 'gūe, 'ka 'man mennūn be, 'ka -nōn Bali le 'wt "yi "dre vē -a. 'Wlt zte -a dredit 'be -maan 'cee 'ta wu -pē -taa "sōle Bali le.

20 Fē -le "wean nen an 'wt zte -a 'vū be, -yēe cī 'nan, tu nen ka ya 'wt 'wldit "dredit lō "le nōan -le 'wt 'zu be, te 'wt "yi "dredit "cēe -kaa "paala dt. 21 En tu zte -a man be -mē "nen kaa 'yū 'wt zte -a dredit -ji? Maan vē 'cēe 'nan, 'be nen 'gūe, -te ka ya 'ka 'cī "nōnōn 'wt zte -a da be, -a 'yra 'ka -tēa 'sien. Kō kaa -tōa 'nan -a 'le 'srannan "nen -kadt -a.

22 'Pian 'be nen 'gūe, ka 'ka "nyian 'wt 'wldit "dredit lō "le nōan -le 'wt 'zu dt. Ka ya Bali 'sunan "le -yee nōan-nūn -le 'wt 'zu. 'Wlt zte -a dredit 'be -maan 'cee 'ta wu -pē -taa "sōle Bali le, en -a 'le 'srannan "be Bali 'belidit nen ya'a 'nyaan dte -a -nōan 'cēe. 23 'Wlt 'wldit "dredit man -pan nen -kadt -a. 'Pian Bali -le "yi "nen yaa -nōn -cēe 'e "tūn "be, -nyren 'belidit nen ya'a 'nyaan dte -a. Ka dre min -tūwli "a 'ka 'vale Zozi Crizi -a, -yee "wean 'belidit zte e dre -cee vē -a.

-Pei -le 'pleble 'ka "nyian Zozinōn da dt

7 'An "bū Zozinōn, ka -peinūn -tōa. En kaa -tōa 'nan, -te min -ka be, te -pei -le 'pleble 'ka "nyian "da "dt.

2 An -kōlaman maan -kōnōnman lū 'padt 'lee -kōnōn 'padt man. -Pei 'e 'nan, lūnōn nen e -kōnōn 'pa be, -te -a -sran yiē a tian "man "be, ya'a 'sia 'e 'sran zte -a wlu 'li "fo "dt. 'Pian -pei -a -si -nōn -yē 'nan, -te -a -sran -ka be, e -kōlaman -e 'e -kōnōn pēe 'pa. 3 -Te -a -sran yiē a tian "man, en e -ku -klōnōn pēe -va be, te e 'wt 'wldit dre -kōnōn -wēedt -a. 'Pian -pei -a -si -nōn -yē 'nan, -te -a -sran -ka be, e -kōlaman -kudt -a -klōnōn pēe -va, 'nan -e 'o cin 'pa. 'Wlt zte e 'ka -kōnōn -wēedt -a "fo "dt.

⁴An "but Zozinon, 'wl 'towlī zīe an -kolaman maan -kōnman 'ka man. Zozi Crizi -ka yiba "plan da, en ka drē min -towlī "a 'ka 'vale waa. E ya "le 'cee -kadl -le 'wl 'zu -pei -va zia. 'Bē nen 'gūe, ka drē 'sien min nen e wlu-an -kanon 'va bē -yee vē -a. E drē zī 'nan -e -kaa Zozinon bē, -kaa Bali 'su 'wl "yi "dredl -a.

⁵'Li 'e tēde te -ka'a tian drēle Zozi 'le vē -a dīe, te -kaa 'ta wula -kaa 'bō 'ci 'sō wunūn -wldl "da. En -pei 'bō 'le 'plēblē 'bē 'ta -tōa -kaa man -kaa 'bō 'ci 'sō 'wunūn zīe -a da ta wudl -a. -Yee "wēan 'wunūn nen -a 'le 'srannan "a -kadl -a bē, -kaa drē. ⁶'Pian 'bē nen 'gūe, -pei -le 'plēblē 'ka "nyian -kaa da dī. -Kaa ya "le min -kadl -le 'wl 'zu -pei -va zia. -Yee "wēan -kaa ya Bali 'sunan -pē -trē -ji 'ta wuladl -a 'wl nen Bali lei 'saun -a 'vē bē -a da. -Ka'a 'ta 'wula "nyian -pei -tō wunūn da -e -kaa Bali 'su "le zī waa dra 'e tēde bē -yee 'wl 'zu dī.

-Pei 'bē -maan blamin -a -tōa 'nan e ya 'wl 'wldl "drezan -a

⁷-Te maan 'vl 'nan, -pei 'le 'plēblē 'bē 'ta -tōa -kaa man en -kaa 'wl 'wldl "dra bē, -a -ci nen 'nan -pei a 'wl 'wldl "a? -Cēje, e 'ka zī "fo "dī. 'Pian -kaa -tōa 'nan, "te -pei "ka "dīe, "te fē nen e cī 'wl 'wldl "a bē blamin 'ka -a tōa dī. Fē nen maan 'vl zīe -yēe cī 'nan, blamin cī 'sō wunūn a -wldl, -kaa -tōa zī, kō -pei -a 'vl 'nan: «Te blamin 'bli 'e bu fē nen e 'ka -yee vē -a dīe -a man dī.» ⁸'Wl nen -pei -a 'vl zīe, -a 'bō nen 'wl 'wldl "a 'si, en e 'plēblē 'sia 'an da -a. -A -nan nen an 'wl 'wldl 'tō 'tudu pēenon dredl 'sia. Fē nen maan 'vl zīe -yēe cī 'nan, tu nen -pei "ka "dīe, 'wl 'wldl 'ka 'plēblē 'sīlēa 'an da dī. ⁹Kō 'e tēde bē, -pei -le 'plēblē 'ka 'an da dī. Tu zīe -a man bē te 'an 'man yra flu. 'Pian tu nen -pei 'plēblē 'sīalā 'an da bē, zī e 'bō bē, -a -nan nen 'wl 'wldl 'plēblē 'sia 'an da, ¹⁰en an drē min -kadl -a Bali 'lē. 'Wl 'kpa nen, Bali 'yee -pei -tō wunūn -nōn min lē 'nan -e 'e 'belidl yī. 'Pian -pei zīe yaan 'nōn -ka lē. ¹¹Fē nen maan 'vē zīe -yēe cī 'nan, tu nen -pei 'plēblē 'sia 'an da bē, -a -nan nen 'wl 'wldl 'plēblē 'sia 'an da "nyian. Yaan see paa, 'nan 'an -pei -tō wunūn srē en yaan -nōn -ka lē. ¹²'Pian -pei 'bō "fo "bē e ya Bali -le vē -a. En -pei -tō wunūn pēenon bē, e ya 'saun Bali 'lē, e ya tūglī, en e ya 'kpa.

¹³Fē nen e cī 'kpa bē, e -kolaman e min -nōn "ka lē? -Cēje, -pei "cēe min -nōn -ka lē dī. 'Wl 'wldl 'bē drē. -Pei nen e cī 'kpa bē, yaa 'si en 'yaan see paa 'a, 'nan -e 'yaan nōn -ka lē. 'Wunūn zīe -a dredl 'bē -maan minnūn pēenon -yee -wldl "cī 'yī.

¹⁴-Kaa -tōa 'nan, -pei -tō wunūn 'si Bali va. 'Pian 'an 'bō 'gūe, blamin nen 'maan, en an ya 'wl 'wldl 'bō "le -yee nōn -le 'wl 'zu. ¹⁵'An drē wunūn 'ka 'sia 'an 'bō 'va dī. Kō 'wl nen an cī "vale 'an dra bē, ma'an 'bē dra dī. 'Pian 'wl nen -a dredl 'wl "naan 'an man bē, -a 'bō nen maan dra. ¹⁶'Wl zīe -yēe -kōnman 'nan, an Bali -le -pei -tō wunūn "sīalā 'wl "yi "a. Kō an 'ka "vale 'an 'wl 'wldl "nen maan dra zīe -a dra dī. ¹⁷'Mēn "cēe 'wl 'wldl 'bō zīe -a dra 'an yīe man dī. 'Pian 'wl 'wldl 'bō nen an drē -yrō "le nōn -le 'wl 'zu bē -yēe 'ta -tōa 'an man, en maan dra.

¹⁸Maan -tōa 'nan, 'an 'bō blamin 'gūe, 'wl "yi "dredl 'ka 'an nyen va dī. Kō an ya "vale 'an 'wl "yi "dra, 'pian 'an 'pē 'ka 'sōa -a dredl -a dī. ¹⁹'Wl "yi "nen -a -cīn cī 'an 'ji "le 'an drē bē, ma'an 'bē 'dra dī, 'pian 'wl 'wldl "nen an 'ka "vale 'an dra dīe -a 'bō nen maan dra. ²⁰En -te an 'wl zīe -a dra bē, yaa -kōnman 'nan, 'mēn "cēe dra 'an yīe man dī. 'Pian 'wl 'wldl 'bō nen an drē -yrō "le nōn -le 'wl 'zu bē -yēe 'ta -tōa 'an man, en maan dra.

²¹'Wunūn 'bō nen maan dra zīe, -yēe -maan maan -tōa 'nan, 'wl "yi "cīn a 'an 'ji 'nan 'an drē, 'pian mēen "tūe -e 'an 'wl 'wldl "drē. ²²'Mēn cī "nōnōndī va bē, an Bali -le -pei -tō wunūn "sīalā 'wl tūglī 'a "le 'an 'ta wula "da. ²³'Pian 'an drē wunūn -kō -sī pēe da zīa. -Sī pēe zīe e ya -sī nen e 'ka "vale Bali -le -pei 'e 'kōn dīe -a. 'Ta wuladl -sī zīe -a da bē, -yēe 'an drē 'wl 'wldl 'bō "le -yee nōn -le 'wl 'zu. En an 'wl 'wldl "dra.

²⁴'Wl -dan 'bē 'bō 'an man. -Tl nen maan ye -e 'yaan 'su 'wl zīe -yrō? En -tīe 'an "sīa -ka -lō? ²⁵An -cīalā Zozi Crizi -va -e 'an -kaa "tl Bali muo "fō, kō -yēe 'wl zīe -a drē.

Maan 'le -sēanlā -a vldl -a 'nan, 'mēn cī "nōnōndī va bē, an drē Bali -le -pei -lō "le -yee nōn -le 'wl 'zu. 'Pian 'an drē wunūn va bē, an ya 'wl 'wldl 'bō "le -yee nōn -le 'wl 'zu.

Bali lei 'saun 'bē Zozizan "paala

8 'Bē nen 'gūe, minnūn nen o drē Zozi Crizi -le vē -a bē, Bali -le tin -tēdl o da 'si o man. ²Kō Bali lei 'saun 'bē o "paala. -Yee "wēan 'belidl 'kpa drē -wee vē -a, en o drē min -towlī "a o 'vale Zozi Crizi -a. 'Wl zīe -yee "wēan o 'su 'wl 'wldl "le 'plēblē 'bō, en -ka -le 'plēblē 'ka "nyian o da dī.

³-Kaa ya blaminūn -a -le "wēan bē, Bali -le -pei 'ka -kolālē 'wl 'wldl "le 'plēblē 'sīdl -a -kaa da dī. 'Pian Bali -a drē. 'E 'pī 'pa 'sia 'trēda "le blamin -le 'wl 'zu. En e tin -tē "da blaminūn -le 'wl 'wldl "dredl man. E -ka 'wl zīe -a -ji. ⁴Bali 'wl zīe -a drē 'nan -e 'wl nen -pei -a 'vl bē 'e drē -cee vē -a. 'Wl zīe -nyrēn 'nan, -kaa -kōn "min tūglī 'a Bali 'lē. E ya -kaa nen -ka'a 'ta 'wula -kaa 'bō 'ci 'sō wunūn da dī, 'pian -kaa 'ta wula 'wl nen Bali lei 'saun -a vē bē -a da bē -cee vē -a.

⁵Fē nen maan vē zīe -yēe cī 'nan, minnūn nen o 'ta wula 'o 'bō 'ci 'sō wunūn da bē, o 'bō 'ci 'sō wunūn nen waa -wēeman. 'Pian minnūn nen Bali lei 'saun 'bē o "paala bē, 'wl nen e "sīa Bali lei 'saun 'va bē, -a 'bō nen waa -wēeman 'nan 'o dra. ⁶Maan vē 'cēe 'nan, 'ta wuladl min 'bō 'ci 'sō wunūn da bē, -a 'le 'srannan "nen -kadl -a. 'Pian min nen yaa -wēeman 'nan, 'e 'ta wula 'wl nen Bali lei 'saun -a vē bē -a da bē, 'belidl nen ya'a 'nyaan dīe e ya -yee vē -a. En -fudl -trōō a -yee vē -a. ⁷Min nen e 'ta wula 'e 'bō 'ci 'sō wunūn da bē, e ya Bali 'nanmanzan 'a. Kō ya'a 'ta 'wula Bali -le -peinūn da dī. En 'wl 'kpa, -a san 'ka 'kolaman -a dredl -a "fo "dī. ⁸-Yee "wēan minnūn nen o 'bō 'ci 'sō wunūn 'bē o "paala bē, wa'a 'kolaman -e 'o 'sō Bali lē "fo "dī.

⁹'Cee vē bē, 'ka 'bō 'ci 'sō wunūn "cēe 'ka "paala "nyian dī, 'pian Bali lei 'saun nen. -Te e ya 'wl 'kpa -a 'nan Bali lei 'saun a 'ka 'lō bē, -a -nan nen e 'ka "paala. Maan vē

'cɛɛ 'nan, min nɛn Crizi lei 'saun 'ka -yɾɾ "dɛ, tɛ -a san 'ka Crizi -lɛ vɛ -a dɪ. ¹⁰ 'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, 'ka 'vɛlɛ Crizi -a ka drɛ "lɛ min -tɹwli "lɛ 'wɪ 'zɹ. 'Bɛ nɛn 'gɹɛ, 'ka pɔ -lɛ -kɔndɪ 'lɛ 'srannan "nɛn -kɔdɪ -a, ka 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'lɛ "wɛan. 'Pian Bali 'ka drɛ min tɹglɪ 'a 'ɛ 'lɛ, -yɛɛ "wɛan Bali lei 'saun 'belidɪ -nɔn 'cɛɛ. ¹¹ Bali 'bɛ Zozi Crizi wɪuan -kanɔn 'va. -Yɛɛ "wɛan kaa nɛn Bali lei 'saun a 'ka 'lɔ bɛ, Bali 'bɔ 'belidɪ -nɔn 'ka pɔ nɛn e -taa "kɛlɛ bɛ -yɾɛ. Kɔɔ ka drɛ "lɛ min -tɹwli "lɛ 'wɪ 'zɹ 'ka 'vɛlɛ Bali lei 'saun 'a.

¹² 'An "bɹɹ Zozinɔn, 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a vɛ -cɛɛ bɛ, -a da nɛn -kaa 'ta wɹlɛ. -Yɛɛ cɪ -kaa da "lɛ fiɛn -lɛ 'wɪ 'zɹ. 'Pian wa'a vɹlɛ 'nan -kaa 'ta wɹlɛ -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɹnɹn da dɪ. ¹³ Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan, -tɛ ka 'ta wɹlɛ 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɹnɹn da bɛ, -a 'lɛ 'srannan "nɛn -kɔdɪ -a. 'Pian -tɛ ka Bali lei 'saun 'tɹɹ ɛn e 'ka 'bɔ 'ci 'sɔ wɹnɹn yi -ka bɛ, 'belidɪ dra 'cɛɛ vɛ -a.

¹⁴ Minnɹn pɛɛnɔn nɛn Bali lei 'saun o "paala bɛ, o ya Bali -lɛ 'nɛnnɹn -a. ¹⁵ Lei nɛn Bali -a -nɔn 'cɛɛ bɛ, -a -ci "cɛɛ 'nan, ka ya Bali -lɛ nɔannɹn nɛn o "kɹlanman Bali lɔ bɛ waa dɪ. 'Pian -a -ci nɛn 'nan, ka drɛ Bali -lɛ 'nɛnnɹn -a. -Yɛɛ "wɛan nɛn -kaa -kɔlaman Bali laabudɪ -a -kaa "tɹ -baba. ¹⁶ Bali lei 'saun 'bɔ 'bɛ -cin -tɔa -kaa 'ji 'nan, 'wɪ 'kpa, -kaa ya Bali -lɛ 'nɛnnɹn -a. ¹⁷ -Yɛɛ "wɛan -tɛ -kaa ya Bali -lɛ 'nɛnnɹn -a bɛ, "yinin nɛn Bali -tɔ "da 'nan 'ɛ dra 'yɛɛ minnɹn lɛ bɛ, -kaa blɹnan a "va. -Kaa blɹnan a "va -kaa 'vɛlɛ Crizi -a. Kɔɔ 'bɛ nɛn 'gɹɛ, -tɛ -kaa ya -kaa yɹa yunɹn Crizi -lɛ "wɛan bɛ, e dra 'wɪ 'kpa -a -e Bali 'ɛ tɔ -dan -nɔn -cɛɛ -kaa 'vɛlɛ Crizi -a tɹ -fɹla "da "ji.

Zozinɔn -taa "drɛlɛ Bali -lɛ -dan "nɛn "blɹnɔn 'a

¹⁸ Maan -tɔa 'nan, Bali -lɛ -dan nɛn -kaa -taa "drɛlɛ -a "nɛn "blɹnɔn 'a bɛ, e "mlian yɹa yɹdɪ nɹn pɛɛnɔn nɛn -kaa man tɹ 'gɹɛ -a -ji bɛ -a da. ¹⁹ 'Wɪ 'kpa, Bali -lɛ -dan zɹɛ e -taa "drɛlɛ Bali -lɛ 'nɛnnɹn -lɛ vɛ -a tɹ -fɹla "da "ji. -Yɛɛ "wɛan Bali -pɛ drɛ fɛnɹn pɛɛnɔn 'ci 'kla "tɹa yi zɹɛ -a -pɛndɪ -a dɪ. ²⁰ Kɔɔ Bali -pɛ drɛ fɛnɹn zɹɛ o ya -nan 'ɛ "tɹn, ɛn yi -tɹ bɔa "bɛ -e o -nan 'ɛ 'nyan. Bali -pɛ drɛ fɛnɹn 'bɔ "cɛɛ wɛɛ 'nan 'ɛ drɛ zɹ dɪ, Bali 'bɔ 'bɛ 'vɹ 'nan 'ɛ drɛ zɹ. 'Pian Bali 'tɔ "da 'nan, ²¹ yi -tɹ bɔa "bɛ, -ka -lɛ 'plɛblɛ zɹɛ e "sia o da. Tɹ zɹɛ -a man bɛ 'belidɪ nɛn Bali -lɛ 'nɛnnɹn -lɛ vɛ -a bɛ, e -kɔan -wɛɛ vɛ -a "nyian.

²² -Kaa -tɔa 'nan, Bali -pɛ drɛ fɛnɹn pɛɛnɔn bɛ, o "kɔɛ "a -nyannan, ɛn o ya -trɹnnan "lɛ lɹmɔn nɛn e -fɔ -srɹnan bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɹ.

²³ 'Pian Bali -pɛ drɛ fɛnɹn 'bɔ 'saza "cɛɛ dɪ, -kaa 'bɔ "nyian -kaa nɛn Bali 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn -cɛɛ fɛ 'tɛdɛ -a bɛ, -kaa ya -trɹnnan -kaa 'ji. -Kaa ya yi nɛn Bali -kaa dra 'yɛɛ 'nɛnnɹn -a 'ɛ 'va nɹn bɛ -a -pɛnnan. Tɹ zɹɛ -a man bɛ, -ka -lɛ 'plɛblɛ 'ka 'kɔan "nyian -kaa da dɪ.

²⁴ 'Bɛ nɛn 'gɹɛ -kaa 'bli a "da 'nan, -kaa ya -kaa 'sidɪ 'wɪ 'ji, 'pian -a -ci 'ka tian 'ɛ bɔladɪ 'wɛin dɪ. Kɔɔ -tɛ fɛ nɛn min 'bli -a -yɾɛ 'nan yaa 'yɹ bɛ, wa'a "nyian -a vɛ 'nan -a 'bli -a -yɾɛ "dɪ. Fɛ nɛn min -a yɛ 'ɛ yie 'a bɛ ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ vɹ 'nan 'ɛ 'bli a -yɾɛ "dɪ. ²⁵ 'Pian -cɛɛ vɛ bɛ, fɛ nɛn -ka'a yɛ tian -kaa yie -a dɪɛ, -a lɛ nɛn -kaa 'bli a, ɛn -kaa 'man a 'ɛ -srɹndɪ -a man -pɛndɪ -a.

²⁶ Bali lei 'saun 'bɛ -tɔa -kaa 'wɹlɹ 'wɹ zɹɛ -a drɛdɪ -a. -Kaa "kɔɛ 'ka -kaa da dɪ, ɛn zɹ kɔ -kaa 'wɹ tin 'ba Bali lɛ

bɛ, -ka'a tɔa dɪ. -Yɛɛ "wɛan nɛn Bali lei 'saun 'bɔ 'bɛ -tɔa -kaa 'wɹlɹ -ɛ 'wɹ nɛn blamin 'ka 'kɔlaman -a vɹdɪ -a dɪɛ 'ɛ vɹ Bali lɛ. ²⁷ ɛn Bali 'bɔ nɛn e min cɪ wɹ -tɔa "bɛ, 'wɹ nɛn Bali lei 'saun cɪ "vɛlɛ 'ɛ vɛ bɛ, yaa -ci maan. Kɔɔ minnɹn nɛn o cɪ Bali -lɛ vɛ -a bɛ, o lɛ nɛn Bali lei 'saun Bali tɹu "baa "lɛ zɹ Bali cɪ "va "bɛ -yɛɛ 'wɹ 'zɹ.

²⁸ -Kaa -tɔa 'nan, 'wɹ pɛɛnɔn nɛn e bɔa Zozinɔn man bɛ, Bali -a dra -ɛ 'ɛ 'kɔn -wɛɛ 'wɹ "yi "a. Kɔɔ o Bali yɛ "yi, ɛn e o laabu "lɛ zɹ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yɛɛ 'wɹ 'zɹ.

²⁹ Minnɹn nɛn Bali o 'si "va 'ɛ 'cɛn bɛ, e o 'pla 'ɛ 'cɛn 'nan, o -taa "drɛlɛ "lɛ 'ɛ 'pɹ -lɛ 'wɹ 'zɹ. Yaa drɛ zɹɛ 'nan, -ɛ -a 'pɹ 'ɛ 'kɔn "bɹnɹn "kaga zɹɛ o yɛi 'nɛn flin -a.

³⁰ Minnɹn nɛn Bali o 'pla 'ɛ 'cɛn bɛ, e o laabu. ɛn o 'bɔ nɛn e o laabu bɛ, e o drɛ min tɹglɪ 'a 'ɛ 'lɛ. ɛn o 'bɔ nɛn e o drɛ min tɹglɪ 'a 'ɛ 'lɛ bɛ, e 'tɔ -dan nɔn -wɹɛ.

Bali -lɛ blamin yɹdɪ "yi "bɛ -a -kɔn "manvɛ "ka "dɪ

³¹ 'Wɹ pɛɛnɔn zɹɛ e ya "lɛ 'ɛ -kaa "kɔɛ "tɔ -kaa da. Kɔɔ -tɛ Bali a -kaa va zia bɛ, min 'ɛ 'ci "paa -kaa man, 'pian ya'a -kɔlaman 'wɹ 'tɹ drɛdɪ -a -cɛɛ "fo "dɪ. ³² Bali 'ka 'ɛ 'pɹ 'tɹlɛ 'ɛ "tɹn "dɪ, yaa -nɔn 'sɹaga bɹvɛ -a -kaa pɛɛnɔn man. -Yɛɛ "wɛan e 'wɹ "yi pɛɛnɔn dra -cɛɛ -kaa 'vɛlɛ -a -pɹ -a. ³³ Minnɹn nɛn Bali o 'si "va 'nan 'o 'kɔn 'yɛɛ vɛ -a bɛ, min -tɹ 'ka 'kɔlaman 'wɹ 'tɔdɪ -a o man dɪ. Kɔɔ Bali o drɛ min tɹglɪ 'a 'ɛ 'lɛ. ³⁴ 'Wɹ 'kpa nɛn, min -tɹ 'ka 'kɔlaman tin -tɛdɪ -a o da dɪ. Kɔɔ Zozi Crizi -ka -wɛɛ "wɛan. ɛn "nyian bɛ, e wɹuan -kanɔn 'va, ɛn e ya Bali -pɛ "yi "da 'nan tɛ e Bali tɹu "baa -kaa Zozinɔn 'lɛ 'wɹ man.

³⁵ Crizi -lɛ -kaa yɹdɪ "yi zɹɛ, -mɛ 'bɛ -kɔlaman -kaa 'sidɪ -a -a -sɹu? -Tɛ e ya yɹa yɹdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya "kɹlandɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya 'tɛ 'padɪ min da -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya dra -tɛdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya 'yalɛ -tɛdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya 'wɹ bɔdɪ min man -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ. ɛn -tɛ e ya -kɔdɪ -a oo, ya'a 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "fo "dɪ.

³⁶ 'Wɹnɹn zɹɛ e ya 'ɛ 'cɹɛn -tɛdɪ Bali -lɛ 'fluba 'ji 'ɛ 'cɛn. Kɔɔ e ya 'ɛ 'cɹɛn -tɛdɪ 'nan:

«Kɹ drɛ 'yie vɛ -a -lɛ "wɛan tɹ -tɹdɹ pɛɛnɔn man bɛ, 'kɹ 'ta a 'ɛ "flɹladɪ -ka lɛ.

ɛn minnɹn 'kɹ "siala 'blanɹn nɛn o ya -tɛvɛ -a bɛ waa.» ³⁷ 'Pian 'wɹ pɛɛnɔn zɹɛ -a -ji bɛ, maan vɛ 'cɛɛ 'nan, -kaa wɹlɔ bɔala "va. Bali nɛn e -kaa 'yɹ "yi "bɛ, -yɛɛ dra -ɛ -kaa wɹlɔ 'ɛ bɔla "va. ³⁸ Maan -tɔa 'kpa tɹglɪ 'nan, fɛ -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -yɛɛ yɹdɪ "yi -sɹu "dɪ. -Tɛ e ya -kɔdɪ -a oo, ɛn -tɛ e ya 'belidɪ -a oo, -a -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "dɪ. -Tɛ e ya Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ waa oo, ɛn -tɛ e ya lei -wɹlɹdɹnɹn -a oo, -a -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "dɪ. -Tɛ e ya tɹ 'gɹɛ -a -ji fɛnɹn -a oo, ɛn tɛ e ya tɹ nɛn e -taa "bɛ -a -ji fɛnɹn -a oo, -a -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "dɪ. -Tɛ e ya fɛnɹn nɛn o min "paala bɛ waa oo, -a -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si -a -sɹu "dɪ. ³⁹ 'O 'kɔn laji oo, ɛn 'o 'kɔn 'tɹɛda oo, wa'a 'kɔlaman -ɛ 'o -kaa 'si -a -sɹu "dɪ. 'Wɹ 'kpa nɛn, Bali -pɛ drɛ fɛ -tɹ 'ka 'kɔlaman -ɛ 'ɛ -kaa 'si Bali -lɛ

blamin yudu "yi -sru "du. Yudu "yi zie Bali ciula -kaa san Zozi Crizi -va en yaa -ci kōn -cē.

Izrael 'nōn -mienun Bali -le "yi "fla 'o "trōn -sru

9 'Wl nēn an "ta -a ve 'gūe, Crizi -a -tōa 'nan 'wl tigl nēn. 'Wlu "cēē maan -sean "du. Bali lei 'saun -a -tōa "nyian 'nan 'wl 'kpa nēn, en 'mēn 'ci "nrōndu 'ka tin tēa 'an da "fo "du. ²-Te 'an 'ci nrōn 'an "bu Izrael 'nōn da bē, an 'ta dra -trōdō, en 'wl "naan 'an man. ³-Yee "wēan "te 'mēn 'sidu Crizi man -kōlaman paan -a drēdu -a -e 'an "bu Izrael 'nōn 'o 'si 'wl 'ji bē, "te maan wēe 'nan Bali 'e 'an 'si Crizi man -kōbli.

⁴'Ka 'ci "nrōn 'wl nēn Bali -a drē Izrael 'nōn lē bē -a da! Bali o drē 'yee 'nēnnun -a. En e 'tō -dan nōn -wlē. En e -tō 'e wei da -wlē 'nan, -si a 'e 'lē 'sud -wlē -e 'o -pli 'e man. En e 'yee -pei -tō wunun -nōn -wlē. En zī kō 'wee 'pan bē, yaa 'vl -wlē. En e -tō 'e wei da -wlē 'nan, 'e o "sia 'wl 'ji. ⁵En o tranun nēn 'li bē, -wēe cī Bali -le min -dan -dannun -a. En "nyian bē Crizi nēn min 'sizan 'wl 'ji -a bē, o va nēn waa -ya blamin -a. Bali nēn e ya fē pēēnōn da bē, 'tō -dan 'e 'kōn -yee vē -a 'wl nēn yaa drē zie -a man 'li 'trilii. Amen!

-Tūnun 'bē cī Bali -le minnun tigl 'a?

⁶'Wl nēn Bali -tō "da Izrael 'nōn lē zie -a "nēn "fu 'e "tun? -Cēje -a "nēn 'ka 'fo 'e "tun "du. -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, Izrael 'nōn pēēnōn "cēē cī Bali -le minnun -a du. ⁷O ya Abraam kludanōn 'a. 'Bē a zī, 'pian o pēēnōn "cēē cī Abraam -le 'nēnnun nēn Bali -a 'vl bē waa du. Kōn Bali -a 'vl Abraam lē 'nan: «'I 'pl Izak 'bē -taa 'i kludanōn 'yalē.» ⁸'Wl zie yaa -kōkōnman -cēē 'nan, 'nēnnun nēn Abraam o -ya 'e 'kōn -ji bē, o pēēnōn "cēē cī Bali -le 'nēnnun -a du. 'Pian 'nēnnun nēn e o -ya 'wl nēn Bali -a 'vl bē -a da bē, -wēe cī 'o "nrōndu "le Abraam kludanōn 'le 'wl 'zū. ⁹Kōn 'wl nēn Bali -a 'vl Abraam lē bē, -nyrēn 'gū. E 'nan: «Lē pee, tu 'kōn 'lein 'gūe -a man bē, "mēn vūnan 'an 'ta bē, te 'i nan Sara 'nēn 'klōnmōn -ya.»

¹⁰En "nyian bē, 'wl nēn e drē Rebeka -le vē -a bē, 'ka 'ci "nrōn "da. 'O 'vale 'ku tra Izak -a 'o 'kōn 'si. ¹¹⁻¹²Tu nēn te wa'a tian 'nēnnun 'kōn yra yūe dūe, en Bali -a 'vl Rebeka lē 'nan: «'Nēn ceje 'bē -taa "drēle 'e -suannēn 'suzan 'a.» Tu nēn Bali 'wl zie -a ve Rebeka lē bē, te 'nēnnun 'kōn 'ka tian 'wl 'wlidū "tūwli "drēle dū, en wa'a tian 'wl "yi "tūwli "drēle dū. 'Wl zie yaa -kōkōnman -cēē 'nan, Bali 'ka min sia "va 'yee vē -a 'e drē wunun man du. 'Pian Bali min "sia "va "le zī e cī "va "bē -yee 'wl 'zū.

¹³'Wl 'kpa nēn, 'wl zie -yēē dra. Kōn e ya 'crēn -tēdu 'nan: «An Zago 'yl 'yi, en an 'nan Ezo man.»

¹⁴'Wl nēn an "sia -a vūnan zie, -a -cī nēn 'nan Bali 'ka 'wl 'dra 'e 'nōn da duu? -Cēje, -njēē du. ¹⁵'Pian 'wl nēn Bali -a 'vl Moizi lē bē, 'ka 'ci "nrōn "da "tū. Yaa 'vl -yre 'nan:

«Min nēn an cī "vale 'an nyrinda "sia bē, -a san nēn maan nyrinda "sia. En min nēn an cī "vale 'an "paa "va "bē, -a san va nēn an "paa.» ¹⁶-Yee "wēan Bali -le min nyrinda 'sidu 'lee -yee 'padū min va bē, ya'a 'sia min 'kō

'va du. En e 'ka 'nan min -a -wēēman 'e 'kō 'le 'plēblē 'a du. 'Pian e "sia Bali 'kō nēn min nyrinda -sean "da "bē -a va.

¹⁷En "nyian bē, 'ka 'ci "nrōn 'wl nēn Bali -a 'vl Ezipti mingōnōn nēn waa laabo Faraōn bē -yre "bē -a da. Kōn e ya 'e 'crēn -tēdu 'nan:

«Mein drē mingōnōn -a, 'nan 'yie "wēan -e minnun 'o 'mēn 'plēblē 'cī yū, -e 'waan 'tō fuilaman 'trēda 'lēglōn pēēnōn 'ji.» ¹⁸'Wl nūn zie -wēē -kōkōnman 'nan, min nēn Bali -a "vale 'e nyrinda "sia bē, -a san nēn yaa nyrinda "sia. En min nēn Bali -a "vale 'e 'bli da -tōa 'plēblē -e 'e vūlē 'e 'wl 'cī man dūe, -a san lē nēn yaa dra.

¹⁹-A -mianan blamin -kōlaman -a laabudu -a 'nan: «-Te 'bē -a zie, -mē "le "wēan nēn Bali 'wl 'nēn -kōkōnman min lē 'mēn? Kōn min -tū 'ka 'kōlaman -sa -fōdu -a Bali 'nēan dū.» ²⁰E ya "le 'an laabu 'nan: «-Tū nēn blamin -a, en e -sa -fōa Bali 'nēan?» Kōn blamin a Bali -pē drē fē "tun "a. En -pē drē fē 'ka 'kōlaman -e 'e 'wl 'tō 'e drēzan man du. ²¹-Kaa -tōa 'wein 'nan, -pō nēn -pō -tōzan cī "vale 'e -tōa "bē, -a 'kō nēn yaa -tōa. Yaa -mie -tōa "bē, wēē bōala 'ji min "fli yaa cīn yūnan, en yaa -mie -tōa "bē, 'o ya fēnūn trē -ji vē -a. Zī blamin cī Bali lō zie.

²²-Yee "wēan, -te Bali a "va 'nan 'e 'yee nyan -bludu -cī -kōkōnman -e minnun 'o 'yee 'plēblē 'cī yū bē, -a -nōn da nēn. 'Pian minnun 'kō nēn o cī paan "le 'nan Bali 'e nyan -blū o va -e 'e o -nan -nyan zie, Bali 'e 'man -sran o va. ²³Bali 'wl zie -a drē min pēēnūn nēn e ya "vale 'e o nyrinda "sia bē -wēē "wēan. Minnun zie e 'o 'si "va 'e 'cēn 'nan -e 'o 'yee -dan cī yū.

²⁴-Kaa 'kō Zozinōn nēn, en -kaa ya 'lēglōn 'tudu -ji 'nōn 'a. Bali 'ka min laabulē Zuif 'nōn 'saza 'va du. ²⁵'Wl zie Bali 'lewei vūzan -tū a 'li waa laabo Oze, yaa 'vl -a -nan 'nōn. Kōn yaa crēn -tē Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minnun nēn o 'ka 'e 'cēn 'mēn minnun -a dūe, an -taa "o laabulē 'mēn minnun.

En 'lēglōn nēn ma'an yūe "yi 'e 'cēn dūe, an -taa -a laabulē 'an 'cī 'kō 'lēglōn.

²⁶En "nyian bē, minnun nēn maan 'vl -wlē 'nan, ka 'ka 'mēn minnun -a dūe, 'o 'tō -taa "kōnle Bali nēn -a yie -a "man "bē, -yee 'nēnnun.»

²⁷'Pian Izrael 'nōn 'kō 'le vē -a bē, Bali 'lewei vūzan -tū nēn 'li waa laabo Ezai bē e 'wl 'tū 'vl -a -nan 'mōn. Kōn yaa crēn -tē Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Te Izrael 'nōn a "kaga "le 'nan jemie man nyrēn -le 'wl 'zū oo, o va min "nēn "wēnnēn "cē "nēn Bali -a "sia 'wl 'ji.

²⁸'Wl nēn Minsan -a 'vl 'nan 'e dra 'trēda bē, yaa 'lē sōkōman "fo, en yaa dra tada.»

²⁹ En Ezai -a 'vɫ 'nyian 'e 'cɛn 'nan:
 «"Te 'e 'kɔn 'nan
 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali 'ka -kaa klu "wɛnnɛn 'tutlɛ 'trɛ-
 da dɛ,
 "te -kaa -nan -nyan "le 'fla nɛn
 waa laabo Sodɔm bɛ -yee 'wɫ 'zu,
 ɛn "te -kaa -nan -nyan "le 'fla nɛn
 waa laabo Gomɔr bɛ -yee 'wɫ 'zu.»

Yi -tɛradɫ Zozi Crizi da man nɛn Bali min "siala 'e 'lɛ min tɪglɫ 'a

³⁰ 'Wɫ nɛn an "sia -a vɫnan zɛ, -a 'le 'srannan "nɛn
 'nɔn? -Nyɛn 'nan, minnɫn nɛn o 'ka Izraɛl 'nɔn 'a dɫ, ɛn
 o 'ka -a -wɛɛnan 'nan, 'o -kɔan "min tɪglɫ 'a Bali 'lɛ dɛ,
 Bali o "siala min tɪglɫ 'a 'e 'lɛ -wee yi -tɛradɫ 'e da man.
³¹ 'Pian Izraɛl 'nɔn 'bɔ nɛn waa wɛɛ 'kpa tɪglɫ 'nan, 'ta
 wɫadɫ -pei -tɔ wɫnɫn da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a nɛn 'o -kɔan
 "min tɪglɫ 'a Bali 'lɛ bɛ, wa'a bɔlɛ -ji dɫ. ³² -Mɛ "le "wɛan
 nɛn Izraɛl 'nɔn 'ka bɔlɛ -ji dɫ? Fɛ -le "wɛan nɛn wa'a bɔlɛ
 -ji dɛ, -yɛɛ cɫ 'nan, -wee -kɔndɫ "min tɪglɫ 'a Bali 'lɛ bɛ,
 wa'a -wɛɛlɛ 'nan 'e 'si 'wee yi -tɛradɫ Bali da va dɫ. 'Pian
 waa wɛɛ 'nan, 'o -kɔan "min tɪglɫ 'a Bali 'lɛ 'ta wɫadɫ
 -pei -tɔ wɫnɫn da 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a. -Yee "wɛan o srɔnɛn
 -wi -kɔlɛ nɛn e min -tiala bɛ -a man. -Kɔlɛ zɛ Crizi nɛn.
³³ 'Wɫ zɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn. Kɔɔ e
 ya 'e 'crɛn -tɛdɫ 'nan:

«Bali "e 'nan,
 an -kɔlɛ -tu 'pla Zeruzalɛm.
 -Kɔlɛ zɛ minnɫn srɔnɛn -wia "man,
 ɛn e minnɫn -tiala.
 Min oo min nɛn
 e yi -tɛra -kɔlɛ zɛ -a da bɛ,
 -a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e "tun "dɫ.»

10 'An "but Zozinɔn, 'an 'nanman wɫ a -tuwli, ɛn 'wɫ
 nɛn maan laabo Bali lɔ Zuif 'nɔn 'le vɛ -a bɛ e ya
 -tuwli. 'Wɫ zɛ -nyɛn 'nan Bali 'e Zuif 'nɔn 'si 'wɫ 'ji. ² 'Wɫ
 'kpa, maan ve o man 'nan, o ya 'o kɔaladɫ Bali man 'kpa
 tɪglɫ. 'Pian wa'a 'wɫ 'tɔdɫ paa "va "dɫ. ³ Kɔɔ 'wɫ nɛn Bali
 -a drɛ 'nan -e 'e blamin 'sia min tɪglɫ 'a 'e 'lɛ bɛ, wɛɛ -fɔla
 'o "trɔnɛn -sru. 'Wɫ zɛ wa'a -ci maan "fo "dɫ, ɛn waa
 -wɛɛman tian 'nan 'o dra 'o 'bɔ 'le 'plɛblɛ 'a -e 'o -kɔn
 min tɪglɫ 'a Bali 'lɛ. ⁴ 'Pian -kaa -tɔa 'nan, 'ta wɫadɫ -pei
 -tɔ wɫnɫn da -e Bali 'e min 'sia min tɪglɫ 'a 'e 'lɛ bɛ, Crizi
 -a yi -ka. E Bali -le -pei -tɔ wɫnɫn 'lɛ sɔɔ, -yee "wɛan 'bɛ
 nɛn 'guɛ, yi -tɛradɫ Crizi 'bɔ da man nɛn Bali min "siala
 'e 'lɛ min tɪglɫ 'a.

⁵ 'Wɫ nɛn Moizi -a 'vɫ bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da "tu! 'Ta
 wɫadɫ -pei -tɔ wɫnɫn da -e Bali 'e min 'sia min tɪglɫ 'a 'e
 'lɛ bɛ, Moizi -a 'wɫ crɛn -tɛ. Yaa crɛn -tɛ 'nan:
 «Min nɛn e 'ta 'wɫa -pei -tɔ wɫnɫn da,
 ɛn ya'a -a -tuwli "cɛ "srɛlɛ dɛ,
 e 'belidɫ ye.»

⁶ En min -tudu pɛɛnɔn nɛn Bali o 'sia 'e 'lɛ min tɪglɫ 'a
 'wee yi -tɛradɫ 'e da man bɛ, -wee vɛ a "yi. Kɔɔ Moizi -a
 crɛn -tɛ "nyian 'nan:
 «Te 'i 'ci "nɔn 'nan,
 -tɛ -taa "kɔlɛ laji
 -e 'e 'ta min 'sizan 'wɫ 'ji -a dɫ?»

⁷ «En te 'i 'ci "nɔn "nyian 'nan,
 -tɛ -taa "kɔlɛ -yremɔ fla
 -e 'e min 'sizan 'wɫ 'ji wɫuan -kanɔn 'va dɫ?»
⁸ 'Pian -wee vɛ nɛn 'gu. E ya 'e 'crɛn -tɛdɫ 'nan:
 «Bali wei a 'e -plidɫ 'ka man -kogo.

E ya 'ka 'bɔ 'le,
 ɛn e ya 'ka souba ji.»
 'Wɫ zɛ e ya yi -tɛradɫ Bali da 'wɫ nɛn kua ve 'cɛɛ bɛ -a.
⁹ -Nyɛn 'nan, min oo min nɛn yaa ve 'e 'le 'nan, Zozi a
 Minsan -a, ɛn e yi -tɛala "da 'nan, Bali -a wɫuan -kanɔn
 'va bɛ, min zɛ Bali -taa -a 'silɛ 'wɫ 'ji. ¹⁰ Kɔɔ -te min yi
 -tɛala Crizi da 'e 'bli pɛɛnɔn 'a, ɛn yaa ve 'e 'le 'nan, -yɛɛ
 cɫ Minsan -a bɛ, min zɛ Bali -taa -a 'silɛa min tɪglɫ 'a 'e
 'lɛ, ɛn yaa 'sia 'wɫ 'ji. ¹¹ 'Wɫ zɛ e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le
 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ 'nan:

«Min oo min nɛn
 e yi -tɛra Minsan da bɛ,
 -a -pɛ 'ka 'sɛanla 'e "tun "dɫ.»

¹² 'Wɫ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɫ zɛ e ya blamin -tudu pɛɛnɔn
 'le vɛ -a. -Te min a Zuif min -a oo, ɛn -te min a 'lɛglɔn
 'pee -ji min -a oo, o san a -tuwli. ɛn e "yi "dra min -tudu
 pɛɛnɔn nɛn waa tru "baa bɛ -wɛ. ¹³ Kɔɔ e ya 'e 'crɛn
 -tɛdɫ 'nan:

«Min oo min nɛn
 e Minsan tru "baa bɛ,
 Bali -taa -a 'silɛ 'wɫ 'ji.»

Izraɛl 'nɔn 'le toba wei "ka "dɫ

¹⁴ -Kaa -tɔa 'nan, -te minnɫn 'ka yi tɛala Minsan da
 dɫ, wa'a -kɔlaman -e 'o tru 'ba dɫ. ɛn -te minnɫn 'ka
 Minsan -le 'wɫ manlɛ dɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o yi -tɛra
 "da "dɫ. ɛn -kaa -tɔa "nyian 'nan, -te min 'ka Minsan -le
 'wɫ vɫlɛ minnɫn lɛ dɛ, wa'a -kɔlaman -e 'o man dɫ. ¹⁵ En
 min -tu "ka -e 'e Minsan -le 'wɫ vɫ minnɫn lɛ, te Minsan
 'ka -a 'palɛ -sia dɫ. 'Pian 'wɫ zɛ Bali -a drɛ Izraɛl 'nɔn "le
 "lɛ. 'Wɫ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn bɛ, -a da
 wɫ 'bɛ drɛ -wee vɛ -a. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ 'nan:

«E drɛ 'wɫ "yi "a,
 ɛn minnɫn nɛn
 o 'wɫ 'nɔnɔn ve bɛ o -ta.»

¹⁶ 'Pian Izraɛl 'nɔn "kaga 'ka 'ta wɫɛa 'wɫ 'nɔnɔn zɛ
 -a da dɫ. 'Wɫ 'bɔ nɛn waa drɛ zɛ Bali 'lewei vɫzan Ezai
 nɛn 'li bɛ yaa 'vɫ -a -nan 'mɔn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ Bali -le
 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan, min "kaga 'ka yi -tɛlɛa 'yie 'wɫ nɛn
 kua 'vɫ bɛ -a da dɫ.» ¹⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan, yi -tɛradɫ Bali
 da bɛ -a pou 'sia 'wɫ nɛn min -a maan "bɛ -a va. ɛn 'wɫ
 zɛ 'wɫ 'pee "cɛɛ dɫ, Crizi -le 'wɫ nɛn.

¹⁸ -Yee "wɛan maan laabo "mɛn 'nan, 'wɫ zɛ -a 'bɔ nɛn
 Izraɛl 'nɔn 'ka "o "manlɛ duu? -Cɛjɛ, -njɛɛ dɫ. Waa 'man
 -goezee. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɫ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:
 «Minsan -le 'pasianɔn 'ku
 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan,
 ɛn o wei fuilaman 'trɛda "fo.»

¹⁹ -Te 'bɛ "cɛɛ dɛ, 'wɫ nɛn waa 'man bɛ -a 'bɔ nɛn wa'a
 -ci manlɛ duu? -Cɛjɛ, -njɛɛ dɫ. Waa -ci 'man -goezee.
 Moizi -wee 'wɫ 'vɫ 'e 'cɛn. Kɔɔ yaa crɛn -tɛ o man 'nan:
 «Bali "e 'nan,

an -taa -a drele
 -e 'ka man bu minnun nen
 wa'a 'kʌan paan 'men minnun -a dle o va.
 En an -taa 'bli 'fɔle 'ka 'ji minnun nen
 wa'a paan 'an 'tɔa dle o man.»²⁰ En Ezai "e 'wɔ zle -a
 'vɔ 'nyian. Kɔɔ yaa cren -te 'nan:
 «Bali "e 'nan,
 minnun nen o 'ka paan 'an -wɛnan dle waan 'yɔ.
 En minnun nen
 wa'a -wɛle paan 'nan
 'waan -tɔa "dle,
 'an 'fli kɔɔn -wle.»²¹ Pian Ezai -a 'vɔ Izrael 'nɔn 'le ve -a
 'nan:
 «Bali "e 'nan,
 'an 'pe -fu 'e 'sudɔ 'ji minnun nen
 o "trɔɛn "yuyɔ "taan,
 te waan wei fuimlan 'nan be -wle.»

Bali 'ka 'e yie 'sile 'yee minnun Izrael 'nɔn 'va dɔ

11 -Yee "wean maan laabo "men 'nan, Bali 'e 'pe 'si
 Izrael 'nɔn -sru 'nan o 'ka "nyian 'yee minnun -a
 duu? -Ceje, e 'ka zɔ "fo "dɔ. Kɔɔ 'an 'kɔ 'gɔɛ, Izrael min
 nen 'maan, en Abraam 'be cɔ 'an tra -a. Waan 'ya Benza-
 men kluda.² Bali 'ka 'e 'pe 'sile Izrael 'nɔn nen e o 'si "va
 'e 'cen be o -sru 'nan o 'ka "nyian 'yee minnun -a dɔ. 'Wɔ
 nen 'e 'cɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Eli Izrael 'nɔn
 man wɔ 'pla Bali le be, 'ka 'ci "nɔn "da.³ 'Wɔ nen Eli -a
 'vɔ be -nyɛn 'nan:
 «Minsan,
 Izrael 'nɔn 'i 'lewei vɔnɔn tɛɛ,
 en fɛnan pɛɛnɔn nen minnun 'sraga 'bu 'yie be,
 waa -nan wii.
 'An 'tɔwli 'men 'fu 'i 'lewei vɔzan -a
 en o ya -a -wɛnan 'nan 'waan -tɛa.»⁴ -Mɛ "wɔ nen Bali
 -a 'vɔ Eli le? Yaa 'vɔ -yɛ 'nan:
 «An minnun 'si "va -kpi 'sɔravli (7.000) 'men ve -a.
 Minnun zle wa'a o "po -sɔnleɛa yiba "min nen
 waa laabo Baal be -a wɔ -e 'o kɔ dɔ.»⁵ -A -tɔwli "nen
 "nyian tian cɛɛɔ yɔ -a. Bali "yi dre Izrael 'nɔn le, en e
 min "nen "wennɛn "cɛ 'si "va 'yee ve -a.⁶ E 'ka 'nan o dre
 wɔnɔn man nen Bali "yi zle -a dre dɔ. -Te 'e 'nɔn 'nan o
 dre wɔnɔn man nen be, "te maan ve 'nan Bali -le "yi zle
 "yi "cɛɛ dɔ.
⁷ 'Wɔ nen an "sia -a vɔnan zle, -a 'le 'srannan "nen
 'nan, fɛ nen Izrael 'nɔn cɔ -a -wɛnan be, o pɛɛnɔn 'ka -a
 yɔle dɔ. Minnun nen Bali o 'si "va o yei "be -wɛɛ 'yɔ, 'pian
 min -mienun -le ve be Bali o 'bli 'ta -tɔ 'plɛble -e 'o vɔle 'o
 'wɔ 'wɔ man dɔ.⁸ 'Wɔ zle e ya 'e 'cɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba
 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɔ 'nan:
 «Bali yi -fɔla o da 'nan
 -e 'o vɔle 'o 'wɔ 'tɔ dɔ,
 en -e 'o vɔle 'o fɛnan yɔ dɔ,
 en -e 'o vɔle 'o 'wɔ man dɔ.
 E ya zle -trilii cɛɛɔ yɔ -a.»⁹ 'Wɔ 'tɔwli zle mingɔnɛn
 David nen 'li be, "e 'vɔ 'nan, e bɔɔa "o man "nyian. Kɔɔ
 yaa cren -te 'nan:
 «-Wee "fɛdi dɛdɔ be,
 'e dre "le 'nan san nen

waa nyɛn 'o 'kɔ 'fli le -e 'e o 'kun.
 En 'e dre "le 'nan "se "nen
 waa -tin 'o 'kɔ 'fli le -e 'e o 'kun.
 En "nyian be 'e o 'si Bali man -kɔɔbli,
 -e Bali 'e 'wɔ "nen -kɔɔn -wle.
¹⁰ Bali 'e o yie 'wi
 -e 'o vɔle 'o fɛnan yɔ dɔ.
 En 'o 'fu nɔn -a 'li 'trilii.»

Zozinɔn nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dle, Paul 'wɔ 'pla -wle

¹¹ Maan laabo "men 'nan, 'wɔnɔn nen an "sia -a vɔnan
 zle, -a -ci nen 'nan, Bali 'e 'pe 'si Izrael 'nɔn -sru 'li "fo "le
 ve -a? -Ceje, -nɛɛ "fo "dɔ. Pian -wee "trɔɛn "yuyɔ 'tandɔ
 -le "wean nen Bali 'leɔlɔn 'pee -ji minnun 'si 'wɔ 'ji. Yaa
 dre zle 'nan -e Izrael 'nɔn 'o man -wɛɛ man budɔ -a 'nan
 Bali 'e 'o 'sia min tɔɔlɔ 'a 'e 'le.¹² -Kaa ye 'nan, Izrael 'nɔn
 'le "trɔɛn "yuyɔ nen waa 'tan be, -yɛɛ "yi -dan dre 'treda
 'nɔn pɛɛnɔn le. En -wee 'sidɔ Bali man 'kɔ zle, e "yi -dan
 dre minnun nen o 'ka Zuif 'nɔn 'a dle -wle. -Yee "wean
 tu nen Izrael 'nɔn pɛɛnɔn -fɔɔa Zozi 'va be, "yi zle e -ciala
 "da min -tudu pɛɛnɔn 'le ve -a.
¹³ 'Ka pɛɛnɔn nen ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dle, maan ve 'cɛɛ
 'nan, Zozi 'an dre 'yee 'pa 'siazan -a 'ka 'va zia. 'Wɔ zle
 yaan 'ci "nranman 'kpa tɔɔlɔ.¹⁴ Kɔɔ -a -cin a 'an 'ji 'nan,
 'cee dɛdɔ min tɔɔlɔ 'a Bali 'le 'le "wean be, man budɔ
 -wɔlamlan 'an "bu Zuif 'nɔn 'ji, -e 'o man -wɛɛdɔ 'sia 'nan
 Bali 'e 'o 'sia min tɔɔlɔ 'a 'e 'le. 'Wɔ zle -yɛɛ -maan 'kɔ -e
 'an -kɔla o "fli yaa 'sidɔ -a 'wɔ 'ji.¹⁵ -Kaa -tɔɔa 'nan, tu nen
 Bali 'e 'pe 'si Izrael 'nɔn -sru "be, -a -nan nen e -si 'le 'su
 en 'o 'vale 'treda min -tudu pɛɛnɔn 'a o yei "sɛn 'e cin
 va. -Yee "wean tu nen Bali o -sɛan "nyian 'e 'va be, 'wɔ
 nen e -ciala "da "be e dra. 'Wɔ 'kpa, yi zle -a da be min-
 nun nen o kaa be o wuanla -kanɔn 'va.
¹⁶ E ya "le 'an 'wɔ -kɔɔn "man wɔ -tu vɔ 'cɛɛ. -Te fɛ -tu a
 en waa tɛdɛ -nɔn Bali le be, fɛ zle -a pɛɛnɔn dra 'saun
 Bali 'le. -A -tɔwli "nen "nyian 'gu. Yiba "nen -a pou a Bali
 -le ve -a be, te -a pɛɛnɔn dre Bali -le ve -a.
¹⁷ Izrael 'nɔn a "le yiba nen waa pɛ -mie cɛɛn "da "be
 -yee 'wɔ 'zu. En 'ka 'kɔ nen ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dle, 'cɛɛ cɔ
 "le 'nan plɔ -ji yiba "pɛnɔn nen waa -kɔɔ yiba "pɛnɔn zle
 o "pa 'ji be -wee 'wɔ 'zu. 'Be nen 'gɔɛ 'cee 'plɛble "sia yi-
 ba 'kɔ pou ji.
¹⁸ -Yee "wean te 'ka 'fli 'sia 'nan ka "yi "mlian yiba "pɛ-
 nun nen ka ya o "pa 'ji be o da dɔ! -Te 'wɔ zle -a -cin nen
 'ka 'ji be, e ya "le 'an vɔ 'cɛɛ 'nan, cɛɛ "cɛɛ cɔ 'ka 'tɔdɔ yiba
 "pou wɔ dɔ, 'pian -yɛɛ cɔ 'e 'tɔdɔ 'ka 'wɔ.¹⁹ En -a -mie
 dra be, kaa ve 'nan: «'Wɔ zle e ya 'wɔ 'kpa -a. 'Pian Bali
 yiba "pɛnɔn zɔ o cɛɛn "da 'nan -e 'ku dre o "pa 'ji 'nɔn
 'a.»²⁰ Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɔ 'kpa nen kaa 'vɔ. 'Pian -a
 -cin 'e 'nɔn 'ka 'ji 'nan, wa'a yi -tɛlɛa Bali da dɔ, -yee
 "wean nen e o 'si 'nan. En 'cee yi -tɛradɔ Bali man nen
 ka dre o "pa 'ji 'nɔn 'a. -Yee "wean te 'ka 'fli 'sia 'nan ka
 "yi "mlian o da dɔ, 'pian 'ka "klan Bali lɔ!²¹ Kɔɔ Zuif 'nɔn
 'kɔ nen o cɔ Bali -le minnun wle tɔɔlɔ 'a be, Bali 'ka o
 'tɔle 'e "tun "dɔ. -Yee "wean -te kaa dre "le -wee 'wɔ 'zu
 be, ya'a 'ka 'tue 'e "tun "fo "dɔ.
²² 'Wɔ nen an "sia -a vɔnan 'gɔɛ -a da be, 'ka Bali -le "yi
 "nanjen -tu! En 'ka -yee 'wɔ 'tɔnɔn -nanjen -tu! Bali -a

κων minnunun nen o 'si -a -sru "βε -wλε 'nan 'yee 'wl a 'tondon, en e 'yi dre 'cεε. 'Ka 'fu -yee 'yi zλε -a -sru, -te be "cεε dλε, 'ka 'kb "nyian Bali "cee 'si wo -nan "le zι yaa dre yiba "pe tedēnun lε be -yee 'wl 'zu. ²³ En Izrael 'nch 'kb 'le vε be, -te -wee "trchen "yuyu zλε o 'si -a 'tandt man en o yi -teradt 'sia Zozi da be, Bali o -tα o 'pa 'ji "nyian. Κων Bali a 'plεble -e 'e 'wl zλε -a dre. ²⁴ -A -cin 'e 'kch 'ka 'ji 'nan, ka ya "le 'nan plε -ji yiba "penun nen Bali o cεen en e o κων 'yee yiba 'kpa da be -wee 'wl 'zu. 'Pian -kaa -tα 'wein 'nan 'wl zλε -njεε wa'a dra dλ. En Izrael 'nch 'kb nen -yee yiba 'kpa penun -a be, -te Bali o κων o 'pa 'ji yiba 'kpa da be, -a -nchan da nen.

Bali a "va 'nan 'yee 'yi 'e dre 'trēda minnunun pεenon 'le vε -a

²⁵ 'An "bu Zozinon, 'wl nen -a -ci a 'e κων minnunun man be, an ya "vale "ka -ci man. Κων an 'ka "vale 'ka 'fli see "paa -e 'wl 'pee -cin 'e 'kch 'ka 'ji 'wl zλε -a da dλ. 'Wl zλε -nyren 'nan, Izrael 'nch -mienun a "trchen "yuyu 'tan-nan, 'nan o 'ka "vale o yi -tεala Zozi da dλ. E -fo zλε -trilii -e tu nen 'leglon 'pee -ji minnunun pεenon nen Bali o laabu be e o "sia 'wl 'ji be 'e kb. ²⁶ "Be -sru -e 'e Izrael 'nch pεenon 'si 'wl 'ji "men. 'Wl zλε e ya 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cen. Κων e ya 'e 'cren -tedt 'nan:

«Zeruzalem nen,
min 'sizan 'wl 'ji -taa 'sile.

En -yεε -taa "trchen "yuyu 'tandt 'sile Izrael 'nch 'lo -e o yi -tera -a 'kb da.

²⁷ Bali "e 'nan,
an -taa 'ku yei "senle 'e cin va.
An -taa -wee 'wl 'wliid "fuile.»

²⁸ Zozi Crizi -le 'wl 'nch nch nen waa -fola o "trchen -sru "be, -yee "wean nen o dre Bali 'nanmannch 'a. En e dre zλε 'nan -e 'ka "nen "bl. 'Pian Bali -tα 'e wei da o tranun lε -le "wean be, o -fo 'leglon nen Bali -a 'si "va "be -a, en Bali o ye "yi. ²⁹ Κων -te Bali 'yee "yi "nch min lε be, ya'a "nyian -a sia "fo "dλ. En -te e min laabu be, ya'a "nyian 'e 'pe sia -a -sru "dλ.

³⁰ 'Ka 'kb 'labε, ka 'ka Zuif 'nch 'a dλ, en 'e tδε be, te ka Bali wei -fala 'ka "trchen -sru. 'Pian 'be nen 'guε, Bali "yi dre 'cεε Zuif 'nch 'kb nen o ci Bali -le minnunun -a be -wee Bali wei -fola dλ o "trchen -sru "le "wean. ³¹ An -kolan man maan ve "nyian 'nan, Bali -le "yi "nen e dre 'cee vε -a be -a man nen Zuif 'nch Bali wei -fola o "trchen -sru. E dre zλε 'nan -e Zuif 'nch o -tα 'nan Bali -le "yi "be "wee 'si wo "nyian 'wl 'ji. ³² Bali 'kb 'be 'trēda blamin -tudu pεenon 'nch "trchen "yuyu 'tandt lε. Yaa dre zλε 'nan -e o pεenon 'o -tα 'nan Bali -le "yi 'saza 'be -kolan o 'sidt -a 'wl 'ji.

Κων Bali muo "f 'wl nen Bali -a dre be -a man

³³ 'An 'ci "nranman.
Bali -le -dan nen e ci -a be -a -kων "manve "ka "dλ.
En Bali -le 'wl -tα dλ
'lee -yee ci "nrchndt be -a 'leda "ka "dλ.

Min -tu 'ka 'kolan
-e 'e 'wl nen -a -cin ci Bali ji be -a -ci vλ dλ.
En min -tu 'ka 'kolan
-e 'e -yee 'wl dredt -ci man dλ.

³⁴ 'Wl zλε e ya 'e 'cren -tedt
Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cen.
Κων e ya 'e 'cren -tedt 'nan:
«Min -tu 'ka Minsan ci "nrchndt tα dλ.
En min -tu 'ka 'kolan
-e 'e 'wl 'pa "va -yρε "dλ.

³⁵ En min -tu 'ka 'kolan
fe -tu -nchndt -a Bali lε
'vaa -e Bali 'e man -pan wu -yρε "dλ.»

³⁶ Κων fe pεenon "sia "va,
en -yεε -maan fe pεenon a -nan,
en -yεε ci fe pεenon pou -a.
'Tα -dan 'e 'kch Bali zλε
-yee vε -a 'li 'trilii.

Amen!

Zozinon 'le 'ta wu -pe -kων 'ka?

12 'An "bu Zozinon, kaa 'yl 'nan Bali -le min nyrin-da nen yaa "sia be e ya -dan, -yee "wean an 'ka tru "baa 'nan, 'ka 'fli -nch Bali lε "le 'sraga nen kaa 'bu -yρε. 'Pian 'ka yie 'e 'fu "man, en 'ka 'kch Bali -le vε -a "fo, en 'cee 'ta wu -pe pεenon 'e 'κων -yρε. Bali κων tglλ nen e ci "le min 'e dre Bali lε be, -nyren zλε. ² 'Wlunun nen minnunun -a dra 'tre 'guε -a da be, te 'ka o si dre dλ! 'Pian 'ka Bali 'tul -e 'e 'cee 'wl 'tα dλ pεenon lila 'e -tre! -Te kaa dre zλε, -a -nan nen 'wl nen Bali ci "va "be, kaa -ci maan, -e 'ka 'wl nen e ci "yi "be -a -tα, -e 'ka 'wl nen e 'κων Bali lε be -a -tα, -e 'ka 'wl nen e ci tglλ be -a -tα.

³ Bali -le "yi "nen yaa dre 'men be, yaa -si -nchan 'men -e 'an vλ 'ka -tudu pεenon lε 'nan, te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man 'nan cεε ci dλ! 'Pian Bali -le "yinun nen yaa dre 'cεε -tudu 'cee yi -teradt Zozi da man be, -a -cin nen 'e 'kch 'ka 'ji -e 'ka 'ci "nrch min nen ka dre -a be -a da.

⁴ -Kaa po 'e dre -cee 'wl -kων "manve -a. -Kaa -tα 'nan -a man mennun a "kaga, 'pian man men -tu 'lee 'yee 'nyranman. ⁵ -A -tuwli "nen "nyian -cee vε -a. -Kaa ya "kaga, 'pian -cee -tedt 'e cin da 'be ci Crizi po -a. En -kaa -tα -kaa cin wlu -tudu. ⁶ Bali "yi dre -kaa -tudu lε en min -tu 'lee 'yee vε. -Te min -tu -le vε a Bali 'lewei vidt -a be, 'e vλ "le zι 'yee yi -teradt Bali da -a -cin -tα "ji "be -yee 'wl 'zu. ⁷ En -te min -tu -le vε a "nyian 'nyran-man -tu 'padt -a -leglizi be, 'e dre. En -te min -tu -le vε a "nyian Bali -le 'wl "paadt -a be, 'e "paa. ⁸ En -te min -tu -le vε a "nyian Zozinon "koe "tα dλ -a o da be, 'e dre. En -te min -tu -le vε a "nyian fe -tu -nchndt -a minnunun lε be, 'e dre 'e 'ci 'fdaa 'a. En -te min -tu -le vε a yie -tα dλ -a -leglizi 'nch 'va be, 'e dre 'e 'ta 'le "koe "a. En -te min -tu -le vε a "nyian min nyrin-da 'sidt -a be, 'e dre 'ci "nrchndt -a.

Bali lei 'saun nen 'e 'ka 'pla!

⁹ 'Ka min yl "yi 'ka 'ci 'fdaa 'a! -Yee "wean 'wl nen e ci "yi "be, ka yl "yi, en 'wl nen e ci -wliid "be, te 'cεε yl "yi

"du. ¹⁰ 'Ka cin yudu 'yi 'ka Zozinon yei "be, 'ka dre "le min 'lee 'e "bu -le ve zu! En 'ka yie 'e 'nan 'ka cin man 'kpa tuglu! ¹¹ 'Ka Minsan -le 'nyranman 'pa 'ka 'ta le "koe "a! Te 'ka kwan wu "fo "du! ¹² Fe nen 'ka 'bli ci -yre "be -yee "wean 'ka 'ci 'e 'fu 'e "nrandu! En 'wl 'tandon preekon nen e bca 'ka man be, 'ka 'pe -to 'ka -pkan "da! En te 'ka "koe 'e 'nyan Bali tru 'badu -a du! ¹³ 'Ka "bu Zozinon nen fe -tu 'wl -a o man be, 'ka 'pa o va! En minnun nen o bcala 'ka 'va be, 'ka o 'kun 'ka 'pe "fli "a!

¹⁴ Minnun nen o 'te "paa 'ka da be, 'ka 'fea vl o man! Te 'ka wei 'pla o man du, 'pian 'ka 'fea vl o man! ¹⁵ -Te minnun ci a "nrannan be, 'ka 'ci 'e "nran waa 'e cin va! En -te minnun a -wuchan be, 'ka 'wuch waa 'e cin va! ¹⁶ 'Ka 'ci -pkan 'e 'kon -tuwli! Te 'ka -wee 'nan 'ka -dandan "taan 'ka cin man du! 'Pian minnun nen blamin yie 'ka 'naan o man dre, 'o 'kon 'ka beenun -a! Te 'ka 'fli 'sia 'ka cin man 'wl 'tandon 'a du!

¹⁷ Te 'ka 'wl 'wli 'leji -to min le 'wl 'wli "a du! 'Wl nen e ci "yi "be, -a 'bca nen 'ka -wee 'nan 'ka dra min -tudu preekon le! ¹⁸ 'Ka man -wee 'kpa tuglu 'nan, 'ka yei 'e 'kon 'e 'sendu 'e cin va 'ka 'vale min -tudu preekon 'a! ¹⁹ 'An beenun, te 'ka -wee 'nan 'ka 'fli 'ta 'kuli -taan 'ka 'bca 'a du. 'Pian 'ka Bali -le nyran -blidu 'tu -e 'e 'wl zie -a dre. Kca e ya 'e 'craen -tedu Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan, meen 'ka 'ta 'kuli -taan, en meen 'wl 'leji -tca "min le, 'wl nen yaa dre be -a man.» -Yee "wean te 'ka 'fli 'ta 'kuli -tan 'ka 'bca 'a du. ²⁰ 'Pian 'ka dre "le zi e ci 'e 'craen -tedu Bali -le 'fluba 'ji be -yee 'wl 'zu. Kca e ya 'e 'craen -tedu 'nan:

«-Te dra 'i 'nanmanzan -tea "be, 'i fe -kon -yre 'e -blu! En -te 'yi dra -a -tea "be, 'i 'yi 'kon -yre 'e mlin! -Te i ya 'wl zie -a drean -yre "be, 'yra -a -tea 'e -ciala "da.»

²¹ Maan ve 'yie 'nan, te 'i 'fli 'tu -e 'wl 'wli 'e 'i 'kl du, 'pian 'i 'wl 'wli 'kl 'wl "yi "dredt -a.

Zozinon yei "naan minnun tanon man

13 Min -tudu preekon nen 'treda be, 'o 'ta wula 'wl nen minnun tanon 'a ve be -a da! Kca minnun tanon preekon be, Bali 'be o -to. ² -Yee "wean min nen e o wei fuila 'nan be, te Bali va nen e ci yie 'ple 'tannan. Minnun nen o 'wl zie -a dra be, Bali 'wl "nen -kakanman -wle.

³ -Te min 'wl "yi "dra be, "klan 'ka 'kwan "ji minnun tanon 'va zia du. 'Pian -te e 'wl 'wli "dra be, -a -kan da nen -e 'e "klan -wlc. -Yee "wean -te ka ya "va 'nan 'ka yei 'e 'fu -trca 'ka 'vale minnun tanon 'a be, 'ka 'wl "yi "dre! -Te ka ya 'wl zie -a drean be, o 'ka 'to "yi "ve. ⁴ Fe nen maan ve zie -yee ci 'nan, minnun tanon be, Bali o 'pla 'nan -e 'o 'ka "koe "to 'ka da 'nan -e 'ka 'wl "yi "dre. 'Pian -te 'ka 'wl 'wli "dra be, 'ka "klan -wlc! Kca -wee 'wl "nen -kakanman min le. 'Wl 'kpa, Bali -a -si -kon -wle 'nan 'o 'wl "nen -kakan 'wl 'wli "drean le. ⁵ -Yee "wean maan ve 'cee 'nan -a -kan da nen -e min 'e 'ta wula o wei da. E 'ka 'nan 'cee "klandu Bali -le nyran -blidu b

'saza man nen 'ka dre du. 'Pian 'ka dre "to 'gca 'ka 'wulo -ji "nrandu 'e tin -te 'ka da.

⁶ 'Wl zie -a bca 'ka man -le "wean be, 'ka 'sukole -pan wu -wle! Kca -te minnun tanon a -a -weenan 'nan, 'fla 'e 'fu -trca be, Bali -le 'nyranman nen waa "paa. ⁷ Fe preekon nen 'ka da fien -a be, 'ka 'kon minnun le. -A -mie nen "le 'sukole -pan wudu -zu, 'ka 'pan wu. En -a -mie nen "le 'cee fenun man -pan wudu -zu, 'ka -pan wu. En -a -mie nen "le yie 'nandu min man -zu, 'ka yie 'e 'nan min man. En -a -mie nen "le min bca -zu, 'ka min bca.

'Ka bczan yi "yi!

⁸ Te min -tu -le fien 'e 'kon 'ka da "fo "du! 'Pian fe nen 'e 'kon 'ka da "le fien -le 'wl 'zu be, -yee ci 'ka cin yudu "yi "a. Kca min nen 'e bczan ye "yi "be, te 'wl nen Bali -le -pei -a 'vl be, -a da nen e ci 'ta wulan. ⁹ Bali -le -pei -a 'vl 'nan:

«Te blamin 'e min nan -weedu, en te 'e min -sran -weedu! En te blamin 'e dre min -tezan -a du! En te blamin 'e crin wu du! En te blamin 'bli 'e bu fe nen e 'ka -yee ve -a dre -a man du!» 'Pian -pei -to wl -tudu preekon zie -a -wulo a -tuwli. -Nyren 'nan:

«Blamin 'e bczan -tu yi "yi "le 'e 'bca 'le 'wl 'zu!» ¹⁰ Kca -te min 'e bczan ye "yi "be, ya 'a 'wl 'wli 'dra -yre "du. -Yee "wean min nen 'e bczan ye "yi "be, te 'wl nen Bali -le -pei -a 'vl be, -a da nen e ci 'ta wulan.

¹¹ 'Ka dre zie kca tu nen -kaa ci -ji 'guc kaa -tca. Tu 'bca -e 'ka 'wlan yi fla. Tu nen ka yi -tera Crizi da 'e tede be, te 'ka 'sidu 'wl 'ji 'a tian 'kcbli. 'Pian 'be nen 'guc e 'bca 'kogo. ¹² -Pei 'tandu -sru tru, en tu a -tanen 'cendu -a. -Yee "wean -kaa 'pe 'e 'si 'wl 'wli 'to 'tudu preekon -sru. Klun -le 'wunun 'be. 'Pian -cee ve be, -kuli -tan fenun nen 'te 'san -le ve -a be, -nyren 'e 'kon -kaa 'bca. ¹³ -Cee 'ta wu -pe 'e 'kon tuglu, en 'e 'kon 'wein minnun preekon 'le ve -a, -e o yie 'e 'nan -kaa man. Te -kaa fe -blu 'e 'ciula "da "du! En te -kaa wen mlin 'e 'ciula "da "du! Te -kaa nyin lu -sru te -kaa nan "cee du! En te -kaa nyin -kannen -sru te -kaa sran "cee du! Te 'ka dre lu -wee 'nan 'a du, en te 'ka dre -kannen -wee 'nan 'a du! Te -kaa 'wl 'blu du, en te -kaa man bu du! ¹⁴ 'Ta wu -pe -tre nen Minsan Zozi Crizi -a -kon 'cee be, -a 'bca nen 'ka 'sia! Te 'ka 'fli 'tu "nyian -e 'ka 'ta wula 'ka 'bca 'ci 'sca wunun -wli -sru "du!

Te 'ka tin -te 'ka "bu Zozizan 'tu da -blife man du!

14 'Ka "bu Zozinon nen o fe -mie -blidu ye 'wl 'wli "dredt -a be, te 'ka o dre 'ka 'pela koda du! En 'wl nen -a -cin ci 'ka -mie ji 'lee 'wl nen -a -cin -wee 'ji be, te 'e dre 'wl 'blu -a du. ² -A -cin a min -mie ji 'nan, Bali -a -si -kon -e min 'e fe preekon 'blu. 'Pian min -mie -wi -blidu ye 'wl 'wli "dredt -a. ³ Min nen e fe preekon 'ble be, te 'e min nen e fe -mie -blidu ye 'wl 'wli "dredt -a be -a dre 'e 'pela koda "fo "du! En "nyian be, min nen e fe -mie -blidu ye 'wl 'wli "dredt -a be, te 'e tin -te min nen e fe preekon 'ble be -a da "fo "du! Kca Bali -a dre 'yee min -a.

4-Ṭl nen 'i 'bō 'le 'a, en 'i tin -tēa "min pee 'suzan da? -A 'wl a -a 'bō 'lee 'e 'tazan yei. -Yēē ve 'nan, e ya -si tḡl da, -tē 'bē 'cēē dī e 'si -si tḡl da. Maan ve 'yīē 'nan 'plēblē a Minsan Bali lō -e min zīē 'e vlē 'e 'si -si tḡl da dī.

5 Zozinōn -mienun -a ve 'nan, yi -wlidī 'bē cī 'gū, en yi 'yi 'bē cī 'gū. En o -mienun -a ve 'nan, yi pēēnōn a -tuwli. Maan ve 'ka 'tudu pēēnōn lē 'nan, zī min -tu -wulo -ji "nrōndī tin -tēa "da, -te 'bē 'cēē dī ya'a tin tēa "da "dīē, -a da wl nen 'e drē. 6 -Te min a yi -mie 'sinan "va "bē, Minsan 'tō drēdī -dan -lē "wēan nen yaa dra. En -te min -mie fē pēēnōn 'ble bē, Minsan 'tō drēdī -dan -lē "wēan nen yaa dra. Kōō e Bali muo -fōa fē pēēnōn nen yaa -ble bē -a da. En 'nyian bē, min nen e fē -mie -blidī ye 'wl 'wlidī "drēdī a bē, Minsan 'tō drēdī -dan -lē "wēan nen yaa dra. En -a 'bō "nyian 'e Bali muo -fōa fē nen yaa -ble bē -a da.

7 Min -tu 'ka 'trēda te -a tazan "ka "dī. En min -tu 'ka 'kaa te -a tazan "ka "dī. 8 Kōō -kaa Zozinōn bē, -kaa ya 'trēda Minsan -lē vē -a. En -te -kaa "ta -kaa "bē, -kaa -kaa Minsan -lē vē -a. -Te -kaa yīē a "man oo, en -te -kaa ka oo, -kaa ya Minsan -lē vē -a. 9 'Wl zīē -yēē "wēan nen Crizi -ka en e wluan -kanōn 'va, 'nan -e 'e drē minnun pēēnōn 'san -a. -Te min yīē a "man oo, -yēē cī -a san -a, en -te min -ka oo, -yēē cī -a san -a.

10 -Yēē "wēan -a -si 'ka min -tu -lō -e 'e tin -tē 'e "bu Zozizan da dī. En -a -si 'ka min -tu -lō -e 'e 'e "bu Zozizan drē 'e 'pēla koda dī. Maan ve 'cēē 'nan, Bali 'bē -taa -kaa -tudu pēēnōn 'lē tin 'balē. 11 Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'ji 'nan:

«Minsan 'e 'nan,
 an ya 'an 'tōdī "da 'nan,
 'trēda blamin -tudu pēēnōn -taa 'o "po -sōōnlēa 'an 'wlu.

En o -tudu pēēnōn -taa
 -a vlē 'nan
 'tō -dan a 'an 'bō Bali -lē vē -a.»

12 'Wl zīē -yēē -kōōnman 'nan, -kaa -tudu pēēnōn -taa 'wlnun nen -kaa drē bē, -a -sru "vlē Bali lē.

Te -kaa drē -e -kaa "bu Zozizan 'e 'si -si tḡl da dī!

13 'Wl pēēnōn zīē -yēē "wēan bē, tin -tēdī -kaa cin da bē, -cēē 'lē 'tō! 'Pian 'ka -wēē 'nan, te 'ka 'wl 'tu drē -e 'e 'ka "bu Zozizan 'tu 'si -si tḡl da dī! 14 An yi -tēala "da 'kpa tḡl 'nan, fē -tu 'ka min "tri 'tōa Bali 'lē dī. Minsan Zozi -a 'si -nōn 'mēn -e 'an 'wl zīē -a vl. 'Pian -te -a -cin a min -tu ji 'nan, fē -tu 'e 'tri -tōa Bali 'lē bē, 'wl 'kpa fē zīē yaa "tri -tōa Bali 'lē.

15 -Yēē "wēan maan ve 'cēē 'nan, -te fē nen yīa -ble bē, yei 'bu Zozizan 'tu ci baaman -ji bē, te i 'ka 'ta wulanun ydī "yi "da dī. 'I drē "yi -e fē nen yīa -ble bē 'e vlē 'yei "bu Zozizan 'tu 'si -si tḡl da dī. Kōō Zozi Crizi -ka 'nan -e Bali 'e -yēē 'si wu "nyian 'wl 'ji. 16 'Ka drē "yi, -bltēnūn nen Bali -a -si -nōn 'cēē 'nan 'ka -blī bē, te 'ka drē -e minnūn 'o 'wl 'ka man -wlidī "dī! 17 Fē nen maan ve zīē -yēē cī 'nan, -te Bali a mingōōnnēn -blunān min da bē, fēnūn nen min -a -ble bē, 'lēē fēnūn nen min -a -mlīan "bē, o ya 'wl "tun "a. 'Pian fē nen e cī 'wl -dan a bē, -nyrēn

'nan, Bali 'e min 'sia 'e 'lē min tḡl 'a. En Bali lei 'saun 'e 'fudī -trōō -nōn min lē, en 'e cī "nrāndī -nōn min lē.

18 Maan ve 'cēē 'nan, min nen yaa -wēēman 'nan, 'e Crizi 'sua -pē zīē -a man bē, -yēē 'sō Bali lē, en min zīē -a 'tō "yi -kōan "minnūn 'lē.

19 -Yēē "wēan 'wl nen e -kaa yei -sēan 'e cin va bē, -a 'bō nen -kaa -wēē! En 'wl nen e -kaa "bu Zozinōn "koe -tōa 'o da 'ta wudī -a Zozi -sru "bē, -a 'bō nen -kaa -wēē! 20 -Bltē -lē "wēan bē, 'nyranman nen Bali -a 'pa bē, te 'ka sṛē dī! Maan ve 'cēē 'nan, -a tḡl da bē, fē -tu 'ka min "tri 'tōa Bali 'lē "fo "dī. 'Pian -bltē nen min -a -ble -e -yēē "wēan -a "bu Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "bē e 'ka 'wl "yi "a dī. 21 'Wl nen e cī "yi "bē, -nyrēn 'nan, te min 'e 'wi -blī, en te min 'e 'wēn mlīn -e 'e -maan -a "bu Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "dī! En te min 'e 'wl 'tu drē -e 'e -maan -a "bu Zozizan 'tu 'e 'si Zozi -sru "dī!

22 'Wl nen -a -cin cī 'i 'ji 'wlnun zīē -a da bē, i 'tu 'i 'saza 'lē vē -a Bali 'lē. Te 'i -wēē 'nan 'i "bu Zozizan 'tu 'e drē "lē 'yīē 'wl 'zū dī! Min nen ya'a 'wl 'tu drēlē -e -yēē -wulo -ji "nrōndī 'e tin -tē -a 'bō 'fīlī da dīē, Bali -lē -fēa a -a san man. 23 'Pian min nen e -bltē -tu -ble te 'e 'cī -fōō -man "da bē, Bali tin -tēa -a san da. Kōō ya'a 'ta wulēa 'wl nen -yēē yi -tēradī Zozi da -a -si -nōan -yrē "bē -a da dī. 'Wl oo 'wl nen min -a dra te ya'a 'sia min -lē yi -tēradī Zozi da va dīē, e ya 'wl 'wlidī "drēdī -a.

-Kaa -wēē 'nan -kaa drē Zozi si drēnōn 'a

15 -Kaa nen -kaa -tōa 'nan, fē -tu 'ka min "tri 'tōa Bali 'lē "fo "dīē, -kaa "bu Zozinōn nen wa'a 'wl zīē -a tōa 'lē -cēē 'wl 'zū dīē, o -nan wl 'e 'kōn -kaa man. Te -kaa -wēē 'nan 'wl nen e 'sō -cēē bē -a da nen -kaa 'ta wula dī! 2 'Pian 'wl nen e "sōa -kaa "bu Zozizan lē, en yaa "koe -tōa 'e da 'ta wudī -a Zozi -sru "bē, -a 'bō nen -kaa -wēē!

3 Fē -lē "wēan nen an 'wl zīē -a 'vl bē, -yēē cī 'nan Crizi 'ka -a -wēēlē 'nan 'wl nen e 'sō 'e 'bō lē bē, -nyrēn 'e dra dī. 'Pian 'wl nen 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'ji bē, -a ta wl 'bē 'bō "man. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«'Srōn pēēnōn nen minnūn -a wo 'i 'bō Bali lē bē,
 'an lē nen waa 'wu.» 4 'Wl pēēnōn nen 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'ji bē, minnūn -a crēn -tē 'nan -e 'e 'wl "paa -kaa 'ji. Bali wei zīē e -pōan 'sōdī "paaman -kaa 'ji, en e -kaa "koe -tōa -kaa da, 'nan -e -kaa 'bli 'e 'fu Bali lē.

5 Bali nen e -pōan 'sōdī -nōan "min lē bē, en e min "koe -tōa 'e da bē, maan tru "baa 'nan, 'e -pōan -tuwli "nōn 'cēē. 'E drē zīē -e 'ka drē Zozi Crizi si drēnōn 'a. 6 -A -nan nen -pōan -tuwli "a 'lēē wei -tuwli "a bē, ka -taa Bali nen -kaa san Zozi Crizi "tu "a bē, -a 'tō drēlē -dan.

7 -Yēē "wēan te 'ka cin drē 'ka 'pēla koda dī! 'Pian 'ka cin 'kun 'ka 'pē "fīlī "a, 'lē Crizi 'ka 'kun bē -yēē 'wl 'zū. -Te ka ya 'wl zīē -a drēnan bē, Bali 'tō dra -dan. 8 Maan -cin -tōa 'ka 'ji 'nan, Crizi -ta 'trēda, en e Izraēl 'nōn 'su. Yaa drē zīē 'nan -e minnūn 'o -tō 'nan, -te Bali 'wl 'tu 'vl bē e 'ta wula "da. 'Wlnun nen Bali 'bō 'tō "da 'ku tranun lē bē, Crizi -ta -a 'lē sōōlē. 9 En e -ta 'nan, -e minnūn nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dīē, 'o Bali 'tō -dan vl -yēē o nyrinda

'sidu man. 'Wl 'kɔ zɛ e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ 'e 'cɛn Bali -le 'fluba 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ 'nan:
 «'Wl nɛn yia drɛ bɛ
 -yee "wɛan mɛin 'tɔ ve
 'lɛglɔn 'tudu pɛɛnɔn 'ji,
 ɛn mɛin 'tɔ -fɔa "dre "a.»¹⁰ ɛn e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ "nyian
 'nan:
 «Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ,
 'ka 'ci 'e "nran
 'ka 'vale Bali -le minnun -a.»¹¹ ɛn e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ
 "nyian 'nan:
 «Kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ,
 'ka pɛɛnɔn 'ka Bali 'tɔ drɛ -dan.
 ɛn 'ka Bali 'tɔ kɔ "dre "a!»¹² ɛn Bali 'lewei vɪzan Ezai
 nɛn 'li bɛ, "e 'vɪ "nyian 'nan:
 «Jese kluda min -tu -taɛ.
 -Yɛɛ -taa "mingɔnɔnɛn -blɪɛ minnun nɛn
 o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o da.
 ɛn o 'bli -taa "fulɛ -yrɛ.»
¹³ Bali nɛn 'ka 'bli a -yrɛ 'nan e -kaa "sia 'wl 'ji bɛ,
 maan tru "baa 'nan, 'e ci "nrandɪ 'lee -fudɪ -trɔɔ -nɔn
 'cɛɛ 'cee yi -tɛradɪ Zozi da -ji. Bali 'e 'wl zɛ -a drɛ, -e -yee
 lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'e 'ka 'bli 'fu -yrɛ 'kpa tɪglɪ.

Ῥῶ 'yee 'ta wudɪ 'wunun 'vɪ

¹⁴ An "buɪ Zozinɔn, maan -tɔa 'nan, ka 'wl "yi "dra 'ka
 cin lɛ "fo. ɛn 'wl nɛn e ci "le 'ka -tɔ bɛ, kaa -tɔa 'e 'ciɪla
 "da. ɛn "nyian bɛ, maan -tɔa 'nan 'ka 'pɛ "sɔa 'wl 'padɪ
 -a 'va 'ka cin lɛ. ¹⁵ 'Pian 'wunun nɛn kaa -tɔa 'va bɛ -a
 -cin -tɔdɪ 'ka 'ji 'le "wɛan nɛn an 'fluba 'gɛɛ -a cɾen -tɛ
 'cɛɛ. Ma'an 'wl 'tu kɔkɔ 'ka man "fo "dɪ. Kɔɔ Bali -a -pɛ-
 ba 'wu 'an 'kɔ, ¹⁶ 'nan 'an drɛ Zozi Crizi -le 'pasiazan -a
 minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o va. An ya "le Bali
 -panzan -le 'wl 'zu Bali -le 'wl 'nɔnɔnɔn vɪdɪ -a minnun
 zɛ -wlɛ. Maan dra zɛ 'nan -e minnun 'kɔ nɛn o 'ka Zuif
 'nɔn 'a dɛ, o 'kɔn "le 'nan 'sraga buvɛ nɛn e "sɔa Bali lɛ
 bɛ -yee 'wl 'zu. O "sɔa Bali lɛ, kɔɔ Bali lei 'saun 'kɔ 'bɛ o
 dra Bali -le vɛ -a "fo.
¹⁷ 'Wl pɛɛnɔn nɛn Zozi Crizi ciɪla 'an 'va ɛn yaa drɛ zɛ,
 -yɛɛ ci 'mɛn ci "nran wl -dan a Bali 'lɛ. ¹⁸ Kɔɔ an 'ka "vale
 'an 'wl 'tu ve, -te e 'ka 'wl nɛn Zozi Crizi ciɪla 'an 'va ɛn
 yaa drɛ bɛ -a dɪ. E ciɪla 'an 'va, ɛn minnun nɛn o 'ka Zuif
 'nɔn 'a dɛ, o -sɔɔnɔlɔdɪ 'sia Bali -sru. E ciɪla 'an 'lewei 'va,
 ɛn yaa drɛ. E ciɪla 'an drɛ wunun va, ɛn yaa drɛ. ¹⁹ Yaa
 drɛ 'lɛbo "fɔ wunun drɛdɪ -a, ɛn yaa drɛ Bali lei 'saun 'le
 'plɛblɛ 'a. -Yee "wɛan an kɔla Zozi Crizi -le 'wl 'nɔnɔnɔn
 fuilɔdɪ -a "man 'lɛglɔn "kaga "ji. Maan 'sia Zeruzalɛm,
 -trilii ɛn e 'kɔ 'lɛglɔn nɛn waa laabo Iliri bɛ -a -ji. ²⁰ 'Pian
 maan wɛɛ 'nan, 'an Zozi Crizi -le 'wl 'nɔnɔnɔn ve fɛnan
 nɛn wa'a Zozi 'le 'wl manlɛ tian "fo "dɛ, -a -nan. Maan
 drɛ zɛ 'nan -e 'an vɪɛ 'an drɛ 'kɔn 'tɔzan -a 'kɔn 'pɪ nɛn
 min pee -a -fɔ 'trɛ 'ji 'va bɛ -a da dɪ. ²¹ 'Wl nɛn 'e 'cɾen
 -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn bɛ, -a da wl nɛn maan drɛ.
 Kɔɔ e ya 'e 'cɾen -tɛdɪ 'nan:
 «Minnun nɛn
 wa'a -yee 'wl vɪɛ -wlɛ "dɛ,
 o -taa -a -tɔɛ.
 'Wl 'kpa minnun nɛn

wa'a tian -yee 'wl manlɛ dɛ,
 o -taa -a manlɛ.»
²² 'Wl zɛ -a drɛdɪ -le "wɛan nɛn ma'an tian 'an 'wulo
 da yɪɛ -e 'an 'lu 'ka 'va dɪ. ²³ 'Pian 'bɛ nɛn 'gɛɛ, 'mɛn
 'nyranman -nyan 'lɛglɔnɔn zɛ -a -ji. -Yee "wɛan an
 -kɔlaman 'ludɪ -a "mɛn 'ka 'va, kɔɔ -a -nan lɛ "kaga 'kɔ
 te -a -cin a 'an 'ji 'nan 'an "lo 'ka 'va. ²⁴ An ya "vale 'an
 dra tu nɛn an -ko Espanyɛn bɛ -a man. -A -cin a 'an 'ji
 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, 'an 'ciɪla 'ka 'va. An ya
 "vale -kaa tu -mie drɛ 'e cin va -e 'an 'ci 'e "nran. "Bɛ
 -sru "mɛɛn vɪnan 'an 'ko bɛ, cɛɛ -tɔa 'an 'wlu 'mɛn -kudɪ
 -ji.
²⁵ 'Pian 'bɛ 'kɔ nɛn 'gɛɛ, an "ta -ko "yi "drɛɛ Bali -le
 minnun nɛn Zeruzalɛm bɛ -wlɛ. ²⁶ Fɛ -le "wɛan an "ta
 -ko -nan nun bɛ, Zozinɔn nɛn Masedɔa 'lɛglɔn 'ji bɛ 'lee
 Akai 'lɛglɔn 'ji bɛ, o "lala 'kɔ 'e cin man 'nan -e 'o 'yi "drɛ
 'yalɛ -tɛnɔn nɛn Zeruzalɛm -lɛglɪzi -ji bɛ -wlɛ. ²⁷ O 'wl zɛ
 -a drɛ 'o 'kɔ 'ci 'sɔ 'a. 'Pian -a tɪglɪ da bɛ, fiɛn nɛn o ci -a
 bɔlanan. Fɛ -le "wɛan nɛn an 'wl zɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ ci
 'nan, Zozinɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, -a -nɔn da nɛn
 -e 'o 'pa Zuif 'nɔn nɛn o drɛ Zozinɔn 'a bɛ o va. Kɔɔ Bali
 -le "yi "nɛn yaa drɛ Zuif 'nɔn zɛ -wlɛ "bɛ, wa'a 'tuɪɛ 'o
 'saza -le vɛ -a dɪ, 'pian o minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a
 dɛ -wee "nɔn. ²⁸ -Te an cɛɛn 'wl zɛ -a drɛdɪ man, ɛn fɛ-
 nun nɛn kɔ 'an -nɔn -wlɛ "bɛ, maan -nɔn bɛ, te an "ta
 -ko Espanyɛn. An -ciala 'ka 'va -e 'an 'ku. ²⁹ Maan -tɔa
 'nan, -te an 'bɔla 'ka 'va nun bɛ, Zozi Crizi -fɛa ve -kaa
 man 'e -ciala "da.
³⁰ An "buɪ Zozinɔn, Zozi Crizi 'bɛ ci -kaa san -a -le
 "wɛan, ɛn Bali lei 'saun -kaa ye "yi "le "wɛan bɛ, an toba
 -fɔa 'cɛɛ 'nan, 'ka 'pa 'an 'va Bali tru 'badɪ -a 'mɛn 'wl
 man. ³¹ 'Ka Bali tru 'ba 'nan, Zuif 'nɔn nɛn Zude 'lɛglɔn
 'ji ɛn wa'a yi tɛala Zozi Crizi da dɛ, te 'waan 'man yɪ dɪ.
 ɛn 'ka Bali tru 'ba "nyian 'nan, "yi "nɛn waa -nɔn 'mɛn
 'nan 'an 'ku -a Zeruzalɛm Zozinɔn lɛ bɛ, 'o 'kun 'o 'pɛ "fli
 "a. ³² 'Ka drɛ zɛ 'nan, -te an cɛɛn 'wl pɛɛnɔn zɛ -a drɛdɪ
 man, ɛn e ya Bali 'kɔ ci 'sɔ 'a bɛ, -e 'an -kɔla 'ludɪ -a 'ka
 'va ci "nrandɪ -a. -A -nan nɛn -kaa "flian 'e cin da fɔkɔkɔ.
³³ Bali nɛn e -fudɪ -trɔɔ -nɔn "min lɛ bɛ, 'e 'kɔn 'ka
 pɛɛnɔn 'va. Amen!

Ῥῶ Zozinɔn 'tɔ 'bu

16 An ya "vale 'ka -tɔ 'nan, -kaa "blu Zozizan Foebe
 bɛ, e ya lɪmɔn 'kpa -tu -a. ɛn e 'nyranman -tu
 "paa -lɛglɪzi nɛn Cɛncre bɛ -a -ji. ² Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka
 'kun 'ka 'pɛ "fli "a 'cee -lɛglɪzi -ji "le zɪ e ci "le Bali -le
 minnun 'o drɛ bɛ -yee 'wl 'zu. Fɛ oo fɛ nɛn -a 'wl ci
 "man "bɛ, 'ka 'pa "va "a. Kɔɔ 'wl zɛ "e drɛ min "kaga "lɛ,
 ɛn yaa drɛ "nyian 'an 'kɔ "le "lɛ.
³ Priskil 'lee 'e 'sran Akila nɛn ku Zozi Crizi -le 'nyran-
 man "paa waa bɛ, an 'o 'tɔ bo.
⁴ Tu nɛn o ya 'an 'wulo kɔkɔn bɛ, e -fu "wɛnɔn 'e 'o
 'kɔ 'wulo nɛn 'e 'ku -ji. An o muo -fɔa 'wl nɛn waa drɛ
 zɛ -a man. 'Pian e 'ka "le 'an 'saza nɛn 'an o muo "fɔ
 "dɪ. Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ, 'o 'o
 muo "fɔ 'wl zɛ -a man "nyian.
⁵ Zozinɔn nɛn 'o cin ye -wee 'kuin bɛ, an o 'tɔ bo.

⁵ An bee Epanet bē, maan 'tō bo. -Yēē cī min tēdē nen e -fō Zozi 'va Azi 'lēglōn 'ji bē -a.

⁶ Mari nen -a "koe "nyan 'ka man "kaga "bē, maan 'tō bo.

⁷ An "but Zuif 'nōn nen Andrōniku 'lee Yunia -a bē, an o 'tō bo. 'Kūē yra 'yī waa -pū 'kuin. -Wēē -fō Zozi 'va 'an 'lō 'e 'flin, ēn Zozi 'le 'pasianōn yēi "bē o 'tō "yī "a minnūn 'le.

⁸ Apliatu nen e drē 'an bee -a -kaa san Zozi 'le "wēan bē, maan 'tō bo.

⁹ Urban nen ku Zozi Crizi -le 'nyranman "paa waa bē, maan 'tō bo o "vale 'an bee Staki -a.

¹⁰ Apeles nen e 'yee yī -tēradī Zozi Crizi da -ci kōn bē, maan 'tō bo.

En "nyian bē, an Aristobul -le "kōnnēn 'nōn pēēnōn 'tō bo.

¹¹ An "but Zuif min nen Erodikōn -a bē, maan 'tō bo.

En Narsis -le "kōnnēn 'nōn nen o ya Zozi 'va bē, an o 'tō bo.

¹² En an Trifin 'lee Trifos 'tō bo. Lumōn "fli zīē o 'nyranman "paa 'kpa tūglī Minsan -le vē -a.

En "nyian bē, 'an bee lumōn nen Perfi -a bē, maan 'tō bo. -A 'kō "nyian "e 'nyranman 'pa 'kpa tūglī Minsan -le vē -a.

¹³ En an Rufus 'tō bo. Minsan -a 'si "va 'yee 'nyranman 'pazan 'tū -a. En -a "bū "nēn yaan "siala 'e 'pl -a bē, maan 'tō bo "nyian.

¹⁴ Asēnkri 'lee Flegōn 'lee Ermēs 'lee Patroba 'lee Ermas 'lee Zozinōn nen o va bē, an o pēēnōn 'tō bo.

¹⁵ En Filogus 'lee Yuli 'lee Nere 'lee 'e "blu bē an o 'tō bo. An o 'tō bo 'o 'vale Olimpa 'lee Bali -le minnūn pēēnōn nen o va bē waa.

¹⁶ Ka Zozinōn pēēnōn 'tō bu -atū -tēdī o man. Zozinōn pēēnōn nen 'an 'va 'gūē o 'ka 'tō bo.

Pōl 'wī 'nyranman 'pla Rōm 'nōn lē

¹⁷ An "but Zozinōn, an toba -fōa 'cēē 'nan, 'ka drē "yī minnūn nen o Zozinōn "cēan 'e cin man 'wee 'wī "paadt -wldī "a bē o va. -Wee 'wī "paadt a 'e 'pee 'wī nen kaa 'man 'va bē -a man. Te 'ka 'sia -wee vē da dū! ¹⁸ Kō minnūn zīē Crizi nen -kaa san -a bē, -a 'kō "cēē wa'a "sua dū. 'Pian 'o 'kō 'ci 'kō wūnūn nen waa -wēēman. O wei a 'o 'le 'nōnōn, ēn Zozinōn nen o 'ka 'o nyinnandī "da 'nan

min -kōlaman 'o 'sidī -a -si tūglī da dūē, o o see "paaman 'o wei -a.

¹⁹ Cēē vē bē, min -tudu pēēnōn 'a 'man 'nan, ka 'ta wūla Bali wei da 'e tūglī da. -Yēē "wēan 'cēē 'wī 'an 'ci "nranman. An ya "vale 'wī nen e cī "yī "bē, 'ka -tō, te kaa dra. En 'wī nen e cī -wldī "bē, 'ka "paala "man -e 'ka 'kōn 'saun Bali 'lē.

²⁰ Maan vē 'cēē 'nan, -a -nan 'ka "nyian mōan dū, -e Bali nen e -fudī -trōō -nōn "min lē bē, 'e drē -e 'ka Satan 'klī 'lī "fō "lē vē -a.

-Kaa san Zozi Crizi -le "yī 'e 'kōn 'ka pēēnōn 'va!

Minnūn nen o 'nyranman "paa Pōl -a bē o Zozinōn 'tō 'bū

²¹ Timote nen ku 'nyranman "paa -a bē, e 'nan 'e 'ka 'tō bo. En 'an "but Zuif 'nōn nen Lusiyū 'lee Zasōn 'lee Sosipate -a bē o 'nan 'o 'ka 'tō bo.

²² En 'an 'bō Tertu nen Pōl 'fluba 'nōn 'mēn ēn an ya -a crēn -tēnan bē, an ya Minsan -le vē -a "lē 'cēē 'wī 'zū, -yēē "wēan an 'ka 'tō bo.

²³ Gai "e 'nan, 'e 'ka 'tō bo. -Yēē "kōnnēn "nēn an -nyēanla, ēn -yēē vē -nan nen Zozinōn 'o cin yē.

Eras "e 'nan, 'e 'ka 'tō bo. -A va nen "lala 'wī pēēnōn -ciala 'fla 'kō 'gūē -a da. En "nyian bē -kaa "but Zozizan Kartus "e 'nan 'e 'ka 'tō bo.

[²⁴ -Kaa san Zozi Crizi -le "yī 'e 'kōn 'ka pēēnōn 'va! Amen!]

'Tō -dan 'e 'kōn Bali -le vē -a

²⁵ -Kaa Bali 'tō kō! -Yēē 'ka 'man -tōa 'plēblē 'cēē yī -tēradī Zozi da -a. Zozi Crizi -le 'wī 'nōnōnōn nen maan vē minnūn lē bē, -a 'kō 'a nen e 'ka 'man -tōa 'plēblē. 'Wī 'nōnōnōn zīē -yēē Bali -le 'wī kōkōdī nen e -fū 'e kōkōdī minnūn man -a -nan lē 'ka lē va dūē, -a 'ta bōala minnūn lē.

²⁶ -Yēē "wēan 'bē nen 'gūē min -tudu pēēnōn -kōlaman -a -ci mandī -a. 'Wī zīē Bali 'lewei vūnōn -a crēn -tē 'lī 'e 'cēn. En Bali 'bō kō nen e ya -nan 'lī 'e 'cēn bē, yaa 'vī 'nan, minnūn 'o 'wī zīē -a 'sinan 'pa 'trēda minnūn pēēnōn lē, 'nan -e 'o yī -tēra 'e da -e 'o 'ta wūla 'e 'wei da. ²⁷ Bali nen 'wī 'tōdī pēēnōn a -yēē vē -a bē, e ciula Zozi Crizi -va ēn 'e 'fli kōn minnūn lē. 'Tō -dan 'e 'kōn Bali zīē -yēē vē -a 'lī 'trilīi. Amen!

1 Korenti

1 'An 'כבּ כּוּלּ בּע, Bali 'כּוּלּ 'צִי 'כּוּלּ 'א נּעַן יאַן לַאבּוּ 'נאַן 'אַן דרֵע זּוֹזִי כּרִיזִי -לֵע 'פּאַסִיאַזאַן -אַ. מֵעֵן 'פּלּוּבַּא 'גּוּע -אַ כּרֵען -טַע 'קוּ 'וַלַע -כּאַּא "בּוּל זּוֹזִיאַן סּוֹסְטַען -אַ. ² כּוּאַ כּרֵען -טַע בַּלִּי -לֵע -לֵגְלִיזִי נֵעַן כּוֹרֵעַנְתִּי פּלַא בּע -אַ -יִי 'נִכְּנֵן לֵע. Bַלִּי כּוּלּאַ זּוֹזִי כּרִיזִי -וַא, עַן עֵ 'כַּא דרֵע 'סַאן עֵ 'לֵע 'נַאן -ע 'כַּא 'כּוּלּ 'יַעַע מִינְנֻן -אַ. Bַלִּי 'כַּא לַאבּוּ 'נַאן -ע 'כַּא 'כּוּלּ 'יַעַע מִינְנֻן -אַ 'כַּא 'וַלַע מִינְנֻן נֵעַן וּ יַא פֵּע -טוּדוּ פֵּעַעֲכּוֹן 'נַאן תַּע וּ -כּאַּא סַאן זּוֹזִי כּרִיזִי טרֵוּ "בַּאַּא בּע וַאַ. ³ -כּאַּא "טַי בַּלִּי 'לֵע מִינְסַאן זּוֹזִי כּרִיזִי 'וּ 'וּעַע 'יִי 'לֵע 'וּעַע -פּוּדַל -טַרַּכְכּ -נִכְּנֵן 'כּעַע.

כּוּלּ בַּלִּי מוּוּ "פּוּ 'וּל נֵעַן בַּלִּי -אַ דרֵע כּוֹרֵעַנְתִּי לֵע בּע -אַ מַאן

⁴ אַן בַּלִּי מוּוּ -כּוּאַ "טוּ פֵּעַעֲכּוֹן מַאן "יִי "נֵעַן בַּלִּי כּוּלּאַ זּוֹזִי כּרִיזִי -וַא יַאַ דרֵע 'כּעַע בּע -אַ מַאן. ⁵ 'וּל 'כּרַפּאַ נֵעַן, Bַלִּי כּוּלּאַ זּוֹזִי כּרִיזִי -וַא עַן עֵ "יִי 'טוּ 'טוּדוּ פֵּעַעֲכּוֹן דרֵע 'כּעַע. -יַעַע "וּעַאן נֵעַן מִינְנֻן אַ 'כַּא יַעַי עַן וּ בַּלִּי -לֵע 'וּל "פּאַאַמַאן 'כַּא 'יִי. עַן בַּלִּי -לֵע 'וּל טַיגְלַל בּע וַאַ -צִי מַאן 'כּרַפּאַ טַיגְלַל. ⁶ 'כַּא "טַרַּכְכּ "טוּ 'וּל נֵעַן כּרִיזִי -אַ דרֵע עַן וַאַ 'וּל 'כּעַע בּע -יַרַע, עַן כַּא יַא 'כַּא 'כּוּדַל "דַּא 'פּלֵבְלֵע. ⁷ -יַעַע "וּעַאן 'בּע נֵעַן 'גּוּע, Bַלִּי -לֵע "יִי "טוּ 'כַּא 'ע 'כּלּוּדַל 'כַּא מַאן דַּל. עַן כַּא יַא -אַ מַאן -פֵּעַעֲכּוֹן 'נַאן -כּאַּא סַאן זּוֹזִי כּרִיזִי 'ע 'טַא פֵּעַע וּוּ. ⁸ Bַלִּי -כּוּאַ 'כַּא 'וּלּוּ, 'דוּ -ע 'כַּא 'פֵּעַע 'ע וּלַע 'ע פּלּוּ דַּל -טְרִילִי -ע טוּ זַעַע 'ע כּוּ. Bַלִּי -אַ דרַא זַעַע 'נַאן -ע טוּ נֵעַן -כּאַּא סַאן זּוֹזִי כּרִיזִי -טַאַ "מַאן "בּע 'טוּ 'ע וּלַע 'ע 'כּוּלּ 'ע 'פּאַדַל 'כַּא מַאן דַּל. ⁹ Bַלִּי 'כַּא לַאבּוּ 'נַאן -ע 'כַּא 'וַלַע -אַ -פּלַא זּוֹזִי כּרִיזִי נֵעַן -כּאַּא סַאן -אַ בּע וַאַ, 'כַּא יַעַי 'ע 'כּוּלּ 'ע 'סַעַנדַל 'ע צִין וַא. Bַלִּי זַעַע -טַע 'ע 'וּל 'וּל בּע, יַאַ דרַא.

כּוּלּ 'וּל פּלַא כּוֹרֵעַנְתִּי זּוֹזִינְכּוֹן לֵע וּ כּעַען 'ע צִין מַאן -לֵע "וּעַאן

¹⁰ אַן "בּוּל זּוֹזִינְכּוֹן, -כּאַּא סַאן זּוֹזִי כּרִיזִי 'טוּ דַּא אַן 'כַּא טרֵוּ "בַּאַ 'נַאן, 'כַּא יַעַי 'ע 'כּוּלּ 'ע 'סַעַנדַל 'ע צִין וַא. תַּע 'כּעַנדַל 'ע צִין מַאן 'ע 'כּוּלּ 'כַּא יַעַי "פּוּ "דַּל! 'פּיאַן 'כַּא 'צִי וּל 'ע 'כּוּלּ -טוּוּלִי, עַן 'כַּא 'וּוּלוּ -יִי "נִרְכּוֹן 'וּל 'טוּוּלִי "דַּא. ¹¹ אַן "בּוּל זּוֹזִינְכּוֹן, פֵּעַ -לֵע "וּעַאן נֵעַן אַן 'וּל זַעַע -אַ 'וּל בּע, כּלּוּע מַאנגּוּלִינּוּן -אַ 'סִינַאן 'פּאַ 'מֵעַן 'נַאן 'וּל 'כּוּלּ 'כַּא יַעַי. ¹² 'וּל נֵעַן מַאן 'נַאן 'אַן וַע בּע -נִיַעַען 'גּוּ, מַאן 'מַאן 'נַאן 'כַּא 'וַא מִינ -מִינְנֻן -אַ וַע 'נַאן 'וּוּ יַא פּוּל -סְרֻנְכּוֹן 'אַ, עַן מִינ -מִינְנֻן -אַ וַע 'נַאן 'וּוּ יַא אַפּוּלוּ -סְרֻנְכּוֹן 'אַ, עַן מִינ -מִינְנֻן -אַ וַע 'נַאן 'וּוּ יַא פִּיעְרִי -סְרֻנְכּוֹן 'אַ, עַן מִינ -מִינְנֻן -אַ וַע 'נַאן 'וּעַע צִל כּרִיזִי -סְרֻנְכּוֹן 'אַ.

¹³ עַא יַא "לֵע 'אַן 'וּל 'טוּ לַאבּוּ 'כַּא 'כּוּ. -טַע 'וּל 'כּעַע 'נַאן, כּרִיזִי אַ 'ע 'כּעַנדַל 'ע צִין מַאן? עַן מַאן לַאבּוּ "נִיַעַען 'כַּא 'כּוּ 'נַאן: «אַן כּוּלּ נֵעַן, מִינְנֻן -אַ פֵּעַען יַיבַּא "פּלַאן דַּא 'כּעַע 'וּל 'וּלִידַל "לֵע "וּעַאן?» -כּעַעַע. עַן "נִיַעַען בּע: «אַן 'טוּ דַּא נֵעַן וּ 'כַּא -בַּטִּיזֵע דרֵע?» -כּעַעַע. ¹⁴ אַן בַּלִּי מוּוּ -כּוּאַ 'נַאן, מַא'אַן מִינ -טוּ -בַּטִּיזֵע דרֵע 'כַּא 'וַא דַּל, -טַע יַאַ 'סִילַעאַ כּרִיפּוּ 'לֵע

גַּאי -אַ דַּלַע. ¹⁵ ע דרֵע "יִי עַן 'וּל זַעַע ע דרֵע. 'בּע 'לֵע וַע בּע 'כַּא'אַ 'כּוּלַאמַאן -ע 'כַּא וּל 'נַאן 'אַן 'טוּ דַּא נֵעַן וּ 'כַּא -בַּטִּיזֵע דרֵע דַּל. ¹⁶ -אַ -צִין -טְרַכְכּ 'אַן 'יִי "נִיַעַען 'נַאן, אַן סַעפַאַנַא -בַּטִּיזֵע דרֵע 'וּ 'וַלַע 'ע 'מַאנגּוּלִינּוּן -אַ. -טַע אַן מִינ פֵּעַע -בַּטִּיזֵע דרֵע "נִיַעַען בּע, -אַ -צִין 'כַּא 'אַן 'יִי "פּוּ "דַּל. ¹⁷ כּוּכּ כּרִיזִי 'כַּא 'אַן 'פַּלַע -סִיַא 'נַאן 'אַן 'טַא מִינְנֻן -בַּטִּיזֵע דרֵע דַּל. 'פּיאַן יַאַן 'פַּא 'סִיַא 'נַאן 'אַן 'טַא 'יַעַע 'וּל 'נִכְּנִיכּוֹן וּל מִינְנֻן לֵע. עַן 'וּל זַעַע בַּלַּמִּינַא -לֵע 'וּל 'כּוּדַל -דַּאַדַּאן "כּעַע מַאן 'סִיַא -ע 'אַן וּל מִינְנֻן לֵע דַּל. מַאן דרַא זַעַע 'נַאן -ע כּרִיזִי -לֵע -כַּא נֵעַן יַאַ 'וּוּ יַיבַּא "פּלַאן דַּא בּע, -יַעַע 'פּלֵבְלֵע 'לֵע 'ע 'פּוּ "מַאן.

Bַלִּי -לֵע 'וּל 'כּוּדַל -דַּאַן "מְלִיַאן בַּלַּמִּינַא -לֵע 'וּל 'כּוּדַל דַּא

¹⁸ כּרִיזִי -לֵע -כַּא נֵעַן יַאַ 'וּוּ יַיבַּא "פּלַאן דַּא בּע, מִינְנֻן נֵעַן וּ יַא 'וּ 'סִידַל בַּלִּי מַאן -כּוּכּבּלִי בּע, וַאַ -נַאן וּל מַאן כּלִינ "טַע וּל -אַ. 'פּיאַן -כּאַּא נֵעַן בַּלִּי -טַאַ -כּאַּא 'סִילַע 'וּל 'יִי בּע, -כּאַּא -צִי מַאן 'נַאן בַּלִּי -לֵע 'פּלֵבְלֵע נֵעַן. ¹⁹ 'וּל 'כּרַפּאַ נֵעַן, כּוּכּ 'וּל נֵעַן 'ע 'כּרֵען -טַעַדַל Bַלִּי -לֵע 'פּלּוּבַּא 'יִי בּע -נִיַעַען 'גּוּ. עַא יַא 'ע 'כּרֵען -טַעַדַל 'נַאן:

«אַן -טַאַ "בַּלַּמִּינַא -לֵע 'וּל 'כּוּדַל כּלּוּ 'סוּלַע.

עַן אַן -טַאַ -יַעַע צִי "נִרְכּוֹנדַל -נַאן -נִיַעַען.»

²⁰ מֵע "וּל נֵעַן 'וּל 'כּוּזַאַן -כּוּלַאמַאן -אַ וּלַדַּל -אַ "נִיַעַען? עַן -מַע "וּל נֵעַן 'פּלּוּבַּא 'צִי וּזַאַן -כּוּלַאמַאן -אַ וּלַדַּל -אַ "נִיַעַען? מִינ נֵעַן ע 'וּל מַאן -וּעַעמַאן בּע, -מַע "וּל נֵעַן ע -כּוּלַאמַאן -אַ וּלַדַּל -אַ "נִיַעַען? וַוַא'אַ 'כּוּלַאמַאן 'וּל 'טוּ וּלַדַּל -אַ "פּוּ "דַּל. כּוּכּ Bַלִּי בַּלַּמִּינַא -לֵע 'וּל 'כּוּדַל טַא 'כּוּכּלַא 'נַאן -יַעַע צִל כּלִינ "טַע וּל -אַ. ²¹ פֵּעַ -לֵע "וּעַאן נֵעַן אַן 'וּל זַעַע -אַ 'וּל בּע, -יַעַע צִל 'נַאן בַּלַּמִּינַא 'כַּא 'כּוּלַאמַאן -ע 'ע Bַלִּי -כּוּ 'יַעַע 'וּל 'כּוּדַל -אַ דַּל. Bַלִּי 'כּוּ 'בּע 'וּל זַעַע -אַ דרֵע 'יַעַע 'וּל 'כּוּדַל -אַ. יַאַ 'יִי "יִי 'נַאן, מִינ נֵעַן ע יִי -טַעֲרַא 'וּל נֵעַן כּוּאַ וַע 'כּעַע בּע -אַ דַּא בּע 'ע "סִיַא 'וּל 'יִי. 'וּל זַעַע תַּע קוּ יַא -אַ וּנַאַן 'כּעַע בּע, מִינְנֻן -אַ מַאן "לֵע כּלִינ "טַע וּל -זוּ.

²² זוּיפּ 'נִכְּנֵן אַ "וַא 'נַאן -כּע "סְרִכּוֹן וּנּוּן נֵעַן "וּ -נַאן יַע. עַן גְרַעק 'נִכְּנֵן אַ 'וּל 'טוּ וּנּוּן -וּעַענַאן. ²³ 'פּיאַן -כּעַע וַע בּע, כּרִיזִי נֵעַן וַאַ -טַע יַיבַּא "פּלַאן דַּא בּע, -יַעַע 'וּל נֵעַן -כּאַּא וַע מִינְנֻן לֵע. 'וּל זַעַע ע "נַאן זוּיפּ 'נִכְּנֵן מַאן, עַן מִינְנֻן נֵעַן וּ 'כַּא זוּיפּ 'נִכְּנֵן 'אַ דַּלַע, "וּ מַאן "לֵע כּלִינ "טַע וּל -לֵע 'וּל 'זוּ. ²⁴ 'פּיאַן מִינְנֻן נֵעַן Bַלִּי וּ לַאבּוּ 'נַאן -ע 'ע וּ 'סִי 'וּל 'יִי בּע, -טַע וּ יַאַ זוּיפּ 'נִכְּנֵן 'אַ וּוּ, עַן -טַע וּ 'כַּא זוּיפּ 'נִכְּנֵן 'אַ דַּל וּוּ, וַאַ -כּוּאַ 'נַאן כּרִיזִי אַ Bַלִּי -לֵע 'פּלֵבְלֵע 'אַ, עַן ע יַאַ Bַלִּי -לֵע 'וּל 'כּוּדַל -אַ. ²⁵ 'וּל נֵעַן Bַלִּי -אַ דרֵע זַעַע מִינְנֻן -אַ "סִיַאַלַא "לֵע כּלִינ "טַע וּל -לֵע 'וּל 'זוּ. -וּעַע טִין 'כַּא 'נִכְּנִיכּוֹן "פּוּ "דַּל, כּוּכּ Bַלִּי -לֵע 'וּל 'כּוּדַל "מְלִיַאן בַּלַּמִּינַא -לֵע וַע דַּא -כּוּכּבּלִי. עַן "נִיַעַען בּע, 'וּל 'כּוּ זַעַע -אַ דרֵעַדַל בּע, בַּלַּמִּינַא -אַ "סִיַאַלַא 'נַאן Bַלִּי 'כַּא 'פּלֵבְלֵע דַּל. -וּעַע טִין 'כַּא 'נִכְּנִיכּוֹן "פּוּ "דַּל, כּוּכּ Bַלִּי -לֵע 'פּלֵבְלֵע "מְלִיַאן בַּלַּמִּינַא -לֵע וַע דַּא -כּוּכּבּלִי.

²⁶ אַן "בּוּל זּוֹזִינְכּוֹן, 'וּל נֵעַן מַאן 'נַאן 'אַן וַע בּע, ע יַא "לֵע 'כַּא 'פּלִי -נַאַןִיַעַען -ע 'כַּא -כּוּ 'כַּא 'כּוּ 'אַ. כּאַּא נֵעַן Bַלִּי 'כַּא לַאבּוּ 'לַבַּע, מִינְנֻן נֵעַן בַּלַּמִּינַא וּ "סִיַאַלַא 'וּל 'נִכְּנֵן 'אַ בּע,

o 'ka 'ka yei "buu "dl. En min tanōn 'ka 'ka yei "buu "dl. En min -dandan nun 'ka 'ka yei "buu "dl. ²⁷ 'Pian minnun nen blamin o "siala -blōnōn 'a bē, o 'bō nen Bali o 'si "va. Yaa drē zīe 'nan -e minnun nen 'wł 'tōnōn 'a bē, 'yra 'e o -tē. En "nyian bē, minnun nen blamin 'ka o "siala fē -tu -a dīe, o 'bō nen Bali o 'si "va. Yaa drē zīe 'nan -e minnun nen min tanōn 'a bē, 'yra 'e o -tē. ²⁸ En "nyian bē, minnun nen o 'ka min -dandannun -a dīe, en blamin yīe 'ka 'naan o man dīe, o 'bō nen Bali o 'si "va. Minnun nen o 'ka fē -tu -a dīe o nen. Bali -a drē zīe 'nan -e minnun nen blamin o "siala fē -tu -a bē, o -nan wł 'e vūlē 'e 'kōn dl. ²⁹ E ya zīe 'nan -e 'trēda blamin -tu 'e vūlē 'e -dandan 'tan Bali 'lē dl.

³⁰ -A -towlī "nen 'cēe vē -a. Bali 'bō 'bē 'ka drē Zozi Crizi -le vē -a. Zozi Crizi zīe, 'wł 'tōdī nen e 'si Bali va bē -nyrēn, en -yēe drē -cēe vē -a. Kōō Crizi 'bō 'lē "wēan nen Bali -kaa 'sia min tūglī 'a, en e -kaa 'si "va 'yēe vē -a "fo, en e -kaa 'si 'wł 'włīdī "lē nōnba -ji. ³¹ Bali -a drē zīe 'nan -e 'wł nen 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'jī bē, -kaa ta wł drē. E ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«-Te min a "va 'nan
'e -dandan "taan Bali 'lē bē,
'wł nen Minsan -a drē -yrē "bē -a 'bō 'e vū!»

Pōl Zozi Crizi -le 'wł 'vł Korēnti 'nōn lē 'kō?

2 'An "buł Zoziōn, 'an 'bō 'gūe, zī an 'lū 'ka 'va bē, blamin -le 'wł 'tōdī -dandan 'lēe 'włdī sidō -a "cēe an 'wł nen Bali -a drē bē -a 'vł 'cēe dl. ² Kōō maan 'ył 'yī 'nan Zozi Crizi -towlī "lē 'wł nen 'an vē 'cēe. Zozi Crizi nen waa -tē yiba "plan da bē -a 'bō nen maan vē. ³ Tu nen an 'lū 'ka 'va bē, te an "kōe 'ka 'an da 'kpa dl. En "nyian bē te "klan a 'an 'jī. ⁴ Bali -le 'wł nen maan 'vł 'cēe bē, blamin -le 'wł 'tōdī -dandan 'lēe 'włdī sidō -a "cēe maan 'vł 'cēe en kaa 'man 'yī "dl. 'Pian Bali lei 'saun 'bē 'nyranman 'pa 'plēblē en ka 'wł zīe -a 'man 'yī. ⁵ Maan drē zīe 'nan -e Bali -le 'plēblē 'lē "wēan bē 'ka yī -tēra Zozi da. Kōō an 'ka "vale 'nan blamin -le 'wł 'tōdī -dandan man nen 'ka yī -tēra "da "dl.

Bali -le 'wł 'tōdī

⁶ Zoziōn nen o drē Bali -le 'wł 'jī ceje bē, waa -tōa 'nan 'wł 'tōdī nen kua 'vł. 'Pian 'wł 'tōdī zīe ya'a 'silē 'trē 'gūe -a da dl, en ya'a 'silē minnun tanōn 'va dl. -A -cin 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan minnun tanōn zīe yī -tu bōa "bē o -nan -nyaan. ⁷ 'Wł 'tōdī nen kua "paaman minnun jī bē, Bali -le 'wł 'tōdī nen -a -ci mandī a 'plēblē bē -nyrēn. Te Bali 'ka tian 'trē drēlē dīe, en yaa man drē 'e 'cēn 'nan 'yēe 'tō -dan bē 'ka drē -a "nen "blōnōn 'a. 'Wł 'tōdī zīe e ya 'e yōōdī minnun man. ⁸ Minnun tanōn nen 'trē 'gūe -a da bē, wa'a Bali -le 'wł 'tōdī zīe -a -ci manlē dl. "Te waa -ci 'man bē, "te Minsan nen 'tō -dan a -yrō "bē wa'a -peinle yiba "plan da dl. ⁹ 'Wł nen 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'jī bē, -yēe 'lē kōō. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:
«'Wł nen blamin 'ka tian 'lī -a -nan yūlē dīe,
en 'wł nen blamin 'ka tian 'lī -a manlē dīe,
en 'wł nen -a -cin 'ka blamin jī 'nan e dra dīe,
-a 'bō nen Bali -a man drē minnun nen

o Bali 'bō ye "yī "bē -wēe vē -a.»

¹⁰ 'Pian -cēe vē bē Bali 'bē 'wł zīe -a -ci 'si -cēe 'yēe lei 'saun 'a. Kōō Bali lei 'saun 'wł pēēnōn -tōa. Yaa -tōa "trilīī e Bali -le 'wł kōōdī pēēnōn -tōa. ¹¹ 'Ka 'ci "nrōn 'wł 'gūe -a da -tu, blamin 'bō 'bē 'e 'fli man wł -tōa 'e -towlī "cē. -Njēe dūō? -A -towlī "nen "nyian Bali lei 'saun 'lē vē -a. 'Wł pēēnōn nen Bali da bē, Bali lei 'saun 'bē -tōa 'e -towlī. ¹² Lei nen Bali -a -nōn -cēe bē, ya'a 'sia 'trēda 'gū dī, 'pian e "sia Bali 'bō 'va. -Yēe "wēan Bali -le "yīnūn nen yaa dra -cēe bē, -kaa -tōa.

¹³ En "yīnūn zīe blamin -le 'wł 'tōdī -dandan -a "cēe -kaa -nan wł vē minnūn lē dl. 'Pian 'włnūn nen Bali lei 'saun -a "paa -kaa 'lē bē, -a 'bō nen -kaa vē minnūn lē. 'Wł 'kpa nen, 'włnūn nen e cī Bali -le 'wł 'a bē, -kaa -ci "sia minnūn nen Bali lei 'saun o "paala bē -włē. ¹⁴ 'Pian min nen e 'ta wūla 'e 'bō 'wūlo -jī włnūn da bē, włnūn nen e 'si Bali lei va bē, ya'a 'wē "man 'nan 'wł 'kpa nen dl. -A san "e 'włnūn zīe -a "siala klin "tē włnūn -a en ya'a 'kōlaman -e 'e -ci man dl. Fē nen maan vē zīe, -yēe cī 'nan 'włnūn nen e 'si Bali va bē Bali lei 'saun 'bē -ci "sia min lē. ¹⁵ Min nen Bali lei 'saun -a "paala bē, e -kōla -man 'wł 'tō 'tōdū pēēnōn 'fa 'sidī -a, 'pian min nen Bali lei 'saun "cēe "paala dīe, ya'a 'kōlaman -e 'e min zīe -yēe 'włnūn drēdī -ci man dl. ¹⁶ Kōō 'wł zīe Bali -le 'fluba -a 'vł. E ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'jī 'nan:
«-Tlē Minsan -le cī "nrōndī -tōa?

En -tlē -kōlaman 'wł "paadī -a "jī?»-A san "ka "fo "dl, 'pian -cēe vē bē, Crizi lei 'bē -kaa "paala. -Yēe "wēan -kaa -yēe cī "nrōndī -tōa.

-Mē "wł nen Bali 'sunōn -a dra?

3 'An "buł Zoziōn, 'wł tūglī 'jī bē, ma'an 'kōlaman -e 'an 'wł tin 'ba 'cēe "lē minnūn nen Bali lei 'saun o "paala bē -wēe 'wł 'zū dl. 'Pian an 'wł tin "baa 'cēe "lē minnūn nen o 'ta wūla 'o 'bō 'wūlo -jī włnūn da bē -wēe 'wł 'zū. Kōō ka ya "lē minnūn nen o ya Crizi -le 'wł 'jī 'nen 'līnēn nūn -a bē -wēe 'wł 'zū. ² -Yēe "wēan 'włnūn nen an "sia -a tin 'banan 'cēe 'gūe, e 'ka 'plēblē dl. 'Nōn -nōn nen waa -nōn 'nen 'līnēn lē bē, e ya "lē -a 'bō nen maan -nōn 'cēe. Kōō ka'a 'kōlaman -e 'ka fē 'plēblē 'blī dl. En 'bē nen 'gūe, 'nōnōnōn nen min -a -nōn tian 'cēe. ³ Kōō ka 'ta wūla 'ka 'bō 'wūlo -jī włnūn da. Fē -le "wēan an 'wł zīe -a 'vł bē, man budī a 'ka yei, en 'wł a 'e -fōladī 'ka yei. 'Wł zīe yaa -kōōnman 'nan Bali lei 'saun "cēe 'ka "paala dī en 'cēe 'ta wū -pē a "lē minnūn nen wa'a Bali tōa dīe -wēe vē zū. ⁴ Kōō min -mienun a 'ka yei "o "vē 'nan: «"Kū "ya wō Pōl -srūnōn 'a», en min -mienun "o "vē 'nan, Apolo -srūnōn nen "wēe "a. 'Wł zīe -yēe -kōōn -man 'nan Bali lei 'saun "cēe 'ka "paala dī.

⁵ 'Pian e ya "lē 'an 'wł 'tū laabu 'ka 'lō. -Tlē nen Apolo -a? En -tlē nen 'an 'bō Pōl -a? Maan vē 'cēe 'nan, Bali 'sunōn "tūn "nen 'kua. 'Kū 'va nen Bali cīlā en ka yī -tēra Zozi da. 'Wł nen Minsan -a -pēba 'wū 'kū 'lō bē, -a 'bō nen kua drē. ⁶ E ya "lē 'nan fē 'włē nen maan -fō 'trē 'jī, en Apolo 'yī 'sēn "da. 'Pian Bali 'bē fē 'włē zīe -a 'bō en -yēe cī -a trunan. ⁷ Maan 'nan 'an vē 'cēe 'nan, min nen e fē 'włē 'fō 'trē 'jī bē -a san 'tō "cēe wa'a vē dl, en min nen e 'yī 'sēn "da "bē -a san 'tō "cēe wa'a vē dl, 'pian Bali

nen yaa 'bɔ ɛn e ɔ -a trunan bɛ, -a 'tɔ nen waa ve. ⁸ Min nen e fɛ 'wɛ -fɔa 'trɛ 'ji 'lee min nen e 'yi -sɛan "da "bɛ, wa'a 'mlian 'o cin da dɔ. 'Pian 'nyranman nen min -tu -a 'pa bɛ, -a man -kopa nen Bali -a -nɔan -a san lɛ. ⁹ Kɔɔ ku ya Bali lɔ "le -yee 'nyranman 'panɔn 'zu, ɛn ɔɛ ɔ Bali -le fei 'bɔ 'a. ɛn "nyian bɛ, ka ya "le -yee 'kɔn 'le 'wɛ 'zu.

¹⁰ Bali -le "yi "nen yaa drɛ 'mɛn 'an drɛdɔ -a Zozi 'le 'pasiazan -a bɛ, -yɛɛ -maan an drɛ "le 'kɔn 'tɔzan -dan -le 'wɛ 'zu. An 'kɔn 'pu -fɔ 'trɛ 'ji, ɛn min peenun a -a -tɔnan "da. 'Pian 'ka 'tudu pɛɛnɔn nen ka ɔ -a -tɔnan "da "bɛ, 'ka yiɛ 'tɔ 'ka 'fli -va. ¹¹ Fɛ nen maan ve zɛɛ, -yɛɛ ɔ 'nan 'kɔn 'pu nen maan -fɔ 'trɛ 'ji 'va bɛ, Zozi Crizi nen. ɛn min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'kɔn 'pu pee -fɔ "nyian 'trɛ 'ji "fo "dɔ.

¹² Minnun a 'kɔn zɛ -a -tɔnan "da -siga -a, ɛn min -mienun a 'kɔn zɛ -a -tɔnan "da -kɔlɛnɛn nen o 'fɛ ɔ bɛ waa, ɛn min -mienun a "nyian -a -tɔnan "da yiba "a, ɛn min -mienun a "nyian -a -tɔnan "da "lɔ "a. ¹³ 'Pian 'nyranman nen min -tu -a 'pa bɛ, -a ta -taa "kɔlɛa yi nen Bali 'trɛdanɔn 'le tin "baa bɛ -a da. Yi zɛ -a da bɛ, 'tɛ 'a nen Bali min -tu -le 'nyranman -nanjɛan. ¹⁴ Min nen e 'kɔn zɛ -a -tɔ "da ɛn 'tɛ 'ka -kɔlɛlɛ -yee vɛ sɛdɔ -a dɛɛ, -a san 'yee -kopa ye. ¹⁵ 'Pian -te 'nyranman nen yaa 'pa bɛ 'tɛ -a sɛ bɛ, ya'a 'yee -kopa 'ye "fo "dɔ. 'Pian min 'bɔ zɛ e "sia 'wɛ 'ji. E -kɔan "le min nen e 'su 'tɛ 'lɔ fɛ -a blu bɛ -yee 'wɛ 'zu.

¹⁶ 'Ka Zozinɔn bɛ ɔɛ ɔ Bali -le 'kɔn 'a, ɛn Bali lei 'saun -nyɛanla 'ka 'ji. Ka'a tɔa zɔ duu? ¹⁷ Min nen e Bali -le 'kɔn -wi bɛ, Bali min zɛ -a -nan -nyaan. Kɔɔ Bali -le 'kɔn a 'saun ɛn 'ka Zozinɔn 'bɛ ɔ Bali -le 'kɔn 'bɔ zɛ -a.

¹⁸ Te min -tu 'e 'fli see "paadu! Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te -a -cin a min -tu 'ji 'ka yei 'nan 'yɛɛ ɔ 'wɛ 'tɔzan -a bɛ, min zɛ 'e 'fli drɛ 'bluzan -a 'trɛdanɔn 'lɛ. E drɛ zɛɛ, 'du -e Bali 'e 'wɛ 'tɔdɔ -nɔn -yɛɛ. ¹⁹ Kɔɔ 'wɛ 'tɔdɔ nen 'trɛdanɔn -a "siala 'nan -yɛɛ ɔ 'wɛ 'tɔdɔ 'kpa -a bɛ, e ya Bali 'lɛ klin "tɛ wɛ -a. E ya 'e 'crɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'wɛ 'tɔdɔ "kuan 'o 'bɔ 'le -dawli wɛnɛn drɛdɔ man.» ²⁰ ɛn e ya 'e 'crɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji "nyian 'nan:

«'Wɛnɛn nen 'wɛ 'tɔdɔ -a "nɔnɔnman 'o 'ji bɛ, Minsan -a -tɔa, ɛn yaa -tɔa 'nan -a -ci "ka "dɔ.»

²¹ E ya zɛ 'nan -e min -tu 'e vɛlɛ 'e 'fli drɛ -dandan 'trɛ -da blamin -le "wɛan dɔ. Kɔɔ Bali fɛ pɛɛnɔn 'nɔn 'cɛɛ.

²² Maan ve 'cɛɛ 'nan -te e ya 'an 'bɔ Pɔl -a oo, ɛn -te e ya Apolo -a oo, ɛn -te e ya Pieri -a oo, ɛn -te e ya 'trɛ 'bɔ 'gɛɛ -a da -a oo, ɛn -te e ya 'belidɔ -a oo, ɛn -te e ya -kadɔ -a oo, ɛn -te e ya 'trɛda fɛnɛn nen -nan 'gɛɛ -a oo, ɛn -te e ya fɛnɛn nen o -taa "bɛ -a oo, -a pɛɛnɔn zɛɛ, Bali -a -nɔn 'cɛɛ. ²³ 'Pian 'ka 'bɔ bɛ, ka ya Crizi -le vɛ -a, ɛn Crizi a Bali -le vɛ -a.

Minsan 'bɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'le tin "baa

4 'Wɛ nen -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'ku 'va zia bɛ -nyren 'gu, ku ya Crizi 'sunɔn 'a, ɛn e 'ku 'pla 'nan 'ku Bali -le 'wɛ yɔɔdɔ "paa 'ka 'ji. ² 'Pian 'wɛ -dan nen "va "bɛ, -nyren 'nan 'nyranman nen yaa -pɛba 'wu 'ku 'lɔ bɛ 'ku yiɛ -trɔa "da. ³ -Yee "wɛan 'an 'bɔ 'le vɛ bɛ, -te ka 'mɛn 'wɛ tin "baa oo, -te 'bɛ "cɛɛ dɔ, tin 'banɔn 'mɛn 'wɛ tin

"baa oo, ma'an siala 'wɛ 'a dɔ. ɛn "nyian bɛ 'an 'bɔ mɛɛn "cɛɛ 'an 'fli -le 'wɛ tin "baa dɔ. ⁴ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te 'an 'wulo -ji "nɔnɔdɔ 'ka tin tɛa 'an da dɔ oo, wa'a vɛlɛ 'nan 'wɛ zɛ -yee "wɛan 'mɛn tin a 'nɔnɔn dɔ. 'Pian Minsan -tuwli 'bɛ ɔ 'mɛn tin 'bazan 'a. ⁵ -Yee "wɛan te 'ka tin -tɛ min da, te -a tu 'ka tian bɔlɛ dɔ. 'Pian 'ka Minsan -tadɔ man -pɛn! Tu zɛ -a man nen, e 'wɛnɛn nen 'e yɔɔdɔ klun va bɛ -a ta bɔala. ɛn "nyian bɛ, 'wɛnɛn nen min 'ji 'e yɔɔdɔ bɛ, yaa ta bɔala. Maan ve 'cɛɛ 'nan, yi zɛ -a da bɛ Bali min 'tɔ "yi "ve 'nyranman nen min 'bɔ -a 'pa bɛ -a man.

Zozi Crizi -le 'pasianɔn 'o drɛ 'cɛɛ 'wɛ -kɔn "mannɔn 'a

⁶ 'An "buɔ Zozinɔn, 'cɛɛ "wɛan nen an "sia 'wɛnɛn 'gɛɛ -a vɛnɛn 'ku 'vale Apolo -a 'ku man. Waa 'vɛ 'nan: «'Wɛ nen 'e 'crɛn -tɛdɔ bɛ, te min 'e 'cilla "da "dɔ!» An ya "vale 'nan 'wɛ zɛ 'ka -tɔ 'nan, -a -tuwli "nen "nyian 'kue vɛ -a. -Yee "wɛan te 'ka 'tu 'e -dandan 'tan 'ku 'fli 'gɛɛ 'ku yei "min -tu -le "wɛan dɔ. ⁷ -Tɛ 'vɛ 'yiɛ 'nan i ya -dan 'i bɔɛzan -tu man? Fɛ -tu nen 'i 'lɔ, te Bali "cɛɛ 'nɔn 'yiɛ dɛɛ, e 'ka "fo "dɔ! -Yee "wɛan nen 'i -dandan 'tandɔ 'le 'tɔ!

⁸ -A -cin a 'ka 'ji 'nan fɛ -tu 'ka 'e 'klɔdɔ 'ka man dɔ, 'nan ka drɛ fɛnɔn 'a. ɛn ka mingɔnɛn -blɔdɔ 'sia 'va, 'pian ku 'ka wo "va dɔ. An ya "va 'nan 'wɛ zɛ 'e drɛ 'wɛ 'kpa -a, 'du -e "ku "kɔn wu "va. ⁹ -A -cin a 'an 'ji 'nan, kɔɔ nen ku ɔ Zozi 'le 'pasianɔn 'a bɛ, Bali 'ku drɛ minnun nen o 'ka min va minnun -a dɛ waa. Ku drɛ "le minnun nen o ya 'o 'pladɔ 'nan 'o -ka bɛ -wee 'wɛ 'zu. -Te e ya Bali -le 'pasianɔn 'a oo, ɛn -te e ya blamin -a oo, o pɛɛnɔn -a -nan ye. ¹⁰ Minnun 'ku "siala klinɔn 'a Crizi -le "wɛan. 'Pian 'cɛɛ vɛ bɛ, 'ka 'fli "siala 'wɛ 'tɔdɔ 'a Zozinɔn yei. Ka ya min 'plɛblɛ nun -a, 'pian 'kue vɛ bɛ e 'ka zɔ dɔ. Minnun 'ka 'tɔ "yi "ve, 'pian 'kue vɛ bɛ o "naan "kue "man.

¹¹ 'Bɛ nen ɔɛɛɛɛ yi -a 'gɛɛ, dra 'ku -tɛa tian, ɛn 'yi dra 'ku -tɛa tian. 'Ku man sɔnɔn "ka "dɔ. Minnun 'ku -sɔan, ɛn "nyian bɛ 'ku -nyran pei "ka "dɔ. ¹² 'Ku "koe -nyaan 'nyranman 'padɔ -a -e 'ku "nen "fɛ -blɔ. Minnun 'ku "srɔnɔnman 'pian -fɛa nen kua ve o man. Minnun 'tɛ "paa 'ku da, 'pian 'ku 'wulo -tɔa "wɛlɔ. ¹³ Minnun "we 'ku man -wɛlɔdɔ, 'pian kua "sia "da -wɛlɛ wei 'nɔnɔn 'a. Ku drɛ 'trɛ -danɔn 'lɔ "le bli -le 'wɛ 'zu, ɛn ku da nen o 'wee "tri pɛɛnɔn 'wɛɛnman tian ɔɛɛɛɛ yi -a.

¹⁴ -Te an 'wɛnɛn zɛ -a crɛn -tɛ 'cɛɛ bɛ, wa'a vɛlɛ 'nan -e 'yra 'e 'ka -tɛ dɔ. 'Pian an ya "vale 'nan ka -sɔnɔnla -si tɔɔlɔ da, kɔɔ ka drɛ 'mɛn 'nɛnnun nen an o ye "yi "bɛ waa.

¹⁵ Maan ve 'cɛɛ 'nan -te min -kpi fu (10.000) 'bɛ Crizi -le 'wɛ "paaman 'ka 'ji oo, 'pian -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan 'ka "tɔ 'ka "kaga "dɔ. 'An 'bɔ 'bɛ drɛ 'ka "tɔ "a, kɔɔ mɛɛn Crizi -le 'wɛ 'nɔnɔn 'vɛ 'cɛɛ ɛn ka drɛ -yee vɛ -a. ¹⁶ -Yee "wɛan an 'ka tru "baa 'nan, 'ka drɛ 'an 'si drɛnɔn 'a. ¹⁷ ɛn 'wɛ zɛ -a -ji bɛ, an Timote "paa -sia 'cɛɛ. Mɛɛn Bali -le 'wɛ 'vɛ -yɛ ɛn e wɛ "man. Zozinɔn yei "bɛ, e drɛ "le 'an 'pɔn -ji 'nen nen maan ye "yi ɛn an yi -tɛala "da "bɛ -yee 'wɛ 'zu. Zɔ 'mɛn 'ta wu -pɛ ɔ Crizi -sru "bɛ, e "ta "lo -a -cin -tɔlɛ 'ka 'ji. ɛn 'wɛ 'bɔ zɛ -a 'bɔ nen maan "paaman minnun 'ji -leɔlɔ -tudu pɛɛnɔn 'ji.

¹⁸ Min -mienun a 'ka yei "be waa nɔn 'o 'ji 'nan ma'an 'nyian lia 'an da 'ka 'va "fo "du, en o -dandan 'tandɔ 'sia. ¹⁹ 'Pian maan ve 'cee 'nan -te Minsan wu 'man "be, -a -nan 'ka "nyian mɔan du -e 'an 'lu 'ka 'va. -Te an 'lu be, minnun 'bɔ nen 'o 'fli dra -dandan 'labɛ, wa'a vɛ 'nan o wei le nen 'an 'trɔn -tɔa "du, 'pian 'pleble nen Bali -a -nɔn -wɛ "be -a 'bɔ nen maan -nanjean. ²⁰ Kɔɔ Bali -le mingɔnɔn -blɔdu min da be, wa'a vɛ 'nan 'wu 'saza nen min -a tin "baa 'e 'le du, 'pian Bali 'yee 'pleble 'ci -kɔnman. ²¹ 'An sɔnba 'sia -e 'an 'lu 'ka 'va, 'be a -tu. En 'an 'lɔdu 'ka 'va 'ka yɔdu "yi 'lee -pɔan "trɔɔ -a be, 'be a -tu. 'Wɛ "fli zɛ -a "cɛn 'va nen ka ci?

'Wɛ 'wɛlɔdu -dan wɛla Korenti Zozinɔn yei

5 Maan 'man 'e 'pa -a "fli yaa 'nan, 'wɛ 'wɛlɔdu "tu nen minnun 'bɔ nen wa'a Bali tɔa dɛ, wa'a 'kɔlamɔn -e 'o drɛ dɛ, min -tu a -a drenan 'ka yei. Kɔɔ min zɛ 'o 'vale 'e "tu "nan -a, -wɛɛ ci li 'lee 'kɔnɔn -a. ² 'Wɛ zɛ min -tu a -a drenan 'ka yei, te ka -dandan "taan. 'Pian e ya "le 'ka 'ta 'e drɛ paan -trɔɔ -e min nen 'e 'wɛ zɛ -a drɛ be, 'ka -pin 'ka yei. ³ 'An 'bɔ Pɔl -le vɛ be, an 'ka 'ka yei "nun du, 'pian 'mɛn ci "nɔnɔdu pɛɛnɔn a 'ka 'va nun. Maan ve 'cee 'nan, min nen e 'wɛ zɛ -a drɛ be, "te 'an 'kɔn 'ka 'va nun be, "te an tin -tɛ "da -a -nan 'mɔn. ⁴ 'Wɛ nen kɔ 'ka drɛ be, -nyɛn 'gu, 'ka cin yɛ -yee 'wɛ man Minsan Zozi Crizi 'tɔ da. 'Mɛn ci "nɔnɔdu pɛɛnɔn a 'ka 'va nun "le -cee ci. -Kaa san Zozi Crizi -le 'pleble 'a, ⁵ 'ka min zɛ -a -pin 'ka yei -e 'e drɛ Satan -le vɛ -a 'e 'pa 'ji. 'Ka drɛ 'nan -e Satan 'e 'wɛ "nen -kɔn -yɛ. 'Wɛ zɛ -yɛɛ -maan 'kɔn 'e lia 'e da -e 'e -kɔla 'sidɔ -a 'wɛ 'ji yi nen -kaa san Zozi Crizi -taa "man "be, -a da.

⁶ 'E 'ka 'wɛ "yi "a "fo -e 'ka -dandan 'tan 'wɛ zɛ -a -ji du. Kaa -tɔa 'ka 'bɔ 'a 'nan: «Sɛ 'wɛ -tuwli min 'shɛ pɛɛnɔn "tranman!» ⁷ -Yee "wɛan 'wɛ 'wɛlɔdu "nen e -kɔlamɔn -e 'ka pɛɛnɔn "saa be, 'ka 'si 'ka yei. 'Ka drɛ zɛ, 'du -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'le! Kɔɔ 'ka 'pa nyranman "cee 'wɛ 'wɛlɔdu "drɛdu -a "fo "du. 'Wɛ nen Izrael 'nɔn -a dra te o "ta 'o tranun 'si nɔanba -ji "fɛdi -ble be, 'e drɛ 'cee 'wɛ -kɔn "manvɛ -a! O 'mannyan pɛɛnɔn 'wɛɛnman bei 'vaa -e 'o 'kɔnɔn -pu nen 'mannyan 'ka 'kɔn "va "dɛ -a drɛ. "Be -sru -e 'o 'wee 'bla 'blɛ. Fɛ nen maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, Crizi drɛ "le -cee 'bla 'zu. E -ka 'nan -e 'e -cee 'wɛ 'wɛlɔdu 'fui, -e -kaa 'kɔn 'saun Bali 'le. ⁸ 'Wɛ zɛ -yee "wɛan be, te -kaa -cee "fɛdi -blɛ te 'mannyan ceje a -kaa 'va du! -Yɛɛ ci "le 'wɛ 'wɛlɔdu nen -cee drɛ 'e tɛdɛ be, -yee 'wɛ 'zu. Te -cee drɛ "nyian "fo "du! 'Pian 'wɛ nen e ci 'saun Bali 'le be, -nyɛn -kaa drɛ! En 'wɛ nen e ci tɔglɛ be, -nyɛn -kaa drɛ!

⁹ 'Fluba ceje nen an 'lu 'a 'cee be, maan cɛn -tɛ -ji 'nan, -kɔnɔn -wɛɛnɔn 'lee li -wɛɛnɔn be te 'ka -blɛ waa "fo "du. ¹⁰ -Te an ya 'wɛ zɛ -a vɛnan be, minnun nen o 'ka Zozi 'va dɛ, 'wee 'wɛ "cee ma'an ve du. En wa'a vɛ 'nan minnun nen 'trɛ 'gɛ -a da te o ya "lala yɛ "yi 'nɔn 'a, en o ya crinnɔn 'a, en o ya -yu -pannɔn 'a be, -wee 'wɛ nen maan ve du. "Te e ya paan 'be 'a be, "te ka "sia 'trɛ 'bɔ da "fo.

¹¹ 'Pian fɛ -le "wɛan nen an 'wɛnɔn zɛ -a cɛn -tɛ 'cee be, -nyɛn 'gu: Minnun nen waa ve 'o 'fli man 'nan o ya

-kaa "buɔ Zozinɔn 'a te o ya 'wɛ 'wɛlɔdu "drɛnɔn 'a be, te 'ka -blɛ waa "fo "du! -Nyɛn "le 'nan -kɔnɔn -wɛɛdu -le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan li -wɛɛdu -le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan "lala yɔdu "yi "le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan -yu -pandɔ -le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan 'wɛ 'wɛlɔdu "vɔdu Bali man -le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan -wɛn mlɔndɔ -trɔɔdu 'o 'win -ji -le 'wɛ 'zu, en -nyɛn "le 'nan fɛ 'sidɔ min lɔ -gla -a -le 'wɛ 'zu. Minnun zɛ, te 'ka -blɛ waa "fo "du, en te 'ka fɛ -blɛ waa 'e cin va "fo "du!

¹² Minnun nen o 'ka Zozi 'va dɛ, mɛɛn "cee tin -tɛa "o da du. 'Pian minnun nen Zozi 'va be, -cee tin -tɛa "o da. ¹³ En minnun nen o 'ka Zozi 'va dɛ, Bali 'be tin -tɛa "o da. -Yee "wɛan nen 'wɛ nen 'e 'cɛn -tɛdu Bali -le 'fluba 'ji be, 'ka 'ta wɛla "da! E ya 'e 'cɛn -tɛdu 'nan: «Min nen e 'wɛ 'wɛlɔdu "dra be, 'ka -pin 'ka yei!»

-Te 'wɛ 'fɔla Zozinɔn yei "be, -tɛ "paamlan?

6 'Wɛ -fɔla Zozizan 'tu 'lee 'e "buɔ Zozizan 'tu yei, 'pian kaa "siala -e 'ka -ku -a minnun nen wa'a Bali tɔa dɛ o cɛin -da. 'Wɛ nen ka dra zɛ e 'ka "yi "fo "du. Kaa tin "baa paan 'ka "buɔ Zozinɔn 'cɛin -da. ² -Kaa 'bɔ nen -kaa ya Bali -le minnun -a be, -cee -taa 'trɛdanɔn 'le tin 'balɛ. Ka'a 'wɛ zɛ -a tɔa duɔ? -Mɛ "le "wɛan nen ka'a 'kɔlamɔn -e 'ka 'wɛ 'sɛzɛnɛn zɛ -a tin 'ba 'ka 'bɔ 'a du? ³ En "nyian be, -cee -taa Bali -le 'pasianɔn 'le tin 'balɛ. Ka'a 'wɛ zɛ -a tɔa duɔ? -Mɛ "le "wɛan nen ka'a 'kɔlamɔn -e 'ka 'trɛda wɛ 'sɛzɛnɛn 'gɛ -a tin 'ba 'ka 'bɔ 'a du? ⁴ 'Pi-an -te 'wɛ 'fɔla 'ka yei "be, ka -ko 'wɛ zɛ -a tin 'banɔn nen o 'ka Zozinɔn 'a dɛ, o cɛin -da.

⁵ An ya "vale 'wɛ nen kaa dra be, -a 'yra 'e 'ka 'tɛ, -yee "wɛan nen an 'wɛ zɛ -a ve. 'Wɛ 'tɔzan 'bɔ 'tu 'ka "cee yei, -te 'wɛ 'fɔla Zozinɔn "fli yei "be -e 'e -kɔla o yei "paaladu -a 'mlɔnmlɔn duɔ? ⁶ 'Cee 'wɛ drɛdu -a -kɔnman 'nan 'wɛ 'tɔzan 'ka 'ka yei "fo "du. Kɔɔ -te 'wɛ 'fɔla Zozizan 'tu 'lee 'e "buɔ Zozizan 'tu yei "be, kaa "sia -e 'ka -ku -a minnun nen wa'a Bali tɔa dɛ o cɛin -da.

⁷ -A mandɔ 'nan 'wɛ 'fɔla Zozinɔn "fli yei en o ya tin 'banan be, yaa -kɔnman 'nan 'cee 'ta wɛ -pɛ 'ka "le Zozinɔn 'zu du. -Mɛ "le "wɛan nen ka'a 'we "man -e min 'e 'wɛ drɛ 'ka 'va -wɛlɔdu "du? En "nyian be, -mɛ "le "wɛan nen ka'a 'we "man -e min 'e 'ka 'ta -blɛ du? ⁸ 'Pian 'cee vɛ be, 'ka 'bɔ cɛɛ 'wɛ dra min va -wɛlɔdu, en cɛɛ minnun ta -ble. Min pee "tun "cee du, 'ka 'bɔ "buɔ Zozinɔn le nen ka 'wɛnɔn zɛ -a dra.

⁹ 'Wɛ 'gɛ -a -cin 'e -trɔa 'ka 'ji. -Nyɛn 'nan minnun nen o 'wɛ dra -wɛlɔdu "min va be, wa'a 'ko Bali -le mingɔnɔn trɛda "fo "du. En "nyian be, te 'ka 'wɛ 'gɛ -a 'sia 'wɛ wɛ -a "fo "du! Minnun nen o ya -kɔnɔn -wɛɛnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya li -wɛɛnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya -yu -pannɔn 'a be, 'lee minnun nen o min -sran -wɛɛman be, 'lee minnun nen o min nan -wɛɛman be, 'lee -klɔnɔn 'lee -klɔnɔn nen o nyianla "le li 'lee -kɔnɔn -le 'wɛ 'zu be, ¹⁰ 'lee minnun nen o ya crinnɔn 'a be, 'lee minnun nen o ya "lala yɛ "yi 'nɔn 'a be, 'lee minnun nen o -wɛn mlɔndɔ -tɔala 'o 'win -ji be, 'lee minnun nen o 'wɛ 'wɛlɔdu 've Bali man be, 'lee minnun nen o fɛ "sia min lɔ -gla -a be, o pɛɛnɔn zɛ, wa'a 'ko Bali -le

mingōnne treda "fo "dī. ¹¹ Min -mienun a 'ka yei 'e tēde bē, te o 'wunun zīe -a -mie dra. 'Pian 'bē nen 'gūe, Minsan Zozi Crizi 'lee -kaa "tū Bali lei 'saun bē, -wēe 'cee 'wū 'wliḏt fui 'ka man, en o 'ka 'si "va Bali -le vē -a "fo, en o 'ka drē min tūgl 'a Bali 'lē.

'Wū nen e Bali 'tō dra -dan bē -nyren 'ka drē!

¹² Min -mienun a 'ka yei, waa ve 'nan: «Fē pēenōn drēḏt -si a 'e 'lē 'sudt min lē.» 'Pian maan ve 'cēe 'nan fē pēenōn 'ka 'wū 'yī 'dra min lē dī. An -kōlaman maan ve 'nan, fē pēenōn drēḏt -si a 'e 'nōndt 'mēn, 'pian ma'an 'fli tūe -e 'an drē fē -tū -le nōan -a dī. ¹³ Kaa ve 'nyian 'nan: «Bali -blt fē -nōn min lē 'nan -e 'e 'ku min -pōn -ji. En Bali min -pōn drē 'nan -e -blt fē 'e 'ku "ji. En tū -tū -taa "bōlē bē, Bali 'o "fli zīe o -nan -nyaan.» 'Wū zīe e ya 'wū 'kpa -a. 'Pian Bali 'ka -kaa drēlē 'nan -e -kaa 'fli -nōn -kōnne -wēeḏt 'lee lī -wēeḏt lē dī. Kōk Minsan a "va 'nan -kaa 'kōlē 'e 'kōn 'e 'bō 'lē vē -a. En 'e 'bō 'yēe yīe -tōa -kaa 'kōlē 'va. ¹⁴ Fē -lē "wēan nen an 'wū zīe -a 'vī bē, zī Zozi Crizi -ka bē, Bali -a 'kōlē wluān -kanōn 'va. -A -tūwli "nen 'nyian Bali -a dra -cēe. -Te -kaa -ka bē, Bali -kaa 'kōlē 'gūe -a wuanlā -kanōn 'va 'yēe 'plēblē 'a.

¹⁵ Crizi man mennun nen 'kaa. Ka'a 'wū zīe -a tōa dū? Min -kōlaman -e 'e Crizi man mēn -tū 'si -e 'e drē -kōnne -wēezan man mēn -a? -Cēje! ¹⁶ Kaa -tōa 'nan, -te min 'nyin -kōnne -wēezan -sru "bē, te o "flinōn drē min -tūwli "a. Kōk e ya 'e 'crēn -tēḏt Bali -lē 'flubā 'ji 'nan:

«Min "fli zīe o dra min -tūwli "a.» ¹⁷ 'Pian min nen 'bē lēa Minsan man bē, o dra -tūwli Bali lei 'saun 'lē "wēan.

¹⁸ -Yēe "wēan te 'ka 'fli -nōn -kōnne -wēeḏt 'lee lī -wēeḏt lē "fo "dī. Kōk 'wū 'wliḏt 'tō 'tūdu pēenōn nen blamin -a dra, te e 'ka -kōnne -wēeḏt 'lee lī -wēeḏt da dīe, ya'a fē -tū dra min 'kōlē lē dī. 'Pian 'wū 'wliḏt "nen -kōnne -wēeḏt 'lee lī -wēeḏt da bē, -te min -a drē bē, te -a san 'wū 'wliḏt drē 'e 'bō 'kōlē lē. ¹⁹ -A -cin 'e 'trōā 'ka 'ji 'nan, 'ka 'kōlē bē, e ya Bali lei 'saun 'lē 'kōn 'a. En Bali 'yēe lei 'saun zīe -a -nōn 'cēe, e ya 'ka 'lō. Ka 'ka "nyian 'ka 'fli -ji dī. ²⁰ Maan ve 'cēe 'nan, Bali 'ka 'ta pan 'wū 'flē 'plēblē 'a. -Yēe "wēan 'ka Bali 'tō drē -dan 'ka 'kōlē nen e cī -yēe vē -a bē -a.

Pōl 'wū tin 'ba lī 'padt 'lee -kōnne 'padt da

7 'Flubā nen ka -ta -a 'mēn bē, 'wū nen kaa laabu 'an 'lō 'ji bē, an "ta -a "sia "va 'cēe. -Te kaa 'vī 'nan, te -kōlman 'e -wla 'e nan -sru "dīe, 'wū 'tū nen kaa 'vī. ² 'Pian 'an 'bō Pōl, maan ve 'cēe 'nan, e ya 'wū 'yī "a -e -kōlman nan 'e 'kōn. En e ya "nyian 'wū 'yī "a -e lūmōn -sran 'e 'kōn. "Tōgō lūmōn 'e drē -kōnne -wēezan 'a, en -kōlman 'e drē lī -wēezan 'a. ³ -Kōlman 'e -wla 'e nan -sru! -Yēe cī "lē 'e drē 'e nan lē. En lūmōn 'e wū "man -e -a -sran 'e -wla -a -sru! -Yēe cī "lē 'e drē 'e -sran lē. ⁴ Lūmōn 'kōlē bē, e 'ka lūmōn 'bō 'saza 'lē vē -a dī. 'Pian e ya -a -sran -lē vē -a. -A -tūwli "nen 'nyian -kōlman -lē vē -a. -Kōlman 'kōlē bē, e 'ka -kōlman 'bō 'saza 'lē vē -a dī. 'Pian e ya -a nan -lē vē -a. ⁵ -Yēe "wēan te 'ka vī 'ka cin lē -cēje "fo "dī. 'Pian -te 'ka "flinōn wei drē -tūwli, 'nan -e 'ka 'flin tū "wēnen 'a Bali tru 'badt -lē "wēan bē, 'ka

drē. "Bē -sru -e 'ka 'ku 'ka cin va, "tōgō 'ka vīlē 'ka 'kōlā 'ka 'fli 'kūndt -a dī, -e Satan 'e 'ka 'man yī.

⁶ 'Wū zīe -a da bē, -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, -si -tū nen maan kōk 'cēe, 'pian -pēi "cēe maan -tō 'cēe dī. ⁷ E ya 'an 'ji 'nan minnūn pēenōn 'o 'fū paan "kōnne -gōnne -a "lē 'mēn 'wū 'zū. 'Pian Bali 'yī drē min lē -tūdu. Yaa drē min -mienun lē 'e 'tō, en yaa drē min -mienun lē 'e 'tō.

⁸ -Kōlman nūn nen o nan "ka "dīe, 'lee lūmōn nūn o -sran "ka "dīe, 'lee -calenun bē, maan ve -wīe 'nan, e ya 'wū 'yī "a -e 'o 'fū "lē 'mēn 'wū 'zū. ⁹ 'Pian -te wa'a 'kōlaman 'o 'fli 'kūndt -a dīe, 'o lī 'pā, en -te 'bē "cēe dīe, 'o -kōnne 'pā! Lī 'padt 'lee -kōnne 'padt bē, -a "yī "mlian yra yūdt -kōnne dra lō, -te 'bē "cēe dī lī dra lō bē -a da.

Pōl 'wū tin 'ba lī bōladt da

¹⁰ -Kōlman nūn nen o lī 'pā bē, 'lee lūmōn nūn o -kōnne 'pā bē, 'wū nen maan laabo -wīb "bē, -nyren 'gū. 'Wū zīe Minsan 'bē vī 'nan, 'o 'ta wūlā "da. -Nyren 'nan, te lūmōn 'e 'cēn 'e -sran man 'lī "fo "dī. ¹¹ 'Pian -te lūmōn cēen 'e -sran man bē, 'e 'fū 'e "tūn, te 'e -kōnne pēe 'pā "fo "dī. -Te 'bē "cēe dīe, 'e 'o yei "sēn 'e cin va 'o 'vale 'e -sran -a. -A -tūwli "nen "nyian -kōlman -lē vē -a. Te -kōlman 'e nan bōlā 'lī "fo "dī.

¹² Zozizan nen -a nan a te e 'ka Zozi 'va dīe, 'lee Zozizan nen -a -sran a te e 'ka Zozi 'va dīe, -wēe vē nen 'gū. 'Wū zīe -a da bē, Minsan 'ka 'wū 'tū vīlē dī, 'pian an -kōlman an 'wū -mie ve 'cēe "da. Zozizan nen -a nan a te e 'ka Zozi 'va dīe, -te -a nan a "va 'nan 'o 'kōn -a bē, te 'e lī zīe -a bōlā "fo "dī. ¹³ En Zozizan nen -a -sran a te e 'ka Zozi 'va dīe, -te -a -sran a "va 'nan 'o 'kōn -a bē, te 'e 'si 'e 'sran zīe -a wū "fo "dī. ¹⁴ Lūmōn zīe e 'ka 'e "tri "tōdt Bali 'lē dī, 'pian lī 'bō 'lē "wēan bē -a -sran dra 'saun Bali 'lē. -A -tūwli "nen "nyian -kōlman -lē vē -a, -kōlman 'ka 'e "tri "tōdt Bali 'lē dī, 'pian -kōlman 'bō 'lē "wēan bē -a nan dra 'saun Bali 'lē. -Te e 'ka zī dīe, "te 'o cin 'nēnūn -kōn 'o "tri "tōdt Bali 'lē. 'Pian e 'ka zī "fo "dī, o ya 'saun Bali 'lē.

¹⁵ 'Pian -te -kōlman 'bō nen e 'ka Zozi 'va dīe -yēe 'vī 'nan 'e "cēan 'e nan man bē, 'e drē. En -te lūmōn 'bō nen e 'ka Zozi 'va dīe -yēe 'vī 'nan 'e "cēan 'e 'sran man bē, 'e drē. Kōk lūmōn nen Zozi 'va bē, 'lee -kōlman nen Zozi 'va bē, o 'ka 'o -mēan drēḏt 'wū zīe -a -ji "fo "dī.

'Pian -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, Bali -kaa laabu 'nan -e -kaa yei 'e 'kōn -trōā -kaa 'vale min pēenōn 'a. -Yēe "wēan te 'cēe 'cēndt 'e 'si 'ka Zozinōn 'va zīa dī. ¹⁶ Kōk 'i 'bō lūmōn nen Zozi 'va bē, -te 'yīe "wēan nen 'i 'sran "sia 'wū 'ji oo, yī'a tōā dī. En 'i 'bō 'kōlman nen Zozi 'va bē, -te 'yīe "wēan nen 'i nan "sia 'wū 'ji oo, yī'a tōā dī.

-Pē nen i cī "man 'bō en Minsan 'i laabu bē, -a man nen 'i 'fū!

¹⁷ 'Wū nen e cī 'wū -dan a bē, -nyren 'nan, zī Minsan 'i 'pā 'trēda bē -a da nen 'i 'fū! En -pē nen i cī "man 'bō en Minsan 'i laabu bē, -a man nen 'i 'fū! 'Wū nen maan "paaman -leglizi -tūdu pēenōn 'ji bē, -nyren zīe. ¹⁸ Maan

'nan an 've 'nan, -te Bali 'i laabu te i ya 'i -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'kpa. En -te Bali 'i laabu te i 'ka 'i -fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, te 'i -wɛɛ 'nan i -fɔa "klɔnmɔn -va -e 'i 'kɔn 'saun Bali 'lɛ dɪ. ¹⁹-Te min a 'e -fɔdɪ -klɔnmɔn -va bɛ, e ya 'wɪ "tun "a. En -te min 'ka 'e -fɔdɪ -klɔnmɔn -va dɪɛ, e ya 'nyian 'wɪ "tun "a. 'Pian 'wɪ nɛn e cɪ 'wɪ -dan a bɛ, -nyrɛn 'nan, min 'e 'ta wɪla 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -a da.

²⁰Maan ve "nyian 'nan, -pɛ nɛn min cɪ "man 'kɔɛ ɛn Bali -a laabu bɛ, -a -ji nɛn min 'e 'fɔ. ²¹-Te Bali 'i laabu te i ya nɔan -a bɛ, te 'yie -kɔndɪ nɔan -a 'wɪ 'e 'nan 'i man "fo "dɪ. 'Pian -te -a -si 'lɛ 'sɔ 'yie 'nan -e 'i vɪlɛ 'i 'kɔn "nyian nɔan -a dɪɛ, 'i 'wɪ "man. ²²Maan 'vɪ 'nan, te -kɔndɪ nɔan -a 'wɪ 'e 'nan min man dɪ, kɔɛ -te min a nɔan -a ɛn Bali -a laabu bɛ, te e drɛ nɔan nɛn Minsan -a ta pan 'wɪ 'e 'tazan lɛ bɛ -a. ɛn "nyian bɛ, -te min 'ka nɔan -a dɪ, 'nan Bali -a laabu bɛ, min zɪɛ e ya Crizi -le nɔan -a. ²³Crizi 'ka pɛɛnɔn 'ta pan 'wɪ 'flɛ 'plɛblɛ 'a. Te 'ka 'fli 'tɔt -e 'ka drɛ blamin -le nɔan -a 'ta wɪladɪ -a -yɛɛ 'wɪ "paadɪ da dɪ! ²⁴'An "bɔt Zozinɔn, -pɛ nɛn ka cɪ "man 'lɔɛ ɛn Bali 'ka laabu bɛ, -a man nɛn 'ka 'fɔ!

Minnun nɛn wa'a tian lɪ 'lee -kɔnnɛn 'palɛ dɪɛ 'wee 'wɪ nɛn 'gɔ

²⁵-Klɔnmɔnnun nɛn wa'a tian lɪ 'palɛ dɪɛ, 'lee lɪmɔn -nɛn nɛn wa'a tian -kɔnnɛn 'palɛ dɪɛ, ka -wee 'wɪ laabu 'an 'lɔ. 'Wɪ zɪɛ -a da bɛ, Minsan 'ka 'wɪ 'tɔ vɪlɛ dɪ, 'pian an -kɔlaman an 'wɪ -mie ve 'cɛɛ "da. -A -cin -a 'an 'ji 'nan, min -kɔlaman 'e yi -tɛala 'an da "fo, kɔɛ Minsan "yi drɛ 'mɛn 'an drɛdɪ -a 'yɛɛ 'pasiazan -a. 'Wɪ nɛn maan 'sia "va 'cɛɛ bɛ, -nyrɛn 'gɔ: ²⁶-Te 'an 'ci nɔn yra yɪdɪ nun nɛn o cɪ 'o pou sianan 'gɔɛ -a da bɛ, maan ye 'wɪ "yi "a, -e -klɔnmɔn 'e vɪlɛ 'e lɪ 'pa dɪ, ɛn "nyian -e lɪmɔn 'e vɪlɛ 'e -kɔnnɛn 'pa dɪ. ²⁷'Pian -te 'i nan a 'va bɛ, te 'i -wɛɛ 'nan 'i "cɛɛn "man "dɪ, ɛn -te 'i nan "ka "dɪɛ, te 'i -wɛɛ 'nan 'i lɪ "paa dɪ. ²⁸ɛn -te -klɔnmɔn lɪ 'pa bɛ, 'wɪ 'wɪlɪdɪ "cɛɛ yaa drɛ dɪ. -A -tɔwɪlɪ "nɛn "nyian lɪmɔn -le vɛ -a. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -klɔnmɔn nɛn e lɪ 'pa bɛ, 'lee lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, o -taa 'o yra yɪlɛ. An 'ka "vale 'nan yra yɪdɪ nun zɪɛ 'o bɔ 'ka man dɪ, -yɛɛ "wɛɛn nɛn an 'wɪ 'pla 'cɛɛ.

²⁹'An "bɔt Zozinɔn, 'wɪ nɛn -yɛɛ "wɛɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -nyrɛn 'gɔ. Tu 'ka -kaa 'lɔ "kaga -e -kaa Minsan -le 'nyranman 'pa dɪ. -Yɛɛ "wɛɛn, -klɔnmɔn nɛn -a nan a bɛ, 'e yie -trɔa Minsan -le 'nyranman da "le 'nan -a nan "ka "dɪ. ɛn lɪmɔn nɛn -a -sran a bɛ, 'e yie -trɔa Minsan -le 'nyranman da "le 'nan -a -sran "ka "dɪ. ³⁰-Te e ya 'wɪ 'nanmandɪ -a oo, ɛn -te e ya ci "nrandɪ -a oo, te -a -tɔwɪlɪ 'e 'si -tɔ min lɔ -e 'e vɪlɛ 'e yie -trɔa Minsan -le 'nyranman da dɪ. Minnun nɛn o fɛ "lɔa bɛ, -a -cin 'e 'kɔn o ji 'nan fɛ 'bɔ zɪɛ 'e 'ka 'o 'lɔ dɪ. ³¹ɛn minnun nɛn 'wee 'wɪnɔn drɛdɪ cɪ 'trɛda bɛ, te 'o drɛ 'wɪnɔn 'bɔ 'le nɔan -a dɪ. Fɛ -le "wɛɛn nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnɔn -nan -taa -nyanlɛ.

³²An ya "vale 'nan te ci "nɔndɪ 'trɛda 'wɪnɔn da 'e 'kɔn 'ka man dɪ. Min nɛn lɪ 'ka -yrɔ "dɪɛ, 'e yie -tɔala Minsan -le 'nyranman da, ɛn yaa -wɛɛman 'nan 'e "sɔa Minsan lɛ. ³³'Pian min nɛn lɪ a "wɪlɔ "bɛ, 'wɪnɔn nɛn 'trɛda wɪnɔn -a bɛ, -a da nɛn 'e 'ci "nɔnman. Yaa -wɛɛ-

man 'nan 'e "sɔa 'e nan lɛ. ³⁴'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e min 'bɔ dra min nɛn -a yie a 'tre "fli "ji bɛ -a. -A -tɔwɪlɪ "nɛn "nyian lɪmɔn -le vɛ -a. lɪmɔn nɛn -a -sran "ka "dɪɛ, 'e yie -tɔala Minsan -le 'nyranman da, ɛn yaa -wɛɛman 'nan 'e -kɔn Minsan -le vɛ -a "fo. 'Pian lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, 'wɪnɔn nɛn 'trɛda wɪnɔn -a bɛ, -a da nɛn 'e 'ci "nɔnman. Yaa -wɛɛman 'nan 'e "sɔa 'e -sran lɛ.

³⁵E ya 'ka 'bɔ 'le 'wɪ "yi "a, -yɛɛ "wɛɛn nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'cɛɛ. Ma'an wɛɛman 'nan an 'tɛ "paa 'ka da dɪ. 'Pian e ya 'an 'ji 'nan, 'ka Minsan -le 'nyranman 'pa 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a "le zɪ e 'sɔ -yrɛ "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

³⁶-Te -a -cin a -klɔnmɔn -ji 'nan 'o 'vale 'e bɔɛ -a 'wee cin 'padɪ a 'mɔnnan, te 'e yra ye lɪ dra lɔ bɛ, 'e lɪ 'bɔ zɪɛ -a 'pa. E 'ka 'wɪ 'wɪlɪdɪ "drɛdɪ -a dɪ. ³⁷'Pian -klɔnmɔn nɛn e -kɔlaman 'e 'fli 'kundɪ -a -e lɪ dra 'e vɪlɛ 'e 'tɛ dɪɛ, -te e -tɔ "da 'nan ya'a 'e bɔɛ paa dɪɛ, 'wɪ "yi "nɛn yaa drɛ.

³⁸Maan ve 'cɛɛ 'nan, -klɔnmɔn nɛn 'e bɔɛ 'pa bɛ, 'wɪ "yi "nɛn yaa drɛ. 'Pian -klɔnmɔn nɛn ya'a 'e bɔɛ 'palɛ dɪɛ, 'wɪ "yi "nɛn yaa drɛ bɛ e "mlianla "da.

³⁹ɛn "nyian bɛ, lɪmɔn nɛn e -kɔnnɛn 'pa bɛ, -te -a -sran 'ka tian 'kale dɪɛ, te e ya 'e -sran -le vɛ -a 'li 'trillii. 'Pian -te -a -sran -ka bɛ, -si a 'e 'lɛ 'sɔdɪ -yrɛ, -e 'e -kɔn -nɛn nɛn e cɪ "va "bɛ -a 'pa. ɛn Zozizan nɛn yaa "paa -kɔɛ. ⁴⁰'An 'bɔ Pɔl, e ya "mɛn 'ji 'nan, -te ya'a -kɔnnɛn pee 'palɛ dɪɛ, ci "nrandɪ -kɔan -yrɔ 'e "mlianla "da. "Mɛn 'ji 'wɪ nɛn zɪɛ 'pian maan -tɔa 'nan 'an 'bɔ "nyian Bali lei 'saun a 'an 'lɔ.

Zozizan -kɔlaman e -yɔ -pan wi -ble?

8 'Wɪ tɪglɪ nɛn, 'wɪ nɛn -yɔ -pan wi da bɛ, -kaa pɛɛnɔn -kaa -tɔa. 'Pian e ya "le 'an 'wɪ 'tɔ vɪ 'cɛɛ. -Te min -a 'vɪ 'nan 'e 'wɪ 'tɔ -tɔa "bɛ, e ya 'fli drɛdɪ -dandan "tun "a. 'Wɪ nɛn e cɪ "yi "bɛ, -nyrɛn 'nan 'i bɔɛzan -tɔ yɪ "yi. Kɔɛ -yɛɛ "paa "va -e -yɛɛ yi -tɛradɪ Bali da 'e 'pa "da. ²ɛn "nyian bɛ, -te -a -cin a min ji 'nan 'e 'wɪ 'tɔ -tɔa "bɛ, yaa -kɔnman 'nan min zɪɛ, 'wɪ nɛn e cɪ "le 'e -tɔ bɛ, ya'a 'tɔa dɪ. ³'Pian min nɛn e Bali ye "yi "bɛ, min zɪɛ, -nyrɛn Bali -a -tɔa.

⁴-Yɔ -pan wi -blɪdɪ bɛ, -kaa -tɔa 'nan, -yɔnɔn 'bɔ "ka "dɪ. Bali a -tɔwɪlɪ, ɛn fɛ pee "ka -e 'wɛɛ 'sia "nyian bali -a "fo "dɪ. ⁵'Pian minnun nɛn 'trɛ 'gɔɛ -a da bɛ, o laji fɛnɔn -mie drɛ 'wee bali -a. ɛn o 'trɛda fɛnɔn -mie drɛ 'wee bali -a. Fɛnɔn nɛn minnun o "siala bali -a bɛ, o ya "kaga. ɛn fɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ, o ya "nyian "kaga. ⁶-Cɛɛ vɛ bɛ, Bali a -tɔwɪlɪ "cɛ. Bali zɪɛ, -yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "a, ɛn -yɛɛ fɛ pɛɛnɔn drɛ, -kaa ya 'trɛda -yɛɛ vɛ -a. ɛn min nɛn e cɪ Minsan -a bɛ e ya -tɔwɪlɪ "cɛ, Zozi Crizi nɛn. Bali ciɪla "va ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ, ɛn Bali ciɪla "va ɛn e 'belɪdɪ -nɔn -cɛɛ.

⁷'Pian Zozinɔn -mienun 'ka 'wɪ zɪɛ -a tɔa dɪ. -Yɔ -le 'wɪnɔn a tian o -wɪlɔ -ji, -yɛɛ "wɛɛn nɛn -te o ya -wɪ zɪɛ -a -blɔnan bɛ, -a -cin a o ji 'nan waa -tɛ -yɔ lɛ. Tɔɔn -e -wee ci "nɔndɪ 'e tin -tɛ o da, te waa ye 'nan -wɪ zɪɛ e 'o "tri "tɔ Bali 'lɛ. ⁸'Pian -bli fɛnɔn "cɛɛ -maan -e Bali ci 'e 'kɔnnan "tra "min va dɪ. Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te -ka'a -blɪlɛ dɪɛ, ya'a fɛ -tɔ 'sia "da -cɛɛ dɪ, ɛn -te -kaa bli bɛ, ya'a fɛ -tɔ paa "da -cɛɛ dɪ.

⁹ -Yee "wēan 'ka drē "yi! Kaa ve 'nan 'wł -mie drēdt -si a 'ka 'l' -e 'ka drē. 'Wł 'kpa nēn. 'Pian te -a drēdt 'e 'ka "buł Zozinan nēn wa'a 't'ca "le 'cēe 'wł 'zu dīe, o drē 'wł 'włidł "drēn'ch' 'a dł!

¹⁰ 'Ka 'ci "nr'ch' 'wł 'gūe -a da -tu! 'I 'b'ch' nēn yia ve 'nan i -t'ca "bē, i ya 'i -nyrandł -yu -pan 'kuin te i -yu -pan wi -ble. 'I "buł Zozinan nēn ya'a 'wł zīe -a t'ca "le 'yie 'wł 'zu dīe, yei 'yl -a -bl'nan. "Bē -sru -e 'e 'tē 'włnūn zīe -a drēdt va, te -yee ci "nr'ch'ndł tin -tēa "da. ¹¹ 'Yie 'wł 't'cdł bē, yaa drē en 'i "buł Zozinan nēn ya'a 'wł zīe -a t'ca "le 'yie 'wł 'zu dīe, -a -nan -nyan. 'Wł 'włidł "nēn yia drē, k'ch' 'i "buł Zozinan nēn, en Crizi -ka 'nan -e 'e 'belidł -n'ch' -yrē. ¹² 'Wł 'włidł zīe -a drēdt 'o "buł Zozin'ch' lē te -wee ci "nr'ch'ndł tin -tēa "o da bē, e ya 'wł 'włidł "drēdt Crizi man. ¹³ -Yee "wēan -te -bl'fē "tun "le "wēan 'an "buł Zozinan dra 'wł 'włidł "drēzan -a bē, "te ma'an -wi ble 'li "fo "dł. Maan dra zīe, "t'g'g' 'an "buł Zozinan 'e drē 'wł 'włidł "drēzan -a.

-Kaa drē P'ł si drēn'ch' 'a!

9 'An 'b'ch' "nyian, -si a 'e 'l'ē 'sudł 'mēn -e 'an 'wł nēn an cł "va "bē -a drē. Zozi Crizi -le 'pasiazan nēn 'maan. En an -kaa san Zozi Crizi 'yl 'an yie 'a. En Minsan -le 'nyranman nēn maan 'pa 'ka 'va bē, -yee "wēan nēn ka drē Zozin'ch' 'a. ² -Te -a -cin a min -mienun ji 'nan an 'ka Zozi 'le 'pasiazan -a dł oo, 'cēe vē bē, kaa -t'ca 'nan Zozi 'le 'pasiazan nēn 'maan. Fē nēn yaa -k'ch'ch'man 'nan Zozi 'le 'pasiazan nēn maan bē, 'ka 'b'ch' nēn, k'ch' ka drē Zozin'ch' 'a.

³ Minnun nēn waan 't'ca -tēa 'nan an 'ka Zozi 'le 'pasiazan -a dīe, e ya "le 'an 'wł 'gūe -a laabu -wł. ⁴ Minsan -le 'nyranman nēn maan "paa bē -a man, -te Zozin'ch' "yi drē 'mēn bē, -a -n'ch'an da "cēe dū? ⁵ Zozi 'le 'pasian'ch' -mienun bē, 'lee Minsan "bułnūn bē, 'lee Pieri bē, -wēe ko 'ta wūnan 'o 'vale 'o nannun -a Bali -le 'wł vūnan. 'Wł zīe -te "an drē bē, -a -n'ch'an da "cēe dū? ⁶ 'Ku 'vale Barnaba -a Minsan -le 'nyranman nēn kua "paa. -A -si a 'e 'n'ch'ndł 'kūe, -e 'kū vūlē 'kū 'nyranman 'pa 'kū 'b'ch' 'a 'vaa -e 'kū "nēn "fē -bl' dł. -A -n'ch'an da "cēe dū?

⁷ 'Wł nēn an "sia -a vūnan 'gūe, -a -k'ch' "man włnūn nēn 'gū. 'Ka 'ci "nr'ch' "da! Maan ve 'cēe 'nan, 'sounja -tu 'ka -k'ch'an 'sounja -ji -e -a 'b'ch' nēn 'e 'fli -pan wū dł. E 'ka zı dū? En "nyian bē, fē nēn min -a fei 'pa bē, -a 'włē nēn yaa -ble. E 'ka zı dū? En "nyian bē, min nēn e trūvenun -sru -pian "bē, e o 'ny'ch'ch' 'yi -mlian. E 'ka zı dū?

⁸ 'Włnūn nēn blamin -a dra bē, -a man "cēe man -k'ch'ch'man 'saza "cē "dł. E ya "nyian 'e 'crēn -tēdt -pei -t'ca włnūn nēn Bali -a -n'ch' Moizi lē bē -a va. ⁹ K'ch' e ya 'e 'crēn -tēdt Moizi -le -pei 'fluba 'ji 'nan:

«Tri nēn e ya 'nyranman 'panan fei fē 'włē 's'ndł -a bē, te 'i 'si -t'ca -yr'ch' -e 'e -bl' dł!» -Te Bali 'wł zīe -a 'vł bē, trinun 'saza -le 'wł "cēe yaa 'vł dł. ¹⁰ 'Pian e ya "nyian 'kūe vē -a. 'Wł 'kpa nēn, 'włnūn zīe e ya 'e 'crēn -tēdt 'kūe vē -a. K'ch' -te min -tu a fei 'panan, en -te 'bē "cēe dł e ya 'saa 's'ch'nnan bē, -a -n'ch'an da nēn -e -a -cin 'e 'k'ch' "ji 'nan 'e "nēn "fē -ble. ¹¹ An Bali -le 'wł 'vł 'cēe, e ya "le fē 'włē

nēn maan -f'ch'. -Yee "wēan nēn -a -n'ch'an da nēn -e -a -cin 'e 'k'ch'ch' paan 'an 'ji 'nan 'an 'ka 'pē "nēn "fē -ble. ¹² Min peenun "o 'wł zīe -a dra. Maan ve 'cēe 'nan -a -si a paan 'an 'l' -e 'an 'wł zīe -a drē 'e 'ciula "da. 'Pian ma'an -wēe 'nan 'an dra "fo "dł. Maan dra zīe 'nan -e 'wł 't'ca 'e vūlē 'e 'si -t'ca Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' 'l' dł.

¹³ 'Wł nēn an "sia -a vūnan 'gūe, -a -k'ch' "man włnūn nēn "nyian 'gū. Maan ve 'cēe 'nan, minnūn nēn o 'nyranman "paa Bali -le 'kuin, 'lee minnūn nēn o Bali -pan 'nyranman "paa bē, 'nyranman 'b'ch' nēn waa "paa bē -a "nēn "fē nēn waa -ble. E 'ka zı dū? ¹⁴ 'Wł 't'włli zīe Minsan -a -t'ca -pei -a. Yaa 'vł 'nan, minnūn nēn o wł Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' man bē, -wēe yie -t'ca min nēn e 'wł 'n'ch'ch' 'b'ch' vē bē -a va.

¹⁵ 'Pian 'an 'b'ch' 'le vē bē, ma'an -wēe 'nan min 'e 'wł zīe -a drē 'mēn "fo "dł. En an 'ka 'wł 'b'ch' zīe -a crēn -tēn 'nan -e minnūn 'o drēdt 'sia 'mēn dł. 'An 'ka dra l'ch', 'bē "yi mlin. K'ch' an 'ka "vale 'nan min 'e vł 'an man 'nan, an Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' vē minnūn lē o l'ch' fēnūn yūdt -le "wēan dł. ¹⁶ Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' vūdt minnūn lē bē, ma'an 'k'ch'aman -e 'an -dandan 'tan 'a dł. K'ch' Minsan 'bē 't'ca 'an man 'nan 'an drē. -Yee "wēan -te ma'an Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' vūlē minnūn lē dīe, 'wł 'e 'b'ch' 'an man! ¹⁷ "Te 'e 'k'ch' 'nan 'an 'b'ch' mēn 'ku 'nyranman zīe -a -wēe en an ya -a 'panan bē, "te maan vē minnūn lē 'nan 'waan 'pan wū. 'Pian Minsan 'bē 't'ca 'an man 'nan 'an drē, en an ya -a drēnan. -Yee "wēan -a drēnan 'ka 'an 'l' "fo "dł. ¹⁸ 'An 'pan nēn "mēn -mē "a? -Nyren 'nan, 'an Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' vł minnūn lē 'e "tun. En fē nēn -a -si a 'e 'n'ch'ndł 'mēn 'nan 'an 'si -wł "bē, ma'an sia "fo "dł.

P'ł a "vale 'nan 'e 'yee -kopa ye 'o 'vale min pēn'ch' 'a

¹⁹ 'Wł zīe -yēe -k'ch'ch'man 'nan min -tu -le 'wł 'ka 'an man "fo "dł. 'Pian 'an 'fli drē minnūn pēn'ch' 'le n'ch'an -a. Maan drē zīe 'nan -e 'an min "kaga "yl Crizi -le vē -a.

²⁰ -Te an ya Zuif 'n'ch' yei "bē, an 'wł dra "le Zuif min -le 'wł 'zu. Maan dra zīe 'nan -e 'an Zuif 'n'ch' drē Crizi -le vē -a. Maan -t'ca 'nan -pei -t'ca włnūn -le 'plēblē 'ka 'an da "nyian dł. 'Pian -te an ya minnūn nēn o ya 'o lēadt -pei -t'ca włnūn man bē, o yei "bē, an 'wł dra "le -wee 'wł 'zu. Maan dra zīe 'nan -e 'an o drē Crizi -le vē -a. ²¹ En "nyian bē, -te an ya minnūn nēn o 'ka o lēadt -pei -t'ca włnūn man dīe o yei "bē, an 'wł dra "le -wee 'wł 'zu. Maan dra zīe 'nan -e 'an o drē Crizi -le vē -a. -Te an ya 'włnūn zīe -a drēnan bē, wa'a vūlē 'nan an Bali -le -pei -t'ca włnūn -f'ch'ala 'an "tr'ch' -sru "dł, 'pian Crizi -le -pei -t'ca wł da nēn an cł 'ta wūnan. ²² En "nyian bē, -te an ya minnūn nēn -wee ci "nr'ch'ndł tin -tēa "o da tada bē, o yei "bē, an 'wł dra "le -wee 'wł 'zu. Maan dra zīe 'nan -e 'an o drē Crizi -le vē -a. 'An 'fli drē "le min 't'ca 't'udū pēn'ch' 'zu. Maan drē zīe 'nan -e 'an -k'ch'la o -mie 'sidł -a 'wł 'ji. ²³ An 'wł pēn'ch' zīe -a dra 'nan -e Zozi Crizi -le 'wł 'n'ch'ch' 'e fuila "man minnūn pēn'ch' 'va. En "yi "nēn -a -sru "bē -e "an "yl.

²⁴ Fē -le "wēan nēn an 'wł zīe -a 'vł bē -nyren 'gū. -Te minnūn -sēn tēren da 'nan 'o flān 'bli -e 'o man -kopa yl bē, min -t'włli 'bē -k'ch'an "o -wulo -a. Ka'a t'ca zı dū?

-Yee "wēan nēn 'ka flān 'bli -e -kopa zīe 'e drē 'cee vē -a!
²⁵ Min oo min nēn e "ta fē -tu -sa kōkman bē, 'e 'fli
 "kuan ēn 'e 'kōlē 'man wūuman. Yaa dra zīe 'nan -e 'e
 -kopa nēn ya'a 'mōan dīe -a yū. 'Pian -kaa Zozinōn 'le vē
 bē, fē nēn e cī -kaa man -pēnnan bē, -kopa nēn e "mōan
 'li 'trilii bē -nyrēn. ²⁶ -Yee "wēan 'an 'bō Pōl -le vē bē, an
 ya flān 'blinan. 'Pian an 'ka -a 'blinan "baji dī, maan
 "blia 'nan -e 'an man -kopa yū. En "nyian bē, e ya "le
 -kuli -tannan nēn an cī. Ma'an 'fōlē tua "baji dī, maan
 -tua 'nan -e 'e 'tō fē man. ²⁷ An 'tē "paa 'an 'fli 'kōlē da
 'plēblē, 'nan -e 'an -kōla -a plādī -a "fo. Maan dra zīe
 'nan "tōgō 'an 'bō nēn an Bali -le 'wū 'vū minnūn lē bē,
 'an 'fū -sī -sru.

Izrael 'nōn 'le 'wū nēn waa drē bē, 'e 'wū "paa -kaa 'ji!

10 'An "būl Zozinōn, 'ka 'cī "nōn Izrael 'nōn 'le 'wū
 da! Te -a -cīn 'e 'san 'ka 'ji "fo "dū! 'Ku tranun nēn
 'li bē, Bali a "lolu -koei 'va o 'lē, te e -sī -kōkman -wle.
 En o pēēnōn 'bē ciula jemie yei. ² O pēēnōn 'bē -kula
 "lolu -koei -sru ēn o ciula jemie yei. -Yēē cī o -batize
 drēdī -a 'nan -e 'o 'fū 'o lēadī Moizi man. ³ -Blifē nēn Bali
 -a -nōn bē, o pēēnōn 'bē blī. ⁴ En 'yi nēn Bali -a -nōn bē,
 o pēēnōn 'bē mlin. Fē nēn maan vē zīe -yēē cī 'nan, 'yi
 nēn o pēēnōn -a mlin bē, e 'sī -kōlē nēn Bali -a -nōn bē -a
 -ji. -Kōlē zīe e yra o -sru, Crizi nēn. ⁵ 'Pian Bali cī 'ka 'kōlē
 o "kaga 'kpa -va dī. Kōk o kaa "būi "da.

⁶ 'Wū pēēnōn nēn e 'bō 'ku tranun man zīe, e ya -cee
 'wū -kōk "man wūnūn -a. E drē zīe 'nan -e -kaa vūlē -kaa
 'wū 'wldīdī yū "yi "le 'ku tranun -le 'wū 'zū dī. ⁷ -Yee "wēan
 te 'ka drē -yū -pannōn 'a "le o va min -mienun -a drē bē,
 -yee 'wū 'zū dī! Kōk e ya 'e 'crēn -tēdī -wee 'wū 'a 'nan:
 «O -nyran,
 ēn o 'sraga fēnūn blī,
 ēn o -wēn mlin.

"Bē -sru ēn o cī nran -siga tri nēn
 waa drē bē -yrē.» ⁸ Te 'ka drē lī -wēēnōn 'lee -kōknen
 -wēēnōn 'a "le o va min -mienun -a drē bē -yee 'wū 'zū
 dī. Zī o 'wū zīe -a drē bē, yidē 'wle 'tūwli 'wū bē min -ka
 o va -kpi yō -tu 'wle yaaga (23.000). ⁹ Te 'ka Minsan man
 -tan "le o va min -mienun -a drē bē -yee 'wū 'zū dī! Zī o
 'wū zīe -a drē bē, ēn -mlēnnūn o -nan -nyan. ¹⁰ Te 'ka 'cī
 'e 'tō lou Bali man "le o va min -mienun -a drē bē -yee
 'wū 'zū dī! Zī o 'wū zīe -a drē bē, ēn Bali -le 'pasianōn nēn
 laji bē -a -tu o -nan -nyan.

¹¹ 'Wūnūn zīe o 'bō 'ku tranun man 'nan -e 'o drē -cee
 'wū -kōk "man wū -a. En "nyian bē waa crēn -tē 'nan te
 e 'wū "paala -kaa nēn -kaa 'lē 'fū -kogo -e 'trēda 'e 'nyan
 bē -cēē. ¹² -Yee "wēan an 'wū "paala 'cēē. Min nēn yaa vē
 'nan, 'wū zīe ya'a 'kōlaman -e 'e 'bō 'e man dīe, 'e drē "yi,
 "tōgō 'e 'bō "man! ¹³ Maan vē 'cēē 'nan, 'wū 'wldīdī "drēdī
 -cīn nēn e -tō 'ka 'ji, ēn ka'a drēlē dīe, zī e dra blamin
 -tūdū pēēnōn lē zīe. E ya "le 'an -cīn -tō 'ka 'ji 'nan, Bali cī
 'ka 'e 'sandī 'ka man dī. Ya'a -sī nōan -e 'wū 'wldīdī "drēdī
 nēn ka'a 'kōlaman -e 'ka 'sū -yrō "dīe 'e 'bō 'ka man "fo
 "dū. 'Pian -te 'wū 'wldīdī "drēdī "ta bōa 'ka man bē, -sī nēn
 'kō 'ka 'ciula "da -e 'ka 'sū -yrō "bē yaa -kōkman 'cēē, 'dū
 -e 'wū 'wldīdī zīe 'e vūlē 'e 'ka 'man yū dī.

Zozizan 'ka 'yū paan dī!

¹⁴ 'Wū pēēnōn nēn, an "sia -a vūnan zīe, -yee "wēan, 'an
 "būl Zozinōn, maan vē 'cēē 'nan: Te 'ka 'yū -pan "fo "dū!
¹⁵ Ka ya 'wū 'nōnōn 'a. -Njēē dū? -Yee "wēan nēn 'ka 'cī
 "nōn 'wū nēn maan vē bē, -a da. ¹⁶ -Kaa Zozinōn -kaa
 cīn yē 'nan -e 'wū nēn Zozi -a drē bē -a -cīn 'e 'trōa -kaa
 'ji. Min -tu 'kulēnēn "sia te rēzēn -wēn a -ji, e Bali muo
 -fōa -e -kaa pēēnōn 'e mlin. 'Wū zīe -a drēdī -a bē, -kaa
 -kōkman 'nan -ka nēn Zozi -a 'wū bē -kaa ya -a "nēn
 "blinōn 'a. -Njēē dū? -A -tūwli "nēn "nyian 'kpcūn nēn
 waa -pliman bē, -yee vē -a. 'Wū zīe -a drēdī -a bē, -kaa
 -kōkman 'nan -kaa ya -kaa lēadī Crizi man -tūwli. -Njēē
 dū? ¹⁷ -A -cīn 'e 'tō 'ka 'ji 'nan 'kpcūn a -tūwli, -a 'bō nēn
 -kaa pēēnōn -a -ble. -Yee "wēan -kaa pēēnōn a "nyian "le
 min -tūwli "le 'wū 'zū.

¹⁸ 'Wū nēn Zuif 'nōn 'a dra Bali -pan 'kuin bē, 'ka -kōk
 "man! 'Sraganun nēn waa bō Bali lē bē, waa wī -ble. 'Wū
 zīe -a drēdī -a bē, waa -kōkman 'nan o 'wee 'sraga 'bō
 "nēn "ble. -Njēē dū?

¹⁹ -Mē "wū nēn maan 'nan 'an vē 'wū zīe -a da? 'Nan -yū
 -pan wī 'bē cī -wī nēn -a 'wū cī bē -a? -Cējē, -njēē "fo "dū.
 En 'nan fē nēn waa -paan "bē te Bali nēn? -Cējē, -njēē
 "fo "dū. ²⁰ Maan vē 'cēē 'nan fē nēn waa -tē -yū lē bē, te
 Bali lē 'cēē waa -nōn "fo "dū. 'Pian waa -nōn Satan lē 'o
 'vale 'yee minnūn -a. -Yee "wēan te "ka "drē dū! Kōk an
 'ka "vale 'ka lēa Satan 'lee 'yee minnūn man dī. ²¹ Ka'a
 'kōlaman -e 'ka 'yi 'mlin Minsan -le 'kulēnēn "nēn, "bē
 -sru -e 'ka 'ku 'yi 'mlin Satan 'lee 'yee minnūn -le 'ku-
 lenēn "nēn "dū. En "nyian bē, ka'a 'kōlaman -e 'ka 'nyran
 Minsan -le -blifēnūn -sru -e 'ka -blī, "bē -sru -e 'ka 'ku
 -nyran Satan 'lee 'yee minnūn -le -blifēnūn -sru -e 'ka
 -blī dī. ²² Te 'ka Minsan 'le -wēēla 'wū zīe -a drēdī -a dū!
 En te -a -cīn 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan 'ka 'plēblē "mlīan "da "dū.

'Ka 'cī "nōn 'ka bōēzan -tu da 'vaa -e 'ka 'wū drē!

²³ Min -mienun a 'ka yei, waa vē 'nan: «Fē pēēnōn
 drēdī -sī a 'e 'lē 'sūdī min lē.» 'Pian maan vē 'cēē 'nan, fē
 pēēnōn 'ka 'wū 'yi 'dra min lē dū. Fē pēēnōn drēdī -sī a 'e
 'lē 'sūdī min lē, 'pian fē pēēnōn 'ka 'paa 'i bōēzan -tu -va
 -e -yee yi -tēradī Bali da 'e 'pa "da "dū. ²⁴ Te 'ka 'va min
 -tu 'e 'e 'bō 'fli -le 'wū 'yi -wēē "dū, 'pian min pēēnūn -le
 'wū 'yi "nēn 'e -wēē.

²⁵ -Wī pēēnōn nēn waa -taan 'flēji bē, 'ka 'lō -e 'ka -blī 'e
 "tūn. Te 'cee 'cī "nōnōndī 'e 'wū 'tō 'ka man -e 'ka laabu
 'nan waa -tē -yū lē dū! ²⁶ Kōk e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le
 'fluba 'ji 'nan:

«Trē 'lee 'e 'ta fēnūn pēēnōn a Minsan -le vē -a.»

²⁷ En "nyian bē, min nēn e 'ka Zozi 'va dī, -te e 'ka
 laabu fē man ēn ka -ku bē, fē pēēnōn nēn waa -nōn 'cēē
 bē, 'ka -blī 'e "tūn. Te 'cee 'cī "nōnōndī 'e 'wū 'tō 'ka man -e
 'ka laabu 'nan waa -tē -yū lē dū! ²⁸ 'Pian -te min -tu -a 'vū
 'cēē 'nan, -wī zīe waa -tē -yū lē bē, te 'ka -blī "fo "dū! 'Ka
 drē zīe min 'bō 'le "wēan 'lee cī "nōnōndī -le "wēan. ²⁹ 'Ka
 'bō 'le 'cī "nōnōndī -le "wēan "cēē maan 'vū 'nan, te 'ka -blī
 dū. 'Pian min zīe -yee cī "nōnōndī -le "wēan nēn maan 'vū
 zū.

Fē nen -a -si a 'e 'nōndt 'mēn 'nan 'an drē bē, e 'ka 'le min pee nen 'e tin -tē 'an da -a drēdt man dt. ³⁰ Fē nen an 'ta -a -ble bē, an Bali muo -fōa en maan -ble. Min -tu 'ka 'kōlaman -e 'yaan 'tō 'wldt 'vī fē nen an Bali muo 'fō 'vaa en maan blt bē -a man dt.

³¹ Maan ve 'cēē 'nan, -te e ya fē nen ka 'ta -a -ble bē -a oo, en -te e ya fē nen 'ka 'ta -a -mlian 'bē -a oo, 'wī oo 'wī nen ka 'ta -a dra bē, 'ka -wēē 'nan Bali 'tō 'e drē -dan. ³² Te 'cēē 'wī drēdt -tuwli 'e 'nan Zuif 'nōn man dt! En te 'e 'nan minnun nen o 'ka Zuif 'nōn 'a dtē, o man dt! En te 'e 'nan 'ka 'bu Zozinōn man dt! ³³ 'Ka drē 'le 'mēn 'wī 'zu! 'An 'bō 'nyian maan -wēēman 'nan 'an 'sō min -tudu pēēnōn lē 'mēn 'wī pēēnōn drēdt -ji. 'An 'bō 'fli -le 'wī 'yi 'cēē maan -wēēman dt. 'Pian min 'kaga 'le 'wī 'yi 'nen maan -wēēman. Maan dra zīē 'nan -e 'o -kōla 'sidt -a 'wī 'ji.

11 'Ka drē 'an si drēnōn 'a 'le zī 'an 'bō 'an Crizi si dra bē -yēē 'wī 'zu.

-Klōnmōn -kōan 'kō -leglizi, en lūmōn -kōan 'kō -leglizi?

² An 'ka muo -fōa, 'nan 'an 'cin yra tian 'ka pēēnōn 'ji. En an 'ka muo -fōa 'nyian 'nan 'wīnun nen maan paa 'ka 'ji bē, ka 'ta wula "da.

³ 'Pian an ya 'vale 'wī 'gūē -a -cin 'e 'fōla 'ka 'ji. 'Wī zīē -nyrēn 'nan: Crizi 'bē cī -klōnmōn tazan -a, en -klōnmōn 'bē cī lūmōn tazan -a, en Bali 'bē cī Crizi tazan -a. ⁴ -Yēē 'wēan nen -klōnmōn nen e ya Bali tru 'banan, -te 'bē 'cēē dt, e ya Bali 'lewei vūnan te fē -tu a 'e 'tōdt -a -wulo -man bē, te e ya 'e 'tazan nen Crizi -a bē -a -tēnan 'yra -a. ⁵ 'Pian lūmōn nen e ya Bali tru 'banan -te 'bē 'cēē dt e ya Bali 'lewei vūnan te fē -tu 'ka 'e 'tōdt -a -wulo -man dtē, te -a -sran nen -a tazan -a bē e ya -a -tēnan 'yra -a. E ya 'le 'nan min nan nen 'e 'wulo 'jē "bō "klōlō bē -yēē 'wī 'zu. ⁶ -Te lūmōn 'ka 'vale 'nan e fē -tōa 'e 'wulo -man dtē, 'e 'wulo 'jē 'bō bu "klōlō "fo. Maan ve 'cēē 'nan, 'wī 'fli zīē -a drēdt bē, e ya lūmōn lō 'yra -tē wī -a. -Yēē 'wēan te lūmōn 'e 'wulo 'jē "bu "klōlō dt, en te 'e -tē "da "dt! 'Pian 'e fē -tō 'e 'wulo -man!

⁷ -Klōnmōn -le vē bē, te 'e fē -tu -tō 'e 'wulo -man "fo "dt! Kōkō -klōnmōn 'bē cī Bali -kōkō "manvē -a, en -yēē -maan 'tō -dan a Bali lō. 'Pian lūmōn 'bē 'tō -dan -nōan 'e -sran lē. ⁸ Fē -le "wēan nen an 'wī zīē -a 'vī bē, lūmōn man mēn -tu "cēē Bali -a 'si en e -klōnmōn drē 'a dt, 'pi-an -klōnmōn man mēn -tu nen Bali -a 'si en e lūmōn drē 'a. ⁹ En 'nyian bē, Bali 'ka -klōnmōn drēlē lūmōn -le "wēan dt. 'Pian e lūmōn drē -klōnmōn -le "wēan. ¹⁰ 'Wī pēēnōn zīē -yēē "wēan, en Bali -le 'pasianōn 'le "wēan bē, lūmōn 'e fē -tu -tō 'e 'wulo -man -a -kōkōndt nen 'nan -si -a 'e 'lē 'sūdt 'yrē.

¹¹ Maan ve 'cēē 'nan, -te min drē Minsan -le vē -a bē, lūmōn 'ka fē -tu -a 'e 'saza 'ji dt, en -klōnmōn 'ka fē -tu -a 'e 'saza 'ji dt. ¹² Fē -le "wēan nen maan ve zīē, -yēē cī 'nan -klōnmōn man mēn -tu -a nen Bali lūmōn drē. 'Bē a zī, 'pian lūmōn 'bē 'klōnmōn -yaa. En Bali 'bē 'wī 'bō pēēnōn zīē -a drē.

¹³ 'Ka 'wī 'gūē -a 'si "va 'ka 'bō 'a! Maan laabo 'ka 'lō 'nan, e ya 'wī 'yi "a -e lūmōn 'e Bali tru 'ba te fē -tu 'ka 'e 'tōdt -a -wulo -man dū? -Cējē! ¹⁴ En 'nyian bē, kaa -tōa

'ka 'bō 'a 'nan 'trēda bē, e ya 'yra -tē wī -a -e -klōnmōn 'e 'wulo "jē 'tū 'e trūdt. ¹⁵ 'Pian lūmōn -le vē bē e ya 'wī 'yi "a, -e -a -wulo "jē 'e 'kōn 'e trūdt. Kōkō Bali -wulo "jē "trūdt -nōn lūmōn lē 'nan, -e 'e 'kōn -a -wulo -man "le sō -le 'wī 'zu. ¹⁶ 'Pian -te 'ka 'va min -tu -a "vale 'e 'sa -fōa 'wī zīē -a da bē, maan ve -a san lē 'nan, -e lūmōn 'e Bali tru 'ba te fē -tu 'ka 'e 'tōdt -a -wulo -man dtē, ma'an tian "an "yūē dt. En Bali -le -leglizi -ji bē, e 'ka zī dt.

'Wī nen e 'ka 'yi "dtē, te 'ka drē Minsan -le -bltē -sru "dt!

¹⁷ 'Wī nen an "ta 'bē ve 'cēē 'gūē, ma'an 'kōlaman -e 'an 'ka 'tō 'yi "vī 'bē 'nan "fo "dt. 'Wī zīē -nyrēn 'nan -te 'ka cin 'yī 'wī nen kaa dra bē, ya'a 'kōlaman -e 'e 'ka 'tō 'plēblē "fo "dt, 'pian e -leglizi 'bō -wia. ¹⁸ -A tēdē nen 'nan, -te 'ka cin 'yī bē, 'cēndt 'e cin man a 'ka yēi. 'Wī zīē maan 'man, en an yī -tēala "da 'sēzenōn. ¹⁹ Kōkō maan -tōa 'nan, -te 'cēndt 'e cin man a 'ka yēi "bē, e -kōlaman e dra. E ya zīē 'nan -e minnun nen o yī -tēala Minsan da 'kpa bē 'o o -kōnnēn "yī.

²⁰ 'Wī nen kaa dra, te 'ka cin 'yī Minsan -le -bltē man bē, ya'a kōkōnman 'nan Minsan -le -bltē -sru "nen ka cī dt. ²¹ Fē nen maan ve zīē, -yēē cī 'nan, -te 'ka cin 'yī -bltē -sru "bē, min -mienun 'o 'bō 'fli -le fē 'siala -e 'o -blt. 'Wī zīē -yēē -maan min -mienun -fo dra -a, te min -mienun "o 'kan wū en -wēn "wēē "tē wō. ²² -Mē "le "wēan ka 'wī zīē -a dra? 'Cēē "kōnnēn "ka -e 'ka fē -blt -nan nun, en -e 'ka -wēn mlin -nan nun dū? Bali -le -leglizi nen ka ya 'vale 'ka dra "kōkō? -Te 'bē 'cēē dt, 'ka "bu Zozinōn nen -wēē -vēē "ka "dtē, o nen ka ya 'vale 'ka o -tēa 'yra -a? -Mē "wī nen 'an vī 'cēē 'wī zīē -a da? 'An 'ka 'tō 'yi "vī? -Cējē, ma'an 'kōlaman -e 'an 'ka 'tō 'yi "vī "fo "dt!

²³ Kōkō 'wī nen Minsan -a 'vī 'mēn 'wī zīē -a da bē, maan paa 'ka 'ji 'va en ka 'ka 'bē drēnan dt. 'Wī zīē -nyrēn 'nan, -pei 'bō 'lein nen o -taa -kaa san Zozi 'nōnle minnun lē bē -a man, e 'kpcun 'si, ²⁴ e Bali muo "fō, en yaa "nen jēēn. -A -nan nen e 'nan: «-Nyrēn 'gūē, 'an 'kōlē nen. -Yēē -taa "drēlē 'sraga buvē -a Bali lē 'ka 'lēji. 'Wī nen an cī -a drēnan 'gūē 'ka drē! -Yēē cī 'an 'cin -trōa "vē -a 'ka 'ji.» ²⁵ -A -tuwli "nen 'nyian, zī o cēēn fēnūn -blt dt man bē, e 'kulenēn 'si, en e 'nan: «'Kulenēn 'gūē, 'an nyēn nen -ji. -Yēē "ta -sēanla -e 'e drē 'ka -pli "vē -a "nyian Bali man 'e 'pee. Tu -tudu pēēnōn nen ka -wēn -mlian 'kulenēn 'gūē -a -ji bē, 'wī nen an cī -a drēnan 'gūē, 'ka drē! -Yēē cī 'an 'cin -trōa "vē -a 'ka 'ji.» ²⁶ 'Wī 'kpa! Tu pēēnōn man -te ka ya 'wī zīē -a drēnan 'kpcun -blt dt -a 'lēē -wēn mlindt -a bē, Minsan -le -ka nen yaa 'wū bē kaa -nan wī ve. Ka dra zīē -trilii -e -a -tadt 'e bō.

²⁷ 'Wī zīē -yēē "wēan bē, min oo min nen e 'kpcun blt en e -wēn zīē -a mlin 'wī 'wldt "pē -ji bē, te 'wī nen Minsan 'kōlē 'lēē Minsan nyēn -a drē bē -a san -a srē. 'Wī 'wldt "nen yaa drē. ²⁸ "Tōkō 'ka 'va min -tu 'e 'wī 'wldt "drē bē, -yēē "wēan min -tu 'e 'fli -nanjen 'e 'bō 'a. "Bē -sru 'vaa -e 'e 'kpcun -blt en -e 'e -wēn mlin. ²⁹ Kōkō min nen e 'kpcun blt en e -wēn mlin te 'wī nen Minsan -a drē 'e 'kōlē 'a bē -a -cin "cēē -a san jī dtē, te Bali -le nyrān -blt dt nen yaa 'pla 'e 'fli man. ³⁰ 'Wī zīē -a 'bō nen kaa

dra, -yee "wēan nēn min "kaga 'man "yaaman 'ka yei, en -yee "wēan nēn -cē -tēnōn "kaga "a 'ka yei, en -yee "wēan nēn minnūn -kaa 'ka yei "kaga. ³¹ -Te -kaa fli -nanjēen -kaa 'bō 'a 'vaa en -kaa 'kōnōn zīe -a blī, en -kaa -wēn zīe -a mlin bē, Bali -le nyran -blīdī zīe ya'a 'bōa -kaa man dī. ³² 'Pian -a -cin 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan, -te Bali 'wī "nēn -kōnōnman -cēē 'wī zīe -a man bē, 'wī nēn yaa "paala -cēē 'nan, "tōgō yī nēn 'e tin -tēa 'trēdanōn da bē, -kaa kōn o va.

³³ -Yee "wēan 'an "būl Zozinōn, -te 'ka cin 'yī 'nan -e 'ka Minsan -le fē -blī 'e cin va bē, 'ka cin -pēn. ³⁴ Min nēn dra -a -tēa "bē, -a san 'e fē -blī 'yee "kōnōnēn 'vaa -e 'e 'ta. 'Ka drē zī "tōgō 'ka cin yī -e 'ka Bali -le nyran -blīdī 'plā 'ka man.

'Wī -mie nēn tian 'an 'jī bē, -te an 'lū 'vaa -e 'mēn "paala.

Bali "yī 'tō 'tudu pēēnōn dra Zozinōn lē

12 'An "būl Zozinōn, 'wīnūn nēn Bali lei 'saun -a dra Zozinōn lē bē, an 'ka "vale 'e 'fū 'e kōkōdī 'ka man dī. ² Tū nēn -te ka'a tian Bali tōa dīe, yiba "minnūn nēn o 'ka fē -tū -a dīe, zī o 'nyranman "paa te min 'ka "nyian 'e 'fī -jī dīe, kaa -tōa. ³ -Yee "wēan nēn maan -cin -tōa 'ka 'jī 'nan: -Te Bali lei 'saun -sēn min da en e ya 'wīnūn vī -nan bē, ya'a 'kōlaman -e 'e wei 'plā Zozi man dī. En "nyian bē, min 'ka 'kōlaman -e 'e vī 'nan, Zozi a Minsan -a, te Bali lei 'saun "cēē 'pa -a 'le dī.

⁴ 'Yīnūn nēn Bali lei 'saun -a -nōan Zozinōn lē bē -a 'pa a -jī "kaga. 'Pian Bali lei 'saun -tūwli 'bō 'bē "yīnūn zīe -a -nōan Zozinōn lē. ⁵ En "nyian bē, 'nyranman 'padī 'pa a -jī "kaga, 'pian Minsan -tūwli 'bō 'bē -pēba 'wū Zozinōn 'lō. ⁶ En "nyian bē, 'nyranman a "kaga -e Zozinōn 'o 'pa, 'pian Bali -tūwli 'bō 'bē minnūn pēēnōn "kōe -tōa 'o da 'nyranman pēēnōn zīe -a 'panan.

⁷ Bali lei 'saun "yī -nōan Zozizan 'tū lē 'nan -e Zozinōn pēēnōn 'o "nēn "blī. ⁸ Fē nēn maan 'vī zīe -yēē cī 'nan, Bali lei 'saun "yī "dra Zozizan 'tū lē 'nan -e 'e Bali -le 'wī 'tōdī vī minnūn lē. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e 'wī nēn e Bali -le 'wī 'cī "sia minnūn lē bē -a vī. ⁹ En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e yī -tēra Bali da 'kpa tūglī. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e -cē 'sī minnūn man. ¹⁰ En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e 'cē -srōn "wīnūn drē. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e Bali 'lewei vī. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e 'wī nēn e 'sī Bali lei 'saun 'va bē, 'lēē 'wī nēn e 'sī Satan -va bē, -a 'cēnan yī 'e cin man. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e 'wī weinūn nēn blamin 'ka -a -cī maan dīe -a -jī. En "nyian bē, Bali lei 'saun -tūwli zīe e "yī "dra Zozizan 'pēē lē 'nan -e 'e -kōlā weinūn zīe -a -cī vīdī -a. ¹¹ 'Pian Bali lei 'saun -tūwli 'bō 'bē Zozinōn "kōe -tōa 'o da 'wīnūn pēēnōn zīe -a drēnan. E 'yee "yīnūn -nōan Zozizan 'tū lē "le zī e cī "va "bē -yee 'wī 'zū.

Zozinōn pēēnōn a "le min -tūwli 'zū

¹² Fē "le "wēan nēn an 'wī pēēnōn zīe -a 'vī bē, -yēē cī 'nan, blamin a -tūwli, 'pian -a man mēn a "kaga. -A man mēn 'bō a "kaga zī, 'pian -a pēēnōn 'bē -tēa 'e cin da 'vaa en waa laabo blamin. 'Wī 'tūwli zīe -nyren minnūn nēn o drē Crizi -le vē -a bē -weē vē -a. ¹³ Kōō -kaa Zozinōn pēēnōn bē, -te Zuif min nēn oō, -te Zuif min "cēē dī oō, -te nōan nēn oō, -te nōan "cēē dī oō, Bali lei 'saun -tūwli 'bō 'bē -kaa -batize drē 'nan -e -kaa drē "le min -tūwli "le 'wī 'zū. En Bali 'yee lei 'saun 'nōn -kaa -tudu pēēnōn lē.

¹⁴ En "nyian bē, -a -cin 'e 'tō 'ka 'jī 'nan, blamin man mēn 'ka 'tūwli 'dī, 'pian e ya "kaga. ¹⁵ Min cēin 'ka 'kōlaman -e 'e vī 'nan, 'e 'ka min -pē -a dī -le "wēan, 'e 'ka min man mēn -tū -a dī. Kōō e ya min man mēnūn va. ¹⁶ En "nyian bē, min "trōēn 'ka 'kōlaman -e 'e vī 'nan, 'e 'ka min yīē 'a dī -le "wēan, 'e 'ka min man mēn -tū -a dī. Kōō e ya min man mēnūn va. ¹⁷ E ya "le 'an 'wī 'gūē -a laabu 'ka 'lō. -Te yē 'saza nēn paan blamin man bē, yaa dra 'kō -e 'e 'wī man? En -te "trōēn 'saza nēn paan blamin man bē, yaa dra 'kō -e 'e fē "kūi 'sī? ¹⁸ Maan vē 'cēē 'nan, min man mēn -tū 'lēē 'e 'pa 'nyranman, -a da nēn Bali min man mēn -tudu pēēnōn drē "le zī e cī "va "bē -yee 'wī 'zū. ¹⁹ -Te blamin a paan man mēn -tūwli "cē "a bē, "te wa'a laabo blamin "fo "dī. ²⁰ 'Pian -a man mēnūn a "kaga, -wēē -tēa 'e cin da 'vaa -e 'o laabu blamin.

²¹ -Yee "wēan min yīē 'ka 'kōlaman -e 'e vī min -pē lē 'nan: «An 'ka 'i 'va dī.» En min -wūlo 'ka 'kōlaman -e 'e vī min cēinūn lē 'nan: «An 'ka 'ka 'va dī.» ²² Kōō min man mēn nēn min 'ka -a sialā fē -tū -a dīe, -a 'pa 'nyranman a. ²³ En min man mēn nēn min yīē 'ka 'naan "man 'kpa dīe, -a 'bō nēn min -a man dra. En "nyian bē, min man mēn nēn -a yīdī min -tēa 'yra -a bē, -a 'bō nēn min -a nyēēnman. ²⁴ 'Pian min man mēnūn nēn o yīdī 'ka min tēa 'yra -a dīe, blamin 'ka o man dra "būū "dī. Bali blamin drē 'nan -e -a man mēn nēn -a 'bō 'ka -a sialā fē -tū -a dīe, 'e nyēēn 'kpa tūglī. ²⁵ Bali -a drē zīe 'nan -e 'cēndī 'e cin man 'e vīē 'e 'kōn blamin man mēnūn yēi "dī. 'Pian 'nan -e 'o 'tō 'o cin wū. ²⁶ -Yee "wēan -te min man mēn -tū "yaaman bē, e -wīlamlan min man mēn pēēnōn 'jī. En -te o 'tō -dan nōn min man mēn -tū lē bē, min man mēn pēēnōn 'cī "nranman.

²⁷ 'Ka pēēnōn 'cēē cī Crizi pō -a, en Zozizan 'tū a -a man mēn -tū -a. ²⁸ Bali 'nyranman -pēba 'wū Zozinōn 'tudu pēēnōn 'lō -leglizi -jī. -A tēdē nēn Zozi 'le 'pasianōn 'a, en -a "flizan nēn Bali 'lewei vīnōn 'a, en -a yaaganan nēn Bali -le 'wī "paanōn 'a. -Weē -sru "bē, Zozinōn nēn o -cē -srōn "wīnūn dra bē o nēn. -Weē -sru "bē, Zozinōn nēn o -cē "sia minnūn man bē o nēn. -Weē -sru "bē, Zozinōn nēn o "paa minnūn va bē o nēn. -Weē -sru "bē, Zozinōn nēn o -tōa -sī 'lē bē o nēn. -Weē -sru "bē, Zozinōn nēn o "we weinūn nēn blamin 'ka -a -cī maan dīe -a -jī bē o nēn. ²⁹ Maan vē 'cēē 'nan, o pēēnōn 'ka drēlē Zozi 'le 'pasianōn 'a dī. En o pēēnōn 'ka drēlē Bali 'lewei vīnōn 'a dī. En o pēēnōn 'ka drēlē Bali -le 'wī "paanōn 'a dī. En o pēēnōn 'ka -cē -srōn "wīnūn drēlē dī. ³⁰ En o pēēnōn 'ka -cē 'sīlē minnūn man dī. En o pēēnōn 'ka

'wulë weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji dt. En o pëënt 'ka -kólalë weinun zle -a -ci vldt -a dt. ³¹ Kaa -tãa 'nan "yi 'pa a -ji "kaga, 'pian "yinun nen maan nrõn 'e tede be, -a 'bõ nen 'ka -wëe!

En 'wl nen e cl "le 'ka dre te -a "yi "mlian 'wl pëënt nen an "sia -a vnan 'güë -a da be, an "ta -a ve 'cëë.

Min yldt "yi "mlian 'wl pëënt dredt da

13 -Te an weinun pëënt nen 'trëda 'güë o -fãa "sidõ, en -te 'be "cëë dt 'nan an Bali -le 'pasianõn nen laji be o wei -fãa "sidõ, 'pian -te ma'an min ye "yi "dle, 'wl pëënt zle -a dredt be, e ya 'wl "tun "a. Te an ya "le 'nan 'kogoba nen e min man dra -wluwlu 'e "tun "be -yee 'wl 'zũ, -te 'be "cëë dt "le 'nan -pu nen e min man dra -wluwlu 'e "tun "be -yee 'wl 'zũ. ² En "nyian be -te an Bali 'lewei ve, en -te 'be "cëë dt -te an Bali -le 'wl yõõdt pëënt 'ci maan, en -te 'be "cëë dt -te an Bali -le 'wl pëënt -tãa, en -te 'be "cëë dt 'men yi -teradt Bali da -kólaman e õn "suala 'e 'klu -ji, 'pian -te ma'an min ye "yi "dle, 'wl pëënt zle -a dredt be, e ya 'wl "tun "a. ³ En "nyian be -te an ylfë pëënt -nõan 'yale -tenõn le, en -te 'be "cëë dt -te an "we "man 'nan minnun 'an 'te 'bl an 'ka "vale 'an "sia Bali -sru "dt -le "wëan be, 'pian -te ma'an min ye "yi "dle, 'wl pëënt zle -a dredt be, e ya 'wl "tun "a.

⁴ Maan ve 'cëë 'nan, min nen e min ye "yi "be, -a -põan "õãa 'wl 'ji. En min nen e min ye "yi "be, -a ci a "yi. En min nen e min ye "yi "be, ya'a man bo dt. En min nen e min ye "yi "be, ya'a 'e 'fli kõõnman 'e 'lõ fënun -a dt. En min nen e min ye "yi "be, ya'a -dandan taan dt. ⁵ En min nen e min ye "yi "be, ya'a 'wl nen e 'tõ "paa min man be -a dra dt. En min nen e min ye "yi "be, ya'a 'e 'fli -le 'wl "yi 'wëëman dt. En min nen e min ye "yi "be, 'bli 'ka 'fãa -a san ji tada dt. En min nen e min ye "yi "be, ya'a min man wl paa dt. ⁶ En min nen e min ye "yi "be, -a ci "nranman te -a bõëzan -tu 'wl "yi dre. 'Pian -te 'wl 'wldt "nen yaa dre be, -a ci 'ka 'nranman dt. ⁷ En min nen e min ye "yi "be, tu pëënt man e min man wl "cëë. En min nen e min ye "yi "be, -yee yi -teradt Bali da 'ka 'le 'tãa dt. En min nen e min ye "yi "be, -a 'bli 'fo Bali da. En min nen e min ye "yi "be, ya'a 'sia min -sru "dt.

⁸ Yi -tu bõa "be, te Bali 'lewei vldt 'wl 'nyan. En te weinun nen blamin 'ka -a ci maan dle -a -fõdt 'wl 'nyan. En te Bali -le 'wl yõõdt -tõdt be -a 'wl 'nyan. 'Pian fë -tuwli "cëë 'be 'fo -nan, -yëë ci min yldt "yi "a. ⁹ Fë nen maan ve zle -yëë ci 'nan, -ka'a 'wl pëënt 'tãa Bali da dt. En -cëë Bali 'lewei vldt be, -a pëënt "cëë dt. ¹⁰ 'Pian yi nen fë nen e ci tigl be e -taa "be, te 'wl pëënt zle e -nyan. ¹¹ -Kaa -kõõn 'wl 'güë -a man -tu: Tu nen -te min a 'nen "wënnë 'a be, min 'wl tin "baa 'nen "wënnë pë -ji, en -yee ci "nrõndt a 'nen "wënnë pë -ji, en e 'wl "sia "va 'nen "wënnë pë -ji. 'Pian -te min dre ceje be, 'wl pëënt nen 'nen "wënnë pë -ji be e "sia -a dredt man "fo. ¹² 'Be nen 'güë, e ya "le -niannun 'ji nen -kaa ci fë -nanjennan, en fë 'bõ a "muizaan. 'Pian yi zle -a da nen -kaa Bali ye -goëëë. En "nyian be, 'be nen 'güë -ka'a tian Bali tãa 'e pëënt dt. 'Pian yi zle -a da nen -kaa Bali -tãa 'e tigl da, "le zle e -kaa -tãa 'va be -yee 'wl 'zũ.

¹³ Tu nen -kaa ci -ji 'güë, 'wl nen e -fu min man 'nan 'e dre be, -nyren 'gu: Min -le yi -teradt Bali da a -tu, en min 'bli 'fudt Bali le a -tu, en min -le min yldt "yi "a -tu. 'Pian o yaaga zle -a -dan nen "va "be, -nyren min yldt "yi "a.

"Yi 'tõ 'tudu pëënt nen Bali lei 'saun -a dra Zozinõn le be, 'ka "yi "dre -a 'ka cin le!

14 Min yldt "yi "nen 'ka -trãa -si 'le 'wl pëënt dre-nan! En "nyian be 'ka "yi 'tõ 'tudu pëënt nen Bali lei 'saun -a -nõan Zozinõn le be -a -wëë! 'Pian -a tede nen 'ka -wëë "be, -nyren Bali 'lewei vldt -a. ² Fë nen maan ve zle -yëë ci 'nan, min nen e "we weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, Bali le nen e 'wl tin "baa, minnun le "cëë dt. Blamin 'ka 'kólaman -e 'e -ci man dt, kõõ 'wlnun nen Bali lei 'saun a "paa -a 'le te yaa ve be, -a -ci a 'e kõõdt minnun man. ³ 'Pian min nen e Bali 'lewei ve be, blaminun le nen e 'wl tin "baa. E 'wl tin "baa -wle, te -wee yi -teradt Bali da "paa "da, te e 'wl "paala -wle, en te e 'o "koe -tãa 'o da. ⁴ Kõõ -te min "we weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, -a 'bõ 'fli -le yi -teradt Bali da 'be "paa "da. 'Pian min nen e Bali 'lewei ve be, Zozinõn pëënt 'le yi -teradt Bali da nen yaa "paa "da.

⁵ An ya "vale 'ka pëënt 'ka 'wl weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle, -a -ji. 'Pian 'wl nen e cl 'wl "yi "a "fo "be, -nyren 'nan, 'ka Bali 'lewei vldt Zozinõn le. Maan ve 'cëë 'nan, Bali 'lewei vldt -dan "mlian weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -fõdt da. 'Pian -te min -tu weinun zle -a -ci ve be, e Zozinõn 'le yi -teradt Bali da "paa "da "nyian.

⁶ 'An "bu Zozinõn, -te an 'lu 'ka 'va, en an wl weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, te 'wl "yi "cëë "nen maan dre 'cëë? E "ka "fo "dt. 'Pian -te 'wlnun nen Bali -a -nan kõõn 'men be, -a 'bõ nen maan 'vl 'cëë, -te 'be "cëë dt, -te 'wlnun nen maan -tãa Bali -le 'wl 'a be, -a 'bõ nen maan 'vl 'cëë, en -te 'be "cëë dt, an Bali 'lewei 'vl 'cëë, en -te 'be "cëë dt, an Bali -le 'wl paa 'ka 'ji be, te 'wl "yi -dan nen maan dre 'cëë. -Njëë duu? ⁷ An "ta -a -kõõn "man wl -tu ve 'cëë. -Te min -tu a -gõëdi -tenan, -te 'be "cëë dt, e ya -güëde -tenan, en -a wei -ci 'ka 'e 'sidt dle, wa'a 'kólaman -a -ci mandt -a "fo "dt. ⁸ En -a -kõõn "man wl -tu nen "nyian 'gu. 'Bei nen o -ko -a -kuli man be, -te e ya 'wlnan en -a wei -ci 'ka 'e 'sidt dle, 'sounjanun 'ka o man wuu man -kuli -tandt da "fo "dt.

⁹ -A -tuwli "nen blamin -le vë -a. -Te ka ya 'wlnan weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, 'wl nen ka ci -a vnan be, min -a dra 'kõ -e 'e -ci man? Te e ya "le ka ya 'ka 'fli "koe -nyannan 'e "tun. ¹⁰ Wei a 'trëda "kaga, en wei -tu 'lee 'e 'fõnõn. ¹¹ -Te min a wei -tu -fõnan, en ma'an -ci maan dle, te min zle e ya -pëë min -a "men 'va, en an ya -pëë min -a -yee 'va. ¹² Zl 'cëë vë ci "nyian zle. -Yee "wëan -te ka ya "vale 'nan Bali lei 'saun 'e "yi "tu -nõn 'cëë be, "yi "nen e Zozinõn pëënt 'le yi -teradt Bali da "paa "da "be, -nyren 'ka -wëë!

¹³ -Yee "wëan min nen e "we weinun nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, 'e Bali tru 'ba -a -ci vldt man!

¹⁴ Kõõ -te min a Bali tru 'banan wei nen blamin 'ka -a -ci maan dle -a -ji be, te Bali lei 'saun 'be ci 'wl zle -a dre-nan, 'pian -a 'bõ 'le 'ci "nrõndt "cëë dt, en 'wl 'bõ nen yaa

ve be, -a 'ba 'ka 'e -ci maan du. ¹⁵ -Kaa dra 'men 'ka? An Bali tru 'baa wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji 'le zt Bali lei 'saun -a ve 'men be, -yee 'w' 'zu. 'Pian e ya 'le 'an Bali tru 'ba 'nyian wei nen blamin -a -ci maan 'be -a -ji. An 'dre -faa wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji 'le zt Bali lei 'saun -a ve 'men be, -yee 'w' 'zu. 'Pian e ya 'le 'an 'dre 'fa 'nyian wei nen blamin -a -ci maan 'be -a -ji. ¹⁶ 'Ka 'ci 'nrɔn 'w' 'gʊe -a da. Min a Bali muo 'fɔnan wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji 'le zt Bali lei 'saun -a ve -yɛe 'be, -yee 'w' 'zu. -Te min a 'e -nyrandt -a 'srɔn 'be, yaa dra 'ka -e 'e 'w' 'man Amen? Kɔɔ Bali muo 'nen yaa -fɔ be, 'w' nen yaa 'v' be, min zɛ ya'a manɛ du. ¹⁷ 'W' 'kpa, Bali muo 'fɔdu zɛ 'w' 'yi 'tu nen, 'pian ya'a 'i bɔɛzan -tu Zozizan 'le yi -teradu Bali da paa 'da 'du.

¹⁸ An Bali muo -faa 'nan, an 'we wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji an 'mlian 'ka pɛɛnɔn da. ¹⁹ 'Pian -te Zozinɔn 'o cin 'y' be, maan -wɛɛman 'nan, 'an 'w' 'soolu v' wei nen blamin -a -ci maan be -a -ji, -e -wee yi -teradu Bali da 'e 'pa 'da. 'Be 'yi 'mlian 'w' -kpi fu (10.000) nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -v' da.

²⁰ 'An 'buɔ Zozinɔn, te 'ka 'ci 'nrɔn 'le nannannun -le 'w' 'zu du! 'Cee 'w' 'fa 'sidi 'e 'kɔn min ceje pɛ -ji! 'Pian 'w' 'wɛɛdu 'drɛdu va be, 'ka 'kɔn 'le 'nen 'linennun nen 'tɔ 'ka 'e 'padu o man du, -wee 'w' 'zu! ²¹ 'W' nen 'e 'crɛn -tedu Bali -le 'fluba 'ji be, 'ka 'ci 'nrɔn 'da. E ya 'e 'crɛn -tedu 'nan:

«Minsan -a 'v' 'nan:
Minnun 'labe,
an -ciala -pɛnɔn 'va
-e 'an 'w' tin 'ba -wɛe wei nen blamin 'ka -a -ci maan
du -a -ji.

An 'w' zɛ -a drɛ,
'pian wa'a 'o 'trɔɛn 'tɔɛ 'an wei le 'fo 'du.»

²² -Yee 'wɛɛn maan ve 'cɛɛ 'nan, 'wɛɛdu wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji be, Bali 'be 'w' 'nɔn -kɔn 've -tu drɛ minnun nen o 'ka 'vale 'o yi -tɛala Bali wei da du -wee ve -a. 'Pian Bali 'ka -a drɛɛ minnun nen o yi -tɛala 'e da be, -wee ve -a du. En Bali 'lewei v' be, 'w' 'nɔn -kɔn 've -tu nen Bali -a drɛ minnun nen o yi -tɛala 'e da be -wee ve -a, 'pian minnun nen o 'ka 'vale 'o yi -tɛala Bali wei da du, 'o 'ye 'w' 'tun 'a.

²³ 'Ka 'ci 'nrɔn 'w' 'gʊe -a da -tu. -Te Zozinɔn pɛɛnɔn a 'o cin 'y' -le glizi drɛnan, te o pɛɛnɔn 'we wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji be, en Zozinɔn nen wa'a tian 'w' zɛ -a -nan 'y' du, -te 'be 'cɛɛ du, minnun nen wa'a yi tɛala Bali da du, o w' Zozinɔn zɛ o va. Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'o 'ci 'nrɔndu 'siala 'nan, klin 'nen o man. -Njɛɛ du? ²⁴ 'Pian -te Zozinɔn pɛɛnɔn zɛ o ya Bali 'lewei v'nan, en min nen ya'a yi tɛala Bali da du, -te 'be 'cɛɛ du, Zozizan nen ya'a tian 'w' zɛ -a -nan 'y' du, 'e -w' o va be, 'w' pɛɛnɔn nen o cɔ -a v'nan be, -yee 'wɛɛn e 'yee 'w' 'wɛɛdu -kɔ 'e 'kɔ 'a, -e -a -wulo -ji 'nrɔndu 'e tin -te 'da. ²⁵ 'W'nen nen 'ji 'e 'kɔ du be, -a ta bɔala. Tɔn 'e 'po -sɔnman -e 'e 'y' 'blula, te e 'ta Bali bɔdu 'siala -a v' -a 'nan: «'W' 'kpa, Bali a 'ka yei.»

Pɔɔ 'w' 'pla Korenti 'nɔn le -le glizi drɛdu da

²⁶ 'An 'buɔ Zozinɔn, o -le glizi dra 'ka? -Te Zozinɔn a 'o cin 'y' -le glizi drɛnan be, min -tudu pɛɛnɔn -pɛ 'e 'kɔn 'va. Min -mie 'e 'dre 'fɔ. En min -mie 'e 'w' 'paa minnun ji. En min -mie 'e 'w' nen Bali -a -nan kɔn -yɛe 'be -a v'. En min -mie 'e 'w' wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji. En min -mie 'e 'w' zɛ -a -ci v'. 'W' pɛɛnɔn nen kaa dra be, ka -wɛɛ 'nan 'e Zozinɔn pɛɛnɔn 'le yi -teradu Bali da 'pa 'da. ²⁷ -Te min 'ta 'we wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji be, 'e drɛ min -tu, min 'fli, -te 'be 'cɛɛ du, min yaaga. 'Pian -te min -tu cɛɛn 'man 'be 'vaa -e min -tu 'e 'yee v' v' 'sia. En 'nyian be -a -ci v'nan 'e 'kɔn. ²⁸ -Te -a -ci v'nan 'ka 'du, te min 'e 'w' wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji Zozinɔn yei 'du! 'Pian 'e 'w' Bali le te e ya 'yee 'kɔnɛn!

²⁹ En 'nyian be, Bali 'lewei v' be, 'e drɛ min -tu, min 'fli, -te 'be 'cɛɛ du, min yaaga. En min -mienun 'o 'w' zɛ -a fa 'si! ³⁰ 'Pian -te tu 'bɔ zɛ -a w'lu, Bali 'w' 'nan kɔn min pee le 'w' zɛ -a da be, min nen e cɔ paan Bali 'lewei v'nan be, 'e -tɔa. ³¹ -Te min -tu cɛɛn 'man 'be 'vaa -e min pee 'e 'yee v' v' 'sia. Te 'ka pɛɛnɔn 'e Bali 'lewei v' 'e cin -a du! -Te kaa 'v' -tudu be, e 'w' 'paa 'va 'ka pɛɛnɔn le, en e 'ka pɛɛnɔn 'koe -tɔa. ³² -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te min a Bali 'lewei v'nan be, e -kɔlaman 'e 'fli 'kundu -a -e 'e 'le 'tɔ. ³³ Fɛ -le 'wɛɛn nen an 'w' zɛ -a 'v' be, Bali 'w' dra 'e 'nen 'e 'nen en yaa dra -trɔɔ, 'pian ya'a 'w' dra 'e baadu -ji du.

Zɛ e dra Bali -le -le glizi -tudu pɛɛnɔn 'ji zɛ. ³⁴ -Te Zozinɔn a 'o cin 'y' en o ya -le glizi drɛnan be, lumɔnɔn 'o 'lebo 'pla 'da. Kɔn -a -si 'ka 'e 'nɔndu -wɛe -e 'o 'w' 'si 'va 'fo 'du. 'Pian 'o 'ta w'la 'w' nen -kɔnɔn -a ve be -a da! Zɛ e cɔ 'e 'crɛn -tedu Bali -le -peɛ 'fluba 'ji zɛ. ³⁵ -Te lumɔnɔn a 'vale 'nan 'o 'w' 'ci laabo 'w' -mie da be, 'o laabu 'o -sran -ɔ te o ya 'kɔnɛn. Kɔn e 'ka 'w' 'yi 'a -e lumɔn 'e 'w' 'si 'va te Zozinɔn 'a -le glizi drɛnan du.

³⁶ E ya 'ka 'ji 'nan 'ka 'va nen Bali -le 'w' 'bɔla 'e tɛɛ? -Cɛɛ, e 'ka zɛ 'fo 'du. En e ya 'ka 'ji 'nan 'ka 'saza 'va nen Bali -le 'w' 'bɔla? -Cɛɛ, e 'ka zɛ 'fo 'du. ³⁷ -Te -a -cin a min -tu -ji 'nan 'e ya Bali 'lewei v'nan -a, -te 'be 'cɛɛ du, 'nan Bali lei 'saun 'be 'e 'paala 'fo 'be, -a san 'e -tɔ 'nan, 'w' nen maan crɛn -te 'cɛɛ 'gʊe, e 'sia Minsan va. ³⁸ En min nen e 'ka 'vale 'e 'ta w'la 'w'nen zɛ -a da du, Bali 'ka -a san siala 'yee min -a 'fo 'du.

³⁹ -Yee 'wɛɛn, 'an 'buɔ Zozinɔn, 'ka -wɛɛ 'nan 'ka Bali 'lewei ve. En -te min a 'w'nan wei nen blamin 'ka -a -ci maan du -a -ji be, 'ka 'tu 'e v'. ⁴⁰ 'Pian 'ka 'w' pɛɛnɔn zɛ -a drɛ -trɔɔ, en 'ka drɛ 'e 'nen 'e 'nen.

Pɔɔ 'w' tin 'ba Korenti 'nɔn le Crizi -le wluandu -kanɔn 'va da

15 'An 'buɔ Zozinɔn, Zozinɔn 'le 'w' 'nɔnɔn nen maan 'v' 'cɛɛ be, -a 'bɔ nen maan -cin -tɔa 'ka 'ji. Ka w' 'man, en ka ya 'ka leadu 'man tian cɛɛgu yi -a. ² -Te ka 'ta 'w'la 'da 'le zɛ maan 'v' 'cɛɛ be, -yee 'w' 'zu be, e 'ka 'sia 'w' 'ji. 'Pian -te ka 'a 'be drɛɛ du, 'cee yi -teradu Zozinɔn a 'w' 'tun 'a.

³ 'Wl nen Minsan -a -peba 'wu 'an 'lɔ bɛ, maan paa 'ka 'ji. 'Wl zɛ e ya 'wl -dan tu -a. -Nyren 'nan: Crizi -ka -cee 'wl 'wɪdɪ 'le 'wɛan. Bali -le 'fluba 'wl zɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra, ɛn e drɛ. ⁴ Zɛ e -ka bɛ, ɛn waa 'wu. -A yi yaagazan da bɛ ɛn Bali -a wluan -kanɔn 'va. Bali -le 'fluba 'wl zɛ -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra, ɛn e drɛ. ⁵ Zɛ e wluan -kanɔn 'va bɛ, 'e 'fli kɔn Piəri lɛ, ɛn "bɛ -sru 'e 'fli kɔn 'e -srunɔn 'fuda 'fli 'kɔ lɛ. ⁶ "Bɛ -sru ɛn 'e 'fli kɔn -kaa "buɪ Zozinɔn lɛ 'e cin -a. O ya min -yaa 'soolu. O "kaga yiɛ a tian "man, ɛn o -mie kaa. ⁷ "Bɛ -sru 'e 'fli kɔn Zaji lɛ, ɛn 'e 'fli kɔn 'yee 'pasianɔn lɛ. ⁸ O pɛɛnɔn zɛ 'wee -sru "bɛ, ɛn 'e 'fli kɔn 'mɛn. An ya 'nɛn nɛn Bali -a -ya te -a mɛn 'ka bɔlɛ dɛ -a.

⁹ Fɛ nɛn maan ve zɛ -yɛɛ cɪ 'nan, an 'ka fɛ -tu -a Zozɪ 'le 'pasianɔn yei 'dɪ. ɛn e 'ka "le -e 'an drɛ paan Zozɪ 'le 'pasianɔn -a dɪ, kɔ an 'tɛ 'pa Bali -le -leglizi da. ¹⁰ 'Pian Bali 'yi drɛ 'mɛn, ɛn yaan drɛ Zozɪ 'le 'pasianɔn 'a. "Yi 'nɛn Bali -a drɛ 'mɛn zɛ, -a "nɛn 'bɔla -dan. Kɔ an 'nyranman 'pa an cɪ Zozɪ 'le 'pasianɔn pɛɛnɔn da. 'Wl tɪglɪ 'ji bɛ, mɛɛn "cɛɛ 'nyranman 'pa 'an 'bɔ 'a dɪ, 'pian Bali 'bɔ 'bɛ 'wl zɛ -a drɛ 'yee 'yi "a. ¹¹ -Yee "wɛan -te e ya 'an 'bɔ 'a oo, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, -te e ya Zozɪ 'le 'pasianɔn -mienun -a oo, Zozɪ Crizi -le 'wl 'nɔnɔn nɛn kua ve 'cɛɛ bɛ, -nyren zɛ. ɛn -a 'bɔ da nɛn ka yi -tera bɛ.

Bali Zozinɔn pɛɛnɔn wuanla -kanɔn 'va

¹² -Kaa "paaman minnun ji 'nan, Bali Crizi wluan -kanɔn 'va. -Te 'bɛ a zɛ, -mɛ "le "wɛan nɛn min -mienun a 'ka yei, te waa ve 'nan, minnun nɛn o kaa bɛ, wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. ¹³ -Te minnun nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ, "te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ. ¹⁴ ɛn -te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ, "te 'wɪnɪn nɛn -kaa ve minnun lɛ bɛ -a -ci "ka "dɪ. ɛn "nyian "te 'wɪnɪn nɛn ka yi -tɛala "da "bɛ -a -ci "ka "dɪ. ¹⁵ ɛn -te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ, "te -kaa 'wlu wɪ 'vɪ Bali man, kɔ -kaa 'vɪ 'nan e Crizi wluan -kanɔn 'va. -Te e ya 'wl 'kpa -a 'nan minnun nɛn o kaa bɛ Bali 'ka o 'wuanla -kanɔn 'va dɪ, "te Bali 'ka Crizi 'wunlɛa -kanɔn 'va "fo "dɪ. ¹⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te minnun nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ, "te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ. ¹⁷ ɛn -te Crizi 'ka 'wunlɛa -kanɔn 'va dɪ, "te 'wɪnɪn nɛn ka yi -tɛala "da "bɛ, e ya 'wl "tun "a. ɛn "te ka ya tian 'wl 'wɪdɪ "drɛnɔn 'a Bali 'lɛ. ¹⁸ ɛn "nyian "te minnun nɛn o drɛ Crizi -le vɛ -a ɛn o kaa bɛ, o -nan -nyan. ¹⁹ -Te -fudɪ 'trɛ 'gʊɛ -a da 'saza "cɛ "le "wɛan nɛn -kaa yi -tera Zozɪ da bɛ, "te maan ve 'cɛɛ 'nan -kaa "yago "mlian minnun pɛɛnɔn 'le vɛ da.

²⁰ 'Pian 'wl tɪglɪ 'ji bɛ, Crizi wluan -kanɔn 'va. -Yɛɛ cɪ min tɛdɛ nɛn e wluan -kanɔn 'va bɛ -a. ²¹ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, min -tuwli "le "wɛan nɛn -kadɪ 'pla blamin man. -A -tuwli "nɛn "nyian minnun wuanla -kanɔn 'va min -tuwli "le "wɛan. ²² -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan blamin pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, Adan kludanɔn nɛn waa, -yee "wɛan -kadɪ 'pla blamin man. 'Pian minnun pɛɛnɔn nɛn o drɛ Crizi -le vɛ -a bɛ, o wuanla -kanɔn 'va.

²³ ɛn wluandɪ -kanɔn 'va zɛ e dra 'e "nɛn 'e "nɛn. -A tɛdɛ drɛ Crizi -le vɛ -a. ɛn tu nɛn Crizi -ta pee wo bɛ, te e 'bɔ minnun nɛn o drɛ Crizi -le vɛ -a bɛ o da. ²⁴ "Bɛ -sru

te 'trɛda -nyan tu nɛn. Tu zɛ -a man nɛn lei -wɪdɪnɪn 'lee fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn o min "paala bɛ, 'lee fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ Crizi o -nan -nyaan, -e 'e mingɔnɔn trɛ -peba wu Bali lɔ. -Yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "a. ²⁵ Fɛ nɛn maan ve zɛ, -yɛɛ cɪ 'nan Crizi mingɔnɔn -ble -trilii, -e Bali 'e 'cɛn -a 'nanmannɔn 'klɪdɪ man. ²⁶ 'Nanmanzan nyranman nɛn -a -nan -taa "nyanlɛ bɛ waa laabo -ka.

²⁷ -A -nɔn da nɛn -e 'wl zɛ 'e drɛ. Kɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da.» 'Pian -te waa 'vɪ 'nan, Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -a -ci a 'wein 'nan Bali 'bɔ 'ka "va "dɪ. ²⁸ ɛn tu nɛn Bali "cɛan Crizi -tɔdɪ man fɛ pɛɛnɔn da bɛ, -te e 'bɔ bɛ, -e Crizi 'bɔ nɛn Bali -pɪ a bɛ 'e 'fli -peba wu Bali nɛn yaa -tɔ fɛ pɛɛnɔn 'bɔ da bɛ -yrɔ. Yaa dra zɛ 'nan -e Bali nɛn 'e 'kɔn mingɔnɔn -a fɛ pɛɛnɔn da.

Pɔl 'wl 'pla 'kɪagla Korēnti 'nɔn lɛ

²⁹ 'Ka 'ci "nɔn 'wl 'gʊɛ -a da! 'Ka 'va min -mienun o -batize dra minnun nɛn o kaa bɛ o 'lɛji. -Mɛ "le "wɛan nɛn o 'wl zɛ -a dra? Kɔ kaa ve 'nan, minnun nɛn o kaa bɛ wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. ³⁰ ɛn -a -tu nɛn "nyian 'gʊ. -Te minnun 'ka 'wuanla -kanɔn 'va dɪ, -mɛ "le "wɛan nɛn bodrun funnin ɛn -kaa fli ta "flumlan 'wl 'plɛblɛ pɛɛnɔn nɛn e bɔa "min man bɛ -yrɛ? ³¹ Maan ve 'cɛɛ 'nan, tu -tudu pɛɛnɔn nɛn e "cɛan bɛ, te 'an 'fli ta "flumlan -ka lɛ. 'Wl tɪglɪ nɛn maan ve, 'ka yi -tera 'an da! Kɔ cɛɛ cɪ minnun nɛn waan 'bɔ -tɔa "da -kaa san Zozɪ Crizi 'le bɛ waa. ³² ɛn kaa -tɔa 'nan, 'an 'fli ta flula -ka lɛ Efɛz 'nɔn fla. An yi -tɛala "da 'nan minnun nɛn o kaa bɛ, o wuanla -kanɔn 'va, -yee "wɛan nɛn an 'wl zɛ -a dra. -Te e 'ka zɪ dɛ, «"Te maan dra "le minnun nɛn waa ve 'nan -kaa fɛ -blɪ -e -kaa -wɛn mlin, kɔ "trɛ kaa -kaaman bɛ -wee 'wl 'zʊ.»

³³ 'Ka drɛ "yi, 'wl zɛ te 'ka 'fli 'tʊl -e 'e 'ka 'man yɪdɪ. Kɔ bee -wɪdɪ "blɪdɪ bɛ, -yɛɛ -maan min 'wl 'wɪdɪ "dra. ³⁴ 'Cee 'ci "nɔnɔndɪ 'e 'trɔa -si yra! Te 'ka 'wl 'wɪdɪ "drɛ "nyian dɪ! Maan ve 'cɛɛ 'nan, min -mienun -a 'ka yei, wa'a Bali tɔa dɪ. -Te an 'wl zɛ -a 'vɪ bɛ, 'e 'ka 'tɛ 'yra -a.

-Te minnun wluan -kanɔn 'va bɛ o -nɔn 'kɔ?

³⁵ -A -mie dra bɛ, min -a laabo 'nan: «Min wuanla -kanɔn 'va 'kɔ? ɛn -te min wluan -kanɔn 'va bɛ, -a 'kɔlɛ -kɔn 'e da 'kɔ?» ³⁶ Maan ve -a san lɛ -bluzan. Fei fɛ 'wɛlɛ -nɛn nɛn waa -fɔa 'trɛ 'ji bɛ, 'i 'ci "nɔn 'wl nɛn e dra bɛ -a da! -Te ya'a fulɛ dɛ, -a -kɔn 'ka bɔa "da "dɪ. ³⁷ Fɛ 'wɛlɛ nɛn min -a -fɔa 'trɛ 'ji bɛ, -tɔ -pɛ nɛn e dra -a bɛ, -nɔjɛ wa'a 'fɔ dɪ. -A 'wɛlɛ "tun "nɛn waa -fɔa 'trɛ 'ji. -Te e ya 'saa 'wɛlɛ -a oo, ɛn -te e ya fɛ 'wɛlɛ 'pee -a oo, -a 'wɛlɛ "tun "nɛn waa -fɔa. ³⁸ "Bɛ -sru -e Bali 'e fɛ 'wɛlɛ zɛ -a bɔ, -e -pɛ nɛn 'e Truman "man "bɛ, 'e -nɔn -yrɛ. Fɛ 'wɛlɛ 'tʊ 'lee 'e tru -pɛ, -a 'bɔ nɛn Bali -a dra.

³⁹ 'Wl -tuwli zɛ -yɛɛ dra "nyian fɛ -tudu pɛɛnɔn nɛn o "flian bɛ -wee vɛ -a. Blamin -tɔ -pɛ a, ɛn -winun -tɔ -pɛ a, ɛn "lomannun -tɔ -pɛ a, ɛn pɔnɔn -tɔ -pɛ a. ⁴⁰ ɛn

'nyian bē, laji fēnun a, en 'trēda fēnun a. 'Pian laji fēnun 'lee 'wee fēnyian, en 'trēda fēnun 'lee 'wee fēnyian.

⁴¹ Yidē 'le fēnyian a 'e 'to, en mlēn -le fēnyian a 'e 'to, en mlēn crēnnun -le fēnyian a 'e 'to. Mlēn crēnnun pēēnōn 'bō zīē, -wee fēnyian 'ka bōa 'e cin man dī.

⁴² -Te ka "ta 'ka 'ci "nōnman -kanōn wluandī da bē, 'wūnun zīē -a da nēn 'ka 'ci "nōn! Fē 'wle nēn waa -fōa 'bē e fulman, -a -tūwli "nēn 'nyian -kaa 'kōlē -le vē -a. 'Pian -te -kaa wluān -kanōn 'va bē te -kaa 'ka 'nyian fē nēn e fulman bē -a dī. ⁴³ Min 'kōlē nēn waa -fōa 'trē 'ji bē, e ya srē vē -a, en -a "kōe 'ka 'e da dī. 'Pian -te e wluān -kanōn 'va bē, e "bia fēnyian, en -a "kōe -kōan 'e da. ⁴⁴ Blamin 'kōlē 'gūē -a 'bō nēn waa -fōa 'trē 'ji. 'Pian tu nēn e wuanla -kanōn 'va bē, e -kōan laji 'kōlē nēn Bali -le 'belidī a -yrō "bē -a.

Fē nēn maan vē zīē -yēē cī 'nan, -te blamin 'kōlē a bē, te laji 'kōlē nēn Bali -le 'belidī a -yrō "bē, e ya "nyian.

⁴⁵ 'Wl 'bō zīē e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«Adan nēn blamin tēdē -a bē, 'trēda blamin -le 'belidī nēn -yrō.» 'Pian Crizi nēn e cī 'le Adan -fōla "dazan 'zu bē, Bali -a wluān -kanōn 'va, e drē lei -a, en e 'belidī -nōan "min lē. ⁴⁶ Laji 'kōlē nēn Bali -le 'belidī a -yrō "bē, -yēē "cēē -trōa -si 'lē dī. 'Pian blamin 'kōlē 'bē -trōa -si 'lē, "bē -sru en e drē laji 'kōlē nēn Bali -le 'belidī a -yrō "bē -a. ⁴⁷ Adan nēn blamin tēdē -a bē, 'trē nēn Bali -a 'si en yaa drē. 'Pian Crizi bē, e 'si laji. ⁴⁸ Adan kludanōn pēēnōn a "le Adan 'bō 'le 'wl 'zu. 'Pian minnūn nēn laji vē -a bē, o ya "le Crizi nēn e 'si laji bē -yēē 'wl 'zu. ⁴⁹ 'Bē nēn 'gūē, -kaa ya "le Adan nēn Bali 'trē 'si en yaa drē bē, -yēē 'wl 'zu. 'Pian tu -tu -taa "bōlē bē, -e -kaa drē "le Crizi nēn e 'si laji bē -yēē 'wl 'zu.

-Mē "wl 'bē dra tu 'le 'srannan?

⁵⁰ 'An "but Zozinōn, 'wl nēn an 'wl zīē -a 'vl "man "bē, -nyrēn 'gū. -Te min a "le blamin nēn -kaa cī -a 'gūē -yēē 'wl 'zu, -a nēn a "man, en -a nyēn a "ji "bē, ya'a 'ko Bali -le mingōnōn trēda dī. En "nyian bē 'kōlē nēn -kaa da fulī vē -a 'gūē, 'belidī nēn ya'a 'nyāan dīē, ya'a 'kōlaman -e 'e drē -yēē vē -a dī. ⁵¹ 'Wl 'tu nēn e ya 'e yōōdī blamin man bē, an "ta -a -ci vē 'cēē. -Kaa pēēnōn 'ka 'cēan -kaadī man dī, 'pian Bali -kaa pēēnōn 'kōlē limlan. ⁵² 'Wl zīē e dra tada en e dra tu "wēnnēn 'wlu. Tu -fōla "da "ji, -te Bali -le 'bei 'nyranman wū bē, minnūn nēn o kaa bē, o wuanla -kanōn 'va te wa'a "nyian kaa dī. En -kaa nēn -kaa yīē -kōan "man "bē, Bali -kaa 'kōlē limlan. ⁵³ Fē nēn maan vē zīē -yēē cī 'nan, blamin 'kōlē nēn 'e da fulī vē -a, en -kadī a 'e 'pladī "man 'gūē, e ya "le 'e lila laji 'kōlē nēn e 'belidī 'yl bē -a, te 'kadī 'ka "nyian -yēē vē -a "fo "dī. ⁵⁴ -Te 'wl zīē e cēēn drēdī man bē, tōōn -e 'wl nēn 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'ji bē, 'e 'lē sōō. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

«Fē nēn waa laabo -ka bē -a -nan -nyan.

Bali -a klī "fo.

⁵⁵ -Ka -le 'plēblē 'ka "nyian blamin da dī.

Ya'a "nyian kōlaman min -tēdī -a dī.» ⁵⁶ Fē nēn yaa maan 'kō -ka min -tēa "bē, 'wl 'wldī "drēdī man nēn. En "nyian bē, 'wl 'wldī "le 'plēblē "sia -pei -tō wūnun va.

⁵⁷ -Kaa Bali muo "fō! E cīla -kaa san Zozi Crizi -va, en e 'plēblē 'nōn -cēē 'nan -e -kaa -ka 'klī.

⁵⁸ -Yēē "wēan 'an "but Zozinōn, an 'ka yē "yi 'kpa, te 'ka 'pē 'e plu dī! 'Ka 'tō 'plēblē 'cēē yi -tēradī Zozi da -a! 'Ka 'fli -nōn Minsan -le 'nyranman 'padī -ji. En -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, 'cēē 'nyranman nēn kaa "paa Minsan lē bē, -a "nēn 'ka 'fo 'e "tūn "dī.

Zozinōn "lala -nōn Zeruzalēm -le vē -a

16 "Lala nēn 'kō 'ka -nōn Zeruzalēm Zozinōn 'le vē -a bē, 'wl nēn maan 'vl Galatī -le glizīnūn lē bē, -a da nēn "ka "drē "nyian! ² -Yēē "wēan 'mōnōn yi -tudū pēēnōn nēn e bōa "bē, min -tu 'e "lala 'pla 'e 'pē -a! Zī min -a 'yl bē, -a da fē nēn 'e 'pla 'e 'pē -a! -Te kaa drē zīē, yi nēn an 'lu 'ka 'va bē, "lala 'bodī wū 'ka 'kōan 'ka man dī. ³ En yi nēn an 'lu bē, minnūn nēn ka o 'si "va "bē, -wēē kō 'cēē "lala zīē -a Zeruzalēm. 'Pian an 'fluba dra, maan "paa "va, en o -ko -a. ⁴ En -te e ya 'nan ku -ku waa bē -e 'ku 'ku.

Pōl 'yēē 'ta wudī 'wl 'vl

⁵ 'Mēn 'vl 'nan an "lo 'ka 'va bē, an -ciala Masedōa. 'Pian ma'an 'mōan -nan nūn dī. ⁶ -A -cin a 'an 'ji 'nan 'an tu -mie drē 'ka 'va. -Te ya'a drēē "yi "dīē, tu -wldī "nēn min 'ka 'kōlaman -e 'e 'ku 'ta wūnan dīē, e -cia "fo 'vaa en an "sia 'ka 'va. 'Pian 'mēn -kudī a 'ka 'lō -e 'an bōla fēnan nēn an "ta -ko bē -a -nan. ⁷ -Te an 'lu bē, ma'an 'ciala "da "dī, -te Minsan wū "man "bē, an "mōan 'ka 'va fōōnōn. ⁸ 'Pian an -fo Efēz 'gū, Pantekōt bōa 'an man 'vaa en an "lo. ⁹ Kōō Minsan -si 'lē 'sū 'mēn 'fla 'bō da, 'nan -e 'an Zozi 'le 'wl 'nōnōnōn vl minnūn "kaga 'lē. 'Pian minnūn nēn o "naan 'an man bē, o ya -nan "kaga.

¹⁰ -Te Timote 'bō 'ka man nūn bē, 'ka drē "yi, "tōō -a -pē -sru 'e tōa 'ka 'va. En -a -cin 'e 'tō 'ka 'ji 'nan e Minsan -le 'nyranman "paa "le 'mēn 'wl 'zu. ¹¹ Te 'ka 'va min -tu 'e Timote va wū drē 'e 'pēla kōda "fo "dī! 'Pian 'ka 'pa "va -yēē lidī 'e da -ji, en e 'bō 'an man 'gū te -a -ci yra "tra. Ku ya -a -pēnnan 'ku 'vale -kaa "but Zozinōn 'a.

¹² -Kaa "but Zozizan Apolo -le vē bē, maan tru 'ba 'tandan 'nan 'e 'lu 'ka 'nanjēn o 'vale -kaa "but Zozinōn -mienūn -a. 'Pian ya'a 'wūlē "man 'nan 'e "lo 'nūn -naagu dī. E 'nan, -te 'e 'wulo -da 'yl bē, te 'e "ta "lo.

Pōl 'wl 'nyranman tin 'ba Korēnti 'nōn lē en yaa 'le 'sran o 'tō budī -a

¹³ 'Ka yīē 'tō 'ka 'fli -va! 'Ka 'tō 'plēblē 'cēē yi -tēradī Zozi da -a! 'Ka "kōe 'e 'kōn 'ka da! Te 'ka 'pē 'e plu dī! ¹⁴ Yldī "yi "nēn e -trōa 'cēē 'wl pēēnōn drēdī -si 'lē!

¹⁵ 'Wl 'tu nēn e ya "le 'an vl 'cēē bē, -nyrēn 'gū. Ka Sefana 'lee 'e 'mangulinūn -tōa. -Wēē drē Akai 'lēglōn 'ji minnūn tēdē nēn o -fō Zozi 'va bē waa. O Zozinōn pēēnōn 'sū. -Yēē "wēan 'an "but Zozinōn, an 'ka tru "baa 'nan, ¹⁶ 'ka 'ta wūla o wei da! En minnūn pēēnōn nēn o "paa o va Minsan -le 'nyranman 'panan bē, 'ka 'ta wūla o wei da "nyian. ¹⁷ Sefana 'lee Fornatu 'lee Akai -le -ta nēn waa 'wū 'an 'nanjēn lē bē, yaan 'ci nran 'kpa tūgl. Kōō zī an o 'yl bē, e drē 'mēn "le 'nan an 'ka pēēnōn 'yl.

¹⁸ Waan "koe "t'an da "le zi waa dra 'ka 'va nun tu p̄eənōn man b̄e -yee 'w̄l 'z̄u. -Yee "w̄eən minnūn n̄eən "le -wee 'w̄l 'z̄u b̄e, 'ka o 's̄ia min -a.

¹⁹ Zozinōn n̄eən Azi 'l̄eḡlōn 'j̄i b̄e, o 'n̄an, o 'ka 't̄o bo. Aki-la 'lee 'e nan Priskil 'lee Zozinōn n̄eən o cin ye -wee 'kuin b̄e, o 'n̄an, o 'ka 't̄o bo 'tandan Minsan -le "w̄eən. ²⁰ En Zozinōn p̄eənōn "o 'n̄an, o 'ka 't̄o bo. 'Ka Zozinōn p̄eənōn 't̄o bu -atu -t̄eḏl̄ -a o man.

²¹ 'Ka 't̄o budl̄ n̄eən 'ḡuē, m̄eēn 'b̄e 'c̄rēn -t̄e 'an 'p̄e -a.

²² Min n̄eən ya'a Minsan ye "ȳi "d̄iē, Bali 'e 'w̄l "n̄eən -k̄k̄ -a san l̄e. Maranata! Minsan 'e 'ta!

²³ Minsan Zozi 'le "ȳi 'e 'k̄k̄ 'ka p̄eənōn 'va!

²⁴ -Kaa dr̄e "le min -t̄uwli 'z̄u Zozi Crizi -le "w̄eən, -yee "w̄eən an 'ka p̄eənōn ye "ȳi.

2 Korenti

1 'An 'bɔ ɔɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'ɔɔ 'a nɛn an drɛ Zozi Crizi -lɛ 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ 'ku 'vale -kaa 'buɔ Zozizan Timote -a. Kua crɛn -tɛ Bali -lɛ -leglizɪ nɛn Korɛnti flɔ bɛ -a -ji 'nɔn lɛ. ɛn e ya 'nyian Bali -lɛ minnɔn pɛɛnɔn nɛn Akai 'lɛglɔn 'ji bɛ -wee vɛ -a. ²-Kaa 'tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Ɔɔl Bali muo "fɔ 'wɪ nɛn Bali -a drɛ Zozinɔn lɛ bɛ -a man

³-Kaa Bali 'tɔ bɔ! -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi 'tɪ "a. ɛn -yɛɛ cɪ 'tɪ "nɛn min nyrinda -sɛan "da "bɛ -a. E ya Bali nɛn e -kaa "koe -tɔɔ -kaa da bɛ -a. ⁴Yra yɪdɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔɔ -kaa man bɛ e -kaa "koe -tɔɔ -kaa da. Yaa dra zɪɛ 'nan -e -kaa 'bɔ "nyian, -kaa -kɔɔla "wɔ minnɔn nɛn yra yɪdɪ 'tɔ 'tʊdʊ pɛɛnɔn bɔɔ "o man bɛ, o "koe "tɔɔdɪ -a 'o da. Zɪ Bali 'bɔ -kaa "koe "tɔ -kaa da bɛ -a -tʊwli "nɛn "nyian -kaa dra -wee "lɛ. ⁵E ya 'wɪ 'kpa -a 'nan -kaa yra ye "kaga -kaa ya Crizi -lɛ vɛ -a -lɛ "wɛan. ɛn e ya "nyian 'wɪ 'kpa -a, 'nan Crizi -kaa "koe -tɔɔ -kaa da 'kpa tɪglɪ.

⁶-Yee "wɛan -tɛ ku ya 'ku yra yɪnan bɛ, e ya 'cɛɛ 'wɪ 'yi "a. Kɔɔ ku yra ye 'nan -e 'ka "koe 'e 'kɔn 'ka da, -e 'ka 'si 'wɪ 'ji. ɛn -tɛ Crizi 'ku "koe -tɔɔ 'ku da bɛ, e ya 'cɛɛ 'wɪ 'yi "a "nyian. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ e 'ka "koe -tɔɔ 'ka da, ɛn e 'ka 'man -tɔɔ 'plɛblɛ yra yɪdɪ -tʊwli "nɛn e bɔɔ -kaa pɛɛnɔn man bɛ -a -ji. ⁷'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, nyɛn 'ka 'ku 'ji 'cɛɛ "wɛan dɪ. Kɔɔ kua -tɔɔ 'nan, -tɛ ka ya 'ka yra yɪnan "lɛ 'kue 'wɪ 'zʊ bɛ, Crizi -taa 'ka "koe "tɔɔlɛ 'ka da "lɛ 'kue 'wɪ 'zʊ "nyian.

⁸'Ku "buɔ Zozinɔn, ku ya "vale 'ka -tɔ 'nan yra yɪdɪ -dan tʊ 'bɔ 'ku man Azi 'lɛglɔn 'ji. Yra yɪdɪ zɪɛ e 'nan 'ku da 'e 'ciɪla "da. 'Ku "koe 'si 'ku da "fo, ɛn 'ku 'ci nɔn 'nan 'ku 'wulo 'ka 'bɔɔla "va "dɪ. ⁹'Wɪ 'kpa, -a -cin -tɔ 'ku 'ji 'nan minnɔn "ta 'ku -tɛɛman. Bali -si -nɔn 'nan 'wɪ zɪɛ 'e bɔ 'ku man -e 'ku vɪlɛ 'ku yi -tɛra 'ku 'bɔ 'fli da dɪ. 'Pian -e 'ku yi -tɛra Bali 'bɔ nɛn e minnɔn wuanla -kanɔn 'va bɛ -a da. ¹⁰Bali 'bɔ zɪɛ -yɛɛ 'ku 'sʊ -kadɪ nɛn e "ta paan bɔɔ 'ku man bɛ -yɔɔ. ɛn yaa dra tian cɛɛgʊ yi -a zɪ. ɛn "nyian bɛ, 'ku 'bli a -yɛɛ 'nan, yaa dra tian 'trilii. ¹¹'Pian 'ka 'bɔ cɛɛ -tɔɔ 'ku 'wɪlu Bali trʊ 'badɪ -a 'kʊɛ. -Tɛ min "kaga -a drɛ zɪɛ, -a -nan nɛn Bali -taa "yi "dreɛ 'kʊɛ, -e "yi "nɛn Bali -a drɛ 'kʊɛ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, min "kaga 'o Bali muo "fɔ.

Ɔɔl -a 'vɪ 'nan 'e -ciala Korɛnti, 'pian ya'a "nyian -kʊlɛ dɪ. -Mɛ "lɛ "wɛan?

¹²'Wɪ nɛn 'ku 'ci "nranman bɛ -nyɛn 'nan, 'ku 'wulo -ji "nɔnɔndɪ 'ka tin tɛa 'ku da dɪ. Kɔɔ ku ta 'wɔ min -tʊdʊ pɛɛnɔn 'va 'ku 'ci 'fɪdaa 'a "lɛ zɪ Bali -a dra bɛ -yee 'wɪ

'zʊ. ɛn 'ka 'va nɛn kua drɛ "buɔ. 'Pian blamin -lɛ 'wɪ 'tɔdɪ "cɛɛ -maan ku 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ, Bali -lɛ "yi "nɛn. ¹³ɛn "nyian bɛ, ku 'ka "vale 'nan 'ku 'wɪ nɛn e "mlianla 'ka da bɛ 'ku crɛn -tɛa 'cɛɛ 'fluba 'ji dɪ. -Tɛ kaa ta 'vɪ bɛ, 'wɪ nɛn kaa 'man bɛ, tɛ -a 'bɔ nɛn, 'wɪ 'pee -cin 'ka 'ku 'ji -a -sru "dɪ. -A -cin a 'an 'ji 'nan, ka -taa 'wɪ 'gʊɛ -a -ci manlɛ 'kpa tɪglɪ. ¹⁴'Wɪ 'bɔ zɪɛ kaa -ci mandɪ 'sia 'sɛzɛnɔn 'va. -Nyɛn 'nan yi nɛn Minsan Zozi -taa "man "bɛ, 'ka 'ci -taa "nranlɛ 'kue "wɛan ɛn 'ku 'ci -taa "nranlɛ 'cɛɛ "wɛan.

¹⁵'Wɪ zɪɛ an yi -tɛra "da 'kpa tɪglɪ, -a -nan nɛn maan 'pla 'nan 'an 'lʊ "flizan wo 'ka 'va, -e 'ka Bali -lɛ "yi "yɪ "nyian. ¹⁶Maan 'pla 'nan 'an 'ciɪla 'ka 'va -e 'an 'ku Masedɔɔ 'lɛglɔn 'ji. "Bɛ -sru "mɛɛn vɪnan 'an "sia Masedɔɔ 'lɛglɔn 'ji bɛ, -e 'an 'ciɪla "nyian 'ka 'va. Maan dra zɪɛ 'nan "mɛɛn vɪnan 'an 'ko Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, -e 'kaan 'nɔn -si lɛ. ¹⁷'Wɪ zɪɛ -a -cin nɛn paan 'an 'ji 'nan 'an dra, 'pian ma'an dreɛ dɪ. Tɛ 'ka 'ci "nɔn 'nan 'an wei a "flivli "dɪ! ɛn tɛ 'ka 'ci "nɔn 'nan an 'wɪ dra "lɛ min -mienun -lɛ 'wɪ 'zʊ dɪ! Kɔɔ waa vɛ 'wɪ man -inyan, tɛ e ya -cɛɛɛ -a.

¹⁸Bali a 'kue 'wɪ 'nan yɪzan -a. 'Wɪ nɛn 'ku 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn kua 'vɪ 'cɛɛ. 'Wɪ 'pee -cin 'ka 'ku 'ji -a -sru "dɪ. ¹⁹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali -pɪ Zozi Crizi wei 'ka "flivli "dɪ. 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ bɛ yaa dra. 'An 'bɔ 'lee Sila 'lee Timote 'bɛ -yee 'wɪ 'vɪ 'cɛɛ. ²⁰'Wɪ 'kpa, 'wɪ "yi pɛɛnɔn nɛn Bali 'e 'nan 'e 'cɛn 'e dra minnɔn lɛ bɛ, Zozi Crizi 'bɛ drɛ -a 'lɛ sɔɔzan -a. -Yee "wɛan -kaa -ciala Zozi Crizi -va, -e -kaa vɪ 'nan 'e drɛ zɪ 'nan -e Bali 'tɔ 'e drɛ -dan. ²¹-A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'bɔ bɛ -kaa man -tɔɔ 'plɛblɛ Crizi -lɛ 'wɪ 'ji. -Yɛɛ -kaa 'si "va 'yee 'nyranman 'panɔn 'a, ²²ɛn e -kaa -kɔnɛn 'pla 'yee vɛ -a. Yaa drɛ 'yee lei 'saun 'nɔndɪ -a -cɛɛ. -Yɛɛ cɪ "lɛ "yi "nɛn e -taa -a -nɔnɛ -cɛɛ bɛ -a va fɛ tɛdɛ -lɛ 'wɪ 'zʊ.

²³Bali 'bɛ cɪ 'mɛn 'wɪ 'nan yɪzan -a, -tɛ an 'wɪ 'sɛn bɛ, 'e 'wɪ "nɛn -kɔn 'mɛn. Fɛ -lɛ "wɛan nɛn ma'an "nyian 'lʊlɛ 'ka 'va dɛɛ, -nyɛn 'nan an 'ka "vale 'an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'klagla -e 'ka 'ta 'e drɛ -trɔɔɔ dɪ. ²⁴ɛn ku 'ka -a -wɛɛnan 'nan, kʊɔ nɛn ku -kɔn "tin 'banɔn 'a 'cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da da dɪ. 'Pian ku ya -a -wɛɛnan 'nan 'ku "paa 'ka 'va -e ci "nrandɪ 'e 'kɔn 'ka 'lɔ. Kua -tɔɔ 'nan 'ka man a 'e 'tɔdɪ 'plɛblɛ 'cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da -ji.

2 An 'ka "vale 'ka 'ta 'e drɛ -trɔɔɔ dɪ. -Yee "wɛan maan 'yɪ "yi -e 'an vɪlɛ 'an 'lʊ 'pee wɔ 'ka 'va dɪ. ²Cɛɛ 'an 'ci "nranman paan, ɛn -tɛ an 'ka 'ta drɛ 'trɔɔɔ bɛ, -tʊnʊn 'bɛ 'an 'ci "nranman "nyian? E 'ka "fo "dɪ. ³'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nɛn an 'fluba 'tʊ crɛn -tɛ 'cɛɛ. Maan drɛ zɪɛ 'nan -e "mɛɛn vɪnan 'an "lʊ "bɛ, tɛ ka 'wɪ -mie paala "da. Kɔɔ an 'ka "vale 'nan 'ka 'bɔ nɛn ka ci "nrandɪ -nɔn

'men be 'kaan 'ta dre -trɔɔɔɔ dt. An yi -tera "da 'nan -te ci "nrandi a 'an 'ɔ be, -a 'wɔ -taa "nyian "cee 'ci "nranɛ. ⁴Fluba zɛ, tu nen an ya -a cren -tenan 'cee be, te 'cee 'wɔ 'an 'ta dre 'trɔɔɔɔ, en te 'wɔ "naan 'an man. Maan cren -te 'cee 'an yra le yie 'yi 'a. Ma'an cren -teɛ 'cee 'nan, -e 'ka 'ta 'e dre -trɔɔɔɔ dt. 'Pian maan cren -te 'cee 'nan -e 'ka -tɔ 'nan an 'ka ye 'yi 'kpa tɔɔɔɔ.

Min 'wɔ 'wɔɔɔɔ "dra be waa man wɔ "cɛa

⁵'Ka 'va min -tu -le 'wɔ 'wɔɔɔɔ "nen yaa dre 'men be, e min ta dra -trɔɔɔɔ. Maan ve 'cee 'nan 'an 'saza "cɛa 'yaan 'ta dre 'trɔɔɔɔ dt, e 'ka pɛɛnɔn 'ta dre 'trɔɔɔɔ. 'Pian e 'ka "le 'an -bloloo -sen "va "di, e min "kaga 'ta dre 'trɔɔɔɔ 'ka yei. ⁶Min zɛ, 'wɔ nen 'ka 'va min "kaga 'ci dre 'tuwli en waa "nen kɔnɔn -yrɛ "be, e 'kɔ "yi. ⁷'Be nen 'guɛ, 'ka man wɔ 'cɛ, -e 'ka "koe "tɔ 'e da. "Tɔɔɔ -a -pɛ -sru 'e tɔa, -e -a "koe 'e 'si 'e da "fo. ⁸-Yee "wean an 'ka tru "baa, 'ka -kɔnɔn -yrɛ 'nan kaa ye "yi. ⁹Fluba nen maan cren -te 'cee be, kaa ta wɔ dre. An 'ka muo -fa. 'Ka 'nan-jendɔ -le "wean nen maan dre zɛ en kaan wei 'man "yi. ¹⁰Min nen kaa man wɔ 'cɛ be, 'an 'kɔ "nyian "an man wɔ "cɛa. En -te e ya paan "men 'saza 'a be, maan man wɔ 'cɛ 'cee "wean, Crizi a 'men 'wɔ 'nan yɔzan -a 'wɔ zɛ -a -ji. ¹¹Maan dre zɛ 'nan -e Satan 'e vɔɔɔ 'e -kaa man yɔ dt. Kɔnɔn -kaa -tɔa 'nan 'wɔ zɛ Satan -a "vale 'e dra.

'Wɔ nen e dre Troas be -nyren 'gu

¹²An 'bɔla Troas fla, en an Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn 'vɔ min pɛɛnɔn ɛ. Minsan -a -si 'le 'su 'men 'kpa tɔɔɔɔ. ¹³'Pian te 'an 'ci 'kla "tra "di, kɔnɔn ma'an 'an "buɔ Zozizan Tit yɔɔ dt. -Yee "wean nen an 'si 'nan nun, en an Masedɔa 'lɛɔɔn 'ji si 'sia.

Crizi fe pɛɛnɔn 'klɔ

¹⁴-Kaa Bali muo "fo! Kɔnɔn yaa dre en Crizi fe pɛɛnɔn 'klɔ. En e -kaa sen Crizi -le -guliga -va. Yaa dre zɛ 'nan -e -cee "wean min pɛɛnɔn 'o -kɔla Bali -tɔdt -a "le 'nan -lazigɔn nen -a -koei "a 'nɔnɔnɔn be -yɛɛ ci fuilanan "man. ¹⁵'Wɔ 'kpa, -kaa Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn ve minnɔn pɛɛnɔn ɛ. Bali "le 'va be, -yɛɛ ci "le -lazigɔn nen -a -koei "a 'nɔnɔnɔn be -yee 'wɔ 'zu. -Kaa Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn ve minnɔn nen o ya -si nen e o "sia 'wɔ 'ji be -a da be -wɛ. En -kaa ve minnɔn nen o ya -si nen e o "sia Bali man be -a da be -wɛ. ¹⁶Minnɔn zɛ "o "kui maan "wɔɔɔ -e -kadɔ 'e dre -wee ve -a. 'Pian minnɔn nen "o "kui maan "yi "be, 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ -yɛɛ dra -wee ve -a. Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn zɛ, -tɔ -pɛ 'be "sɔa -a vɔdt -a? ¹⁷'Kue ve be, ku 'ka minnɔn nen o Bali wei baaman -e 'o fe -wɛɛ "a be waa dt. 'Ku 'ci 'fɔdaa 'a nen ku Crizi -le 'wɔ ve minnɔn ɛ. Ku ya Crizi 'sunɔn 'a. Bali 'kɔ 'be 'nyranman zɛ -a -pɛba 'wɔ 'ku 'ɔ, en -a ɛ nen kua -sru "ve.

-Tɛ -maan en Zozi 'le 'pasiazan 'tɔ "yi bɔala?

3 -Te ku ya 'wɔnɔn zɛ -a vɔnan be, -a -ci nen 'nan ku ya 'ku 'fli 'tɔ "yi -wɛɛnan? -Te 'be "cɛɛ dɛ, ku ya -a -wɛɛnan 'nan 'ku 'wɔ dra "le min -mienun -le 'wɔ 'zu?

Kɔnɔn 'nyranman nen waa "paa be, waa 'fluba -kɔnɔnman 'cɛɛ, en 'nyranman nen waa 'pa 'ka 'va be waa 'fluba 'nan laabo 'ka 'ɔ. -Cɛɛ, 'kue ve 'ka zɛ dt. ²'Pian 'ka 'kɔ cɛɛ ci "le 'kue 'nyranman 'pa 'fluba 'le 'wɔ 'zu. En 'fluba zɛ -yɛɛ ci 'e 'cren -tɛdt 'ku souba ji. Min -tudu pɛɛnɔn 'a ye, en o -kɔlaman -a ta vɔdt -a. ³-A -ci a 'wein 'nan ka ya 'fluba nen Crizi -a cren -te be -a. 'Nyranman nen kua 'pa be -a va nen e ciɔla en yaa cren -te. Ya'a cren -tɛɛ -gla 'yi 'a dt, en ya'a cren -tɛɛ -kɔɛ 'fuɔ da dt. 'Pian Bali nen -a yie a "man "be -a lei va nen e ciɔla en yaa cren -te. Yaa cren -te 'ka souba ji, en 'ka souba zɛ e ya nen -a. ⁴Fɛ -le "wean nen 'ku "koe "a 'ku da 'wɔ zɛ -a vɔnan be, -yɛɛ ci 'nan Bali nen e ciɔla Crizi -va en e 'ku 'pa 'sia be, ku yi -tɛala "da. ⁵Kɔnɔn -a -cin 'ka 'ku 'ji 'nan, 'ku 'pɛ "sɔa 'wɔ zɛ -a dɛdt -a 'ku 'kɔ 'a dt. 'Pian Bali 'plɛɛle -nɔn 'kue, -a -nan nen ku -kɔlaman 'wɔ zɛ -a dɛdt -a. ⁶'Wɔ 'kpa, -yɛɛ -maan ku -kɔlaman Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn vɔdt -a minnɔn ɛ. 'Wɔ 'nɔnɔnɔn zɛ -yɛɛ -kɔlaman min -plidɔ -a Bali man "nyian 'e 'pɛɛ. E 'ka "le -pei -tɔ wɔnɔn nen 'e 'cren -tɛdt -e min 'e 'ta wɔla "da "be -yee 'wɔ 'zu dt. 'Pian Bali lei 'saun 'kɔ 'be dra -e min 'e -pli Bali man. -Kaa -tɔa 'nan 'ta wɔladɔ -pei -tɔ wɔnɔn da min 'kɔ 'le 'plɛɛle 'a be e min -nɔn "ka ɛ, 'pian 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ Bali lei 'saun 'be -nɔn "min ɛ.

⁷'Wɔ nen e dre Moizi tu va 'li be, -kaa ci "nɔnɔn "da! -Pei -tɔ wɔnɔn 'bɔ a 'e 'cren -tɛdt -kɔɛ 'fɔnɔn da, en Moizi -ta 'e 'ɔ le -a Izrael 'nɔn 'va. Moizi yra "bia "buɔ -yee "wean Izrael 'nɔn 'ka -kɔlale -a yra -nanjendɔ -a dt. 'Pian te 'be 'ka 'nɔnɔnɔn dt. -Pei -tɔ wɔnɔn 'be min -nɔn "ka ɛ be, -a 'sudɔ -maan nen Bali -le -dan Moizi yra bii "buɔ zɛ. ⁸-Yee "wean -kaa -tɔ 'nan, min nen e Bali lei 'saun "sua be, e Bali -le -dan bɔala e -ciala "da.

⁹-Kaa 'yɔ 'nan min nen e -pei -tɔ wɔnɔn 'vɔ minnɔn ɛ be, e Bali -le -dan kɔnɔn, 'pian te -pei zɛ e min -nɔn "ka ɛ. -Yee "wean -kaa -tɔ 'nan min nen e 'wɔ 'nɔnɔnɔn ve minnɔn ɛ be, e Bali -le -dan -kɔnɔnman e -ciala "da. Kɔnɔn minnɔn zɛ Bali o "siala min tɔɔɔ 'a 'e 'ɛ. ¹⁰-Te waa "fli zɛ -a kɔnɔn 'e cin man be, Bali -le -dan tɛde be e 'ka fe -tu -a -yee -dan "flizan man dt. ¹¹-Kaa 'yɔ 'nan -pei -tɔ wɔnɔn nen wa'a 'fulɛ -trilii dɛ, o Bali -le -dan kɔnɔn min ɛ. -Yee "wean -kaa -tɔ 'nan 'wɔ 'nɔnɔnɔn nen e ya -nan 'li 'trilii be, e Bali -le -dan -kɔnɔnman e -ciala "da.

¹²'Wɔ zɛ -a ɛ nen 'ku 'bli ci, -yee "wean ku 'wɔ ve 'ku 'ta le 'ku "koe "a. ¹³'Kue ve be, ku'a 'yra tɛa "le Moizi -le 'wɔ 'zu dt. Kɔnɔn e sɔ 'pa 'e yra 'nan -e Izrael 'nɔn 'o vɔɔ 'o -tɔ 'nan -a yra nen e "bia be e dra tu "wennen 'wɔ dt. ¹⁴En Izrael 'nɔn 'kɔ 'o 'fli "trɔɔɔ dre "yuyu. -Yee "wean -e 'e kɔ cɛɛɔ yɔ -a be, -te o ya Bali -le -pei 'fluba ta vɔnan be, e ya "le sɔ a tian 'e 'padɔ "da, en wa'a 'ci maan dt. 'Pian min nen 'o 'vale Crizi -a o dre min -tuwli "a be, -a san ɛ nen sɔ zɛ e -kɔnɔn 'e 'sidɔ "da. ¹⁵'Wɔ 'kpa, cɛɛɔ yɔ -a tian be, -te o ya Moizi -le 'fluba ta vɔnan be, e ya "le sɔ a 'e 'padɔ -wee 'wɔ 'ci mandɔ da. ¹⁶'Pian -te Izrael 'nɔn 'kɔ 'si 'wɔ 'wɔɔɔ "dɛdt man, en 'o 'fli -nɔn Minsan ɛ be, sɔ zɛ e "sia -wee 'wɔ 'ci mandɔ da. ¹⁷Minsan nen maan 'vɔ 'nan 'o 'fli -nɔn -yrɛ 'guɛ, Bali lei nen maan ve. Kɔnɔn min nen Bali lei 'saun -a "paala be, -pei -le 'plɛɛle 'ka "da "dt. ¹⁸-Kaa 'kɔ 'guɛ, sɔ 'ka "nyian 'e 'padɔ -kaa yra dt.

-yee "wēan -kaa Minsan -le -dan ye tūglī. -Te -kaa ya -yee -dan 'bō 'nanjennan bē, e -ko -kaa liladī -a, te e -ko 'padī -a "da, -e -kaa drē "le -yee 'wī 'zū. Minsan 'bē 'wī zīē -a dra 'yee lei 'saun 'a.

Pōl -le 'nyranman

4 Bali 'ku nyrinda 'si, ēn e 'yee 'wī 'nōnōn vīdī -pē-ba 'wū 'ku 'lō. -Yee "wēan 'ku "kōe 'ka 'sia 'ku da 'nyranman zīē -a 'panan dī. ² Ēn 'wūnūn nēn min -a dra 'e yōōdī te o min -tēa 'yra -a bē, ku 'ka "vale 'ku dra dī. Ēn ku'a minnūn see "paaman 'ku wei -a 'nan -e 'o yī -tēra Zozi da dī. Ēn "nyian ku'a Bali wei baaman dī. 'Wī 'kpa, 'wī pēēnōn zīē ku'a dra dī. 'Pian 'kue vē bē, 'ku 'ci 'fīdaa 'a nēn ku Bali -le 'wī tūglī ve minnūn lē 'wein. 'Wī nēn kua dra -e minnūn pēēnōn 'o -tō 'nan, 'nyranman 'gūē -a 'pazan nēn kua bē, -nyrēn zīē. Bali 'bē cī 'kue 'wī 'nan yīzan -a.

³ Bē a zī, 'pian -te Zozi 'le 'wī 'nōnōn nēn kua ve minnūn lē bē, -a -ci a tian 'e yōōdī min -mienūn man bē, 'wī zīē yaa -kōōnman 'nan, minnūn zīē o ya -si nēn e o 'sia Bali man -kōōbli bē -a da. ⁴ Wa'a yī tēala Zozi da dī, kōō Satan nēn e cī minnūn zīē -wee bali -a bē, e -wee 'wī 'cī mandī 'lē 'wū. Yaa drē zīē 'nan -e 'o vīlē 'o Zozi 'le 'wī 'nōnōn 'cī man dī. -Yee "wēan Zozi Crizi nēn e Bali -kōōnman minnūn lē bē wa'a -yee 'tē 'san ye dī.

⁵ 'Ku 'bō 'fīlī -le 'wī "cēē kua ve minnūn lē dī, 'pian Zozi Crizi -le 'wī 'nōnōn nēn kua ve minnūn lē. Kua ve 'nan -yēē cī Minsan -a, ēn ku 'ka 'sua 'wī zīē -a Zozi 'bō 'le "wēan. ⁶ 'Lī bē, Bali -a 'vī 'nan:

«Tē 'san 'e 'sēn klun va!» Ēn 'bē nēn 'gūē Bali 'yee 'tē 'san zīē -a -sēn 'ku sōuba 'jī. Yaa drē zīē -e minnūn 'o -yee -dan cī yī. -Yee -dan zīē -a 'bō nēn Zozi Crizi -a -kōōnman minnūn lē.

⁷ 'Pian Bali -le 'tē 'san nēn e -sēn 'ku sōuba 'jī zīē, e ya 'e 'padī 'ku 'jī 'le 'nan 'ku yīfē -dan lē 'wī 'zū. Bali -a 'pa 'ku 'bō nēn ku cī -kōō "tūn "a 'gūē 'ku 'jī. Yaa drē zīē 'nan -e minnūn 'o -tō 'nan -yee 'plēblē nēn -a -kōō "manvē "ka "dīē, -yēē -maan 'ku -yee 'nyranman "paa, 'pian 'ku 'bō 'le 'plēblē 'a "cēē dī. ⁸ 'Ku yī ye minnūn lō -pē pēēnōn 'jī, 'pian ku'a 'klanman 'bē 'lō dī. Tū -mie bōā "bē 'wī nēn kō 'ku drē bē ku'a tōā dī, 'pian 'ku 'pē -sru 'ka 'tōāman dī. ⁹ Ēn tū -mie bōā "bē minnūn 'tē "paa 'ku da, 'pian Bali 'ka 'e yīē 'sia 'ku 'va dī. Ēn tū -mie bōā "bē, minnūn 'ku -tīala "tra, 'pian 'ku 'wulo bōāla "va.

¹⁰ Yī -tudu pēēnōn man bē, 'ku 'ta a 'e "fluladī -ka lē "le zī e drē Zozi lē bē -yee 'wī 'zū. E dra zīē 'nan -e minnūn 'o cī yī 'nan Zozi 'le 'belidī nēn 'ku 'lō. ¹¹ Fē nēn maan ve zīē -yēē cī 'nan, tū nēn ku ya tian 'trē da 'gūē, Zozi 'le 'nyranman 'padī -le "wēan nēn 'ku 'ta a 'e "fluladī -ka lē. 'Pian e ya zīē 'nan -e minnūn 'o cī yī 'nan, 'ku 'bō nēn -kadī a 'kue vē -a bē, Zozi 'le 'belidī nēn 'ku 'lō. ¹² Zozi 'le 'nyranman nēn kua "paa zīē, e 'ku 'ta "flumlan -ka lē, 'pian e 'belidī nēn ya'a 'nyaan dīē -a -nōān 'cēē.

¹³ E 'ku 'ta "flumlan -ka lē, 'pian te kua dra 'kue yī -tēradī Bali da -le "wēan. Kōō e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -le 'fluba 'jī 'nan:

«An yī -tēala Bali da,

-yee "wēan an -yee 'wī tin "baa.» 'Wī 'tūwli zīē -nyrēn 'kue vē -a. 'Ku 'bō "nyian "ku yī -tēala Bali da, -yee "wēan ku -yee 'wī 'nōnōn tin "baa. ¹⁴ Ēn "nyian bē kua -tōā 'nan, Bali nēn e Minsan Zozi wluān -kanōn 'va bē, e 'ku wuanla -kanōn 'va "le zī yaa drē Zozi lē bē -yee 'wī 'zū. Yaa dra zīē -e 'e 'ku -kaa pēēnōn 'a 'e "srōn. ¹⁵ 'Wī pēēnōn zīē 'cēē "wēan nēn kua dra. Kua dra zīē 'nan -e Bali -le "yī 'e fuila "man min "kaga 'va, -e 'o 'tō -dan nōn Bali lē te waa muo -fōā.

¹⁶ 'Wī zīē -yee "wēan nēn 'ku "kōe 'ka 'sia 'ku da dī. 'Wī 'kpa, 'ku 'kōlē "kōe "a -nyannan, te e -ko sredī -a 'sēzenōn. 'Pian 'belidī nēn Bali -a -nōn 'kue bē, Bali "kōe -nōān -yrē 'e -trē yī -tudu pēēnōn man. ¹⁷ Yī yīdūnūn nēn o bōā 'ku man 'gūē, o ya 'sēzenōn, ēn o ya tū "wēn -nēn 'wlu. 'Pian e ya 'kue 'wī "yī "a, kōō o ya 'ku 'man wūūnan -e Bali 'e -kōlā 'tō -dan nēn -a -kōō "manvē "ka "dīē -a -nōndī -a 'kue 'lī "fo "le vē -a. ¹⁸ Fē nēn maan ve zīē -yēē cī 'nan, fē nēn min -a ye 'e yīē -a bē, -a lē "cēē 'ku 'bli cī dī. 'Pian fē nēn min 'ka -a ye 'e yīē -a dīē, -a lē nēn 'ku 'bli cī. Kōō fē nēn min -a ye 'e yīē -a bē, -yee 'mōndī a tū "wēnēn 'wlu. 'Pian fē nēn min 'ka -a ye 'e yīē -a dīē, e "mōān 'lī 'trilīi.

Fē nēn Pōl 'bli a -yrē "bē yaa 'vī

5 Kua -tōā 'nan 'kōlē nēn ku cī -jī 'trēda 'gūē, e ya "le segle pannen 'wlu nēn ku cī 'tū "wēnēn 'le vē -a. -Te e srē bē, 'kōlē nēn Bali -a drē 'e 'pē -a bē, e -taa -a -nōnlē 'kue. -Yēē -kōān "le 'kue 'kōn tūglī 'le 'wī 'zū. Blamin "cēē -tō 'e 'pē -a dī. E ya lajī, ēn ya'a 'srēman 'lī "fo "dī. ² 'Wī 'kpa, 'bē nēn ku ya tian 'trēda 'gūē, 'ku "kōe "a -nyannan. Ēn ku ya "vale 'nan 'kōlē nēn Bali -taa -a -nōnlē 'kue bē 'e 'kōn 'ku da 'va. ³ Kōō -te 'kōlē zīē -nyrēn 'ku da ēn ku -ka bē, ku'a 'kōān 'ku plūdī dī. ⁴ Fē nēn maan ve zīē -yēē cī 'nan, -te ku ya tian segle pan -nēn 'gūē -a 'wlu bē, 'ku "kōe -nyaan ēn ku -trunman. 'Pi -an e 'ka 'nan ku ya -kadī -wēēnān -e 'ku 'si segle pan -nēn 'gūē -a 'wlu dī. E 'ka zī dī, 'pian ku ya "vale 'ku 'kōlē 'trē bē -nyrēn 'e 'kōn 'ku da, 'nan -e 'ku 'kōlē nēn -kadī a 'e plādī "man 'gūē 'e līlā 'kōlē nēn 'belidī a -yrō "bē -a. ⁵ Ēn Bali -kaa 'man wūū 'wī zīē -yee vē -a. Kōō e 'yee lei 'saun 'nōn -cēē "yīnūn nēn yaa 'plā -cēē bē -a va fē tēdē -a.

⁶ -Yee "wēan tū pēēnōn man bē, 'ku "kōe "a 'ku da. Kua -tōā 'nan, -te 'kōlē 'gūē e ya tian 'ku da bē, te ku ya 'ku 'sidī Minsan man -kōōbli. 'Pian 'ku "kōe 'ka 'e 'sidī 'ku da dī. ⁷ Ku'a Minsan ye 'ku yīē -a dī, 'pian ku yī -tēala "da ēn ku ya -a -sru. ⁸ 'Ku "kōe "a 'ku da tū pēēnōn man. Ēn ku ya "vale 'ku 'sia 'kōlē 'gūē -a -sru -e 'ku 'ku Min -san "srōn. ⁹ 'Wī nēn e cī 'ku man 'wī -dan a bē, -nyrēn 'nan 'ku 'sō Minsan lē. -Te ku ya tian 'kōlē nēn 'ku da 'gūē -a -jī oō, 'ku 'sō -yrē. Ēn -te ku 'si 'kōlē 'bō -sru oō, 'ku 'sō -yrē. ¹⁰ Kōō yī -tū bōā "bē, -kaa tudu pēēnōn bōāla 'jī Crizi cēin -da. Yī zīē -a da nēn 'nyranman nēn min -tū -a 'pa bē, yaa -sru "ve. Tū nēn e ya 'trēda 'gūē, -te 'wī "yī "nēn yaa drē bē, yaa man -kōpa ye, ēn -te 'wī 'wlidī "nēn yaa drē bē, yaa man -kōpa ye.

Crizi -kaa yei "sen 'e cin va -kaa 'vale Bali -a

¹¹ Minsan -taa 'kue 'wɪ tin 'balɛ. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "kɫan "paa 'ku 'ji. -Yee "wɛan nɛn kua -wɛɛman 'nan, 'wɪ nɛn kua ve minnun lɛ bɛ 'o man "yi -e 'o -sɔɔnɫa Zozi -sru. Bali a -tɔa 'nan 'wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'ku man, ɛn -a -cin a 'an 'ji "le 'nan 'wɪ zɪɛ kaa -tɔa 'nan -yɛɛ cɪ 'ku man. ¹² Ku 'ka 'ku 'fli 'tɔ -wɛɛnan 'wɪnɪn zɪɛ -a vɪdɪ -a dɪ. 'Pian 'wɪnɪn zɪɛ kua 'vɪ 'cɛɛ 'nan -e 'ka -kɔɫa 'ku 'sɪ -fɔdɪ -a. -E 'ka -kɔɫa 'wɪ 'ci vɪdɪ -a min -mienun lɛ. Kɔɔ minnun zɪɛ 'o 'fli -kɔɔnɫan fɛnɪn nɛn min -a ye 'e yɪɛ 'a bɛ -a, 'pian 'wɪ nɛn o ji bɛ, e 'ka 'wɪ "yi "a dɪ. ¹³ -Te kaa ye 'nan, ku 'wɪ dra "le minnun nɛn 'o 'wulo 'ka o da dɪɛ, -wee 'wɪ 'zɔ bɛ, Bali 'tɔ nɛn kua -wɛɛman 'nan 'e drɛ -dan. ɛn -te kaa ye 'nan, ku 'wɪ dra "le minnun nɛn 'o 'wulo a o da bɛ, -wee 'wɪ 'zɔ bɛ, 'cɛɛ "wɛan nɛn kua dra.

¹⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn kua dra bɛ, Crizi -le 'ku yɪdɪ "yi "le "wɛan nɛn kua dra. Kua -tɔa 'nan -yɛɛ min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɪ. E ya "mɛn "le 'nan min pɛɛnɔn 'bɛ kaa. ¹⁵ E min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɪ 'nan -e minnun nɛn o yɪɛ cɪ "man "bɛ, 'o vɪɛ 'o 'kɔn 'trɛda 'o 'bɔ 'fli -ji dɪ. 'Pian -e 'o 'kɔn 'trɛda Crizi nɛn e min pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɪ, ɛn Bali -a wɫuan -kanɔn 'va bɛ -yɛɛ vɛ -a.

¹⁶ -Yee "wɛan 'bɛ nɛn 'gɹɛ, -ka'a "nyian min -nanjɛan 'e 'kɔɫɛ man -e -kaa -yɛɛ 'wɪ vɪ dɪ. -Te 'wɪ zɪɛ -a 'bɔ -kaa drɛ Crizi lɛ 'e tɛdɛ oɔ, 'bɛ nɛn 'gɹɛ, -ka'a "nyian Crizi tɔa -pɛ zɪɛ 'bɛ 'ji dɪ. ¹⁷ Fɛ nɛn maan ve zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te min drɛ Crizi -le vɛ -a bɛ, e ya "le Bali a drɛ min -trɛ -a. Min nɛn e cɪ -a 'e tɛdɛ bɛ, 'bɛ yi -ka. 'Bɛ nɛn 'gɹɛ -yɛɛ 'wɪ pɛɛnɔn drɛ 'e -trɛ. ¹⁸ ɛn 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e "sia Bali va. E ciɫa Crizi -va, ɛn e -kaa yei "sen 'e cin va -kaa 'vale 'e 'bɔ 'a. Bali 'bɔ 'bɛ -a 'nyranman -pɛba 'wɪ 'ku 'lɔ 'nan 'ku 'wɪ zɪɛ -a vɪ minnun lɛ. ¹⁹ 'Wɪ 'kpa, Bali ciɫa Crizi -va, ɛn e minnun pɛɛnɔn yei "sen 'e cin va 'o 'vale 'e 'bɔ 'a. 'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn blamin -a drɛ 'e 'cɛn bɛ, ya'a 'palɛ 'bɛ man dɪ, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ. E 'ku 'pa 'sia 'nan 'ku -nan 'sinan 'pa minnun lɛ.

²⁰ -Yee "wɛan ku drɛ Crizi -le 'pasianɔn 'a. 'Ku 'va nɛn Bali -ciala -e 'e 'wɪ 'pla minnun lɛ. 'Wɪ nɛn kua ve bɛ, -nyrɛn 'nan: «'Ka yra 'si! 'Ka 'wɪ "man -e 'ka yei 'e 'sen 'e cin va 'ka 'vale Bali -a.» ²¹ Crizi 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "tɔwɫi "drɛlɛ dɪ, 'pian Bali -cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn "wɪ 'bɔ "man. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e -kaa drɛ min tɹɫɫ 'a 'e lɛ, 'wɪ nɛn e 'bɔ Crizi man zɪɛ -yɛɛ "wɛan.

Pɔɫ minnun tru "baa 'nan 'o 'wɪ Bali -le "yi "man

6 'Ku pɛɛnɔn nɛn ku 'nyranman 'bɔ zɪɛ -a "paa bɛ, ku 'ka tru "baa 'nan Bali -le "yi "nɛn yaa drɛ 'cɛɛ bɛ, te 'ka 'tɔɫ -e -a "nɛn 'e 'fɔ 'e 'tun "dɪ! ² Kɔɔ Bali -a 'vɪ 'nan:

«Tɔ "yi "man "bɛ,
an -taa 'wɫɛ 'ka man.
ɛn yi nɛn
an minnun "sia 'wɪ 'ji bɛ,
an "paa 'ka 'va.»

Kua ve 'cɛɛ 'nan, tɔ "yi "nɛn Bali -a 'vɪ bɛ -yɛɛ 'bɔ 'gɹɔ. ɛn yi nɛn Bali -a 'vɪ 'nan e minnun "sia 'wɪ 'ji bɛ, -yɛɛ 'bɔ 'gɹɔ.

³ Ku 'ka "vale 'nan minnun 'o 'wɪ 'wɪdɪ 'kue 'nyranman man dɪ. -Yee "wɛan kua -wɛɛman 'nan, te 'kue 'wɪ drɛdɪ 'e 'nan min -tɔ man dɪ. ⁴ 'Pian 'kue 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -ji bɛ, 'ku 'fli -kɔɔnɫan 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panɔn 'kpa -a. -Te 'ku yra 'yɪ minnun lɔ, ɛn o 'wɪ 'bɔ 'ku man, ɛn o 'tɛ 'pa 'ku da bɛ, kua kɔɔn 'ku -pɔan 'sɔdɪ -a 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panɔn 'kpa -a. ⁵ 'Wɪ 'kpa, minnun 'ku 'kɔn, ɛn o 'ku 'fɔ -pɔ 'kuin. ɛn o minnun wɫuan 'ku man. 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, 'ku -pɔan 'kɔ. ɛn "nyian bɛ, ku 'nyranman "paa 'e -ciala 'ku da. Ku yi "sɔan, ɛn ku fɛ "sɔan 'nyranman 'padɪ -le "wɛan. ⁶ 'Kue 'ta wɔ -pɛ a 'saun, ɛn ku Bali -le 'wɪ -tɔa. Ku man -sɛanɫa minnun va, ɛn 'ku ci "yi "taan -wɫɛ. Bali lei 'saun "yi drɛ 'kɹɛ, ɛn ku min -tɔdɔ pɛɛnɔn ye "yi 'ku 'ci 'fɪdaa 'a. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, kua kɔɔn 'nan ku ya Bali -le 'nyranman 'panɔn 'kpa -a. ⁷ ɛn "nyian bɛ, ku Bali -le 'wɪ tɹɫɫ 'vɪ minnun lɛ, ɛn Bali ciɫa 'ku va e 'yɛɛ 'plɛbɛ cɪ kɔɔn minnun lɛ. 'Wɪ tɹɫɫ nɛn kua dra, -yɛɛ cɪ 'kue 'kɫɪ 'tan vɛ -a, ɛn -yɛɛ 'wɪ "sia 'ku man. ⁸ Minnun 'tɔ -dan -kɔan 'kɹɛ bee, ɛn o 'ku "sɔɔnɫan bee, ɛn o "we 'ku man -wɫɪdɪ "bee, ɛn o 'kue 'wɪ "yi "ve bee, 'pian te 'wɪ tɹɫɫ nɛn kua dra. ɛn "nyian bɛ, o 'ku 'sia 'wɫɔnɔn 'a, 'pian te 'wɪ tɹɫɫ nɛn kua ve. ⁹ ɛn o 'ku 'sia minnun nɛn wa'a o tɔa dɪɛ waa, 'pian minnun 'ku -tɔa. ɛn ku ya "le minnun nɛn o "ta -kaaman bɛ -wee 'wɪ 'zɔ, 'pian te 'ku yɪɛ a "man. ɛn minnun 'wɪ "nɛn kɔɔn 'kɹɛ, 'pian ku'a 'kalɛ -a 'wɪ 'ji dɪ. ¹⁰ Minnun 'ku 'ta drɛ 'trɔdɔ, 'pian te 'ku 'ci "nranman. ɛn ku ya 'yalɛ -tɛnɔn 'a, 'pian te ku minnun "kaga dra fɛnɔn 'a Bali 'lɛ. ɛn fɛ -tɔ 'ka 'ku 'lɔ dɪ, 'pian Bali "le 'va bɛ te fɛ pɛɛnɔn a 'ku 'lɔ.

¹¹ Korēnti 'nɔn, ku 'wɪ "kaga tin 'ba 'cɛɛ 'wein. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn 'ku 'ji bɛ, kua 'vɪ 'cɛɛ. ¹² 'Ka 'nan wɫ a 'ku man 'kpa, 'pian 'ku 'nan wɫ 'ka 'ka man dɪ. ¹³ E ya "le 'an 'wɪ 'pla 'cɛɛ "le 'an 'kɔn -ji nɛnnun -le 'wɪ 'zɔ. Zɪ 'ka 'nan wɫ cɪ 'ku man bɛ, -a -tɔwɫi "nɛn "nyian 'ka -kɔɔn 'kɹɛ 'nan 'ku 'nan wɫ a 'ka man.

Bali -tɔwɫi "lɛ nɛn 'ka 'fli 'nɔn!

¹⁴ Minnun nɛn wa'a yi tɛala Zozi da dɪɛ, te 'ka 'fɔ o -sru "dɪ! -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, 'wɪ tɹɫɫ 'lee 'wɪ 'wɫɪdɪ 'ka 'kɔɫaman -e 'o 'tɛ 'e cin da dɪ. ɛn "nyian bɛ, 'tɛ 'san 'lee klun 'ka 'kɔɫaman -e 'o 'kɔn fɛ -tɔwɫi "nan dɪ. ¹⁵ ɛn "nyian bɛ, Crizi 'lee Satan yei 'ka 'a ble dɪ. ɛn "nyian bɛ, min nɛn e yi -tɛala Crizi da 'lee min nɛn ya'a yi tɛala Crizi "da "dɪɛ, -wee ci "nɔnɔndɪ 'ka 'tɔwɫi "dɪ. ¹⁶ ɛn "nyian bɛ, Bali -pan 'kɔn bɛ, -yɔ -pan 'kɔn "cɛɛ dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan -kaa ya Bali nɛn -a yɪɛ cɪ "man "bɛ -yɛɛ 'kɔn 'a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«An -nyɛanɫa o va.

An -kɔan -wee Bali -a,

ɛn o -kɔan 'mɛn minnun -a.» ¹⁷ -Yee "wɛan nɛn Minsan -a 'vɪ 'nan:

«'Ka 'si minnun yei,
'ka 'cɛn o man!

Fē nēn e 'ka "tri -tōa Bali 'lē bē,
'ka -wēē 'nan 'ka "sia -a drēdī man!
-Te ka 'wī zīē -a drē bē,
an 'ka "kuan 'an 'pē "fīi "a.

¹⁸An -kōan 'ka "tī "a.
En ka -kōan 'an 'pūnun 'lēē 'an 'lūnun -a.
'An 'bō 'plēblē pēēnōn 'san Bali,
mēēn 'wī zīē -a 'vī.»

7 'An beēnun, 'wūnun zīē Bali -tō "da 'nan 'e dra -cēē,
-yēē "wēan e ya 'lē -kaa 'fīi drē 'saun Bali 'lē 'sidī -a
'wī 'wlīdīnun nēn o -kaa "tri -tōa Bali 'lē bē -a drēdī
man! -Kaa 'wī zīē -a drē -e -kaa drē Bali -lē vē -a "fo, en
-kaa drē "klandī -a Bali lō!

Pōl Korēnti 'nōn tru 'ba 'nan 'e 'nan wī 'e 'kōn o man

²'Ku 'nan wī 'e 'kōn 'ka man. Ku'a 'wī drēlē -wlīdī 'ka
'va min -tū lē dī. En ku'a drēlē -e 'ka 'va min -tū 'e 'sī -sī
tūglī da dī. En ku'a 'ka 'va min -tū ta -blīlē dī. ³'Wī "cēē
maan -tōa 'ka man 'wī zīē -a vīdī -a dī. Maan 'vī 'cēē 'va
'nan 'ka 'nan wī a 'ku man 'kpa tūglī. -Te e ya 'belīdī -a
oo, 'ka 'nan wī a 'ku man. En -te e ya -kadī -a oo, 'ka
'nan wī a 'ku man. ⁴An -kōlaman 'wī tīn 'badī -a 'cēē 'an
'ta lē 'an "kōē "a. En an -kōlaman 'ka 'sī -fōdī -a. Yra yīdī
pēēnōn nēn e bōa 'ku man bē, ya'a 'an "kōē 'sia 'an da
dī, 'pīan 'an 'cī "nranman 'e -cīala "da.

Korēnti 'nōn 'ta wī mandī cī "nran -nōn Pōl lē

⁵Zī ku 'bōla Masedōa 'lēglōn 'jī bē, 'ku 'cī 'ka 'kōnlēa
"tra "dī. 'Wī a 'ku man -pē pēēnōn da. Minnūn a 'tē
'panan 'ku da -pē -tū -a. En "nyīan bē, 'ku 'cī a 'e 'tōdī
lou. ⁶'Pīan Bali nēn e minnūn nēn o -pē -fōnan "ka "dīē,
e o cī -taa "tra "bē, e 'ku "kōē "tō 'ku da Tīt -lē -tādī -a.
⁷E 'ka 'nan Tīt -lē -tādī 'saza 'bē 'ku "kōē "tō 'ku da dī.
'Pīan 'wī nēn kaa 'bō "kōē "tō -a 'e da bē, -yēē 'ku "kōē
"tō 'ku da. Yaa 'sīnan 'pa 'kūē 'nan, 'an dra 'ka -tēa 'kpa
tūglī. En 'wī nēn e drē bē e 'ka ta drē 'trōdrō. En "nyīan
'nan, ka ya 'ka 'tōdī 'an -sru 'plēblē. 'Wī zīē -yēē "wēan
bē, 'bē nēn 'gūē 'an 'cī "nranman 'e -cīala "da.

⁸'Fluba nēn maan crēn -tē 'cēē bē, maan -tōa 'nan e
'wī 'nan 'ka man. 'Pīan -a 'wī 'ka 'nanlē 'an man "fo "dī.
E ya "lē 'an vī 'cēē 'nan, zī maan 'man 'nan 'fluba zīē e
'ka ta drē 'trōdrō 'e 'cīala "da "bē, 'wī 'nan 'an man. ⁹'Pī-
an 'bē nēn 'gūē 'an 'cī "nranman. 'An 'cī 'ka "nranman
'nan an 'ka 'ta drē -trōdrō dī. 'Pīan 'an 'cī "nranman 'nan
'ka 'ta nēn e drē 'trōdrō bē yaa drē en 'ka 'sī 'wī 'wlīdī
"drēdī man. 'Wī 'kpa, 'ka 'ta nēn e drē 'trōdrō zīē -yēē 'sō
Bali lē. -Yēē "wēan nēn 'fluba 'bō nēn kua crēn -tē zīē
ya'a 'wī drēlē -wlīdī 'ka 'va min -tū lē dī. ¹⁰Fē nēn maan
vē zīē, -yēē cī 'nan -tē min ta drē 'trōdrō 'wī 'wlīdī "tū -lē
"wēan en e 'sī -a drēdī man bē, -yēē 'sō Bali lē. 'Wī nēn
min zīē yaa drē bē, -a 'wī 'ka -taa 'nanlē "man "dī, kō
Bali -a "sia 'wī 'jī. 'Pīan -tē min ta drē 'trōdrō 'wī 'wlīdī
"tū -lē "wēan en ya'a 'sīlē -a drēdī man dīē, -a 'lē 'sran-
nan "nēn -kadī -a.

¹¹'Wī 'kpa, 'ka 'ta nēn e drē 'trōdrō zīē, -yēē 'sō Bali lē.
Kō 'wī nēn e drē 'ka 'va nun bē, kaa 'sia 'wī 'a, en kaa
man toba -fō 'mēn. 'An yīdī dra 'ka -tēa, en 'ka 'man a 'e

'tōdī 'plēblē Bali -lē 'wī 'jī. 'Wī nēn min zīē yaa drē bē, e
'nan 'ka man, en e 'ka 'tē "kōlan -a. -Yēē "wēan ka 'wī
'nēn kōnōn -yērē. 'Wī 'bō zīē -a drēdī -a bē, kaa -cī kōnōn
'nan ka 'ka -a -sru "dī.

¹²'Fluba 'bō nēn maan crēn -tē 'cēē zīē, ma'an crēn
-tēlē min nēn e 'wī 'wlīdī drē bē -yēē "wēan dī. En
'nyīan bē, ma'an crēn -tēlē min nēn e 'wī 'wlīdī 'bō drē
-yērē "bē -yēē "wēan dī. 'Pīan maan crēn -tē 'cēē 'nan -e
'ka -kōla -a -kōkōndī -a 'nan Bali 'lē bē, ka ya 'ku -sru "fo.
¹³'Wī zīē kaa drē. -Yēē -maan 'ku "kōē "tō 'ku da.

-A da "cēē e -fu 'saza dī. 'Pīan zī ku Tīt 'yī bē, 'ku 'cī
'nran 'e 'cīala "da. Kō 'wī nēn kaa "kōē "tō -a 'e da bē, e
cī "nrandī -nōn -yērē. ¹⁴'Wī 'kpa, Tīt 'bō yīē man bē, an
'ka 'sī -fō, en ka'an 'tēlē 'yra -a dī. 'Ka 'tō 'yī "nēn kua 'vī
bē, e drēla "da, "lē zī 'wī pēēnōn nēn kua 'vī 'cēē bē e ya
tū pēēnōn man 'wī tūglī 'a bē -yēē 'wī 'zū. ¹⁵Tīt -lē 'ka
yīdī "yī "bē 'e 'cīala "da "mēn. Kō zī e 'lū 'ka 'va bē, yaa
'yī 'nan 'ka 'man a 'e wūdī -e 'ka 'ta wūla 'ku wēi da.
En yaa 'yī "nyīan 'nan 'ka yīē 'nan 'e man en cēē 'kun 'ka
'pē "fīi "a. ¹⁶Kaa -cī kōnōn 'nan, an -kōlaman 'an yī -tēala
'ka da 'wī pēēnōn 'jī. 'Wī zīē yaan 'cī nran 'kpa.

**'Yalē -tēnōn nēn Zeruzalēm -lēglīzī -jī bē Zozīnōn 'yī drē
-wīē**

8 'Ku "bū Zozīnōn, 'wī nēn Bali -lē "yī -a drē -lēglīz-
īnūn nēn Masedōa 'lēglōn 'jī bē -a -jīnōn lē bē, e ya
"lē 'ku 'sīnan 'pa 'cēē. ²Yra yīdī "kaga 'bō o man -wēē yī
-tērādī Bali da -nanjēn vē -a. En 'yalē o -tē 'e 'cīala "da.
'Pīan cī "nrandī -dan a -wī, en o "lala -nōn "kaga Zoz-
īnōn 'lē vē -a. ³'Wī 'kpa, maan vē o man 'nan, zī e cī
-wī "bē waa -nōn, en "nyīan waa -nōn 'e 'cīala "da. Min
-tū 'ka 'tōlē o man -a -nōndī -a dī. ⁴-Wēē kōala 'ku man
'ku tru 'badī -a 'nan 'ku 'sī -nōn 'wīē -e 'yī "nēn Zozīnōn
'ta -a dra Bali -lē minnūn nēn Zeruzalēm bē -wīē "bē, 'o
'wēē vē 'pa "va. ⁵'Wī nēn -a -cīn 'ka 'ku 'jī dīē, -a 'bō nēn
waa drē. Kō 'o 'fīi -nōn Mīnsan -lē 'nyranman -jī, en "bē
-sru 'o 'fīi -nōn "nyīan 'ku 'bō lē 'padī -a 'ku 'va. Waa drē
"lē zī Bali cī "va "bē -yēē 'wī 'zū. ⁶'Wī zīē -yēē "wēan
nēn ku Tīt tru 'ba 'nan, 'e 'lū 'ka 'va. "Yī "nēn yaa pēi
-trōa 'nan 'ka drē Zeruzalēm Zozīnōn 'lē vē -a bē, 'e 'lū -a
'lē 'sran.

⁷'Cēē yī -tērādī Zozi da a -dan. En ka Bali -lē 'wī "paa-
man sidō. En kaa -cī maan 'kpa tūglī. En 'ka 'man a 'e
'tōdī 'plēblē Bali -lē 'wī 'jī. En 'ka cīn yē "yī 'kpa "lē zī kua
-nan kōnōn 'cēē bē -yēē 'wī 'zū. 'Wī pēēnōn zīē cēē dra 'e
-cīala "da. -Yēē "wēan maan laabo 'ka lō 'nan "yī "nēn ka
'ta -a dra Zozīnōn 'lē vē -a bē 'e -cīala "da "nyīan!

⁸-Tō "cēē maan wō 'ka man 'nan -e 'ka drē dī. 'Pīan 'wī
nēn Zozīnōn -mīēnūn -a drē bē, maan 'sīnan 'pa 'cēē
'nan -e 'ka "kōē 'e 'kōn 'ka da 'cēē vē drēnan. 'Wī zīē -a
drēdī -a nēn 'ka "bū Zozīnōn yīdī "yī "cī -kōkōnman. ⁹"Yī
"nēn -kaa san Zozi Crīzī -a drē bē kaa -tōa. Kaa -tōa 'nan
e ya fezan -a Bali 'lē, en 'e 'fīi drē 'yalē -tēzan 'cēē "wēan.
Yaa drē zīē 'nan -e -yēē 'yalē -tēdī 'e 'ka drē fēnōn 'a Bali
'lē.

¹⁰'An 'cī wī nēn e ya "lē 'an vī 'cēē 'wī zīē -a da bē,
-nyrēn 'gū. E ya 'cēē 'wī 'yī "a -e "yī "nēn Zozīnōn "ta -a
dra Zeruzalēm Zozīnōn 'lē vē -a bē, 'ka 'cēē vē 'pa "va.

'Wl 'kpa, cēē 'wl zīē -a pei 'trāa "nen "lē pee man, en cēē 'vl 'ka 'bā 'a 'nan, kaa dra. ¹¹ -Yee "wēan 'bē nen 'gūē, 'ka yīē -trāa "da, -e 'ka 'lē 'sran. 'Ka 'ta 'e 'kōn "fava -a drē-nan "lē zī 'ka 'ta drē "fava -a vūnan 'nan kua dra bē -yee 'wl 'zū. "Lala nen 'ka 'pē "sāa -a -nōndī -a bē, -a 'bā nen 'ka -nōn! ¹² Maan ve 'cēē 'nan, -te min fē -nōn 'e 'ci 'fūdaa 'a, "lē zī -a -pē "sāa -a bē -yee 'wl 'zū bē, -yēē 'sā Bali lē. 'Pian 'bē nen min -pē 'ka 'sāa 'bē 'nōndī -a dīē, Bali 'ka tin tēa min da 'bē man dī.

¹³ Fē nen maan 'vl zīē -yēē cī 'nan, e 'ka 'nan 'ka "drē wū 'yalē -tēnōn 'a fē -nōndī min pee lē -lē "wēan dī. 'Wl nen e cī "yī "bē -nyrēn 'nan, 'e 'kōn 'ka pēēnōn 'lō 'sēzēnōn. ¹⁴ 'Bē nen 'gūē fē a "cēē 'lō "kaga, 'pian -a 'wl a -wee "man. -Yee "wēan 'ka 'pā o va! 'Li 'pei -te -a 'wl a "cēē "man bē, -wēē "pāa 'ka 'va. E ya "lē Zozinōn 'o 'wl zīē -a drē te fē a o pēēnōn 'lō 'sēzēnōn. ¹⁵ Kō e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'jī 'nan:

«-Te min -tū -a koola "kaga 'kō oō,
 -yee vē 'lee min nen
 yaa koola "wēnōn bē e 'bā 'e cin man.
 En -te min -tū -a koola "wēnōn 'kō oō,
 -yee vē 'lee min nen
 yaa koola "kaga "bē e 'bā 'e cin man.»

Pōl minnun 'pā 'sia Korēnti 'nōn lē

¹⁶ Kū Bali muo -fāa 'nan, yaa drē en 'ka 'nan wl a Tit man, "lē zī 'ka 'nan wl cī 'kū man bē -yee 'wl 'zū. ¹⁷ Kōk 'wl nen kua laabu Tit -lō bē, e wū "man 'e 'ta lē "kōe "a. Maan ve 'cēē 'nan, -yēē 'vl 'e 'bā -a 'nan 'e 'lō 'ka 'va.

¹⁸ -Kaa "bū Zozizan nen -a 'tō "yī "a -leglizi -tudu pēēnōn 'jī Zozi Crizi -lē 'wl 'nōnōn vūdī man bē, kua "pāa 'va -wēē "lō "a. ¹⁹ -Leglizinun 'bā 'bē 'sī "va 'nan 'e 'kū 'kū 'pā "yī "nen kū "tā -kō -a -nōn lē Zeruzalēm bē -a -nan. "Yī zīē kū "tā -kō -a 'nan -e Minsan 'bā 'tō 'e drē -dan, en -a -kōndī nen "nyian 'nan kū ya "vale 'nan 'kū "pāa o va. ²⁰ En "nyian bē, kū 'ka "vale 'nan minnun 'o 'wl 'kū man -wīdī "lala "kaga zīē -yee "wēan dī. ²¹ Kōk kua -wēēman 'nan 'wl nen kua dra bē 'e 'kōn 'e 'sūdī "jī Minsan 'lē, en kua -wēēman 'nan 'e 'kōn 'e 'sūdī "jī min-nun 'lē.

²² Min "fīlī zīē, -wēē "tā "lō. En kū -kaa "bū Zozizan 'tū 'pā "nyian o va. -Kaa "bū zīē, kua 'yī -pē "kaga 'jī 'nan -a "kōe "a 'e da Bali -lē 'nyranman 'padī -jī. 'Bē nen 'gūē, -a "kōe "a 'e da 'e 'cīladī "da, kō e yī -tēalā 'ka da "fō.

²³ Tit -lē vē bē, kūē 'tā wūlā 'bē 'a, en kūē 'nyranman "pāa 'bē 'a 'cēē vē -a. 'Pian Zozinōn nen o 'lū -a 'pālē bē, -wee vē bē, -leglizinun 'bē o 'pā 'sia. Minnun Crizi 'tō dra -dan -wee "wēan. ²⁴ -Yee "wēan 'ka o 'kūn 'ka 'pē "fīlī "a, -e -leglizinun 'o 'tō 'nan, ka min ye "yī. En -e 'o 'tō "nyian 'nan, 'ka 'sī nen kua -fō bē, e 'ka 'wl "tūn "a dī.

Fē -lē "wēan nen Pōl Zozinōn -mienun -trāa 'e 'lē bē yaa -cī 'vl

9 Maan 'yī 'nan, e 'ka paan "lē 'an 'fluba crēn -tē 'cēē, "yī "nen Zozinōn "tā -a dra Bali -lē minnun nen Zeruzalēm bē -wlē "bē, -a da dī. ² Kōk maan -tāa 'nan, 'ka 'tā a "fava 'wl zīē -a drēnan. En an 'ka 'sī -fō

Masedōa 'nōn 'lē 'wl 'bā zīē -a man. Maan 'vl -wlē 'nan, kaa nen Akai 'lēglōn 'jī bē, -e 'e 'sia "nen "lē pee man bē, te 'ka 'man a 'e wūdī 'wl zīē -a drēdī -a. En 'ka "kōe "nen 'ka da -a drēnan bē, e Zozinōn "kaga "kōe "tō 'o da.

³ An -kaa "bū Zozinōn 'labē o -trāa 'an 'lē 'nan -e 'ka 'sī nen kua -fō bē, -a "nen 'e vūlē 'e 'fū 'e "tūn "dī. An ya "vale 'ka 'man 'e 'kōn 'e wūdī 'wl nen maan 'vl minnun lē bē -a da. ⁴ Fē nen maan ve zīē -yēē cī 'nan, -te 'kū 'vale Masedōa Zozinōn -mienun -a kū 'lū te 'ka 'man 'ka 'e wūdī dīē, e 'ka "yī "dī. Kōk 'kū 'bā nen kū 'ka 'sī -fō bē, 'yra -taa 'kū 'tēlē, en 'ka 'bā "nyian 'yra -taa "cēē "tē wūlē. ⁵ -Yee "wēan nen maan 'yī "yī -e 'an -kaa "bū Zozinōn zīē o trū 'bā 'nan 'o 'trāa 'an 'lē. O "tā "lō 'nan -e "yī "nen kaa 'vl 'ka 'bā 'a 'nan 'ka dra bē 'o -tē 'e cin da. 'Ka -nōn -wlē, kōk an ya "vale -a man 'e 'kōn 'e wūdī 'vaa -e 'kū 'lū. 'Wl zīē -yēē -kōnōn man 'nan kaa -nōn 'ka 'cī 'fūdaa 'a, en min -tū 'ka 'tōlē 'ka -sru "dī.

Fē -nōndī cī 'fūdaa 'a bē -yēē 'sā Bali lē

⁶ E ya "lē 'an 'wl 'tū -cin -tō 'ka 'jī. -Nyrēn 'nan, zī min fei 'pā bē -a tā fē 'wlē nen yaa -tēa. ⁷ 'Wl zīē -a da nen 'ka 'cī "nōn, -e min -tū 'e 'nōn "lē zī e 'sī -a souba man bē -yee 'wl 'zū. Te 'e -nōn 'e 'cī "pou "a dī, en te 'e -nōn "lē 'nan fē nen min a 'e 'tōdī -a -sru "bē -yee 'wl 'zū dī. Kōk min nen e fē -nōn cī "nrandī -a bē -a san nen Bali -a ye "yī. ⁸ En "nyian bē, 'plēblē a Bali lō 'nan -e 'e 'yī 'tō 'tudu pēēnōn drē 'cēē. Yaa -nōn 'cēē 'e 'cīladī "da, 'nan -e 'ka 'bā "nyian 'ka -kōlā 'yī 'tō 'tudu pēēnōn drēdī -a min pēēnōn lē.

⁹ 'Ka drē zīē, kōk e ya 'e 'crēn -tēdī Bali -lē 'fluba 'jī 'nan:

«Min nen e 'yee "yī fuilā "man,
 yaa -nōn 'yalē -tēnōn lē bē,
 -a 'tō "yī "fō 'lī 'trīlīi.» ¹⁰ En "nyian bē, Bali nen e fē 'wlē -nōn fei 'pazan lē, en e -blīfē -nōn -yrē "bē, e -taa fē 'wlē 'nōn lē 'cēē 'e 'cīladī "da. Yaa dra -e 'e 'pā "da, 'nan -e 'ka -kōlā 'cēē "yī fuiladī -a "man. ¹¹ 'Wl 'kpa, Bali -taa 'ka drēlē fēnōn 'a -pē "kaga 'jī, -e 'ka -kōlā "fē -nōndī -a minnun lē 'kpa tūglī. Tōkōn 'cēē "yī "nen kaa "pāa 'kū 'lō -e 'kū 'kū -a bē, -yee "wēan minnun -taa Bali muo "fōlē.

¹² 'Cēē "yī "nen ka -taa -a drēlē bē, e "pāa Zozinōn nen 'yalē o -tē Zeruzalēm bē o va. En "nyian bē, yaa -maan -e min "kaga 'o Bali muo "fō. ¹³ 'Cēē "yī "drēdī zīē, -te waa -nan 'yī bē, o Bali 'tō dra -dan. Kōk ka ya 'tā wūlanān Zozi Crizi -lē 'wl 'nōnōn da, en ka fē -nōn -wlē 'ka 'cī 'fūdaa 'a, en kaa dra zīē min pēēnōn lē. ¹⁴ 'Wl -dan nen Bali -lē "yī -a drē 'cēē bē, -yee "wēan, o -taa Bali trū 'balē 'cēē 'ka yūdī "yī "a. ¹⁵ En -kaa pēēnōn -kaa Bali 'tō drē -dan! Kōk "yī "nen min 'ka 'kōlāman -e 'e vl 'e 'lē dīē, yaa drē -cēē.

'Tō nen minnun -a 'pā Pōl man bē, yaa -cī 'sī

10 'An 'bā Pōl, e ya "lē 'an 'wl 'tū -cī 'sī 'cēē. Minnun 'wl "pāa 'an da 'nan, -te 'an 'ka yā 'yī bē, an 'ka 'va wl ve -trāa. 'Pian -te an 'ka 'ka "sōnōn "kōgō dīē, an 'ka 'va wl tin "baa 'e 'plēblē da. Kaa -tāa 'nan Crizi a

-trכ, en e ya min 'kpa -a. An ya "vale 'an 'wł dra "le -yee 'wł 'zu. -Yee "wëan an 'ka tru "baa 'kpa tıgl 'nan, ² te 'ka 'wł drë -te an 'błla 'ka 'va nun bë, -e 'an 'ka 'va wł drë 'e 'plëblë da dı! 'Pian minnun nen o 'tö "paa 'ku man 'nan blamin -ci 'sö wł -sru "nen ku ci bë, -te an 'błla 'ka 'va bë, an tin "baa -włë 'e 'plëblë da.

³ Ku ya blaminun -a, 'bë a zı. 'Pian -kuli nen ku ci "man 'güë, e 'ka blamin -le -kuli -tandı pë -ji dı. ⁴ Fë nen maan 'vı zıë -yëë ci 'nan, 'kue -kuli -tan fënun nen ku -kuli -taan "a bë, o 'ka fënun nen blamin -a "sia -e 'e 'ku -kuli man bë -a dı. 'Pian 'kue -kuli -tan fënun bë, Bali 'plëblë 'nön -włë -e 'ku Bali 'nanmannön 'le 'plëblë 'kl. Blamin -le ci "nröndı nen e ya -wlıdı "bë, kua yi -kaa. ⁵ En -yee -dandan 'tandı nen yaa maan ya'a 'we "man -e 'e Bali -tö dıë, kua yi -kaa. Kua dra 'nan -e blamin -le ci "nröndı pëënnön 'e lila Bali da te e 'ta wula Crizi wei da. ⁶ En minnun nen o 'wł "paa 'ku da 'labë, ku -taa 'wł "nen -känkölë -włë. 'Pian ku ya -a man -pënnan 'nan 'ka 'bö 'labë, 'ka 'ta wıladı 'sia 'ku wei da tıgl 'vaa -e 'ku drë.

⁷ 'Ka 'wł 'güë -a -nanjen 'ka 'bö 'a -tu. Min nen yaa ve 'e 'fli man 'nan 'e ya Crizi -le vë -a bë, -a -cin 'e 'tö "ji 'nan, 'ku 'bö "nyian "ku "ya wo Crizi -le vë -a "le -yee 'wł 'zu! ⁸ En "nyian bë, 'ka -tö 'nan, Minsan -a -si -nön 'kue 'nan 'ku 'pa 'ka 'va -e 'ka 'tö 'plëblë, 'pian yaa vıle 'nan ku 'ka 'ci baa -ji dı. -Te 'wł zıë an 'ku 'sı -fö -a 'e 'ciıla "da "buu "bë, -a 'yra 'ka 'an 'tea "fo "dı.

⁹ Te 'ka 'ci "nrön 'nan, an ya "vale 'an 'ka -tea "klan -a 'mën 'flubanun nen maan çren -tea 'cëë bë -a -ji dı! ¹⁰ Fë nen maan ve zıë -yëë ci 'nan, minnun -a ve 'an man 'nan: «Pöl -le 'flubanun nen yaa çren -tea "bë, e 'wł tin "baa min lë -ji 'e 'plëblë da, en e 'wł -dandan ve 'e 'fli man. 'Pian -te -a 'bö po a -nan bë, min yië 'ka "naan "man "dı, en e 'ka "le min 'e "tröçen "tö -a wei lë dı.» ¹¹ Min nen e 'wł zıë -a ve 'an man bë, e ya "le 'an vı -a san lë 'nan, zı 'ku wei ci 'kue 'flubanun -ji bë, -a -tuwli "nen "nyian, -te ku 'błla 'ka 'va bë, zı 'ku drë wınun -kän.

¹² -A -cin 'ka 'ku 'ji 'nan 'ku -kän minnun zıë o va dı. -Te 'bë "cëë dı, 'ku 'cëin -töala 'ku cin yra 'ku 'vale waa dı. O 'wł -dandan ve 'o 'fli man, en o ya 'o 'fli -kännnan 'o cin man. -Blu 'tandı 'bë ci zıë. ¹³ 'Kue vë bë, ku'a 'wł -dandan ve 'ku 'fli man 'e 'ciıladı "da "dı. 'Wł nen 'ku 'fli -känman -a bë, Bali -a -nön 'kue. -Nyren 'nan: Kue 'błla Zozi Crizi -le 'wł 'nönkän 'a 'ka 'va. ¹⁴ -Yee "wëan -a -ci a 'wein 'nan, ku 'ka 'wł -dandan vınan 'ku 'fli man 'e 'ciıladı "da "dı. "Te 'e 'kän 'nan kue "cëë 'błla Zozi Crizi -le 'wł 'nönkän 'a 'ka 'va 'e 'tëdë dıë, "te maan ve 'nan 'wınnun nen kua ve 'ku 'fli man 'güë, e ya 'e 'ciıladı "da. ¹⁵ Ku'a 'wł -dandan ve 'ku 'fli man 'e 'ciıladı "da "dı, en e 'ka min pee -le 'nyranman da dı. 'Pian -a -cin a 'ku 'ji 'nan, -te 'cëë yi -teradı Zozi da 'pa "da "bë, 'ku 'tö 'e drë "nyian -dan 'ka 'va. En e drë -dan 'nyranman nen kua "paa bë -yee "wëan. ¹⁶ 'E drë zıë -e 'ku -kła Zozi Crizi -le 'wł 'nönkän vıdı -a 'ka -sru 'flanun da "nyian. 'Wł zıë -a -cin nen 'ku 'ji. 'Pian ku 'ka "vale 'ku 'fli dra -dandan 'nyranman nen min pee -a 'pa bë, -a da dı. ¹⁷ E ya 'e 'çren -tëdı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e ya "vale 'e -dandan "taan bë, 'e -dandan 'tan 'nyranman nen
Minsan -a "paa bë -a.» ¹⁸ -Yee "wëan maan ve 'cëë 'nan, -te min 'wł -dandan ve 'e 'fli man bë, e ya 'wł "tun "a. 'Pian min nen Minsan -a 'tö "yi "ve bë, -yëë ci 'wł -dan a.

Pöl 'wł 'ci 'si Korinti 'nön lë 'e 'nanmannön da

11 'Ka 'wł "man -e 'an 'wł tin 'ba 'cëë "le "mëen -wu-
lo 'ka "nyian 'an da dı! 'Ka yra 'si, 'ka 'wł "man -e
'an 'bö "nyian "an 'fli -sı -fö! ² Maan ve 'cëë 'nan, an 'ka
'sia te ka ye "le 'nan lünnön nen ya'a tian 'kännen -tölë
dıë -yee 'wł 'zu, en an 'ka 'nön -kännen lë. -Kännen zıë
Crizi nen. -Yee "wëan an ya 'ka 'ta man bunan "le zı Bali
man bö 'yee minnun da bë -yee 'wł 'zu. ³ 'Wł nen -mlen
-a drë 'li Ev lë bë, 'ka 'ci "nrön "da! E Ev man 'yı 'yee see
"paa weınun -a. "Klan a 'an 'ji 'nan, te 'cëë vë 'e drë zı
dı! Kö an ya "vale 'nan 'ka 'fu Zozi Crizi -tuwli -sru, en
'ka 'fu -a -sru 'ka 'ci 'fıdaa 'a.

⁴ Fë nen maan ve zıë -yëë ci 'nan, ku Zozi Crizi -le 'wł
'vı 'cëë, 'pian ka "we "man -e min 'e 'ta 'wł 'pee vı 'cëë
Zozi da. En "nyian bë, Bali lei 'saun a 'ka 'bö, 'pian ka
"we "man -e min 'e 'ta lei pee -nönndı 'cëë 'wł vı. En
"nyian bë, ku Zozi Crizi -le 'wł 'nönkän 'vı 'cëë, 'pian ka
"we "man -e min 'e 'wł 'nönkän 'pee vı 'cëë.

⁵ Zozi 'le 'pasianön nen o -dandan "taan 'labë, maan
-töa 'nan an 'ka o man "wënnön Bali -le 'wł 'ji dı. ⁶ 'An
'pë 'ka 'söa 'wł tin 'badı -a fënyian "le -wee 'wł 'zu. 'Bë a
zı, 'pian te e ya Bali -le 'wł 'tödı -a bë, mëen -töa. 'Wł zıë
mëen 'ci kökän 'ka 'tudu pëënnön lë, en mëen 'ci kökän -pë
"kaga "ji.

⁷ Bali -le 'wł 'nönkän nen maan 'vı 'cëë bë, maan 'vı
'cëë 'e 'tun. Ka'an 'pan wıle dı. -Te an 'wł zıë -a drë bë, e
'ka 'wł 'wlıdı "a dı. 'Pian 'an 'fli drë 'cëë "wënnön 'nan -e
'ka drë -a "nen "blönnön 'a. ⁸ An wı "man en -leglızi pee-
nun 'an pan 'wu 'nan -e 'an -kła 'nyranman zıë -a 'padı
-a 'cëë. E ya "le crin nen maan 'wu, kökän -a -nön da "cëë
-e -leglızi pee nen 'yaan 'pan wı dı. ⁹ -A -cin 'e 'tö 'ka 'ji
'nan, tu nen maan drë 'ka 'va en "lala 'wł 'tö 'an man bë,
ma'an 'sile 'ka 'va min -tu -bö dı. 'Pian -kaa "buu Zozinön
nen Masedöa 'leglızi 'ji bë -wëë ta 'palë 'an 'va "lala "nen
-a 'wł ci 'an man bë -a. Maan wëë 'nan te 'an 'kän 'ka
'win -ji -trö -a dı. En maan dra tian zı. ¹⁰ An ya Crizi -le
'wł tıglı -sru, en an 'wł tıglı ve 'cëë. Maan ve 'cëë 'nan,
'wł nen maan ye 'mën 'tö -dan tu -a zıë, min -tu 'ka Akai
'leglızi pëënnön 'ji -e 'e -kła -a 'sıdı -a 'an 'bö dı. ¹¹ -Më "le
"wëan nen an 'wł zıë -a 'vı? En -te maan 'vı bë, -a -ci nen
'nan ma'an 'ka 'ye "yi duu? -Çëjë, 'bë "cëë dı. 'Pian an 'ka
ye "yi, en Bali -a -töa 'nan 'wł 'kpa nen maan ve.

¹² An 'ka ye "yi, 'pian maan dra "le zı maan pei 'tröa 'e
'çen bë -yee 'wł 'zu. Ma'an wëëman 'nan 'kaan 'pan wı
dı. Maan dra zıë minnun nen o ci 'ku 'man -wëënan bë
-wee "wëan. O ya -si -tu -wëënan 'nan -e 'o -dandan 'tan
-a vıdı -a 'nan, ku "lala "sia "le 'wee 'wł 'zu.

¹³ Maan ve 'cëë 'nan, Zozi Crizi -le 'pasianön tıglı "cëë
waa dı. Min see "paanön nen waa, en 'o 'fli ta yökman
'nan o ya Zozi Crizi -le 'pasianön 'a. ¹⁴ 'Wł zıë te 'e 'ka
'kan dı! Kö Satan 'bö bë, 'e 'fli ta yökman 'nan e ya Bali
-le 'pasiazan -a. ¹⁵ -Yee "wëan maan ve 'cëë 'nan, e 'ka

min 'kan wɫ -a -e Satan -le minnun zɪɛ 'o 'fli ta kɔk 'nan o ya Bali -le 'nyranman 'panɔk 'a dɫ. 'Pian -wee 'wɫ 'le 'srannan "bɛ, 'wɫ 'wɫɪdɪ "nen waa drɛ bɛ -a man pan nen Bali -a wo -wɫɛ.

Yra yɫɪdnun nen o 'bɔ Pɔl man bɛ yaa -nan wɫ 'vɫ

¹⁶ E ya "le 'an vɫ "nyian 'cɛɛ 'nan, te -a -cin 'e 'kɔk 'ka 'ji 'nan 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ! 'Pian -te 'wɫ zɪɛ -a -cin nen 'ka 'ji bɛ, ka 'wɫ "man -e 'an 'bɔ "nyian "an 'wɫ -dandan vɫ 'an 'fli man "wɛnnɔk "le 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ. ¹⁷ 'Wɫ -dandan nen an "ta -a ve 'an 'fli man 'gʊɛ, maan -tɔa 'nan, e 'ka 'wɫ nen Minsan 'suzan -a ve bɛ -a dɫ. 'Pian e ya "le min nen -a -wulo 'ka 'e da dɫɛ, -yɛɛ cɪ 'wɫnan. ¹⁸ Min "kaga "a 'ka yei, o 'wɫ -dandan ve 'o 'fli man 'nan -e 'o 'sɔ minnun lɛ. -Yee "wɛan 'an 'bɔ "nyian "an dra zɪ. ¹⁹ 'Ka 'fli "siala 'wɫ 'nɔkɔk 'a, 'pian ka "we "man -e 'ka "trɔkɛn "tɔ minnun nen o -wulo 'ka 'o da 'labɛ dɫɛ -wɫɛ. ²⁰ O 'ka drɛ 'wee nɔannun -a, te 'o 'ka 'ta -ble. Ka ya -wɫ "pu 'kuin, ɛn o -va -ble 'ka da, te o 'pa -fɔkman 'ka yra. 'Wɫ pɛɛnɔk zɪɛ waa dra 'cɛɛ te ka "we "man. ²¹ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -a -cin 'ka 'tɔkɛ 'ku 'ji 'nan 'ku 'ta zɪɛ -a wo 'ka 'va 'mlɔkmlɔk dɫ. 'Pian -te 'ka 'ci "nrɔkman 'nan, e ya 'yra -tɛ wɫ -a 'ku 'bɛ, -a -nɔk da nen. 'Wɫ -dandan nen minnun -a ve 'o 'fli man bɛ, 'an 'bɔ "nyian an "ta "an 've. "An 've "nyian "le 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ. ²² O ya Ebre 'nɔk 'a. 'An 'bɔ "nyian Ebre min nen "mɛɛn "a. Izrael 'nɔk nen waa, ɛn 'an 'bɔ "nyian Izrael min nen "mɛɛn "a. Abraam kludanɔk nen waa, ɛn 'an 'bɔ "nyian Abraam kluda min nen "mɛɛn "a. ²³ O ya Crizi 'sunɔk 'a. 'An 'bɔ "nyian an ya Crizi 'suzan -a 'e 'mlian o pɛɛnɔk da. Maan ve "le 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ. An Bali -le 'nyranman 'pa e cɪl o pɛɛnɔk 'le vɛ da. An -pu 'kɔk blɪ Bali -le 'wɫ 'ji e cɪl o pɛɛnɔk 'le vɛ da. Minnun 'an -sɔk e cɪl o pɛɛnɔk da. Tu "kaga 'bɔ bɛ, 'an 'kadɪ -fɔla tu Bali -le 'wɫ 'ji. ²⁴ Zuif 'nɔk 'an 'sɔk 'e 'pa -a 'soolu, te o -ngble 'lɛ wo 'an 'ji -tudu -fuba yaaga 'wɫɛ 'sɔkɔsien. ²⁵ Rɔm 'nɔk 'an 'sɔk sɔkba "a 'e 'pa -a yaaga. ɛn Zuif 'nɔk -a wɛɛ 'nan 'waan -tɛa "kɔkɛ -a 'e 'pa -a -tu. ɛn -klɔ -sran ji 'maan 'e 'pa -a yaaga 'yi yiɛ da. -A -tu drɛ bɛ, an -pei -man -tu 'lee yidɛa drɛ 'yi 'va. ²⁶ An 'ta "kaga 'wu bɛ, te fɛ 'an "bluman. -A -mie drɛ 'yi 'cennan 'ji, ɛn -a -mie drɛ bɛ, yiɛ 'plɛnɔk 'bɛ 'an blu, ɛn -a -mie drɛ bɛ, 'an "bɔl Zuif 'nɔk 'bɛ 'an blu, ɛn -a -mie drɛ bɛ, minnun nen o 'ka Zuif 'nɔk 'a dɫɛ -wɛɛ 'an blu, ɛn -a -mie drɛ 'fla yei, ɛn -a -mie drɛ "bui "da, ɛn -a -mie drɛ 'yi yiɛ da, ɛn -a -mie drɛ bɛ, minnun nen 'o 'fli "siala 'an "bɔlnun Zozinɔk 'a bɛ, -wɛɛ 'an blu. ²⁷ ɛn "nyian bɛ, bodrun funnin te an ya 'nyranman da, ɛn bodrun funnin te 'an "koe -nyaan. -A -mie drɛ bɛ, 'an yi 'sɔk, ɛn -a -mie drɛ bɛ, dra 'an 'tɛ, ɛn -a -mie drɛ bɛ, 'yi dra 'an 'tɛ, ɛn -a -mie drɛ bɛ, an fɛ 'sɔk, ɛn -a -mie drɛ bɛ, trun 'an 'tɛ, ɛn -a -mie drɛ bɛ, sɔ klɪ 'an man. ²⁸ 'Wɫ "kaga "a tian paan -e 'an vɫ, 'pian -a -tɔwli 'gʊɛ -a 'bɔ nen maan ve. Yi -tudu pɛɛnɔk man bɛ te -leglizi -nan wɫ a 'an man. ²⁹ -Yɛɛ cɪ "le 'nan -te min 'ka 'e 'tɔkɪ 'plɛblɛ yi -tɛradɪ Zozɪ da -ji dɫɛ, 'an 'bɔ "nyian te "mɛn "koe "a 'e 'sɪdɪ 'an da. ɛn -te min -tu 'si -sɪ tɔglɪ da bɛ, 'an 'bɔ "nyian -a 'wɫ trun -fɔa 'an man.

³⁰ -Te e ya 'nan 'an 'wɫ -dandan vɫ 'an 'fli man bɛ, yra yɫɪdnun nen o 'bɔ 'an man Bali -le 'wɫ 'ji bɛ -a 'bɔ 'a nen an -dandan "taan. ³¹ 'Wɫ "cɛɛ maan -sɛan "dɫ. Bali nen -kaa san Zozɪ "tɪ "a bɛ yaa -tɔa zɪ. 'Tɔ -dan 'e 'fu -yee vɛ -a 'li 'trilii. ³² 'Wɫ 'kpa, tu nen an ya Damas bɛ, 'fla zɪɛ -a tazan nen mingɔknen Areta -a -tɔ bɛ, e minnun paala 'fla man -klɔk -yrɛ pɛɛnɔk "nen 'nan -e 'waan 'kun. ³³ 'Pi-an min -mienun 'pa 'an 'va, waan 'fɔ saannen 'ji, ɛn waan 'bɔla -fɛnɛdɪ da. -A -nan nen waan sɔkɔla 'fla man -klɔk -sru, ɛn an -kɔla 'tɛdɪ -a -ji.

'Wɫnun nen Bali -a -nan kɔk Pɔl lɛ bɛ yaa 'vɫ

12 E ya "le 'an 'wɫ -dandan vɫ tian 'an 'fli man. Maan -tɔa 'nan e ya 'wɫ "tun "a. 'Pian 'wɫnun nen Min-san -a -nan kɔk 'mɛn bɛ 'lee 'wɫnun nen yaa ta 'bɔla 'mɛn bɛ, 'e 'bɔ 'mɛn 'bɛ da. ² An Zozizan 'tu -tɔa. Zozizan zɪɛ 'wɫ nen e drɛ -yrɛ "bɛ -a -nan lɛ -fuda sinjen nen 'gʊ. Bali -a 'sia ɛn e -ku -a la yaaga da. 'Pian -te -a lei -a nen Bali -ku -o, ma'an tɔa dɫ. ɛn -te -a po -a nen Bali -ku -o, ma'an tɔa dɫ. Bali -tuwli 'bɛ -tɔa. ³ 'Wɫ 'kpa, min zɪɛ maan -tɔa. -Te -a lei -a nen Bali -ku -o, ma'an 'bɛ tɔa dɫ. ɛn -te -a po -a nen Bali -ku -o, ma'an 'bɛ tɔa dɫ. Bali -tuwli 'bɛ -tɔa. ⁴ Maan -tɔa 'nan Bali -ku -a 'yee fɛnan nen min 'ka 'e yra ye 'mlɔkmlɔk dɫɛ -a -nan. Min zɪɛ 'wɫ nen yaa 'man bɛ, blamin 'ka 'kɔlaman -a vɪdɪ -a dɫ, ɛn -a -si 'ka 'e 'nɔkɪ 'nan blamin 'e vɪ dɫ. ⁵ Min zɪɛ -a lɛ nen an 'tɔ -dan -nɔk. -Dandan 'tandɪ 'an 'bɔ 'le 'wɫ 'a bɛ, ma'an dra dɫ. 'Pian -te maan 'vɫ 'nan 'an -dandan "taan bɛ, yra yɫɪdnun nen o 'bɔ 'an man bɛ, -a 'bɔ nen maan ve.

⁶ ɛn -te an "ta -dandan "taan 'an 'bɔ 'le 'wɫ 'a bɛ, e 'ka 'nan 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ. Kɔk 'wɫ nen e drɛ tɔglɪ bɛ -a 'bɔ nen maan ve. 'Pian 'an 'pɛ da -tɔa 'bɛ 'a. Maan dra zɪɛ 'nan -e minnun 'o 'mɛn 'wɫ tin 'ba 'wɫ nen waa -nan 'yɫ 'an 'bɔ bɛ -a da 'lee 'wɫ nen waa 'man 'an da bɛ -a da.

⁷ 'Wɫ nen Bali -a -nan kɔk 'mɛn zɪɛ, e ya -nyrennen wɫ -a. -Yee "wɛan "tɔkɔ 'an -dandan 'tan -a vɪdɪ -a bɛ, Bali 'an 'mɛan drɛ. E ya "le 'nan lei nen 'an 'kɔkɛ 'ji. Satan -le 'pasiazan -tu nen 'an man te 'e 'tɛ -kɔkman 'mɛn "tɔkɔ 'an -dandan 'tan -a vɪdɪ -a. ⁸ An Minsan tru 'ba 'e 'pa -a yaaga 'nan, 'e Satan -le 'pasiazan zɪɛ -a 'si 'an man. ⁹ Minsan 'ka 'wɫɛ "man "dɫ. 'Pian yaa 'vɫ 'mɛn 'nan: «Mein ye "yi, ɛn mein drɛ 'mɛn min -a, -yɛɛ cɪ 'wɫ -dan a. 'Bɛ nen 'i "koe 'ka 'i da dɫɛ, -a -nan nen 'mɛn 'plɛblɛ bɔala -dan.» 'Wɫ zɪɛ -yee "wɛan, an -dandan "taan 'nan 'an "koe 'ka 'an da dɫ. Maan dra zɪɛ 'nan -e Crizi -le 'plɛblɛ 'e 'kɔk 'an 'bɔ. ¹⁰ -Yee "wɛan 'bɛ nen 'gʊɛ, -te yra yɫɪ a 'an man oo, ɛn -te minnun 'an "srɔkman oo, ɛn -te 'wɫnun bɔa 'an man oo, ɛn -te minnun 'tɛ "paa 'an da oo, ɛn -te "klan 'an -tɛa oo, Crizi -le "wɛan bɛ an "we "man ci "nrandɪ -a. Kɔk maan -tɔa 'nan, 'bɛ nen 'an "koe 'ka 'an da 'gʊ dɫɛ, -a -nan nen Crizi 'plɛblɛ -nɔk 'mɛn 'e 'cɪladɪ "da.

Korinti 'nɔk 'nan wɫ a Pɔl man

¹¹ An 'wɫ tin 'ba 'cɛɛ "le 'an 'wulo 'ka 'an da dɫ. Cɛɛ -maan maan drɛ zɪ. Kɔk cɛɛ 'wɫ -dandan ve paan 'an

man, 'pian ka'a drele dl. An 'ka fe -tu -a dl, 'pian Zozi 'le 'pasianon nen o -dandan "taan 'labē, maan -tāa 'nan an 'ka o man "wennon Bali -le 'wl 'ji dl. ¹² 'Wunun nen waa -kōnman 'nan an ya Zozi 'le 'pasiazan -a bē, 'an -pōan 'sran 'e cin da, en maan dre 'ka 'va. -Te e ya 'lebo "fo wunun -a oo, en -te e ya -cē -srōn "wunun -a oo, en -te e ya 'wunun nen o Bali -le 'pleble 'ci -kōnman bē -a oo, maan pēenon dre 'ka 'va. ¹³ -Mē "wl nen maan dre -leglizi peenun -ji, te ma'an 'bē drele 'ka 'va dl? Maan -tāa 'nan, e ya -tūwli "cē, -nyren 'nan, ma'an -wēle 'nan 'kaan 'pan wu dl. -Te kaa ye "le maan dre 'wli dl "bē, 'ka yra 'si, 'kaan man wl 'cē!

¹⁴ 'Bē nen 'gūe an man wuu 'nan -e 'an 'cēin yaagazan 'e 'lu 'ka 'va. 'Pian -te an 'lu bē, ma'an -wēman 'nan 'kaan 'pan wu dl. Kōk 'ka 'lō fe va "cēe an ci dl, 'pian 'ka 'bō po va nen an ci. Kaa -tāa 'nan, 'nennun "cēe fe treman 'o "tl 'lee 'o "bu "le vē -a dl, 'pian 'nen "tl 'lee 'nen "bu "bē fe treman 'wee 'nennun -le vē -a. ¹⁵ 'Mēn vē bē, "lala pēenon nen 'an 'lō bē, e -ko 'ka 'wulo -wlu. En 'an 'bō 'an 'fli -nōan "nyian "fo 'nan -e 'an 'pa 'ka 'va. -Te an 'ka ye "yi "buu zle, en ka'a "mēn 'yl 'wo "yi "dlē, e ya 'kpa?

¹⁶ Ma'an -wēle 'nan 'kaan 'pan wu dl. 'Wl 'kpa nen! 'Pian 'ka 'va min -mienun -a ve 'nan, an 'ka 'man 'yl see "paa weinun -a, te an "lala "kooman 'ka 'lō -pē pee -ji zia. ¹⁷ Minnun nen an o 'pa 'sia 'ka 'va bē, -tē 'ka 'ta bli "lala "koodl -a 'ka 'lō? ¹⁸ An Tit tru 'ba 'nan 'e 'lu 'ka 'va. En an -kaa "buu Zozizan 'tu 'pa "va, -wē 'lu 'a. Tit nen e 'lu zle, e 'ka 'ta bli "lala "koodl -a 'ka 'lō? -Cēje, ya'a drele z "fo "dl. Kōk 'ku 'vale -a 'kue ci "nrōndl a -tūwli, en ku 'ta wula 'a -si -tūwli "da.

¹⁹ -A -mie -nan bē, 'ka 'ci "nrōnman 'nan, 'kue tin 'nōnōn nen an ci -a -wēnan. -Cēje, 'bē "cēe dl. 'Pian ku ya Crizi 'sunōn 'a, en 'wunun nen kua dra bē, Bali lē nen kua -sru "ve. 'Ku "buu Zozinōn, 'wl pēenon nen kua dra bē, kua dra 'nan -e 'ka 'tō 'pleble Bali -le 'wl 'ji. ²⁰ Kōk "klan a 'an 'ji 'nan, -te an 'lu bē, ma'an -taa "bōle 'ka man "le zl 'an ci "va "bē -yee 'wl 'zu dl. En 'ka 'bō "nyian ka'a 'taa 'an 'tōle "le zl 'ka ci "va "bē -yee 'wl 'zu dl. "Klan a 'an 'ji 'nan, an bōa 'ka man te 'wl 'blidl a 'ka yei, en te man budl -a 'ka yei, en te ka ya 'ka nyran siadt 'ka cin yei, en te bōe "blidl a 'ka yei, en te "srōn wudl a 'ka yei, en te ka "we 'ka cin man -wli dl, en te 'ka 'fli "siala -dandan 'ka cin man, en te ka'a ble 'ka cin yei "dl. ²¹ En "nyian bē "klan a 'an 'ji 'nan, -te an 'lu bē, Bali -taa -a drele -e 'yra 'e 'an 'tē "nyian 'cēe "wēan. En 'an 'ta -taa "drele -trōdrō minnun nen o 'wl 'wli dl dre 'e tēdē, en wa'a tian 'silē -a dre dl man dlē -wee "wēan. An ya "vale 'o 'si 'wl pēenon nen e min "tri -tāa Bali 'lē bē -a dre dl man. En an ya "vale 'o 'si nyinnandl l 'lee 'kōnōn -a te wa'a 'o cin 'palē dlē -a man! En an ya "vale 'o 'si 'wl 'wli dl dre dl nen waa -trōa 'o 'win -ji bē -a man!

Ḳōl 'wl 'nyranman tin 'ba Korēnti 'nōn lē

13 'Mēn 'ludl 'ka 'va bē -a yaagazan nen an "ta -a -si "siala 'gu. Kaa -tāa 'nan, wa'a fōa -tūwli -e 'o -klan "dl. ² -Yēe "wēan 'bē nen an ya tian 'ka man -kōk bli 'gūe, 'wl nen maan 'vl te 'an 'cēin "flizan 'lu 'ka 'va nun bē, maan -fōa "nyian "ji minnun nen o 'wl 'wli dl dre 'e tēdē bē, -wle. En e ya "nyian min pēenon 'le vē -a. 'Wl zle -nyren 'nan, -te an 'lu bē, an 'wl tin "baa 'e 'pleble da, ma'an 'wl 'cēa "fo "dl. ³ Kōk ka ya "vale 'an -ci -kōn 'cēe 'nan Crizi -ciala 'an 'va en e 'wl tin "baa. Crizi a 'ka 'va 'yēe 'pleble 'a, kaa -tāa zl. En kaa -tāa "nyian 'nan, e 'ka min "bleble -a dl. ⁴ O Crizi pēin yiba "plan da "le min "bleble -le 'wl 'zu, en e -ka. 'Wl 'kpa, 'pian 'bē nen 'gūe -a yie a "man Bali -le 'pleble 'le "wēan. 'Wl 'tūwli zle e ya 'kue vē -a. Ku dre min "bleble -a 'ku 'vale Crizi -a. 'Pian -te ku 'bōla 'ka 'va bē, ka -taa -a -tōle 'nan 'pleble a 'ku 'lō. Kōk Bali -le 'pleble a -maan, en 'belidl a 'ku 'lō 'ku 'vale Crizi -a.

⁵ 'Ka 'cēe yi -tēradl Zozi da -nanjen! En 'ka 'fli 'nanjen 'ka 'bō 'a, -e 'ka -tō! 'Ka 'nanjen -e 'ka -kōnōn "yl 'nan, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka ya min -tūwli "a. -Te ka'a yūle zl dlē, te 'cēe yi -tēradl Zozi da a 'wl "tun "a. ⁶ -A -cin a 'an 'ji 'nan, ka -taa -a -tōle 'nan 'ku 'kue vē -ci kōk.

⁷ Ku Bali tru "baa 'nan, te 'ka 'wl 'wli dl "tūwli "dre dl. 'Kue tin 'nōnōn "cēe ku'a -wēman 'wl zle -a -ji dl. 'Pian kua -wēman 'nan, 'ka 'wl 'yi "dre. En -te minnun 'ka 'ku 'siala min -a dlē, "kue ye 'wl "tun "a. ⁸ Maan ve 'cēe 'nan, Bali -le 'wl tūgl bē, ku'a 'klōaman -e 'ku 'si -tō -yrō "dl. 'Pian 'wl nen yaa 'vl bē, -a 'bō nen kua dra. ⁹ -Yēe "wēan -te ku ya Bali -le 'wl 'ji "bleble en ka ya 'ka 'tōdl 'pleble bē, 'ku 'ci a 'e "nrandl. 'Wl nen kua laabo Bali lō bē, -nyren zle. 'Nan 'ka 'li 'ka da -e 'ka -kōnōla -si tūgl da Bali -sru.

¹⁰ An ya tian 'ka man -kōk bli en an 'fluba 'gūe -a cren -te 'cēe. Maan dre zle 'nan -e -te an 'lu bē, 'an vūle 'an 'wl tin "baa 'cēe 'e 'pleble da dl. Maan ve 'cēe 'nan Minsan -a 'pleble 'nōn 'mēn. 'Pian ya'a -nōnōn 'nan -e 'an 'ka fuila "man "dl, yaa -nōn 'nan -e 'an 'pa 'ka 'va.

¹¹ 'An "buu Zozinōn, maan 'le -sēanla -a vūdl -a 'cēe 'nan, 'ka 'ci 'e 'kōn 'e "nrandl! En 'ka 'li 'ka da -e 'ka -kōnōla -si tūgl da Bali -sru! En 'wunun nen maan 'vl 'cēe bē 'ka 'sia 'wl 'a! En 'ka cin "koe "tō 'ka da! En 'ka 'ci "nrōn 'wl 'tūwli "da! En 'ka yei 'e 'kōn 'e 'sendl 'e cin va! 'Ka dre zle -e Bali nen e min ye "yi en e -fudl -trōk -nōan "min lē bē, 'e 'kōn 'ka 'va.

Ḳōl -a 'le 'sran 'tō budl -a

¹² 'Ka Zozinōn pēenon 'tō bu -atu -tēdl -a o man! Minnun pēenon nen o dre Bali -le vē -a 'ku 'va 'gūe, o 'ka 'tō bō.

¹³ -Kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kōn 'ka pēenon 'va! En -kaa "tu Bali -le min yūdl "yi 'e 'kōn 'ka pēenon 'va! En 'ka 'vale Bali lei 'saun 'a, 'ka yei 'e 'kōn 'e 'sendl 'e cin va!

Galatu

1 'An 'kɔ Pɔl 'bɛ 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ. An ya Zozi 'le 'pasiazan -a. Minnun 'cɛɛ 'an 'tɔ -a dɩ, ɛn min -tu 'ka 'tɔlɛ 'ku yei ɛn yaan -tɔ -a dɩ. 'Pian Zozi Crizi 'kɔ 'lee -kaa 'tɩ Bali nɛn e Zozi wluan -kanɔn 'va bɛ, -wɛɛ 'an 'pa 'sia. ² 'An 'kɔ 'lee 'an "bu Zozinɔn pɛɛnɔn nɛn ku cɩ waa 'gʊɛ, -leglizi -tudu pɛɛnɔn nɛn Galatu 'leglɔn 'ji bɛ, ku -a -jinɔn 'tɔ bo.

³ -Kaa 'tɩ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fudɩ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ. ⁴ Zozi Crizi wɩ 'man ɛn e -ka -kaa 'lɛji, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɩ 'wɩdɩ 'fui. Yaa drɛ zɩɛ 'nan -e 'e -kaa 'si tu nɛn -kaa cɩ -ji ɛn e ya 'e fadɩ 'wɩ 'wɩdɩ 'a 'gʊɛ, -yee 'plɛblɛ 'lɔ. -Kaa 'tɩ Bali 'bɛ 'vɩ 'nan 'e 'wɩ zɩɛ -a drɛ. ⁵ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

-Si a -tuwli, -a da nɛn min "sia 'wɩ 'ji

⁶ 'Wɩ nɛn kaa drɛ bɛ, yaan 'kan "fo! Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka Crizi -le 'yi "nɛn "blɩ. 'Pian -a -nan 'ka 'mɔnɩɛ dɩ, ka 'si -a -sru, ɛn ka sɔɔnɩla 'wɩ 'pee -sru. ⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan -si pee "ka -e min 'e 'si 'wɩ 'ji "da "dɩ. Minnun nɛn 'o -wɛɛman 'nan 'o 'ka 'ci baaman -ji bɛ, 'wɛɛ cɩ. 'Wɩ nɛn 'wɩ 'a bɛ, -nyɾɛn waa ve Crizi -le 'wɩ 'nɔnɔnɔn man. ⁸ Ku Crizi -le 'wɩ 'nɔnɔnɔn paa 'ka 'ji 'nan -si zɩɛ -a da nɛn min "sia 'wɩ 'ji. 'Pian -te min -a 'vɩ 'nan -si pee a -e min 'e 'si 'wɩ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a. -Te e ya paan 'ku 'kɔ 'a oo, ɛn -te 'bɛ "cɛɛ dɩ, e ya Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tu a oo, Bali 'e drɛ zɩ! ⁹ Kua 'vɩ 'e 'cɛn 'va, ɛn maan ve "nyian 'cɛɛ 'nan, -te min -tu -a 'vɩ 'nan, -si pee a -e min 'e 'si 'wɩ 'ji "da "bɛ, maan laabo Bali lɔ 'nan 'e wei 'pla -a san man 'li "fo "le vɛ -a.

¹⁰ 'Wɩ nɛn maan cɾɛn -tɛ 'labɛ, yaa -kɔɔnman 'nan, an ya "vale minnun 'o 'an 'tɔ "yi "vɩ? -Cɛjɛ, an ya 'pian "vale Bali 'e 'an 'tɔ "yi "vɩ. Maan wɛɛ 'nan 'mɛn 'wɩ 'e 'kɔ minnun lɛ? -Cɛjɛ, ma'an 'wɩ zɩɛ -a -wɛɛɛ dɩ, kɔɔ an ya Crizi -le vɛ -a, ɛn -yee 'nyranman nɛn maan "paa.

Bali 'bɛ Pɔl drɛ Zozi 'le 'pasiazan -a

¹¹ 'An "bu Zozinɔn, 'wɩ 'nɔnɔnɔn nɛn maan 'vɩ 'cɛɛ bɛ, ya'a 'silɛ min -tu 'le dɩ, ¹² ɛn ma'an manɩɛ min da dɩ, ɛn min "cɛɛ "mɛn paa 'an 'ji dɩ, 'pian Zozi Crizi 'kɔ 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn.

¹³ 'Li 'e tɛdɛ bɛ, tu nɛn an 'ta wɩla Bali wei da "le 'an tra Zuif 'nɔn 'zu bɛ, 'wɩnɩn maan drɛ bɛ, kaa 'man. Tu zɩɛ -a man bɛ, an 'tɛ 'pa Bali -le -leglizi -ji 'nɔn da, ɛn maan wɛɛ 'nan 'an o -nan -nyaan. ¹⁴ An 'ta 'wɩla Bali wei da "le 'an tranun zu, e 'mɩn 'an 'pɛ "kaga "da. 'An tranun drɛ wɩ bɛ -a -nan wɩ a 'an man 'kpa tɩglɩ.

¹⁵ 'Pian Bali "yi drɛ 'mɛn. Tu nɛn te an ya tian 'an "bu 'ji bɛ, Bali 'an 'si "va, ɛn yaan 'pla 'nan 'an drɛ 'e 'suzan 'a. "Bɛ -sru, tu nɛn e 'kɔ -a 'kɔ 'ji bɛ, e 'kɔ, ¹⁶ ɛn zɩ -a -pɩ cɩ bɛ, yaa ta 'kɔla 'mɛn. E drɛ zɩɛ 'nan -e 'an -yee 'wɩ 'nɔnɔnɔn vɩ minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɩɛ -wɩɛ. Zɩ e drɛ bɛ, ma'an 'wɩ laabulɛ min lɔ dɩ. ¹⁷ ɛn ma'an 'kulɛ Zeruzalɛm minnun nɛn o cɩ Zozi 'le 'pasianɔn tɛdɛ -a bɛ o va dɩ. 'Pian an -ku Arabi 'leglɔn 'ji. ɛn "bɛ -sru an 'li 'an da 'fla nɛn waa laabo Damas bɛ -a da.

¹⁸ Lɛ yaaga "mɛn 'vaa, ɛn an -ku Zeruzalɛm, 'nan -e 'an Pieri nɛn waa laabo Keva bɛ -a -tɔ. Maan drɛ "va "nun yi -fuda 'soolu. ¹⁹ Zaji nɛn Minsan Zozi 'kɔ "bu "a bɛ, -nyɾɛn maan 'yɩ. Ma'an -yee 'pasiazan pee yɩɛ "nyian dɩ. ²⁰ 'Wɩ nɛn an "sia -a vɩnan 'cɛɛ 'gʊɛ, Bali -a -tɔa 'nan, 'wɩ -tuwli 'ka "va "dɩ.

²¹ "Bɛ -sru an -ku Siri 'leglɔn 'ji, ɛn an -ku "nyian Silisi 'leglɔn 'ji. ²² Tu zɩɛ -a man bɛ, te Crizi -le -leglizinun nɛn Zude 'leglɔn 'ji bɛ -a -ji 'nɔn 'ka 'an 'tɔa dɩ. ²³ Waa 'man 'pian 'e "tun 'nan: «Min nɛn "nɛn e 'tɛ "paa -kaa da bɛ, 'bɛ nɛn 'gʊɛ Bali -le 'wɩ 'nɔnɔnɔn nɛn "nɛn e ya "vale 'e -nan -nyaan "bɛ, yaa "paaman 'sien minnun ji.» ²⁴ ɛn o Bali 'tɔ drɛ -dan, 'wɩ nɛn yaa drɛ 'mɛn bɛ -yee "wɛan.

Zozi 'le 'pasianɔn Pɔl -le 'wɩ "paadɩ 'yɩ 'yi

2 Lɛ -fuda sinjɛn "bɛ -sru, ɛn an 'li 'an da Zeruzalɛm. Kʊɛ 'ku 'sien 'ku 'vale Barnaba -a, ɛn an Tit 'pa 'ku 'va. ² Bali 'bɛ -nan kɔɔn 'mɛn 'nan, 'an 'ku -nan nun. 'Ku cin 'yɩ 'ku 'vale -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɩglɩ bɛ waa 'ku 'saza yei. Bali -le 'wɩ 'nɔnɔnɔn nɛn maan ve tu pɛɛnɔn man minnun nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɩɛ -wɩɛ "bɛ, maan -sru 'vɩ -wɩɛ. Maan wɛɛ 'nan 'nyranman nɛn maan 'pa 'trilii bɛ, 'o yɩ "yi, "kɔɔtɩ 'e 'sɛn 'yi 'a 'e "tun. ³ ɛn waa 'man "nyian "yi 'kpagba. Kɔɔ -kaa "bu Zozizan Tit nɛn e -ku 'ku 'palɛ bɛ, Grɛk min nɛn, e 'ka 'e 'fɔdɩ -klɔnɔn -va dɩ. 'Pian -leglizi 'lɛnɔn zɩɛ, wa'a 'tɔlɛ "man 'nan 'e drɛ dɩ.

⁴ Min -mienun a 'ku yei "bɛ, o 'ka Zozinɔn tɩglɩ 'a dɩ. -Wɛɛ 'vɩ 'nan, Tit 'e 'kɔn 'e 'fɔdɩ -klɔnɔn -va. O wɩla 'ku yei 'e yɔɔdɩ 'nan, -e 'o 'ku 'kun 'wee -pei -tɔ wɩ -tu man. Zozi Crizi -le 'ku 'si nɛn yaa 'wɩ -pei -le 'plɛblɛ 'wɩ bɛ, o ya "saan an 'ku man 'nan -e 'o -nan yɩ 'ku 'lɔ. Kɔɔ e ya o 'ji 'nan, 'ku 'kɔn tian -pei -le 'plɛblɛ 'wɩ. ⁵ Ku'a tɔlɛ -wɩɛ "fo "dɩ. Kua drɛ zɩɛ 'nan -e Zozi Crizi -le 'wɩ 'nɔnɔnɔn 'e 'fu 'cee vɛ -a kɔɔnɩnɩn. Ku 'ka "vale min 'e 'wɩ 'nɔnɔnɔn zɩɛ -a baa fɛ pee -a dɩ.

⁶ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -leglizi 'lɛnɔn nɛn minnun o "siala 'kpa tɩglɩ zɩɛ, wa'a 'wɩ 'pee 'palɛ "va 'mɛn dɩ. Minnun o "siala 'kpa tɩglɩ, 'pian 'an 'kɔ 'le vɛ bɛ, zɩ o cɩ 'e tɛdɛ bɛ,

'be "cee "mæen -nanjean "du, ככ Bali 'ka min bo "va "du. 7-Leglizi 'leñon zte, waa -t-כ 'nan, Bali 'כ 'be 'yee 'wł 'nəñon vldt -pəba 'wu 'an 'l-כ 'nan, -e 'an vł minnun nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte -wle. En waa -t-כ 'nyian 'nan, 'wł 'tuwli zte -a 'כ 'nen Bali -a dre Pieri le Zuif 'nəñ 'le v- a 'e tede. 8 ככ waa -kəñnen 'ył 'nan, Bali 'an dre 'yee 'pasiazan -a minnun nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte o va, "le zt e Pieri dre 'yee 'pasiazan -a Zuif 'nəñ va be, -yee 'wł 'zu. 9 Zaji 'lee Pieri 'lee Zan 'כ 'nen Zozinon o "siala 'nan -wee cł -leglizi 'kəladren 'a be, waa -t-כ 'o 'fli -a 'nan, Bali 'כ 'be 'nyranman zte -a -nəñ 'men 'nan 'an 'pa. -A -nan nen 'o 'pə 'pa 'ku 'vale Barnaba -a 'ku 'l-כ. 'Ku pei dre 'sien waa -tuwli 'nan, "ku Bali -le 'wł 'nəñon vł minnun nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte -wle, -e "o "vł Zuif 'nəñ le. 10 'Wł 'tuwli "nen waa 'vł 'nan 'ku dre be, -nyren 'nan, 'yale -təñon nen -leglizi -ji Zeruzalem be, te 'ku 'ci 'e 'san o man d! En 'wł zte 'an yie 'trə -a dre dte da tıgl.

פכł 'wł 't-כ Pieri man

11 "Be -sru, zł Pieri 'lu 'fla nen waa laabo Antioç be -a da be, maan dre wł 'su "ji min pəñon yie man. ככ 'wł nen yaa dre be e 'ka 'yi "fo "du. 12 Fe nen maan ve zte -yee cł 'nan, zł Pieri 'lu 'e tede be, Zozinon nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte, -wee fəñun -ble waa. 'Pian zł Zuif 'nəñ -mienun 'si Zaji -va, o -ta be, e klan -wł-כ. -A -nan nen e cəen Zozinon zte o man fəñun -bludt -a. 13 Zuif 'nəñ -mienun nen Zozi 'va be, "o dre dte 'sia "nyian -włidit "le Pieri -le 'wł 'zu. En Barnaba "e "f-כ 'wu o va 'wł 'włidit zte -a dre dte -a.

14 Zł maan 'ył 'nan, o 'ka Bali -le -si tıgl da dte, en maan 'le cəen Pieri le Zozinon pəñon yie man. Maan 'vł -y-ere 'nan: «Zuif min nen yia. 'Pian -te i -ta 'e tede be, yı'a 'wł dre le "le Zuif min -zu dte, en yı'a 'ta wulea Zuif 'nəñ 'le -peı da dte. 'Be nen 'gwe, minnun nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte, i ya 'vale 'nan 'o 'wł dre "le Zuif 'nəñ 'zu. Te 'i dre zł "fo "du!»

15 'Wł 'kpa nen, 'ku "ya wo Zuif 'nəñ 'a. Ku 'ka 'leğlon 'pee -ji minnun nen wa'a 'ta 'wula Moizi -le -peı da dte, waa "fo "du. 16 'Pian kua -t-כ 'nan, 'ta wuladit Moizi -le -peı da min 'כ 'le 'pləble 'a be, -a man "cəe Bali min "siala 'e 'le min tıgl 'a dte. Min nen e yi -təala Zozi Crizi da be, -a 'כ 'nen Bali -a "siala min tıgl 'a. -Yee "wean nen 'ku 'כ 'nen Zuif 'nəñ 'a 'gwe, ku yi -təra Zozi Crizi da. Ku yi -təra "da 'nan, -e Bali 'e 'ku 'sia min tıgl 'a 'kue yi -təradit Zozi Crizi da man, 'pian wa'a vle 'nan ku 'ta 'wula Moizi -le -peı da -yee "wean dte. ככ 'ta wuladit Moizi -le -peı da min 'כ 'le 'pləble 'a be, -a man "cəe Bali min "siala 'e 'le min tıgl 'a dte.

17 En 'ku 'כ 'nen Zuif 'nəñ 'a 'gwe, -te kua -weeman 'nan, Crizi -le "wean nen Bali 'e 'ku 'sia min tıgl 'a 'e 'le be, en 'wł zte -yee -maan minnun 'ku "siala 'wł 'włidit "dreñon 'a be, -a -ci nen 'nan Crizi 'ku dre 'wł 'włidit "dreñon 'a? -Cəje, -n-je "fo "du. 18 'Pian 'wł nen 'be -taa 'an dre le 'wł 'włidit "dreñan -a be, -nyren 'nan, -peı nen 'an 'כ 'nan klu -sran 'ji be, -te an 'li 'an da "nyian "va "be, te 'an 'fli dre 'wł 'włidit "dreñan -a.

19 'An 'כ 'le v- a be, -peı -le 'pləble 'ka "nyian 'an da dte, ככ an -ka 'włunun zte -yee "wean. 'Be nen 'gwe, an ya 'an

'belidit Bali -le v- a. 'Ku 'vale Crizi -a kue dre min -tuwli "a, en ku -ka yiba "plan da. 20 -Yee "wean an 'ka "nyian 'an 'fli -ji 'treda dte, 'pian Crizi -כ 'nen an cł. 'Be nen an cł 'treda 'gwe, Bali -pł nen yaan 'ył "yi, en e wł "man e -ka 'an 'leji be, -a da nen an yi -təala. 21 Ma'an Bali -le "yi 'tua 'an 'pela koda dte. "Te 'ta wuladit -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a man nen min dra tıgl Bali 'le be, "te maan ve 'nan Crizi -ka 'wł "tun "man.

-Te min yi -təra Zozi da be, Bali -a "siala min tıgl 'a

3 Galat 'nəñ, 'cee 'wł mandt a 'pləble. -Tle 'e 'pə 'pa 'ka yra? ככ Zozi Crizi -le -ka nen yaa 'wu yiba "plan da be, maan -ci 'vł 'cəe 'wein 'va. 2 E ya "le 'an 'wł 'tu laabu 'ka 'l-כ, -nyren 'nan: «'Ta wuladit Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a be -a man nen, Bali 'yee lei 'saun 'nəñ 'cəe?» -Cəje, 'be "cəe d! 'Pian Bali -le 'wł 'nəñon nen kaa 'man, en ka yi -təra "da "be, -yee "wean nen yaa -nəñ 'cəe. 3 -Me "le "wean nen 'cee 'wł 'ci mandt a 'pləble? Ka 'ta wuladit 'sia Bali -sru 'e tede Bali lei -le 'pləble 'a. 'Pian 'be nen 'gwe, ka ya "vale 'ka 'le -səanla 'ka 'כ 'le 'pləble 'a. 4 'Wł pəñon nen kaa -nan 'ył be, ya'a 'wł 'paale 'ka 'ji du? Maan -t-כ 'nan -a "nen 'ka 'fule 'e "tun "du. 5 An 'wł 'tuwli 'כ 'laabo "nyian 'ka 'l-כ 'nan: «'Ta wuladit Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a be, -a man nen Bali 'yee lei 'saun 'nəñ 'cəe, en e 'lebo "f-כ 'włunun dre 'ka yei?» -Cəje, 'be "cəe d! 'Pian Bali -le 'wł 'nəñon nen kaa 'man, en ka yi -təra "da "be, -yee "wean nen Bali 'włunun zte -a dre 'ka yei.

6 'Ka 'ci "nəñon Abraam -le 'wł da -tu! E ya 'e 'cəen -tədit Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yi -təra Bali da,

en Bali -a 'sia min tıgl 'a.» 7 -Yee "wean 'ka -t-כ 'nan, minnun nen o yi -təala Bali da be, -wee cł Abraam klu-danon tıgl 'a. 8 'Wł 'kpa, minnun nen o 'ka Zuif 'nəñ 'a dte, Bali o "siala min tıgl 'a 'wee yi -təradit 'e da man. 'Wł zte e ya 'e 'cəen -tədit Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cəen. ככ 'wł 'nəñon zte -a -tuwli 'כ 'nen Bali -a 'vł 'e 'cəen Abraam le. Yaa 'vł -y-ere 'nan:

«An -fəa ve 'tredanon pəñon man 'yie "wean.»

9 Abraam yi -təra Bali da, en Bali -fəa 'vł "man. 'Wł 'tuwli zte -a 'כ 'nen Bali -a dra minnun pəñon nen o yi -təala Bali da be, -wle.

10 'Pian minnun nen o ya "va 'nan 'ta wuladit Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a be, -a man nen Bali 'e 'o 'sia min tıgl 'a be, Bali wei a 'e 'pladit o man. ככ e ya 'e 'cəen -tədit Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e Moizi -le -peı -tuwli "cəe sre,

en ya'a 'ta wulea "da "dte,

'wł 'e 'כ -a san man.» 11 'Ta wuladit Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a be, -a man "cəe Bali min "siala min tıgl 'a dte. Kaa -t-כ zte, ככ e ya 'e 'cəen -tədit Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen Bali -a "siala min tıgl 'a be,

yi -təradit Bali da man nen e 'belidit ye.» 12 'Pian 'ta wuladit Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da min 'כ 'le 'pləble 'a be, yi -təradit Bali da "cəe dte. ככ e ya 'e 'cəen -tədit "nyian Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e 'ta 'wula Moizi -le -peı -t-כ 'włunun da,

en ya'a -towlı "ce "srele dıe,
yaa man 'belıdı ye.»

¹³ Bali wei -a 'e 'pladı -kaa man, kɔɔ -ka'a 'ta wulɛa Moizi -le -pei da 'e pɛɛnɔn dı. 'Pian zı Crızı -ta bɛ, e wıwı 'man, en Bali wei nen 'e 'pladı -kaa man bɛ, -a "nen "wıwı bɔ "man -kaa 'leji. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen minnun -a -tɛa
-e 'o -tin yiba "man "bɛ,
Bali wei a 'e pladı -a san man.» ¹⁴ Zozi Crızı -a drɛ zıe,
'nan -e 'wıwı nen Bali -a 'vı Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, 'e drɛ minnun pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Bali "e 'nan Abraam lɛ 'nan:
«An -fɛa ve 'trɛdanɔn pɛɛnɔn man 'yie "wɛan.» Minnun pɛɛnɔn nen o yi -tɛala Zozi 'bɔ da bɛ, lei 'saun nen Bali "e 'nan 'e -nɔn "minnun lɛ bɛ, e dra -wee vɛ -a.

'Wıwı nen Bali -a 'vı Abraam lɛ 'nan 'e dra bɛ, fɛ -tu 'ka -a lıleɛ dı

¹⁵ 'An "buı Zozınɔn, 'wıwı nen blamin -a dra bɛ, -a da nen 'an 'ci nɔn en an "ta 'wıwı 'gυɛ -a ve. -Te min 'e -zia paala tıglı bɛ, min 'ka 'kɔlamın -e 'e fuıla 'nan dı, en min 'ka 'kɔlamın -e 'e 'pa 'va "dı. ¹⁶ 'Wıwı nen Bali "e 'nan 'e dra Abraam 'lee 'e kluda min lɛ bɛ, -a -towlı "nen zıe. Bali 'ka -a vıle 'nan: «-a kludanɔn», "le min "kaga "le 'wıwı nen yaa 'vı dı. 'Pian e 'nan: «'i kluda min», min -towlı "le 'wıwı vıdı -a. Min zıe Crızı nen. ¹⁷ 'Wıwı nen maan 'nan 'an ve bɛ, -nyren 'gu: Bali 'wıwı 'tu 'vı Abraam lɛ, "le min 'e -zia "paala bɛ -yee 'wıwı 'zu. Moizi -le -pei nen e 'bɔla lɛ -yaa sinjen 'e 'ta le lɛ -fuba yaaga (430) "bɛ -sru "bɛ, ya'a 'kɔlamın -e 'e -zia zıe -a fuıla 'nan dı, en ya'a 'kɔlamın -e 'e Bali -le 'wıwı nen yaa 'vı Abraam lɛ bɛ, -a klu -sran dı. ¹⁸ "Te 'ta wıladı Moizi -le -pei da man nen min -zia zıe -a ye bɛ, "te maan ve 'nan, ya'a -zia zıe -a yıle 'wıwı nen Bali -a 'vı 'e 'cɛn bɛ -a man dı. 'Pian Bali -a 'vı 'e 'cɛn, -yee "wɛan nen Abraam -zia zıe -a 'yl.

-Mɛ "le "wɛan nen Bali -pei -tɔ minnun lɛ?

¹⁹ -Te 'bɛ a zı bɛ, -mɛ "le "wɛan nen Bali -ta -pei -tɔ wıwı -nı -a "nyıan? E -ta -a 'nan, -e min 'e 'wıwı nen ya'a Bali ci sɔa dıe, -a -tɔ. -Peınun zıe, -wɛɛ cı -trılıı 'vaa, en Abraam kluda min bɛ, e -ta. 'Wıwı nen Bali "e 'nan 'e dra Abraam lɛ bɛ, min zıe -yee vɛ nen. -Peınun zıe Bali -le 'pasıanɔn nen laji bɛ, -wɛɛ -tɔ minnun lɛ, en min -tu 'bɛ 'tɔ Bali -le 'pasıanɔn 'lee minnun 'bɔ yeı. ²⁰ 'Pian 'wıwı nen Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lɛ bɛ, Bali 'bɔ 'bɛ tin 'ba -yrɛ 'e 'bɔ 'a. Min -tu 'ka 'tɔle o yeı "dı.

²¹ -A -ci nen "mɛn 'nan, Moizi -le -peınun bɛ, e 'wıwı nen Bali "e 'nan, 'e dra Abraam lɛ bɛ, -a baaman -ji? -Cɛje, e 'ka zı "fo "dı. "Te Moizi -le -peınun zıe e 'belıdı -nɔn "mın lɛ bɛ, "te maan ve 'nan, Bali min "sıala min tıglı 'a 'ta wıladı "da "man. ²² 'Pian e 'ka zı dı. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdı Bali -le 'fluba 'ji 'nan: 'Trɛdanɔn pɛɛnɔn 'ta a 'e "flıladı 'wıwı wıdı 'bı. En zı 'kɔ -kaa drɛ 'kɔ -e -kaa 'su -yrɔ "bɛ, -nyren 'nan -kaa yi -tɛra Zozi Crızı da, -e 'wıwı nen Bali "e 'nan, e dra Abraam lɛ bɛ, 'e drɛ -cee vɛ -a.

²³ 'Pian tu nen te Bali 'ka tıan yi -tɛradı Zozi da ci 'sıle -cɛɛ dıe, te -kaa ya -kaa -mɛan drɛdı Moizi -le -pei -bı.

²⁴ -Peı zıe 'e yıe 'tɔ 'ka 'va -trılıı, en Zozi Crızı -tadı 'bı. E drɛ zıe 'nan -e -cee yi -tɛradı Zozi 'bɔ da man nen Bali 'e -kaa 'sıa mın tıglı 'a 'e 'lɛ. ²⁵ 'Bɛ nen 'gυɛ Zozi 'ta, en -kaa yi -tɛra Zozi 'bɔ da. -Yee "wɛan -kaa 'ka "nyıan -kaa -mɛan drɛdı Moizi -le -pei -bı dı.

²⁶ 'Pian 'bɛ nen 'gυɛ, 'cee yi -tɛradı Zozi da -le "wɛan, ka ya Bali -le 'nɛnnun -a, kɔɔ 'ka 'bɔ 'lee Zozi Crızı bɛ, ka drɛ min -towlı "a. ²⁷ Bali 'bɛ 'ka -batize drɛ, -yee "wɛan ka drɛ min -towlı "a 'ka 'vale Crızı -a, en ka Crızı 'kɔle 'wıwı 'ka da. ²⁸ -Te Zuıf mın nen 'yıa oo, en -te i 'ka Zuıf mın -a dı oo, -te nɔn nen 'yıa oo, en -te i 'ka nɔn -a dı oo, -te -klɔnɔn nen 'yıa oo, en -te lımɔn nen 'yıa oo, ka 'ka 'ka 'cɛndı 'e cın man dı. Kɔɔ ka 'bɔ 'lee Zozi Crızı bɛ, ka drɛ 'sıen mın -towlı "a. ²⁹ Ka ya Crızı -le vɛ -a, -yee "wɛan ka ya Abraam kludanɔn 'a, en -zia nen Bali "e 'nan, 'e -nɔn Abraam kludanɔn lɛ bɛ, e ya 'cee vɛ -a.

4 'Wıwı nen maan 'nan 'an ve 'cɛɛ bɛ, -nyren 'gu, 'nen nen 'e "tı -zia -ble bɛ, tu nen e ya tıan "wɛnnɔn bɛ, e ya "le nɔn -le 'wıwı 'zu, 'pıan te -a -blınan nen 'e "tı -zia 'bɔ 'a. ² Tu nen e ya tıan "wɛnnɔn bɛ, minnun 'bɛ "paala, en -wɛɛ 'leji wıwı dra -trılıı, -e tu nen -a "tı -a kɔn bɛ, 'e 'bɔ. ³ -A -towlı 'bɛ drɛ "nyıan -cee vɛ -a. Tu nen -ka'a tıan Crızı -tɔle dıe, te -kaa ya "le 'nen "wɛnnɛn 'zu, en -kaa ya 'trɛda fɛnun 'plɛble pɛɛnɔn 'lɔ nɔn -a. ⁴ 'Pian zı tu nen Bali -a kɔn bɛ, e 'bɔ bɛ, en Bali 'bɔ 'yee 'nen 'pa 'sıa 'trɛda. 'Nɛn zıe, lımɔn 'bɛ -ya, en e 'ta 'wıla Zuıf 'nɔn 'le -pei da, ⁵ 'nan -e 'e minnun nen o cı -peı zıe -yee nɔn -ba -ji bɛ, 'o 'sı 'wıwı 'ji. Yaa drɛ zıe, 'nan -e Bali 'e -kaa drɛ 'yee 'nɛnnun -a.

⁶ Fɛ nen yaa -kɔnman 'nan, ka ya -yee 'nɛnnun -a bɛ, -nyren 'nan, lei nen, Bali -le 'nen zıe -yrɔ "bɛ, -a -towlı "nen Bali -a -nyran -kaa 'ji. Lei zıe -yɛɛ -maan -kaa ve Bali lɛ 'nan: «'An "tı -baba.» ⁷ 'Wıwı 'kpa nen, i 'ka "nyıan fɛ -tu -lɔ nɔn -a dı, 'pıan i ya Bali -le 'nen 'a. I ya -yee 'nen 'a -le "wɛan, fɛ pɛɛnɔn nen yaa 'pla 'yee 'nɛnnun -le vɛ -a bɛ 'yie vɛ nen.

Galatı 'nɔn 'le 'sıdı Zozi -sru "naan Pɔl man

⁸ 'E tɛdɛ te ka'a tıan Bali tɔa dıe, te ka ya fɛnun nen mın o -paan en o 'ka Bali tıglı 'a dıe -wee nɔannun -a. ⁹ 'Pian 'bɛ nen 'gυɛ, ka Bali -tɔ "mɛn. -A 'kpa tıglı 'ji bɛ, Bali 'bɛ 'ka 'tɔ. Ka'a 'kɔlamın paan -e 'ka 'lı 'ka da "nyıan 'trɛda fɛnun va dı! -Wee 'plɛble 'lɛ 'ka "man "dı, en fɛ -tu 'ka -wıwı -e 'o -nɔn mın lɛ dı! -Mɛ "le "wɛan nen ka ya "vale 'ka dra "nyıan -wee nɔn -a? ¹⁰ Ka yi -mıenun 'lee mıen -mıenun 'lee tu -mıenun 'lee lɛ -mıenun 'sı "va, en ka ya 'ka 'ladı 'o da. ¹¹ 'Cee nyen a 'an 'ji 'nan, 'mɛn 'nyranman pɛɛnɔn nen maan 'pa 'ka 'va bɛ, -a "nen "fu 'e "tun.

¹² 'An "buı Zozınɔn, an 'ka tru "baa 'nan, 'ka drɛ "le 'mɛn 'wıwı 'zu. Te 'ka -wɛɛ 'nan 'ta wıladı -pei -tɔ wıwı da man nen Bali 'e 'ka 'sıa mın tıglı 'a dı! -A -cın 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, tu nen an ya 'ka 'va bɛ, an 'wıwı drɛ "le 'cee 'wıwı 'zu. Ma'an lɛale -pei -tɔ wıwı man dı. Tu zıe -a man nen an Bali -le 'wıwı nɔnɔn 'vı 'cɛɛ, en ka'a 'wıwı drɛ lɛ 'mɛn -wıdı "dı. ¹³ Kaa -tɔa 'nan, Bali -le 'wıwı nɔnɔn tɛdɛ vı -nan 'cɛɛ bɛ, -cɛ 'bɛ 'lɔ 'maan. ¹⁴ 'Mɛn -cɛ 'bɔ zıe yaan drɛ "le te 'ka -plı 'an man dı. 'Pian ka'a 'le 'yi 'senlɛ 'mɛn

"wëan dı, 'ka yie 'tə 'an 'va. En "nyian kaan 'sia tıglı "le Bali -le 'pasianon nen laji bē -a -tu -le 'wı 'zu, -te 'bē 'cēē dı, "le Zozi Crizi 'bō 'le 'wı 'zu. ¹⁵ Tu zıē -a man bē, te ci "nrandı -dan a 'ka 'lō. En 'bē nen 'gūē -mē 'bē drē 'cēē? Maan ve 'ka man 'nan, tu zıē -a man bē, ka -kōlaman paan fē a "le 'ka yie 'le 'wı 'zu bē, kaa "sia 'ji -e 'ka -nōn 'mēn. ¹⁶ 'Pian 'bē nen 'gūē, ka ya 'an sianan 'ka 'nan-manzan 'a, an 'wı tıglı ve 'cēē -le "wëan.

¹⁷ Min -mienun 'bē 'ka -klanman 'wı 'nōnōn 'pēē vıdı -a 'cēē. 'Wı nen waa dra zıē, e 'ka "yi "dı. O ya "vale 'ka koda -tə 'an 'va -e 'ka lēa 'o man. ¹⁸ 'Wı nen e cı "yi "bē, -nyren 'nan, te an ya 'ka yei oo, en te an 'ka 'ka yei "dı oo, min 'e 'ka klan 'wı tıglı vıdı -a 'cēē.

¹⁹ 'Mēn 'nēnnun, 'cēē "wëan an ya "nyian 'an yra yı-nan. An ya "le lıman nen e -fō -srınan bē -yēē 'wı 'zu. An ya "vale 'ka drē Crizi -srınan tıglı 'a. ²⁰ E dra 'mēn "le te an ya 'ka yei 'nūn, -e 'an 'wı tin 'ba 'cēē 'an 'bō 'a. Kōō 'wı 'bō nen 'an vı "nyian 'cēē bē ma'an tōa dı.

Pōl Aga 'lee Sara -le 'wı 'vı

²¹ Kaa nen ka ya "vale 'ka 'wulo wo Moizi -le -pei -tə wınnun wı bē, 'wı nen -pei zıē yaa 'vı bē, ka'a manlē dūū? ²² Moizi -le 'fluba 'ji bē, e ya 'e 'cren -tēdı 'nan: Abraam -le 'nēnnun a 'fli. Waa -tu -ya o 'vale 'e nan -le nōan nen waa laabo Aga bē -a. En waa -tu -ya o 'vale 'e nan Sara -a. Sara 'ka nōan -a dı. ²³ -A nan -le nōan Aga 'e 'nen 'ya blamin ci 'sō wı da. 'Pian Sara 'e 'ya 'wı nen Bali -a 'vı 'nan 'e dra -yēē "bē -a da.

²⁴ 'Wı zıē -a -ji bē, -kōnnēn "nen Bali -a -fō -cēē. -A -ci nen 'nan, lıman "fli zıē o ya "le ci bō wı -tudu "fli 'zu. -A nan -le nōan Aga bē, -yēē cı "le 'wı nen Bali 'lee 'yēē minnūn ci 'bō "da Sinai pōn da bē -yēē 'wı 'zu. Minnūn zıē, o ya nōannun -a "le Aga -le 'nēnnun -le 'wı 'zu.

²⁵ Aga a "le Sinai pōn nen Arabi 'lēglōn 'ji bē -yēē 'wı 'zu. En e ya "nyian "le Zeruzalem nen -nan cēēgı yı -a bē -yēē 'wı 'zu, kōō -a da minnūn a nōannun -a Moizi -le -pei -lō. ²⁶ 'Pian Zeruzalem nen laji bē, 'bē 'ka nōan -a fē -tu -lō dı. -Yēē cı -kaa "bu "a. ²⁷ -Yēē 'wı a 'e 'cren -tēdı Bali -le 'fluba 'ji. E ya 'e 'cren -tēdı 'nan:

«Lıman nen 'yie 'nen "ka "dē,
'i 'ci -taa "nranlē.
Yı'a 'nen 'yadı -le ci "yaa -tōlē dı,
'pian i -taa ci "nran "dre "fōlē.
'I 'sran 'si 'i -sru,
'pian 'i 'ci -taa "nranlē,
kōō 'yie 'nēnnun -taa "kōnlē "kaga
e "mlıan tu nen i ya 'i 'sran wı bē -a da.»

²⁸ 'An "bu Zozinōn, 'cēē cı "le 'nan Izak -le 'wı 'zu, kōō 'wı nen Bali -a 'vı 'nan e dra bē, -a da 'nēnnun nen 'kaa. ²⁹ Tu zıē -a man bē, 'nen nen waa -ya blamin ci 'sō wı da bē, e 'tē 'pa 'nen nen waa -ya Bali lei -le 'wı da bē -a da. -A -tūwli 'bē dra tian 'gu. ³⁰ 'Pian -mē "wı nen 'e 'cren -tēdı Bali -le 'fluba 'ji? E ya 'e 'cren -tēdı 'nan:

«I nōan lu -pin 'o 'vale 'e 'pı -a!
Te nōan ci 'nen
'lee 'trē 'wıē 'ci 'nen

'o 'trōa 'o "tı -zia da "fo "dı!» ³¹ 'An "bu Zozinōn, -cēē ve bē, -kaa 'ka nōan ci 'nēnnun -a dı, 'pian -kaa ya 'trē 'wıē 'ci 'nēnnun -a.

Zozi Crizi -kaa 'si -pei -le 'plēblē 'wı

5 Crizi -kaa 'si 'wı 'ji 'nan, -e -kaa vıē -kaa kōn fē -tu -le nōanba -ji dı. -Yēē "wëan 'ka 'tə 'plēblē, te 'ka 'fli 'tū -e min 'e 'ka drē "nyian -pei -le nōan -a dı!

² 'Ka "trōēn "tə 'wı 'gūē -yēē! 'An 'bō Pōl, maan ve 'cēē 'nan, -te kaa wēē 'nan 'ka -fōa "klōnmōn -va bē, 'wı nen Crizi -a drē bē, ka'a "nen 'ble "fo "dı. ³ En min oo min nen e -fō -klōnmōn -va bē, maan ve -a san lē 'nan, 'e 'ta wıla -pei -tə wı -tudu pēēnōn 'bō da. ⁴ Kaa nen kaa -wēēman 'nan, 'ta wıladı Moizi -le -pei da man nen Bali 'e 'ka "sia min tıglı 'a bē, 'ka 'fli "cēēan Crizi man, en "nyian Bali -le "yi "nēn, yaa -nōn 'cēē bē, ka cēēn "man.

⁵ 'Pian 'kue ve bē, 'ku 'bli a da 'nan, 'kue yı -tēradı Zozi da -le "wëan, Bali 'ku "siala min tıglı 'a. Bali lei 'saun 'bē 'maan 'wı zıē -a -cin a 'ku 'ji. ⁶ -Te min 'lee Zozi Crizi drē min -tūwli "a bē, -te -a san -fō -klōnmōn -va oo, e ya 'e "tūn. En -te ya'a 'fōlē -klōnmōn -va dı oo, e ya 'e "tūn. 'Pian 'wı nen Bali cı "va "bē, -nyren 'nan, min 'e yı -tēra Zozi da, en 'e -ci -kōn min yıdı "yi "a!

⁷ 'E tēdē bē, kaa pou 'sia "yi! -Tē drē, en ka 'ka "vale 'ka 'ta wıla "nyian 'wı tıglı zıē -a da dı? ⁸ 'Wı nen waa 'vı 'cēē en ka 'sia "da "bē, ya'a 'sia Bali nen e 'ka laabu bē -a va dı. ⁹ -A -cin 'e 'tə 'ka 'ji 'nan: «Sı 'wıē -tūwli min 'shē pēēnōn "tranman!» ¹⁰ 'Pian 'mēn ve bē, an yı -tēala Min-san Zozi Crizi da, -yēē "wëan 'an 'bli a "da 'nan, 'wı nen maan 'vı bē, -a -sru "nen ka -taa -sōnōlēa. En maan -tōa 'nan, min nen e -ta 'ka 'ci lılēa bē, Bali 'wı "nen -kōn-man -a san lē.

¹¹ 'An "bu Zozinōn, minnūn -a 'vı 'nan, an -fōdı -klōn-mōn -va 'wı ve tian minnūn lē. "Te 'wı 'kpa nen bē, -mē "le "wëan nen Zuif 'nōn 'tē "paa 'an da "mēn? 'Pian e 'ka 'wı 'kpa -a dı. Crizi -le -ka nen yaa 'wı yıba "plan da bē, -a 'wı nen maan ve minnūn lē, en 'wı zıē e "naan o man. ¹² Minnūn nen o -tōa 'ka man 'nan, 'ka 'fō -klōn-mōn -va bē, 'o 'ku 'o 'fli 'sa! 'Bē "yi mlin.

Te 'ka 'ta wıla blamin ci 'sō wı -wıdı -sru "dı, Bali ci 'sō wı nen 'ka drē!

¹³ 'An "bu Zozinōn, Bali 'ka laabu 'nan, -e 'ka vıē 'ka 'kōn fē -tu -lō nōan -a dı. Te 'ka 'pa 'wı zıē -a da, -e 'ka blamin ci 'sō wı -wıdı "drē dı! 'Pian 'ka cin yıdı "yi "a nen, 'ka cin man wı drē! ¹⁴ -Yēē cı Bali -le -pei -tə wınnun pēēnōn 'lē sōdō -a. Kōō e ya 'e 'cren -tēdı 'nan:

«I bōzan -tū yı "yi "le 'yie 'wı 'zu!» ¹⁵ 'Pian -te ka drē "le -plēnnun -le 'wı 'zu, en 'shē sōan nen kaa -tē bē, 'ka drē "yi, "tōgō 'ka cin -tēē.

¹⁶ -Yēē "wëan maan laabo 'ka 'lō 'nan: 'Ka 'ta wıla Bali -sru -yēē lei 'saun 'le 'plēblē 'a! -Te kaa drē zıē, ka -kōlaman blamin ci 'sō wı -wıdı 'klıdı -a. ¹⁷ Kōō blamin ci 'sō wı -wıdı "bē, Bali lei 'ka -a ye "yi "dı. En fē nen Bali lei -a ye "yi "bē, blamin 'ka ye "yi "dı. -Yēē cı 'nan, Bali lei ci 'sō wı 'lee blamin ci 'sō wı -wıdı "bē, o yei 'ka -a ble dı. -Yēē "wëan ka'a 'kōlaman -e 'ka 'wı nen ka cı "va "bē -a

dre dt. ¹⁸ 'Pian -te Bali lei 'saun 'be -si -kכּחמאן 'cעע be, te -pei -le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dt.

¹⁹ Blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "be, -kaa -tɔa 'e pɛɛnɔn. Nyin-nandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a o cin 'palɛ dɪɛ, e ya -tu. En 'wɪ nɛn e min "tri -tɔa Bali 'lɛ bɛ, -a dɛdɪ a -tu. En -kɔnnɛn -wɛɛdɪ "kaga 'lee lɪ -wɛɛdɪ "kaga "bɛ e ya -tu. ²⁰ En yiba "minnɪn -pandɪ a -tu, en 'bui 'fɔdɪ a -tu, en 'nandɪ min man a -tu, en 'wɪ 'blɪdɪ a -tu, en man budɪ a -tu, en 'bli 'fɔdɪ min ji a -tu, en bɔɛ "blɪdɪ a -tu, en 'cɛndɪ 'e cin man, te min yei 'ka -a ble dɪɛ, e ya -tu. ²¹ En 'nandɪ min man min lɔ fɛ -le "wɛan bɛ, e ya -tu, en min -le 'fli -nɔndɪ -wɛn mlɪndɪ lɛ 'lee "fɛdɪnɪn lɛ a -tu, en 'wɪ 'wɪdɪ "pee dɛdɪ a -tu. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a dɛdɪ 'ka "yi "fo "dɪ. Maan 'vɪ 'cɛɛ 'e 'cɛn 'va, en an 'wɪ "paala "nyian 'cɛɛ 'nan, min o min nɛn e 'wɪnɪn zɪɛ -a -tu dra bɛ, ya'a 'ko Bali -le mingɔnnɛn tɛda dɪ.

²² 'Pian -te Bali lei 'saun 'be min "paala bɛ, zɪ -a "nɛn bɔala 'gu: -A san min ye "yi, en -a san ci "nranman, en -a san man yɪa flu, en -a san 'e 'man -sɛanla 'wɪ 'ji, en -a san a min 'kpa 'a, en -a san ci a "yi, en min yɪ -tɛala -a san da. ²³ -A san a "min -trɔɔ -a, en -a san -kɔlaman 'e 'fli 'pladɪ -a. 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, -a -tuwɪlɪ 'ka -pei -tu sɛɛ wɪ -a dt. ²⁴ Minnɪn nɛn o dre Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ, o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "be, wɛɛ wo 'trɛ 'ji. E ya "le -a -pɛɪndɪ -zu yiba "plan da.

²⁵ Bali lei 'saun 'be 'belɪdɪ -nɔn -cɛɛ, -yee "wɛan -a 'bɔ nɛn 'e -kaa 'pla! ²⁶ Te -kaa 'fli -kכּח "dɪ! En te -kaa bɔɛzan -tu 'le -wɛɛla dɪ! En te -kaa man bu -kaa bɔɛzan -tu -va dɪ!

'Ka "yi "dre 'ka cin lɛ!

6 'An "buɪ Zoziɔnɔn, -te ka 'bɔ 'ka "buɪ Zoziɔn 'tu man, te e ya 'wɪ 'wɪdɪ "dɛnɛn bɛ, kaa nɛn Bali lei 'saun 'be 'ka "paala bɛ, 'ka 'pa "va -e 'e -sכּחla -si tɪglɪ da! 'Pian 'ka dre -trɔɔ! En 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔgɔ 'ka 'bɔ nɛn 'ka dre 'wɪ 'wɪdɪ "dɛnɔn 'a. ² 'Wɪ oo 'wɪ nɛn e 'bɔ 'ka "buɪ Zoziɔn 'tu man bɛ, 'ka 'pa "va! -Te kaa dre zɪɛ, te ka ya 'ta wɪlanɛn Crizi -le -pei da. ³ Maan ve 'cɛɛ 'nan, -te min 'e 'fli 'sia 'nan 'e 'kpa "mlɪan 'e "buɪ Zoziɔn 'tu da bɛ, te e ya 'e 'bɔ 'fli see "paanan, kכּח -a tɪglɪ da bɛ -a 'bɔ "nyian 'e 'ka 'wo fɛ -tu -a dt. ⁴ 'Pian min 'e 'bɔ 'fli dre wɪ -nanjen! -Te -a dre wɪ a "yi "be, te -a 'bɔ 'le ci "nran nɛn. Te 'e 'fli dre wɪ -kכּח 'e bɔɛzan -tu -le vɛ man dɪ! ⁵ Kכּח zɪ min -tu 'wɪ dre bɛ, -a da 'sinɛn nɛn e -taa -a 'palɛ.

⁶ Min nɛn o Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn "paaman "ji "be, -a san zɪɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn yaa ye bɛ, 'e min nɛn yaa "paaman "ji "be -yee "nɔn.

⁷ Te 'ka 'fli see "paa dɪ! Wa'a Bali sɛɛ wo dt. 'Ka -tɔ 'nan, fɛ nɛn min -a -fɔ 'trɛ 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa -tɛa. ⁸ Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ, -yɛɛ ci 'nan blamin ci 'sɔ wɪ -wɪdɪ "be, -te -a 'bɔ nɛn min -a dre bɛ, -a "nɛn "nɛn -kadɪ -a. En 'wɪ nɛn Bali lei 'saun -a -kכּחמאן min lɛ bɛ, -te -a 'bɔ nɛn min -a dre bɛ, -a san -a "nɛn "ble 'belɪdɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a yɪdɪ -a. ⁹ -Yee "wɛan, te -kaa "koe 'e 'si -kaa da 'wɪ "yi "dɛdɪ -a dɪ! Kכּח -te -kaa 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ dɪɛ, -kaa "nɛn "ble te -a tu 'bɔ. ¹⁰ 'Wɪ zɪɛ e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, -yee "wɛan -te -a -nan a -kaa 'lɔ bɛ, -kaa "yi "dre min pɛɛnɔn lɛ, 'pian -kaa 'sia -kaa "buɪ Zoziɔn da!

Pכּח 'wɪ 'le 'sran 'wɪ 'pladɪ -a

¹¹ 'Fluba 'le 'sɛnɛn "guɛ, mɛɛn 'be 'cɛn -tɛa 'an 'bɔ 'a. Kaa -kכּח nɛn "ye -a 'wɛɛ -dandan man.

¹² Minnɪn nɛn o ya "vale 'nan 'o "sכּח minnɪn lɛ bɛ, -wɛɛ -tɔa 'ka man 'nan, 'ka 'fɔ -klɔnɔn -va. Waa dra zɪɛ 'nan, "tɔgɔ Zuif 'nɔn 'o 'tɛ 'pa 'o da Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wu yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ vɪdɪ man. ¹³ Minnɪn 'bɔ zɪɛ, o ya 'o 'fɔdɪ -klɔnɔn -va, 'pian wa'a 'ta 'wɪla -pei -tɔ wɪnɪn pɛɛnɔn 'bɔ da dt. O -tɔa 'ka man 'nan 'ka 'fɔ -klɔnɔn -va, -e 'o plɔ nɛn waa 'pla 'ka man bɛ -a -nan wɪ vɪ minnɪn lɛ.

¹⁴ 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, -kaa san Zozi Crizi -le -ka nɛn yaa 'wu yiba "plan da bɛ, -a 'wɪ 'saza 'a nɛn "an 'fli -kכּח -man. Zozi 'le -ka nɛn yaa 'wu yiba "plan da bɛ, -yee "wɛan 'wɪ nɛn 'be ci 'tɛda 'wɪ 'a zɪɛ, "mɛɛn ye 'wɪ "tun 'a, en 'tɛda 'wɪnɪn zɪɛ 'o 'va zɪa bɛ, an dre min -kadɪ -a. ¹⁵ -Te min -fɔ -klɔnɔn -va oo, e ya 'e "tun. En -te min 'ka 'fɔlɛ -klɔnɔn -va dt oo, e ya 'e "tun. 'Pian 'be nɛn 'be ci 'wɪ -dan -a bɛ, -nyɛn 'nan Bali 'e -kaa dre min -trɛ -a. ¹⁶ Minnɪn pɛɛnɔn nɛn waa -wɛɛman 'nan yɪ -tɛradɪ Zozi da man nɛn Bali 'e o 'sia min tɪglɪ 'a bɛ, Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fudɪ -trɔɔ -nɔn -wɛɛ. -Wɛɛ ci Izraɛl 'nɔn tɪglɪ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ waa.

¹⁷ An 'wɪ pɛɛnɔn 'ci 'vɪ 'cɛɛ 'va, -yee "wɛan te min -tu 'e "koe "nyan wɪ pee -nɔn "nyian 'mɛn dɪ! Kכּח an yɪa 'yɪ "kaga Zozi 'sudɪ -le "wɛan, -a plɔnɪn nɛn 'an man 'gu.

¹⁸ An "buɪ Zoziɔnɔn, -kaa san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kכּח 'ka pɛɛnɔn 'va. Amen!

Efez

1 'An 'bɔ Pɔl bɛ, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn an drɛ Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ. Maan crɛn -tɛ Bali -le minnun nɛn Efez 'fla bɛ -wɛ. Zozi Crizi 'lee 'ka 'bɔ bɛ, ka drɛ min -tuwli "a, ɛn 'ka 'pɛ -sru 'ka 'e tɔadɪ -yee 'wɪ 'ji dɪ.

² -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali 'tɔ 'bɔ "yi "nɛn yaa drɛ -cɛɛ bɛ -a man

³ -Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi "tɪ "a, ɛn -yɛɛ fɛa 'vɪ -kaa man. E ciɪla Zozi Crizi -va ɛn "yi 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn nɛn -yee lei 'saun 'bɔ bɛ 'e drɛ -cee vɛ -a laji lou.

⁴ Te Bali 'ka tian 'trɛ drɛɛ dɪɛ, ɛn e -kaa 'si "va, ka drɛ Zozi 'le vɛ -a -le "wɛan. Bali -kaa 'si "va 'nan -e -kaa drɛ 'yee vɛ -a, -e 'tɔ 'tu 'e vɪɛ 'e 'kɔn 'e 'padɪ -kaa man -a 'lɛ dɪ.

Bali -kaa ye "yi "le "wɛan, ⁵ yaa 'vɪ 'e 'cɛn 'nan 'e -kaa dra 'yee 'nɛnnun -a. E ciɪla Zozi Crizi -va 'nan -e 'e -kaa drɛ 'yee 'nɛnnun -a. Yaa drɛ "le zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. ⁶ Yaa drɛ 'nan -e -kaa 'e 'tɔ -dan vɪ 'yee "yi "man. "Yi zɪɛ yaa drɛ -cɛɛ -a -pɪ nɛn e 'sɔ -yrɛ tɔgɪ bɛ -yee "wɛan.

⁷ Zozi Crizi nyɛn nɛn e -sran bɛ, -yɛɛ -maan ɛn Bali -kaa 'si 'wɪ 'ji, ɛn e -cee 'wɪ 'wɪdɪnɪn fui. Bali -le "yi "bɛ, -a -kɔnɔ "manvɛ "ka "dɪ, -yee "wɛan nɛn yaa drɛ zɪ. ⁸ 'Wɪ 'kpa, Bali 'yee "yi "nɔn -cɛɛ 'e 'ciɪladɪ "da. E 'wɪ 'tɔdɪ -nɔn -cɛɛ 'nan, -e -kaa 'yee 'wɪ 'ci man. ⁹ ɛn "nyian bɛ, -a 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e kɔkɔdɪ blamin man bɛ, yaa ta 'bɔla -cɛɛ. -A -cin a Bali ji 'e 'cɛn 'nan, 'e -ciala Crizi -va -e 'yee 'ci 'sɔ wɪ zɪɛ -a drɛ. ¹⁰ Tu 'le 'srandɪ -a nɛn e "cɛan 'wɪ zɪɛ -a drɛdɪ man. ɛn 'wɪ 'bɔ zɪɛ -nyrɛn 'nan, fɛ pɛɛnɔn nɛn laji bɛ, 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn 'trɛda bɛ, Bali 'e o trɛ 'e cin man, -e o tazan 'e drɛ -tuwli. -A 'bɔ nɛn Crizi -a.

¹¹ 'Wɪ 'kpa, Zozi Crizi 'bɛ -maan, ɛn 'wɪ nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan e dra 'ku Zuif 'nɔn lɛ bɛ, yaa drɛ 'kue vɛ -a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a drɛ "le zɪ e cɪ -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ -yee 'wɪ 'zʊ.

¹² Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e kʊs nɛn 'ku 'bli cɪ 'e tɛdɛ Crizi da bɛ, 'kue "wɛan Bali 'tɔ 'e drɛ -dan. ¹³ Bali ciɪla Zozi Crizi -va, ɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, 'cee vɛ -a "nyian. Kɔɔ ka Bali -le 'wɪ tɔgɪ 'man, ɛn ka yi -tɛra "da. 'Wɪ 'nɔnɔn zɪɛ -nyrɛn 'nan Zozi 'ka 'nan -e Bali 'e 'ka 'si 'wɪ 'ji. Ka yi -tɛra Zozi da -yee "wɛan nɛn, Bali lei 'saun nɛn Bali -a 'vɪ 'e 'cɛn 'nan 'e -nɔn "minnun lɛ bɛ, e drɛ 'cee vɛ -a. 'Ka -kɔnɛn pladɪ nɛn 'nan, ka drɛ Bali -le vɛ -a. ¹⁴ 'Wɪ 'kpa, -te Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ bɛ, -yɛɛ cɪ "le fɛnɪn nɛn Bali -taa -a -nɔnɛ -cɛɛ bɛ, -a va fɛ tɛdɛ -le 'wɪ 'zʊ. ɛn -yɛɛ -ci -kɔnɛnman -cɛɛ 'nan, tu -fɔla "da "ji bɛ, Bali -kaa "sia 'wɪ 'ji "fo te fɛnɪn pɛɛnɔn zɪɛ o

drɛ -cee vɛ -a. -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan 'wɪ nɛn yaa drɛ zɪɛ -a man!

Pɔl Bali tru 'ba

¹⁵⁻¹⁶ 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, 'an 'bɔ "nyian, ma'an 'flian Bali muo "fɔdɪ -a 'cee "wɛan dɪ, ɛn an Bali tru "baa tu pɛɛnɔn man 'cee 'wɪ man. Kɔɔ an 'cee yi -tɛradɪ Minsan Zozi da 'wɪ 'man, ɛn maan 'man "nyian 'nan, ka Zozinɔn pɛɛnɔn ye "yi. ¹⁷ Bali nɛn -yɛɛ cɪ -kaa san Zozi Crizi -le Bali -a, ɛn -yɛɛ cɪ -kaa "tɪ "nɛn -a -kɔnɔ "manvɛ "ka "dɪɛ -a bɛ, maan tru 'ba 'nan 'e 'wɪ 'tɔdɪ nɛn e "sia 'yee lei 'saun 'va bɛ, -a -nɔn 'cɛɛ, ɛn 'e 'fli -kɔnɔ 'cɛɛ, -e 'ka -tɔ 'kpa kɔlɛgɔlɛ. ¹⁸ ɛn maan tru 'ba "nyian 'nan, 'e 'ka yiɛ 'lɛ 'sʊ, -e 'ka 'wɪ nɛn 'ka 'bli a -yrɛ ɛn -yee "wɛan Bali 'ka laabu bɛ, -a -tɔ. ɛn "nyian fɛnɪn "kaga "nɛn Bali -a 'vɪ 'nan, 'e -nɔn 'yee minnun lɛ te -a -kɔnɔ "manvɛ "ka "dɪɛ, -e 'ka -tɔ. ¹⁹ ɛn "nyian Bali -le 'plɛblɛ nɛn e ya fɛ pɛɛnɔn 'ta lou "bɛ, -e 'ka -yee -dan ci yɪ. -Yee 'plɛblɛ zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e 'nyranman "paa -kaa nɛn -kaa yi -tɛra Zozi da bɛ -kaa man. ²⁰ -Yee 'plɛblɛ -tuwli zɪɛ, -a 'bɔ 'a nɛn e Crizi wɪuan -kanɔn 'va, ɛn yaa -nyran 'e 'pɛ "yi "da laji lou. ²¹ Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e Crizi 'e 'kɔn lei -wɪdɪnɪn pɛɛnɔn 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -yrɔ "bɛ, 'lee fɛ pɛɛnɔn nɛn e min "paala bɛ o da. 'Trɛda fɛ pɛɛnɔn bɛ, -yɛɛ cɪ o da. Tu nɛn -kaa cɪ -ji 'gʊɛ, -a -ji 'saza "cɛɛ e cɪ o da dɪ, 'pian tu nɛn e -taa 'li bɛ -a -ji oo, te -yɛɛ cɪ o da. ²² 'Wɪ 'kpa, Bali fɛ pɛɛnɔn 'pla Crizi cɛin wɪ. Crizi 'bɔ nɛn fɛ pɛɛnɔn 'tazan -a bɛ, Bali -a -tɔ -leglizi -wulo -a. ²³ -Leglizi 'nɔn 'bɔ 'bɛ cɪ Crizi po -a. ɛn Crizi nɛn e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si bɛ, e -leglizi -ji 'fa 'yee "yi "a.

Crizi -le "wɛan 'belidɪ a -kaa 'lɔ

2 'E tɛdɛ bɛ, ka'a 'ta 'wula Bali wei da dɪ, ɛn ka 'wɪ 'wɪdɪ "dra, -yee "wɛan Bali "le 'va bɛ, te ka ya 'ka 'kadɪ. ² Ka 'wɪ 'wɪdɪnɪn drɛ 'e tɛdɛ "le 'trɛda minnun pɛɛnɔn 'zʊ. Ka 'ta 'wula Satan nɛn e -yʊ -wɪdɪnɪn "paala bɛ, -a wei da. Satan zɪɛ, -a lei 'bɛ 'nyranman "paa minnun nɛn wa'a 'ta 'wula Bali wei da dɪ waa. ³ ɛn -kaa 'bɔ "nyian, -kaa ya 'e tɛdɛ "le minnun zɪɛ -wee 'wɪ 'zʊ. -Kaa 'fli -nɔn -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "lɛ. 'Wɪ nɛn e cɪ -kaa 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bɛ, 'lee 'wɪ nɛn e -tɔala -kaa 'bɔ 'wulo -ji bɛ, -a -sru "nɛn -kaa 'ta 'wula. Tu zɪɛ -a man bɛ, te -kaa ya Bali -le nyran -blidɪ wɪ "le minnun pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'zʊ.

⁴ 'Pian Bali a 'e fadɪ min nyirinda -a, ɛn e -kaa ye "yi "buu. ⁵ -Yee "wɛan -kaa 'bɔ nɛn -cee 'wɪ 'wɪdɪ "le "wɛan -kaa ya -kaa kadɪ -a 'lɛ bɛ, e 'belidɪ -nɔn -cɛɛ -kaa 'vale Crizi -a. -A -cin 'e 'kɔn -kaa 'ji 'nan, Bali -le "yi 'saza 'bɛ

-kaa 'si 'wł 'ji. ⁶En "nyian -kaa 'vale Crizi -a, Bali -kaa wluan -kanon 'va, en e -kaa nyran 'e 'va laji lou. ⁷E 'yee 'kpa kohn -cee Zozi Crizi -ji 'nan, -e 'e 'yee "yi "nen -a -kohn "manve "ka "dŁe, -a -ci -kohn tu 'le 'srannan.

⁸'Wł 'kpa, Bali -le 'yi 'saza 'be -maan 'ka 'si 'wł 'ji. En 'ka 'sidı 'wł 'ji zŁe 'cee yi -teradı Bali da man nen e dre 'cee ve -a. Ya'a 'silE 'ka 'bŁ 'va dŁ, 'pian Bali 'be 'yi dre 'cee 'e 'tun. ⁹Bali 'ka 'ka 'silE 'wł 'ji 'wł 'tu nen kaa dre be -a man dŁ. Yaa dre zŁe 'nan, -e min -tu 'e vŁe 'e 'fli -kohn -a 'wł 'a dŁ. ¹⁰Bali 'bŁ 'be -kaa dre. En e -kaa dre min -tre -a Zozi Crizi -ji 'nan, -e dre wł 'yinun nen Bali -a man dre 'e 'cen be, -kaa 'ta wula "da.

Crizi -le "wŁan be -kaa sen 'e cin va

¹¹Kaa nen ka 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe, Zuif 'hohn -a ve 'ka man 'nan, ka 'ka 'ka 'fıdŁ -klnohn -va dŁ. En waa ve 'o 'fli man 'nan, o ya 'o 'fıdŁ -klnohn -va. E ya 'wł "tun "a, kohn plb nen min -a 'pla o man 'e 'pe -a. ZŁ ka cŁ 'e tedE be, -a da nen 'ka 'ci "nron!¹² -A -cin 'e 'kohn 'ka 'ji 'nan, tu zŁe -a man be, te 'ka 'sizan 'wł 'ji "ka "dŁ. En "nyian te Bali -le minnun be, ka 'ka o vanohn 'a "fo "dŁ. En "nyian te 'wł nen Bali 'e 'nan, 'e dra 'yee minnun le be, e 'ka 'cee ve -a "fo "dŁ. En "nyian te ka ya 'treda 'e "tun, ka'a Bali tŁa dŁ, en 'ka 'bli 'ka fe -tu le dŁ. ¹³Tu zŁe -a man be, te ka ya 'ka 'sidı Bali man -kohnbli. 'Pian 'be nen 'guE, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka dre min -tuwli "a, en Crizi nyen nen e -sran be, -yee 'ka pli Bali man.

¹⁴Crizi 'bŁ 'be -fıdŁ -trŁ -kohn -cee. Zuif 'hohn 'lee minnun nen o 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe, e o dre 'leglon 'tuwli "a. Nohn nen "nen 'e pladı 'leglon "fli zŁe o yei te e o "cean 'e cin man, en te e 'wł -fŁala o yei "be, yaa fui 'yee -kadŁ -a yiba "plan da. ¹⁵Kohn Moizi -le -pei -tŁ wŁun 'lee 'e 'ta 'srŁennun be, -a 'bŁ nen yaa klu -sran. E 'leglon "fli zŁe o 'si, en e o -sen 'e cin va 'e 'va 'nan, -e 'o 'kohn min -tre -a. ¹⁶En "nyian -yee -kadŁ yiba "plan da 'bŁ 'a nen, e 'wł nen "nen 'leglon "fli zŁe o yei "be, -a klu -sran. E o -te 'e cin da 'kŁe 'tuwli "ji, en e o yei "sen 'e cin va 'o 'vale Bali -a.

¹⁷En "nyian be, Crizi 'be 'ta 'sinan 'hohn zŁe -a 'palE minnun pŁennon le. E 'nan, Bali 'lee o 'bŁ be, 'wł 'ka "nyian o yei "dŁ. 'Sinan zŁe, kaa nen ka 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe, e ya 'cee ve -a. En "nyian 'ku 'bŁ nen ku cŁ Zuif 'hohn 'a be, e ya 'kue ve -a. ¹⁸-Yee "wŁan -kaa 'bŁ pŁennon be, -te min a Zuif min -a oo, -te min 'ka Zuif min -a dŁ oo, Crizi le "wŁan be -si a 'e 'le 'sudŁ, -e -kaa -pli -kaa "tŁ Bali man -yee lei 'saun 'le 'plEble 'a.

¹⁹'Wł nen Crizi -a dre be, -yee "wŁan kaa nen ka 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe, ka 'ka "nyian -pŁennon 'a dŁ, en ka 'ka "le minnun nen o -blŁnan "ka "dŁe -wee 'wł 'zu dŁ. 'Pian Bali -le minnun be, ka dre o vanohn 'a, en ka dre -yee "kohn -nen 'hohn 'a. ²⁰'Ka 'bŁ nen Bali 'ka 'si, en e cŁ 'yee 'kohn 'tŁ -nan. 'Kohn zŁe Zozi 'le 'pasianohn 'lee Bali 'lewei vŁohn 'be cŁ Ćein -a, en Zozi Crizi 'bŁ 'be cŁ 'kohn zŁe -a -pu -fŁ -kŁe 'plEble 'a. ²¹-Yee -maan -e 'kohn zŁe e wluan lou, te e ya 'e 'fıdŁ 'e cin man fenyian, 'nan -e 'e dre Minsan -le 'kohn 'saun 'a. ²²En Zozi Crizi 'be -maan "nyian, en ka dre 'kohn zŁe -a -tŁve -a, 'nan -e -kaa pŁennon -kaa dre Bali -le 'kohn nen -a lei 'saun -nyeanla 'ji be -a.

'Nyranman nen Bali -a -peba 'wŁ PŁl -bŁ be -nyren 'gu

3 'Wł pŁennon zŁe -yee "wŁan be, 'an 'bŁ PŁl, an Bali muo -fŁa. 'Ka 'tŁ 'ji nen an ya -pu 'kuin, kohn an Zozi Crizi -le 'wł 'hohn 'vŁ minnun nen o 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe -wŁe.

²"Yi "nen Bali 'bŁ -a -peba 'wŁ 'an 'bŁ 'nan -e 'an "cee -ci -kohn "be, maan -tŁa 'nan, kaa -nan wł 'man. ³'Wł yŁdŁ zŁe, Bali 'bŁ 'be -nan kohn 'men. -A 'bŁ nen an "sia -a cren -tenan 'cee be.

⁴-Te kaa ta 'vŁ be, kaa -kohnen "ye 'nan, 'wł nen Crizi -a dre minnun -le ve -a, te -a -ci a 'e yŁdŁ o man be, e 'ka 'e yŁdŁ "men "man dŁ. ⁵'Li 'e tedE be, Bali 'ka 'wł zŁe -a -nan -kohnle minnun le dŁ. 'Pian 'be nen 'guE, Bali lei 'saun -a -nan kohn Zozi 'le 'pasianohn nen Bali o 'si "va "be -wŁe. En yaa -nan kohn "nyian Bali 'lewei vŁohn le. ⁶'Wł yŁdŁ zŁe -nyren 'nan: Zozi Crizi -le "wŁan be, fe nen Bali 'e 'nan 'e -nohn 'yee minnun le be, en 'wł nen e 'nan 'e dra -wŁe "be, minnun nen o 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe, o 'tŁ a "va. En minnun zŁe, o 'vale Zuif 'hohn 'a be, o dre 'kŁe -tuwli "le ve -a. 'Wł 'bŁ zŁe -yee cŁ Zozi 'le 'wł 'hohn -nen waa 'man be -a. ⁷En -a 'bŁ nen Bali -a -peba 'wŁ 'an 'bŁ 'nan 'an vŁ minnun le. Bali 'bŁ 'le 'plEble 'a nen e 'yee "yi zŁe -a -kohn 'men.

⁸'An 'bŁ nen an 'ka fe -tu -a Bali -le minnun yei "dŁe, 'an le nen Bali "yi zŁe -a dre 'nan -e 'an Zozi 'le 'wł 'hohn -kohn vŁ minnun nen o 'ka Zuif 'hohn 'a dŁe -wŁe. 'Wł "yi "nen -a -kohn "manve "ka "dŁ en Crizi -a dre minnun le be -a 'bŁ nen. ⁹Bali "yi zŁe -a dre 'men "nyian 'nan -e 'an 'wł yŁdŁ 'bŁ 'ci 'si minnun pŁennon le 'wein. Bali nen e fe pŁennon dre be, e 'wł zŁe -a kohn minnun man -a pou sianan 'li 'e 'cen, en e 'bŁ ĆeEgu yi -a. ¹⁰Bali -a dre zŁe 'nan, -e tu nen -kaa cŁ -ji 'guE, e 'wł yŁdŁ zŁe -a ta bŁa. Bali -le 'wł 'tŁdŁ nen -a -kohn "manve "ka "dŁe, -leglizi 'a nen yaa -ci -kohnman laji fe pŁennon nen 'plEble a -wŁ "be, 'lee laji fe pŁennon nen e min "paala be, -wŁe. ¹¹Bali -a dre "le zŁ -a -cin cŁ -a 'bŁ 'ji 'e 'cen be -yee 'wł 'zu. Bali Ćıla -kaa san Zozi Crizi, -va en e 'wł zŁe -a dre.

¹²'Wł nen Crizi -a dre be, -yee "wŁan -si a 'e 'le 'sudŁ -cee -e -kaa -pli Bali man, te "klan 'ka -kaa 'ji dŁ. -Cee yi -teradı Zozi da 'be dra. ¹³'Wł zŁe -yee "wŁan maan 'vŁ 'cee 'nan, te 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'men yra yŁdŁ -le "wŁan dŁ! An ya 'an yra yŁnan 'nan -e 'ka "nen 'bŁ -e 'tŁ -dan 'e dre 'cee ve -a.

PŁl Bali tru 'ba

¹⁴'Wł pŁennon zŁe -yee "wŁan 'an "po -kohnman -kaa "tŁ Bali wŁu. ¹⁵-Yee cŁ 'leglon 'tudu pŁennon nen 'treda 'lee laji lou "be -a san -a. ¹⁶Fenun nen Bali bŁ be, -a -kohn "manve "ka "dŁ. -Yee "wŁan an Bali tru "baa 'nan, -yee lei 'saun 'e 'nyranman 'pa 'ka man, -e 'ka "koe 'lee 'cee 'plEble 'e 'pa "da Crizi -sru 'ta wudŁ -ji. ¹⁷Maan tru "baa "nyian 'nan, 'cee yi -teradı Crizi 'bŁ da -a nen 'ka 'kohn tu pŁennon man Crizi -bŁ. En maan tru "baa "nyian 'nan, yŁdŁ "yi 'saza nen 'e 'kohn 'cee 'wł pŁennon dredŁ pou sianan. ¹⁸An 'wł pŁennon zŁe -a laabo Bali bŁ 'nan, -e 'ka 'vale Bali -le minnun pŁennon 'a be, yŁdŁ "yi "nen Crizi 'ka

ye "yl "a bɛ, 'ka 'kɔla -yee -dan ci mandɪ -a. ¹⁹ -Yee yɪdɪ "yi "nɛn e "mlian blamin -le 'wɪ 'tɔdɪ da bɛ, maan laabo Bali ɔ 'nan, 'ka -kɔnnɛn "yl 'ka 'bɔ 'a. En Bali 'e drɛ -e 'ka 'kɔn 'ka fadɪ Bali 'bɔ 'le -dan a.

²⁰ Bali nɛn -yee 'plɛblɛ 'bɛ 'nyranman "paa -kaa man bɛ, -kɔladɪ a -yrɔ, -e 'e 'wɪ drɛ 'e 'ciɪladɪ "da. Fɛ -tu "ka -e -kaa laabu -yrɔ, ɛn 'wɪ 'tu "ka -e -kaa ci "nrɔn "da, te -a -pɛ 'ka 'sɔa -a drɛdɪ -a dɪ. ²¹ -Kaa Bali 'tɔ drɛ -dan! 'Wɪ nɛn Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a man, Bali 'tɔ 'e 'kɔn -dan -leglizi -ji! 'E 'kɔn zɪɛ 'li 'trilii! Amɛn!

-Leglizi 'kɔn a "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zu

4 'An 'bɔ nɛn, an ya -pu 'kuin Minsan -le nyranman 'padɪ man 'gɔɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn Bali -a drɛ -cee vɛ -a bɛ, -yee "wɛan an toba -fɔa 'cɛɛ 'nan, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "le min nɛn Bali -a laabu bɛ -yee vɛ zu. ² Te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man dɪ! 'Ka 'kɔn min -trɔɔ -a! En 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji 'ka cin va! En 'ka 'kula 'ka cin va yɪdɪ "yi "a! ³ Bali lei 'saun 'ka drɛ "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zu. 'Ka man -wɛɛ -e 'ka 'fɔ "da zɪ, te -fɔdɪ -trɔɔ a 'ka yei.

⁴ Bali -kaa laabu 'nan, -e -kaa drɛ -yee minnɔn -a. -Yee "wɛan -kaa drɛ 'kɔlɛ -tɔwli "a, ɛn Bali lei nɛn -kaa 'ɔ bɛ, e ya -tɔwli, ɛn 'wɪ nɛn -kaa 'bli a -yrɛ "bɛ, e ya -tɔwli.

⁵ -Kaa san a -tɔwli. -Cee yi -tɛradɪ Crizi da bɛ, e ya -tɔwli. En o -kaa -batize drɛ 'wɪ 'tɔwli "man. ⁶ Bali a -tɔwli. -Yɛɛ ci -kaa pɛɛnɔn "ti "a. E -kaa pɛɛnɔn "paala. E -ciala -kaa pɛɛnɔn 'va ɛn 'e 'nyranman "paa. E -nyɛanla -kaa pɛɛnɔn 'ji.

⁷ -Kaa -tɔdɪ pɛɛnɔn bɛ, -kaa "yi -dan 'yl -cee vɛ -a, "le zɪ Crizi -a -nɔn bɛ -yee 'wɪ 'zu. ⁸ Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«"Yɛɛ -ku lou "bɛ,
e fɛ pɛɛnɔn kɪl, e o kuun.

En e "yinun -nɔn minnɔn lɛ.» ⁹ -Te waa 'vɪ 'nan, e -ku lou "bɛ, -a -ci nɛn 'nɔn? -A -ci nɛn 'nan, 'e tɛdɛ bɛ, e sɔɔnla fɛnan "tradra "nan. ¹⁰ Min 'bɔ nɛn e -sɔɔnla fɛnan "tradra "nan bɛ, -a min 'lein zɪɛ -yɛɛ ku "nyian labli 'ta lou "nun, 'dɔ -e 'e fɛ pɛɛnɔn 'nan 'si. ¹¹ Min 'bɔ 'lein zɪɛ -yɛɛ "yinun drɛ 'yee minnɔn lɛ. Yaa -mie drɛ Zozi 'le 'pasianɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Bali 'lewei vɔnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ Zozi 'le 'wɪ 'nɔnɔn vɔnɔn 'a, ɛn yaa -mie drɛ minnɔn nɛn o yɪɛ -tɔa -leglizi -va, te o Bali -le 'wɪ "paa-man o ji bɛ waa. ¹² Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e 'o Bali -le minnɔn man wɔɔ -e 'o 'yee 'nyranman 'pa, -e -yee -leglizi nɛn -a 'bɔ po -a bɛ, 'e 'tɔ 'plɛblɛ. ¹³ 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -a nɛn, -kaa pɛɛnɔn dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zu -cee yi -tɛradɪ Crizi da -ji. En "nyian bɛ, -kaa dra "le min -tɔwli "le 'wɪ 'zu -cee Bali -pɪ 'bɔ -tɔdɪ -ji. -Te e drɛ zɪɛ bɛ, -a -nan nɛn -kaa -kɔan "le min nɛn e -klɔnɔn -fɔ bɛ -yee 'wɪ 'zu, ɛn zɪ Crizi ci bɛ, min -taa -a yɪlɛ -kaa 'ɔ.

¹⁴ Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -kaa vɪlɛ -kaa kɔn "nyian "le nan-nannɔn -le 'wɪ 'zu dɪ. Kɔɔ nannannɔn lɛ nɛn minnɔn see "paa wɔnɔn vɛ -pɛ "yi 'lee -pɛ bu -a, -e 'o -sɔɔnla o -sru. Min see "paanɔn zɪɛ o ya -wɪdɪ, ɛn -dawli 'tɔ 'tɔdɪ pɛɛnɔn a o ji, -e 'o min 'si -si tɪglɪ da. ¹⁵ 'Pian -cee vɛ bɛ -kaa 'wɪ tɪglɪ vɪ, ɛn -kaa cin yl "yi, -e -kaa trɪla Crizi man. -Yɛɛ ci -leglizi -wulo -a. ¹⁶ -Leglizi bɛ, Crizi 'bɔ po nɛn. En -a man mɛn -tɔdɪ bɛ, klɔda 'bɛ -maan 'o ya 'o

'fɔdɪ 'e cin man. En miɛnmiɛnnɔn 'bɛ -maan "nyian 'o cin "kuan 'plɛblɛ. Zɪ man mɛn -tu "e -kɔla "wo bɛ, -a da nɛn e 'nyranman "paa ɛn -leglizi nɛn Crizi 'bɔ po -a bɛ e -tɔa "kli, te e Truman, te yɪdɪ "yi "a -ji. Trudɪ zɪɛ, Crizi -va nɛn e "sia.

'Ka 'pɛ 'e 'si 'cee 'ta wɔ -pɛ ceje -sru!

¹⁷ Minsan nɛn an drɛ -yee vɛ -a bɛ, -a 'tɔ da nɛn an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan: Te 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "nyian "le minnɔn nɛn wa'a Bali tɔa dɪɛ -wee vɛ -zu dɪ! 'O 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ-nɔn -wɪdɪ -sru "nɛn o 'ta wo, te e ya 'wɪ "tun "a. ¹⁸ O "trɔɛn "a "yuyɪ, ɛn o 'ka "va 'nan 'o Bali -tɔa "dɪ. -Yee "wɛan 'belidɪ nɛn Bali a -nɔn bɛ, e ya o man -kɔɔbli, ɛn o ya klun va. ¹⁹ 'Wɪ 'tu 'ka "nyian o tɛa 'yra -a dɪ. 'O 'fli -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ lɛ, ɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɪ pɛɛnɔn bɛ, wa'a 'kaan -a drɛdɪ -a dɪ.

²⁰ 'Pian 'cee vɛ bɛ, 'wɪ nɛn waa paa 'ka 'ji Crizi da bɛ, 'wɪ 'wɪdɪnɔn zɪɛ -a -tɔwli 'ka "va "dɪ. ²¹ Maan -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa, ka Crizi -le 'wɪ 'man, ɛn o -yee 'wɪ paa 'ka 'ji. 'Wɪ nɛn waa paa 'ka 'ji zɪɛ Zozi 'le 'wɪ tɪglɪ nɛn. ²² Waa paa 'ka 'ji 'nan, 'ka 'pɛ 'e 'si 'ka drɛ wɪ cejenun -sru. -Yee "wɛan 'ka drɛla "da! Kɔɔ te ka'a tian Zozi 'tɔlɛ dɪɛ, ka 'wɪ 'wɪdɪnɔn drɛ "kaga te -a 'le 'srannan "nɛn -kadɪ -a.

²³ 'Bɛ nɛn 'gɔɛ, e ya "le Bali lei 'saun 'e 'cee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn lila 'e 'trɛ "fo. ²⁴ En "nyian bɛ, 'cee 'ta wɔ -pɛ 'e 'kɔn "le min -trɛ -le 'wɪ 'zu. Min zɪɛ Bali 'bɛ dra -e 'e Bali 'sia 'e "pa 'ji. -A drɛ wɪ -kɔan 'e 'sɔdɪ "ji, ɛn e -kɔan Bali -le vɛ -a "fo. En e 'ta wo Bali -le 'wɪ tɪglɪ da.

²⁵ -Yee "wɛan 'ka 'si 'wɪ 'sendɪ man, ɛn 'wɪ tɪglɪ nɛn 'ka vɪ 'ka cin lɛ! Kɔɔ -kaa pɛɛnɔn -kaa drɛ 'kɔlɛ -tɔwli "man mennun -a. ²⁶ En "nyian bɛ,
«-Te 'bli 'fɔ 'ka 'ji bɛ,

te 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ dɪ!» Te yidɛ 'e 'fɔ "va 'cee 'bli 'fɔdɪ "ji "man dɪ! ²⁷ "Tɔɔ -si 'e 'lɛ 'su Satan lɛ, -e 'e 'ka man yl. ²⁸ En "nyian bɛ, min nɛn e crin wo bɛ, 'e 'si -a drɛdɪ man! 'Pian 'e 'nyranman 'pa, -e 'e "nɛn "fɛ -bli, te e 'yalɛ -tɛnɔn "le -nɔan "nyian!

²⁹ En "nyian bɛ, te wei -wɪdɪ "tɔwli 'e bɔla 'ka 'le "fo "dɪ! 'Pian 'wɪ nɛn e min peenun "le 'wɪ "paa "va "bɛ -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! En 'wɪ nɛn e "yi dra minnɔn lɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! ³⁰ Te 'ka Bali lei 'saun 'ta drɛ -trɔɔdɪ dɪ! -A 'bɔ 'a nɛn Bali 'ka -kɔnnɛn 'pla -e 'e -kɔn 'nan ka -kɔan 'yee vɛ -a tu nɛn e 'ka "sia 'wɪ 'ji bɛ, -a man.

³¹ -Yee "wɛan min man wɪ 'padɪ, 'lee 'bli 'fɔdɪ min ji, 'lee nyran siadɪ, 'lee 'wɪ 'blɪdɪ, 'lee min sɛɛ wɔdɪ, 'lee 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tɔdɪ pɛɛnɔn bɛ, te -a -tɔwli 'e 'kɔn 'ka yei "fo "dɪ! ³² 'Pian 'ka 'kɔn 'kpa 'ka cin lɛ, 'ka cin dra nɛn 'e 'ka 'tɛ, ɛn 'ka cin man wɪ 'cɛ "le zɪ Bali 'ka 'man wɪ 'cɛ Crizi -le "wɛan "bɛ -yee 'wɪ 'zu.

5 'Wɪ nɛn Bali -a drɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka drɛ! Ka drɛ -yee 'nɛnnun nɛn e o ye "yi "bɛ waa. ² -Yee "wɛan 'ka cin yl "yi "le zɪ Crizi -kaa 'yl "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zu! E -kaa 'yl "yi "le "wɛan, e wɪ "man ɛn e -ka -kaa 'leji. E drɛ "le 'nan 'sraga nɛn yaa 'bu Bali lɛ ɛn -a -koei 'nɔnɔn Bali ci 'sɔ.

'Cee 'ta wu -pē 'e -kōn 'nan ka drē 'tē 'san -le vē -a!

³ 'Ka drē wu 'e -kōn 'nan ka drē Bali -le minnun -a!
Nyinnandū lū 'lee -kōnnēn -a te wa'a 'o cin 'palē dū, te 'e
'kōn 'ka yei "dū! En 'wū pēnōn nēn e min "tri -tōa Bali 'lē,
'lee min yīē nēn ya'a 'ciula fē da dū, te -a -tūwli 'e 'kōn
'ka yei "dū! ⁴ 'Wū dū min man -wū dū, 'lee -blu wei -fō dū,
'lee -sēē "wū dū "wū dū bē, te -a -tūwli 'e 'kōn "nyian 'ka
yei "dū! 'Pian 'wū nēn e cū "le 'ka drē bē, -nyren Bali muo
"fō dū -a. ⁵ -A -cin 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan, minnun nēn o nyian-
la lū 'lee -kōnnēn -a te wa'a 'o cin 'palē dū, 'lee minnun
nēn o 'wū nēn e min "tri -tōa Bali 'lē bē waa dra bē, 'lee
minnun nēn 'o yīē 'ka 'ciula fē da dū, o -nyrannan 'ka
Crizi 'lee Bali -le mingōnnēn 'trēda dū. Kōn 'wūnun zīē -a
drē dū bē, e ya "le fē nēn e 'ka Bali -a dū, -a 'bō nēn min
-a 'su.

⁶ Te 'ka 'wū "man -e min 'e 'ka see "paa -e 'ka 'wū 'wū dū
zīē -a -tū drē dū! Kōn minnun nēn o 'ka "vale 'o 'ta wūla
Bali wei da dū, en o 'wūnun zīē -a dra bē, Bali -le nyran
-blū dū a o man -pennan. ⁷ -Yee "wēan te 'ka -fō o -sru "fo
"dū!

⁸ 'E tēdē bē, ka 'bō te "ka "ya wo "nyian klun va. 'Pian
'bē nēn 'gūē ka ya 'tē 'san da, ka drē Minsan -le vē -a -le
"wēan. -Yee "wēan 'cee 'ta wu -pē 'e -kōn 'nan ka drē 'tē
'san -le vē -a! ⁹ Min nēn e ya 'tē 'san da bē, -a san 'wū "yī
'tō 'tū dū pēnōn dra, en -a san drē wū -kōn 'e 'sū dū "jī,
en -a san 'wū dra min va 'e 'ci -a -tūwli. ¹⁰ -Yee "wēan 'wū
nēn e cū Minsan cī 'sō 'a bē, 'ka man -wēē -e 'ka fa 'si
sī dū! ¹¹ 'Wū nēn klun va wūnun -a en ya'a 'wū "yī dra min
lē dū, te 'ka drē dū! 'Pian 'ka ta bō la! ¹² Kōn 'wūnun nēn
min -mienun -a dra 'e yō dū bē, -a -nan wū vū dū min -tēa
'yā -a. ¹³ 'Pian -te Bali -le 'tē 'san -a ta 'bō la bē, min -a
ye 'wein. ¹⁴ En fē pēnōn nēn e -ta 'tē 'san da bē, -a 'bō
"nyian "e "drē wo 'tē 'san -a. -Yee "wēan waa 'vū 'nan:
«Yī -tēzan 'i 'fuū!

'I 'wūlan -kanōn 'va,
-e Crizi -le 'tē 'san
'e 'i 'man drē 'wein.»

¹⁵ 'Wū pēnōn zīē -yee "wēan bē, 'ka yīē 'tō 'ka 'fli -va!
En 'cee 'ta wu -pē 'e -kōn 'nan, ka Bali -le 'wū -tōa! Te
'ka 'wū drē "le minnun nēn wa'a 'o 'cī "nōnman Bali -le
'wū da dū -weē 'wū 'zū dū! ¹⁶ Tū nēn Bali -a -nōn 'cēē bē,
'wū "yīnun nēn 'ka drē -jī! Kōn tū nēn -kaa cū -jī 'gūē 'wū
'wū dū "drē dū 'fa "da. ¹⁷ -Yee "wēan te 'ka 'wū drē "le
-blōnōn 'zū dū, 'pian zī Minsan cū "vale 'nan 'ka 'wū drē
bē, 'ka man -wēē -e 'ka -tō!

¹⁸ Te 'ka 'wēn 'mlin 'e 'ciula "da dū! Kōn 'wū 'nōnōn
drē dū nēn yāa "paa min lū. 'Pian 'cee vē bē, Bali lei 'saun
nēn 'e 'ka 'plā "fo. ¹⁹ 'Ka cin "kōē "tō Bali -le 'fluba 'jī
"drenun -fō dū -a, 'lee Bali 'tō bō "drenun -fō dū -a, 'lee
"drenun nēn Bali lei 'saun -a -cin -tōa 'ka 'jī bē -a -fō dū
-a. "Drenun zīē -a 'bō 'a nēn 'ka Minsan 'tō bō 'ka 'bli
pēnōn 'a. ²⁰ -Kaa "tū Bali bē, 'ka muo "fō tū pēnōn
man, en 'ka muo "fō 'wū pēnōn 'jī, -kaa san Zozi Crizi 'tō
'jī.

Zozinōn, 'ka 'wū drē 'ka cin va "yī!

Lumōn 'lee 'e 'sran -le 'wū

²¹ 'Ka cin wei man "yī! Zī ka "klandū Crizi -lō -cī -kōn
zīē!

²² 'Ka lumōnnun bē, 'ka 'ta wūla 'ka 'sran wei da! -A -cī
-kōnōn nēn 'nan, ka 'ta wūla Minsan wei da. ²³ Kōn
-klōnmōn 'bē 'e nan "paala, "le zī Crizi -leglizi "paala bē
-yēē 'wū 'zū. -Leglizi 'bē cū "le Crizi 'bō pō -le 'wū 'zū, en
minnun nēn -jī bē, Crizi 'bē o "sia 'wū 'jī. ²⁴ -Leglizi 'nōn
'ta wūla Crizi wei da, -a -tūwli "nēn lumōnnun 'o drē
"nyian o -sran lē 'wū pēnōn 'jī.

-klōnmōn 'lee 'e nan -le 'wū

²⁵ 'Ka -klōnmōnnun bē, 'ka nannun yū "yī, "le zī Crizi
-leglizi ye "yī "bē -yēē 'wū 'zū! Crizi wū "man en e -ka
-leglizi 'nōn 'lē jī, ²⁶ 'nan -e -leglizi 'nōn 'o drē Bali -le vē -a
"fo. -A -batize drē dū 'yī 'a, 'lee Bali wei vū dū -a nēn Crizi
-leglizi drē 'saun Bali 'lē. ²⁷ Yāa drē zīē 'nan, -e -leglizi 'e
drē 'e 'bō 'le vē -a, te e "bia fēnyian, te "tri 'ka "man "dū,
te -a man 'ka 'e yrudū dū, en te 'wū 'wū dū 'ka "man "fo
"dū. 'Pian -e -leglizi 'e 'kōn 'saun Bali 'lē, te 'tō 'tū 'ka
"man "dū.

²⁸ Yū dū "yī zīē -a 'bō 'a nēn -klōnmōnnun 'o nan yū "yī!
Min nēn 'e nan ye "yī "bē, te 'e 'fli ye "yī. ²⁹ Kōn min -tū
'ka 'naan 'e 'bō 'fli man dū, 'e 'fli cī fē -wēēman, en 'e yīē
-tōa 'e 'fli -va. Zī Crizi -a dra -leglizi lē zīē. ³⁰ -Leglizi 'bō
'bē cū Crizi pō -a, en -cēē cū -a man mennun -a. ³¹ 'Wū
nēn 'e 'crēn -tē dū Bali -le 'fluba 'jī bē, 'ka 'cī "nōn "da. E
ya 'e 'crēn -tē dū 'nan:

«-klōnmōn "sia 'e "tū 'lee 'e "bū "man

-e 'e pei 'fō 'e nan va,

-e 'o drē min -tūwli "a.» ³² 'Wū -dan tū a 'e yō dū 'wū zīē
-a -sru. "An -cī vē 'cēē 'nan, zī Crizi 'lee 'yēē -leglizi 'nōn
cū zīē. ³³ 'Pian 'wū 'tūwli zīē e ya "nyian 'ka 'bō 'le vē -a.
'Ka -klōnmōnnun bē, 'ka nan yū "yī "le zī 'ka 'fli ye "yī "bē
-yēē 'wū 'zū! En 'ka lumōnnun bē, 'ka 'sran 'sia min -a!

'Nēn 'lee 'e "tū "le 'wū

6 'Ka nannannun bē, [Minsan -le "wēan bē,] 'ka 'ta
wūla 'ka "tū 'lee 'ka "bū "wei da! -Yēē cū 'wū "yī "a.

² Kōn Bali "e 'nan: «'I yīē 'e 'nan 'i "tū 'lee 'i "bū "man!»
-Yēē cū -pei -tō wū tēdē nēn Bali 'wū 'tū 'plā -a -sru "bē -a.

³ 'Wū zīē -nyren 'nan: «'I 'cī "nran ye, en i "mōn "trēda.»

⁴ 'Ka 'nēn "tūnun bē, 'wū nēn e 'nēn 'cī -tōa lou 'e "tū 'lee
'e "bū "man bē, te 'ka drē -wū "dū! 'Pian 'ka o 'lēbū 'wū
"paadū -a o jī 'lee 'wū pladū -a -wū. 'Ka drē 'wū nēn e "sia
Minsan va bē -a yāa man.

Nōn 'lee 'e 'tāzan -le 'wū

⁵ 'Ka nōnannun bē, 'ka 'ta wūla 'ka 'tanōn wei da! 'Ka
"klan Bali lō en 'ka drē 'ka 'cī 'fūdaa 'a! En 'ka 'cī "nōn
'nan, ka ya -a drenan Crizi lē! ⁶ Te 'ka drē o yīē lē 'sāza
'nan -e 'o 'ka yū "yī "dū! 'Pian 'ka -kōn 'nan Crizi 'sunōn
nēn 'kaa! En 'wū nēn e cū Bali cī 'sō 'a bē -a 'bō nēn 'ka

dre 'ka 'bli pæənən 'a! ⁷ 'Ka 'ta 'e 'kən "fava 'nyranman 'panan -wle. En 'ka 'ci "nrən 'nan, Crizi le nen ka ci 'nyranman zle -a 'panan, 'nan blamin le "cæe dt! ⁸ -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan, -te min a nčan -a oo, en -te e 'ka nčan -a dt oo, e ya 'wł "tun "a. 'Pian zı min -tu 'nyranman 'pa be, -a da nen Minsan -a -ko "paa.

⁹ Kaa nen ka ci o tanən 'a be, -a -tuwli "nen "nyian 'cee ve -a. 'Ka 'cee nčannun 'sia min -a! Te 'ka 'kən o man -wluwlu dt! -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan, 'ka 'san a waa -tuwli, e ya laji. Ya'a min bo "va 'vaa -e 'e va wł dre dt.

'Ka 'man 'e 'kən 'e wuudt tu -wlıdł "le "wæan!

¹⁰ Maan 'le -sænla 'cæe 'nan, 'ka 'tə -kli! 'Cee dredt min -tuwli "a 'ka 'vale Minsan -a 'be dra, te -yee 'plæble nen e ya fæ pæənən 'ta lou "be, e 'ka -tə -kli. ¹¹ Bali -le -kuli -tan fənun nen yaa -nčn 'cæe be, 'ka 'man wuu -a, -e 'ka 'kəla "tədt -a Satan -le see "paa włnun 'le. ¹² Kə -kuli nen -kaa 'le be, blamin man "cæe -kaa -taan "dt, 'pian -kaa -taan lei -wlıdnun pæənən nen laji be, o man. 'Plæble a -wł, en o min "paala, en o 'nyranman "paa klun va. ¹³ -Yee "wæan Bali -le -kuli -tan fənun nen yaa -nčn 'cæe be, 'ka 'sia! -Te kaa drela "da "be, tu nen yi -wlıdł bəla 'ka man be, ka -kəlaman -tədt -a -kli -e 'ka bəla "ji 'kloun 'gloun.

¹⁴ 'Ka 'man 'e 'kən 'e wuudt! 'Ka 'ta wula 'wł tıglı da! -Yæe ci "le 'ka -tæn 'kəle 'le 'wł 'zu. 'Wł nen 'e 'sudt "ji "be 'ka dre! -Yæe ci "le 'ka 'kəle "nen yčəve -le 'wł 'zu -kuli -kə. ¹⁵ -Fudł -trəč nen Bali -a -nčn 'cæe Zozi Crizi -le 'wł 'nčn -nčn 'a be, 'ka 'tə "da 'plæble! -Yæe ci "le 'ka 'cæin -man

-manwua "le 'wł 'zu. ¹⁶ En "nyian be, 'ka yi -təra Zozi da "fo! -Yæe ci "le 'ka 'man yčəve -le 'wł 'zu Satan -le -tin 'włenun nen 'tæ nren a "nen "be -wł. ¹⁷ Bali 'ka 'si 'wł 'ji, 'ka 'tə "da 'plæble! -Yæe ci "le 'ka 'wulo -man yčə 'kəpəng -bo kle "le 'wł 'zu -kuli -kə. En -kuli -tan sen nen Bali lei 'saun -a -nčn 'cæe be, 'ka 'kun "man! -Yæe ci Bali wei -a.

¹⁸ 'Wł pæənən zle -a dredt -ji be, Bali nen 'ka tru 'ba, en 'ka laabu -yrč 'nan, 'e 'pa 'ka 'va. Tu pæənən man 'ka Bali tru 'ba "le zı -yee lei 'saun -a -cin -tə 'ka 'ji be -yee 'wł 'zu. 'Ka yie -trəč 'wł zle -a dredt da, te 'ka 'pæ 'e plu dt! 'Ka Bali tru 'ba Bali -le minnun pæənən le!

¹⁹ En "nyian be, 'ka Bali tru 'ba 'men 'nan, 'wł nen 'kə 'an vı be 'e -cin -tə 'an 'ji. En 'nan -si 'e 'le 'su 'men, -e 'an Zozi 'le 'wł 'nčn nčn -a -ci a 'e yčədt minnun man be, -a -ci vı -wle. ²⁰ 'Be 'kə nen an ya -pı 'kuin 'gı oo, Zozi 'le 'wł 'nčn 'pæ 'ba a 'an 'kə -e 'an vı minnun le. -Yee "wæan 'ka Bali tru 'ba 'men 'nan, -si 'e 'le 'su -e 'an vı, "le zı e ci 'men 'nyranman -a be -yee 'wł 'zu.

²¹ -Kaa "bu Zozizan Tisik nen -kaa ye "yi "be, -a yie yra Minsan -le 'nyranman 'padł da. -A 'kə 'be "ta "lo 'wł nen 'an man 'gıe -a 'sinan 'pale 'cæe. ²² -Yee "wæan maan 'pa 'sia 'ka 'va 'nan, -e 'wł nen 'ku man be 'ka -tə. En an ya "va 'nan 'e 'ka "koe "tə 'ka da.

²³ -Kaa "tu Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee -fudł -trəč, 'lee 'wee ydł "yi, 'lee yi -təradł Zozi Crizi da -nčn 'ku "bu Zozin nčn pæənən le. ²⁴ Bali -le "yi 'e 'kən minnun pæənən nen o -kaa san Zozi Crizi ye "yi -a 'leda "ka "dæ o va.

Filipu

1 'An 'kɔ Pɔl 'lee Timote nen ku ci Zozi Crizi 'sunɔn 'a bɛ, kɔɛ 'fluba 'guɛ -a cren -tɛ. Kɔa cren -tɛ minnun pɛɛnɔn nen o dre Zozi Crizi -le vɛ -a en o ya Filipu 'fla bɛ -wɛ. Kɔa cren -tɛ minnun nen 'o yie -tɔa -leglizi -va 'lee minnun nen o 'paa o va bɛ -wɛ.

² -Kaa "tɪ Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee 'yi 'lee 'wee -fudɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Zozinɔn nen Filipu fla bɛ -wɛ

³ Tu -tudu pɛɛnɔn man -te 'ka 'cin -trɔa 'an 'ji bɛ, an 'mɛn Bali muo -fɔa. ⁴ Tu pɛɛnɔn man, -te 'mɛɛn vɪ 'nan 'an Bali tru 'ba 'cee 'wɪ man bɛ, ci 'nrandɪ -dan a 'an 'lɔ. ⁵ An Bali muo -fɔa, kɔɔ yi tɛdɛ nen ka wɪ Zozi man -trilii, -e 'e bɔ cɛɛgu yi -a bɛ, ka 'pa 'an 'va en -kaa Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn fuila "man. ⁶ An yi -tɛala "da 'nan, Bali 'bɔ nen e 'wɪ "yi zɪɛ -a pei 'trɔa 'ka 'va bɛ, yaa dra -e 'e 'ku 'e 'lɛ 'trilii, -e 'e 'lɛ sɔɔ tu nen Zozi Crizi -taa "man "bɛ -a.

⁷ -Te 'wɪ zɪɛ -a -cin a 'an 'ji 'cee "wɛan bɛ -a -nɔn da nen, kɔɔ 'ka 'nan wɪ a 'an man 'kpa tɪglɪ. Tu nen te an ya -pu 'kuin oo, en tu nen te 'an -tɔ 'kpa tɪglɪ Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn -sru minnun tanɔn yie man oo, "yi "nen Bali -a dre 'mɛn bɛ e dre -kaa pɛɛnɔn 'le vɛ -a. ⁸ -Te maan 'vɪ 'nan an 'ka ye "yi "le zɪ Zozi Crizi 'ka ye "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zu bɛ, Bali -a -tɔa 'nan 'wɪ 'kpa nen.

⁹ En 'wɪ nen maan laabo Bali lɔ te an ya Bali tru 'ba -nan bɛ -nyren 'nan, yɪdɪ "yi 'e 'pa "da 'ka 'va, en 'wɪ 'tɔdɪ 'lee 'wɪ 'fa 'si bli 'e 'kɔn 'ka yei, ¹⁰ -e 'ka -kɔla 'wɪ nen e ci tɪglɪ bɛ -a -si siadɪ -a. -Te e dre zɪɛ, Zozi 'ta nyan bɛ, te ka ya 'saun, en 'tɔ 'tu 'ka 'kɔn 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ¹¹ En "nyian bɛ te 'cee 'wɪ nen kaa dre 'trɛda bɛ, e ya 'e fadɪ Zozi Crizi -le 'wɪ "yi 'saza 'a. 'E dre zɪ, -e minnun 'o Bali 'tɔ 'sia -dan, te waa bɔa.

Pɔl 'e yra 'yɪ Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ man

¹² 'An "bɪ Zozinɔn, an ya "vale 'ka -tɔ 'nan, 'wɪ nen e 'bɔ 'an man bɛ, -yɛɛ -maan en Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn fuila "man. ¹³ Kɔɔ 'sounjanun pɛɛnɔn nen 'o yie -tɔa mingɔn -nen -le 'kɔn 'va bɛ, 'lee 'flanɔn pɛɛnɔn waa -tɔ 'nan Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ man nen an ya -pu 'kuin. ¹⁴ Zɪ -kaa "bɪ Zozinɔn "kaga 'an 'yɪ -pu 'kuin bɛ, en -wee yi -tɛradɪ Minsan da 'pa "da, -a -nan nen wa'a "klanɛ "nyian dɪ, en o Bali -le 'wɪ 'vɪ minnun lɛ.

¹⁵ Maan -tɔa 'nan min -mienun a o va bɛ, "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn ve man budɪ -a 'an 'va zia, en waa ve -sa -fɔdɪ pɛ -ji. 'Pian min -mienun "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn ve 'o 'ci 'fɪdaa 'a. ¹⁶ Minnun zɪɛ 'o dra 'an yɪdɪ "yi "le "wɛan. Kɔɔ waa -tɔa 'nan Bali 'an 'pla 'nan -e 'an 'tɔ Crizi -le 'wɪ

'nɔnɔnɔn -sru minnun tanɔn yie man. ¹⁷ En minnun nen "o Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn ve -sa -fɔdɪ pɛ -ji 'an 'va zia bɛ, wa'a ve 'o 'ci 'fɪdaa 'a dɪ. E ya o ji 'nan "wɛɛ dre zɪɛ, te 'mɛn yra yɪdɪ "paa "da -pu 'kuin. ¹⁸ 'Bɛ 'ka "mɛn 'ji fɛ -tu -a dɪ. -Te -wee ci "nrɔndɪ a -wɪdɪ oo, en -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'o 'ci "nrɔnɔnɔn "yi oo, -a pɛɛnɔn zɪɛ -a -ji bɛ, Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn 'bɛ ve. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci "nranman.

En yaan ci "nranman 'li 'trilii, ¹⁹ kɔɔ maan -tɔa 'nan, 'cee Bali tru 'badɪ 'lee Zozi Crizi lei 'saun nen yaan 'ta -nanjɛan "bɛ, -yee "wɛan an "sia 'wɪ 'ji. ²⁰ 'Wɪ zɪɛ 'an 'bli a "da, en an yi -tɛala "da 'kpa tɪglɪ. Maan -tɔa 'nan, Bali 'ka 'we "man -e 'yaan 'tuɪ dɪ. An -taa Crizi 'tɔ dreɛ -dan 'an 'kɔlɛ 'a minnun pɛɛnɔn yie man. -Te an -ka oo, en -te 'an yie 'fu "man oo, an -taa -a 'tɔ dreɛ -dan 'kpa tɪglɪ "le zɪ maan dra tu pɛɛnɔn man bɛ -yee 'wɪ 'zu.

²¹ Maan ve zɪɛ, kɔɔ 'mɛn vɛ bɛ, -te 'an yie a "man "bɛ, te an ya Crizi -le vɛ -a. En -te an -ka bɛ, te e ciɪla "mɛn "da. ²² En -pɛ -tu da zia bɛ, -te an yie a "man "bɛ, te an Crizi -le 'nyranman "paa tian. -Nyren kɔ an 'si "va "bɛ, ma'an tɔa dɪ. ²³ Kɔɔ 'an 'fli ye "yi -pɛ "fli 'bɔ dave -a. An ya "vale an "sia 'trɛ 'guɛ -a da -e 'ku 'vale Crizi -a 'ku 'kɔn. 'Bɛ 'bɔ 'bɛ ci "yi "fo. ²⁴ 'Pian 'cee "wɛan -a "yi mlin -e 'an yie 'e 'fu "man. ²⁵ An yi -tɛala 'wɪ zɪɛ -a da. -Yee "wɛan maan -tɔa 'nan, an -fo tian 'ka "srɔn, -e 'an 'pa 'ka pɛɛnɔn 'va, -e 'cee yi -tɛradɪ Zozi da 'e 'ku 'e 'lɛ, te 'ka 'ci a 'e "nrandɪ. ²⁶ En "nyian bɛ -te an 'li 'an da 'ka 'va bɛ, -e 'mɛn 'ludɪ 'ka 'va 'e 'ka 'ci "nran 'e 'ciɪla "da, -e 'ka Zozi Crizi 'tɔ bɔ.

Ka yra ye Crizi -le "wɛan

²⁷ 'Pian -te 'wɪ oo 'wɪ nen e 'bɔ 'an man bɛ, 'cee 'ta wɪ -pɛ 'e -kɔnɔn 'nan Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn -sru "nen 'ka ci! En -te ma'an 'ka yɪɛ "nyian dɪ oo, 'pian 'an 'ka 'ta wɪ man 'nan, ka -fu Zozi -sru 'ta wunɔn tɪglɪ 'a. 'Ka 'ci 'e 'kɔn -tuwli! En 'ka 'wulo -ji "nrɔn 'wɪ -tuwli "da, -e 'ka Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn fuila "man min pɛɛnɔn 'va. ²⁸ Te nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji 'ka 'nanmannɔn 'le 'wɪ nen waa dra 'cɛɛ bɛ -yee "wɛan dɪ. 'Wɪ zɪɛ -a dreɪdɪ 'bɛ -kɔnɔn 'nan 'o 'fli 'si Bali man -kɔbɔli. Bali -taa "o -nan -nyanɛ. 'Pian 'cee vɛ bɛ, yaa -kɔnɔn 'nan, ka ya -si nen e min 'sia 'wɪ 'ji bɛ -a da. En 'wɪ zɪɛ e "sia Bali va. ²⁹ Kɔɔ Bali 'ka "yi "dreɛ 'cɛɛ 'nan -e 'ka yi -tɛra Crizi da 'saza dɪ, 'pian 'nan -e 'ka yra yɪ Crizi -le "wɛan. ³⁰ 'Bɛ nen 'guɛ, 'an yra -tuwli "nen maan 'yɪ bɛ, -a 'lein 'bɔ 'ji nen ka ci. Kaan 'yɪ te an ya 'an yra yɪnan Crizi -le "wɛan, en kaa maan 'nan an ya yra yɪdɪ zɪɛ -a -ji "nyian.

2 Maan -tɔa 'nan ka ya 'ka leaɪdɪ Crizi man, en 'wɪ zɪɛ e 'ka "koe -tɔa 'ka da. En 'ka cin siiman yɪdɪ "yi "a.

En 'ka 'vale Bali lei 'saun 'a, 'ka yei "a 'e 's'ndt 'e cin va. En 'ka cin nyrinda "sia. ² Ka 'wɫ pɛɛnɔn zɪɛ -a dra, 'pian 'kaan 'ci "nran 'e 'ciula "da. 'Ka 'ci -pɔan 'e 'kɔn -tuwli, en 'ka 'wɫ 'tuwli "yɫ 'yi, en 'ka 'ci wɫ 'e 'kɔn -tuwli, en 'ka 'wulo -ji "nɔn 'wɫ -tuwli "da. ³ Maan ve 'cɛɛ 'nan, te 'ka 'wɫ 'tu drɛ te e ya bɔɛ "blɪdɪ pɛ -ji dɪ. En "nyian te e ya 'ka 'bɔ 'fli -kɔkɔndɪ "tun "a dɪ. 'Pian 'ka 'fli drɛ "wɛnɔn, -e 'ka min peenun 'sia 'e 'mlin 'ka da. ⁴ Te 'ka 'va min -tu 'e 'e 'bɔ 'fli -le 'wɫ "yi -wɛɛ "dɪ, 'pian min peenun -le 'wɫ "yi "nɛn 'e -wɛɛ.

⁵ -Pɔan "tuwli "nɛn Zozi Crizi -a 'pa 'e 'ji bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji.

⁶ Crizi nɛn e ya paan "le Bali -le 'wɫ 'zu 'wɫ pɛɛnɔn drɛdɪ -ji bɛ,

ya'a -wɛɛɛ 'nan 'e 'fo Bali -a -trilii dɪ,

⁷ 'pian 'e 'bli 'si 'wɫ zɪɛ -a da,

en e drɛ "le nɔan -le 'wɫ 'zu.

'E 'fli drɛ "le blamin -le 'wɫ 'zu,

en e min drɛ wɫ drɛ.

⁸ E wɫ "man, en 'e 'fli drɛ "wɛnɔn.

'Wɫ nɛn Bali -a 'vɫ -yrɛ "bɛ,

e 'ta 'wɫa "da -trilii,

en e drɛ -a -kadɪ -a.

-Ka zɪɛ, yaa 'wu yiba "plan da

"le plɔanzan -le 'wɫ 'zu.

⁹ 'Wɫ pɛɛnɔn nɛn yaa drɛ zɪɛ,

-yee "wɛan nɛn Bali -a -tɔ fɛ pɛɛnɔn da.

En 'tɔ nɛn e cɪ fɛ pɛɛnɔn 'tɔ 'ta lou "bɛ, yaa -nɔn -yrɛ.

¹⁰ Bali 'tɔ zɪɛ -a 'pa "man,

'nan -e laji lou "fɛnun pɛɛnɔn

'lee 'trɛda fɛnun pɛɛnɔn

'lee 'trɛ 'wɫu fɛnun pɛɛnɔn

'o "pɔ -sɔkɔnla Zozi 'wɫu.

¹¹ En "nyian bɛ,

-e o pɛɛnɔn 'o vɫ 'nan,

Zozi Crizi a Minsan -a.

'Wɫ zɪɛ e ya -kaa "tɪ Bali 'tɔ drɛdɪ -dan a.

'Ka 'kɔn 'ka 'bidɪ 'trɛda "le 'tɛ 'le 'wɫ 'zu

¹² -Yee "wɛan 'an beenun, 'ka 'ta wɫa Bali wei da, "le zɪ ka drɛdɪ 'sia 'va bɛ -yee 'wɫ 'zu. 'Wɫ nɛn kaa -si 'sia bɛ 'ka yɪɛ -trɔɔ "da "klandɪ -a Bali ɔ, -e 'e -kɔkɔn 'nan ka ya 'ka 'sidɪ 'wɫ 'ji. Wa'a vɫɛ 'nan 'ka drɛ 'an yɪɛ man 'saza dɪ, 'pian -a "yi mlin 'bɛ nɛn an 'ka 'nan dɪɛ, -e 'ka drɛ 'e 'ciula "da. ¹³ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'bɔ 'bɛ cɪ 'wɫ zɪɛ -a drɛnan, en -yɛɛ 'ta -tɔɔ 'ka man 'nan 'ka drɛ "le zɪ e cɪ "va "bɛ -yee 'wɫ 'zu.

¹⁴ 'Cee 'wɫ pɛɛnɔn drɛdɪ -ji bɛ, te 'ka wunwun "vɫ dɪ, en te 'ka 'sa -fɔ dɪ! ¹⁵ 'Ka drɛ zɪ, -e 'tɔ 'e vɫɛ 'e 'pa 'ka man dɪ, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ. En "nyian bɛ, minnun nɛn 'wɫ 'wɫidɪ "drɛdɪ 'ka 'naan o man dɪɛ, -e 'ka 'kɔn o yei Bali -le 'nennun nɛn 'wɫ 'wɫidɪ "tuwli 'ka o man dɪɛ waa. 'Ka 'bi o yei "le zɪ mɛn crɛn "bia laji bɛ -yee 'wɫ 'zu. ¹⁶ 'Ka 'tɔ Bali wei nɛn e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔan "min lɛ bɛ -a da 'plɛblɛ. 'Ka drɛ zɪɛ, -e tu nɛn Crizi -taa "man "bɛ, 'an 'ci 'e 'kɔn 'e "nrandɪ 'ka 'va. 'Wɫ zɪɛ -yɛɛ -kɔkɔnman 'nan, 'nyranman pɛɛnɔn nɛn maan 'pa

'ka 'va 'lee 'an "koe pɛɛnɔn nɛn maan -nyan 'ka 'va bɛ, -a "nɛn 'ka 'fulɛ 'e "tun "dɪ.

¹⁷ 'Cee yi -tɛradɪ Bali da bɛ, e ya 'cee Bali -pandɪ -a. -Te waan 'tɛ bɛ, e ya "le 'nan 'sraga buvɛ nɛn waa 'pa 'cee Bali -pandɪ da. -Te 'wɫ zɪɛ e drɛ bɛ, 'an ci "nranman, en -kaa pɛɛnɔn 'ci "nranman 'e cin va. ¹⁸ En "nyian "cee 'va zia bɛ, 'ka 'ci 'e "nran, -e -kaa ci 'e "nran 'e cin va.

Pɔɔ a "vale 'e Timote "paa -sia

¹⁹ 'An yi -tɛala Minsan Zozi da 'nan, yaa -si -nɔan -e 'an Timote 'pa "sia 'ka 'va "nyiandu. Maan dra zɪɛ -e 'an 'ka 'ta wɫ man, te 'an "koe "a 'e 'tɔdɪ 'an da. ²⁰ Timote nɛn maan "paa -sia 'ka 'va, kɔkɔ min pee 'ka 'gu te 'ka 'nan wɫ a "man tɪglɪ "le zɪ 'ka 'nan wɫ cɪ 'an man bɛ -yee 'wɫ 'zu dɪ. ²¹ -Yɛɛ cɪ 'nan minnun pɛɛnɔn a 'o 'bɔ 'fli -le 'wɫ "yi -wɛɛnan, 'pian o 'ka 'wɫ nɛn Zozi Crizi cɪ "va "bɛ -a -wɛɛnan dɪ. ²² Kaa -tɔɔ 'ka 'bɔ 'a 'nan, Timote a min nɛn min yi -tɛala "da "bɛ -a. E 'wɫ dra "le 'nan 'nɛn nɛn 'e "tu wei maan "bɛ -yee 'wɫ 'zu. 'E 'fli -nɔn Zozi Crizi -le 'wɫ 'kɔkɔnɔn vɪdɪ -ji "le 'mɛn 'wɫ 'zu.

²³ Timote zɪɛ, -a -cin a 'an 'ji 'nan 'an "paa -sia 'ka 'va "nyiandu. Maan "paa -sia tu nɛn 'wɫ nɛn e "ta -daa "bɔɔ 'an man bɛ, maan -ci ye bɛ -a man. ²⁴ En 'wɫ 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, an yi -tɛala Minsan da 'nan o "sia 'an man -e 'an 'bɔ 'an 'lu "nyian 'ka 'va nun.

Epaprodi -le 'wɫ

²⁵ 'Pian 'bɛ nɛn 'guɛ, e ya "yi -e 'an Epaprodi nɛn -kaa "buɫ Zozizan 'a bɛ, -a li 'e da 'ka 'va. 'Ku 'vale -a kuɛ 'nyranman 'pa 'e cin va, en 'ku 'vale -a kuɛ yra 'yɫ 'e cin va. -A 'bɔ nɛn kaa 'pa 'sia 'an 'va, en fɛnun pɛɛnɔn nɛn kɔ 'e -nɔn 'mɛn bɛ kaa 'pa -yrɔ. ²⁶ 'Ka dra Epaprodi 'bɔ -tɛa 'kpa tɪglɪ. En "nyian bɛ -a 'wɫ "naan "man 'nan ka 'yee man "yaadɪ 'wɫ 'man. ²⁷ 'Wɫ 'kpa nɛn! -A man yaa 'kpa tɪglɪ, -a -kadɪ -fɔɔ tu, 'pian Bali -a nyrinda 'si. Wa'a vɫɛ 'nan -a 'saza nɛn Bali -a nyrinda 'si dɪ. 'An nyrinda -sɛn "nyian Bali da, 'dɪ -e 'an 'man 'e vɫɛ 'e 'fo 'yuo dɪ -le "wɛan. ²⁸ Maan "paa -sia 'ka 'va "nyiandu, 'nan -e te kaa 'yɫ bɛ -e 'ka 'ci 'e "nran. 'Wɫ zɪɛ e "mɛn 'ci "nranman "nyian. ²⁹ -Te e 'bɔɔ 'ka 'va nun bɛ, 'ka 'sia ci "nrandɪ -dan a, "le zɪ Zozinɔn -a dra bɛ -yee 'wɫ 'zu. Minnun nɛn o 'wɫ dra "le -yee 'wɫ 'zu bɛ, 'ka o bɔ 'e 'ciula "da. ³⁰ Kɔkɔ Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ -le "wɛan -a -kadɪ -fɔɔ tu. 'Pian 'e 'bli 'si 'yee 'belidɪ lɛ, en e 'pa 'an 'va, ka 'ka 'nan -kogo dɪ -le "wɛan.

Zozi Crizi -tuwli 'bɛ min "sia 'wɫ 'ji

3 'Bɛ nɛn 'guɛ 'an "buɫ Zozinɔn, 'ka 'ci 'e "nran 'nan ka drɛ Minsan -le vɛ -a. 'Wɫ -tuwli "nɛn maan 'vɫ 'cɛɛ 'va bɛ, -te maan ve tian 'cɛɛ bɛ, -a vɪdɪ 'ka 'an "koe 'nyaan "fo "dɪ. En "nyian bɛ e ya 'cee 'wɫ "yi "a.

² 'Ka drɛ "yi min -wɫidɪnun va! O Bali -le 'wɫ "paaman min -ji -wɫidɪ. Wɛɛ 'ta -tɔɔ 'ka man 'nan 'ka 'fɔ -klɔnɔn -va 'vaa -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ. ³ 'Pian minnun nɛn 'o 'fɔdɪ -klɔnɔn -va tɪglɪ bɛ, -kaa 'bɔ nɛn. -Cɛɛ cɪ Bali -le minnun tɪglɪ 'a, kɔkɔ Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ. -Yee lei 'saun 'bɔ 'bɛ -maan en -kaa "sua. En "nyian bɛ -ka'a yi

-tɛala -kaa 'bɔ 'fli -le 'plɛblɛ da dɪ, 'pian Zozi Crizi -le 'plɛblɛ da nɛn -kaa yi -tɛala.

⁴ 'Mɛn vɛ bɛ, an -kɔlaman paan -e 'an yi -tɛra 'an 'bɔ 'fli -le 'plɛblɛ da. -Te min -a ve paan 'nan 'e 'wɪ dra 'e 'bɔ le 'plɛblɛ 'a bɛ, mɛɛn cɪ -a tɛdɛ -a. ⁵ Kɔɔ waan 'fɔ -kɔn-mɔn -va 'an 'ya yi 'sɔrazan da. En 'an 'tɪ 'lee 'an 'bu "a Izrael 'nɔn 'a. O "sia Benzamen -le kunnin -wulo da. Maan ve 'nan Ebre min 'bɛ 'an 'ya, en an ya Ebre 'wɛ tɪglɪ 'a. -Te e ya 'ta wudɪ Zuif 'nɔn 'le -pei da -a bɛ, maan drɛ 'sɛzɛ "le Farizen 'nɔn 'a dra bɛ -yee 'wɪ 'zu. ⁶ An 'ta 'wula -pei -tɔ wɪnun da "buɪ "le "wɛan, an 'tɛ 'pa -leglizi 'nɔn da. -Te e ya min nɛn e cɪ tɪglɪ 'ta wudɪ -a -pei -tɔ wɪnun da bɛ, min -tu 'ka 'mlinlɛ 'an da 'bɛ 'nan 'fo "dɪ.

⁷ 'Wɪnun nɛn 'nɛn maan ye 'an 'yie -goei 'wɪ -dan tu -a bɛ, 'bɛ nɛn 'sien 'gɛɛ Crizi -le "wɛan ma'an ye 'nyian fɛ -tu -a dɪ. ⁸ 'Wɪ 'kpa nɛn! Maan ye 'sien 'wɪ "tun "a, kɔɔ drɛdɪ Minsan Zozi Crizi -le vɛ -a bɛ -a "yi "mlian 'wɪ pɛɛnɔn da. Crizi -le "wɛan 'an 'bli 'si fɛnɪn pɛɛnɔn da, en an o ye 'an 'yie -goei "le bli da -pu -le 'wɪ 'zu. An ya "vale 'nan Crizi 'e drɛ 'mɛn vɛ -a, ⁹ en an drɛ Crizi -le vɛ -a. Ma'an wɛɛman 'nyian 'nan 'an 'ta wula -pei -tɔ wɪnun da, 'vaa -e 'an drɛ min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ dɪ. 'Pian maan -wɛɛman 'nan, 'an yi -tɛala Crizi da -e 'an drɛ min tɪglɪ 'a Bali 'lɛ. Kɔɔ Bali min "siala min tɪglɪ 'a min -le yi -tɛradɪ Bali da man. ¹⁰ 'An 'ji wɪ pɛɛnɔn nɛn 'nan 'an Crizi -tɔ 'kpa tɪglɪ, en 'plɛblɛ nɛn Bali -a wɪuan 'a 'kanɔn 'va bɛ, 'e drɛ 'mɛn vɛ -a. En 'nyian bɛ, yra nɛn Zozi 'a 'yɪ bɛ "an 'yɪ. En -yee -ka nɛn yaa 'wɪ bɛ, an 'sia "le 'nan 'an 'bɔ 'bɛ 'ka. ¹¹ 'Wɪ zɪɛ -a -cin nɛn 'an 'ji, -e 'an -kɔla wɪuandɪ -a -kanɔn 'va "le -yee 'wɪ 'zu.

¹² Ma'an vɪlɛ 'nan an 'bɔ 'wɪ 'bɔ 'wulo planan 'va dɪ. En -te 'bɛ "cɛɛ dɪ 'nan an drɛ min nɛn -yee 'wɪ 'a 'e 'lɛ sɔɔdɪ Bali 'lɛ 'va bɛ -a dɪ. 'Pian maan -wɛɛman 'nan 'an 'ko tian 'an 'lɛ -e fɛ nɛn Bali -a 'pla 'an -kopa 'a bɛ 'an yɪ. Zozi Crizi 'an drɛ 'yee vɛ -a 'va 'le "wɛan.

¹³ 'An "buɪ Zozinɔn, ma'an nɔnɔnman 'an 'ji 'nan fɛ nɛn Bali -a 'pla 'an -kopa 'a bɛ, maan 'yɪ 'va dɪ. 'Pian 'mɛn ci "nɔnɔndɪ a -tɔwɪli, -nyɛn 'nan, 'wɪ nɛn 'bɛ cɪ 'an -sru "bɛ, 'an 'ci 'e 'san 'bɛ man, en 'wɪ nɛn 'bɛ cɪ 'an 'lɛ zia bɛ, maan -wɛɛman 'nan 'an 'bɔ 'bɛ 'nan. ¹⁴ -Yee "wɛan maan dra 'nan -e 'an 'bɔ 'wɪ 'bɔ 'wulo planan, -e fɛ nɛn Bali -a 'pla 'an -kopa 'a bɛ, 'an yɪ. Bali -ta Zozi 'a, en e -kaa laabu 'nan -e -kaa -kopa zɪɛ -a yɪ laji.

¹⁵ -Kaa pɛɛnɔn nɛn -kaa cɪ Bali -le 'wɪ 'ji ceje bɛ, -cee 'wulo -ji "nɔnɔndɪ 'e 'kɔn -tɔwɪli 'wɪ zɪɛ -a da. -Te min -mienun a 'ka yei 'nan 'ka wei 'ka waa -tɔwɪli 'wɪ zɪɛ -a da dɪɛ, Bali -taa -a fa 'sile 'cɛɛ. ¹⁶ 'Pian e ya "le 'nan 'wɪ pɛɛnɔn nɛn cɛɛ 'ci 'man 'va bɛ 'ka 'ta wula 'bɛ da.

'Ka drɛ Pɔl si drɛnɔn 'a!

¹⁷ 'An "buɪ Zozinɔn, 'ka drɛ 'an si drɛnɔn 'a! Minnɪn nɛn -wee 'ta wɪ -pɛ a "le zɪ kaa -nan 'yɪ 'ku 'lɔ bɛ -yee 'wɪ 'zu bɛ, o nɛn 'o drɛ 'cee 'wɪ -kɔn "mannɔn 'a.

¹⁸ Maan 'vɪ tian 'cɛɛ 'e 'pa -a "kaga, en maan ve "nyian 'cɛɛ 'an yra -le yie 'yi 'a 'nan: Minnɪn "kaga "a, te -wee 'ta wɪ -pɛ -a -kɔnɔnman 'nan o ya Crizi -le yiba "plan 'nanmannɔn 'a. ¹⁹ Minnɪn zɪɛ, o kɪlɪ -taa 'sule 'trɛda, wa'a 'ko Bali va dɪ. 'O 'bɔ ci 'sɔ wɪnun bɛ, -yɛɛ cɪ "le

-wee Bali -le 'wɪ 'zu. En 'wɪ nɛn kɔ 'e o -tɛ paan 'yra -a bɛ, e ya 'pian -wee ci "nɔn wɪ -a. 'Trɛda wɪnun 'gɛɛ -a da nɛn 'o 'ci "nɔnɔnman. ²⁰ 'Pian -cee vɛ bɛ, -cee 'fla a laji lou. -Kaa ya Minsan Zozi Crizi man -pɛnɔn 'nan 'e 'si 'nan nɛn -e 'e 'ta -kaa 'si 'wɪ 'ji. ²¹ E -taa -cee 'trɛda 'kɔlɛ nɛn e cɪ 'e yra yɪnan 'gɛɛ -a man lilɛa -e 'e drɛ "le 'nan 'e 'kɔlɛ nɛn e "bia bɛ -yee 'wɪ 'zu. -Yee 'plɛblɛ nɛn yaa -maan "kɔ fɛ pɛɛnɔn a 'e pladɪ "wɪ "bɛ -a 'bɔ 'a nɛn yaa dra.

⁴ -Yee "wɛan 'an "buɪ Zozinɔn, 'ka 'nan wɪ a 'an man "le 'an 'ka yɪ, en 'cee "wɛan 'an 'ci "nɔnɔnman e -ciala "da. En "nyian bɛ cɛɛ 'an 'lɔn -tɔɔ "da. 'Wɪ nɛn kɔ 'ka drɛ 'kɔ -e 'ka 'fɪ Minsan -sru 'ta wɪnun -a bɛ, -nyɛn 'gɛɛ:

² Evodi 'lee Sentik, an toba -fɔa 'cɛɛ 'nan 'ka 'wulo -ji wɪ 'e 'kɔn -tɔwɪli, kɔɔ ka ya Minsan -le vɛ -a. ³ En 'i 'bɔ "nyian, i ya 'an 'pa "vazan tɪglɪ 'a. Maan laabu 'i 'lɔ 'nan, 'i 'pa lɪmɔnɔn zɪɛ o va. Kɔɔ kɪɛ 'nyɛnman 'pa waa Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ -a. En o 'nyɛnman 'pa "nyian o 'vale Kleman 'lee 'kue 'nyɛnman 'panɔn -mienun -a. Bali o pɛɛnɔn 'tɔ crɛn -tɛ 'yee 'fluba 'ji. 'Yee 'fluba zɪɛ minnɪn nɛn 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ e ya -wɪ "bɛ -a -ji nɛn o 'tɔ cɪ.

⁴ 'Ka 'ci 'e 'kɔn tu pɛɛnɔn man 'e "nɔndɪ 'nan 'ka drɛ Minsan -le vɛ -a! Maan ve "nyian 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ci 'e "nɔn! ⁵ 'Ka drɛ wɪ 'e 'kɔn -trɔɔ min pɛɛnɔn 'va. Minsan -tadɪ 'bɔ 'kogo.

⁶ Te 'ka 'ci "nɔn 'wɪ 'tu da -e 'ka 'wulo -ji 'e 'ku 'koun dɪ. 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn 'ji bɛ, fɛ nɛn e kɪlɪ 'ka man bɛ 'ka laabu Bali lɔ, te ka ya Bali tru 'banan. 'Ka laabu -yɔɔ, te kaa muo -fɔa. ⁷ 'Ka drɛ zɪɛ -e Bali -le -fudɪ -trɔɔ nɛn wa'a kɔnɔnman min -le 'wɪ 'tɔdɪ man dɪɛ, 'e yie 'tɔ 'ka 'va, te 'ka 'ci yra "tra, te 'ka 'wulo -ji wɪ a -trɔɔ, ka ya Zozi Crizi -le vɛ -a -le "wɛan.

⁸ 'An "buɪ Zozinɔn, maan -fɔala "nyian "va 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ci "nɔn 'wɪ nɛn e cɪ 'e 'sudɪ "ji "bɛ -a da. En 'wɪ nɛn yaa -maan min yie "naan min man bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. En 'wɪ nɛn e cɪ tɪglɪ bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. En 'wɪ nɛn e cɪ 'saun Bali 'lɛ bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. En 'wɪnun nɛn min a ye "yi en min "we man "yi "bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. En -te 'wɪ 'tu a, waa -nan ye min lɔ, te e "sɔɔ min lɛ en e min 'bɔ 'tɔ dra -dan bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. ⁹ 'Wɪ nɛn maan paa 'ka 'ji 'lee 'wɪ nɛn kaa tranla bɛ, 'ka 'ta wula "da. En 'wɪ nɛn kaa man 'an da 'lee 'wɪ nɛn kaa -nan 'yɪ 'an 'lɔ bɛ, 'ka 'ta wula "da. -Te kaa drɛ zɪɛ, Bali nɛn e -fudɪ -trɔɔ -nɔn "min lɛ bɛ, 'e -kɔn 'ka 'va.

Pɔl Filipu 'nɔn muo "fɔ

¹⁰ 'Pa nɛn ka -ta "nyian -a wɪlɛ 'an 'va bɛ, yaan 'ci nɔn e -ciala "da. En 'wɪ nɛn kaa drɛ zɪɛ -yee "wɛan an Min-san muo -fɔa -dan. Maan -tɔɔ 'nan, kaa man -wɛɛman tu pɛɛnɔn man, 'nan 'ka -taa 'palɛ 'an 'va, 'pian -si nɛn kɔ 'ka 'sia bɛ ka'a -kɔlɛ -a yɪdɪ -a dɪ. ¹¹ Wa'a vɪlɛ 'nan fɛ -tu 'wɪ a 'an man, -yee "wɛan nɛn 'wɪ zɪɛ an cɪ -a vɪnan dɪ. 'Pian zɪ kɔ 'an drɛ 'kɔ -e te an 'ka 'an 'ladɪ min lɔ fɛ da dɪɛ maan -tɔɔ. ¹² Fɛ nɛn maan ve zɪɛ, -yɛɛ cɪ 'nan -te e ya 'yalɛ -tɛdɪ -a oo, an 'bɛ 'ji ta wo sidɔ. En -te e ya fɛ yɪdɪ -a oo, an 'bɛ 'ji ta wo sidɔ. 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn e bɔa

"min man be, ma'an koda tɔa -a -tu -ɔ "fo "di. -Te e ya -blɛ "kaga yɪdɪ -a oo, ɛn -te e ya dra -tɛdɪ -a oo, ɛn -te e ya fɛ "kaga "yɪdɪ -a oo, ɛn -te e ya fɛ 'ka min ɔ di -a oo, ¹³ 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, maan "kuan 'an 'pɛ "fli "a Zozi Crizi nɛn 'an 'tɔ -kli -a be -yee "wɛan.

¹⁴ 'Pian 'cee 'pa nɛn kaa 'wɪ 'an 'va 'mɛn yɪa yɪdɪ -ji be, kaa drɛ "yi. ¹⁵ Filipu flannɔn, kaa -tɔa 'ka 'bɔa 'nan, tu nɛn an Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ pou 'sia, ɛn an 'si 'cee 'lɛglɔn 'ji Masedɔa be, -leglizi -tuwli "nɛn e 'pa 'an 'va be, 'ka 'bɔ nɛn. ɛn -cɛɛ tɔ -kaa cin wlu 'wɪnɔn dɛnɛn. ¹⁶ Kɔɔ tu nɛn an ya Tesalonik fla be, cɛɛ 'pa 'an 'va 'e 'pa -a "fli yaa fɛ nɛn -a 'wɪ cɪ 'an man be -a. ¹⁷ Wa'a vɪɛ 'nan an ya -a -wɛɛnɛn 'nan minnɔn 'o "yi "drɛ 'mɛn di. 'Pian 'wɪ nɛn maan -wɛɛman "bɪs "bɛ, -nyɛn 'nan, 'cee "yi "nɛn kaa drɛ 'mɛn be, 'ka "nɛn "blɛ 'e 'ciɪla "da.

¹⁸ 'Bɛ nɛn 'gɪɛ, fɛ nɛn kaa -nɔn Epapɔdi lɛ 'nan 'e 'ta -a 'mɛn be, maan 'yl 'e pɛɛnɔn. E 'bɔ maan 'e 'ciɪla "da.

'Cee "yi "nɛn kaa drɛ 'mɛn be, e ya "le 'nan Bali -panvɛ nɛn kaa -nɔn, ɛn -a -koei 'nɔnɔnɔn 'ko laji -e 'e Bali ci 'sɔ be -yee 'wɪ 'zɪ.

¹⁹ Fɛ pɛɛnɔn nɛn e klɪ 'ka man be, Bali nɛn maan "sua be e -taa -a -nɔnɛ 'cɛɛ. -A yɪfɛ nɛn -a -kɔnɔn "manvɛ "ka "dɛɛ, Bali -ciala Zozi Crizi -va -e 'e 'nɔn 'cɛɛ.

²⁰ -Kaa "tɪ Bali 'tɔ 'e drɛ -dan 'li 'trilii. Amen!

Pɔl 'wɪ 'le 'sɪan o 'tɔ budɪ -a

²¹ Minnɔn pɛɛnɔn nɛn Zozi Crizi -le "wɛan o ya Bali -le vɛ -a be, an 'o 'tɔ bo. -Kaa "bɪs Zozinɔn nɛn kɪ cɪ waa 'gɪɛ o 'ka 'tɔ bo. ²² Minnɔn pɛɛnɔn nɛn o drɛ Bali -le vɛ -a be, o 'ka 'tɔ bo. Mingɔnɔnɔnɔn tazan nɛn Rɔm be, -yee "nɔnɔn 'nɔn nɛn Bali -le vɛ -a be, o 'ka 'tɔ bo 'tan-dan.

²³ Minsan Zozi Crizi -le "yi 'e 'nɔn 'ka pɛɛnɔn 'va.

Kolbs

1 'An 'kɔ Pɔl bɛ, Bali 'kɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn an drɛ Zozi 'lɛ 'pasiazan -a. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a crɛn -tɛ 'ku 'vale -kaa "buɪ Zozizan Timote -a. ² Kua crɛn -tɛ 'ka Bali -lɛ minnʊn nɛn Kolbs fla bɛ 'cɛɛ. Ka drɛ 'ku "buɪ Zozinɔn 'a, ɛn 'ka 'pɛ -sru 'ka 'e tɔadɪ Zozi 'lɛ 'wɪ 'ji dɪ. -Kaa "tɪ Bali 'e 'yɛɛ 'yi 'lɛɛ 'yɛɛ -fʊdɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Zozinɔn nɛn Kolbs fla bɛ -wɛ

³ Tu pɛɛnɔn man, -tɛ ku ya Bali tru 'banan 'cɛɛ 'wɪ man bɛ, Bali nɛn -kaa san Zozi Crizi "tɪ 'a bɛ kua muo -fɔa. ⁴ 'Cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi Crizi da bɛ, kua 'wɪ 'man, ɛn 'cɛɛ Zozinɔn pɛɛnɔn yɪdɪ 'yi "bɛ, kua 'wɪ 'man 'nyian. ⁵ Fɛ nɛn Bali -a 'pla 'cɛɛ vɛ -a laji, ɛn 'ka 'bli a -yrɛ "bɛ, -yɛɛ "wɛan nɛn ka 'wɪ zɪɛ -a dra. Fɛ 'kɔ zɪɛ Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnɔn nɛn 'wɪ tɪglɪ 'a bɛ, zɪ e 'bɔla 'ka 'va bɛ, ɛn ka -yɛɛ 'wɪ 'man 'e tɛdɛ. ⁶ Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔnɔn 'lɛin 'kɔ nɛn e 'bɔla 'ka 'va bɛ, e ya fuilanan "man 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. Minnʊn nɛn waa maan tɛ o 'ta wula "da "bɛ, o "nɛn "a -kunan 'padɪ -a "da. 'Wɪ 'tuwli zɪɛ -yɛɛ cɪ drɛnan "nyian "cɛɛ 'va. 'E pou 'sia yi nɛn ka 'wɪ 'nɔnɔn bɛ -a 'man, ɛn kaa -ci 'man 'kpa tɪglɪ, 'nan 'ka nyrinda -sɛan Bali da bɛ -a da. ⁷ -Kaa "buɪ Zozizan Epafra nɛn kʊɛ 'nyranman "paa waa, ɛn kua yɛ "yi 'kpa bɛ, 'wɪ 'nɔnɔn zɪɛ -yɛɛ paa 'ka 'ji. -A -pɛ -sru 'ka 'e tɔadɪ Crizi -lɛ 'nyranman nɛn yaa "paa 'ka 'va nun bɛ -a -ji dɪ. ⁸ Min yɪdɪ "yi "nɛn Bali lɛi -a -nyran 'ka 'ji bɛ, -yɛɛ -nan 'sinan 'pa 'kʊɛ.

⁹ -Yɛɛ "wɛan 'ku 'kɔ "nyian, zɪ ku 'ka 'ta wɪ 'man bɛ, ku'a tian 'flinɪ Bali tru 'badɪ -a 'cɛɛ 'wɪ man dɪ. Kua laabu Bali ɔ 'nan, 'e 'wɪ 'tɔdɪ 'lɛɛ 'wɪ 'fa 'si bli nɛn e "sia -yɛɛ lɛi 'saun 'va bɛ -a -nɔn 'cɛɛ, -e zɪ -a cɪ 'sɔ wɪ cɪ bɛ 'ka -tɔ 'e 'ciɪla "da. ¹⁰ Ku Bali tru 'ba zɪɛ 'nan, -e 'cɛɛ 'ta wɪ -pɛ 'e -kɔnɔn 'nan Minsan -sru "nɛn ka cɪ, -e 'e 'sɔ -yrɛ. ɛn kua tru 'ba "nyian 'nan -e 'ka 'wɪ 'yi 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn drɛ, 'nan -e 'cɛɛ Bali -tɔdɪ bɛ 'e 'pa "da! ¹¹ ɛn ku Bali tru 'ba "nyian 'nan, -yɛɛ 'plɛblɛ nɛn -a -kɔnɔn "manvɛ "ka "dɪɛ, 'e 'ka 'tɔ 'plɛblɛ -pɛ pɛɛnɔn 'ji. Bali 'e drɛ zɪ, -e 'ka "koe 'e vɪlɛ 'e 'si 'ka da dɪ, -e 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji, tɛ cɪ "nrandɪ a 'ka 'ɔ. ¹² 'Ka 'ka "tɪ Bali muo "fɔ! -Yɛɛ -si 'lɛ 'su, ɛn "yi "nɛn yaa 'pla 'yɛɛ minnʊn -lɛ vɛ -a bɛ e drɛ 'cɛɛ vɛ -a. "Yi zɪɛ yaa 'pla 'yɛɛ mingɔnɛn trɛ nɛn e "bia bɛ -a da. ¹³ -Yɛɛ -kaa 'si klun -lɛ 'plɛblɛ 'wɪ, ɛn -a -pɪ nɛn e 'sɔ -yrɛ "bɛ yaa -tɔ -kaa da. ¹⁴ 'Wɪ nɛn -a -pɪ zɪɛ yaa drɛ bɛ, -yɛɛ "wɛan Bali -kaa ta pan 'wɪ, ɛn e -cɛɛ 'wɪ 'wɪdɪ fui.

¹⁵ Bali nɛn wa'a yɛ dɪɛ, zɪ e cɪ bɛ, -a 'kɔ nɛn Zozi -a kɔnɔn minnʊn lɛ. -Yɛɛ cɪ Bali -pɛ drɛ fɛnʊn pɛɛnɔn da "lɛ Bali -lɛ 'nɛn flin -lɛ 'wɪ 'zʊ. ¹⁶ Kɔ -a 'kɔ 'va nɛn Bali ciɪla ɛn e fɛ pɛɛnɔn drɛ. Fɛ pɛɛnɔn nɛn min -a yɛ 'e yɛ 'a 'trɛ-

da bɛ, 'lɛɛ fɛ pɛɛnɔn nɛn laji tɛ min 'ka -a 'yɛ dɪɛ, -yɛɛ o drɛ. -Nyɛn "lɛ lɛi -wɪdɪnʊn -lɛ 'wɪ 'zʊ, ɛn -nyɛn "lɛ fɛnʊn pɛɛnɔn nɛn 'plɛblɛ a -wɔ "bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. Bali ciɪla 'e 'pɪ Zozi 'va ɛn e fɛnʊn pɛɛnɔn zɪɛ -a drɛ. -A pɛɛnɔn zɪɛ o ya -nan 'nan, -e 'o -a -pɪ 'tɔ drɛ -dan. ¹⁷ ɛn Zozi Crizi 'kɔ 'bɛ cɪ fɛ pɛɛnɔn 'wulo -a, ɛn -yɛɛ o man dra. ¹⁸ -Yɛɛ cɪ -leglizi nɛn -a 'kɔ po -a bɛ -a -wulo -a, ɛn -yɛɛ cɪ -a pou -a. -Yɛɛ cɪ min tɛdɛ nɛn e wɪuan -kɔnɔn 'va bɛ -a, 'nan -e 'e 'kɔn fɛ pɛɛnɔn 'lɛ. ¹⁹ E ya Bali 'kɔ 'ji 'nan 'yɛɛ -dan nɛn 'e cɪ -a bɛ, 'e 'nyran a 'e 'pɪ -va. ²⁰ ɛn e ya "ji "nyian 'nan 'e -ciɪla 'e 'pɪ -va -e 'e fɛ pɛɛnɔn yɛi "sɛn 'e cin va 'o 'vale 'e 'kɔ 'a. Zozi 'lɛ -ka nɛn yaa 'wɪ yiba "plan "da ɛn -a nyɛn -sran bɛ, -yɛɛ -maan 'wɪ 'ka "nyian Bali 'lɛɛ fɛ -tu yɛi "fo "dɪ. Fɛ pɛɛnɔn nɛn laji oo, ɛn fɛ pɛɛnɔn nɛn 'trɛ-da oo, 'wɪ 'ka 'o 'vale Bali -a o -tu yɛi "dɪ.

²¹ 'Ka 'kɔ "nyian, 'wɪ 'tuwli zɪɛ e ya 'cɛɛ vɛ -a. 'E tɛdɛ bɛ, tɛ ka ya 'ka 'sidɪ Bali man -kɔnɔn, ɛn ka ya -a 'nan-mannɔn 'a. 'Ka drɛ wɪ -wɪdɪnʊn 'lɛɛ 'cɛɛ cɪ "nrandɪ 'wɪdɪ 'bɛ -cɪ -kɔnɔnman zɪɛ. ²² ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Zozi 'lɛ -ka nɛn yaa 'wɪ 'lɛ blamin -lɛ 'wɪ 'zʊ bɛ, -yɛɛ "wɛan Bali 'ka drɛ 'e beenun -a 'nan, -e 'ka -pli 'e man, tɛ ka ya 'saun 'e 'lɛ, ɛn 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'ka man dɪ, ɛn 'tɔ 'tu 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ²³ -Yɛɛ "wɛan 'ka 'tɔ 'plɛblɛ! Tɛ 'ka "koe 'e 'si 'ka da yi -tɛradɪ -a Zozi da dɪ! Fɛ nɛn Bali -a 'pla 'cɛɛ vɛ -a laji bɛ, tɛ 'ka 'bli 'si -yrɛ "dɪ! Fɛ 'kɔ zɪɛ Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔn-nɔn nɛn kaa 'man bɛ, -yɛɛ -ci 'si 'cɛɛ. ɛn Zozi 'lɛ 'wɪ 'nɔn-nɔn nɛn waa 'sinan 'pa minnʊn pɛɛnɔn lɛ bɛ, -a fuiladɪ "man "nɛn 'an 'kɔ Pɔl -a "paa 'nyranman -a.

Pɔl -lɛ 'nyranman

²⁴ 'An yra nɛn an cɪ -a yɪnan 'gʊɛ, 'ka lɛ nɛn, ɛn -a 'wɪ 'an 'ci "nranman. Kɔ Crizi -lɛ yra yɪdɪ bɛ, -a 'lɛ nɛn an cɪ -a -sranman. An ya 'an yra yɪnan -yɛɛ -leglizi nɛn -a po a bɛ -a man. ²⁵ An drɛ -leglizi -lɛ 'nyranman 'pazan 'a, kɔ Bali 'kɔ 'bɛ 'nyranman zɪɛ -a -pɛba 'wɪ 'an 'kɔ, 'nan -e 'an 'yɛɛ 'wɪ vɪ 'cɛɛ 'e pɛɛnɔn. ²⁶ Bali -lɛ 'wɪ 'kɔ zɪɛ, 'li bɛ tɛ e ya 'e kɔkɔdɪ minnʊn man. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, Bali -a kɔnɔn 'wein minnʊn nɛn o cɪ -yɛɛ vɛ -a bɛ -wɛ. ²⁷ Kɔ -a -cin a Bali ji 'e 'cɛn 'nan, 'e 'wɪ kɔkɔdɪ zɪɛ -a ta bɔala 'yɛɛ minnʊn lɛ -e 'o -tɔ 'nan, 'wɪ kɔkɔdɪ 'kɔ a -dan, ɛn -a -kɔnɔn "manvɛ "ka "dɪ. ɛn minnʊn nɛn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, e ya -wee vɛ -a "nyian. 'Wɪ kɔkɔdɪ 'kɔ nɛn 'nan, kaa nɛn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dɪɛ, Crizi a 'ka yɛi, ɛn -yɛɛ -maan 'ka 'bli a "da 'nan Bali -lɛ mingɔnɛn trɛ bɛ, "ka -koo "da.

²⁸ -Yɛɛ 'wɪ nɛn kua vɛ minnʊn pɛɛnɔn lɛ. 'Wɪ 'tɔdɪ -a nɛn kua "paaman o ji, tɛ ku -ko 'wɪ pladɪ -a -wɛ. Kua dra zɪɛ 'nan, -e minnʊn pɛɛnɔn 'o drɛ ceje Crizi -lɛ 'wɪ 'ji. ²⁹ 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan nɛn an 'nyranman "paa, ɛn 'an

'fli -mēan dra. Crizi -le 'pleble nēn e 'nyranman "paa -a 'an man 'pleble 'gūe, -yēe -maan an -kōlaman 'wū zīe -a drēdī -a.

2 'Wū nēn an cī -a drēnan 'cee vē -a 'gūe, 'lee Zozinōn nēn Laodize bē -wee vē -a 'gūe, 'lee Zozinōn -mienun nēn wa'a tian "nyian 'an yūe 'o yīe 'a dīe -wee vē -a 'gūe, an ya "vale 'nan 'ka -tō 'nan e ya "le -kuli man nēn an cī. ² An ya -a drēnan zīe 'nan, -e 'ka "koe 'e 'tō 'ka da, en "nyian -e yūdi 'yi 'e 'kōn 'ka yēi, te 'ka yīe -tōa 'ka cin va. An ya -a drēnan zīe "nyian 'nan, -e 'cee 'wū 'tōdī 'e 'ciula "da, tōkō -e Bali -le 'wū yōkōdī bē 'ka -ci man. -Yēe 'wū yōkōdī zīe Crizi nēn. ³ En Crizi 'bō 'va nēn Bali -le 'wū 'tōdī pēēnōn cī, en -yēe ta bōala min lē.

⁴ An 'wūnūn zīe -a 'vū 'cēe 'nan -e min 'e vūe 'e 'ka see "paa 'e wei -a, -e 'ka 'si -si tūglī da dī. ⁵ An 'ka 'ka "srōn "kogo dī, 'pian 'mēn cī "nrōndī pēēnōn a 'ka 'va nūn. Cī "nrōndī a 'an 'lō, kōkō maan -kōnōnēn 'yū 'nan 'ka 'ci "nrōnman 'wū 'tūwli "da, en ka ya 'ka 'tōdī -kli 'cee yī -tēradī Crizi da -ji.

⁶ Ka wū "man 'nan Zozi Crizi 'bē cī 'ka 'san -a, -yēe "wēan 'ka 'fū 'ka lēadī "man! ⁷ 'Ka 'kōn Zozi 'va "le yība "nēn -a "sēin "a 'trē 'ji 'pleble bē -yēe 'wū 'zū. En "nyian "le 'kōn nēn waa -pū -fō 'pleble bē -yēe 'wū 'zū. Yī -tēradī Zozi da nēn waa paa 'ka 'ji bē, 'e 'ku 'padī -a "da. En 'ka Bali muo "fō -tidi.

'Ka drē "yi minnūn nēn o Bali -le 'wū ve 'wū 'a bē o va

⁸ 'Ka yīe 'tō 'ka 'fli -va! Te min -tū 'e 'ka see "paa 'yēe 'wū 'tōdī -a -e 'ka 'si -si tūglī da dī! 'Wūnūn nēn yaa ve bē e ya 'wū 'tūn "a, en 'wūnūn nēn blamin -a "nrōnman 'e 'wūlo -ji -e 'e vī bē -nyrēn. Lei -wlidūnūn 'pa 'nyranman nēn, zīe. Ya'a 'sia Crizi -va dī.

⁹ Te min 'e 'ka 'man yū dī! Kōkō min nēn e Bali kōkō minnūn lē -pē pēēnōn 'ji bē, Crizi -tūwli "nēn. ¹⁰ En Crizi 'bō man nēn ka cī 'ka lēadī, -yēe "wēan fē -tū 'ka 'e 'klidī 'ka man Bali -le 'belidī va dī. Fēnūn pēēnōn nēn 'pleble a -wō en o min "paala bē -yēe cī o da.

¹¹ En "nyian 'cee lēadī Crizi man bē, e ya 'ka 'fōdī -klōnōn -va -a. 'Ka 'fōdī -klōnōn -va zīe, e 'ka 'nan blamin plō 'pla 'ka man 'e 'pē -a dī, 'pian Crizi -va nēn e 'sī, en -a -ci nēn 'nan 'ka 'vale 'wū 'wlidī "a ka cēēn 'e cin man. ¹² 'Ka -batize nēn waa drē bē, e ya "le min nēn ka cī -a 'e tēdē bē -wēe 'wū 'trē 'ji 'o 'vale Crizi -a. En "nyian e ya "le Bali 'ka wūan -kanōn 'va 'ka 'vale Crizi -a, kōkō ka yī -tēala Bali -le 'pleble nēn e Zozi Crizi wūan -kanōn 'va bē -a da.

¹³ Kaa nēn ka 'ka Zuif 'nōn 'a dīe, 'e tēdē bē 'wūnūn nēn o cī 'wlidī "bē kaa dra. -Yēe -maan Bali 'lē bē, ka ya "le minnūn nēn o ya 'o 'kadī bē -wee 'wū 'zū. 'Pian 'bē nēn 'gūe Bali 'belidī -nōn 'cēe 'ka 'vale Crizi -a. Bali -kaa pēēnōn 'le 'wū 'wlidī fui -kaa man. ¹⁴ 'Wūnūn nēn o 'wū -tōa -kaa man bē, -a pēēnōn a 'e 'crēn -tēdī. 'Pian Bali -a fui, en yaa 'lē 'ka yība "plan da. -Yēe drē Zozi 'lē -kadī -a. ¹⁵ En "nyian, fēnūn pēēnōn nēn 'pleble a -wō en o min "paala bē, Bali o 'lē 'ka. -Guliga -blidī -a nēn, yaa kōkō minnūn pēēnōn lē 'nan 'e o kli.

¹⁶ -Yēe "wēan -a -si 'ka min -tū -lō -e 'e tin -tē 'ka da, fē nēn kaa -ble bē -a man dī, 'lee fē nēn kaa -mlian bē -a

man dī. -A -tūwli "nēn "nyian "fēdi yinūn -a, 'lee mlēn yī -tū -a, 'lee 'fliinla "yī -a. ¹⁷ 'Wūnūn pēēnōn zīe -wēe trōa 'wū nēn e "ta -daa "drēlē bē -a 'lē "le -a fulō lei -zū. 'Pian fē 'bō nēn -a fulō lei -trōa 'si 'lē bē, Crizi 'bō nēn.

¹⁸ Minnūn nēn waa ve 'cēe 'nan, 'vaa -e min 'e 'kopa yū Bali va bē, 'e 'tē 'pa 'e 'fli 'kōlē da, en "nyian 'e Bali -le 'pasianōn nēn laji bē o bō bē, te 'ka "trōēn "tō o wei lē dī. 'O 'fli -kōkōnman nyrin nēn waa -tēa "bē -a, en -wee -wūlo -ji "nrōndī -wlidī -a -maan 'o 'fli "siala -dandan, te -a -ci "ka "dī. ¹⁹ En Crizi nēn -leglizi -wūlo -a bē, o 'ka 'o lēadī "nyian 'bē man dī. 'Pian te -yēe -leglizi nēn -a 'bō pō -a bē, -a man dra. En -yēe -maan e ya 'e 'fōdī 'e cin man 'pleble, en -yēe -maan "nyian -leglizi Truman "lē Bali cī "va "bē -yēe 'wū 'zū.

²⁰ -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, 'cee -ka nēn ka 'wū 'ka 'vale Crizi -a 'e cin va bē, -yēe "wēan lei -wlidūnūn -le 'pleble 'ka "nyian 'ka da dī. -Mē "le "wēan nēn kaa dra "le 'nan fēnūn zīe -wee 'pleble a tian 'ka da? En -mē "le "wēan nēn ka ya "vale 'ka 'ta wūla -wee 'srōēnūn 'gūe -a da? ²¹ Waa ve 'cēe 'nan, te 'ka fē 'gūe -a 'sia dī, en te 'ka fē 'gūe -a -blī dī, en 'bē nēn 'gūe ka'a 'kla 'bē man "fō "dī! ²² Fēnūn zīe o ya -nan 'nan -e min 'e 'man wū drē -a. 'Srōēnūn 'bō zīe minnūn 'bē -tō -pēi -a, en minnūn -le 'wū "paadī nēn. ²³ Bali -le 'pasianōn nēn laji bē o bōdī bē, 'lee 'tē 'padī min 'fli 'kōlē da bē, 'lee fēnūn 'cidī bē, te min -a 'man bē, yaa yē "le 'wū 'tō wūnūn -zū. 'Pian te 'srōēnūn zīe -a -ci "ka "dī, kōkō blamin cī 'sō wūnūn -wlidī "bē, ya'a 'bē 'sia 'e 'lō dī.

Fēnūn nēn Bali va bē -a da nēn 'ka cī "nrōn!

3 -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka wūan -kanōn 'va 'ka 'vale Crizi -a. En Crizi a 'e -nyrandī Bali -pē "yi "da. -Yēe "wēan nēn fēnūn nēn Bali va bē -a 'bō nēn 'ka -wēe, ² en -a da nēn 'ka cī "nrōn tū pēēnōn man! 'Pian te 'ka cī "nrōn 'trēda fēnūn da dī! ³ Kōkō ka ya "le minnūn nēn o -ka 'trēda fēnūn va zīa bē -wee 'wū 'zū. 'Bē nēn 'gūe, Bali 'belidī -nōn 'cēe 'ka 'vale Crizi -a, en 'belidī zīe -a man a 'e kōkōdī Bali 'bō 'va. ⁴ 'Cēe 'belidī 'kpa bē Crizi nēn, en tū nēn e -taa "man "bē -a nyan nēn ka -kōan -a "srōn, -e 'ka -yēe 'tō -dan bē -a "nēn "blī.

⁵ -Yēe "wēan 'wū 'wlidī pēēnōn nēn 'trē 'gūe -a da bē, 'ka 'bē yī -ka! -A -mie nēn "le nyinnandī lī 'lee -kōnōnēn -a te wa'a 'o cin 'palē dīe -yēe 'wū 'zū, en "nyian "le 'wū pēēnōn nēn e min "tri -tōa Bali 'lē bē, -yēe 'wū 'zū, en "nyian "le min -le cī "nrōndī 'wūnūn zīe -a da bē -yēe 'wū 'zū, en "nyian "le min 'bō cī 'sō wūnūn -wlidī 'zū, en "nyian "le min yīe nēn ya'a 'ciala fē da dīe -yēe 'wū 'zū. En 'wū 'bō zīe -a drēdī bē, e ya "le fē -tū nēn min -a -tō Bali 'lēji te yaa "sua. -Yēe "wēan 'wū 'wlidī pēēnōn zīe te -a -tūwli 'e 'kōn 'ka yēi "dī! ⁶ Kōkō 'wūnūn zīe -a man nēn Bali 'wū "nēn -kōkōnman minnūn nēn o 'ka 'vale 'o 'ta wūla -a wei da dīe -wīe. ⁷ Tū nēn te 'wū 'wlidūnūn zīe -wēe 'ka "paala bē, te 'cee 'ta wū -pē a zīe. ⁸ 'Bē nēn 'gūe, 'ka 'pē 'e 'si 'wū 'wlidūnūn pēēnōn zīe -a -sru! En "nyian bē, nyran siadī, 'lee 'blī 'fōdī min ji, 'lee 'nandī min man bē, te -a -tūwli 'e 'kōn 'ka yēi "dī! En "nyian bē, "srōēnūn wūdī 'lee 'wūdī min man -wlidī "bē, te -a -tūwli 'e bōla 'ka 'lē dī! ⁹ En te 'ka 'wū 'sēn 'ka cin lē dī!

Kɔɔ min nen ka ci -a 'e tede be 'lee 'ka dre wunun 'cen be, ka cɛen 'be man. ¹⁰ 'Be nen 'guɛ ka dre min -tre -a. Bali 'bɔ 'be dre, en e -ko 'ka liladu -a zɛ -trilii, -e 'ka 'sia, te 'cee -a -tɔɔ 'paa 'da. ¹¹ 'Wɛ nen Bali -a dre zɛ -yee 'wean be, -te min a Zuif min -a oo, en -te e 'ka Zuif min -a dɪ oo, 'be a 'e 'tun. En 'nyian be, -te min a 'e 'fɔɔ -klɔnɔn -va oo, en -te e 'ka 'e 'fɔɔ -klɔnɔn -va dɪ oo, 'be a 'e 'tun. En 'nyian be, -te min a -pen min -a oo, en -te min a 'lɛɔn 'kɔɔbli -ji min -a oo, 'be a 'e 'tun. En 'nyian be, -te min a nɔan -a oo, en -te min 'ka nɔan -a dɪ oo, -a pɛɛnɔn zɛ 'be a 'e 'tun. 'Pian 'wɛ nen Bali -a -nanjɛan 'ka pɛɛnɔn 'va be, Crizi nen. En -yɛɛ ci 'ka pɛɛnɔn 'ji.

¹² Bali 'ka 'si 'va 'nan, -e 'ka dre 'yee minnun -a, en e 'ka ye 'yi. -Yee 'wean min nyrinda 'e 'sɛn 'ka da, en 'ka 'kɔn min 'kpa -a, en te 'ka 'fli 'sia -dandan dɪ, en 'ka 'kɔn -kɔɔ min pɛɛnɔn 'va, en 'ka -pɔan 'e 'sɔ 'wɛ 'ji! ¹³ Te 'ka 'buɔ -tu plu 'ka man dɪ! -Te 'ka 'buɔ -tu 'wɛ dre 'cɛɛ be, 'ka man wɛ 'cɛ. Minsan 'ka 'man wɛ 'cɛ -yee 'wean 'ka min man wɛ 'cɛ. ¹⁴ En 'wɛ 'tuwli 'nen e ci -a pɛɛnɔn zɛ -a -wulo -a be, -nyɛɛn 'nan 'ka cin yɪ 'yi. Kɔɔ 'ka cin yɪ dɪ 'yi 'be -maan 'kɔ 'she 'lee -sɛɛ -kɔan 'ka yei.

¹⁵ Crizi -le -fɔɔ -trɔɔ nen yaa -nɔn 'cɛɛ be, -a da nen 'ka 'ci 'nɔn -e 'ka 'wɛ dre 'ka cin va. -Fɔɔ -trɔɔ zɛ -a man nen Bali 'ka laabu 'nan -e 'ka 'kɔn 'le min -tuwli 'zu. -Yee 'wean 'ka Bali muo 'fɔ tu pɛɛnɔn man. ¹⁶ Crizi -le 'wɛ 'nɔnɔn be, 'e 'kɔn 'ka yei 'e 'ciɔladɪ 'da! 'Wɛ 'tɔɔ -a nen 'ka 'wɛ 'paa 'ka cin ji, te ka -ko 'wɛ pladɪ -a 'ka cin lɛ. 'Ka Bali muo 'fɔ 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a, te ka -ko -yee 'flu -ba 'ji 'drenun -fɔɔ -a, 'lee -a 'tɔɔ 'drenun -fɔɔ -a, 'lee 'drenun nen Bali lei 'saun -a -cin -tɔɔ 'ka 'ji be -a -fɔɔ -a. ¹⁷ 'Wɛ oo 'wɛ nen kaa dra 'lee kaa ve be, 'e -kɔnɔn 'nan ka ya Minsan Zozi -srɔnɔn 'a. En 'ka 'ciɔla 'va -e 'ka -kaa 'tɪ Bali muo 'fɔ.

'Ka 'wɛ dre 'ka cin va 'yi!

¹⁸ Kaa nen ka ci min nannun -a be, 'ka 'ta wula 'ka -sran wei da! 'Wɛ nen e ci 'le 'ka dre be -nyɛɛn 'be, kɔɔ ka ya Minsan -le vɛ -a.

¹⁹ Kaa nen ka ci lɪ -srannun -a be, 'ka nan yɪ 'yi, en te 'ka o 'pla -pɔan 'tɔɔnɔn 'a dɪ!

²⁰ Kaa nen ka ci nannannun -a be, 'ka 'ta wula 'ka 'tɪ 'lee 'ka 'bu wei da -pɛ pɛɛnɔn 'ji! 'Wɛ zɛ -a dreɔɔ 'be 'sɔ Bali lɛ, kɔɔ ka ya Minsan -le vɛ -a.

²¹ Kaa nen ka ci 'nen 'tɔnɔn -a be, 'wɛ nen e 'cee 'nen 'ci -tɔɔ lou 'ka man be, te 'ka dre -wɛɛ 'dɪ, 'tɔɔ o 'koe 'e 'si 'o da!

²² Kaa nen ka ci nɔannun -a be, 'ka 'ta wula 'ka 'tanɔn wei da -pɛ pɛɛnɔn 'ji! Te 'ka dre o yɛɛ lɛ 'saza 'nan -e 'o 'ka yɪ 'yi 'dɪ! 'Pian 'ka 'klan Minsan lɔ, en 'ka dre 'ka 'ci 'fɔɔdaa 'a! ²³ 'Nyanman pɛɛnɔn nen kaa 'paa be, 'ka dre 'ka 'bli pɛɛnɔn 'a! En 'ka 'ci 'nɔn 'nan, Minsan lɛ nen ka ci 'nyranman zɛ -a 'panan, blamin lɛ 'cɛɛ dɪ! ²⁴ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Minsan 'ka -ko 'paa. -Kopa zɛ 'yi 'nen Bali -a 'pla 'yee minnun -le vɛ -a be -nyɛɛn. -Yee 'wean 'ka 'tazan nen Crizi -a be 'ka 'su! ²⁵ 'Pian min nen e 'wɛ 'wɪdɪ dre be, yaa 'nen 'ye, kɔɔ Bali 'ka min bo 'va -e 'e va wɛ dre dɪ.

4 Kaa nen ka ci o tanɔn 'a be, 'wɛ nen e ci 'le 'o dre min lɛ -e 'e Bali ci 'sɔ be -nyɛɛn 'ka dre 'cee nɔan-nun lɛ! 'Ka 'bɔ 'nyian, -a -cin 'e 'kɔn 'cee 'ji 'nan, 'ka 'tazan a laji.

'Ka Bali tru 'ba en 'ka Bali -le 'wɛ vɪ minnun lɛ

² Te 'ka 'koe 'e 'si 'ka da Bali tru 'badɪ -a dɪ! 'Ka yɛ -trɔɔ 'da, en 'ka Bali muo 'fɔ! ³ En 'nyian 'ka Bali tru 'ba 'kuɛ 'nan, 'e -si -nɔn 'kuɛ -e 'ku Crizi -le 'wɛ 'nɔnɔn nen -a -ci a 'e 'kɔɔɔ minnun man be, -a fuɪla 'man. 'Wɛ zɛ -a man nen an ya -pu 'kuin. ⁴ -Yee 'wean 'ka Bali tru 'ba 'mɛn 'nan, -si 'e 'lɛ 'su -e 'an 'wɛ 'nɔnɔn zɛ -a vɪ 'wein, 'le zɛ e ci 'mɛn 'nyranman -a be -yee 'wɛ 'zu.

⁵ 'Wɛ 'tɔɔ -a nen 'ka 'ta wɛ minnun nen o 'ka Zozi 'va dɛ o va. Tu -tɔɔ pɛɛnɔn nen e 'paala 'ka 'vale waa 'ka yei 'be, te 'ka 'tuɪ 'e sɛɛ 'e 'tun 'dɪ! ⁶ Weinun nen o bɔɔla 'ka 'le be, 'o 'kɔn tu pɛɛnɔn man 'yi, en -a 'nɔnɔn 'e 'fu min man! Kɔɔ e ya 'le -te min 'wɛ 'tu laabu 'ka 'bɔ be, 'ka -kɔla -a -sru vɪdɪ -a -yɛɛ fɛnyian.

Pɔl 'wɛ 'nyranman 'vɪ Kolbs 'nɔn lɛ

⁷ -Kaa 'buɔ Zozizan Tisik nen ku 'nyranman 'paa waa 'guɛ, 'wɛ nen 'an man 'guɛ -yɛɛ 'ta 'lo -a -nan 'sinan 'palɛ 'cɛɛ. Kua ye 'yi 'kpa tɪɔlɪ, en -a yɛɛ yra Minsan -le 'nyranman 'padɪ da. ⁸ Maan 'pa 'sia 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'ku 'ta wɛ vɪ 'cɛɛ, en 'nyian -e 'e 'ka 'koe 'tɔ 'ka da. ⁹ Mɛɛn 'pa 'sia 'o 'vale -kaa 'buɔ Zozizan Onezi nen 'ka 'bɔ 'va min -a be -a. Ku 'be ye 'yi 'nyian 'kpa tɪɔlɪ, en -a yɛɛ yra Minsan -le 'nyranman 'padɪ da. -Wɛɛ 'ku 'ta wɛ pɛɛnɔn ve 'cɛɛ.

¹⁰ Ariza nen 'ku 'vale -a ku ya -pu 'kuin 'guɛ, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. En 'nyian Mark nen Barnaba 'blu -le 'nen 'a be, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. An -yee 'wɛ cɛɛn -tɛ 'fluba -tu -ji be, 'ka 'ci 'nɔn 'wɛ zɛ -a da. E 'ta 'lo 'be, 'ka 'kun 'ka 'pɛ 'fli 'a. ¹¹ Zozi nen waa laabo Zuti be, 'e 'vɪ 'nyian 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. Zuif 'nɔn pɛɛnɔn nen o yɪ -tɛra Zozi Crizi da be o yei 'be, min yaaga zɛ o 'bɔ 'a nen, ku 'nyranman 'paa. 'Nyanman zɛ -nyɛɛn 'gu. Kua -wɛɛ -man 'nan, minnun 'o 'wɛ 'man 'nan Bali 'be ci 'o da mingɔnɔn -a. Min yaaga zɛ -wee 'wean 'an 'koe 'a 'an da 'kpa tɪɔlɪ.

¹² Epafra nen 'ka 'va min -a be, e 'nan 'e 'ka 'tɔ bo. Zozi Crizi 'suzan tɪɔlɪ nen. Tu pɛɛnɔn man be, e ya 'e 'kɔɔladɪ Bali tru 'badɪ man 'cɛɛ. Yaa laabo Bali lɔ 'nan, te 'ka 'pɛ -sru 'e tɔɔ -yee 'wɛ 'ji dɪ, en 'nyian 'nan 'ka dre ceje -yee 'wɛ 'ji. En yaa laabo -yɛɛ 'nyian 'nan, 'wɛ nen e ci Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a be, 'ka -kɔla -a dreɔɔ -a. ¹³ Maan 'yɪ 'nan, -a 'koe 'a -nyannan 'ka man 'kpa tɪɔlɪ, en -a 'koe 'a -nyannan 'nyian Laodize 'nɔn 'lee Irapoli 'nɔn man. ¹⁴ -Kaa bee Luk nen -dɔɔɔ -a be, 'o 'vale Dema -a o 'nan 'o 'ka 'tɔ bo.

¹⁵ Zozinɔn pɛɛnɔn nen Laodize be, ku o 'tɔ bo. En 'nyian be Nifa 'lee Zozinɔn nen o cin ye -yee 'kuin be, ku o 'tɔ bo.

¹⁶ -Te ka cɛɛn 'fluba 'guɛ -a ta vɪdɪ man be, ka -ku -a Zozinɔn nen Laodize be -wɛɛ -e 'o ta vɪ. En 'ka 'bɔ 'nyian, Laodize 'nɔn 'le vɛ be 'cɛɛ ta vɪ.

¹⁷ 'Ka vl Asip le 'nan, 'e yi'e 'to 'e 'fli -va, -e 'nyranman
nen Minsan -a -peba 'wu -yrc "be, -a -pe 'e 'to -a dredi
-a.

¹⁸ 'An 'bo Pcl, an "we 'ka 'va. Meen 'ka 'to budl 'guc -a
cren -te 'an 'bo 'pe -a. -A -cin 'e 'kon 'ka 'ji 'nan, an ya -pu
'kuin.

Bali -le "yi 'e 'kon 'ka 'va.

1 Tesalonik

1 'An 'כב' Pכl 'lee Sila 'lee Timote 'be 'fluba 'gυε -a cren -te. Kua cren -te -leglizi nen Tesalonik be -a -ji 'nכn lε. Ka ya -kaa "tł Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le ve -a. Bali 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fudł -trכ -nכn 'cεε.

Pכl Tesalonik 'nכn 'le yi -teradł Zozi da 'wł 'vł

2 Ku Bali muo -fכa yi pεεnכn man 'cee "wεan, εn ku Bali tru "baa 'cee 'wł man. 3 'Cee 'nyranman nen kaa "paa yi -teradł Zozi da -a, 'lee 'nyranman 'plεble nen kaa "paa -a yłdł "yi "a, 'lee 'ka yiε nen e cıra -kaa 'san Zozi Crizi lε be, -a -cin a 'ku 'ji yi -tudu pεεnכn man -kaa "tł Bali tru 'banan.

4 'Ku "buł Zozinכn, Bali 'ka ye "yi. En kua -tכa 'nan, e 'ka 'si "va 'yee ve -a. 5 Kככ zı ku 'lu Zozi Crizi -le 'wł 'nכn -nכn vłε 'cεε be, ku'a vłε 'ku 'le 'saza "tun "dł. 'Pian Bali lei 'saun 'yee 'plεble 'ci kככn, εn e 'ku "koe "tכ 'ku da 'wł zıε -a vıdł -a. 'Wł pεεnכn zıε kaa -tכa 'ka 'כב 'a, kככ 'nyranman nen kua 'pa 'cεε be, kaa -nan 'ył.

6 'Wł 'kpa, Bali 'ka 'si "va 'yee ve -a. Kua -tכa zı, kככ ka sככnla 'ku "pa "da εn ka dre Minsan si drenכn 'a. Minnun 'te 'pa 'ka da 'wł zıε -a man "kaga, 'pian 'ka wł Bali -le 'wł man ci "nrandł -a. Bali lei 'saun 'be ci "nrandł zıε -a -nכn 'cεε. 7 'Be nen 'gυε, minnun pεεnכn nen o yi -tera Zozi da Masedכa 'lee Akai 'leglכn 'ji be, ka dre -wee 'wł -kככn "man 'nכn 'a. 8 Kככ 'ka 'va nen Minsan -le 'wł 'e pei 'trכa, εn e fuila "man Masedכa 'lee Akai 'leglכn 'ji. En "nyian be, minnun 'cee yi -teradł Bali da 'wł ve fe pεεnכn 'nan. Kue "cεε 'wł zıε 'be ve "nyian minnun lε dł. 9 Minnun pεεnכn -a ve 'ka man 'nan, ku 'lu 'ka 'va be, ka 'ku 'kun fenyian. En "nyian 'nan, ka 'si yiba "minnun nen ka o -paan "be o -sru. Kaa dre zıε 'nan -e 'ka 'fli -nכn Bali lε te kaa "sua. -Yεε cı Bali nen -a yiε cı "man "be -a. En -yεε cı Bali tıglı 'a. 10 'Be nen 'gυε, ka ya -a -pı nen e -taa 'sile laji -e 'e 'ta be -a -pennan. -A -pı zıε Zozi nen Bali -a wluan -kanכn 'va be, -nyren. -Yεε -kaa "sia Bali -le nyran -blıdł nen e cı -tanan be -a wlu.

Bali -le 'wł pei 'trכa Tesalonik 'kכ?

2 'Ku "buł Zozinכn, kaa -tכa 'ka 'fli -a 'nan 'kue 'ludł 'ka 'va be -a 'nen 'ka 'fulε 'e "tun "dł. 2 En kaa -tכa "nyian 'nan, minnun 'ku srכn, εn o 'te 'pa 'ku da Filipu fla 'vaa εn ku 'bכla 'ka 'va. En 'ka 'va "nyian be, 'ku 'man 'ka 'fulεa flı dł. 'Pian ku yi -tera Bali da, εn ku -yee 'wł 'nכnכn 'vł 'cεε. 3 Ku "koe 'sia, εn ku 'wł zıε -a dre. Kככ Bali -le 'wł nen kua ve minnun lε be, ku'a ve 'wlu 'a dł, εn ku'a ve 'ci "nכnכn -wlıdł "a dł, εn ku'a -dawlı dra dł. 4 'Pian 'wł nen Bali 'e 'nan 'ku vı be, -nyren kua ve. E 'ku 'nanjεen, εn e 'ku 'ył tıglı. -A -nan nen e 'yee 'wł 'nכn-

nכn vıdł -peba 'wu 'ku 'כ. -Yee "wεan ku 'ka -a -wεenan 'nan 'ku 'sכ minnun lε dł, 'pian kua -wεeman 'nan, 'ku 'sכ Bali nen e min ci wł -tכa "be -yre.

5 Kaa -tכa 'wein 'nan, ku'a 'wł vłε 'cεε see "paa wei -a dł, εn ku'a 'wł vłε 'cεε 'nan -e 'ku 'ka 'כ fe ył dł. Bali a 'kue 'wł 'nan yızan -a. 6 Ku'a -wεεle 'nan min 'e 'ku 'tכ "yi "vł dł.

-Te e ya 'ka 'כ 'a oo, εn -te e ya min peenun -a oo, ku'a -wεεle 'nan 'o 'ku 'tכ "yi "vł "fo "dł.

7 Ku -kolaman paan -e 'ku dre 'ka 'win -ji -trכ -a, ku ya Crizi -le 'pasianכn 'a -le "wεan. 'Pian ku -fu 'ka 'va 'trכ "le zı 'nen "bu 'e yiε -tכa 'yee 'nen 'va be -yee 'wł 'zu.

8 En 'ka yłdł "yi "bu "le "wεan, Bali -le 'wł 'nכnכn 'saza "cεε kua 'vł 'cεε dł, 'pian 'ku 'fli -nכn 'cεε "fo. 'Wł 'kpa, 'ka 'nan wł a 'ku man "bu, -yee "wεan kua dre zı.

9 'Ku "buł Zozinכn, 'nyranman nen, kua 'pa 'ka 'va, 'lee 'ku "koe "nen e -nyan be, -a -cin a 'ka 'ji. Bodrun funnin, te ku ya 'nyranman da, 'nan -e 'kue -blıfe 'e vłε 'e dre 'ka 'tu 'win -ji -trכ -a dł. 'Wł zıε -a 'כב nen kua dre, te ku -ko Bali -le 'wł 'nכnכn vıdł -a 'cεε.

10 Kaa nen ka yi -tera Bali da be, tu nen kua dre 'ka 'va be, kaa 'ył 'nan, 'kue 'ta wu cεin a 'saun, εn e ya tıglı, εn 'tכ 'ka 'e 'padł "man "dł. 'Wł 'kpa, ka ya 'wł zıε -a -nan yınכn 'a, εn Bali "e "ya wo "nyian -a -nan yızan -a. 11 En "nyian be, 'wł nen kua dre 'ka -tudu pεεnכn lε be, -a -cin a 'ka 'ji. 'Wł nen 'nen "tł -a dra 'yee 'nennun lε be, -a 'כב nen kua dre 'cεε. 12 Kככ ku 'wł 'pla 'cεε, εn ku 'ka "koe "tכ 'ka da. En ku 'ka tru 'ba 'nan 'ka -wεε 'nan 'cee 'ta wu cεin 'e 'sכ Bali lε. -Yεε 'ka laabu 'nan 'ka mingכnנen -blı 'e 'va, εn -yee 'tכ -dan 'e dre 'cee ve -a.

13 -Yee "wεan ku Bali muo -fכa "tu pεεnכn man, 'nan Bali -le 'wł 'nכnכn nen kua 'vł 'cεε be, 'ka "trכn "tכ -yre, εn ka wł "man. Ka'a yłε "le min 'lewei "tun 'zu dł. 'Pian kaa 'sia fe nen e cı -a be -a, Bali wei nen. -Yεε cı 'nyranman 'panan kaa nen ka yi -tera Zozi da be, 'ka man.

14 'Ku "buł Zozinכn, fe nen kua -tכa 'nan, 'wł zıε e ya 'wł 'kpa -a be, Zozinכn nen Zude 'leglכn 'ji be, ka sככnla o "pa "da. 'Te nen Zuif 'nכn 'a 'pa o da be, -a 'te 'tuwlı zıε, -a 'כב nen 'ka flnכn cı -a 'panan "cee "da. 15 Zuif 'nכn zıε, -wεε Minsan Zozi 'te, εn -wεε Bali 'lewei vınכn tεε. En -wεε 'te 'pa 'ku da "nyian. Bali 'ka 'o dre wł ye "yi "fo "dł. En -wεε "naan min -tudu pεεnכn man. 16 O -si -tכa 'ku 'כ 'nan, te 'ku 'ku minnun nen o 'ka Zuif 'nכn 'a dıε, o va dł. Wa'a yłε "yi 'nan, 'ku Zozi 'le 'wł 'nכnכn vł -włε -e Bali 'e o 'si 'wł 'ji dł. 'Wł zıε -a dre dı be, e ya -wee 'wł 'wlıdł 'כב 'padł -a "da. 'Pian 'be nen 'gυε Bali a nyran -blınan o va.

Tesalonik 'nɔn dra Pɔl -tɛa

¹⁷ Ku "buɪ Zozinɔn, -a -nan yi "fli 'bɔ te -ka'a cin ye dɪ. 'Pian 'kue ci "nɔnɔndɪ a 'ka da tu pɛɛnɔn man. 'Ka dra 'ku -tɛa tɪglɪ 'le "wɛan, ku ya "vale 'ku "lo 'ka yɪlɛ. ¹⁸ Kua wɛɛ 'nan, ku "lo 'ka 'va. 'An 'bɔ Pɔl, maan ve 'cɛɛ 'nan 'an 'ludɪ 'ka 'va yi 'pa 'e 'pa -a "fli, 'pian Satan -si -tɔ 'ku 'lɔ. ¹⁹ Fɛ -le "wɛan nɛn kua wɛɛ 'nan, ku "lo 'ka 'va bɛ, kɔ 'ka 'bɔ "nyian, 'ka da nɛn ku yi -tɛala, ɛn 'cɛɛ ci 'kue ci "nɔn wɪ -a, ɛn 'cɛɛ 'ku 'blɔ -tɔ "da, tu nɛn -kaa san Zozi Crizi -taa "bɛ -a man. ²⁰ 'Wɪ 'kpa, 'cɛɛ "wɛan Bali 'tɔ -dan -nɔn 'kue, ɛn 'cɛɛ "wɛan 'ku 'ci "nɔnman.

Pɔl Timote 'pa 'sia Tesalonik 'nɔn 'va

3 Ku'a 'ka 'ta wɪ maan "fo "dɪ, te 'ka 'nan wɪ a 'ku man bɛ, -yee "wɛan 'ku wei drɛ 'tu, ɛn "ku -fuu Aɔɛn fla 'gu, ² 'nan -e 'ku -kaa "buɪ Timote 'pa 'sia 'ka 'va. 'Ku 'vale waa, kue Bali -le 'nyranman "paa 'e cin va Crizi -le 'wɪ 'nɔnɔnɔn vɪdɪ -a. Kua 'pa 'cɛɛ -sia 'nan, -e 'e 'ka man -tɔ 'plɛblɛ, te 'ka "koe "a 'ka da Bali -sru 'ta wudɪ -a. ³ Ku 'ka "vale 'nan, Zozizan 'tu 'e 'si -si tɪglɪ da, yɪ yɪdɪ nɛn -kaa man bɛ -yee "wɛan dɪ. Kaa -tɔ 'ka 'bɔ 'a 'nan, 'wɪ zɪɛ -yɛɛ 'pla -kaa man. ⁴ Kɔ tu nɛn te ku ya tian 'ka 'va bɛ, ku -fɔ 'e 'flin, ɛn ku 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ 'cɛɛ. Kua 'vɪ 'cɛɛ 'nan, 'wɪ yɪdɪ bɔ -kaa man. -Yɛɛ ci bɔnɔn -kaa man, kaa -tɔ zɪ. ⁵ 'Ka 'nan wɪ a 'an man "buɪ, -yee "wɛan nɛn an Timote 'pa 'sia 'cɛɛ 'nan, -e 'e 'ka 'ta wɪ vɪ 'mɛn. -Te 'cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da drɛ 'kɔ -o, an ya "vale 'an -tɔ. Kɔ nyɛn a 'an 'ji 'nan, Satan nɛn e min "sia -si tɪglɪ da bɛ e 'ka 'man 'yɪ. ɛn 'nyranman nɛn kua 'pa 'ka 'va bɛ, e -sɛn 'yia 'e "tun.

⁶ Zɪ Timote 'lɔ bɛ e -ta e 'bɔ 'ku man 'gu. ɛn e 'cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da 'lee 'ka cin yɪdɪ "yi 'sinan fɛnyian 'pa 'kue. Yaa 'vɪ 'kue "nyian 'nan, 'ku 'cin a 'ka 'ji tu pɛɛnɔn man. ɛn 'ku dra 'ka -tɛa "le zɪ 'ka dra 'ku -tɛa "bɛ -yee 'wɪ 'zu. ⁷ -Yee "wɛan, 'ku "buɪ Zozinɔn, zɪ kua 'man 'nan, ka yi -tɛala tian Zozi da bɛ, 'ku "koe "tɔ 'ku da yɪdɪ -nɛn nɛn 'ku 'man 'gɛɛ -a -ji. ⁸ 'Bɛ nɛn 'gɛɛ 'ku 'ci -ta "tra, kɔ 'ka 'man a 'e 'tɔdɪ 'plɛblɛ Minsan -le 'wɪ 'ji. ⁹ ɛn 'cɛɛ 'wɪ 'ku 'ci "nɔnman Bali 'lɛ "fo, -yee "wɛan ku Bali muo -fɔ 'tandan. ¹⁰ Bodrun funnin, te ku ya 'ku kɔaladɪ Bali tru 'badɪ man 'nan, 'e 'si -nɔn 'kue -e 'ku 'lɔ 'ka 'va. Kɔ ku ya "vale 'nan, 'cɛɛ yi -tɛradɪ Zozi da 'le nɛn e -fɔ bɛ, 'ku "paa "da.

¹¹ Ku -kaa "tɪ Bali 'lee -kaa 'san Zozi tru "baa 'nan, 'o 'si 'lɛ 'su 'kue -e 'ku 'lɔ. ¹² ɛn kua laabo Minsan lɔ 'nan, 'e 'ka cin yɪdɪ "yi 'pa "da 'e 'ciɪla "da. ɛn 'e minnɔn pɛɛnɔn yɪdɪ "yi 'pa "da 'e 'ciɪla "da, "le zɪ ku 'ka ye "yi "bɛ -yee 'wɪ 'zu. ¹³ -Te e drɛ zɪɛ, -a -nan nɛn 'ka 'man -tɔ 'plɛblɛ. 'Tɔ 'ka 'kɔan 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ɛn ka -kɔan 'saun -kaa "tɪ Bali 'lɛ, tu nɛn Minsan Zozi 'lee 'yee minnɔn -taa "man "bɛ, -a man. Amen!

'Ka -wɛɛ 'nan 'ka drɛ wɪ 'e 'sɔ Bali lɛ!

4 'Ku "buɪ Zozinɔn, kua 'le -sɛanla 'wɪ 'gɛɛ -a vɪdɪ -a 'cɛɛ. Zɪ kɔ 'ka 'ta wɪ kɔ -e 'cɛɛ 'wɪ 'e 'sɔ Bali lɛ bɛ, kua paa 'ka 'ji 'va, ɛn ka ya 'ta wɪlanan 'wɪ zɪɛ -a da. Ku

'ka tru "baa Minsan Zozi 'tɔ da 'nan, 'ka 'ta wɪla 'wɪ zɪɛ -a da 'e 'ku 'e 'lɛ! ² Kɔ 'wɪnɔn nɛn kua 'pla 'cɛɛ Minsan Zozi 'tɔ da bɛ, kaa -tɔ.

³ 'Wɪ nɛn, e 'sɔ Bali lɛ bɛ, -a 'bɔ nɛn kua 'vɪ 'cɛɛ, -nyɛn 'nan, 'ka 'kɔn 'yee vɛ -a "fo! Te 'ka nyinnan lɔ 'lee 'kɔn -nɛn -a te ka'a cin 'palɛ dɪ! ⁴ 'Pian 'ka -tudu pɛɛnɔn 'ka 'fli 'kun -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, te 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ. ⁵ Te 'ka drɛ "le minnɔn nɛn wa'a Bali tɔ dɛ, -wee 'wɪ 'zu dɪ! Kɔ -wɛɛ 'fli -nɔn lɔ -wɛɛdɪ 'lee -kɔnɛn -wɛɛdɪ lɛ. ⁶ ɛn 'wɪ zɪɛ -a da bɛ, te 'ka 'tu 'e 'wɪ drɛ -wɪdɪ 'e bɔzɛn -tu -va -a nan -wɛɛdɪ -a dɪ! Kua 'vɪ 'cɛɛ 'va, ɛn kua -fɔa "nyian 'ji 'nan, Minsan 'wɪ "nɛn -kɔnman min nɛn e 'wɪ zɪɛ -a drɛ bɛ -yɛ. ⁷ ɛn -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka -kaa laabulɛ 'nan -e -kaa fli -nɔn lɔ -wɛɛdɪ 'lee -kɔnɛn -wɛɛdɪ lɛ dɪ. 'Pian e -kaa laabu 'nan -e -kaa drɛ 'yee vɛ -a "fo. ⁸ -Yee "wɛan min nɛn e weinun zɪɛ -a -fɔla 'e "trɔɛn -sru "bɛ, min wei "cɛɛ yaa -fɔla 'e "trɔɛn -sru "dɪ. 'Pian Bali nɛn e 'yee lei 'saun 'nɔn 'cɛɛ bɛ, -a wei nɛn yaa -fɔla 'e "trɔɛn -sru.

⁹ 'Ku "buɪ Zozinɔn, -te e ya 'ka cin yɪdɪ "yi "a bɛ, e 'ka "nyian "le 'kue 'cɛɛn -tɛ 'cɛɛ dɪ. Bali -a paa 'ka 'ji 'va. ¹⁰ ɛn -kaa "buɪ Zozinɔn nɛn o ci Masedɔa 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji bɛ, ka ya o yɪnan "yi. 'Pian kua laabo tian 'ka 'lɔ 'nan, 'ka o yɪ "yi 'e 'ciɪla "da.

¹¹ ɛn zɪ kɔ 'ka 'blɛ te 'ka 'man yɪ flu bɛ, -a -cin nɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji! 'Ka 'tɔ 'si minnɔn -le 'wɪ 'ji! 'Ka 'nyranman 'pa 'ka 'pɛ -a -e 'ka "nɛn "fɛ -blɪ! 'Wɪnɔn zɪɛ kua 'vɪ 'cɛɛ 'va. ¹² 'Ka drɛ zɪɛ, -e minnɔn nɛn o 'ka Zozi 'va dɛ, o yie 'e 'nan 'ka man, -e 'ka vɪlɛ 'ka drɛ fɛ tru 'banɔn 'a dɪ.

Min wluandɪ -kanɔn 'va bɛ e dra 'kɔ?

¹³ 'Ku "buɪ Zozinɔn, ku 'ka "vale 'nan 'wɪ nɛn e dra minnɔn nɛn o kaa "bɛ -wɛɛ bɛ, 'e 'fɔ 'e kɔkɔdɪ 'ka man dɪ. Ku 'ka "vale 'nan, -kadɪ wɪ 'e 'ka ta drɛ -trɔdɔ "le min -nɔn nɛn wa'a Zozi 'tɔ dɛ -wee 'wɪ 'zu dɪ. ¹⁴ -Kaa yi -tɛala "da 'nan Zozi 'ka, ɛn Bali -a wɪlan -kanɔn 'va. -Yee "wɛan -kaa yi -tɛra "nyian "da 'nan, Zozinɔn nɛn o kaa bɛ, Bali o wuanla -kanɔn 'va, -e 'o 'ta 'o 'vale Zozi 'a.

¹⁵ Kua ve 'cɛɛ Minsan wei -a 'nan, -kaa nɛn -kaa yie a "man Minsan -ta nyan bɛ, -cɛɛ "cɛɛ -tɔala Zozinɔn nɛn o kaa bɛ o 'lɛ dɪ. ¹⁶ Kɔ yi zɪɛ -a da bɛ, Bali -a ve 'yee 'pasianɔn 'tazan lɛ 'nan 'e trɔn -tɔ. -A -nan nɛn Bali -le 'bei "we, ɛn Minsan "sia laji, -e 'e -sɔnɔla. Tu zɪɛ -a man bɛ, minnɔn nɛn o yi -tɛra Crizi da ɛn o kaa bɛ, -wɛɛ wuanla -kanɔn 'va 'e tɛdɛ. ¹⁷ "Bɛ -sru, -kaa nɛn -kaa yie ci "man "bɛ, Bali -kaa pɛɛnɔn "siala -kaa 'vale waa "lolu -koei "da, -e -kaa cin yɪ Minsan nun -a. Tu pɛɛnɔn man te -kaa ya 'e cin va waa Minsan -va. ¹⁸ -Yee "wɛan 'wɪ -nɔn zɪɛ -a 'bɔ 'a nɛn 'ka cin "koe "tɔ 'ka da!

'Ka Minsan -ta tu man -pen!

5 'Ku "buɪ Zozinɔn, tu nɛn 'wɪ zɪɛ e dra "man "bɛ, e 'ka "le 'kue 'cɛɛn -tɛ 'cɛɛ dɪ. ² Kɔ kaa -tɔ 'ka 'bɔ 'a 'wein 'nan, Minsan -ta yi dra kligli. E dra "le zɪ wa'a crin -zan -ta tu -tɔ -pei -man dɛ -yee 'wɪ 'zu. ³ Tu nɛn min -nɔn -a ve 'nan, 'o 'fɔ -trɔ, 'wɪ 'tu 'ka 'o man dɛ, 'nɔn tɔn -e 'wɪ yɪdɪ -dan zɪɛ 'e bɔ o man kligli. E dra "le zɪ

'nen 'yadt -le ci "yaa -pכנזan "kuan be -yee 'wl 'zu. Min -tu 'ka 'so -yrכ "fo "dl.

⁴ 'Pian 'cee ve be 'ku "buז Zozinכn, "ka 'ka wo klun va -e yi זיע 'e 'כב 'ka man kligli "le crinzan -tadt -le 'wl 'zu dl. ⁵ ככ ka pשנכn ka ya minnun nen o ya fנan 'wein da be waa. En ka ya yidea 'nכn 'a. -Kaa 'ka -pei -man 'nכn 'a dl. En -kaa 'ka minnun nen o 'ta wo klun va be waa dl. ⁶ -Yee "wean te -kaa yi -te "le min -mienun -le 'wl 'zu dl! 'Pian -kaa yi 'e 'fu "man -e -kaa 'fli 'pla! ⁷ Kaa -tכa 'nan, -pei -man nen min yi -tea, en -pei -man nen min -wen mlindu -tכala 'e 'win -ji. ⁸ 'Pian -cee ve be, te 'e 'kכn זי dl, ככ -kaa ya yidea 'nכn 'a. -Yee "wean -kaa 'fli 'pla! -Kaa yi -tera Zozi da, en -kaa yi "yi! -Yee ci "le -kaa 'kכn ve -le -le 'wl 'zu -kuli -כ! Bali -taa -kaa 'sile 'wl 'ji. -Kaa -כ "da 'pleble! -Yee ci "le -kaa wulo -man yכ 'kכngbo kle "le 'wl 'zu -kuli -כ!

⁹ Bali 'ka -kaa -ככנlea 'nan -e 'e -kaa te 'wl 'a dl. 'Pian e -kaa ככnlea 'nan -e 'e -kaa 'si 'wl 'ji 'wl nen -kaa 'san Zozi Crizi -a dre be -a man. ¹⁰ Zozi 'ka -cee "wean 'nan -e -kaa 'belidu yi -kaa 'vale 'waa. 'Wl זיע 'wl 'kpa nen, -te -kaa yi 'a "man oo, en -te -kaa ka oo, tu nen e -taa "man "be, -kaa 'belidu ye. ¹¹ -Yee "wean 'ka cin "koe "כ 'ka da 'wl זיע -a! En 'ka 'pa 'ka cin va, te 'cee yi -teradt Zozi da -ko 'padu -a "da, "le זי ka ci -a dנan 'va be -yee 'wl 'zu.

פכ 'wl 'pla Tesalonik 'nכn le

¹² 'Ku "buז Zozinכn, 'ka yra 'si! 'Ka yi 'e 'nan minnun nen o Bali -le 'nyranman "paa 'ka 'va be o man! ככ -wee Bali -le -si -ככnman 'cee, en -wee 'ka "so "ji. ¹³ O ydu "yi 'e 'kכn 'ka 'ji -dan, 'nyranman nen waa "paa be -yee "wean! 'Ka 'fu 'ka cin va -trככ!

¹⁴ En "nyian be, 'ku "buז Zozinכn, 'ka yra 'si! Minnun nen o ככn wo be, 'ka 'wl 'pla -wle! En minnun nen o ci -tככnman tian be, 'ka o "koe "כ 'o da! En minnun nen o -pe -sru "ci 'e tכadt Bali -le 'wl 'ji be, 'ka 'pa o va! 'Ka 'kכn -trככ minnun pשנכn 'va. ¹⁵ 'Ka dre "yi, te min -tu 'e 'wliđu "man -wliđu "dre 'e ככזan le dl! 'Pian tu pשנכn man be, 'wl "yi "nen 'ka dre 'ka cin le, en 'ka dre "nyian min pשנכn le!

¹⁶ 'Ka 'ci 'e "nran tu pשנכn man! ¹⁷ 'Ka Bali tru 'ba, te -a 'le 'e 'כ 'dl! ¹⁸ 'Ka Bali muo "כ 'wl pשנכn 'ji! 'Wlnun זיע -a 'כנ nen 'ka dre! -Yee ci Bali ci 'כנ wl -a, en -a 'כנ nen Zozi Crizi -a ככn.

¹⁹ Te 'ka 'si -כ Bali lei 'saun 'le 'nyranman כ dl! ²⁰ Te 'ka Bali 'lewei vנכn wei -כn 'ka "trכn -sru "dl. ²¹ 'Pian 'ka 'wl pשנכn 'fa 'si, -e 'ka "yi 'si "va! ²² En 'ka 'si 'wl 'wliđu 'כ 'tudu pשנכn man!

פכ 'wl 'le 'sran Bali tru 'badu -a -wle en e o 'כ 'bu

²³ Bali nen e -fudu -trככ -ככn "min le be, 'e 'ka dre 'yee ve -a "fo! 'E yi 'כ 'ka 'va, 'nan -e tu nen -kaa 'san Zozi Crizi -taa "be, 'כ 'tu 'e vle 'e 'kכn 'e 'padu 'ka man dl! -Te e ya 'ka lei -a oo, en -te e ya 'cee ci "nכndu -a oo, en -te e ya 'ka 'כn 'a oo, -e 'כ 'e vle 'e 'kכn 'e 'padu "man "dl! ²⁴ Bali nen e 'ka laabu be, -te e 'wl 'v be yaa dra, -yee "wean e 'wlnun זיע -a 'le ככnman.

²⁵ 'Ku "buז Zozinכn, 'ka Bali tru 'ba 'kue 'wl man! ²⁶ 'Ka Zozinכn pשנכn 'כ 'bu -atu -tedu -a o man! ²⁷ 'Ka yra 'si Minsan 'כ 'ji be, 'ka 'fluba 'gשe -a ta v -kaa "buז Zozinכn pשנכn le.

²⁸ -Kaa 'san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kכn 'ka 'va.

2 Tesalonik

1 'An כב' Pכl 'lee Sila 'lee Timote 'be 'fluba 'gυε -a cren -te. Kua cren -te -leglizi nen Tesalonik be -a -ji 'nכn lε. Ka ya -kaa "tł Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le ve -a. Ku 'ka 'tכ bo.

²-Kaa "tł Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fudł -trככ -nכn 'cεε.

Zozi -taa 'tredanכn 'le tin 'bale

³Ku "buł Zozinכn, e ya "le 'ku Bali muo "fכ tu pεεnכn man 'cee "wεan. Kככ 'cee yi -teradł Zozi da ta a 'sunan, εn 'ka cin yudł "yi "a 'panan "da. ⁴-Yee "wεan ku 'ka 'sł -fכa Bali -le -leglizi -mienun 'lε. Kua dra zı, kככ minnun a 'te 'panan 'ka da, εn ka ya 'ka yra ynan, 'pian ka yi -tera Zozi da, εn ka'a 'silε Bali -sru "dł.

⁵'Wł zıε -yεε -kככnman 'cεε 'nan, Bali -taa tin 'bale 'e 'nכan da. Kככ 'ka yra nen ka cı -a ynan be, -yεε -kככn-man 'nan, Bali -taa 'ka 'silεa 'yee mingnכnen 'treda 'nכn 'a.

⁶Fε nen maan ve zıε -yεε cı 'nan, Bali -a ye 'wł "yi "a, -e 'e 'te 'pa minnun nen o 'te "paa 'ka da be, o da. ⁷En 'cee ve nen ka cı 'ka yra ynan 'labε, yaa ye 'wł "yi "a -e 'e 'fudł -trככ -nכn 'cεε. Yaa -nכan -kaa pεεnכn lε 'e cin va. E 'wł zıε -a dra tu nen Minsan Zozi "sia laji -e 'e 'ta pee wu be -a man. Tu zıε -a man nen e -taa 'o 'vale 'yee 'pasianכn 'pleble nen laji be waa. ⁸E -taa 'te nren -dan yei. -Te e -ta be, e 'wł "nen -kככnman minnun nen wa'a Bali -tכlε dıε -włε. En e 'wł "nen -kככnman minnun nen wa'a 'ta wulea -kaa 'san Zozi 'ככ 'le 'wł 'nכnכn da dıε -włε. ⁹O -taa 'wł yłε -pu 'כn nen -a lε "nen "ka "dıε -a -ji. O -kכan 'o 'sidł Minsan man -kככbli, εn wa'a 'kכla-man -yee mingnכnen trε nen e "bia be -a yudł -a dł.

¹⁰'Wł zıε e dra yi nen Zozi -taa "man "be, -a da. -A -nan nen minnun nen o cı -yee ve -a εn o yi -tera -a wei da be, waa si -fכa te waa bכa. Ka -kכan "minnun zıε o va, kככ ka yi -tera 'włnun nen kua 'vł 'cεε be -a da.

¹¹-Yee "wεan ku Bali tru "baa tu pεεnכn man 'cee 'wł man. Kua laabo -cee Bali lכ 'nan, 'e 'ka ył 'wł nen e 'ka laabu "man "be -a drenכn tıglł 'a. En kua laabo -yrc "nyian 'nan, 'e 'pa 'ka 'va 'yee 'pleble 'a, -e 'wł "yi pεεnכn nen e 'ככ 'cεε 'nan 'ka dra be 'ka drε. En 'e 'pa 'ka 'va -e 'cee 'nyranman nen ka 'nan 'ka "paa yi -teradł -a Zozi da be, 'ka 'pa. ¹²'E drε zıε, -e -kaa 'san Zozi 'tכ 'e drε -dan 'cee "wεan, -e 'cee 'tכ 'e drε -dan -yee "wεan. 'Wł pεεnכn zıε, 'e drε -kaa "tł Bali 'lee Minsan Zozi Crizi -le "yi "a.

Bali 'nanmanzan klu "so

2 'Ku "buł Zozinכn, -kaa 'san Zozi Crizi -tadł nen kua 'wł 'vł be, 'lee -kaa cin yudł -a "srכn "nen, kua 'vł be, ku 'wł "paala 'cεε "da. ²-Te min -a 'vł 'cεε 'nan, Zozi 'ta 'va be, te 'ka 'ci 'e baa -ji -e 'ka 'si 'si tıglł da dł! -Te Bali 'lewei vנכn 'le nen kaa 'man oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji dł! En -te Bali -le 'wł vנכn 'le nen kaa 'man oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji dł! En -te min -a 'vł 'cεε 'nan, kuε cren -te 'fluba 'ji oo, te 'ka 'ci 'e baa -ji dł!

³Te 'ka 'wł "man -e min -tu 'e 'ka see "paa 'wł zıε -a da dł! Fε nen maan ve zıε -yεε cı 'nan, tu nen min "kaga Bali wei -fכala 'o "trכεn -sru "be, e bכa 'vaa -e Zozi 'ta yi 'e bכ. En min nen e 'wł 'włidł "paa 'nyranman -a εn Bali -a 'pla 'te 'le ve -a be, e -taa 'vaa -e yi zıε 'e bכ. ⁴Min zıε Bali 'nanmanzan nen. -Yεε -taa -a vıle 'nan 'yεε cı fe pεεnכn nen minnun a laabo Bali te waa bכa "be -a da. E -taa 'e 'fli drεle -dandan. Yaa dra -trilii, -e 'e -wlala 'yee -dandan 'tandł 'ככ 'a Bali -pan 'kuin, -e 'e -nyran. Yaa ve 'e 'fli man 'nan, 'yεε cı Bali -a.

⁵Tu nen te an ya tian 'ka 'va be, an -fכ 'e 'flin an 'wł-nun zıε -a 'vł 'cεε. -A -cin 'san 'ka 'ji? ⁶En fε nen e -si -tכa tian Bali 'nanmanzan zıε -yrc "be, kaa -tכa. Fε zıε e -si -tכa -yrc "trilii, -e tu nen Bali 'ככ 'a -tכ -yrc "be, e 'bכ. -A -nan nen -a ta bכala. ⁷'Nyranman -włidł "nen Bali 'nanmanzan 'ככ 'a "paa be, e ya -a 'panan 'va. 'Pian yaa "paa 'e kככdł, kככ min -tu -si -tכa tian -yrc. -Te 'be 'ka "nyian -nan dıε, ⁸-a -nan nen Bali 'nanmanzan zıε, -a ta bכala. Yi zıε -a da nen Minsan Zozi -a -tea 'e 'le fulכ -a. 'Wł 'kpa Minsan Zozi 'le -tadł -a -nan -nyaan.

⁹Bali 'nanmanzan zıε Satan 'be -kכladł -nכn -yrc. -Yee "wεan e -kכlaman -dravia wł 'tכ 'tudu pεεnכn drεdł -a. En e -kכlaman 'wł -kככn "man włnun 'lee -cε -srכn "wł-nun drεdł -a. 'Wł pεεnכn zıε yaa dra 'nan -e 'e minnun see "paa. ¹⁰'Wł 'kpa, minnun nen o ya -si nen e o "sia Bali man be -a da be, Bali 'nanmanzan -taa o see "paale 'wł 'włidł 'tכ -tudu pεεnכn nen yaa dra be -a. Kככ wa'a Bali -le 'wł tıglł nen, e o "sia paan 'wł 'ji be -a yłε "yi "dł. ¹¹-Yee "wεan nen Bali -a drε εn Bali 'nanmanzan 'le see "paa włnun -kכla o man yudł -a, 'nan -e 'o yi -tera 'wł włnun da. ¹²Bali 'wł zıε -a drε 'nan -e 'e tin -te minnun zıε o da. Kככ wa'a yi -telea 'wł tıglł da dł, 'pian o 'wł 'włidł "drεdł 'ył 'yi.

'Ka 'tכ 'pleble Bali -le 'wł 'ji!

¹³'Ku "buł Zozinכn, kua -tכa 'nan Minsan 'ka ye "yi. En tu nen Bali 'ka tian 'trε drεle dıε, e 'ka 'si "va 'nan -e 'e 'ka 'si 'wł 'ji. -Yee "wεan e ya "le 'ku Bali muo "fכ tu

ῥῆσιν man 'cee "wəan. 'Wl 'kpa, Bali -taa 'ka 'sile 'wl 'ji, ככ 'yee lei 'saun 'ka dre Bali -le ve -a "fo, en ka yi -tera 'wl tigl da. ¹⁴ 'Ka 'sidl 'wl 'ji -le "wəan nen Bali 'ka laabu 'wl 'nəhənənənən kua 'vl 'cəe be -a. E 'ka laabu 'nan -e 'tə -dan nen -kaa san Zozi Crizi -l be, 'ka dre -a "nen "blənən 'a.

¹⁵ -Yee "wəan 'ku "but Zozinən, 'ka 'tə 'pləblə Bali -le 'wl 'ji! 'Wl ῥῆσιν nen kua paa 'ka 'ji be, 'ka 'tə "da 'pləblə! -Te kua 'vl 'ku 'le oo, en -te 'fluba nen kua cren -te 'cəe oo, 'ka 'tə "da 'pləblə!

¹⁶ -Kaa "tl Bali -kaa 'yl "yi, en e "yi -dan dre -cəe. -Yee "wəan -kaa "koe a -kaa da 'li "fo "le ve -a, en -kaa 'bli a "da 'nan 'belid a -cee ve -a. Kua laabo -kaa "tl Bali 'lee -kaa 'san Zozi Crizi -l 'nan, ¹⁷ 'o 'ka "koe "tə 'ka da "fo. En kua laabo -wl "nyian 'nan, 'o 'pləblə 'nən 'cəe, -e tu ῥῆσין man 'ka 'wl "yi "dre, en 'ka 'wl "yi "vl.

'Ka Bali tru 'ba 'kue!

3 'Ku "but Zozinən, kua 'le -səanla -a laabudl 'ka 'l 'nan, 'ka Bali tru 'ba 'kue 'wl man. 'Ka Bali tru 'ba 'nan -e Minsan -le 'wl 'e fuila "man fe ῥῆσין 'nan. En 'ka tru 'ba 'nan min "kaga 'o 'wl "man ci "nrandl -a, "le zl ka wl "man "be -yee 'wl 'zu. ² 'Ka Bali tru 'ba "nyian 'nan, 'e 'pe 'pa 'ku da min -wliḏnənənənən o "naan 'ku man be, -wee "wəan. Fe nen maan ve zle -yee cī 'nan, minnən ῥῆσין "cəe "we "man -e 'o yi -tera Bali wei da dl.

³ 'Wl nen Minsan -a 'vl be, yaa dra. E 'ka man -tə 'pləblə 'ta wudl -a Bali -sru. En ya'a 'ka 'tue -e Satan nen e 'wl 'wliḏl "paa 'nyranman -a be 'e 'ka man yl dl. ⁴ Ku yi -teala Bali da 'nan, 'wlnun nen kua 'pla 'cəe be, ka ya -a dřenan, en kaa dra 'li 'trilii. ⁵ Kua laabo Minsan l 'nan, 'e 'cee ci "nənndl 'pla Bali -le min yldl "yi "da, en e 'pla -kən 'sədl nen Zozi 'ji be -a da.

Te 'ka dre kənnən 'a dl!

⁶ 'Ku "but Zozinən, ku 'wl "paala 'cəe -kaa san Zozi Crizi 'tə da 'nan, Zozinən ῥῆσין nen o kən wo, te wa'a 'nyranman paa dl, en te wa'a 'ta wula 'wlnun nen kua paa 'ka 'ji be -a da dl, te 'ka -bl waa dl! ⁷ Kaa -tə 'ka 'b 'a 'nan, e ya "le 'ka dre 'ku si dřenən 'a. ככ ku 'lu 'ka 'va be, ku'a kən wule dl, ⁸ en ku'a min l fe -blle 'e "tun "dl. Bodrun funnin, te 'ku "koe -nyaan 'nyranman 'padl -a, 'nan -e 'kue -blfe 'e vle 'e dre 'ka 'tu -win -ji -trə -a dl. ⁹ 'Ku 'blfe "sia paan 'ka 'l, 'pian ya'a drele zl dl. ככ kua wee 'nan, 'ku dre 'cee 'wl -kən "mannən 'a, en 'ka dre 'ku si dřenən 'a. ¹⁰ En tu nen te ku ya tian 'ka 'va be, kua paa 'ka 'ji 'nan, min nen 'e 'ka "vale 'e 'nyranman "paa dl, te 'ka fe -nən -yre "dl.

¹¹ 'Be nen 'gəe, kua 'man 'nan, 'ka 'va min -mienun 'o 'fli dre kənnən 'a. Wa'a 'nyranman paa dl, te o -cia 'o 'tə wudl -a min peenun -le 'wl 'ji. ¹² Ku 'wl "paala minnən zle -wle Minsan Zozi Crizi 'tə da 'nan, 'nyranman 'padl da nen 'o yie 'trə, te waa "nen "fe -ble.

¹³ 'Ku "but Zozinən, te 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'wl "yi "dredl -a dl!

¹⁴ Min nen ya'a 'ta wulea 'wl nen kua cren -te zle -a da dl, 'ka 'san -kənən 'pla, te 'ka "nran waa dl. 'Ka dre zle -e 'yra 'e -te. ¹⁵ 'Pian te 'ka 'san 'sia "le 'ka 'nanman -zan 'zu dl! E ya 'ka "but Zozizan 'tu -a, 'wl nen 'ka 'pla -yre!

¹⁶ Minsan nen -fudl -trə "sia "va "be, kua laabo -yrə 'nan, 'e 'fudl -trə kən -cəe. 'E -nən yi ῥῆσין man, en 'e -nən -pe ῥῆסין 'ji! Minsan 'e 'pa 'ka ῥῆסין 'va!

¹⁷ An 'b 'l be 'ka 'tə budl 'gəe -a cren -te 'an 'pe -a. Zl maan dra 'men 'fluba ῥῆסין 'ji zle -e 'ka -tə 'nan mēen 'pa 'sia 'cəe.

¹⁸ -Kaa 'san Zozi Crizi -le "yi 'e 'kən 'ka ῥῆסין 'va!

1 Timote

1 'An 'כבּ Pכּל 'be 'fluba 'gυε -a cren -te. An ya Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Bali nen -kaa 'sizan 'wł 'ji -a be, 'o 'vale Zozi Crizi nen -kaa 'bli a -yre "be, -wee 'an dre 'a. ² Mεεן 'fluba 'gυε -a cren -te 'i 'כבּ Timote le. Mεεן Bali -le 'wł 'vł 'yie, en i wł "man. -Yee "wean i dre "le 'an 'כּכּ -ji 'nen -le 'wł 'zu.

-Kaa "tł Bali 'lee -kaa san Zozi Crizi 'wei nyrinta 'si, en 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fudł -trכּכּ -נכּכּ 'yie!

I dre "yi minnun nen o Bali -le 'wł "paaman 'wlu 'a be o va!

³ 'Wł nen maan 'vł 'yie te an "ta Masedבּa si "siala be, -a -cin 'e 'fłla 'i 'ji. Maan 'vł 'yie 'nan, 'i 'fu Efεz nun, 'nan -e 'i 'wł 'pla min -mienun le. O ya 'ka yei, te o 'wł nen 'wlu 'a be -a "paaman minnun -ji. ⁴ 'Włnun zıε, polunun nen Zuif 'nכּכּ -a bo be 'lee o tranun kludanכּכּ "nrčndł nen o -ko -a 'padł -a "da "be, -a 'כּכּ nen. 'I vł -włε 'nan 'o 'le 'tč! כּכּ 'włnun zıε o -taala -sa -fčdłnun -a. 'Nyranman nen Bali -a "paa min man 'כּכּ -e 'e min 'si 'wł 'ji be, ya'a 'sia 'włnun zıε -a va "fo "dł, 'pian e "sia yi -teradł Zozi da va. ⁵ Bali -le 'wł "paadł 'le 'srannan "nen 'nan ydł "yi 'e 'כּכּ 'ka yei. En ydł "yi zıε 'ka dre 'ka 'ci 'fıdaa 'a! Te 'ka 'wł dre te 'ka 'wulo -ji "nrčndł tin -tea 'ka da dł. En ydł "yi zıε, e 'si yi -teradł Zozi da nen e 'ka "ta lou 'e "tun "dłε -a va.

⁶ 'Włnun zıε "o 'ka wo 'be drenan "fo "dł, 'pian 'o 'fli -nכּכּ 'włnun nen o ya 'wł "tun "a be -a vđł le. ⁷ O 'fli "siala 'nan Bali -le -pei -tč włnun be -wee cl -a "paanכּכּ 'a. 'Pian 'włnun nen waa ve be wa'a ci 'tča dł, en 'wł 'כּכּ nen o ya o -tčdł "da 'nan 'wł 'kpa nen be, wa'a 'tča dł.

⁸ -Kaa -tča 'nan -pei -tč włnun be, e ya 'wł "yi "a, 'pian e ya 'nan min 'e 'ta wula "da 'e -si tıglł da. ⁹ En -a -cin 'e 'כּכּ -kaa 'ji 'nan, minnun nen o cl tıglł be -wee "wean "cεε -pei -tč włnun a dł, 'pian minnun nen o 'ka 'kpa dıε, -wee "wean nen. 'Włnun nen waa dra be -nyren: O yie 'ka 'naan Bali man dł, en o 'wł 'włidł 'tč 'tudu pεεnכּכּ dra. O 'tč srčman Bali man, en fεnun nen Bali -le ve -a be, o "we "man -włidł. Min -tεnכּכּ nen waa, 'o "tł 'lee 'o "bu -tea. ¹⁰ Minnun zıε o nyianla lı 'lee -kčnnen -a te wa'a 'o cin 'palε dł. En -klčnכּכּ 'lee 'e bčεzan -klčnכּכּ nyianla. En 'o bčεzan blamin -taan "nכּכּ -a. En o 'wł -sεan. En o -pε wluannan 'wł 'ji, te e ya 'wlu -a. En o 'wł dra te e 'ka Bali -le 'wł "paadł da dł. Minnun pεεnכּכּ nen o 'włnun zıε -a -tu dra be, -wee "wean nen -pei -tč włnun a. ¹¹ Bali nen -a 'tč a -dan, en -a va nen -fεa pεεnכּכּ "sia be, -yεε Zozi 'le 'wł 'nכּכּכּ 'pεba 'wu 'an 'b. 'Włnun nen an "sia -a vınan 'yie 'gυε -a da wł nen.

Pכּל Bali muo "fč "yi "nen yaa dre -yre "be -a man

¹² Zozi Crizi nen -kaa san -a be, maan muo -fča. E yi -tera 'an da, en yaan 'si "va 'nan -e 'an 'yee 'nyranman 'pa, en yaa ta "koe "nכּכּ 'men. ¹³ 'E tεdε be, an wł Zozi 'כּכּ man -włidł, en an 'te 'pa Zozinכּכּ da, te an -kuli -taan "o man. 'Pian 'an nyrinta -sεn Bali da. Tu zıε -a man be te ma'an yi tεala Zozi da dł, en 'włnun nen maan dra be, ma'an -ci tča dł, -yee "wean 'an nyrinta -sεn Bali da. ¹⁴ 'Wł 'kpa, Zozi nen -kaa san -a be, e "yi dre 'men, en yaa dre e "mlianla "da. Ydł "yi "nen e "sia -a 'כּכּ 'va be, 'lee yi -teradł Zozi da be -yεε paa 'an 'ji.

¹⁵ Zozi Crizi -ta 'trεda 'nan, -e 'e 'wł 'włidł "drenכּכּ 'si 'wł 'ji. 'Wł zıε 'wł tıglł nen. E ya "le min 'e yi -tera "da "fo. 'I 'ci "nrčnכּכּ 'men 'wł da. An 'wł 'włidł dre 'e mlinla "da, ¹⁶ 'pian 'an nyrinta -sεn Bali da. Yaa dre 'an 'כּכּ 'wł 'włidł "drezan -dan 'gυε 'an 'va, kč e ya 'vale 'nan, blamin 'e -ci ył 'nan Zozi Crizi 'le man -srandł min va a -dan. En Bali 'wł zıε -a dre 'nan, -e minnun nen o -taa "yi -tεłεa Zozi da -e 'o 'belidł nen ya'a 'nyaan dıε -a ył be, 'an dre -wee 'wł -kčnכּכּ "manve -a. ¹⁷ Bali a mingכּכּnen -a 'li 'trilii, ya'a 'kaa "fo "dł. Min 'ka -a ye 'e yie 'a dł. -Yεε cl Bali -a 'e -tuwłi, fe pee 'ka "nyian -yee -sru "dł. 'Tč 'włdł 'e 'כּכּ -yee ve -a, en 'tč -dan 'e 'כּכּ -yee ve -a 'li 'trilii. Amen!

Pכּל Timote "koe "tč 'e da

¹⁸ Timote, 'wł nen maan 'vł paan 'yie be, 'men 'nen 'kpa, 'be 'nen 'gυε maan -pεba wo 'i 'כּ. 'An 'ci "nrčnכּכּ 'wł nen Bali 'lewei vınכּכּ -a 'vł 'i man be -a da, en maan dre. 'O wei zıε -a 'כּכּ nen 'e dre 'i 'tč -kli -a, -e 'i Minsan -le 'nyranman 'pa. E ya "le -kuli man nen i cl. ¹⁹ 'Yie yi -teradł Zozi da be 'i "trčn "trča ji, en te 'i 'wł dre te 'i 'wulo -ji "nrčndł tin -tea 'i da dł! Min -mienun be 'wł "yi "nen o -wulo -ji "nrčndł -a ve -włε 'nan 'o dre be, wa'a 'ta wulεa 'be da dł. 'Wł zıε -yεε -maan en -wee yi -teradł Zozi da 'e 'le 'tč. ²⁰ En 'wł 'כּכּ zıε -yεε 'כּכּ Ime 'lee Alezan-dre man. 'O 'fli zıε an 'o dre Satan -le ve -a 'e "pa 'ji, kč maan 'vł -włε 'nan, te 'o 'ta "nyian 'ku yei "dł. Maan dre zıε -e 'o -tč 'nan, Bali 'tč sredł be e 'ka "yi "dł.

Pכּל Bali tru 'badł 'wł 'vł

2 An 'ka tru "baa, 'wł nen e cl "le 'ka dre en -yεε cl 'wł 'tεdε -a be, -nyren 'nan, 'ka Bali tru 'ba minnun pεεnכּכּ le! 'Wł nen o man be 'ka tin 'ba Bali le, en 'ka Bali muo "fč! ² 'Ka Bali tru 'ba minnun nen mingכּכּnen -a be -włε, 'lee minnun nen min tanכּכּ 'a be -włε. 'Ka dre zıε -e -kaa man 'e 'fłla flı te "pen 'ka -kaa man

dl. -A -nan nen -kaa -kɔlaman Bali 'sudɔ -a, ɛn -cee ta wudɔ minnun va bɛ e -kɔan 'e 'sudɔ 'ji. ³ Wɔ zɛ -yɛɛ cɪ 'wɔ 'yi 'a, ɛn e 'sɔ Bali nen -kaa 'sizan 'wɔ 'ji -a bɛ -yrɛ. ⁴ Bali -a 'va 'nan minnun pɛɛnɔn 'o 'si 'wɔ 'ji, ɛn 'o 'yee 'wɔ tɪglɪ 'tɔ. ⁵ Kɔ -yɛɛ cɪ Bali -a 'e -tuwli, -a pɛe 'ka 'dɪ. ɛn min nen e cɪ Bali 'lee minnun yei 'bɛ, e ya 'nyian 'e -tuwli. -A pɛe 'ka 'dɪ. Min zɛ Zozi Crizi nen. ⁶ E wɔ 'man, ɛn e minnun pɛɛnɔn 'lɛji -ka 'wɔ. O ta pan nen yaa 'wɔ. 'Wɔ nen yaa drɛ zɛ, -yɛɛ -ci kɔn 'nan Bali a 'va 'nan minnun pɛɛnɔn 'o 'si 'wɔ 'ji. Tu nen Bali -a -kɔn bɛ -a tu 'bɔ man nen 'wɔ zɛ 'e drɛ. ⁷ Bali 'an drɛ Zozi 'le 'pasiazan -a, 'nan -e 'an 'wɔ zɛ -a fuila 'man minnun pɛɛnɔn 'va. 'Wɔ tɪglɪ nen maan ve, 'wɔ 'cɛɛ maan -sɛan 'fo 'dɪ. Yaa drɛ zɛ 'nan -e 'an yi -tɛradɪ Zozi da 'lee Bali 'bɔ 'le 'wɔ tɪglɪ bɛ, -a 'paa minnun nen 'o 'ka Zuif 'nɔn 'a dɛ o 'ji.

⁸ An ya 'va 'nan fɛ pɛɛnɔn 'nan bɛ -klɔnɔnɔn 'o Bali tru 'ba. O -pɛnɔn nen waa wuanla lou Bali tru 'banan bɛ, 'o 'kɔn 'saun. Te min man nyran 'e 'kɔn o 'ji dɪ, ɛn te -sa -fɔdɪ 'e 'kɔn o 'yei 'dɪ!

⁹ Lɔmɔnɔn -le vɛ bɛ, an ya 'va 'nan, 'o sɔ 'cɛn 'o man 'kpa. 'O 'man drɛ 'e tɪglɪ da, te 'o 'fli -fɔ bei -klɔnɔn 'le -wɛɛladɪ -a dɪ. -Nyren 'le -wulo 'jɛ 'drɛdɪ sɛnɛn sɛnɛn 'le 'wɔ 'zɔ, ɛn 'nyian 'le -siga fenun 'lee 'klanvenun -sɛndɪ o man -le 'wɔ 'zɔ, ɛn 'nyian 'le sɔnɔn nen -a 'flɛ cɪ bɛ -a wudɪ -le 'wɔ 'zɔ. ¹⁰ 'Pian -wee fɛnyian 'e 'si o drɛ wɔnɔn 'yi 'va. 'Wɔ zɛ -a drɛdɪ 'bɛ -kɔnman 'nan o 'klanman Bali lɔ.

¹¹ -Te min a Bali -le 'wɔ 'paanan bɛ, lɔmɔnɔn ta 'e 'kɔnɔn flɪ, te o 'trɔɛn 'a 'e 'tɔdɪ -a wei lɛ, ɛn 'o 'ta wula 'da! ¹² ɛn 'nyian bɛ, ma'an -si -nɔn lɔmɔnɔn lɛ, -e 'o Bali -le 'wɔ 'paa dɪ. ɛn ma'an -si -nɔn -wɛ, -e 'o -klɔnɔnɔn 'pla dɪ, 'pian o 'ta 'e 'kɔnɔn flɪ. ¹³ 'Ka 'ci 'nɔn 'wɔ nen e drɛ 'li 'trɛda pou sianan 'bɛ -a da: Adan nen Bali -a drɛ 'e tɛdɛ, 'bɛ -sru ɛn e ɛv drɛ. ¹⁴ Adan 'cɛɛ -mlɛn -a see paa dɪ, 'pian lɔmɔnɔn ɛv -a bɛ, -a 'bɔ nen -mlɛn -a see paa, ɛn -pɛi nen Bali -a -tɔ -wɛ 'bɛ, yaa srɛ. ¹⁵ 'Bɛ a zɪ, 'pian maan ve 'cɛɛ 'nan, Bali lɔmɔnɔn 'sia 'wɔ 'ji 'nen 'yadɪ man. 'Pian e ya 'nan 'e yi -tɛra Zozi da -trilii, ɛn 'e min yɪ 'yi -trilii, ɛn 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a 'fo, ɛn 'e 'wɔ pɛɛnɔn zɛ -a drɛ -pɛ nen e 'sɔa Bali lɛ bɛ -a man.

Minnun nen o yiɛ -tɔa -leglizi -va bɛ -wee 'wɔ

3 -Te min a 'va 'nan 'e yiɛ -tɔa -leglizi -va bɛ, te 'wɔ 'yi 'nen yaa -si 'sia. 'Wɔ zɛ e ya 'wɔ tɪglɪ 'a 'fo. ² 'Pian e ya 'nan, min nen 'e yiɛ -tɔa -leglizi -va bɛ, te 'tɔ 'tu 'e 'kɔn 'e 'padɪ 'man 'dɪ. Lɔ -kɔan -a san wɔ -tuwli. -A san -kɔlaman 'e 'fli 'kundɪ -a, ɛn -a san 'e 'kɔn min tɪglɪ 'a, ɛn -a san drɛ wɔ 'e 'kɔn 'e 'sudɔ 'ji. -A san 'e 'kɔn min nen e min 'kuan 'e 'pɛ 'fli 'a bɛ -a. -A san 'e 'kɔn min nen e Bali -le 'wɔ 'paaman sidɔ bɛ -a. ³ Te -a san 'e -wɛn mlindɪ -trɔa 'e 'win -ji dɪ, te 'bli 'e 'fɔ -a san ji tada dɪ, 'pian -a san 'e 'kɔn min -trɔa -a. Te -a san 'e 'wɔ 'blɪdɪ yɪ 'yi 'dɪ, ɛn te -a san 'e 'kɔn min nen e 'lala ye 'yi 'bɛ -a dɪ. ⁴ -A san 'e 'kɔn min nen -a -pɛ 'sɔa 'e 'bɔ 'le 'kɔnɔn 'nɔn 'pladɪ -a bɛ -a. -A san -le 'nɛnnun bɛ o yiɛ 'e 'nan -a 'bɔ man, ɛn 'o 'yra -tɛ min man. ⁵ Kɔ -te min -pɛ 'ka 'sɔa 'e 'bɔ 'le 'kɔnɔn 'nɔn 'pladɪ -a dɛ, yaa

dra 'kɔ -e 'e yiɛ 'tɔ Bali -le -leglizi bɛ -a va? ⁶ Te -a san 'e 'kɔn min nen e -fɔ Zozi 'va 'e 'trɛ bɛ -a dɪ, 'kɔgɔ 'e 'fli 'sia -dan, -e Bali 'e tin -tɛ 'da 'le zɪ yaa drɛ Satan lɛ bɛ -yee 'wɔ 'zɔ. ⁷ ɛn e ya 'nyian 'nan, minnun nen o 'ka Zozi 'va dɛ -a san 'tɔ 'yi 'e 'kɔn 'o 'le. -Te e ya zɛ, minnun 'ka 'we 'man -wɪdɪ 'dɪ, ɛn Satan 'ka 'kɔlaman -a man yɪdɪ -a dɪ.

Minnun nen o 'paa -leglizi 'lɛnɔn 'va bɛ

⁸ Minnun nen o 'paa -leglizi 'lɛnɔn 'va bɛ 'wɔ 'tuwli zɛ e ya -wee vɛ -a. 'O 'kɔn minnun nen o drɛ wɔ -a -maan min 'yra -tɛa 'o man bɛ waa. ɛn te 'o 'kɔn minnun nen 'o wei a 'flivli 'bɛ -a dɪ, ɛn te 'o 'fli -nɔn -wɛn mlindɪ lɛ dɪ, ɛn te 'o -dawli yɪ 'yi 'lala -nan dɪ. ⁹ 'Wɔ kɔdɪ nen -cee yi -tɛradɪ Zozi da -a bɛ 'o 'trɔɛn 'trɔa ji, te 'o 'wɔ drɛ te 'o 'wulo -ji 'nɔnɔn tin -tɛa 'o da dɪ! ¹⁰ 'Ka cin yɪ -wee 'wɔ man, -te ka'a 'wɔ 'tu yɪlɛ o man dɛ, 'vaa -e 'ka o drɛ -leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn 'a.

¹¹ -Te lɔmɔnɔn nen waa bɛ, -a -tuwli 'nen 'nyian -wee vɛ -a. 'O 'kɔn lɔmɔnɔn nen 'o drɛ wɔ -a -maan min 'yra -tɛa 'o man bɛ waa. Te 'o 'kɔn lɔmɔnɔn nen 'o 'le 'ble bɛ -a dɪ. 'O 'kɔn lɔmɔnɔn nen 'o 'kɔlaman 'o 'fli 'kundɪ -a bɛ waa. 'O 'kɔn lɔmɔnɔn nen min yi -tɛala o da 'wɔ pɛɛnɔn 'ji bɛ waa.

¹² Minnun nen o ya -leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn 'a bɛ, lɔ -kɔan -wɔ 'tuwli, ɛn o -pɛ 'sɔa 'wee 'nɛnnun 'lee 'wee 'kɔnɔn 'nɔn 'pladɪ -a. ¹³ -Leglizi 'lɛnɔn 'pa 'vanɔn bɛ, -te o -pɛ 'sɔa 'wee 'nyranman 'padɪ -a 'kpa bɛ, Zozi nɔn 'yra -tɛa 'o man. -A -nan nen o yi -tɛala 'o 'fli da -e 'o yi -tɛradɪ Zozi Crizi da -nan wɔ vɪ minnun lɛ.

Zozi Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔn bɛ Bali -le 'wɔ kɔdɪ -dan nen

¹⁴ -A -cin a 'an 'ji 'nan yi 'fli yaa 'gɛɛ -a -ji bɛ, 'an kɔa 'i man nun, 'pian 'an ya 'fluba 'gɛɛ -a cɛn -tɛnan 'yiɛ, ¹⁵ 'nan -te 'an 'nɔn te yi'an ye dɛ, kɔn zɪ 'kɔ 'i 'wɔ drɛ Bali -le 'kuin bɛ, te yia -tɔa. Bali nen -a yiɛ cɪ 'man 'bɛ, -yee -leglizi nen. -Yɛɛ cɪ 'wɔ tɪglɪ 'kɔladɛn 'a, ɛn -yɛɛ cɪ -a cɛin -a. ¹⁶ 'Wɔ 'kpa nen, -kaa pɛɛnɔn pɛi a -tuwli 'nan, 'wɔ kɔdɪ nen -cee yi -tɛradɪ Zozi da -a bɛ e ya -dan. -Nyren 'nan Zozi drɛ blamin -a, ɛn Bali lei 'saun -a -ci kɔn 'nan ya'a 'wɔ 'wɪdɪ -tuwli 'drɛ lɛ dɪ. Bali -le 'pasianɔn -a 'yɪ. 'Wɔ nen Zozi -a drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn lɛ, ɛn minnun yi -tɛra 'da. Bali 'tɔ -dan -nɔn -yrɛ laji lou.

Minnun nen o 'wɔ wɔ 'paaman minnun ji bɛ, 'i o -ci bɔla

4 Bali lei 'saun -a 'vɪ 'wein 'nan, tu -fɔla 'da 'ji bɛ minnun 'ka 'taa yi -tɛlɛa 'wɔ nen Bali -a 'vɪ bɛ -a da dɪ. O -taa -sɔnɔn min see 'paa wɔnɔn -sru 'lee 'wɔ 'paadɪ nen lei -wɪdɪ -a -cin -tɔa 'min ji bɛ -a -sru. ² Minnun nen o 'wɔ 'bɔ zɛ -a 'paaman bɛ, 'wɔnɔn nen waa, ɛn o ya 'o 'fli 'tɔ -wɛɛnan. -Wee -wulo -ji 'nɔnɔn va bɛ

Satan -pe -fle yra 'nan. ³Waa "paaman minnun ji 'nan, te lumon 'e -konnən 'pa dı, en te -klonmən 'e lt 'pa dı! En 'nyian 'nan -bltfe -mie a be, te min 'e 'be 'blt dı! 'Pian Bali -bltfe pseenon dre 'nan -e minnun nen o yi -tera Zozi da en o 'wl tıglı -təa "be, 'o Bali muo "fo -e 'o -blı. ⁴Kə fe pseenon nen Bali -a dre -bltfe -a be e ya 'kpa, en -a -tu 'ka "va -wlıdı "fo "dı. 'Pian e ya 'nan min 'e Bali muo "fo -e 'e -blı. ⁵Kə 'wl nen Bali -a 'vl be -a da, 'lee Bali 'bı tru 'badı man nen, fe pseenon zıe e dra 'saun Bali le.

⁶-Te 'wlnun zıe -a 'bı nen i cı -a "paanan Zozinon 'ji be, te i ya Zozi Crizi -le 'nyranman 'pazan 'kpa -a. En yaa -kəonman 'nan Bali wei 'lee 'wl "paadı tıglı nen i kəala "man "be, -wee cı "le 'yie -bltfe -le 'wl 'zu. ⁷'Pian 'wlnun nen e 'ka Bali -le 'wl 'a dı en e ya "le lıblanun -le polu "ten 'zu be, te 'yie 'si -nən min le "fo "dı!

⁸'I man -wee 'nan 'i dre wl 'e 'sə Bali le. ⁸-A man -wee dı 'nan -e fe -tu 'e -trəa min 'kəle 'a be, e ya 'kpa, 'pian e "paa min va "wənonən e "tun. 'Be nen 'be cı 'wl "yi "a "fo "be, -nyren 'nan min 'e 'ta wula Bali wei da. -Te -kaa ya 'wl zıe -a drenan be, Bali -le -fəa a -kaa man tu 'gwe -a -ji, en e ya -kaa man tu -fəla "da "ji.

⁹'Wl zıe e ya 'wl tıglı 'a, en e ya "le -e min 'e yi -tera "da. ¹⁰En 'nyian 'wl zıe -a le nen -kaa 'nyranman "paa, en -kaa 'fli -mēan dra, kə Bali nen -a yie a "man "be, -kaa 'bli a -yre. -Yee cı 'tredanən pseenon 'sizan 'wl 'ji -a. 'Pian minnun nen o yi -tera Zozi da be, o nen e o "sia 'wl 'ji.

¹¹'Wlnun pseenon zıe, -a 'bı nen 'i "paa Zozinon 'ji, en -a 'bı nen 'i 'pla -wle 'wl 'a. ¹²Te min -tu 'e vl 'nan, i ya -gobo 'a -le "wēan be 'e yie 'ka 'naan i man dı. 'Pian 'i dre Zozinon pseenon 'le 'wl -kəonmanzan 'a 'yie 'wl vıdı man, 'lee 'yie 'wl dre dı min va man, 'lee 'yie min yıdı "yi "man, 'lee 'yie yi -teradı Zozi da man, en 'wl nen e 'tə "paa min man be te 'i -tu dre "fo "dı. ¹³'Wl nen e cı "le 'i yie 'trəa "da "trılı 'vaa -e 'mən 'ludı 'e bə be -nyren 'gu: 'I Bali -le 'fluba ta vl Zozinon le! En 'nyian 'wl 'bı nen Bali -a 'vl be 'i -ci 'si -wle -e 'o "koe 'e 'tə 'o da! En 'nyian 'i Bali -le 'wl "paa o ji! ¹⁴"Yi "nen Bali -a dre 'yie be, te 'i -fəla "trən -sru "dı! "Yi zıe Bali 'lewei vıdı 'be 'vl 'nan e ya 'yie ve -a, en -leglızi min cejenun 'o 'pe 'pla 'i da.

¹⁵'Wlnun zıe -a dre dı da nen 'i yie -trəa, en 'i 'fli -nən -yre, 'du -e minnun pseenon 'o -tə 'nan 'yie ta wudı Bali -sru "be e ya -kunan 'e 'le. ¹⁶'I yie 'tə 'i 'fli -va, en 'i dre "yi 'yie 'wl "paadı va. 'Wlnun nen maan 'vl 'yie paan be, te 'i 'pe -sru 'e təa -a dre dı -ji dı. Kə -te i ya -a drenan "da "be, Bali 'i "sia 'wl 'ji, 'ka 'vale minnun nen 'o "trən "a 'e 'tə dı 'yie 'wl "paadı le be waa.

Zozinon 'wl dra 'o cin le 'kə?

5 -Te min ceje 'wl dre -wlıdı "be, te 'i vl -yre wei 'pləble 'a dı, 'pian 'wl nen e min "koe -təa 'e da be, -a 'bı nen 'i vl -yre "le 'i "tı "le nen i cı 'wl tin 'banan. -Te -gobonun nen waa be, 'wl -tuwlı zıe -a 'bı nen 'i dre. 'I 'wl tin 'ba -wle "le 'i "bunun -le 'wl 'zu. ²-Te lumon cejenun nen waa be, 'wl -tuwlı zıe -a 'bı nen 'i dre. 'I 'wl tin 'ba -wle "le 'i "bunun -le 'wl 'zu. En -te nənbenun nen waa be, 'wl -tuwlı zıe -a 'bı nen 'i dre. 'I 'wl tin 'ba -wle

"le 'i "blunun -le 'wl 'zu, en 'wl nen e 'tə "paa min man be te -a -cin 'e 'kən 'i 'ji o va "fo "dı.

Lumonnun nen -cale a be -wee 'wl nen 'gu

³Lumonnun nen o -sran -ka 'o da en 'wee -mie "ka "dıe, 'i yie 'tə o da. ⁴'Pian lumonnun nen o ya -cale -a, en 'wee 'nennun -a be, -te be "cēe dı 'wee -anəonmaannun a be, 'wl nen 'kə 'nennun zıe 'o dre be -nyren 'gu. 'O 'wee yi -teradı Zozi da -ci -kən 'e tedē 'o 'bı 'mangulinun 'va. 'Wl nen e cı "le 'o dre 'o 'mangulinun le be, -nyren zıe. En -yēe 'sə Bali le. ⁵Lumon nen e ya -cale -a, -yee -mie "ka "dı, en -a -pe -fənan "ka "dıe, -a 'bli a Bali le. Tu pseenon man e ya Bali tru 'banan, te yaa laabo -yrə 'nan 'e 'pa 'e 'va. ⁶'Pian lumon nen e ya -cale -a, en -a 'bı cı 'sə wlnun -sru "nen e 'ta wo be, -te -a yie a "man oo, Bali "le 'va be, e ya min -kadı -a. ⁷'Wl nen e cı "le 'i 'pla -wle 'wl 'a be -nyren zıe. -Te o 'ta wula "da "be, 'tə 'ka 'kəan 'e 'padı o man dı. ⁸'Nen nen ya 'a 'e yie -təa 'e 'mangulinun va dıe, te 'e 'pe 'si yi -teradı Zozi da -sru. 'Nen zıe, e ya min -wlıdı "a, e "mlıan min nen ya 'a Bali -təa dıe -a da. 'Nen nen -a mangulinun 'bı -nyēanla -yee "kənnən, en ya 'a 'e yie -təa o va dıe, -yee ve 'be cı -wlıdı "fo.

⁹Lumon nen -a -sran -ka 'e da be, 'i 'tə 'sia 'fluba nen -calenun 'tə 'a -ji be -a -ji. 'Pian lumon nen -a 'le -fuba 'shēedu -cia, en e -kənnən 'pa 'e 'pa -a -tuwlı "be, -a 'tə nen 'i 'sia. ¹⁰-A 'tə "yi 'e 'kən min 'le -yee 'wl 'yınun nen yaa dre be -a man. -A -mie nen "le 'nen 'le bıdı sidı -le 'wl 'zu, en -a -mie nen "le minnun nen o bəala "va "be o 'kundı 'e 'pe "fli "a -le 'wl 'zu, en -a -mie nen "le Zozinon nen o bəala "va "be o cēin -man "foe dı -le 'wl 'zu, en -a -mie nen "le minnun nen o ya see -ji be, 'padı o va -le 'wl 'zu, 'lee 'wl "yi 'tə 'tudu pseenon dre dı.

¹¹'Pian -te lumonnun zıe o ya nənbenun -a be, te 'i 'o 'tə 'sia "fo "dı. Kə tu -mie bəa "be, -kənnən -cin a o ji -le "wēan, o "sia Crizi -sru, -e 'o -kənnən 'pa. ¹²Kə 'wl nen o -tə "da 'nan o dra be, te 'o 'pe 'si -a -sru. E ya "le tin nen waa -te 'o 'fli da zıe. ¹³En 'nyian be 'o 'fli dra kəan -nən 'a, te o -cia 'kən 'le "nen -kəladı -a "da. 'Wl nen e cı -wlıdı "fo "be, -nyren 'nan o 'le 'ble, en 'wl nen e 'ka 'wee 'wl 'a dıe 'lee 'wl nen e 'ka "le 'e bəla min le dıe, -a 'bı nen waa ve. ¹⁴'Wlnun pseenon zıe -yee "wēan be, an ya "va 'nan lumonnun nen o ya nənbe "a en o -sran -ka be, 'o -kənnən 'pa, 'o 'nen 'ya, 'o yie 'tə 'wee "kənnən 'va, 'du -e 'o vıle 'o -si -nən -kaa 'nanmanzan le -e o 'tə 'e sre dı. ¹⁵Kə lumonnun zıe o -mienun 'si -si tıglı da, en o sənla Satan -sru 'va.

¹⁶Lumon nen e ya Zozi 'va en -cale lumonnun a -yee "kənnən "be, 'e 'pa o va. Te -leglızi nen 'e yie 'tə o va dı, 'du -e -leglızi 'e -kəla 'padı -a -cale tıglınen va.

Minnun nen o o -tə -leglızi min ceje -a be -wee 'wl nen 'gu

¹⁷Minnun nen o o -tə -leglızi min ceje -a be, -te o yie -təa -leglızi -va 'kpa be, 'ka o muo "fo -pe "kaga "ji. 'Pian minnun nen ka o muo -fəa 'e "mlıanla "da "be, minnun nen o Bali -le 'wl ve, en o Bali -le 'wl "paaman be o nen. ¹⁸Kə e ya 'e 'cren -tə dı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Tri nen e ya 'nyranman 'panan 'saa va be, te 'i 'si -to -yrō -e 'e 'saa 'blt dt.»En e ya 'e 'cɾen -tɛdt 'nyian -ji 'nan:

«'Nyranman 'pazan be, -a 'pan a.»

¹⁹-Te o -leglizi min ceje -tu man wɫ 'vɫ 'yie, te ya'a 'sile min 'fli yaa 'le dtɛ, te 'i 'sia "da "dt. ²⁰'Pian minnun nen 'o 'wɫ 'wɫidɫ 'dra be, 'i 'wɫ 'pla 'wɫɛ Zozinɫɫ pɛɛnɫɫ yie man. 'I drɛ zɛ -e "kɫan 'e 'fɔ min -mienun ji.

²¹Ku ya Bali 'lɛ, en ku ya Zozi Crizi 'lɛ, en ku ya Bali -le 'pasianɫɫ nen laji e o 'si "va "be o 'lɛ. Maan ve 'yie 'nan, 'wɫ nen an 'sia -a cɾen -tɛnan 'yie 'gɫɛ -a da nen 'i drɛla. -Te i min man wɫ 'man en yi'a tian -a san wei manlɛ dtɛ, te 'i tin -tɛ "da "dt. En te 'i min bu "va "dt.

²²Te 'i kɫɫ min -tɫdt -a 'nan -e 'e 'nyranman -tu 'pa -leglizi -ji dt! En 'wɫ zɛ -a -ji be, te 'i 'pɛ 'pla min da tada dt! Te 'i 'wɫ drɛ -e min pee -le 'wɫ 'wɫidɫ 'yi 'e baa 'i man dt! En 'wɫ nen e 'to "paa min man be, te 'i -tu drɛ "fo "dt!

²³Te 'i vɫ 'nan 'i 'fo 'yi 'saza 'mlindɫ man dt. 'Pian 'i man nen ya'a 'cɛan dtɛ, 'lee 'i 'kɫɫ -ji -le "wɛan be, 'i -wɛn mlin 'sɛzɛnɫɫ.

²⁴Min -mienun a be, 'wee 'wɫ 'wɫidɫ "ta a 'e bɫɫdt min pɛɛnɫɫ lɛ 'wein 'vaa, -e yi nen Bali minnun -le tin "baa be 'e bɫ. 'Pian min -mienun -le vɛ be, yi zɛ -a da nen -a ta bɫala. ²⁵-A -tuwli "nen 'nyian min drɛ wɫnun "yi "le vɛ -a. O ta a 'e bɫɫdt min pɛɛnɫɫ lɛ 'wein. En 'be nen 'be 'ta 'ka tian bɫlɛa dtɛ, yi zɛ -a da nen 'o 'ta bɫala.

Nɫannun -le 'wɫ nen 'gɫ

6 Zozinɫɫ nen o ya nɫan -a be, 'o 'o 'tanɫɫ 'sia min -a -pɛ pɛɛnɫɫ 'ji. 'O drɛ zɛ, 'du -e minnun 'o vɫlɛ 'o 'wɫ 'wɫidɫ Bali 'lee -cee 'wɫ 'paadt man dt. ²En Zozinɫɫ nen o ya nɫan -a, te o tanɫɫ a Zozi 'va be, te o yie 'e 'ciɫ 'o 'tanɫɫ 'kɫ 'ji 'nan 'o 'vale waa 'o drɛ "bɫɫnɫn -a dt. 'Pian 'o 'nyranman 'pa -wɫɛ 'kpa tɫglɫ, kɫɫ o tanɫɫ 'kɫɫ nen o 'nyranman "paa -wɫɛ "be, o ya Zozi 'va en Bali o ye "yi.

'I drɛ "yi min -mienun a, te o Bali -le 'wɫ "paaman 'wɫu 'a

'Wɫnun pɛɛnɫɫ zɛ, -a 'kɫɫ nen 'i "paa Zozinɫɫ 'ji, en -a 'kɫɫ nen 'i 'pla -wɫɛ 'wɫ 'a. ³'Pian min -mienun a be, 'o 'ka 'wɫ zɛ 'be -sru "dt. 'Wɫ 'pee nen "o "paaman Zozinɫɫ 'ji. Wei nen e ya tɫglɫ en e "sia -kaa san Zozi Crizi 'le be, 'o 'ka 'be 'va dt. En 'wɫ 'paadt nen e yi -tɛradɫ Bali da -ci "sia min lɛ be, wa'a 'ta 'wɫula "da "dt. ⁴Minnun zɛ 'o 'fli "siala -dandan, te wa'a fɛ -tu tɫa dt. -Sa -fɔdt drɛ o man "le -cɛ -tu -zu, 'o 'wɫ 'bɫɫdt ye "yi 'wɫ "wɛnnɛnɫn da. 'Wɫnun zɛ -yɛɛ -taala "man budɫ -a 'ka yei. En -yɛɛ -taala 'cɛndɫ 'e cin man -a 'ka yei. En -yɛɛ -taala min sɛɛ wudɫ -a 'ka yei. En -yɛɛ -taala ci "nɾɫndɫ min man -wɫidɫ "a 'ka yei. ⁵En "nyian -yɛɛ -maan min yei 'ka -a ble dt. O 'wɫ dra "le minnun nen 'o 'wɫulo 'ka o da dtɛ, -wee 'wɫ 'zu, en wa'a 'wɫ tɫglɫ "tɫa "fo "dt. -A -cin a o 'ji 'nan Bali -sru 'ta wudɫ be "lala yɫan nen.

⁶'Wɫ 'kpa nen, 'ta wɫɫdt Bali -sru "be, e ya fɛ yɫdt -dan tu -a. 'Pian min 'ka 'kɫan 'e 'ladɫ min lɫ fɛ da dt. ⁷Kɫɫ min 'ka 'talɛ 'e 'lɫ le fɛ -tu -a 'trɛ 'gɫɛ -a da dt. En min "ɛ vɫ 'nan 'e 'li 'e da be, ya'a 'ko 'e 'lɫ le fɛ -a dt.

⁸-Yee "wɛan -te -kaa -blɫfɛ ye, en -kaa man sɫ ye be, 'e bɫ -kaa a. ⁹'Pian minnun nen o ya "va 'nan o dra fɛnɫɫ 'a be, Satan o see "paaman -e 'o 'tɛ -yee san -ji. Min ci 'sɫ wɫ -wɫidɫnɫn nen, o ya 'wɫ "tun "a en o min sɾɛman be, te -a -cin a -tɫɫɫan "o 'ji. 'Wɫnun zɛ, -yɛɛ min -nan -nyaan, en -yɛɛ min 'sia Bali man -kɫɫɫɫ.

¹⁰Fɛ nen maan ve zɛ -yɛɛ cɫ 'nan, "lala yɫdt "yi "be, -yɛɛ cɫ 'wɫ 'wɫidɫ 'tɫ 'tudu pɛɛnɫɫ pei -trɫan "a. "Lala yɫdt "yi "le "wɛan, min -mienun 'si Bali -sru 'va, en o ya 'o yɾa yɫan 'wɫ 'wɫidɫ 'tɫ 'tudu pɛɛnɫɫ 'lɫ.

Pɫɫ 'wɫ 'pla Timote lɛ

¹¹'Pian 'i 'kɫɫ Bali -le 'nyranman 'pazan be, te 'wɫnun zɛ 'o -pli 'i man "fo "dt. 'I -wɛɛ 'nan, 'i 'wɫ nen 'e 'sɫdt "ji "be -a dra. 'I -wɛɛ 'nan, 'i 'fo 'i lɛadt Bali man. 'I -wɛɛ 'nan, 'i yi -tɛala Bali da. 'I -wɛɛ 'nan, 'i Bali ye "yi, en 'i min ye "yi. 'I -wɛɛ 'nan, 'i -pɫan 'e 'sɫ 'wɫ 'ji. En 'i -wɛɛ 'nan, 'i -kɫan "min -trɫɫ -a. ¹²'Ta wudɫ Bali -sru "nen yia -si 'sia be, 'i 'kun "man 'kpa, -e 'i 'wɫulo 'e bɫɫa "va. En 'belidɫ nen ya'a 'nyaan dtɛ, 'i 'kun 'i 'pɛ "fli "a. Bali 'i laabu "man, en i wɫ "man min "kaga yie man 'nan, Bali -sru "nen i cɫ. ¹³Bali nen e 'belidɫ -nɫan 'trɛda fɛ pɛɛnɫɫ lɛ be, 'lee Zozi Crizi nen e wɫ "man Ponzu Pilati yie man 'nan, Bali -sru "nen 'e cɫ be, an 'wɫ "paala 'yie o 'lɛ 'nan, ¹⁴'Nyranman nen Bali 'kɫ -a -pɛba 'wɫ 'i 'lɫ be, 'i yie 'tɫ "va. Te 'tɫ 'e 'pa "man "dt, en te min 'e 'wɫ "man 'wɫidɫ "dt. 'I drɛ zɛ -trɫɫɫ, -e tu nen -kaa san Zozi Crizi -taa "man "be 'e bɫ. ¹⁵Tu zɛ Bali 'be 'pla 'e 'kɫ 'a.

Bali zɛ -a va nen -fɛa pɛɛnɫɫ "sia, en -yɛɛ fɛ pɛɛnɫɫ "paala 'e 'tuwli.

-Yɛɛ cɫ mingɫɫnɛnɫn da mingɫɫnɛn -a, en -yɛɛ cɫ minsannun pɛɛnɫɫ da Minsan -a.

¹⁶En -yɛɛ 'ka 'kaa 'li "fo "dt.

En 'tɛ 'san nen min 'ka 'kɫɫaman

-e 'e -pli "man "dtɛ,

-a va nen e cɫ.

En Bali zɛ min 'ka tian 'li -a yɫɛ 'e yie 'a dt,

en min 'ka 'kɫɫaman -a yɫdt -a dt.

'Tɫ 'wɫdt 'lee 'pɫɛblɛ nen -a 'leda "ka "dtɛ,

'e 'kɫɫ -yee vɛ -a.

Amen!

¹⁷Minnun nen o cɫ fɛnɫɫ 'a tu 'gɫɛ -a -ji be, 'i 'wɫ 'pla -wɫɛ. 'I vɫ -wɫɛ 'nan, te 'o 'fli 'sia -dandan dt! Kɫɫ fɛ yɫdt be, cɛɛgu e ya 'yie vɛ -a, "trɛ e 'ka 'yie vɛ -a dt. -Yee "wɛan 'i vɫ -wɫɛ 'nan, te 'o 'bli 'e 'kɫɫ -yɾɛ "dt! 'Pian o 'bli 'e 'kɫɫ Bali nen e fɛ pɛɛnɫɫ -nɫan "min lɛ be -yɾɛ. Yaa -nɫan 'e "mlianla "da 'nan -e -kaa ci 'e "nɾan. ¹⁸'I vɫ -wɫɛ 'nan, 'o 'wɫ "yi "drɛ, en o drɛ wɫ "yɫnɫn nen 'e 'kɫɫ "ka-ga. 'I vɫ -wɫɛ 'nan fɛ 'e 'su o man, en 'o 'pa min va. ¹⁹"Wɛɛ vɫ 'nan 'o 'kɫɫ 'wɫnun zɛ -a drɛnan be, e ya "le o yɫfɛ planan nen o cɫ tu -fɫɫa "da "ji vɛ -a. Zɫ o -taa 'belidɫ tɫglɫ 'kunlɛ 'o 'pɛ "fli "a zɛ.

²⁰Timote, 'wɫ pɛɛnɫɫ nen waa paa 'i 'ji be, 'i yie 'trɫa "da. Minnun nen waa ve 'o 'fli man 'nan, 'o 'wɫnun -tɫa te 'be a 'e -trɛ be, te 'ka -kɫɫ waa -tuwli "dt! En te 'i 'fli wɫ -wee -sa -fɫɫɫnɫn va dt! ²¹Zozinɫɫ -mienun o -pɛ 'si yi -tɛradɫ Zozi da -sru, en o sɫɫnla -si zɛ -a da.

Bali -le "yi 'e 'kɫɫ 'ka 'va.

2 Timote

1 An 'kɔ Pɔl bɛ, Bali 'kɔ 'ci 'sɔ 'a nɛn an drɛ Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. En 'an 'kɔ nɛn Bali 'an 'pla 'nan 'belidi nɛn ya'a 'nyaan dɛ, 'an 'nan wɛ vɛ minnɛn lɛ. 'Belidi zɛ Bali -a 'vɛ 'e 'cɛn 'nan e ya -cɛɛ vɛ -a Zozi Crizi -le 'wɛan. 2 Timote, mɛin ye "yi 'kpa, i drɛ "le 'an 'pɛ -le 'wɛ 'zu. Mɛɛn 'fluba 'gɛɛ -a cɛn -tɛ 'yie. -Kaa "tɛ Bali 'lee -kaa san Zozi Crizi 'wei nyrinda 'si, en 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fudɛ -trɔɔ -nɔn 'yie!

Pɔl Bali muo -fɔ

3 Tu -tudu pɛɛnɔn man, -te an ya Bali tru 'banan 'yie 'wɛ man bɛ, maan muo -fɔa. Bali nɛn 'an tranun -a 'su, en 'wee -sru an ya "an 'sunan 'gɛɛ, 'an 'wulo -ji "nrɔndɛ 'ka tin tɛa 'an da dɛ. 4 Tu nɛn an "ta "sia 'i "srɔn "bɛ, -wɔɔ nɛn yia 'wɛ bɛ, 'i yie 'yi 'cin "ɛ vɛnan 'e 'tɔ 'an 'ji bɛ, te 'i dra 'an -tɛa. Tɔɔn e dra 'mɛn "le 'mɛin yɛ "nyian, 'du -e 'an 'ci 'e "nran. 5 'Yie yi -tɛradɛ Zozi da nɛn yia dra 'i 'ci 'fɛdaa 'a bɛ, -a -cin a 'an 'ji. Zɛ 'i naan Loyis yi -tɛra Zozi da zɛ, en -a -tɔwli "nɛn 'i "bɛ Eni "e drɛ. Maan -tɔa 'nan, -wee yi -tɛradɛ Zozi da -tɔwli zɛ -a da nɛn i sɔɔnla.

6 'Wɛ zɛ -yɛɛ "wɛan mɛin tru "baa 'nan, "yi "nɛn 'an 'pɛ 'pla 'i da en Bali -a drɛ 'yie bɛ, te 'i 'tɔ -e 'e "dri dɛ. 7 Kɔɔ lei nɛn Bali -a -nɔn -cɛɛ bɛ, e "klan 'sia -kaa 'ji, en e 'plɛblɛ -nɔn -cɛɛ. Lei zɛ -yɛɛ -maan -kaa min ye "yi, en -yɛɛ -maan -kaa -kɔlaman -kaa 'fli 'kundɛ -a 'wɛ 'ji.

8 -Yɛɛ "wɛan te 'yra 'e 'i 'tɛ 'wɛ nɛn -kaa san Zozi Crizi -a drɛ bɛ -a -nan wɛ vɛdɛ -a dɛ! En "nyian, 'an 'kɔ nɛn an ya -pu 'kuin -yɛɛ 'nyranman 'padɛ man bɛ, te 'yra 'e 'i 'tɛ 'mɛn 'wɛ vɛdɛ -a dɛ! 'Pian 'i 'man 'e 'kɔn 'e wɔdɛ, -e 'i yra yɛ "le 'mɛn 'wɛ 'zu Zozi 'le 'wɛ 'nɔnɔn vɛdɛ man. Bali -le 'plɛblɛ 'bɛ -tɔa 'i 'wɛ.

9 Bali 'kɔ 'bɛ -kaa 'si 'wɛ 'ji, en -yɛɛ -kaa drɛ 'yɛɛ minnɛn -a -kaa laabudɛ man. -Kaa drɛ wɛnɛn man "cɛɛ Bali 'wɛ zɛ -a drɛ dɛ, 'pian 'wɛ nɛn -a -cin a Bali 'kɔ 'ji 'e 'cɛn bɛ -a man nɛn e 'wɛ zɛ -a drɛ. En "yi "nɛn Zozi Crizi 'le "wɛan Bali 'kɔ -a 'pla -cɛɛ te ya'a tian 'trɛ drɛlɛ dɛ, -a man nɛn e 'wɛ zɛ -a drɛ. 10 'Bɛ nɛn 'gɛɛ, "yi zɛ Bali -a -ci kɔɔn -cɛɛ -kaa 'sizan 'wɛ 'ji Zozi Crizi -tadɛ -a 'trɛda. Zozi Crizi 'kɔ 'bɛ -ka -le 'plɛblɛ 'lɛ 'ka, en 'belidi nɛn ya'a 'nyaan dɛ, -yɛɛ ta 'bɔla minnɛn lɛ 'yɛɛ 'wɛ 'nɔnɔn 'a.

11 Bali 'an drɛ Zozi 'le 'pasiazan -a 'nan, 'an 'wɛ 'nɔnɔn zɛ -a fuila "man minnɛn pɛɛnɔn 'va, te maan "paaman o ji. 12 'Wɛ nɛn -yɛɛ "wɛan an cɛ 'an yra yɛnan tu 'gɛɛ -a -ji bɛ, -nyɛn zɛ. 'Pian 'yra 'ka 'an 'tɛa dɛ, kɔɔ min nɛn an yi -tɛra "da "bɛ, maan -tɔa. Maan -tɔa 'nan, 'wɛ nɛn yaa -pɛba 'wɛ 'an 'bɔ 'gɛɛ, 'plɛblɛ a -yrɔ -e 'e 'yie 'tɔ "va "trilii, -e tin 'ba yi 'e 'kɔ.

13 An Bali -le 'wɛ tɛglɛ paa 'i 'ji. 'Wɛ zɛ 'e drɛ 'yie 'wɛ -kɔɔn "manvɛ -a, en 'i 'ta wɛla "da! Te 'i 'pɛ 'si yi -tɛradɛ Zozi da 'lee yɛdɛ "yi "nɛn Zozi Crizi -a -nɔn 'yie bɛ -a -sru "fo "dɛ! 14 Bali -le 'wɛ "paadɛ tɛglɛ nɛn maan 'pla 'i 'va bɛ, 'i yie 'tɔ "va! Bali lei 'saun nɛn -kaa 'ji bɛ, -yɛɛ "paa 'i 'va -a drɛnan.

15 Timote, yia -tɔa 'nan, minnɛn pɛɛnɔn nɛn o -nyɛan-la Azi 'lɛglɔn 'ji bɛ, o 'si 'an -sru. Fijɛl 'lee Emoɛl bɛ, "o 'si 'wɛ "nyian 'an -sru.

16 'Pian Onezifor 'bɛ 'an "koe "tɔ 'an da, en 'mɛn -pu 'kɔn drɛdɛ bɛ, -a 'yra 'ka -a tɛa "fo "dɛ. -Yɛɛ "wɛan an Minsan tru "baa 'nan, 'e 'yɛɛ "yi "nɔn -yɛɛ "kɔnɛn 'nɔn lɛ. 17 Zɛ 'e 'bɔla Rɔm bɛ, yaan wɛɛ 'trilii en yaan 'yɛ. 18 En "nyian "yi 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn nɛn yaa drɛ 'mɛn Efɛz bɛ, yia -tɔa e "mlian min pɛɛnɔn da. An Minsan tru "baa "nyian 'nan, Onezifor nyrinda 'e 'sɛn Bali da tu nɛn Bali 'kɔ minnɛn -le tin "baa bɛ -a man.

Te 'i 'pɛ -sru 'e tɔa Crizi -le 'wɛ 'ji dɛ!

2 'Mɛn 'nɛn, 'i 'tɔ 'plɛblɛ! "Yi "nɛn Zozi Crizi -a -nɔn -cɛɛ bɛ, -a va nɛn 'i -wɛɛ 'nan 'yie 'plɛblɛ 'e 'si. 2 En 'wɛ nɛn yia 'man 'an da min "kaga yie man bɛ, 'i "paa min -mienun ji. Minnɛn zɛ 'o 'kɔn minnɛn nɛn min yi -tɛala o da, en o -pɛ "sɔa -a "paadɛ -a min pɛɛnɛn "le ji bɛ waa.

3 'I 'wɛ "man, -e 'i yra yɛ "le 'mɛn 'wɛ 'zu. 'Wɛ nɛn Zozi Crizi -le 'sounja 'kpa -a dra bɛ -nyɛn zɛ. 4 'Sounja nɛn e ya "vale 'nan 'yɛɛ 'wɛ 'e 'sɔ 'e 'tazan lɛ bɛ, 'e "trɔɛn 'sia 'e -sru "wɛnɛn pɛɛnɔn 'va. 5 En "nyian -te min a fɛ -tu -sa kɔɔn bɛ, 'wɛ pɛɛnɔn nɛn waa 'pla "da "bɛ, -a da nɛn yaa drala, 'du -e 'e 'yɛɛ -kopa yɛ. 6 En "nyian fei 'pazan nɛn 'e yie -trɔa 'yɛɛ 'nyranman da bɛ, -yɛɛ fɛ 'wɛ tɛdɛ -ble. 7 'Wɛ nɛn an "sia -a vɛnan 'yie zɛ, 'i 'ci "nɔn "da 'kpa. Minsan 'bɛ 'wɛ 'tɔdɛ -nɔn 'yie, -e 'i 'wɛ pɛɛnɔn 'ci man.

8 'I 'ci "nɔn Zozi Crizi da. E ya David kluda min a, en -a 'kɔ nɛn Bali -a wɛlan -kɔn 'va. Zozi -le 'wɛ 'nɔnɔn nɛn maan vɛ minnɛn lɛ bɛ -nyɛn zɛ. 9 Zozi 'le 'wɛ 'nɔnɔn 'kɔ zɛ, -yɛɛ "wɛan nɛn an cɛ 'an yra yɛnan, en an ya -pu 'kuin "le plɔanzan -le 'wɛ 'zu 'gu. O -bulalɛ baa -fɔ 'an man, 'pian Bali wei bɛ, baa 'ka 'e 'fɔdɛ 'bɛ "le "man dɛ. 10 -Yɛɛ "wɛan 'tɛ pɛɛnɔn nɛn waa "paa 'an da bɛ, 'an 'wulo -tɔa "wɛ minnɛn nɛn Bali o 'si "va "bɛ o 'tɔ 'ji. Maan dra zɛ 'nan -e Zozi Crizi 'e -wee 'si wɛ "nyian 'wɛ 'ji, -e Bali 'tɔ -dan nɛn -a 'leda "ka "dɛ, 'e drɛ -wee vɛ -a.

11 'Wɛ 'gɛɛ e ya 'wɛ tɛglɛ 'a. -Te -kaa 'vale Crizi -a -cɛɛ -ka bɛ, -kaa wuanla "nyian "le -yɛɛ 'wɛ 'zu, -e -kaa yie 'e 'fo "man 'li 'trilii "fo. 12 -Te -kaa -pɔan 'sɔ 'wɛ 'tɔɔnɔn

pæənɔŋ 'ji -trilii bɛ, -kaa -taa "mingɔŋnɛn -blɪlɛ -kaa 'vale waa. 'Pian -te -kaa 'vɪ 'nan -kaa tɔɔ dɪɛ, e -taa "nyian 'e "vɪlɛ 'nan ya'a -kaa 'tɔɔ dɪ. ¹³En -te -kaa 'li -kaa da -kaa 'si Crizi -sru "bɛ, -a 'bɔ 'ka 'e wei fuimlan 'nan dɪ, kɔɔ 'wɪ nɛn e -tɔ "da 'nan 'e dra bɛ, yaa dra -kpɔ.

I dre "yi min -mienun va, o Bali -le 'wɪ "paaman 'wɪu 'a!

¹⁴ 'Wɪnɪn zɪɛ -nyɛn 'i 'cin -trɔɔ Zozinɔŋ 'ji! En 'i vɪ -wɪɛ Bali 'lɛ 'nan, -sanun -fɔdɪ nɛn e ya 'wɪ 'blɪdɪ -a Bali -le 'wɪ -mie da bɛ, 'wɛɛ 'tu! Kɔɔ ya'a 'wɪ paa "va "minnɪn nɛn waa maan "bɛ -wɪɛ "dɪ, 'pian e o -nan -nyaan. ¹⁵ 'I man -wɛɛ 'nan 'nyranman nɛn yia "paa bɛ 'e 'sɔ Bali lɛ, -e 'yra 'e vɪlɛ 'yei 'tɛ dɪ. 'I man -wɛɛ 'nan 'i -kɔɔn "min nɛn e Bali wei ve 'e -si tɪglɪ da bɛ -a. ¹⁶ 'Pian -sanun -fɔdɪ nɛn ya'a 'wɪ 'paa "va "min lɛ dɪɛ, en e "tɔ "paa Bali -le 'wɪ man bɛ, te 'i 'fli wɪ "va "dɪ! Kɔɔ minnɪn nɛn o -sanun zɪɛ -a -fɔɔ "bɛ, o -ko 'o 'fli 'sidɪ -a Bali man -kɔɔbɪlɪ. ¹⁷ -Wee 'wɪ "paadɪ bɛ, e -ko fuiladɪ -a "man "le 'nan mɪɔn "nɛn e ya 'lɛ 'sinan bɛ -yee 'wɪ 'zɪ. Ime 'lee Filet bɛ o sɔɔnɪla minnɪn zɪɛ o "pa "da. ¹⁸ 'O 'fli 'si Bali -le 'wɪ tɪglɪ man -kɔɔbɪlɪ -a vɪdɪ -a 'nan tu nɛn Bali minnɪn wuanla -kanɔŋ 'va bɛ e ciɪ 'va. En 'wɪ zɪɛ e min -mienun -le yi -teradɪ Zozi da 'le 'tɔ.

¹⁹ 'Pian 'kɔn nɛn Bali -a -pɪ -fɔ 'plɛblɛ 'e 'bɔ 'a bɛ, wa'a -kɔɔlɛ 'bɛ 'widɪ -a "fo "dɪ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ 'kɔn zɪɛ -a man bɛ, -nyɛn 'gɪ: «Minsan 'yee minnɪn -tɔɔ.» En "nyian: «Min oo min nɛn e Minsan 'tɔ ve bɛ, -a san 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ -sru!»

²⁰ Timote, -a -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan, 'kɔn -dan ji bɛ, -pɔ 'tɔ 'tudu pæənɔŋ -kɔɔn "nan. -A -mie -kɔɔn 'e dɛdɪ -siga -a, en -a -mie -kɔɔn 'e dɛdɪ yiba "a, en -a -mie -kɔɔn 'e dɛdɪ -pɔ 'trɛ 'a. -Pɔnɪn zɪɛ, -a -mienun a bɛ, wɛɛ bɔɔla 'ji min "fli yaa cin yɪnan. En -a -mienun a bɛ, o ya fɛ "tri "sɛn -ji vɛ -a.

²¹ Maan ve 'yie 'nan, -pɔnɪn zɪɛ -wɛɛ cɪ "le minnɪn nɛn maan 'vɪ 'labɛ -wee 'wɪ 'zɪ. 'Pian min nɛn e cɛɛn o man bɛ, -a san -kɔɔn "le 'nan -pɔ nɛn waa bɔɔla 'ji min "fli yaa cin yɪnan bɛ -yee 'wɪ 'zɪ. E -kɔɔn 'e 'pladɪ 'e 'tazan -le vɛ -a, en -a 'pa 'nyranman -kɔɔn 'e 'tazan lɛ, en 'wɪ "yi 'tɔ 'tudu pæənɔŋ nɛn yaa dra.

²² Timote, 'wɪ 'tɔ 'tudu pæənɔŋ nɛn e -kɔɔlaman e -wulo -ji "nrɔndɪ -wɪdɪ -nɔɔn -gobo lɛ bɛ, te 'i -pli -a -tu man "fo "dɪ! 'I -wɛɛ 'nan 'i 'wɪ nɛn 'e 'sudɪ "ji "bɛ -a dra! 'I -wɛɛ 'nan 'i yi -tɛɔla Zozi da! 'I -wɛɛ 'nan 'i Bali ye "yi, en 'i min ye "yi! En 'i -wɛɛ 'nan 'ka yei 'e 'kɔn -trɔɔ 'ka 'vale min -tudu pæənɔŋ nɛn o Minsan laabo 'o 'ci 'fɪdaa 'a bɛ waa! ²³ 'Wɪnɪn nɛn e -taala -sanun -fɔdɪ -a, te ya'a 'wɪ 'paa "va "min lɛ dɪɛ, te 'yie -si -nɔɔn min lɛ "fo "dɪ. Kɔɔ yia -tɔɔ 'nan 'wɪnɪn zɪɛ -a 'le 'srannan "bɛ, 'wɪ 'blɪdɪ nɛn -nan. ²⁴ En Minsan 'suzan bɛ, ya'a 'wɪ 'ble dɪ. 'Pian e -kɔɔn "trɔɔ min pæənɔŋ 'va, -a -pɛ "sɔɔ Bali -le 'wɪ "paadɪ -a, en -a -pɔɔn "sɔɔ 'wɪ 'ji. ²⁵ En "nyian minnɪn nɛn o -sa -fɔɔ "va "bɛ, e 'wɪ "paala -wɪɛ -pɔɔn "trɔɔ -a, te -a 'bli a "da 'nan, Bali 'paa o va -e 'o 'si 'wɪ zɪɛ -a -sru, -e 'o Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'tɔ. ²⁶ -Si nɛn o cɪ "da "bɛ -e 'o -kɔɔnɛn "yɪ 'o 'bɔ 'a, kɔɔn te o 'su Satan -lɔ. Kɔɔ Satan 'bɛ o man 'yɪ. E o dre 'yee nɔɔnɪn -a, en o 'ta wula -a wei da.

Bali -sru 'ta wudɪ -taa "dreɛ 'plɛblɛ

3 Timote, e ya "le 'i -tɔ 'nan, tu -nyranman nɛn -kaa cɪ 'gɪɛ, Bali -sru 'ta wudɪ -taa "dreɛ 'plɛblɛ. ² Minnɪn 'o 'bɔ 'fli -le 'wɪ "yi -wɛɛman, en "lala yɪdɪ 'bɛ -kɔɔn "o 'nanman wɪ -a. O -yɔɔdɪ ye "yi "min lɛ, en 'o 'fli "siala -dandan. O "we "min man -wɪdɪ, en wa'a 'o 'mangulin -un wei maan dɪ. -Te min 'wɪ "yi dre -wɪɛ "bɛ, wa'a san tɔɔ "fo "dɪ, en 'o yie 'ka 'naan Bali man "fo "dɪ. ³ 'Wɪ 'ka 'naan o man dɪ, en min nyɪrinda 'ka 'sɛan o da dɪ. O 'tɔ "paa min man. Wa'a 'kɔɔlaman 'o 'fli 'kundɪ -a dɪ, en -te 'bli 'fɔ o ji bɛ, wa'a 'o 'pɛ da tɔɔ dɪ. 'Wɪ "yi "dɛdɪ 'ka o nyɛn va "fo "dɪ. ⁴ O wɪɛ -fɔdɪ ye "yi, en -te o ya "vale 'nan 'o fɛ -tu ye bɛ, wa'a 'ci nrɔnɔnman 'o bɔɔzan pee -le 'wɪ 'a "fo "dɪ, kɔɔ 'fli dɛdɪ -dandan o 'sa. Wa'a Bali ye "yi "fo "dɪ, o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nɛn waa ye "yi. ⁵ 'O 'fli dra "le 'o 'ta wula Bali wei da, 'pian -a tɪglɪ da bɛ, o 'ka "va 'nan Bali -le 'plɛblɛ 'e 'nyranman 'pa 'o man dɪ.

Minnɪn zɪɛ te 'i -pli "o man "fo "dɪ. ⁶ O -mienun -cia 'kɔn 'lɛ "nɛn -tɔɔladɪ -a "da, -e 'o minnɪn see "paa 'wee 'wɪ "paadɪ -a. -Wee 'wɪ "paadɪ lɪmɔn -mienun "siala 'nan -e 'o 'fɔ o -sru. Lɪmɔnɔn zɪɛ o 'wɪ 'wɪdɪ "dra "ka -ga, en o 'ta wula 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn da. ⁷ En o ya "vale 'nan 'o bɔɔ 'wɪ pæənɔŋ 'tɔdɪ man, 'pian 'wɪ nɛn e cɪ Bali -le 'wɪ tɪglɪ 'a bɛ, wa'a -ci maan dɪ.

⁸ 'Wɪ nɛn Yanɛzi 'lee Yanble -a dre Moizi lɛ en wa'a -yee 'wɪ 'sileɔ 'wɪ 'a dɪɛ, -a -tuwɪlɪ "nɛn minnɪn zɪɛ o cɪ -a dɛnɛn. Wa'a 'o "trɛn 'tɔɔ 'wɪ tɪglɪ lɛ dɪ, o -wulo -ji "nrɔndɪ 'ka -si tɪglɪ da dɪ, en -te min -wee yi -teradɪ Zozi da -nanjɛɛn bɛ, yaa -kɔɔnɛn "ye 'nan e 'ka 'wɪ 'kpa -a dɪ. ⁹ 'Pian 'wɪnɪn 'bɔ zɪɛ, wa'a 'mɔɔn -a dɛdɪ da dɪ, kɔɔ min pæənɔŋ -taa -a -tɔɔ 'nan o ya -blɪ -a. Zɪ Yanɛzi 'lee Yanble -le vɛ dre zɪɛ.

Pɔɪ Timote "koe "tɔ 'e da

¹⁰ 'Yie vɛ bɛ, i 'ta 'wula Bali -le 'wɪ "paadɪ tɪglɪ da "le 'mɛn 'wɪ 'zɪ. En zɪ 'mɛn 'ta wɪ -pɛ cɪ bɛ, 'lee 'wɪnɪn nɛn -a -cin cɪ 'an 'ji 'nan 'an dra bɛ, yia -tɔɔ en -a da nɛn i cɪ -a dɛnɛn. 'Mɛn yi -teradɪ Zozi da, 'lee 'mɛn man -srandɪ 'wɪ 'ji bɛ, 'lee 'mɛn Bali yɪdɪ "yi "bɛ, 'lee 'mɛn min yɪdɪ "yi "bɛ, yia -tɔɔ en -a da nɛn i cɪ -a dɛnɛn. 'Wɪ -nɪn nɛn o 'bɔ 'an man 'e pæənɔŋ te 'an -pɔɔn "sɔɔ -ji bɛ, yia -tɔɔ en -a da nɛn i cɪ -a dɛnɛn. ¹¹ En "nyian bɛ, 'tɛ nɛn minnɪn -a 'pa 'an da Antɪɔs 'lee Ikomiɛn 'lee Lisitri bɛ, yia -tɔɔ. En 'an yɪ pæənɔŋ nɛn maan 'yɪ 'flanun zɪɛ -a da bɛ, yia -tɔɔ. -Mɛ "wɪ 'bɛ 'ka bɔɔ 'an man dɪ? 'Pian 'wɪ pæənɔŋ zɪɛ -a -ji bɛ, Minsan 'ka 'an 'tuɛ 'e "tun dɪ, yaan 'si "ji. ¹² -A -cin 'e 'kɔn 'i 'ji 'nan min nɛn 'o 'vale Zozi Crizi -a o dre min -tuwɪlɪ "a en e ya "vale 'e 'ta wula Bali wei da bɛ, minnɪn 'tɛ "paa "da. ¹³ 'Pian minnɪn -wɪdɪ zɪɛ 'wɪnɔn nɛn waa. 'Wee 'wɪ 'wɪdɪ "ko 'mlɪladɪ -a "da. O min see "paaman, 'pian te fɛ -tu 'bɛ o 'bɔ "le "see paa.

¹⁴ 'Yie vɛ bɛ, 'wɪ pæənɔŋ nɛn waa paa 'i 'ji bɛ, 'i yie -trɔɔ "da. Yia -tɔɔ 'nan e ya 'wɪ 'kpa -a "fo. En minnɪn nɛn waa -maan 'kɔɔ i 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o -cin a 'i 'ji. ¹⁵ 'I -fu "wɛnɔn, en Bali wei nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, yia -tɔdɪ 'sia.

Bali wei zle e -kolaman 'e "paa 'i 'va -e 'si nen e min "sia 'wl 'ji be 'i 'sia. -Si zle yi -teradt Zozi Crizi da nen, en -yee -maan min "sia 'wl 'ji. ¹⁶Wl 'kpa, Bali wei pëenon nen 'e 'cren -tedt be, Bali 'b' 'be 'ta 't' minnun man en waa cren -te. E ya 'kpa 'wl "paa ve -a min ji. En e "paa min va -e min 'e 'yee 'wl 'wldt "yl. En e "paa min va -e 'e min dre wl 'su "ji. Zl k' min -le 'ta wu -pe -k' an 'treda fenyian be, yaa "paaman min ji. ¹⁷E ya zle 'nan -e Bali -le min man 'e 'k' n 'e wuudt "fo, te -a -pe "s' a 'wl "yi 't' tudu pëenon dredit -a.

4 Ku ya Bali 'le, en ku ya Zozi Crizi nen e -taa "minnun nen o yi' e ci "man 'lee minnun nen o kaa be -wee tin 'ba' e be -a 'le, en "nyian Zozi 'b' -le -tadt, 'lee -yee mingonnen nen e -taa -a -blle be, -yee "wean mein tru "baa 'nan: ²I Bali -le 'wl vl minnun le! 'Wl nen yia ve be, -te waa maan "yi oo, 'i vl -wle, -te wa'a 'maan "yi 'dt oo, 'i vl -wle! 'I -wee 'wl 'wldt 'ci 'si -wle! 'I vl -wle 'nan 'o 'le 't', en 'wl nen e ci "le min 'e dre be -a 'b' n' en 'i 'pla -wle 'wl 'a. 'I man -sran 'wl pëenon zle -a "paadt -a o ji.

³K' tu -tu -taa "b' e be, te minnun 'ka 'we "man "nyian -e 'o "tr' en "t' Bali -le 'wl "paadt tgl' le dt. 'Pian 'o 'ci 's' minnun "sia "va 'wl "paan' a, te o 'wl nen o ci "vale 'o maan "be -a "paaman o ji. ⁴O "tr' en "sia 'wl tgl' 'va, -e 'o -s' nla polunun nen min -a "sia 'e 'wulo -ji be -a -sru. ⁵Timote, 'i yi' e 't' 'i 'fli -va, te 'wei 'man yl dt. 'I 'wl yra ydt man. 'I Zozi 'le 'wl 'n' n' vdt 'pa 'nyranman -a. 'Nyranman nen Bali -a -peba 'wu 'i 'l' be, 'i 'pa.

⁶K' 'men ve be, 'an -kadl 'b'. -Kadl 'b' zle, maan "siala "le 'sraga nen an -taa -a bul' Bali le 'an 'kol' a. ⁷Minsan -le -kuli be, maan -tan fenyian, an c' en flan 'blidt man. An yi -tera Zozi da -trilii, maan 'le 'sran. ⁸'Be nen 'g' e, f' nen e ci 'an 'man -pennan be, 'wl tgl' nen maan dre be -a man -kopa nen. Minsan nen e tin "baa 'e 'n' an da be, -yee -kopa zle -a -n' an 'men yi nen e -taa "man "be -a da. Ya'a n' an 'an 'tuwli "c' "le dt, 'pian minnun pëenon nen -yee -tadt dra o -tea "be, yaa -n' an "nyian -wee "le.

P' l 'wl 'nyranman 'vl Timote le

⁹Timote, te 'i 'm' n' du! 'I b' 'an man 'gu 'trele! ¹⁰Dema 'an 'tu, en e -ku Tesalonik, k' 'treda fenun ydt "yi "cin -tr' a "ji. Cresen "e -ku Galat, en Tit "e -ku Damati.

¹¹Luk 'be ci 'an 'va 'gu 'e -tuwli. -Yee "wean 'ka 'vale Mark -a 'ka 'ta. -A -nan wl a 'an man 'kpa 'men 'nyranman 'g' e -a -ji. ¹²Tisik nen an "ta -a "paa 'sia Ef' z nun.

¹³Timote, "yi' e vl 'nan 'i -taa "be, 'i 'ciula Troas -e 'men -trale -gbl' n' an maan 'tu' Karpu -l' be, 'i 'si, 'i 'ta -a. En 'men 'flubanun 'lee 'kol' enun nen 'fluba a 'e 'cren -tedt "da "be, 'i o 'si, 'i 'ta waa. 'Kol' enun zle o 'wl a 'an man 'kpa tgl'.

¹⁴Alexandre nen feli buzan -a be, e 'wl 'wldt dre 'men "kaga. Maan -t' a 'nan 'w' unun nen yaa dre 'men be, Minsan -a -pan wo -y' e. ¹⁵'I 'b' "nyian, 'i dre "va "yi, k' e ya 'e 't' dt lou 'kue 'wl "paadt man.

¹⁶Tu nen minnun -ku 'maan tin 'ban' n' 'cein -da 'e t' e be, min -tu 'ka 'kule -nyen' e 'men 'wl -sru "dt, o pëenon 'an 'tu. Te Bali 'e 'wl 'tu dre -wle 'be man dt.

¹⁷'Pian Minsan 'be 'pa 'an 'va, en yaan "koe "t' an da. Yaa dre zle 'nan -e 'an -k' la Zozi 'le 'wl 'n' n' fuiladt -a "man, 'du -e minnun pëenon nen o 'ka Zuif 'n' n' 'a d' e 'o man. Tu zle -a man be, 'an 'kadl -f' la tu, 'pian Minsan 'an 'su -y' r. ¹⁸-Yee "wean maan -t' a 'nan, 'wl 'wldt 't' tudu pëenon nen, minnun -a "vale 'nan 'o dra 'men be, Minsan 'an "so -y' r "nyian, en yaan "sia 'wl 'ji, -e 'an 'ku laji -yee mingonnen 'treda. 'T' -dan 'e 'k' n Minsan -le ve -a 'li 'trilii! Amen!

¹⁹Timote, 'i vl Priskil 'lee 'e 'sran Akila le 'nan, an o 't' bo. En 'i vl Onezifor mangulinun le 'nan, an o 't' bo.

²⁰Eras "e -fu' Kor' enti, en an Trofi 'tu' Mile -a man "yaaman -le "wean.

²¹Timote, 'i b' 'an man 'gu 'vaa -e tu nen ful' "f' enman 'yi yi' e da -wldt "be, 'e b'.

Ebulu 'lee Pud' en 'lee Linu 'lee Klodia, 'lee Zozin' n' pëenon nen 'g' e, o 'nan wei 't' bo.

²²Minsan 'e 'pa 'i 'va, en -yee "yi' e 'k' n 'ka pëenon 'va!

Tit

1 'An 'כב Pכl 'be 'fluba 'gυε -a cren -te. Bali 'suzan nen 'maan, en an ya Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Bali 'an 'pla 'nan 'an 'pa minnun nen 'e o 'si 'va 'nan 'o 'kכn 'yee vε -a be o va. 'An 'pa o va -e 'o 'yi -tera 'e da, te wee bכa 'e tıglı da. 2 'An 'pa o va -e o 'bli 'e 'kכn 'belıdı nen ya'a 'nyaan dıε -yre. Kככ tu nen Bali 'ka tian 'tre dıεle dıε, yaa 'vı 'nan 'e 'belıdı zıε -a -nכan "minnun lε. En Bali zıε ya'a 'wlu 'sean dı. 3 'Be nen 'gυε, tu nen Bali -a 'pla 'nan 'e 'wı zıε -a 'lε sככman "man "be e 'כב. -Yee "wean Bali nen e cı -kaa 'sizan 'wı 'ji -a be, e 'wı 'nכnכn zıε -a -peba 'wı 'an 'כl 'nan 'an vı minnun lε.

4 Mεen 'fluba 'gυε -a cren -te 'i 'כב Tit lε. Mεen Bali -le 'wı 'vı 'yıε, en i wı "man. 'Wı 'kpa, i dre "le 'an 'kכn -ji nen -le 'wı 'zu.

-Kaa "tı Bali 'lee -kaa 'sizan 'wı 'ji Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fıdı -trככ -nכn 'yıε!

-Tı nen waa -tכa -leglızi min ceje -a?

5 Mein 'tuı Crεt 'tređa 'nan -e 'wınnun nen o -fu be 'i 'le 'sran. 'I -leglızi nen 'fla -tudu da be -a -ji min cejenun -tככ! 'Wınnun nen maan 'vı 'yıε be, -a da nen 'i 'ci "nכnכn -e 'i dre! 6 -Nyren 'nan, min nen waa -tכa -leglızi min ceje -a be, 'tכ 'tu 'ka 'kכan 'e 'padı "man "dı. -Yεε cı 'nan, lı -kכan -a san wıı -tuwlı, en ya'a tue -e 'e nyin lı pee -sru "dı. -Yee 'nennun yi -teala Zozi da, 'tכ 'ka 'kכan 'e 'padı o man lı -wεεdı 'lee -kכnכn -wεεdı da dı, en o yıε "naan min man. 7 'Wı 'kpa! E ya 'nan min nen 'e yıε -tכa -leglızi -va be, te 'tכ 'tu 'e 'kכn 'e 'padı "man "dı, kככ Bali -le 'nennun -peba a 'e wudı -yrכ. En te 'e 'kכn min nen e ya "vale 'wı pεεnכn e 'cεn 'yee 'wı da be -a dı. En te 'bli 'e 'fכ -a san ji tada dı. En te -a san 'e -wen mlındı -trכa 'e 'win -ji dı. En te -a san 'e 'wı 'blıdı yı "yi "dı. En te -a san "lala yı "yi "dı. 8 'Pian 'e 'kכn min nen e min "kuan 'e 'pe "fli "a be -a. En 'e 'wı "yi "dređı yı "yi. En -a san 'e 'kכn min tıglı 'a, 'e 'ta wula Bali wei da tıglı, en 'e -kכla 'e 'fli 'pladı -a. 9 En "nyian -a san 'e 'kכn 'e kכaladı Bali -le 'wı tıglı nen waa paa "ji "be -a man. -Te e ya min zıε -a be, -a -nan nen e -kכlaman min -mienun "koe "tכdı -a 'o da 'wı "paadı tıglı zıε -a. En minnun nen o 'ka "vale 'o maan "yi "dıε, e -kכlaman -a -ci 'sıdı -a -wıε 'nan 'wee tin 'ka 'nכnכn dı.

Pכl -a 'vı Tit lε 'nan 'e Bali -le 'wı "paadı tıglı 'ci 'si minnun lε!

10 Min "kaga "a ve 'o 'fli man 'nan o yi -teala Zozi da, te o 'ka "vale 'o 'ta wula 'wı tıglı da dı. Minnun zıε o "kaga "a Zuif 'nכn 'a, en o min ci baaman -ji 'wı "kaga "vıdı -a, te 'wı 'כב 'ci "ka "dı. 11 -Yee "wean 'i o 'lεbo 'pla

"da! Kככ 'wı nen e 'ka 'wı tıglı 'a dıε, -a 'כב nen waa "paaman minnun ji, -e 'o "lala yı -dawlı a. -Wee "wean 'kכn -mie 'lε "nen 'nכn pεεnכn 'si 'si tıglı da. 12 Crεt min -tu nen minnun -a 'sia 'wı 'tכzan -a 'wı nen e -taa "dreε be -a vıdı man be, e Crεt 'nכn 'le 'wı 'vı. Yaa 'vı o man 'nan: «Crεt 'nכn 'sen vε nen 'wı 'a, en o ya "le plכ winun -le 'wı 'zu, en kכnכn nen waa, en -blıfε da nen 'o 'ci "nכnכnman 'saza.» 13 'Wı nen yaa 'vı o man be, 'wı 'kpa nen. -Yee "wean 'i 'wı 'pla -wıε 'kagla! 'I dre zı -e -wee yi -teradı Zozi da 'e dre tıglı 'e 'pee. 14 'I dre zı -e 'o "trכεn 'si Zuif 'nכn 'le polunun lε. En -e 'o vıε 'o 'ta wula minnun nen o 'ka "nyian Bali -le -si tıglı da dıε -wee 'srכεn wınnun da dı. 15 -A -cin 'e 'kכn 'i 'ji 'nan, minnun nen o ya 'saun Bali 'lε be, fe -tu 'ka o "tri "tכa Bali 'lε dı. 'Pian minnun nen o ya 'o "tri "tכdı Bali 'lε, te wa'a yi teala Zozi da dıε, fe pεεnכn o "tri -tכa Bali 'lε. Kככ -wee ci "nכnכn pεεnכn dre 'wıdı Bali 'lε, en ya'a tin teā o da dı. 16 Waa ve 'o 'fli man 'nan o ya Bali -le vε -a. 'Pian 'wınnun nen waa dra be, yaa -kכnכnman 'nan o 'ka Bali -le vε -a dı. Wa'a 'ta 'wula Bali wei da dı, en o -pe 'ka 'sכa 'wı "yi "tu dređı -a dı. Minnun zıε Bali 'ka o ye "yi "fo "dı.

Zı kכ Zozi -sruzan 'e 'ta wı be Pכl -a 'vı Tit lε

2 Tit, te 'i 'wı dre "le -wee 'wı 'zu dı! 'Pian 'yıε vε be, Bali -le 'wı "paadı tıglı be, -nyren 'i vı minnun lε! 2 'I vı -kכnכn cejenun lε 'nan, -wee 'wı 'fa 'e 'kכn 'e 'sıdı. 'I vı -wıε 'nan, 'o dre wı 'e maan minnun yıε 'e 'nan o man. 'I vı -wıε 'nan, 'o 'fli 'kun 'wı pεεnכn 'ji. En "nyian be -wee yi -teradı Zozi da, 'lee -wee min yıdı "yi, 'lee -wee -pכan 'sכdı be, 'i vı -wıε 'nan, tu pεεnכn man 'wı zıε 'e 'kכn o man 'pleble.

3 'I lımכn cejenun -le vε 'vı "nyian zı. 'I vı -wıε 'nan, o dre wı 'e -kכnכn 'nan 'o ya Bali -le vε -a. En 'i vı -wıε 'nan, te 'o 'wı min man -wıdı "dı. En 'i vı -wıε 'nan, te 'o -wen mlındı -trכa 'o 'win -ji dı. En 'i vı -wıε 'nan, 'o 'wı "yi "paa minnun ji. 4 -Te o ya 'wı zıε -a drean be, -a -nan nen o -kכlaman 'wı "paadı -a lımכnכn ji. En zı kכ lımכn 'e -sran yı "yi "be, 'o "paa o ji. En zı kכ lımכn 'e 'yee 'nennun yı "yi "be, 'o "paa o ji. 5 En "nyian be 'o "paa o ji 'nan, 'o 'fli 'kun 'wı pεεnכn 'ji. En 'wı nen e 'tכ "paa lımכnכn man be te 'o dre dı. En 'o dre -kכnכn wı lımכn tıglı 'a. En 'o 'ci 'e 'kכn "yi. En 'o 'ta wula 'o -sran wei da. 'Wı pεεnכn zıε -a 'כב nen 'o "paa o ji, "tכgכ minnun 'o 'wı 'wıdı Bali wei man.

6 'I 'wı 'pla "nyian -gobonun lε. 'I vı -wıε 'nan 'o 'fli 'kun 'wı pεεnכn 'ji. 7 Tit, 'i 'כב nen 'i dre -wee 'wı -kכnכn "manzan 'a 'wı "yi "drean. En 'yıε Bali -le 'wı "paadı be 'e 'kכn 'e 'nכn da, te 'i -te srכan -a "fo "dı! 8 Bali -le 'wı

tugli nen min 'ka 'kolaman -a -sa -fɔdɪ -a dɪɛ, -a 'bɔ nen 'i "paa minnun ji. 'I drɛ zɪ -e 'yɾa 'e -kaa 'nanmannɔn 'tɛ, te wa'a 'kolaman 'wɪ 'wɪdɪ "tuwɪ "vɪdɪ -a -kaa man dɪ.

⁹ En "nyian 'i 'wɪ 'pla nɔannun lɛ 'nan, 'o 'ta wula 'o 'tazan wei da 'wɪ pɛɛnɔn 'ji. 'I vɪ -wɪɛ 'nan, 'o 'tazan ci 'sɔ wɪnɪn drɛ, en te 'o 'sa -fɔ -a 'nɛan dɪ. ¹⁰ En te 'o -wee fɛ -tu crin wu dɪ. 'Pian 'o yɪɛ 'trɔɔa 'wɪ "yi "drɛdɪ da. 'O drɛ zɪ yɪ pɛɛnɔn man -e minnun 'o Bali nen -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ -yɛɛ 'wɪ "paadɪ -sɪ -fɔ.

¹¹ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a 'bɔ nen 'i 'cin -tɔ minnun ji, kɔɔ Bali 'yɛɛ "yi "nen e cɪ blamin pɛɛnɔn 'si 'wɪ 'ji vɛ -a bɛ -a ta 'bɔla. ¹² En -yɛɛ "yi zɪɛ -yɛɛ "paaman -kaa 'ji 'nan, -kaa 'si 'wɪ pɛɛnɔn nen e 'ka Bali ci 'sɔ wɪ -a dɪɛ -a -sru! En 'nan -kaa 'si blamin ci 'sɔ wɪnɪn -sru! Yaa "paaman "nyian 'nan, tu nen -kaa cɪ -ji 'gʊɛ -kaa 'ta wu -kaa 'fli 'kundɪ -a 'wɪ pɛɛnɔn 'ji, en -kaa 'wɪ nen e cɪ 'kpa bɛ -a drɛ, en -kaa 'yɾa -tɛ Bali man! ¹³ -Kaa drɛ zɪ, te -kaa ci "nran yɪ -dan bɛ -a man -pɛan. Yɪ zɪɛ -a da nen -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Zozi Crizi nen -cee Bali -dan a bɛ, e -taa 'yɛɛ 'tɛ 'san -a. ¹⁴ E wɪ "man en e -kaa 'lɛji -ka 'wɪ. Yaa drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa 'si 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn 'le nɔanba -ji. En "nyian 'nan -e 'e -kaa drɛ minnun 'saun nen o cɪ 'e 'saza 'le vɛ -a bɛ waa. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e -kaa kɔn minnun nen o cɪ 'o kɔaladɪ 'wɪ "yi "drɛdɪ man bɛ waa.

¹⁵ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ -a 'bɔ nen 'i "paa minnun ji! 'I 'pla -wɪɛ 'wɪ 'a, en 'i o "trɔɔn nyuɔn! 'Nyranman zɪɛ -a 'bɔ nen Bali -a -pɛba 'wɪ 'i 'bɔ. Te 'i 'fli 'tuɪ -e min -tu 'yɛɪ drɛ 'e 'pela koda dɪ!

Zozi -sru 'ta wudɪ

3 'I -cin -tɔ Zozinɔn pɛɛnɔn 'ji 'nan, 'o 'ta wula minnun tanɔn wei da, en 'wɪ nen waa vɛ bɛ 'o drɛ! En o man 'e 'kɔn 'e wuudɪ tu pɛɛnɔn man 'wɪ "yi "drɛdɪ -a! ² Te 'o min 'tɔ 'tɛ dɪ! Te 'o 'wɪ 'blɪdɪ yɪ "yi "dɪ! 'Pian tu pɛɛnɔn man bɛ, 'o 'kɔn -trɔɔ, en min -tudɪ pɛɛnɔn yɪdɪ "yi 'e 'kɔn o ji!

³ Fɛ nen maan vɛ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -kaa 'bɔ 'gʊɛ 'e tɛdɛ bɛ, te -ka'a 'wɪ 'tɔ wɪ dra dɪ, en te -ka'a yɪɛ 'ka 'naan min man dɪ. En "nyian bɛ -kaa yɪ -tɛala 'wɪ nen e 'ka 'wɪ tugli 'a dɪɛ -a da. En te -kaa ya fɛ -tu -tudɪ pɛɛnɔn yɪdɪ "yi "le nɔan -a 'lee blamin ci 'sɔ wɪnɪn 'tɔ 'tudɪ pɛɛnɔn 'le nɔan -a. Te -kaa nyannen drɛdɪ ye "yi, en te -kaa min lɔ

fɛ ye "yi "le 'e drɛ -cee vɛ -a. Te -kaa "naan min man, en minnun "naan -cee "man.

⁴ 'Pian zɪ -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Bali 'yɛɛ "yi 'lee 'yɛɛ min yɪdɪ "yi "ta 'bɔla bɛ, ⁵ -a -nan nen e -kaa 'si 'wɪ 'ji. Ya'a drɛɛ 'nan 'wɪ "yinun nen -kaa drɛ bɛ -a man nen dɪ, 'pi-an -kaa nyrinda 'bɛ 'sɛn "da. E -kaa ya 'e 'pee Bali lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a 'nan -e -kaa drɛ min -trɛ -a. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya "le -kaa -sruɪ -le 'wɪ 'zɪ. ⁶ 'Wɪ 'kpa Bali -ta 'yɛɛ lei 'saun 'a -cɛɛ. E ciɪla -kaa 'sizan 'wɪ 'ji Zozi Crizi -va, en e -ta -a 'e 'ciɪladɪ "da. ⁷ Bali -le 'yi "le "wɛan bɛ, e -kaa drɛ min tugli 'a 'e 'lɛ. -Yɛɛ "wɛan -a -cin a -kaa 'ji 'nan 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, yaa -nɔan -cɛɛ.

⁸ 'Wɪ zɪɛ, e ya 'wɪ tugli 'a, en e ya "le min 'e yɪ -tɛra "da "fo! An ya "vale 'i 'tɔ 'wɪnɪn zɪɛ -a da 'kpa tugli, -e minnun nen o yɪ -tɛra Bali da bɛ, 'o yɪɛ -trɔɔa 'wɪ nen e cɪ "yi "bɛ -a drɛdɪ da 'kpa tugli. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ "yi, en -yɛɛ "paa min va.

⁹ 'Pian -sa -fɔdɪ nen ya'a 'wɪ 'paa "va "min lɛ dɪɛ 'i "paala "man! En Zuif 'nɔn tranun kluda wɪ 'lee Moizi -le -pei -tɔ wɪnɪn bɛ, te 'i 'wɪ 'blɪ "da "dɪ, en te 'i -sa -fɔ "da "dɪ! 'I "paala "man, kɔɔ e ya 'wɪ "tun "a. ¹⁰ Min nen -yɛɛ 'wɪ "paadɪ min "cɛan 'e cin man bɛ, 'i 'wɪ 'pla -yɾɛ! -Te yɪa 'pla -yɾɛ 'e 'pa -a -tu, en yɪa drɛ 'e 'pa -a "fli, te ya'a maan "yi "dɪɛ, 'i -nyran si -sru. ¹¹ Kɔɔ yɪa -tɔ "men 'nan, min zɪɛ 'e 'fli 'si -si tugli da. 'Wɪ 'wɪdɪ "drɛzan nen, en 'e 'fli 'pla Bali -le nyran -blɪdɪ wɪ.

Pɔl 'wɪ 'nyranman 'vɪ

¹² -Te Atema nen, en -te Tisik nen, tu nen an o -tu "paa -sia 'yɪɛ bɛ, 'i man -wɛɛ -e 'i 'bɔ "nyɪandɪ 'an man Nikopoli. 'Fla zɪɛ -a da nen an tu -wɪdɪ "nen min 'ka 'kolaman -e 'e 'ku 'ta wunan dɪɛ -a dra.

¹³ Tit, 'i yɾa 'si! 'I 'pa Zena 'lee Apolo -va -wee -kudɪ 'ta wunan -ji! Te fɛ -tu 'e klɪ o man dɪ! Zena 'bɔ a min nen min -fɔa -a -sru -e 'e min 'lɛji wɪ -blɪ bɛ -a. ¹⁴ En -kaa "buɪ Zozinɔn "nyian bɛ, e ya "le "o 'wɪ "yi "drɛdɪ -tranla fɛ nen -a 'wɪ a min man bɛ, -a -nɔndɪ -a -yɾɛ! -Te o ya 'wɪnɪn zɪ -a drenan bɛ, te o 'ka 'trɛda 'e "tun "dɪ.

¹⁵ Minnun pɛɛnɔn nen ku cɪ waa 'gʊɛ, wei 'tɔ bo. En minnun nen o 'ku ye "yi te o yɪ -tɛala Bali da bɛ, 'i o 'tɔ bu.

Bali -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

Filemɔn

1 'An 'kɔ Pɔl bɛ, Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ man nɛn an ya -pu 'kuin. Mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ 'ku 'vale -kaa "buɪ Zozizan Timote -a.

Kua cɛn -tɛ 'i 'kɔ Filemɔn lɛ. I ya 'kue min 'kpa -a, ɛn i Bali -le 'nyranman "paa 'le 'kue 'wɪ 'zʊ. Kui 'tɔ bo. ² ɛn e ya "nyian -kaa "blu Zozizan Apia -le vɛ -a, kua 'tɔ bo. ɛn e ya "nyian Azip nɛn e ci -kuli -tuwli zɛ -a man "le 'kue 'wɪ 'zʊ bɛ, -yee vɛ -a. Kua 'tɔ bo. ɛn e ya "nyian Zozinɔn nɛn 'o cin ye 'i 'kɔ Filemɔn -le 'kuin bɛ, -wee vɛ -a. Ku 'o 'tɔ bo.

³ -Kaa "tɪ Bali 'lee -kaa san Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fudɪ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ.

Pɔl Bali tru 'ba Filemɔn lɛ

⁴ Filemɔn, -te an ya Bali tru 'banan 'yie bɛ, tu pɛɛnɔn man te an Bali muo -fɔa. ⁵ Kɔɔ 'yie yi -tɛradɪ Minsan Zozi da, 'lee 'yie Zozinɔn yɪdɪ "yi "bɛ, -a 'wɪ -sɛanla 'an da 'gʊ. ⁶ -Yee "wɛan -te an ya Bali tru 'banan bɛ, maan laabo -yɔɔ 'nan, 'yie yi -tɛradɪ Zozi da bɛ 'yei "koe "tɔ 'i da 'padɪ -a Zozinɔn 'va. "Yi 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn nɛn o drɛ -cee vɛ -a -kaa drɛ Crizi -le vɛ -a -le "wɛan bɛ, 'i -kɔnɛn "yɪ! ⁷ 'An "buɪ Zozizan, 'yie min yɪdɪ "yi "nɛn yia drɛ ɛn Zozinɔn 'ci yɔa "tra "bɛ, e ci "nɔn -nɔn 'mɛn -dan, ɛn yaan "koe "tɔ 'an da.

Pɔl Filemɔn -le nɔn 'li 'e da -yɛ

⁸ Filemɔn, 'wɪ nɛn kɔ 'i drɛ bɛ, Crizi -a -si -nɔn 'mɛn -e 'an 'tɔ 'i man -sa -a, 'nan 'i drɛ. ⁹ 'Pian min yɪdɪ "yi "le "wɛan bɛ, toba -ji nɛn an -ciala. 'An 'kɔ Pɔl bɛ, an drɛ ce-je, ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ man nɛn an ya -pu 'kuin 'gʊ. -Yee "wɛan 'i 'wɪ 'mɛn toba 'gʊɛ -a man! ¹⁰ Toba zɛ -nyɛn 'yie nɔn Onezi -le 'wɪ 'a. -Pu 'kuin 'gʊ nɛn an Zozi 'le 'wɪ 'vɪ -yɛ, ɛn e wɪ "man. E drɛ 'sien "le 'an 'kɔn -ji nɛn -le 'wɪ 'zʊ. ¹¹ 'Wɪ 'kpa, maan -tɔa 'nan, 'e tɛdɛ bɛ Onezi 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'yie. 'Pian 'bɛ nɛn 'gʊɛ, e drɛ min nɛn e -kɔlaman e "paa 'ku 'va 'kpa bɛ -a.

¹² E drɛ 'sien "le 'nan 'an 'man mɛn -tu -le 'wɪ 'zʊ. An "ta -a lia 'e da 'yie. ¹³ 'Bɛ nɛn an ya -pu 'kuin Zozi Crizi

-le 'wɪ 'nɔnɔn vɪdɪ man 'gʊɛ, an ya "vale 'e 'fʊ 'an "srɔn 'gʊ, te e "paa 'an 'va "le 'yie ci -a drɛnɔn. ¹⁴ 'Pian an 'ka "vale 'nan 'an 'wɪ zɛ -a dra, te 'yie "cɛɛ -si -nɔn 'mɛn dɪ. An ya "vale 'nan, -te i "ta 'wɪ "yi "dra 'mɛn bɛ, 'e 'si 'i 'kɔ 'a, 'pian te 'e drɛ 'nan 'an 'tɔ 'i man -sa -a dɪ.

¹⁵ -A -mie dra bɛ, Onezi -tɛ -ji 'i 'lɔ tu "wɛnɛn 'a 'nan, -e 'lu nɛn e "ta -a wo bɛ, 'e 'fʊ 'i 'va 'li "fo "le vɛ -a. ¹⁶ Fɛ nɛn maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, 'bɛ nɛn 'gʊɛ Onezi 'ka "nyian 'i 'lɔ "le nɔn "tun "le 'wɪ 'zʊ dɪ. 'Pian -a 'yi "mlian min lɔ nɔn da, kɔɔ e drɛ 'sien 'i "buɪ Zozizan nɛn yia ye "yi "bɛ -a. Onezi -nan wɪ a 'an man 'kpa tɔglɪ, 'pian maan -wɛɛman 'nan 'yie vɛ 'e 'ciɪla "da! Kɔɔ 'i 'lɔ min nɛn ɛn e drɛ "nyian 'i "buɪ Zozizan 'tu -a.

¹⁷ An ya 'i "buɪ Zozizan 'tu -a, mɛin tru "baa 'nan Onezi "ta "lo "bɛ, 'i 'kun 'i 'pɛ "fli "a, "le zɪ yia dra paan 'mɛn bɛ -yee 'wɪ 'zʊ! ¹⁸ 'Wɪ oo 'wɪ nɛn yaa drɛ 'yie bɛ, 'yian 'pɛn -a! ɛn te 'yie fien nɛn "da oo, 'yian 'pɛn -a! ¹⁹ 'Wɪ nɛn an "ta 'bɛ ve 'yie 'gʊɛ, mɛɛn 'bɛ cɛn -tɛa 'an 'fli -a. Maan ve 'yie 'nan, maan 'lɛji bɔala 'yie. 'Pian -a -cin 'e 'kɔn 'yie 'ji 'nan, 'mɛn fien a 'i da "nyian, kɔɔ 'mɛn "wɛan nɛn i 'belidɪ 'yɪ.

²⁰ 'An "buɪ Zozizan, mɛin tru "baa 'nan, 'wɪ "yi "nɛn maan laabo 'i 'lɔ bɛ 'i drɛ Minsan 'tɔ 'ji. Ku ya Zozinɔn 'a, -yee "wɛan 'i yɔa 'si, 'i 'ci "nrandɪ -nɔn 'mɛn 'wɪ zɛ -a drɛdɪ -a. ²¹ An 'fluba 'gʊɛ -a cɛn -tɛ 'yie, kɔɔ an yi -tɛala 'i da 'nan, 'wɪ nɛn maan laabo 'i 'lɔ bɛ yia dra. 'Wɪ 'kpa, maan -tɔa 'nan, i -taa -a drɛɛ e -ciala "da.

²² 'Wɪ nɛn 'bɛ ci 'an 'kɔ 'le vɛ -a bɛ, -nyɛn 'gʊ. Maan laabo 'i 'lɔ 'nan 'i 'kɔn "bu "tu man drɛ 'an nyinnan -a, kɔɔ -a -cin a 'an 'ji 'nan, 'cee Bali tru 'badɪ -le "wɛan bɛ, Bali "we "man -e 'o 'si 'an man, te an "ta "lo 'ka 'va nun.

²³ Epafra "e 'nan, 'yei 'tɔ bo. Zozi Crizi -le 'nyranman 'padɪ -le "wɛan kʊɛ ci -a -pu 'kuin 'gʊ. ²⁴ Mark 'lee Ariza 'lee Dema 'lee Luk nɛn, o "paa 'an 'va Bali -le 'nyranman 'panan bɛ, o 'nan, 'wei 'tɔ bo.

²⁵ Minsan Zozi Crizi -le "yi 'e 'kɔn 'ka pɛɛnɔn 'va!

Ebre

Bali 'e 'fli koch minnun le 'e 'pu -a

1 'Li 'e tede be, Bali ciula 'e 'lewei vlnon 'va, en e 'wl tin 'ba -kaa tranun le. E 'wl tin 'ba -wle 'e 'pa -a "ka-ga, en e ciula 'pe "kaga "ji te yaa tin "baa -wle. 2 'Pian tu -nyranman nen -kaa ci -ji 'guε, Bali 'e 'fli koch -ceε 'e 'pu -a. Bali ciula "va, en e fe pseenon dre. Fe pseenon 'bɔ zle Bali -a -nch -yre -yee ve -a. 3 Bali -pu zle, -yεε Bali -le -dan koch -ceε, en e Bali 'sia -pe pseenon 'ji. 'Pleble nen -a wei -bɔ be -yεε -maan labli 'lee 'tre a -nan tian. -A -pu -towler zle -yεε 'tre danon pseenon 'le 'wl 'wliɔ fui, en e -ku -nyenlea Bali nen 'pleble pseenon 'san -a be -a -pe "yi "da laji lou.

Bali -pu a -dan

4 Bali -pu zle -a -dan "mlian Bali -le 'pasianon pseenon nen laji be o da. Koch 'bɔ -dan nen e "mlian o pseenon 'le ve da be, -a 'bɔ nen Bali -a -nch -yre. 5 Maan ve zle 'nan -e 'wl nen 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji be, -a -cin 'e -trɔa 'ka 'ji. Koch e ya 'e 'cren -tedt 'nan:

«Yie ci 'men 'nen 'a,
-e 'e 'sia ceεgu man be
an dre 'i "tu "a.»En "nyian 'nan:

«An -kɔan -a "tu "a,
en e -kɔan 'an 'pu -a.»'Wl zle Bali 'ka tian 'li -a vle 'yee 'pasiazan -tu man "fo "dɔ. 6 En "nyian be Bali -taa 'yee 'nen flin 'pale -sia 'treɔa 'e 'pee. 'Wl nen 'e 'cren -tedt tu zle -a -ji 'wl 'a be -nyren 'gu.

«Bali 'e 'nan 'yee 'pasianon pseenon nen laji be
'o "po koch "wlu, -e 'o bɔ!» 7 'Wl nen Bali -le 'pasianon nen laji be -wee ve -a be, -nyren 'gu.

«Bali 'yee 'pasianon dre
"le fulb 'pleble 'zu,
en e 'e 'sunon dre
"le 'te nren -le 'wl 'zu.» 8 'Pian 'wl nen Bali -a 'vl 'e 'pu man be, -nyren 'gu. E 'nan:

«I ya Bali -a,
en 'yie mingonnen -blɔɔ 'leda "ka "dɔ.
'Wl tɔglɔ dreɔ -a nen
i mingonnen -ble 'yie minnun da.

9 Yi'a 'wl 'wliɔ "dreɔ ye "yi "dɔ,
'wl tɔglɔ dreɔ nen yia ye "yi.
-Yee "wean 'an 'bɔ nen 'yie Bali -a be,
mein 'si "va,
en ci "nrandɔ nen e "mlian
'i bɔenun pseenon 'le ve da be,
maan -nch 'yie.» 10 En Bali -a 'vl "nyian 'e 'pu man 'nan:
«I ya Minsan -a.

Fe pseenon dreɔ pou sianan "be,
i 'tre dre, en i labli dre.

11 'Tre 'lee labli 'nyan tu a,
'pian "i "ya wo -nan 'li 'trilii.
-Te sɔ 'mɔn be, e sreman.

'Wl 'towler zle,
-yεε dra 'tre 'lee labli le.

12 -Te sɔ 'mɔn be,
waa ta -fɔkman sɔ -tre -a.

'Wl 'towler zle,
-a 'bɔ nen yia dra 'tre
'lee labli le.

'Pian 'yie ve be,
i -fo -nan 'li 'trilii,

en 'yie 'belidɔ 'leda "ka "dɔ.» 13 'Wl nen Bali 'ka tian 'li -a vle 'yee 'pasianon nen laji be -a -tu le dte, yaa 'vl 'e 'pu le. Yaa 'vl -yre 'nan:

«I 'nyran 'an 'pe "yi "da!
'I 'fu -nan zle, -trilii

-e 'an 'cen 'i 'nanmannon 'klɔɔ man.» 14 Bali -le 'pasianon nen laji be -wee ve a "me 'kɔ? O ya Bali 'sunon 'a, en Bali o "pa -sia 'nan 'o 'pa minnun nen Bali o "sia 'wl 'ji be o va.

'Wl nen Zozi -a 'vl be, te 'ka -fɔla 'ka "trɔen -sru "dɔ!

2 Bali -pu -dan "mlian Bali -le 'pasianon nen laji be o da. -Yee "wean 'wl pseenon nen -kaa 'man -yee 'wl 'a be, e ya "le -kaa yie -trɔa "da, -e -kaa vle -kaa 'si -si tɔglɔ da dɔ! 2 -Kaa -bɔ 'nan, 'wlnun nen Bali -le 'pasianon nen laji be waa 'vl 'li -kaa tranun le be, Bali -a "va 'nan 'o 'ta wula "da. 'Pian min nen ya'a 'ta wulea "da "dte, Bali 'wl "nen koch -a san le. 3 'Wl 'towler zle, -yεε bɔa "nyian min nen ya'a 'wle "man -e Bali 'e 'si 'wl 'ji dte -a man. Bali 'wl "nen -kɔkman -yre, e -ciala "da. Zozi nen Minsan a be, -yεε 'vl 'e tede 'nan Bali min "sia 'wl 'ji. Minnun nen o 'wl zle -a 'man be, waa 'vl -ceε 'wein 'nan 'wl 'kpa nen. 4 En 'wl nen waa 'vl be, Bali 'bɔ -a -ci koch 'nan 'wl tɔglɔ nen, koch e ciula o va, en o -ce srɔn "wl -dandannun 'lee 'lebo "fɔ wl 'bɔ 'tudu pseenon dre. En "nyian be, "yi 'bɔ 'tudu pseenon nen Bali lei 'saun -a -nch "min le be, Bali -a pli o man 'e 'ci 'sɔ 'a.

Zozi 'va nen min "sia 'wl 'ji

5 'Tre -tre nen e -taa "be, kua -nan wl 'vl 'ceε. 'Ka -bɔ 'nan 'tre zle, Bali -le 'pasianon nen laji be -weε "ceε "paala dɔ. 6 'Wl nen 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji be, 'ka 'ci "nɔn "da. E ya 'e 'cren -tedt fe -tu -nan 'nan:
«-Me "nen blamin -a,

en 'i 'bɔ Bali,
 'i 'ci "nrɔnman "da?
 En -mɛ "nen Blamin -pɪ -a,
 en 'i 'bɔ Bali,
 -a -nan wɪ a 'i man?
 7 I Blamin -pɪ drɛ "wɛnnɔn
 'yie 'pasianɔn nen laji bɛ
 o man tu "wɛnnen 'a.
 "Bɛ -sru, i 'tɔ -dan nɔn -yrɛ,
 en yia 'tɔ wɪ.

8 Yia -tɔ mingɔnɔn -a fɛ pɛɛnɔn da.»-Te waa 'vɪ 'nan
 Bali Blamin -pɪ -tɔ mingɔnɔn -a fɛ pɛɛnɔn da bɛ, fɛ -tu
 'ka 'e 'sidɪ "va "fo "dɪ. 'Pian ka'a 'wɪ zɪɛ -a -kɔnɔn 'ye tu
 'gʊɛ -a -ji dɪ. 9 'Wɪ nen -cɛɛ -tɔa "bɛ, -nyrɛn 'gʊ. Bali Zozi
 drɛ "wɛnnɔn 'yee 'pasianɔn nen laji bɛ o man tu "wɛn-
 nen 'a. Bali ci a "yi "le "wɛan e 'wɪ zɪɛ -a drɛ, 'nan -e Zozi
 'e 'ka blamin pɛɛnɔn 'lɛji. 'Bɛ nen 'gʊɛ -kaa -tɔa "mɛn
 'nan, Bali 'tɔ -dan -nɔn -yrɛ, en yaa 'tɔ wɪ, -a yra nen
 yaa 'yɪ -kaa man bɛ -yee "wɛan.

10 'Wɪ 'kpa nen, Bali nen e fɛ pɛɛnɔn drɛ, en -yɛɛ
 -maan e ya -nan tian bɛ, e ya "va 'nan 'yee 'nɛnnun "ka-
 ga 'o 'yee -dan ci yɪ. -Yee "wɛan yra yɪdɪ man bɛ Bali
 Zozi drɛ min tɔglɪ 'a, 'nan -e 'e Bali va -si 'lɛ 'su minnun
 lɛ. 'Wɪ nen Bali ci "va "bɛ -nyrɛn zɪɛ.

11 Zozi nen e blamin -le 'wɪ 'wɪdɪ fui bɛ, -a "tɪ "nen Bali
 -a. En minnun nen Zozi 'wee 'wɪ 'wɪdɪ fui bɛ 'o "tɪ "dra
 -tuwɪ 'o 'vale Zozi 'a. -Yee "wɛan Zozi 'ka 'yra tɛa o
 laabudɪ -a 'e "buunun dɪ. 12 Kɔɔ yaa 'vɪ Bali lɛ 'nan:

«Mɛin 'nan wɪ ve 'an "buunun lɛ.
 Mɛin 'tɔ dra -dan minnun pɛɛnɔn nen
 o drɛ 'yie vɛ -a bɛ o yie man.» 13 En yaa 'vɪ "nyian 'nan:
 «'Mɛn yi -tɛradɪ pɛɛnɔn a Bali da.»Yaa -tɔ "nen "nyian
 -a vɪdɪ -a 'nan:
 «Maan nen 'gʊ,
 kʊɛ ci 'nɛnnun nen i o -nɔn 'mɛn bɛ waa.»

14 'Nɛnnun zɪɛ o o -ya blamin -a. En -kaa -tɔa 'nan, yi
 -tu bɔa "bɛ -e blamin 'e 'ka Satan -le 'plɛblɛ a blamin da
 -le "wɛan. 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nen o Zozi 'ya blamin -a,
 en e -ka yiba "plan da, 'nan -e 'e Satan -le 'plɛblɛ 'lɛ 'ka.

15 E drɛ zɪɛ 'nan -e minnun nen -wee "kɪdɪ -ka 'bɔ -le
 "wɛan o ya Satan -le nɔnɔn a bɛ, Zozi 'e 'o 'si Satan -lɔ
 nɔnɔn -a -ji.

16 Maan 'nan 'an ve 'cɛɛ 'nan, Bali -le 'pasianɔn nen laji
 bɛ, o va 'padɪ -le "wɛan "cɛɛ Zozi 'ta dɪ, 'pian e -ta 'palɛ
 Abraam kluda 'nɔn 'va. 17 -Yee "wɛan nen Zozi drɛ
 blamin -a. E drɛ zɪɛ 'nan -e 'e -kaa blaminɔn 'sia -pɛ
 pɛɛnɔn 'ji. 'Nan -e 'e -kɔla "dredɪ -a Bali -panzan -dan
 nen minnun nyrinda -sɛan "da en 'e 'ta wɪla Bali wei da
 bɛ -a. E wɪ "man en 'e -ka 'nan -e minnun pɛɛnɔn 'o drɛ
 'saun Bali 'lɛ. 18 Zozi 'kɔlaman 'padɪ -a -kaa 'va, kɔɔ yra
 yɪdɪ nen e bɔa -kaa man bɛ, e 'kɔ -yee "man. En "nyian
 Satan nen e -kaa man -taan "bɛ, e -yee "man -tan.

Zozi -dan "mlian Moizi da

3 'An "buɪ Zozinɔn, ka drɛ Bali -le vɛ -a, kɔɔ Bali 'ka
 'si "va 'nan -e 'ka 'ku laji. -Yee "wɛan 'ka 'ci "nrɔn
 Zozi da. Bali -a 'pa 'sia 'treda, en -yɛɛ drɛ -cee Bali -pan-
 zan -dan a. -A 'bɔ 'le 'wɪ nen -kaa ve minnun lɛ. 2 Bali

Zozi 'si "va en yaa drɛ 'a. Zozi 'ta 'wɪla -a wei da. 'Wɪ
 'tuwɪ zɪɛ -a 'bɔ nen Moizi -a drɛ 'li. E 'ta 'wɪla Bali wei
 da, te -yɛɛ ci Bali -le minnun 'lɛzan 'a. 3 'Pian Zozi -dan
 "mlian Moizi da. -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, min nen e 'kɔn
 'tɔ bɛ, -a 'tɔ "we e "mlian 'kɔn 'bɔ nen yaa -tɔ bɛ -a da.
 4 En "nyian bɛ, 'kɔn 'tudu pɛɛnɔn nen 'treda bɛ, blamin
 'bɛ -tɔ, 'pian Bali 'bɛ fɛ pɛɛnɔn drɛ.

5 'Li bɛ, Moizi a Bali 'suzan "tun "a Bali -le minnun yei.
 E 'ta 'wɪla Bali wei da, en 'wɪ nen Bali "ta -a dra bɛ, -a
 'bɔ nen yaa ve Bali -le minnun lɛ. 6 'Pian Crizi -le vɛ bɛ,
 Bali -pɪ nen, en Bali 'yee minnun pɛɛnɔn 'pɛba 'wɪ -yrɔ.
 -Kaa ya Bali -le minnun -a, 'pian e ya 'nan te -kaa 'pɛ
 -sru 'e 'tɔa dɪ, en -kaa yi -tɛra Minsan da ci "nrandɪ -a.

Bali -le minnun 'o "trɔɛn -tɔa Bali wei lɛ!

7 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan nen 'ka "trɔɛn "tɔ 'wɪ nen Bali lei
 'saun -a 'vɪ bɛ -yrɛ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji
 'nan:

«-Te cɛɛgʊ nen
 ka ci Bali wei mannan bɛ,
 8 te 'ka "trɔɛn "yuyʊ 'tan dɪ!
 Te 'ka 'wɪ drɛ
 "le 'ka tranun -le 'wɪ 'zu dɪ!

Te o ya "bui "da bɛ,
 'o 'ci -tɔ lou 'an man,
 en waan 'le wɛɛla.
 9 An 'wɪ "kaga drɛ 'o yie man
 lɛ -fuba sinjen wɪ paan "le 'nan -e 'waan 'tɔ vɪ,
 'pian 'bɛ 'nan nen 'o 'ci -tɔ lou 'an man,
 en waan 'le wɛɛla.

10 -Wee 'wɪ dredɪ 'an 'ci sɛɛ,
 en maan 'vɪ 'an 'fli lɛ 'nan:
 «Tu pɛɛnɔn man bɛ
 -wee -wulo -ji "nrɔndɪ o "sia 'an man -kɔɔbli.
 -Si nen an ci -a -kɔɔnnan -wɛɛ "bɛ,
 o 'ka 'bɛ 'va dɪ.»

11 -Yee "wɛan 'bli 'fɔ 'an 'ji o man,
 en an -tɔ "da 'nan:
 «Fɛnan nen maan 'pla -wee 'flinla "nan "a bɛ,
 wa'a bɔa -nan 'li "fo "dɪ!»

12 'An "buɪ Zozinɔn, 'ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! Min -wɪdɪ
 "nen ya'a yi -tɛala Bali da dɪ, -e 'e 'si Bali -sru "bɛ, te 'e
 'kɔn 'ka yei "dɪ. 13 'Pian yi -tudu pɛɛnɔn man bɛ, 'ka cin
 "koe "tɔ 'ka da! 'Wɪ nen Bali -le 'fluba -a 'vɪ 'nan, -te
 cɛɛgʊ nen ka ci Bali wei mannan bɛ, -te e ya tian 'cee
 vɛ -a bɛ, 'ka cin "koe "tɔ 'ka da! -Te ka ya 'wɪ zɪɛ -a drɛ-
 nan bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ 'ka 'kɔlaman min -tu man yɪdɪ -a 'ka
 yei -e -a san 'e "trɔɛn "yuyʊ 'tan Bali va dɪ. 14 Fɛ nen
 maan ve zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, -te -cee yi -tɛradɪ Bali da -ji,
 -kaa 'pɛ -sru 'ka tɔale dɪ -trilii en -kaa 'le 'sran bɛ, te -kaa
 'vale Crizi -a -cɛɛ 'ta 'wɪla. 15 Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali
 -le 'fluba 'ji 'nan:

«-Te cɛɛgʊ nen ka ci Bali wei mannan bɛ,
 te 'ka "trɔɛn "yuyʊ 'tan
 "le 'ka tranun -a drɛ "bui "da bɛ
 -yee 'wɪ 'zu dɪ!»

16 Tu zɪɛ -a man bɛ, -tunun lɛ nen Bali 'wɪ tin 'ba, "bɛ
 -sru en 'o 'ci -tɔ lou Bali man? Minnun pɛɛnɔn nen Moizi

o 'si ncanba -ji Ezipti be o nen. ¹⁷ En "nyian -ttun man nen Bali ci sre le -fuba sinjen wlu? Minnun nen o 'wl 'wliđu dre en o kaa "bui "da be o nen. ¹⁸ Bali -t "da 'nan: «Fenan nen maan 'pla -wee 'flinla "nan "a be, wa'a bca -nan 'li "fo "d!»-Tunun -le 'wl nen Bali -a 'v? Minnun nen o Bali wei -f'la 'o "trcen -sru "be o nen. ¹⁹ 'Wl pæenon nen e 'bca -kaa tranun man zle, yaa -kcn-man -cæe 'nan, wa'a yi -tæle Bali da d -le "wean, wa'a bcle fenan nen Bali -a 'pla -wee 'flinla "nan "a be, -a -nan d.

4 -Te Bali -a 'v 'nan, e fe -tu -nan 'pla minnun -le 'flinla "nan "a be, -kaa yie 't -kaa fli -va, "kcg -kaa 'va min -tu 'e vule 'e bca 'flinla "nan zle -a -nan d! ² Kca -kaa Bali -le 'wl 'nchnchn 'man "le z -kaa tranun -a 'man "bui "da be -yee 'wl 'zu. 'Pian wa'a 'sile 'wl 'a d, -yee "wean nen wa'a "nen -blle d. ³ -Kaa nen -kaa yi -tera 'wl 'nchnchn zle -a da be, -kaa bca 'flinla "nan "nen Bali -a 'v be -a -nan. Kca yaa 'v -kaa tranun "le "man 'nan: «'Bli 'f' an 'ji o man, en an -t "da 'nan: «Fenan nen maan 'pla -wee 'flinla "nan "a be, wa'a bca -nan 'li "fo "d!» »'Flinla "nan zle Bali -a 'pla 'li 'e 'cen tu nen e 'tre 'lee la dra be -a man. ⁴ Kca e ya 'e 'cæn -tæd Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Zl Bali fe pæenon dre yi -tudu 'shædu be, -a 'sravlizan da be, en e flinla.» ⁵ 'Pian 'fluba nen -kaa 'sia -a ta vnan 'gæ, e ya 'e 'cæn -tæd 'nan:

«Fenan nen maan 'pla -wee 'flinla "nan "a be, wa'a bca -nan 'li "fo "d!»

⁶ -Kaa tranun nen o Bali -le 'wl 'nchnchn 'man 'e tæde be, wa'a 'ta wulea "da "d, -yee "wean nen wa'a bcle 'flinla "nan zle -a -nan d. 'Pian Bali a "va 'nan minnun 'o 'bca -nan. ⁷ -Yee "wean e yi -tu kcn minnun le "nyian. Yi zle yaa 't 'pa cægu. Le "kaga "be -sru Bali ciula David -va en e yi zle -yee 'wl 'v. Yaa 'v 'nan:

«-Te cægu nen ka ci Bali wei mannan be,

te 'ka "trcen "yuyu 'tan d!» ⁸ -A -cin 'e 'kcn 'ka 'ji 'nan, Zozue 'bca -kaa tranun -a Kanan 'leglcn 'ji 'vaa "be -sru en David -a 'v. 'Wl zle -yæe -kcnman 'nan 'flinla "nan "nen Bali -a 'v be, -a -nan "cæe Zozue 'bca -kaa tranun -a d. ⁹ -Yee "wean 'flinla "nan "nen Bali -a 'v be, e ya tian Bali -le minnun man -pennan. ¹⁰ Min nen e 'flinla "nan zle -a 'v be, -a san "flin 'yee 'nyranman pæenon 'pad -a "le z Bali flinla yi 'sravlizan da be -yee 'wl 'zu. ¹¹ -Yee "wean -kaa -cee 'pleble pæenon 'sia, -e -kaa bca 'flinla "nan zle -a -nan! -Kaa dre zle, -e min -tu 'e vule 'e 'kcn -kaa yei -e 'e 'wl dre "le -kaa tranun -le 'wl 'zu d. Wa'a 'ta wulea Bali wei da d, en wa'a bcle 'flinla "nan zle -a -nan d.

¹² Bali wei be, fe -tu nen -a yie a "man "be -nyren. -A "koe "a 'e da, en -a 'le a "man 'e "mlin sen 'le "fli "da. -Te Bali 'wl tin 'ba min le be, e -wlamlan min man -wliđu. Min 'wle 'f'nan 'e cin "nen, 'lee min 'wle 'ji -srun, 'lee min lei, 'lee fe pæenon nen min ji be, -a -tu 'ka 'fo "man 'e ycn d. Min -wulo -ji "nrcnd pæenon, 'lee 'wl

ycn d pæenon nen min ji be, Bali wei -a ta bcala 'vaa en e tin -tæa "da. ¹³ Fe -tu "ka -e 'be 'fu 'e ycn d Bali man d. Bali -a pæenon 'nan ye, kca -a ta a 'e 'sid -yæe "fo. 'Wl pæenon nen min -a dre be, Bali le nen yaa -sru "ve.

Zozi 'be -cee 'wl ve Bali le

¹⁴ -Cee Bali -panzan -dan a, e ya Bali "srçn. Zozi nen Bali -p -a be, -nyren. -Yee "wean 'wl nen -kaa yi -tera "da en -kaa ve minnun le be, te -kaa 'pe 'e plu "man "fo "d! ¹⁵ -Te -kaa "koe 'ka -kaa da Bali -sru 'ta wud -a dæ, -cee Bali -panzan zle 'wl nen -kaa man be yaa -tca. Kca Satan nen e -kaa 'man -taan "be, e -yee 'man -tan, 'pian ya'a 'wl 'wliđu "tuwli "drele "fo "d. ¹⁶ -Yee "wean -kaa yi -tera Bali da, -e -kaa -pli -yee mingcnnen pein man. Fe zle -a -nan nen -kaa nyrinta -sæn Bali da, en e "yi "dra -cæe tu nen -kaa 'mæn dre 'nan 'e 'pa -kaa 'va be -a man.

5 Min nen Bali -a "sia "va 'e 'panzan -dan a be, yaa "sia "va minnun yei, 'nan -e min zle 'yee 'su o pæenon 'le ve -a. -Te min 'wl 'wliđu dre 'nan en e -ta -a -nan fe -a be, min zle -yæe -nçan Bali le. ² Bali -panzan -dan 'bca be, minnun nen o 'wl 'wliđu "dra te wa'a -ci tca dæ, e -wee 'wl 'ci maan. Kca tu -mie bca "be, -a 'bca "nyian e 'wl 'wliđu "dra. ³ -Yee "wean e 'yee 'wl 'wliđu "man fe -nçan Bali le, "le z le minnun -le ve dra be -yee 'wl 'zu.

⁴ Min "cæe 'e 'fli -tca Bali -panzan -dan a d. Bali 'bca 'be min -tca 'e 'panzan -dan a "le z -yaa dre Arçn le 'li be -yee 'wl 'zu.

⁵ 'Wl pæenon zle -yæe dre "nyian Crizi -le ve -a. -Yæe "cæe 'e 'fli -tca Bali -panzan -dan a d. 'Pian Bali 'be -tca 'e 'panzan -dan a. Bali -a 'v -yæe 'nan:

«Yie c 'men 'nen 'a, -e 'e 'sia cægu man be an dre 'i "t "a.» ⁶ En Bali -le 'fluba 'ji be, Bali 'wl tin 'ba "nyian fe pee -nan. E 'nan: «'I ya 'an -panzan -a, "le Melcisedek -le 'wl 'zu, en i -fo "a 'li 'trilii.»

⁷ Tu nen Crizi a 'træda be, e Bali tru 'ba 'pleble, te -a yie 'yi -sæn 'e da. En Bali nen e -kçlaman -a 'sid -a -ka 'bca be, ya'a wei 'tuulea nan d, kca Crizi man a 'e wud -e 'e 'ta wula 'wl pæenon nen Bali -a ve be -a da. ⁸ Crizi a Bali -p -a, 'pian yra yud pæenon nen e 'bca "man "be, -yæe 'ta wulad Bali -sru paa "ji. ⁹ Zl Zozi cæen 'wl pæenon 'le scnd man Bali 'le be, -a -nan nen e dre minnun pæenon nen o 'ta 'wula -a wei da be o 'sizan 'wl 'ji -a 'li 'trilii.

¹⁰ En Bali -a dre 'e 'panzan -dan a "le Melcisedek -le 'wl 'zu.

'Cee yi -terad Zozi da 'e 'ku 'e 'le

¹¹ 'Wl zle -a da be, 'wl "kaga "a 'ku 'ji -e 'ku tin 'ba 'cæe. 'Pian -a -ci vud 'cæe be e ya 'pleble, kca ka'a 'wl 'ci maan tada d. ¹² Ka 'mçn Bali -sru 'ta wud -ji paan "le -e te ka dre 'ji ceje, 'pian kaa -kcnman 'nan Bali -sru 'ta wud -ji wl "wenwennennun be, -a 'bca nen min 'e 'paa 'ka 'ji. 'Ka 'fli dra tian "le 'nen 'linennun -le 'wl 'zu, 'nchnchn 'va nen

ka ci, ka'a 'kɔlaman fe 'pleble 'blɔdɔ -a dɔ. ¹³ Min oo min nen e ci 'nɔnɔnɔn 'va be, te -a san a tian 'le 'nen 'linen 'le 'wɔ 'zu. Ya'a 'wɔ 'yi 'lee 'wɔ 'wɔlɔdɔ 'cɛnnan 'e cin man tɔa dɔ. ¹⁴ 'Pian min cejenun 'be, fe 'pleble 'va nen o ci. -Wee 'ta wɔdɔ Bali -sru "be, o 'wɔ "kaga tranla, en o 'wɔ 'yi 'lee 'wɔ 'wɔlɔdɔ 'cɛnnan 'e cin man -tɔa.

6 -Yee "wean -kaa ku -kaa 'le zia, -e 'wɔ nen waa "paaman min ceje ji be, 'ka -tranla! 'Wɔnun nen Bali -sru 'ta wɔdɔ -ji 'wɔ "wenwennennun -a be, 'ka 'be 'tu! 'Wɔnun zɛ -nyren 'gu, min 'e 'si 'wɔ 'wɔlɔdɔ 'dredɔ man -e 'e 'fli -nɔn Bali le, en min 'e yi -tera Bali da, ² en min -batize dredɔ da wɔnun, en min -pe pladɔ min da, en -kanɔn wluandɔ da wɔnun, en tu -fɔla "da "ji Bali minnun -le tin "baa be -a da 'wɔnun. 'Wɔ pɛɛnɔn zɛ, ku 'ka "vale 'ku 'be "paaman "nyian 'ka 'ji dɔ. ³ 'Pian ku ya "vale, -te Bali wɔ "man "be -kaa -ku -kaa 'le zia, -e 'wɔ nen waa "paaman min ceje ji be, 'ka -tranla!

⁴ Minnun nen o 'ta 'wɔla Zozi -sru fɔnɔnɔn, "be -sru 'vaa -e 'o pei 'fɔ "man "be, 'ka 'ci "nɔn o da! Minnun zɛ Bali o man dre 'wein 'yee 'te 'san -a, en e 'yee "yi "nɔn -wɛ. Bali lei 'saun dre -wee ve -a. ⁵ En "nyian be, zɛ Bali wei ci 'kpa be, waa -tɔ. En 'pleble nen Bali -taa 'yee mingɔnɔn -blɛ -a be, weɛ 'tɔ "nyian. ⁶ 'Wɔ pɛɛnɔn zɛ waa -tɔ 'vaa "be -sru en 'o pei 'fɔ Zozi man. Min nen e 'wɔ zɛ -a dre be, -si pee "ka -e 'e 'fli -nɔn Bali le "nyian dɔ. Kɔɔ 'wɔ zɛ -a dredɔ be, yaa -kɔnɔnman 'nan, ya'a Bali -pɔ 'silɛa min -a dɔ, en yaa pɛin "nyian yiba "plan da, te minnun -a "sɔnɔnman.

⁷ -Kaa -kɔn fei nen min -a "paa be, -a man. Laa -fean "man, -e fe 'wɛ nen waa -fɔ fei zɛ -a da be, e 'bɔla "kaga min nen -yee fei ci -a be -yɛ. Tɔɔn te Bali -le -fɛa a 'tre zɛ -a man. ⁸ 'Pian -te fei zɛ lu -wɔlɔdɔ 'be bɔa "da "be, min nen -yee fei ci -a be ya'a "nen 'ble dɔ. -Yee "wean maan ve 'cɛɛ 'nan, min nen e ya "le fei zɛ -yee 'wɔ 'zu be, tu 'ka "nyian -fulɛ "kaga "dɔ, -e Bali 'e tin -te "da -e 'e -nan -nyan 'te 'a.

⁹ 'An beenun, ku 'wɔ 'pla 'cɛɛ 'wɔnun zɛ -a vɔdɔ -a, 'be a zɛ. 'Pian ku yi -tɛala "da 'nan 'cee ve be, ka ya -si tɔglɔ nen min 'sia 'wɔ 'ji "da "be -a da. ¹⁰ Kɔɔ Bali a tɔglɔ, en 'cee 'nyranman nen 'ka "paa be -a -cin 'ka 'saan "ji "dɔ. En "nyian 'cee 'pa nen kaa wo Zozinɔn 'va 'cee Bali yɔdɔ "yi "le "wean be, -a -cin 'ka 'saan Bali ji dɔ. ¹¹ Ku ya "vale 'nan 'ka 'fu 'wɔ zɛ -a dɛnan -trilii, -e 'wɔ nen 'ka yie yra -yɛ "be 'e dre 'cee ve -a "fo. ¹² Ku 'ka "va 'nan 'ka 'pɛ 'e plu Bali -sru 'ta wɔdɔ man dɔ. Minnun nen o yi -tera Bali da, en o -kɔn 'sɔ be, 'o dre 'cee 'wɔ -kɔn "mannɔn 'a! Kɔɔ minnun 'bɔ zɛ, fe nen Bali -tɔ "da 'nan 'e -nɔn "minnun le be, o -taa -a yɛ.

Bali ci 'ka 'limlan dɔ

¹³ Bali -a 'vɔ Abraam le 'nan, 'e "ta fe -tu -nɔn -yɛ, en yaa -ci pɛ wluan 'e 'bɔ 'fli da. Kɔɔ fe -tu "ka -e Bali 'e 'pɛ wluan 'be da, te 'be -dan "mlian Bali da dɔ. ¹⁴ -Yee "wean yaa 'vɔ Abraam le 'nan:

«Maan ve 'yie 'nan,
an -taa "fɛa vɛ 'i man,

en an -taa 'i kluda 'nɔn dreɛ "kaga.» ¹⁵ Abraam 'e -pɔn "sran 'e cin da, en 'wɔ nen Bali -a 'vɔ be yaa man -pen. -Yee "wean "be -sru e dre -yee ve -a.

¹⁶ -Te min "ta 'wɔ 'tu -ji -pɛ wuanla be, fe nen -a -dan "mlian "da "be, -a man nen 'e 'pɛ wuanla. 'Wɔ zɛ -yɛ -kɔnɔnman 'nan 'wɔ tɔglɔ nen yaa 'vɔ, te -sa 'ka "nyian "da "dɔ. ¹⁷ 'Wɔ zɛ -a 'bɔ nen Bali -a dre Abraam le. 'E 'pɛ wluan 'e 'fli da, 'nan -e minnun nen o -taa 'wɔ zɛ -a "nen "blɛ be, 'o -tɔ 'nan 'wɔ 'kpa nen yaa ve. ¹⁸ Bali -a 'vɔ Abraam le 'nan 'e "ta fe -tu -nɔn -yɛ, en Bali 'e 'pɛ wluan 'wɔ 'tuwɔ zɛ -a -ji. 'Wɔ "fli zɛ -a dredɔ -a be, Bali -a kɔn -cɛɛ 'nan -te 'e 'wɔ 'vɔ be, 'e 'ci 'ka 'limlan 'li "fo "dɔ. En ya'a 'kɔlaman -e 'e 'wɔ 'sɛn dɔ. 'Wɔ zɛ e ya "le -e -kaa "koe "tɔ -kaa da, -e 'wɔ nen -kaa yie yra -yɛ "be -kaa man -pen. ¹⁹ 'Wɔ nen -kaa yie yra -yɛ "be, 'wɔ wɔ "cɛɛ dɔ, en -yɛɛ -maan -e -kaa tɔ 'pleble. Zozi le nen -kaa yie yra, en -yɛɛ wɛ fenan nen Bali ci be -a -nan. ²⁰ Fe zɛ -a -nan nen Zozi -trɔa -kaa 'le, 'nan -e 'e 'pa -kaa 'va. Kɔɔ -yɛɛ dre -cee Bali -panzan -dan a, "le zɛ Melcisedek ci Bali -panzan -a 'li be -yee 'wɔ 'zu. En e -fo -a 'li 'trilii.

Melcisedek -le 'wɔ

7 Melcisedek zɛ e ya Salem 'nɔn 'le mingɔnɔn -a, en e ya Bali nen fe pɛɛnɔn 'ta lou "be -a -panzan -a. Tu nen Abraam "sia mingɔnɔnɔn 'klɔnɔn, en e ya -tanɔn be, -a -nan nen Melcisedek -ku -a 'le, en e -fɛa 'vɔ "man. ² Fenun pɛɛnɔn nen Abraam -a 'si te e mingɔnɔnɔn klɔ be, yaa -fuzan -nɔn Melcisedek le. Melcisedek -ci nen 'nan, mingɔnɔn nen e 'wɔ tɔglɔ dra. En "nyian be, e ya Salem 'nɔn 'le mingɔnɔn -a. -A -ci nen 'nan, mingɔnɔn nen e -fudɔ -trɔa -nɔn "min le. ³ Min -tu 'ka Melcisedek "tɔ 'tɔa dɔ, en min -tu 'ka -a "bɔ 'tɔa dɔ, en min -tu 'ka -a tra -tu tɔa dɔ. Min -tu 'ka -a -yadɔ 'lee -a -kadɔ tɔa dɔ. -Yee 'wɔ dre "le Bali -pɔ -le ve dre be -yee 'wɔ 'zu, e -fo Bali -panzan -a 'li 'trilii.

⁴ Melcisedek -le -dan nen, e ci -a 'li be, -kaa ci "nɔn "da! Abraam 'bɔ nen e ya -kaa tra tɛde -a be, fenun pɛɛnɔn nen yaa 'si mingɔnɔnɔn lɔ be, yaa -fuzan -nɔn -yɛ. 'Wɔ zɛ yaa -kɔnɔnman -cɛɛ 'nan, Melcisedek -dan "mlian Abraam da. ⁵ E ya 'e 'cɛn -tɛdɔ Bali -le 'flu -ba 'ji 'nan, Levi kluda 'nɔn nen Bali -pannɔn 'a be, 'o fe -fuzan 'si Izrael 'nɔn 'lɔ. Levi kluda 'nɔn 'lee Izrael 'nɔn be, o pɛɛnɔn a Abraam kluda 'nɔn 'a. ⁶ 'Pian Melcisedek 'ka Abraam kluda min -a dɔ, en -yɛɛ fe -fuzan 'si Abraam -lɔ. En "nyian be, Abraam nen Bali -a 'vɔ 'e 'cɛn 'nan, e "ta fe -tu -nɔn -yɛ "be, Melcisedek -fɛa 'vɔ "man. ⁷ -Kaa -tɔa 'nan min ceje 'be -fɛa ve 'nen "wennɛn man. -Sa 'ka 'wɔ zɛ -a da dɔ. ⁸ Levi kluda 'nɔn 'bɔ nen o fe -fuzan "sia be, blaminun nen waa, o kaa "le -cee 'wɔ 'zu. 'Pian Melcisedek nen e fe -fuzan 'si Abraam -lɔ be, waa cɛn -te 'nan, -a yie a "man 'li 'trilii. ⁹ Levi kluda 'nɔn le nen minnun fe -fuzan -nɔn. 'Pian Levi 'bɔ fe -fuzan -nɔn min le. -Yɛɛ dre -a tra Abraam -le fe -fuzan -nɔndɔ -a Melcisedek le. ¹⁰ Tu nen Abraam fe -fuzan -nɔn Melcisedek le be, te wa'a tian Levi -yale dɔ. 'Pian te Bali -a 'pla 'e 'cɛn 'nan, Levi a Abraam kluda min -a, -yee "wean o -kɔlaman waa ve 'nan Levi 'be -nɔn.

¹¹ Bali -pan nyranman nen waa -כֹּהֵן Levi kluda 'חֹהֵן לֵבֶּ, -yee -maan min 'ta wula Moizi -le -pei -tֹ wunun da, 'pian ya'a 'kolaman -e 'e min dre 'saun Bali 'לֵב דָּ. "Te e min dra 'saun Bali 'לֵב בֶּ, "te Bali 'ka 'talֵב 'e 'panzan pee -a dִּ. 'Pian -kaa 'yִ 'nan, e -ta 'e 'panzan pee -a. 'Bֵב א "le Melcisedek -le 'wִ 'zu, e n e 'ka "le Levi kluda min nen Arֹכֵן -a bֵב -yee 'wִ 'zu dִּ. ¹² Bali -pan nyranman nen Levi kluda 'חֹהֵן -a "paa bֵב, 'bֵב nen 'gֹבֵב Bali -a -pֵב man 'lila. -Yee "wֵבֵב e -pei -tֹ wִ man lila "nyian. ¹³ כֹּכֵב min 'כֹּכֵב nen o -yee 'wִ 'vִ 'gֹבֵב, e 'ka Levi kluda min -a dִּ, e n -a kluda min -tu 'ka tian 'li Bali -pan nyranman 'palֵב dִּ. ¹⁴ -Kaa -כֹּכֵב 'wein 'nan, -kaa san Zozi Crizi a Zuda kluda min -a. E n tu nen Moizi Bali -pannֹכֵן 'le 'wִ ve bֵב, ya'a Zuda kluda 'חֹהֵן 'fֹלֵב "va "dִּ.

¹⁵ 'Wִ 'kpa nen, Bali -pei -tֹ wִ man 'lila. כֹּכֵב Bali -ta 'e 'panzan pee -a, te 'bֵב א "le Melcisedek -le 'wִ 'zu. ¹⁶ E 'ka Bali -pannֹכֵן kluda min -a 'vaa e n Bali -a -tֹ 'e 'panzan -a dִּ. 'Belidִּt nen ya'a 'nyaan dִּ, e ya -yֹכֵב, -yee "wֵבֵב yaa -tֹ. ¹⁷ זִל e cִּ 'e 'cren -tֵדֵדִּ Bali -le 'fluba 'jִי זִלֵב, כֹּכֵב e ya 'e 'cren -tֵדֵדִּ 'nan:

«I ya 'an -panzan -a,
"le Melcisedek -le 'wִ 'zu,
e n i -fo "a 'li 'trilii.»

¹⁸ 'Wִ n un זִלֵב -wֵבֵב -kֹכֵב man -cֵבֵב 'nan, -pei -tֹ wִ n un nen Bali -a -כֹּכֵב Moizi לֵב בֶּ, Bali -a klu -sran jִי. כֹּכֵב 'pleblֵב 'ka -yֹכֵב "dִּ, e ya 'wִ "tun "a, ¹⁹ e n ya'a -kֹלֵב min dre dִּ -a 'saun Bali 'לֵב dִּ. 'Bֵב nen 'gֹבֵב, fֵב nen e cִּ 'kpa e "mlian -a pֵבֵבֵב da bֵב, -kaa yִבֵב yֹבֵב -yֹבֵב, e n -yֵבֵב -kaa -pliman Bali man.

²⁰ E n "nyian bֵב, Bali -a -cִּ -pֵב wִ luan. -A -cin 'e 'כֹּכֵב 'ka 'jִי 'nan, Bali 'ka 'e 'pֵב wִ n lֵבֵב 'vaa e n e Levi kluda 'חֹהֵן dre 'e 'pannֹכֵן 'a dִּ. ²¹ 'Pian Bali -a -cִּ -pֵב wִ luan 'vaa e n e Zozi dre 'e 'panzan -a. כֹּכֵב e ya 'e 'cren -tֵדֵדִּ 'nan:

«An 'כֹּכֵב Minsan bֵב,
maan -cִּ -pֵב wִ luan,
e n 'an wei 'ka 'limlan 'li "fo "dִּ.
I ya 'an 'panzan -a,
e n i -fo "a 'li 'trilii.»

²² זִל Bali Zozi -tֹ 'e 'panzan -a bֵב, yaa -cִּ -pֵב wִ luan, 'pian ya'a Arֹכֵן -le vֵב -cִּ -pֵב wִ n lֵבֵב dִּ. 'Wִ זִלֵב -yֵבֵב -kֹכֵב man -cֵבֵב 'nan, fֵב nen Bali -a 'si e n e blamin pli 'a 'e man "nyian 'e 'pee bֵב, e "mlian -a tֵדֵבֵב vֵב da. E n Bali Zozi -tֹ -jִי 'nan -e -kaa -tֹ 'nan 'wִ 'kpa nen.

²³ -A -cin 'e 'כֹּכֵב -kaa 'jִי "nyian 'nan, Bali -pannֹכֵן nen Arֹכֵן kluda 'חֹהֵן 'a bֵב, o ya "kaga, "כֹּכֵבֵב -te o va min -tu -ka bֵב, -e Bali -pandִּt 'e 'le 'כֹּכֵב. ²⁴ 'Pian Zozi yִבֵב א "man 'li 'trilii, -yee "wֵבֵב min -tu "ka -e 'e Bali -pan -a "pa 'jִי dִּ. ²⁵ 'Bֵב nen 'gֹבֵב, minnun nen o cִּlta Zozi 'va, e n o pli Bali man bֵב, Zozi o "sia 'wִ 'jִי 'li "fo "le vֵב -a. כֹּכֵב Zozi yִבֵב א "man 'li 'trilii, 'nan te e Bali tru "baa -wִלֵב.

²⁶ Bali -panzan -dan nen -a 'wִ cִּ -kaa man bֵב, -a 'כֹּכֵב nen Zozi 'a. E 'כֹּכֵב Bali לֵב, ya'a 'wִ 'wִ lidִּt "tu dre לֵב dִּ, e n 'tֹ 'ka 'e 'padִּt "man "dִּ. Bali -a 'si 'wִ 'wִ lidִּt "drenֹכֵן yֵבֵב, e n e -ku -a laji lou. ²⁷ Bali -pannֹכֵן -dandan nen -a tֵדֵבֵבֵב -a bֵב, o 'כֹּכֵב 'fli -le 'wִ 'wִ lidִּt "man fֵב -כֹּכֵב Bali לֵב. "Bֵב -sru 'vaa -e 'o min nen e 'wִ 'wִ lidִּt dre e n e -ta -a -nan fֵב -a bֵב, -yee vֵב -כֹּכֵב Bali לֵב. 'Pian Zozi 'le vֵב 'ka dre לֵב זִל dִּ. כֹּכֵב זִל Zozi wִ "man e n e -ka yiba "plan da bֵב, -cee 'wִ

'wִ lidִּt pֵבֵבֵבֵב 'nan fֵב nen yaa -כֹּכֵב 'li "fo "le vֵב -a.

²⁸ Moizi -le -pei bֵב, blamin nen tu -mie כֹּכֵב e 'wִ 'wִ lidִּt "dra bֵב, -a 'כֹּכֵב nen -pei -a -tֹ Bali -panzan -dan a. 'Pian 'bֵב nen 'gֹבֵב, Moizi -le -pei klu -sran. כֹּכֵב זִל Zozi cֵבֵב 'wִ pֵבֵבֵבֵב 'לֵב כֹּכֵבֵב man Bali 'לֵב בֶּ, Bali 'e 'pֵב wִ luan, e n 'e 'pִּ -tֹ 'e 'panzan -dan a 'li "fo "le vֵב -a.

-Cee Bali -panzan -dan nen Zozi 'a

8 'Wִ pֵבֵבֵבֵב nen ku cִּ -a vִ n an 'gֹבֵב, -a -wulo nen 'gֹבֵב. -Cee Bali -panzan -dan a laji lou. E ya 'e -nyrandִּt Bali nen 'yee mingֹכֵבֵבֵב pֵבֵבֵבֵב -da bֵב -a -pֵב "yi "da. ² E ya Bali -pan nyranman 'panan fֵבֵבֵבֵב 'saun nen Bali -a man dre 'wִ זִלֵב -a dre nan -a bֵב -a -nan. Blamin "cֵבֵב fֵבֵבֵבֵב זִלֵב -a man dre dִּ, 'pian Bali 'bֵב man dre 'e 'כֹּכֵב 'a.

³ Bali -panzan -dan pֵבֵבֵבֵבֵב nen waa -כֹּכֵב "bֵב, waa -כֹּכֵב 'nan -e 'e Bali -pan nyranman 'pa. -Yee "wֵבֵבֵב -cee Bali -panzan -dan "e "fֵבֵב -tu -כֹּכֵב "nyian Bali לֵב. ⁴ "Te Crizi 'e 'כֹּכֵב tian 'trֵבֵבֵבֵב bֵב, "te e 'ka Bali -panzan -a dִּ. כֹּכֵב Bali -pannֹכֵן a -nan 'va. E n o ya Bali -pan nyranman 'panan "le זִל Moizi -le -pei -a 'vִ bֵב -yee 'wִ 'zu. ⁵ Bali -pan nyranman nen minnun זִלֵב waa "paa bֵב, e ya "le -a 'kpa nen waa dra laji bֵב -a -כֹּכֵב "man vֵבֵב -le 'wִ 'zu. כֹּכֵב זִל Bali -a 'vִ Moizi לֵב 'nan 'e -tandan -tֹ 'yֹבֵב bֵב, yaa 'vִ 'nan:

«I dre "yi!
-Tandan nen maan כֹּכֵב 'yִבֵב
te i ya כֹּכֵב da bֵב,
-a 'lein nen 'i -tֹ 'mֵבֵב.»

⁶ Bali -pan nyranman nen Bali -a -כֹּכֵב Zozi לֵב בֶּ, -a 'kpa "mlian Bali -pannֹכֵן pֵבֵבֵבֵבֵב 'le vֵב da. כֹּכֵב Zozi nen Bali -a 'si e n e Bali 'lee blamin yֵבֵב "sֵבֵב 'e cin va "nyian 'e 'pee. E n blamin 'lee Bali yֵבֵב "sendִּt 'e cin va pee זִלֵב -a 'kpa "mlian -a tֵדֵבֵבֵב vֵב da. כֹּכֵב fֵב nen Bali -a 'vִ 'nan 'e -כֹּכֵב "blamin לֵב 'wִ זִלֵב -a -jִי bֵב -a 'kpa "mlian -a tֵדֵבֵבֵב vֵב da.

⁷ Bali -a 'yִ "yi -e 'e blamin pli 'e man "nyian 'e 'pee, כֹּכֵב -a tֵדֵבֵבֵבֵב vֵב nen Bali -a dre Izrael 'חֹהֵן לֵב בֶּ, ya'a -kֹלֵבֵב -e 'e o dre 'saun Bali 'לֵב dִּ. ⁸ Tu זִלֵב -a man nen Bali 'wִ 'pla Izrael 'חֹהֵן 'כֹּכֵב לֵב. Yaa 'vִ -wִלֵב 'nan:

«Tu -tu -taa "כֹּכֵבֵב bֵב,
an Izrael 'חֹהֵן
'lee Zude 'חֹהֵן -pliman 'an man 'e 'pee.

⁹ O -pli "nen
maan wo 'an man 'e 'pee bֵב,
ya'a 'כֹּכֵב "le -a tֵדֵבֵבֵבֵב nen
maan dre o tranun לֵב
te an o 'si Ezipti 'לֵבֵבֵבֵבֵב 'jִי bֵב
-yee 'wִ 'zu dִּ.

-A tֵדֵבֵבֵבֵבֵב vֵב nen
maan dre זִלֵב
wa'a 'ta wִלֵבֵב "da "dִּ,
-yee "wֵבֵבֵבֵב 'an "trֵבֵבֵבֵבֵב 'si o va.

¹⁰ 'Pian tu -tu -taa "כֹּכֵבֵב bֵב,
an -כֹּכֵב 'an wei da 'nan
-e 'an Izrael 'חֹהֵן -pli
'an man "nyian 'e 'pee.
Tu זִלֵב -a man bֵב,
'mֵבֵבֵבֵב -pei -tֹ wִ n un -cin -kֹכֵבֵבֵבֵב o jִי,

en zı kɔ min 'e 'ta wu 'trɛda bɛ
 -yɛɛ "paaman o ji.
 An -kɔan -wee Bali -a,
 en o -kɔan 'mɛn minnun -a.
 11 -E 'e "sia nannannun man
 -e 'e 'bɔ min cejenun da bɛ,
 o pɛɛnɔn -taa -a -tɔlɛ 'nan
 mɛɛn cı Bali -a.
 'Wl zıɛ min -tu "cɛɛ "paaman "nyian
 'e bɔɛzan -tu ji dı.
 -Te 'bɛ "cɛɛ dı,
 min -tu "cɛɛ ve 'e "buɫ -tu lɛ 'nan,
 'i 'ta -e 'i Minsan yı dı!

12 -Te o 'wunun drɛ 'an 'va 'wlıdɫ 'e 'cɛn oo,
 maan "cɛa -wɛɛ.
 En -te o 'mɛn -pei -tɔ wl -mie srɛ 'e 'cɛn oo,
 ma'an "nyian 'an 'ci nrɔnman "da "dı.»

13 -Te Bali -tɔ 'e wei da 'nan 'e blamin -pliman 'e man
 'e 'pee bɛ, yaa -kɔnman 'cɛɛ 'nan, -a tɛdɛ vɛ nɛn Bali -a
 drɛ bɛ, e drɛ "lɛ sɔ ceje -lɛ 'wl 'zu. Kɔɔ -te sɔ drɛ ceje bɛ,
 -a 'yi "sia "ji, te 'bɛ 'fɫadɫ 'bɔ.

Minnun Bali -paan 'e tɛdɛ 'kɔ?

9 Zı Bali -tɔ 'e wei da -kaa tranun lɛ 'e tɛdɛ 'nan 'e o
 -pliman 'e man bɛ, pɛ pɛɛnɔn nɛn kɔ 'o Bali 'bɔ
 'pan -a bɛ yaa kɔn -wɛɛ. Yaa 'vı -wɛɛ 'nan 'o fɛnan 'saun
 'tu drɛ 'nan -e 'wee 'pan -nan. 2 -A -nan nɛn o -tandan
 -tɔ. O -kannen -trɔa 'dave drɛ -tandan zıɛ -a -ji nun, en
 o 'tablo drɛ "nyian -ji. 'Tablo zıɛ -a da nɛn 'o 'kpɔun nɛn
 waa -nɔn Bali lɛ bɛ -a "paala. 3 -Tandan zıɛ e ya 'e 'cɛndɫ
 -ji sɔ -tu -a. Fɛnan nɛn -kannen 'lee 'tablo cı 'e -trɔadɫ
 bɛ, waa laabo fɛnan 'saun. En fɛnan nɛn sɔla -sru zıa
 bɛ, waa -nan laabo fɛnan 'saunzaun 'kpa. 4 O Bali -pan
 "dave -trɔa fɛnan 'saun 'nan. -Siga 'yi nɛn 'e wudɫ "man,
 en -a da nɛn o fɛ -tu nɛn -a -koei "a 'nɔnɔn bɛ -a 'tɛ 'ble
 Bali lɛ. En o 'cezu -tu -trɔa fɛnan 'saunzaun 'kpa 'nan.
 -Siga 'yi nɛn 'e wudɫ "man 'e pɛɛnɔn. Fɛ yaaga nɛn 'cezu
 zıɛ -a -ji bɛ -nyrɛn 'gu, -kɔ -tu a 'e drɛdɫ -siga -a, en o
 -blɫfɛ -tu nɛn waa laabo manɛn bɛ waa -sɛn -ji, e ya -ji.
 En Arɔn -lɛ "tonyrin nɛn -a 'nɛn a 'e bɔdɫ "da "bɛ, e ya
 -ji. En -kɔlɛ 'fɫunun nɛn Bali -lɛ -pei -tɔ wunun a "da 'e
 'cɛn -tɛdɫ bɛ, o ya -ji. 5 Bali -lɛ 'pasianɔn nɛn laji bɛ,
 waa -mie laabo Sheribɛn. O min yiba "fli "a 'e 'tɔdɫ 'cezu
 zıɛ -a ta "bluɛ da. -Yɛɛ -kɔnman 'nan Bali -lɛ -dan a
 -nan, en o -pɛ "jɛ "a 'e cin yıdɫ "da. -A ta "blu vɛ 'bɔ da
 nɛn o nyɛn -sɛanla -e Bali 'e min -lɛ 'wl 'wlıdɫ "fui. 'Wl
 'sɛzenun pɛɛnɔn zıɛ ku 'ka "vale 'ku ve 'cɛɛ tu 'guɛ -a dı.

6 Ku 'sia -a vınan 'cɛɛ 'nan -tandan zıɛ e ya 'e 'cɛndɫ -ji.
 Fɛnan 'saun 'nan nɛn Bali -pannɔn -wɫamlan yi -tudɫ
 pɛɛnɔn man 'nan -e 'o Bali -pan nyranman 'pa. 7 'Pian
 fɛnan 'saunzaun 'kpa bɛ, Bali -pannɔn 'tazan -dan 'bɛ
 -wɫamlan 'nan nun 'e -tuwli. Lɛ -tu -ji bɛ e -wɫamlan
 'nan nun 'e 'pa -a -tuwli "cɛ. E -wɫamlan 'e 'bɔ lɛ -wi nyɛn
 -a -e 'e -sran 'cezu ta "blu vɛ da lou. Yaa -sɛanla 'e 'bɔ 'lɛ
 'wl 'wlıdɫ "nɛn ya'a drɛlɛ 'e yıɛ man dıɛ -a man. En yaa
 -sɛanla "nyian minnun pɛɛnɔn 'lɛ 'wl 'wlıdɫ "nɛn wa'a
 drɛlɛ 'o yıɛ man dıɛ -a man.

8 'Wl zıɛ -a nɛn Bali lei 'saun -a -kɔnman 'cɛɛ 'nan, tu
 nɛn -tandan tɛdɛ a -nan bɛ, minnun 'ka 'kɔlaman -e 'o
 wla fɛnan 'saun da dı. Kɔɔ te -si nɛn e blamin -pliman
 Bali man bɛ, e 'ka tian 'e 'lɛ 'sudɫ dı. 9 Tu nɛn -kaa cı -ji
 'guɛ, 'wunun nɛn waa drɛ -tandan tɛdɛ zıɛ -a -ji bɛ, e ya
 -cɛɛ 'wl -kɔn "manvɛ -a. Kɔɔ minnun fɛnun -nɔn Bali lɛ
 en o Bali -pan -winun -a, 'pian 'wunun nɛn waa drɛ zıɛ,
 ya'a -kɔlɛ o drɛdɫ -a 'saun Bali 'lɛ dı. 10 Min nɛn e Bali
 -paan "bɛ, -blɫfɛ -mienun a -a 'srɔɛn 'a, en mlinvɛ
 -mienun a -a 'srɔɛn 'a, en e -sru -mie wo 'vaa -e 'e Bali
 -pan. 'Wl pɛɛnɔn zıɛ -a drɛdɫ bɛ, e ya min 'kɔlɛ da lou. E
 -fu zıɛ -trilii en tu nɛn Bali -a lila 'e 'trɛ bɛ 'e 'bɔ.

Zozi Bali -pandɫ lila

11 Zı Crizi -ta bɛ, en tu zıɛ e 'bɔ. E ya Bali -panzan -dan
 a, en "yinun nɛn Bali 'e 'nan, 'e dra minnun lɛ bɛ, -yɛɛ
 -si 'lɛ 'su. -Tandan 'kpa nɛn -a "yi "mlian -a tɛdɛ vɛ da,
 en blamin "cɛɛ -tɔ dıɛ, e ya laji. -Tandan zıɛ -a -ji nɛn
 Crizi ciɫa 12 'nan -e 'e -wla fɛnan 'saunzaun 'kpa -nan, te
 e ya -nan nun 'li "fo. Ya'a -wɫɛɫ -nan nun 'e 'bɔ lɛ bo
 nyɛn -a dı, en ya'a -wɫɛɫ 'e 'bɔ lɛ tri nyɛn -a dı, 'pian e
 wɫala 'nan nun 'e 'bɔ 'fli nyɛn -a. 'Wl nɛn yaa drɛ zıɛ -yɛɛ
 -maan -kaa 'si 'wl 'ji 'li "fo "lɛ vɛ -a. 13 -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji
 'nan, -te min 'wl 'tu drɛ, en 'wl zıɛ e min 'bɔ "tri "tɔ Bali
 'lɛ bɛ, 'wl nɛn -cɛɛ -pei "e 'nan 'o drɛ -yrɛ "bɛ -nyrɛn 'gu.
 Bo nyɛn nɛn waa wɛɛnman "da, -te 'bɛ "cɛɛ dı, tri nyɛn
 nɛn waa wɛɛnman "da, -te 'bɛ "cɛɛ dı, tri nɛn waa 'tɛ blɫ
 Bali -pan "dave da bɛ, -a 'tɛ 'yie nɛn waa wɛɛnman "da,
 -e min zıɛ 'e -kɔla Bali 'sudɫ -a "nyian 'e "pa 'ji. 14 -Te 'bɛ
 a zıɛ, maan ve 'cɛɛ 'nan Crizi nyɛn min dra 'saun Bali 'lɛ
 'e -ciala "da, 'du -e -a san 'e -kɔla Bali nɛn -a yıɛ cı "man
 "bɛ -a 'sudɫ -a. Bali lei 'saun nɛn -yrɔ "bɛ, -yɛɛ "wɛan
 nɛn e wɫ "man en e -ka. E ya "lɛ Bali -panvɛ nɛn 'tɔ 'ka
 'e 'padɫ "man "dıɛ -yɛɛ 'wl 'zu.

15 -Yɛɛ -kadɫ zıɛ, -yɛɛ -maan Bali 'lee blamin yei "sɛn 'e
 cin va "nyian 'e 'pee. 'Wl 'wlıdɫ pɛɛnɔn nɛn blamin -a
 drɛ 'e tɛdɛ bɛ, -yɛɛ -kadɫ -lɛ "wɛan nɛn Bali -a fui -kaa
 man. -Yɛɛ "wɛan "yi "nɛn Bali -a 'vı 'nan e dra -yɛɛ min-
 nun lɛ bɛ, e ya minnun nɛn Bali o laabo bɛ -wee vɛ -a.
 "Yı zıɛ 'belidɫ nɛn ya'a 'nyaan dıɛ -nyrɛn.

16 -Kaa -tɔa 'nan, -te min 'e -zia paala bɛ, min zıɛ e
 -kaa 'vaa en waa -zia 'bɔ -nɔn "minnun nɛn e cı -wee
 vɛ -a bɛ -wɛɛ. 17 'Pian -te min zıɛ -a yıɛ a tian "man "bɛ,
 min 'ka -a -zia -ble dı. 18 -Yɛɛ "wɛan tu nɛn Bali -tɔ 'e wei
 da 'nan 'e o -pliman 'e man bɛ, fɛ -tu -ka -a 'wl 'ji. 19 Kɔɔ
 -kaa ta ve Bali -lɛ 'fluba 'ji 'nan, zı Moizi cɛɛn Bali -lɛ
 -pei -tɔ wunun ta vıdɫ man Izraɛl 'nɔn lɛ bɛ, trinun 'lee
 bonun nɛn yaa tɛɛ 'wl zıɛ -a -ji. "Bɛ -sru e o nyɛn baa 'yi
 'a, en e yiba pɛnɛn yrɫ 'e cin man sɔ 'tɛndɛn 'a, en yaa
 'wu nyɛn zıɛ -a va. Yaa wɛɛn Bali -lɛ -pei 'bɔ da, "bɛ -sru
 en e cıɫ -a wɛɛndɫ -a Izraɛl 'nɔn pɛɛnɔn nɛn o cin 'yl bɛ o
 da. 20 -A -nan nɛn Moizi -a 'vı -wɛɛ 'nan:

«Bali -tɔ 'e wei da 'cɛɛ 'nan

e 'ka -pliman 'e man.

Nyɛn 'guɛ, -yɛɛ -kɔnman 'cɛɛ 'nan

-e 'e 'sia cɛɛgu man bɛ

'ka drɛ Bali -lɛ vɛ -a.»

²¹ En "nyian be Moizi nyen zle -a ween -tandan 'lee fenun pëenkon nen o Bali -pan nyranman "paa -a be -a da. ²² -Kaa -tɔa 'nan Moizi -le -pei "e 'nan, nyen -kolaman e fe pëenkon dra 'saun Bali 'le. -Te min 'wl 'wliɔt dre be, e -taa -a -nan fe -a, waa nyen -seanla 'vaa -e Bali 'e -yee 'wl 'wliɔt 'bɔ fui.

Crizi a -cee 'wl 'wliɔt "nan fe -a

²³ Fenun nen o Bali -pan nyranman "paa -a 'treda 'guɛ, -wi nyen -a nen waa dra 'saun Bali 'le. En fenun zle o ya "le fenun 'kpa nen laji be -a -kɔkɔ "manve -le 'wl 'zu. 'Pian fenun nen laji be, fe nen yaa dra 'saun be -a 'kpa "mlian -wi nyen da. ²⁴ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -tandan nen blamin -a -tɔ -nyren laji be -a -kɔkɔ "manve -a be, -a -ji "cɛɛ Crizi wla dɔ. 'Pian laji 'bɔ -nan nun nen Crizi -ku, 'nan -e 'e 'tɔ -cee 'wl 'ji Bali 'le. ²⁵ En "nyian be, -kaa -tɔa 'nan, le -tudu pëenkon man nen Bali -panzan -dan -wlamlan fënan 'saunzaun 'kpa -nan 'e 'bɔ le -wi nyen -a. 'Pian Crizi 'ka "e 'drele zɔ dɔ, "e wla 'wu 'e nyen -a 'e 'pa -a -tuwli "cɛ. ²⁶ "Te Crizi "e dre "le Bali -pankon 'le ve zu be, "te e -ka 'e 'pa -a "kaga 'trilii -e 'e bɔ cɛɛgu yi -a. 'Pian tu -nyranman nen -kaa cɔ -ji 'guɛ e -ta en e -ka, 'nan -e 'yee -kadɔ zle 'e blamin -le 'wl 'wliɔt pëenkon 'fui.

²⁷ -Kaa -tɔa 'nan, blamin -kaa 'e 'pa -a -tuwli, "be -sru -e Bali 'e -yee tin 'ba. ²⁸ 'Wl 'tuwli zle Crizi -a dre, e -ka 'e 'pa -a -tuwli "cɛ 'nan, -e Bali 'e min "kaga 'le 'wl 'wliɔt 'fui. Crizi -ta pee wo "nyian, 'pian ya'a 'taa 'nan -e 'e 'ka -e Bali 'e minnun -le 'wl 'wliɔt 'fui dɔ. E -taa 'nan -e 'e minnun nen o cɔ -a -pennan be o 'si 'wl 'ji.

10 'Wl "yi "nen Bali -taa -a drele -cɛɛ be, -a 'bɔ nen Moizi -le -pei -a lei kɔkɔ -cɛɛ, 'pian -a tɔglɔ 'bɔ "cɛɛ dɔ. Kɔkɔ le -tudu pëenkon man be te Bali -pan nyranman -tuwli 'bɔ zle waa dra. Moizi -le -pei zle ya'a -kolale -e 'e min dre 'saun Bali 'le dɔ. ² "Te e -kɔla min dreɔt -a 'saun Bali 'le be, "te Bali -pan nyranman 'padɔ 'le 'tɔ. 'Pian e 'ka zɔ dɔ, kɔkɔ -wee -wulo -ji "nrɔndɔ tin -tɛa "o da tu pëenkon man. ³ -A tɔglɔ da be, Bali -pan nyranman 'padɔ 'bɔ zle 'wl 'wliɔt nun nen minnun -a dra be -a 'bɔ nen yaa -cin -tɔa "o ji le -tudu pëenkon man. ⁴ Kɔkɔ trinun nyen 'lee bonun nyen -srandɔ be, ya'a 'kolaman -e 'e minnun -le 'wl 'wliɔt "fui dɔ.

⁵ 'Wlnun zle -yee "wean be, tu nen Crizi "ta -daa 'treda be, yaa 'vl Bali le 'nan:

«I 'ka 'sraga budɔ 'va dɔ,
en i 'ka 'i 'pandɔ 'va dɔ.

-Yee "wean yian dre blamin -a.

⁶ -Winun nen waa 'tɛ 'ble

'i 'pan "dave da be,

yi'a yule "yi "dɔ.

En 'wl 'wliɔt "man 'sraganun be,

yi'a yule "yi "dɔ.

⁷ -Yee "wean 'an 'bɔ

maan 'vl 'yie 'nan:

«Maan nen 'gu,

an -ta 'nan -e 'meɪn 'ci 'sɔ wlnun dre.

'Wl nen e ya 'e 'cɛn -tɛdɔ

'men 'wl 'a Bali -le 'fluba 'ji be, -nyren zle.» ⁸ Crizi -a 'vl 'e tɛde 'nan:

«I 'ka 'sraga budɔ 'va dɔ,

en i 'ka 'i 'pandɔ 'va dɔ.

-Winun nen waa 'tɛ 'ble

'i 'pan "dave da be,

yi'a yule "yi "dɔ.

En 'wl 'wliɔt "man 'sraganun be,

yi'a yule "yi "dɔ.» Bali -pandɔ zle -kaa -tɔa 'nan Moizi -le

-pei -a 'vl 'nan 'o dre, 'pian Crizi -a 'vl "man 'nan Bali 'ka 'be 'va dɔ. ⁹ En yaa 'vl "nyian 'nan:

«Maan nen 'gu,

an -ta 'nan -e 'meɪn 'ci 'sɔ wlnun dre.» 'Wl zle -yee

-kɔkɔnman 'nan, -pe nen o Bali -paan "a 'e tɛde be Crizi -a

'le 'tɔ, en Crizi 'bɔ 'le -kadɔ -a ta kɔkɔ. ¹⁰ 'Wl nen Bali cɔ "va

"be Crizi -a dre. 'E 'fli -nɔn en e -ka -e Bali 'e -cee 'wl

'wliɔt 'fui. 'Sraga nen yaa 'bu Bali le 'li "fo "le ve -a.

¹¹ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji "nyian 'nan, Bali -pankon pëenkon

be, o ya 'o 'tɔdɔ lou yi -tudu pëenkon man te o Bali -pan

nyranman "paa. O 'sraga bo Bali le te waa bo Bali le,

'pian ya'a minnun -le 'wl 'wliɔt "fuile dɔ. ¹² 'Pian Crizi -le

ve nen yaa dre 'e 'pa -a -tuwli "cɛ "be, e 'sraga budɔ

pëenkon 'wulo cɛɛn, en e minnun -le 'wl 'wliɔt pëenkon

fui. "Be -sru en Crizi 'bɔ 'ku -nyenleɛ Bali -pe "yi "da. ¹³ E

-fo -nan nun -trilii, -a man -pendɔ -a 'nan Bali 'e 'cɛn 'e

'nanmannon pëenkon 'klɔdɔ man. ¹⁴ Minnun nen Bali o

dre 'yee ve -a be, 'sraga nen Crizi -a 'bu 'e 'pa -a -tuwli

"cɛ zle, e o dre 'saun Bali 'le 'li "fo "le ve -a.

¹⁵ 'Wl 'tuwli zle Bali lei 'saun 'e 'vl "nyian, kɔkɔ yaa 'vl 'nan:

¹⁶ «Tu -tu -taa "bɔle be,

'an 'bɔ Bali,

an -tɔa 'an wei da 'nan

-e 'an Izrael 'nɔn -pli

'an man "nyian 'e 'pee.

Tu zle -a man be,

'men -pei -tɔ wlnun -cin -kɔanla o ji,

en zɔ kɔ min 'e 'ta wu 'treda be

-yee "paaman o ji.» ¹⁷ En yaa 'le 'sran 'nan:

«Te o 'wlnun dre 'an 'va 'wliɔt 'e 'cɛn oo,

en -te o 'men -pei -tɔ wl -mie sre 'e 'cɛn oo,

ma'an "nyian 'an 'ci nrɔnman 'wl pëenkon zle 'be da dɔ.»

¹⁸ 'Wl zle -yee -kɔkɔnman 'nan, min nen Bali -yee 'wl

'wliɔt fui be, -a san 'ka "nyian 'sraganun bo Bali le dɔ.

Te 'ka 'pe -sru 'e -tɔa -e 'ka 'si Bali -sru "dɔ!

¹⁹ 'An beenun, Zozi 'le -ka nen yaa 'wu be, -yee -maan

-kaa -tɔa 'nan -si a 'e 'le 'sudɔ -cɛɛ -e -kaa wla fënan

'saunzaun 'kpa -nan. ²⁰ Kɔkɔ sɔ nen 'e 'tindɔ -a 'le "nen

"be yaa 'fu 'bu. -Yee -ka nen yaa 'wu be, -yee dre sɔ zle

-a 'fu budɔ -a. -Si zle, e ya 'e -tre, en e 'belidɔ -nɔan "min

le. ²¹ En Zozi dre -cee Bali -panzan -dan a. Bali 'yee min-

nun pëenkon 'peba 'wu -yrɔ.

²² 'Wl nen Zozi -a dre zle, -yee "wean -kaa -pli Bali

man. -Kaa yi -tera Bali da -kaa ci 'fɔdaa 'a, -e -kaa -pli

"man. Kɔkɔ -kaa ci "nrɔndɔ pëenkon nen e tin -tɛa -kaa da

be, yaa fui. En e -kaa -sru 'yi 'saun 'a. ²³ En "nyian be,

'wl nen -kaa 'bli a -yre en -kaa ve minnun le be, te -kaa

'pe 'e plu "man "dl, kɔɔ Bali nen yaa 'vl 'nan e -taa 'wl zɛ -a drɛɛ bɛ, -te e 'wl 'vl bɛ yaa dra. ²⁴ En "nyian bɛ, -kaa 'pa -kaa bɔɛnun va, -e 'o min yl "yi 'e 'ciula "da, en -e 'o 'wl "yinun drɛ. ²⁵ Cin nen kaa ye -e 'ka Bali tru 'ba bɛ, te 'ka -nan -kudɪ 'le 'tɔ dl. Min -mienun 'wl zɛ -a drɛ 'e -trɔɔ waa 'va, te 'ka drɛ "le -wee 'wl 'zu dl! 'Pian 'ka cin "koe "tɔ 'ka da -e 'ka man 'e 'tɔ 'plɛblɛ -a -nan -kudɪ -a. Kɔɔ kaa -tɔɔ 'nan Minsan -tadt a bɔɛnan -kogo.

²⁶ Fɛ nen maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, -kaa nen -kaa 'wl tɔɔ -tɔ 'guɛ, te -kaa ku "nyian 'wl 'wɪdlɪ "drɛdlɪ pou 'silɛa -kaa yɛɛ man bɛ, 'sraga nen e -kɔɔlaman 'wl 'wɪdlɪ zɛ -a fuidɪ -a -kaa man bɛ, e "ka "nyian "fo "dl. ²⁷ 'Pian 'wl nen e min -tɛa "kɔɔ -a, en e ya minnun nen o yɛɛ 'ka 'naan Bali man dlɛ o man -pɛnnan bɛ, te -yɛɛ ci -kaa man -pɛnnan 'sɛn. 'Wl zɛ -nyɛn 'gu: Bali tin -tɛa "o da -e 'e o -nan -nyan 'tɛ -dan 'va.

²⁸ -Kaa -tɔɔ 'nan -te min -tu Moizi -le -peɪ -tɔ wɪnun srɛ, en min "fli yaa -a man wl 'pla bɛ, min zɛ -a nyrinda 'ka 'sɛan min da dl, waa -tɛa. ²⁹ -A -tuwli "nen "nyian min nen e 'si Bali -pɪ -sru "bɛ, -yee vɛ -a. 'Wl nen e -taa "bɔɔɛ -a san man bɛ, e "mlianla "da. Kɔɔ e Bali -pɪ 'sia min "sɔɔɔ -a, en Zozi nyen nen Bali -a 'si en e blamin drɛ 'a 'saun 'nan -e 'e -pli 'e man bɛ, min zɛ yaa 'yl 'wl "tun "a. En "nyian bɛ, Bali lei 'saun nen e Bali -le "yi -nɔɔan "min lɛ bɛ, min zɛ e wl "man -wɪdlɪ. ³⁰ Fɛ nen maan ve zɛ -yɛɛ ci 'nan, -kaa -tɔɔ 'nan Bali -a 'vl 'nan:

«Mɛn vɛ nen 'wl 'lɛɟi -tɔdl -a.

En -te min 'wl 'wɪdlɪ drɛ bɛ,

'mɛn vɛ nen 'wl "nen -kɔɔndɪ -a san lɛ -a.» En yaa 'vl "nyian 'nan:

«An 'bɔ Minsan,

an 'mɛn minnun -le tin "baa.» ³¹ Bali yɛɛ a "man, en -yee tin -tɛdl min da a 'wɪdlɪ "fo.

'Ka yi -tɛra Zozi da 'ka 'ta le 'ka "koe "a!

³² 'Wɪnun nen o 'bɔ 'ka man te ka yi -tɛra Zozi da 'e tɛdɛ bɛ, 'ka 'ci "nɔɔn "da. 'Wl "kaga 'bɔ 'ka man, en ka yra 'yl "kaga, 'pian 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔɔɛ -e 'ka 'si Zozi -sru "dl. ³³ Tu -mie 'bɔ bɛ, minnun 'ka srɔɔn, en o 'tɛ 'pa 'ka da minnun yɛɛ man. En tu -mie 'bɔ bɛ, minnun nen o ci 'tɛ 'panan o da bɛ, kaa wɛɛ 'nan 'ka "paa o va.

³⁴ Minnun nen o ya -pu 'kuin bɛ 'o nyrinda -sɛn 'ka da. Minnun 'ka yɛɛnun koo 'ka 'bɔ, 'pian 'wl zɛ e drɛ 'ka 'ci "nɔɔn wl -a. Kɔɔ kaa -tɔɔ 'nan, fɛ nen Crizi -a -nɔɔn 'cɛɛ bɛ, e "mlianla 'ka yɛɛ 'bɔ zɛ -a da, en ya'a 'li 'srɛman dl.

³⁵ 'Cee yi -tɛradɪ Zozi da -ji bɛ, kaa -ci kɔɔn 'nan 'ka -pɔɔn "sɔɔa. 'Wl zɛ te 'ka drɛdlɪ 'le 'tɔ dl, kɔɔ -a man -kopa a -dan. ³⁶ 'Ka -pɔɔn -sɔɔn 'e cin da 'du -e 'ka -kɔɔla 'wl nen e ci Bali ci 'sɔ 'a bɛ -a drɛdlɪ -a. -Tɛ kaa drɛ zɛ, fɛ nen e -tɔ "da 'nan 'e -nɔɔn 'cɛɛ bɛ, e dra 'cee vɛ -a. ³⁷ 'Wl nen e ya 'e 'crɛn -tɛdl Bali -le 'fluba 'ji bɛ, -a -cin 'e -trɔɔ 'ka 'ji. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdl 'nan:

«Tu -fu "wɛnnɔɔn,

-e min nen e "ta -daa "bɛ,

'e 'ta. Ya'a "nyian mɔɔn -tadt -a dl.

³⁸ Min nen Bali -a "siala min tɔɔɔ 'a bɛ, yi -tɛradɪ Bali da man nen e 'belidlɪ ye.

'Pian min nen

e 'si 'an -sru "bɛ,

'an 'ci 'ka 'kɔɔn 'e 'sɔdlɪ "va "dl.»

³⁹ -Cee vɛ bɛ, -kaa 'ka minnun nen o 'si Zozi -sru en o -nan -taa "nyanlɛ bɛ waa dl. 'Pian -kaa ya minnun nen o yi -tɛra Zozi da en o -taa 'belidlɪ ylɛ bɛ waa.

Minnun nen o yi -tɛra Bali da 'li bɛ 'o drɛ -cee 'wl -kɔɔn "mannɔɔn 'a

11 Min nen e yi -tɛala Bali da bɛ, yaa -tɔɔ 'nan, fɛ nen Bali -tɔ "da 'nan 'e -nɔɔn 'yrɛ bɛ, e ye. En "nyian yi -tɛradɪ Bali da bɛ, -a -ci -kɔɔndɪ nen 'nan fɛ nen min 'ka -a ye 'e yɛɛ 'a dlɛ, e ya. ² -Kaa tranun nen 'li bɛ -wee yi -tɛradɪ Bali da man nen Bali o 'tɔ "yi 'vl.

³ -Kaa yi -tɛala Bali da, -yee "wɛan nen -kaa -tɔɔ 'nan, Bali wei 'bɛ 'trɛ 'bɔɔla. En -yee "wɛan nen -kaa -tɔɔ "nyian 'nan, fɛ nen min -a ye bɛ, e 'si fɛ nen min 'ka -a ye 'e yɛɛ 'a dlɛ -a va.

⁴ Abel yi -tɛra Bali da, -yee "wɛan nen 'sraga nen -a "yi "mlian 'e "buɪ Kaɛn 'le vɛ da bɛ, yaa 'bu Bali lɛ. -Yee yi -tɛradɪ Bali da zɛ -yee "wɛan nen Bali -a 'sia min tɔɔɔ 'a, en e -yee 'sraga 'yl "yi. En "nyian bɛ, -te Abel yɛɛ 'ka "man "dl oo, -yee yi -tɛradɪ Bali da zɛ e 'wl "paaman tian -kaa 'ji cɛɛɟu yi -a.

⁵ Enɔk yi -tɛra Bali da, -yee "wɛan nen Bali -a 'si en e -ku -a, ya'a 'kalɛ dl. Wa'a "nyian 'li -a ylɛ "fo "dl, Bali -a 'si 'le "wɛan. Tu nen te Enɔk a 'trɛda bɛ, Bali -a 'vl 'nan, e 'sɔ 'yrɛ. ⁶ En -kaa -tɔɔ 'nan, min nen ya'a yi tɛala Bali da dlɛ, ya'a 'sɔɔɛ Bali lɛ "fo "dl. -Yee "wɛan min nen e ya "vale 'e -pliman Bali man bɛ, min zɛ 'e yi -tɛra "da 'nan Bali a, en 'e yi -tɛra "da 'nan, Bali "yi "dra minnun nen o ci -a -wɛɛnan 'nan Bali 'e 'pa 'o 'va bɛ -wlɛ.

⁷ Noe "e "yi -tɛra Bali da "nyian. 'Wl nen Bali -taa -a drɛɛ bɛ yaa -nan wl 'vl Noe lɛ. Fɛ -tu 'ka -a -kɔɔnman 'nan 'wl nen Bali -a 'vl bɛ e ya 'wl 'kpa -a dl, 'pian Noe 'ka -a -fɔɔɛ 'e "trɔɔn -sru "dl, e 'ta 'wula "da. E -klu -dan drɛ 'nan -e 'e 'mangulinun 'o 'si 'wl 'ji. -Yee yi -tɛradɪ Bali da man nen e tin -tɛ minnun da, kɔɔ 'o "trɔɔn "yuyy 'tan. En -yee yi -tɛradɪ Bali da man nen Bali a 'sia min tɔɔɔ 'a.

⁸ Abraam yi -tɛra Bali da, -yee "wɛan zɪ Bali tin 'ba -yrɛ "bɛ, e 'ta 'wula "da. Bali -a 'vl -yrɛ 'nan, 'e 'si 'e fla, 'e -taa 'lɛɟɔn 'tu -nɔɔnɛ -yrɛ. -A -nan nen e -kudɪ 'sia, 'pian fɛnan nen e "ta -ko bɛ ya'a -nan tɔɔ dl. ⁹ Zɪ Abraam 'bɔɔ 'lɛɟɔn nen Bali -a kɔɔn -yrɛ "bɛ -a -ji bɛ, e yi -tɛra Bali da, en e -nyran nan nun -pɛn -a. -Tandannun -ji nen e -nyran. "Bɛ -sru Izak 'lee Zago "o drɛ "nyian zɪ. 'Wl nen Bali -tɔ "da Abraam lɛ bɛ, e -tɔ "da "nyian -wee "lɛ. ¹⁰ Abraam a 'fla -dan nen -a -pu a 'e 'fɔdlɪ 'trɛ 'ji 'plɛblɛ bɛ -a man -pɛnnan, -yee "wɛan nen e 'wl zɛ -a drɛ. 'Fla zɛ Bali 'bɛ ci -a plazan "a, en -yɛɛ ci -a -tɔɔan -a.

¹¹ Abraam nan Sara a lɔmɔɔn nen ya'a 'nen 'yaa dlɛ -a, en Abraam 'bɔ drɛ "nyian ceje 'kpa, 'pian e yi -tɛra Bali da, -yee "wɛan nen e kɔɔla 'e klu bɔɔladɪ -a 'trɛda. Kɔɔ Abraam -a -tɔɔ 'nan, Bali nen e -tɔ 'e wei da 'yrɛ bɛ, -te e 'wl 'vl bɛ, yaa dra. ¹² -Yee "wɛan nen Abraam 'bɔ nen tra tɛdɛ 'a bɛ, -a klu 'bɔɔla 'trɛda "kaga. -A kluda min a

"kaga "le laji mlen crennun -le 'wl 'zu, en o ya "nyian "kaga "le jemie man nyren -le 'wl 'zu, min 'ka 'kolaman -a "nrondi -a dl.

¹³ Abraam 'lee Izak 'lee Zago be, o -fu yi -teranan Bali da, en o kaa. Fe nen Bali -tɔ "da 'nan 'e -nɔan -wle "be, wa'a yile dl. 'Pian Bali -a -nan kɔn -wle -kɔnbli, en -a yldi o ci nran. Tu pɛɛnɔn man be, te waa ve 'nan, o ya -pen -a 'treda, en 'o 'ta tu "wennen "ce "drele. ¹⁴ -Te min 'wl zle -a ve be, yaa -kɔnman 'nan, -a fla dra -a -tea. ¹⁵ "Te o -ya tre dra 'be o -tea "be, "te o -kɔla 'li 'o da -nan nun. ¹⁶ 'Pian -a tɔgl da be, o fla nen e ci 'kpa en e ya laji be, -a dra 'be o -tea. 'Wl zle -yee "wean nen 'yra 'ka Bali tea -a vldi -a 'nan 'e ya -wee Bali -a dl. En -yee "wean nen e 'fla fenyian -tu man dre -wle.

¹⁷ Tu nen Bali Abraam man 'tan 'nan 'e 'pl Izak -nɔn 'yre 'sraga -a be, Abraam yi -tera Bali da, en e -ku -a drele. 'Pian tu 'bɔ zle -a man be te Bali -tɔ 'e wei da Abraam le 'e 'cen 'nan:

¹⁸ «I 'pl Izak 'be 'i 'klu bɔala 'treda.» ¹⁹ Abraam 'wl zle -a dre, te -a -cin a "ji 'nan, 'pleble a Bali lɔ -e 'e -kɔla min nen e -ka be, -a fuudi -a. -Yee "wean nen Bali Izak -nɔn Abraam le 'e "pa 'ji. 'Wl zle e ya 'wl -kɔn "man wl -tu -a.

²⁰ Izak yi -tera Bali da, -yee "wean nen e -fea 'vl 'e 'pl Zago 'lee 'e 'pl Ezo man -wee "tre "wl da.

²¹ Zago yi -tera Bali da, -yee "wean nen e -fea 'vl 'e 'pl Zoze fu ci nennun man te e "ta -kaa. "Tonyrin man nen e wluan lou, en e Bali tru 'ba.

²² Zoze fu yi -tera Bali da, -yee "wean nen zɔ -a -kadɔ 'bɔ be, en e Izrael 'nɔn 'le 'sidɔ Ezipti 'leglɔn 'ji wl 'vl. En yaa 'vl 'nyian 'nan, -te 'e 'ka be, te 'e 'wlenun 'o 'fu Ezipti 'leglɔn 'ji dl.

²³ Moizi "tu 'lee -a "bu "yi -tera Bali da, -yee "wean nen zɔ o Moizi -ya be, waa yɔn mlen yaaga 'nan -e minnun o vle 'o 'te dl. Waa 'yl 'nan 'nen zle e ya fenyian, en 'wl nen Ezipti mingɔnɔn -a 'vl be, wa'a 'ta wulea "da "dl.

²⁴ Moizi yi -tera Bali da, -yee "wean nen zɔ e dre ceje be, ya'a 'wle "man -e 'wee laabu Ezipti mingɔnɔn 'lu 'le 'nen dl. ²⁵ Moizi -a 'yl 'nan, -te 'o 'vale Bali -le minnun -a 'o yra 'yl 'e cin va be, -a "yi mlin. Kɔn -te Moizi -fu mingɔnɔn -le "kɔnɔn "be, yaa -tɔa 'nan 'e ya ci "nran nen ya'a 'mɔan dl -a -ji, en e 'wl 'wldi "dra. ²⁶ 'Wl 'kpa nen, Moizi -a -tɔ 'nan, -te minnun 'nan 'e man "le zɔ o 'nan Crizi man be -yee 'wl 'zu be, 'be "yi "mlian fenun 'kpagba nen Ezipti mingɔnɔn -le 'kuin be -a dredɔ 'yee ve -a be -a da. Kɔn "yi "nen Bali -taa -a drele -yre "be, -a 'le nen -a yie ci.

²⁷ Moizi yi -tera Bali da, -yee "wean nen e 'si Ezipti 'leglɔn 'ji. Ya'a "klanle Ezipti mingɔnɔn -le nyran -blɔdl -lɔ dl. Moizi "koe 'ka 'sile 'e da "fo "dl. Yaa dre "le 'nan min nen e Bali ye be -yee 'wl 'zu, 'pian te wa'a ye 'o yie 'a dl. ²⁸ Moizi yi -tera Bali da, -yee "wean nen yaa 'vl Izrael 'nɔn le 'nan 'o 'blanun -tɛɛ "le zɔ Bali -a 'vl 'yre be -yee 'wl 'zu. En yaa 'vl 'nyian 'nan 'o -a nyen 'si, -e 'o ci -kpein "fo yibanun man. 'O dre zle 'nan -te Bali -le 'pasi-azan nen laji be e -ta be, -e 'e vle 'e -wee 'nen flinnun -tɛɛ "dl. Izrael 'nɔn 'si nɔnba -ji "fedi be, zɔ Moizi -a pou sia zle.

²⁹ Izrael 'nɔn yi -tera Bali da, -yee "wean nen jemie 'tenden cɛɛn 'e cin man en o 'ta 'wula -a yei. 'Pian zɔ Ezipti 'nɔn sɔnla o -sru "be, 'yi 'o 'ta 'le 'wu en o -nan -nyan.

³⁰ Izrael 'nɔn yi -tera Bali da, -yee "wean nen -klɔn -dan nen minnun -a 'bu Zeriko 'fla man be, e -wi. Zɔ waa si -fo yi -tudɔ 'sɔravli "be, en e dre.

³¹ En "nyian be Zeriko 'fla 'bɔ da be -kɔnɔn -weezan -tu a -nan, waa laabo Rab. E yi -tera Bali da, -yee "wean nen minnun nen Izrael 'nɔn 'o 'pa 'sia 'nan 'o 'ku 'fla 'nanjen be, e 'pa o va. 'Wl nen yaa dre zle -yee "wean nen -a -nan 'ka 'nyanle dl. 'Pian 'fla zle -a da 'nɔn 'le 'nan -nan "fo, kɔn wa'a 'o "trɛɛn "tɔle Bali wei le dl.

³² -Me "wl nen an -kɔlaman -a vldi -a "nyian 'cɛɛ? Kɔn -te maan 'vl 'nan 'an Zedeɔn -le 'wl ve, -e 'an Barak -le 'wl vl, -e 'an Samsɔn -le 'wl vl, -e 'an Zefete -le 'wl vl, -e 'an David -le 'wl vl, -e 'an Sanmian -le 'wl vl, -e 'an Bali 'lewei vɔnɔn 'le 'wl vl be, ya'a 'nyaan cɛɛgu dl. ³³ O pɛɛnɔn zle o yi -tera Bali da, -yee "wean nen o 'wl -dan-dan dre. O -mienun mingɔnɔnɔn klu, en o -mienun -a wee 'nan 'wl "yi "nen minnun 'o dre, en fe nen Bali -tɔ "da 'nan e -nɔan -wle "be, o -mienun -a 'yl. En "nyian be, o -mienun -jranun 'le 'le 'wu, ³⁴ en o -mienun 'te -dan dri, en min 'ka -kɔlale o -mienun -tedɔ -a -kuli -tan sen -a dl. En zɔ o -mienun "koe 'si 'o da be, "be -sru 'pleble 'ta -wɔ "nyian. O -mienun 'tɔ wl 'kuli man, o minnun klu en -wee 'sounjanun flan bli. ³⁵ Lumɔn -mienun yi -tera Bali da, -yee "wean nen zɔ -wee min -ka be, Bali -a fuu en yaa -nɔn -wle 'e "pa 'ji.

En "nyian be, min -mienun yi -tera Bali da, minnun o -sɔn -trilii, 'pian wa'a 'wle "man -e 'o 'si Bali -sru "dl. Waa -tɔa 'nan -te o -ka 'wl zle -a -ji be, Bali 'belidɔ nen e "mlianla "da "be -a -nɔan 'wle. ³⁶ En minnun o -mienun sɛɛ 'wu, en minnun o -mienun -sɔn, en "nyian be, min-nun o -mienun yrl, en o -ku o -fɔle -pu 'kuin. ³⁷ Minnun o -mienun tɛɛ 'kɔle -a, en minnun o -mienun "nen jɛɛn 'ji "fli, en minnun 'wlu wl 'pa o -mienun da -a -nan nen minnun o tɛɛ -kuli -tan sen -a. En o -mienun -le ve be, minnun o -sɔn te o 'te "paa o da. 'Wl zle -yee "wean nen o -nyrannan "ka "dl, te o -cia "wudɔ -a. O dre 'yalɛ -tenɔn 'a, en -wi 'kɔle nen waa wo 'o da "le sɔ -le 'wl 'zu. ³⁸ O -cia yɔkɔ -a "buinun da 'lee pɔnɔn yei. O nyian kunun ji, en -te o -yre 'yl 'tre 'ji be o nyian 'ji. Minnun zle Bali 'ka -a yle "yi "le o -fu 'tre nen e ya 'e fadɔ 'wl 'wldi "a 'gue -a da dl.

³⁹ Minnun pɛɛnɔn zle -wee yi -teradɔ Bali da -le "wean be, Bali o 'tɔ "yi 'vl. 'Pian fe nen Bali -tɔ da 'nan -e -nɔan "minnun le be, ya'a -nɔnle -wle "dl. ⁴⁰ Kɔn 'wl nen e "mlianla "da "be, -a -cin nen Bali 'ji 'nan e dra -kaa pɛɛnɔn le. E 'ka "vale e dra o 'saza le dl -le "wean.

Bali 'wl -mie "paaman -kaa 'ji sɔnba "a

12 -Cee ve be minnun "kaga zle -wee dre -cee 'wl -kɔnɔnmannɔn 'a, -yee "wean nen -kaa -pɔn 'e sɔ -cee Bali -sru 'ta wudɔ -ji "le -wee 'wl 'zu! -Kaa 'pe 'e 'si 'wl nen e -si -tɔa -cee Bali -sru 'ta wudɔ lɔ be, -a -sru! 'Wl zle 'wl 'wldunun nen tu pɛɛnɔn man o ya "vale 'o -kaa man ye be, -nyren. ² -Cee Bali -sru 'ta wudɔ -ji be, Zozi

-tuwli "nen -kaa -nanjen. Zozi zle e yi -tera Bali da, -yee -si 'le 'su -cee en e 'bɔ -a 'le 'srannan. E wu "man en minnun -a -te yiba "plan da. -Ka 'wlidi zle -a wudi be e min -tea 'yra -a, 'pian Zozi 'ka 'e "trɛn "tɔle -yre "di. Kɔɔ ci "nrandi -dan nen Bali -taa -a -nɔnle -yre -a 'le 'srannan "be, -a 'le nen -a yie ci. 'Be nen 'gɔe, e -nyran Bali -pe "yi "da, te e mingɔnɔn -ble minnun da. ³ Minnun 'nan Zozi man -pe "kaga "ji, 'pian -a -pe 'ka plule yi -teradi Bali da man di. 'Wu zle -a da nen 'ka 'ci "nrɔn, -e 'ka 'pe 'e vule 'e plu yi -teradi Bali da man di.

⁴ Maan -cin -trɔa 'ka 'ji 'nan, 'cee -tɔdi 'pleble -e 'ka vule 'ka 'wɔ 'wlidi dre die, -kadɔ 'wɔ 'ka tian bɔle 'ka man di. ⁵ 'Wu nen Bali -a 'pla 'yee 'nennun le be, -a da nen 'ka 'ci "nrɔn! Yaa 'vɔ 'nan:

«An 'bɔ Minsan,
-te an ya 'wɔ 'tɔdi "paanan
'i 'ji sɔnba "a be,
te 'i 'ci 'e -tɔ lou 'an man di.
En -te an 'wɔ "nen kɔn 'yie be,
te 'i "koe 'e 'si 'i da 'an 'va di.

⁶ Kɔɔ 'an 'bɔ Minsan,
min nen maan ye "yi "be,
-a ji nen an 'wɔ 'tɔdi "paaman sɔnba "a.
En min nen maan 'si "va 'men 'nen 'a be,
-a ji nen an sɔnba 'le wo.» ⁷ -Te yra yɔdun a bɔnan 'ka man be, 'ka 'sia "le 'nan 'ka "tɔ Bali 'be ci 'wɔ planan 'cee. 'Wu 'kpa nen, 'nen 'tu "ka te -a "tɔ 'ka -a sɔan di. ⁸ Bali 'yee 'nennun pɛɛnɔn 'le bo zle. -Yee "wean -te e ya "cee "drenan be, yaa -kɔnman 'nan ka ya -yee 'nennun -a. ⁹ -Kaa ci "nrɔn -kaa "tɔnun nen 'trɛda be o da -tu! Zɔ o -kaa 'le 'bu zle, 'pian te -kaa yie "naan o man. -Yee "wean Bali nen e ya -kaa "tɔ -dan a be, -kaa yie 'e 'nan "man 'e 'ciɔla "da -e -kaa 'belidi yɔ. ¹⁰ -Kaa "tɔnun nen 'trɛda be, o -kaa 'le 'bu o 'bɔ 'ci 'sɔ wɔ yra man, en waa dre tu "wennan 'wɔ. 'Pian Bali -le ve be, "e -kaa 'le bo 'nan -e -kaa "yi "yɔ -ji, kɔɔ e ya "va 'nan -kaa -kɔn 'saun "le 'yee 'wɔ 'zu. ¹¹ Maan ve 'cee 'nan, 'wɔ 'tɔdi nen waa "paaman 'nen 'ji sɔnba "a be, -a pou sianan "be 'wɔ "naan 'nen 'bɔ man, 'pian -a 'le 'srannan 'be 'nen zle yaa "nen "ble. -Fudi -trɔɔ -kɔn -yrɔ, en -yee 'ta wu -pe -kɔn tɔglɔ 'tre da.

Tu nen e 'ka "le 'o sɔn -te die, -a -ji nen -kaa ci 'gɔ

¹² -Yee "wean 'ka "koe 'e 'tɔ 'ka da, -e 'ka 'pe nen e ci plɔnan be, 'ka -tɔ 'pleble! En "nyian be 'ka cɛin -sru "nen e ci tɔnan be, 'ka -tɔ 'pleble! ¹³ -Si nen e 'sudi "ji "be, -a da nen 'ka 'ta wɔla! 'Ka cɛin nen -a "koe "nyan be, te 'e 'sia 'e cin "nen "di, 'pian -a "koe 'e 'tɔ 'e da!

¹⁴ 'Ka -wɛɛ 'nan 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sɛndɔ 'e cin va 'ka 'vale min pɛɛnɔn 'a! En 'ka -wɛɛ 'nan 'cee 'ta wu -pe 'e 'sɔ Bali le! Kɔɔ -te 'cee 'ta wu -pe 'ka 'sɔle Bali le die, ka'a Bali ye "fo "di. ¹⁵ 'Ka yie 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tu 'e vɔle 'e 'si Bali -le "yi "be -a -sru "di! En "nyian be, 'ka yie 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tu 'e vɔle 'e nyran 'sia 'e bɔɛzan -tu man di! "Tɔɔ min zle 'e 'wɔ 'fɔla 'ka yei -e 'wɔ 'bɔ 'e 'ka pɛɛnɔn 'sa. ¹⁶ En "nyian be, 'ka yie 'tɔ 'ka cin va -e 'ka 'va min -tu 'e vɔle 'e nyinnan lɔ 'lee -kɔnɔn -a te wa'a tian 'o cin 'palɛ di! Te 'ka 'wɔ dre "le Ezo -le 'wɔ

'zu di! 'E 'ci nrɔn 'trɛda wɔnun da 'saza, en ya'a "klanle Bali lɔ di, -yee "wean 'e 'blɔnan -tan fe 'kpɔngbo 'nen 'tu -va. ¹⁷ Kaa -tɔa 'nan "be -sru yaa wɛɛ 'nan 'e "tɔ 'e -fɛa vɔ 'e man -e -a -blɔnan zle 'e dre -yee ve -a 'e "pa 'ji. 'Pian -a "tɔ 'ka 'wɔle "man "di. E -wɔɔ 'tandan, 'pian -a "tɔ 'ka -a drele di.

¹⁸ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'wɔ nen e dre Izrael 'kɔn le be, -yee "cee dre 'cee ve -a di. Kɔɔ Izrael 'kɔn pli kɔn man, te Bali a "da. 'Te -dan bii kɔn zle -a da, waa 'yɔ. En laa 'e 'wlei -wlei -fɔ kɔn zle -a da, waa 'yɔ. En fulɔ 'pleble fɛɛn kɔn zle -a da, waa 'yɔ. ¹⁹ En "nyian be, 'bei -dan wɔ, waa 'man. En "nyian be, wei -tu wɔ 'pleble 'kpa, waa 'man. "Klan o -tɛdi 'sia, -a -nan nen waa 'vɔ 'nan, e 'ka "le o wei zle -a maan di. ²⁰ Fe -le "wean nen o 'wɔ zle -a 'vɔ be, kɔɔ 'wɔ nen Bali -a 'vɔ be 'o 'wulo 'ka 'sɔa "wɔ "di. Yaa 'vɔ 'nan:

«-Te e ya blamin -a,
en -te e ya -wi -a,
fɛ oo fe nen
e kle kɔn zle -a man be,
minnun 'o 'te -kɔle -a.» ²¹ 'Wu nen e ci drenan zle e min -tea "klan -a "buɔ "le "wean, Moizi -a 'vɔ 'nan:
«"Klan 'an -tea "le "wean
an nyɔɔndɔ 'sia.»

²² 'Pian 'cee ve be, 'wɔ zle -yee "cee dre 'cee di. Kɔɔ ka pli kɔn nen waa laabo Zɔn be -a man, Bali nen -a yie ci "man "be 'yee 'fla nen ka wɔla. Zeruzalem nen laji be -nyren. Fe zle -a -nan nen Bali -le 'pasianɔn nen laji be o "kaga "ci 'o cin yɔdi te o "fɛdi -ble. ²³ En "nyian be, ka pli Zozinɔn nen o -te 'e cin da be o man. O ya "le Bali -le 'nen flinnun nen o 'tɔ a 'e 'cɛn -tɛdi laji be -wee 'wɔ 'zu. En "nyian be, ka pli Bali nen e ya 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le tin 'bazan 'a be -a man. En "nyian be, minnun tɔglɔ nen Bali o dre 'saun 'e 'le, en o kaa be, o lei man nen ka pli. ²⁴ En "nyian be, Zozi nen -yee -maan en Bali 'ka pli 'e man "nyian 'e 'pee be, -a man nen ka pli. En "nyian be, Zozi nyen nen e -sran 'cee "wean be -a man nen ka pli. Nyen zle -a 'pleble "mlian Abel -le ve da.

²⁵ 'Ka dre "yi! -Te Bali a 'wɔ tin 'banan 'cee be, te 'ka -fɔla 'ka "trɛn -sru "di! Bali 'wɔ 'pla Izrael 'kɔn le Sinai kɔn 'sɔn, 'pian 'wɔ zle waa -fɔla 'o "trɛn -sru, en Bali 'wɔ "nen kɔn -wɔ. 'Be nen 'gɔe, Bali a laji en e ya 'wɔ planan -cee. -Te -kaa 'wɔ zle -a -fɔla -kaa "trɛn -sru "be, Bali 'wɔ "nen -kɔnman -cee -kpɔ. ²⁶ Tu nen Bali a 'wɔ planan Izrael 'kɔn le 'li be, -a wei 'tre nyɔn. En 'be nen 'gɔe, e -tɔ 'e wei da. E 'nan:

«-A dredi -fu "nyian
'e 'pa -a -tu.
Tu zle -a man be,
'tre 'saza "cee maan nyɔnman di,
an labli "paa "va "nyian.» ²⁷ Bali -a 'vɔ 'nan, -a dredi -fu "nyian 'e 'pa -a -tu. 'Wu zle -a vɔdi -a -kɔnman 'nan, fe pɛɛnɔn nen Bali -a dre be, -a -nan -nyaan tu nen Bali 'tre 'lee labli nyɔnman be -a man. Bali 'wɔ zle -a dra 'nan -e fenun tɔglɔ nen wa'a 'kɔlaman nyɔnndɔ -a die, 'o 'fu -nan.

²⁸ Bali -le mingɔnɔn tre nen fe -tu 'ka 'kɔlaman -a nyɔnndɔ -a die, e ya -cee ve -a. -Yee "wean -kaa Bali

muo "f, en -cee Bali 'sudt be -kaa dre "le zt e "sca Bali le be -yee 'wt 'zu! -Kaa 'yra -te Bali l -e -kaa dre, en -kaa "klan Bali l -e -kaa dre! ²⁹ -A -cin 'e 'kcn -kaa 'ji 'nan: «-Cee Bali be e ya "le 'te -dan nen e fe sremen be -yee 'wt 'zu!»

'Wt "cen "nen min -a dra te e "sca Bali le?

13 Te 'ka cin ydt "yi 'le 't 'ka Zozinon yei "dt! ² Te 'wt 'guc -a -cin 'e 'san 'ka 'ji dt, minnun nen o bcala 'ka 'va be, 'ka o 'kun 'ka 'pe "fli "a! 'Wt zte -a dredi man be, min -mienun nyinnannan "kcn Bali -le 'pasianon nen laji be -wle, wa'a -tble dt. ³ Minnun nen -pu 'kuin be, 'ka 'ci "nrn o da "le 'nan 'ka 'bcn nen -pu 'kuin. En minnun nen o ci 'te 'panan o da be, 'ka 'ci "nrn o da "le 'nan 'ka da nen o ci 'te 'panan. ⁴ Lmkn 'lee -klbnmkn -le cin 'padt be, 'ka 'sia 'wt -dan tu -a. Te -klbnmkn 'e nyin l pee -sru "nyian dt, en te lmkn 'e nyin -kcnnen pee -sru "nyian dt. -A -cin 'e 'kcn 'ka 'ji 'nan, Bali tin -tea "minnun pccnkn nen o nyianla l 'lee -kcnnen -a te wa'a o cin 'pale dte o da, en e tin -tea "min nan -wccnkn 'lee min -sran -wccnkn da. ⁵ Te 'ka "lala yl "yi "bu "dt! 'Pian fenun nen 'ka 'l be, 'e 'ka 'ci "nran, kcn Bali -a 'vl 'e 'b 'a 'nan: «Mein 'tue 'e "tun "dt, en ma'an 'pe 'sia 'i -sru "dt.» ⁶ 'Wt zte -yee "wean nen e ya "le -kaa "koe 'e 'kcn -kaa da -a vldt -a 'nan: «Minsan 'be "paa 'an 'va, nyen 'ka 'an 'ji dt. Blamin 'ka 'klaman 'wt 'tu dredi -a 'men -e 'yaan 'te "klan -a dt.» ⁷ 'Ka 'lcnkn nen o Bali -le 'wt 'paa 'ka 'ji 'e tede be, 'ka 'ci "nrn -wee 'wt dredi da, en 'ka 'ci "nrn -wee -kadu da! 'Cee yi -tera Zozu da -ji be, 'o dre 'cee 'wt -kcn "manon 'a. ⁸ -A -cin 'e 'kcn 'ka 'ji 'nan, Zozu Crizu -tuwli "nen 'li be, -nyren tian cccgu yi -a, en -yee fo -nan 'li 'trilii. ⁹ -Yee "wean te 'ka 'fli 'tu -e 'ka scnkla 'wt "paadt -tre -sru -e 'ka 'si -si tglu da dt! "Yi "nen Bali -a dre 'cee be -a da nen 'ka 'ci "nrn -e 'ka 'kcn 'ka 'tcdt 'pleble Bali -sru 'ta wudt -ji. -Blufc -mienun dredi min 'srccn 'a be, e ya 'e "tun. -Yee "ccc min -tca 'pleble Bali -sru 'ta wudt -ji dt. ¹⁰ 'Sraga nen Zozu 'a 'bu be, -ccc "nen "ble. 'Pian minnun nen o Bali -paan tian "le Bali -pannkn 'a dra 'li -tan-dan -ji be -yee 'wt 'zu be, wa'a 'klaman -e "o "nen "bl dt. ¹¹ Fe nen maan 'vl zte, -yee ci 'nan le -tudu pccnkn man be, Izrael 'kcn -taa -wee 'wt 'wldt "nan fe -a. Bali

-pannkn -a "sia -e 'o -te. Bali -pannkn 'tazan -a nyen "sia, -e 'e wla fenan 'saunzaun 'kpa -nan. Fe zte -a -nan nen e nyen 'bc -seanla -e Bali 'e -wee 'wt 'wldt fui. 'Pian -wi 'bc nen waa -te be, o -ko -a 'te 'blle 'fla -sru. ¹² 'Wt zte -yee "wean nen zt Zozu nyen "ta -seanla -e 'e minnun dre 'saun Bali 'le be, e -ku 'e yra ylc 'fla -sru. ¹³ -Kaa 'bc "nyian, -kaa -ku Zozu 'va 'fla -sru, en -kaa 'wt "man -e -kaa yra yl -kaa 'vale waa 'e cin va. ¹⁴ -Kaa fla nen 'tre 'guc -a da be, ya'a 'fo 'nan 'li 'trilii dt, 'pian -kaa ya -a -wccnkn 'nan 'fla nen e -fo -nan 'li 'trilii be 'e dre -cee ve -a.

¹⁵ 'Wt nen Zozu -a dre zte, -yee "wean nen e ya "le -kaa Bali 't -dan vl tu pccnkn man! -Cee 'sraga nen -kaa bo Bali muo "f ve -a be, -nyren zte. ¹⁶ 'Pian te 'ka 'ci 'e 'san "yi "dredi man dt! En te 'ka 'ci 'e 'san 'padt -a 'ka cin va dt! 'Wt pccnkn zte -a dredi "sca Bali le, 'cee 'sraga budt Bali le nen "nyian zte.

¹⁷ 'Ka "trccn "t 'wt nen 'ka 'lcnkn -a ve 'ccc be -yre, en 'ka 'ta wula "da! -Wcc yie -tca 'ka 'va, en 'wt pccnkn nen waa dra be waa 'sinan "paa Bali le. -Te ka o wei 'man en ka 'ta 'wula "da "be, o -wee 'nyranman "paa ci "nrandt -a. Kcc -te o 'nyranman 'pa 'wt 'nanmandt -a be, e 'ka 'cee 'wt "yi "a "fo "dt.

¹⁸ 'Ka Bali tru 'ba 'kue 'wt man! Kua -tca 'nan 'kue 'wu-lo -ji "nrndt 'ka tin tea 'ku da dt. Kcc 'wt pccnkn 'ji be, ku -wccman 'nan 'kue 'ta wu -pe 'e 'kcn "yi. ¹⁹ Maan laabo 'ka 'l 'nan, 'ka Bali tru 'ba 'men 'wt man, 'du -e Bali 'e 'si 'le 'su -e 'an 'li 'an da 'ka 'va.

Yaa 'le 'sran o 't budt -a

²⁰ Bali 'be -fudt -trcc -kcn "min le. -Kaa san Zozu a -yee 'bla -sru "pinzan -dan a, en Bali 'bc 'be wluan -kcnkn 'va. Bali -a nyen 'si en e minnun pli 'a 'e man 'li "fo "le ve -a. ²¹ Bali zte 'e 'pa 'ka 'va, -e 'ka -kca 'wt "yi pccnkn nen e ci -a ci 'bc 'a be, -a dredi -a. Zozu Crizu 'e 'pleble 'kcn 'ccc -e 'ka 'wlnun zte -a dre. 'T -dan 'e 'kcn Zozu 'le ve -a 'li 'trilii! Amen!

²² An "bu Zozinon, 'wlnun nen maan 'pla 'ccc be, te 'ka -fla 'ka "trccn -sru "dt, kcc e 'ka 'wt "kaga "a dt.

²³ Maan -nan scc wo 'ccc 'nan, o 'si -kaa "bu Timote man. -Te e 'bc 'an 'va 'guc, -e 'ku 'lu 'ka 'ta -nanjen.

²⁴ An 'ka 'lcnkn pccnkn 't bo, en an Zozinon 't bo. Zozinon nen Itali be, o 'nan 'o 'ka 't bo.

²⁵ Bali -le "yi 'e 'kcn 'ka pccnkn 'va!

Zaji

1 'An 'כב Zaji nen an Bali 'lee Minsan Zozi Crizi "sua be, meen 'fluba 'guae -a cren -te. Maan cren -te Bali -le minnun pseenon nen 'o fuiladl "man 'trada be, -wle. An 'ka 'to bo.

E 'ka "le Zozizan 'e 'ci -ככ "dl!

²An "but Zozinon, 'wl 'tandon pseenon nen o kba 'ka man be, 'ka yl 'cee ci "nran wl -a. ³Kככ te ka yi -tera Bali da be, ka kcala 'ji, -e 'e -pkan 'sodl -nch -'cee. ⁴'Ka yie 'trka "da, -e -pkan 'sodl zle 'e 'ku 'kaa -trilii "le zl e ci Bali ci 's'a be, -yee 'wl 'zu. -E 'ka 'kon tigl, te 'ka dre wl a 'e 'sudl "ji Bali 'le.

⁵'Pian -te min -tu a 'ka yei 'nan 'wl nen kכ 'e dre ya'a tka dle, 'e laabu Bali 'כ. Bali 'wl 'tandl -nchan -yre "le zl yaa laabu -yrc "be -yee 'wl 'zu. Kכ ya'a min bo "va "dl, en yaa -nchan 'e "tun. ⁶'Pian min 'כב 'e yi -tera "da -e 'e laabu -yrc. Te 'e 'ci -ככ "dl! Kכ min nen 'e 'ci -fכman be, e ya "le "pezannen nen fulb 'ta -tka "man "be, -yee 'wl 'zu. ⁷Maan ve 'cee 'nan, te -a -cin 'e 'kכ min zle -a -ji 'nan, 'e fe -tu ye Minsan 'כ "fo "dl. ⁸Kכ min nen 'e 'ci -fכman be, -a -wulo -ji wl 'ka -towl "dl. En -yee 'wl pseenon dredl -ji be, ya'a 'e yie 'kala 'wl 'tu da tigl -e 'e dre dl.

Seezan 'lee fezan -le 'wl

⁹Min nen e ya seezan -a, en e sכnla Zozi -sru "be, -a san ci 'e "nran 'nan, Bali 'e dra min -dan a. ¹⁰'Pian min nen e ya fezan -a, en e sכnla Zozi -sru "be, -a -cin 'e 'kכ -a san ji 'nan, e 'ka min -dan a Bali 'le "fo "dl. Kכ e "sia 'e yufe -sru "le zl lu 'e -fui -tea, -e 'e 'sran be -yee 'wl 'zu. ¹¹-Te yide bii 'pleble be, -e lu -fui 'e 'sran, te -yee fenyian -nyan. Zl fezan "sia 'e yufe da zle.

'Wl 'wlidl "dredl -taala 'כ!

¹²Min nen 'wl 'wlidl "cin -trka "ji en ya'a drele dle, Bali -le -fea -a san man. Kכ -te -a san 'yee 'pleble 'ci kככ zle -trilii en e 'כלא -a -wulo planan "be, 'belidl nen ya'a 'nyaan dle e ya -yee ve -a. Minnun nen o Bali ye "yi "be o -kopa nen zle.

¹³Min nen 'wl 'wlidl "cin -trka "ji "be, te 'e 'pa Bali da dl! Kכ 'wl 'wlidl "cin 'ka Bali ji dl, en Bali 'ka 'wl 'wlidl "cin kala min ji dl. ¹⁴'Pian blamin 'כב 'wulo -ji wl 'be see "paaman, -e 'e 'wl 'wlidl "dredl -cin -tכ "ji. ¹⁵-Te min sכnla 'e 'wulo -ji "nכndl 'wlidl zle -a -sru "be, -e 'e 'wl 'wlidl "dre. En -te min 'wl 'wlidl dre "trilii be, -a 'le 'sran -nan "nen -kadl -a.

¹⁶'An "but Zozinon, an 'ka ye "yi 'kpa. Te 'ka 'wl 'guae -a "sia 'ka see "paa wl -a dl. ¹⁷Maan ve 'cee 'nan, 'wl "yi

'lee 'wl tigl pseenon "sia Bali va lou. -Yee laji fenun pseenon nen o "bia be o dre. Fenun pseenon zle 'o 'man limlan, 'pian Bali 'ka 'limlan 'li "fo "dl. ¹⁸Bali 'כב 'ci 's'a 'a nen, e -kaa dre 'yee 'nennun -a. Zozi 'le 'wl 'nchon nen e ya 'wl tigl 'a be, -a 'כב 'a nen e 'belidl 'nch -'cee 'nan, -e -kaa kכ 'e 'pe dreve flin -a.

'Ka "trכen "כ Bali wei le, -e 'ka 'ta wula "da!

¹⁹'An "but Zozinon, an 'ka ye "yi 'kpa. 'Wl 'guae -a -cin 'e 'כלא 'ka 'ji. 'Ka "trכen 'e 'wl man! Te 'ka 'lebo 'e 'fכ 'e 'flin -e 'e 'wl dl! En te 'bli 'e 'fכ 'ka 'ji tada dl! ²⁰Kכ -te 'bli 'fכ min ji be, ya'a Bali ci 's'a wunun dra "fo "dl! ²¹-Yee "wean nen 'ka 'wl pseenon nen e min "tri -tka Bali 'le be -a 'tu, 'lee 'wl 'wlidl pseenon, -e 'ka 'wl Bali wei nen waa 'vl 'cee be -a man, -e 'e -כלא 'e 'ka 'si 'wl 'ji -le "wean.

²²Te 'ka 'fli see wu 'nan ka ya Bali wei mannan dl! 'Pian -te kaa 'man be, 'ka 'ta wula "da! ²³-Yee ci 'nan, min nen 'e "trכen -tka Bali wei le, te ya'a 'ta 'wo "da "dle, yaa dra "le 'nan min -tu "be 'e 'fli -nanjeen -niannun 'ji, en 'e 'fli -tכ kl 'yl. ²⁴Zl e ceen "man en e -ku be, 'nun kככ -a -tכ kl 'san 'e 'fli ji. ²⁵'Pian bii nen 'i yie -trka Bali wei tigl nen e min "sia 'wl 'wlidl "le nchanba -ji be -a da be, Bali -fea ve 'i man. Kכ 'i "trכen "כ -yre, en i kcala "man, en -a -cin 'ka 'sanle 'i 'ji dl, 'pian i 'ta 'wula "da.

²⁶Min nen e 'nan e ya Bali -sru, te ya'a 'kolaman 'e wei 'kundl -a dle, te e ya 'e 'fli see wunan. Te -yee 'ta wudl Bali -sru "be -a -ci "ka "dl. ²⁷'Pian -kaa "tu Bali kככ tigl nen 'nan, blamin 'e yie 'tכ "tu 'lee "bu "ka "da "nennun 'lee -calenun va 'wee yra yudl -ji. En "nyian 'nan blamin 'e 'fli 'kun -e 'e vule 'e 'wl 'wlidl "towl "dre dl.

Te 'ka min bu "va dl!

2 'An "but Zozinon, kaa nen ka yi -tera mingonnen -kaa san Zozi Crizi da be, te 'ka min bu "va "dl.

²'Ka 'ci "nכn 'wl 'guae -a da. Fezan -tu wla 'cee cin yl 'kuin 'e 'pe 'wle man le -siga, en 'e 'ta le sכ fenyian -a. Seezan -tu wla "nyian 'cee cin yl 'kכ 'lein zle -a -ji, te sכ "ceendl a "da. ³Min nen 'e 'ta le sכ fenyian -a be, kaa -nanjen, en 'ka 'nyrannan fenyian -nch -yre. 'Pian kaa 'vl seezan "le "le 'nan: «Bii 'gu, "i "כ wu lou, en -te i ya "va "be, 'i 'nyran 'men pein "srכn "tra.» ⁴'Wl zle -a dredl be, e ya min budl "va "wlidl "a.

⁵'An "but Zozinon, an 'ka ye "yi 'kpa. 'Ka "trכen "כ 'wl 'guae -yre! Maan ve 'cee 'nan, minnun nen o ci seenon 'a 'tre 'guae -a da be, Bali o 'si "va 'nan, -e 'e o dre fenon 'a 'wee yi -teradl 'e da man, -e 'o 'ku 'yee mingonnen tre nen yaa 'pla minnun nen waa ye "yi "be, -wle "be -a da. ⁶'Pian 'cee ve be, ka'a seenon 'siala min -a dl, fenon nen

ka o ye "yi. -Me "le "wean nen kaa dra zi? Fənən 'bē 'tē "paa 'ka da, en -wēē -ko 'kaa tin 'banən 'cēin -da. ⁷ En -wēē 'tō 'srənman 'tō fenyian nen Zozi Crizi 'tō a bē -a man.

⁸ Bali -le 'fluba 'ji bē, -yee -pei -tō wī -dan tu -a. E ya 'e 'cřen -tēdī 'nan:

«I bōzan -tu yī "yi

'le 'yie 'wī 'zū!»-Te 'wī zīē -a drēnan nen ka cī bē, te ka 'wī 'yī drē. ⁹ 'Pian -te ka min 'bū "va "bē, te ka 'wī 'wīdī drē. En te Bali -le -pei zīē e tin -tēa 'ka da Bali 'lē. ¹⁰ Kōō -te min Bali -le -pei -tūwī "cē srē bē, te yaa pēēnən srē "fo. ¹¹ Bali -a 'vī 'nan:

«Te blamin 'e min nan -wēē "dī,

en te 'e min -sran -wēē "dī!»En yaa 'vī "nyian 'nan:

«Te blamin 'e drē min -tēzan -a dī!»-Te min 'ka min nan -wēēlē dī, 'pian en e drē min -tēzan -a bē, te ya'a 'ta wūlā Bali wei da "fo "dī.

¹² -Yee "wean maan ve 'cēē 'nan, -te 'ka "ta "we, en 'ka "ta 'wī dra bē, -a -cīn 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, Bali wei nen e min "sia 'wī 'wīdī "le nōnba -ji bē, e 'cēē tin "baa.

¹³ Kōō yī nen Bali 'trēdanən 'le tin "baa bē, min nen ya'a 'e bōēnun nyrinda 'sīlē dīē, Bali 'ka -a san nyrinda sia dī. 'Pian min nen 'e bōēnun nyrinda 'sī bē, te "klan 'e 'kōn -a san -ji dī.

Yi -tēradī Bali da 'lee min drē wī

¹⁴ 'An "bū Zozinən, -te min -a 'vī 'nan, an yī -tēalā Bali da, te ya'a kōōnman 'e drē wī -a dīē, -a -cī nen 'nōn? -Yee yī -tēradī Bali da zīē, ya'a sia 'wī 'ji "fo "dī. ¹⁵ 'Ka 'cī "nōn 'wī 'gūē -a da. 'Ka "bū Zozīan 'tū a 'ka 'va, -te 'bē "cēē dī, 'ka "blū Zozīan 'tū a 'ka 'va, -a ta sō "ka "dī, en -a -blīfē "ka "dī. ¹⁶ En kaa 'vī -yrē 'nan: «Ku ya yī pee nyan. I -fu -trōō. Bali 'e fē nen yīa -wēēman bē -a -nōn 'yīē.» 'Pian fē nen 'e klī "man "bē, ka'a -nōnlē -yrē "dī. 'Wī zīē -a drēdī bē, -a -cī "ka "fo "dī. ¹⁷ -A -tūwī "nen "nyian yī -tēradī Bali da -a. Min nen e yī -tēalā Bali da, en ya'a kōōnman 'e drē wūnun -a dīē, min zīē -yee yī -tēradī Bali da -cī "ka "fo "dī.

¹⁸ En "nyian bē, -te min -a 'vī 'mēn 'nan: «Min -tū yī -tēalā Bali da, en min pee "e "yī "dra minnūn lē.»

Tōōn maan laabo min zīē -yrō 'nan, 'i 'yīē yī -tēradī Bali da nen wa'a kōōnman o drē wī -a dīē, -a -cī -kōōn 'mēn! -E 'an 'mēn yī -tēradī Bali da -cī -kōōn 'yīē 'an drē wī -a. ¹⁹ I yī -tēalā "da 'nan Bali a -tūwī "cē. 'Wī 'kpa nen. 'Pian -a -cīn 'e 'kōn 'i 'ji 'nan, -yū -wīdīnūn "o yī -tēalā "nyian "da zī, en o "klanman -yrō.

²⁰ -Blūzan, i ya "vāle 'an -cī -kōōn 'yīē 'nan, yī -tēradī Bali da nen wa'a kōōnman 'o drē wī -a dīē, -a -cī "ka "dūō? ²¹ -Mē "le "wean nen Bali -kaa tra Abraam 'sia min tūglī 'a? -A drē wī man nen. Kōō Abraam wū "man, en e 'e 'pī Izak 'sī, yaa -nōn Bali lē 'srāga būvē -a Bali -pan "dāvē da. ²² Yīa 'yī? -A drē wī 'lee -yee yī -tēradī Bali da drē 'tūwī. En -yee yī -tēradī Bali da 'e 'lē sōō -a drē wī man. ²³ 'Wī 'bō zīē -yee "wean e ya 'e 'cřen -tēdī Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Abraam yī -tēra Bali wei da, en Bali -a 'sia min tūglī 'a

'yee yī -tēradī 'e da man.»Bali -a laabo 'e bē. ²⁴ -Yee "wean maan 'vī 'cēē 'nan, Bali min "sīalā min tūglī 'a 'e drē wī 'lee 'yee yī -tēradī 'e da man, 'pian ya'a sīalā min tūglī 'a 'yee yī -tēradī Bali da 'sāza "cē "man dī.

²⁵ 'Wī 'tūwī zīē -yēē drē "nyian -kōōnen -wēēzan nen wāa laabo Rab bē -yee vē -a. Bali -a "sīa lūmōn tūglī 'a 'e drē wī man. Kōō minnūn nen Zozue o 'pa 'sīa bē, e 'pa 'o 'va, en e -sī -tū kōōn -wlē 'nan 'o 'tē -ji "da.

²⁶ Kaa -tōā 'nan -te 'flīndī -nyan min lō bē, te e -ka. -A -tūwī "nen "nyian yī -tēradī Bali da -le vē -a. Yī -tēradī Bali da nen wa'a kōōnman 'o drē wī -a dīē, te e ya 'e 'kadī.

Min nren 'le 'wī

3 'An "bū Zozinən, te 'ka vūnan 'ka pēēnən 'e drē Bali wei "paanən 'a dī. Kōō kaa -tōā 'nan, 'ku Bali wei "paanən bē, Bali 'kūē 'wī tin "baa 'plēlē 'e "mlīan min peenūn -le vē da. ² -Kaa pēēnən -pē "saanman 'wī 'wīdī 'va 'wī "kaga "ji. -Te min 'lēwēi 'ka "saanlē -tūwī 'wī 'wīdī 'va dīē, te min nen -a drē wī a 'e 'lē sōōdī bē, -nyren. Te e -kōlaman 'e 'flī 'kūndī -a "fo.

³ 'Ka 'cī "nōn 'wī 'gūē -a da. -Kaa -bulalē wlē wō -sūnūn 'le, 'nan -e 'o -kaa wei man, -e -kaa -kōlā "o plādī -a.

⁴ En "nyian bē, 'ka 'cī "nōn -klū -dandannūn da. -Te -klū a -dan 'kōō, -a -trōā "vē -sī yīa a "wēnōn. -Te fulō 'plēlē a 'ta 'tōnān "man "bē, -a -trōā "vē -sī yīa "wēnēn zīē -yēē -maan -e -a -fōzan 'e -trōā -sī yīa. ⁵ -A -tūwī "nen "nyian min nren 'le vē -a. E ya min man mēnūn va "wēnōn, 'pian -yēē -maan -e 'wī -dan 'e 'fōlā.

En "nyian bē 'ka 'cī "nōn plō -dan nen 'tē "wēnēn -fōalā 'jī bē -a da. ⁶ Min nren a "le 'tē 'le 'wī 'zū. -A da nen 'wī 'wīdī 'tō -tūdū pēēnən cī. E ya -kaa man mēnūn va, en -yēē -kaa mūnmūan "trī -tōā. Maan ve 'cēē 'nan, -e 'e 'sīa yī nen o min -yāa "da "trīlīī, -e -a -ka yī 'e bō bē, -a nren 'bē 'tē wō -yee 'trēda va. 'Tē zīē Satan -va nen e "sia.

⁷ Min -kōlaman -e 'e lūjī wī pēēnən, 'lee "lōmannūn, 'lee kōōnēnūn, 'lee fē pēēnən nen o 'ta wūlā 'o 'kōlēnēn "bē, o 'lēbū. ⁸ 'Pian min -tū 'ka 'kōlaman 'e nren plādī -a "fo "dī. Fē -wīdī "nen, ya'a 'tōā 'e 'pa 'jī flū dīē, -nyren. E ya 'e fādī min -tē 'yīlē -a.

⁹ Nren zīē -a 'bō 'a nen -kaa Mīnsan nen e cī -kaa "tū "a bē, -a 'tō bōā. En -a 'bō 'a nen -kaa wei "paalā blamin nen Bali -a drē "le 'yee 'wī 'zū bē, -a man. ¹⁰ Min 'le 'a nen min -fēa vē min man. En min 'le 'tūwī zīē -a 'bō 'a nen min 'e wei "paalā min man. 'An beenūn, te 'cēē vē 'e 'kōn zīē dī! ¹¹ Fēnan nen 'yī bōalā bē, 'e drē 'cēē 'wī -kōōn "manvē -a! 'Yī 'nōnōn 'lee 'yī nyrannyran 'ka 'bōalā fē -tūwī zīē -a -nan 'e cīn -a dī. ¹² En "nyian bē, -lōmīn yībā 'ka 'baa -vōgā -a dī, en -māngō yībā 'ka 'baa -lōmīn -a dī. En 'yī 'wēwēa 'lee 'yī 'nōnōn 'ka bōalā 'yī bōlānān 'tūwī "nan dī.

Lajī 'wī 'dōdī

¹³ -Te min -tū a 'ka yēi, te 'wī pēēnən 'cīn a "jī, en e 'wī -tōā "bē, 'e -kōōn 'yee -kōōndī "yī 'lee 'e drē wūnūn tūglī 'a.

¹⁴ 'Pian -te man budī -nōnōnān -cīn a 'ka 'jī bē, te 'ka 'flī

-כאכא 'cee 'wl 'tɔdɔ -a "fo "dɔ. En -te bɔɛ "blɔdɔ -cin a 'ka 'ji bɛ, te 'ka 'fli -כאכא 'cee 'wl 'tɔdɔ -a "fo "dɔ. כככ -te 'ka 'fli -כאכא 'nan ka ya 'wl 'tɔdɔ 'a bɛ, te ka 'wlu -sɛan.

¹⁵ 'Wl 'tɔdɔ zɛ, Bali "cɛɛ 'bɛ -nɔɔan "dɔ. E "sia 'trɛda 'gu, en min 'kɔ -wulo -ji nɛn e -tɔala. Satan -va nɛn e "sia.

¹⁶ Fɛ nɛn maan ve zɛ -yɛɛ cɪ 'nan, -te man budɔ a fɛnan, en bɔɛ "blɔdɔ a fɛnan bɛ, fɛ zɛ -a -nan 'ka flɪ "fo "dɔ. 'Wl 'wɪdɪ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔɔan a -nan.

¹⁷ 'Pian 'wl 'tɔdɔ nɛn e "sia Bali va bɛ, e ya 'wl 'tɔdɔ tɔglɪ 'a. E min dra min -trɔɔ -a, en e min dra min ci "yizan 'a. Min zɛ e min wei maan, min nyrinda -sɛan "da, en e "yi "dra min lɛ. Ya'a min bo "va "dɔ, en ya'a 'wl 'dra -dawli a dɔ. ¹⁸ Minnun nɛn waa -wɛɛman -trɔɔ 'nan minnun yei 'e 'fu -trɔɔ bɛ, -a 'le 'srannan "bɛ 'wl "yi "drɛdɪ nun 'bɛ -taa "bɔɔɛa.

'Ka Satan 'tɔl -e 'ka -ככככא Bali -sru!

4 -Kulinun a 'ka yei, en 'wl 'blɔdɔnɛn a 'ka yei. Nyin zia nɛn 'wɔnɔn zɛ -a pou 'si? Maan ve 'cɛɛ 'nan, 'ka 'kɔ 'wulo -ji "nɔɔnɔdɔ -wɪdɪnɛn nɛn ka 'ta wula "da "bɛ -yɛɛ -maan 'wɔnɔn a 'ka yei. ² Ka ya "vale fɛ -tu 'e drɛ 'cee vɛ -a, 'pian -te ka'a ye dɛ, te ka 'nandɪ 'sia min man "le 'ka -tɛ. En ka ya "vale 'nan 'ka bɔɛzan -tu -lɔ fɛ 'e drɛ 'cee vɛ -a, 'pian -te ka'a 'kɔlaman -a yɪdɪ -a dɛ, te -kulinun 'lee 'wl 'blɔdɔnɛn wla 'ka yei. Fɛ nɛn ka cɪ "va "bɛ ka'a ye dɪ, ka'a laabo Bali lɔ dɪ -le "wɛan. ³ En -te kaa laabu Bali lɔ bɛ, ya'a nɔɔan 'cɛɛ dɪ, כככ -a laabu "manwɪ a -wɪdɪ. Kaa laabo 'nan, -e 'ka 'fli ci 'sɔ wɔnɔn drɛ -a.

⁴ Ka "we "flivli Bali man "le lɔmɔn nɛn e 'si 'e 'sran wlu, en e -ku -kɔnɛn pee -va bɛ -yee 'wl 'zu. 'Trɛda fɛnɔn yɪdɪ "yi "bɛ, e ya Bali 'nan man wɪ -a. Ka'a -ci tɔa dɔɔ? Min oo min nɛn e 'trɛda fɛnɔn pɛɛnɔɔn ye "yi "bɛ, 'e 'fli dra Bali 'nanmanzan 'a. ⁵ E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Lei nɛn Bali -a -nɔɔn 'cɛɛ bɛ,
Bali -a ye "yi, en e man bo "da!»Te -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'wl zɛ e ya 'wl "tun "a dɔ! ⁶ 'Pian "yi "nɛn Bali -a dra -cɛɛ bɛ e "mlianla "da. כככ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Minnun nɛn o 'fli dra -dandan bɛ
Bali 'ka o ye "yi "dɔ.

'Pian e "yi "dra minnun nɛn
wa'a o 'fli kɔɔnman dɛ -wɛ.»

⁷ -Yee "wɛan nɛn 'ka 'wl "man 'ka 'ci 'fɪdaa 'a, -e 'ka 'ta wula Bali -sru! Te 'ka tɔa Satan lɛ dɔ! 'Ka drɛ zɛ -e 'e 'si 'ka man -ככככא! ⁸ 'Ka -pli Bali man, -e 'e -pli 'ka man! 'Wl 'wɪdɪ "drɛnɔɔn, 'ka 'pɛ 'e 'si 'wl 'wɪdɪ -sru! Kaa nɛn 'ka 'ci -fɔɔman Bali -sru 'ta wɔdɪ -ji bɛ, 'ka 'ci 'si 'fɪdaa -e 'ka 'ta wula Bali -sru. ⁹ 'Wl 'wɪdɪnɛn nɛn kaa dra bɛ, -a 'wl 'e 'nan 'ka man! 'O 'ka 'ta drɛ -trɔɔrɔ! 'Ka 'wɔɔ! 'Ka 'cee 'shɛ 'blɔdɪ lila "da -wɔɔdɪ -a! 'Ka 'cee 'ci 'nrandɪ lila "da -trundɪ -a! ¹⁰ 'Ka 'fli drɛ "wɛnɔɔn Bali 'lɛ, -e 'e 'ka drɛ -dan!

Te 'ka min 'tɔ 'tɛ dɔ!

¹¹ 'An "bɔɔ Zozinɔɔn, te 'ka 'wl 'ka cin man -wɪdɪ "dɔ! Min nɛn e 'wl 'wɪdɪ 'vɪ 'e "bɔɔ -tu man, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ yaa 'tɔ 'tɛ bɛ, te e 'wl 'wɪdɪ 'vɪ Bali -le -pei man, en e tin -tɛ "da. -Yɛɛ cɪ 'nan, -te i 'wl 'wɪdɪ 'vɪ Bali -le -pei man bɛ, te yi'a 'ta wulɛa "da "dɔ, 'pian te i drɛ -a man tin 'bazan 'a. ¹² Bali -tuwli 'bɛ -pei -tɔ minnun lɛ, en -yɛɛ cɪ -a ta tin 'bazan a. -A -tuwli 'bɛ -kɔlaman min 'sidɪ -a 'wl 'ji, 'lee min -tɛdɪ -a. 'I 'fli "siala 'kɔ, en i "we 'i bɔɔnɔn man zɛ.

Fɛnɔn, te 'ka 'fli 'sia -dan dɔ!

¹³ Kaa nɛn kaa ve 'nan: «Cɛɛgu 'lee "trɛ "a ku -ko 'fla 'gɔɛ -a da, ku lɛ -tu -tɛa "nan nun, ku 'flɛ -taan -e 'ku "lala yɪ» bɛ, 'ka drɛ "yi! ¹⁴ Ka'a "trɛ wɪ tɔa dɪ. Ka ya "le "lolu -koei "wɛnɛn nɛn e -tɔala -voo, -e 'e 'si 'nan bɛ -yee 'wl 'zu. ¹⁵ 'Wl nɛn kɔ 'ka vɪ bɛ, -nyrɛn 'gu. 'Ka vɪ 'nan: «-Te Minsan wɪ "man 'nan 'belidɪ 'kɔ 'ku man bɛ, ku fɛ 'gu 'lee fɛ 'gɔɛ -a dra.» ¹⁶ 'Pian ka'a 'wl zɛ 'bɛ 've dɪ. 'Ka 'fli "siala -dan, en 'ka 'fli -ככככאman. 'Wl zɛ -a drɛdɪ bɛ, e ya -wɪdɪ.

¹⁷ Maan ve 'cɛɛ 'nan, min oo min nɛn e 'wl "yi "nɛn kɔ 'e drɛ bɛ -a -tɔa, en ya'a drɛlɛ dɛ, te e 'wl 'wɪdɪ drɛ.

Fɛnɔn, 'ka drɛ "yi, "tɔɔ 'wl 'e kɔ 'ka man!

5 Fɛnɔn, an 'wl "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka wu 'sia 'pleble, 'wl 'nɔɔnɔn nɛn e -taa "bɔɔɛ 'ka man bɛ -yee "wɛan. ² Tu zɛ -a man bɛ, 'ka yɪfɛnɔn srɛman, en fadrɛnɛn 'cee sɔnɔn -ble. ³ -Jeza -fɔa 'cee -siga 'lee 'cee "lalanun man. -Jeza zɛ -yɛɛ 'ka man wɪ -tɔa lou -e 'e 'ka kɔlɛbo "blɪ "le 'tɛ 'zu. 'Trɛda -nyan tu 'kɔ 'kogo, 'pian te ka -ko 'ka yɪfɛnɔn trɛdɪ -a "kaga. ⁴ Minnun nɛn o 'nyranman 'pa 'cee fei en ka'a o -pan wulɛ dɛ, 'pleble pɛɛnɔɔn 'san Bali -wee -paandɪ man. ⁵ En "nyian bɛ fe -tu 'ka 'klɪlɛ 'ka man dɪ, 'ka 'ci 'sɔ wɔnɔn pɛɛnɔɔn drɛ 'trɛda. 'Trɛda -nyan tu 'kɔ 'kogo, 'pian te ka -ko fɛnɔn -blɔdɪ -a, en ka -ko bɔɔdɪ -a "le -sru nɛn o cɪ -a 'le bunan 'nan -e 'o -blɪ bɛ -yee 'wl 'zu. ⁶ En "nyian bɛ minnun nɛn wa'a 'wl 'tu drɛlɛ dɛ, ka 'wl 'pa o da, en ka o tɛɛ. Wa'a 'wl 'tu vɪlɛ dɪ.

'Ka -pɔan 'e 'sɔ!

⁷ 'An "bɔɔ Zozinɔɔn, 'ka -pɔan 'e 'sɔ 'trilii, -e Minsan -ta tu 'e kɔ. 'Ka 'ci "nɔɔn fei 'pazan nɛn e 'yee fɛ 'wɛ -fɔa 'trɛ 'ji bɛ -a da. Yaa man -pɛan -pɔan 'sɔdɪ -a -trilii, -e laa 'e 'fɛn "man, -e -a -tɛ tu 'e kɔ. ⁸ 'Ka 'kɔ "nyian, "cee -pɔan 'e 'sɔ zɛ! 'Ka -pɔan 'kun, כככ Minsan -tadɪ 'kɔ 'kogo.

⁹ 'An "bɔɔ Zozinɔɔn, te 'ka cin man wɪ 'pa dɪ, "tɔɔ Bali 'e tin -tɛ 'ka da! Min nɛn 'e tin -tɛa "min da bɛ, e 'kɔ 'kogo. ¹⁰ Minnun nɛn o Bali 'lewei 'vɪ Minsan 'tɔ da bɛ, o -pɔan 'sɔ 'wee yra yɪdɪ -ji. 'Ka 'ci "nɔɔn o da, -e 'o drɛ 'cee 'wl -כככא "mannɔɔn 'a. ¹¹ Minnun nɛn o -pɔan 'sɔ yra yɪdɪ -ji bɛ, kua ve o man 'nan 'wee 'wl a "yi. Ka Zob -le -pɔan 'sɔdɪ 'wl 'man. En fɛ nɛn Bali -a -nɔɔn -yrɛ -a 'le 'srannan "bɛ, kaa -tɔa. Maan ve 'cɛɛ 'nan, Minsan ci a "yi, en min nyrinda -sɛan "da.

¹² 'An "buɪ Zozinɔn, te 'ka 'wɪ 'tu -ji -pɛ wluan dɪ! Te 'ka 'pɛ wluan labli man dɪ, ɛn te 'ka 'pɛ wluan 'trɛ man dɪ, ɛn te 'ka 'pɛ wluan "nyian fɛ pee man dɪ! 'Pian 'wɪ tɪglɪ nɛn 'ka vɪ! -Te 'wɪ a 'wɪ 'kpa -a bɛ, 'ka vɪ -inyan! ɛn -te 'wɪ a 'wɪ 'a bɛ, 'ka vɪ -ɛɛjɛ! "Tɔɔɔ yi nɛn Bali tin -tɛa 'trɛ-danɔn da bɛ, 'e vɪlɛ 'e 'ka 'tuɪ 'e "tun "dɪ.

'Ka Bali tru 'ba!

¹³ -Te min -tu a 'ka yei 'nan e ya 'e yra yunan bɛ, 'e Bali tru 'ba! -Te min -tu a 'ka yei 'nan -a ci "nranman bɛ, 'e Bali 'tɔ 'bɔ "dre "fɔ! ¹⁴ -Te min -tu a 'ka yei 'nan -a man "yaaman bɛ, 'e -leglizinɔn ceje laabu, -e 'o Bali tru 'ba -yrɛ, te o 'nyrɔn -sɛan -a -win -ji Minsan 'tɔ da. ¹⁵ -Wee Bali tru 'badɪ nɛn waa dra yi -tɛradɪ Bali da -a bɛ, e man "yaazan zɪɛ -a "belia, ɛn Minsan -a wuanla. -Te 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn yaa drɛ bɛ, Bali -a fuiman.

¹⁶ -Yee "wɛan nɛn 'ka 'cee 'wɪ 'wɪdɪ "vɪ 'ka cin lɛ 'vaa -e 'ka Bali tru 'ba 'ka cin lɛ, 'du -e 'ka 'beli. Kɔɔ -te min a tɪglɪ Bali 'lɛ bɛ, -yee Bali tru 'badɪ 'e 'bli pɛɛnɔn 'a bɛ, -a 'lɛ a "man.

¹⁷ 'Ka 'ci "nrɔn 'wɪ nɛn Bali 'lewei vɪzan -tu -a drɛ 'li bɛ -a da. Bali 'lewei vɪzan zɪɛ waa laabo Eli, ɛn e ya blamin -a "lɛ -cee 'wɪ 'zɔ. E Bali tru 'ba 'e 'bli pɛɛnɔn 'a 'nan, te laa 'e 'fɛn dɪ. ɛn 'wɪ 'kpa, laa 'ka 'fɛnlɛ 'trɛda dɪ. Yaa drɛ lɛ yaaga mlɛn 'shɛɛdɔ. ¹⁸ "Bɛ -sru ɛn e Bali tru 'ba "nyian, kɔɔ laa 'fɛn, ɛn fɛ pɛɛnɔn kɔɔdɪ 'sia.

¹⁹ 'An "buɪ Zozinɔn, -te min -tu a 'ka yei, ɛn e 'si 'wɪ tɪglɪ man -kɔɔkɔɔ bɛ, 'ka drɛ -e 'e sɔɔkɔɔla "nyian 'wɪ tɪglɪ zɪɛ -a -sru. ²⁰ 'Ka -tɔ 'nan, min oo min nɛn yaa drɛ ɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛzan 'si 'si 'wɪdɪ "da ɛn yaa sɔɔkɔɔla 'wɪ tɪglɪ -sru "bɛ, -yɛɛ -maan ɛn Bali 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a -nɔn min zɪɛ -yrɛ, kɔɔ Bali -yee 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn fui.

1 Pieri

1 'An 'bɔ Pieri nen Zozi Crizi 'an 'pa 'sia be, mɛɛn 'flu-ba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ. Zoziɲɔn nen o -nyɛanla Pɔnt 'lɛglɔn 'ji, 'lee Galatɔ 'lɛglɔn 'ji, 'lee Kapadɔs 'lɛglɔn 'ji, 'lee Azi 'lɛglɔn 'ji, 'lee Bitini 'lɛglɔn 'ji be, maan cɾɛn -tɛ -wɛ. Bali 'ka 'si 'va 'nan -e 'ka 'kɔn 'yee vɛ -a. Ka ya -pɛn -a 'trɛ 'gʊɛ -a da, ɛn ka ya minnun nen wa'a Bali tɔa dɛ o yei. ² -Kaa 'tɔ Bali 'ka 'si 'va 'li 'e 'cɛn. -Yee lei 'saun 'be 'ka drɛ -yee vɛ -a, 'nan -e 'ka 'ta wula Zozi Crizi wei da, -e -a nyɛn nen e -sɾan be 'e 'ka drɛ 'saun Bali 'lɛ.

Maan laabo Bali 'lɔ 'nan 'e 'yee 'yi 'lee 'yee -fudɔ -trɔɔ -nɔn 'cɛɛ tu pɛɛnɔn man 'e 'ciɔladɔ 'da.

'Belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ Bali -a -nɔn -cɛɛ

³ -Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yɛɛ cɔ -kaa san Zozi Crizi 'tɔ 'a. E -kaa nyɾinda 'si, ɛn e -kaa drɛ min -trɛ -a. Zozi Crizi wlu-an -kanɔn 'va, -yee "wɛan -kaa 'bli 'e 'kɔn "da 'nan -kaa wuanla -kanɔn 'va "nyian. ⁴ ɛn -zia nen Bali -a paala 'yee 'nɛnnun -le vɛ -a be, yaa -nɔn -cɛɛ. -Zia zɛ ya'a 'srɛman 'li "fo "dɔ, ya'a "tri 'tɔa dɔ, ɛn -yee fɛnyian 'ka 'nyaan dɔ. Yaa 'pla 'cee vɛ -a laji. ⁵ Ka yi -tera Bali da, -yee "wɛan Bali 'e yiɛ -tɔa 'ka 'va, 'nan -e 'e 'ka 'si 'wɔ 'ji. 'Cee 'sidɔ 'wɔ 'ji zɛ -a ta bɔala yi -fɔla "da 'ji.

⁶ 'Wɔnun zɛ -yɛɛ -maan 'kɔ ci "nɾan a 'ka 'lɔ. -Te 'wɔ 'tɔndɔn 'tɔ -tudɔ pɛɛnɔn a bɔnan 'ka man tu "wɛnɛn 'a, te 'ka yɾa ye -yɾɔ o, ci "nɾan a 'ka 'lɔ. ⁷ 'Wɔnun 'bɔ nen o bɔa 'ka man zɛ be, -wɛɛ 'cee yi -tɛradɔ Bali da -kɔnɔnman. 'Ka 'ci "nɾɔn -siga da, e ya fɛ -tu nen ya'a 'fo 'trilii dɛ -a, 'pian o -yee 'kpa -nanjɛan 'tɛ 'a. ɛn 'cee yi -tɛradɔ Bali da -ji be, 'wɔnun 'plɛblɛ bɔa 'ka man, -a -tuwli "nen "nyian zɛ, 'pian 'cee yi -tɛradɔ Bali da "le 'kpa "mlian -siga da. -Te ka yi -tera Bali da 'nan 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔale dɛ, tu nen Zozi Crizi -taa "man "be, Bali 'ka 'tɔ 'yi 've, e 'ka 'tɔ bɔa, ɛn e 'ka yɾa 'fuo -fɔa. ⁸ Ka'a tian Zozi yɛɛ -tu dɔ, 'pian kaa ye "yi. ɛn ka'a Zozi 'bɔ 'ye dɔ, 'pian ka yi -tɛala "da. -Yee "wɛan ci "nɾandɔ -dan a 'ka 'lɔ. Ci "nɾandɔ zɛ e -ciala "da "buɔ "le "wɛan min 'ka 'kɔlamɔn -e 'e vɔ 'e 'le dɔ. ⁹ Ci "nɾandɔ zɛ e ya 'ka 'lɔ, kɔ 'cee yi -tɛradɔ Bali da 'le 'srannan "be kaa -tɔa. -Nyɾen 'nan, ka ya 'ka 'sidɔ 'wɔ 'ji.

¹⁰ Zɛ e dra 'kɔ -e Bali 'e min 'si 'wɔ 'ji be, 'li be Bali 'lewei vɔnɔn -a man wɛɛ 'nan "o -tɔa, ɛn o -yee 'wɔ 'vɔ minnun lɛ 'e 'cɛn 'a, 'nan "yi zɛ e ya 'cee vɛ -a. ¹¹ ɛn zɛ Crizi -taa 'e yɾa yɛ be, 'lee 'tɔ -dan nen Bali -a -nɔn -yɾɛ "be -sru "be, Crizi lei nen o da be, -yɛɛ 'vɔ -wɛ 'e 'cɛn 'a. Tu nen 'wɔnun zɛ o dra "man "be, ɛn zɛ 'wɔnun 'bɔ -taa "drɛɛ be, Bali 'lewei vɔnɔn -a -ci laabu. ¹² ɛn Bali -a -ci 'si -wɛ 'nan, 'wɔnun zɛ ya'a dra o tu va dɔ, 'pian 'ka 'bɔ nen an 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ 'cɛɛ be, 'ka tu va nen e

dra. 'Wɔ zɛ Zozi Crizi -le 'wɔ 'nɔnɔnɔn nen minnun -a 'vɔ 'cɛɛ be, -nyɾen. Bali lei 'saun nen Bali -ta -a be, -yɛɛ 'wɔ zɛ -a 'pa o 'le. Bali -le 'pasianɔn 'bɔ nen laji nun be, o ya "va 'nan "o 'wɔ zɛ -a -tɔa.

'Ta wɔ -pɛ nen e "sɔa Bali lɛ be

¹³ 'Wɔ pɛɛnɔn nen Bali -a drɛ 'cɛɛ be, -yee "wɛan 'ka 'man 'e 'kɔn 'e wɔudɔ, ɛn 'ka 'fli 'kun! "Yi "nen Bali -taa -a drɛɛ 'cɛɛ tu nen Zozi Crizi -taa "man "be, -a da nen 'cee ci "nɾɔndɔ pɛɛnɔn 'e 'kɔn! ¹⁴ 'Ka 'ta wula Bali wei da tu pɛɛnɔn man! 'Ka 'bɔ ci 'sɔ wɔnun nen o 'ka 'paala 'li 'e tɛdɛ, te ka'a tian Bali tɔa dɛ, te 'ka 'fli 'tuɔ "nyian -wɔ "dɔ! ¹⁵ Bali 'bɔ nen e 'ka laabu be e ya 'saun. -Yee "wɛan 'ka drɛ wɔ pɛɛnɔn 'e 'kɔn 'saun, ɛn ka -kɔn 'nan, ka ya -yee vɛ -a. ¹⁶ Kɔɔ e ya 'e 'cɾɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan,
'an 'bɔ Bali an ya 'saun,
-yee "wɛan 'ka 'kɔn 'saun!»

¹⁷ 'Cee Bali tru 'badɔ -ji be, ka Bali laabo «'an "tɔ», ɛn Bali -tuwli zɛ ya'a min bo "va "dɔ. E min -tu -le 'wɔ tin "baa "le zɛ e 'ta 'wɔ be -a yɾa man. -Yee "wɛan 'cee tu nen e -fɔ -e 'ka drɛ 'trɛ 'gʊɛ -a da be, 'ka -kɔn 'ka drɛ wɔ pɛɛnɔn 'a 'nan, 'ka "kɔnman Bali lɔ.

¹⁸ Fɛ nen Bali -a 'si, ɛn e 'ka 'ta pan 'wɔ 'a, 'nan -e 'ka 'si 'ka tranun dɾɛnan wɔ -sru "be, kaa -tɔa. Fɛ nen e srɛman "le -siga 'lee "lala -zu be, -njɛɛ yaa 'si dɔ. ¹⁹ 'Pian Crizi nyɛn nen e "mlian fɛ pɛɛnɔn da be, -a 'bɔ a nen e 'ka 'ta pan 'wɔ. Crizi -ka "le 'nan 'srɛga bu 'bla fɛnyian nen 'tɔ 'ka 'e 'padɔ "man "dɛ -yee 'wɔ 'zu. ²⁰ Tu nen te Bali 'ka tian 'trɛ drɛɛ dɛ, e Crizi 'si 'va 'wɔ zɛ -a drɛve -a, ɛn yaa 'pla tu -nyɾanman nen ka cɔ 'ji 'gʊɛ -a -ji, 'nan -e 'e 'ka 'si 'wɔ 'ji. ²¹ Crizi 'bɔ 'be -maan, ɛn ka yi -tera Bali da. Bali -a wlu-an -kanɔn 'va, ɛn e 'tɔ -dan -nɔn -yɾɛ 'nan, -e 'ka yi -tera Bali da, -e 'ka 'bli 'e 'kɔn Bali lɛ.

²² 'Be nen 'gʊɛ, Zozi 'le 'wɔ 'nɔnɔnɔn nen kaa 'man be, -a da ta wudɔ -a drɛ ɛn 'ka 'pɛ 'si 'wɔ 'wɔlɔdɔ -sru, 'nan -e 'ka 'ka "buɔ 'lee 'ka "blu Zoziɲɔn yɔ 'yi, te -a -sru "ka "dɔ. -Yee "wɛan 'ka cin yɔ 'yi tu pɛɛnɔn man 'ka 'ci 'fɔdaa 'a! ²³ ɛn -a -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, Bali 'ka 'ya 'e -trɛ. Blamin nen yi -tu bɔa -e 'e 'ka be, -yɛɛ "cɛɛ 'ka 'ya 'e -trɛ dɔ. 'Pian Bali wei nen ya'a 'li 'srɛman dɔ, ɛn e 'belidɔ -nɔn "min lɛ be, -yɛɛ 'ka 'ya min -trɛ -a. ²⁴ E ya 'e 'cɾɛn -tɛdɔ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«'Trɛda blamin a "le lu -le 'wɔ 'zu, e -kaa.
-Yee -dan a "le lu -fui "le 'wɔ 'zu, e -sɛanla.

²⁵ 'Pian Minsan wei a -nan 'li 'trilii.» -A wei zɛ 'wɔ 'nɔnɔnɔn nen kaa 'man be -nyɾen.

Bali 'ka 'si "va 'nan -e 'ka 'kon 'yee ve -a

2 Bali 'ka 'ya 'e -tre, -yee "wean 'ka 'pe 'e 'si 'wul 'wliđt 't' 'tudu p̄eñon -sru! Te 'ka 'wlu 'sen "nyian d! Te 'ka wei 'e 'kon "flivli "nyian d! Te 'ka 'bli 'e bu min -le fe man "nyian d! Te 'ka 'wul min man -wliđt "nyian 'e koda d! 2 "Le zı 'nen 'linen e "bu 'nyon -weeman tu p̄eñon man be, ka 'b' "nyian zı 'ka Bali wei nen e 'ka 'e baad fē -tu -a dıe -a -wee! -Te kaa drēla "da "be, 'cee yi -teradı Bali da "paa "da -trilii, -e 'ka 'si 'wul 'ji tu 'e b. 3 'Wul 'kpa nen, ka Minsan -le "yi -kōnnen 'yl 'va.

4 'Ka -pli Minsan man! -Yee 'belidı -nōan "min lē, en -yee cı 'kōn 't' -kōle nen minnun -a tuu 'o 'pela koda be -a. 'Pian Bali -a 'si "va 'nan -yee cı -kōle 'kpa -a. 5 'Ka 'b' "nyian, ka ya "le -kōlenun nen 'belidı a -wul "be -wee 'wul 'zu. 'Ka 'b' -a nen Bali 'yee 'kon -tōa, -e Bali lei 'saun 'e -nyran ji. 'Kaa nen Bali 'ka 'si "va 'e 'pannōn 'a. Bali -panve nen kaa -nōan -e 'e 's' Bali lē be, 'cee 'nyranman nen kaa "paa Zozi Crizi 'le "wean be -nyren. 6 E ya 'e 'cren -tedı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«"Ka 'yio, an -kōle 'kpa 'si,
en maan 'pla Zeruzalem.

-A da nen an 'men 'kon -tōala.

Min oo min nen e yi -tera "da "be,

-a -pe 'ka 'sēanla 'e "tun "d. 7 Fe nen -a -pe -tōala "da "be, 't' -dan nen Bali -a -nōan 'cee be -nyren, kōn ka yi -tera Zozi da. 'Pian minnun nen wa'a yi -tēlea "da "dıe, e ya 'e 'cren -tedı -wee ve -a 'nan:

«-Kōle nen 'kōn 'tōkōn -a tuu
'o 'pela koda be,

-yee dre 'kōn 'pu -f' -kōle -a.

8 En -yee dre -kōle nen

minnun srōen -wia "man "be -a.

-Kōle zıe e minnun -tiala.»Bali -a 'pla 'nan -e 'o -tria "da, kōn wa'a 'ta wulēa Bali wei da dı.

9 'Pian 'cee ve be, ka ya 'lēglōn nen Bali -a 'si "va "be -a. Ka ya Bali nen mingōnōn -a be -a -pannōn 'a, ka ya minnun 'pa 'tu nen o ya 'saun be waa, en ka ya minnun nen o ya Bali -le ve -a be waa. Bali 'ka 'si "va 'nan -e 'ka 'yee 'wul -dandan vı minnun lē. Bali 'b' 'be 'ka 'bōla klun va, en e -ta 'ka 'a 'yee 'tē 'san fenyian da. 10 'Li 'e tēde be, te ka 'ka Bali -le minnun -a dı, en 'ka nyirinda 'ka 'sēan Bali da dı. 'Pian 'be nen 'gūe, ka dre -yee minnun -a, en 'ka nyirinda -sēan "da.

Zı Bali -le min 'ta wo minnun va be

11 'An beenun, -a -cin 'e 'kōn 'ka 'ji 'nan, 'trē 'gūe -a da be, ka ya -pēn -a, en ka ya cıñon 'a. -Yee "wean an 'wul "paala 'cēe 'nan, 'ka yie 'si blamin cı 's' wunun lē! -Wēe min -le 'belidı srēman. 12 'Ka dre wul 'e 'kōn 'e 'sūdı "ji minnun nen wa'a Bali tōa dıe o va. -Te minnun 'wul 'wliđt 't' -tudu p̄eñon ve 'ka man oo, 'ka dre wul "yinun be 'wee yl, -e tu nen Bali 'b' 'e 'fli -kōkōnman -wle "be, 'o -yee -dan sı -f'.

13 Minnun nen o cı min tanōn 'a be, Minsan -le "wean be, 'ka 'ta wula o wei da! -Te e ya mingōnōn tazan a oo, 14 -te e ya -yee -kōnmandannun a oo, 'ka o wei

man "yi. Mingōnōn tazan 'b' 'be 'o 'pla 'nan, -e 'o 'wul "nen -kōkōn 'wul 'wliđt "drēnōn lē, -e 'o 'wul "yi "drēnōn 't' "yi "vı. 15 Kōn 'wul nen Bali cı "va "be -nyren 'nan, 'cee 'wul "yi "drēdı 'e minnun nen wa'a tian Bali -tōle dı, en o 'wul "tun "ve be, o 'lēbo 'pla "da. 16 Ka ya minnun nen o ya 'o 'fli -ji be waa. 'Pian te 'ka vı 'nan, ka ya 'ka 'fli -ji -e te ka 'wul 'wliđt "dra dı. 'Ka -kōkōn 'pian 'nan ka ya Bali 'sūnōn 'a. 17 'Ka min p̄eñon 'sia min -a! 'Ka "bū Zozinōn yl "yi! 'Ka "klan Bali lō! 'Ka mingōnōn tazan 'sia min -a!

'Nyranman 'pazan 'lee 'e 'tazan -le 'wul

18 Kaa nen ka 'nyranman "paa min lō be, 'ka 'ta wula 'ka 'tazan wei da "klandı a Bali lō -pē p̄eñon da. Te 'ka 'ta wula o nen o cı a "yi "be o wei da 'saza dı! 'Pian o nen o 'tē "paa 'ka da be, 'ka 'ta wula o wei da "nyian! 19 'Wul nen e 'kla -si yra dıe, -te waa dra 'cēe -e 'ka yra yl be, min nen e wul 'wul zıe -a man 'ta wuladı Bali wei da -le "wean be, te -a san 'wul "yi dre. 20 -Te min 'wul 'wliđt dre, en -a san 'e 'wulo -t' 'yee -sōndı wul be, -tūe 't' "yi "ve? 'Pian -te 'wul "yi "nen kaa dra te min 'tē "paa 'ka da, en 'ka 'wulo -t' "wul "be, 'wul zıe -yee 's' Bali lē. 21 Bali 'ka laabu 'nan, -e 'ka 'wul zıe -a dre, kōn Crizi 'e yra 'yl "nyian 'cee "wean. E -si kōkōn 'cēe 'nan -e 'ka 'ta wula 'e "pa "da.

22 «Ya'a 'wul 'wliđt "towlı "cē "drēle dı,
en 'wul wul -towlı "cē 'ka bōlēa -a 'le dı.» 23 Minnun -a srōn, ya'a 'lēji -tōle dı. 'E yra 'yl minnun lō, ya'a 'e wei 'palea o man dı. 'Pian e yi -tera Bali nen e min -le 'wul tin "baa 'e -nōan da be -a da. 24 Crizi 'b' 'be -cee 'wul 'wliđt "sen 'e 'fli da, en e -ka yiba "plan da. Yaa dre zıe 'nan -e -kaa 'pe 'e 'si 'wul 'wliđt -sru, -e 'wul nen e 's' Bali lē be -kaa dre. 'Wul 'kpa nen, tuonun nen yaa 'wu be -yee -maan ka 'beli. 25 -Yee cı 'nan 'li 'e tēde be, te ka ya "le 'nan 'blanun nen 'o saan "bui "da be -wee 'wul 'zu. 'Pian 'be nen 'gūe ka 'li 'ka da Zozi Crizi -va. -Yee 'e yie -tōa 'ka 'va, en e ya "le 'bla -sru "pinzan -zu.

Min 'lee 'e nan -le 'wul drēdı 'o cin va

3 'Ka lumōnōn, -a -towlı "nen "nyian 'cee ve -a, 'ka 'ta wula 'ka -srannun wei da! En -te 'ka -srannun 'ka yi -tēlea tian Bali wei da dıe, 'ka 'ta wula o wei da "nyian! 'Du -e 'ka dre wul 'e -si 'lē 's' -wle Bali va, te ka'a 'wul tin 'bale 'ka 'le dı. 2 'Ka dre wul fenyian nen waa 'yl be, en 'cee "klandı Bali lō nen waa 'yl be, -yee -kōle "sia o cēin -da. 3 Te 'ka -wee 'nan 'ka 'fli dra fenyian 'ka 'kōle da lou "d! -Yee cı "le 'ka 'wulo "jē "man drēdı zu, "le -siga fenun -sendı 'ka man zu, "le sōnun fenyian fenyian 'padı 'ka man zu. 4 'Pian 'cee fenyian e 'si 'wul nen 'ka 'ji be -a va. 'Ka 'ci 'e 'kōn "yi, en 'ka 'kōn -trōkō. 'Wul zıe -yee cı 'wul "yi "a Bali 'lē. 5 'Li be, lumōnōn nen Bali o 'si "va, en o 'bli a Bali lē be, zı o 'wee fenyian wēe zıe, o 'ta 'wula 'o -srannun wei da. 6 -A 'b' nen Sara "e dre. E 'ta 'wula 'e -sran Abraam wei da, en yaa laabu 'an 'san. Ka dre Sara -le 'nennun -a. -Yee "wean 'ka 'wul "yi "dre! Te 'wul 'tu 'e 'ka 'tē "klan -a dı!

7 'Ka -klōnōnōn, -a -towlı "nen "nyian 'cee ve -a. 'Wul 'tōdı -a nen 'ka 'ta wul 'ka 'nan va! -A -cin 'e 'kōn 'ka 'ji

'nan, -wee 'plëble 'ka "le 'cee ve -zu dt. 'Ka o 'sia min -a!
 ככ "yi "nen Bali -a dre minnun le 'belidt -a be, e -wee ve
 -nkn. 'Ka 'wl zle -a dre, -e 'wl 'tu 'e vle 'e 'si -t 'ka
 'flinkn 'le Bali tru 'badt lo dt.

⁸Maan 'le -seanla 'ka pëenkn le 'nan, 'ka 'wulo -ji
 "nkn 'wl -towl 'da! 'Ka cin nyrinda 'si! 'Ka cin yl "yi "le
 "but 'lee "blu -le 'wl 'zu! 'Ka "yi "dre 'ka cin le! 'Ka cin bkl
⁹-Te min -tu 'wl 'wldt dre -cee be, te 'ka man 'wl 'wldt
 "dre dt! -Te min 'ka srkn be, te 'ka 'leji -t 'dt, 'pian -fea
 nen 'ka vl -a san man! ככ Bali 'ka laabu 'nan, -e 'e -fea
 vl 'ka man, -yee "wean 'ka 'b "nyian "ka -fea vl min
 man! ¹⁰E ya 'e 'cren -tedt Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Min nen e ya "va 'nan,
 'e 'ci 'e 'kkn 'e 'sodt 'treda,
 te 'e 'ci yra "tra "be,
 -a san zle 'e wei 'kun.
 Te 'e 'wl 'wldt "vl min man dt,
 en te 'e 'wlu 'sen dt!
¹¹-A san 'e 'pe 'si 'wl 'wldt -sru,
 'wl "yi "nen 'e dre!
 'Wl nen yaa -weeman tu pëenkn man be,
 -nyren 'nan o 'vale 'e bknun -a be
 o yei 'e 'fu -trkn!
¹²ככ Minsan yie a minnun nen
 o ci min tgl 'a be o va,
 en -a "trkn "a 'e 'tndt
 -wee Bali tru 'badt le.
 'Pian minnun nen
 o 'wl 'wldt "dra be,
 Minsan -le nyran -bltdt a o -pennan.»

Minnun 'te "paa 'ka da Zozi Crizi -le "wean

¹³-Te ka ya 'wl "yi "dredt 'panan 'nyranman -a be, -të
 -kclaman 'wl 'wldt "dredt -a 'cee? ¹⁴-A san "ka "dt. 'Pian
 -te 'wl tgl nen Bali ci "va "be -a dredt -le "wean, min-
 nun 'te "paa 'ka da be, Bali 'b -fea ve 'ka man. Te 'ka
 "klan minnun zle -wldt, en te 'ka 'ci 'e baa -ji dt! ¹⁵'Pi-
 an Crizi nen 'ka 'san -a be, -a -towl 'da nen 'ka 'ci
 "nknndt pëenkn 'pla! -Te minnun -a laabu 'ka 'l 'nan: «-
 Me "le "wean 'ka yie yra Zozi le» be, tu pëenkn man 'ka
 'man 'e 'kkn 'e wudt, -e 'ka 'ci vl -wle. ¹⁶'Pian 'ka 'ci vl
 -wle -trkn, en 'ka "klan Bali lo. 'Ka man -wee 'nan 'cee 'wl
 pëenkn 'e 'kkn 'e 'sudt "ji Bali 'le. 'Ka dre zle, -te minnun
 'wl 't 'ka man, te o 'wl 'wldt "ve 'cee 'ta wudt Crizi -sru
 fenyian man be, -e 'wl 'bkn nen waa ve be 'e tin -te o da.

¹⁷-Te 'wl "yi "dredt man nen minnun ci 'te 'panan 'ka
 da, en Bali wu "man "be, e ya 'kpa e "mlian 'wl 'wldt
 "dredt -e min 'e 'te 'pa 'ka da be, 'be da.

¹⁸ככ Crizi 'b 'e yra 'yl min pëenkn 'le 'wl 'wldt "le
 "wean. Ya'a 'wl 'wldt -towl "drele dt, en e -ka 'wl 'wldt
 "drenkn 'leji 'e 'pa -a -towl 'li "fo "le ve -a. Yaa dre zle
 'nan, -e 'e 'ta 'ka 'a Bali va. Waa -te "le 'nan min nen e ya
 blamin -a be -yee 'wl 'zu, en e wluan -kankn 'va "le 'nan
 min nen e ya Bali lei -a be -yee 'wl 'zu. ¹⁹Tu zle -a man
 nen, e -ku fenan nen lei -wldtunun ci be -a -nan, en e
 'yee 'wl tin 'ba -wle. ²⁰'Li 'e tedë be, leinun zle o Bali wei
 tuu 'o 'pela koda. Bali 'e -pkan -sran 'e cin da, en e 'o
 man -pen Noe -le -klu -dan dre tu -a. Min "wennkn 'be

wla -klu -ji, o ya min 'sora "ce, -wee 'su 'yi 'lo. ²¹'Be nen
 'gwe, 'yi zle -yee ci "le 'ka -batize dredt -kkn "manve
 -zu. Min -batize dredt 'ka min dre wl -wldt 'sia 'e 'lo dt,
 'pian -a -ci nen 'nan, min wu "man 'nan 'e dre wl 'e 'kkn
 'e 'sudt "ji Bali 'le. 'Ka -batize dredt zle e 'ka 'sia 'wl 'ji,
 ככ Zozi Crizi wluan -kankn 'va. ²²Zozi 'ku laji, en e
 -nyran Bali -pe "yi "da. Bali -le 'pasiankn 'lee lei -wldt-
 nun pëenkn 'lee fenun pëenkn nen 'plëble a -wldt "be,
 -yee ci o da.

'Ka 'fli -nkn Bali le "fo!

⁴Kaa -tka 'nan, Crizi wu "man en 'e yra 'yl. 'Wl 'towl
 zle -a da nen 'ka 'ci "nkn. ככ min nen 'e yra 'yl be,
 te -a san 'e 'pe 'si 'wl 'wldt -sru. ²-Yee "wean 'cee tu nen
 e -fu -e 'ka dre 'treda be, Bali ci 's wlnun da nen 'ka 'ta
 wula! Te 'ka 'ta wula 'wl 'wldt "nen blamin ci 's -a be -a
 da dt! ³-Yee ci 'nan ka tu "kaga dre, te 'cee 'ta wu -pe a
 "le minnun nen wa'a Bali tka dre -wee ve zu. 'E tedë be,
 'ka 'fli -nkn 'wl 'wldt "dredt le, en tu pëenkn man be 'ka
 'b 'ka 'ci 's wlnun -wldtunun nen kaa dra. Ka -wen
 mlindt -trka 'ka 'win -ji, en 'ka 'fli -nkn "fedinun le fe
 -bltdt 'lee -wen mlindt -a, te ka -ygunun -paan, 'be a
 -wldt "fo. ⁴'Be nen 'gwe, -te o ya 'wlnun zle o drenan
 be, ka'a 'kula "nyian 'o -sru "dt. 'Wl zle e ciula o da, -yee
 "wean o 'ka 'srknman. ⁵'Pian Bali yi -tu 'pla, -e 'o 'wl zle
 -a -sru "vl. Yi zle e 'b 'kogo. -A da nen e minnun nen 'o
 yie ci "man, 'lee minnun nen o -ka be, e -wee 'wl tin
 "baa. ⁶Minnun nen o -ka be, o Bali -le 'wl 'nknkn 'vl
 -wle, te 'o yie a tian "man, 'nan -te o -ka oo, -e 'o 'kkn
 min 'belidt -a Bali "le 'va zia.

⁷Yi nen 'tre 'gwe e -nyaan "man "be, e 'b 'kogo. -Yee
 "wean te 'ka 'wl dre "le minnun nen o -wulo 'ka 'o da
 dre -wee 'wl 'zu dt, 'pian 'ka 'fli 'kun, -e 'ka Bali tru 'ba!
⁸'Wl -dan nen e "mlian 'wl pëenkn da be -nyren 'nan,
 'ka cin yl "yi, te -a 'leda 'e 'kkn dt! ככ fenan nen yldt "yi
 "ci be, 'wl 'wldt -nyaan "nan. ⁹Minnun nen o 'bcala 'ka
 'va be, 'ka 'o 'kun 'ka 'pe "fli "a, te 'ka dre 'ka 'ci "pou "a
 dt! ¹⁰Bali "yi dre 'ka 'tudu pëenkn le -pe "kaga "ji, -yee
 "wean te min -tu 'e 'yee ve 'tu 'e 'saza 'le ve -a dt, 'pian
 'ka "yi "dre -a 'ka cin le! ¹¹-Te Bali "yi dre 'yie 'nan, -e 'i
 'yee 'wl vl be, 'wl nen e "sia Bali va be -nyren 'i vl! -Te
 Bali "yi dre 'yie 'nan, -e 'i 'pa minnun va be, zt Bali
 'plëble 'nkn 'yie be -a da nen 'i dre! 'Ka dre zt, -e minnun
 'o Bali 't dre -dan, 'wl nen Zozi Crizi -a dre be -a man.
 'T -dan 'lee 'plëble 'o 'fu -yee ve -a 'li 'trilii. Amen!

-Me "le "wean 'wl 'tndkn bka Zozizan man?

¹²'Men 'nennun, 'te nen minnun ci -a 'panan 'ka da
 'plëble be, te -a 'wl 'e 'ka 'kan dt! E ya "le 'wlnun zle 'o
 b 'ka man, -e 'wlnun 'b zle 'o 'cee yi -teradt Bali da
 -kkn. ¹³Yra nen Crizi -a 'yl be, 'cee ve nen ka ci "ka "y-
 nan. -Yee "wean 'ka 'ci 'e "nran, -e tu nen Crizi -le -dan
 ta bcala be, te ci "nrandt 'a 'ka 'l 'e 'ciuladt "da. ¹⁴-Te
 minnun 'ka "srknman 'nan ka ya Zozi -srknkn 'a -le
 "wean be, Bali -fea ve 'ka man. 'Wlnun zle -yee -kkn-
 man 'nan Bali lei nen -yee -dan "mlian fe pëenkn da be,
 e ya 'ka 'lo.

¹⁵ Maan ve 'cɛɛ 'nan, min -tɛdɪ a -tu, crin wudɪ a -tu, 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛdɪ a -tu, ɛn 'tɔ wudɪ min pee -le 'wɪ 'ji a -tu. Te 'ka yɾa yɪ 'wɪnɪn zɪɛ -a -tuwɪ 'cɛ 'le "wɛan dɪ.

¹⁶ 'Pian -te 'ka 'va min -tu a, ɛn e ya 'e yɾa yɪnan, 'nan e ya Zozizan -a -le "wɛan bɛ, te 'wɪ zɪɛ -a 'yɾa 'e -tɛ dɪ, 'pi-an 'e Bali 'tɔ drɛ -dan 'wɪ zɪɛ -yɛɛ "wɛan.

¹⁷ -Yɛɛ cɪ 'nan, tu nɛn Bali 'trɛdanɔn 'le tin "baa bɛ e 'bɔ. -Yɛɛ pou 'sia Bali -le minnɪn da zɪɛ. -Te Bali tin 'badɪ "siala 'ka da bɛ, minnɪn nɛn wa'a 'ta wulɛa Bali 'bɔ 'le 'wɪ 'nɔnɔn da dɪɛ, -wee vɛ -ciala "da "fo. ¹⁸ E ya 'le 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zu. E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«-Te min tɪglɪnɪn 'sɪdɪ 'wɪ 'ji drɛ 'plɛblɛ bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ 'drɛnɔn 'le vɛ -taa 'ciulɛa "da "fo.» ¹⁹ Minnɪn nɛn o cɪ 'o yɾa yɪnan 'nan Bali 'wɪ zɪɛ a 'pla 'wee vɛ -a bɛ, 'o 'fli -pɛba wu Bali 'bɔ! -Yɛɛ fɛ pɛɛnɔn drɛ, ɛn -te e -tɔ 'wɪ -tu da bɛ, yaa 'lɛ sɔɔman. Minnɪn zɪɛ 'o kɔala 'wɪ "yi 'drɛdɪ man!

Bali -leglizi -pɛba 'wu minnɪn bɔ

5 Minnɪn nɛn o o 'tɔ min ceje -a -leglizi bɛ, an 'wɪ "paala "mɛn 'cɛɛ. 'An 'bɔ, "an "ya wo "nyian -leglizi min ceje -a. Crizi -le yɾa nɛn yaa 'yɪ bɛ, an ya -a -nan yɪzan -tu -a, ɛn tu nɛn Crizi -le -dan ta bɔala bɛ, 'an 'tɔ -kɔan "va "nyian. An 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan: ² Ka ya "le 'bla -sru "pinnɔn 'zu. 'Ka yɪɛ 'tɔ minnɪn nɛn Bali 'o -nɔn 'cɛɛ bɛ o va. Te 'ka yɪɛ 'tɔ o va, "le 'nan min 'bɛ 'tɔ 'ka -sru ɛn ka ya -a drɛnan dɪ, 'pian 'ka drɛ ci 'fɪdaa 'a, "le zɪ Bali cɪ "va "bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zu. Te 'ka drɛ "lala -le "wɛan dɪ, 'pian 'ka drɛ 'ka 'ci -a -tuwɪ. ³ Te 'ka -va -blɪ o da dɪ, 'pian 'ka 'kɔn -wee 'wɪ -kɔn "mannɔn 'a! ⁴ -E tu nɛn Zozi 'bɔ nɛn 'bla -sru "pinnɔn 'tazan -a bɛ e -taa "man "bɛ, 'ka 'cee -kopa yɪ. -Kopa zɪɛ, 'tɔ -dan nɛn -yɛɛ fɛnyian 'ka 'nyaan dɪɛ -nyɾɛn.

⁵ 'Ka -gobonun bɛ, an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, 'ka 'ta wula min cejenun wei da!

En ka pɛɛnɔn, te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man dɪ! E ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali 'ka minnɪn nɛn 'o 'fli dra -dandan bɛ o ye "yi "dɪ, 'pian e "yi dra minnɪn nɛn wa'a 'o 'fli kɔnman dɪɛ -wɛɛ.» ⁶ -Yɛɛ "wɛan 'ka 'fli drɛ "wɛnɔn Bali nɛn e cɪ fɛ pɛɛnɔn da bɛ -a 'lɛ. Tɔn tu nɛn yaa kɔn bɛ, -te e 'bɔ -e 'e 'ka drɛ -dan. ⁷ 'Wɪ pɛɛnɔn nɛn 'ka 'man wɪ -a bɛ, 'ka 'pɛ 'ba wu -yɾɔ, kɔn -yɛɛ yɪɛ -tɔa 'ka 'va.

⁸ 'Ka 'fuɔ, ɛn 'ka 'fli 'kun! 'Ka 'nanmanzan nɛn Satan -a bɛ, e ya "le -jɾa nɛn e ya -paannan bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zu. E -cia fɛ pɛɛnɔn 'nan min -wɛɛdɪ -a, -e 'e 'blɪ. ⁹ 'Ka 'tɔ -kli -a 'lɛ! 'Cee yɪ -tɛradɪ Bali da -ji bɛ, te 'ka 'pɛ 'e plu dɪ! Kɔn kaa -tɔa 'nan, yɾa -tuwɪ zɪɛ 'ka "buɪ Zozinɔn -a ye 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan.

¹⁰ 'Ka yɾa ye tian tu "wɛnɛn 'a, 'pian Bali nɛn -yɛɛ cɪ "yi 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn 'san -a bɛ, e 'ka laabu Zozi Crizi 'ji 'nan, -e 'ka 'kɔn -yɛɛ -dan nɛn -a 'leda "ka "dɪɛ, -a "nɛn "blɪnɔn 'a. -Yɛɛ 'ka -tɔa 'plɛblɛ 'e 'bɔ 'a, ɛn -yɛɛ 'ka "koe -tɔa 'ka da 'e 'bɔ 'a, ɛn -yɛɛ dra -e 'ka 'pɛ 'e vɪɛ 'e plu dɪ. ¹¹ 'Plɛblɛ 'e 'fu -yɛɛ vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

Piəri minnɪn 'tɔ 'bu

¹² -Kaa "buɪ Zozizan Sila nɛn, maan 'yɪ 'nan min -kɔla-man e yɪ -tɛala "da "bɛ, -yɛɛ 'pa 'an 'va 'fluba "tiennɛn 'gɹɛ -a crɛn -tɛnan, ɛn maan 'pa 'sia 'cɛɛ. An ya "va 'nan, 'an 'ka "koe -tɔa 'ka da, -e zɪ Bali -le "yi tɪglɪ cɪ bɛ, 'an 'ci vɪ 'cɛɛ. Te 'ka 'si "yi zɪɛ -a -sru "dɪ!

¹³ -Leglizi 'nɔn nɛn Babilɔn 'fla bɛ, o 'ka 'tɔ bo. Bali 'o 'si "va 'yɛɛ vɛ -a "le 'cee 'wɪ 'zu. En 'mɛn 'nɛn Mark 'ka 'tɔ bo "nyian. ¹⁴ 'Ka cin 'tɔ bu -atu 'lee -azɔɛyɪ -tɛdɪ -a 'ka cin man!

'Ka pɛɛnɔn nɛn ka cɪ Crizi -le vɛ -a bɛ, Bali 'e 'fudɪ -trɔn -nɔn 'cɛɛ.

2 Pieri

1 'An 'כּ Simכּן Pieri בּע, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a, en an ya -yee 'pasiazan -a. Mֵעֵן 'fluba 'gʊe -a cren -te, minnun pֵעֵנכּן nen Bali -a dre en o yi -tera Zozi da 'le 'kue 'wł 'zu bֵע, -włe. Zozi Crizi nen -cee Bali -a, en e ya -kaa 'sizan 'wł 'ji -a bֵע, ya'a min bo "va "dt, -yee "wֵעֵן 'wł zıe e dre -kaa pֵעֵנכּן 'le vֵע -a.

² Maan laabo Bali 'כּ 'nan 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fudt -trכּכּ -nכּכּ 'cֵע 'e 'cılta "da. Zı 'cee Bali -tdכּt "paa "da 'lee -kaa san Zozi 'tdכּt "paa "da "bֵע, -a da nen "yi 'lee -fudt -trכּכּ zıe o dra 'cee vֵע -a.

'Ka 'cee 'plֵble pֵעֵנכּן 'sia -e 'cee 'ta wu -pֵע 'e 'כּ Bali lֵע

³ Fֵע pֵעֵנכּן nen yaa -maan 'כּכּ -e -cee 'ta wu -pֵע 'e 'כּ Bali lֵע bֵע, Zozi -a -nכּכּ -cֵע, כּכּ Bali -le 'plֵble a -yrכּ. -Yee -dan nen yaa -ci כּכּכּ -cֵע 'wł -dandan dretdı -a bֵע, -a 'כּכּ 'a nen e -kaa laabu. ⁴ En -a 'כּכּ 'a nen e "yi "nen e "mlıan fֵע pֵעֵנכּן da bֵע, -a -nכּכּ -cֵע "le zı yaa 'vı 'e 'cֵn bֵע -yee 'wł 'zu. Yaa dre zıe 'nan -e Bali -le 'belıdı 'e dre 'cee vֵע -a, -e 'ka 'su min ci 'כּכּ wunun nen o min -nan -nyan bֵע -wכּ. Min ci 'כּכּ wunun zıe -wֵע 'trֵע 'gʊe -a da 'si "fo.

⁵ 'Włnun zıe -yee "wֵעֵן bֵע, 'ka 'cee 'plֵble pֵעֵנכּן 'sia, -e 'ka 'cee yi -teradı Zozi da -כּכּכּ 'ka dre wunun "yi "a. 'Ka dre wunun "yi zıe cֵע כּכּכּ bֵע, "bֵע -sru -e 'ka 'wł 'td wł dre. ⁶ En ka 'wł 'td wł dre bֵע, "bֵע -sru -e 'ka 'fı 'pla. En 'ka 'fı 'pla bֵע, "bֵע -sru -e 'ka -pכּan 'e 'כּכּ. En 'ka -pכּan 'כּכּ bֵע, "bֵע -sru -e 'ka Bali ci 'כּכּ wł dre. ⁷ En ka Bali ci 'כּכּ wł dre bֵע, "bֵע -sru -e 'ka "buı Zoziכּn yı "yi. En 'ka "buı Zoziכּn yı "yi "bֵע, "bֵע -sru -e 'ka min pֵעֵנכּן yı "yi.

⁸ -Te ka 'włnun pֵעֵנכּן zıe -a dra, te e -ko 'padı -a "da "bֵע, yaa -כּכּnman 'nan -kaa san Zozi Crizi -tdכּt bֵע, e 'ka 'wł "tun "a dt. 'Pıan ka dra 'wł "yi "kaga "drenכּn 'a.

⁹ 'Pıan min nen 'włnun pֵעֵנכּן zıe, ya'a -כּכּכּnman dıe, -a san a "le 'nan min nen ya'a fֵenan -nanjֵan -כּכּbıı dıe, -yee 'wł 'zu, e dre yıe 'wızan -a. En -a ci a 'e 'sandı 'nan Bali 'yee 'wł 'wıdı fui.

¹⁰ 'An beenun, te 'ka 'כּכּ "le min zıe -yee 'wł 'zu dt! Bali 'ka laabu, en e 'ka 'si "va. 'Ka 'cee 'plֵble pֵעֵנכּן 'sia, -e 'ka 'td "da 'plֵble 'kpa! כּכּכּ -te kaa dreıa "da "bֵע, 'ka 'pֵע 'ka 'saanman 'wł 'wıdı 'va 'lı "fo "dt. ¹¹ כּכּכּ Bali -taa -si 'le 'sulֵe 'cֵע -gbaun -e 'ka -wla mingכּnנֵן trֵע nen -a 'leda "ka "dıe -a da. Mingכּnנֵן trֵע zıe, -kaa san Zozi Crizi nen -kaa 'sizan 'wł 'ji -a bֵע, -yee vֵע nen.

'Wł pֵעֵנכּן nen 'e 'cֵרֵן -tֵedı Bali -le 'fluba 'ji bֵע, 'ka 'sia 'wł tıglı 'a!

¹² 'Cֵע -władı mingכּnנֵן 'trֵeda -le "wֵעֵן bֵע, an 'wł pֵעֵנכּן zıe -a -cin -tdכּ 'ka 'ji tu pֵעֵנכּן man. Maan -tdכּ

'nan kaa -tdכּ 'va, en 'wł tıglı nen kaa 'man bֵע, ka ya 'ka 'tdכּt "da 'plֵble. ¹³ 'Pıan -a -cin a 'an 'ji 'nan 'bֵע nen an ya tıan 'trֵeda 'gʊe, 'an 'wł pֵעֵנכּן zıe -a -cin -tdכּ 'ka 'ji, te 'ka 'man a 'e wıudı. ¹⁴ Maan -tdכּ 'nan 'an 'le 'כּכּ 'e pu, -e 'an 'ka. -Kaa san Zozi Crizi 'wł zıe -a -nan כּכּכּ 'mֵn. ¹⁵ -Yee "wֵעֵן zı kכּ 'an dre bֵע, maan dra -te an -ka bֵע, te 'włnun zıe -a -cin yra 'ka 'ji tu pֵעֵנכּן man.

¹⁶ Kua 'vı 'cֵע 'nan -kaa san Zozi Crizi -ta pee wo -e 'e 'yee 'plֵble pֵעֵנכּן 'ci -כּכּכּ. Fıen "cֵע kua 'pa 'cֵע dt, en ku'a "nrכּnלֵע 'ku 'ji en kua 'vı dt. 'Pıan ku -yee -dan ci 'yı 'ku yıe 'a, ¹⁷ tu nen te 'td -dan nen e "mlıan fֵע pֵעֵנכּן da bֵע -kaa "tı Bali -a -nכּכּ -yrֵע "bֵע -a man. Bali 'כּכּ nen -yee -dan "mlıan fֵע pֵעֵנכּן da bֵע, e 'wł tın 'ba Zozi lֵע. Yaa 'vı -yrֵע 'nan: «I ya 'an 'pı nen e 'כּכּ 'mֵn tıglı bֵע -a, 'ı 'כּכּ nen mֵın 'si "va.» ¹⁸ Wei zıe e 'si laji, en kua 'man 'ku 'כּכּ 'a, te ku ya Zozi "srכּn Bali -le kכּn da.

¹⁹ Zı ku wei zıe -a 'man bֵע, en ku yi -tera 'wł nen Bali 'lewei vıכּn -a 'vı 'e 'cֵn bֵע -a da 'kpa tıglı. 'Ka dre "yi 'wł nen waa 'vı bֵע -a va. כּכּכּ 'wł zıe e ya "le 'tֵע 'san nen e cı 'bınan klun va bֵע -yee 'wł 'zu. E "bıa zıe -trılıı, -e tu nen yıde 'san bכּala bֵע e 'כּכּ. Tu zıe -a man nen tu 'cֵn mֵın cren bכּala. Zozi nen, -yrֵע 'wł pֵעֵנכּן 'ci "sia -cֵע 'wein.

²⁰ 'Wł 'gʊe te -a -cin 'e 'san 'ka 'ji "fo "dt. 'Wł nen Bali 'lewei vıכּn -a 'vı 'lı 'e 'cֵn, en waa cren -tֵע Bali -le 'flu-ba 'ji bֵע, blamin -le 'wł 'tdכּt -a "cֵע waa -ci ve dt. ²¹ כּכּכּ 'wł 'כּכּ nen Bali 'lewei vıכּn -a 'vı bֵע, blamin -le 'wł 'tdכּt "cֵע 'pa o -wulo -ji dt. 'Pıan Bali lei 'saun 'bֵע 'ta 'td o man, en 'wł nen e 'si Bali 'le bֵע, waa 'vı.

'Ka dre "yi minnun nen o 'wł ve 'wlu 'a Bali wei da bֵע o va!

2 'Li bֵע, Izrael 'nכּ 'כּכּ yei "bֵע, min -mıenun 'wlu -sֵan, te waa ve 'nan 'o ya Bali 'lewei vıכּn 'a. -A -tuwlı "nen "nyıan 'cee vֵע -a, minnun nen o 'wlu -sֵan, te waa ve 'nan o ya Bali -le 'wł "paanכּn 'a bֵע, o -taa "כּכּnלֵע 'ka yei. 'Włnun nen e ya 'wlu 'a, en e min -nan -nyaan "bֵע, o -taa -a "paale 'ka 'ji. Mınsan nen 'bֵע o 'si 'wł 'ji bֵע, wa'a 'bֵע 'sıala min -a dt. 'Wł nen waa dra zıe -yee "wֵעֵן bֵע, Bali -taa 'wł "nen -כּכּnלֵע -wł o klıglı tu va. ² 'Włnun nen waa dra, te e ya -wıdı "bֵע, -a -sru "nen min "kaga -taa -כּכּnלֵע. 'Wł zıe -yee "wֵעֵן bֵע, minnun -taa 'włlֵe -wıdı Bali -le -si tıglı bֵע -a man. ³ "Lala yıdı "yi "le "wֵעֵן bֵע, o 'ka see "paaman wei 'nכּnכּn 'a, -e 'o "lala "koo 'ka 'כּ. 'Pıan 'wł nen e -taa "כּכּn o man bֵע, Bali -a 'pla 'e 'cֵn -a -nan 'mכּn, en o -nan -nyandı 'כּכּ 'kogo.

⁴Maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, zɪ Bali -le 'pasianɔn nɛn la-ji bɛ o 'wɪ 'wɪdɪt drɛ bɛ, Bali 'ka o 'tɔulɛ 'e "tun "dɪ, 'pian e o -fɔ klun 'pu tiidii 'va. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn, o -fo 'li 'trilii, -e tin 'ba yi 'e bɔ.

⁵En "nyian bɛ, Noe tu va 'li bɛ, minnɔn nɛn o yie 'ka 'naan Bali man dɪɛ, Bali 'ka o 'tɔulɛ 'e "tun "dɪ, 'pian e laa -dan fɛn -trilii, ɛn o pɛɛnɔn -nan -nyan. Min 'sɔra "cɛ "nɛn Bali -a 'si 'wɪ 'ji, Noe 'lee min 'sɔravli. Noe zɪɛ -yɛɛ 'vɪ minnɔn lɛ 'nan, o 'si 'wɪ 'wɪdɪt "drɛdɪ man, -e 'o 'ta wɪla 'wɪ tɪglɪ -sru.

⁶En "nyian bɛ, 'fla nɛn waa laabo Sodɔm 'lee Gomɔr bɛ, Bali 'wɪ "nɛn -kɔnɔn -wɪɛ, e o -nan -nyan 'tɛ 'a. 'Wɪ zɪɛ Bali -a drɛ 'nan, -e 'e drɛ minnɔn nɛn wa'a 'klanman Bali 'lɔ dɪɛ, -wee 'wɪ -kɔnɔn "manvɛ -a. ⁷'Fla 'bɔ zɪɛ -a da bɛ, min -tɔwli "cɛ "nɛn Bali -a 'si 'wɪ 'ji. Waa laabo Lɔt. E ya min tɪglɪ 'a, ɛn 'wɪ 'wɪdɪtɔn nɛn minnɔn zɪɛ waa dra bɛ -a 'wɪ "naan 'man. ⁸Tu -tudu pɛɛnɔn nɛn e "cɛan bɛ, te e 'o drɛ wɪ -wɪdɪtɔn ye. En 'wɪ 'wɪdɪtɔn nɛn waa ve bɛ, te e yaa maan. 'Wɪ zɪɛ e "naan Lɔt man 'e -ciala "da, e ya min tɪglɪ 'a -le "wɛan. ⁹'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ yaa -kɔnɔnman -cɛɛ 'nan, zɪ kɔ Minsan 'e minnɔn nɛn o cɪ -yee vɛ -a bɛ o 'si 'wɪ 'ji bɛ, yaa -tɔa. En yaa -kɔnɔnman "nyian 'nan, -si nɛn kɔ Minsan 'e 'ciula "da, -e 'e 'wɪ "nɛn -kɔnɔn 'wɪ 'wɪdɪt "drɛnɔn lɛ bɛ, yaa -tɔa.

¹⁰Minnɔn nɛn Minsan 'wɪ "nɛn -kɔnɔnman -wɪɛ "buu "bɛ, minnɔn nɛn o 'ta wɪla 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɔn -wɪdɪt -sru "bɛ o nɛn. -A -cin 'ka o ji 'nan, Bali a 'plɛblɛ, ɛn e 'wee tin "baa dɪ. Wa'a 'klanman 'wɪ 'tu -lɔ "fo "dɪ, ɛn 'o 'fli "siala 'kpa. 'Yra 'ka o yie man Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ o "sɔnɔn dɪ. ¹¹Bali -le 'pasianɔn 'bɔ nɛn o 'plɛblɛ "mlian minnɔn zɪɛ o da bɛ, wa'a 'wɪ 'wɪdɪt 've minnɔn zɪɛ o man Minsan 'lɛ dɪ.

¹²Lua winun 'ka 'o 'wɪlo ji nɔnɔnman dɪ, o 'bɔla 'trɛda 'nan, -e 'o -fɔ san ji, -e min 'e o -tɛ. Minnɔn 'bɔ 'labɛ, o ya "le -wee 'wɪ 'zu. Fɛ nɛn wa'a tɔa dɪɛ, o "we "man -wɪdɪt. -Wee -kadɪ dra "le -winun zɪɛ -wee vɛ zu.

¹³'Wɪ 'wɪdɪt "nɛn waa drɛ bɛ, o -taa -a "nɛn "yulɛ yra yɪdɪ -a. -Tɛ tu cɛɛn bɛ, 'wɪ nɛn e 'o ci "nɔnman bɛ -nyrɛn "fɛdɪ -blɪdɪ -a. Minnɔn zɪɛ -te o yra 'cɛɛ -blɪfɛ -sru "bɛ, 'wɪ nɛn e ya paan "le 'e o -tɛ 'yra -a bɛ, e o ci "nɔnman. Wɛɛ -maan minnɔn 'ka 'tɔ srɛman. ¹⁴O yie 'ka 'ciala lɔmɔn da dɪ, ɛn o "koe 'ka 'nyaan 'wɪ 'wɪdɪt "drɛdɪ -a dɪ. Minnɔn nɛn o 'ka 'o 'tɔdɪ Bali wei da tɪglɪ dɪɛ, o o "sia -si tɪglɪ da. Fɛ yɪdɪ da nɛn -wee ci "nɔnɔndɪ pɛɛnɔn cɪ. Bali -le nyran -blɪdɪ a -wee vɛ -a. ¹⁵O 'si -si tɪglɪ bɛ 'bɛ da, ɛn o 'san. -Si -tɔwli "nɛn Bɛɔr -pɪ Balam -a 'sia 'li bɛ, -a da nɛn o sɔnɔnla. "Lala yɪdɪ "yi "le "wɛan Bɛɔr -pɪ zɪɛ, e ya "vale 'e 'wɪ 'wɪdɪt "dra, ¹⁶'pian Bali a "trɔɛn nyuɔn 'wɪ zɪɛ -a man. -Aflumun nɛn ya'a 'we dɪɛ, e 'wɪ tin 'ba -yrɛ blamin wei -ji. E -si -tɔ Bali 'lewei vɪzan zɪɛ -yrɔ, 'nan te 'e 'wɪ 'wɪdɪt "drɛ dɪ.

¹⁷Minnɔn 'bɔ zɪɛ, o ya "le 'nan, 'yi ku nɛn 'yi 'ka 'bɔala "ji "dɪɛ, -yee 'wɪ 'zu. En o ya "nyian "le 'nan, laa 'bɛ wɪla "ji, ɛn fulɔ cɪ ciɪlanan "a "da "bɛ, -yee 'wɪ 'zu. Klun 'pu tiidii 'kpa nɛn Bali -a 'pla -wee yra yɪnan -a. ¹⁸En minnɔn 'bɔ zɪɛ, 'wɪ -dandan nɛn waa ve minnɔn lɛ te -a -ci "ka "dɪ. 'O 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɔn -wɪdɪt "bɛ, -a 'bɔ nɛn waa "paaman minnɔn ji, 'nan -e 'o o see "paa, -e 'o 'wɪ 'wɪdɪt

"drɛ. Zɪ waa dra zɪɛ -e 'o minnɔn nɛn o -si tɪglɪ 'sia 'e -trɛ bɛ o man yɪ. ¹⁹Waa ve minnɔn lɛ 'nan, o 'ka "nyian fɛ -tu -le nɔn -a dɪ, te o 'bɔ o ya 'o drɛ wɪ -wɪdɪt "nɛn waa dra bɛ -yee nɔn -a. -Yɛɛ o -nan -nyaan. Kɔɔ 'wɪ nɛn min -a dra, ɛn ya'a 'kɔlaman -e 'e 'pɛ 'si -a -sru "dɪɛ, te e ya 'wɪ zɪɛ -yee nɔn -a.

²⁰Min nɛn e -kaa san Zozi Crizi nɛn -kaa 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, -a -tɔ bɛ, te 'e 'pɛ 'si 'trɛda wɪnɔn -wɪdɪt -sru. 'Pian -te -a san 'li 'e da "nyian 'wɪnɔn zɪɛ -a va, ɛn ya'a 'kɔlaman -e 'e 'pɛ 'si -a -sru "dɪɛ, -a 'le 'srannan "bɛ -yee -kɔndɪ -wɪdɪt "mlian -a tɛdɛ vɛ da. ²¹Min zɪɛ -a "yi mlin paan -e 'e vɪlɛ 'e -si tɪglɪ zɪɛ -a -tɔ dɪ. Kɔɔ Bali -le -pei -tɔ wɪnɔn nɛn waa paa "ji "bɛ, yaa -tɔ 'vaa, ɛn e 'si -a -sru. ²²'Wɪ nɛn e 'bɔ min zɪɛ -a man bɛ, -kɔnɔn "fli 'gɔɛ -a da wɪ nɛn. Waa -fɔ 'nan: «Fɛ nɛn -plɛn fɛɛ 'a bɛ, yaa 'sia "nyian, yaa blɪ.» En «'Sru nɛn o 'si -a -srunan bɛ, e 'li 'e da "nyian -feli -va.»

Minsan Zozi Crizi -taa "nyian

3 'An beenun, 'fluba nɛn maan crɛn -tɛa -e 'an 'pa 'sia 'cɛɛ bɛ, -a "flizan nɛn 'gu 'va. 'Fluba "fli zɪɛ -a -ji bɛ, 'wɪ nɛn kaa -tɔa 'va bɛ, -a 'bɔ nɛn maan -cin -trɔa 'ka 'ji, 'nan -e 'ka 'wɪlo -ji "nɔn "da tɪglɪ. ²'Wɪ nɛn Bali 'lewei vɪnɔn -a 'vɪ 'li 'e 'cɛn bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da. En 'wɪ nɛn Minsan nɛn min 'sizan 'wɪ 'ji -a bɛ, yaa 'vɪ 'nan 'ka drɛ bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da "nyian. 'Wɪ zɪɛ -yee 'pasianɔn 'bɛ paa 'ka 'ji.

³'Wɪ nɛn e cɪ "le 'ka 'pla 'ka 'ji 'e tɛdɛ bɛ, -nyrɛn 'gu, tu -fɔla "da "ji bɛ, minnɔn nɛn o 'ta wo 'o 'bɔ 'ci 'sɔ 'wɪnɔn da bɛ o -kɔn. Minnɔn zɪɛ o 'ka sɛɛ wo. ⁴Waa ve 'cɛɛ 'nan: «Zozi 'e 'nan, 'e 'ta pee wo "nyian, -nrɛɛ duu? En e ya "men nyin zia? 'Ku tranun cɛɛn -kaadɪ man, ɛn zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li bɛ, fɛ -tu 'ka tian lileɛ dɪ.» ⁵Minnɔn zɪɛ, -te o ya 'wɪ zɪɛ -a vɪnan bɛ, -a -cin 'ka o ji 'nan, 'trɛ tɛdɛ a 'li dɪ. -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan Bali wei da nɛn 'trɛ 'lee la 'bɔla 'li 'kpa. 'Yi 'va nɛn Bali 'trɛ 'bɔla, ɛn 'yi 'a nɛn Bali 'trɛ -sru cɛɛn. ⁶Bali wei da nɛn "nyian laa -dan fɛn, ɛn 'trɛ tɛdɛ zɪɛ 'e srɛ. ⁷En Bali wei -tɔwli zɪɛ, -yɛɛ 'vɪ 'nan, 'trɛ 'lee labli nɛn -nan cɛɛgu yi -a 'gɔɛ, 'tɛ 'bɛ -taa "o srɛɛ. 'Pian Bali o ta -tɔ, -e tu nɛn e minnɔn -le tin "baa bɛ 'e bɔ. Minnɔn nɛn o yie 'ka 'naan Bali 'bɔ man dɪɛ, tu zɪɛ -a man nɛn e o -nan -nyaan.

⁸'An beenun, 'cee vɛ bɛ, -a -cin 'e 'kɔn "cɛɛ 'ji 'nan, Minsan "le 'va bɛ, yi -tɔwli "cɛ "bɛ, lɛ -kpi tu nɛn (1.000), ɛn lɛ -kpi tu bɛ yi -tɔwli "cɛ "nɛn. ⁹Min -mienun 'o 'ci "nɔnɔnman 'nan, 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ bɛ, e 'ka -a drɛnan tada dɪ. -Wee tin 'ka "nɔnɔn dɪ, 'pian e -sɛanla minnɔn man -trɔɔ, kɔɔ e 'ka "vale 'nan min -tu -nan 'e 'nyan dɪ. 'Wɪ nɛn e cɪ "va "bɛ, -nyrɛn 'nan, min -tudu pɛɛnɔn 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪt "man, -e 'o -sɔnɔnla 'e -sru.

¹⁰'Bɛ a zɪ, 'pian Minsan -taa "kɔɔ. -Yee -tadɪ dra kligli, "le 'nan zɪ crinzan -taa "min va bɛ -yee 'wɪ 'zu. Tu zɪɛ -a man nɛn labli 'tɛ 'blɪdɪ "siala -wuuuu, te wa'a "nyian -a ye dɪ. Laji fɛnɔn pɛɛnɔn 'yi bo 'tɛ 'lɔ, ɛn 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnɔn pɛɛnɔn 'nan -nyaan.

¹¹-Yee "wɛan -pɛ nɛn e "sɔa Bali lɛ bɛ, -a man nɛn 'ka 'ta wɪ 'kpa tɪglɪ, kɔɔ zɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan -taa "nyanlɛ bɛ -a -cin a 'ka 'ji. ¹²'Ka yie yra Bali -le yi zɪɛ -yrɛ, zɪ 'kɔ 'ka drɛ

'ככ, -e 'e bɔ tada bɛ, -nyrɛn 'ka drɛ. Yi zɪɛ -a da nɛn, 'tɛ labli -nan -nyaan "fo, ɛn yi zɪɛ -a da nɛn, laji fɛnɛn pɛɛnɔn 'yi bo 'tɛ 'bɔ. ¹³'Pian Bali "e 'nan, 'e labli -trɛ dra, ɛn 'e 'trɛ -trɛ dra. Bali 'ci 'sɔ wɛnɛn 'saza 'bɛ dra fɛ zɪɛ -a -nan. 'Wɛnɛn zɪɛ -a man -pɛnnan nɛn -kaa cɪ.

¹⁴'An beenun, 'wɛnɛn zɪɛ -a man -pɛnnan nɛn ka cɪ, -yee "wɛan 'ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia, -e 'ka yei 'e 'kɔn 'e 'sɛndɪ 'e cin va 'ka 'vale Bali -a. ɛn 'ka 'cee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'sia "nyian, -e 'ka 'kɔn 'saun Bali 'lɛ, tɛ 'wɛ 'wɪdɪ -tuwli 'e 'kɔn 'ka man dɪ. ¹⁵'Ka -tɔ 'ka 'fli -a 'nan, -tɛ -kaa san 'e man -sran bɛ, e ya "va 'nan 'ka 'si 'wɛ 'ji. 'Wɛ -tuwli zɪɛ, -kaa "bɛɪ Pɔɪ nɛn -cee min 'kpa -a bɛ, yaa crɛn -tɛ 'cɛɛ. Bali 'wɛ 'tɔdɪ -nɔn -yrɛ, ɛn e 'wɛ zɪɛ -a crɛn -tɛ. ¹⁶-Yee 'fluba -tudu pɛɛnɔn 'ji bɛ, 'wɛ zɪɛ e ya -ji. ɛn

'wɛnɛn nɛn -a -ci a 'plɛblɛ bɛ, o ya -ji "nyian. 'Pian min-nun nɛn, wa'a 'wɛ 'tɔa 'kpa dɪ, ɛn o 'ka 'o 'tɔdɪ Bali wei da tɪglɪ dɪɛ, waa -ci ve -wɪdɪ. ɛn Bali wei pee nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ bɛ, waa dra "nyian zɪ. 'Wɛ zɪɛ -a drɛdɪ bɛ e ya o 'bɔ 'fli -nan -nyan wɛ -a.

¹⁷'An beenun, 'cee vɛ bɛ, 'wɛ zɪɛ -a -cin a "cee 'ji 'va. -Yee "wɛan 'ka yei 'tɔ 'ka 'fli -va, "tɔgɔ minnɛn -wɪdɪ zɪɛ o 'ka see "paa. Kɔɔ o ya "vale 'nan 'o 'ka 'sia -si nɛn, ka ya 'ka 'tɔdɪ "da -kli 'va bɛ, -a da, -e 'ka -sɔnɔla o -sru. ¹⁸'Wɛ nɛn e cɪ "lɛ 'ka drɛ bɛ, -nyrɛn 'nan: -Kaa san Zozi Crizi nɛn -kaa 'sizan 'wɛ 'ji -a, ɛn ka sɔnɔla -a -sru "bɛ, 'ka 'ku -a 'e 'lɛ, -e 'e 'yee "yi "nɔn 'cɛɛ. ɛn -a -tɔ nɛn kaa 'wɛ bɛ, 'e 'pa "da. 'Tɔ -dan 'e 'kɔn -yee vɛ -a cɛɛgɔ, ɛn 'e 'kɔn -yee vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

1 Zan

Zozi a Bali wei -a

1 Wei nen e 'belidɪ -nɔn "min lɛ bɛ, ku -yee 'wɪ 'crɛn -tɛa 'cɛɛ. E ya 'li 'e 'cɛn 'wɪ pou sianan "nun, kua 'man, kua 'yɪ 'ku yie 'a, kua buu tɪglɪ, ɛn ku klɛ "man 'ku 'pɛ -a.

² 'Belidɪ zɪɛ 'e 'fli kɔnɔn, kua 'yɪ. Ku ya -a -nan yɪnɔn 'a, ɛn ku -yee 'wɪ ve 'cɛɛ. 'Belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -nyrɛn. E ya "nen -kaa "tɪ Bali va, ɛn 'bɛ nen 'gʊɛ, yaa kɔnɔn 'kuɛ.

³ 'Wɪ nen kua 'yɪ, ɛn kua 'man bɛ, ku "cee "ve "nyian, 'du -e -kaa drɛ min -tuwli "a, kɔnɔn -kaa pɛɛnɔn drɛ min -tuwli "a -kaa "tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ Zozi Crizi nun -a. ⁴ 'Wɪ 'gʊɛ kua crɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, -e -cee ci "nran 'e 'cɪtla "da "fo.

'Ka 'kɔn 'tɛ 'san da

⁵ 'Wɪ nen kua 'man Zozi da, ɛn ku "ta "cee "ve bɛ -nyrɛn 'gʊ: E 'nan Bali a 'tɛ 'san -a, ɛn klun 'ka "man "dɪ.

⁶ -Te -kaa 'vɪ 'nan, -kaa 'vale Bali -a -kaa drɛ min -tuwli "a, te -kaa 'ta wo klun va bɛ, te -kaa 'wɪ -sɛan, ɛn -ka'a 'ta 'wɪla 'wɪ tɪglɪ da dɪ. ⁷ 'Pian -te -kaa 'ta wo 'tɛ 'san da "le Bali nen 'tɛ 'san -a bɛ -yee 'wɪ 'zu bɛ, te -kaa drɛ -kaa cin yei min -tuwli "a. -A -nan nen -a -pɪ Zozi nen waa -tɛ bɛ, -a nyɛn e -cee 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn fuiman, -e -kaa drɛ 'saun.

⁸ -Te -kaa 'vɪ 'nan, 'wɪ 'wɪdɪ 'ka -kaa man dɪɛ, te -kaa ya -kaa 'fli see "paanan, ɛn -ka'a 'ta 'wɪla 'wɪ tɪglɪ da dɪ.

⁹ 'Pian -te -kaa -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'vɪ Bali lɛ 'wein bɛ, Bali nen e ya tɪglɪ bɛ, e 'ta wɪla 'e wei da, -e 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ "fui, ɛn "nyian e -kaa dra 'saun 'e 'lɛ 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn 'sidɪ -a -kaa 'ɔ.

¹⁰ -Te -kaa 'vɪ 'nan, -kaa 'wɪ 'wɪdɪ "drɛɛ dɪɛ, te -kaa Bali drɛ 'wɪzɪn 'a, ɛn -kaa 'ta 'wɪla Bali wei da dɪ.

2 'Mɛn 'nɛnnun, 'wɪ 'gʊɛ maan crɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, -e 'ka vɪɛ 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ dɪ. ɛn -te min -tu 'wɪ 'wɪdɪ drɛ bɛ, 'ka -tɔ 'nan min nen e -nyɛanla -cee 'wɪ -sru, -e 'e -cee 'wɪ 'si "va "bɛ, e ya -kaa "tɪ Bali "srɔn. Zozi Crizi nen e ya tɪglɪ bɛ, -nyrɛn. ² -A 'kɔn 'bɛ drɛ 'sraga buvɛ -a -kaa man, 'nan -e Bali 'e -cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui. Wa'a vɪɛ 'nan -kaa 'saza "cɛ "dɪ, 'pian -e 'e 'tɛdɔnɔn pɛɛnɔn 'le 'wɪ 'wɪdɪ "fui.

'Wɪ nen Bali -a vɪ bɛ, 'ka drɛ

³ 'Wɪ nen yaa -kɔnɔn 'nan, -kaa Bali -tɔa "bɛ, -nyrɛn 'nan -kaa 'ta wo Bali -le -pei da. ⁴ Min nen yaa 'vɪ 'nan: «'An Bali -tɔa», te ya'a 'ta wɪla -yee -pei da dɪɛ, te 'wɪzɪn nen -a san -a, ɛn te -a san 'lee 'wɪ tɪglɪ 'ka 'si -tuwli "da dɪ. ⁵ 'Pian bii nen i 'ta wo Bali wei da bɛ, te

'yie Bali yɪdɪ "yi "a 'e 'lɛ kɔnɔn. 'Wɪ zɪɛ -yɛɛ -kɔnɔnman -cɛɛ 'nan, -kaa 'vale Bali -a -kaa drɛ min -tuwli "a. ⁶ ɛn min nen yaa 've 'nan: «'Ku 'vale -a ku ya min -tuwli "a» bɛ, -a san -le 'ta wo cɛin -kɔnɔn "le Zozi 'le 'ta wo cɛin -zu.

Bali -le -pei "e 'nan, 'ka cin yɪ "yi!

⁷ 'An beenun, wa'a vɪɛ 'nan -pei -trɛ nen maan crɛn -tɛa 'cɛɛ dɪ, 'pian -pei ceje nen kaa 'yɪ -a pou sianan "bɛ -nyrɛn. -Pei ceje zɪɛ wei nen kaa 'man bɛ, -nyrɛn. ⁸ ɛn -pɛ -tu da zia bɛ, -pei -trɛ nen maan crɛn -tɛa 'cɛɛ. 'Wɪ 'kpa nen, kɔnɔn Crizi -le 'ta wo cɛin -pei -trɛ zɪɛ -a kɔnɔn, ɛn 'cee vɛ a -a -kɔnɔn "nyian. -Yɛɛ cɪ 'nan, 'tɛ 'san tɪglɪ bii 'va, ɛn klun a -nyannan.

⁹ Min nen yaa 'vɪ 'nan, 'e ya 'tɛ 'san da, -e te ya'a 'e "buɪ -tu ye "yi "dɪɛ, te e ya tian klun va. ¹⁰ Min nen 'e "buɪ -tu ye "yi "bɛ, e -fo 'tɛ 'san da, ɛn fɛ -tu 'ka -yee ci "nrɔndɪ va -e 'e -tria dɪ. ¹¹ 'Pian bii nen yi'a 'i "buɪ -tu ye "yi "dɪɛ, te i ya klun va. I 'ta wo klun va. ɛn fɛnan nen i cɪ -kunan bɛ, yi'a tɔa dɪ, kɔnɔn klun 'i yie 'wi.

Te 'ka yie 'e 'kɔn 'tɛdɔ fɛnɪn lɛ dɪ!

¹² 'Mɛn 'nɛnnun, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a crɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan Zozi 'tɔ 'ji nen Bali 'cee 'wɪ 'wɪdɪ fui. ¹³ "Tɪnɪn, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a crɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan, min nen e cɪ 'wɪ pou sianan "a bɛ, kaa -tɔ. -Gobonun, an ya 'wɪ 'gʊɛ -a crɛn -tɛnan 'cɛɛ 'nan, ka Satan nen e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ, -a klɪ.

¹⁴ 'Mɛn 'nɛnnun, 'wɪ 'gʊɛ maan crɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, ka -kaa "tɪ Bali -tɔ. "Tɪnɪn, 'wɪ 'gʊɛ maan crɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, min nen e cɪ 'wɪ pou sianan "a bɛ, kaa -tɔ. -Gobonun, 'wɪ 'gʊɛ maan crɛn -tɛ 'cɛɛ 'nan, ka ya 'pleblɛ, Bali wei a 'ka 'ji, ɛn ka Satan nen e 'wɪ 'wɪdɪ "paa 'nyranman -a bɛ, -a klɪ.

¹⁵ 'Wɪnɪn nen 'tɛdɔ minnɪn -a dra bɛ te 'ka yɪ "yi "dɪ! -Te min 'wɪnɪn zɪɛ -a drɛdɪ ye "yi "bɛ, te -kaa "tɪ Bali yɪdɪ "yi 'ka -a san ji dɪ. ¹⁶ Kɔnɔn o drɛ wɪnɪn 'kɔnɔn nen 'gʊ, min 'kɔlɛ 'ci 'sɔ wɪnɪn 'wɪdɪ "a -tu, 'lee fɛ pɛɛnɔn nen min yie -a ye bɛ min a "vale 'e 'kɔn 'yee vɛ -a, e ya "nyian -tu. ɛn fɛ pɛɛnɔn nen min ɔ bɛ min a "vale 'e 'fli -kɔnɔnman -a, 'bɛ a "nyian -tu. 'Wɪnɪn pɛɛnɔn zɪɛ, wa'a 'sia -kaa "tɪ Bali va dɪ, 'pian o 'sia 'tɛdɔ 'gʊ. ¹⁷ ɛn 'trɛ 'gʊɛ, e -nyaan o 'vale fɛ pɛɛnɔn nen min cɪ "vale 'e 'kɔn "nyian 'yee vɛ -a bɛ waa. 'Pian min nen e Bali ci 'sɔ wɪnɪn dra bɛ, 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e ya -a san -le vɛ -a.

'Ka dre 'yi Crizi 'nanmanzan 'va

¹⁸ 'Men 'nennun, tu -nyranman -ji nen -kaa ci 'gu. Kaa 'man 'nan, Crizi 'nanmanzan -taa "tafe. En 'be nen 'gwe, Crizi 'nanmannon 'bala "kaga 'va. 'Wl zle -yee -koonman 'nan tu -nyranman -ji nen -kaa ci. ¹⁹ Crizi 'nanmannon zle o ya "nen 'ku 'va, 'pian ku 'ka waa -tuwli "du, -yee "wean nen o 'bala 'ku 'va. "Te 'e 'kon 'nan ku ya waa -tuwli "be, "te o -fu 'ku 'va. 'Pian o 'bala 'ku 'va, 'du -e 'e -koon 'wein, 'nan ku 'ka waa -tuwli "du.

²⁰ 'Cee ve be, Bali lei 'saun nen Crizi -a -kon 'cee, en 'ka pweenon 'wl tigl -ta. ²¹ Wa'a vule 'nan ka'a 'wl tigl 'ta du, -yee "wean an 'wl 'gwe -a cren -te 'cee du, 'pian 'nan -kaa -ta. En kaa -ta 'nan 'wlu -tuwli 'ka 'sia 'wl tigl 'va du.

²² -Tle ci 'wluzan 'a? Min nen yaa ve 'nan Zozi 'ka min nen Bali -a 'si 'va -e 'e minnun 'si 'wl 'ji be -a dle -a san nen. Crizi 'nanmanzan zle, min nen ya'a -kaa "tu Bali 'lee 'e 'pt siala fe -tu -a dle -a san nen. ²³ En min oo min nen ya'a Bali -pt siala fe -tu -a dle, te 'o 'vale -a "tu "a o 'ka min -tuwli "a "du. 'Pian min nen yaa 'vl 'wein 'nan Zozi a Bali -pt -a be, te 'o 'vale -a "tu "a, o ya min -tuwli "a.

²⁴ 'Cee ve be, 'wl nen kaa 'man -a pou sianan "be, -a -cin 'e 'fola 'ka 'ji. Koo -te 'wl nen kaa 'man -a pou sianan, 'nan -a -cin -fola 'ka 'ji be, te 'ka 'vale -kaa "tu Bali 'lee 'e 'pt -a ka ya min -tuwli "a, ²⁵ te 'wl nen e 'nan 'e dra -cee be, e ya -cee ve -a, -nyren 'belidit nen ya'a 'nyaan dle -a.

²⁶ 'Wl 'gwe maan cren -te 'cee minnun nen o ya 'vale 'o 'ka 'sia -si tigl da be -wee "wean. ²⁷ 'Cee ve be, Bali lei 'saun nen Crizi -a -kon 'cee be, e ya 'ka 'lo. -Yee "wean e 'ka "le min 'e 'be "paa "nyian 'ka 'ji du. 'Pian -yee lei 'saun 'bo 'be 'wl pweenon "paaman 'ka 'ji. En 'wl tigl nen, yaa "paaman 'ka 'ji, 'wlu "cee du. -Yee "wean 'ka 'vale Crizi -a 'ka 'fu -tuwli, "le zt lei 'saun -a paa 'ka 'ji be, -yee 'wl 'zu.

Bali -le 'nennun 'ka 'wl 'wliid dra dt

²⁸ 'Men 'nennun, -maan ve "nyian 'cee 'nan 'ka 'vale Crizi -a 'ka 'fu -tuwli, 'du -e tu nen e -taa "man "be, te 'ka 'ci a 'e 'sodt 'nan 'ka 'man a 'e wuudu. En 'yra 'ka 'koon yie man yi zle -a da du.

²⁹ Zt kaa -ta 'nan Zozi Crizi a min tigl 'a be, -a -tuwli "nen 'ka -t "nyian 'nan min nen e 'wl tigl dra be, te Bali -le 'nen nen -a san -a.

3 "Ka 'yio "le zt -kaa "tu Bali -kaa 'yl "yi -dan, en e -kaa laabu 'yee 'nennun, en -kaa ya "nyian -yee 'nennun -a 'kpagba. 'Tredanon 'ka -a -ci ta 'nan -kaa ya Bali -le 'nennun -a du, koo wa'a Bali -tble du. ² 'An beenun 'be nen 'gwe, -kaa dre Bali -le 'nennun -a, en zt -kaa -taa "konle be, ka'a tian -a ta du. 'Pian tu nen Crizi -taa "man "be, -kaa -koon "le -yee 'wl 'zu koo -kaa ye "le zt e ci be, -yee 'wl 'zu. ³ Min nen 'wl zle -a -cin ci "ji "be, 'e yie -ta 'e 'fli -va, -e 'e vule 'e 'wl 'wliid "dredt "le zt Crizi "e dre be -yee 'wl 'zu.

⁴ Min nen e 'wl 'wliid "dra be, te -a pei a 'e 'padt Bali man, koo 'wl 'wliid "dredt be, e ya pei 'padt -a Bali man. ⁵ En kaa -ta 'nan Crizi -ta -e 'e -cee 'wl 'wliid pweenon be -a "nen "wl yl, te ya'a 'wl 'wliid "drel du. ⁶ -Yee "wean min nen 'o 'vale Crizi -a o ya min -tuwli "a be, ya'a 'wl 'wliid 'dra du. 'Pian bii nen i 'wl 'wliid "dra be, te zt Crizi ci be, yi'a 'ta du, en yi'a tian Crizi -tble "fo "du.

⁷ 'Men 'nennun, te min 'e 'ka see "paa du! Min nen e 'wl tigl dra Bali 'le be, te e ya tigl, "le Zozi a tigl be -yee 'wl 'zu. ⁸ 'Pian bii nen i 'wl 'wliid "dra be, te Satan -le 'nen nen 'yia. -Yee ci 'nan, Satan 'wl 'wliid "dredt 'sia 'treda pou sianan. -Yee "wean nen Bali -pt -ta, 'nan -e 'e Satan -le 'nyranman sre.

⁹ Min nen e ci Bali -le 'nen a be, ya'a 'wl 'wliid 'dra du, koo Bali -le 'belidit a -a san lo. Ya'a 'kolaman te e 'wl 'wliid "dra du, e ya Bali -le 'nen 'a -le "wean. ¹⁰ 'Pian bii nen yi'a 'wl tigl 'dra dle, te Bali -le 'nen "cee 'yia du. En -te yi'a 'i "bu -tu ye "yi "dle, te Bali -le 'nen "cee 'yia du. 'Wlnun zle -a man nen o Bali -le 'nen 'lee Satan -le 'nen -koonen "ye.

'Ka cin yl 'yi!

¹¹ 'Wl nen -kaa man -a pou sianan "be, -nyren 'nan -kaa cin yl "yi!

¹² Te -kaa 'kon "le min -tu nen waa laabo Kaen be -yee 'wl 'zu du! -Yee ci 'nan e ya Satan nen e 'wl 'wliid "paa 'nyranman a be, -yee 'nen 'a. En 'e -suannen "bu "tuwli, "tu "tuwli "te. -Me "le "wean nen yaa -te "men? Koo Kaen 'pa nyranman a -wliid, 'pian -a -suannen "le 'pa nyranman a "yi.

¹³ 'An "bu Zozinon, -te 'tredanon 'ka 'ka 'ye "yi "dle, te 'wl 'e 'ka 'kan du. ¹⁴ Koo -kaa -ta 'nan, -kaa 'su 'ka -lo, en 'belidit nen ya'a 'nyaan dle, e ya -cee ve -a. -Kaa "buunun ye "yi "le "wean nen -kaa -ta zle. -Te min -tu a 'nan, ya'a 'e "bu -tu ye "yi "dle, te -a san a tian 'ka -lo. ¹⁵ Min oo min nen e "naan 'e "bu -tu man be, te min -tezan nen -a san -a. En kaa -ta 'nan 'belidit nen ya'a 'nyaan dle, e 'ka min -tezan -le ve -a du.

¹⁶ 'Wl 'gwe -a nen -kaa yldt "yi "ci -ta: Zozi Crizi -ka -cee "wean. -Yee "wean -kaa "ka wu "nyian -kaa "buunun "t 'ji. ¹⁷ -Te 'treda fenun a min -tu -lo 'nan 'e "bu -tu 'yl, te -yee "ka "du, en -a 'wl a "man "be, -te -a nyirinda 'ka 'senle "da "dle, -a -ci a 'wein 'nan Bali -le yldt "yi 'ka -a san lo du.

¹⁸ 'Men 'nennun, te -kaa min yl "yi -kaa 'le lou "du! 'Pian -kaa dre wl 'e -koon 'nan -kaa min ye "yi. ¹⁹ 'Wl zle -yee -koonman -cee 'nan -kaa ya Bali -le 'wl tigl -sru, te -kaa ci yra "tra Bali 'le. ²⁰ En -te -cee ci "nrondt tin -tea -kaa da be, -kaa -t 'nan Bali -dan "mlian -cee ci "nrondt da en e -kaa dre wl pweenon -ta.

²¹ 'An beenun, -te -cee ci "nrondt 'ka tin -tea -kaa da dle, te -kaa Bali tru 'ba -kaa 'ji le "klan -a du, ²² en fe pweenon nen -kaa laabo -yru "be, yaa -koon -cee. Koo -kaa 'ta wo -yee -pei da, en 'wl nen e ci -a -ci "so 'a be, -kaa dra.

²³ En 'wl nen yaa laabu -kaa 'lo be -nyren 'nan, -kaa yi -tera 'e 'pt Zozi Crizi da, en -kaa cin yl "yi "le zt 'e 'vl -cee be, -yee 'wl 'zu. ²⁴ Min nen e 'ta wo 'wl nen Bali -a 'vl be

-a da be, -a san 'lee Bali a min -towlu "a. En Bali 'lee -a san a min -towlu "a. Bali -le lei 'saun nen yaa -nɔn -cɛɛ be, -yɛɛ -ci -kɔɔnman 'nan -kaa 'vale Bali -a -kaa ya min -towlu "a.

O Bali lei 'saun -tɔa 'kɔ?

4 'An beenun, te 'ka yi -tera minnun -tudu pɛɛnɔn nen waa ve 'nan Bali lei a 'o 'lɔ be, o da dɔ. 'Pian 'ka o buu 'kpa -e 'ka -tɔ 'nan lei nen -wɔl "be, e 'sia Bali va. -Yɛɛ ci 'nan, 'wlunɔn "kaga fuila "man 'trɛda, te o 'nan 'o ya Bali 'lewei vɔnɔn 'a. ² Fɛ nen e Bali lei 'saun 'nɔn -kɔɔnman be -nyɛn 'gu: Min nen yaa ve min pɛɛnɔn yiɛ man 'wein 'nan Zozi Crizi -ta 'trɛda blamin -a be, te -a san zɛ Bali lei 'saun a -yɔɔ. ³ 'Pian bii nen yi'a 'wɔl zɛ -a ve Zozi man dɛ, te Bali lei 'saun 'ka 'i 'lɔ dɔ. Lei zɛ e 'sia Crizi 'nanmanzan 'va. Kaa 'man 'nan lei zɛ e -taa 'tale, en 'e -ta 'trɛda 'va.

⁴ 'Mɛn 'nennun, ka ya Bali -le 'nennun -a. En minnun nen o Bali 'lewei ve 'wɔl 'a be, ka o klɔ, kɔɔ lei nen 'ka 'ji be, -a 'plɛblɛ "mlian lei nen 'trɛda minnun ji be, -a da. ⁵ 'Wlunɔn zɛ, 'trɛdanɔn nen waa -yee "wɛan o 'wɔl ve "le 'trɛdanɔn 'le 'wɔl 'zu, en 'trɛdanɔn o wei maan "yi. ⁶ -Kaa 'gɔɛ, -cɛɛ ci Bali -le 'nennun -a. -Yee "wɛan min nen e Bali -tɔa "be, e -kaa wei maan "yi, 'pian min nen e 'ka Bali -le 'nen 'a dɛ, -a san 'ka -kaa wei maan "yi "dɔ. Zɔ -kaa lei nen e 'wɔl tɔɔl ve be, 'lee lei nen e 'wɔl -sɛan "be, -a -tɔa zɛ.

Bali va nen yɔdɔ "yi "sia

⁷ 'An beenun, -kaa cin yɔ "yi, kɔɔ Bali va nen yɔdɔ "yi "sia. Min nen e min ye "yi "be, te Bali -le 'nen -a san -a, en e Bali -tɔa. ⁸ 'Pian bii nen yi'a min ye "yi "dɛ, te yi'a Bali tɔa dɔ, kɔɔ Bali min ye "yi. ⁹ Zɔ Bali -a -ci kɔɔn -cɛɛ 'nan e min ye "yi -gu, e 'yee 'nen -towlu 'pa 'sia 'trɛda, 'nan -e 'e 'belidɔ -nɔn -cɛɛ. ¹⁰ En -yee yɔdɔ "yi zɛ, e 'ka 'nan -cɛɛ Bali yɔ "yi "dɔ, 'pian -yɛɛ -kaa 'yɔ "yi. -Yee "wɛan e -ta 'yee 'nen 'a, -e 'e dɛ 'sraga bu ve -a -kaa man, 'nan -e Bali 'kɔ 'e -cee 'wɔl 'wɔlɔdɔ 'fui.

¹¹ 'An beenun, Bali -kaa 'yɔ "yi zɛ, -yee "wɛan -kaa 'cin yɔ "yi "nyian. ¹² Min -tu 'ka tian Bali yɔdɔ dɔ. -Te -kaa cin ye "yi "be, te -kaa 'vale Bali -a, -kaa ya min -towlu "a, en te Bali yɔdɔ "yi "a 'e 'le sɔɔdɔ -kaa 'ji.

¹³ Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cɛɛ, -yɛɛ -kɔɔnman 'nan -kaa ya waa min -towlu "a, en -kaa fo waa min -towlu "a.

¹⁴ -Kaa "tu Bali 'yee 'nen 'pa 'sia 'nan -e 'e 'trɛdanɔn 'si 'wɔl 'ji. Ku 'kɔ 'gɔɛ kua -nan 'yɔ, en ku ya -a vɔnan minnun lɛ. ¹⁵ -Te min -tu -a 'vɔl minnun pɛɛnɔn yiɛ man 'wein 'nan Zozi a Bali -pɔ -a be, te -a san 'lee Bali a min -towlu "a, en Bali 'lee -a san a min -towlu "a. ¹⁶ -Kaa 'gɔɛ, -kaa -tɔa 'nan Bali -kaa ye "yi, en -kaa yi -tera 'wɔl zɛ -a da.

Bali min ye "yi, -yee "wɛan min nen e minnun ye "yi en e Bali ye "yi "be, te -a san 'lee Bali a min -towlu "a, en Bali 'lee -a san a min -towlu "a. ¹⁷ 'Wɔl zɛ -yɛɛ -kɔɔnman 'nan minnun yɔdɔ "yi 'lee Bali yɔdɔ "yi "a 'e 'le sɔɔdɔ -kaa 'ji. -Te 'wɔl zɛ e ya 'e 'le sɔɔdɔ -kaa 'ji be, "klan 'ka 'kɔn -kaa 'ji tin 'ba nyan dɔ, kɔɔ -kaa 'wɔnun dɛ 'trɛ da "le

Zozi Crizi -le 'wɔl 'zu. ¹⁸ Min nen Bali -a ye "yi "be "klan 'ka "ji "dɔ, -yɛɛ ci 'nan -a -nan nen Bali -le yɔdɔ "yi "ci 'e 'le sɔɔdɔ be, "klan "sia -nan "fo. Min nen yaa -tɔa 'nan o 'wɔl "nen -kɔɔnman 'yɛɛ be, "klan a "ji, min nen "klan a "ji zɛ, te -yee Bali yɔdɔ "yi 'ka 'e 'le sɔɔdɔ dɔ. ¹⁹ Bali 'kɔ 'be -kaa 'yɔ "yi 'e 'flin, -yee "wɛan -kaa minnun 'lee Bali ye "yi.

²⁰ -Te min -a ve 'nan, an Bali ye "yi -e te ya'a 'e "buɔ -tu ye "yi "dɛ, te 'wluzan nen -a san -a. -Yɛɛ ci 'nan, min nen ya'a 'e "buɔ nen yɛɛ ye be, 'be ye "yi "dɛ, ya'a 'kɔla -man -e 'e Bali nen ya'a 'be ye dɛ, 'be yɔ "yi "dɔ. ²¹ -Pei nen yaa -tɔ -cɛɛ be, -nyɛn 'gu. E 'nan: Min nen 'e Bali ye "yi "be 'e "buɔ -tu yɔ "yi "nyian.

5 Minnun nen o yi -tɛala 'da 'nan Zozi 'be ci min 'sizan 'wɔl 'ji Crizi -a be, te Bali -le 'nennun nen waa. En -te min 'e "tɔ ye "yi "be, yaa ci 'nennun ye "yi "nyian. ² 'Wɔl nen yaa -kɔɔnman 'nan -kaa Bali -le 'nennun ye "yi "be, -cee Bali yɔdɔ "yi 'lee 'ta wɔladɔ -a wei da nen. ³ -Te -kaa 'ta wɔla 'wɔl nen Bali -a 'vɔl be -a da be, -yɛɛ ci Bali yɔdɔ "yi "a. -Yee 'wɔnun 'kɔ 'ta 'ta wɔdɔ 'ka 'plɛblɛ dɔ, ⁴ kɔɔ min nen Bali -le 'nen 'a be, e 'trɛda fenun klɔ.

Min nen e yi -tera Bali da be 'wɔl "yi "nen yaa -si 'sia

Fɛ nen yaa -maan 'kɔ -kaa 'trɛda fenun klɔ be, -cee yi -teradɔ Bali da nen. ⁵ -Tɛ -kɔlamam 'trɛda fenun 'klɔdɔ -a? Min nen e yi -tɛala "da 'nan Zozi a Bali -pɔ -a be -a san nen.

⁶ Zozi Crizi zɛ e -ta. Zɔ e -ta be, 'yi nen waa -batize dre -a be, -yɛɛ -maan waa -tɔ 'nan Bali -pɔ nen. En -a -tɛ nen waa 'wɔ -a nyɛn nen e -sɔn be, -yɛɛ -maan waa -tɔ 'nan Bali -pɔ nen. Wa'a vɔl 'yi 'saza 'be -maan waa -tɔ dɔ, 'pi -an o "flinɔn nen. En Bali lei "e 'vɔ 'nan 'wɔ zɛ, 'wɔ 'kpa nen, kɔɔ Bali lei 'ka 'wɔl 'sɛan dɔ. ⁷ Fɛ nen yaa -kɔɔnman 'nan 'wɔ 'kpa nen be, e ya yaaga. ⁸ Bali lei 'saun a, en 'yi a, en nyɛn a, o yaaga zɛ o wei dre 'towlu.

⁹ 'Wɔl nen min -a ve be, -kaa 'siala 'wɔ 'kpa -a. 'Pian 'wɔl nen Bali -a ve be -a 'kpa "mlian 'wɔl nen min -a ve be -a da, en "mɛn "be Bali 'be 'vɔ 'nan 'e 'pɔ nen. ¹⁰ Min nen e yi -tɛala Bali -pɔ da be, 'wɔl nen Bali -a 'vɔ zɛ, yaa -tɔa 'nan 'wɔ 'kpa nen. En min nen ya'a yi tɛala Bali da dɛ, e Bali 'siala 'wluzan 'a, kɔɔ ya'a yi -tɛala 'wɔl nen Bali -a 'vɔ 'e 'pɔ man be -a da dɔ. ¹¹ 'Wɔl 'kɔ nen Bali -a 'vɔ be -nyɛn 'gu: 'Belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ Bali 'kɔ -a -nɔn -cɛɛ. 'Belidɔ zɛ yaa -nɔn -cɛɛ 'e 'pɔ -a. ¹² Min nen 'o 'vale Bali -pɔ -a o ya min -towlu "a be, te 'belidɔ zɛ e ya -yɔɔ. En min nen 'o 'vale Bali -pɔ -a o 'ka min -towlu "a dɛ, 'belidɔ zɛ e 'ka -a san lɔ dɔ.

Te 'ka 'pɛ 'si 'cee yi -teradɔ Bali da -sru "dɔ!

¹³ Kaa nen ka yi -tɛala Bali -pɔ da be, 'wɔl pɛɛnɔn zɛ maan cɛn -tɛ 'cɛɛ -e 'ka -tɔ 'nan 'belidɔ nen ya'a 'nyaan dɛ, e ya 'ka 'lɔ.

¹⁴ Fɛ nen yaa -maan 'kɔ nyɛn 'ka -kaa 'ji Bali 'le dɛ, -nyɛn 'gu, -te -kaa fɛ -tu laabu -yɔɔ "le zɛ e ci -a ci 'sɔ 'a -yee 'wɔl 'zu be, e -kaa wei maan. ¹⁵ -Te -kaa fɛ -tu laabu -yɔɔ "be, -kaa -tɔa 'nan e -kaa wei maan, -yee "wɛan

-kaa -tɔ "nyian 'nan, fɛ nɛn -kaa laabu -yrɔ "bɛ, yaa
-nɔan -cɛɛ.

¹⁶-Te min 'e "buɪ Zozizan -tu 'yɪ, te e ya 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ-
nan bɛ, 'e Bali tru 'ba -yee 'wɪ man. 'Wɪ 'wɪdɪ "nɛn min
zɪɛ ya'a drɛ bɛ -te ya'a 'belidɪ sia min ɔ dɪɛ, Bali 'belidɪ
-nɔan -yrɛ. 'Pian 'wɪ 'wɪdɪ "tu a bɛ, e 'belidɪ "sia min ɔ.
-Te min -a drɛ bɛ, te 'ka Bali tru 'ba -a san ɪɛ "fo "dɪ!

¹⁷'Wɪ pɛɛnɔn nɛn min -a dra te e 'kla -si yra dɪɛ, e ya 'wɪ
'wɪdɪ "drɛdɪ -a Bali 'ɪɛ. 'Pian -a -mie a bɛ, 'bɛ 'ka 'belidɪ
sia min ɔ dɪ.

¹⁸-Kaa -tɔa 'nan Bali -le 'nɛn 'ka 'wɪ 'wɪdɪ dra te yaa
dra dɪ. Bali -pɪ 'bɔ 'bɛ yɪɛ -tɔa "va -e Satan 'e vɪɛ 'e 'wɪ
'tu drɛ -yrɛ "dɪ.

¹⁹-Kaa -tɔa 'nan Bali -le 'nɛnnun nɛn -kaa a, ɛn 'trɛ-
danɔn pɛɛnɔn a Satan -ɔ.

²⁰-Kaa -tɔa "nyian 'nan Bali -pɪ -ta, e 'pa -kaa 'va ɛn
-kaa Bali tɪglɪ 'tɔ. ɛn -kaa 'vale Bali tɪglɪ 'a -kaa drɛ min
-tuwli "a, kɔk -kaa 'vale -a -pɪ Zozi Crizi -a -kaa drɛ min
-tuwli "a. -A -pɪ zɪɛ, -yɛɛ cɪ Bali tɪglɪ 'a, ɛn -yɛɛ cɪ 'belidɪ
nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a.

²¹'Mɛn 'nɛnnun, te 'ka -sɔɔnɪa fɛ nɛn min -a -paan "bɛ
-a -sru "dɪ.

2 Zan

¹ 'An 'bɔ 'gʊɛ, an ya -leglizi min ceje -tu -a, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ -leglizi nɛn, Bali -a 'si 'va "bɛ, -yɾɛ. Maan cɾɛn -tɛ -a 'bɔ 'lee 'e 'jinɔn lɛ. An 'ka ye "yi 'kpa, 'pian 'an 'saza "cɛɛ dɪ, minnun pɛɛnɔn nɛn o -si tɪglɪ -tɔa "bɛ "o 'ka ye "yi "nyian. ² Kɔɔ Bali wei tɪglɪ a -kaa 'ji, ɛn -a -cin yɾa -kaa 'ji 'li 'trilii.

³ -Kaa "tɪ Bali 'lee 'e 'pɪ Zozi Crizi bɛ, o "yi "dra -cɛɛ, o -kaa nyrinda "sia, ɛn o -fudɪ -trɔɔ -nɔan -cɛɛ. -Tɛ -kaa ya -tɔwli 'wɪ tɪglɪ -sru, ɛn -kaa cin ye "yi "bɛ, -a pɛɛnɔn zɪɛ, waa -nɔan -cɛɛ -kɔɔ.

'Ka cin yɪ "yi!

⁴ 'An 'ci nran 'kpa, kɔɔ an 'ka -mienun 'yɪ, tɛ o 'ta wula 'wɪ tɪglɪ -sru, "lɛ zɪ -kaa "tɪ a 'vɪ bɛ, -yɛɛ 'wɪ 'zɔ. ⁵ ɛn 'bɛ nɛn 'gʊɛ, 'an "bɔɪ Zozinɔn, an 'wɪ "paala 'cɛɛ 'nan, -kaa cin yɪ "yi! -Pei -trɛ "cɛɛ an cɪ -a cɾɛn -tɛnan dɪ, 'pian -pei ceje nɛn -a pou sianan -kaa 'man bɛ, -nyɾɛn. ⁶ Yɪdɪ "yi "nɛn maan ve bɛ, -nyɾɛn 'nan, -kaa 'ta wula Bali wei da. -Pei ceje nɛn -a pou sianan kaa 'man bɛ, -nyɾɛn. 'Ka 'ta wula "da!

'Ka drɛ "yi minnun nɛn o Bali 'lewei ve 'wɪ 'a bɛ o va

⁷ Minnun nɛn o min see "paaman -e min 'e 'si 'wɪ tɪglɪ -sru "bɛ, o ya "kaga, ɛn o fuila "man 'trɛda. Minnun zɪɛ,

o 'ka "vale 'o "we "man 'nan Zozi Crizi nɛn e -ta 'trɛda bɛ blamin nɛn dɪ. Min nɛn yaa dra zɪɛ, Zozi Crizi 'nan-manzan nɛn, ɛn min nɛn 'e min see "paaman bɛ -nyɾɛn.

⁸ 'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va, -e 'ka 'ka -kopa yɪ 'e 'ciɪla "da. -Tɛ ka'a dreɛ dɛɛ, 'wɪ pɛɛnɔn nɛn -kaa drɛ bɛ, -a "nɛn "fo 'e "tun. ⁹ 'Wɪ nɛn Crizi 'a paa minnun ji bɛ, min nɛn ya'a 'bɛ "paalɛ minnun ji dɛɛ, 'pian "e pee 'pa "da "bɛ, tɛ -a san 'lee Bali 'ka min -tɔwli "a dɪ. 'Wɪ nɛn Crizi 'a paa minnun ji bɛ, min nɛn yaa 'lein "paaman minnun ji bɛ, tɛ -a san a min -tɔwli "a 'o 'vale -kaa "tɪ 'lee 'e 'pɪ -a. ¹⁰ -Tɛ min -ta 'ka 'va 'nan, ɛn -yɛɛ 'wɪ "paadɪ a 'e 'pee Crizi 'lɛ vɛ man bɛ, tɛ 'ka 'wɪ "man -e 'e 'fu 'cɛɛ "kɔnɛn "dɪ, ɛn tɛ 'ka 'bɔ 'tɔ bu "fo "dɪ. ¹¹ Kɔɔ min nɛn yaa 'tɔ 'bu bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ "nɛn min zɪɛ yaa drɛ bɛ, tɛ e drɛ o "fli "lɛ vɛ -a.

¹² 'Wɪ "kaga "a 'an 'ji -e 'an vɪ 'cɛɛ, 'pian an 'ka "vale 'an cɾɛn -tɛa "dɪ. An ya "vale 'an "lo 'ka 'va -e 'an 'wɪ tin 'ba 'cɛɛ 'an 'bɔ 'a, 'dɔ -e -kaa ci 'e "nran 'kpa.

¹³ 'Ka "bɔɪ Zozinɔn nɛn Bali o 'si 'va "nyian 'gʊɛ, o "we 'ka 'va.

3 Zan

¹ 'An 'bɔ 'gʊɛ, an ya -leglizi min ceje -tu -a, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cɾɛn -tɛ. Maan cɾɛn -tɛ 'an bee Gai nɛn maan ye "yi 'kpa bɛ -yrɛ.

² 'An bee, an Bali tru "baa 'nan, 'wɪ pɛɛnɔn 'e drɛ 'yie "yi, 'nan 'i 'kɔn 'i 'belidɪ 'i kɔlɛbo 'ji. Maan -tɔa 'nan, Bali 'lɛ bɛ 'i lei a 'e 'belidɪ. ³ Kɔkɔ -kaa "bʊɪ Zozinɔn -mienun -ta 'gʊ, ɛn zɪ i cɪ 'wɪ tʊglɪ -sru "bɛ, 'lee zɪ i 'ta wʊla "da "bɛ, waa 'vɪ 'mɛn. 'Wɪ zɪɛ yaan 'ci nran 'kpa. ⁴ 'Wɪ 'pee 'ka "nyian 'an 'ci nranman -e 'bɛ 'mlin -a mandɪ 'nan 'mɛn 'nɛnnun 'ta wʊla 'wɪ tʊglɪ -sru "bɛ -a da dɪ.

Zan Gai tɔ "yi 'vɪ

⁵ 'An bee, i 'wɪ dra 'i 'ci -a -tʊwli 'i "bʊɪ Zozinɔn lɛ. -Te yɪ'a o tɔa dɪ oo, yia dra -wɪɛ "nyian zɪ. ⁶ Minnɔn zɪɛ, o 'yie min yɪdɪ "yi 'vɪ -leglizi -ji 'nɔn lɛ 'gʊ. Mɛin tru "baa, -te o "ta -ko fɛ pee -nan bɛ, 'i 'pa o va. -Yɛɛ cɪ Bali ci 'sɔ wɪnɔn -a. ⁷ O 'si 'wee vɛ -nan 'nan -e 'o Zozi Crizi -le 'nyranman 'pa. Wa'a 'wʊɪɛ "man -e minnɔn nɛn wa'a tian -sɔɔnɛa Zozi -sru "dɪɛ, 'o o lɔ fɛ 'si dɪ. ⁸ 'Wɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ, -kaa nɛn -kaa -sɔɔnɛa Zozi -sru "bɛ, -kaa 'pa minnɔn zɪɛ o va. Zɪ -kaa "paa o va 'wɪ tʊglɪ fuiladɪ -a "man zɪɛ.

Zan min -tu nɛn waa laabo Diotrefu bɛ -yee 'wɪ 'vɪ

⁹ 'An 'wɪ -mie cɾɛn -tɛ 'e tɛdɛ, maan 'pa 'sia -leglizi nɛn Diotrefu cɪ -ji bɛ, -a -ji 'nɔn lɛ. 'Pian Diotrefu 'bɔ nɛn e cɪ

"vale 'e dra o tazan -a bɛ, 'wɪ nɛn maan 'vɪ bɛ, ya'a 'silɛa "da "dɪ. ¹⁰ -Yee "wɛan -te an 'bɔla 'nan nun bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn nɛn yaa dra bɛ, maan ta bɔala. E "we 'ku man -wɪdɪ, ɛn e 'wɪ -sɛan 'ku man. 'Pian 'bɛ nɛn zɪɛ 'bɛ 'ka -a ci sɔa dɪ. -Kaa "bʊɪ Zozinɔn nɛn o bɔala "va "bɛ, ya'a 'we "man -e 'o 'fʊ -yee "kɔnnɛn "dɪ. ɛn -te min nɛn e -ku min zɪɛ -a 'yee "kɔnnɛn "bɛ, yaa san -pian -leglizi -ji.

¹¹ 'An bee, te 'i 'wɪ nɛn e cɪ -wɪdɪ "bɛ -a -nan yɪ min lɔ -e 'i drɛ dɪ. 'Pian 'wɪ "yi "nɛn 'i drɛ. Min nɛn e 'wɪ "yi "dra bɛ, te Bali -le 'nɛn nɛn -a san -a. ɛn min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, te ya'a Bali tɔa dɪ.

Zan min -tu nɛn waa laabo Demetri bɛ -yee 'wɪ 'vɪ

¹² Demetri -le vɛ bɛ, min pɛɛnɔn -yee 'wɪ "yi "vɛ. ɛn 'wɪ tʊglɪ nɛn e 'ta wʊla "da "bɛ -yɛɛ tɔ "yi bɔala "nyian. 'Ku 'bɔ 'gʊ, "ku tɔ "yi "vɛ "nyian, ɛn yia -tɔa 'nan 'wɪ nɛn kua vɛ bɛ, 'wɪ 'kpa nɛn.

¹³ 'Wɪ "kaga "a 'an 'ji -e 'an vɪ 'yie, 'pian an 'ka "vale 'an cɾɛn -tɛa "dɪ. ¹⁴ Maan "nɔnman 'nan tʊ -fu "wɛnɔn -e 'ku cin yɪ, -e 'ku -sɛɛ "wʊ 'ku cin yei.

¹⁵ 'I 'fʊ -tɔɔ! 'I beenun "we 'i 'va, ɛn an "we 'ku be-nun pɛɛnɔn 'va 'tʊdʊ.

Zud

1 'An 'bɔ Zud nen Zaji "but -a bɛ, an ya Zozi Crizi 'suzan 'a. Mɛɛn 'fluba 'guɛ -a cɛɛn -tɛ minnun pɛɛnɔn nen Bali o laabu bɛ -wɛ. -Kaa "tɪ Bali 'ka ye "yi, ɛn -a yie a 'ka da -trilii -e Zozi Crizi 'e 'ta.

² Bali -le nyrinda, 'lee 'yee -fudɪ -trɔɔ, 'lee 'yee yɪdɪ "yi 'e drɛ 'cee vɛ -a 'e 'ciɪla "da!

'Ka drɛ "yi minnun nen o 'wɪ ve 'wlu 'a Bali wei da bɛ o va!

³ 'An beenun, -a -cin a 'an 'ji 'e tɛdɛ 'kpa tɪglɪ 'nan, 'an 'fluba 'cɛɛn -tɛa 'cɛɛ, -kaa 'si nen Bali -a 'wu 'wɪ 'ji bɛ -a da. 'Pian maan 'yɪ 'nan, e ya "le 'an 'wɪ 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyɛɛn 'nan: Bali -le 'wɪ 'nɔnɔnɔnɔnɔn -kaa yi -tɛra "da "bɛ, 'ka 'tɔ "da 'plɛblɛ! Bali -a -nɔn minnun nen o cɪ -yee vɛ -a bɛ -wɛ, ɛn ya'a 'limlan 'li "fo "dɪ. ⁴ 'Wɪ zɪɛ maan 'pla 'cɛɛ, kɔɔ min -mienun wɪa 'ka yei 'e yɔɔdɪ. Wa'a 'ta 'wula Bali wei da dɪ, ɛn o 'wɪ 'wɪdɪ "dra te waa "paa 'nan, Bali -le "yi 'bɛ -si -nɔn 'wɛ. 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -ji bɛ, Minsan Zozi Crizi nen -kaa tazan -a 'e -tuwli "bɛ, -a 'bɔ nen waa -tua 'o 'pɛla koda. Minnun zɪɛ 'wɪ nen e "ta -taa "bɔɛ o man bɛ, waa cɛɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn.

⁵ 'Wɪnɪn nen 'guɛ kaa -tɔa 'e 'cɛn 'va, ɛn an ya "vale 'an -cin -tɔa "nyian 'ka 'ji. 'Li 'kpa bɛ, Minsan 'yee minnun Izrael 'nɔn 'si Ezipti nɔnɔnɔnɔn -ji, 'pian "bɛ -sru minnun nen wa'a yi -tɛɛa "da "dɛ, e o -nan -nyan. ⁶ ɛn "nyian bɛ 'ka 'ci "nɔn 'wɪ nen e 'bɔ Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ o -mienun man bɛ -a da. 'Wɪ zɪɛ -nyɛɛn 'nan: Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ, ɛn wa'a 'wɪɛ 'bɛ man dɪ. Fɛnan nen Bali o -nyran bɛ, -wɛɛ 'tuɪ. -Yee "wɛan Bali o yɪɪ, ɛn e o 'pla klun 'pu 'va. O -fo -nan zɪɛ, -trilii -e tin 'ba yi -dan 'e 'bɔ. ⁷ 'Fla nen waa laabo Sodɔm 'lee Gomɔɔ bɛ 'lee 'flanun nen o "srɔn "bɛ, o -cin 'e -trɔa 'ka 'ji "nyian. 'Fla zɪɛ -a da 'nɔn bɛ, 'wɪ 'tuwli "nen Bali -le 'pasianɔn zɪɛ waa drɛ bɛ, -a 'bɔ nen "o drɛ. Kɔɔ 'o 'fli -nɔn -kɔnɛn -wɛɛdɪ 'lee lɪ -wɛɛdɪ lɛ, te 'wɪnɪn nen blamin 'ka -a dra dɛ, waa "paa 'nyranman -a. -Yee "wɛan Bali 'wɪ "nen -kɔnɔn -wɛ 'tɛ nen ya'a 'driman 'li 'mlɔnmlɔn dɛ -a. Bali 'wɪ zɪɛ -a drɛ 'nan -e 'e drɛ -cee 'wɪ -kɔnɔn "manvɛ -a.

⁸ Minnun nen o wɪa 'ka yei "bɛ, 'wɪ 'tuwli zɪɛ -a 'bɔ nen waa dra. Nyrin nen waa -tɛa "bɛ, -a da nen o 'wɪ "paa -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ, -e 'o Bali wei -fɔla 'o "trɔɛn -sru, -e 'o 'tɔ srɔ Bali -le 'pasianɔn nen laji ɛn o cɪ -dan -a bɛ, o man. ⁹ Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, o tazan -dan nen waa laabo Mishel bɛ, ya'a 'wɪ zɪɛ -a drɛɛ dɪ. Tu nen 'o 'vale Satan -a o Moizi pa ta wɪ 'vɪ bɛ, ya'a 'tɔ srɔɛ Satan man dɪ. Yaa 'vɪ 'pian -yɛɛ 'nan: «Minsan 'e 'wɪ "nen -kɔnɔn 'yie!»

¹⁰ 'Pian minnun 'labɛ o 'tɔ srɔman fɛ nen wa'a 'tɔa dɛ -a man. O -blu "taan "le -winun -zu. 'Wɪ nen e -trɔa 'o 'wulo -ji bɛ, -a da nen o 'ta 'wula, o 'bɔ 'nan -nyan wɪ nen.

¹¹ 'Wɪ -taa "bɔɛ o man. Kɔɔ -si -tuwli "nen Kaɛn 'ta 'wula "da 'li bɛ, -a da nen o -sɔnɔla. ɛn "lala yɪdɪ "yi "le "wɛan, 'wɪ 'wɪdɪ "nen Balam a drɛ 'li bɛ, -a -tuwli "nen o cɪ -a drɛnan. ɛn o wluan Bali man "le zɪ Kore -a drɛ 'li bɛ -yee 'wɪ 'zu. O -nan -nyan wɪ nen.

¹² -Te Zozinɔn 'o cin 'yɪ 'nan, -e 'o fɛ -blɪ 'e cin va bɛ, vɛ -mienun zɪɛ o ya 'o yei. 'Yra 'ka 'o yie man fɛ -blɪnan dɪ. O 'bɔ 'kɔn -ji fɛ nen waa -wɛɛman. Wɛɛ -maan minnun 'ka 'tɔ srɛman. Vɛ -mienun zɪɛ o ya "le 'nan laa 'bɛ wɪa 'ji, 'pian 'yi 'ka 'ji -e 'e 'fɛn dɪ, fulɔ -ciala waa "da. ɛn o ya "nyian "le yiba "nen -a ba tu 'bɔ, te -a 'blu "ka "man "dɛ, -yee 'wɪ 'zu. O ya "le yiba "nen waa 'sura bɛ, -yee 'wɪ 'zu. O -ka "fo. ¹³ Waa dra "le zɪ jemie 'e 'blu -fɔa, -e 'e 'va "tri wɛɛn bei "bɛ, -yee 'wɪ 'zu. Waa dra "le mlɛn cɛɛn nen e 'si 'e 'tɔ -nan bɛ, -yee 'wɪ 'zu. Klun 'pu tiidii 'va nen Bali o -nyran "nan 'pla. -A -nan nen, o -fo 'li 'trilii.

¹⁴ 'Li bɛ Enɔk nen Adan klu 'sɔravɪzan 'a bɛ, e minnun zɪɛ 'wee 'wɪ 'vɪ. Yaa 'vɪ 'nan: «"Ka 'yie! Minsan -taa 'o 'vale 'yee 'pasianɔn nen laji bɛ o "kaga 'kpa -a, ¹⁵ -e 'e 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le tin 'ba. E 'wɪ "nen -kɔnɔnman minnun nen o drɛ wɪ cɪ -wɪdɪ "bɛ -wɛ, 'wɪnɪn nen waa drɛ "va 'zia -wɪdɪ 'lee 'wɪnɪn nen waa 'vɪ "va 'zia -wɪdɪ "bɛ -a man.»

¹⁶ Minnun zɪɛ o ci 'ka 'li 'sɔɛ dɪ. 'Wɪ pɛɛnɔn nen e bɔa "o man bɛ, o wunwun "ve "da. O 'ta 'wula 'o 'ci 'sɔ wɪnɪn -wɪdɪ "da. Wei -dandan a o 'le, ɛn o minnun see "paaman wei 'nɔnɔnɔn 'a, te o o -ble.

Te 'ka 'pɛ -sru 'e tɔa dɪ!

¹⁷ 'An beenun, 'wɪnɪn nen -kaa san Zozi Crizi -le 'pasianɔn -a 'vɪ 'e 'cɛn bɛ, -a -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji. ¹⁸ Waa 'vɪ 'cɛɛ 'nan: «Tu -fɔla "da "ji bɛ, Bali sɛɛ wunɔn -kɔan. O 'ta wo 'o 'bɔ 'ci 'sɔ wɪnɪn 'wɪdɪ -sru.»

¹⁹ Minnun zɪɛ -wɛɛ Zozinɔn "cɛan 'e cin man. 'O 'bɔ 'wulo -ji 'wɪnɪn da nen o 'ta wula, Bali lei 'ka -wɔ "fo "dɪ.

²⁰ 'Pian 'an beenun, 'cee vɛ bɛ, 'wɪ 'nɔnɔnɔnɔnɔn e 'si Bali 'bɔ 'va, ɛn ka yi -tɛra "da "bɛ, 'ka 'pa 'ka cin va -a -e 'ka 'tɔ 'plɛblɛ! 'Ka Bali tru 'ba Bali lei 'saun 'le 'plɛblɛ 'a!

²¹ Bali 'ka ye "yi, 'ka 'fu 'ka lɛadɪ "man! -Kaa san Zozi Crizi -kaa nyrinda 'si, 'ka yie 'trɔa "da "trilii, -e tu nen e 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɛ -a -nɔn -cɛɛ bɛ, 'e bɔ.

²² Minnun nen 'o 'ci -fɔɔdɪ 'sia bɛ, 'ka o nyrinda 'si!

²³ ɛn "nyian min -mienun a bɛ, o drɛ wɪ o 'pla Bali -le

tin 'badɪ wlu. 'Ka o 'si 'wɪ 'ji, "tɔɔ 'o 'ku 'tɛ 'va! Ǝn
 "nyian min -mienun a bɛ, 'ka o nyrinda 'si! 'Pian 'ka
 "klan Bali ɔ! -Wee "tri "nɛn -wɔɔ "bɛ, tɛ 'ka 'pɛ wu "va
 "dɪ!

²⁴ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E -kɔlaman 'e yis 'tɔdɪ
 -a 'ka 'va, -e 'ka vɪɛ 'ka 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ dɪ.

'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E -kɔlaman e -ko 'kaa, -e
 'ka -yee -dan ci yɪ, tɛ 'tɔ 'ka 'e 'padɪ 'ka man dɪ, tɛ ci
 "nrandɪ a 'ka 'ɔ.

²⁵ 'Tɔ -dan 'e 'kɔn Bali -le vɛ -a! E ya 'e 'tuwɪ, ɛn -yɛɛ cɪ
 min 'sizan 'wɪ 'ji -a. -Kaa san Zozi Crizi -le "wɛan bɛ, 'tɔ
 -dan a -yee vɛ -a, ɛn mingɔnnɛn -blɪdɪ a -yee vɛ -a, ɛn
 'plɛblɛ a -yee vɛ -a, ɛn -kɔladɪ a -yee vɛ -a. -A pou
 sianan 'li 'e 'cɛn, -e 'e 'bɔ cɛɛgu yɪ -a bɛ, zɪ Bali cɪ zɪɛ, ɛn
 e -fo -a 'li 'trilii. Amɛn!

Apokalis

1 'Wlnun nen Bali -a ta 'bɔla Zozi Crizi lɛ bɛ -nyren 'gu. 'Wlnun zɪɛ Bali -a ta bɔla -yrɛ 'nan -e 'wl nen e -taa "dreɛ bɛ, Zozi 'e -kɔkɔ 'e 'sunɔkɔ lɛ. -Yee "wɛan nen Zozi 'yee 'pasianɔkɔ nen laji bɛ -a -tu 'pa 'sia 'e 'suzan Zan -va, en yaa -a -nan kɔkɔ -yrɛ.

² 'Wl pɛɛnɔkɔ nen Bali -a ta 'bɔla Zozi lɛ, en Zozi -a -nan kɔkɔ Zan lɛ bɛ, -a 'bɔkɔ nen Zan -a 'sinan 'pa 'fluba 'gʊɛ -a -ji. ³ Min nen e 'fluba 'gʊɛ -a ta ve bɛ, Bali -le -fɛa a "man. En minnun nen 'o "trɔɛn -tɔa -a -ji wl lɛ, waa "paala 'o 'ji te o 'ta wula "da "bɛ, Bali -le -fɛa a o man. Minnun zɪɛ 'o 'ci 'e "nran, kɔkɔ 'wlnun nen Zozi -a -nan kɔkɔ bɛ -a dreɛ tu 'bɔ 'kogo.

Zan Zozinɔkɔ 'tɔ 'bu

⁴ An 'bɔkɔ Zan, mɛɛn 'fluba 'gʊɛ -a cren -tɛ 'ka -leglizɪ 'sɔravli "nen Azi 'lɛgɔn 'ji bɛ, 'cɛɛ. Bali a -nan tu pɛɛnɔkɔ man, e ya -nan 'li 'e 'cɛn, en e -taa.

'E 'yee "yi 'lee 'yee -fudɪ -trɔkɔ -nɔkɔ 'cɛɛ. En "nyian bɛ, lei 'sɔravli "nen Bali -le mingɔnɔnɛn pɛin 'lɛ bɛ, Bali lei 'saun nen. 'O 'wee "yi 'lee 'wee -fudɪ -trɔkɔ -nɔkɔ 'cɛɛ. ⁵ En "nyian bɛ, Zozi Crizi 'e 'yee "yi 'lee 'yee -fudɪ -trɔkɔ -nɔkɔ 'cɛɛ. -Yɛɛ cɪ 'wl zɪɛ -a -nan yɪzan -a, ya'a 'wl ve 'wlu 'a dɪ. En -yɛɛ cɪ min nen Bali -a wluan -kanɔkɔ 'va 'e tɛdɛ bɛ -a, en -yɛɛ mingɔnɔnɛnnun pɛɛnɔkɔ nen 'treda bɛ o "paala.

Zozi Crizi -kaa ye "yi. E wl "man en minnun -a -tɛ, 'nan -e -a nyɛn 'e -kaa 'su 'wl 'wɪdɪ 'lɔ. ⁶ E -kaa dre Bali -le mingɔnɔnɛn treda 'nɔkɔ 'a. E -kaa dre Bali -pannɔkɔ 'a, 'nan -e -kaa 'e "tɪ Bali 'su. 'Tɔ -dan 'e 'kɔkɔ Zozi 'le vɛ -a, en 'plɛblɛ 'e 'kɔkɔ 'yee vɛ -a 'li 'trilii. Amen!

⁷ Ka dre "yi! Zozi Crizi -taa "nyian 'e 'pee. E -taala "lolu -koeɪ "da, en minnun pɛɛnɔkɔ -a ye. Minnun 'bɔkɔ nen o -tin 'wu -a 'sɛan da oo, "o "ye "nyian. Yi zɪɛ -a da bɛ, 'lɛgɔn pɛɛnɔkɔ 'ji minnun -wudɪ "siala "klan -dan 'lɔ. 'Wl tɔglɪ nen, Amen!

⁸ Minsan Bali 'e 'nan, 'yɛɛ cɪ 'wl pɛɛnɔkɔ pou sianan "a, en 'yɛɛ cɪ 'wl pɛɛnɔkɔ 'le 'srannan "a. 'E ya -nan tu pɛɛnɔkɔ man, 'e ya -nan 'li 'e 'cɛn, en 'e -taa. 'Yɛɛ cɪ 'plɛblɛ pɛɛnɔkɔ 'san Bali -a.

Zozi 'e 'fli kɔkɔ Zan lɛ

⁹ An 'bɔkɔ Zan nen 'ka "buɪ Zozizan 'tu -a bɛ, an ya 'an yra ynan "le 'cee 'wl 'zu. An ya Bali -le mingɔnɔnɛn tre-dave -a "le 'cee 'wl 'zu. Zozi "paa 'an 'va, -yee "wɛan nen an -pɔkɔn "sɔa 'wlnun -ji "le 'cee 'wl 'zu. An -tɔ Bali -le 'wl -sru, en an -tɔ 'wlnun nen Zozi -a -ci 'si 'men bɛ -a da, -yee "wɛan nen minnun 'an 'kun, en o -ku 'maan 'yi yei 'tre nen waa laabo Patmo bɛ -a da. ¹⁰ -Kaa san -le yi da nen Bali lei -sɛn 'an da, en an wei -tu 'man 'an koda. E

wl 'plɛblɛ "le 'bei 'le 'wl 'zu. ¹¹ Wei zɪɛ e 'nan: «'Wlnun nen yia -nan ye bɛ, 'i cren -tɛ 'fluba da, -e 'i 'pa 'sia -leglizɪ 'sɔravli 'gʊɛ -wɛ. Efez -leglizɪ a -tu, en Simiri -leglizɪ a -tu, en Pergami -leglizɪ a -tu, en Tiatire -leglizɪ a -tu, en Sardo -leglizɪ a -tu, en Filadɛfi -leglizɪ a -tu, en Laodize -leglizɪ a -tu, o lɛ nen 'i 'fluba zɪɛ -a 'pa 'sia.»

¹² -A -nan nen 'an 'man lila 'nan -e 'an min nen e cɪ 'wl tin 'banan 'mɛn bɛ -a yl. Zɪ 'an 'man lila bɛ, an -kannen -trɔa "dave 'yl 'sɔravli. O ya 'o dreɛ -siga -a. ¹³ -Kannen -trɔa "dave zɪɛ o yei "bɛ, an fɛ -tu 'yl. E ya "le Blamin -pɪ -le 'wl 'zu. Sɔ -gɔkɔ nen 'e wudɪ "da, en -tɛn 'kɔlɛ nen 'e dreɛ -siga -a bɛ, -a 'bɔkɔ nen yaa -tɔ 'e kugu da. ¹⁴ -A -wulo "je "a 'fuvu "le 'nanwɛ luu "le 'wl 'zu. E ya 'fuvu 'yryry. En -a yɛɛ "bia "le 'tɛ 'le 'wl 'zu. ¹⁵ En -a cɛin "fli "nen 'e 'wlu bɛ, o "bia "le -bulalɛ nen waa 'wu 'tɛ 'a en e 'man bɛ -yee 'wl 'zu. En -a wei -klunman "le 'yi -dan 'bɛ cɪ -sennan -klo -ji. ¹⁶ En mɛn cren 'sɔravli "a -a -pɛ "yi 'lɔ. Sɛn nen -a 'lɛ a "man en -a 'lɛ a -pɛ "fli "da bɛ, e ya -a 'le. En -a yra "bia "le yɪdɛ 'bɛ cɪ 'binan 'plɛblɛ 'kpa.

¹⁷ Zɪ an min zɪɛ -a 'yl bɛ, en an -tria "wlu. An 'sura "ji "le min -kadɪ -le 'wl 'zu. -A -nan nen 'e 'pɛ "yi 'pla 'an da, en e 'mɛn 'nan: «Te "klan 'e 'i 'tɛ dɪ! Mɛɛn cɪ 'wl pɛɛnɔkɔ pou sianan "a, en mɛɛn cɪ 'wl pɛɛnɔkɔ 'le 'srannan "a. ¹⁸ Mɛɛn 'belidɪ -nɔkɔn "min lɛ. An -ka en an fuu, 'bɛ nen 'gʊɛ 'an yɛɛ a "man 'li 'trilii. 'Plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an minnun wluan -kanɔkɔ 'va. En 'plɛblɛ a 'an 'lɔ -e 'an minnun 'si -yremo fla.

¹⁹ -Yee "wɛan 'wlnun nen yia 'yl bɛ, 'i cren -tɛ. -A -mienun a drenan 'va, en -a -mienun -taa "dreɛ. ²⁰ I mɛn cren 'sɔravli 'yl 'an 'pɛ "yi 'lɔ, en i -kannen -trɔa "dave nen -siga -a bɛ -a 'yl 'sɔravli. 'Wlnun zɪɛ -a -ci nen 'gu, mɛn cren 'sɔravli "bɛ, -wɛɛ cɪ Bali -le 'pasianɔkɔ nen laji bɛ, o 'sɔravli "nen 'o yɛɛ -tɔa -leglizɪ 'sɔravli 'bɔ 'va bɛ waa. En -kannen -trɔa "dave 'sɔravli "bɛ -leglizɪ 'sɔravli 'bɔkɔ nen.»

'Wl nen Zozi -a 'vl Efez 'nɔkɔ 'le vɛ -a bɛ -nyren 'gu

2 «'Wl 'gʊɛ 'i cren -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Efez -leglizɪ -ji bɛ -yrɛ. 'I cren -tɛ 'nan: 'An 'pɛ "yi 'lɔ nen mɛn cren 'sɔravli "cɪ, en 'mɛn 'ta 'wula -kannen -trɔa "dave nen -siga -a bɛ -a yei. 'An 'bɔkɔ 'e 'nan:

² Ka Zozinɔkɔ nen Efez bɛ, an 'ka dre wlnun -tɔa, en 'ka 'fli nen kaa -nɔkɔn 'mɛn 'nyranman -ji 'plɛblɛ bɛ, maan -tɔa. En 'ka yɛɛ nen ka -tɔala 'wl da bɛ, maan -tɔa. Maan -tɔa 'nan 'ka 'vale min -wɪdɪnun -a ka'a 'sɔala dɪ. Minnun nen waa ve 'o 'fli man 'nan Zozi 'le 'pasianɔkɔ nen 'waa, te o 'ka 'a dɛ, ka o -nanjɛn en kaa -tɔ 'nan

'wlnun nen waa. ³ Maan -tɔa 'nan 'ka yie -tɔala 'wɪ da, en 'mɛn "wɛan 'ka yra 'yɪ, 'pian 'ka 'pɛ 'ka plɪlɛ dɪ.
⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn nen kaa drɛ "yi "bɛ, maan -tɔa, 'pian 'wɪ 'tu a 'an 'ji -e 'an 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, 'an yɪdɪ "yi "tɛdɛ nen 'ka 'ji bɛ, 'ka 'pɛ plɪ "man. ⁵ 'Cɛɛ 'an yɪdɪ "yi "tɛdɛ te ka drɛ 'an -srɪnɔn 'a 'e 'trɛ bɛ, 'ka 'ci "nɔn "da! 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'wɪ "yi "nɛn kaa drɛ 'e tɛdɛ bɛ 'ka drɛdɪ 'sia "nyian! -Te ka'a drɛlɛ dɪɛ, an "lo 'ka 'va -e 'an 'cɛɛ -kannɛn -trɔa "dave 'si 'an man -kɔɔbli.
⁶ 'Wɪ nen kaa dra "nyian "yi "bɛ, -nyrɛn 'gu, 'wɪnɪn nen Nikolai -srɪnɔn -a dra bɛ, -a 'wɪ "naan 'ka man "le zɪ -a 'wɪ "naan 'an man bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ.
⁷ Min nen 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nen Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nen e 'ta wɪla 'wɪnɪn zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla "va "bɛ, yɪ-ba "nɛn e 'belɪdɪ -nɔan "min lɛ bɛ, maan 'blɪ -nɔan -a san lɛ -e 'e -blɪ. Yɪba zɪɛ e ya 'e 'tɔdɪ Bali -le fei.»

'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ Simiri 'nɔn 'le vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gu

⁸ «'Wɪ 'gɹɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Simiri -leglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan: Mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan "a, ɛn mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn 'le 'srannan "a. An -ka ɛn an fuu. 'An 'bɔ "e 'nan: ⁹ 'Ka Zozinɔn nen Simiri bɛ, 'ka yra nen ka cɪ -a yɪnan bɛ, maan -tɔa. ɛn 'yalɛ nen e 'ka 'tɛ bɛ, maan -tɔa. 'Pian maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan ka ya fɛnɔn 'a. Zuif 'nɔn nen waa ve 'o 'fli man 'nan 'o ya Bali -le minnɪn -a bɛ, 'wɪ-nɪn nen waa ve 'ka man -wɪdɪ "bɛ, maan -tɔa. 'Pian maan -cin -tɔa 'ka 'ji 'nan, o 'ka Bali -le minnɪn -a dɪ. O ya Bali 'nanmanzan nen waa laabo Satan bɛ, -yɛɛ minnɪn -a. ¹⁰ Yra yɪdɪnɪn nen o -taa "kɔlɛ "nyian 'ka man bɛ, te 'ka "klan -wɪlɔ "dɪ! Bali 'nanmanzan nen waa laabo Satan bɛ, yaa dra -e 'o 'ka 'va min -mienun -fɔ -pu 'kuin. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e 'cɛɛ yɪ -tɛradɪ 'an da -nanjɛn. ɛn "nyian bɛ minnɪn 'tɛ "paa 'ka da yɪ -fu. -Te 'ka 'va min -mienun -ka 'wɪ zɪɛ -a -ji oo, te 'ka yɪ -tɛradɪ 'an da 'le 'tɔ "fo "dɪ! -Te kaa drɛ zɪɛ, 'belɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, maan -nɔan 'cɛɛ 'ka -kopa 'a.
¹¹ Min nen 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nen Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nen e 'ta wɪla 'wɪnɪn zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla "va "bɛ, 'belɪdɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ, e dra -yɛɛ vɛ -a. -Yɛɛ cɪ 'nan -a san 'ka -ka "flizan 'wo dɪ.»

'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ Pɛrgami 'nɔn 'le vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gu

¹² «'Wɪ 'gɹɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Pɛrgami -leglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan: Sɛn nen -a 'lɛ a "man ɛn -a 'lɛ a -pɛ "fli "da bɛ, 'an 'bɔ nen e cɪ. 'An 'bɔ "e 'nan: ¹³ 'Ka Zozinɔn nen Pɛrgami bɛ, ka -nyɛanla 'fla nen Bali 'nanmanzan Satan mingɔnɔn -ble "da "bɛ -a da. 'Pian 'ka 'pɛ -sru 'ka tɔalɛ -e 'ka 'si 'an -sru "dɪ. Maan -tɔa zɪɛ. Antipa nen 'an -srɪzan 'plɛblɛ 'a bɛ, minnɪn -a -tɛ 'ka 'va nun, 'pian ka'a yɪ -tɛradɪ 'an da 'le 'tɔlɛ dɪ.
¹⁴ 'Wɪ pɛɛnɔn zɪɛ kaa drɛ "yi, 'pian 'wɪ 'tu a 'an 'ji -e 'an 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, 'wɪnɪn nen Balam -a paa minnɪn ji 'li bɛ, min -mienun a -a drɛnan "nyian 'cɛɛ

-leglizi -ji. -A -cin 'e 'tɔ 'ka 'ji 'nan, -si nen kɔ Izraɛl 'nɔn 'o 'ciɪla "da -e 'o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ bɛ, Balam -a kɔɔn Balak lɛ, ɛn Balak -a kɔɔn -wɛɛ. -A -nan nen Izraɛl 'nɔn -yu -pan wi -blɪdɪ 'sia, ɛn o nyinnandɪ 'sia lɪ 'lɛɛ 'kɔnɔn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɪ. ¹⁵ 'Wɪ 'tuwɪ zɪɛ, -a 'bɔ nen Nikolai -srɪnɔn cɪ -a drɛnan, ɛn min -mienun a 'ka 'va te o ya 'wɪ zɪɛ -a -sru. ¹⁶ 'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a drɛdɪ man! -Te ka'a 'sɪlɛ -a drɛdɪ man dɪɛ, an "lo 'ka 'va -e 'an 'wɪ "nɛn -kɔɔn "minnɪn nen o cɪ 'wɪ zɪɛ -a drɛnan bɛ -wɛɛ. Sɛn nen 'an 'le 'gɹɛ, -a 'bɔ 'a nen maan dra.
¹⁷ Min nen 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, 'wɪ nen Bali lei cɪ -a vɪnan Zozinɔn lɛ bɛ -a san 'e man. Min nen e 'ta wɪla 'wɪnɪn zɪɛ -a da ɛn -a -wulo 'bɔla "va "bɛ, -blɪfɛ nen e ya laji, waa laabo mannen bɛ, maan -nɔan -yrɛ. ɛn "nyian bɛ, an -kɔlɛ 'fuvu -nɔan -yrɛ. -Kɔlɛ zɪɛ -a da nen min 'bɔ 'tɔ 'trɛ -nɔan 'e 'crɛn -tɛdɪ. 'Tɔ zɪɛ -a 'bɔ 'tuwɪ 'bɛ -tɔa, min pɛɛ 'ka -a tɔa "fo "dɪ.»

'Wɪ nen Zozi -a 'vɪ Tiatire 'nɔn 'le vɛ -a bɛ -nyrɛn 'gu

¹⁸ «'Wɪ 'gɹɛ 'i crɛn -tɛ -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Tiatire -leglizi -ji bɛ -yrɛ. 'I crɛn -tɛ 'nan: Mɛɛn cɪ Bali -pɪ -a, ɛn 'an yɪɛ 'bɛ "bia "le 'tɛ 'le 'wɪ 'zɪ, ɛn 'an 'cɛɪn -man 'bɛ "bia "le -sɪga -le 'wɪ 'zɪ. 'An 'bɔ "e 'nan: ¹⁹ 'Ka Zozinɔn nen Tiatire bɛ, an 'ka drɛ wɪnɪn -tɔa, ɛn 'cɛɛ 'an yɪdɪ "yi "bɛ, maan -tɔa. ɛn 'cɛɛ yɪ -tɛradɪ 'an da bɛ, maan -tɔa. ɛn 'cɛɛ 'nyranman nen kaa "paa 'mɛn bɛ, maan -tɔa. ɛn 'ka yɪɛ nen kaa -tɔala 'wɪ da bɛ, maan -tɔa. ɛn maan -tɔa "nyian 'nan, 'wɪ "yɪnɪn nen ka cɪ -a drɛnan 'e 'fɔla "da 'gɹɛ, -a "kaga "mlɪan -a tɛdɛ vɛ da.
²⁰ 'Wɪ pɛɛnɔn nen kaa drɛ "yi "bɛ, maan -tɔa, 'pian 'wɪ 'tu a 'an 'ji -e 'an 'pla 'cɛɛ. 'Wɪ zɪɛ -nyrɛn 'nan, lɪmɔn nen waa laabo Zezabel bɛ, ka'a -si tɔa -yrɔ "dɪ. Yaa ve 'e 'fli man 'nan Bali 'lewei vɪzan nen 'yaa. 'Pian -yɛɛ 'wɪ "paadɪ -a -maan minnɪn nen 'cɛɛ -leglizi -ji bɛ, o 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ 'sia. O -yu -panwi -blɪdɪ 'sia, ɛn o nyinnandɪ 'sia lɪ 'lɛɛ 'kɔnɔn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɪ. ²¹ An tu -nɔn -yrɛ 'nan -e 'e 'si 'wɪ 'wɪdɪ zɪɛ -a drɛdɪ man. 'Pi-an ya'a 'wɪlɛ "man -e 'e 'si 'e drɛ wɪ -wɪdɪ zɪɛ -a man "fo "dɪ. ²² -Yɛɛ "wɛan an "ta -a nyianla -saa nen min 'e yra ye "da "kaga "bɛ -a da. ɛn "nyian bɛ, an 'wɪ "nɛn -kɔɔn -man minnɪn nen o 'si 'an -sru ɛn o sɔɔnla -a -sru "bɛ -wɛɛ. 'Pian -te o 'si 'o drɛ wɪ -wɪdɪnɪn man bɛ, ma'an dra dɪ. ²³ An Zezabel -le 'nɛnnɪn -tɛɛman. Kɔ zɪ min -tu 'wɪ drɛ bɛ, -a "nɛn "fɛ nen maan -nɔan -a san lɛ. Maan dra zɪɛ -e -leglizi 'nɔn pɛɛnɔn 'o -tɔ 'nan, an min cɪ wɪ -tɔa 'e pɛɛnɔn.
²⁴ Maan -tɔa 'nan, Zozinɔn -mienun a Tiatire bɛ, wa'a -sɔɔnla 'wɪ "paadɪ -wɪdɪ zɪɛ -a -sru "dɪ. ɛn wa'a -wɛɛlɛ 'nan Satan -le 'wɪnɪn nen minnɪn -a "sɪala 'wɪ -dan a bɛ, 'o -tɔa "dɪ. 'Ka Zozinɔn zɪɛ, 'ka lɛ nen an cɪ 'wɪ 'gɹɛ -a vɪnan. An 'ka 'an 'tɔdɪ 'ka man -sa -a 'nan 'an 'wɪ 'pɛɛ "paa "da 'cɛɛ -e 'ka drɛ dɪ. ²⁵ 'Pian 'wɪnɪn nen kaa -tɔa 'va bɛ, -a da nen 'ka yɪɛ -trɔa -trɪlɪi, -e 'mɛn 'ludɪ 'e bɔ.
²⁶ Min nen e 'ta wɪla 'an 'ci 'sɔ wɪnɪn da -trɪlɪi ɛn e 'bɔ -a 'le 'srannan "bɛ, -yɛɛ cɪ min nen -a 'wulo 'bɔla "va "bɛ, -a. Min zɪɛ an 'trɛda 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'pɛba wo -yrɔ, -yɛɛ "paala.

²⁷ «En -bulale "tonyrin -a nen e -va -ble 'leglōnnun zle o da. E o -wiiman "le zl -pō -wia "bē -yee 'wl 'zu.» ²⁸ 'An "tī 'bē 'plēble zle -a -nōn 'mēn, en an min zle -yee -nōn "nyian. En "nyian bē, an bodrun mlēn cren -nōn -yrē. ²⁹ Min nen 'wl man "trōen "cī -a -wulo -man bē, 'wl nen Bali lei cī -a vnan Zozinōn lē bē, -a san 'e man.»

'Wl nen Zozi -a 'vl Sardo 'nōn 'le vē -a bē -nyren 'gu

3 «'Wl 'gūē 'i cren -tē -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Sardo -leglizi -ji bē -yrē. 'I cren -tē 'nan: 'An 'lō nen Bali lei 'sōravli "cī, en 'an 'lō nen mlēn cren 'sōravli "cī. 'An 'bō "e 'nan: 'Ka Zozinōn nen Sardo bē, an 'ka drē wlnun -tōa. 'Ka 'tō "we 'nan 'belidī a 'ka 'lō, 'pian -a tiglī da bē ka ya 'ka 'kadī. ² 'Ka drē "yi, "tōgō ka -kaala 'nan "fo! 'Ka 'wl "wēn-wēnnen -mienun dra bē, e ya 'an 'cī 'sō wlnun yra man, 'wlnun zle -a -sru "nen 'ka 'kula, "tōgō 'ka -kaala 'nan "fo! Fē nen maan vē zle -yēē cī 'nan, zī an 'ka drē wlnun -nanjēen bē, maan 'yl 'nan ya'a 'sōlē 'an "tī "lē dī. ³ Bali -le 'wlnun nen kaa 'man bē, 'ka 'cī "nōn "da, en 'wlnun nen waa paa 'ka 'jī "da "bē, 'ka 'cī "nōn "da! 'Wlnun zle -a -cīn 'e 'flō 'ka 'jī -e 'ka 'sī 'wl 'wlidī "drēdī man. -Te ka'a 'wl zle -a manlē "yi "dī, en ka -fū yi -tēnan bē, an bōa 'ka man kligli, "lē zī crīzan -taa "min va bē -yee 'wl 'zu. 'Ka drē "yi, kōō tū nen an -taa "man "bē ka'a tōa dī. ⁴ Maan -tōa 'nan, Zozinōn -mienun a Sardo bē, wa'a 'o 'fli "trī "tōlē Bali 'lē dī. -Yee "wēan nen Bali -taa sō 'fuvu wulē o da, -e 'ku 'ta wula waa. -A -nōn da nen -e Bali 'e 'wl zle -a drē -wlē. ⁵ Min nen e 'ta 'wula 'wlnun zle -a da en -a -wulo 'bōla "va "bē, sō 'fuvu zle -a 'bō nen e -taa -a wulē. En "nyian bē, min zle -a 'tō nen 'e 'cren -tēdī Bali -le min 'belī 'fluba 'jī bē, ma'an fuiman "fo "dī. 'Pian maan vē 'an "tī 'lēē 'yee 'pasianōn nen lajī bē -wlē 'nan, 'mēn min nen. ⁶ Min nen 'wl man "trōen "cī -a -wulo -man bē, 'wl nen Bali lei cī -a vnan Zozinōn lē bē -a san 'e man.»

'Wl nen Zozi -a 'vl Filadēfi 'nōn 'le vē -a bē -nyren 'gu

⁷ «'Wl 'gūē 'i cren -tē -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Filadēfi -leglizi -ji bē -yrē. 'I cren -tē 'nan: 'An 'bō 'gūē, an ya 'saun, en an ya tiglī. 'An 'lō nen David -le -laglē cī, -a -cī nen 'nan mēen Bali -le mingōnnen trē "paala. -Te maan 'lē 'sū bē, min pee 'ka 'kōlaman -a 'lē wudī -a dī. En -te maan -fō -jī bē, min pee 'ka 'kōlaman -a 'lē 'sudī -a dī. 'An 'bō "e 'nan: ⁸ 'Ka Zozinōn nen Filadēfi bē, an 'ka drē wlnun -tōa. Maan -tōa 'nan, minnūn yīē 'ka 'naan 'ka man dī, 'pian ka 'ta 'wula 'an wei da, en ka'a 'silē 'an -sru "dī. -Yee "wēan an -kpein 'lē 'sū 'cēē. -Kpein zle min pee 'ka 'kōlaman -a 'lē wudī -a dī. ⁹ 'Wl nen an -taa -a drēlē bē -nyren 'gu. Zuif 'nōn nen waa vē 'o 'fli man 'nan, 'o ya Bali -le minnūn -a, te o 'ka 'a dīē, 'wlunōn nen waa. Minnūn zle an -taa "tōlē o man -sa -a 'nan 'o "pō -sōōn 'ka 'wlu, -e 'o -tō 'nan an 'ka ye "yi. ¹⁰ 'Ka 'pē 'ka plulē dī, 'wlnun nen maan 'vl 'cēē bē ka 'ta 'wula "da. -Yee "wēan

yra yūdi -dan nen e -taa "bōlē 'trēdanōn man bē, 'an yīē -tōa 'ka 'va. Yra yūdi zle an -taa "a 'trēda 'nan -e 'an o drē wlnun -nanjēn.

¹¹ -A -nan 'ka "nyian mōan dī, te an "ta "lō. 'Wlnun nen kaa -tōa 'va bē, 'ka yīē -trōa "da. 'Ka drē zle -e 'ka -kōpa 'e -fū 'ka 'lō, "tōgō 'e drē min pee -le vē -a. ¹² Min nen e 'ta 'wula 'wlnun zle -a da en -a -wulo 'bōla "va "bē, maan dra 'kōladren 'a 'an "tī Bali -le 'kuin. 'Kōn zle -a -jī nen e -fo 'lī "fo. 'An "tī Bali 'tō nen maan cren -tēa min zle -a man. En 'an "tī Bali -le 'fla 'tō nen maan cren -tēa "nyian "man. 'Fla zle Zeruzalēm -trē nen e "sia 'an "tī Bali "sōōn "lajī bē -nyren. En "nyian bē, 'an 'tō -trē nen 'an man 'gūē, -a 'bō nen maan cren -tēa min zle -a man. ¹³ Min nen 'wl man "trōen "cī -a -wulo -man bē, 'wl nen Bali lei cī -a vnan Zozinōn lē bē -a san 'e man.»

'Wl nen Zozi -a 'vl Laodize 'nōn 'le vē -a bē -nyren 'gu

¹⁴ «'Wl 'gūē 'i cren -tē -e 'i 'pa 'sia Bali -le 'pasiazan nen Laodize -leglizi -ji bē -yrē. 'I cren -tē 'nan: Mēen cī Amēn -a. Mēen cī 'wl nen Bali -a drē bē, -a -nan yūzan tiglī 'a, en ma'an 'wl 'vē 'wlu 'a dī. Bali cīlā 'an 'va en e fē pēēnōn drē. 'An 'bō "e 'nan: ¹⁵ 'Ka Zozinōn nen Laodize bē, an 'ka drē wlnun -tōa. Maan -tōa 'nan, ka 'ka 'mēn 'wl 'jī 'plēble dī, en ka 'ka 'mēn 'wl 'jī 'ka tōadī dī. Ka -kōn paan 'pē -tū da. ¹⁶ 'Pian ka ya -a yēi, -yee "wēan an "ta 'ka -pian 'an -sru. ¹⁷ 'Ka 'fli "siala fēnōn 'a. Kaa vē 'ka 'fli man 'nan, fē a 'ku 'lō, ku 'ka "nyian fē pee -va dī. Ka'a -cī tōa dī, -yee "wēan nen ka 'wl zle -a vē. -A tiglī da bē, -pē nen ka cī -jī bē, e ya -wlidī "fo. 'Yalē 'ka 'tē, 'ka yīē a 'e 'widī, en ka ya 'ka pludī. ¹⁸ -Yee "wēan an 'wl "paala 'cēē 'nan, -siga nen o -yee 'kpa -nanjēn 'tē 'va bē, 'ka 'ta -a 'lō 'an 'lō. -Te ka 'wl zle -a drē bē, ka -taa "drēlē fēnōn tiglī 'a. En "nyian bē, an 'wl "paala 'cēē 'nan, 'ka 'ta sō 'fuvu 'lō 'an 'lō, -e 'ka wu 'ka da. -Te ka 'wl zle -a drē bē, 'yra -taa 'silē 'ka yīē man. En "nyian bē, an 'wl "paala 'cēē 'nan, 'ka 'ta yīē 'yilē 'lō 'an 'lō, -e 'ka -sēn 'ka yīē -goēi -e 'ka -kōla "fēnan yūdi -a.

¹⁹ -A -cīn 'e 'kōn 'ka 'jī 'nan, minnūn nen an o ye "yi "bē, an 'wl "paala -wlē, en an 'wl "tōdī "paaman o jī sōōnba "a. -Yee "wēan 'ka 'sī 'wl 'wlidī "drēdī man -e 'ka 'tō 'mēn 'wl 'jī 'plēble. ²⁰ Maan nen, 'an -tōdī 'cēē 'kōn -yrē "nen 'gu. An ya -a -tēnan 'ka da. Min nen yaan wei 'man en e 'kōn 'lē 'sū 'mēn bē, an -wlamlan -a san -le 'kuin -e 'ku fēnūn -blī -a 'e cīn va.

²¹ Zī an 'wl pēēnōn drē, en 'an 'wulo 'bōla "va "bē, -a -nan nen 'an "tī Bali 'an 'nyran 'e "sōōn 'yee mingōnnen pēin -da. Min nen e 'ta 'wula 'wlnun zle -a da en -a -wulo 'bōla "va "bē, 'wl 'tūwli zle -a 'bō nen 'an 'bō "nyian "an "dra -a san lē. Maan -nyēanlā 'an "sōōn 'mēn mingōnnen pēin -da.

²² Min nen 'wl man "trōen "cī -a -wulo -man bē, 'wl nen Bali lei cī -a vnan Zozinōn lē bē -a san 'e man.»

Fēnūn pēēnōn nen lajī bē o Bali bōa

4 Zī e cēēn 'wlnun zle -a tin 'badī man 'mēn bē, en an fē pee yūdi 'sia "nyian. An -kpein "tū 'yl 'e 'lē

'sudu laji. Wei nen maan 'man paan 'e tede 'pleble 'le 'bei 'le 'wu 'zu be, e wu 'nyian. E 'nan: «'I 'ta 'an 'va lou 'gu! 'Wlnun nen o -taa "drele "be -sru "be -e 'an -nan -kcha 'yie.»² 'Nun kcha Bali lei -sen 'an da, en an mingonnen pein -tu 'yu laji. Bali a 'e -nyrandt "da.³ E "bia -nyrannyran, en -a cren 'ba a fenyian 'e -ciala "da. -Yee mingonnen pein zle -poblen a 'e 'sudu "ta lou te e "bia. -Poblen zle -a cren a fenyian 'e -ciala "da.⁴ Mingonnen pein zle e ya 'e 'si -fodu mingonnen pein -y -tu 'wle sinjen -a. Mingonnen peinnun zle min cejenun yra 'o -nyrandt "da, te so 'fuvu a o pseenon da. -Siga kle "a o pseenon wulo -man.⁵ Mingonnen pein zle laa 'wlei -wlei -fodu "sia "va 'zia te e -ko -pe pseenon da, te laa -paan "we. En -kannen -k "srovli "nen o "bia 'pleble 'kpa be, o ya 'o -trjadu -a 'le. Lei 'srovli "nen Bali lei 'saun 'a be -nyren.⁶ Mingonnen pein zle -a 'le be, jemie a -nan. E ya 'e siadt "da.

En pein 'ba zle -a "srach -e 'e si -fod "da "be, fenun sinjen a 'o -kcha -nan. O yie a "kaga, en e ya o fe pseenon 'nan.⁷ Fenun zle -a -tu a "le -jra -le 'wu 'zu, en -a -tu a "le tri -kannen -le 'wu 'zu, en -a -tu yra a "le blamin -le 'wu 'zu, en -a -tu a "le kabo -le 'wu 'zu. "Loman zle e ya 'sunan.⁸ Fenun zle o -pe "je "a 'shædu, 'shædu 'o pseenon. Yie "kaga "a o -pe "je "ta lou, en -a -mie a o -pe "je "wlu. Wa'a 'flian "dre -fodu -a du. Bodrun funnin te o "dre -fda, waa -fda 'nan:

«Minsan Bali a 'saun 'saun 'saun.

-Yee ci 'pleble pseenon 'san -a.

E ya -nan tu pseenon man,

e ya -nan 'li 'e 'cen, en e -ta.»⁹ Fenun sinjen 'ba zle,

"dre "nen waa -fda "be, min nen -a yie a "man 'li 'trilii en

e ya 'e -nyrandt mingonnen pein -da be, -a 'to nen waa

dra -dan, te waa bda, te waa muo -fda.¹⁰ -Te o ya "dre

zle -a -fchan be, min ceje -y -tu 'wle sinjen be, 'o "po

-sachman min nen -a yie a "man 'li 'trilii en e ya 'e

-nyrandt mingonnen pein -da be, -a wlu. O 'wee -siga

klenun -seanla -a 'le te waa bda "drenun -a. Waa -fda

'nan:

¹¹ «'Ku 'san, yie ci 'kue Bali -a.

Yie fe pseenon dre,

en fenun pseenon nen 'treda 'gwe,

'i 'ci 'k wlnun da nen i o dre.

-Yee "wean -a -nchan da nen

-e min 'e 'to -dan 'nchan 'yie,

en -a -nchan da nen

-e min 'e 'i ba,

en -a -nchan da nen

-e min 'e vl 'nan 'pleble pseenon a 'yie ve -a.»

Fenun pseenon nen laji be o Bali -le 'bla bda

5 "Be -sru en min nen 'e -nyrandt mingonnen pein -da be, an 'fluba 'tu 'yu -a -pe "yi 'la. 'Fluba zle e ya 'e plindu, en 'wlnun a 'e 'cren -tedt "man bei, en e ya 'e 'cren -tedt -ji. En "nyian be, -a -yrnan a 'srovli.² -A -nan nen Bali -le 'pasianon nen laji be, maan 'pleble 'tu 'yu, te e -paanman wei 'pleble 'ji. Yaa laabu 'nan: «-Te ci "le 'e 'fluba 'gwe -a baanun "flu -e 'e 'le 'su?»³ Min 'ka yule laji du, en min 'ka yule 'treda du, en min 'ka yule 'tre 'wlu du.

Min -tu 'ka yule -e 'e -kla 'e 'fluba zle -a "flu -e 'e yie 'to -ji du.⁴ 'Wl zle, zi maan -nan 'yu be, -a 'wl 'nan 'an man, en an -wuadu 'sia. Kcha min -tu 'ka yule -e 'e 'fluba zle -a 'le 'su, -e 'e yie 'to -ji du.⁵ -A -nan nen min ceje -tu "e 'men 'nan: «Te 'i 'wud du! -Jra nen 'e "sia Zuda -le kunnin -wulo da be, David kluda min be -a 'ba nen. E fe pseenon kl, en 'be nen 'gwe 'e -klaman 'fluba 'labe -a -yrve pseenon "ceendu -a -e 'e yie 'to -ji.»

⁶ En an fe -tu 'yu, e ya 'e 'todt mingonnen pein 'le. Min cejenun 'lee fenun sinjen be waa si -fod. Bali -le 'bla nen. E ya "le fe nen waa -bl cen 'sraga -a be -yee 'wu 'zu. -A 'bei a 'srovli, en -a yie a 'srovli. Yie 'srovli zle Bali lei 'srovli "nen Bali o 'pa 'sia 'treda fe pseenon 'nan be, o 'ba nen.⁷ 'Bla zle e pli min nen 'e -nyrandt mingonnen pein -da be -a man, en e 'fluba 'si -a -pe "yi 'la.⁸ Zi e 'fluba 'ba 'si be, 'nun kcha en fenun sinjen be 'lee min ceje -y -tu 'wle sinjen be, 'o "po kcha "wlu. "Dre "fod "dave nen e ya "le -gcedi -le 'wu 'zu be, e ya o pseenon 'la. En -siga 'kulenen nen e ya 'e fadu -lazigl -a be, e ya "nyian o pseenon 'la. -Lazigl zle minnun nen o ci Bali -le ve -a be, -wee Bali tru 'badt nen.⁹ -A -nan nen o "dre "tre -fodu 'sia. Waa -fda 'nan:

«-A -nchan da nen i 'fluba 'sia,

'nan -e 'i -a -yrvenun "cen "man.

Kcha yie dre 'sraga buve -a

'leglon -tudu pseenon nen

'treda 'gwe -a -ji minnun man,

'lee minnun nen

o wei -tudu pseenon -fda

'treda 'gwe o man.

'I nyen nen e -sran be,

-a 'ba 'a nen i o ta pan 'wu Bali le.

¹⁰ Yia dre zle

en o dre Bali -le mingonnen treda 'nchan 'a,

en o dre Bali -pannon 'a,

'nan -e 'o -kaa "ti Bali 'su.

-Wee -taa "mingonnen -blle

'treda fe pseenon da.»

¹¹ "Be -sru en Bali -le 'pasianon nen laji be, an o "kaga

'yu. O ya "kaga, blamin 'ka 'klaman -e 'e o "nchan du. An

o 'yu mingonnen pein "srach, o ya fenun sinjen 'lee min

cejenun yei. An o wei 'man,¹² te o "dre -fda wei 'pleble

'ji. Waa -fda 'nan:

«Bali -le 'bla nen

waa -bl cen 'sraga buve -a minnun man be,

-a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

'pleble a -yru.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

"yi pseenon 'san nen.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

'wu 'todt pseenon "sia "va.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

-a la nen "koe "ci.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

'to kcha a -yee ve -a.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

'to -dan a -yee ve -a.

En -a -nchan da nen minnun -a ve 'nan,

'tɔ "yi "vɪdɪ a -yee vɛ -a.»

¹³ En "nyian fɛnɪn pɛɛnɔn nɛn Bali o drɛ bɛ, an o wei 'man tɛ o "drɛ -fɔa. -A -mienun a laji, ɛn -a -mienun a 'trɛda, ɛn -a -mienun a 'trɛ 'wlu, ɛn -a -mienun a jemie -va. Waa -fɔa 'nan:

«Min nɛn 'e -nyrandɪ mingɔnnɛn pɛɪn -da bɛ,
'lee Bali -le 'bla bɛ,
-kaa o 'tɔ "yi "vɪ,
ɛn -kaa o 'tɔ bɔ,
ɛn -kaa o 'tɔ -dan vɪ,
ɛn -kaa vɪ o man 'nan
o ya 'plɛblɛ 'li 'trilii.»

¹⁴ -A -nan nɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ, o wɪla "man 'nan:
«Amen!» En min cɛjɛnɪn 'o "pɔ sɔɔn, tɛ waa bɔa.

Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛnɪn "cɛɛndɪ 'sia "man

6 "Bɛ -sru ɛn an Bali -le 'bla 'yl, tɛ e ya 'fluba -yrɪvɛ 'sɔravli "bɛ -a tɛdɛ 'cɛnnan. Zɪ yaa cɛɛn bɛ, -a -nan nɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ, -a tɛdɛ paan 'kpa 'plɛblɛ "le laa -paan 'bɛ wɪ. Yaa 'vɪ fɛ -tu lɛ 'nan: «'I 'ta!» ² 'An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -su 'fuvu 'yl 'tanɛn. Min nɛn -su zɪɛ -a da bɛ, "sa "a -yrɔ. Fɛ pɛɛnɔn 'klɪzan nɛn ɛn e "ta -ko "nyian o 'klɪlɛ. Bali -sɪga klɛ 'wɪ -a -wulo -man.

³ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ "flɪzan cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a "flɪzan paan. Yaa 'vɪ fɛ -tu lɛ 'nan: «'I 'ta!»

⁴ En an -su pɛɛ 'yl "nyian -tanɛn. E ya 'tɛndɛn "le 'tɛ nyɪn -le 'wɪ 'zu. Min nɛn -su zɪɛ -a da bɛ, Bali sɛn -plɔn -nɔn -yrɛ, 'nan -e 'e 'kuli -fɔla 'trɛdanɔn yɛɪ. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'o cin -tɛɛ.

⁵ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ yaagazan cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a yaagazan paan. Yaa 'vɪ fɛ -tu lɛ 'nan: «'I 'ta!» 'An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -su tiidii 'yl 'tanɛn. -Yee tiidii "a "le 'tɛ -drɛn 'zu. Min nɛn -su zɪɛ -a da bɛ, fɛ -kalɪ "vɛ a -yrɔ.

⁶ En an wei -tu 'man fɛnɪn sinjɛn bɛ o yɛɪ. Yaa 'vɪ 'nan: «'I drɛ -e -blɪfɛnɪn pɛɛnɔn 'flɛ 'e drɛ 'plɛblɛ, 'pɪan 'nyrɔn 'lee -wɛn bɛ, tɛ o 'flɛ 'e 'pa "da "dɪ!»

⁷ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ sinjɛzan cɛɛn bɛ, ɛn fɛnɪn sinjɛn bɛ -a -nyranman paan. Yaa 'vɪ fɛ -tu lɛ 'nan: «'I 'ta!» ⁸ 'An yɪɛ 'tɔ, ɛn an -su 'yl 'tanɛn. -A cɛn min -tɛa "klan -a. Min nɛn -su zɪɛ -a da bɛ, -a 'tɔ nɛn -ka. -Yremo fla a -a -sru, tɛ e -taa. Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ 'nan 'o 'trɛ 'fuɪ 'tu da minnɪn -tɛɛ, kɔɔ e 'trɛ 'bɔ cɛɛn 'e cin man sinjɛn. Waa -mie -tɛɛman sɛn -a, ɛn waa -mie -tɛɛman dra -tɛdɪ -a, ɛn waa -mie -tɛɛman -cɛ -tu nɛn e min "saa bɛ -a, ɛn waa -mie -tɛɛman plɔ winun -a.

⁹ Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ 'sooluzan cɛɛn bɛ, ɛn an min leinun 'yl Bali -pan "dave wlu. Minnɪn nɛn o -tɔ Bali -le 'wɪ -sru 'kpa tɪglɪ minnɪn yɪɛ man, ɛn minnɪn o tɛɛ bɛ, o leinun nɛn. ¹⁰ Min leinun zɪɛ, o -paandɪ 'sia 'kpa 'plɛblɛ. O -paanman 'nan: «'Ku 'san, i ya 'saun, ɛn i ya tɪglɪ. Tu "cɛn "nɛn i cɪ -a -pɛnnan, -e 'i 'wɪ "nɛn -kɔɔn 'trɛdanɔn lɛ, 'wɪ nɛn waa drɛ 'kuɛ bɛ -a man?» ¹¹ Bali sɔ 'fuvu 'wɪ o pɛɛnɔn da, ɛn yaa 'vɪ -wɛ 'nan, 'o man -pɛn tɪan "nyian. Kɔɔ o "blu 'lee o "buɪnɪn nɛn o 'nyranman -tuwli zɪɛ -a "paa bɛ, minnɪn -taa "o -tɛɛlɛ "le -wee 'wɪ 'zu. En o pɛɛnɔn 'ka tɪan 'o cin yɪdɪ dɪ.

¹² Zɪ Bali -le 'bla 'fluba -yrɪvɛ 'shɛɛduzan cɛɛn bɛ, 'an yɪɛ 'tɔ ɛn an 'trɛ nyɔɔndɪ -dan 'yl. Yɪdɛ yra drɛ tiidii "le

-cɛ bu sɔ -le 'wɪ 'zu, ɛn mlɛn drɛ 'tɛndɛn "le nyɛn -le 'wɪ 'zu. ¹³ -A -nan nɛn mlɛn cɛnnun 'sɪdɪ 'sia laji tɛ o -tɛɛmlan "tra. O -sɛanla "le 'nan -tɛ fulɔ 'plɛblɛ yɪba nyɔɔn -a 'blu -sɛanla bɛ -yee 'wɪ 'zu. ¹⁴ En labli 'sandɪ 'sia 'sɛzɛnɔn "le 'nan 'fluba nɛn o cɪ -a 'bunan bɛ -yee 'wɪ 'zu. Pɔɔnɪn pɛɛnɔn 'lee 'yi yɛɪ trɛ pɛɛnɔn 'san 'o 'tɔnɔn.

¹⁵ Zɪ 'trɛ nyɔɔndɪ 'sia bɛ, 'trɛda blamin pɛɛnɔn kɔɔ. -Tɛ e ya mingɔnnɛn a oo, ɛn -tɛ e ya minnɪn tazan a oo, ɛn -tɛ e ya 'sounjanun tazan a oo, ɛn -tɛ e ya fɛzan a oo, ɛn -tɛ e ya min 'plɛblɛ 'a oo, ɛn -tɛ e ya nɔan -a oo, ɛn -tɛ e 'ka nɔan -a dɪ oo, o pɛɛnɔn kɔɔ 'trɛdɛ. O -mie kɔɔ kunun ji, ɛn o -mie kɔɔ -kɔlɛ -dandannun yɛɪ, ɛn o -mie kɔɔ pɔɔnɪn yɛɪ. ¹⁶ Waa vɛ pɔɔnɪn 'lee -kɔlɛ -dandannun lɛ 'nan: «'Ka 'tɛ 'ku da -e 'ku 'ta 'e 'san, "tɔɔtɔ min nɛn 'e -nyrandɪ mingɔnnɛn pɛɪn -da bɛ 'e 'ku yl, ɛn "tɔɔtɔ Bali -le 'bla 'le nyran -blɪdɪ 'e bɔ 'ku man. ¹⁷ Kɔɔ -wee nyran -blɪ yl -dan bɛ, -yɛɛ 'bɔ. Min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e 'tɔ o 'lɛ dɪ.»

Bali 'yee minnɪn -kɔnnɛn 'pla

7 "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, an o sinjɛn 'yl. -A -tu a 'e 'tɔdɪ yɪdɛ wluan "nan 'zia, ɛn -a -tu a 'e 'tɔdɪ yɪdɛ 'fɔ -nan "va 'zia, ɛn -a -tu a 'e 'tɔdɪ 'trɛ -da "trɛ 'zia, ɛn -a -tu a 'e 'tɔdɪ 'trɛda lou 'zia. Waa drɛ zɪɛ 'nan -e fulɔ 'e vɪlɛ 'e "fɛɛn 'trɛda dɪ, ɛn -e fulɔ 'e vɪlɛ 'e "fɛɛn jemie da dɪ, ɛn -e fulɔ 'e vɪlɛ 'e "fɛɛn yɪba "tuwli "man dɪ. ² En Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, maan pɛɛ 'yl "nyian, tɛ e ya 'sinan yɪdɛ wluan "nan 'zia. Bali nɛn -a yɪɛ a "man "bɛ, -yee fɛ -kɔnnɛn pla "vɛ a -yrɔ. -A -nan nɛn e paan wei 'plɛblɛ 'ji Bali -le 'pasianɔn sinjɛn bɛ -wɛ, kɔɔ o lɛ nɛn Bali 'plɛblɛ 'nɔn 'nan 'o 'trɛ 'lee jemie srɛ. ³ E paan -wɛ 'nan: «'Tɛ 'ka klɛ tɪan 'trɛ man dɪ! En tɛ 'ka klɛ tɪan jemie man dɪ! En tɛ 'ka klɛ tɪan yɪbanun man dɪ! 'Ka ta -pɛn, 'ku 'cɛn -kaa "tɪ Bali 'sunɔn -kɔnnɛn pladɪ man 'o yra 'vaa -e 'ka drɛ.»

⁴ -A -nan nɛn minnɪn nɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, o o -kɔnnɛn 'pla Izraɛl kunnɪn -wulo -tɪdɪ pɛɛnɔn da bɛ, an o "nɛn 'man. O ya min -kpi yaa tu 'e 'ta lɛ min -fuba sinjɛn 'wɛ sinjɛn (144.000).

⁵ Zuda -le kunnɪn -wulo da minnɪn "nɛn "nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Rubɛn -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Gad -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).

⁶ En Aser -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Nɛfutali -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Manasɛ -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).

⁷ En Simeɔn -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Levi -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),

ɛn Izaka -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).

⁸ En Zabulɔn -le vɛ nɛn 'gu,

o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Zozefu -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000),
 en Benzamen -le ve nen 'gu,
 o ya min -kpi fuda 'fiili (12.000).

'Leglon -tudu pæenon 'ji minnun "kaga 'o cin 'yl Bali 'le

⁹ "Bæ -sru en an min "kaga 'kpa 'yl. Blamin 'ka 'kolaman o "nrondt -a "fo "dl. 'Leglon 'tudu pæenon nen 'træda 'guae -a -ji minnun nen waa. En o wei -tudu pæenon nen 'træda 'guae -a -fa. O ya 'o 'sendt mingonnen pein 'lee Bali -le 'bla 'le. So 'fuvu nen o pæenon da en lo 'la a o pæenon 'b. ¹⁰ O -paanman wei 'pleble 'ji 'nan:

«'Ku "tl Bali nen
 'e -nyrandt 'yee mingonnen pein -da bæ,
 'o 'vale 'yee 'bla 'a
 -wæe -maan ku 'si 'wl 'ji.»

¹¹ -A -nan nen Bali -le 'pasianon pæenon nen laji bæ, 'lee min cejenun, 'lee fenun sinjen bæ, o mingonnen pein zæ -a si -fa. O pæenon 'ta "blulea mingonnen pein zæ -a 'le en o Bali 'b. ¹² Waa 'vl 'nan:

«'Wl tigl næn.
 'Ku "tl Bali bæ,
 kui 't 'yi "ve,
 en kui 't -dan ve,
 en ku 'yie 'wl 'tadt ve,
 en kui muo -fa,
 en kui 't bca,
 en kua ve 'nan
 'pleble 'lee -kladt a 'yie ve -a 'li 'trilii.
 Amen!»

¹³ -A -nan nen min ceje -tu 'wl laabu 'an 'b. Yaa laabu 'nan: «Minnun nen so 'fuvu 'ji 'labæ, -tunun nen waa? En o "sia nyin zia?»

¹⁴ En maan 'vl -yre 'nan: «'An 'san, ma'an 'kolaman -e 'an -t dt, 'pian 'i 'bca yia -tca. 'I yra 'si, 'i vl 'men!»

En e 'nan 'men 'nan: «Minnun nen o "sia 'o yra ynan -dan bæ o nen. Bali -le 'bla nyen -wee so ci 'bca. ¹⁵ -Yee "wean nen o ya 'o 'sendt Bali -le mingonnen pein 'le, te o Bali "sua bodrun, funnin -yee 'kuin. Bali nen 'e -nyrandt pein zæ -a da bæ, 'e yie -tca "o va. ¹⁶ Dra 'ka "nyian o tea dt, en 'yi dra 'ka "nyian o tea dt, en yide 'ka "nyian o tea dt, en 'tedæ 'ka "nyian o tea dt. ¹⁷ Kca Bali -le 'bla nen Bali -le mingonnen pein "srca "bæ, e -bltæ -nca -wle, en e 'yi nen e 'belidt -nca "min le bæ, -a -nca -wle, en Bali o yie 'yi pæenon buuman.»

Bali -le 'bla 'fluba -yrve 'sçravlizan cæn

8 Zl Bali -le 'bla 'fluba -yrve 'sçravlizan cæn bæ, en laji -t flu. E 'mca nca. E bca 'leri -bu -a.

² "Bæ -sru en Bali -le 'pasianon nen laji bæ, an o 'sçravli 'yl 'o 'tadt Bali 'le. Bali 'bei 'sçravli "nca -wle.

³ En Bali -le 'pasianon nen laji bæ -a pee -ta -tæ Bali -pan "dave "srca. Fæ -tu a -yrca, e ya 'e dædt -siga -a. Fæ zæ -a -ji nen o -laziglc 'te 'ble Bali le. Bali -laziglc "kaga "nca -yre, 'nan -e 'e baa Bali -le minnun -le Bali tru 'badt -a. -A pæenon zæ, yaa 'te blt Bali -pan "dave nen 'e

dædt -siga -a, en e ya 'e -trçadt Bali -le mingonnen pein 'le bæ -a da. ⁴ -A -koei wluan -yrca, te e -ko Bali va zia 'o 'vale Bali -le minnun -le Bali tru 'badt -a. ⁵ "Bæ -sru en Bali -le 'pasiazan zæ e fæ nen o -laziglc 'te 'ble -ji bæ -a 'si, en e 'te nen Bali -pan "dave da bæ -a -sen -ji. -A -nan nen yaa tuu 'træda. Zl yaa tuu bæ, en laa -paan 'wldt 'sia, te laa 'e 'wlei -wlei -fa, te 'træ 'nyonman.

-Te 'bei -tu wu bæ 'wl a -a -sru

⁶ Bali -le 'pasianon nen 'bei 'sçravli "a -wlc "bæ, 'o 'man wuu 'nan -e 'o 'fen.

⁷ -A tæde -a fæen, en lalo 'lee 'te nyin -srandt 'sia 'træda. O ya 'e baadt nyen -a. -Te o 'træ cæn 'e cin man yaaga bæ, -a 'ful 'tu nen yaa 'te blt "fo 'o 'vale 'e 'ta yibanun 'lee 'e 'ta lunun pæenon 'a.

⁸ -A "flizan -a fæen, en pca -dan tu nen e dre 'te 'a "fo "bæ, e -ku -tæle jemie -va. -Te o jemie cæn 'e cin man yaaga bæ, -a 'ful 'tu nen yaa dre nyen -a "fo. ⁹ -Winun pæenon nen jemie -va bæ, -te o cæn 'e cin man yaaga bæ, -a 'pa 'tu nen yaa -nan -nyan "fo. 'Wl zæ -yæe dre -klu -dandannun pæenon nen jemie da bæ -wee ve -a "nyian.

¹⁰ -A yaagazan -a fæen, en mlen cæn -dan tu 'si laji 'e -tria te 'e -ble 'le 'nan srca -le 'wl 'zu. 'Yi ba pæenon nen 'træda bæ 'lee 'yi ku pæenon nen 'træda bæ, -te waa cæn 'e cin man yaaga bæ, -a 'ful 'tu -va nen e -te.

¹¹ Mlen cæn zæ -a 'tca nen 'yile nyran. Kca 'yi pæenon zæ yaa lila nyran, en minnun nen waa mlin bæ o kaa.

¹² -A sinjenzan -a fæen, 'nun tca en yide 'le 'bidt -ta "tra. Kca yide 'le 'bidt -le 'pleble cæn 'e cin man yaaga, en -a 'ful 'tu 'si "va. 'Wl 'tuwli zæ, -yæe dre mlen 'lee mlen crennun pæenon le. Zl 'wl zæ e dre bæ, klun -le tiidii 'pa "da en yide dre "le klun "ta -tca.

¹³ 'An yie 'tca en an kca 'yl te 'e -cia 'wldt -a laji 'pleble. Yaa ve 'nan: «'Trædanon, 'wl "ta bca 'ka man! 'Trædanon, 'wl "ta bca 'ka man! 'Wl "ta bca 'ka man, kca Bali -le 'pasianon yaaga "ta -daa 'wee 'beinun 'fenle.»

'Bei 'sooluzan wu en 'wl ydt 'e pou 'sia

9 Bali -le 'pasiazan 'sooluzan 'yee 'bei fæen, en an mlen cæn -tu 'yl 'sinan laji, e -tria. -Klu nen -a 'leda "ka "dæ, Bali -a -lagle 'wle 'nca mlen cæn zæ -yre. ² Yaa 'le 'su, en 'te -goei wluandt 'sia -klu zæ -a ji. E ya "le 'nan -yre bli -dan nen waa 'te 'wu. 'Tæ -goei zæ e yide dre tiidii, en e ful dre tiidii. ³ 'Fævænun bca 'sia "va, en o fuila "man 'træda. Bali 'pleble 'nca -wle, -wee 'she wudt "yaaman "le zl 'træda -sanjre 'she "yaaman bæ -yee 'wl 'zu. ⁴ En yaa 'vl -wle 'nan, te 'o kle 'træda lu -tuwli "man dt, en te 'o kle yiba "tuwli "man dt. 'Pian minnun nen o 'ka 'o -kannen pladt fæ -tu -a 'o yra dæ, o man nen 'o 'she wu. ⁵ Ya'a -si -nca -wle 'nan 'o minnun zæ o -tæ "dl. 'Pian yaa 'vl -wle 'nan 'o 'wl "nen -kca -wle mlen 'soolu 'wlu. -Wee 'she wudt "yaaman "le 'nan -te -sanjre 'she 'wu min man e "yaaman bæ -yee 'wl 'zu. ⁶ Tu zæ -a man bæ, minnun 'bca -a -wæeman 'nan 'o 'fli -tea, 'pian

wa'a 'kaa dt. O -kadu -wæeman 'o 'bɔ 'a, 'pian wa'a ye "fo "dt.

⁷Flævlenun zɛ 'o "nen 'pa "le 'nan -sunun nen o -sɛn o "ta -ko -kuli man bɛ -wee 'wɪ 'zu. Fɛ -tu a o -win -ji 'e pladu "le -siga kle "le 'wɪ 'zu, ɛn o yra a "le blamin -le vɛ -zu. ⁸En o -wulo "jɛ "a "le lumɔn -wulo "jɛ 'zu, ɛn o 'shɛ a "le -jra 'shɛ 'zu. ⁹O 'kɔlɛ da yɔkɔvɛ -kuli -ɔ bɛ, e ya -bulalɛ -a. ɛn o -pɛ "jɛnun 'o 'cin "we 'plɛblɛ "le 'nan odronun nen -su -a -klanman bɛ, o "kaga 'bɛ ci flan 'blinan -kudu -a -kuli man. ¹⁰O wei "a, ɛn -a "nen "a 'e budɪ "le -sanjre -le vɛ -zu. O wei 'bɔ zɛ, fɛ -tu nen e "yaaman bɛ e ya "ji. -Yɛɛ -maan o -taa 'wɪ "nen -kɔkɔnɛ minnun lɛ mɛn 'soolu 'wɪ. ¹¹Satan -le 'pasiazan nen 'e yɛ -tɔa -klu nen -a 'leda "ka "dɛ -a va bɛ, -yɛɛ ci 'flævlenun zɛ o da mingɔnnɛn -a. Satan -le 'pasiazan 'bɔ zɛ waa laabo Ebre wei -ji «Abadɔn», ɛn waa ve Grɛk wei -ji «Apoliyɔn». 'Tɔ "fli zɛ -a -ci nen fɛ klu 'suzan.

¹²'Wɪ yɪdɪ tɛdɛ "sia -nyannan, ɛn 'wɪ yɪdɪ "fli nen -a tɛdɛ -sru "bɛ -nyrɛn 'gu.

'Bei 'shɛɛduzan wɪ ɛn 'wɪ yɪdɪ 'pa "da

¹³Bali -le 'pasiazan 'shɛɛduzan "e 'yee 'bei fɛɛn, ɛn an wei -tu 'man Bali -pan "dave nen o -siga 'yi 'wɪ "man "bɛ, -a -gan sinjen ji. Bali -pan "dave zɛ, e ya 'e -trɔadu Bali 'lɛ. ¹⁴Wei zɛ yaa 'vɪ Bali -le 'pasiazan 'shɛɛduzan nen 'bei a -yrɔ "bɛ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'pasianɔn sinjen nen 'o -yrɪdɪ 'yi nen waa laabo Efra bɛ -a "srɔn bɛ, 'i o "flu.» ¹⁵-A -nan nen e o flu. E o flu 'nan -e 'o 'trɛdanɔn pɛɛnɔn nen Bali o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, o 'fɪl 'tu -tɛɛ. Kɔ "wɪ zɛ -a man -pɛnnan nen o ci 'e 'cɛn, ɛn tu 'guɛ e 'bɔ o man. Bali -a lɛ 'pla 'e 'cɛn, ɛn yaa mɛn 'pla 'e 'cɛn, ɛn yaa yi 'pla 'e 'cɛn. ¹⁶-Wee minnun a -su da. An o "nen 'man. O ya min -kpi yaa -tudu -trilii -mlinyɔn -yaa 'fiili (200.000.000).

¹⁷-A -nan nen an -sunun 'lee 'o 'ta minnun 'bɔ 'yɪ. Minnun zɛ o 'kɔlɛ da yɔkɔvɛ -kuli -ɔ bɛ, -a cɛɛn -mie a 'tɛndɛn "le 'tɛ 'le 'wɪ 'zu, ɛn -a cɛɛn -mie a tiidii "le 'tɛ -goei "le 'wɪ 'zu, ɛn -a cɛɛn -mie min -tɛa "klan "a. -Sunun zɛ o -wulo a "le -jra -wulo -zu, ɛn 'tɛ bɔala o 'le, te 'tɛ -goei bɔala o 'le, te -kɔlɛ 'tɛ bɔala o 'le. ¹⁸'Tɛ a -tu, ɛn 'tɛ -goei "a -tu, ɛn -kɔlɛ 'tɛ a -tu, fɛ yaaga zɛ, -wɛɛ 'trɛda minnun pɛɛnɔn nen Bali o cɛɛn 'e cin man yaaga bɛ, o 'fɪl 'tu tɛɛ "fo. ¹⁹Kɔ -sunun zɛ, 'wee 'plɛblɛ a 'o 'le, ɛn e ya o wei 'ji. O wei "a "le -mlɛn -le 'wɪ 'zu, -a -wulo a "da. -A 'bɔ 'a nen o 'wɪ 'wɪdɪ "dra minnun lɛ.

²⁰'Wɪ yɪdɪ -dan zɛ, ya'a minnun pɛɛnɔn -tɛɛlɛ dt. 'Pi-an minnun nen o yɛ 'fɪ "man "bɛ, wa'a 'silɛ 'o drɛ wɪ -wɪdɪnun man dt, ɛn wa'a 'silɛ -yɔnun -pandɪ man dt, ɛn wa'a 'silɛ fɛnun -pandɪ man dt. -Te e ya -siga a oo, ɛn -te e ya -bulalɛ a oo, ɛn -te e ya -kɔlɛ a oo, ɛn -te e ya yi -ba "a oo, wa'a 'silɛ -a -tu -pandɪ man "fo "dt. Fɛnun zɛ wa'a fɛnan ye dt, ɛn wa'a 'wɪ maan dt, ɛn wa'a 'ta 'wo dt. ²¹Wa'a 'silɛ min -tɛdɪ man dt, ɛn wa'a 'silɛ 'bui 'fɔdɪ man dt, ɛn wa'a 'silɛ nyinnandɪ lɪ 'lee 'kɔnnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dtɛ -a man dt, ɛn wa'a 'silɛ crin wudɪ man dt.

Bali -le 'pasiazan -tu 'fluba 'nɔn Zan lɛ 'nan 'e -blɪ

10 "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasianɔn nen laji bɛ, maan pee nen e ya 'plɛblɛ 'kpa bɛ -a 'yɪ, te e ya 'sinan laji. "Lolu -koei -a man 'si, ɛn -pɔblɛn a 'e 'sudɪ -a -wulo -man. -A yra "bia "le yɪdɛ 'le 'wɪ 'zu, ɛn -a cɛinnun "bia "le 'tɛ nrɛn -le 'wɪ 'zu. ²'Fluba "wɛnnɛn 'tu a -yrɔ 'e 'lɛ 'sudɪ. 'E 'pɛ "yi "cɛin -trɔa jemie da, ɛn 'e 'pɛ bu cɛin -trɔa 'trɛ da. ³-A -nan nen e paan wei 'plɛblɛ 'kpa -ji "le zɪ -jra -paanman bɛ -yee 'wɪ 'zu. Zɪ e cɛɛn -paandɪ man bɛ, ɛn laa -paan wɪ 'sɔravli. ⁴'Wɪ nen maan 'man laa -paan zɛ -a wɪ bɛ, an "ta -a cɛɛn -tɛa, ɛn an wei -tu man laji. E 'nan 'mɛn 'nan: «'Wɪnun nen laa -paan 'sɔravli -a 'vɪ 'labɛ te 'yɛ 'cɛɛn -tɛ "fo "dt.»

⁵Bali -le 'pasiazan nen maan 'yɪ 'e 'tɔdɪ lou 'trɛ 'lee jemie da zɛ, 'e 'pɛ "yi 'wɪlan laji. ⁶ɛn e 'nan: «Bali yɛ a "man 'li 'trilii, ɛn -yɛɛ labli 'lee 'e 'ci fɛnun pɛɛnɔn drɛ, ɛn -yɛɛ 'trɛ 'lee 'e 'ta fɛnun pɛɛnɔn drɛ, ɛn -yɛɛ jemie 'lee 'e 'va fɛnun pɛɛnɔn drɛ. Bali zɛ -a man nen 'an 'pɛ wɪlan 'gu, ya'a "nyian mɔan dt, ⁷-e Bali -le 'pasiazan 'sɔravli -izan 'e 'yee 'bei 'fɛn. -Te yaa fɛɛn bɛ, 'wɪ nen Bali -a yɔkɔ minnun man bɛ te -a drɛ tu 'bɔ. 'Pian 'wɪ zɛ Bali -a 'vɪ 'e 'lewei vɪnɔn nen 'e 'sunɔn 'a bɛ -wɛlɛ 'e 'cɛn.»

⁸"Bɛ -sru ɛn wei nen maan 'man paan laji bɛ, e 'nan "nyian 'mɛn 'nan: «Bali -le 'pasiazan nen 'e 'tɔdɪ 'trɛ 'lee jemie da bɛ, 'i 'ku 'fluba "wɛnnɛn nen 'e 'lɛ 'sudɪ -yrɔ "bɛ -a 'si.»

⁹An -ku Bali -le 'pasiazan zɛ -a va, ɛn maan 'vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'fluba 'bɔ 'nɔn 'mɛn. -A -nan nen e 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'fluba 'bɔ 'si, 'i 'suu -e 'i 'mɛn! E -kɔan 'i 'le 'nɔn -nɔn "le -srɔ 'nyrɔn 'zu, 'pian 'i -kɔan 'ka 'taa -a yɛlɛ "yi "dt.» ¹⁰Yaa -nɔn 'mɛn, ɛn maan "suudɪ 'sia, e ya 'an 'le 'nɔnɔn "le -srɔ 'nyrɔn 'zu. 'Pian zɪ maan mɛɛn bɛ, ɛn 'an 'ci plɛndɪ 'sia.

¹¹"Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan 'bɔ "e 'nan 'mɛn 'nan: «'Wɪ nen e -taa "dreɛ bɛ, 'i tin 'ba "nyian Bali 'tɔ da min -nun nen 'lɛglɔn 'tudu pɛɛnɔn 'ji bɛ -wɛlɛ, ɛn 'i tin 'ba min -nun nen o wei -tudu pɛɛnɔn -fɔa "bɛ -wɛlɛ, ɛn 'i tin 'ba mingɔnnɛnnun lɛ.»

Bali 'yee 'wɪ vɪnɔn "fli 'pa 'sia

11 "Bɛ -sru ɛn e -cɛɛn -kɔ -tu -nɔn 'mɛn. E ya fɛ -sunzun drɛ vɛ -a. ɛn e 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'ku Bali -pan 'kɔn 'sunzun drɛ, -e 'i Bali -pan "dave -sunzun drɛ! ɛn "nyian bɛ, minnun nen o Bali tru "baa 'kɔn 'bɔ 'ji bɛ, 'i o "nrɔn! ²'Pian -klɔn nen e -cia Bali -pan 'kɔn 'bɔ man bɛ, 'yɛ 'tuɪ 'e "tun, te 'yɛ 'ci -sunzun drɛ dt! Kɔ minnun nen wa'a Bali tɔa dtɛ o fɛ zɛ -a -nan "sia -e 'o srɛ. Bali -le 'fla 'saun zɛ, waa ta srɛman mɛn -fuba sinjen 'wɛlɛ 'fiili 'wɪ.»

³ɛn Bali "e 'nan: «An 'mɛn 'wɪ vɪnɔn "fli "paa -sia, -e 'o 'wɪ nen e -taa "dreɛ bɛ -a tin 'ba minnun lɛ 'an 'tɔ da. -Cɛ bu sɔ "bɛ -kɔan 'e wudɪ o da, ɛn waa tin "baa -wɛlɛ yi -kpi tu yi -yaa 'fiili 'e 'ta le yi -fuba 'shɛɛdu (1.260) wɪ.»

⁴Min "fli zɛ, o ya "le Olivie yiba "fli "le 'wɪ 'zu, ɛn o ya "nyian "le -kannɛn -trɔa "dave "fli "le 'wɪ 'zu. Bali nen e 'trɛ "paala bɛ -a 'lɛ nen o ci 'o 'tɔdɪ. ⁵-Te min "ta 'wɪ

'wliḏi "dra -wle "bē, 'tē bōala o 'le -e 'e min zīe -a -nan -nyan. E ya 'wli 'kpa -a, min nen e ya "vale 'e 'wli 'wliḏi "dra -wle "bē, zī e -kaa zīe. ⁶Tu nen o "ta 'wli nen e -taa "drēle bē -a ve minnun lē Bali 'tō da bē, 'plēble a -wlo -e 'o 'tē 'pa minnun da. O -kolaman laa 'cēndi -a, en "nyian bē o -kolaman -e 'o 'yi lila nyen -a. -Te o ya "va "bē, o 'wli 'wliḏi 'tō 'tudu pēenōn bōa 'tredanōn man.

⁷-Te o cēen 'wli nen e -taa "drēle bē -a vīdi man minnun lē bē, -wi -tu bōala -klu nen -a 'leda "ka "dīe -a ji, -e 'e 'kuli -tō o man. E o "flinōn "kle -e 'e o -tēē. ⁸O -kadu -fōla 'fla -dan zīe -a -guada. 'Fla 'bō zīe -a da nen minnun Minsan pēin yiba "plan da. 'Fla zīe e ya "le 'o laabu Sodōm, en e ya "le 'o laabu "nyian Ezipti. ⁹Minnun 'ka 'wle "man -e 'o min "fli zīe o wu dī. 'Lēglōn pēenōn 'ji 'nōn 'ta o pa -nanjenlē yi -tudu yaaga 'e 'ta le 'e -bu. ¹⁰-Wee -kadu bē, -a 'wli 'trēda 'nōn pēenōn 'ci nran. O ci "nran 'e 'ciila "da, en waa -ci "yinun drē 'o cin lē. Kōō min "fli zīe o 'tē 'pa 'tredanōn da "kaga.

¹¹Zī yi yaaga 'e 'ta le 'e -bu zīe e ci bē, lei nen e 'beliḏi -nōan "min lē bē, Bali -a 'pa -sia 'yee 'wli vūnōn "fli 'bō lē. E wlala o ji en o wluandī 'lou 'o 'cēin -da. -A -nan nen minnun nen o ya 'wli zīe -a -nan yūnan bē, nyen -dan o cēen. ¹²En o wei 'plēble 'tu 'man laji. Wei zīe yaa 'vū Bali -le 'wli vūnōn "fli zīe -wle 'nan: «'Ka 'ta 'an 'va lou 'gu!» -A -nan nen o wluandī 'sia "lolu -koei 'va te o 'nanmannōn -a -nan ye.

¹³Tu 'bō 'lein zīe -a wlu bē, 'trē 'nyōōndī 'sia 'kpa tūglī. 'Fla zīe -te waa cēen 'e cin man -fu bē, -a 'ful 'tu -nan -nyan "fo. Min -kpi 'scravli (7.000) 'bē kaa 'wli zīe -a -ji. Min -mienun nen o -fu bē, nyen o cēen 'wliḏi, -a -nan nen o wlu "man "men 'nan Bali nen laji lou "bē, -yēē cī o da.

¹⁴'Wli yūdi "flizan "sia -nyannan, 'pian 'ka drē "yi -a yaagazan 'bōla 'kogo.

'Bei 'scravlizan wu en 'wli yūdi yaagazan 'e pou 'sia

¹⁵"Bē -sru en Bali -le 'pasiāzan 'scravlizan 'yee 'bei fēen. -A -nan nen weinun 'wliḏi 'sia laji 'kpa 'plēble. Waa 'vū 'nan:

«Mingōōnen trē pēenōn nen
'trēda bē o drē "men 'ku 'san Bali -le vē -a,
en o drē -a -pt Zozi Crizi -le vē -a.
E mingōōnen -ble "da 'li 'trilii.»

¹⁶Min cejenun -yō -tu 'wle sinjen nen 'o -nyrandī 'wee mingōōnen pēinnun da Bali 'lē bē, o blula 'o 'kōlē "nen en o Bali 'bō. ¹⁷Waa 'vū 'nan:

«'Ku "tū Bali, kui muo -fōa.
Yīe cī 'ku 'san -a,
en 'plēble pēenōn a 'yie vē -a.
I ya -nan 'li 'e 'cēn,
en i ya -nan cēegu yi -a.
I 'yie 'plēble -dan ci kōōn,
en 'bē nen 'guē

i ya mingōōnen -a fē pēenōn da.

¹⁸'Lēglōn pēenōn 'ji 'nōn 'ka 'i wei manlē "yi "dī, -yēē "wēan 'yie nyran -bli tu 'bō o va. En "nyian bē, minnun pēenōn nen o kaa bē,

-wee tin 'badī 'bō.

'I 'sunōn nen 'i 'lewei vūnōn 'a bē,
'lee 'yie minnun bē,
'lee minnun nen o 'yra -tēa 'i man bē,
o -ko 'pa tu 'bō.

-Te e ya 'i -sruzan "wēnnen 'a oo,
en -te e ya 'i -sruzan -dan a oo,
o -ko 'pa tu 'bō.

En "nyian bē,
minnun nen o 'trēda srē 'trilii bē,
o -nan -nyan tu 'bō.»

¹⁹-A -nan nen Bali -pan 'kōn nen laji bē, Bali -a 'lē 'su. En an Bali -le 'cēzu nen -yēē -pei -tō wūnūn cī -ji bē -a 'yū. En laa 'e 'wlei -wlei -fōdī 'sia, te laa -paan -klunman, te 'trē 'nyōōnman, te lalo -sēanla 'kpa 'plēble.

Lūmōn -tu 'lee -mlēngan -dan

12 En 'lēbo "fō wli -dan tu drē laji. 'Wli zīe -nyren 'gu: Lūmōn -tu nen, yīdē -a man 'si 'e pēenōn bē, -a cēin "fli "a 'e 'tōdī mlēn da, en -siga kle "nen mlēn cren a "man 'scravli "bē, e ya 'e wūdi -a -wulo -man. ²Lī zīe -a -pōn a 'e man, en e -fō -srunan, -yēē "wēan e -paandī 'sia.

³Zī e -paandī 'sia bē, en 'lēbo "fō wli pēe drē laji. 'Wli zīe -nyren 'gu: -Mlēngan nen, e ya -dan, en e ya 'tēnden. -A -wulo a "da 'scravli, en -a 'bei a "da "fu, en -siga kle "a 'e wūdi -a -wulo 'scravli 'bō man. ⁴Mlēn cren pēenōn nen Bali o cēen 'e cin man yaaga bē, -mlēngan zīe -a wei -a 'ful 'tu wēen 'trēda. -A -nan nen -mlēngan pli lū zīe -a man, 'nan -te e cēen 'nen 'yadī man bē -e 'e 'nen 'bō 'blī. ⁵Kōō 'nen zīe -a 'bō nen Bali -a 'pla 'nan -yēē -taa "mingōōnen -blīlē 'lēglōn pēenōn 'ji 'nōn da "fo. Lī zīe e 'nen 'bō 'ya -klōnmōn -a, en Bali -ku -a 'e "srōn. 'Wli 'kpa nen, e ya Bali -le mingōōnen pēin "srōn, -mlēngan 'ka -kōlālē -a -blīdī -a dī. ⁶-A -nan nen lū 'bō flān 'sia, en e -ku "bui "da zīa. E -ku fēnan nen Bali -a man drē -a yōōn -a bē -a -nan. Fē zīe -a -nan nen waa 'lē 'bu 'trilii yi -kpi tu yi -yaa 'fiili 'e 'ta le yi -fuba 'shēēdu (1.260).

Bali -le 'pasianōn 'kuli -tō Satan man en waa klī

⁷-Kuli 'su laji. Bali -le 'pasiāzan nen waa laabo Mishēl bē, o 'vale 'yēē 'pasianōn 'a, o -kuli -tō -mlēngan man. En -mlēngan 'lee 'yēē 'pasianōn -a -tan 'o 'vale waa. ⁸'Pian zī -mlēngan -pē 'ka 'sōlē -kuli -a dīe, en 'o 'vale 'yēē 'pasianōn 'a o -nyrannan 'ka yūlē "nyian laji dī. ⁹-A -nan nen Bali -le 'pasianōn o -pin laji, en o 'ta 'tō o pēenōn man 'trēda. -Mlēn nen e blāmin see paa 'li bē, -a 'bō nen. Waa laabo Bali 'nanmanzan, en waa laabo "nyian Satan. -Yēē 'wli 'wliḏi "drēdī "paa 'trēda blāmin b.

¹⁰"Bē -sru en an wei 'plēble 'tu 'man laji. Wei zīe yaa 'vū 'nan:

«'Bē nen 'guē,
tu nen -kaa "tū Bali min "sia 'wli 'ji bē, e 'bō.
E 'yēē 'plēble 'ci kōōn,
en yaa -ci kōōn 'nan
'yēē cī mingōōnen -a.

En e 'pleble 'nch
 'e 'pt Zozi Crizi le
 'nan 'e mingonnen -bl fe pseench da.
 'Wl 'kpa nen 'wunun zle -a,
 koch o Satan -pin laji.
 Ya'a 'kclaman "nyian -tdt -a Bali 'le,
 -e 'e 'wl 't -kaa "bu
 'lee -kaa "blu Zozinon man dt.
 'Wl zle -a 'bch nen
 yaa dra 'e 'cen bodrun funnin,
 en waa 'le 't -yrc 'sien.
 11 En "nyian be,
 Bali -le 'wl nen
 waa 'vl minnun le be,
 'lee Bali -le 'bla nyen nen,
 e -sran be,
 -yee "wean -kaa "bu
 'lee -kaa "blu Zozinon Satan kl.
 Wa'a "klanle -kadl l
 'wee yi -teradt Zozi da -ji dt.
 12 'Wl zle -yee "wean be,
 laji fenun 'lee 'ka pseench nen
 ka -nyeanla 'nan nun be,
 'ka 'ci 'e "nran!
 'Pian 'tre 'lee jemie -le ve be,
 'wl -taa "bcl "wee "man,
 koch Satan 'e yra 'pa o da.
 'Bli a 'e 'fcdl "ji -dan,
 koch yaa -tca
 'nan 'yee tu 'ka "nyian -fulle "kaga "dt.»
 13 Zl -mlengan -a 'yl 'nan laji si a 'e 'le wudt 'e 'b be, -a
 -nan nen e scachla lmlon nen e 'nen 'ya -klonmch -a be -a
 -sru. 14 'Pian lt zle, Bali kcebo -pe "je -dandan "fli "nch
 -yre, 'nan -e 'e 'ku "bui "da, fenan nen Bali 'bch -a 'pla -yre
 "be -a -nan. Fe zle -a -nan nen waa 'le 'bu 'trilii le yaaga
 'e 'ta le 'e -bu, en -mlengan 'ka -klale -a man yldt -a dt.
 15 Tu zle -a man be -mlengan 'yi bcladt 'sia 'e 'le te e
 "yro, 'nan -e 'yi 'bch 'e -ku lt zle -a. 16 'Pian 'tre 'pa lt zle -a
 va. E 'le 'su, en 'yi nen e 'bcl -mlengan 'le be, e -sen "ji
 'e pseench. 17 -A -nan nen 'bli 'f -mlengan -ji lt zle -a
 man -wldt. -Yee "wean e -kuli -t 'sien lt zle -a kluda
 'nch man. Minnun nen o 'ta wola Bali wei da, en o -t
 'wunun nen Zozi 'a -ci 'si -wle "be -a da be, -wec cl lt zle
 -a kluda 'nch 'a.

Satan -wi -tu 'pa 'sia 'treda

18 "Be -sru en -mlengan 'bch 'ku jemie man.
 13 -A -nan nen an -wi -tu 'yl, te e ya bclanan jemie
 -va. -Wi zle -a 'bei a -fu, en -a -wulo a 'scravli. En
 -siga kle "a 'e wudt -a 'bei pseench man. En "nyian be 't
 nun nen e ya Bali see wudt -a be, e ya 'e 'cnen -tedt -a
 -wulonun 'bch man. 2 E ya 'le 'nan kcanen 'le 'wl 'zu. -A
 ceinnun a -dandan, en -a srchen a 'e trudt. En -a 'le a 'le
 -jra 'le 'zu. -Mlengan 'yee 'pleble 'nch -wi zle -yre, en e
 'yee mingonnen pein 'bcl -yre 'nan 'e mingonnen -bl
 "da. 3 -Wi 'bch zle -a -wulo -tu tuo 'pleble, 'pian -a mlch "a
 'e 'nyandt, -a "pa 'ji "tun "nen -nan. 'Wl zle e 'tredan
 pseench 'lebo "f, -yee "wean o scachla -a -sru. 4 -A -nan

nen o pseench 'o "po scach -mlengan zle -a wlu, en waa
 'bch, koch -yee 'pleble 'nch -wi le. En o pseench 'o "po scach
 "nyian -wi 'bch 'wlu, en waa 'bch -a vldt -a 'nan: «Min -tu
 'ka 'kclaman -e 'e 'fli -koch -wi 'guc -a man dt. En min
 -tu 'ka 'kclaman -a 'klldt -a dt.»
 5 -Si a e 'le 'sudt -wi zle -yre -e 'e 'fli 'sia -dandan, en
 "nyian -e 'e 'wl Bali man -wldt. -Si a 'e 'nchndt -yre mlen
 -fuba sinjen 'wle "fli (42) 'wlu. 6 -Yee "wean nen e Bali
 "srchndt 'sia. E wlu Bali man -wldt, en e wlu fenan nen
 Bali -nyeanla be -a man -wldt, en e wlu minnun nen o
 -nyeanla laji be o man -wldt. 7 En -si a 'e 'le 'sudt "nyian
 -wi zle -yre -e 'e Bali -le minnun 'kl -kuli -a. En "nyian -si
 a 'e 'nchndt -yre -e 'e mingonnen -bl 'leglon pseench 'jinch
 da. 8 -Yee "wean nen 'tredan pseench 'o "po scach 'wlu
 en waa 'bch. 'Pian Bali -le minnun 'ka "o "drele dt. Koch
 Bali o 't 'cnen -te min 'beli 'fluba 'ji 'vaa en Bali 'tre dre.
 'Fluba zle Bali -le 'bla nen waa 'nch 'sraga -a be, e ya
 -yee ve -a.
 9 Min nen 'wl man "trchen "cl -a -wulo -man be, -a san
 'e "trchen "t 'wl nen an "ta -a ve 'guc -yre! 10 Min nen
 Bali -a 'pla 'nan 'e 'pu 'kch 'bl be, e -pu 'kch 'ble. En min
 nen Bali -a 'pla 'nan 'e 'ka -kuli 'tan sen "nen "be, waa
 -tea -kuli 'tan sen -a. -Yee "wean nen e ya 'le Bali -le
 minnun -poch 'e 's. Te -wee yi -teradt Bali da 'le 'e 't
 dt!

Satan -wi pee 'pa 'sia 'treda

11 "Be -sru en an -wi pee 'yl, te e ya bclanan 'tre 'ji. -Wi
 zle -a 'bei a 'fli, en o ya "wenwennch "le 'bla 'nen 'bei 'le
 'wl 'zu. 'Pian -a wei min -tea "klan -a "le -mlengan wei
 -le 'wl 'zu. 12 -Wi tede nen -a -wulo -tu tuo 'pleble, en -a
 mlch 'bch 'nyan be, e 'yee 'pleble pseench 'nch -wi 'flizan
 zle -yre. -A -nan nen e -t 'tredan pseench man -sa -a,
 'nan 'o "po -scach -wi tede wlu -e 'o 'bch. 13 E 'lebo "f
 wl -nun -dandan dre, e 'te 'si laji minnun pseench yie man,
 en yaa -sran 'treda. 14 'Lebo "f wunun nen -wi tede -a -si
 -nch -yre 'nan 'e dre be, -a 'bch 'a nen e kcl 'tredan 'ci
 sredt -a. Yaa 'vl -wle 'nan, -wi nen waa tuo sen -a en ya'a
 'kale dre, 'o -a min yiba "nyaan. 15 En -wi tede -a -si -nch
 -yre "nyian 'nan, 'e 'belid -nch min yiba 'bch le. Zl yaa
 dre be, en min yiba 'bch 'wldt 'sia. En minnun nen wa'a
 'o "po -scachlea "wlu -e 'o 'bch dre, min yiba 'bch o tea.
 16 Yaa dre en min -tudu pseench kl 'pla 'o 'pe "yi "man,
 -te 'be "cec dre waa 'pla 'o nyrenbch da. -E 'e 'sia min
 -dan man, 'lee min nen e 'ka -dan dre -a man, 'lee fezan
 man, 'lee 'yale -tezan man, 'lee min nen e ya nchan -a be
 -a man, 'lee min nen e 'ka nchan -a dre -a man, o pseench
 pl zle -a 'pla 'o man 'tredre.
 17 Min oo min nen pl zle e ya "man "be, -a san -kcl
 man fenun 'lndt -a, en -a san -kclaman fenun -tandt -a.
 'Pian min nen pl 'ka "man "dre, ya'a 'kclaman -e "e "dre
 dt. -Wi 'bch 't nen waa 'pla 'o man. -Te 'be "cec dre, waa
 't 'bch 'fluba 'wle -tudu -te 'e cin da, en waa cren -te 'o
 man. Koch -a 't 'cnen 'fluba 'wle 'tu "we fe "nrchndt -a, en
 -a -tu "we fe "nrchndt -a.
 18 'Wl 'tdt -a nen min -kclaman 'wl zle -a -ci mandt -a.
 -Yee "wean min nen e 'wl -tca "be, 'e -wi zle -a 't 'cnen
 'fluba 'wle -tudu -te 'e cin da, -e 'e -t. E -tiala min 't 'le

ve -a. En -a "nen "nen 'gu, e ya -yaa 'shædu -fuba 'shædu 'wle 'shædu (666).

Minnun nen Bali -le 'bla o 'si 'wł 'ji be o "dre "fɔ

14 "Bε -sru en an Bali -le 'bla 'ył 'e 'tɔdł pɔn nen waa laabo Zıɔn be -a da. Pɔn zıe e ya Zeruzalem fla yei. Min -kpi yaa tu 'e 'ta le min -fuba sinjen 'wle sinjen (144.000) a 'o 'tɔdł -a "srɔn. Bali -le 'bla 'tɔ 'lee -a "tł 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛdł o pɛɛnɔn nyɛnɔn da. ² En an wei -tu -klundł 'man laji. E wł "le 'nan 'yi -dan 'be cı 'yrunan, en e wł "nyian "le 'nan laa -paan 'be wł 'plɛblɛ. En e wł "nyian "nɔnɔn "le 'nan "dre "nen min "kaga "cı -a -fɔnan -gɔɛdł -ji. ³ Bali -le 'pasianɔn nen laji be, o ya 'o 'tɔdł Bali -le mingɔnɛn pɛin 'lee min cejenun 'lee fɛnun sinjen be o 'lɛ, en o "dre zıe -a -fɔa. Min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e 'dre 'bɔ -tranladł. 'Pian min -kpi yaa tu 'e 'ta le min -fuba sinjen 'wle sinjen (144.000) be, -wɛɛ -fɔa "sidɔ. Minnun nen Bali o 'si 'wł 'ji 'trɛda be, o 'bɔ nen. ⁴ 'Wł 'kpa, minnun zıe Bali o 'si 'wł 'ji 'nan -e 'o 'kɔn Bali -le ve -a, en "nyian -e 'o 'kɔn Bali -le 'bla 'le ve -a. Te o ya "le 'nan fei fɛ 'wle tɛdɛ nen waa -nɔan Bali lɛ be -yee 'wł 'zu. Fenan pɛɛnɔn nen Bali -le 'bla 'ko be, te o -ciala -a -sru. Minnun zıe wa'a lımɔn -tɔlɛ dł. Wa'a 'o 'fli "tri "tɔlɛ Bali 'lɛ nyinnandł -a lımɔn -sru "dł. ⁵ Wa'a 'wł -tuwłi "senlɛ "fo "dł. En 'tɔ 'tu 'ka 'e 'padł o man dł.

Bali -le 'pasianɔn yaaga 'wł 'pla minnun lɛ

⁶ "Bε -sru en an Bali -le 'pasiazan -tu 'ył, te e ya 'sunan laji. 'Wł "nɔnɔn nen ya'a 'li srɛman "fo "dłɛ, -a vıdł -a nen e ya cınan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnun 'lee minnun nen o wei -tudɔ pɛɛnɔn -fɔa "be -włɛ. ⁷ Yaa 'vł wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «'Ka yıe 'e 'nan Bali man, en 'ka Bali 'bɔ 'tɔ dre -dan! Tu nen e 'trɛdanɔn 'le tin "baa be e 'bɔ. Bali nen e 'trɛ 'lee la 'lee jemie 'lee 'yi pɛɛnɔn dre be, 'ka "po sɔnɔn "wł -e 'ka bɔ.»

⁸ Bali -le 'pasiazan "flizan sɔnɔnla -a tɛdɛ -sru "nyian, te yaa ve 'nan: «Babilɔn -nan -nyan. Babilɔn -dan nen e -tɔ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'jinɔn man -sa -a 'nan 'o 'si Bali -sru "be, -a -nan -nyan.»

⁹ En Bali -le 'pasiazan yaagazan sɔnɔnla -a "flizan -sru "nyian, te yaa ve wei 'plɛblɛ 'ji 'nan: «Min oo min nen 'e "po sɔnɔnla -wi nen waa min yiba dre be -a wł en yaa 'bɔ be, Bali 'wł "nen -kɔnɔnman -a san lɛ. Min nen 'e "po sɔnɔnla -a min yiba 'bɔ wł en yaa 'bɔ be, Bali 'wł "nen -kɔnɔnman "nyian -a san lɛ. En "nyian be min nen e plɔ 'pla 'e nyɛnɔn da, -te 'be "cɛɛ dł yaa 'pla 'e 'pɛ -man be, Bali 'wł "nen -kɔnɔnman -a san lɛ. ¹⁰ Bali nyran -ble minnun zıe o va 'plɛblɛ. O -taa 'o yra yłɛ -włıdł 'tɛ 'va. -kɔlɛ nen e 'lɛ "sia be e -kɔan "va. Bali -le 'pasianɔn 'saun nen laji be 'lee Bali -le 'bla yıe man nen 'wł zıe e dra. ¹¹ O -taa 'o yra yłɛ bodrun funnin 'tɛ zıe -a va, te -a -koei "ko laji 'li 'trılıi. En -wee yra ydł 'leda "ka "dł.»

¹² 'Wł zıe -yee "wɛan nen e ya "le Bali -le minnun -pɔan 'e 'bɔ. Te 'o 'ta wıladł Bali -le -pei da 'le 'tɔ dł, en te -wee yi -tɛradł Zozi da 'le 'e 'tɔ dł!

¹³ "Bε -sru en an wei -tu 'man laji. E 'nan 'mɛn 'nan: «'I 'wł 'guɛ -a crɛn -tɛ! Minnun nen o -fu yi -tɛranan Min-

san da en minnun o tɛɛ be, 'be nen 'guɛ tu nen Bali -le -fɛa dra -wee ve -a be 'e 'bɔ.»

En Bali lei 'saun -a 'vł "nyian 'nan: «'Wł 'kpa, o "flian 'wee 'nyranman 'padł -a, kɔk 'wł "yinun nen waa dre be, -a "nen "blıdł 'bɔ.»

Bali 'trɛdanɔn 'le tin 'badł pou 'siala 'kɔ?

¹⁴ "Bε -sru en an "lolu -koei 'fuvu 'ył laji. Fɛ -tu a 'e -nyrandł "lolu -koei zıe -a da, e ya "le Blamin -pł -le 'wł 'zu. -Siga kle "a 'e wıdł -a -wulo -man, en fɛ -tu nen o 'saa -tɛa "a "be e ya -yrɔ. Fɛ zıe -a 'lɛ a "man 'kpa tıglı. ¹⁵ -A -nan nen Bali -le 'pasianɔn nen laji be -a -tu 'bɔla Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ji, en e paan 'kpa 'plɛblɛ min nen 'e -nyrandł "lolu -koei "da be -yrɛ. Yaa 'vł 'nan: «'I 'yie 'saa 'tɛvɛ 'si -e 'i 'saa 'tɛdł 'sia! 'Saa 'tɛ tu 'bɔ, kɔk 'saa pɛɛnɔn tran 'trɛda.» ¹⁶ -A -nan nen min nen 'e -nyrandł "lolu -koei "da be, e 'trɛda 'saa pɛɛnɔn 'tɛ.

¹⁷ "Bε -sru en -a pee 'bɔla "nyian Bali -pan 'kɔn 'bɔ nen laji be, -a -ji. 'Saa 'tɛvɛ nen -a 'lɛ a "man 'kpa be -a -tu a "nyian -yee 'bɔ.

¹⁸ En Bali -le 'pasianɔn 'bɔ nen laji be, -a -tu nen -te e 'wł 'vł 'tɛ lɛ yaa dra be, e 'si Bali -pan 'dave va zia. E paan 'kpa 'plɛblɛ Bali -le 'pasiazan nen 'saa 'tɛvɛ 'lɛ 'lɛa a -yrɔ "be -yrɛ. Yaa 'vł 'nan: «'I 'yie 'saa 'tɛvɛ 'si -e 'i rezɛn 'blu "cɛɛndł 'sia! Kɔk rezɛn yiba pɛɛnɔn nen rezɛn fei be o 'blu tran.» ¹⁹ -A -nan nen Bali -le 'pasiazan zıe e rezɛn yiba pɛɛnɔn 'bɔ 'nan. En yaa -sen fenan nen o rezɛn "blo "be -a -nan. Zı Bali -le nyran -blıdł -taa "dre lɛ zıe. ²⁰ O -taa "minnun -tɛɛlɛ -e 'o o pɔlɛ "bu. O nyɛn "yro "le 'yi ba -le 'wł 'zu. E -ko -trılıi e bɔa kilo -ya yaaga da, en -a klu trıdł bɔa -mɛn lıe -tu.

Bali 'wł "nen "nyranman -kɔnɔnman 'trɛdanɔn lɛ 'kɔ?

15 "Bε -sru en an 'lɛbo "fɔ wł -dan 'ył "nyian laji. An Bali -le 'pasianɔn 'sɔravlı 'ył. Bali o 'pla 'nan -wɛɛ 'wł "nen "nyranman -kɔnɔnman 'trɛdanɔn lɛ. -A -tu 'yee ve -kɔnɔnman, "be -sru -e -a -tu 'e 'yee ve -kɔnɔn. Bali -le nyran -blıdł -nyranman 'leda nen zıe.

² En an fɛ -tu nen e ya "le jemie -le 'wł 'zu be -a 'ył "nyian. 'Pian e ya 'e siadł "da, en 'tɛ a "va. En "nyian be, an minnun 'ył. Minnun zıe -wɛɛ 'ka 'o "po -sɔnɔnla -wi nen waa min yiba dre be -a wł dł, en -wɛɛ 'ka 'o "po -sɔnɔnla -a min yiba 'bɔ 'wł dł, en -wɛɛ 'ka -wi 'bɔ 'tɔ 'crɛn -tɛlɛ 'o man dł, en -wɛɛ 'ka "nyian -wi 'bɔ 'tɔ 'crɛn 'fluba 'włɛ 'tudɔ -tɛlɛ 'e cin da, -e 'o 'pla 'o man dł. O ya 'o 'tɔdł jemie 'bɔ da lou. Bali "dre "fɔ "dave nen e ya "le -gɔɛdł -le 'wł 'zu be, -a -nɔn o pɛɛnɔn lɛ. ³ En o "dre "nen Moizi nen Bali 'suzan 'a be yaa 'pa be, -a -fɔdł 'sia. "Dre zıe e ya "nyian Bali -le 'bla 'le "dre "a. Waa -fɔa 'nan:

«Bali, yıe cı 'ku 'san -a,
en 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san nen 'yia,
'i dre 'włnun a -dandan,
en o ya 'lɛbo "fɔ włnun -a.
Yıe cı 'ku 'san -a
en 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san nen 'yia.
-Si tıglı nen yia -kɔnɔnman minnun lɛ,
en -yɛɛ cı -a 'kpa -a.

Yie ci mingcōnneŋ -a
 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn da.
 4-Tɛ 'ka 'klanman 'i 'lɔ dɪ?
 ɛn -tɛ 'ka 'i 'tɔ -dan 've dɪ?
 -A san "ka "fo "dɪ.
 Kɔk yie ci 'saun 'i -tɔwli.
 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji 'nɔn
 'o "po -sɔnmlan 'i 'wlu -e 'wei bɔ.
 Kɔk o -taa -a -tɔɛ 'nan
 'wɔnɔn nɛn o ci tɔglɛ bɛ,
 -nyrɛn yia dra.»

5 "Bɛ -sru, ɛn an Bali -pan 'kɔn 'yɪ 'e 'lɛ 'sɔdɪ laji, tɛ
 -tandan yra 'e -trɔɔdɪ fɛnan 'saunzaun 'kpa -nan. 6 ɛn
 Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, an o 'sɔravli 'yɪ bɔlanan
 -tandan zɛ -a -ji. -Wɛɛ "ta -daa 'wɪ "nɛn "tɔdɪ 'sɔravli
 -kɔkɔlɛ 'trɛda 'nɔn lɛ 'gɔ. Sɔ 'fuvu 'yɪrɪrɪ nɛn 'e wɔdɪ o
 da, ɛn -tɛn 'kɔlɛ nɛn e ya -siga -a bɛ, -a 'bɔ nɛn 'e 'tɔdɪ o
 kugu da. 7 -A -nan nɛn fɛnɔn sinjɛn nɛn Bali 'lɛ bɛ, -a
 -tu -siga 'kulenɛnnun -nɔn Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli 'bɔ
 lɛ. Yaa -nɔn o pɛɛnɔn lɛ 'sɔravli. ɛn 'kulenɛnnun zɛ, Bali
 nɛn -a yie a "man 'li 'trilii bɛ, -yee nyran -blɪdɪ nɛn -a
 pɛɛnɔn 'ji. 8 'Nun tɔkɔn ɛn Bali -le 'plɛblɛ 'lee -yee -dan -le
 "wɛan bɛ, 'tɛ -goɛi Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ci 'si. -Tɛ Bali -le
 'pasianɔn 'sɔravli zɛ wa'a tian 'cɛnɛ 'wɪ "nɛn -kɔkɔndɪ
 man 'trɛdanɔn lɛ dɛ, min -tu 'ka 'kɔlaman -e 'e -wla Bali
 -pan 'kɔn 'bɔ 'ji dɪ.

Bali -le 'pasianɔn 'sɔravli 'wɪ "nɛn kɔkɔn 'trɛdanɔn lɛ

16 -A -nan nɛn an wei 'plɛblɛ 'tɔ 'man. Wei zɛ e wɪ
 Bali -pan 'kɔn 'bɔ 'ji, ɛn yaa 'vɪ Bali -le 'pasianɔn
 'sɔravli "lɛ 'nan: «'Ka 'ku Bali -le nyran -blɪdɪ 'sɔravli
 "nɛn 'kulenɛnnun -ji 'labɛ -a -sran 'trɛda.»
 2 Bali -le 'pasiazan tɛdɛ -ku ɛn e 'yee 'kulenɛn 'wun
 sɔkɔn 'trɛda. -A -nan nɛn mlɔnnun -sɛn minnɔn nɛn -wi
 'tɔ 'cɛn plɔ a o man ɛn 'o "po -sɔnmlan -wi zɛ -a min
 yiba 'wlu -e 'o bɔ bɛ o man. Mlɔnnun zɛ o ya "wɪdɪ
 'kpa ɛn o ya "nyian 'o 'lɛ 'sidɪ.
 3 "Bɛ -sru ɛn -a "flizan 'ku, e 'yee vɛ -wun sɔkɔn jemie
 -va. Jemie zɛ e 'nyin "lɛ 'nan min -kadɪ nyɛn -le 'wɪ 'zɔ.
 -A -nan nɛn fɛnɔn pɛɛnɔn nɛn "va tɛ o yie a "man "bɛ, o
 kaa.

4 "Bɛ -sru -a yaagazan 'ku, ɛn e 'yee vɛ -wun sɔkɔn 'yi
 banun 'lee 'yi kunun va. -A -nan nɛn o pɛɛnɔn lila nyɛn
 -a. 5 ɛn Bali -le 'pasiazan nɛn -tɛ e 'wɪ 'vɪ 'yi lɛ yaa dra
 bɛ, maan wei 'man. Yaa 'vɪ 'nan:

«Bali, yie ci Bali -a,
 ɛn i ya -nan 'li 'e 'cɛn,
 ɛn yie ci 'saun.
 'Yie 'wɪ "nɛn -kɔkɔndɪ minnɔn lɛ bɛ,
 e ya 'e 'nɔn da.

6 Kɔk o 'yie minnɔn tɛɛ
 ɛn wei 'lɛ 'wei vɔnɔn tɛɛ,
 -yee "wɛan o tɛɛ nɛn yia 'wu bɛ,
 yia drɛ 'e nɔn da.» 7 ɛn an wei -tu 'man, e 'si Bali -pan
 'dave va zia. Wei zɛ e 'nan:

«'Ku "tɪ Bali,
 yie ci 'ku 'san -a,
 ɛn yie ci 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san -a,

ɛn 'yie tin -tɛdɪ min da bɛ,
 'wɪ 'kpa, e ya 'e 'nɔn da.»

8 "Bɛ -sru Bali -le 'pasiazan sinjɛnɔn -ku, ɛn e 'yee
 'kulenɛn -wun sɔkɔn yidɛ da. 'Nun tɔkɔn Bali 'plɛblɛ 'nɔn
 yidɛ lɛ 'nan -yee 'bidɪ 'e minnɔn 'tɛ 'blɪ. 9 -A -nan nɛn
 yidɛ 'bidɪ 'sia 'kpa 'plɛblɛ, ɛn e minnɔn 'tɛ 'blɪdɪ 'sia. Bali
 'bɔ nɛn -yɛɛ ci 'wɪ "nɛn -kɔkɔnnan minnɔn lɛ 'e 'bɔ 'a bɛ,
 waa 'sɔrɔndɪ 'sia, 'pian wa'a 'silɛ 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man -e
 'o Bali 'tɔ -dan vɪ dɪ.

10 "Bɛ -sru Bali -le 'pasiazan 'sooluzan 'ku, ɛn e 'yee
 'kulenɛn 'wun sɔkɔn -wi nɛn waa min yiba drɛ bɛ -yee
 mingcōnneŋ pɛin -da. 'Nun tɔkɔn klun -trɔɔ -wi 'bɔ 'lɛ
 mingcōnneŋ trɛda "fo. ɛn minnɔn 'o yra yɪdɪ 'sia 'wɪdɪ
 tɛ o 'shɛ wɔuman 'o nɛn man. 11 Mlɔnnun nɛn o -sɛn o
 man bɛ, 'lee yra nɛn o ci -a yɔnan -wɪdɪ "bɛ -yee "wɛan
 o Bali nɛn laji lou "bɛ -a "sɔrɔndɪ 'sia. 'Pian wa'a 'o 'pɛ
 'silɛ 'o drɛ wɪ -wɪdɪnɔn -sru "dɪ.

12 "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan 'shɛɛduzan -ku, ɛn e
 'yee 'kulenɛn 'wun sɔkɔn 'yi -dan nɛn waa laabo Efra bɛ
 -a da. 'Nun tɔkɔn 'yi zɛ 'e bee "ji, 'nan -e mingcōnneŋ
 nɛn o "sia yidɛ wɪuan "nan 'zia bɛ -wee -si 'e 'lɛ 'su. 13 ɛn
 an fɛ -wɪdɪ yaaga 'yɪ. O ya "lɛ 'nan yolunɔn -le 'wɪ 'zɔ.
 -A -tu 'bɔla -mlɛngan -dan 'lɛ, ɛn -a -tu 'bɔla -wi nɛn
 waa min yiba drɛ bɛ -a 'lɛ, ɛn -a -tu 'bɔla min nɛn e 'wlu
 -sɛn tɛ yaa vɛ 'nan 'e ya Bali 'lewei vɔnan bɛ -a 'lɛ.

14 -Yɪ -wɪdɪnɔn nɛn o 'lɛbo "fɔ wɔnɔn dra bɛ o 'bɔ nɛn.
 O yaaga zɛ o -ku 'trɛda mingcōnneŋ cin yɪlɛ 'nan -e
 'o 'man wɔu -kuli -tandɪ da. -Kuli zɛ waa -taan Bali
 man, yi -dan nɛn 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -a 'pla bɛ -a
 da.

15 'Ka 'ci 'nɔn 'wɪ nɛn Minsan -a 'vɪ bɛ -a da. Yaa 'vɪ
 'nan: «'Mɛn -tadɪ dra kligli. E dra "lɛ crinzan -le vɛ 'zɔ,
 ma'an yi paa dɪ. Min nɛn -a yie 'fu "man ɛn 'e 'man wɔu
 bɛ, Bali -le -fɛa a -a san man. 'Pian min nɛn ya'a 'e 'man
 wɔulɛ dɛ, an bɔa "man 'e plɪdɪ, -e 'yra 'e san -tɛ min
 pɛɛnɔn yie man.»

16 -Yɪ -wɪdɪ yaaga zɛ o 'trɛda mingcōnneŋ cin 'yɪ
 fɛnan nɛn waa laabo Ebre wei -ji «'Armajɛdɔn» bɛ -a
 -nan.

17 "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan 'sɔravli 'ku, ɛn e
 'yee 'kulenɛn 'wun sɔkɔn fɛnan 'wein nɛn labli 'lee 'trɛ
 yei "bɛ -a va. 'Nun tɔkɔn an wei 'plɛblɛ 'tɔ 'man Bali -pan
 'kuin. Wei zɛ e 'si Bali -le mingcōnneŋ pɛin -va zia, ɛn
 yaa 'vɪ 'nan: «'Bɛ nɛn 'gɔɛ, e -nyan "mɛn "fo!» 18 ɛn laa
 'e 'wlei -wlei -fɔdɪ 'sia, ɛn laa -paan -klundɪ 'sia, ɛn 'trɛ
 'nyɔkɔndɪ 'sia 'kpa 'plɛblɛ. Zɪ Bali blamin sɔkɔnla 'li 'trɛda
 bɛ, -a suman 'trɛ 'ka tian 'nyɔkɔnɛ dɪ. 19 Babilɔn 'fla -dan
 bɛ, e cɛɛn 'e cin man yaaga. ɛn 'fla pɛɛnɔn nɛn 'trɛda
 bɛ, o -nan -nyan. Bali 'yee nyran -blɪdɪ -ci kɔkɔn Babilɔn
 lɛ 'plɛblɛ, kɔk 'wɪ 'wɪdɪnɔn nɛn yaa drɛ bɛ, -a -cin 'ka
 'sanlɛ "ji "dɪ. 20 'Yi yei 'trɛnɔn pɛɛnɔn saan, ɛn kɔn -tu
 'ka "nyian yɪlɛ 'trɛda dɪ. 21 ɛn lalo 'wɛ -dandan -srandɪ
 'sia 'trɛda. -A 'wɛnɔn cibɛn a -wɪdɪ. -A -tu -kɔlaman e
 bɔa kilo -fuba 'soolu. Lalo nɛn e ci -srannan -wɪdɪ zɛ,
 -yee "wɛan minnɔn Bali "sɔrɔndɪ 'sia.

-Kōnnen pēenōn -wēezan -le 'wł

17 "Bē -sru en Bali -le 'pasianōn 'sōravli "nen 'ku-
lenennun a -włō "bē, -a -tu -ta 'wł tin 'balē 'men. E
'nan: «'Wł nen e -taa "bōlē Babilōn man bē, 'i 'ta -e 'an
-kōn 'yīē! 'Fla zīē e ya 'e 'tōdī 'yī -dandannun "srōn, en e
dre -kōnnen pēenōn -wēezan 'a. ² Mingōnnennun
pēenōn nen 'trēda bē, o -fō -a -sru. -Yēē -kōnnen -wēēdī
'bō zīē e 'trēda minnun pēenōn 'sianan, en 'o 'fli -nōn
-yrē.»

³ E dre 'mēn "le 'nan nyrin -tēnan nen an cī. En Bali -le
'pasiazan zīē e -ku 'maan "bui "da. An lūmōn -tu 'yū fē
zīē -a -nan. E ya 'e -nyrandī -wi 'tēdēn 'tu da. -Wi zīē -a
-wulo a 'sōravli, en -a 'bei a -fu. 'Tōnūn nen e ya Bali sēē
wudī -a bē, e ya 'e 'crēn -tēdī -wi 'bō man. ⁴ En sō
'tēdēn nen -a 'flē a bē -a 'bō nen lū zī -a da. Min -dan-
dannun da sō nen. -Siga 'lee fēnūn nen -a 'flē a bē, e lū
zīē -a man 'si 'e pēenōn. En -siga 'kulēnēn a -yrō. 'Wł
'wlidūnūn nen yaa dre -kōnnen -wēēdī -a bē e ya 'e fadī
'kulēnēn zīē -a. ⁵ 'Wł 'tu nen -a -cī a 'e kōkōdī bē, e ya 'e
'crēn -tēdī lū zīē -a nyrēnōn da. E ya 'e 'crēn -tēdī 'nan:

Mēēn cī Babilōn -dan a.

Mēēn cī -kōnnen -wēēnōn pēenōn "bū "a.

En mēēn cī 'wł 'wlidī 'tō 'tudu pēenōn "bū "a. ⁶ An lū zīē
-a 'yū Bali -le minnūn nen e o tēē bē o nyēn mlīnnan,
'lee Zōzī -srūnōn nen e o tēē bē o nyēn mlīnnan. En yaa
-tēdī 'sia "le -wēn -le 'wł 'zū. 'Wł zīē yaan 'lēbō "fō 'e ciula
"da.

⁷ -A -nan nen Bali -le 'pasiazan zīē, e 'nan 'mēn 'nan: «-
Mē "le "wēan 'i 'lēbō "fō? Lū nen yīa 'yū 'labē, e ya 'wł
yōkōdī -tu -a, 'pian an -taa -a -cī vūlē 'yīē. En -wi nen -a
-wulo a 'sōravli, en -a 'bei a -fu te lū 'bō a 'e -nyrandī "da
'labē, e ya 'wł yōkōdī -tu -a, 'pian an -taa -a -cī vūlē 'yīē.
⁸ -Wi nen i 'sia -a yūnan 'gūē, 'li te e ya, 'pian 'bē nen 'gūē
e "ka "nyian dī. Yī -tu bōā "bē, -wi zīē e bōāla -klu nen -a
'lēda "ka "dīē -a jī, -e Bali 'e -nan -nyan "fo. Tū zīē -a
man bē, minnūn nen Bali 'ka o 'tō 'crēn -tēlē 'yēē min
'belī 'flubā 'jī 'vāā en e 'trē dre dīē, -wi zīē -a yūdī o 'lēbō
-fōā. Kōkō -wi zīē, 'li te e ya, 'pian 'bē nen 'gūē e "ka
'nyian dī.

⁹ 'Wł 'tōdī -a nen min -kōlaman 'wł zīē -a -cī mandī -a.
-A -wulo 'sōravli "nen yīa 'yū 'labē, kōn 'sōravli "nen lū
'bō cī 'e -nyrandī "da "bē -nyrēn. Pōkōnūn zīē o ya "le
mingōnnēn 'sōravli "le 'wł 'zū. ¹⁰ Mingōnnennun zīē o
'soolū yīē 'ka "nyian "man "dī. 'Pian -a -tu a mingōnnēn
-blūnan cēēgū yī -a, en -a -tu 'ka tian 'talē dī. -Te e -ta bē,
ya'a mingōnnēn -blē tū "kaga 'wlu dī. ¹¹ -Wi 'bō nen, e
ya 'li, 'pian 'bē nen 'gūē e "ka "nyian dīē, -yēē -taa
'mingōnnēn 'sōrazan 'a, -e Bali 'e -nan -nyan "fo. -Wi zīē
e ya 'nyian mingōnnēn 'sōravlinōn 'bō 'va.

¹² 'Bei 'fu nen yīa 'yū bē, mingōnnēn -fu nen wāā. 'Pian
wā'a tian mingōnnēn -blūdī 'silēā dī. Bali -taa -a -si -nōn-
lē -wlē 'nan 'o mingōnnēn -blū 'o 'vāē -wi bē wāā tū
'wēnnēn 'a. E bōā 'lēri -tū. ¹³ Mingōnnennun zīē 'wł
-tūwli "cīn a o pēenōn 'jī. O 'wēē -kōladī 'lee 'wēē 'plēblē
'pā -wi zīē -yēē vē da. ¹⁴ En o -ku -kūlī -tōlē Bali -le 'blā
man. 'Pian Bali -le 'blā o klī, kōkō -yēē cī minsannun da
Mīnsan -a, en -yēē cī mingōnnennun da mingōnnēn -a.

Minnun nen Bali -le 'blā o laabu en e o 'si "va 'yēē vē -a
bē, -wēē -taa mingōnnennun 'klūlē 'o 'vāē Bali -le 'blā
'a.»

¹⁵ "Bē -sru en Bali -le 'pasiazan zīē, yāā 'vū 'mēn "nyian
'nan: «'l 'yī -dandannun 'yū, te -kōnnen pēenōn -wēezan
a 'e -nyrandī -a "srōn. 'Yīnūn zīē -wēē cī "le 'lēglōn
pēenōn 'jī minnūn -le 'wł 'zū, 'lee minnūn nen o wei
-tudu pēenōn -fōā "bē -wēē 'wł 'zū.

¹⁶ En 'bei 'fu nen yīa 'yū bē, 'o 'vāē -wi -a, o -taa 'nanlē
-kōnnen pēenōn -wēezan 'bō man. O -taa fē pēenōn
'koolē "man -e 'o 'tūl 'e plūdī. O -taa lū 'bō 'blūlē, -e 'o
-nyranman 'tē 'blū. -A fē -tū 'ka 'fo 'fo "dī. ¹⁷ 'Wł pēenōn
nen o -taa -a drelē bē, Bali 'bō 'bē 'cīn -tōā "o jī, 'nan -e
'wł nen yāā 'plā 'e 'cēn bē 'e 'lē kōkō.

¹⁸ En lūmōn nen yīa 'yū bē, Babilōn 'flā -dan 'bō nen.
-Yēē 'trēda mingōnnennun pēenōn "pāāā.»

-Kōnnen pēenōn -wēezan -nan -nyan wł

18 "Bē -sru en an Bali -le 'pasiazan pēē 'yū, te e ya
'sinan lajī. E ya 'plēblē 'kpa, en -yēē 'tē 'san 'trēda
'si "fo. ² E pāān 'kpa 'plēblē -a vūdī -a 'nan:

«Babilōn -nan -nyan.

Babilōn 'flā -dan bē,

-a -nan -nyan.

E dre -yū -wlidūnūn flā -a.

-Yū -wlidī 'tō 'tudu pēenōn -nyēanlā 'nan nūn.

"Lōman 'tō 'tudu pēenōn nen o 'ka 'saun Bali 'lē dī,

en minnūn 'ka o yē 'yī "dīē,

o ya -nan nūn.

[-Wi -tudu pēenōn nen

o 'ka 'saun Bali 'lē dī,

en minnūn 'ka o yē 'yī "dīē,

o ya -nan nūn.]

³ 'lēglōn pēenōn 'jī minnūn

Babilōn 'flā 'le -wēn mlīn 'e 'ciula "da.

-Yēē cī 'nan

e o pēenōn wēē 'kōnnēn -a.

En "nyian bē

'trēda mingōnnennun -fō -a -sru,

en o 'wł 'wlidī "tūwli zīē -a dre.

En 'flē 'tannōn nen 'trēda bē,

o dre fēnōn 'a,

Babilōn 'flā yūfē a "kaga "le "wēan.»

⁴ "Bē -sru en an wei pēē 'man lajī. Wei zīē yāā 'vū 'nan:

«'Mēn minnūn,

'ka 'si Babilōn 'flā!

'Ka 'si 'nan nūn,

-e -yēē 'wł 'wlidī 'e vūlē e bāā 'ka man dī,

"kōkō 'wł nen e -taa "bōlē "man "bē,

e 'bō 'ka man.

⁵ 'Flā zīē -yēē 'wł 'wlidī a "kaga,

e bōā labli man.

-Yēē 'wł 'wlidūnūn 'bō zīē

-a -cīn -trōā Bali jī.

⁶ 'Wlūnūn nen yāā dre minnūn lē bē,

'mēn 'pasianōn "o "dra "nyian -yēē "lē.

Wāā 'lējī bōāā 'e 'pā -a "flī.

'Kulēnēn nen e 'wł 'wlidī 'fa 'a

en yaa -nɔn minnun lɛ bɛ,
 waa faa 'e 'pa -a 'fli
 -e 'o -nɔn -yee 'lɛ.
 7 'Fla zɪɛ,
 zɪ 'e 'tɔ 'wɪdɪ 'yɪ 'yi
 en e fɛ yɪdɪ 'yɪ 'yi "bɛ,
 -a da nɛn o 'tɛ "paa "da,
 en -a da nɛn waa ta dra -trɔdɔ.
 Yaa 'vɪ 'e 'fli man 'nan,
 e ya mingɔnnɛn -blɪnan,
 en -kɔnnɛn 'ka 'kalɛ 'e da dɪ,
 en 'e 'ta 'ka 'li 'dra -trɔdɔ "fo "dɪ.
 8 'Wɪ nɛn yaa 'vɪ zɪɛ -yee "wɛan bɛ,
 'wɪnɪn nɛn o -taa "bɔlɛ "man
 yi -towli "cɛ 'wɪlɪ bɛ -nyrɛn 'gu,
 -cɛ bɔdɪ a -tu,
 en ta dɛdɪ -trɔdɔ a -tu,
 en dra -tɛdɪ a -tu.
 En 'tɛ 'bɛ -taa -a -nan -nyanlɛ.
 Kɔɔ Minsan Bali nɛn e tin -tɛ "da "bɛ,
 e ya 'plɛblɛ.»

9 'Tɛda mingɔnnɛnnun nɛn o -fɔ -a -sru, en -yee 'wɪ
 'wɪdɪ zɪɛ "o dre, en "o fɛ yɪdɪ 'yɪ "yi "bɛ, 'wɪ -taa 'nanlɛ o
 man. Tu nɛn o 'fla zɪɛ -a -yee 'tɛ 'blɪnan bɛ, -a -nan nɛn
 'wɪ 'nandɪ "siala o man. 10 'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a
 man bɛ, e o -tɛa "klan -a, -yee "wɛan wa'a -kɔlaman -e
 'o -pli "man "kogo dɪ. 'Pian o -fo -kɔɔbɪlɪ te o -paanman.
 Waa ve 'nan:

«Babilɔn 'fla -dan,
 'wɪ 'bɔ 'i man,
 'wɪ 'bɔ 'i man.
 Tu "wɛnnɛn "cɛ 'wɪlɪ nɛn
 Bali cɛɛn 'wɪ "nɛn -kɔɔndɪ man 'yɪɛ.»

11 'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, -yee "wɛan
 'flɛ 'tannɔn 'wɔɔdɪ "siala, kɔɔ min 'ka "nyian -wee 'flɛ
 'lɔa dɪ. 12 -Wee 'flɛnɪn 'bɔ nɛn 'gu: -siga fɛnɪn 'lee "lala
 fɛnɪn, 'lee -kɔlɛnɪn nɛn o 'flɛ "mlɪan -siga da bɛ, 'lee
 mingɔnnɛnnun da sɔnɪn, 'lee yiba "nɛn -a 'flɛ cɪ bɛ, 'lee
 -fɪ 'shɛ fɛnɪn, 'lee -bulalɛ fɛnɪn, 'lee -kɔlɛ 'kpagba,
 13 'lee -lazigɔ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn, 'lee rɛzɛn -wɛn, 'lee
 'nyrɔn, 'lee -fari puu, 'lee fei fɛ 'wɛlɛnɪn, 'lee trinɪn, 'lee
 'blanɪn, 'lee -sɪnɪn, 'lee odronɪn, 'lee nɔɔannɪn.

14 Yiba "bɛ 'wɛlɛ 'trandɪ pɛɛnɔn nɛn yaa 'yɪ 'yi "bɛ, -a
 -nan -nyan. En -a yɪfɛnɪn pɛɛnɔn bɛ, o 'san -yrɔ, wa'a
 "nyian taa "fo "dɪ.

15 'Flɛ 'tannɔn nɛn o dre fɛnɔn 'a Babilɔn 'fla 'le "wɛan
 bɛ, 'wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, e o -tɛa "klan
 -a, -yee "wɛan wa'a 'kɔlaman -e 'o -pli "man "kogo dɪ.
 'Pian o -fo -kɔɔbɪlɪ te o -wua. 16 Waa 've 'nan:

«Babilɔn 'fla -dan,
 'wɪ 'bɔ 'i man,
 'wɪ 'bɔ 'i man.
 'I man a 'e 'padɪ
 "nɛn mingɔnnɛnnun da sɔnɪn -a
 'lee -siga fɛnɪn 'lee -kɔlɛnɪn nɛn
 o 'flɛ "mlɪan -siga da bɛ -a.
 17 En tu "wɛnnɛn 'wɪlɪ nɛn
 Bali -a pɛɛnɔn zɪɛ -a -nan -nyan.

E bɔa 'lɛri -tu.»

'Wɪ nɛn e -taa "bɔlɛ 'fla zɪɛ -a man bɛ, -yee "wɛan -kɪu
 -dandan -fɔnɔn 'lee minnun nɛn o "ta 'ta wo en o ya
 -kɪu 'bɔ 'ji bɛ, 'lee minnun nɛn o 'nyranman "paa -kɪu
 'bɔ 'ji bɛ, 'lee minnun nɛn o 'wee -blɪfɛ ye 'yi yɪɛ da bɛ, o
 pɛɛnɔn 'fu -kɔɔbɪlɪ. 18 Zɪ 'fla zɪɛ e ya -blɪnan, en waa 'tɛ
 -goei 'yɪ bɛ, en o pɛɛnɔn -a vɪdɪ 'sia 'wɪ 'nanmandɪ -a
 'nan: «Babilɔn 'fla -dan, 'i yra "nɛn 'fla 'ka yɪlɛ 'tɛda 'li
 "fo "dɪ.» 19 O 'trɛ 'wi 'o da, te o -wua 'wɪ 'nanmandɪ -a.

Waa ve 'nan:
 «Babilɔn 'fla -dan,
 'wɪ 'bɔ 'i man,
 'wɪ 'bɔ 'i man.
 Minnun pɛɛnɔn nɛn
 'wee -kɪu -dandannun a 'yi yɪɛ da bɛ
 o dre fɛnɔn 'a,
 'i yɪfɛ a "kaga "le "wɛan.
 Tu "wɛnnɛn "cɛ 'wɪlɪ nɛn
 Bali cɛɛn 'wɪ "nɛn -kɔɔndɪ man 'yɪɛ.

20 'Pian kaa nɛn ka cɪ laji bɛ,
 'lee kaa nɛn
 ka cɪ Bali -le minnun -a bɛ,
 'lee kaa nɛn
 ka cɪ Zozi -le 'pasianɔn 'a bɛ,
 'lee kaa nɛn
 ka cɪ Bali 'lewei vɪnɔn 'a bɛ,
 'ka 'ci 'e "nran!
 Kɔɔ Bali 'wɪ "nɛn kɔɔn Babilɔn 'fla -dan lɛ,
 'wɪ nɛn yaa dre 'cɛɛ bɛ -yee "wɛan.»

21 -A -nan nɛn Bali -le 'pasiazan -tu nɛn e ya 'plɛblɛ
 'kpa bɛ, e -kɔlɛbu -dan 'kpa 'sia en yaa tuu jemie -va, en
 yaa 'vɪ 'nan:

«Zɪ Babilɔn 'fla -dan bɛ
 o -taa -a tuulɛ zɪɛ,
 te wa'a "nyian -a ye 'li "fo "dɪ.
 22 Wa'a "nyian "dre "fɔ "da "fɛnɪn -cin 'wɪdɪ maan
 -nan 'li "fo "dɪ,
 en wa'a "nyian "dre maan
 -nan 'li "fo "dɪ.

Wa'a bla bɪnɔn 'ye
 'nan 'li "fo "dɪ,
 en wa'a "nyian fɛ -sɔndɪ -cin 'wɪdɪ maan
 -nan 'li "fo "dɪ.

23 Wa'a "nyian -kannɛn 'san ye
 -nan 'li "fo "dɪ,
 en lɪ 'pa "fɛdɪnɪn 'ka "nyian -kɔɔn
 -nan 'li "fo "dɪ.

Fɛ -le "wɛan nɛn 'wɪ zɪɛ e 'bɔ 'i man bɛ,
 -nyrɛn 'nan:
 'Yie 'flɛ 'tannɔn 'tɔ bɛ wɪ 'trɛ 'guɛ -a da.
 'Yie -dravia wɪnɪn dɛdɪ -a nɛn
 i 'tɛda minnun pɛɛnɔn see paa.

24 Babilɔn 'fla -dan,
 yɪɛ Bali 'lewei vɪnɔn tɛɛ,
 en yɪɛ Bali -le minnun tɛɛ.
 En "nyian bɛ minnun pɛɛnɔn nɛn
 minnun o tɛɛ bɛ,
 yɪɛ -maan en e dre.

'Wl zle -yee "wëan nen
Bali 'wl "nen כֹּכַח 'yie.»

Ci "nrandt -dan dre laji

19 "Bë -sru en an wei -tu 'man laji 'pleble 'kpa. E wlu
"le 'nan min "kaga 'bë ci -a vnan 'nan:

«-Kaa Bali 't "yi "v!»

-Kaa "t Bali 'b

'bë ci min 'sizan 'wl 'ji -a,

't -dan a -yee vë -a,

en 'pleble pëenon a -yee vë -a.

²-Yee tin -tëdt min da a 'e 'nchan da,

en e ya 'wl tigl da.

E 'wl "nen כֹּכַח Babilon 'fla -dan nen

e dre -kannnen pëenon -wëezan 'a bë -yë.

Lmön zle -yë 'trëda srë 'yee 'wlnun nen

yaa dra bë -a.

Bali -le 'nyranman 'panon nen

e o tëë bë,

-a 't 'ji nen Bali 'wl "nen כֹּכַח -yë.»³ En waa 'vl "nyian
'nan:

«-Kaa Bali 't "yi "v!»

Babilon 'fla -dan zle,

e ya 'të 'blnan.

-A 'të -koei wuanla 'li 'trilii.»

⁴-A -nan nen min cejenun -y -tu 'wle sinjen 'lee fë-
nun sinjen bë, o "po כֹּכַח Bali -le mingönnnen pein 'lë, en
o Bali 'b. Waa 'vl 'nan:

«Amen! -Kaa Bali 't "yi "v!»

⁵ En wei -tu 'si Bali -le mingönnnen pein zle -a va zia.

Wei zle yaa 'vl 'nan:

«Ka pëenon nen

ka ci Bali -le 'nyranman 'panon 'a bë,

'lee 'ka pëenon nen

'ka yie "naan Bali man bë,

-e 'e 'sia 'nen "wënnen man

-e 'e bön min ceje da bë,

'ka -cee Bali 't "yi "v!»

⁶ "Bë -sru en an wei -tu 'man "nyian. E wlu "le 'nan min
"kaga 'bë ci -a vnan, en e wlu "nyian "le 'nan 'yi -dan
'bë ci 'yrunan, en e wlu "nyian "le 'nan laa paan 'bë wlu
'pleble. Yaa 'vl 'nan:

«-Kaa Bali 't "yi "v!»

כֹּכַח -kaa san Bali nen

e ci 'pleble pëenon 'san -a bë,

e mingönnnen -bltdt 'sia.

⁷-Kaa ci 'e "nran!

-Kaa -paan ci "nran "dre "födt -a!

-Kaa Bali 't b!

כֹּכַח Bali -le 'bla 'le l 'pa tu 'b,

en -a nan 'b 'e man wu 'va.

⁸ O s "fuvu 'yryryr nen

"tri 'ka "ji "dë -a -nön -yë

'nan -e 'e 'wü 'e da.»⁹ "fuvu zle, -yë ci 'wl tiglunun

nen Bali -le minnun -a dre bë, -a -kön "manvë -a.

⁹ Bali -le 'pasiazan bë, e 'nan 'men 'nan: «'I cren -të
'nan: Minnun nen o o laabu Bali -le 'bla 'le l 'pa "fëdi da

bë, Bali -le -fëa a o man.» En yaa -t "nen "nyian 'nan:
«'Wl zle e ya 'wl tigl 'a, en e 'si Bali 'b 'le.»

¹⁰ 'Nun כֹּכַח en an blula "wlu 'nan -e 'an b. 'Pian e
'nan 'men 'nan: «Te 'i 'wl zle -a dre "fo "dt! Bali nen 'i b!»

כֹּכַח an ya Bali 'suzan 'a "le 'yie 'wl 'zu. En an ya Bali
'suzan 'a "le 'i "bul Zozinön 'le 'wl 'zu. -Wëë ci 'o 'tdt

'wlnun nen Zozi 'a -ci 'si -wle "bë -a da.» 'Wlnun nen

Zozi 'a -ci 'si minnun lë bë, -yë 'ta -töa "o man en o Bali

'lewei ve.

Min -tu a 'e -nyrandt -su 'fuvu da

¹¹ "Bë -sru en an labli 'yl 'e 'lë 'sudt te an -su 'fuvu ye.

Min nen -su zle -a da bë waa laabo yie -trözan 'wl da,

en waa laabo "nyian 'wl tigl drëzan. E tin -tëa "min da

'e 'nchan da, en e -kuli -taan 'e 'nchan da. ¹² -A yie "bia "le

'të 'le 'wl 'zu. -Siga kle "kaga "a 'e wudt -a -wulo -man.

't "tu a 'e 'cren -tëdt "man. Min -tu 'ka 't zle -a töa "fo

"dt, -te ya 'a 'silëa -a 'b 'töwli "a dë. ¹³ Sö nen e ya 'e

'födt nyen -a bë, -a 'bön nen 'e wudt "da. O min 'bön laabo

Bali wei. ¹⁴ -Kuli man 'nön nen laji bë, o yra -a -sru. O ya

-su 'fuvunun da o pëenon, en s "fuvu 'yryryr nen "tri 'ka

"ji "dë, -a 'bön nen o da. ¹⁵ Sën nen -a 'lë a "man "bë, e ya

-a 'le. -A 'bön a nen e 'wl "nen -könman 'leglön pëenon lë.

En -bulalë "tonyryn -a nen e -va -ble o da. E o pölë "bo

"le z minnun rezen pölë "bo bë -yë 'wl 'zu. Zl 'pleble

pëenon 'san Bali -le nyran -bltdt bön "o man zle. ¹⁶ 't

'tu a 'e 'cren -tëdt -yë s da -a "pin "man. Waa cren -të

'nan:

Mingönnennun da mingönnnen,

en minsannun da Minsan.

¹⁷ "Bë -sru en an Bali -le 'pasiazan -tu 'yl "nyian 'e 'tdt

yide yra. E paan 'kpa 'pleble "lomannun nen o -wi -ble

bë -wle. Yaa 'vl -wle 'nan: «Bali fë -dan tön, 'ka 'ta 'ka

cin yl "man! ¹⁸ 'Ka 'ta mingönnennun wi -bl! 'Ka 'ta

'sounjanun tanön wi -bl! 'Ka 'ta 'sounjanun wi -bl! 'Ka

'ta -sunun 'lee minnun nen o -sunun -föa "bë, o wi -bl!

'Ka 'ta minnun pëenon wi -bl! -Te e ya nchan -a oo, en

-te e 'ka nchan -a dl oo, -te e ya min -dan a oo, en -te e

'ka min -dan a dl oo, 'ka 'ta o wi -bl!»

¹⁹ -A -nan nen an -wi bë -a 'yl, en an 'trëda mingön-

nennun 'yl o 'vale waa. O -ta 'wee 'sounjanun -a, 'nan

-e 'o 'kuli -tan min nen 'e -nyrandt -su 'fuvu da bë 'lee

'yë 'sounjanun man. ²⁰ -Wi zle waa 'kun 'o 'vale min

nen e 'wlu -sëan te yaa ve 'nan 'e ya Bali 'lewei vnan bë

waa. 'Wluzan zle e 'lëbo "fö wlnun dre "le z -wi 'b 'a 'vl

-yë "bë -yë 'wl 'zu. Minnun nen -wi 'b 't 'cren plö a o

man en 'o "po -könmlan -wi zle -a min yiba 'wlu -e 'o b

bë, 'wl zle -a drëdt -a nen e o man 'yl. O -wi 'lee 'wluzan

zle o tuu 'të -dan nen -a ta a "le 'yi 'le 'wl 'zu bë -a va te

o yie a "man. 'Të zle e ya -wldt en -köle nen e 'lë "sia bë

e ya "va. ²¹ Min nen -su da bë e o -nyranman tëë sën

nen -a 'lë bë -a. En "lomannun -ta 'kanlë minnun zle o

wi -a.

Zozi Crizi -mlengan -fö -pu 'kuin lë -kpi tu (1.000)

20 "Bë -sru en an Bali -le 'pasiazan 'yl te e ya 'sinan
laji. -Klu nen -a 'leda "ka "dë, -a -lagle 'wle a -yö,

en -bulalæ baa a -yrɔ "nyian. ² E -mlengan bæ -a 'kun, en yaa yru 'nan 'e 'fla baa da læ -kpi tu. -Mlen nen e blamin see paa 'li bæ, -a 'bɔ nen. Waa laabo Bali 'nanmanzan, en waa laabo "nyian Satan. ³ Yaa tuu -klu nen -a 'leda "ka "dɛ -a ji. Yaa -fɔ -ji "da, en yaa -kɔnnen 'pla. Yaa dre zɛ 'nan -e -mlengan 'e vlɛ 'e 'lɛɔn pɛɛnɔn 'ji minnun see "paa "nyian dɛ. E -fo -nan zɛ -trilii -e læ -kpi tu (1.000) 'e 'ci. -Te læ -kpi tu ci bæ, -e 'o "flu tu "wennen 'wlu.

⁴ "Bɛ -sru en an mingɔnnen pɛinnun 'yl. Minnun nen 'o -nyrandɔ pɛinnun zɛ -a da bæ, Bali 'plɛblɛ 'nɔn -wɛ 'nan 'o minnun -le tin 'ba. Minnun nen o -tɔ 'wunun nen Zozi 'a -ci 'si -wɛ "bɛ -a da, en o -tɔ Bali -le 'wɛ -sru "bɛ o 'bɔ nen. Minnun zɛ -wɛ 'ka 'o "po -sɔnɛa -wi zɛ -a wlu -e 'o bɔ dɛ, en -wɛ 'ka 'o "po -sɔnɛa -wi zɛ -a min yiba 'wlu -e 'o bɔ dɛ. En "nyian -wɛ 'ka -wi 'bɔ 'tɔ 'crɛn plɔ 'palɛa 'o nyrenɔn da dɛ, en wa'a 'palɛa "nyian 'o 'pɛ -da dɛ. -Wɛ wluan -kanɔn 'va, en -wɛ mingɔnnen blɔ 'o 'vale Crizi a læ -kpi tu 'bɔ 'wlu. ⁵ 'Pian min -kadɔ -mienun bæ wa'a 'wunɛa -kanɔn 'va dɛ. O -fu zɛ -trilii en læ -kpi tu bæ e -nyan.

Zɛ wluandɔ -kanɔn 'va tɛdɛ dre zɛ. ⁶ Minnun nen wluandɔ -kanɔn 'va tɛdɛ zɛ e dre 'wee vɛ -a bæ, Bali -le -fɛa a o man. -Wɛ cɪ Bali -le minnun -a. Wa'a 'ka "flizan 'wo dɛ. -Wɛ -kɔn Bali 'lee Crizi -pannɔn 'a, en -wɛ mingɔnnen blɛ 'o 'vale Crizi -a læ -kpi -tuwli 'bɔ 'wlu.

⁷ Lɛ -kpi tu zɛ -te e -nyan bæ, o "sia Satan man, ⁸ -e 'e 'ku 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan. E -ko 'trɛda 'lɛɔnɔn see "paalɛ 'nan 'o 'tɛ 'e cin da -e 'o 'ku -kuli man. 'Lɛɔnɔn zɛ o o laabo Go, en o o laabo "nyian Mago. -A -ji minnun a "kaga "le jemie man nyren -le 'wɛ 'zu. ⁹ O fuila "man 'trɛda 'nan -e 'o 'ku minnun nen o cɪ Bali -le vɛ -a bæ o fla si -fɔ. 'Fla zɛ Bali -a ye "yi. -A -nan nen 'tɛ -dan 'si laji en e minnun nen Satan o cin 'yl bæ o -nan -nyan "fo. ¹⁰ "Bɛ -sru en Bali 'nanmanzan nen e minnun see paa bæ, waa tuu 'tɛ -dan nen -a ta a "le 'yi 'le 'wɛ 'zu bæ -a va. 'Tɛ zɛ e ya -wɛlɔ en -kɔɛ nen e 'lɛ "sia bæ e ya "va. 'Tɛ zɛ -a va nen -wi 'lee min nen e 'wlu -sɛan te yaa ve 'nan e ya Bali 'lewei vɛnan bæ o o tuu. Fɛ zɛ -a -nan nen o -fo 'o yra ynan bodrun funnin 'lɛ 'fu 'lɛ man.

Bali yi -tu 'pla 'nan -e 'e 'trɛdanɔn pɛɛnɔn 'le 'wɛ tin 'ba

¹¹ "Bɛ -sru en an mingɔnnen pɛin 'fuvu -dan 'yl, te Bali a 'e -nyrandɔ "da. En Bali 'bɔ 'lɛ bæ an 'trɛ 'lee labli 'yl te o -ko 'sandɔ -a. Wa'a "nyian o yɛ 'li "fo "dɛ. ¹² 'Nun tɔn en minnun nen o -kaa bæ an o yɛdɔ 'sia. -E 'e 'sia 'nen "wennen man, -e 'e bɔ min ceje da bæ, an o pɛɛnɔn 'yl 'o 'tɔdɔ lou Bali -le mingɔnnen pɛin 'bɔ 'lɛ. En 'flubanun nen o dre wunun a 'e 'crɛn -tɛdɔ -ji bæ, Bali -a 'lɛ suu. "Bɛ -sru en Bali 'fluba pɛe 'lɛ 'su, min 'beli 'fluba bæ -nyren. Minnun zɛ o dre wunun nen 'e 'crɛn -tɛdɔ 'fluba 'ji bæ, -a da nen Bali tin -tɛ o da. ¹³ Minnun nen o kaa jemie -va bæ, jemie o bɔɔla bei. Minnun nen o kaa, en o ya -ka 'lɔ bæ, -ka o bɔɔla 'ji. En minnun nen o kaa, o ya -yremo fla bæ, -yremo fla o bɔɔla 'ji. 'Wunun nen o pɛɛnɔn 'tudu -a dre bæ, -a da nen Bali tin -tɛ o da. ¹⁴ "Bɛ -sru en Bali fɛ 'bɔ nen waa laabo -ka bæ 'lee fɛ nen waa laabo -yremo fla bæ o tuu 'tɛ -dan nen -a ta a "le 'yi 'le 'wɛ 'zu bæ -a va.

'Tɛ zɛ -a va nen min -ka "flizan wo. ¹⁵ Min oo min nen -a 'tɔ 'ka yɛ 'e 'crɛn -tɛdɔ Bali -le min 'beli 'fluba zɛ -a -ji dɛ, 'tɛ zɛ -a va nen waa tuu.

Bali 'trɛ -trɛ 'lee labli -trɛ dre

21 "Bɛ -sru en an 'trɛ -trɛ 'lee labli -trɛ 'yl. 'Trɛ tɛdɛ 'lee labli tɛdɛ bæ, "wee "nan -nyan, en jemie -nan -nyan "nyian. ² En an Bali -le 'fla 'saun 'yl 'sinan Bali "srɔn "laji te e -taa. Zeruzalɛm -trɛ bæ -nyren. -A man 'e dreɔ fɛnyian "le zɛ lɔnɔn 'e 'man dra fɛnyian te e ya 'e bɔɛ -pɛnnan 'nan -e 'o cin 'pa bæ -yee 'wɛ 'zu. ³ En an wei 'plɛblɛ 'tu 'man. Wei zɛ e 'si Bali -le mingɔnnen pɛin zɛ -a va zia. Yaa 'vl 'nan: «"Ka 'yɔ! Fɛnan nen Bali -nyɛanla bæ, 'bɛ nen 'gɛ e ya minnun yei. E -fo o va, en o -kɔn -yee minnun -a. Bali 'bɔ -nyɛanla o va en e -kɔn -wee Bali -a. ⁴ Bali 'bɔ 'bɛ -taa "o yɛ 'yi buule. -Kadɔ 'ka "nyian kɔn min man dɛ, en -cɛ 'ka "nyian bɔa min da dɛ, en -wuɔdɔ 'ka "nyian kɔn min man dɛ, en 'wɛ 'nanmandɔ 'ka "nyian kɔn min man dɛ. Kɔɔ 'wunun nen e dra 'e tɛdɛ bæ, 'bɛ yi -ka.»

⁵ -A -nan nen Bali nen 'e -nyrandɔ mingɔnnen pɛin -da bæ, yaa 'vl 'nan: «"Ka 'yɔ! An fɛ pɛɛnɔn dra 'e -trɛ.» En e 'nan 'mɛn 'nan: «'I crɛn -tɛ! Kɔɔ 'wunun pɛɛnɔn zɛ e ya "le min 'e yi -tɛra "da, en e ya 'wɛ tɛɔl 'a.»

⁶ En e 'nan "nyian 'mɛn 'nan: «An cɛɛn -a dreɔ man. Mɛɛn cɪ 'wɛ pɛɛnɔn pou sianan "a, en mɛɛn cɪ 'wɛ pɛɛnɔn 'le 'srannan "a. Min nen 'yi dra -a -tɛa "bɛ, an -taa 'yi 'nɔnɛ -yrɛ. Maan -nɔn -yrɛ 'yi nen e 'belidɔ -nɔn -yrɛ "bɛ -a ba ji. Maan -nɔn -yrɛ 'e "tun, ma'an fɛ -tu sia -yrɔ "fo "dɛ. ⁷ Min nen e 'bɔla -a 'le 'srannan "bɛ, -a san læ nen an "yi zɛ -a dra. Mɛɛn -kɔn -yee Bali -a, en e -kɔn 'mɛn 'nen 'a. ⁸ 'Pian minnun nen o klan 'an -sru 'ta wɔdɔ lɔ bæ, 'lee minnun nen -wee yi -tɛradɔ 'an da 'le 'tɔ bæ, 'lee minnun nen o 'wɛ 'wɛlɔ "dreɔ 'pa 'nyranman -a bæ, 'lee minnun nen o dre min -tɛnɔn 'a bæ, 'lee minnun nen o nyinnan lɔ 'lee 'kɔnɛn -a te wa'a 'o cin 'palɛ dɛ, 'lee minnun nen o 'bui 'fɔ bæ, 'lee minnun nen o -yɔnun -pan bæ, 'lee minnun pɛɛnɔn nen o 'wɛ 'sɛn bæ, 'tɛ -dan nen -a ta a "le 'yi "le 'wɛ 'zu bæ -a va nen Bali 'wɛ "nen -kɔnman -wɛ. 'Tɛ zɛ e ya -wɛlɔ en -kɔɛ nen e 'lɛ "sia bæ e ya "va. -Yɛ cɪ -wee -kadɔ "flizan 'a.»

Zeruzalɛm -trɛ -kɔn 'kɔ?

⁹ "Bɛ -sru en Bali -le 'pasiazan -tu -ta 'an 'va. Bali -le 'pasiazan 'sɔravli "nen 'wɛ "nen -kɔn "vɛ -nyranman a -wɛ 'kulɛnɛn 'sɔravli "ji bæ, o vazan -tu nen. En e 'nan 'mɛn 'nan: «'I -ta -e 'an lɔnɔn nen e -taa "dreɛ Bali -le 'bla nan -a bæ, -a -kɔn 'yɛ.»

¹⁰ E dre 'mɛn "le 'nan nyrin -tɛnan nen an cɪ. En Bali -le 'pasiazan -ku 'maan pɔn loulou 'kpa -tu -win -ji. En e Bali -le 'fla 'saun bæ -a kɔn 'mɛn. Zeruzalɛm 'bɛ cɪ 'sinan Bali "srɔn "laji en e ya -tanen. ¹¹ Bali -le 'tɛ 'san a "da 'e 'sɛndɔ. 'Fla 'bɔ "bia "le 'nan -kɔɛ fɛnyian -tu nen -a 'flɛ a 'kpa tɛɔl bæ -yee 'wɛ 'zu. ¹² 'Fla zɛ e ya 'e 'si -fɔdɔ -kɔn loulou 'kpa -a. En -kɛɛn "a -kɔn 'bɔ man -fu-da 'fiili. Bali -le 'pasiazan a o -tɔdɔ -tudu -kɛɛn "fuda

"fli 'bɔ 'lɛ "nɛn 'e pɛɛnɔn. Izrael kunnin -wulo -fuda "fli "bɛ, 'o 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛɛdɪ -kɛɛinnun 'bɔ man -tudu 'e pɛɛnɔn. ¹³ -Kɛɛin yaaga a yidɛ wluan "nan 'zia, ɛn -a yaaga a yidɛ 'fɔ -nan "va 'zia, ɛn -a yaaga a 'trɛda lou 'zia, ɛn -a yaaga a 'trɛda "trɛ 'zia. ¹⁴ 'Fla 'bɔ man -klɔn bɛ e ya 'e -trɔadɪ -kɔlɛ -tudu -fuda 'fiili "da. -Kɔlɛnun zɪɛ o man bɛ Bali -le 'bla 'le 'pasianɔn 'fuda 'fiili 'bɔ 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛdɪ "man "tudu 'e pɛɛnɔn.

¹⁵ Bali -le 'pasiazan 'bɔ nɛn e cɪ 'wɪ tin 'banan 'mɛn bɛ, fɛ -sunzun drɛ vɛ a -yɔɔ. E ya -siga -a. -A 'bɔ 'a nɛn e "ta -daa 'fla 'bɔ 'sunzun drɛlɛ, ɛn -a 'bɔ 'a nɛn e "ta -daa -klɔn 'bɔ 'lɛɛ -kɛɛinnun -sunzun drɛlɛ. ¹⁶ 'Fla 'bɔ 'pɛ sinjen bɛ, e bɔa 'e cin man 'sɛzɛ. Zɪ yaa -sunzun drɛ bɛ, -a loulou "da 'lɛɛ -a -pɛ sinjen 'bɔ bɛ e ya stad -kɛpi fuda "fli. (Kilo 2.500) ¹⁷ ɛn e 'fla 'bɔ 'sunzun drɛ 'e loulou "da, 'bɛ a kude -yaa tu -fuba sinjen 'wɛ sinjen. (-Menliɛ 35) ¹⁸ 'Fla 'bɔ man -klɔn bɛ e ya 'e drɛdɪ -kɔlɛ fɛnyian -tu nɛn -a 'flɛ a 'kpa tɪglɪ bɛ -a. ɛn 'fla 'bɔ bɛ e ya 'e 'tɔdɪ -siga 'tɛndɛn tɪglɪ 'a. E "bia "lɛ -niannun nɛn e ya "segasɛga 'kpa bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ. ¹⁹ -Kɔlɛ -fuda "fli "nɛn o -klɔn 'bɔ 'pu -fɔ "da "bɛ, o man a 'e 'padɪ -kɔlɛ fɛnyian fɛnyian nɛn -a 'flɛ a 'kpa tɪglɪ bɛ -a. -A tɛdɛ a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Yaspe bɛ -a, ɛn -a "flizan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Safi bɛ -a, ɛn -a yaagazan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Kalzedo bɛ -a, ɛn -a sinjenzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Emero bɛ -a, ²⁰ ɛn -a 'sooluzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Sadoni bɛ -a, ɛn -a 'shɛɛduzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Sadoan bɛ -a, ɛn -a 'sɔravli -zan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Crizoli bɛ -a, ɛn -a 'sɔrazan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Beri bɛ -a, ɛn -a 'sɔrasienzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Topaze bɛ -a, ɛn -a -fuzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Crizopla bɛ -a, ɛn -a -fuda -tuzan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Yasɛn bɛ -a, ɛn -a -fuda "flizan a 'e drɛdɪ -kɔlɛ nɛn waa laabo Ameti bɛ -a. ²¹ -Kɛɛin "fuda 'fiili 'bɔ bɛ o ya 'o drɛdɪ -kɔlɛ fɛnyian -tu nɛn -a 'flɛ "mlian -siga da bɛ -a. -Kɔlɛ -tu "fo "a nɛn -kɛɛin "tu a 'e drɛdɪ. ɛn -si nɛn 'fla 'bɔ yɛi "bɛ, e ya 'e drɛdɪ -siga 'tɛndɛn tɪglɪ 'a. E "bia "lɛ -niannun nɛn e ya "segasɛga bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɪ.

²² Ma'an Bali -pan 'kɔn yɛlɛ 'fla 'bɔ da "fo "dɪ. Kɔɔ Min -san Bali nɛn 'pleblɛ pɛɛnɔn 'san Bali -a bɛ, -yɛɛ cɪ -nan "lɛ Bali -pan 'kɔn 'lɛ 'wɪ 'zɪ, 'o 'valɛ 'yɛɛ 'bla 'a. ²³ 'Fla 'bɔ zɪɛ 'e 'ka 'nan yidɛ 'san 'lɛɛ mlɛn -san nɛn 'o 'ta drɛ 'wein dɪ. Kɔɔ Bali -le 'tɛ 'san 'bɛ ta dra 'wein, ɛn Bali -le 'bla 'bɛ cɪ -yɛɛ -kannɛn -a. ²⁴ 'Fla 'bɔ san 'bɛ 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɛn man dra 'wein. ɛn 'trɛda mingɔnɔnɛn -nɛn -ko 'o yɪfɛnɛn -a -nan nɛn. ²⁵ 'Fla 'bɔ man -kɛɛin -nɛn bɛ, o -fo 'o 'lɛ "suudɪ tu pɛɛnɔn man, kɔɔ -pɛi 'ka 'taan -nan nɛn dɪ. ²⁶ Minnɛn -ko fɛnɛn fɛnyian 'lɛɛ 'o yɪfɛnɛn pɛɛnɔn 'a -nan nɛn. ²⁷ 'Pian fɛ nɛn e ya 'e "tri "tɔdɪ Bali 'lɛ bɛ, ya'a 'ko 'nan nɛn "fo "dɪ. ɛn min nɛn e 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, ya'a 'ko 'nan nɛn "fo "dɪ. ɛn min nɛn e 'wɪ -sɛan "bɛ, ya'a 'ko 'nan nɛn "fo "dɪ. Minnɛn nɛn 'o 'tɔ a 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le min 'beli 'fluba 'ji bɛ -wɛɛ -ko -nan nɛn. Min 'beli 'fluba zɪɛ, Bali -le 'bla 'lɛ vɛ nɛn.

22 "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -a -tu 'yi nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ -a kɔɔn 'mɛn. 'Yi zɪɛ e ya 'e ba -a, ɛn e ya 'e siadɪ "da. E bɔala mingɔnɔnɛn

pɛin nɛn e ya Bali -le vɛ -a ɛn e ya "nyian Bali -le 'bla 'lɛ vɛ -a bɛ -a wɪ. ² ɛn e "yɔ -si nɛn 'fla 'bɔ da bɛ -a yɛi. Yibanun nɛn o 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ, o ya 'o 'tɔdɪ -a 'plo "fli 'bɔ da. Yibanun zɪɛ o baa 'e 'pa -a -fuda "fli 'lɛ man. ɛn mlɛn -tu -ji bɛ o baa 'e 'pa -a -tu. ɛn o 'la 'bɛ 'belidɪ -nɔan 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji minnɛn lɛ. ³ Fɛ -tu 'ka 'kɔan 'fla zɪɛ -a da, tɛ Bali wɛi a 'e pladɪ "man "fo "dɪ.

Mingɔnɔnɛn pɛin nɛn e ya Bali -le vɛ -a, ɛn e ya Bali -le 'bla 'lɛ vɛ -a bɛ, e ya 'e -trɔadɪ 'fla 'bɔ da, tɛ Bali 'sunɔn Bali bɔa. ⁴ O Bali yɛ 'o yidɛ 'a, ɛn -a 'tɔ 'crɛn -kɔan 'e 'tɛdɪ o nyɛnɔn da. ⁵ Wa'a wɛɛman 'nan -kannɛn 'san 'e 'o 'man drɛ 'wein dɪ. ɛn wa'a wɛɛman "nyian 'nan yidɛ 'san 'e 'o 'man drɛ 'wein dɪ. Kɔɔ klun 'ka 'nan dɪ, Minsan Bali 'bɛ o man dra 'wein 'lɛ "wɛan. ɛn o mingɔnɔnɛn -blɛ 'li 'trilii lɛ -fu 'lɛ man.

'Wɪ tɪglɪ, Zozi -taa

⁶ "Bɛ -sru ɛn Bali -le 'pasiazan -a 'vɪ 'mɛn 'nan: «'Wɪ -nɛn pɛɛnɔn zɪɛ e ya 'wɪ tɪglɪ 'a, ɛn e ya "lɛ min 'e yi -tɛra "da. Minsan Bali nɛn e 'yɛɛ lei 'saun 'nɔn 'e 'lɛwɛi vɪnɔn lɛ bɛ, -yɛɛ 'yɛɛ 'pasiazan 'pa 'sia 'nan -e 'e 'wɪ nɛn e -taa "drɛlɛ bɛ -a 'sinan 'pa 'e 'sunɔn lɛ.»

⁷ ɛn Zozi 'e 'nan: «'Ka drɛ "yi! 'An 'ludɪ 'bɔ 'kogo. 'Wɪ -nɛn nɛn o -taa "drɛlɛ ɛn o ya 'o 'crɛn -tɛdɪ 'fluba 'gɛɛ -a -ji bɛ, min oo min nɛn e -tɔ "da "bɛ, Bali -le -fɛa a -a san man.»

⁸ 'An 'bɔ Zan, 'wɪnɛn pɛɛnɔn zɪɛ maan 'man 'an "trɔɔn "a, ɛn maan -nan 'yɪ 'an yidɛ 'a. Zɪ Bali -le 'pasiazan cɛɛn 'wɪnɛn pɛɛnɔn zɪɛ -a -nan -kɔɔndɪ man 'mɛn bɛ, ɛn 'an "po kɔɔn "wɪ 'nan -e 'an bɔ. ⁹ 'Pian e 'nan 'mɛn 'nan: «'Tɛ 'i 'wɪ zɪɛ -a drɛ "fo "dɪ! Bali nɛn 'i bɔ! Kɔɔ an ya Bali 'suzan 'a "lɛ 'yidɛ 'wɪ 'zɪ. ɛn an ya Bali 'suzan 'a "lɛ 'i "buɔ Zozinɔn nɛn o Bali 'lɛwɛi vɛ bɛ -wɛɛ 'wɪ 'zɪ. ɛn an ya Bali 'suzan 'a "lɛ minnɛn nɛn o ya 'o 'tɔdɪ 'wɪnɛn nɛn 'fluba 'gɛɛ -a -ji bɛ -a da bɛ -wɛɛ 'wɪ 'zɪ.»

¹⁰ ɛn yaa -tɔ "nɛn "nyian 'nan: «'Wɪnɛn nɛn o -taa "drɛlɛ ɛn o ya 'o 'crɛn -tɛdɪ 'fluba 'gɛɛ -a -ji bɛ, tɛ 'i 'tɔl 'i 'tɔwɪlɪ -lɛ vɛ -a dɪ. Kɔɔ tu nɛn 'wɪnɛn zɪɛ o 'lɛ kɔɔman bɛ, e 'bɔ 'kogo. ¹¹ Min nɛn e 'ka "vale 'e 'sia 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man dɪɛ, -a san 'e 'wɪ 'wɪdɪ "drɛ. ɛn min nɛn e ya "vale 'e 'fli "tri -tɔa "bɛ, -a san 'e drɛ. 'Pian min nɛn e 'wɪ tɪglɪ dra bɛ, -a san 'e drɛ tian 'trilii. ɛn min nɛn e ya Bali -le vɛ -a bɛ, -a san 'e -kɔn Bali -le vɛ -a 'e ciɪla "da.»

¹² ɛn Zozi 'e 'nan: «'Ka drɛ "yi! 'An 'ludɪ 'bɔ 'kogo. 'Ka 'kopa a 'an 'bɔ. Zɪ min -tu drɛ wɪ cɪ bɛ, -a da nɛn maan -ko "paa. ¹³ Mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn pou sianan "a, ɛn mɛɛn cɪ 'wɪ pɛɛnɔn 'lɛ 'srannan "a.

¹⁴ Minnɛn nɛn o 'wɛɛ sɔ -sruman bɛ, Bali -le -fɛa a o man. ɛn -si a 'e 'lɛ 'sɪdɪ -wɛɛ -e 'o -wɪa Bali -le 'fla, 'du -e yiba "nɛn e 'belidɪ -nɔan "min lɛ bɛ 'o 'blu 'blɪ. ¹⁵ 'Pian minnɛn nɛn 'o 'fli -nɔn 'wɪ 'wɪdɪ 'tɔ 'tudu pɛɛnɔn lɛ bɛ, 'lɛɛ minnɛn nɛn o 'bui 'fɔ "bɛ, 'lɛɛ minnɛn nɛn o nyin -nan lɪ 'lɛɛ kɔnɛn -a tɛ wa'a 'o cin 'palɛ dɪɛ, 'lɛɛ min -nɛn nɛn o drɛ min -tɛnɔn 'a bɛ, 'lɛɛ minnɛn nɛn o -yu -nɛn -pan bɛ, 'lɛɛ minnɛn pɛɛnɔn nɛn o 'wɪ -sɛndɪ 'yɪ "yi "bɛ o -fo bɛi.

¹⁶ 'An 'bɔ Zozi, an 'mɛn 'pasiazan nɛn laji bɛ -a 'pa 'sia, ɛn 'wɪnɛn zɪɛ yaa -ci 'si -lɛglizinin -lɛ vɛ -a. David klu

da min nen 'maan. Mlen cren nen e "bia bodrun be -nyren 'maan.»

¹⁷ Bali lei 'saun 'lee lmnōn nen e -taa "drēle Bali -le 'bla nan -a be, waa 'vl 'nan: «'I 'ta!»

En min oo min nen e 'wl zle -a 'man be, "e "vl "nyian 'nan: «'I 'ta!»

Min nen 'yi dra -a -tea "be, 'e 'ta. En min nen e ya "va "be, 'e 'ta 'yi nen e 'belidl -nōan "min le be -a 'kolu 'e "tun.

¹⁸ 'Wlnun nen o -taa "drēle be e ya 'fluba 'gwe -a -ji. -Yee "wean min oo min nen e "trōen -tōa -a ci 'wlnun le be, 'an 'bō Zan, an 'wl "paala -a san le 'nan: Te min -tu 'e

'wl 'pee 'pa -a ci 'wlnun va "fo "dl, "tōgō Bali 'e 'wl "nen -kōn -a san le "le zle e cl 'fluba 'bō 'gwe -a -ji be -yee 'wl 'zu. ¹⁹ En "nyian be te min -tu 'e -a ci 'wl -tōwli "cē 'si "va "fo "dl, "tōgō Bali 'e 'si -tō -yrō. -A san 'ka -wlamlan Bali -le 'fla 'saun da dl, en -a san 'ka yiba "nen e 'belidl -nōan "min le be -a 'blu 'ble dl.

²⁰ Zozi 'bō nen yaa 'vl 'nan 'wl pēenōn nen 'fluba 'gwe -a -ji be, e ya 'wl 'kpa 'a be, e 'nan: «'Wl tigl, 'an 'ludl 'bō 'kogo.»

Amen! Minsan Zozi, 'i 'ta!

²¹ Minsan Zozi 'le "yi 'e drē 'ka pēenōn 'le ve -a.